

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี

จัดทำโดย

สาขาวิจัยสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

004031

910.4

๖๓๖

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
แห่งประเทศไทย

THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC
AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

บางเขน กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐
โทรศัพท์ ๕๗๕๑๒๑-๓๐

Cable Address: ISTR, Bangkok

BANGKHEN, BANGKOK 10900
Telephone 5791121 - 30

ที่ วท ๕๑๑/ ๓๒๘๑

๒๗ สิงหาคม ๒๕๒๘

เรื่อง ขอส่งรายงานขั้นสุดท้ายแผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว เกาะสมุย/สุราษฎร์ธานี

เรียน ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

อ้างถึง สัญญา เลขที่ จ.๘๘/๒๕๒๗

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานแผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว เกาะสมุย/สุราษฎร์ธานี จำนวน ๒๕๐ ชุด
(ภาษาไทย ๑๕๐ ชุด, ภาษาอังกฤษ ๑๐๐ ชุด)
๒. รายงานขั้นสุดท้ายฉบับย่อ จำนวน ๒๐๐ ชุด (ภาษาไทย ๑๐๐ ชุด,
ภาษาอังกฤษ ๑๐๐ ชุด)

ตามที่สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วท.) ได้รับมอบ
จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ให้จัดทำแผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว เกาะสมุย/
สุราษฎร์ธานี ดังรายละเอียดในสัญญาที่อ้างถึงนั้น

บัดนี้ วท. ได้ดำเนินการจัดทำรายงานดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอส่งรายงาน
ฉบับสมบูรณ์และฉบับย่อมาพร้อมจดหมายนี้

ท้ายที่สุดนี้ วท. ใคร่ขอขอบคุณที่ให้ความไว้วางใจในการจัดทำแผนหลักฉบับนี้
ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะจนผลการจัดทำแผนหลักสมบูรณ์และสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และ วท. หวัง
เป็นอย่างยิ่งว่า คงจะได้รับความไว้วางใจร่วมงานกับ ททท. เช่นนี้อีกในโอกาสต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมิทธิ์ คำเต็มพูล)

ผู้ว่าการ

สาขาวิจัยสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร

โทร. ๕๗๕๑๒๑ - ๓๐ ต่อ ๓๔๐

คำนำ

รายงานแผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว เกาะสมุย/สุราษฎร์ธานี ฉบับนี้ จัดทำขึ้นโดย สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วท.) เสนอต่อ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ตามข้อตกลงในสัญญาที่กระทำขึ้นระหว่าง ททท. กับ วท. เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๒๗

การ เสนอรายงานฉบับนี้ได้สรุปผลการศึกษาและวางแผนทั้งหมดของโครงการ โดยได้ แบ่งออกเป็น ๗ บทด้วยกัน ซึ่งประกอบด้วย บทที่ ๑ เป็นบทนำที่กล่าวถึงความเป็นมาของโครงการ วิธีการศึกษาและวางแผน ตลอดจนรายนามบุคคลที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ในบทที่ ๒ เป็นการศึกษาและ วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่วางแผน อันประกอบด้วย ข้อมูลด้านกายภาพ สภาพเศรษฐกิจ-สังคม ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว ตลาดการท่องเที่ยว โครงสร้างพื้นฐานและการบริการ และคุณภาพ- สิ่งแวดล้อม ในบทนี้ นอกจากได้สรุปผลการศึกษาข้อมูลที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวต่าง ๆ แล้ว ยังได้วิเคราะห์และเสนอแนะแนวทางในการจัดทำแผนหลักไว้ด้วย เช่น การวิเคราะห์ และพยากรณ์ความต้องการด้านตลาดและบริการการท่องเที่ยวในอนาคต เป็นต้น ผลของการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานนี้จะได้นำไปเป็นแนวทางการจัดทำแผนหลักในบทต่อ ๆ ไป

บทที่ ๓ ได้ เสนอกรอบการพัฒนาประเทศที่มีผลต่อการกำหนดทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยว จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้แก่ กรอบการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และกรอบการพัฒนา การท่องเที่ยวระดับชาติและภาค ที่มีอยู่ หรือ เป็นข้อเสนอแนะในปัจจุบัน ทั้งนี้ เพื่อให้การกำหนด กรอบการพัฒนาในระดับจังหวัดและพื้นที่ เป็นไปอย่างถูกต้องและเหมาะสมมากที่สุด

บทที่ ๔, ๕ และ ๖ เป็นแผนพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานี และพื้นที่ต่าง ๆ โดยทั้งสามบทนี้ได้แบ่ง เนื้อหาออกจากกันอย่างชัดเจน ตามระดับของแผน กล่าวคือ บทที่ ๔ เป็นแผน พัฒนาการท่องเที่ยวระดับจังหวัด ซึ่งเสนอภาพรวมและทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวทั่วทั้งจังหวัด อันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารในระดับสูง ในบทที่ ๕ ได้ เสนอแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับ กลุ่มแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งได้จำแนกออกเป็น ๘ กลุ่ม เพื่อให้เจ้าหน้าที่ระดับท้องถิ่นได้เห็นทิศทางการ พัฒนาโดยรวมของแต่ละกลุ่มอย่างชัดเจน ซึ่งจะสามารถนำไปพิจารณาประกอบการจัดทำโครงการ ประจำปีให้เหมาะสม สอดคล้องกัน และเป็นขั้นตอนอย่างต่อเนื่องกันดียิ่งขึ้น การเสนอแผนการพัฒนา

ในบทที่ ๔ และ ๕ นี้ มีทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ทั้งนี้เพราะการพัฒนาจะต้องประสาน สอดคล้องกันในทุก ๆ ด้าน เพื่อนำมาซึ่งประโยชน์สูงสุดตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

สำหรับบทที่ ๖ นั้น เป็นแผนพัฒนาด้านกายภาพ หรืออาจเรียกว่าเป็นผังแม่บทของการ พัฒนาการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ทั้งนี้ได้แบ่งการเสนอเป็น ๒ ส่วนใหญ่ ๆ คือ การเสนอ รูปแบบและมาตรฐานของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่าง ๆ โดยเน้นที่แหล่งท่องเที่ยวชายหาด เป็นสำคัญ รูปแบบและมาตรฐานนี้มีลักษณะเป็นการอธิบายถึงข้อกำหนดที่จำเป็นและเหมาะสมในการ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแต่ละประเภท ซึ่งจะเป็นกรอบสำหรับควบคุมและส่งเสริมการพัฒนาทางกายภาพ ของแต่ละแหล่งท่องเที่ยว ในส่วนหลังของบทได้เสนอผังแม่บทของการพัฒนาการท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยว บางส่วนที่สำคัญและมีความจำเป็นในการพัฒนาทางกายภาพอย่างมาก โดยเน้นการจัดแผนการใช้ที่ดิน เป็นหลัก พร้อมทั้งได้เสนอการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญต่อการขยายตัวของการท่องเที่ยว ตลอดจนได้เสนอแนะแนวทางสำหรับประกอบการพิจารณาของภาคเอกชนในการลงทุนด้วย การจัด ทำแผนหลักในพื้นที่ที่ใหญ่และมีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามจำนวนมากนั้น ทำให้ไม่สามารถเสนอผังแม่บท ได้ครบถ้วนในทุกแหล่งท่องเที่ยว อย่างไรก็ตาม ผังแม่บทที่เสนอไว้นี้จะสามารถนำไปเป็นแนวทาง ประกอบการจัดทำผังแม่บทในแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ได้

ในบทสุดท้าย คือบทที่ ๗ เป็นการศึกษาและเสนอแนะวิธีการนำไปสู่การปฏิบัติ โดยได้ เสนอแนะทางออกไว้ทั้งในระดับ ททท., ระดับจังหวัด และท้องถิ่น

ผลของการจัดทำแผนหลักดังกล่าวนี้ วท. หวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ตลอดจนภาคเอกชนในอันที่จะร่วมกันพัฒนา การท่องเที่ยวของจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เกาะสมุย ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ของประเทศต่อไป

คำขอบคุณ

ในการจัดทำแผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว เกาะสมุย/สุราษฎร์ธานี ครั้งนี้ คณะทำงาน
ในนามสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วท.) ได้รับความร่วมมือและการ
สนับสนุนเป็นอย่างดีจากบุคคลหลายฝ่าย ทั้งภาครัฐและเอกชน ในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และ
ในท้องถิ่นที่ได้ให้ข้อมูล ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ ที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำแผนหลักนี้
โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จากนายวิทยา ปิณฑแพทย์ นายอำเภอเกาะสมุย, นายแพทย์สุนทร ทวีพาณิชย์
รองผู้อำนวยการโรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี, นายทวี พูลผล ผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๒ (เกาะแตน) ตำบล-
คลังงาม, พระอาจารย์โพธิ์ พุทธธมฺโม สวนโมกขผลาราม, นายเดโช บุญชูช่วย, นายทินกร พัฒนศิริ
อดีตที่ดินอำเภอเกาะสมุย, คณะทำงานร่วมและอนุกรรมการแผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว เกาะสมุย
จังหวัดสุราษฎร์ธานีทุกท่าน ตลอดจนเจ้าของธุรกิจบริการเพื่อการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยว
ประชาชนท้องถิ่น และบุคคลอื่น ๆ ที่ไม่สามารถกล่าวชื่อนามได้หมดในที่นี้

ซึ่ง วท. ใคร่ขอขอบพระคุณในความร่วมมือ สนับสนุน และช่วยเหลือมา ณ
โอกาสนี้ไว้ด้วย

ท้ายที่สุดนี้ วท. ใคร่ขอขอบคุณอย่างลึกซึ้งต่อการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)
ที่ได้ไว้วางใจมอบให้ วท. ดำเนินการจัดทำแผนหลักฉบับนี้ พร้อมทั้งได้ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์
ต่อการศึกษา ตั้งแต่เริ่มดำเนินงานจนการจัดทำแผนครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

สารบัญ

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

		หน้า
	๒.๓.๓ ลำดับความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว	๒-๔๔
	๒.๓.๔ ทรัพยากรในทะเล (ปะการัง)	๒-๔๔
๒.๔	ตลาดการท่องเที่ยว	๒-๖๐
	๒.๔.๑ สภาพการณ์ตลาดการท่องเที่ยวโดยทั่วไป	๒-๖๐
	๒.๔.๒ ตลาดการท่องเที่ยวของประเทศไทย	๒-๖๒
	๒.๔.๓ ตลาดการท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานี	๒-๖๖
	๒.๔.๔ ตลาดการท่องเที่ยวเกาะสมุย	๒-๗๔
๒.๕	โครงสร้างพื้นฐานและบริการ	๒-๘๘
	๒.๕.๑ โครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ	๒-๘๘
	๒.๕.๒ การบริการทางสังคม	๒-๑๐๐
	๒.๕.๓ การบริการการท่องเที่ยว	๒-๑๐๓
๒.๖	คุณภาพสิ่งแวดล้อม	๒-๑๐๘
	๒.๖.๑ ระบบน้ำใช้	๒-๑๐๘
	๒.๖.๒ ระบบระบายน้ำและการบำบัดน้ำเสีย	๒-๑๐๘
	๒.๖.๓ การกำจัดสิ่งปฏิกูล	๒-๑๑๐
	๒.๖.๔ การกำจัดขยะ	๒-๑๑๐
	๒.๖.๕ คุณภาพน้ำชายฝั่ง	๒-๑๑๐
	๒.๖.๖ มลภาวะอื่น ๆ	๒-๑๑๑
	๒.๖.๗ สภาพการใช้ที่ดินและสภาพพรรณไม้	๒-๑๑๑
๒.๗	การพยากรณ์และกำหนดเป้าหมายการพัฒนา	๒-๑๑๓
	๒.๗.๑ การพยากรณ์และกำหนดเป้าหมายจำนวนนักท่องเที่ยว	๒-๑๑๓
	๒.๗.๒ การพยากรณ์และกำหนดเป้าหมายรายได้จากการท่องเที่ยว	๒-๑๒๑
	๒.๗.๓ การพยากรณ์และกำหนดเป้าหมายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการบริการเพื่อการท่องเที่ยว	๒-๑๒๖
บทที่ ๓	กรอบการพัฒนาระดับชาติและภาค	
	๓.๑ กรอบการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคม	๓-๑
	๓.๑.๑ กรอบการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมระดับชาติ	๓-๑
	๓.๑.๒ กรอบการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมในระดับภาคและจังหวัด	๓-๒

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

		หน้า	
	๓.๒	กรอบการพัฒนาการท่องเที่ยว	๓-๔
	๓.๒.๑	กรอบการพัฒนาการท่องเที่ยวระดับชาติ	๓-๔
	๓.๒.๒	กรอบการพัฒนาการท่องเที่ยวระดับอนุภาค	๓-๗
บทที่ ๔	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานี		
	๔.๑	สรุปสภาพการท่องเที่ยว จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๔-๑
	๔.๑.๑	ศักยภาพและความพร้อม	๔-๑
	๔.๑.๒	ปัญหาของการท่องเที่ยว	๔-๒
	๔.๑.๓	ทิศทางการพัฒนาของการท่องเที่ยว	๔-๔
	๔.๒	กรอบการพัฒนาการท่องเที่ยว จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๔-๕
	๔.๓	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวโดยรวม	๔-๑๑
	๔.๓.๑	การพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยว	๔-๑๒
	๔.๓.๒	บทบาทและลำดับการพัฒนากลุ่มแหล่งท่องเที่ยว	๔-๑๔
	๔.๓.๓	การพัฒนาศูนย์กลางการท่องเที่ยว	๔-๑๘
	๔.๓.๔	เขตพื้นที่พัฒนาเพื่อการท่องเที่ยว	๔-๑๘
	๔.๓.๕	การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะ	๔-๒๓
	๔.๓.๖	การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	๔-๒๖
	๔.๓.๗	การพัฒนาการบริการการท่องเที่ยว	๔-๒๙
	๔.๓.๘	การพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	๔-๓๐
	๔.๓.๙	การส่งเสริมการตลาด	๔-๓๑
บทที่ ๕	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวระดับกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว		
	๕.๑	กลุ่มแหล่งท่องเที่ยว เกาะสมุย	๕-๒
	๕.๑.๑	กรอบการพัฒนาการท่องเที่ยว	๕-๒
	๕.๑.๒	การพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยว	๕-๕
	๕.๑.๓	การกำหนดเขตพื้นที่พัฒนาเพื่อการท่องเที่ยว	๕-๖
	๕.๑.๔	การพัฒนาศูนย์กลางชุมชนและชุมชนพื้นฐาน	๕-๑๑
	๕.๑.๕	การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการ	๕-๑๒
	๕.๑.๖	การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	๕-๑๗
	๕.๒	กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอยา	๕-๑๘
	๕.๒.๑	กรอบการพัฒนาการท่องเที่ยว	๕-๑๘
	๕.๒.๒	การพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยว	๕-๒๑
	๕.๒.๓	กำหนดเขตพื้นที่พัฒนาเพื่อการท่องเที่ยว	๕-๒๑
	๕.๒.๔	การพัฒนาชุมชนศูนย์กลาง	๕-๒๕

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

	หน้า	
๕.๒.๕	การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการ	๕-๒๕
๕.๒.๖	การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	๕-๒๘
๕.๓	กลุ่มแหล่งท่องเที่ยว เกาะพะงัน	๕-๓๑
๕.๓.๑	กรอบการพัฒนาการท่องเที่ยว	๕-๓๑
๕.๓.๒	การพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยว	๕-๓๓
๕.๓.๓	การกำหนดเขตพื้นที่พัฒนาเพื่อการท่องเที่ยว	๕-๓๕
๕.๓.๔	การพัฒนาชุมชนศูนย์กลางและชุมชนพื้นฐาน	๕-๓๗
๕.๓.๕	การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการ	๕-๔๐
๕.๓.๖	การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	๕-๔๔
๕.๔	กลุ่มแหล่งท่องเที่ยว หมู่เกาะอ่างทอง	๕-๔๖
๕.๔.๑	กรอบการพัฒนาการท่องเที่ยว	๕-๔๖
๕.๔.๒	การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการ	๕-๔๘
๕.๕	กลุ่มแหล่งท่องเที่ยว อำเภอนม/บ้านตาขุน	๕-๕๑
๕.๕.๑	กรอบการพัฒนาการท่องเที่ยว	๕-๕๑
๕.๕.๒	การพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยว	๕-๕๒
๕.๕.๓	เขตพัฒนาการท่องเที่ยว	๕-๕๔
๕.๕.๔	การพัฒนาศูนย์กลาง	๕-๕๔
๕.๕.๕	การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการ	๕-๕๖
๕.๕.๖	การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	๕-๕๖
๕.๖	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวอำเภอมะนัง/พุนพินและกาญจนดิษฐ์	๕-๕๘
๕.๖.๑	กรอบการพัฒนาการท่องเที่ยว	๕-๕๘
๕.๖.๒	การพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยว	๕-๕๙
๕.๗	การพัฒนาการท่องเที่ยวกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอดอนสัก	๕-๖๑
๕.๗.๑	กรอบการพัฒนาการท่องเที่ยว	๕-๖๑
๕.๗.๒	การพัฒนาการท่องเที่ยว	๕-๖๒
๕.๘	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว อำเภอนาสาร/เวียงสระ	๕-๖๓
๕.๙	การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ	๕-๖๓

บทที่ ๖

แผนงาน โครงการ และผังแม่บท

๖.๑	กรอบการพัฒนาทางกายภาพ	๖-๑
๖.๑.๑	วัตถุประสงค์ของการ เสนอกรอบและแนวทางการพัฒนา	๖-๑

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

		หน้า	
	๖.๑.๒	นโยบายการพัฒนา	๖-๑
	๖.๑.๓	กลวิธีการพัฒนา	๖-๒
๖.๒		รูปแบบและมาตรฐานการพัฒนาทางกายภาพ	๖-๔
	๖.๒.๑	การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายหาด	๖-๔
	๖.๒.๒	การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหน้าดก	๖-๒๕
	๖.๒.๓	การพัฒนาแหล่งพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ	๖-๒๘
๖.๓		ผังแม่บท	๖-๒๙
	๖.๓.๑	การพัฒนาหาดเฉวง	๖-๒๙
	๖.๓.๒	การพัฒนาหาดละไม	๖-๕๕
	๖.๓.๓	การพัฒนาหาดบ่อผุด	๖-๗๘
	๖.๓.๔	การพัฒนาหาดแม่น้ำ	๖-๘๕
	๖.๓.๕	การพัฒนาหาดทองยาง	๖-๙๓
	๖.๓.๖	การพัฒนาหาดบางรัก	๖-๑๐๑
	๖.๓.๗	การพัฒนาหาดเชิงมนและบริเวณใกล้เคียง	๖-๑๐๗
	๖.๓.๘	พัฒนาน้ำตกหน้าเมือง	๖-๑๑๑
	๖.๓.๙	พัฒนาน้ำตกหินลาด	๖-๑๑๔
	๖.๓.๑๐	การพัฒนาเกาะแตนและเกาะบริวาร	๖-๑๑๗
	๖.๓.๑๑	โครงการถมทะเลหาดหน้าทอน	๖-๑๓๐
	๖.๓.๑๒	พัฒนาบริเวณเกาะวัวตาหลับ	๖-๑๔๒
	๖.๓.๑๓	พัฒนาแหลมชุย	๖-๑๔๙
	๖.๓.๑๔	พัฒนาแหลมโพธิ์	๖-๑๕๖
	๖.๓.๑๕	พัฒนาทุ่งไทรงาม	๖-๑๖๓
	๖.๓.๑๖	พัฒนาบึงขุนทะเล	๖-๑๖๙
	๖.๓.๑๗	การอนุรักษ์ชุมชนโบราณวัดเวียงสระ	๖-๑๗๘
บทที่ ๑		การปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการ	
๗.๑		องค์การในการพัฒนาการท่องเที่ยว	๗-๑
	๗.๑.๑	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	๗-๑
	๗.๑.๒	หน่วยงานในจังหวัด	๗-๓
	๗.๑.๓	หน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	๗-๔
	๗.๑.๔	องค์กรของเอกชน	๗-๑๐

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

	หน้า
๗.๒ ปัญหาในการนำนโยบายและแผนไปสู่การปฏิบัติ	๗-๑๒
๗.๓ ข้อเสนอในการปรับปรุงและแก้ไขปัญหานำนโยบายและแผนไปสู่การปฏิบัติ	๗-๑๔
๗.๓.๑ การปรับปรุงด้านการกำหนดนโยบาย	๗-๑๔
๗.๓.๒ การปรับปรุงองค์การท้องถิ่นแห่งประทศไทย	๗-๑๕
๗.๓.๓ การปรับปรุงด้านองค์กรในระดับจังหวัด	๗-๒๒
๗.๓.๔ องค์กรในระดับย่อยลงไป	๗-๒๔
๗.๓.๕ การปรับปรุงกรมภาคเอกชน	๗-๒๔
๗.๓.๖ การแก้ไขปัญหาด้านงบประมาณ	๗-๒๕
๗.๓.๗ การประสานงานระหว่างองค์กร	๗-๒๖
๗.๔ ขั้นตอนการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ	๗-๒๖
๗.๔.๑ ขั้นตอนในระดับแผน	๗-๒๖
๗.๔.๒ แผนงานและโครงการหลักที่สำคัญในระยะสั้น	๗-๒๖
ภาคผนวก	
ภาคผนวกที่ ๒.๑ รายละเอียดของแหล่งท่องเที่ยว จังหวัดสุราษฎร์ธานี	ผ ๒-๑
" ๒.๒ การจัดลำดับความสำคัญของกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว	ผ ๒-๑๔
๑. ปัจจัยในการพิจารณา	ผ ๒-๑๕
๒. การให้คะแนน เปรียบเทียบความสำคัญ	ผ ๒-๑๕
" ๒.๓ การประเมินลำดับความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว จังหวัดสุราษฎร์ธานี	ผ ๒-๒๑
" ๒.๔ ทรัพยากรในทะเล (ปะการัง)	ผ ๒-๒๕
๑. คำนำ	ผ ๒-๒๕
๒. การสำรวจ	ผ ๒-๒๕
๓. สภาพทั่วไปของแนวปะการัง	ผ ๒-๒๗
๔. การจัดระดับคุณภาพปะการัง	ผ ๒-๓๐
๕. รายละเอียดของแนวปะการังบริเวณที่น่าสนใจเป็นพิเศษ	ผ ๒-๓๗
๖. ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว	ผ ๒-๔๓
" ๒.๕ จำนวนผู้เดินทางเข้ามาประทศไทย แยกตามสัญชาติ ระหว่างปี ๒๕๑๔-๒๕๒๔	ผ ๒-๖๑

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

		หน้า
ภาคผนวกที่ ๒.๖	โครงสร้างและรูปแบบของนักท่องเที่ยวกะสมุย	ผ ๒-๖๓
" ๒.๗	คุณภาพสิ่งแวดล้อม	ผ ๒-๖๔
	๑. ระบบน้ำใช้	ผ ๒-๖๔
	๒. ระบบระบายน้ำ และการบำบัดน้ำเสีย	ผ ๒-๗๖
	๓. ระบบกำจัดสิ่งปฏิกูล	ผ ๒-๘๐
	๔. คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง	ผ ๒-๘๑
" ๒.๘	การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยว ปี ๒๕๒๗-๒๕๔๔ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	ผ ๒-๘๕
" ๔.๑	วิธีการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว จังหวัดสุราษฎร์ธานี	ผ ๔-๑
	๑. กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย	ผ ๔-๑
	๒. กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ	ผ ๔-๒
	๓. คนท้องถิ่น	ผ ๔-๓
" ๕.๑	เกาะเต่า	ผ ๕-๑
	๑. สภาพทางกายภาพ	ผ ๕-๑
	๒. สภาพทางด้านเศรษฐกิจและสังคม	ผ ๕-๓
	๓. โครงสร้างพื้นฐานและบริการ	ผ ๕-๗
	๔. การบริการทางสังคม	ผ ๕-๘
	๕. การท่องเที่ยว	ผ ๕-๙
" ๖.๑	การพัฒนาทรัพยากรน้ำ อำเภอเกาะสมุย	ผ ๖-๑
	๑. สภาพปัจจุบันของแหล่งน้ำ	ผ ๖-๑
	๒. ศักยภาพของทรัพยากรน้ำ	ผ ๖-๑๑
	๓. การพัฒนาแหล่งน้ำ	ผ ๖-๑๒
	๔. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการท่องเที่ยว	ผ ๖-๒๑
	๕. การเปรียบเทียบโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ เพื่อการท่องเที่ยว	ผ ๖-๓๔
" ๖.๒	ส่วนบริการนักท่องเที่ยว ๑ หาดเฉวง	ผ ๖-๔๕
	๑. ขนาดและกิจกรรมส่วนบริการนักท่องเที่ยว	ผ ๖-๔๕
	๒. ประมาณการลงทุน	ผ ๖-๔๘
	๓. การประมาณค่าดำเนินการ	ผ ๖-๕๐
	๔. การวิเคราะห์และประมาณผลตอบแทนโครงการ ส่วนบริการนักท่องเที่ยว ๑	ผ ๖-๕๐

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

	หน้า
๕. การวิเคราะห์ความเหมาะสมทางการเงินของ การลงทุนส่วนบริการนักท่องเที่ยว ๑	ผ ๖-๕๔
ภาคผนวกที่ ๗.๑ ร่างข้อกำหนดในการศึกษาความเหมาะสมแผนพัฒนา การท่องเที่ยว เกาะสมุย/สุราษฎร์ธานี	ผ ๗-๑
๑. บทนำ	ผ ๗-๑
๒. จุดประสงค์	ผ ๗-๑
๓. ขอบเขตของการศึกษา	ผ ๗-๑
๔. การทบทวนข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญ	ผ ๗-๓
๕. การกำหนดรายละเอียดของโครงการ	ผ ๗-๔
๖. การจัดองค์การและความต้องการบุคคลากร	ผ ๗-๖
๗. การประเมินผลทางการเงิน	ผ ๗-๖
๘. การประเมินผลทาง เศรษฐกิจและสังคม	ผ ๗-๗
๙. การประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	ผ ๗-๗
๑๐. การดำเนินการด้านส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยว	ผ ๗-๗
๑๑. สรุป	ผ ๗-๘

สารบัญญัตราง

	หน้า
ตารางที่ ๒.๑	
การพยากรณ์จำนวนประชากรรายอำเภอ จังหวัดสุราษฎร์ธานี (พ.ศ. ๒๕๒๘-๒๕๔๔)	๒-๑๓
" ๒.๒	
สัดส่วนและการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในช่วงปี ๒๕๑๔-๒๕๒๕	๒-๑๖
" ๒.๓	
เงินรายได้แผ่นดิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี ๒๕๒๑-๒๕๒๖	๒-๒๐
" ๒.๔	
การกระจายแหล่งท่องเที่ยวจำแนกตามกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว	๒-๔๓
" ๒.๕	
การประเมินลำดับความสำคัญของกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๒-๕๐
" ๒.๖	
ผลการประเมินระดับความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว	๒-๕๑
" ๒.๗	
การจำแนกระดับความอุดมสมบูรณ์ของปะการัง	๒-๕๕
" ๒.๘	
ความเหมาะสมการใช้ประโยชน์แนวปะการังและ สัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว	๒-๕๘
" ๒.๙	
สถิตินักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามา ประเทศไทย ปี ๒๕๒๕-๒๕๒๖	๒-๖๓
" ๒.๑๐	
การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ที่มาประเทศไทย ปี ๒๕๒๖-๒๕๔๔	๒-๖๔
" ๒.๑๑	
การประมาณการและการพยากรณ์จำนวนผู้เดินทางชาวไทย ในอนาคต	๒-๖๕
" ๒.๑๒	
จำนวนและสัดส่วนของนักท่องเที่ยว จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๒-๖๗
" ๒.๑๓	
จำนวนเงินหมุนเวียนจากการท่องเที่ยว จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี ๒๕๒๗	๒-๗๐
" ๒.๑๔	
ค่าใช้จ่ายทั้งหมดของนักท่องเที่ยวตลอดช่วงเวลาที่ท่องเที่ยว เกาะสมุย	๒-๘๕
" ๒.๑๕	
จำนวนเงินหมุนเวียนจากการท่องเที่ยว	๒-๘๖
" ๒.๑๖	
อัตราการเข้าพักและจำนวนผู้พักแรม จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๒-๑๐๔
" ๒.๑๗	
การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยว จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี ๒๕๒๗-๒๕๔๔	๒-๑๑๔

สารบัญตาราง (ต่อ)

		หน้า
ตารางที่ ๒.๑๘	การพยากรณ์และกำหนดเป้าหมายจำนวนนักท่องเที่ยว	๒-๑๑๖
" ๒.๑๙	การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยว ในกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๒-๑๑๘
" ๒.๒๐	เป้าหมายจำนวนนักท่องเที่ยวระดับต่าง ๆ ในกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๒-๑๑๙
" ๒.๒๑	การพยากรณ์การกระจายตัวของนักท่องเที่ยวใน เกาะสมุย ปี ๒๕๒๓๔ และ ๒๕๓๙	๒-๑๒๐
" ๒.๒๒	การพยากรณ์รายได้จากการท่องเที่ยว	๒-๑๒๒
" ๒.๒๓	เป้าหมายการพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว ปี ๒๕๓๔ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๒-๑๒๔
" ๒.๒๔	การพยากรณ์จำนวนผู้โดยสารที่ต้องการ เดินทางโดยพาหนะประเภทต่าง ๆ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จนถึงปี ๒๕๔๔	๒-๑๒๙
" ๒.๒๕	การพยากรณ์และกำหนดเป้าหมายจำนวนห้องพักในโรงแรมและบังกาโลว์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี ๒๕๒๗-๒๕๓๔	๒-๑๓๐
ตารางที่ ๖.๑	รายชื่อชายหาดจำแนกประเภทการพัฒนา จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๖-๕
" ๖.๒	บริการที่จำเป็นในการพัฒนาชายหาด	๖-๑๙
" ๖.๓	แสดงความเหมาะสมของกิจกรรมกับสภาพพื้นที่ชายหาด	๖-๒๐
" ๖.๔	กิจกรรมที่สามารถมีได้ในชายหาดต่าง ๆ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๖-๒๑
" ๖.๕	พยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวและความต้องการบริการต่าง ๆ ปี ๒๕๓๔-๒๕๓๙ หาดเฉวง	๖-๓๔
" ๖.๖	รายละเอียดโครงการพัฒนาแหล่งน้ำดิบพรุ เฉวง	๖-๕๐
" ๖.๗	การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวและความต้องการบริการต่าง ๆ ในอนาคต หาดละไม	๖-๕๘
" ๖.๘	รายละเอียดโครงการพัฒนาแหล่งน้ำดิบพรุบ้านหาญ	๖-๗๔
" ๖.๙	การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวและความต้องการบริการต่าง ๆ ในอนาคต หาดบ่อผุด-บางรัก	๖-๘๐
" ๖.๑๐	การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวและความต้องการบริการต่าง ๆ ในอนาคต หาดแม่น้ำ	๖-๘๗

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า	
ตารางที่ ๖.๑๑	การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวและความต้องการบริการต่าง ๆ ในอนาคต ทहत้อย่าง	๖-๙๕
" ๖.๑๒	รายละเอียดโครงการพัฒนาแหล่งน้ำดิบहत้อย่าง	๖-๑๐๐
" ๖.๑๓	รายละเอียดโครงการพัฒนาแหล่งน้ำดิบพรบางรัก	๖-๑๐๖
" ๖.๑๔	การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวบริเวณहतหน้าทอน	๖-๑๓๓
ตารางท้ายบทที่ ๖	แผนงานและโครงการพัฒนาการท่องเที่ยว เกาะสมุย/ สุราษฎร์ธานี	๖-๑๔๔
ภาคผนวก		
ตารางที่ ผ.๒.๑.๑	รายละเอียดของแหล่งท่องเที่ยว จังหวัดสุราษฎร์ธานี	ผ ๒-๑
" ผ.๒.๒.๑	คะแนนดิบ (ระดับ) และคะแนนมาตรฐานของ กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวตามปัจจัยต่าง ๆ	ผ ๒-๑๖
" ผ.๒.๒.๒	ตารางสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่เป็นปัจจัย ในการพิจารณาลำดับความสำคัญของกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว	ผ ๒-๑๗
" ผ.๒.๒.๓	การประเมินลำดับความสำคัญของกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว จังหวัดสุราษฎร์ธานี	ผ ๒-๑๙
" ผ.๒.๓.๑	การประเมินลำดับความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว จังหวัดสุราษฎร์ธานี	ผ ๒-๒๑
" ผ.๒.๔.๑	การจำแนกระดับความอุดมสมบูรณ์ของปะการัง	ผ ๒-๓๒
" ผ.๒.๔.๒	ความเหมาะสมการใช้ประโยชน์แนวปะการังและ สัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว	ผ ๒-๔๔
" ผ.๒.๔.๓	แสดงรายชื่อปะการังที่พบในกลุ่มสำรวจต่าง ๆ พร้อมชื่อท้องถิ่น	ผ ๒-๕๖
" ผ.๒.๕.๑	จำนวนผู้เดินทาง เข้ามาประเทศไทยแยกตามสัญชาติ ระหว่างปี ๒๕๑๔-๒๕๒๕	ผ ๒-๖๑
" ผ.๒.๖.๑	โครงสร้างและรูปแบบของนักท่องเที่ยว เกาะสมุย	ผ ๒-๖๓

สารบัญตาราง (ต่อ)

		หน้า	
ตารางที่	ผ.๒.๗.๑	แสดงคุณภาพน้ำที่สำรวจ เปรียบเทียบกับมาตรฐาน สมอ.	ผ ๒-๗๑
"	ผ.๒.๗.๒	คุณภาพน้ำอุปโภค-บริโภค อ. เกาะสมุย	ผ ๒-๗๓
"	ผ.๒.๗.๓	คุณภาพน้ำอุปโภค-บริโภค อ. เกาะพะงัน	ผ ๒-๗๕
"	ผ.๒.๗.๔	คุณลักษณะน้ำทิ้งชุมชน	ผ ๒-๗๘
"	ผ.๒.๗.๕	ประเภทโรงงานที่มีน้ำทิ้งในจังหวัดสุราษฎร์ธานี	ผ ๒-๗๘
"	ผ.๒.๗.๖	คุณลักษณะน้ำทิ้งจากโรงงานบางโรง จังหวัดสุราษฎร์ธานี	ผ ๒-๗๘
"	ผ.๒.๗.๗	คุณภาพน้ำทะเล ชายฝั่ง อ. เกาะสมุย	ผ ๒-๘๒
"	ผ.๒.๗.๘	คุณภาพน้ำทะเล ชายฝั่ง อ. เกาะพะงัน	ผ ๒-๘๓
"	ผ.๒.๘.๑	การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยว อ. เมือง และ อ.กาญจนดิษฐ์	ผ ๒-๘๕
"	ผ.๒.๘.๒	การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยว อ. ไชยา	ผ ๒-๘๖
"	ผ.๒.๘.๓	การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยว อ. ดอนสัก	ผ ๒-๘๗
"	ผ.๒.๘.๔	การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยว อ. พนม	ผ ๒-๘๘
"	ผ.๒.๘.๕	การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยว อ. เกาะสมุย	ผ ๒-๘๘
"	ผ.๒.๘.๖	การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยว หมู่เกาะอ่างทอง	ผ ๒-๘๐
"	ผ.๒.๘.๗	การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยว อ. เกาะพะงัน	ผ ๒-๘๑
ตารางที่	ผ.๖.๑.๑	รายละเอียดลักษณะพื้นที่ อ. เกาะสมุย	ผ ๖-๒
"	ผ.๖.๑.๒	สถิติภูมิอากาศ สถานีอุตุนิยมวิทยา อ. เกาะสมุย	ผ ๖-๖
"	ผ.๖.๑.๓	ปริมาณฝนรายเดือนเฉลี่ย สถานีอุตุนิยมวิทยา อ. เกาะสมุย	ผ ๖-๗
"	ผ.๖.๑.๔	จำนวนวันที่ฝนตกรายเดือนเฉลี่ย สถานีอุตุนิยมวิทยา อ. เกาะสมุย	ผ ๖-๘
"	ผ.๖.๑.๕	รายละเอียดที่ตั้ง ลักษณะโครงการ สภาพทางอุทกวิทยา และราคาค่าก่อสร้าง โครงการพัฒนาแหล่งน้ำดิบเพื่อ การประปา อ. เกาะสมุย	ผ ๖-๒๓
"	ผ.๖.๑.๖	การคำนวณปริมาณน้ำดิบใช้การในช่วงหน้าแล้งของ โครงการอ่างเก็บน้ำต่าง ๆ	ผ ๖-๒๔
"	ผ.๖.๑.๗	การคำนวณอัตราการใช้น้ำของนักท่องเที่ยวตามหาดต่าง ๆ	ผ ๖-๒๖

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางท้ายภาคผนวกที่ ๖.๑ (ก) การคำนวณราคาก่อสร้างทำนบดิน ต่อความยาว ๑ เมตร สำหรับอ่างเก็บน้ำ ในที่ลุ่ม	ผ ๖-๔๑
“ (ข) การคำนวณราคาก่อสร้าง เขื่อนดินต่อความยาว ๑ เมตร สำหรับอ่างเก็บน้ำบนภูเขา	ผ ๖-๔๒
“ (ค) การคำนวณราคาก่อสร้างทางน้ำล้น (Spillway) ต่อความยาว ๑ เมตร สำหรับอ่างเก็บน้ำในที่ลุ่ม	ผ ๖-๔๓
ตารางที่ ผ.๖.๒.๑ การพยากรณ์ผู้ที่จะเข้าชมศูนย์ศิลปพื้นบ้าน ปี ๒๕๒๗- ๒๕๓๔	ผ ๖-๕๒
“ ผ.๖.๒.๒ ผลการวิเคราะห์และประเมินโครงการของ ศูนย์ศิลปพื้นบ้าน ตามเงื่อนไขต่าง ๆ	ผ ๖-๕๕

สารบัญรูป

		หน้า
รูปที่ ๑.๑	แสดงบริเวณและกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว	๑-๓
.. ๑.๒	วิธีการศึกษา	๑-๖
.. ๑.๓	แผนภูมิการบริหารโครงการ	๑-๘
รูปที่ ๒.๑	ที่ตั้ง จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๒-๒
.. ๒.๒	ลักษณะภูมิประเทศ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๒-๓
.. ๒.๓	แสดงสภาพภูมิอากาศ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๒-๖
.. ๒.๔	แสดงการใช้ที่ดิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี ๒๕๒๗	๒-๘
.. ๒.๕	แสดงการแบ่งเขตการปกครอง จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๒-๑๐
.. ๒.๖	ลักษณะประชากรอำเภอต่าง ๆ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี ๒๕๒๖	๒-๑๒
.. ๒.๗	ผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านอาชีพ	๒-๒๕
.. ๒.๘	การขยายตัวของการท่องเที่ยวกับผลกระทบทาง เศรษฐกิจ และสังคม	๒-๒๗
.. ๒.๙	รายชื่อและที่ตั้งแหล่งท่องเที่ยว จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๒-๔๑
.. ๒.๑๐	ที่ตั้งแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ	๒-๔๒
.. ๒.๑๑	แสดงจุดสำรวจปะการัง	๒-๕๔
.. ๒.๑๒	แสดงผลการจัดลำดับความอุดมสมบูรณ์ของปะการัง	๒-๕๖
.. ๒.๑๓	แสดงการจำแนกความเหมาะสมในการใช้ประโยชน์ ของแนวปะการัง	๒-๕๙
.. ๒.๑๔	ข้อมูลการตลาดการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มายังจังหวัดสุราษฎร์ธานี พ.ศ. ๒๕๒๗	๒-๗๑
.. ๒.๑๕	ข้อมูลการตลาดการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ที่มายังจังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี ๒๕๒๗	๒-๗๒
.. ๒.๑๖	แสดงการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวไปยังกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว ต่าง ๆ ปี ๒๕๒๗	๒-๗๓
.. ๒.๑๗	ฤดูกาลท่องเที่ยว (ช่วงเดือน, ช่วงวัน) ของนักท่องเที่ยว เกาะสมุย ปี ๒๕๒๗	๒-๗๖
.. ๒.๑๘	การกระจายการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเกาะสมุย ปี ๒๕๒๗	๒-๘๒

สารบัญรูป (ต่อ)

		หน้า
รูปที่ ๒.๑๘	การกระจายแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว เกาะสมุย ปี ๒๕๒๗	๒-๘๓
" ๒.๒๐	ลักษณะตลาดการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย เกาะสมุย ปี ๒๕๒๗	๒-๘๔
" ๒.๒๑	ลักษณะตลาดการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ เกาะสมุย ปี ๒๕๒๗	๒-๘๑
" ๒.๒๒	โครงการคมนาคมคมนาคมในพื้นที่วางแผน	๒-๘๓
" ๒.๒๓	แสดงสัดส่วนระดับรายได้ของนักท่องเที่ยวและรายจ่ายเฉลี่ยต่อคนของนักท่องเที่ยวแต่ละระดับ	๒-๑๒๕
รูปที่ ๓.๑	จุดประสงค์การพัฒนา เศรษฐกิจและสังคม	๓-๓
" ๓.๒	กรอบการพัฒนาการท่องเที่ยวระดับชาติ	๓-๕
" ๓.๓	โครงการท่องเที่ยวและเขตพัฒนาการท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน	๓-๕
รูปที่ ๔.๑	กรอบการพัฒนาการท่องเที่ยว จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๔-๖
" ๔.๒	ศูนย์กลางการท่องเที่ยวระดับภาค	๔-๘
" ๔.๓	ศูนย์กลางการท่องเที่ยว จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๔-๕
" ๔.๔	บทบาทและการพัฒนากลุ่มแหล่งท่องเที่ยว	๔-๑๓
" ๔.๕	โครงการท่องเที่ยว จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๔-๑๕
" ๔.๖	แผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยว จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๔-๒๐
" ๔.๗	โครงการถนนที่ควรพัฒนา	๔-๒๔
รูปที่ ๕.๑	ศูนย์กลางการท่องเที่ยว เกาะสมุยและเขตอิทธิพล	๕-๓
" ๕.๒	บทบาทของแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในโครงการท่องเที่ยว เกาะสมุย	๕-๗
" ๕.๓	เขตการใช้ที่ดิน เกาะสมุย	๕-๘
" ๕.๔	ข้อเสนอการจัดตั้งอุทยานแห่งชาติ เกาะแตน	๕-๑๐
" ๕.๕	โครงการพัฒนาระบบถนน	๕-๑๓

สารบัญรูป (ต่อ)

		หน้า
รูปที่ ๕.๖	โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ เกาะสมุย	๕-๑๔
" ๕.๗	โครงการขุดการท่อน้ำ เทียบกลุ่มแหล่งน้ำเทียบ อำเภอยะยา	๕-๒๒
" ๕.๘	แสดงการกำหนดเขตการใช้ที่ดิน อำเภอยะยา	๕-๒๔
" ๕.๙	แสดงโครงการขุดถนนที่ควรได้รับการพัฒนา อำเภอยะยา	๕-๒๖
" ๕.๑๐	แสดงโครงการขุดการท่อน้ำ เทียบในปัจจุบันและในอนาคต ของ เกาะพะงัน	๕-๓๔
" ๕.๑๑	แผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน เกาะพะงัน	๕-๓๖
" ๕.๑๒	ข้อเสนอการจัดตั้งอุทยานแห่งชาติ เกาะเต่า	๕-๓๘
" ๕.๑๓	ข้อเสนอจัดตั้งสุขาภิบาล เกาะพะงัน	๕-๓๙
" ๕.๑๔	การพัฒนาโครงการขุดถนน เกาะพะงัน	๕-๔๑
" ๕.๑๕	ตำแหน่งที่มีศักยภาพในการพัฒนาฝายน้ำล้น	๕-๔๒
" ๕.๑๖	เส้นทางขุดการท่อน้ำ เทียบกลุ่มแหล่งน้ำเทียบ หมู่เกาะอ่างทอง	๕-๔๔
" ๕.๑๗	โครงการขุดการท่อน้ำ เทียบกลุ่มแหล่งน้ำเทียบ อำเภอยะยา	๕-๕๓
" ๕.๑๘	แผนพัฒนาชุมชนพนม/บ้านตาขุน	๕-๕๕
" ๕.๑๙	โครงการขุดการท่อน้ำ เทียบกลุ่มแหล่งน้ำเทียบ อำเภอยะยา	๕-๖๒
รูปที่ ๖.๑	แนวความคิดการใช้ที่ดินชายหาดพัฒนา	๖-๗
" ๖.๒	รูปแบบและมาตรฐานของถนนในพื้นที่ชายหาดพัฒนา	๖-๙
" ๖.๓	ระยะถอยร่นของชายหาดประเภทต่าง ๆ	๖-๑๑
" ๖.๔	ขั้นตอนการพัฒนาในระยะถอยร่น	๖-๑๒, ๖-๑๓
" ๖.๕	ระดับความสูงของอาคาร	๖-๑๖
" ๖.๖	ตัวอย่างส่วนบริการนักท่องเที่ยวขนาดเล็ก	๖-๒๔
" ๖.๗	เขตการพัฒนาแหล่งน้ำเทียบ น้ำตก	๖-๒๖
" ๖.๘	การใช้ที่ดินหาดเฉวง ปี ๒๕๒๗	๖-๓๑
" ๖.๙	สภาพที่เป็นข้อจำกัดในการขยายตัวพื้นที่เพื่อการท่อน้ำ เทียบ	๖-๓๗

สารบัญรูป (ต่อ)

		หน้า
รูปที่ ๖.๑๐	ทางเลือกการพัฒนาการใช้ที่ดิน หาดเจวง	๖-๓๘
" ๖.๑๑	แผนการใช้ประโยชน์ที่ดินในอนาคต หาดเจวง	๖-๔๑
" ๖.๑๒	แสดงตัวอย่างการพัฒนาส่วนบริการนักท่องเที่ยว ๑ หาดเจวง	๖-๔๔
" ๖.๑๓	แสดงตัวอย่างการพัฒนาส่วนบริการนักท่องเที่ยว ๒ หาดเจวง	๖-๔๕
" ๖.๑๔	ทัศนียภาพหาดเจวงบริเวณส่วนบริการนักท่องเที่ยว ๒	๖-๔๖
" ๖.๑๕	ที่ชมทิวทัศน์หาดเจวง (กม.๒๕)	๖-๔๘
" ๖.๑๖	การพัฒนาแหล่งน้ำดิบพรุเจวง	๖-๕๑
" ๖.๑๗	ขั้นตอนการพัฒนาหาดเจวง	๖-๕๓
" ๖.๑๘	การใช้ที่ดินหาดละไม	๖-๕๖
" ๖.๑๙	พื้นที่กรรมสิทธิ์ที่ดิน และข้อจำกัดในการพัฒนาหาดละไม	๖-๖๑
" ๖.๒๐	ทางเลือกบริ เวณพัฒนาการท่องเที่ยวหาดละไม	๖-๖๒
" ๖.๒๑	แผนการใช้ที่ดินหาดละไมในอนาคต	๖-๖๕
" ๖.๒๒	ผังตัวอย่างการพัฒนาหินตา-หินยาย	๖-๖๘
" ๖.๒๓	ทัศนียภาพลานอเนกประสงค์หินตา-หินยาย	๖-๖๙
" ๖.๒๔	ทัศนียภาพที่จอดรถหินตา-หินยาย	๖-๗๐
" ๖.๒๕	ตัวอย่างผังการใช้ที่ดินบริเวณส่วนบริการนักท่องเที่ยว หาดละไม	๖-๗๑
" ๖.๒๖	ทัศนียภาพส่วนบริการนักท่องเที่ยว หาดละไม	๖-๗๒
" ๖.๒๗	ทัศนียภาพส่วนบริการนักท่องเที่ยว หาดละไม	๖-๗๓
" ๖.๒๘	แหล่งน้ำดิบสำหรับการผลิตน้ำประปา หาดละไม	๖-๗๕
" ๖.๒๙	แสดงขั้นตอนการพัฒนาหาดละไม ๓ ระยะ	๖-๗๗
" ๖.๓๐	การใช้ที่ดินหาดบ่อผุดในปัจจุบัน	๖-๗๙
" ๖.๓๑	แผนการใช้ที่ดินหาดบ่อผุดในอนาคต	๖-๘๓
" ๖.๓๒	การใช้ที่ดินหาดแม่น้ำในปัจจุบัน	๖-๘๖
" ๖.๓๓	แสดงแผนการใช้ที่ดินหาดแม่น้ำในอนาคต	๖-๘๐
" ๖.๓๔	การใช้ที่ดินหาดทองยาง ปี ๒๕๒๗	๖-๘๔

สารบัญรูป (ต่อ)

		หน้า
รูปที่ ๖.๓๕	แผนการใช้ที่ดินหาดห้องยางในอนาคต	๖-๔๘
" ๖.๓๖	การใช้ที่ดินหาดบางรักในปัจจุบัน	๖-๑๐๒
" ๖.๓๗	การใช้ที่ดินหาดบางรักในอนาคต	๖-๑๐๔
" ๖.๓๘	การใช้ที่ดินหาดเชิงมนในปัจจุบัน	๖-๑๐๘
" ๖.๓๙	แผนการใช้ที่ดินหาดเชิงมนในอนาคต	๖-๑๐๙
" ๖.๔๐	แสดงผังบริ เวณน้ำตกหน้า เมืองในปัจจุบันและแนวทางการพัฒนาในอนาคต	๖-๑๑๓
" ๖.๔๑	ผังบริ เวณปัจจุบันและอนาคตน้ำตกหินลาด	๖-๑๑๖
" ๖.๔๒	สภาพภูมิประเทศและการใช้ที่ดิน เกาะแตน อ. เกาะสมุย	๖-๑๑๘
" ๖.๔๓	โครงข่ายการท่องเที่ยว เกาะแตน	๖-๑๒๑
" ๖.๔๔	แผนการใช้ที่ดินและเส้นทางการท่องเที่ยวในอนาคต เกาะแตน	๖-๑๒๒
" ๖.๔๕	ตัวอย่างผังบริ เวณที่ทำการอุทยานฯ และที่พัก เกาะแตน บริ เวณทาง เลือกที่ ๒	๖-๑๒๔
" ๖.๔๖	ตัวอย่างทัศนียภาพบริ เวณที่ทำการอุทยานฯ และที่พัก เกาะแตน	๖-๑๒๕
" ๖.๔๗	ทัศนียภาพบริ เวณที่พักอุทยานฯ เกาะแตน	๖-๑๒๖
" ๖.๔๘	ตัวอย่างผังการพัฒนา เกาะมัดสุม	๖-๑๒๗
" ๖.๔๙	ทัศนียภาพบริ เวณแคมป์ปิ้ง เกาะมัดสุม	๖-๑๒๘
" ๖.๕๐	ทัศนียภาพบริ เวณศูนย์บริการ เกาะมัดสุม	๖-๑๒๙
" ๖.๕๑	การใช้ที่ดินบริ เวณตลาดหน้าทอน	๖-๑๓๑
" ๖.๕๒	แนวความคิดการจัดบริ เวณและผังบริ เวณพื้นที่ถมทะเล หาดหน้าทอน	๖-๑๓๖
" ๖.๕๓	บริ เวณจุดเปลี่ยนกิจกรรมพื้นที่ถมทะเล หาดหน้าทอน	๖-๑๓๗
" ๖.๕๔	ทัศนียภาพพื้นที่โครงการ หาดหน้าทอน	๖-๑๓๘
" ๖.๕๕	ระบบโครงข่ายถนน บริ เวณตลาดหน้าทอน	๖-๑๔๐
" ๖.๕๖	ผังการใช้ที่ดินที่ทำการอุทยานแห่งชาติ และบริ เวณที่พัก หมู่เกาะอ่างทองในอนาคต	๖-๑๔๕
" ๖.๕๗	ทัศนียภาพที่ราบเกาะวัวตาหลับในอนาคต	๖-๑๔๗

สารบัญรูป (ต่อ)

		หน้า
รูปที่ ๖.๕๘	ทัศนียภาพที่พิกเกาะวัวตาหลับ หมู่เกาะอ่างทองในอนาคต	๖-๑๔๘
" ๖.๕๙	ที่ตั้งแหลมชุยและถนนโครงการไปแหลมชุย	๖-๑๕๐
" ๖.๖๐	สภาพพื้นที่แหลมชุยและแนวทางการพัฒนาการใช้ที่ดินในอนาคต	๖-๑๕๓
" ๖.๖๑	ผังบริ เวณการพัฒนาแหลมชุย อำเภอไชยา	๖-๑๕๔
" ๖.๖๒	ทัศนียภาพการพัฒนาแหลมชุย อำเภอไชยา	๖-๑๕๕
" ๖.๖๓	สภาพปัจจุบันแหลมโพธิ์	๖-๑๕๗
" ๖.๖๔	แผนการใช้ที่ดินแหลมโพธิ์ในอนาคต	๖-๑๖๐
" ๖.๖๕	ทัศนียภาพการพัฒนาแหลมโพธิ์	๖-๑๖๑
" ๖.๖๖	การใช้ที่ดินบริ เวณรอบหุบไทรงาม อำเภอไชยา	๖-๑๖๔
" ๖.๖๗	ผังบริ เวณการพัฒนาหุบไทรงาม อำเภอไชยา	๖-๑๖๖
" ๖.๖๘	ทัศนียภาพหุบไทรงามในอนาคต	๖-๑๖๘
" ๖.๖๙	ที่ตั้งแหล่งท่องเที่ยวบึงขุนทะเล	๖-๑๗๐
" ๖.๗๐	ผังบริ เวณพัฒนาบึงขุนทะเล	๖-๑๗๒
" ๖.๗๑	ทัศนียภาพบึงขุนทะเลในอนาคต	๖-๑๗๔
" ๖.๗๒	ทัศนียภาพบริ เวณศูนย์กีฬาทางน้ำ	๖-๑๗๕
" ๖.๗๓	ขั้นตอนการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวบึงขุนทะเล	๖-๑๗๖
" ๖.๗๔	ขั้นตอนการพัฒนาบึงขุนทะเล	๖-๑๗๗
" ๖.๗๕	ที่ตั้งชุมชนโบราณวัดเวียงสระ	๖-๑๗๙
" ๖.๗๖	การใช้ที่ดินบริ เวณชุมชนโบราณวัดเวียงสระ	๖-๑๘๐
" ๖.๗๗	ข้อเสนอแนว เขตอุทยานประวัติศาสตร์เวียงสระ	๖-๑๘๓
รูปที่ ๗.๑	แผนภูมิโครงสร้างระบบการบริการการพัฒนาในระดับจังหวัด	๗-๖
" ๗.๒	ตัวแบบการ เพิ่มสมรรถนะขององค์การและการพัฒนาองค์การ	๗-๒๐
" ๗.๓	องค์กรในการพัฒนาการท่องเที่ยว	๗-๒๗

สารบัญรูป (ต่อ)

		หน้า	
ภาคผนวก			
รูปที่	ผ.๒.๔.๑	แสดงจุดสำรวจปะการัง	ผ ๒-๒๖
"	ผ.๒.๔.๒	ระดับคุณภาพปะการัง เกาะสมุย	ผ ๒-๓๓
"	ผ.๒.๔.๓	ระดับคุณภาพปะการัง เกาะตอนใต้เกาะสมุย	ผ ๒-๓๔
"	ผ.๒.๔.๔	ระดับคุณภาพปะการัง อ.เกาะพะงัน	ผ ๒-๓๕
"	ผ.๒.๔.๕	ระดับคุณภาพปะการัง เกาะเต่า	ผ ๒-๓๖
"	ผ.๒.๔.๖	แผนผังและรูปตัดแนวปะการังชายหาดตอนเหนือ หาดเฉวงถึง เกาะมัดหลัง	ผ ๒-๔๐
"	ผ.๒.๔.๗	แสดงแผนผังและรูปตัดแนวปะการัง บริเวณแหลม เล็ด	ผ ๒-๔๒
"	ผ.๒.๔.๘	แผนผังและรูปตัดแนวปะการัง เกาะเตตนอนใต้	ผ ๒-๔๔
"	ผ.๒.๔.๙	แผนผังและรูปตัดแนวปะการัง หินอ่างวัง	ผ ๒-๔๕
"	ผ.๒.๔.๑๐	แผนผังและรูปตัดแนวปะการัง บ้านใต้	ผ ๒-๔๗
"	ผ.๒.๔.๑๑	แผนผังและรูปตัดแนวปะการัง อ่าวหาดหลัง	ผ ๒-๔๘
"	ผ.๒.๔.๑๒	แผนผังและรูปตัดแนวปะการัง อ่าวม่วง	ผ ๒-๕๑
"	ผ.๒.๔.๑๓	แผนผังและรูปตัดแนวปะการัง เกาะนางยวน	ผ ๒-๕๒
"	ผ.๒.๔.๑๔	การจำแนกความเหมาะสมในการใช้ประโยชน์ปะการัง	ผ ๒-๕๕
รูปที่	ผ.๕.๑.๑	ที่ตั้ง และสภาพภูมิประเทศ เกาะเต่า	ผ ๕-๒
"	ผ.๕.๑.๒	การใช้ที่ดิน เกาะเต่า	ผ ๕-๔
"	ผ.๕.๑.๓	การใช้ที่ดินบ้านแม่หาด เกาะเต่า	ผ ๕-๕
"	ผ.๕.๑.๔	การแบ่งเขตการปกครองและบริการทางสังคม	ผ ๕-๖
"	ผ.๕.๑.๕	โครงข่ายการท่องเที่ยวน เกาะเต่า	ผ ๕-๑๐
รูปที่	ผ.๖.๑.๑	ลักษณะภูมิประเทศ เกาะสมุย	ผ ๖-๓
"	ผ.๖.๑.๒	แสดงอุณหภูมิ ปริมาณน้ำฝน ความชื้นสัมพัทธ์และการระเหย อ. เกาะสมุย	ผ ๖-๔
"	ผ.๖.๑.๓	โครงการพัฒนาแหล่งน้ำในปัจจุบัน	ผ ๖-๑๔

สารบัญรูป (ต่อ)

		หน้า
รูปที่ ผ.๖.๑.๔	ทางเลือกแหล่งน้ำดิบเพื่อการประปา อ. เกาะสมุย	ผ ๖-๒๐
" ผ.๖.๑.๕	การพัฒนาแหล่งน้ำดิบพรุเฉวง	ผ ๖-๒๒
" ผ.๖.๑.๖	แสดงพื้นที่รับน้ำฝนและขอบเขตโครงการอ่างเก็บน้ำ บ้านบางรัก	ผ ๖-๒๘
" ผ.๖.๑.๗	แสดงพื้นที่รับน้ำฝนและขอบเขตโครงการอ่างเก็บน้ำพรุ บ้านโจครร่า	ผ ๖-๓๐
" ผ.๖.๑.๘	แสดงพื้นที่รับน้ำฝนและขอบเขตโครงการอ่างเก็บน้ำพรุ บ้านหาญ	ผ ๖-๓๓
" ผ.๖.๑.๙	แสดงพื้นที่รับน้ำฝนและขอบเขตโครงการอ่างเก็บน้ำ น้ำตกหินลาด	ผ ๖-๓๕
" ผ.๖.๑.๑๐	แสดงพื้นที่รับน้ำฝนและขอบเขตโครงการอ่างเก็บน้ำ คลองแม่ไม้	ผ ๖-๓๘
รูปที่ ก	ตัวอย่างทางน้ำล้น (Spillway) สำหรับอ่างเก็บน้ำบนภูเขา	ผ ๖-๔๔
รูปที่ ผ.๖.๒.๑	ส่วนบริการนักท่องเที่ยว ๑ หาดเฉวง	ผ ๖-๔๖

บทที่ ๑

บทนำ

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาของโครงการ

การจัดทำแผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะสมุย/สุราษฎร์ธานี ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในช่วงแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๒๕-๒๕๒๙) ซึ่งได้ตั้งเป้าหมายในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ทำการศึกษาความเหมาะสมในการพัฒนาการท่องเที่ยว (Feasibility Study) พื้นที่เกาะสมุย/สุราษฎร์ธานี โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้มอบให้สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วท.) ดำเนินการสำรวจเบื้องต้น (Preliminary Survey) สภาพเศรษฐกิจสังคมและตลาดการท่องเที่ยว และศึกษาเบื้องต้น (Preliminary Study) เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะสมุย/สุราษฎร์ธานี และจัดทำแผนหลัก (Master plan) ฉบับนี้มาเป็นลำดับ โดยการจัดทำแผนหลักฯ ฉบับนี้มีระยะเวลาในการดำเนินงานทั้งสิ้น ๑๒ เดือน นับแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๒๗ ถึง ๓๐ เมษายน ๒๕๒๘ การจัดทำแผนหลักฯ นี้ จะได้ยึดถือผลการศึกษาเบื้องต้น ขอบเขตของการทำงาน (Term of Reference) ของ ททท. และรายละเอียดในข้อเสนอโครงการของ วท. เป็นพื้นฐาน ประกอบกับการศึกษาจากเอกสารอื่น ๆ และประสบการณ์ของนักวิชาการต่าง ๆ เพื่อให้การจัดทำแผนหลักมีความสมบูรณ์เหมาะสมมากที่สุด

การวางแผนเป็นการวาดภาพของอนาคต (Future) เป็นเรื่องที่เราต้องการจะรู้ และสร้างสภาวะที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เป็นสิ่งที่เกิดคุณประโยชน์หรือลดการเสียประโยชน์ในอนาคตนั้น ๆ ดังนั้น การวางแผนจึงไม่อาจจะกล่าวได้ว่าเป็นสิ่งที่จะต้องถูกต้องสมบูรณ์ ๑๐๐% แผนต่าง ๆ ที่มีขึ้นจึงอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ ถ้าสถานการณ์ต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไป (Dynamic)

แผนหลักฯ ฉบับนี้แม้ว่าเนื้อหาจะสรุปออกมาเป็นผลครั้งสุดท้าย (Product) เช่น แผนการใช้ที่ดินในอนาคต แผนโครงข่ายการคมนาคม เป็นต้น แต่โดยเนื้อแท้แล้วสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งที่ได้เสนอคือ ขบวนการในการพัฒนา (Process) เพื่อให้ได้การพัฒนาที่สมบูรณ์ที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ดังนั้นแผนหลักฯ จึงเป็น แนวทางหรือเครื่องมือ สำหรับผู้บริหารนำไปใช้พัฒนา

แผนหลักฯ ฉบับนี้มีชื่อเป็นแผนพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีเป้าหมายเพื่อจะให้จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีนักท่องเที่ยวมากขึ้น เข้ามาใช้จ่ายเงินมากขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดผลดีทางเศรษฐกิจแก่จังหวัดสุราษฎร์ธานี

แต่เป็นที่ทราบกันดีว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวนั้นต้องการมาตรการในการพัฒนาอย่างหลากหลาย เพราะการท่องเที่ยวเป็นศาสตร์ที่เรียกกันว่า วิชาการระหว่างวิชา (Interdisciplinary subject) ซึ่งต้องใช้วิชาการและผู้รู้หลาย ๆ สาขาวิชา การดำเนินการพัฒนาก็เช่นเดียวกันที่ต้องการหน่วยงานหลาย ๆ หน่วยงานเข้ามาดำเนินการร่วมกัน ดังนั้น แผนฯ นี้จึงเป็น เครื่องมือของผู้บริหารเพื่อการประสานงาน การพัฒนาด้านต่าง ๆ ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และช่วยในการ จัดลำดับ ความสำคัญของแผนงานและโครงการตามงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด

๑.๒ ขอบเขตของโครงการ

๑.๒.๑ พื้นที่วางแผน

จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นพื้นที่วางแผนโดยรวม โดยในรายละเอียดได้แก่พื้นที่วางแผน ออกเป็นระดับย่อยอีก ๒ ระดับ คือ ระดับกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว มีทั้งหมด ๘ กลุ่ม และระดับแหล่งท่องเที่ยวเฉพาะแห่ง ซึ่งมีทั้งหมด ๔๘ แหล่ง แต่ในการจัดทำแผนหลักฯ นี้ จะได้มุ่งเน้นกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว และแหล่งท่องเที่ยวเฉพาะแห่งที่มีความสำคัญสูงควรได้รับการพัฒนาในระยะ ๕ - ๑๐ ปี ส่วนกลุ่มหรือแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ จะได้มีการศึกษาและเสนอแนะอย่างกว้าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาระยะยาวต่อไป

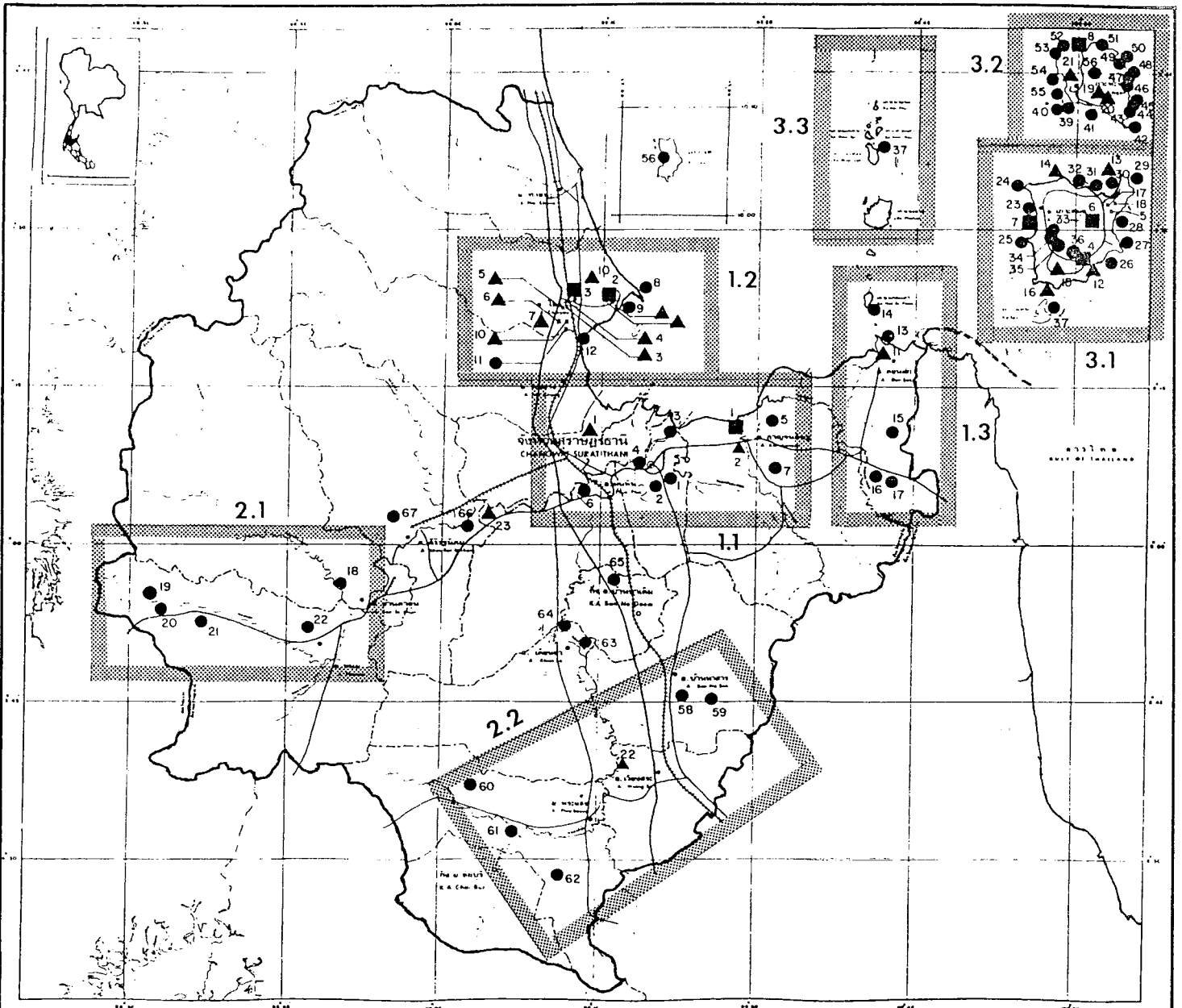
๑.๒.๒ ขอบเขตการศึกษา

ในการจัดทำแผนหลักได้มีการศึกษาเพิ่มเติมจากการศึกษาเบื้องต้น และการศึกษาเฉพาะในการจัดทำแผนหลักฯ ดังนี้

(๑) การศึกษาโดยรวม

(๑.๑) ศึกษาทบทวนข้อมูลด้านการตลาด เกี่ยวกับนักท่องเที่ยวที่มายังพื้นที่วางแผน และการกระจายไปยังแหล่งฯ ต่าง ๆ ในปี ๒๕๒๗ เพื่อเปรียบเทียบลักษณะการท่องเที่ยวกับปีก่อน ๆ ตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยว พยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยว และหารูปแบบการท่องเที่ยวในอนาคต ทั้งในระดับจังหวัด ระดับกลุ่ม และระดับแหล่งท่องเที่ยว

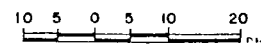
(๑.๒) กำหนดบทบาทและจัดลำดับความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เพื่อการพัฒนา ตลอดจนสำรวจแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มเติม โดยเฉพาะในอำเภอที่ห่างไกล เพื่อหาโครงข่ายการท่องเที่ยว และวางกรอบการพัฒนาการท่องเที่ยวในระยะยาว (ดังแสดงในรูปที่ ๑.๑)

แหล่งท่องเที่ยว

1. บริเวณแหล่งท่องเที่ยวชายทะเล 1.1 กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอเมือง, พุนพิน, กาญจนดิษฐ์ 1.2 กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอไชยา 1.3 กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอดอนสัก	2. บริเวณแหล่งท่องเที่ยวป่าเขา 2.1 กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอเภพนม 2.2 กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอนาสาร/เรียงสระ	3. บริเวณแหล่งท่องเที่ยวในทะเล 3.1 กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวเกาะสมุย 3.2 กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวเกาะพะงัน 3.3 กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวหมู่เกาะอ่างทอง

รูปที่ ๑.๑ แสดงบริเวณและกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี

MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

(๑.๓) ศึกษาด้านเศรษฐกิจ-สังคมเพิ่มเติม (ปี ๒๕๒๖) เพื่อพิจารณาผลกระทบจากการท่องเที่ยวในปัจจุบันและอนาคต

(๑.๔) ศึกษาโครงสร้างพื้นฐานและบริการของจังหวัด และกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่

- การคมนาคมขนส่ง เข้าสู่พื้นที่วางแผน และภายในพื้นที่วางแผน
- โครงข่ายถนน
- การสื่อสารและโทรคมนาคม
- การประปา, ไฟฟ้า
- การบริการทางสังคม
- การบริการการท่องเที่ยว

(๑.๕) ศึกษาบทบาทและแนวทางการพัฒนาชุมชนพื้นฐานต่าง ๆ

(๑.๖) ศึกษารายละเอียดด้านการใช้ที่ดิน การบริการพื้นฐานเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ

(๑.๗) ศึกษาศิลปวัฒนธรรม และหัตถกรรมท้องถิ่น

(๑.๘) ศึกษาสภาพสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและชีวภาพ โดยเฉพาะปะการัง ซึ่งเป็นสิ่งดึงดูดใจสำหรับการท่องเที่ยวในทะเล

(๑.๙) ศึกษาองค์การเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับชาติ, จังหวัด

๑.๒.๓ การเสนอแผนหลัก

ผลจากการศึกษาโดยรวมและพื้นที่เฉพาะจะ เป็นพื้นฐานในการจัดทำแผนหลักต่อไป
ผลสุดท้ายของแผนหลักประกอบด้วย

(๑) แผนรวมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีรายละเอียดในการกำหนดพื้นที่เพื่อพัฒนานโยบายและเป้าหมายในการพัฒนา

(๒) แผนพัฒนากลุ่มแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ โดยเฉพาะแหล่งที่ต้องการการพัฒนาในระยะสั้น ประกอบด้วย

- (๒.๑) กรอบการพัฒนา
- (๒.๒) การกำหนดพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยว และโครงข่ายการพัฒนาการท่องเที่ยวในกลุ่ม
- (๒.๓) เสนอแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการ
- (๒.๔) เสนอแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและการพัฒนาทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ
- (๒.๕) ประมาณการลงทุนเบื้องต้น
- (๒.๖) เสนอแนะวิธีการนำแผนและโครงการไปสู่การปฏิบัติ ได้แก่ การพัฒนาองค์กร, กฎหมาย, งบประมาณ และการประชาสัมพันธ์
- (๒.๗) จัดเตรียมข้อกำหนดของการศึกษาความเหมาะสมของแผนและโครงการ

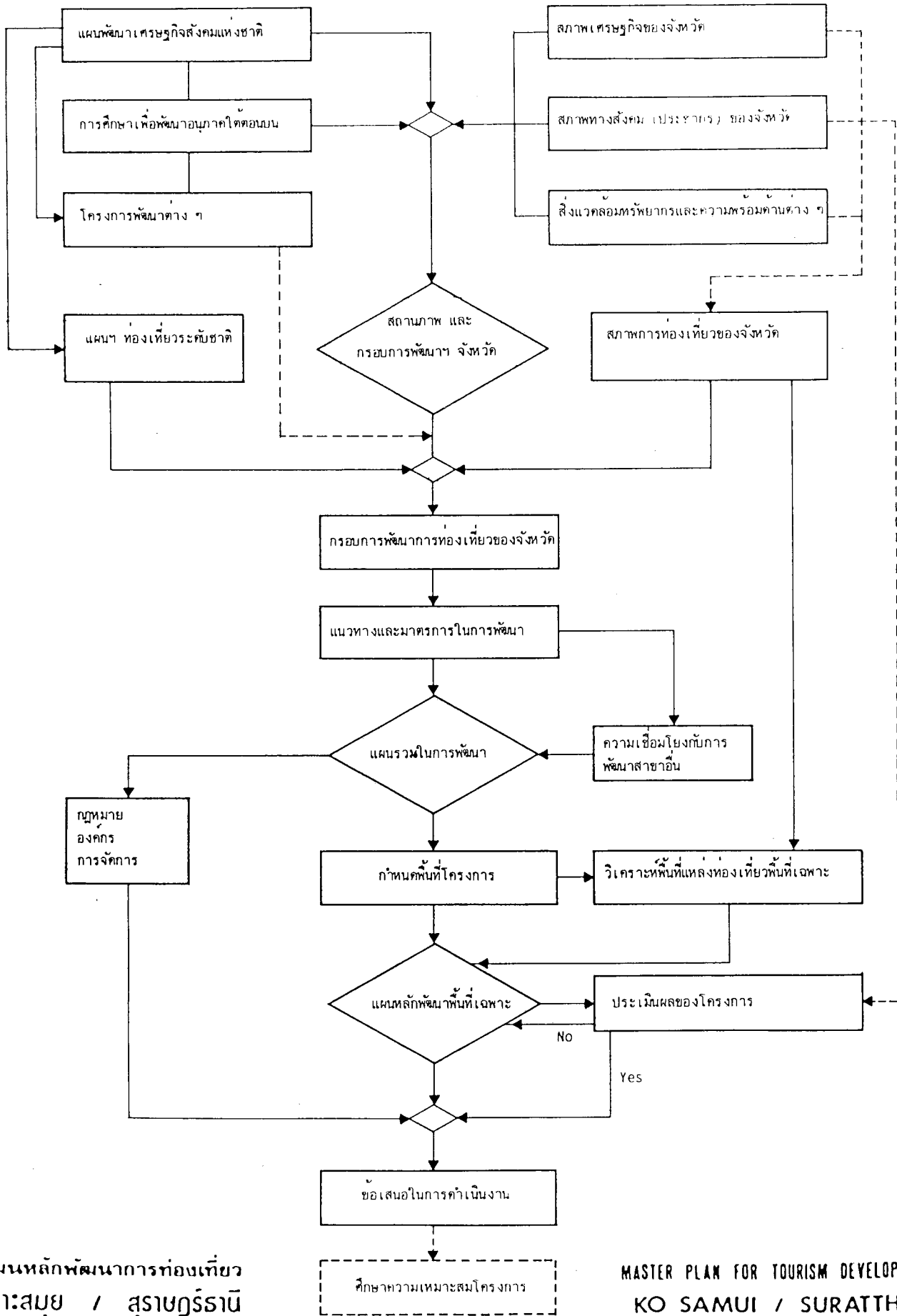
๑.๓ กระบวนการวิธีการศึกษาและการวางแผน

กระบวนการในการศึกษา เป็นการจัดวางระบบการศึกษาและวางแผนอย่างมีขั้นตอน ต่อเนื่องและประสมประสานระหว่างกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งผลของโครงการที่คาดหวังไว้ ภายในขอบเขตและกรอบที่กำหนดให้ ในการจัดทำแผนหลักในระยะเวลา ๑๒ เดือนนี้ ได้จัดแบ่งขั้นตอนการดำเนินงานออกเป็น ๕ ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ ๑ การเตรียมการ
- ขั้นตอนที่ ๒ การจัดทำรายงานแผนการปฏิบัติ (Inception Report)
- ขั้นตอนที่ ๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ขั้นตอนที่ ๔ การประสานผลของข้อมูลและการวางแผน
- ขั้นตอนที่ ๕ จัดทำรายงาน

รายละเอียดอยู่ในรายงานแผนการปฏิบัติ (รายงานความก้าวหน้าครั้งที่ ๑)

การวางแผนการศึกษาได้มีขั้นตอนของการประสานระหว่างวิชา ดังแสดงในรูปที่ ๑.๒

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี

MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI

รูปที่ ๑.๒ วิธีการศึกษา

๑.๔ การบริหารโครงการ

๑.๔.๑ รูปแบบการบริหารโครงการ

การจัดทำแผนหลักพัฒนาการท้องถิ่นจะต้องประสานกับแผนพัฒนาอื่น ๆ (Integrative) เช่น แผนพัฒนา เศรษฐกิจ-สังคม และแผนพัฒนาชุมชน เป็นต้น และต้องมีการศึกษาครอบคลุมในทุกสาขาวิชา (Comprehensive) เช่น ด้านเศรษฐกิจ, สังคม, กายภาพ และทางเทคนิค ในการดำเนินการได้ใช้รูปแบบการดำเนินงานแบบประสานระหว่างสาขาวิชาต่าง ๆ (Interdisciplinary cooperation) ดังนั้น ในการบริหารโครงการ จึงได้จัดให้มีฝ่ายจัดการและวางแผนเป็นแกนกลางในการศึกษาประสานข้อมูลและจัดทำข้อสรุปสุดท้ายของแผน ตลอดจนเป็นฝ่ายติดต่อประสานงานกับการท้องถิ่นแห่งประเทศไทย และคณะกรรมการพัฒนาการท้องถิ่นพิเศษ ๖๐ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ดังแสดงในรูปที่ ๑.๓

๑.๔.๒ บุคคลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

19.1-60 คณะกรรมการ

(๑) คณะดำเนินการ

ผู้อำนวยการโครงการ

ดร.สมิทธิ คำเพิ่มพูล

ที่ปรึกษา

นายเฉลิมชัย ท่อนาค

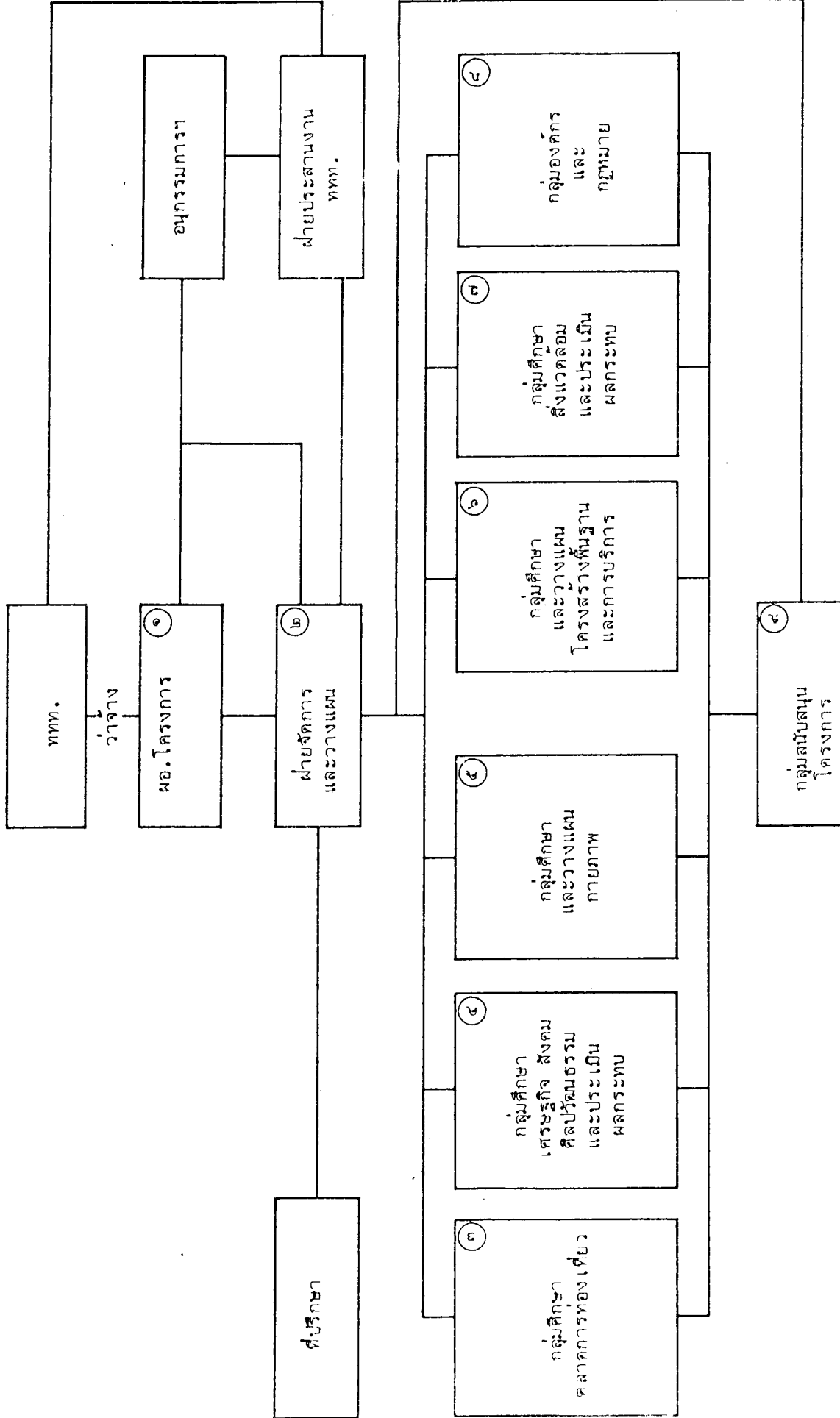
ดร.พิชญวัฒน์ ทวีวัฒน์

ผู้จัดการโครงการ

นายไชยยุทธ กลิ่นสุคนธ์

ผู้ช่วยผู้จัดการโครงการ

นายอนุชา เล็กสกุลติลก

กลุ่มศึกษาตลาดการท่องเที่ยว

ดร.พิษณุวัฒน์ ทวีวัฒน์
 นายเชิดชัย นาคทิพวรรณ
 นายอรรณพ จาฎามระ
 นายกมลศักดิ์ แสงเนตร

ผู้เชี่ยวชาญ/ที่ปรึกษา

กลุ่มศึกษา เศรษฐกิจ-สังคม

ผศ.ชวัน เพชรแก้ว
 ผศ.วิจิตร คงพูล
 นายวรรณศิลป์ พิรพันธุ์
 น.ส.สุดใจ ธารธาราทอง
 น.ส.จิราวรรณ เขษรุตมเดชา
 น.ส.นิสาชล แสงสว่าง

ที่ปรึกษาด้านศิลปวัฒนธรรม

ที่ปรึกษาด้านศิลปวัฒนธรรม

ที่ปรึกษาด้านระบบชุมชน

กลุ่มศึกษาวางแผนและ

ออกแบบทางกายภาพ

นายเฉลิมชัย ห่อนาค
 นายพงศ์ศักดิ์ วัฒนสินธุ์
 นายอนุชา เล็กสกุลติก
 นายธีระ ศิริวัฒน์
 นายธนุ สิรินทร์
 นายอนุจร รุจิรัตน์
 น.ส.อติพร โอภาสชาติ
 นายพรธรรม ธรรมวิมล

ที่ปรึกษา

ผู้เชี่ยวชาญด้านภูมิสถาปัตยกรรม

กลุ่มศึกษาโครงสร้างพื้นฐาน

และการบริการ

ผศ.ดร.วีรพล เต็มสมบัติ
 นายเชิดชัย นาคทิพวรรณ
 น.ส.จิราวรรณ เขษรุตมเดชา
 นายวิมล บัวชุม
 นายไกรสร พริกหุ้ง

ผู้เชี่ยวชาญด้านทรัพยากรน้ำ

กลุ่มศึกษาสิ่งแวดล้อม

ดร.สุรพล สุคารา

ที่ปรึกษาด้านทรัพยากรในทะเล

นายศุภชัย สิทธิเลิศ

นายทวีวัฒน์ พลภักดิ์

นายอานนท์ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา

นายธรรมศักดิ์ ยี่มิน

✓ นายสุชาติ ทัพกุล

นายสุวิทย์ อิ่มใจ

นายทรี สัปตินันท์

นายเกษม ปิงชาวลิตโสภี

กลุ่มองค์กรและการจัดการ

รศ.ดร.อุทัย เลาทวีเชียร

ผู้เชี่ยวชาญด้านองค์กร

นายจินดา ชีอตรง

ผู้เชี่ยวชาญด้านองค์กร

กลุ่มสนับสนุนโครงการ

นางละม่อม อินทรกำแหง

นางถวิล พรหมณพินธุ์

นางสุขุมมาลย์ จุพงษ์เศรษฐ

นางรำไพ อยู่เจริญ

นางทัศนาศุภากรจิตติรักษ์

นายศิริ ครุทนนอม

นายไกรสร พรุกทุ่ง

แปลรายงานเป็นภาษาอังกฤษ

น.ส.จรรยา อีร์เนตร

Mr. Ilyas Baker

Handwritten notes:

1) 35%

2) 20%

3) 15%

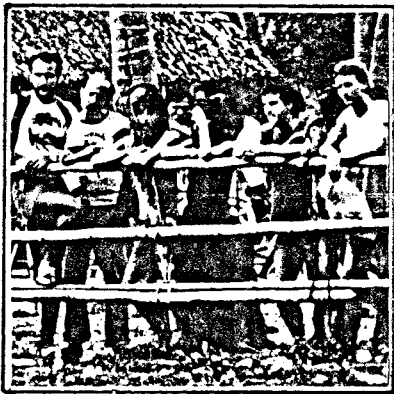
Handwritten signature and date:

23/10/16

(๒) คณะอนุกรรมการแผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ประธานอนุกรรมการ	พ.อ.สมชาย ทิรัญกิจ ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
รองประธานอนุกรรมการ	นาย เสรี วังสีไพจิตร รองผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ฝ่ายวางแผนและพัฒนา
อนุกรรมการ	นายธรรมศักดิ์ โรจนสุนทร ผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนโครงการและพัฒนา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
อนุกรรมการ	นายไชยยุทธ สุทธิธนากร ผู้แทนกระทรวงการคลัง
อนุกรรมการ	นายบัญชา วัฒนสินธุ์ ผู้แทนกรมทางหลวง
อนุกรรมการ	นายผ่อง เล็งยี ผู้แทนกรมป่าไม้
อนุกรรมการ	นายวิเชียร นพรัตน์ ผู้แทนกรมที่ดิน
อนุกรรมการ	นายมานะ โชติภพนิช ผู้แทนกรมโยธาธิการ
อนุกรรมการ	นายปรารภ เหล่าวานิช ผู้แทนกรมศิลปากร
อนุกรรมการ	นาย เกษม กบิลโชติ ผู้แทนสำนักผังเมือง

อนุกรรมการ	ร.อ.กมล ดันดี เสรี ผู้แทนสำนักงานประมง
อนุกรรมการ	นายสันหัด สมชีวิตา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
อนุกรรมการ	นายณรงค์ นิตยาทร ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
อนุกรรมการ	นายนิพนธ์ บุญฤทธิ์โร ผู้แทนจังหวัดสุราษฎร์ธานี
อนุกรรมการ	ประธานสภา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
อนุกรรมการ	ผู้แทน อำเภอกะสมุย
อนุกรรมการ	นายมานะ ชอบธรรม หัวหน้าสำนักงาน ททท. ภูเก็ต
อนุกรรมการ และ เลขานุการ	นายเทียนชัย มีขมาน
อนุกรรมการ และ ผู้ช่วยเลขานุการ	นายสามพร มณีไมตรีจิต
อนุกรรมการ และ ผู้ช่วยเลขานุการ	นายสุวัฒน์ คุ้มวงษ์

บทที่ ๒

การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

บทที่ ๒

การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

๒.๑ สภาพทางกายภาพ

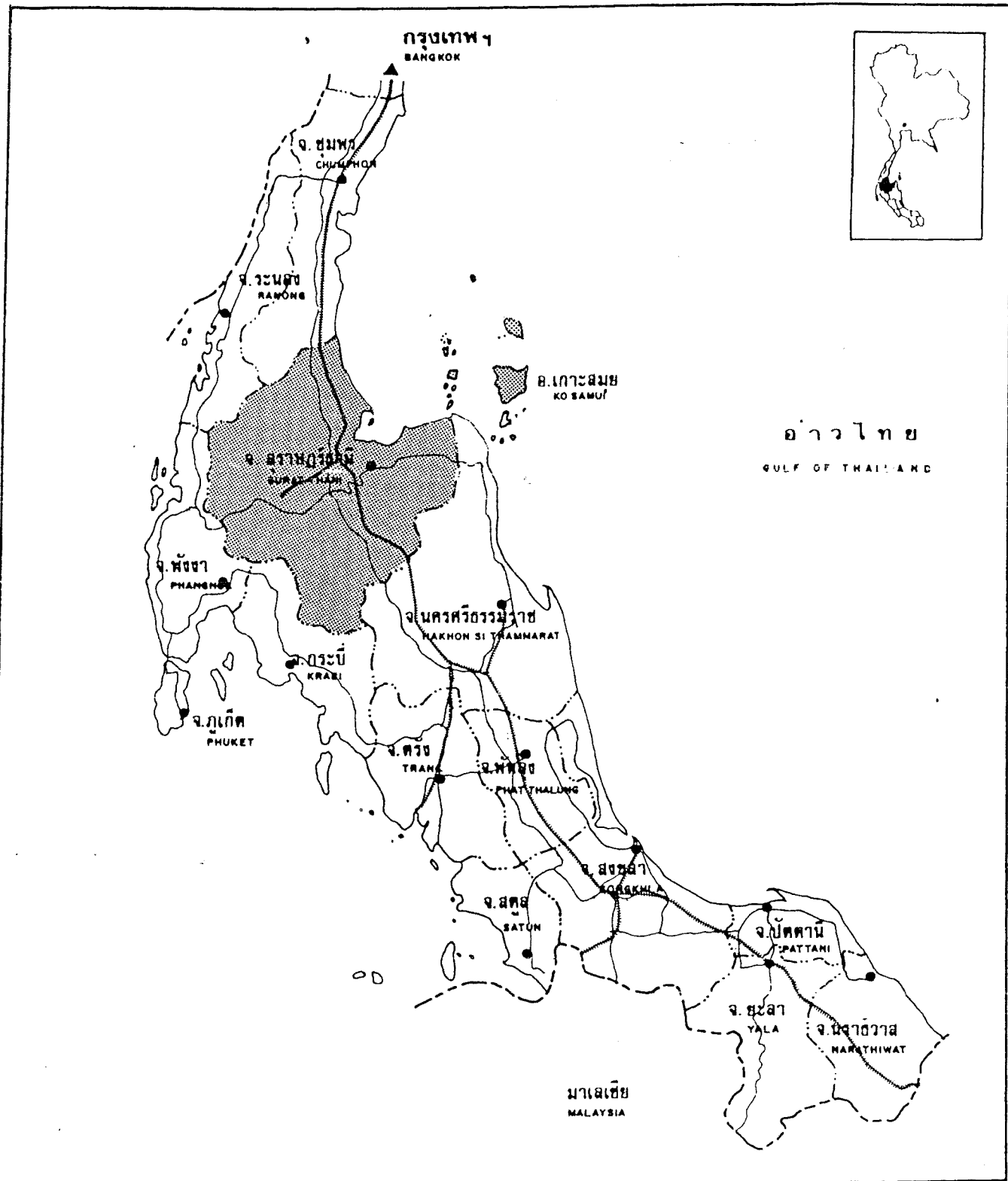
๒.๑.๑ สภาพทางกายภาพจังหวัดสุราษฎร์ธานี

จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นจังหวัดหนึ่งใน ๑๔ จังหวัดของภาคใต้ ตั้งอยู่ชายฝั่งทะเลด้านตะวันตกของอ่าวไทย ระหว่างเส้นรุ้งที่ $๘^{\circ}๑๗'$ - $๘^{\circ}๕๐'$ และเส้นแวงที่ $๙๘^{\circ}๒๘'$ - $๑๐๐^{\circ}๐๕'$ ห่างจากกรุงเทพฯ ไปทางทิศใต้ประมาณ ๖๕๐ กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด ๑๒,๘๕๐ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๘,๐๕๖,๒๕๐ ไร่ (รูปที่ ๒.๑)

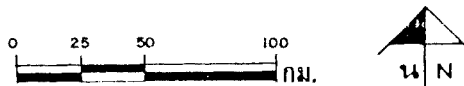
พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่บนดินแผ่นดินใหญ่ มีลักษณะเป็นที่ราบริมฝั่งทะเลที่อยู่ระหว่างที่ราบสูงทางทิศตะวันตก ภูเขาและที่ราบสูงฝั่งตะวันออก พื้นที่อีกส่วนเป็นเกาะประมาณ ๕๐ เกาะ อยู่ในอ่าวไทย เกาะที่สำคัญคือ เกาะสมุย เกาะพะงัน และหมู่เกาะอ่างทอง (รูปที่ ๒.๒) จากลักษณะภูมิประเทศดังกล่าว ทำให้จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงามมาก อาทิ ป่า เขาน้ำตก ชายทะเล หมู่เกาะ ซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญต่อการท่องเที่ยวอย่างมาก ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

จากสภาพการเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำตาปี และพุมดวง จากอ่าวบ้านดอนซึ่งทอดยาวระหว่างที่ราบสูง และภูเขาด้านตะวันออก ตะวันตกนี้ เชื่อมต่อไปจนถึงอ่าวพังงา ซึ่งสันนิษฐานและพบหลักฐานจำนวนมาก ว่าบริเวณที่ราบเหล่านี้ได้เป็นเส้นทางเชื่อมระหว่างทะเลฝั่งตะวันตกและฝั่งตะวันออกมาแต่โบราณ โดยเฉพาะตั้งแต่ยุคพุทธศาสนา ลัทธิมหายานนิกายวัชรยานได้แผ่มาถึงคาบสมุทรมหานครอินโดจีนและจากหลักฐานโบราณสถานและโบราณวัตถุต่าง ๆ มีการถกเถียงและระบุว่า จังหวัดสุราษฎร์ธานีเคยเป็นอาณาจักรศรีวิชัยที่รุ่งเรือง เมื่อกว่าพันปีมาแล้ว หลักฐานเหล่านี้ไม่เพียงมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์เท่านั้น หากยังมีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวอีกด้วย อาทิ พระบรมธาตุไชยา เจดีย์วัดแก้ว เจดีย์วัดหลง เขาศรีวิชัย ชุมชนวัดเวียงสระ ฯลฯ ตลอดจนโบราณวัตถุที่พบในที่ต่าง ๆ มากมาย ซึ่งได้รวบรวมไว้ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติไชยา และกรุงเทพฯ

สุราษฎร์ธานีไม่เพียงแต่มีทรัพยากรที่หลากหลายเท่านั้น หากยังมีสภาพภูมิอากาศที่เอื้ออำนวยต่อการท่องเที่ยวอีกด้วย แม้ว่าจังหวัดสุราษฎร์ธานีจะมีฤดูร้อนเพียง ๓ เดือน คือ

รูปที่ ๒.๑ ที่ตั้งของจังหวัดสุราษฎร์ธานี

- จังหวัด
- เขตจังหวัด
- เขตชายทะเล
- ถนน
- +++++ ทางรถไฟ

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENCE AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

เดือนกุมภาพันธ์ถึง เมษายน และมีลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ (พฤษภาคม-เมษายน) มีฝน และคลื่นจัดช่วงเดือนตุลาคม-มกราคม ส่วนช่วงเดือนอื่น ๆ คลื่นลมไม่มากนัก ทำให้การท่องเที่ยวของสุราษฎร์ธานี โดยเฉพาะการท่องเที่ยวในทะเลสงบติดต่อกันกับภูเก็ต ดังนั้นช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนตุลาคม จึงเป็นช่วงการท่องเที่ยวที่เหมาะสม คือ มีคลื่นลมสงบ น้ำทะเลใส จนสามารถมองเห็นปะการังได้จากผิวน้ำ (รูปที่ ๒.๓ แสดงสภาพภูมิอากาศ)

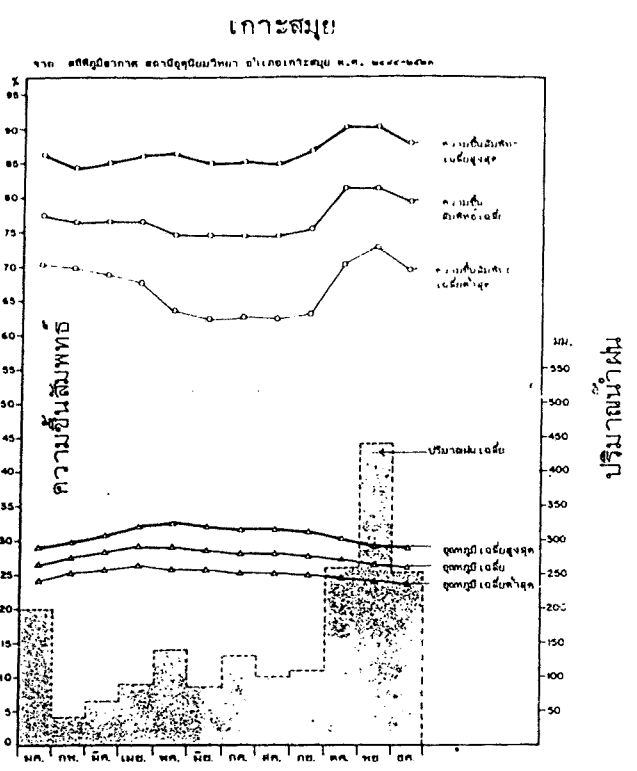
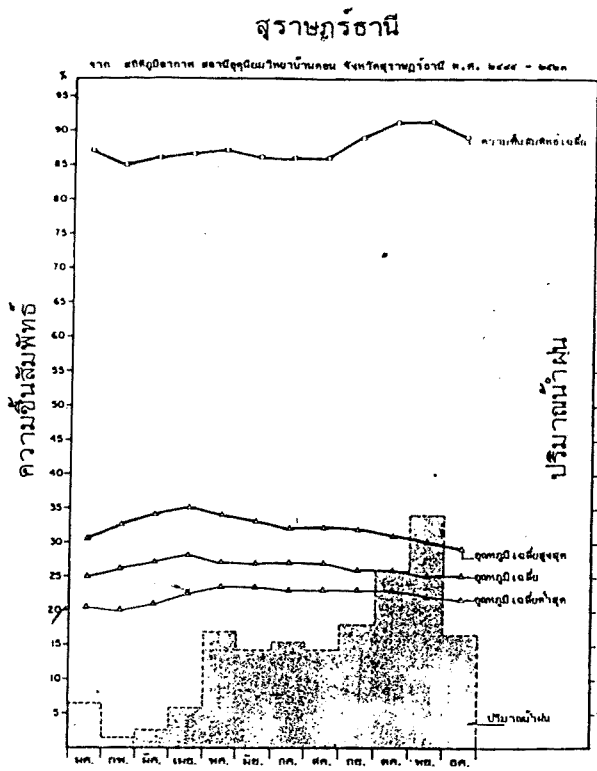
๒.๑.๒ สภาพทางกายภาพของบริเวณแหล่งท่องเที่ยว

ในเขตพื้นที่วางแผน ๓ บริเวณใหญ่ คือ บริเวณแหล่งท่องเที่ยวชายทะเล บริเวณแหล่งท่องเที่ยวป่าเขา และบริเวณแหล่งท่องเที่ยวในทะเล นั้น มีลักษณะทั่วไปที่ค่อนข้างแตกต่างกัน กล่าวคือ

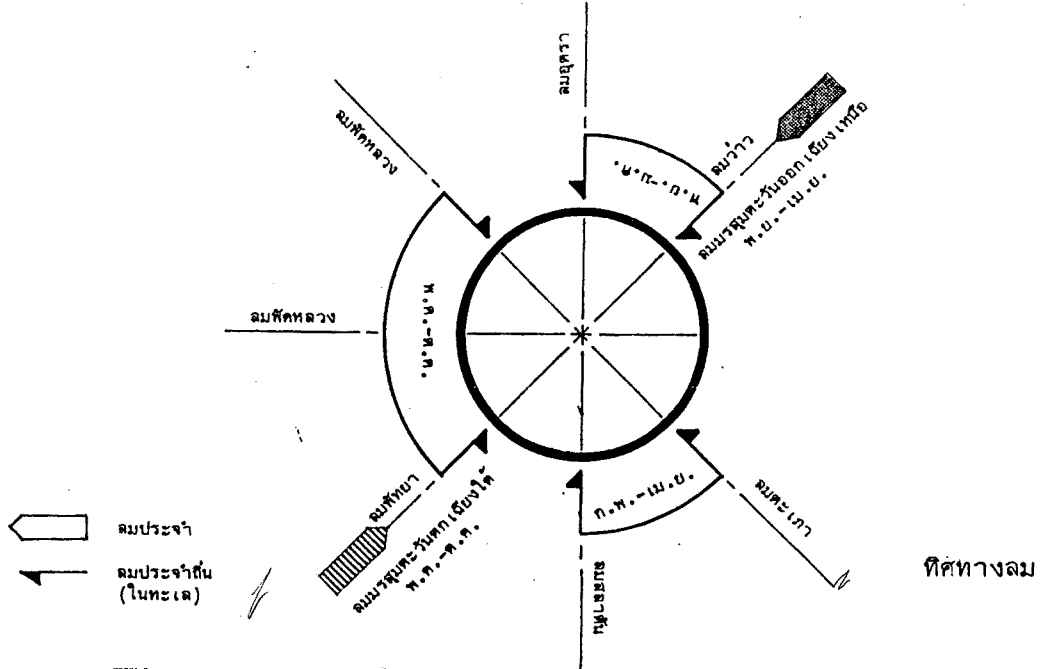
(๑) บริเวณแหล่งท่องเที่ยวชายทะเล ตั้งอยู่รอบอ่าวบ้านดอน โดยมีกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอ่าวเกาะไชยา ตั้งอยู่ตอนเหนือของอ่าวบ้านดอน ทั้งสองบริเวณมีสภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มน้ำ ความสูงทั่วไปไม่เกิน ๕ เมตรจากระดับน้ำทะเล ส่วนกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอ่าวคอนสัก ตั้งอยู่ด้านตะวันออกของจังหวัด มีพื้นที่สูงกว่า ๒ บริเวณเล็กน้อย การใช้ที่ดินโดยทั่วไปเป็นพื้นที่เกษตรกรรม แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่มีอยู่จึงมักเป็นแหล่งท่องเที่ยวด้านศิลปวัฒนธรรม โดยแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติมีขนาดเล็กเป็นส่วนใหญ่

(๒) บริเวณแหล่งท่องเที่ยวป่าเขา เป็นบริเวณที่อยู่ห่างไกลจากศูนย์กลาง ไปทางตะวันตกและใต้ พื้นที่ทั่วไปเป็นป่าภูเขา และเขตเกษตรกรรมใหม่ แหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ มีสภาพค่อนข้างสมบูรณ์

(๓) บริเวณแหล่งท่องเที่ยวในทะเล เป็นหมู่เกาะต่าง ๆ ที่มีอยู่นอกอ่าวบ้านดอน เกาะสมุย เป็นเกาะใหญ่ที่สุด และมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ๆ จำนวนมาก ส่วนใหญ่เป็นแหล่งท่องเที่ยวชายหาด เกาะสมุยอยู่ห่างจากอำเภอเมืองประมาณ ๔๐ กม. มีพื้นที่เกาะ ๒๓๑.๓๖ ตร.กม. เกาะพะงันเป็นเกาะขนาดรองลงมา ห่างจากอำเภอเมือง ๘๕.๔๐ กม. และห่างจากเกาะสมุยประมาณ ๑๕ กม. มีพื้นที่ประมาณ ๑๖๔ ตร.กม. นอกจากนี้ยังมีเกาะเล็ก ๆ รวมกันเป็นหมู่เกาะอีกจำนวนหนึ่ง ตั้งอยู่ระหว่างเกาะสมุยกับแผ่นดินใหญ่ เรียกว่า หมู่เกาะอ่างทอง มีพื้นที่ (รวมเกาะพลอย) ประมาณ ๘๒.๖๔ ตร.กม. ส่วนเกาะที่อยู่ใกล้ที่สุดคือ ห่างจากเกาะพะงันไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ๔๕ กม. เรียกว่า เกาะเต่า มีขนาด ๒๕ ตร.กม.

อุณหภูมิจำนวน ปริมาณน้ำฝน และความชื้นสัมพัทธ์

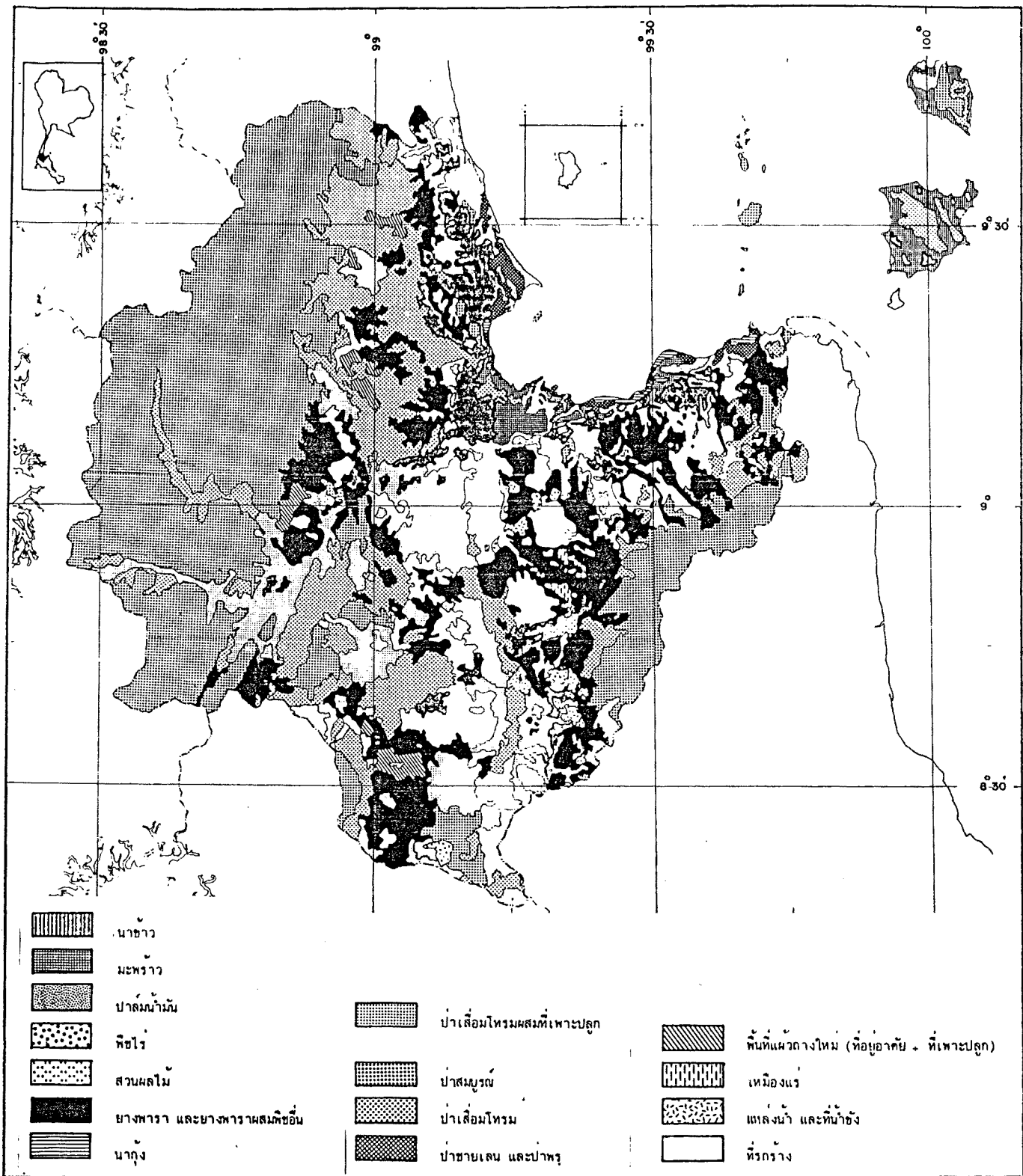

รูปที่ ๒.๓ ลักษณะภูมิอากาศจังหวัดสุราษฎร์ธานี

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

สภาพภูมิประเทศของหมู่เกาะเหล่านี้ มีโครงสร้างทางธรณีวิทยาเป็นภูเขาหินแกรนิตที่โผล่พ้นน้ำต่อเนื่องมาจากเทือกเขานครศรีธรรมราช มีการใช้ที่ดินเป็นป่าไม้เบญจพรรณ และสวนมะพร้าว และมีที่ราบต่ำ ที่ลุ่ม หาดทราย และชายทะเลเป็นอ่าวและแหลมมากมาย เหมาะสมต่อการท่องเที่ยวอย่างมาก

รูปที่ ๒.๔ แสดงการใช้ที่ดินของจังหวัดสุราษฎร์ธานี

รูปที่ ๒.๔ แสดงการใช้ที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี ๒๕๒๗

10 5 0 5 10 20 km

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

๒.๒ สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๒.๒.๑ การบริหารและการปกครอง

จังหวัดสุราษฎร์ธานี แบ่งการปกครองออกเป็น ๑๖ อำเภอ ๒ กิ่งอำเภอ และ ๑๔ ตำบล ด้านการปกครองท้องถิ่น สุราษฎร์ธานีมีเทศบาล ๒ แห่ง คือ เทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานี และเทศบาลตำบลนาสาร มีสุขาภิบาล ๑๖ แห่ง โดยเกาะสมุย เป็นสุขาภิบาลทั้งเกาะ (มี ๗ ตำบล ๓๔ หมู่บ้าน) เกาะพะงัน (มี ๓ ตำบล ๑๖ หมู่บ้าน) ยังไม่มีการจัดตั้งเป็นสุขาภิบาล ไชยา มี ๒ สุขาภิบาล คือ สุขาภิบาลตลาดไชยา และสุขาภิบาลพุมเรียง

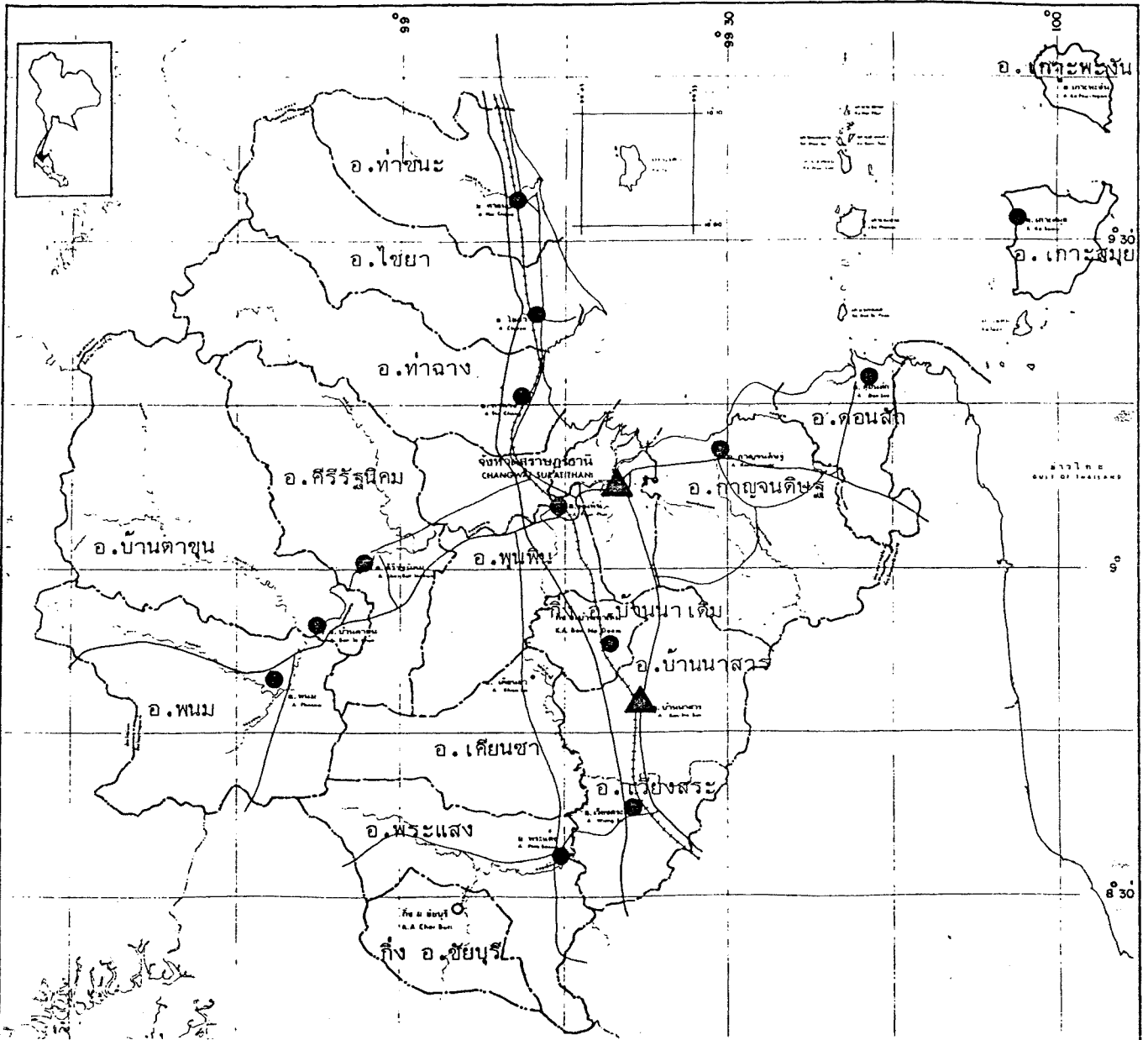
รูปที่ ๒.๕ แสดงการแบ่งเขตการปกครอง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๒.๒.๒ สภาพประชากร

ประชากร

จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีจำนวนประชากรทั้งสิ้นรวม ๖๔๓,๗๘๗ คน จำแนกเป็นประชากรชาย ๓๒๐,๘๐๑ คน ประชากรหญิง ๓๒๒,๙๘๖ คน ประชากรกระจายอยู่ในเขตปกครองของอำเภอต่าง ๆ ๑๖ อำเภอ และ ๒ กิ่งอำเภอ ประชากรประมาณร้อยละ ๗๑.๐๕ ของประชากรทั้งจังหวัดตั้งถิ่นฐานอยู่ในชนบท ส่วนประชากรเมืองตั้งถิ่นฐานอยู่ในชุมชนระดับเทศบาลและสุขาภิบาล มีสูงถึงร้อยละ ๒๘.๙๕ ของประชากรทั้งจังหวัด และอาศัยอยู่หนาแน่นในบริเวณชุมชนเทศบาลเมือง มีความหนาแน่นถึง ๕,๗๙๖.๘ คนต่อตารางกิโลเมตร ส่วนความหนาแน่นของประชากรเฉลี่ยทั้งจังหวัด ประมาณ ๔๔.๙๔ คนต่อตารางกิโลเมตร

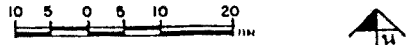
ถึงแม้จังหวัดสุราษฎร์ธานี จะมีประชากรมากเป็นอันดับ ๓ ของภาคใต้ แต่เมื่อเทียบกับปริมาณพื้นที่แล้ว ยังจัดว่าน้อยมาก เพราะความหนาแน่นโดยเฉลี่ยของจังหวัดคิดเป็นตัวเลขเพียงประมาณ ๔๔ คนต่อตารางกิโลเมตร แสดงว่า จังหวัดมีความสามารถที่จะรับการเพิ่มของประชากรได้อีก ดังนั้น การเพิ่มของประชากรโดยรวมเฉลี่ยร้อยละ ๒.๒ ต่อปี จึงไม่สูงเกินไป ในกรณีของจังหวัดสุราษฎร์ธานี แต่เนื่องจากสาเหตุของการเพิ่มประชากร มาจากอัตราการเพิ่มตามธรรมชาติเป็นสำคัญ (ร้อยละ ๒.๔ ต่อปี) เป็นผลให้กลุ่มประชากรวัยเด็กมีจำนวนมาก จนเป็นประชากรกลุ่มใหญ่ และอัตราการพึ่งพาเกือบจะเป็น ๑:๑ อันจะนำไปสู่ปัญหาภาระการเลี้ยงดูของครอบครัวได้ จึงควรได้รับความสนใจจากรัฐ ในการหาทางลดการเพิ่มประชากรโดยธรรมชาตินี้ให้น้อยลง

- สัญลักษณ์
- เขตจังหวัด
 - เขตอำเภอ
 - ถนนสายหลัก
 - จังหวัด
 - อำเภอ
 - ที่ตำบล

- ▲ เทศบาล
- สุขาภิบาล

รูปที่ ๒.๕ การแบ่งเขตการปกครองจังหวัดสุราษฎร์ธานี

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

ในด้าน การกระจายตัวและความหนาแน่นของประชากรภายในจังหวัด ปรากฏว่า ยังมีปัญหาของความเหลื่อมล้ำ และไม่สมดุลระหว่างอำเภออยู่มาก โดยเฉพาะระหว่างอำเภอเมือง และอำเภออื่น ๆ ของจังหวัด และการเปลี่ยนแปลงของประชากรระหว่างอำเภอ ก็มีการผันผวนค่อนข้างสูง อันเนื่องมาจากการอพยพเป็นสำคัญ และส่วนใหญ่เป็นการอพยพเพื่อการประกอบอาชีพ แสดงว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อการสร้างงาน เป็นตัวกำหนดที่สำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงของประชากร

รูปที่ ๒.๖ แสดงความหนาแน่น การกระจายตัวและการเปลี่ยนแปลงประชากรรายอำเภอ

เมื่อพิจารณาถึงบริเวณที่มีกิจกรรมการท่องเที่ยวค่อนข้างหนาแน่นแล้ว พบว่า บริเวณศูนย์กลางการท่องเที่ยวซึ่งอยู่ในทะเล อันได้แก่ อ.เกาะสมุย และ อ.เกาะพะงัน มีประชากรลดลงอันเนื่องมาจากการอพยพออกเป็นสำคัญ ส่วนบริเวณชายฝั่งทะเลบนแผ่นดินใหญ่นั้น อ.เมือง และ อ.ไชยา มีประชากรเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๓ - ๑.๗ ต่อปี เพราะถึงแม้จะมีการอพยพออก แต่ก็ยังต่ำกว่าอัตราการเพิ่มตามธรรมชาติ สำหรับ อ.กาญจนดิษฐ์ และ อ.ดอนสัก นั้น มีประชากรเพิ่มในอัตราที่ค่อนข้างสูง คือร้อยละ ๒.๔ - ๓.๔ ต่อปี เพราะมีการอพยพเข้ามาสมทบกับอัตราการเพิ่มตามธรรมชาติ

อย่างไรก็ตาม การที่มีอัตราการอพยพออกของบางอำเภอ เป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงความชะงักงันของฐานเศรษฐกิจในบริเวณเหล่านั้น ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขปรับปรุงโดยเร่งด่วน เพราะผู้ที่อพยพออก ส่วนใหญ่เป็นประชากรในวัยทำงาน เป็นผลให้อัตราการพึ่งพิงในอำเภอที่มีการอพยพออกของประชากรมีค่าค่อนข้างสูง ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาการครองชีพ และปัญหาสังคมตามมาได้

การขยายตัวและความเจริญอย่างรวดเร็วของจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีผลทำให้ประชากรจากจังหวัดต่าง ๆ ย้ายถิ่นเข้ามาอาศัย และประกอบอาชีพในจังหวัดมากขึ้น สภาพสังคมเมืองจึงมีลักษณะที่ผสมผสานระหว่างคนท้องถิ่นกับคนต่างถิ่น แม้ว่าปัจจุบัน ความเป็นอยู่ทางสังคมยังมีลักษณะที่ใกล้ชิดกันอยู่ แต่ในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อมีการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว และด้านอุตสาหกรรมอื่น ๆ อาจมีการเปลี่ยนแปลงสภาพทางสังคมได้ ส่วนสังคมชนบทยังเป็นสังคมเกษตรกรรมที่อยู่กันอย่างเห็นอกเห็นใจกัน และมีการรวมกลุ่มกิจกรรมในการพัฒนาความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น

ตารางที่ ๒.๑ แสดงการพยากรณ์จำนวนประชากร แยกเป็นรายอำเภอ

๒.๒.๓ สภาพทางเศรษฐกิจ

(๑) ภาพรวมทางเศรษฐกิจของจังหวัด ในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีมูลค่าผลิตภัณฑ์ ตามราคาตลาด ๔,๒๕๔.๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๑ และร้อยละ ๑.๒ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคใต้ และของประเทศ ตามลำดับ การผลิตของจังหวัดยังคง อาศัยฐานการผลิตสาขา เกษตรกรรมมากกว่าของภาคและประเทศ สำหรับการขยายตัวทาง เศรษฐกิจของจังหวัด เพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ยร้อยละ ๔.๑ ต่อปี ซึ่งจัดอยู่ในอัตราที่ช้ากว่าของภาค และประเทศ อย่างไรก็ตาม การผลิตของจังหวัดมีแนวโน้มการขยายตัวสูงทางด้านสาขาการค้า และบริการ

(๒) โครงสร้างทาง เศรษฐกิจ เกษตรกรรม เป็นฐานทาง เศรษฐกิจที่มีความสำคัญ ที่สุดของจังหวัด เพราะมีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมคิด เป็นสัดส่วนถึงร้อยละ ๔๑.๔ ของผลิตภัณฑ์มวลรวม จังหวัด ซึ่งในภาค เกษตรกรรมนี้มีสาขากสิกรรมและประมง เป็นสาขาการผลิตที่สำคัญโดยมีสัดส่วน ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมประมาณร้อยละ ๗๒.๕ และร้อยละ ๑๔.๘ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในภาค เกษตรกรรม หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๓๐.๑ และร้อยละ ๗.๘ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

การค้าและบริการ เป็นภาคการผลิตที่มีความสำคัญสูงอีกสาขาหนึ่งของจังหวัด เนื่องจากมีสัดส่วนของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมถึงร้อยละ ๓๖.๗ ของผลิตภัณฑ์จังหวัด โดยมีสาขา การค้าปลีก-ส่ง และสาขาบริการเป็นสาขาการผลิตที่สำคัญเนื่องจากมีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ มวลรวมประมาณร้อยละ ๔๘.๕ และร้อยละ ๒๘.๗ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในสาขาการค้าและบริการ การผลิตสาขาบริการส่วนใหญ่ได้มาจากโรงแรม และภัตตาคาร เนื่องจากมีสัดส่วนมูลค่าผลผลิต ถึงร้อยละ ๓๖.๘ ของสาขาบริการ (พ.ศ. ๒๕๒๕)

สำหรับภาคอุตสาหกรรม โดยทั่วไปยังมีความสำคัญน้อยต่อ เศรษฐกิจของ จังหวัด เนื่องจากมีสัดส่วนและมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมเพียงร้อยละ ๑๗.๖ ของผลิตภัณฑ์มวลรวม จังหวัด อุตสาหกรรมการผลิตจะมีความสำคัญต่อการผลิตภาคอุตสาหกรรมของจังหวัด ปรากฏว่า มีมูลค่าผลิตภัณฑ์คิด เป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ ๕.๓ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด โรงงานอุตสาหกรรม ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็กและขนาดกลาง และเป็นประเภทอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้า เกษตร เช่น อุตสาหกรรมสีข้าว อุตสาหกรรมรมควันยางพารา ฯลฯ ซึ่งมีกระจายอยู่โดยทั่วไปตามพื้นที่ ของแหล่งวัตถุดิบ

(๓) การเปลี่ยนแปลงและการขยายตัวทางเศรษฐกิจ เพื่อเปรียบเทียบมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดในช่วงปี ๒๕๑๔-๒๕๒๕ ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ และปีแรกของแผนฯ ฉบับที่ ๔ (ตารางที่ ๒.๒)) จะเห็นได้ว่า โดยส่วนรวมแล้ว โครงสร้างทาง เศรษฐกิจของจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีความเปลี่ยนแปลงน้อยมาก เพราะสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาค เศรษฐกิจต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย ภาคเศรษฐกิจการผลิตที่สำคัญที่สุดคือ เกษตรกรรมนั้น เกือบจะไม่เปลี่ยนแปลงเลย จากสัดส่วนเดิมร้อยละ ๔๑.๗ เป็นร้อยละ ๔๑.๔ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด ภาคอุตสาหกรรมมีความเปลี่ยนแปลงลดลงจากร้อยละ ๒๓.๓ เป็นร้อยละ ๑๗.๖ ของผลิตภัณฑ์มวลรวม แต่สำหรับภาคการค้าและบริการ มีการเปลี่ยนแปลงสูงขึ้นจาก สัดส่วนร้อยละ ๒๔.๑ เป็นร้อยละ ๓๖.๗ ของผลิตภัณฑ์มวลรวม

การขยายตัวทางการผลิตในภาคการผลิตที่สำคัญของจังหวัด ปรากฏว่า สาขา-เกษตรกรรมมีอัตราการขยายตัวอยู่ในระดับเดียวกับการขยายตัวโดยรวมของผลิตภัณฑ์มวลรวม คือ ขยายตัวเพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ยร้อยละ ๔.๑ ต่อปี ในขณะที่ภาคอุตสาหกรรมมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นใน อัตราเฉลี่ยเพียงร้อยละ ๑.๔ ต่อปี อันเนื่องมาจากปัญหาทางด้านอุตสาหกรรมการผลิตลดลง ส่วนภาคการค้าและบริการมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นสูงในอัตราเฉลี่ยถึงร้อยละ ๘.๒ ต่อปี ภาคการค้า และบริการซึ่งมีการขยายตัวสูงนี้ สาขาบริการจึง เปลี่ยนแปลงจากสัดส่วนร้อยละ ๕.๑ ในปี ๒๕๑๔ เป็นร้อยละ ๑๐.๔ ในปี ๒๕๒๕ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด คิดเป็นอัตราเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ ๑๙.๓ ต่อปี จากตารางที่ ๒.๒ จะพบว่า มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาบริการ เฉพาะจากหมวดโรงแรมและภัตตาคาร (ซึ่งเป็นสาขาที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมากที่สุด) ได้เพิ่มจาก ๖๕.๔ ล้านบาท ในปี ๒๕๒๐ เป็น ๒๒๘.๐๑๓ ล้านบาท ในปี ๒๕๒๑ และ ๓๐๔.๓๕๔ ล้านบาท ในปี ๒๕๒๓ คิดเป็นอัตราการเพิ่มเฉลี่ย สูงถึงร้อยละ ๑๐๓.๔ ต่อปี

(๔) ความสำคัญทาง เศรษฐกิจของจังหวัดสุราษฎร์ธานีในระดับภาค แม้ว่ามูลค่าผลิต- ภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสูงเป็นอันดับ ๔ ของภาคใต้ แต่เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบโดยใช้ตัวเลขในปี ๒๕๒๔ ซึ่งเป็นปีสิ้นสุดของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๔ (๒๕๒๐-๒๕๒๔) ระหว่างสัดส่วนของพื้นที่ ประชากร และ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดสุราษฎร์ธานีต่อของภาคใต้ คือ ร้อยละ ๒๓.๓, ร้อยละ ๑๐.๒ และ ร้อยละ ๑๐.๒๖ ตามลำดับ และของประเทศ คือ ร้อยละ ๒.๕, ร้อยละ ๑.๒๖ และร้อยละ ๑.๐๕ ตามลำดับ อาจกล่าวได้ว่า ฐานทางเศรษฐกิจของจังหวัดอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของภาคและ

ตารางที่ ๒.๒ สัดส่วนและการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดสุราษฎร์ธานี เปรียบเทียบระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๑๙ และปี พ.ศ. ๒๕๒๕ (ราคาคงที่ ปี ๒๕๑๕)

สาขาการผลิต	พ.ศ. ๒๕๑๙		พ.ศ. ๒๕๒๕		อัตราการเพิ่มเฉลี่ยร้อยละต่อปี
	มูลค่า (ล้านบาท)	ร้อยละ	มูลค่า (ล้านบาท)	ร้อยละ	
เกษตรกรรม	๑,๒๓๐.๒	๔๑.๗	๑,๕๕๒.๗	๔๑.๔	๔.๑
กลีกรวม	๙๐๐.๗	๓๐.๕	๑,๑๑๙.๒	๓๐.๑	๔.๑
ปศุสัตว์	๑๒๒.๖	๔.๒	๙๒.๔	๒.๕	๑.๔
ประมง	๑๒๘.๙	๔.๔	๒๙๐.๕	๗.๒	๑๘.๗
ป่าไม้	๗๘.๐	๒.๖	๔๐.๖	๑.๑	๖.๘
อุตสาหกรรม	๖๘๖.๔	๒๓.๓	๖๕๖.๓	๑๗.๖	๑.๙
เหมืองแร่และย่อยหิน	๙๒.๘	๓.๑	๑๕๖.๒	๓.๙	๑๒.๕
อุตสาหกรรมการผลิต	๕๕๖.๖	๑๕.๕	๑๙๖.๖	๕.๓	-๙.๒
การก่อสร้าง	๑๒๖.๑	๔.๓	๒๘๖.๓	๗.๗	๒๓.๗
ไฟฟ้า ประปา	๑๐.๙	๐.๔	๓๑.๗	๐.๘	๑๙.๕
คมนาคมขนส่ง	๑๗๓.๕	๕.๙	๑๕๖.๘	๔.๒	๔.๖
การค้าและบริการ	๘๕๘.๘	๒๙.๑	๑,๓๖๕.๖	๓๖.๗	๘.๒
ค้าปลีก-ค้าส่ง	๕๘๖.๑	๑๙.๙	๖๖๒.๕	๑๗.๘	๒.๒
ธนาคารประกันภัย	๓๖.๕	๑.๒	๑๐๑.๓	๒.๗	๑๘.๙
ที่อยู่อาศัย	๓๑.๕	๑.๑	๔๓.๑	๑.๒	๕.๔
บริการป้องกันประเทศ	๕๕.๕	๑.๘	๑๕๓.๘	๔.๑	๒๐.๕
บริการ	๑๕๐.๓	๕.๑	๔๐๕.๙	๑๐.๙	๑๙.๓
ผลิตภัณฑ์มวลรวม	๒,๙๔๘.๙	๑๐๐.๐	๓,๗๒๑.๔	๑๐๐.๐	๔.๑

ที่มา : กองบัญชีประชาชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ของประเทศ และเมื่อพิจารณาสถานภาพทาง เศรษฐกิจของประชาชนในจังหวัดสุราษฎร์ธานี เปรียบเทียบกับจังหวัดอื่น ๆ ในภาคใต้ด้วยกัน โดยนำเอาผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ทั้งราคาตลาดและราคาคงที่ ปี ๒๕๑๕ เฉลี่ยต่อบุคคลมาเป็นเกณฑ์ในการประเมิน พอสรุปได้ว่า เมื่อสิ้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๔ นั้น สถานภาพทาง เศรษฐกิจโดยส่วนรวมของประชาชนในจังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อเปรียบเทียบกับของจังหวัดอื่น ๆ ในภาคใต้ด้วยกัน มีสภาพที่ต่ำลงกว่าเดิมจากปี ๒๕๑๕ ซึ่งเป็นปีสิ้นสุดของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๓ กล่าวคือ ในปี ๒๕๑๕ รายได้ประชาชาติของจังหวัดสุราษฎร์ธานี เฉลี่ยต่อบุคคล (๗,๓๖๓) เคยอยู่ในอันดับที่ ๗ ของภาคใต้ และสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของภาค (๗,๑๐๗) เล็กน้อย กลับเปลี่ยนแปลงมาเป็นอันดับที่ ๘ (๑๓,๔๓๘) ของภาค และกลายเป็นตัวเลขที่ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของภาค (๑๓,๘๘๑) แสดงว่า ในช่วงของแผนพัฒนาฯ ที่ผ่านมา จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีความสามารถในการปรับตัวเพื่อการพัฒนาที่ด้อยลงกว่าเดิม

(๕) ความเชื่อมโยงการผลิตระหว่างสาขา การผลิตภาคปศุกรรมยังคงเป็นฐานการผลิตที่สำคัญที่สุด แม้จะมีสัดส่วนการผลิตลดลงจากร้อยละ ๕๐ เหลือร้อยละ ๔๕ ในช่วงของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๔ ก็ตาม ในฐานการผลิตภาคปศุกรรมนี้ การผลิตสาขาการเลี้ยงสัตว์มากที่สุด เพราะมีสัดส่วนการผลิตถึงร้อยละ ๖๐ ของการผลิตภาคปศุกรรม และมีการเจริญเติบโตในอัตราที่ต่ำมาตลอดจนถึงปีสุดท้ายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๔ จึงเริ่มชะงักงัน และมีมูลค่าการผลิตลดลง ส่วนการผลิตอีก ๔ สาขาที่เหลือนั้น แม้จะยังมีบทบาทการผลิตไม่มากนัก แต่ก็มีมูลค่าไม่น้อย และมีศักยภาพในการเจริญเติบโตสูง แต่ปัจจุบันกำลังประสบภาวะผันผวนอย่างมาก ควรที่จะได้รับการพิจารณาแก้ไขอย่างเร่งด่วน

เมื่อพิจารณาถึงความสมดุลย์ระหว่างภาคการผลิต ปรากฏว่า การผลิตภาคปศุกรรมยังมีความเชื่อมโยงน้อยมากกับการผลิตภาคหัตถกรรม เพราะการผลิตภาคหัตถกรรมคิด เป็นมูลค่า เพียงประมาณร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าการผลิตภาคปศุกรรมเท่านั้น และมีอัตราการเปลี่ยนแปลงแตกต่างไปจากการผลิตภาคปศุกรรม ดังนั้น ผลผลิตจากภาคปศุกรรมส่วนใหญ่ จึงเข้าสู่ภาคหัตถกรรมโดยตรง เป็นผลทำให้การผลิตสาขาการค้าของภาคหัตถกรรมมีการผันผวน เปลี่ยนแปลง เช่นเดียวกับการผลิตภาคปศุกรรม และมีอัตราการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่ทดแทนการลดลงของการผลิตภาคปศุกรรม โดยเฉพาะการผลิตสาขาสาธารูปโภค สาธารณูปการ และการบริการ

(๖) ปัญหาทาง เศรษฐกิจของจังหวัด จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า จังหวัดสุราษฎร์ธานีประสบกับปัญหาภาวะ เศรษฐกิจชะงักงัน ตั้งแต่ช่วงกลางของแผนฯ ฉบับที่ ๔ โดยมีสาเหตุมาจากความผันผวนในโครงสร้างการผลิตรายสาขาที่สำคัญต่าง ๆ ซึ่งแสดงถึงการเจริญเติบโตทาง เศรษฐกิจที่ขาดดุลยภาพและ เสถียรภาพ ทั้งนี้เนื่องจากระบบเศรษฐกิจของจังหวัดมีฐานทางเศรษฐกิจที่แคบ ยังคงอาศัยการผลิตภาคเกษตรกรรม เป็นสำคัญ ขาดการเชื่อมโยงที่ดีในระหว่างสาขาการผลิต อัตราการพึ่งพาทายนอกสูง และมีประสิทธิภาพการผลิตต่ำ

๒.๒.๔ สถานภาพทางการเงินและการคลัง

(๑) โครงสร้างทางการเงิน

โครงสร้างทางการเงินของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ประกอบด้วยทั้งของภาครัฐและเอกชน มีปริมาณเงินหมุนเวียนรวมกันประมาณ ๔๖ ล้านบาทต่อวัน โดยเป็นเงินหมุนเวียนจากภาครัฐ ๓๑ ล้านบาท และจากภาคเอกชน ๑๕ ล้านบาท แต่เมื่อพิจารณาถึงบทบาทต่อระบบการเงินแล้ว เงินหมุนเวียนจากภาคเอกชนจะมีบทบาทที่สำคัญต่อระบบการเงิน เพราะเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงการระดมเงินทุนของภาคเอกชน ในช่วงปี ๒๕๒๒-๒๕๒๖ แนวโน้มของอัตราการระดมเงินฝากกับผลิตภัณฑ์รายจังหวัด อยู่ในระดับที่สูงกว่าเกณฑ์การเปรียบเทียบ และมีแนวโน้มที่สูงขึ้น โดยมีอัตราการเพิ่มเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ ๒.๐๖ ซึ่งสูงกว่าจังหวัดอื่น ๆ และของภาคใต้ จากลักษณะดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีความเป็นปึกแผ่นทางการเงินในด้านเงินฝากสูง และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มสูงขึ้น นอกจากนี้เมื่อพิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงในอัตราส่วนระหว่างเงินฝากกับผลิตภัณฑ์รายจังหวัดควบคู่ไปกับอัตราส่วนระหว่างจำนวนประชากรกับจำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัด พบว่า การเปลี่ยนแปลงในอัตราส่วนทั้งสองเป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกัน กล่าวคือ อัตราส่วนดังกล่าวมีค่าสูงขึ้น ในขณะที่จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์สูงขึ้น

ทางด้าน การปล่อยสินเชื่อ ยังนับว่าต่ำ เมื่อเทียบกับปริมาณเงินฝาก ซึ่งกล่าวได้ว่า จังหวัดยังมีเงินทุนที่ภาคเอกชนจะนำมาใช้ในโครงการลงทุนต่าง ๆ เหลืออยู่อีกมาก สามารถรองรับโครงการต่าง ๆ ที่จะกระตุ้นให้ภาคเอกชนนำเงินทุนเหล่านี้ไปใช้ เพื่อเสริมสร้างความเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจในจังหวัดได้

อย่างไรก็ตาม การพัฒนาเศรษฐกิจในระยะยาว จะต้องคำนึงถึงการสะสมทุน ทั้งนี้เพราะ สินค้าทุนเป็นสินค้าที่ก่อให้เกิดการเพิ่มผลผลิตในอนาคต และนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงทาง

เทคโนโลยี ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อประชากรส่วนใหญ่ การใช้เงินทุนที่ก่อให้เกิดการสะสมทุนนั้น ในแง่ของการให้สินเชื่อจะพิจารณาได้จากระยะเวลาของการให้สินเชื่อเป็นสำคัญ การให้สินเชื่อในจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีสัดส่วนของสินเชื่อระยะยาวต่อสินเชื่อระยะสั้นเพิ่มมากขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดอื่น ๆ ในภาคใต้ทั้งหมดและของประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในช่วงระหว่างปี ๒๕๒๕-๒๕๒๖ สัดส่วนดังกล่าวมีค่าสูงขึ้นประมาณร้อยละ ๔๔ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ลักษณะการให้สินเชื่อในจังหวัดเขื่อนอำนวยต่อการสะสมทุนมากขึ้นจากในอดีต ทั้งนี้เพราะ สินเชื่อระยะยาวเป็นการกู้เงินเพื่อการลงทุน ซึ่งจะก่อให้เกิดการขยายตัวของระบบเศรษฐกิจในอนาคต แต่สำหรับสภาพในปัจจุบันการให้สินเชื่อในจังหวัดยังไม่เขื่อนอำนวยต่อการสะสมทุนในระยะยาวเท่าที่ควร เพราะการปล่อยสินเชื่อไม่สอดคล้องกับการผลิตในสาขาเศรษฐกิจต่าง ๆ ในระยะเวลาที่ทำการศึกษา (๒๕๒๒-๒๕๒๔) ฉะนั้น จึงใช้ดัชนีความเหลื่อมล้ำของการกระจายสินเชื่อเป็นตัววัดซึ่งจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีค่าโดยเฉลี่ยต่ำกว่าจังหวัดอื่น และมีแนวโน้มลดลงเรื่อย ๆ แสดงว่า การกระจายสินเชื่อเริ่มมีแนวโน้มสอดคล้องกับการผลิตในสาขาต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น

(๒) งบประมาณ

ลักษณะงบประมาณของจังหวัด พิจารณาจากรายได้ที่จัดเก็บได้เป็นเงินรายได้ของแผ่นดินกับรายจ่ายงบประมาณ มีลักษณะขาดดุลย์ กล่าวคือ รายได้ที่จัดเก็บได้ในปี ๒๕๒๖ มีประมาณ ๒๗๒.๗ ล้านบาท ส่วนรายจ่ายตามงบประมาณ ๑,๓๖๔ ล้านบาท เมื่อพิจารณาโครงสร้างรายได้เป็นรายได้แผ่นดินของจังหวัด ปรากฏว่า ส่วนใหญ่ได้มาจากภาษี ๓ ประเภท คือ ภาษีทางตรง ภาษีการขายทั่วไป และภาษีเฉพาะ คิดเป็นสัดส่วนรวมกันร้อยละ ๘๒.๒๙ ของเงินรายได้แผ่นดินของจังหวัดทั้งหมด โครงสร้างรายได้นี้ดังกล่าวมีความเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๒๒ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๒.๓

ตารางที่ ๒.๓ เงินรายได้แผ่นดินของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี ๒๕๒๑ - ๒๕๒๖

หมวด	ปี ๒๕๒๒		ปี ๒๕๒๖		อัตราเพิ่ม เฉลี่ย ร้อยละ ต่อปี
	จำนวน เงิน	%	จำนวน เงิน	%	
ภาษีทางตรง	๕๓.๕	๒๖.๒๘	๙๐.๒	๓๓.๐๘	๑๗.๑๕
ภาษีการขายทั่วไป	๒๔.๒	๑๑.๘๙	๔๔.๔	๑๖.๒๘	๒๐.๙
ภาษีการขายเฉพาะ	๙๗.๖	๔๗.๙๔	๘๙.๘	๓๒.๙๓	-๒.๐๐
ภาษีสินค้าเข้าออก	-	-	๕.๓	๑.๙๔	-
ภาษีลักษณะการอนุญาต	๓.๖	๑.๗๗	๓.๓	๑.๒๑	-๒.๑
ภาษีอื่น ๆ	-	-	-	-	-
การขายหลักทรัพย์และทรัพย์สิน	-	-	-	-	-
การขายบริการ	๑๓.๔	๖.๕๘	๒๔.๖	๘.๐๒	๒๐.๙
รัฐพาณิชย์	-	-	-	-	-
รายได้อื่น ๆ	๑๑.๑	๕.๔๕	๑๕.๐	๕.๕๐	๘.๘
รวม	๒๐๓.๖	๑๐๐.๐๐	๒๗๒.๗	๑๐๐.๐๐	๘.๕

ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัดสุราษฎร์ธานี

๒.๒.๕ ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประชากร

(๑) ภาพรวม

สภาพเศรษฐกิจสังคมของจังหวัดสุราษฎร์ธานีโดยทั่วไปเป็นสภาพเศรษฐกิจที่พึ่งพา ระบบเกษตรกรรมเป็นหลัก รายงานจากสำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ. ๒๕๒๓ ซึ่งสำรวจโดย สำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า ประชากรอายุ ๑๑ ปีขึ้นไปทำงานในเชิงเศรษฐกิจร้อยละ ๗๕.๐๘ เป็นผู้ทำงานกสิกรรม เลี้ยงสัตว์ ป่าไม้ และประมง อีกร้อยละ ๒๑.๕๒ คือผู้ทำงานเกี่ยวกับการค้า, ข้างหรือกรรมกร, และงานวิชาชีพหรือวิชาการ คิดเป็นร้อยละ ๖.๑๘, ๕.๗๓ และ ๒.๘๕ อีกร้อยละ ๖.๑๖ เป็นอาชีพอื่น ๆ อย่างไรก็ตาม พบว่าสภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินมีความสำคัญ ต่อการประกอบอาชีพของประชากรจังหวัดสุราษฎร์ธานี อย่างมาก กล่าวคือ การใช้ประโยชน์ที่ดินกว่า ร้อยละ ๖๕ ใช้เพื่อการเกษตรกรรม (ไม่รวมเนื้อที่ป่าและที่รกร้าง) สำหรับกลุ่มอาชีพที่อยู่นอก ระบบเกษตรกรรมร้อยละ ๒๑.๕๒ นั้นเป็นประชากรที่อาศัยอยู่ในชุมชน เช่น เขตเทศบาล สุขาภิบาล และบริเวณแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เฉพาะเขตเทศบาล เมืองนั้น เป็นแหล่งชุมชนที่มีความสำคัญมากที่สุด ต่อผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการค้า ทั้งนี้เพราะเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานี เป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งทางน้ำและทางบก ระหว่างภายในจังหวัดและต่างจังหวัดที่สำคัญยิ่ง

สภาพด้านอาชีพของประชากรได้ก่อให้เกิดรายได้แก่ประชากรในระดับต่าง ๆ กัน ขึ้นอยู่กับลักษณะอาชีพและความพร้อมของทรัพยากร จากการสำรวจของ วท. ในการจัดทำแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมจังหวัดสุราษฎร์ธานี ประมาณว่า รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนประชากรประมาณ ๔๒,๓๕๑ บาท/ครัวเรือน/ปี หรือเฉลี่ย ๗,๐๘๑ บาท/คน/ปี โดยในเขตเมืองมีระดับรายได้ ๕๐,๕๑๔ บาท/ ครัวเรือน/ปี หรือ ๙,๐๖๙ บาท/คน/ปี ส่วนในเขตชนบทเท่ากับ ๓๘,๕๖๕ บาท/ครัวเรือน/ปี หรือ ๖,๔๕๐ บาท/คน/ปี

ด้านการกระจายรายได้พบว่า ประชากรในภาคเกษตรกรรม (ร้อยละ ๗๘.๓๘) มีรายได้ต่ำกว่าประชากรนอกภาคเกษตรกรรมค่อนข้างสูง (มีรายได้เพียงร้อยละ ๔๘.๓๔) และ ประชากรใน เขต เมืองมีรายได้สูงกว่าประชากรในเขตชนบท

ในขณะที่ภาพรวม เศรษฐกิจของจังหวัดและรายได้ของประชากรชี้ว่าสภาวะ เศรษฐกิจของจังหวัดยังต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขอีกมาก การท่องเที่ยวได้เข้ามามีบทบาทต่อ

สภาพเศรษฐกิจ-สังคมของจังหวัดอย่างมาก โดยเฉพาะในระยะ ๕ ปีที่ผ่านมา มีการขยายตัวของการท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว ซึ่งมีผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจ-สังคมของจังหวัด โดยเฉพาะในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว

(๒) ผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจ-สังคมโดยทั่วไป

การท่องเที่ยว (Tourism) เป็นรูปแบบหนึ่งของการนันทนาการ (Recreation) ของมนุษย์ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นระหว่างเวลาว่าง (Leisure Time) โดยผูกพันอยู่กับการเดินทาง (Travel) จากที่หนึ่ง ซึ่งส่วนมากเป็นบ้านของตนเองไปยังอีกสถานที่หนึ่ง ซึ่งถือว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยว ทั้งนี้เพื่อเป็นการผ่อนคลายร่างกายและจิตใจจากกิจการงานต่าง ๆ เป็นการสนองความต้องการในการ เปลี่ยนบรรยากาศของสิ่งแวดล้อมของมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้อยู่ในสังคมเมืองที่อยู่ยากคับขัน จะต้องการหลีกเลี่ยงความสับสนวุ่นวายไปสู่สภาพธรรมชาติ ไปแสวงหาสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ มีการประกอบกิจกรรมเพื่อความสนุกสนาน, กีฬา, การพักผ่อนหย่อนใจ, ทัศนศึกษา, การสังสรรค์สมาคม ตลอดจนการเดินทาง เพื่อประกอบธุรกิจและงานอาชีพ

การท่องเที่ยวไม่เพียงแต่มีประโยชน์และความสำคัญต่อบุคคลเท่านั้น การท่องเที่ยวยังช่วย เศรษฐกิจของชาติในด้านพัฒนาและสร้างความสำคัญให้กับเศรษฐกิจ ในระดับภาคได้รวดเร็ว กว่าอุตสาหกรรมประเภทอื่น เป็นตัวกระตุ้นการพัฒนาอุตสาหกรรมบางประเภท และยังช่วยยกระดับของพื้นที่โดยรวมภูมิภาคให้เกิดความสำคัญและภาพพจน์ที่ดีอีกด้วย ในพื้นที่ที่ด้อยพัฒนาสำหรับอุตสาหกรรมประเภทอื่น แต่มีศักยภาพสูงต่อการท่องเที่ยว เมื่อมีการพัฒนาจะได้รับบริการพื้นฐาน เช่น การคมนาคม, การค้า, โรงพยาบาล ฯลฯ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว และเป็นประโยชน์ต่อประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ และเกิดการจ้างแรงงานภายในท้องถิ่น

การท่องเที่ยวทำให้เกิดการหลั่งไหลของผู้คน เกิดการลงทุนที่หลากหลายบริเวณแหล่งท่องเที่ยว เงินตรา อาหาร ประเภทต่าง ๆ ตลอดจนวัฒนธรรมใหม่ ๆ จะถูกนำเข้ามายังแหล่งท่องเที่ยว บางครั้งต้องสั่งเข้ามาจากต่างประเทศ อาชีพที่สังคมไม่ยอมรับ โสเภณี ยาเสพติด การพนัน และอาชญากรรม อาจเกิดขึ้นตามขนาดของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาที่เกิดขึ้นจะมีผลให้ประชากรในท้องถิ่น เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วมากกว่าอัตราที่ควรเป็น ในหมู่บ้านเล็ก ๆ ที่ประชากรมีอาชีพพื้นฐาน เช่น การกสิกรรม จะพยายามหาประโยชน์จากการพัฒนาการท่องเที่ยว เช่น การรับจ้าง การค้าขาย จนพวกเขาไม่สนใจกับการพัฒนาอาชีพเดิม

ซึ่งจะเป็นการเปลี่ยนแปลงระบบ เศรษฐกิจและสังคมท้องถิ่น นอกจากนี้ การพัฒนาอาจเกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นได้

จะเห็นได้ว่า การท่องเที่ยวให้ทั้งผลดีและผลเสียต่อสภาพเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะของท้องถิ่นที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ในการจัดทำแผนหลักนี้ ได้ศึกษาถึงผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อสภาพเศรษฐกิจ-สังคม ในระยะที่ผ่านมา โดยได้เน้นด้านภาพรวมทั่วไปมากกว่า การศึกษาด้านการเปลี่ยนแปลงทางปริมาณ ทั้งนี้เนื่องจากเวลาอันจำกัดของการศึกษา สรุปโดยทั่วไปว่า การท่องเที่ยวได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไม่มากนักในระดับจังหวัด แต่มีผลค่อนข้างมากในระดับกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ คือ เกาะสมุย การเปลี่ยนแปลงโดยรวมมีดังนี้

(๒.๑) ลักษณะประชากร (Demography) ยังไม่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน ทั้งนี้เพราะกำลัง เป็นระยะเริ่มแรกของการขยายตัวของการท่องเที่ยว ธุรกิจบริการเพื่อการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้น มีส่วนทำให้มีการเคลื่อนไหวของประชากรภายในจังหวัด (คนงาน-ลูกจ้าง) และจากภายนอก (โดยเฉพาะผู้ประกอบการและลูกจ้างระดับปานกลาง-สูง)

ปัจจุบันจึงมีประชากรจากต่างถิ่นและต่างท้องที่ มากขึ้นในเขตเมือง และกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว ในทางกลับกันมีประชากรบางส่วนได้ขายที่ดินให้ผู้ประกอบการ เพื่อนำเงินเป็นทุนในการแสวงหาที่ทำกินใหม่ ๆ ในที่อื่น เช่น เขตเมือง และจังหวัดชุมพร เป็นต้น

(๒.๒) อาชีพ (Occupation) ของประชากรได้เปลี่ยนแปลงจากอาชีพเกษตรกรรมมาสู่อาชีพด้านการค้า บริการ และรับจ้าง มากขึ้น หรือมีการประกอบอาชีพด้านการท่องเที่ยวเสริม เป็นต้น และทำให้มีรายได้มากขึ้น นอกจากนี้ การอพยพย้ายเข้าของประชากรจากภายนอกเพื่อเข้ามาประกอบอาชีพมีมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงทางอาชีพมี ๒ ประเภท คือ การขยายตัวของอาชีพเดิม เช่น ค้าขาย, การธนาคาร, การขนส่ง เป็นต้น และอาชีพที่เกิดขึ้นใหม่ เช่น บริการด้านที่พัก, ร้านอาหาร, ธุรกิจการท่องเที่ยว เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงทางอาชีพของประชากรเด่นชัดที่เกาะสมุย ซึ่งในระยะ ๕ ปีมานี้ มีธุรกิจบังกาวโลว์พร้อมร้านอาหารเกิดขึ้นถึงกว่า ๗๐ แห่ง ผลต่อการขยายตัวทางการเกษตรมีอยู่บ้าง เช่น การขายผลไม้ต่อนักท่องเที่ยว การขยายการเพาะปลูกพืชผัก และการเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น

นอกจากนี้ อาชีพหญิงบริการทางเพศได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว (และคนท้องถิ่น) อาชีพเหล่านี้แฝงมาในรูปหญิงบริการ

ในบาร์, ไนต์คลับ, ร้านอาหาร, เพื่อนเที่ยว และในรูปของนักท่องเที่ยว แต่ส่วนใหญ่เป็นคนต่างถิ่นมากกว่าคนท้องถิ่น

รูปที่ ๒.๗ แสดงความสัมพันธ์ของการท่องเที่ยวกับอาชีพต่าง ๆ

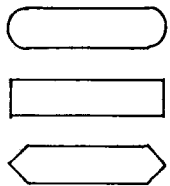
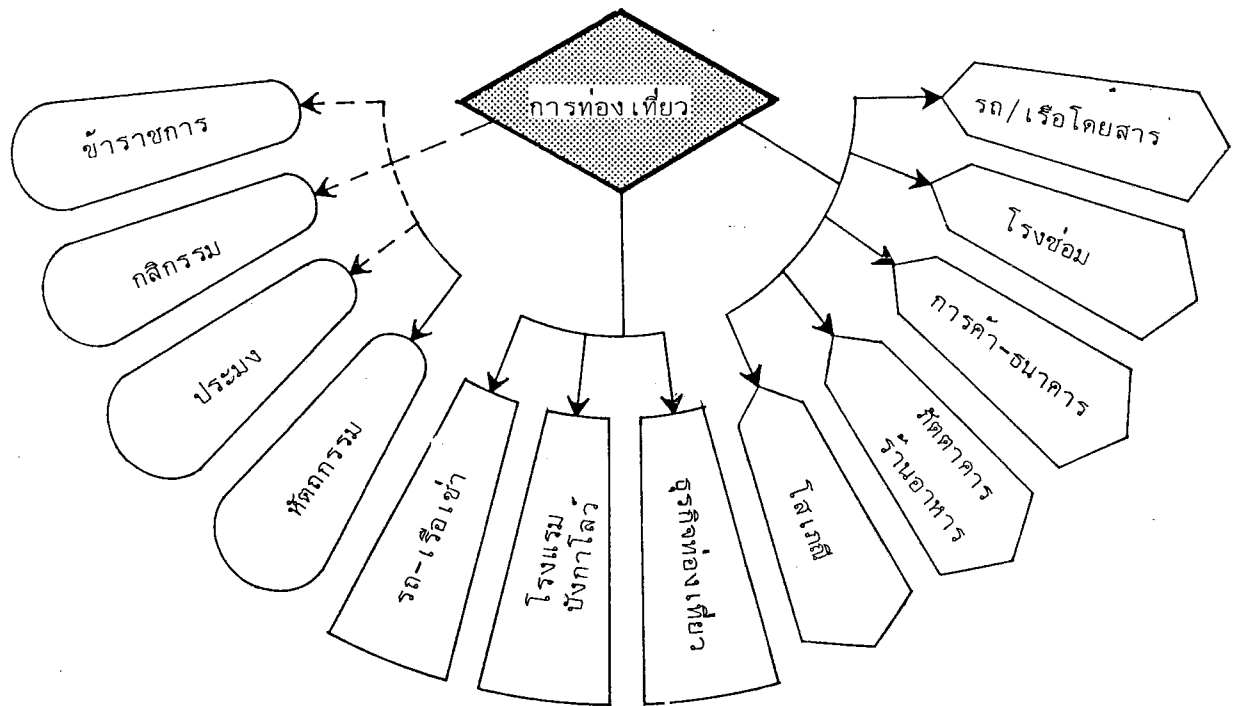
(๒.๓) วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี และภาษา (culture)

สิ่งแปลกใหม่ของวัฒนธรรมที่เข้ามากับการท่องเที่ยวมีหลายรูปแบบ เช่น

- วัฒนธรรมใหม่มีผลต่อคนท้องถิ่น ได้แก่ วัฒนธรรมของสังคม-เมืองหลวงและตะวันตก ได้หสิ่งไหลเข้ามาพร้อมกับการบริการการท่องเที่ยว เช่น บาร์, ไนต์คลับ, การเดินร่ำ ตลอดจนวัฒนธรรมความเป็นอยู่ ลักษณะทางสถาปัตยกรรม เป็นต้น
- วัฒนธรรมที่กระทบต่อความรู้สึกของคนท้องถิ่น เช่น การอาบแดด, การแต่งตัวอย่างง่าย ๆ ไม่เรียบร้อยของนักท่องเที่ยว การเสพยาเสพติด เป็นต้น
- การเปลี่ยนแปลงทางภาษา ซึ่งคนท้องถิ่นเริ่ม เรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หรือแม้แต่การพูดภาษาไทยกลางระหว่างคนท้องถิ่นด้วยกัน ซึ่งปกติคนปักษ์ใต้มีลักษณะท้องถิ่นนิยมสูง ต้องพูดภาษาท้องถิ่นในคนกลุ่มเดียวกัน เป็นต้น
- ประเพณีท้องถิ่นได้รับความนิยมน้อยลง โดยเฉพาะจากคนที่ใกล้ชิดกับธุรกิจบริการสมัยใหม่
- ในทางตรงข้าม นักท่องเที่ยวได้รับหรือเลียนแบบวัฒนธรรมไทย และท้องถิ่นหลายอย่าง เช่น พุทธศาสนา, วิถีชีวิตแบบง่าย ๆ ประหยัด เป็นต้น
- เมื่อธุรกิจมีการแข่งขัน ความเอื้ออาเรียและสามัคคีมีน้อยลง ดังจะเห็นได้จากการคำนึงถึงผลประโยชน์ของตนก่อนส่วนรวมในหมู่ผู้ประกอบการต่าง ๆ

(๒.๔) การเปลี่ยนแปลงทางศีลธรรม (Transformation of Norms)

ไม่สามารถบอกได้ชัดเจนว่ามีการเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากการท่องเที่ยว เพราะหลายกรณีอาจเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ-สื่อสารมวลชน แต่อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันได้เกิดคดีที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวหลายคดี เช่น คดีลักขโมย, จี้ปล้น, ข่มขืน นอกจากนี้ ยังมีการเปลี่ยนแปลงทางความรู้สึกทางศีลธรรมในหมู่วัยรุ่นนั้บ้าง และการขยายตัวของหญิงโสเภณีอีกด้วย

อาชีพดั้งเดิม
 อาชีพเกิดใหม่
 อาชีพที่ขยายตัว

← ผลกระทบโดยตรง
 ← - - ผลกระทบโดยอ้อม

รูปที่ ๒.๗ ผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านอาชีพ

(๒.๕) มาตรฐานการครองชีพและการบริโภค (Modification of consumption pattern) การท่องเที่ยวทำให้สินค้าบางอย่างมีความต้องการสูงขึ้น ทำให้ราคาสูงขึ้นตามความต้องการ ในบางครั้งนักท่องเที่ยวเป็นผู้ที่ต้องการมาตรฐานของสินค้าและบริการสูงกว่ามาตรฐานของคนท้องถิ่น นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวเป็นผู้มาเยือนเป็นครั้งคราว มักไม่ติดพันกับค่าใช้จ่ายมากนัก ทำให้พ่อค้าท้องถิ่นได้โอกาสในการเรียกราคาสินค้าต่าง ๆ ให้สูงขึ้น ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยวมีรายได้สูงขึ้น ทำให้การบริโภคมีมาตรฐานสูงขึ้น หรือเกิดการเลียนแบบการบริโภคจากคนต่างถิ่น และการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้มีผลต่อประชาชนท้องถิ่นอื่น ๆ ด้วย ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่จะไม่สามารถปรับมาตรฐานและความสามารถในการจ่ายได้ทัน

(๒.๖) ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (Impact on Environment) ในความรู้สึกของคนท้องถิ่นพบว่า สิ่งแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงจากสภาพธรรมชาติ ไปสู่สภาพเมืองและบริเวณพลุกพล่านมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันนี้ยังไม่พบผลกระทบที่ชัดเจนจนเกิดความไม่พึงพอใจต่อคนท้องถิ่นแต่อย่างใด

รูปที่ ๒.๔ แสดงความสัมพันธ์ของการขยายตัวและการพัฒนาการท่องเที่ยวกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม โดยพิจารณาถึงผลกระทบทั้งด้านบวกและลบ อย่างไรก็ตาม ในเวลาอันจำกัดของการศึกษานี้ไม่ได้มีการวัดค่าผลกระทบออกมาในรูปปริมาณ ผลการศึกษาจึงเป็นเพียงการพิจารณาภาพโดยรวมเท่านั้น

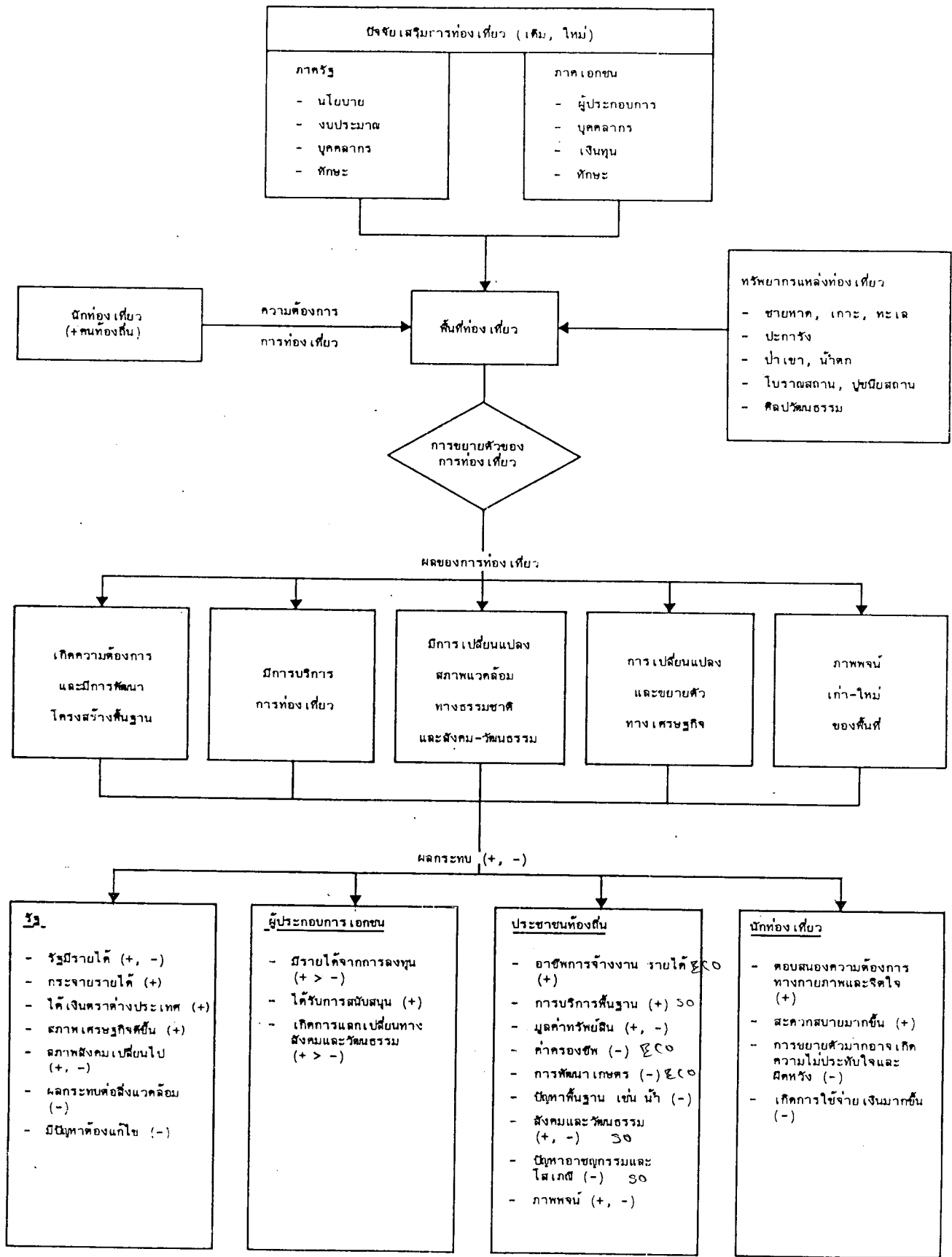
(๓) ผลกระทบทาง เศรษฐกิจ-สังคมในกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว

กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวที่ได้ศึกษาผลกระทบของการท่องเที่ยวที่ผ่านมา มี ๔ กลุ่ม คือ เกาะสมุย, เกาะพะงัน, ไชยา/พุมเรียง และดอนสัก ซึ่งผลการศึกษาพบว่า เกาะสมุยมีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด เพราะเป็นบริเวณที่มีการท่องเที่ยวมากที่สุด ส่วนกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ นั้น ยังมีการเปลี่ยนแปลงน้อย อย่างไรก็ตาม เกาะพะงันซึ่งมีลักษณะทรัพยากรพื้นฐานใกล้เคียงกับเกาะสมุยมาก ควรได้พิจารณาผลของการเปลี่ยนแปลงของเกาะสมุย เพื่อการป้องกันผลกระทบทางลบไว้ก่อนที่จะมีการพัฒนา ผลของการศึกษาสรุปได้ดังนี้

(๓.๑) เกาะสมุย

เกาะสมุยอยู่ห่างจากอำเภอเมืองประมาณ ๘๐ กิโลเมตร มีฐานะการปกครองเป็นสุขาภิบาล ทั้งเกาะประกอบด้วย ๗ ตำบล ๓๕ หมู่บ้าน มีประชากร ๒๔,๘๓๒ คน

๒๒-๒๒๗

รูปที่ ๒.๘ การขยายตัวของการท่องเที่ยวกับผลกระทบทาง เศรษฐกิจและสังคม

๔,๓๙๑ ครัวเรือน (พ.ศ.๒๕๒๖) ความหนาแน่น (เฉพาะเกาะสมุย) เป็น ๑๒๘.๙ คน/ตร.กม.

จากการศึกษาของศูนย์สถิติการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในปี ๒๕๒๔ พบว่า ครัวเรือนของชาวเกาะสมุยมีขนาดค่อนข้างเล็ก มีสมาชิกเฉลี่ย ๔.๕๒ คน/ครัวเรือน ในจำนวนนี้เป็นแรงงานในการเกษตรเฉลี่ยประมาณ ๒.๐๓ คน/ครัวเรือน และเป็นแรงงานนอก การเกษตรเฉลี่ย ๒.๔๙ คน/ครัวเรือน การใช้แรงงานในภาคการเกษตรมีใช้แรงงานตนเอง เพียง ๗๓.๑๖ วัน/ครัวเรือน ในรอบ ๑ ปี ซึ่งจะเห็นได้ว่าการว่างงานแอบแฝงอยู่มาก

สภาพทางเศรษฐกิจ

อาชีพประชากรส่วนใหญ่ คือ ทำสวน (ร้อยละ ๖๐.๐) ซึ่งเป็นสวนมะพร้าวมากที่สุด (ร้อยละ ๗๒.๘๗ ของเนื้อที่ถือครองการเกษตร) รองมาเป็นรับจ้าง (ร้อยละ ๑๖.๐) และประมง (ร้อยละ ๗.๐)

มะพร้าวเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของเกาะสมุย แต่ในระยะ ๒-๓ ปีมานี้ เกิดภาวะฝนแล้ง ผลผลิตลดลง และราคามะพร้าวตกต่ำ ทำให้เกิดการอพยพ และขายพื้นที่สวนกันมาก ส่วนพืชอื่น ๆ เช่น เงาะ ทุเรียน ลางสาด เป็นสินค้าราคาดี โดยเฉพาะเมื่อมีการท่องเที่ยว แต่เพาะปลูกน้อย การปลูกยางและทำน้ามืออยู่บ้างเล็กน้อย

อาชีพประมงมีประมาณ ๑๐๐ ครัวเรือน เป็นการประมงขนาดเล็ก ขายฝั่ง ในปีหนึ่ง ๆ ออกหาปลาได้เพียง ๔-๕ เดือน มีรายได้ประมาณปีละ ๘๐,๐๐๐ บาท ส่วนอาชีพด้านบริการนักท่องเที่ยวมีขึ้นในระยะ ๔-๕ ปีมานี้ โดยชาวสวนบางส่วนได้จัดทำบังกาโลว์ที่พัก ร้านอาหาร รถยนต์รับจ้าง รถเช่า การขายของที่ระลึก เป็นต้น ผู้ประกอบอาชีพเหล่านี้ ปัจจุบันยังมีขนาดเล็ก และเป็นคนที่ต้องตื่น ประมาณร้อยละ ๘๐

สภาพทางสังคม

ประชากรเกาะสมุยมีอัตราการเกิดเพียงร้อยละ ๑.๗ มีการอพยพออกสูทธิ ๓๔๒ คน (ปี ๒๕๒๖) ประชาชนส่วนใหญ่เป็นคนวัยเด็กและสูงอายุ ประชากรวัยหนุ่มสาวมีค่อนข้างน้อยเพราะการอพยพออกไปทำงานและศึกษาต่อ ซึ่งส่วนใหญ่มักไม่กลับมาเกาะสมุย

เนื่องจากสมุยเป็นเกาะ ในอดีต การเดินทางติดต่อกับแผ่นดินใหญ่ค่อนข้างลำบาก ทำให้เกาะสมุยเป็นสังคมกึ่งปิดมาเป็นเวลานาน ความสัมพันธ์ทางสังคมเป็น

ลักษณะเครือญาติ และรู้จักกันทั้งเกาะ ประกอบกับการที่ชาวสมุยมีรายได้จากมะพร้าวค่อนข้างดี ค่าครองชีพต่ำ และไม่มีแหล่งสถานเริงรมย์ต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้เกาะสมุยเป็นสังคมที่สงบเรียบร้อยมากแห่งหนึ่ง ชาวสมุยมีลักษณะ เป็นมิตร มีความเป็นกันเอง มีความห่วงใยในศักดิ์ศรีและภาคภูมิใจ ในความเป็นชาวเกาะ และมีความเข้มงวดด้านประเพณี

การผลิต เป็นพื้นฐานของสังคม และมีบทบาทในการก่อรูปการจัดสำนึก ลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพของคนในสังคม พื้นฐานการผลิตของชาวสมุยก็คือ การเป็นชาวสวนมะพร้าวมานับศตวรรษ เมื่อมะพร้าวอายุได้ ๗ ปี และเริ่มให้ผลแล้ว การดูแลมะพร้าวส่วนใหญ่ มีเพียงตายหญ้า กลบโคน และรอเก็บผลมะพร้าวซึ่งใช้เวลาประมาณ ๔๕ วันต่อรอบ ใน ๑ ปีจะเก็บผลได้ประมาณ ๖-๗ รอบ ผลมะพร้าวที่เก็บได้ในรุ่นปัจจุบันนี้เป็นสมบัติที่คนรุ่นก่อนได้สร้างไว้ให้สวนมะพร้าวเป็นทรัพย์สินที่เปรียบเสมือนหน่อที่ให้โช่ทองคำแก่ชาวสมุยมานาน จากการสังเกตและสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ ทั้งที่เป็นชาวสมุยโดยกำเนิด และคนจากท้องถิ่นอื่นที่ทำงานร่วมกับชาวสมุย พอลงสรุปลักษณะบางประการของชาวสมุยที่มีพื้นฐาน เป็นชาวสวนมะพร้าวได้ดังนี้คือ

- ชาวเกาะสมุยมีแรงจูงใจในการประกอบอาชีพอื่น ๆ เช่น การทำหัตถกรรมเป็นอาชีพเสริม หรือการทำการเกษตรอื่นค่อนข้างน้อย ชาวสมุยมีความสนใจแต่ยังขาดความกระตือรือร้นที่จะตัดสินใจทำ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหลายสาเหตุ เช่น ขาดแคลนเงินทุน ทักษะ แรงงาน และความเคยชินที่ได้รับผลผลิตอย่างง่าย ๆ

- ชาวเกาะสมุยมีลักษณะการทำงานแบบตามสบาย ไม่ชอบมีกฎเกณฑ์ เช่นเดียวกับคนในสังคมเกษตรกรรมอื่น ๆ ซึ่งเป็นลักษณะที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการทำงานในลักษณะของธุรกิจสมัยใหม่ และมีคุณสมบัติในงานบริการที่จะต้องมีลักษณะรับใช้ค่อนข้างต่ำ

อย่างไรก็ตาม การศึกษาสังคมของชาวเกาะสมุยที่ละเอียดลึกซึ้ง ด้วยวิธีการศึกษาในด้านมานุษยวิทยา จำเป็นจะต้องใช้เวลามากกว่านี้มาก การศึกษานี้เป็นเพียงการจับปรากฏการณ์บางอย่างที่จะมีผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเท่านั้น และเป็นเพียงการสะท้อนจากทางฝ่ายผู้ประกอบการทางด้านการท่องเที่ยว และผู้นำชุมชน เป็นส่วนใหญ่

การขยายตัวของการท่องเที่ยวอย่างรวดเร็วในช่วง ๓-๔ ปีมานี้ มีผลกระทบต่อประชากรและต่อสังคมสมุยโดยรวม ซึ่งมีทั้งด้านบวกและลบ ผลกระทบบางอย่าง เป็นสิ่งที่จำต้องเกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และผลกระทบบางอย่าง เป็นสิ่งที่สามารถพัฒนาให้เป็น

ผลดีหรือควบคุมผลเสียได้ การศึกษานี้ก็เพื่อทำความเข้าใจว่า อะไรบ้างที่เกิดขึ้น เกิดขึ้นได้อย่างไร จะก่อให้เกิดผลดีอันเกิดจากการพัฒนาการท่องเที่ยว และควบคุมหรือกำจัดผลเสียได้อย่างไรบ้าง

ผลกระทบทาง เศรษฐกิจ

(ก) ในอดีตก่อนที่เกาะสมุยจะเป็นที่รู้จักจากชาวไทยและต่างประเทศ ในฐานะเป็นแหล่งท่องเที่ยว เกาะสมุยเป็นสังคมกึ่งปิด ลักษณะทาง เศรษฐกิจมีทั้งส่วนที่เป็น commercial และ subsistence ส่วนที่เป็นลักษณะ commercial คือ การทำสวนมะพร้าว ยาง และสวนผลไม้ อันได้แก่ ทุเรียน และเงาะบ้างเล็กน้อย การทำประมง การทำนา สวนครัว และผลไม้อื่น ๆ เช่น กล้วย มะละกอ มีลักษณะแบบ subsistence ของครอบครัว และภายในท้องถิ่น ซึ่งผลผลิตเหล่านี้มีราคาค่อนข้างต่ำ หรือไม่มีราคาเลย

การที่เกาะสมุยเป็นแหล่งท่องเที่ยวและมีการพัฒนาการคมนาคม ทำให้เกาะสมุยมีความสัมพันธ์กับภายนอกอย่างใกล้ชิด ทำให้ลักษณะเศรษฐกิจแบบ commercial มีบทบาทมากขึ้น ราคาสินค้าของเกาะสมุยผูกพันกับราคาสินค้าจากแผ่นดินใหญ่มากขึ้น นั้นหมายความว่าราคาสินค้าเข้าของเกาะสมุยจะเท่ากับราคาสินค้าบนแผ่นดินใหญ่บวกกับ transaction cost ที่เกิดขึ้น สินค้าขาออกของเกาะสมุยก็เช่นเดียวกัน จะเท่ากับราคาสินค้าบนแผ่นดินใหญ่ลบด้วย transaction cost ที่เกิดขึ้นถ้าสินค้านั้นไปขายบนแผ่นดินใหญ่ ตัวอย่างเช่น การประมงของเกาะสมุย ลักษณะการทำประมงของเกาะสมุยเป็นการประมงชายฝั่ง เป็นประมงขนาดเล็ก ในอดีต การทำประมงก็เพื่อใช้บริโภคภายในครอบครัว และค้าขายในท้องถิ่น ดังนั้น ราคาที่ซื้อขายกันจึงเป็นราคาที่ขึ้นกับ demand และ supply ของท้องถิ่น ราคาจึงต่ำกว่าที่บ้านคอน ปัจจุบันราคาสัตว์น้ำที่สมุยจะเป็นราคาที่ซื้อขายกันตามราคาตลาดบ้านคอน สินค้าอื่น เช่น กล้วย มะละกอ เดิมเป็นผลไม้ที่ไม่มีราคา เมื่อมีคนภายนอกเข้ามาท่องเที่ยว และพักอาศัยในเกาะสมุย ทำให้มี demand ต่อสินค้าเหล่านี้ ทำให้ผลผลิตเหล่านี้กลายเป็นสินค้ามีราคา ลักษณะดังกล่าว จะทำให้ราคาสินค้าบางอย่างของเกาะสมุยมีราคาสูงขึ้น แต่ขณะเดียวกันเนื่องจากการคมนาคมติดต่อกับแผ่นดินใหญ่สะดวกรวดเร็วขึ้น จะทำให้สินค้าหลายชนิดที่เกาะสมุยผลิตเองไม่ได้ และที่ไม่มีความถนัดที่จะผลิตเอง เช่น เนื้อสัตว์ ผัก มีราคาถูกลง จากการสำรวจราคาสินค้าที่ตลาดบ้านหน้าทอนพบว่า ราคาสินค้าอุปโภค บริโภค ต่าง ๆ มีราคาใกล้เคียงกับราคาสินค้าบนแผ่นดินใหญ่

(ข) การพัฒนาการท่องเที่ยวทำให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น กล่าวคือ ก่อนมีการขยายตัวของการท่องเที่ยว ที่ดินในพื้นที่บางแห่งมีคุณค่าในทาง เศรษฐกิจต่ำ เช่น ที่ดินบริเวณหาดเจวง ที่ดินบางแห่งบริเวณปลายแหลม กล่าวคือ ที่ดินริมทะเลบริเวณหาดเจวงเดิม เป็นสวนมะพร้าวที่มีคุณภาพในการผลิตน้ำ ราคาซื้อขายที่ดินบริเวณนี้ประมาณไร่ละ ๓,๐๐๐ บาท ขณะที่ราคาที่ดินในพื้นที่อื่นราคาไร่ละเกือบ ๑๐,๐๐๐ บาท แต่ที่ดินบริเวณนี้เป็นหาดทรายที่สวยงามมากของเกาะสมุย เมื่อมีการพัฒนาการท่องเที่ยวทำให้ที่ดินบริเวณนี้ถูกนำไปใช้ในการสร้างที่พักตากอากาศ ซึ่งสร้างมูลค่าทาง เศรษฐกิจมากกว่าใช้ทำสวนมะพร้าว จึงทำให้ปัจจุบัน ราคาที่ดินริมหาดอย่างต่ำ ๒.๕ แสนบาท ในขณะที่ราคาที่ดินอื่น ๆ ประมาณ ๕ หมื่นบาท อีกตัวอย่างหนึ่ง คือ ที่ดินบริเวณปลายแหลม ซึ่งพื้นที่เดิม เป็น เหมือนแร่ؤلแฟรม มีการทำแร่จนหมดคุณค่าแล้ว แต่มีทัศนียภาพและหาดทรายที่สวยงามมาก จึงมีค่าและราคาสูงขึ้น

(ค) การใช้แรงงานในการทำสวนมะพร้าวของชาวเกาะสมุย มีการว่างงานแฝงอยู่มาก ทั้งนี้เพราะสวนมะพร้าวปัจจุบันเป็นสวนมะพร้าวเก่า ซึ่งใช้เวลาในการดูแลไม่มาก ประกอบกับพื้นที่สวนส่วนใหญ่มีขนาดเล็ก และเกษตรกรยังไม่นิยมปลูกพืชอื่นแซมสวน การพัฒนาการท่องเที่ยวสามารถดูดซับการว่างงานแฝงบางส่วนได้ เช่น อาชีพขับรถบริการนักท่องเที่ยว ปรากฏว่าในเส้นทางที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว เช่น หาดเจวง หาดละไม บ่อผุด มีรถรับส่งผู้โดยสารจากตลาดบ้านหน้าทอนไปยังหาดต่าง ๆ ถึงกว่า ๑๐๐ คัน ขณะที่ในเส้นทางที่มีใช่แหล่งท่องเที่ยวมีรถรับส่งผู้โดยสารเพียง ๒ คันก็พอเพียงแก่ความต้องการภายในท้องถิ่น จากการสอบถามผู้ที่มีอาชีพขับรถรับจ้าง เหล่านี้พบว่า ในช่วงนอกฤดูกาลท่องเที่ยว คนขับจะมีรายได้สุทธิประมาณวันละกว่า ๑๐๐ บาท และในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว อาชีพขับรถสามารถทำรายได้ถึง ๔๐๐-๕๐๐ บาทต่อวัน

สำหรับวัยรุ่นที่ไม่ได้ศึกษาต่อก็สามารถมีอาชีพอื่น ๆ นอกจากการทำสวน เช่น เป็นไกด์พาแขกเข้าพักตามบังกาโลว์ต่าง ๆ อาชีพบริการตามบังกาโลว์ร้านอาหาร ทำให้การลักเล็กขโมยน้อยอัน เกิดจากการว่างงานลดลง

อย่างไรก็ตาม มีปัญหาระยะยาวบางประการที่น่าพิจารณา ก็คือการดึงเอาแรงงานวัยทำงานออกจากภาคเกษตรกรรมมาสู่ภาคบริการ ขณะที่ในภาคเกษตรกรรมต้องการการปรับปรุงอย่างมาก อาจจะทำให้ภาคเกษตรกรรมถูกละเลย หรือไม่สามารพัฒนาการเกษตรให้มีประสิทธิภาพได้ ในแง่นี้ทำให้มีการใช้ทรัพยากรในภาค เกษตรอย่างไม่มีประสิทธิภาพ

(ง) การพัฒนาการท่องเที่ยวมี linkage effect ทำให้เกิดอาชีพใหม่ เช่น กิจการรถเช่า การขายของที่ระลึก ร้านอาหารบริการนักท่องเที่ยว ร้านหนังสือเช่า อีกทั้งทำให้การค้าและบริการอื่น ๆ คึกคักขึ้น เช่น การค้าพืชผัก และของใช้จำเป็นอื่น ๆ กิจการ-โรงกลึงซึ่งเดิมมีงานซ่อมเครื่องยนต์ของเรือประมง เป็นส่วนใหญ่ ในปัจจุบันโรงกลึงจะมีงานซ่อมเครื่องสูบน้ำ เครื่องทำไฟ ให้แก่บังกาโลว์อีกด้วย

(จ) การขยายตัวการท่องเที่ยว นอกจากจะก่อให้เกิดการจ้างงาน และรายได้ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นและรัฐบาล ในแง่ของภาวอากาศเพิ่มขึ้นแล้ว ยังเป็นการนำเงินตราต่างประเทศ เข้าประเทศด้วย ประมาณได้ว่า เกาะสมุยสามารถดึงเงินตราต่างประเทศได้ประมาณปีละ ๕๑.๖๘ ล้านบาท

ผลกระทบทางสังคม

(ก) ลักษณะการดำเนินชีวิตของชาวเกาะก็ เช่นเดียวกับสังคมเกษตรกรรม โดยทั่วไป คือมีชีวิตที่สันโดษ ประหยัด เรียบง่าย ยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณี และมีความเชื่อเพื่อเผื่อแผ่ การขยายตัวของการท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว ได้ทำให้สังคมเกษตรกรรม เช่น เกาะสมุย ซึมซับเอาวัฒนธรรมแห่งเงินตราเข้าไว้ทีละเล็กละน้อย ความเชื่อเพื่อเผื่อแผ่แบบสังคมโบราณค่อย ๆ สูญสิ้นไปเช่นเดียวกับสังคมที่ได้รับการพัฒนาทางวัตถุโดยทั่วไป

(ข) การขยายตัวของการท่องเที่ยวย่อมนำเอาวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวเข้ามาสู่เกาะสมุยด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วัฒนธรรมของชาวต่างประเทศซึ่งมีความแตกต่างกันมากกับวัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมบางอย่างมีความขัดแย้งกับวัฒนธรรมของไทย เช่น การแต่งกาย การแสดงออกในความสัมพันธ์ทางเพศ ชาวเกาะสมุยทั่วไปที่มีได้เกี่ยวข้องกับกิจกรรมบริการนักท่องเที่ยว มีปฏิริยาศักค่านอยู่บ้างในระยะแรก แต่เนื่องจากต่างคนต่างอยู่ ประกอบกับนักท่องเที่ยวเองก็ได้รับการชี้แจงให้ทราบเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยด้วย จึงระมัดระวังในการแต่งกายและการแสดงออกในที่สาธารณะ ความแตกต่างดังกล่าวจึงไม่ปรากฏเป็นความขัดแย้งรุนแรง ในปัจจุบันชาวเกาะสมุยได้ยอมรับในความแตกต่างกันนี้ แต่ยังมีได้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมตะวันตกนี้ ในขณะที่เดียวกัน ชาวเกาะสมุย โดยเฉพาะในส่วนที่ใกล้ชิดกับนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ก็ได้รับวัฒนธรรมที่ดีจากชาวต่างประเทศ เช่น ความสุขภาพ การกินอยู่ ความสะอาด และได้ความรู้ภาษาต่างประเทศ

(ค) การที่สมุยเป็นเกาะ ทำให้ความสัมพันธ์ทางสังคมมีลักษณะ เครือญาติ ซึ่งมีด้านที่ตึกก็คือ ทำให้มีการควบคุมกันเอง ประกอบกับลักษณะการถือครองกรรมสิทธิ์ในปัจจุบันการผลิตต่าง ๆ ไม่มีความแตกต่างกันมาก ไม่มีกลุ่มอิทธิพล และฐานะทางเศรษฐกิจของชาวสมุยโดยทั่วไปค่อนข้างดี ทำให้เกาะสมุยเป็นสังคมที่มีความสงบเรียบร้อยมากแห่งหนึ่ง ปัญหาโสเภณี อาชญากรรม และยาเสพติด ยังไม่เป็นปัญหาของ เกาะสมุย แต่มีแนวโน้มในการขยายตัวมาก

เท่าที่ผ่านมา ลักษณะการท่องเที่ยวที่เกาะสมุยเป็นการท่องเที่ยวเพื่อชื่นชมกับความงามของธรรมชาติ และเพื่อการพักผ่อน มิได้มีลักษณะเป็น sex tour ประกอบกับชาว เกาะสมุยมีค่านิยมที่ไม่ยอมรับ เรื่องการ เป็นโส เภณี สถานบริการหญิงที่มีอยู่บ้างก็เป็นลักษณะเป็นฤดูกาล และโยกย้ายมาจากที่อื่นเพื่อบริการแก่ชาว เรือที่มาหลบลมที่ เกาะสมุย เป็นครั้งคราว แต่ในปัจจุบัน เริ่มมีการให้บริการหญิงในบังกาโลว์บ้างแห่ง

ปัญหาอาชญากรรมร้ายแรงมีค่อนข้างน้อย สำหรับปัญหา ยา เสพติด เป็นสิ่งที่พึงระมัดระวังอย่างยิ่ง การแพร่หลายของยา เสพติดชนิดร้ายแรงมีอยู่บ้าง แต่การสูบกัญชา มีกันโดยแพร่หลาย และบังกาโลว์ต่าง ๆ จะมีไว้เพื่อบริการนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ และสิ่งนี้ได้แพร่หลายไปยัง เยาวชนของท้องถิ่นที่ทำงานด้านบริการการท่องเที่ยว

สิ่งที่น่าเป็นห่วงก็คือ โครงสร้างทางสังคมของชาว เกาะที่มีความสัมพันธ์กันโดยใกล้ชิดแบบเครือญาติ ซึ่งเป็นภูมิคุ้มกันให้กับชาว เกาะสมุย ในการรักษาความสงบเรียบร้อย และวัฒนธรรมของไทยไว้ นั้น จะมีความเหนียวแน่นต่อไปได้นานเพียงใด ถ้าหากว่าการประกอบอาชีพดั้งเดิมของชาว เกาะทั้งการทำสวน การทำประมง ประสบปัญหาจนทำให้ต้องโยกย้ายออกจำนวนมาก ทำให้มีคนจากต่างถิ่น เข้ามาอยู่อาศัยแทนมากขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งอาจจะทำให้สังคม เกาะสมุยสูญเสียลักษณะการควบคุมดูแลกันเอง และทำให้มีปัญหาทางสังคมและวัฒนธรรมมากขึ้น

(๓.๒) เกาะพะงัน

เกาะพะงันอยู่ทางตอนเหนือของเกาะสมุย ห่างจาก เกาะสมุยประมาณ ๑๕ กม. และมีเกาะเต่าห่างจากเกาะพะงันไปทางตะวันตกเฉียงเหนืออีก ๔๕ กม. การปกครองแบ่งออกเป็น ๓ ตำบล ๑๖ หมู่บ้าน มีประชากร ๗,๓๙๔ คน มี ๑,๖๓๙ ครัวเรือน ปี ๒๕๒๖ มีความหนาแน่น ๔๔.๐๑ คนต่อ ตร.กม. ประชากรมีการเปลี่ยนแปลงที่ลดลงทุกปี และมีอัตราการอพยพ

ออกสูงกว่าการเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติ ประชากรในวัยแรงงานมีสัดส่วนต่ำ มีประชากรพึ่งพา อยู่ในอัตราที่สูงถึงร้อยละ ๓๘.๔๕

อาชีพทำสวนเป็นอาชีพของประชากรส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๖๘.๓๓) รองลงมาคืออาชีพประมง (ร้อยละ ๒๐.๓๑) ส่วนอาชีพทางด้านการท่องเที่ยวยังมีน้อย แต่มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นมากในระยะ ๒ ปีมานี้ ทั้ง ๆ ที่ยังขาดแคลนบริการพื้นฐานต่าง ๆ แต่ทั้งนี้เพราะความพร้อมของทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์ สามารถทดแทนการเปลี่ยนไปของเกาะสมุยในสายตาของนักท่องเที่ยวบางกลุ่ม ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่าผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อสภาพเศรษฐกิจและสังคมของเกาะพะงันยังมีน้อยมาก แต่หากพิจารณาถึงการท่องเที่ยวเทียบเคียงกับเกาะสมุยแล้ว คาดว่าผลกระทบจะมีเช่นเดียวกับเกาะสมุย ทั้งด้านผลบวกและผลลบ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องใช้บทเรียนจากเกาะสมุย และดำเนินการพัฒนาเกาะพะงันอย่างช้า ๆ มีจังหวะก้าวที่ดี มีการเตรียมพร้อมเพื่อรับปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ

(๓.๓) ไชยา/พุมเรียง

อำเภอไชยาตั้งอยู่ตอนเหนือของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ห่างจากศาลากลางจังหวัดประมาณ ๕๘ กิโลเมตร เป็นเมืองที่มีประวัติศาสตร์มาแต่โบราณกาล สันนิษฐานว่าเป็นศูนย์กลางของอาณาจักรศรีวิชัย และยังเป็นหัวเมืองฝ่ายใต้มาตลอดประวัติศาสตร์ไทย

อำเภอไชยาแบ่งการปกครองเป็น ๔ ตำบล ๕๑ หมู่บ้าน มีสุขาภิบาล ๒ แห่ง คือ สุขาภิบาลตลาดไชยา และสุขาภิบาลพุมเรียง ประชากรของอำเภอในปี ๒๕๑๖ มี ๓๖,๔๕๘ คน มีอัตราการย้ายเข้า-ออกสูงมาก

สภาพทาง เศรษฐกิจและสังคม

ประชาชนอำเภอไชยาโดยทั่วไป ยกเว้นตำบลพุมเรียง มีอาชีพหลักคือการทำนา ทำสวนยาง มีอาชีพเสริมคือ ทำน้ำตาลโตนด ทำไข่เค็ม เลี้ยงเป็ด หาดหอยกระพง ซึ่งเป็นอาหารเป็ด และอาชีพค้าขายทั่วไป ลักษณะพื้นที่ของอำเภอไชยาเป็นที่ลุ่ม ดุดมสมบูรณ์ดี มีการชลประทาน ดังนั้น ในท้องที่บางแห่งสามารถทำนาได้ปีละ ๒ ครั้ง อาชีพทำไข่เค็มเป็นอาชีพที่ทำกันอย่างเป็นล่ำเป็นสัน ในระยะหลัง บริเวณที่มีอาชีพทำไข่เค็มคือ บริเวณสถานีรถไฟและตำบลเลม็ด ซึ่งเป็นที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวหลายแห่ง มีครัวเรือนที่มีอาชีพทำไข่เค็มและเกี่ยวข้องกับการทำไข่เค็ม เช่น เลี้ยงเป็ด หาดหอยกระพง ไม่ต่ำกว่า ๑๐๐ ครัวเรือน

สำหรับตำบลพุมเรียง ประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพหลักคือ การทำประมง และทอผ้า การทำการเกษตรอื่น ๆ มีอยู่น้อยมาก ผู้ชายจะออกเรือหาปลา หาปู การประมง-ส่วนใหญ่เป็นประมงขนาดเล็ก สำหรับผู้หญิงก็จะมีหน้าที่แกะปู ส่วนบ้านที่มีได้ทำประมงจะไปรับจ้างแกะปูหรือทอผ้า การทอผ้าส่วนใหญ่กระทำกันในหมู่ผู้หญิงมุสลิม สำหรับผู้หญิงในครอบครัวของชาวพุทธมีการรับจ้างทอผ้าอยู่บ้างแต่ค่อนข้างน้อย ส่วนใหญ่ถ้ามิได้แกะปูจะค่อนข้างว่างงาน การทำการประมง เป็นอาชีพที่มีรายได้ไม่แน่นอน และในปีหนึ่งจะออกเรือได้เพียง ๔-๕ เดือน ดังนั้น ครอบครัวชาวประมงจึงมีรายได้ค่อนข้างต่ำ และมีการว่างงานแฝงอยู่

การทอผ้า เป็นกิจกรรมที่ทำให้ตำบลพุมเรียง เป็นจุดแวะของนักท่องเที่ยว เพื่อมาเลือกซื้อผ้าทั้งผ้าไหม ผ้าฝ้าย ในปัจจุบันมีผู้ประกอบการการทอผ้าอยู่ ๓ ราย ทั้งหมดเป็นชาวไทยมุสลิม มีทุกทอผ้า ทั้งทุกแบบก็กระตุก และทุกพื้น เมืองแบบเก่า ประมาณเกือบ ๑๐๐ อัน ผู้รับจ้างทอผ้าจะมีรายได้จากการทอผ้าประมาณวันละ ๔๐-๑๐๐ บาท ซึ่งขึ้นอยู่กับว่าจะมีเวลาทอผ้า วันละกี่ชั่วโมง และทอด้วยกี่แบบใด ถ้าทอด้วยกี่พื้น เมือง ซึ่ง เป็นการทอลวดลาย จะทำได้ช้ากว่า กี่กระตุก และรายได้จะค่อนข้างต่ำ ถึงแม้ว่าค่าจ้างต่อผืนจะแพงกว่าก็กระตุกซึ่งทอได้แต่สายริ้วธรรมดา ค่าจ้างในการทอผ้าลวดลายประมาณผืนละ ๑๕๐ บาท แต่ต้องใช้เวลาทอประมาณ ๓ วัน ดังนั้น ค่าจ้างเฉลี่ยเพียงวันละ ๕๐ บาท ทำให้คนทอผ้ามีจำนวนไม่แน่นอน เพราะถ้าวันใดหาปูได้มาก คนเหล่านี้ส่วนหนึ่งก็จะไปแกะปู การทอผ้าของพุมเรียงต้องสั่งซื้อวัตถุดิบทั้งหมดจากกรุงเทพฯ และนอกจากจะทอผ้าขายให้แก่นักท่องเที่ยวแล้วยังยังทอส่งขายกรุงเทพฯ อีกด้วย

สภาพทางสังคมโดยทั่วไปของอำเภอยาไชยา ค่อนข้างสงบเรียบร้อย แต่สำหรับตำบลพุมเรียง อาจจะมีปัญหาอยู่บ้าง ทั้งปัญหายาเสพติด การพนัน อาชญากรรม และมีปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างชาวไทยมุสลิมกับชาวไทยพุทธอยู่บ้าง เป็นครั้งคราว

ผลกระทบจากการท่องเที่ยว

ลักษณะการท่องเที่ยวอำเภอยาไชยา ส่วนใหญ่เป็นการท่องเที่ยวแบบแวะชมสถานที่ต่าง ๆ หรือแวะมาดูการทอผ้าและซื้อผ้าที่พุมเรียง การท่องเที่ยวจึงส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคมของยาไชยาโดย เฉิน ๆ ซึ่งแตกต่างกับกรณีการท่องเที่ยวเกาะสมุย หรือเกาะพะงัน ผลกระทบทางตรงที่เป็นได้ชัดเจนเป็นผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ กล่าวคือ ทำให้ประชาชนที่อยู่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว เช่น สวนโมกขผลาราม พระบรมธาตุยาไชยา พุมเรียง มีอาชีพเสริมซึ่ง

นับวันได้กลายเป็นแหล่งรายได้ที่มีความสำคัญเพิ่มขึ้น เนื่องจากอาชีพดั้งเดิม คือ การทำนา ทำประมง ไม่สามารถจะขยายตัวต่อไปได้ ขณะที่ค่าครองชีพสูงขึ้นทุกที อาชีพที่เกิดขึ้นและขยายตัวไปจากการขยายตัวของการท่องเที่ยว ได้แก่ อาชีพทำไข่เค็ม ทอผ้า และร้านอาหาร

ข้อควรพิจารณาสำหรับความสัมพันธ์ของการท่องเที่ยวเกี่ยวกับ เศรษฐกิจ -สังคม คือ

(ก) ปัจจุบันไข่เค็มไชยาไม่เพียงแต่บริการนักท่องเที่ยวที่แวะซื้อตามเส้นทางท่องเที่ยวเท่านั้น แต่ได้ส่งขายไปทั่วทั้งในจังหวัดสุราษฎร์ธานี และกรุงเทพฯ ทำให้มีปัญหาเกี่ยวกับแหล่งที่จะสนองวัตถุดิบ คือ ไข่เค็ม การเลี้ยงเปิดของไชยายังไม่พอเพียงกับความต้องการ ทั้งนี้เนื่องจากว่าการเลี้ยงเปิดต้องใช้ทุนมาก และมีความเสี่ยงสูง จึงต้องนำไข่เปิดจากแหล่งอื่นมาทำไข่เค็ม ซึ่ง เชื่อกันว่าไข่เปิดจากแหล่งอื่นมีปริมาณไข่แดงและความมันน้อยกว่าไข่ของไชยาเอง เนื่องจากที่ไชยาเลี้ยงเปิดด้วยข้าวเปลือก หอยกระพง ซึ่งอาจเกิดปัญหาความเชื่อถือเกี่ยวกับคุณภาพของไข่เค็ม และอาจจะ เป็นผลเสียในระยะยาวได้ การพัฒนาการท่องเที่ยวจึงควรให้ความสนใจในการพัฒนาการเลี้ยงเปิดควบคู่ไปด้วย โดยทางราชการนอกจากจะสามารถให้ความช่วยเหลือในด้านวิชาการแล้ว จำเป็นต้องมีการสงวนแหล่งอาหารของ เปิดอันได้แก่ หอยกระพง ซึ่งเป็นแหล่งอาหารที่ได้จากธรรมชาติ และมีราคาถูก ทั้งนี้เนื่องจากว่าชายทะเลในตำบลเลม็ด ซึ่งเป็นแหล่งที่ชาวบ้านไปหาหอยกระพวงนั้น ติดต่อกับ เขตชายทะเลของอำเภอนาหว้า ซึ่งในส่วนที่เป็นของอำเภอนาหว้า ทางราชการได้ให้สัมปทานแก่เอกชนในการเลี้ยงหอยแครง ในอนาคตอาจขยายเขตการสัมปทานมาถึงอำเภอไชยาได้ ซึ่งจะไม่เพียงกระทบกระเทือนต่อผู้มีอาชีพหาหอยกระพวงเท่านั้น แต่จะกระทบต่ออาชีพเลี้ยงเปิด การทำไข่เค็ม และการท่องเที่ยว อีกด้วย

(ข) สำหรับตำบลพุมเรียง การทอผ้าของพุมเรียง โดยเฉพาะการทอผ้าลวดลาย มีความสวยงามไม่ยิ่งหย่อนกว่าที่อื่น แต่การให้สีผ้ายังไม่ดีเท่าที่ควร ทางราชการอาจจะช่วยเหลือในด้านการอบรมความรู้ในเรื่องนี้ได้ รวมทั้งอาจจะ เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนความรู้ในการสร้างลายผ้าของท้องถิ่นอีกด้วย ซึ่งจะเป็นการพัฒนาการทอผ้าของพุมเรียง และทำให้ผ้าของพุมเรียงขายได้ราคาดีขึ้น และจะทำให้คนทอผ้าได้รับค่าจ้างสูงขึ้นไปด้วยได้ ในขณะที่ มีการจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมอาชีพอำเภอไชยา สนับสนุนโดยสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย และสมาคมวัฒนธรรมหญิงจังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อพัฒนาอาชีพด้านศิลปหัตถกรรมแก่ชาวพุมเรียง จึงนับว่าเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์อย่างยิ่ง

ปัจจุบัน สินค้าหัตถกรรมของพุมเรียง นอกจากผ้าทอแล้วก็มีเพียง หมวกใบลาน ควรส่งเสริมให้มีสินค้าหลากหลายชนิด ให้นักท่องเที่ยวได้เลือกซื้อและดึงดูดการใช้จ่าย ของนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น เช่น อาจจะมีการส่งเสริมให้มีการประดิษฐ์ของใช้ต่าง ๆ จากผ้า จำพวกปลอกหมอน ผ้าปูโต๊ะ ตุ๊กตา เสื้อผ้าสำเร็จรูป รวมทั้งสิ่งประดิษฐ์อื่น ๆ จากใบลาน

(ค) ควรจะมีการพิจารณาด้านผังของบริเวณตลาด เนื่องจากตำบล พุมเรียง เคย เป็น เมืองเก่า ดังนั้น จึงมีบ้านเรือนอยู่หนาแน่น และมีความจำกัดในการขยายขยาย เนื้อที่ร้านค้าต่าง ๆ ทั้งร้านค้า ร้านอาหาร ยังอยู่กันกระจุกกระจาย และหายาก ควรจะมีการ สร้างตลาดของนักท่องเที่ยวให้อยู่ในบริเวณเดียวกัน เป็นแหล่งรวมที่จัดจำหน่ายสินค้าหัตถกรรม หรือสินค้าพื้นเมืองอื่น ๆ เช่นอาจจะอยู่ใกล้กับร้านอาหารริมทะเล ก็จะทำให้นักท่องเที่ยวที่มีเวลาจำกัด สามารถใช้เวลาที่พุมเรียงได้คุ้มค่ามากขึ้น และพุมเรียงจะขยายการเป็นจุดแวะพักของนักท่องเที่ยวได้ ซึ่งจะทำให้ประชาชนมีช่องทางในทางค้าขายมากขึ้น ในสภาพปัจจุบัน ลักษณะการจัดจำหน่ายสินค้า ยังไม่ดึงดูดนักท่องเที่ยวเท่าที่ควร และผู้ที่จะได้รับประโยชน์โดยตรงจากนักท่องเที่ยวก็อยู่ในวงจำกัด ไม่ก็รายที่มีร้านค้าและเป็นเจ้าของกิจการทอผ้าในตลาด ดังนั้น ถ้าสามารถสร้างในลักษณะตลาด ศูนย์กลางการจัดจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง และส่งเสริมการผลิตสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ ไปพร้อมกันก็จะทำให้ ประชาชนพุมเรียงได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวในวงกว้างขวางขึ้น ทั้งยังช่วยแก้ปัญหาการว่างงานแฝงบางส่วนได้อีกด้วย

(๓.๔) ดอนสัก

อำเภอดอนสักเป็นชุมชนด่านตะวันออกของจังหวัด และอยู่ใกล้เกาะสมุย มากที่สุด ซึ่งปัจจุบันเป็นที่ตั้งของท่าเรือเฟอร์รี่แห่งใหม่ (ย้ายมาจากอำเภอนอม) อำเภอดอนสักมี การปกครองเป็น ๔ ตำบล โดยมีสุขาภิบาลดอนสักเป็นศูนย์กลาง และมีความเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว มากที่สุด เพราะมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญและเป็นทางผ่านของท่าเรือเฟอร์รี่ อาชีพประชากรใน เขตสุขาภิบาล คือ ประมง ทำสวน และรับจ้าง และต่อไปอาจมีอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว มากขึ้น

การศึกษาผลกระทบของการท่องเที่ยวในอดีต จึงได้ใช้การศึกษา อำเภอนอมซึ่งเป็นที่ตั้งท่าเรือเฟอร์รี่เดิมนำมาพิจารณา การศึกษาสรุปได้ว่า

(ก) ผลกระทบจากท่าเรือเฟอร์รี่ที่อำเภอดอนสัก จะคล้ายคลึงกับผลกระทบที่มีต่ออำเภอนอม กล่าวคือ ท่าเรือเฟอร์รี่เป็นเพียงทางผ่านที่จะไปเกาะสมุย ดังนั้นจึงมิได้มีผลกระทบทางเศรษฐกิจต่อพื้นที่ที่ตั้งท่าเรือเฟอร์รี่เท่าใดนัก นอกจากนี้ในช่วงที่เป็นวันหยุดเทศกาลมีนักท่องเที่ยวมาก อาจมีนักท่องเที่ยวบางส่วนที่ตกค้างไม่สามารถข้ามไปเกาะสมุยได้ ก็อาจจะแวะพัก หรือแวะเที่ยวก่อนข้ามไปเกาะสมุย อย่างไรก็ตาม หากมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีความประทับใจมากขึ้นแล้ว อาจทำให้นักท่องเที่ยวแวะได้มากขึ้น

(ข) การตั้งท่าเรือเฟอร์รี่จำเป็นต้องสร้างถนนเข้าสู่ท่าเรือ ซึ่งอาจทำให้พื้นที่สองฝั่งถนนมีเศรษฐกิจการค้าดีขึ้น หรือได้รับความเจริญเร็วขึ้น แต่เมื่อพิจารณาท่าเรือเฟอร์รี่ที่อำเภอดอนสัก สามารถประเมินได้ว่าประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียงนี้แทบจะไม่ได้รับประโยชน์ในเรื่องนี้เลย เนื่องจากถนนที่เข้าสู่ท่าเรือเฟอร์รี่ยาวประมาณ ๒ กิโลเมตร เป็นถนนส่วนบุคคลของบริษัทตลอด ๒ ข้างทาง

(ค) กิจกรรมอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการมีท่าเรือเฟอร์รี่ คือ กิจกรรมด้านการขนส่งสินค้าและการเดินทาง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อการเดินทางไปดอนสักมีความสำคัญขึ้น อาจก่อให้เกิดอาชีพเรือรับจ้างไปเที่ยวเกาะนกเกาะ-ริกัน และหมู่เกาะอ่างทองได้

ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่ออำเภอดอนสักจะมีมากหรือน้อยในอนาคตอยู่ที่การพัฒนาการท่องเที่ยวบริเวณนี้ เป็นสำคัญ

๒.๓ แหล่งท่องเที่ยว

๒.๓.๑ แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่วางแผน

การศึกษาแหล่งท่องเที่ยวได้ยึดถือตามรายงานการศึกษาเบื้องต้น เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว เกาะสมุย/สุราษฎร์ธานี, วท., ๒๕๒๖ เป็นพื้นฐาน จากการศึกษาดังกล่าวได้สำรวจแหล่งท่องเที่ยวทั้งหมด ๕๓ แห่ง แบ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ ๓๖ แห่ง, แหล่งท่องเที่ยวประเภทโบราณสถานและศาสนสถาน ๑๑ แห่ง และแหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม ๖ แห่ง ส่วนแหล่งท่องเที่ยวที่ไม่ได้สำรวจนั้น ในการศึกษาเบื้องต้นได้ประเมินผลขั้นต้นแล้วว่า พื้นที่เหล่านั้นยังไม่มีศักยภาพสูงพอที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในช่วงเวลา ๕-๑๐ ปี

อย่างไรก็ตาม ในการจัดทำแผนหลักนี้ ได้เพิ่มจำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่ควรให้ความสนใจเพิ่มขึ้น แม้ว่าจะยังไม่มีควมสำคัญก็ตาม แหล่งท่องเที่ยวเหล่านั้นจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวเสริมสำหรับนักท่องเที่ยวที่สนใจแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ นอกจากนั้นยังจะเป็นการเตรียมการเพื่อขยายการพัฒนาการท่องเที่ยวในอนาคตอีกด้วย ในการศึกษาแผนหลักนี้ จึงมีแหล่งท่องเที่ยวทั้งสิ้น ๔๔ แห่ง จำแนกเป็น

๑. แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ ๖๗ แห่ง
๒. แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และศาสนสถาน ๒๓ แห่ง
๓. แหล่งท่องเที่ยวศิลปวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ท้องถิ่น ๔ แห่ง

แหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้สามารถจัดกลุ่ม (cluster) โดยพิจารณาจากที่ตั้ง การเข้าถึง และการบริการ ได้เป็น ๘ กลุ่ม คือ

- (๑) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอเมือง พุนพิน และกาญจนดิษฐ์ มีแหล่งท่องเที่ยว ๑๐ แห่ง
- (๒) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอไชยา มีแหล่งท่องเที่ยว ๑๔ แห่ง
- (๓) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอกอนสัก มีแหล่งท่องเที่ยว ๖ แห่ง
- (๔) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอพนม มีแหล่งท่องเที่ยว ๔ แห่ง
- (๕) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอนาสาร/เวียงสระ มีแหล่งท่องเที่ยว ๖ แห่ง
- (๖) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวเกาะสมุย มีแหล่งท่องเที่ยว ๒๖ แห่ง

(๗) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวหมู่เกาะอ่างทอง เป็นพื้นที่เดียว มีจุดท่องเที่ยวน้อยกว่า ๕ แห่ง

(๘) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวเกาะพะงัน มีแหล่งท่องเที่ยว ๒๓ แห่ง

นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่กระจัดกระจายอยู่นอกกลุ่มอีก ๖ แห่ง รายชื่อแหล่งท่องเที่ยวและที่ตั้ง แสดงในรูปที่ ๒.๔ และ ๒.๑๐ การกระจายแหล่งท่องเที่ยวจำแนกเป็น ๓ ชนิด ดังแสดงในตารางที่ ๒.๔ (รายละเอียดดูภาคผนวกที่ ๒.๑)

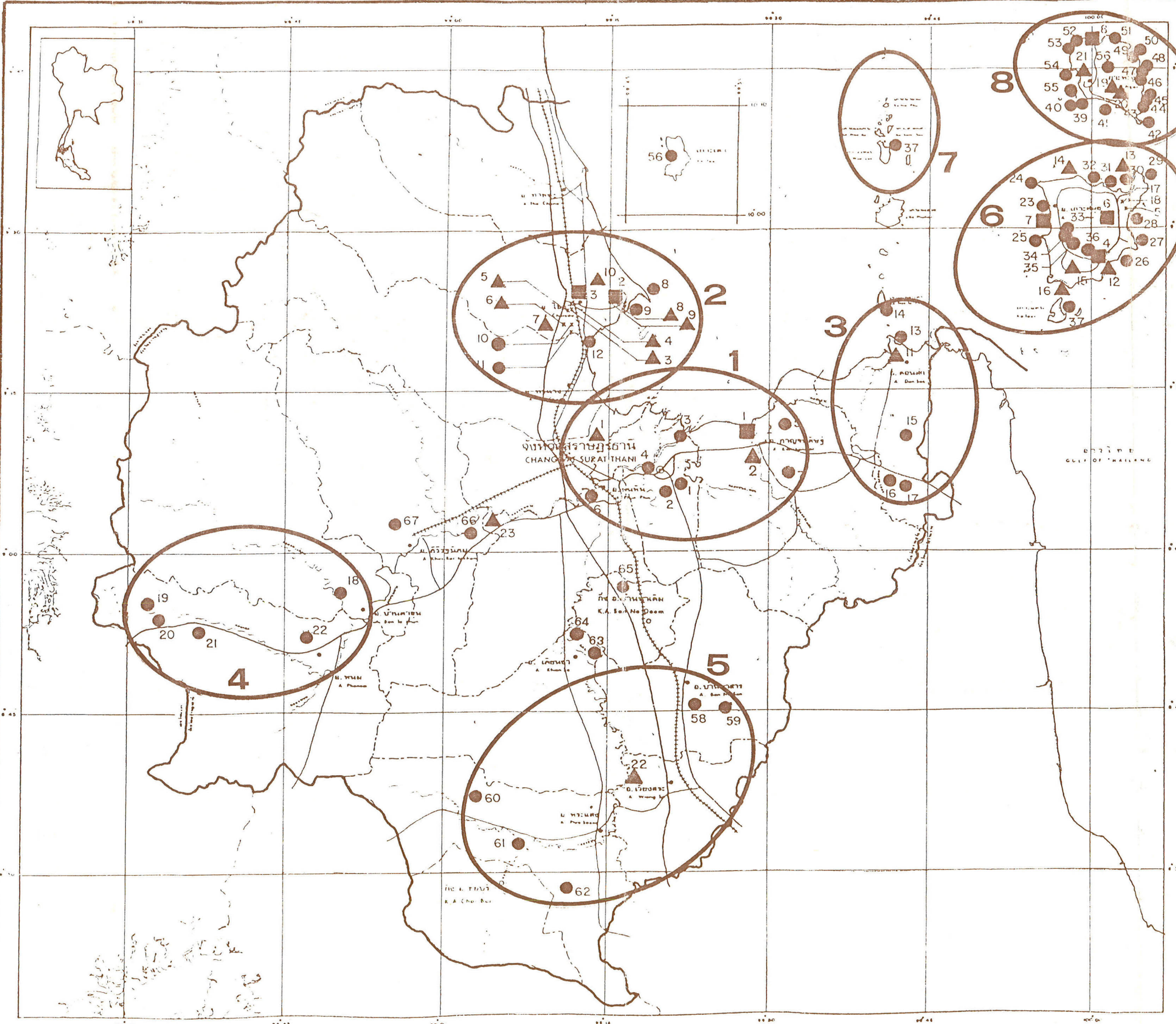
ในการศึกษาทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวนี้ ยังได้ทำการศึกษาเป็นพิเศษในเรื่องของ แหล่งทรัพยากรในทะเล (ปะการัง) ซึ่งเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง แหล่งปะการังต่าง ๆ เหล่านี้ กระจายอยู่ภายในกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวเกาะสมุย หมู่เกาะอ่างทอง และเกาะพะงัน และนับเป็นแหล่งท่องเที่ยวเสริมที่มีคุณค่าทางนิเวศวิทยาเป็นอย่างมาก ซึ่งสรุปไว้ในหัวข้อที่ ๒.๓.๔

๒.๓.๒ สภาพกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว

(๑) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี พุนหิน และกาญจนดิษฐ์

แหล่งท่องเที่ยวกลุ่มนี้ประกอบด้วย แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ ๗ แห่ง ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวจำพวกแม่น้ำ ทะเลสาบ บ่อน้ำร้อน ธรรมชาติป่าเขา แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และศาสนสถาน มี ๒ แห่ง และแหล่งท่องเที่ยวศิลปวัฒนธรรมอีก ๑ แห่ง (รูปที่ ๒.๑๐) แหล่งที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวได้มากของกลุ่มนี้คือ เขาท่าเพชร และปากน้ำตาปี เพราะเป็นแหล่งที่มีถนนเข้าถึงสะดวก ส่วนแหล่งอื่น ๆ ยังไม่เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว สำหรับบริการสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวยังมีน้อยมาก ดังนั้น นักท่องเที่ยวที่ไปเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เหล่านี้ จึงต้องใช้บริการต่าง ๆ ที่มีอยู่อย่างสมบูรณ์ในเขตเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานี

ความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้มีอยู่ในระดับต่ำ นอกจากนี้นักท่องเที่ยวให้ความสนใจต่อการท่องเที่ยวในเขตน้อยมาก การพัฒนาจึงควรเน้นการพัฒนาให้เป็นสวนสาธารณะ และสถานที่พักผ่อนสำหรับคนท้องถิ่น และนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ควรเน้นการประชาสัมพันธ์แหล่งฯ ให้มากขึ้น

- ธรรมชาติ
- เขตห้ามล่าสัตว์ป่า เขาน้ำเพชร
 - บึงขุนทะเล
 - ปากน้ำตาปี
 - เกาะลำพู
 - บ่อน้ำดีพรมหะพุทธมณฑล
 - บ่อน้ำร้อนท่ามะทอง
 - บ่อน้ำแร่บ้านกรวด
 - แหลมซุย
 - แหลมโพธิ์
 - เขาน้ำร้อน
 - ทุ่งโพรงงาม
 - ถ้ำน้ำร้อน (ท่าช้าง)
 - วังหิน
 - เกาะนก เกาะ-รัตน
 - น้ำตกกลางทอง
 - น้ำตกวิภาวดี (น้ำตกบ้านโน)
 - สวนไม้เขตรูหิน
 - ถ้ำเขาน้ำร้อน
 - เขื่อนเขื่อนหาลาน
 - อุทยานแห่งชาติเขาคอก
 - ถ้ำหินตุ๊ก
 - ถ้ำวาราม
 - เขาน้ำแดง
 - หาดหน้าทอง
 - อ่าวภาชี
 - หาดทองยาง
 - หาดละไม
 - หาดทองคะเขียน
 - หาดเจียง
 - หาดเขิงมม
 - อ่าวบางรัก
 - หาดบ่อผุด
 - หาดแม่น้ำ
 - น้ำตกหินลาด
 - น้ำตกลาวหวาน
 - เขาน้ำร้อน (เขาน้ำเค็ม)
 - น้ำตกหน้าเมือง
 - เกาะตะเคียน / เกาะมัทลุง
 - หมู่เกาะอ่างทอง
 - อ่าวทองศาลา / ใบไม้
 - เกาะเตี๋ย
 - อ่าวบ้านไร่
 - อ่าวหาดหิน
 - อ่าวเตล็ด
 - อ่าวหินเตี๋ย
 - น้ำตกธารประพาส
 - น้ำตกธารเสด็จ
 - อ่าวหาดควน
 - หาดทองตาป่านใหญ่ / น้อย
 - อ่าวหาดชวด
 - อ่าวเขาคอก
 - อ่าวหาดหลัก
 - อ่าวศรีภูมิ
 - อ่าววาคุม
 - วนอุทยานน้ำตก เขาน้ำแดง
 - เกาะเต่า / เกาะนางยวน
 - เขาโครศรี
 - บ่อน้ำร้อนนาสาร
 - สระบางสวรรค์
 - แก่งโตน
 - ถ้ำหอม
 - วนอุทยานนกน้ำบ้านทุ่งทอง
 - น้ำพุร้อน เขาคอก
 - แก่งห้วยใหญ่
 - บ่อน้ำร้อนศิริรัฐนิคม
 - น้ำตกวิภาวดีศิริรัฐนิคม

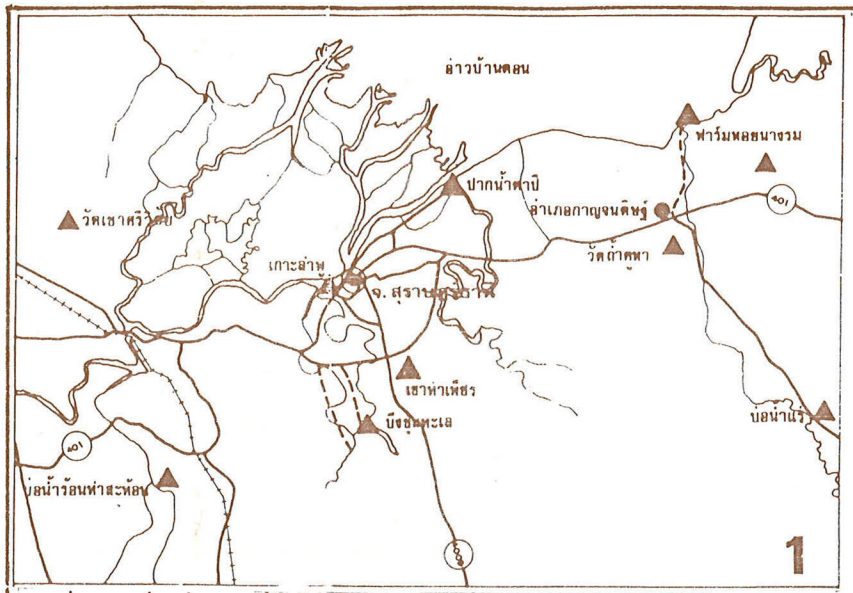
- ▲ ประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และศาสนสถาน
- วัดเขาศรีวิชัย
 - วัดถ้ำสุหา
 - วัดบรมธาตุไชยา
 - ศิลาจารึกวัดถ้ำเขาศรีวิชัย
 - วัดหลวง
 - วัดแก้ว
 - สวนโมกขผลาราม
 - วัดสมุทนิมิต
 - วัดโพธาราม
 - วัดจำปา
 - วัดเขาสวรรค์ประติษย์
 - วัดกลาง
 - สำนักสงฆ์พระใหญ่เกาะฟาน
 - วัดหน้าพระลาน
 - พระพุทธรูปเจ้าล่องเขาเล็ก
 - เจดีย์แหลมสอ
 - พระพุทธรูปเขาหัวจุก
 - วัดพิงปี่
 - วัดเขาดำ
 - วัดเจดีย์ไม้
 - วัดภูเขาน้อย
 - วัดเรียงสระ
 - วัดถ้ำสิงขร

- ศิลปวัฒนธรรม อาชีพ
- ฟาร์มหอยนางรม
 - หมู่บ้านทองคำไหมชุมเรียง
 - หมู่บ้านทำไข่เค็มไชยา
 - บ้านหัวถนน
 - สวนนกเขาแดง
 - บ้านจิกสาน
 - หมู่บ้านตัวอ้อย
 - หมู่บ้านโจกทล้า

รูปที่ ๒.๕ รายชื่อและที่ตั้งแหล่งท่องเที่ยว จังหวัดสุราษฎร์ธานี

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

1
กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอเมือง, อำเภอพุนพิน, และอำเภอกาญจนบุรี

2
กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอไชยา

3
กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอคอนสัก

4
กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอนาสาร, อำเภอเวียงสระ

5
กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอพนม, อำเภอบ้านตาขุน

6
กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอเกาะสมุย, อำเภอเกาะพะงัน

7
กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวหมู่เกาะอ่างทอง

8
กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอเกาะพะงัน

8
กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอเกาะพะงัน

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

ตารางที่ ๒.๕ จำนวนแหล่งท่องเที่ยวประเภทและชนิดต่าง ๆ จำแนกตามกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว

ประเภทและชนิดของแหล่งท่องเที่ยว	จำแนกตามกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว									
	รวม	อ.เมือง	อ.ไชยา	อ.คอนสัก	อ.พนม	อ.นาสาร	เกาะสมุย	หมู่เกาะอ่างทอง	เกาะพะงัน	อื่น ๆ
ก. ธรรมชาติ	๖๗	๗	๔	๔	๔	๔	๑๕	๑	๑๔	๕
๑. ธรรมชาติ ป่า เขา	๖	๑	๑	๑	๒	๑	๑	-	-	-
๒. แม่น้ำ ทะเลสาบ	๖	๓	-	-	-	๒	-	-	-	๒
สระ บึง										
๓. ถ้ำ	๔	๑	-	-	๒	๑	-	-	-	-
๔. น้ำตก	๔	-	-	๒	-	-	๓	-	๓	๑
๕. บ่อน้ำร้อน	๗	๒	๒	-	-	๑	-	-	-	๒
๖. ชายหาด	๒๗	-	๒	๑	-	-	๑๐	-	๑๕	-
๗. เกาะ	๕	-	-	๑	-	-	๑	-	๒	-
๘. มนุษย์ดัดแปลงธรรมชาติ เช่น เชื้ออิน	๑	-	-	-	๑	-	-	-	-	-
ข. ประวัติศาสตร์ โบราณคดี และศาสนสถาน	๒๓	๒	๘	๑	-	๑	๗	-	๓	๑
๑. วัด	๑๒	๑	๑	-	-	-	๗	-	๓	-
๒. โบราณสถาน	๑๐	๑	๖	๑	-	๑	-	-	-	๑
๓. บริการการศึกษา	๑	-	๑	-	-	-	-	-	-	-
ค. ศิลปวัฒนธรรม	๘	๑	๒	-	-	-	๕	-	๑	-
๑. ชุมชน	๒	-	-	-	-	-	๒	-	-	-
๒. อาชีพพื้นบ้าน	๓	๑	๑	-	-	-	-	๑	-	-
๓. หัตถกรรม	๒	-	๑	-	-	-	๑	-	-	-
๔. กิจกรรมกีฬา	๑	-	-	-	-	-	๑	-	-	-

(๒) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอยะโฮง

กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวนี้ประกอบด้วย แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ ๔ แห่ง ประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และศาสนสถาน ๘ แห่ง ศิลปวัฒนธรรม ๒ แห่ง โดยแหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่ คือ โบราณสถานที่มีมากถึง ๖ แห่ง (รูปที่ ๒.๑๐) แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง ได้แก่ สวนโมกขผลาราม วัดพระบรมธาตุไชยา และผ้าไหมพรมเรียง เพราะเป็นที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวมาก การคมนาคมเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายในกลุ่มส่วนใหญ่สะดวก และอยู่ในเส้นทางเดียวกัน จึงมีส่วนช่วย เสริมให้นักท่องเที่ยวเข้าไปเที่ยวมากขึ้น

สภาพปัญหาของกลุ่ม ประกอบด้วย

(๒.๑) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวยังมีน้อย นักท่องเที่ยวจึงไม่สนใจและรู้จักแหล่งท่องเที่ยวเพียงบางแห่ง เท่านั้น

(๒.๒) ขาดงบประมาณในการอนุรักษ์ฟื้นฟู แหล่งท่องเที่ยว เช่น วัดสมุทนิมิตร เขาบ่อน้ำร้อน เป็นต้น

(๒.๓) การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนสภาพความเป็นมาของแหล่งฯ ให้นักท่องเที่ยวยังไม่เพียงพอ นอกจากนี้ คนนำเที่ยวยังมีความรู้ ความเข้าใจ ในแหล่งฯ ไม่เพียงพอ ซึ่งอาจทำให้เกิดความเข้าใจผิดในหมู่นักท่องเที่ยวได้

แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้ มีจำนวนและความสำคัญทั้งด้านประวัติศาสตร์ และการท่องเที่ยวอย่างมาก มีศักยภาพสูงพร้อมที่จะได้รับการพัฒนาให้เป็นกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญด้านศิลปวัฒนธรรม ของประเทศได้

(๓) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอดอนสัก

กลุ่มนี้ประกอบด้วย แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ ๕ แห่ง ได้แก่ สถานตากอากาศวังหิน น้ำตกกลางทอง น้ำตกกริวาติ เกาะนกเงือก-ริกัน และสวนไผ่เวฬุวัน แหล่งท่องเที่ยวศาสนสถาน ๑ แห่ง ได้แก่ วัดเขาสวรรณประดิษฐ์ (วัดหลวงพ่ोज้อย) (รูปที่ ๒.๑๐) สภาพแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้ถนนสายหลัก เช่น น้ำตกกริวาติ สวนไผ่เวฬุวัน วัดเขาสวรรณประดิษฐ์ ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวมาก สำหรับสถานตากอากาศวังหิน มีเป้าหมายพัฒนาเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวโดยเอกชน แต่ยังคงมีความดึงดูดใจน้อย เมื่อพิจารณาถึงความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวทั่วไป ยังอยู่ในระดับปานกลาง ไม่เด่นหรือสวยงามมากนัก การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่

ค่อนข้างสะดวก แต่ในด้านการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ยังมีอยู่น้อย เฉพาะสถาน
ตากอากาศวังหินเท่านั้น ที่มีบริการที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว

(๔) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอนม/บ้านตาขุน

กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวนี้เป็นกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติทั้งหมด ซึ่งมีอยู่
ด้วยกัน ๕ แห่ง โดยอุทยานแห่งชาติเขาสก เป็นแหล่งท่องเที่ยวขนาดใหญ่ ที่มีจุดท่องเที่ยวอยู่ภายใน
แหล่งท่องเที่ยวหลายแห่ง และมีสภาพธรรมชาติค่อนข้างบริสุทธิ์ ส่วนเขื่อนเชี่ยวหลาน เป็นแหล่ง
ท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น กำลังอยู่ในระหว่างก่อสร้าง ซึ่งจะแล้วเสร็จในปี ๒๕๓๐ และจะเป็น
แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในอนาคต (รูปที่ ๒.๑๐)

ส่วนแหล่งท่องเที่ยวอีก ๓ แห่ง คือ เขาหน้าแดง, ถ้ำวราธรรม และถ้ำพันธุรัตน์
ตั้งอยู่ริมทางหลวง ๔๐๑ สะดวกต่อการเข้าถึง แต่สภาพของแหล่งฯ ยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร
โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้ำวราธรรม เป็นถ้ำเปิดที่สวยงามแห่งหนึ่ง เจ้าอาวาสวัดถ้ำวราธรรม กำลังดำเนิน
การพัฒนา โดยการขุดดินออกจากถ้ำและจัดบริเวณเลี้ยงปลาธรรมชาติในคลองสก ดังนั้น ถ้ำวราธรรมนี้
จะเป็นจุดที่สำคัญในอนาคตอีกแห่งหนึ่ง

แหล่งท่องเที่ยวกลุ่มนี้ ตั้งอยู่ห่างไกลจากศูนย์กลาง (จ.สุราษฎร์ธานี) มาก
การพัฒนาในอนาคตควรจัดให้มีแหล่งที่พักในกลุ่มด้วย ซึ่งอุทยานแห่งชาติเขาสก มีความเหมาะสม
มากที่สุด

(๕) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอนาสาร/เวียงสระ

กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวนี้ประกอบด้วย แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ๕ แห่ง
ได้แก่ เขาไตรศรี, น้ำพุร้อน, แก่งโตน, ถ้ำหอม และแก่งห้วยใหญ่ และแหล่งท่องเที่ยวโบราณสถาน
คือ วัดเวียงสระ อีก ๑ แห่ง (รูปที่ ๒.๑๑) แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้บางแห่งน่าสนใจมาก แต่
เนื่องจากอยู่ไกลและเส้นทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวยังไม่สะดวก และในอดีตยังเป็นพื้นที่ในเขตพื้นที่
สัมปทานด้วย จึงทำให้ไม่เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว เพราะความไม่มั่นใจในความปลอดภัย ซึ่ง
ปัจจุบันนี้ ท้องถิ่นกำลังพยายามลดสภาพพจน์เหล่านี้ และจะพัฒนาเขาช่องช้าง ซึ่งเคยเป็นค่ายที่พัก
ของ ผกค. ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

ศักยภาพในการพัฒนาในกลุ่มนี้ จึงยังอยู่ในระดับต่ำ การพัฒนาควรเน้นการส่งเสริมประชาชนท้องถิ่นในระยะแรกก่อน เพราะเป็นกลุ่มคนที่เข้าใจสภาพพื้นที่ได้ดี เมื่อแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เป็นที่รู้จักกันมากขึ้นแล้ว จึงควรเร่งการพัฒนาในภายหลัง

(๖) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวเกาะสมุย

กลุ่มนี้ประกอบด้วย แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติถึง ๑๕ แห่ง ได้แก่ ชายหาด อ่าว และน้ำตกต่าง ๆ แหล่งท่องเที่ยวประเภทศาสนสถาน ๗ แห่ง และแหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม ๔ แห่ง ซึ่งเป็นชุมชนท้องถิ่น ๒ แห่ง (รูปที่ ๒.๑๐) กลุ่มนี้นับเป็นกลุ่มที่มีแหล่งท่องเที่ยวอยู่รวมตัวกันมากที่สุด ซึ่งส่วนใหญ่ ได้แก่ ชายหาด มีอยู่ด้วยกันถึง ๑๐ แห่ง เป็นแหล่งที่มีชื่อเสียงสามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยวสูงที่สุดในจังหวัด ดังนั้น กลุ่มนี้จึงเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่โครงการมากที่สุดด้วย สภาพทั่วไปของแหล่งท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาไปแล้วเป็นส่วนใหญ่ การเข้าถึงค่อนข้างสะดวก บริการและสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ร้านอาหาร ร้านค้า ที่พัก มีอยู่อย่างเพียงพอ แต่ส่วนใหญ่ยังไม่ได้มาตรฐานและถูกสุขลักษณะ ลักษณะการพัฒนาที่เกิดขึ้นในด้านต่าง ๆ ไม่ประสานหรือสอดคล้องกัน เป็นการพัฒนาที่ขาดการวางแผนโดยรวม ดังนั้น จึงทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมาในหลาย ๆ ด้าน ทั้งในธุรกิจของภาคเอกชน การให้บริการของภาครัฐบาล สภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ภายในเกาะ เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขโดยเร่งด่วน แหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญและต้องการการพัฒนาอย่างเร่งด่วน คือ หาดเฉวง หาดละไม ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีปัญหามากที่สุดด้วย

ปัญหาของกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย

(๖.๑) ปัญหาที่ดังและการเข้าถึง ถนนที่เข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ซึ่งแยกจากถนนสายหลัก คือ ถนนรอบเกาะนั้น ส่วนใหญ่เป็นถนนดิน ไม่ได้มาตรฐาน การเข้าออกไม่สะดวก ตามชายหาดที่สวยงามต่าง ๆ ไม่มีพื้นที่สาธารณะติดชายหาดเลย ทำให้การเดินทางเข้าสู่ชายหาดไม่สะดวกเท่าที่ควร นอกจากนี้ การบริการโดยสารรถสองแถวที่รับ-ส่งนักท่องเที่ยวระหว่างแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ นั้น ยังไม่ดีเท่าที่ควร

(๖.๒) ปัญหาการใช้ที่ดินและสิ่งแวดล้อม มีปัญหาการบุกรุกที่สาธารณะในชายหาดบางแห่ง ปัญหาการปลูกสร้างอาคารโดยไม่คำนึงถึงสภาพแวดล้อมโดยรวม ปัญหาความสกปรกของชายหาดและชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บริเวณท่าเรือหน้าทอน มีการระบายน้ำทิ้งจากชุมชนลงสู่ทะเลโดยตรง

(๖.๓) ปัญหาความปลอดภัย ตามชายหาดที่มีนักท่องเที่ยวพักอยู่เป็นจำนวนมาก เช่น หาดเฉวง หาดละไม และหาดบ่อผุด นั้น ยังมีปัญหาการลักขโมยสิ่งของมีค่าของนักท่องเที่ยว เช่น กล้องถ่ายรูป เสื้อผ้า อยู่เป็นประจำ แต่ความปลอดภัยโดยทั่วไปยังอยู่ในระดับที่ดี

(๖.๔) ปัญหาอื่น ๆ มีปัญหาด้านการบริการต่าง ๆ อยู่เป็นอันมาก คือ ขาดบริการสาธารณสุขบริเวณ สาธารณูปการพื้นฐาน เช่น ไฟฟ้า ประปา ในแหล่งท่องเที่ยวเกือบทุกแห่ง

เนื่องจากเกาะสมุยเป็นเป้าหมายของการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าสู่จังหวัดสุราษฎร์ธานี ดังนั้น จึงเป็นกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวที่มีนักท่องเที่ยวไปเที่ยวมากที่สุด ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ และจำนวนนักท่องเที่ยวมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทุกปี

(๗) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวหมู่เกาะอ่างทอง

หมู่เกาะอ่างทอง มีเกาะเล็ก เกาะน้อย จำนวนไม่ต่ำกว่า ๔๐ เกาะ จัดอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติทางทะเลหมู่เกาะอ่างทองเกือบทั้งหมด (รูปที่ ๒.๑๐) ลักษณะของเกาะเป็นเขาหินแกรนิตที่โผล่พ้นน้ำ มีรูปร่างสวยงามแตกต่างกันออกไป เช่น สะพานหิน เกาะสามเส้า ชายหาดเกาะวัวกันดัง เกาะแปด และเกาะวัวตาหลับ ส่วนที่เกาะแม่เกาะ มีทะเลสาบน้ำเค็มอยู่ภายใน เรียกว่า ทะเลใน ซึ่งเป็นจุดท่องเที่ยวที่รู้จักกันมากที่สุด นอกจากนั้น ยังมีถ้ำใบบัวบกที่สวยงามอยู่ในเกาะวัวตาหลับ ซึ่งเป็นเกาะใหญ่ที่สุด เป็นที่ตั้งที่ทำการอุทยานฯ และบนเกาะนี้มีมียอดเขาชมทิวทัศน์สูงประมาณ ๔๐๐ เมตร สามารถชมทิวทัศน์ที่สวยงามของหมู่เกาะได้เกือบทั้งหมด

เกือบทุกเกาะมีจุดสนใจที่สำคัญ อีกอย่างหนึ่งคือ ปะการังที่สวยงาม ทั้งปะการังน้ำตื้นและในทะเลลึก แหล่งปะการังที่สวยงามและเหมาะกับการให้นักท่องเที่ยวชม ได้แก่ บริเวณเกาะสามเส้า เกาะวัวกันดัง และเกาะท้ายเพลา เป็นต้น

หมู่เกาะอ่างทอง ตั้งอยู่ในทะเล การเดินทางไปได้ทางเดียว คือ ทางเรือซึ่งมีปัญหาในฤดูมรสุม และการขึ้นสู่เกาะ ต้องลงเรือหางยาวรับจ้างขนาดเล็ก ซึ่งอาจเกิดอันตรายได้ นอกจากนี้อาจถูกเรียกราคาแพงเกินไปก็ได้ เพราะเรือรับจ้างเหล่านี้ ยังไม่มีการควบคุม การขึ้นเกาะวัวตาหลับยังไม่มีท่าเทียบเรือ ส่วนที่เกาะแม่เกาะกำลังก่อสร้างท่าเรือขนาดเล็ก ซึ่งใกล้จะแล้วเสร็จ อันจะเป็นประโยชน์ต่อนักท่องเที่ยวอย่างมาก

การบริการที่พัก มีบ้านพักของอุทยานฯ ๔ หลัง สามารถรับนักท่องเที่ยวได้ประมาณ ๔๐ คน นอกจากนี้ยังมีเตนท์ ให้เช่าอีก ๓๐ หลัง จึงนับได้ว่าด้านที่พักไม่มีปัญหา

แต่การบริการด้านอาหาร และการนำเที่ยว อาจยังไม่เพียงพอ เพราะเจ้าหน้าที่อุทยานฯ มีน้อย และยังขาดการเอาใจใส่ดูแลเท่าที่ควร ในระยะ ๒-๓ ปี มาแล้ว

เกาะอ่างทอง มีศักยภาพสูงในการพัฒนา เป็นแหล่งท่องเที่ยว ที่มีบริการทั้งด้านที่พัก, การท่องเที่ยว และการศึกษาธรรมชาติวิทยา การวางแผนและมาตรการ การพัฒนาที่ดี จะทำให้ เป็นจุดที่สำคัญมากอีกแห่งหนึ่ง

(๘) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวเกาะพะงัน

กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวนี้ประกอบด้วย แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ ซึ่งได้แก่ หาด, อ่าว, เกาะ, น้ำตก จำนวน ๑๔ แห่ง ประเภทศาสนสถาน ๓ แห่ง ประเภทศิลปวัฒนธรรม ๑ แห่ง (รูปที่ ๒.๑๐) สภาพโดยทั่วไปยังไม่เด่นและดึงดูดใจ เทียบเท่ากับกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวเกาะสมุย แต่กลับมีบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติมากกว่า ทั้งนี้เพราะแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ยังไม่ได้รับการพัฒนาให้นักท่องเที่ยวเข้าถึงโดยสะดวก จึงมีนักท่องเที่ยวที่ไปเที่ยวน้อย แต่ปัจจุบันแนวโน้มของการท่องเที่ยวและการพัฒนากำลัง เจริญรอยตามเกาะสมุย ซึ่งทำให้น่าเป็นห่วงว่า อาจจะประสบปัญหา การบริการสภาพสิ่งแวดล้อม เช่นเดียวกับเกาะสมุยได้

สภาพปัญหาของกลุ่มประกอบด้วย

(๘.๑) ปัญหาที่ตั้งและการคมนาคม เนื่องจากเป็นเกาะที่อยู่ไกลจากแผ่นดินใหญ่ มาก ประกอบกับมีเรือโดยสารรับส่งน้อยมาก จึงทำให้ไม่สะดวกในการเข้าถึง นอกจากนี้ เส้นทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวจากภายในเกาะเองก็ไม่สะดวก อย่างไรก็ตาม ความไม่สะดวกในการเข้าถึงนี้มีข้อดีในการควบคุมการขยายตัวของการท่องเที่ยว ในขณะที่กำลังรอการพัฒนา

(๘.๒) ปัญหาการใช้ที่ดินและสิ่งแวดล้อม ยังไม่มีการวางแผนการใช้ที่ดินในอนาคตแต่อย่างใด ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาขึ้นได้ เมื่อมีการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยปราศจากทิศทาง และแบบแผนในอนาคต

(๘.๓) ปัญหาความปลอดภัย แหล่งท่องเที่ยวบางจุดอยู่ไกล และเปลี่ยวร้างมาก อาจทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยได้

๒.๓.๓ ลำดับความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว

ตารางที่ ๒.๕ ประเมินความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวรายกลุ่ม โดยพิจารณา ลักษณะดึงดูดใจ เป็นจุดหลัก และพิจารณาปริมาณนักท่องเที่ยว และความพร้อมของการท่องเที่ยว พบว่า กลุ่มฯ เกาะสมุย มีความสำคัญสูงสุด รองลงไปคือ กลุ่มฯ ไชยา หมู่เกาะอ่างทอง พนม ดอนสัก พะงัน เมือง และนาสาร ตามลำดับ

ในด้านรายละเอียดของแหล่งท่องเที่ยว ได้เสนอไว้ในภาคผนวกที่ ๒.๓ ซึ่งสามารถ ประเมินระดับความสำคัญ ของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่ง โดยใช้หลักเกณฑ์ด้านลักษณะเด่นของแหล่งท่องเที่ยว ความพร้อมของบริการต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว ปริมาณความสนใจของนักท่องเที่ยว และด้านการเปรียบเทียบเฉพาะในแหล่งท่องเที่ยวประเภทเดียวกัน และให้คะแนนเป็น ๔ ระดับ ผลการประเมินได้แบ่งระดับเป็น ๓ กลุ่ม คือ A, B, และ C ผลการประเมิน แสดงในตารางที่ ๒.๖

จะเห็นได้ว่ากลุ่มแหล่งท่องเที่ยวเกาะสมุย มีระดับความสำคัญสูงมากที่สุด รองลงมาคือ กลุ่มฯ ไชยา และกลุ่มฯ หมู่เกาะอ่างทอง ส่วนกลุ่มอื่น ๆ นั้น แหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่ ยังอยู่ในระดับต่ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแหล่งท่องเที่ยวในเกาะพะงัน ทั้งนี้เพราะยังเป็นแหล่งใหม่ การพิจารณาในระดับแหล่งท่องเที่ยวและระดับกลุ่ม มีความสอดคล้องกันมาก ดังนั้น ในการพัฒนาจึงควรเน้นการพัฒนาในกลุ่มฯ เกาะสมุย, ไชยา เป็นหลัก ส่วนในกลุ่มฯ อื่น จะต้องค่อย ๆ พัฒนา เพื่อยกระดับความสำคัญให้สูงขึ้น

๒.๓.๔ ทรัพยากรในทะเล (ปะการัง)

การศึกษาทรัพยากรในทะเล โดยเน้นการศึกษาปะการังนี้ เป็นทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอีกประเภทหนึ่ง ที่กระจายอยู่ในกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวเกาะสมุย และเกาะพะงัน และมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมของพื้นที่วางแผนด้วย เพราะปะการังเป็นสิ่งที่ธรรมชาติได้สร้างสรรค์ไว้อย่างสวยงาม และยังเป็นแหล่งที่มีความสำคัญทางนิเวศวิทยา เป็นแหล่งอาหาร และที่พักพิงของสัตว์อื่น ๆ อีกด้วย

ปะการัง (Corals) เป็นสัตว์ชนิดหนึ่งอยู่พวกเดียวกับแมงกระพุน และดอกไม้ทะเล หรืออยู่ในไฟลัมซีเลนเทอเรท (Phylum Coelenterata) ปะการังที่พบเห็นตามชายหาด ตามโขดหิน

ตารางที่ ๒.๕ การประเมินลำดับความสำคัญของกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กลุ่มแหล่งท่องเที่ยว	ลักษณะดึงดูดใจ		ความสนใจของนักท่องเที่ยว		ความพร้อมของกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว			คะแนนรวม	ลำดับความสำคัญ			
	ระดับ	คะแนน	ชาวไทย		ชาวต่างประเทศ	การคมนาคม	การใช้ที่ดิน					
			ระดับ	คะแนน			ระดับ			คะแนน		
กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอเมือง และ กาญจนบุรี	X	-๑.๔๔๔	XX	-๖.๑๗๗	X	-๐.๕๒๕	XX	-๐.๗๒๕	XXX	๑.๑๖๔	-๒.๐๐๑	๗
กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอไชยา	XXX	๑.๑๐๗	XXX	๑.๒๓๔	XX	๐.๗๒๕	XXX	๑.๗๐๓	XXX	๑.๑๖๔	๕.๒๒๒	๒
กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอคอนสัก	XX	-๐.๓๖๔	XX	-๐.๑๗๗	X	-๐.๕๒๕	XX	-	XX	-๐.๑๖๗	-๑.๘๖๒	๕
กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอพนม	XXX	๑.๑๐๗	XX	-๐.๑๗๗	X	-๐.๕๒๕	XX	-	XXX	๑.๒๐๗	๐.๒๑๐	๕
กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวเกาะสมุย	XXX	๑.๑๐๗	XXX	๑.๒๓๔	XXX	๑.๔๔๑	XXX	๑.๗๐๓	XX	-๐.๗๒๕	๖.๓๓๕	๑
กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวหมู่เกาะอ่างทอง	XXX	๑.๑๐๗	X	๑.๒๓๔	X	-๐.๕๒๕	XX	-	XXX	๑.๒๐๗	๒.๕๖๑	๓
กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวเกาะพะงัน	XX	-๐.๓๖๔	X	-๑.๕๔๒	XX	๐.๗๐๓	X	-๑.๗๐๓	XXX	๑.๒๐๗	-๑.๕๖๖	๖
กลุ่มแหล่งท่องเที่ยววนาสาร / เวียงสระ เวียงสระ-มาสาร	X	-๑.๔๔๔	X	-๑.๕๔๒	-	-๑.๕๔๔	X	-๑.๗๐๓	XX	-๐.๗๒๕	-๔.๕๒๓	๘
ค่าน้ำหนัก	๑.๓๐๗	๑.๑๔๒	๑.๐๓๕	๑.๒๔๗	๑.๒๔๗	๑.๑๑๕	๑.๑๑๕	๑.๑๑๕	๑.๑๑๕	๑.๑๑๕		

หมายเหตุ : ให้ค่าคะแนน โดยใช้วิธี Standard Scores analysis และ Gravity model ขนาดพื้นที่ ๒.๓

ตารางที่ ๒.๖

ผลการประเมินระดับความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กลุ่มแหล่งท่องเที่ยว	ชื่อแหล่งท่องเที่ยวตามลำดับความสำคัญ		
	กลุ่ม A	กลุ่ม B	กลุ่ม C
อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี และกาญจนดิษฐ์	-	-	เขาท่าเพชร บึงขุนทะเล ปากน้ำตาปี เกาะลำพู ฟาร์มหอยนางรม บ่อน้ำร้อนท่าสะทอน วัด เขาศรีวิชัย บ่อน้ำพุร้อน วัดถ้ำคูหา บ่อน้ำพุร้อนพยอมคง
ไชยา	วัดพระบรมธาตุไชยา วัดสวนโมกขผลาราม หมู่บ้านหอม้าไหมพรม เชียง	พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติไชยา	การทำไร่ เขาบ่อน้ำร้อน แหลมโพธิ์ แหลมซุย โบราณ วัดแก้ว วัดหลง
คอนสัก	-	น้ำตกวิภาวดี สวนไม้เวฬุวัน	วังหิน เกาะนก เกาะ-วังหิน น้ำตกกลางทอง วัดเขาสวรรค์ประดิษฐ์
พนม	-	เขื่อน เขียวหลาน อุทยานแห่งชาติเขาคอก	ถ้ำพันธุรัตน์ ถ้ำวรวราม เขานาแดง
เกาะสมุย	หาดหน้าทอน หาดทองยาง หาดละไม หาดเฉวง หาดบ่อผุด หาดแม่รำพึง ถ้ำน้ำร้อน ถ้ำน้ำร้อน ถ้ำน้ำร้อน ถ้ำน้ำร้อน ถ้ำน้ำร้อน	หาดท้องตะเคียน หาด เขิงมุน หาดยายน้อย น้ำตกหินลาด น้ำตกหน้าเมือง เกาะแตน เกาะมีดส้ม วัดคีรีราษฎร์ วัดหน้าพระลาน เจดีย์แหลมสอ	อ่าวถ้ำ แหลมหิน เขาป้อม พระพุทธรูปท่าฉ่องเขา บ้านจ๊กสวน หมู่บ้านควายงาม น้ำตกลาวานาร เขาคูหา วัดสังข์
เกาะพะงัน	-	เกาะแคใน ถ้ำบ้านโคก ถ้ำหาครี วัดเขาถ้ำ	ถ้ำทองศาลา หาดแหลมควาย น้ำตกธารเสด็จ หาดทองนายบ้าน ถ้ำววกชุม น้ำตกเขาแดง หมู่บ้านประมงโลกถ้ำ วัดเจดีย์ใน วัดเขาถ้ำ เกาะแตน น้ำตกธารประภาส ถ้ำแม่หาด ถ้ำหาครี ถ้ำศรีบุญ ถ้ำหาครี ถ้ำหาครี วัดเวียงสระ ถ้ำหาครี ถ้ำหาครี ถ้ำหาครี
หมู่เกาะอ่างทอง	หมู่เกาะอ่างทอง	-	-
เวียงสระ-นาสาร	-	เขาไตรศร	แก่งห้วยใหญ่ บ่อน้ำร้อน (นาสาร) บ่อน้ำร้อน เขาตุ๊ก วนอุทยานน่าน้ำร้อนท่าทอง วัดเวียงสระ
อื่น ๆ			ถ้ำน้ำร้อน (ท่าฉาง) บ่อน้ำร้อน (ศรีรัฐนิคม) วัดถ้ำสังฆ น้ำตกวิภาวดี (ศรีรัฐนิคม) สระบางสวรรค์ แก่งโตน ถ้ำหอม

ที่พิพิธภัณฑ์สัตว์ หรือร้านขายของทะเล มีลักษณะคล้ายกับก้อนหิน จึงมักเรียกชื่อว่า "หินปะการัง" แท้ที่จริงแล้ว โครงร่างที่เป็นหินแข็งนั้น เป็นเปลือกแข็งโครงค้ำจุนร่างกายที่ปะการังสร้างขึ้น ในขณะที่มันยังมีชีวิตอยู่ เปลือกแข็งที่สร้างขึ้นนี้ เป็นสารประกอบพวกหินปูน ที่ได้สกัดขึ้นมาจากน้ำทะเลนั่นเอง โดยใช้น้ำทะเลผสมกับคาร์บอนไดออกไซด์ จากนั้นจึงปล่อยแคลเซียมไบคาร์บอเนต หรือหินปูนออกมา

มนุษย์มีความสนใจในธรรมชาติเหล่านี้ จึงได้เสาะแสวงหาแหล่งปะการัง เพื่อการศึกษา, ทัศนศึกษา และการเก็บมาใช้ประโยชน์อื่น ๆ จึงทำให้เกิดการทำลายทรัพยากรเหล่านี้ ทั้งโดยตั้งใจ และโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ นอกจากนี้ ภัยธรรมชาติ และการประกอบกิจกรรมอื่น ๆ เช่น การประมง ทำให้เกิดการทำลายทรัพยากรเหล่านี้เช่นกัน

ในการพัฒนาการท่องเที่ยว ปะการังเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สำคัญอย่างหนึ่ง ดังนั้น การศึกษานี้จึงมุ่งที่จะหาแนวทางในการสงวน อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์ จากทรัพยากรเหล่านี้เพื่อประโยชน์ทางระบบนิเวศวิทยา และการท่องเที่ยว

จากการศึกษาปะการัง (ดังรายละเอียดในภาคผนวกที่ ๒.๔) คณะดำเนินการได้สำรวจ โดยจัดกลุ่มพื้นที่สำรวจเป็น ๔ กลุ่ม คือ

(๑) เกาะสมุย ได้แก่ บริเวณชายฝั่งของเกาะสมุย รวมทั้งเกาะที่อยู่ติดกับเกาะสมุย เช่น เกาะเต่าปูน เกาะส้ม เกาะมัดหลัง เกาะราหิน และเกาะราเทียน เป็นต้น

(๒) กลุ่มเกาะทางใต้ของเกาะสมุย ซึ่งเป็นหมู่เกาะที่ประกอบด้วยเกาะต่าง ๆ หลายเกาะ โดยมีเกาะแตน (เกาะกะเต็น) เป็นเกาะใหญ่ที่สุด การสำรวจปะการังได้เน้นความสำคัญที่ เกาะกะเต็น, เกาะมัดแดง, หินน้ำลาย (เกาะหลามราย), เกาะราบ, เกาะมัดส้ม, หินราใหญ่, หินรายน้อย และหินอ่างวัง

(๓) เกาะพะงัน ได้แก่ บริเวณชายฝั่งของเกาะพะงัน รวมทั้งเกาะที่อยู่ติดกับเกาะพะงัน การสำรวจปะการังได้กระทำที่อ่าวหาดหลัง, แหลมศรีธนู, บ้านใต้, อ่าวหาดรีน แหลมตาโต๊ะ, เกาะม้า, เกาะกงน้อย และเกาะแตน

(๔) เกาะเต่า การสำรวจปะการังบริเวณเกาะเต่า ได้สำรวจในบริเวณอ่าวแม่หาด, อ่าวลึก, อ่าวคินวง, อ่าวม่วง, เกาะนางยวนและทางเต่า (สองเกาะนี้ในปัจจุบัน มีหาดทรายเชื่อมติดเป็นเกาะเดียวกัน ซึ่งชาวบ้านเรียกว่า เกาะนางยวน)

อนึ่ง บริเวณหมู่เกาะอ่างทอง ซึ่งมีสภาพปะการังสวยงามมาก ในการศึกษาไม่ได้ทำการสำรวจ เพราะหมู่เกาะอ่างทอง เป็นเขตอุทยานแห่งชาติทางทะเล ซึ่งมีกรมป่าไม้รับผิดชอบในการดูแลรักษาและพัฒนาการท่องเที่ยวอยู่แล้ว

รูปที่ ๒.๑๑ แสดงจุดสำรวจปะการัง

สภาพลักษณะบริเวณที่มีปะการังทั่วไป มีพวกแนวปะการังติดชายหาด พวกสันปะการังขนานชายฝั่ง ซึ่งห่างจากชายฝั่งออกไปประมาณ ๓๐ เมตร และทำให้เกิดแอ่งน้ำตื้นระหว่างชายหาดกับสันปะการัง เรียกว่า Lagoon สันหินปะการังที่เห็นโผล่พ้นน้ำ หรือเป็นแนวยาว ตั้งแต่ความลึกระดับน้ำ และชันจาก ๑ เมตร ลงไปจนถึง ๑๐ เมตร และมีปะการังประเภทต่าง ๆ รวมกลุ่มกัน

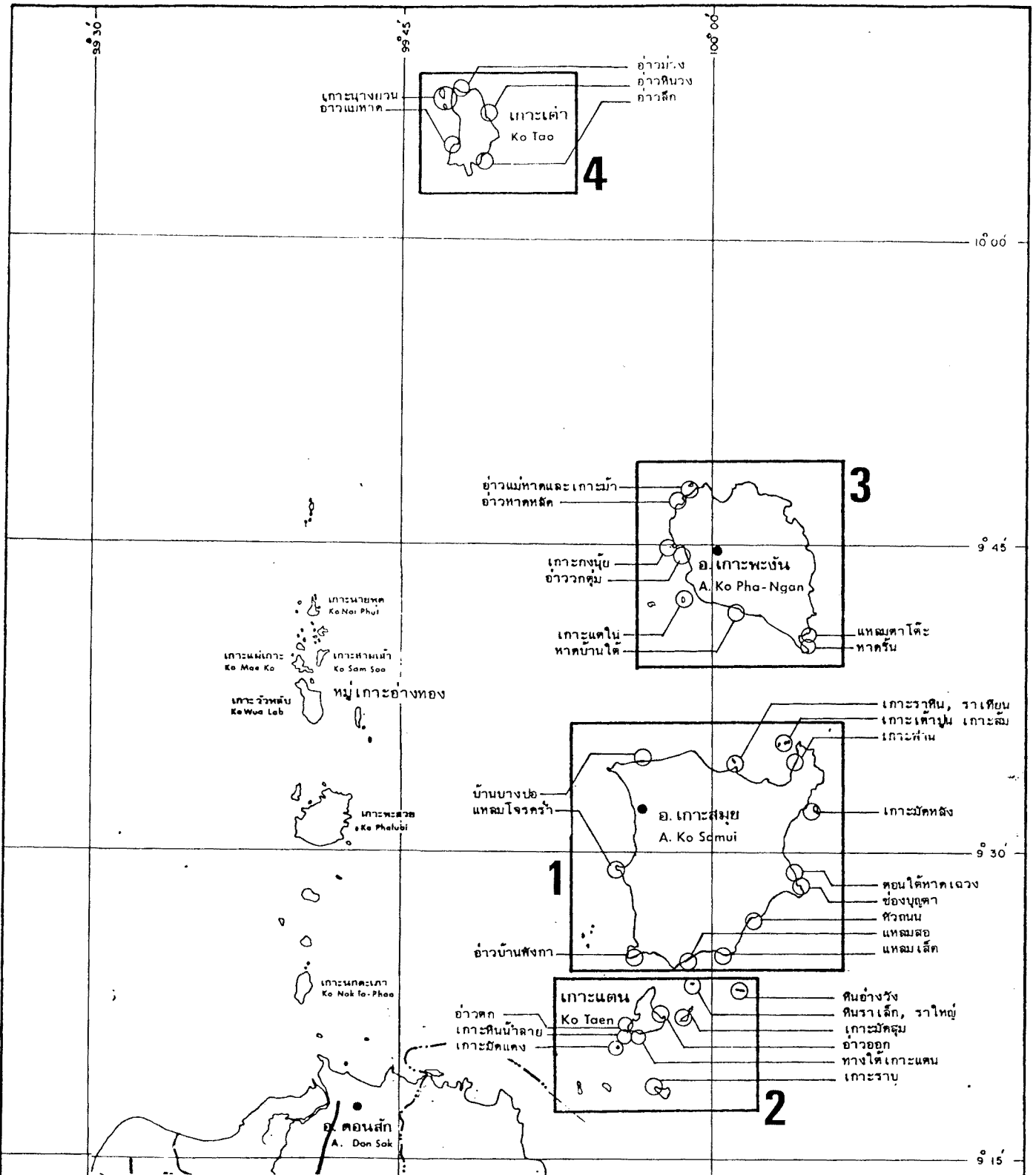
ประเภทปะการังที่พบ มีทั้งแบบเป็นกิ่งเล็ก ๆ อยู่เป็นพุ่ม (corymbose form) พวกเป็นกิ่งแบบเขากวาง (arborescent form) แบบเป็นก้อน (massive form) และแบบเป็นแผ่นตั้ง (erected foliose)

ผลของการสำรวจได้จัดลำดับคุณภาพของปะการังไว้ ๕ ระดับ คือ A, B, C, D และ E ตามความอุดมสมบูรณ์ของปะการัง และสัตว์น้ำอื่น ๆ ระดับต่ำลงไป เป็นกลุ่มที่ถูกทำลาย และยากแก่การฟื้นตัวตามลำดับ ตารางที่ ๒.๗ และรูปที่ ๒.๑๒ แสดงผลของการจัดลำดับความอุดมสมบูรณ์

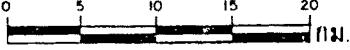
เมื่อพิจารณาความสำคัญของระบบนิเวศวิทยา ประกอบกับการนำมาใช้ประโยชน์เพื่อเป็นทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวแล้ว สามารถแบ่งความเหมาะสมในการใช้ประโยชน์ได้ ๓ บริเวณ คือ

(๑) บริเวณที่ควรสงวนไว้ (P) บริเวณนี้จะเป็นบริเวณที่มีสภาพทรัพยากรทางทะเลสมบูรณ์มาก ควรที่จะสงวนไว้เป็นทรัพยากรที่สำคัญของประเทศ ไม่ควรที่จะถูกรบกวนจากกิจกรรมใด ๆ ทั้งสิ้น อาจจะยินยอมให้นักท่องเที่ยวเข้าไปชมความสวยงามบริเวณนี้ได้ โดยใช้เรือท้องกระจก บริเวณนี้ ได้แก่ ทางด้านเหนือของหาดเฉวงติดกับเกาะมีดหลัง เกาะหินอ่างวัง เกาะนางยวน เกาะแตนตอนใต้

(๒) บริเวณที่ควรอนุรักษ์ไว้ (C) บริเวณเหล่านี้เป็นบริเวณที่มีสภาพความสมบูรณ์ของปะการังอยู่ในขั้นดีและสวยงาม ควรสนับสนุนเป็นบริเวณสำหรับค้ำน้ำดูปะการังได้ แต่ต้องควบคุมการเหยียบย่ำปะการัง และควรที่จะห้ามกระทำกิจกรรมอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อบริเวณนี้ เช่น การประมง, การขยายชุมชนต่าง ๆ บริเวณนี้ได้แก่ กลุ่มที่มีระดับ B, C, D ทั้งหมด เช่น

รูปที่ ๒.๑๑ แสดงจุดสำรวจปะการัง

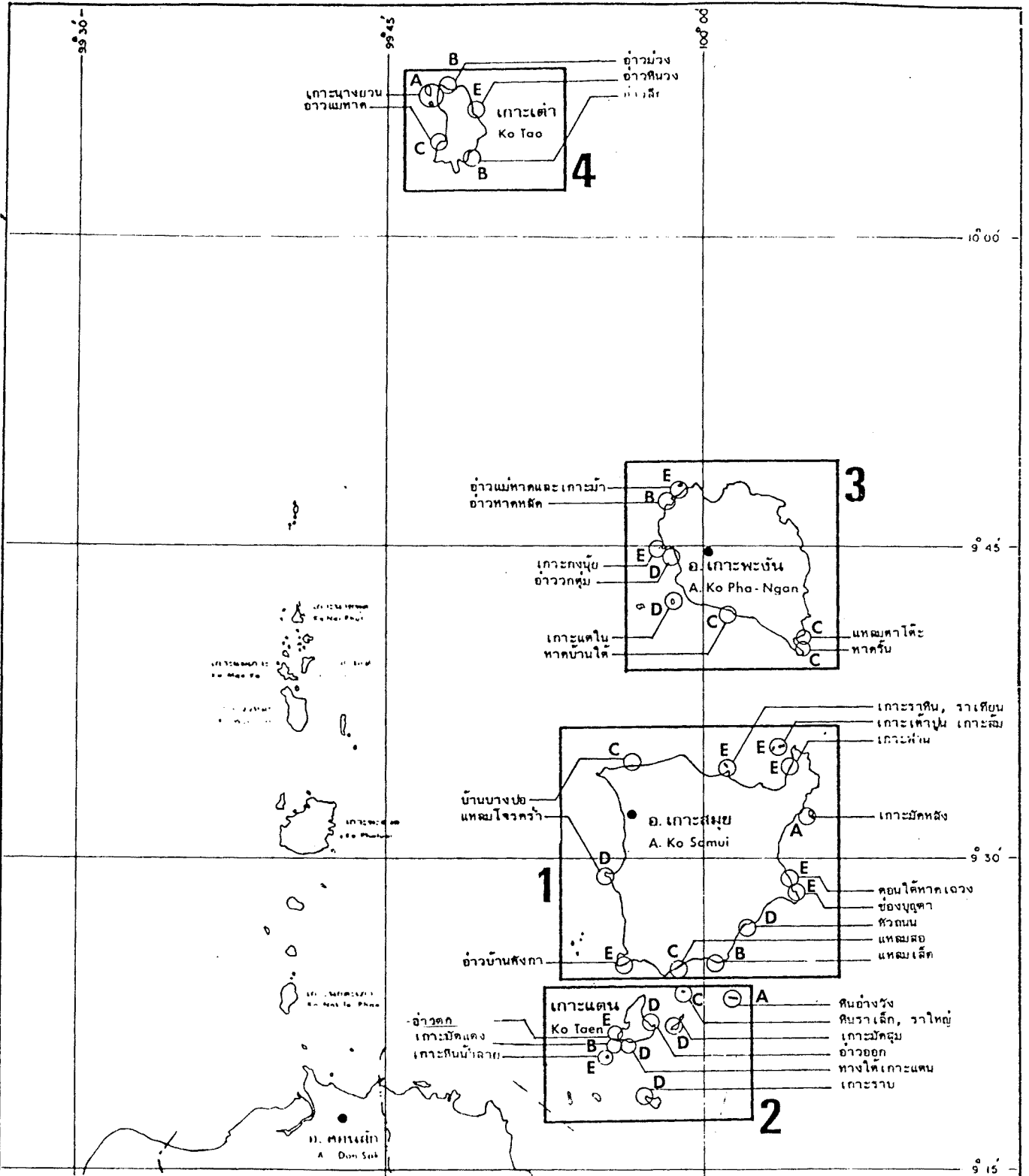

- กลุ่มที่ ๑ เกาะสมุย
- " ๒ กลุ่มเกาะทางใต้ของเกาะสมุย
- " ๓ เกาะพะงัน
- " ๔ เกาะเต่า

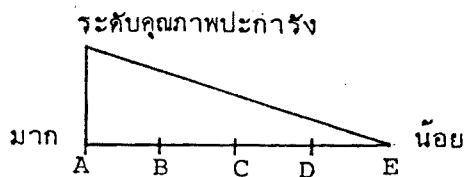
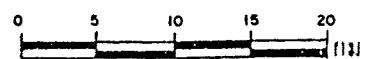
แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
 เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
 MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
 KO SAMUI / SURATTHANI
 สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
 THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

ตารางที่ ๒.๗ การจำแนกระดับความอุดมสมบูรณ์ของปะการัง

กลุ่ม	ระดับ	A	B	C	D	E
เกาะสมุย		- ด้านเหนือหาด เจวงถึง เกาะมีดหลัง	- แหลมเส็ด	- แหลมส้อ - บ้านบางปอ	- หัวถนน - แหลมโจรคร่า	- บ้านพังกา - ซองบุญตา - ตอนใต้หาดเจวง - เกาะสมู, เกาะเต่าปูน - เกาะราหิน, เกาะราเทียน
เกาะดอนใต้ เกาะสมุย		- เกาะหินอ่างวัง	- เกาะเตนตอนใต้	- หินราเล็ก - หินราใหญ่	- เกาะราบ - อ่าวอกเกาะเตน	- อ่าวตเกาะเตน - เกาะหินน้ำลาย
เกาะพะงัน			- อ่าวหาดหลัง	- อ่าวบ้านใต้ - อ่าวหาดรีน - แหลมตาโต๊ะ	- เกาะแคใน - อ่าววกตุม	- อ่าวแม่หาด - เกาะมา - เกาะกงนุญ
เกาะเต่า		- เกาะนางยวน	- อ่าวม่วง - อ่าวลึก	- ทางใต้ของ อ่าวแม่หาด		- ทางตะวันออก ของเกาะเต่า (อ่าวหินวง)

รูปที่ ๒.๑๒ ผลการจัดลำดับความอุดมสมบูรณ์ของปะการัง

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
 เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
 MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
 KO SAMUI / SURATTHANI
 สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
 THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

แนวปะการังรอบเกาะสมุยบางแห่ง คือ บ้านบางปอ, แหลมสอ, แหลมเส็ด, เกาะหินราเล็ก เกาะหินราใหญ่ บริเวณรอบเกาะพะงัน คือ หาดบ้านใต้, อ่าวหาดหลัง, อ่าวม่วง, อ่าวลึก, เกาะแตน เป็นต้น

(๓) บริเวณพัฒนา (D) เป็นบริเวณที่มีสภาพปะการังทรุดโทรมไปมาก อันเนื่องมาจากการถูกทำลาย และยากต่อการฟื้นตัวในการพัฒนา การท่องเที่ยวยินยอมให้มีการดำน้ำได้โดยเสรี การพัฒนาบริเวณนี้เพื่อกิจกรรมอย่างอื่นที่อาจมีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมในทะเล สามารถยินยอมได้ บริเวณเหล่านี้ ได้แก่ บริเวณอื่น ๆ นอกจากบริเวณ P, C,

ตารางที่ ๒.๘ และรูปที่ ๒.๑๓ แสดงการจำแนกความเหมาะสมในการใช้ประโยชน์ของแนวปะการัง

ผลของการศึกษาและประเมินความเหมาะสมนี้ จะได้นำไปพิจารณาประกอบกับสภาพการใช้ที่ดินชายหาด และแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ จะจัดทรัพยากรในทะเล (ปะการัง) นี้ ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สัมพันธ์กับแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ดังแสดงในตารางที่ ๒.๘

ตารางที่ ๒.๘ ความเหมาะสมการใช้ประโยชน์แนวปะการัง
และสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว

กลุ่มสำรวจ	บริเวณการใช้ประโยชน์	จุดสำรวจ	สัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว
เกาะสมุย	สงวน P อนุรักษ์ C พัฒนา D	<ul style="list-style-type: none"> - ด้านเหนือหาดเฉวงถึงเกาะมัดหลัง - แหลมสอ - แหลมเสียด - อ่าวบ้านบางปอ - หัวถนน - แหลมโจรครำ - ตอนใต้หาดเฉวง - ซ่องบุญตา - เกาะสมู - เกาะเต่าปูน - เกาะราหิน - เกาะราเทียน - บ้านพังกา 	<p>หาดเฉวง</p> <p>เจดีย์แหลมสอ แหลมเสียด บ้านหน้าทอน หาดละไม หาดทองยาง</p> <p>หาดเฉวง หาดเฉวง-หาดละไม อ่าวบางรัก, เกาะฟาน อ่าวบางรัก, เกาะฟาน อ่าวบางรัก, เกาะฟาน อ่าวบางรัก, เกาะฟาน บ้านท้องโตนด</p>
เกาะทางใต้ เกาะสมุย	สงวน P อนุรักษ์ C พัฒนา D	<ul style="list-style-type: none"> - หินอ่าววัง - เกาะแตนตอนใต้ - เกาะมัดแดง - หินราเล็ก - หินราใหญ่ - เกาะราบ - อ่าวออกเกาะแตน - อ่าวตกเกาะแตน - เกาะหินน้ำลาย 	<p>เกาะแตน, แหลมสอ เกาะแตน เกาะแตน</p> <p>เกาะแตน, แหลมสอ เกาะแตน, แหลมสอ เกาะแตน เกาะแตน</p> <p>เกาะแตน เกาะแตน</p>
เกาะพะงัน	อนุรักษ์ C พัฒนา D	<ul style="list-style-type: none"> - อ่าวหาดหลิ - หาดบ้านไต้ - อ่าวหาดริน - แหลมตาโต๊ะ - เกาะเต่าใน - อ่าววกตุ่ม - อ่าวแม่หาด - เกาะมา - เกาะกนูน 	<p>อ่าวหาดหลิ หาดบ้านไต้ หาดริน หาดริน เกาะเต่าใน-ท้องศาลา/ในวก อ่าววกตุ่ม</p> <p>หาดแม่หาด อ่าวแม่หาด อ่าววกตุ่ม</p>
เกาะเต่า	สงวน P อนุรักษ์ C พัฒนา D	<ul style="list-style-type: none"> - เกาะนางยวน - อ่าวม่วง - อ่าวแม่หาด - อ่าวลึก - อ่าวหินวง 	<p>เกาะเต่า</p> <p>เกาะเต่า เกาะเต่า เกาะเต่า</p> <p>เกาะเต่า</p>

๒.๔ ตลาดการท่องเที่ยว

การศึกษาตลาดการท่องเที่ยว มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะทราบถึงจุดประสงค์ของการท่องเที่ยวที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งจะเป็นพื้นฐานในการพยากรณ์และกำหนดเป้าหมายด้านการตลาด ตลอดจนการเตรียมการด้านการบริการในอนาคต

เพื่อให้ภาพการตลาดการท่องเที่ยว เกาะสมุย/สุราษฎร์ธานี ชัดเจนขึ้น จึงได้เสนอ สภาวะการณ์ตลาดในระดับโลกย่อกลงไปจนถึงพื้นที่วางแผน สำหรับการศึกษาตลาดการท่องเที่ยวในพื้นที่วางแผนนั้น ได้กระทำโครงการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวที่มายังจังหวัดสุราษฎร์ธานี และที่ไปเที่ยวเกาะสมุย ประกอบการรวบรวมข้อมูล หน่วยบริการการเดินทาง ผู้ประกอบธุรกิจเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ตลอดจนการแจกนับจำนวนนักท่องเที่ยวในจุดต่าง ๆ

การศึกษาการตลาดได้จำแนกนักท่องเที่ยวเป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มนักท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic Tourists Arrival) หรือเรียกทั่วไปว่า นักท่องเที่ยวชาวไทย และกลุ่มนักท่องเที่ยวภายนอกประเทศ (International Tourists Arrival) หรือเรียกทั่วไปว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ อย่างไรก็ตามการเสนอผลการศึกษาในบางประเด็น อาจเสนอเป็นภาพรวมของนักท่องเที่ยวทั้งหมด

นอกจากนี้ผลการศึกษา ยังได้เปรียบเทียบให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงจากการศึกษาในปี ๒๕๒๕ ในการศึกษาเบื้องต้นเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว เกาะสมุย/สุราษฎร์ธานี อีกด้วย

สรุปการศึกษาด้านตลาดการท่องเที่ยว มีดังนี้

๒.๔.๑ สภาวะการณ์ตลาดการท่องเที่ยวโดยทั่วไป

ตลาดการท่องเที่ยวโดยทั่วไปมี ๓ ระดับ คือ ระดับโลก, ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับตลาดการท่องเที่ยวของพื้นที่วางแผนพอสมควร สภาวะการณ์ตลาดการท่องเที่ยวโดยทั่วไป สรุปได้ดังนี้

สภาวะการณ์ตลาดการท่องเที่ยวของโลก มีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพเศรษฐกิจและการเมืองของแต่ละประเทศและระหว่างประเทศ จำนวนนักท่องเที่ยวที่ผ่านมาได้เพิ่มขึ้นโดยตลอด โดยเฉพาะในช่วงปี ๒๕๐๓-๒๕๑๒ เป็นช่วงที่มีอัตราการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวอยู่ในระดับสูง คือ เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๔.๐ ต่อปี ระหว่างปี ๒๕๑๓-๒๕๒๓ มีอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยว

ต่ำกว่าในช่วงที่ผ่านมา คือ เฉลี่ยร้อยละ ๕.๘ ต่อปี ทั้งนี้เนื่องจากวิกฤติการณ์น้ำมัน และภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลกหลังปี ๒๕๑๖ ซึ่งส่งผลให้อัตราการขยายตัวของการท่องเที่ยวทั้งภายนอกประเทศ (International Tourist Arrival) และภายในประเทศ (Domestic Tourist Arrivals) เพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง

จากการศึกษาของ World Tourism Organization (WTO) ได้ประมาณการไว้ว่า ในปี ๒๕๒๓ มีผู้เดินทางท่องเที่ยวทั่วโลกประมาณ ๑,๖๔๔ ล้านคน โดยมีอัตราการเพิ่มเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๘ ต่อปี ในจำนวนนี้ ๑,๓๖๒ ล้านคน หรือร้อยละ ๘๒.๖ เป็นนักท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic Tourist Arrivals) ส่วนอีก ๒๘๒ ล้านคน หรือร้อยละ ๑๗.๔ เป็นนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ (International Tourist Arrivals) โดยมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นเฉลี่ยต่อปีในช่วงที่ผ่านมา ร้อยละ ๘ และ ๔ ต่อปี ตามลำดับ

ในจำนวนนักท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งหมดนั้น ทวีปยุโรปเป็นภูมิภาคที่มีผู้เดินทางท่องเที่ยวสูงที่สุด คือ มีถึง ๑,๑๗๔ ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๖.๖ ของทั้งหมด รองลงมาได้แก่ อเมริกา เอเชียตะวันออก และแปซิฟิก ตามลำดับ ส่วนภูมิภาคอื่น ๆ มีนักท่องเที่ยวภายในประเทศต่ำกว่าร้อยละ ๑

ด้านนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศกว่า ๒๖๐ ล้านคน หรือประมาณร้อยละ ๕๐ มาจากทวีปยุโรป และอเมริกา ซึ่งกว่าครึ่งหนึ่งมาจากประเทศเยอรมันตะวันตกและสหรัฐอเมริกา

สำหรับสภาวะการณตลาดการท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในช่วงปี ๒๕๒๐-๒๕๒๓ ที่ผ่านมา โดยพิจารณาจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าประเทศ พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวได้เพิ่มขึ้นโดยตลอด จาก ๔.๗๒ ล้านคน ในปี ๒๕๒๐ เป็น ๖.๘๘ ล้านคน ในปี ๒๕๒๓ โดยมีอัตราการเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ ๑๓.๔ ต่อปี ซึ่งสูงกว่าอัตราการเพิ่มของตลาดโลก (ร้อยละ ๘ ต่อปี)

จากจำนวนนักท่องเที่ยวที่มายังภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้ ๖.๘๘ ล้านคน คิดเป็นส่วนแบ่งร้อยละ ๒.๔๑ ของนักท่องเที่ยวทั่วโลก ประเทศที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวเข้าประเทศมากที่สุดในภูมิภาคนี้ ได้แก่ ประเทศสิงคโปร์ ส่วนประเทศไทยเป็นอันดับ ๒ รองจากสิงคโปร์ โดยมีนักท่องเที่ยวเข้าประเทศในปี ๒๕๒๓ ประมาณ ๑.๘๖ ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๗.๐ ของนักท่องเที่ยวที่เข้ามายังภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และคิดเป็นร้อยละ ๐.๖๕ ของนักท่องเที่ยวทั่วโลก

๒.๔.๒ ตลาดการท่องเที่ยวของประเทศไทย

ในช่วงที่ผ่านมาตั้งแต่ปี ๒๕๑๔ - ๒๕๒๖ จำนวนนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ ซึ่งหมายถึงนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจาก ๖๓๘,๗๓๔ คน ในปี ๒๕๑๔ เป็น ๒,๒๑๘,๔๒๙ คน ในปี ๒๕๒๖ ซึ่งเพิ่มขึ้นถึง ๒.๕ เท่า จากปี ๒๕๑๔ หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๒๐.๖๑ ต่อปี แต่ในช่วงปี ๒๕๒๕ - ๒๕๒๖ จำนวนนักท่องเที่ยวได้เพิ่มขึ้นในอัตราเพียงร้อยละ ๑.๒๕ ต่อปีเท่านั้น (ดังตารางที่ ๒.๙) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก นโยบายการท่องเที่ยวของแต่ละประเทศ และข่าวทางลบของประเทศไทย อย่างไรก็ตาม การเจริญเติบโตดังกล่าว ทำให้ตลาดการท่องเที่ยวของประเทศไทย ได้พัฒนาเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว สามารถนำเงินตราต่างประเทศเข้าประเทศได้ปีละจำนวนมาก ซึ่งในปัจจุบันมีความสำคัญในสาขาเศรษฐกิจสาขาหนึ่ง

และคาดว่าในปี ๒๕๓๔, ๒๕๓๙ และ ๒๕๔๔ จะมีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเข้ามายังประเทศไทยทั้งสิ้นประมาณ ๓,๕๓๒,๐๐๗; ๔,๑๙๔,๙๑๖ และ ๔,๘๖๓,๐๕๗ คน ตามลำดับ (ดังตารางที่ ๒.๑๐)

ตลาดการท่องเที่ยวชาวต่างประเทศของไทย (ตารางที่ ๒.๙) ที่สำคัญแบ่งได้เป็น ๒ กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มประเทศโพ้นทะเล ซึ่งได้แก่ ประเทศในทวีปยุโรป อเมริกา ออสเตรเลีย และเอเชีย แปซิฟิกบางส่วน กลุ่มนี้ในปี ๒๕๒๖ มีส่วนแบ่งของตลาดถึงร้อยละ ๖๕.๓ ส่วนอีกร้อยละ ๓๔.๗ เป็นกลุ่มประเทศอาเซียน ได้แก่ ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย สิงคโปร์ เป็นต้น

ในอดีตที่ผ่านมา ตลาดการท่องเที่ยวหลักที่สำคัญของประเทศไทย ได้แก่ ประเทศมาเลเซีย รองลงมาได้แก่ ญี่ปุ่น อังกฤษ สหรัฐอเมริกา และไต้หวัน ตามลำดับ แต่ในปัจจุบันมีตลาดการท่องเที่ยวกลุ่มใหม่ที่เริ่มมีความสำคัญขึ้นมา คือ ตลาดญี่ปุ่น จีน ไต้หวัน ตะวันออกกลาง และอินเดีย

จากผลการศึกษาของ ททท. ในปี ๒๕๒๖ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจากประเทศต่าง ๆ มีวันพักในประเทศไทยเฉลี่ย ๔.๙ วัน และใช้จ่ายเฉลี่ย ๒,๓๒๘.๕๖ บาทต่อคนต่อวัน จากสถิติดังกล่าว ในปี ๒๕๒๖ ประเทศไทยมีเงินตราจากต่างประเทศเข้ามาประเทศถึง ๒๕,๐๕๐ ล้านบาท

สำหรับนักท่องเที่ยวภายในประเทศ จากการประมาณการ ตารางที่ ๒.๑๑ ในโครงการศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทย (วท., ๒๕๒๕) พบว่า ในปี ๒๕๒๕ มีประมาณ ๑๖,๙๔๕,๐๐๐ คน และคาดว่าในปี ๒๕๒๙, ๒๕๓๔, ๒๕๓๙ และ ๒๕๔๔ จะมีนักท่องเที่ยวภายในประเทศ ๒๐,๒๐๗,๒๐๐; ๒๔,๕๘๕,๑๐๐; ๒๙,๑๙๙,๔๐๐ และ ๓๓,๘๕๐,๑๐๐ คน ตามลำดับ

ตารางที่ ๒.๕ สถิตินักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย
ปี พ.ศ. ๒๕๒๔-๒๕๒๖

สัญชาติ	๒๕๒๔	๒๕๒๖	อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)
รวม	๒,๑๕๑,๐๐๓	๒,๒๑๘,๕๒๔	+๑.๒๕
อเมริกา			
อาเจนตินา	๑๓๕,๑๒๓	๑๖๕,๐๕๐	-๕.๒๒
บราซิล	๕๕๕	๑,๒๓๕	+๒๔.๑๓
คานาดา	๑,๕๒๔	๒,๓๒๓	+๕๒.๐๓
เม็กซิโก	๒๕,๑๐๕	๒๒,๐๕๕	-๑๒.๑๓
สหรัฐอเมริกา	๑,๘๑๔	๓,๕๕๐	+๘๕.๒๒
อื่น ๆ	๑๕๐,๕๐๑	๑๓๐,๓๓๒	-๖.๘๖
รวม	๕,๒๓๕	๕,๓๓๓	+๒๐.๕๒
ยุโรป			
ออสเตรเลีย	๕๖๒,๐๓๓	๕๘๖,๘๓๓	+๕.๓๓
เบลเยียม	๑๐,๖๘๑	๕,๓๕๕	-๔๖.๓๓
แคนาดา	๑๑,๓๖๕	๑๑,๑๐๕	+๑๑.๓๖
เดนมาร์ก	๑๓,๒๓๓	๑๑,๖๖๕	-๑๑.๘๕
ฟินแลนด์	๕,๒๕๕	๕,๘๕๕	+๑๑.๒๒
ฝรั่งเศส	๕๑,๐๑๓	๖๕,๖๑๕	+๒๖.๖๖
เยอรมันตะวันตก	๘๓,๓๓๑	๘๕,๕๕๕	+๒.๖๕
อิตาลี	๓๖,๘๑๑	๕๐,๕๕๕	+๓๕.๕๕
เนเธอร์แลนด์	๒๖,๘๑๑	๒๓,๒๒๖	-๑๑.๓๓
นอร์เวย์	๓,๓๓๓	๓,๓๓๓	๐.๐๐
ปอร์ตุเกส	๕,๕๕๕	๕,๕๕๕	+๕.๐๕
สเปน	๑๐,๐๓๓	๑๒,๘๖๕	+๒๘.๒๑
สวีเดน	๑๕,๓๓๓	๒๐,๕๑๕	+๓๓.๓๓
สวิสเซอร์แลนด์	๒๓,๑๖๕	๒๓,๑๖๖	+๐.๐๒
อังกฤษ	๑๕๓,๒๕๕	๑๕๖,๕๖๖	+๒.๑๑
ยุโรปตะวันออก	๕,๘๘๐	๕,๐๕๓	-๑๖.๘๖
อื่น ๆ	๕,๑๖๓	๕,๘๖๒	+๑๓.๕๕
แอฟริกา	๑๓,๓๓๓	๑๕,๒๕๖	+๕.๕๖
ตะวันออกกลาง			
คูเวต	๓๕,๒๒๖	๓๕,๕๕๕	+๐.๕๕
ซาอุดีอาระเบีย	๕,๕๕๕	๕,๕๕๕	๐.๐๐
อาหรับ	๒,๕๖๕	๓,๕๕๖	+๓๕.๓๓
อื่น ๆ	๓๕,๕๕๓	๓๑,๘๕๕	-๑๑.๕๕
เอเชียตะวันออกเฉียงและแปซิฟิก			
กลุ่มอาเซียน	๑,๒๓๕,๑๕๖	๑,๓๑๕,๓๕๕	+๖.๕๕
อินโดนีเซีย	(๓๖๐,๕๕๕)	(๓๕๐,๕๖๐)	+๒.๓๐
มาเลเซีย	(๒๖,๕๕๓)	(๓๕,๓๖๐)	+๓๑.๐๐
ฟิลิปปินส์	(๕๓๖,๑๑๖)	(๕๕๕,๒๕๕)	+๒.๑๑
สิงคโปร์	(๓๓,๐๖๓)	(๕๐,๓๐๐)	+๓๓.๓๓
สิงคโปร์	(๑๒๐,๘๓๕)	(๑๐๓,๐๑๖)	-๑๑.๕๓
ออสเตรเลีย	๓๓,๒๕๕	๓๒,๐๕๕	-๓.๖๕
จีน	๑๑๖,๒๑๑	๑๒๖,๕๕๐	+๘.๘๕
ฮ่องกง	๒๖,๓๕๐	๒๓,๖๑๓	+๓.๒๓
ญี่ปุ่น	๒๒๓,๖๑๑	๒๒๕,๐๕๕	+๐.๖๖
เกาหลี	๒๖,๖๐๑	๒๕,๑๐๓	+๕.๕๑
นิวซีแลนด์	๑๑,๓๐๕	๑๐,๕๓๐	-๗.๕๑
อื่น ๆ	๓๕,๕๕๕	๕๕,๕๕๓	+๕๖.๕๖
เอเชียใต้			
บังกลาเทศ	๑๕๑,๑๒๒	๑๕๕,๐๓๓	+๒.๖๖
อินเดีย	๒๖,๕๕๕	๑๕,๓๐๑	-๔๑.๓๐
เนปาล	๑๐๕,๕๐๕	๕๕,๕๕๖	-๔๖.๑๕
ปากีสถาน	๑๓,๓๓๑	๑๕,๑๖๓	+๑๒.๕๐
ศรีลังกา	๒๕,๓๓๓	๒๒,๕๕๕	-๑๐.๕๓
อื่น ๆ	๓,๒๕๓	๓,๒๕๕	๐.๐๐
รวม	๕๕๕	๖๕๖	+๒๖.๕๖

ที่มา : กองตรวจคนเข้าเมือง กรมตำรวจ

หมายเหตุ : ไม่รวมนักท่องเที่ยวที่เดินทางผ่านและพัก อยู่ในประเทศไทยน้อยกว่า ๒๔ ชั่วโมง
สถิติเดินทางเข้ามาในประเทศไทย ปี ๒๕๑๔-๒๕๒๔ (ดูภาคผนวกที่ ๒.๕ เพิ่มเติม)

ตารางที่ ๒.๑๐ การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาประเทศไทย
ช่วงปี ๒๕๒๖ - ๒๕๔๔

ปี	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)	อัตราเพิ่มต่อปี (%)
๒๕๒๖ ^{๑/}	๒,๒๑๘,๔๒๙	-
๒๕๒๗ ^{๒/}	๒,๓๖๙,๒๘๒	๖.๘
๒๕๒๘	๒,๕๓๐,๓๙๐	๖.๘
๒๕๒๙	๒,๗๐๒,๔๖๐	๖.๘
๒๕๓๐ - ๒๕๓๔ ^{๓/}	๓,๕๓๒,๐๐๗	๕.๕
๒๕๓๕ - ๒๕๓๙ ^{๓/}	๔,๑๙๔,๙๑๖	๓.๕
๒๕๔๐ - ๒๕๔๔ ^{๓/}	๔,๘๖๓,๐๕๗	๓.๐

- หมายเหตุ :
- ๑ ใช้ตัวเลขปี ๒๕๒๖ เป็นปีฐานที่มา : กองตรวจคนเข้าเมือง กรมตำรวจ
 - ๒ การพยากรณ์ใช้สมการถดถอย (Regression Analysis) ในการกำหนดอัตราการเพิ่มที่มา โครงการศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทย สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, เมษายน ๒๕๒๕
 - ๓ จำนวนนักท่องเที่ยวเมื่อปีสุดท้าย

ตารางที่ ๒.๑๑ การประมาณการและการพยากรณ์จำนวน
ผู้เดินทางชาวไทยในอนาคต

ปี	ผู้เดินทางของชาวไทย		ผู้เดินทางที่พักแรม ^{๑/}
	จำนวน ๑,๐๐๐ คน	อัตราเพิ่ม %	๑,๐๐๐ คน
๒๕๒๓	๑๕,๕๑๗.๐	-	๑๐,๖๑๓.๖
๒๕๒๔	๑๖,๒๑๕.๓	-	๑๑,๐๙๑.๓
๒๕๒๕	๑๖,๙๔๕.๐	-	๑๑,๕๙๐.๔
๒๕๒๖	๑๗,๗๐๗.๕	๔.๕	๑๒,๑๑๑.๙
๒๕๒๗	๑๘,๕๐๕.๓	-	๑๒,๖๕๖.๙
๒๕๒๘	๑๙,๓๓๗.๐	-	๑๓,๒๒๖.๕
๒๕๒๙	๒๐,๒๐๗.๒	-	๑๓,๘๒๑.๗
๒๕๓๐ - ๒๕๓๔ ^{๒/}	๒๔,๕๘๕.๑	๕.๐	๑๖,๘๑๖.๒
๒๕๓๕ - ๒๕๓๘ ^{๒/}	๒๙,๑๙๙.๕	๓.๕	๑๙,๙๗๒.๕
๒๕๔๐ - ๒๕๔๔ ^{๒/}	๓๓,๘๕๐.๑	๓.๐	๒๓,๑๕๓.๖

หมายเหตุ ๑/ ผู้เดินทางที่พักแรม คือ ผู้เดินทางที่พักแรมในโรงแรม บ้านญาติ/เพื่อน
วัด และอื่น ๆ *

๒/ จำนวนเมื่อปีสุดท้าย

ที่มา : โครงการศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทย, สถาบันวิจัย
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, เมษายน ๒๕๒๕

ภูมิภาคที่มีการเดินทางมากที่สุด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร, ภาคเหนือ, ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามลำดับ นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางช่วง เมษายน - มิถุนายน มากที่สุด มีวันพักเฉลี่ย ๒.๗๐ วัน/คน และค่าใช้จ่ายเฉลี่ย ๑๒๘ บาท/คน/วัน

๒.๔.๓ ตลาดการท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานี

จังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นจังหวัดที่ได้มีการขยายตัวทางการท่องเที่ยวอย่างมาก ในระยะที่ผ่านๆ โดยมีการขยายเป็นแหล่งท่องเที่ยวหลัก ส่วนเมืองสุราษฎร์ธานีเป็นศูนย์กลางการค้าและการคมนาคมที่สำคัญแห่งหนึ่งของภาคใต้ ดังนั้น ตลาดการท่องเที่ยวจึงมีลักษณะค่อนข้างดี มีนักท่องเที่ยวเข้ามามาก กล่าวคือ

(๑) จำนวนนักท่องเที่ยว

ในปี ๒๕๒๗ ประมาณว่ามีนักท่องเที่ยวมายังจังหวัดสุราษฎร์ธานีทั้งหมด ๒๑๘,๘๘๗ คน จำแนกเป็นชาวไทย ๑๘๕,๕๘๖ คน (ร้อยละ ๘๕.๘) และชาวต่างประเทศ ๓๓,๒๕๑ คน (ร้อยละ ๑๕.๒) ซึ่งจำนวนนักท่องเที่ยวได้เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๒๕ ร้อยละ ๗.๑ (ปี ๒๕๒๕ มีนักท่องเที่ยว ๒๐๔,๓๖๗ คน เป็นชาวไทย ๑๗๖,๐๑๗ คน และชาวต่างประเทศ ๒๘,๓๕๐ คน) ส่วนแบ่งการตลาดของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในปี ๒๕๒๗ คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๔๘ ของประเทศ ซึ่งลดลงจากปี ๒๕๒๕ (ร้อยละ ๑.๐๗๐) เล็กน้อย โดยที่ส่วนแบ่งการตลาดของนักท่องเที่ยวชาวไทยลดลงจากร้อยละ ๑.๐๓๘ เป็นร้อยละ ๑.๐๐๓ แต่สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศได้เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๑.๓๑๗ เป็นร้อยละ ๑.๔๐๓ (ดังตารางที่ ๒.๑๒)

นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีการมาเที่ยวโดยไม่จำกัดวัน แต่ชาวไทยนิยมมาเที่ยวในช่วงวันหยุด โดยเฉพาะวันหยุดระยะยาวมากกว่า โดยเฉลี่ยนักท่องเที่ยวชาวไทยมาเที่ยวในวันหยุดระยะยาวเฉลี่ย ๑,๙๓๑ คนต่อวัน ในวันหยุดธรรมดา ๕๑๖ คนต่อวัน และในวันธรรมดา ๓๔๗ คนต่อวัน ส่วนชาวต่างประเทศเฉลี่ยประมาณ ๔๑ คนต่อวัน

(๒) โครงสร้างของนักท่องเที่ยว

ส่วนใหญ่ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาจากภาคกลาง โดยเฉพาะกรุงเทพฯ (ร้อยละ ๕๕) รองลงมาคือ นักท่องเที่ยวจากพื้นที่ใกล้เคียง (คือ ภาคใต้ร้อยละ ๒๖.๘) ส่วนภายนอกประเทศส่วนมากเป็นชาวยุโรป (ร้อยละ ๖๑.๒) อเมริกา (ร้อยละ ๑๘.๒) และออสเตรเลีย (ร้อยละ ๑๕.๓) ส่วนเอเชียมีเพียงร้อยละ ๕.๓

นักท่องเที่ยวนั้นส่วนมากเป็นชายมากกว่าหญิง ในสัดส่วน ๒ : ๑ และมีช่วงอายุระหว่าง ๒๖ - ๓๕ ปี มีมากกว่าร้อยละ ๔๐ รองลงมาอายุ ๑๕ - ๒๕ ปี และ ๓๖ - ๔๕ ปี ซึ่งกล่าวได้ว่าส่วนใหญ่เป็นคนที่อยู่ในวัยทำงานมากที่สุด

ตารางที่ ๒.๑๒ จำนวนและสัดส่วนของนักท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานี

จำนวนนักท่องเที่ยว		จังหวัดสุราษฎร์ธานี	รวมทั้งประเทศ	สัดส่วนร้อยละ
ชาวไทย	ปี ๒๕๒๕	๑๗๖,๐๑๗	๑๖,๘๔๕,๐๐๐	๑.๐๓๘
	ปี ๒๕๒๗	๑๘๕,๕๙๖	๑๘,๕๐๔,๓๐๐	๑.๐๐๓
ชาวต่างประเทศ	ปี ๒๕๒๕	๒๘,๓๕๐	๒,๑๕๒,๗๐๐	๑.๓๑๗
	ปี ๒๕๒๗	๓๓,๒๕๑	๒,๓๖๙,๒๘๒	๑.๔๐๓
นักท่องเที่ยวทั้งหมด	ปี ๒๕๒๕	๒๐๔,๓๖๗	๑๘,๐๙๗,๗๐๐	๑.๐๗๓
	ปี ๒๕๒๗	๒๑๘,๘๔๗	๒๐,๘๗๓,๕๘๒	๑.๐๔๘

หมายเหตุ : จำนวนนักท่องเที่ยวปี ๒๕๒๕ ได้จากการศึกษาเบื้องต้น

จำนวนนักท่องเที่ยว ปี ๒๕๒๗ ได้จากการจัดทำแผนหลัก

ระดับการศึกษา นักท่องเที่ยวชาวไทยร้อยละ ๔๗.๗ จบระดับอุดมศึกษา รองลงมา จบระดับอาชีวศึกษา ร้อยละ ๒๐.๒ และเป็นนักเรียน-นักศึกษา ร้อยละ ๑๒.๒ อาชีพของนักท่องเที่ยว เป็นข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจร้อยละ ๔๔ เป็นลูกจ้างและประกอบธุรกิจส่วนตัวร้อยละ ๑๙.๔ และ ๑๔.๘ ตามลำดับ ชาวต่างประเทศเป็นนักศึกษามากที่สุดร้อยละ ๒๘.๐๗ นอกนั้นมีจำนวนคละกัน

นักท่องเที่ยวชาวไทย มีระดับรายได้ปานกลางระหว่าง ๒,๕๐๐-๕,๐๐๐ บาทต่อเดือน มากที่สุดคือ ร้อยละ ๓๖.๒๕ รองลงมา มีรายได้ ๕,๐๐๐-๗,๕๐๐ บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๓๒ และ ๗,๕๐๑-๑๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๐๖ ส่วนชาวต่างประเทศมีรายได้คิดเป็นเงินระหว่าง ๒๐,๐๐๐-๔๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน ถึงร้อยละ ๕๒.๑๑ และต่ำกว่า ๒๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน ร้อยละ ๓๒.๖๓

โครงสร้างของนักท่องเที่ยวเช่นนี้ กล่าวได้ว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นบุคคลในวัยทำงาน และกำลังศึกษา มีอาชีพและฐานะปานกลาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวไทยที่มีอาชีพเป็นข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจจำนวนมากนั้น มีผลเกี่ยวพันถึงวันหยุด ซึ่งจำเป็นต้องท่องเที่ยวในวันหยุดหรือวันหยุดระยะยาว

(๓) ลักษณะการท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวชาวไทยมีจุดประสงค์หลักเพื่อการท่องเที่ยวมากที่สุด และมากกว่าการพักผ่อนเล็กน้อย คือ ร้อยละ ๔๒.๖ และ ๓๘.๘ ตามลำดับ ส่วนชาวต่างประเทศต้องการมาพักผ่อนมากกว่าท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๘ และ ๓๑.๕ ตามลำดับ สิ่งที่ตั้งใจดูใจการมาเที่ยวของนักท่องเที่ยว คือ ความงามธรรมชาติ เพราะนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ มาตามคำล่ำลือถึงร้อยละ ๖๐.๑ และ ๕๔.๔ ตามลำดับ

การเดินทางมาเที่ยว ชาวไทยนิยมมาเป็นกลุ่มเป็นครอบครัวมากที่สุด (ร้อยละ ๒๔.๘) ส่วนชาวต่างประเทศนิยมมาเป็นเอกเทศมากที่สุด (ร้อยละ ๕๐.๕) โดยมีเวลาพักผ่อนเฉลี่ยชาวไทย ๒.๘๕ วัน ส่วนชาวต่างประเทศมีเวลาพักผ่อนเฉลี่ย ๑๒.๗๕ วัน ชาวไทยนิยมพักบังกาโลว์มากที่สุดร้อยละ ๔๕.๘ พักโรงแรมร้อยละ ๒๑.๔ และพักบ้านเพื่อนหรือญาติอีกร้อยละ ๑๕.๗ ในขณะที่ชาวต่างประเทศนิยมพักบังกาโลว์ถึงร้อยละ ๘๕.๐ และพักโรงแรมเพียงร้อยละ ๑๐.๗ เท่านั้น ด้านการใช้จ่าย มีการใช้จ่ายเฉลี่ยชาวไทยคนละ ๖๐๙.๘๐ บาทต่อวัน ส่วนชาวต่างประเทศประมาณคนละ ๑๘๓.๘๐ บาทต่อวัน ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็น ค่าพาหนะสำหรับชาวไทยและค่าอาหารสำหรับ

ชาวต่างประเทศ ซึ่งประมาณว่าปีหนึ่งการท่องเที่ยวมีรายได้โดยตรงประมาณ ๒๔๒.๔ ล้านบาท (ไม่รวมค่าพาหนะ) ดูตารางที่ ๒.๑๓

การเดินทาง ชาวต่างประเทศใช้บริการขนส่งสาธารณะมาก แต่ชาวไทยนิยมเดินทางโดยรถส่วนตัว กิจกรรมในขณะท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศก็มีลักษณะต่างกัน คือ ชาวไทยจะท่องเที่ยวแบบทัศนอาจรไปยังแหล่งท่องเที่ยวหลาย ๆ แห่งพร้อมกันไป แต่ชาวต่างประเทศนิยมเที่ยวเฉพาะแหล่ง ซึ่งส่วนมากเป็นชายหาด สาเหตุที่ทำให้นักท่องเที่ยวนิยมมาสู่ราชอาณาจักร คือ ความประทับใจในความงามของธรรมชาติเป็นอันดับแรก ความเป็นมิตรของคนท้องถิ่น ความสมบูรณ์ของอาหาร ฯลฯ

รายละเอียดโครงสร้างของนักท่องเที่ยว และรูปแบบการท่องเที่ยว แสดงไว้ในรูปที่ ๒.๑๔ และ ๒.๑๕

(๔) กิจกรรมการกระจายการท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวที่มาจากจังหวัดสุราษฎร์ธานี นิยมเดินทางไปเที่ยว เกาะสมุยมากที่สุด ถึงร้อยละ ๖๕.๐ โดยชาวไทยนิยมไปร้อยละ ๖๓.๒ แต่ชาวต่างประเทศนิยมไปถึงร้อยละ ๗๕.๓ ซึ่งเห็นได้ว่า เกาะสมุย เป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักของจังหวัด รูปแบบการท่องเที่ยวส่วนใหญ่จึงเป็นรูปแบบของนักท่องเที่ยว เกาะสมุย (ซึ่งจะได้ขยายรายละเอียดต่อไป)

กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอันดับรอง มีความแตกต่างกัน คือ ชาวไทยนิยมไปไชยา ร้อยละ ๔๕.๔ หมู่เกาะอ่างทองและอำเภอเมืองร้อยละ ๒๗.๔ และ ๒๗.๒ ตามลำดับ ทั้งนี้เพราะรูปแบบการท่องเที่ยวของชาวไทยนิยมท่องเที่ยวไปยังที่มีจุดสนใจต่าง ๆ และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ไชยา มีสิ่งดึงดูดใจเป็นแหล่งท่องเที่ยวหลัก และตั้งอยู่บนเส้นทางผ่านไปภาคใต้ด้วย ด้านชาวต่างประเทศนิยมไปเกาะพะงันรองลงมา ร้อยละ ๒๐.๔ และมีแนวโน้มที่จะมากขึ้น ทั้งนี้เป็นเพราะนักท่องเที่ยวต้องการมาพักผ่อนตากอากาศชายทะเลที่มีความบริสุทธิ์มากที่สุด เกาะพะงันซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวลักษณะเดียวกับ เกาะสมุย แต่มีการพัฒนาน้อยกว่าจึงได้รับความสนใจมากขึ้น เป็นลำดับ ส่วนแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ยังได้รับความนิยมน้อย

รูปที่ ๒.๑๖ แสดงการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวไปยังกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ซึ่งได้ประเมินเป็นจำนวนคนต่อปี

ตารางที่ ๒.๑๓ จำนวนเงินหมุนเวียนจากการท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี พ.ศ. ๒๕๒๗

แหล่งที่มา	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย บาท/คน	จำนวนเงินหมุนเวียนจากการท่องเที่ยว	
			จำนวน (ล้านบาท)	ร้อยละ
นักท่องเที่ยวไทย	๑๘๕,๕๙๖	๙๘๕.๖	๑๘๒.๙๒	๗๕.๕
นักท่องเที่ยวต่างประเทศ	๓๓,๒๕๑	๑,๗๘๘.๘	๕๙.๔๘	๒๔.๕
รวม	๒๑๘,๘๔๗	๑,๑๐๗.๖๒	๒๔๒.๔๐	๑๐๐.๐

หมายเหตุ : ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยคิดตลอดช่วงเวลาที่ท่องเที่ยว ไม่รวมค่าพาหนะเดินทาง

ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทยรวมทั้งหมด ๑,๗๘๘.๘ บาทต่อคน หรือเฉลี่ย ๖๐๙.๙ บาท/คน/วัน

ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศรวมทั้งหมด ๒,๓๔๔.๖ บาทต่อคน หรือเฉลี่ย ๑๘๓.๙๐ บาท/คน/วัน

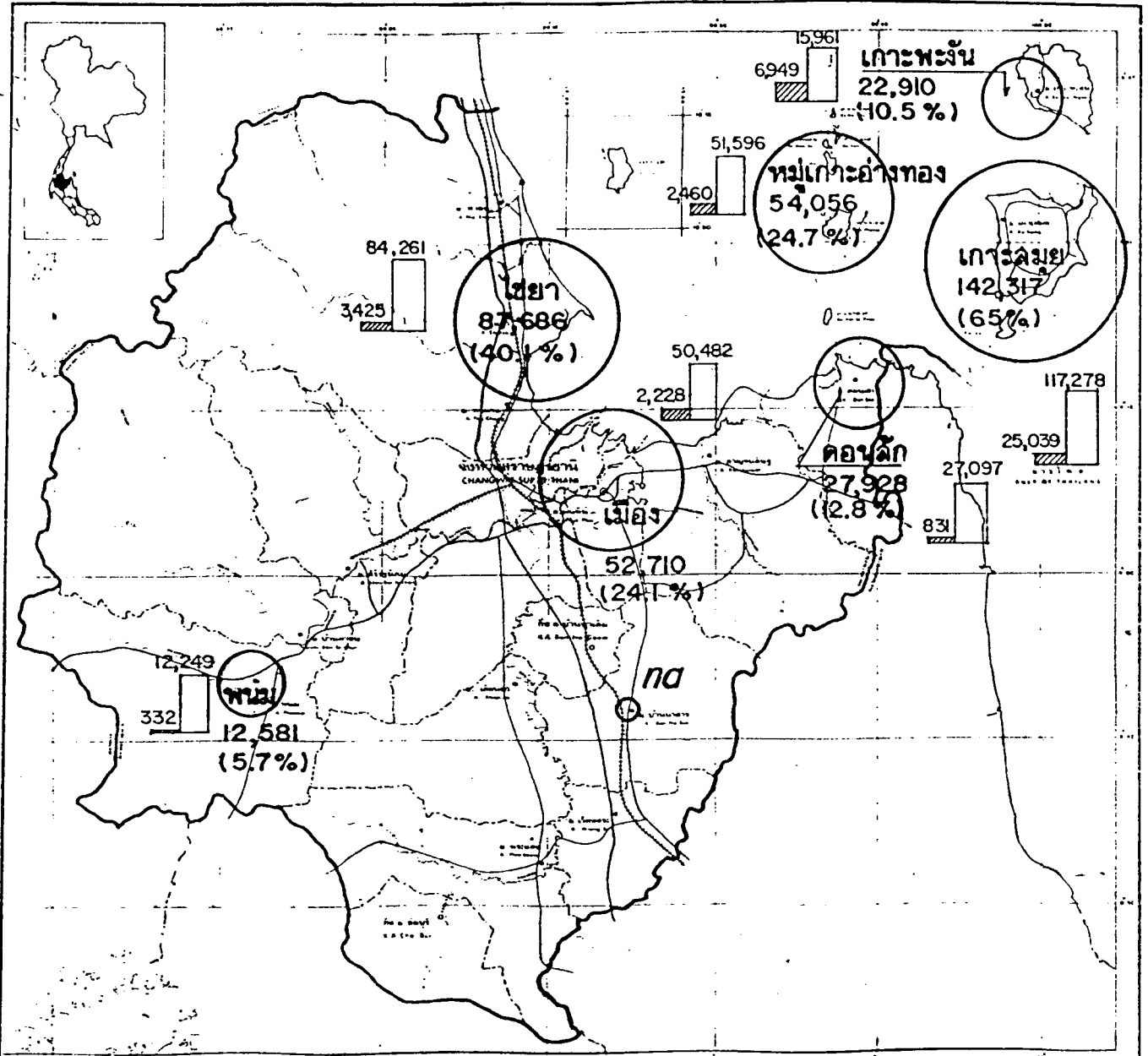
วันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทยคนละ ๒.๘๕ วัน ส่วนชาวต่างประเทศเฉลี่ย ๑๒.๗๕ วัน

รูปที่ ๒.๑๕ ข้อมูลการตลาดการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยมายังจังหวัดสุราษฎร์ธานี พ.ศ. ๒๕๒๗

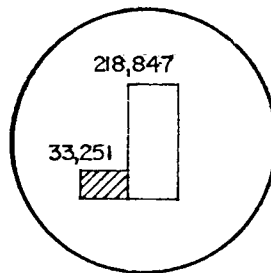
แหล่งที่มา	โครงสร้างนักท่องเที่ยว										ประเภทการท่องเที่ยว				ทัศนคติและความคิดเห็น	
	เพศ	อายุ	การศึกษา	อาชีพ	รายได้ (บาท/เดือน)	จุดประสงค์	ระยะเวลาเที่ยว	พาหนะเดินทาง	สถานที่พัก	ระยะเวลาพัก	ความนิยม	กิจกรรม	ค่าใช้จ่าย	พึงพอใจมากน้อย	ข้อเสนอแนะ	
ภาคกลาง 55.0%	ชาย 65.9%	ต่ำกว่า ๑๕ ปี 6.3%	ไม่ศึกษา 0.3%	ข้าราชการ 44.0%	< 2,500.- 5.7%	ท่องเที่ยว 61.3%	1-2 วัน 55.6%	รถไฟ 13.25%	โรงแรม 21.4%	สุข 63.2%	ชมแหล่งท่องเที่ยว 92.6%	ค่าพาหนะ 43.3% (752.70 บ.)	การพักผ่อน 55.96%	การเดินทางสะดวก 56.6%		
ภาคใต้ 26.8%	หญิง 34.1%	16-25 ปี 23.4%	ประถมศึกษา 4.0%	นักศึกษา 13.5%	2,501-5,000.- 36.29%	พักผ่อน 56.3%	3-4 วัน 28.7%	รถบ. 8.31%	ชกเกอร์ 45.8%	ผู้เช่ารถจักรยาน 27.8%	พักผ่อน 76.2%	ที่พัก 23.5% (217.70 บ.)	อาหาร 50.99%	พักผ่อน 88.5%		
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 10.9%		26-35 ปี 41.0%	ประถมศึกษา 10.3%	รับจ้าง 23.0%	5,001-7,900.- 24.32%	เยี่ยมญาติ 11.6%	5-6 วัน 6.2%	รถส่วนบุคคล 18.83%	เคมเตอเรีย 3.2%	พักผ่อน 8.6%	พักผ่อน 58.3%	อาหาร 23.6% (410.10 บ.)	ความสะอาดของสถานที่ 32.12%	ความประทับใจ 55.4%		
ภาคเหนือ 4.3%		36-45 ปี 20.0%	ประถมศึกษา 20.2%	ธุรกิจ 14.8%	7,501-10,000.- 15.06%	ธุรกิจ 7.0%	7-8 วัน 5.5%	รถยนต์ส่วนตัว 40.50%	บ้านพักส่วนตัว 6.4%	โยธา 45.4%	พักผ่อน 29.8%	ที่พัก 27.31% (154.70 บ.)	ความสะอาดของที่พัก 27.31%	ความประทับใจ 54.7%		
ภาคตะวันออก (เชียงใหม่) 3.0%		45-60 ปี 6.8%	ประถมศึกษา 47.7%	พนักงาน 13.3%	10,001-12,500.- 4.25%	ราชการ 4.0%	9-10 วัน 1.1%	เครื่องบิน 2.41%	บ้านพัก, เคมเตอเรีย 15.7%	อื่น 27.2%	เดินทางและพักผ่อน 20.9%	อื่น 11.7% (203.10 บ.)	ความสะอาดของที่พัก 23.18%	ความประทับใจ 48.3%		
		มากกว่า 60 ปี 0.5%	ศึกษา 12.2%	อื่น 3.3%	12,501-15,000.- 5.02%	อื่น 4.3%	> 10 วัน 2.9%	อื่น 6.8%	อื่น 0.7%	พักผ่อน 8.6%	เดินทางและพักผ่อน 19.9%	อื่น 18.87%	ความสะอาดของที่พัก 20.20%	ความประทับใจ 51.7%		
					> 15,000.- 9.25%	*จุดประสงค์มากกว่า 2 ข้อ										

รูปที่ ๒.๑๕ ข้อมูลการตลาดการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาจังหวัดสุราษฎร์ธานี พ.ศ. ๒๕๒๗

แหล่งที่มา	โครงสร้างนักท่องเที่ยว										รูปแบบการท่องเที่ยว					คุณสมบัติและความคิดเห็น	
	เพศ	อายุ	อาชีพ	ระดับรายได้ (บาท/เดือน)	วัตถุประสงค์	ระยะเวลาที่ท่องเที่ยว	ระยะเวลาพัก	ระยะเวลาดำรง	สถานพัก	ระยะเวลาพัก	ความนิยม	กิจกรรม	ค่าใช้จ่าย	ค่าใช้จ่าย	จำนวนเงินที่จ่าย	จำนวนเงินที่จ่าย	จำนวนเงินที่จ่าย
ยุโรป	ชาย 66.2%	< 15 ปี 1.4%	นักศึกษา 28.07%	< 20,000.- 32,63%	ท่องเที่ยว 39.5%	ไปเยี่ยมครอบครัว 50.5%	โรงแรม 45.02%	โรงแรม 10.7%	1-5 วัน 16.8%	เที่ยวชม 75.3%	พักผ่อน 92.9%	พาครอบครัว 23.9%	ที่พัก-โรงแรม 37.72%	ความพึงพอใจ 40.4%			
อเมริกาเหนือ	ชาย 33.8%	15-25 ปี 38.4%	ข้าราชการ 20.53%	20,000.- 40,000.- 22.1%	ครอบครัว 76.2%	กลุ่ม (เพื่อน) 36.7%	เช่าบ้าน 15.76%	อสังหาริมทรัพย์ 85.0%	6-10 วัน 45.2%	ไปเที่ยว 7.4%	เล่นกีฬา 91.8%	พักผ่อน (598.00 บ.) 25.5%	ที่พัก-โรงแรม 22.06%	ความพึงพอใจ 67.3%			
อเมริกาใต้	ชาย 15.3%	26-35 ปี 49.1%	ข้าราชการ 33.60%	40,000.- 60,000.- 11.5%	ธุรกิจ 1.8%	การค้า 11.7%	โรงแรม 19.98%	เกษตร 2.5%	11-15 วัน 26.5%	เที่ยวชม 20.9%	พักผ่อน 57.3%	พาครอบครัว 46.2%	ที่พัก-โรงแรม 20.72%	ความพึงพอใจ 9.1%			
เอเชีย	ชาย 5.3%	36-45 ปี 8.9%	วิศวกร 20.53%	60,000.- 80,000.- 5.26%	ราชการ 0.7%	เยี่ยมญาติ 1.1%	โรงแรม 4.16%	อสังหาริมทรัพย์ 0.7%	16-20 วัน 5.7%	ไปเที่ยว 10.3%	พักผ่อน 29.2%	พาครอบครัว (1,082.50 บ.) 2.3%	ที่พัก-โรงแรม 18.92%	ความพึงพอใจ 20.0%			
		45-60 ปี 1.4%	วิศวกร 5.26%	80,000.- 100,000.- 5.26%	เยี่ยมญาติ 5.3%		โรงแรม 8.91%	อสังหาริมทรัพย์ 1.1%	21-30 วัน 9.7%	ไปเยี่ยม 6.7%	พักผ่อน 23.5%	พาครอบครัว 16.01%	ที่พัก-โรงแรม 40.9%	ความพึงพอใจ 40.9%			
		> 60 ปี 0.7%	พนักงาน 11.40%	> 100,000.- 3.18%	อื่น ๆ 1.8%		โรงแรม 8.91%		> 30 วัน 6.1%	พักผ่อน 2.5%	พักผ่อน 3.6%	พาครอบครัว 15.66%	ที่พัก-โรงแรม 69.4%	ความพึงพอใจ 69.4%			
			แพทย์-พยาบาล 5.26%		เยี่ยมญาติ 1.8%					พักผ่อน 3.0%	พักผ่อน 1.8%	พาครอบครัว 14.74%	ที่พัก-โรงแรม 14.74%	ความพึงพอใจ 14.74%			
			อื่น ๆ 14.91%		เยี่ยมญาติ 1.8%					พักผ่อน 1.0%	พักผ่อน 1.8%	พาครอบครัว 11.41%	ที่พัก-โรงแรม 11.41%	ความพึงพอใจ 11.41%			
					เยี่ยมญาติ 1.8%					พักผ่อน 1.0%	พักผ่อน 1.8%	พาครอบครัว 10.68%	ที่พัก-โรงแรม 10.68%	ความพึงพอใจ 10.68%			
					เยี่ยมญาติ 1.8%					พักผ่อน 1.0%	พักผ่อน 1.8%	พาครอบครัว 7.83%	ที่พัก-โรงแรม 7.83%	ความพึงพอใจ 7.83%			

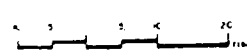

- ชาวต่างประเทศ
- ชาวไทย

จ.สุราษฎร์ธานี 218,847 (100%)

รูปที่ ๒.๑๖ การกระจายของนักท่องเที่ยวไปยังกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว จังหวัดสุราษฎร์ธานี (ปี ๒๕๒๗)

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี

MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

กิจกรรมของนักท่องเที่ยวแตกต่างกันระหว่างชาวไทย กับชาวต่างประเทศ โดยชาวไทยนิยมเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวถึงร้อยละ ๘๒.๖ การพักผ่อนชายหาด และเล่นน้ำทะเล มีร้อยละ ๗๖.๒ และ ๕๘.๓ ตามลำดับ นอกจากนี้เป็นกิจกรรมด้านการซื้อของที่ระลึก การสังสรรค์ แคมป์ไฟ และการเข้าสถานบันเทิง เรืองรมย์ ร้อยละ ๒๘.๘, ๒๐.๙ และ ๑๙.๙ ตามลำดับ สำหรับชาวต่างประเทศนิยมพักผ่อนชายหาด และเล่นน้ำทะเลถึงร้อยละ ๘๒.๙ และ ๙๑.๘ ตามลำดับ รองลงไป คือ การชมแหล่งท่องเที่ยว เข้าสถานบันเทิง เรืองรมย์ และตกปลาร้อยละ ๕๗.๓, ๒๘.๒ และ ๒๓.๕ ตามลำดับ จะเห็นได้ว่า กิจกรรมส่วนใหญ่ ยกเว้นการชมแหล่งท่องเที่ยว เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับชายหาดทั้งสิ้น ดังนั้น การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว จึงควรเน้นที่แหล่งท่องเที่ยวชายหาด โดยเฉพาะที่เกาะสมุย

๒.๔.๔ ตลาดการท่องเที่ยวเกาะสมุย

เกาะสมุยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญที่สุดของจังหวัดสุราษฎร์ธานี เพราะเป็นแหล่งที่มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศ นิยมไปเที่ยวมากที่สุด จึงจัดได้ว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ใหญ่ที่สุดของจังหวัด และมีความสำคัญในอันดับสูง เมื่อเทียบกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ของประเทศ

(๑) จำนวนนักท่องเที่ยวและฤดูกาลท่องเที่ยว

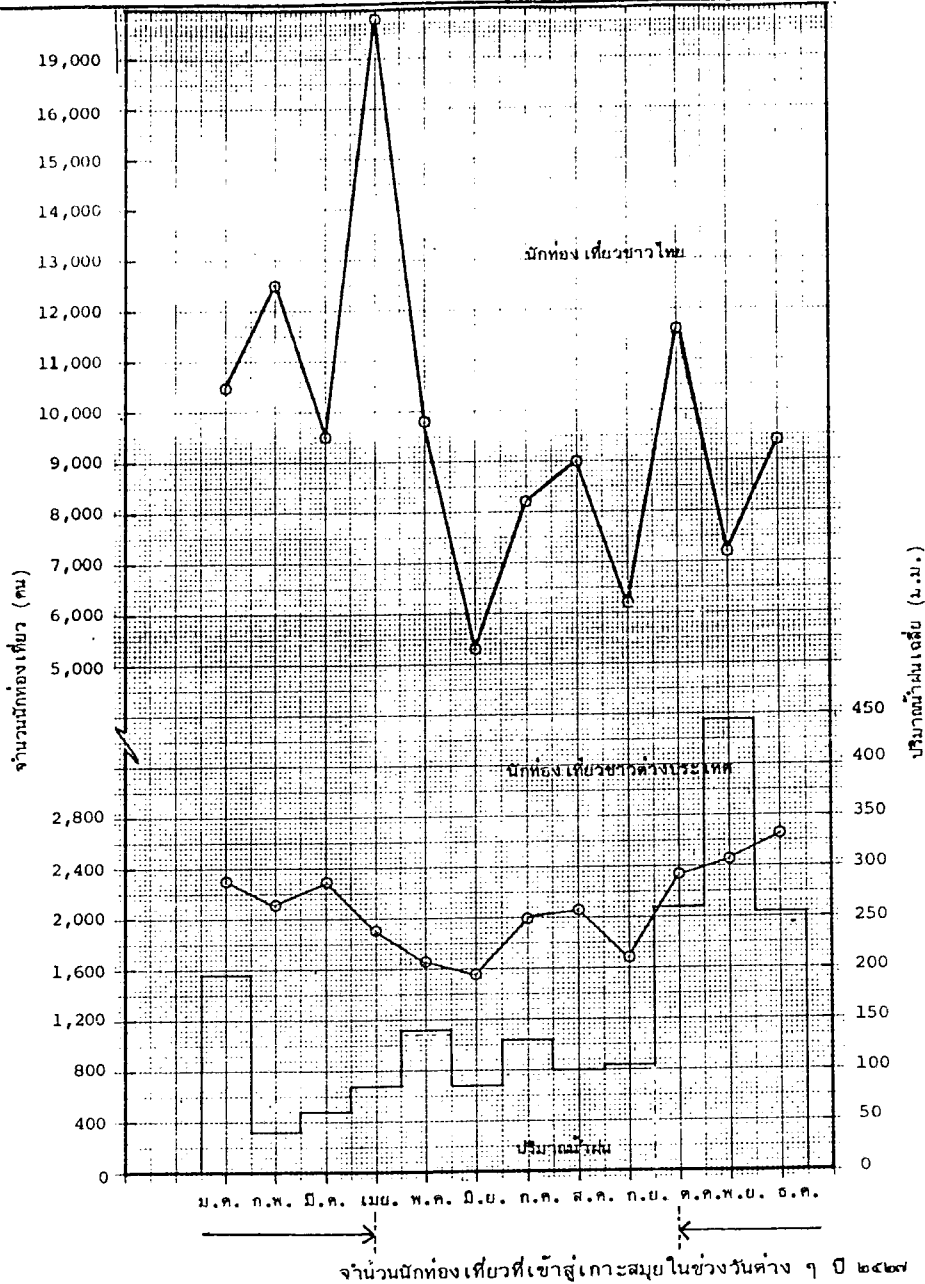
ในปี ๒๕๒๗ ประมาณว่า มีนักท่องเที่ยวเดินทางมายัง เกาะสมุยถึง ๑๕๒,๓๑๗ คน หรือร้อยละ ๖๕.๐ ของนักท่องเที่ยวของจังหวัด จำแนกเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย ๑๑๗,๒๗๘ คน (ร้อยละ ๘๒.๔) เป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ร้อยละ ๑๗.๖ (๒๕,๐๓๙ คน) นักท่องเที่ยวเกาะสมุยเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๒๕ เพียงร้อยละ ๒.๕๔ หรือร้อยละ ๑.๒๗ ต่อปี ซึ่งต่ำกว่าการประมาณที่ได้พยากรณ์ไว้เมื่อปี ๒๕๒๕ ถึงร้อยละ ๗.๐๘ ความแตกต่างเกิดขึ้นจากการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวชาวไทยไม่เป็นไปตามที่ได้คาดหมายไว้ ทั้งนี้สันนิษฐานว่า อาจมีสาเหตุเนื่องมาจากภาวะผันผวนทางเศรษฐกิจเป็นสำคัญ โดยเฉพาะในประเทศไทย ซึ่งรัฐบาลต้องใช้นโยบายทางการเงินที่เข้มงวด เข้าจำกัดการนำเข้า และการขยายสินเชื่อในระบบเศรษฐกิจภาคเอกชน เป็นผลให้การขยายตัวทางธุรกิจชะลอตัวลง และธุรกิจบางประเภทซึ่งไม่สามารถปรับตัวได้ทันกับสภาวะการเปลี่ยนแปลง ต้องประสบวิกฤติการณ์ทางการเงิน และล้มเลิกกิจการไปในที่สุด สภาพเศรษฐกิจดังกล่าวทำให้ประชาชนทั่วไปต้องระมัดระวังการใช้จ่าย และการดำเนินการธุรกิจอย่างมาก และตัดทอนรายจ่ายที่มีความจำเป็น เฉพาะหน้าค่อนข้างน้อย เช่น การท่องเที่ยว พักผ่อน และบันเทิง ลงไป ทำให้นักท่องเที่ยวชาวไทยของ เกาะสมุยเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ ๐.๖ หรือร้อยละ ๐.๓ ต่อปีเท่านั้น

ด้านจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ต่ำกว่าที่ประมาณการไว้ในปี ๒๕๒๕ เพียงเล็กน้อย คือ ร้อยละ ๐.๙๒ ซึ่งมีอัตราการเพิ่มสูงกว่านักท่องเที่ยวชาวไทยมาก กล่าวคือ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๒๔ ถึงร้อยละ ๔.๖๗ ทั้งนี้ เพราะนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่มาจากประเทศในทวีปยุโรป อเมริกาเหนือ และออสเตรเลีย ซึ่งระบบเศรษฐกิจของเขาค่อนข้างมีเสถียรภาพ แม้จะประสบภาวะผันผวนทางเศรษฐกิจของโลก แต่ก็ได้รับความกระทบกระเทือนน้อยกว่าประเทศเรา

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าสู่เกาะสมุยในแต่ละเดือน กับปริมาณน้ำฝนที่ตกในแต่ละเดือน พบว่า การท่องเที่ยวเกาะสมุยของนักท่องเที่ยวไม่มีความสอดคล้องกับฤดูกาลตามธรรมชาติของเกาะสมุยมากนัก (รูปที่ ๒.๑๗) แต่ไปสอดคล้องกับจำนวนวันหยุดสุดสัปดาห์ธรรมดา และวันหยุดสุดสัปดาห์ระยะยาวต่อเนื่องมากกว่า โดยวันหยุดสุดสัปดาห์ระยะยาวจำนวนนักท่องเที่ยวต่อวัน มีมากกว่าวันธรรมดาถึง ๗ เท่า และมากกว่าวันหยุดสุดสัปดาห์ธรรมดา ๕ เท่า นอกจากนี้ปรากฏว่า ในช่วงที่มีฝนน้อยนั้น เดือนเมษายนเป็นเดือนที่มีนักท่องเที่ยวมากที่สุด และในช่วงที่ฝนชุก เดือนตุลาคม เป็นเดือนที่มีนักท่องเที่ยวมากที่สุด ทั้งนี้ เพราะเดือนทั้งสองอยู่ในช่วงวันหยุดประจำภาคเรียนของระบบการศึกษาในประเทศ ชาวไทยนิยมลาพักเพื่อพาบุตรหลานไปเที่ยวในช่วงวันหยุด จึงทำให้นักท่องเที่ยวชาวไทย เข้าสู่เกาะสมุยในช่วงวันหยุดของเดือนทั้งสองมากกว่าเดือนอื่น ๆ ในช่วงฤดูกาลตามธรรมชาติเดียวกัน

สำหรับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทสนั้น การเปลี่ยนแปลงในแต่ละเดือน มีความผันผวนคล้ายกับนักท่องเที่ยวชาวไทย เนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทยังมีจำนวนน้อยในแต่ละเดือน เมื่อเทียบกับนักท่องเที่ยวชาวไทย และจำนวนนักท่องเที่ยวจะค่อนข้างมากตั้งแต่ปลายปีช่วงเดือนตุลาคม เป็นต้นไป ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะชาวต่างประเทนิยมมาเที่ยวในช่วงที่ตรงกับฤดูหนาวของประเทศของตน โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่มาจากทวีปยุโรปและอเมริกาเหนือ

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบฤดูกาลตามธรรมชาติของประเทศแล้ว อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมไปเที่ยวเกาะสมุยในช่วงที่มีฝนตกน้อย (ก.พ. - ก.ย.) มากกว่าในช่วงที่มีฝนตกมาก (ต.ค. - ม.ค.) ในขณะที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทนิยมไปเที่ยวในช่วงที่มีฝนตกมาก มากกว่าในช่วงที่ฝนตกน้อย เพราะเป็นช่วงที่เข้าประเทศไทยในเวลานั้น

ช่วงวัน	จำนวนนักท่องเที่ยวเฉลี่ย/วัน (คน)		
	ชาวไทย	ชาวต่างประเทศ	รวม
วันธรรมดา	๑๘๒	๗๐	๒๕๒
วันหยุด	๓๑๔	๔๔	๓๕๘
วันหยุดช่วงยาว	๑,๖๐๔	๔๔	๑,๖๔๘

รูปที่ ๒.๑๗ ฤดูกาลท่องเที่ยว (ช่วงเดือน, ช่วงวัน) ของนักท่องเที่ยวเกาะสมุย ปี ๒๕๒๗

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

(๒) โครงสร้างของนักท่องเที่ยว

(๒.๑) แหล่งที่มา

ก) ชาวต่างประเทศ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาถึง เกาะสมุย ในช่วงที่ทำการสำรวจการศึกษา ส่วนใหญ่มาจากภาคพื้นยุโรปมากที่สุด ในปี ๒๕๒๗ จำนวนนักท่องเที่ยวจากภาคพื้นยุโรปสูงถึงร้อยละ ๖๐.๔ รองลงไป ได้แก่ นักท่องเที่ยวจากทวีปออสเตรเลีย (ร้อยละ ๑๗.๖) ทวีปอเมริกาเหนือ (ร้อยละ ๑๕.๕) และทวีปเอเชียและแปซิฟิก (ร้อยละ ๖.๑) ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่ได้จากการสำรวจศึกษาในการศึกษาเบื้องต้น ปี ๒๕๒๕ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มาจากทวีปออสเตรเลีย และภาคพื้นเอเชียและแปซิฟิก มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากเดิม ในขณะที่นักท่องเที่ยวจากทวีปยุโรปและทวีปอเมริกาเหนือ มีสัดส่วนลดลง

ข) ชาวไทย แหล่งที่มาของนักท่องเที่ยวชาวไทย เป็นนักท่องเที่ยวที่มาจากกรุงเทพมหานครมากที่สุด (ร้อยละ ๕๗.๙) มากกว่านักท่องเที่ยวที่มาจากภาคใต้ (ร้อยละ ๒๑) ถึง ๒ เท่าครึ่ง และนักท่องเที่ยวที่มาจากภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ ๑๐.๗) ถึง ๕ เท่า ส่วนนักท่องเที่ยวที่มาจากภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีสัดส่วนร้อยละ ๖.๑ และ ๔.๒ ตามลำดับ เมื่อเทียบกับตัวเลขที่ได้จากการศึกษาเบื้องต้น พบว่า นักท่องเที่ยวจากกรุงเทพมหานคร ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจำนวนและสัดส่วนเพิ่มขึ้น ในขณะที่นักท่องเที่ยวจากภาคเหนือและภาคใต้ แม้จะมีจำนวนเพิ่มขึ้นแต่ก็เพิ่มน้อยกว่าภาคอื่น ๆ จึงมีผลทำให้สัดส่วนลดลง โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวของภาคใต้ลดลงจากร้อยละ ๓๗.๕ เหลือเพียงร้อยละ ๒๑

(๒.๒) เพศ จากการสำรวจพบว่า ผู้ที่มาเยือน เกาะสมุยส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ ๖๔.๒ เป็นเพศหญิง ร้อยละ ๓๑.๘ และถ้าหากพิจารณาถึงลักษณะของกลุ่มชาวไทย จะเป็นเพศชายประมาณร้อยละ ๖๖.๗ และเป็นเพศหญิงร้อยละ ๓๓.๓ แต่ถ้าเป็นกลุ่มของชาวต่างประเทศ พบว่า เป็นเพศชายสูงถึงร้อยละ ๗๐.๗ และเป็นเพศหญิงร้อยละ ๒๙.๓ แสดงให้เห็นว่า เพศชายมีโอกาสท่องเที่ยวมากกว่าเพศหญิง อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบกับตัวเลขของการศึกษาเบื้องต้น ปรากฏว่า สัดส่วนนักท่องเที่ยวเพศชายของชาวไทยไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก แต่ของชาวต่างประเทศลดลง กล่าวคือ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเพศชายลดลงจากร้อยละ ๗๗.๓ เหลือเพียงร้อยละ ๗๐.๗ ในขณะที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเพศหญิงเพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๒๒.๗ เป็นร้อยละ ๒๙.๓ และตัวเลขโดยรวมของนักท่องเที่ยวทั้ง ๒ กลุ่มที่เป็นเพศชาย

ลดลงจากเดิมร้อยละ ๗๓ เหลือเพียงร้อยละ ๖๘.๒ ในขณะที่นักท่องเที่ยว เพศหญิงมีตัวเลขสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๒๗ เป็นร้อยละ ๓๑.๘ แสดงว่า เกาะสมุยเป็นที่นิยมเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยว เพศหญิง

(๒.๓) อายุ อายุของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๔๖) อยู่ในวัยระหว่าง ๑๖-๔๕ ปี ซึ่งจำแนกย่อยเป็นผู้ที่อยู่ในวัย ๒๖-๓๕ ปี และเป็นวัยที่ชอบท่องเที่ยวมากที่สุด (ร้อยละ ๔๘) รองลงมาเป็นผู้ที่อยู่ในวัย ๑๖-๒๕ ปี (ร้อยละ ๓๘) และผู้ที่อยู่ในวัย ๓๖-๔๕ ปี (ร้อยละ ๑๐) ส่วนอายุของนักท่องเที่ยวชาวไทย มีลักษณะ เช่นเดียวกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ คือ ส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๘๕) อยู่ในวัยระหว่าง ๑๖-๔๕ ปี แยกเป็นผู้ที่อยู่ในวัย ๒๖-๓๕ ปี มีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ ๔๔.๔) รองลงมาคือ ผู้ที่อยู่ในวัย ๑๖-๒๕ ปี และ ๓๖-๔๕ ปี มีจำนวนพอ ๆ กัน (ร้อยละ ๒๐)

เมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างในช่วงการศึกษาเบื้องต้นฯ พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ มีแนวโน้มที่แตกต่างกัน คือ นักท่องเที่ยวชาวไทย ช่วงอายุ ๒๖-๓๕ ปี นิยมท่องเที่ยว เกาะสมุยมากขึ้น ในขณะที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ช่วงอายุเดียวกัน นิยมไปเที่ยว เกาะสมุยในสัดส่วนที่ลดลง สำหรับตัวเลขโดยรวมนั้น บ่งชี้ว่า เกาะสมุยเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวที่เป็นผู้ใหญ่มากขึ้น คือ อยู่ในวัย ๒๖-๔๕ ปี ในขณะที่สัดส่วนของผู้ที่อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียนระหว่าง ๑๕-๒๕ ปี มีสัดส่วนลดลง

(๒.๔) อาชีพ จากการสำรวจอาชีพของนักท่องเที่ยว พบว่า ผู้ที่ไปเที่ยวยัง เกาะสมุยส่วนใหญ่ถึงร้อยละ ๘๑.๑ เป็นผู้ที่มีอาชีพแล้ว ซึ่งตัวเลขสัดส่วนนี้ได้เพิ่มขึ้นจากการศึกษาเบื้องต้น (ร้อยละ ๗๗.๔) เมื่อพิจารณาแยกแต่ละกลุ่มพบว่า ในบรรดาผู้ประกอบการอาชีพนั้น นักท่องเที่ยวชาวไทยมีอาชีพรับราชการมากที่สุด (ร้อยละ ๔๓.๑) ซึ่งถ้ารวมกับพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ร้อยละ ๑๒.๓) ด้วยแล้ว จะทำให้อาชีพในภาครัฐบาลเป็นอาชีพของนักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ ๕๕.๔ ส่วนที่เหลืออยู่ในภาคเอกชน ซึ่งแยกเป็นอาชีพรับจ้างและลูกจ้างมากที่สุด (ร้อยละ ๒๔.๑) รองลงไปได้แก่ การประกอบธุรกิจส่วนตัว (ร้อยละ ๑๕.๔) สำหรับอาชีพของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ มีหลายอาชีพคละกันไป เช่น รับราชการ รับจ้าง ครู-อาจารย์ วิศวกรและช่างเทคนิค เป็นต้น

(๒.๕) รายได้ รายได้ของนักท่องเที่ยวที่มีความสำคัญต่อการท่องเที่ยว พอสสมควร จากการสำรวจ พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ มีรายได้ระหว่าง ๒,๕๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท (ร้อยละ ๖๖.๑) โดยรายได้ระหว่าง ๒,๕๐๑-๕,๐๐๐ บาท มีมากที่สุด (ร้อยละ ๓๓.๕) รองลงมารายได้ระหว่าง ๕,๐๐๑-๗,๕๐๐ บาท และ ๗,๕๐๑-๑๐,๐๐๐ บาท (ร้อยละ ๑๕.๘ และ ๑๒.๔ ตามลำดับ) ส่วนผู้ไม่มีรายได้มีประมาณร้อยละ ๑๑.๕ ส่วนชาวต่างประเทศนั้น เกือบครึ่งหนึ่งไม่บอกรายได้ ในส่วนผู้ที่บอกรายได้นั้น ส่วนใหญ่มีรายได้ไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท (ร้อยละ ๕๐) แต่ผู้ไม่มีรายได้มีร้อยละ ๓๕

(๓) ลักษณะการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว

(๓.๑) จุดประสงค์หลักของการไปเที่ยวเกาะสมุย ในการศึกษานี้นักท่องเที่ยว หมายถึง ผู้ที่เดินทางมายังเกาะสมุยทั้งหมดที่มีใช้คนท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม การเดินทางของผู้มาเยือนเกาะสมุยนั้น อาจมีจุดประสงค์อย่างอื่นที่ใช้การท่องเที่ยวก็ได้ แต่เมื่อวิเคราะห์แบบสอบถามที่ได้จากผู้มาเยือนเกาะสมุยพบว่า แม้จะมีบางกลุ่มที่มีจุดประสงค์หลักในการมาเกาะสมุยที่มีใช้การท่องเที่ยว แต่ปรากฏว่า วัตถุประสงค์รองของกลุ่มคนเหล่านี้ ได้แก่ การท่องเที่ยว จึงอนุมานได้ว่าผู้มาเยือนเกาะสมุยมีลักษณะ เป็นนักท่องเที่ยวควบคู่กันไปด้วย แสดงว่าชาวต่างประเทศที่ไปเยือนเกาะสมุย มีจุดประสงค์เพื่อการท่องเที่ยวพักผ่อนถึงกว่าร้อยละ ๕๕ ในขณะที่นักท่องเที่ยวชาวไทยมีจุดประสงค์เพื่อการท่องเที่ยวร้อยละ ๗๕ โดยประมาณ ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ได้ยืนยันตัวเลขของการศึกษาเบื้องต้นว่ายังมีวัตถุประสงค์แบบเดียวกัน

(๓.๒) สื่อชักนำ ในการมาเที่ยวยังเกาะสมุย นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ได้รับคำแนะนำบอกต่อจากผู้ที่เคยมาเที่ยวก่อนแล้ว จึงเกิดความสนใจที่จะมาเที่ยวบ้าง นักท่องเที่ยวที่สนใจมาเที่ยวโดยคำบอกเล่าแนะนำของผู้เคยมาแล้ว มีมากถึงร้อยละ ๗๐ ของนักท่องเที่ยวทั้งหมดที่เข้าสู่เกาะสมุย ส่วนผู้ที่มาเที่ยวโดยอ่านจากเอกสารหนังสือ มีจำนวนมากรองลงไป (ร้อยละ ๑๓) สำหรับการแนะนำจากบริการนำเที่ยว และจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ยังมีอิทธิพลน้อยต่อนักท่องเที่ยว อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบกับการศึกษาเบื้องต้นฯ พบว่า คำแนะนำจากผู้เคยมาเที่ยวแล้ว ยังคงมีความสำคัญในการชักนำนักท่องเที่ยวอยู่ แต่อิทธิพลของหนังสือ เอกสารลดความสำคัญลง ในขณะที่คำแนะนำจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เริ่มมีบทบาทเพิ่มมากขึ้น การที่คำแนะนำของผู้ที่เคยมาแล้ว มีอิทธิพลในการชักนำนักท่องเที่ยวให้เข้ามาสู่เกาะสมุยมากเช่นนี้ ก็อาจเป็นเพราะผู้ที่เคยมาแล้ว มีประสบการณ์ในการได้สัมผัสกับสภาพทรัพยากรของเกาะสมุยจริง สามารถ

อธิบาย เรียกเรื่องความสนใจ และมีน้ำหนักในการเชื่อถือแก่ผู้รับฟังมาก ทั้งผู้ที่เคยมาแล้วเอง ก็กลับไปเที่ยวซ้ำอีกเป็นจำนวนไม่น้อย ดังนั้น การเผยแพร่ชื่อเสียงและชกจูงนักท่องเที่ยวมา ยังเกาะสมุย ควรให้ความสำคัญในการสร้างความประทับใจแก่ผู้มาเยือน ควบคู่กับการโฆษณาประชาสัมพันธ์

(๓.๓) ลักษณะการเดินทาง นักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมเดินทางมา เกาะสมุย เป็นกลุ่มมากที่สุด (ร้อยละ ๕๕) รองลงไปได้แก่ มากับครอบครัว (ร้อยละ ๒๘.๑) มากับบริษัท นำเที่ยว (ร้อยละ ๘.๒) และมาคนเดียว (ร้อยละ ๖.๕) ตามลำดับ ซึ่งต่างกับของชาวต่างประเทศ ที่เดินทางคนเดียวมากที่สุด (ร้อยละ ๕๓.๓) รองลงไปคือ มากับเพื่อน (ร้อยละ ๓๒.๗) มากับครอบครัว (ร้อยละ ๑๒.๗) และมากับบริษัทนำเที่ยว (ร้อยละ ๑.๓) ตามลำดับ แสดงว่า บริษัทนำเที่ยวยังมีบทบาทน้อยมากทั้งกับนักท่องเที่ยวชาวไทยและนักท่องเที่ยวต่างประเทศ แต่เมื่อเทียบกับการศึกษาเบื้องต้นแล้ว พบว่า ลักษณะการเดินทางได้มีการกระจายตัวมากขึ้นกว่าเดิม

(๓.๔) พาหนะเดินทาง ผลจากการสำรวจวิธีการเดินทาง เข้าสู่จังหวัด สุราษฎร์ธานีของนักท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมเดินทางโดยรถส่วนตัวมากที่สุด (ร้อยละ ๓๘.๑๒) และใช้บริการรถทัวร์ปรับอากาศรองลงมา (ร้อยละ ๒๗.๓๕) และรถไฟ (ร้อยละ ๑๒.๑๑) ส่วนนักท่องเที่ยวต่างประเทสนั้น เดินทางโดยรถไฟมากที่สุด (ร้อยละ ๕๓.๒๕) และใช้บริการรถทัวร์ปรับอากาศ (ร้อยละ ๑๕.๕๘) และรถ บ.ข.ส. (ร้อยละ ๑๖.๘๘) รองลงมา ตามลำดับ เมื่อเทียบกับการศึกษาเบื้องต้นพบว่า มีการกระจายตัวออกไปมากขึ้น เช่นเดียวกับลักษณะการเดินทาง

(๓.๕) ระยะเวลาที่พัก จากการสำรวจพบว่า นักท่องเที่ยวเกือบทั้งหมด ประมาณร้อยละ ๙๖ เป็นประเภทมาพักแรม โดยชาวไทยพักแรมร้อยละ ๙๕.๑ ส่วนชาวต่างประเทศพักแรมร้อยละ ๙๘.๗ และเมื่อแยกพิจารณาเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยว ปรากฏว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ โดยเฉลี่ยพักอยู่ในเกาะสมุยประมาณ ๑๓.๗๖ วัน ซึ่งนานกว่าระยะเวลาที่พักของนักท่องเที่ยวชาวไทย (๒.๕๑ วัน) เพราะนักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๖๒) พักอยู่ไม่เกิน ๒ วัน อีกประมาณ ร้อยละ ๒๕ พักมากกว่า ๒ วัน แต่ไม่เกิน ๔ วัน ในขณะที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเพียงไม่ถึง ร้อยละ ๕ ที่พักต่ำกว่า ๓ วันลงมา ส่วนใหญ่จะพัก ๗-๑๔ วัน

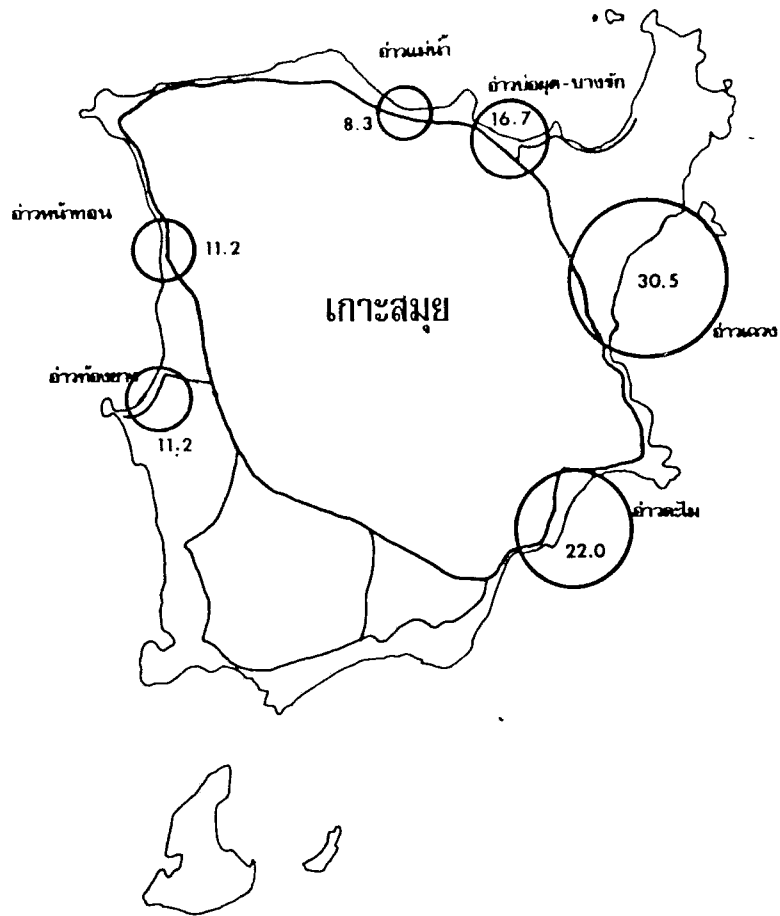
(๔) กิจกรรมการกระจายการท่องเที่ยว

(๔.๑) ความนิยมที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวของ เกาะสมุย (รูปที่ ๒.๑๘)

จากการสำรวจสอบถามด้านความต้องการ เข้าชมแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ของนักท่องเที่ยว เพื่อประมาณจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่ง อาจสรุปให้เห็นถึงทิศทางความต้องการไปเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศได้ว่า แหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมมากที่สุด ๒ อันดับแรกจากนักท่องเที่ยวทั้ง ๒ กลุ่มคือ หาดเฉวง และหาดละไม (รวมหินตาหินยาย) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทั้ง ๒ แหล่งนี้เป็นแหล่งท่องเที่ยวซึ่งมีทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงาม และมีเอกลักษณ์เปรียบเสมือนสัญลักษณ์ประจำของเกาะสมุย ส่วนแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมรองลงไป ได้แก่ หาดหน้าทอน พระใหญ่เกาะพาน น้ำตกหน้าเมือง และหาดบ่อผุด ซึ่งเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศตามลำดับ มีข้อแตกต่างกันระหว่างนักท่องเที่ยวทั้ง ๒ กลุ่มคือ ความนิยมในแหล่งท่องเที่ยวในลำดับสามและสี่ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศสลับกันของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศนิยมไปพระใหญ่เกาะพานมากกว่าหาดหน้าทอน ในขณะที่นักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมไปเที่ยวหาดหน้าทอนมากกว่าพระใหญ่เกาะพาน ส่วนแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ รองลงไปจากหกอันดับแรก นักท่องเที่ยวทั้ง ๒ กลุ่มมีความนิยมแตกต่างกัน

(๔.๒) สถานที่พัก นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ถึง ๓ ใน ๔ คน นิยมพักบังกาโลว์มากกว่าสถานที่พักชนิดอื่น โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจำนวนถึงร้อยละ ๔๗ นิยมพักบังกาโลว์มากที่สุด ส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมพักบ้านเพื่อนและญาติ รองลงไปจากการพักบังกาโลว์ และยังมีบางส่วนที่กระจายไปตามโรงแรม บ้านพักส่วนตัว ไร่ และโรงเรียน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะต้องการประหยัดค่าใช้จ่ายด้านที่พัก เพราะแม้แต่การพักบังกาโลว์ก็ยังนิยมพักบังกาโลว์ที่มีราคาต่ำ

(๔.๓) แหล่งที่พัก ตัวเลขในรูปที่ ๒.๑๙ บ่งชี้ชัดว่า สถานที่พักที่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ นิยมไปพักมากที่สุดอยู่ในบริเวณ อ่าวเฉวง และอ่าวละไม ซึ่งมีนักท่องเที่ยวไปพักถึงร้อยละ ๔๗.๐ ของนักท่องเที่ยวทั้งหมดที่พักแรมบนเกาะสมุย ส่วนที่เหลือกระจายไปพักแรมยังบริเวณแหล่งที่พักอื่น ๆ

สถานที่พักของนักท่องเที่ยวจำแนกตามแหล่งที่พัก

แหล่งที่พัก	การศึกษาเบื้องต้น (ร้อยละ)			การศึกษาแผนหลัก (ร้อยละ)		
	ไทย	เทศ	รวม	ไทย	เทศ	รวม
อ่าวเฉวง	๒๗.๘	๓๘.๖	๓๕.๗	๒๒.๘	๔๐.๘	๓๐.๕
อ่าวละไม	๙.๗	๒๖.๘	๒๒.๔	๑๘.๗	๒๖.๗	๒๒.๐
อ่าวหน้าทอน	๑๕.๓	๑.๐	๔.๗	๑๗.๕	๒.๕	๑๑.๒
อ่าวทองยาง	๑๖.๕	๗.๕	๑๐.๐	๑๖.๕	๓.๓	๑๑.๒
อ่าวบ่อผุด	๑๘.๑	๑๖.๐	๑๖.๗	๑๘.๖	๑๔.๒	๑๖.๗
อ่าวแม่น้ำ	๑๒.๖	๙.๗	๑๐.๕	๕.๕	๑๒.๕	๘.๓
รวม	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐

หมายเหตุ : คิด เฉพาะนักท่องเที่ยวที่พักค้างกาโลว์และโรงแรม เท่านั้น

รูปที่ ๒.๑๙ การกระจายแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว เกาะสมุย ปี พ.ศ. ๒๕๒๗

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

(๔.๔) กิจกรรมของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ มีความสนใจที่จะทำกิจกรรมแตกต่างกัน โดยนักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมไปเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ มากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงไปได้แก่ การพักผ่อนชายหาด (ซึ่งอาจรวมถึงการเล่นต่าง ๆ และการเล่นน้ำทะเลด้วย) และการซื้อของที่ระลึกและของพื้นเมือง ตามลำดับ ในขณะที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศกลับนิยมที่จะพักผ่อนชายหาด (รวมทั้งการเล่นน้ำทะเล) เป็นอันดับแรก ตามด้วยการไปเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เป็นอันดับสอง เข้าสถานบันเทิง เรียงรมย์เป็นอันดับสาม และนิยมซื้อของที่ระลึกรวมทั้งสินค้าพื้นเมือง เป็นอันดับสี่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักท่องเที่ยวชาวไทยมีเวลาเที่ยวในเกาะสมุยเพียง ๒-๓ วัน จึงต้องเที่ยวให้มากที่สุดภายในเวลาที่มีอยู่ ในขณะที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศใช้เวลาที่เกาะสมุยเป็นเวลานานกว่า จึงใช้ไปในการพักผ่อนชายหาดมากกว่าชนิดอื่น

(๕) ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวและรายได้จากกรรท่องเที่ยว

(๕.๑) ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มาเกาะสมุยนั้น คิดจากค่าใช้จ่ายตั้งแต่เริ่มเดินทางจากภูมิลำเนาของนักท่องเที่ยว จนกระทั่งกลับ โดยจำแนกค่าใช้จ่ายออกเป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนที่ ๑ เป็นค่าใช้จ่ายที่แปรผันตามจำนวนวันพักของนักท่องเที่ยว ได้แก่ ค่าที่พัก และค่าอาหาร ส่วนที่ ๒ เป็นค่าใช้จ่ายต่อหัว (Overhead)^๕ ที่แน่นอน ไม่ว่านักท่องเที่ยวจะมาท่องเที่ยวจำนวนกี่วันก็ตาม ได้แก่ ค่าพาหนะเดินทางไป-กลับ ค่าซื้อของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น फिल्मถ่ายรูป และของเครื่องใช้ที่จำเป็นของนักท่องเที่ยว

จากตารางที่ ๒.๑๔ แสดงค่าใช้จ่ายประเภทต่าง ๆ ของนักท่องเที่ยวตลอดช่วงเวลาที่ท่องเที่ยว ซึ่งปรากฏว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีค่าใช้จ่ายทั้งหมดเฉลี่ย ๑,๔๘๗.๗ บาทต่อคน ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีค่าใช้จ่ายทั้งหมดเฉลี่ย ๒,๕๖๒ บาทต่อคน ซึ่งสูงกว่านักท่องเที่ยวชาวไทย แต่เมื่อพิจารณาเฉลี่ยต่อคนต่อวันแล้ว ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทยกลับสูงกว่าชาวต่างประเทศมาก คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยจะมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยถึง ๕๙๒.๗ บาทต่อคนต่อวัน ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเพียง ๑๘๖.๒ บาทต่อคนต่อวัน ทั้งนี้เพราะจำนวนวันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศมีความแตกต่างกันมาก กล่าวคือ นักท่องเที่ยวชาวไทยมีจำนวนวันพักเฉลี่ยเพียง ๒.๕๑ วัน ในขณะที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีจำนวนวันพักเฉลี่ยถึง ๑๓.๗๖ วัน ดังนั้น เมื่อคิดเป็นค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวัน จึงทำให้ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทยสูงกว่านักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

นอกจากนั้น ยังพบว่าค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างประเทศมีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด คือ ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ของนักท่องเที่ยวชาวไทยจะเป็นค่าใช้จ่ายต่อหัว (Overhead) ที่คงที่ ประกอบด้วย ค่าพาหนะเดินทาง (ร้อยละ ๔๐.๕) ค่าของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง (ร้อยละ ๘.๕) และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ (ร้อยละ ๑๔.๑) ซึ่งมีสัดส่วนรวมกันถึงร้อยละ ๖๓.๕ ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด ส่วนค่าที่พักและค่าอาหาร มีสัดส่วนรวมกันเพียงร้อยละ ๓๖.๕ เท่านั้น แต่สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นค่าที่พักและค่าอาหาร ซึ่งมีสัดส่วนรวมกันถึงร้อยละ ๗๔.๕ ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด ส่วนค่าใช้จ่ายต่อหัวนั้น คิดเป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ ๒๕.๕ เท่านั้น

(๕.๒) รายได้จากการท่องเที่ยว จากตัวเลขค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวนี้ สามารถประมาณจำนวนเงินหมุนเวียนจากการท่องเที่ยวของเกาะสมุย ตามตารางที่ ๒.๑๕ จากตัวเลขที่ประมาณการได้ เกาะสมุยจะมีเงินที่หมุนเวียนจากการท่องเที่ยวในปี ๒๕๒๗ รวมทั้งสิ้น ๑๕๔.๘๑ ล้านบาท โดยได้จากนักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน ๑๐๓.๑๓ ล้านบาท หรือร้อยละ ๖๖.๖ และจากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจำนวน ๕๑.๖๘ ล้านบาท หรือร้อยละ ๓๓.๔ ของจำนวนเงินที่หมุนเวียนทั้งหมด

ตารางที่ ๒.๑๕ ค่าใช้จ่ายทั้งหมดของนักท่องเที่ยวตลอดช่วงเวลาการท่องเที่ยวที่เกาะสมุย

ประเภทค่าใช้จ่าย	นักท่องเที่ยวชาวไทย		นักท่องเที่ยวต่างประเทศ	
	ค่าใช้จ่ายบาท/คน	ร้อยละ	ค่าใช้จ่ายบาท/คน	ร้อยละ
๑. ค่าที่พัก	๑๙๑.๓	๑๒.๕	๖๖๐.๕	๒๕.๘
๒. ค่าอาหาร	๓๕๑.๑	๒๓.๖	๑,๒๔๘.๐	๔๘.๗
๓. ค่าพาหนะเดินทาง	๖๐๘.๓	๔๐.๕	๔๙๗.๘	๑๙.๔
๔. ค่าของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง	๑๒๖.๕	๘.๕	๗๔.๗	๒.๙
๕. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	๒๑๐.๑	๑๔.๑	๘๑.๐	๓.๒
รวม	๑,๔๘๗.๓	๑๐๐.๐	๒,๕๖๒.๐	๑๐๐.๐
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย/คน/วัน	๕๙๒.๗		๑๘๖.๒	

หมายเหตุ : นักท่องเที่ยวชาวไทยมีจำนวนวันพักเฉลี่ย ๒.๕๑ วัน

นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีจำนวนวันพักเฉลี่ย ๑๓.๗๖ วัน

ตารางที่ ๒.๑๕ จำนวนเงินหมุนเวียนจากการท่องเที่ยว

แหล่งที่มา	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยบาท/คน	จำนวนเงินหมุนเวียนจากการท่องเที่ยว	
			จำนวน (ล้านบาท)	ร้อยละ
นักท่องเที่ยวชาวไทย	๑๑๗,๒๗๘	๘๗๔.๔	๑๐๓.๑๓	๖๖.๖
นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ	๒๕,๐๓๔	๒,๐๖๔.๒	๕๑.๖๘	๓๔.๔
รวม	-	-	๑๕๔.๘๑	๑๐๐.๐

หมายเหตุ : ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยคิดตลอดช่วงเวลาการท่องเที่ยว ไม่รวมค่าพาหนะเดินทาง

ถึงแม้ว่าในปัจจุบัน เงินที่หมุนเวียนจากการท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะได้จากนักท่องเที่ยวชาวไทย ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการกระจายรายได้มาสู่ท้องถิ่นมากกว่าการได้รับเงินตราต่างประเทศก็ตาม แต่ทว่าเงินหมุนเวียนที่ได้จากนักท่องเที่ยวต่างประเทศ (ร้อยละ ๓๔.๒) นั้นสูงกว่าสัดส่วนของจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาเกาะสมุย (ร้อยละ ๑๗.๖) ดังนั้น แนวโน้มในการพัฒนาการท่องเที่ยวของ เกาะสมุยในอนาคต จึงควรเน้นการแสวงเงินตราต่างประเทศให้มากขึ้น ทั้งนี้เพราะผลตอบแทนที่จะได้รับจากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ มีสัดส่วนที่สูงกว่า ซึ่งจะเป็นการช่วยแก้ไข ปัญหา เสถียรภาพทางการเงินของประเทศได้ทางหนึ่งด้วย

การท่องเที่ยว นอกจากจะมีส่วนสำคัญในการกระจายรายได้จากนักท่องเที่ยวสู่ท้องถิ่น และการได้มาซึ่งเงินตราต่างประเทศแล้ว การท่องเที่ยวยังก่อให้เกิดประโยชน์ทางอ้อมตามมาอีกมาก เช่น การมีงานทำของคนท้องถิ่น การมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการขายผลผลิตและส่งผลดีต่อกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เป็นต้น

(๖) ทัศนคติของนักท่องเที่ยว จากตัวเลขที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม ทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มา เกาะสมุย พบว่านักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ต่างมีความประทับใจต่อการมาเที่ยว เกาะสมุยหลายประการด้วยกัน แต่ที่นักท่องเที่ยวประทับใจมากที่สุด ได้แก่ ความสวยงามของธรรมชาติ ซึ่งนักท่องเที่ยวทั้ง ๒ กลุ่ม ส่วนใหญ่ต่างก็ เน้นความประทับใจข้อนี้ รองลงไปที่ประทับใจนักท่องเที่ยวมากเป็นอันดับสอง ได้แก่ ความเป็นมิตรของคนท้องถิ่น

ซึ่งนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศพอใจ คิดเป็นจำนวนมากเป็นอันดับสอง และสภาพอากาศดีตามมา เป็นอันดับสาม ในขณะที่นักท่องเที่ยวชาวไทยประทับใจความเป็นมิตรของคนท้องถิ่น เป็นอันดับสาม รองจากสภาพอากาศดี และความสงบของบรรยากาศ เกาะสมุยได้รับคะแนนประทับใจจากนักท่องเที่ยว ทั้ง ๒ กลุ่ม เป็นอันดับสี่ นอกจากนี้แล้ว ความประทับใจของนักท่องเที่ยวกระจายกันออกไปตาม ประสบการณ์ของแต่ละคน และเมื่อเปรียบเทียบกับการศึกษาเบื้องต้นแล้ว ถึงแม้จำนวนสัดส่วนจะ แตกต่างกันไปบ้าง แต่ลำดับความสำคัญยังคงไม่เปลี่ยนแปลง

ถึงจะมีความประทับใจในหลาย ๆ ประการ แต่นักท่องเที่ยวทั้ง ๒ กลุ่ม เห็นว่ายังมีปัญหาหลายประการที่ควรได้รับการหยิบยกขึ้นมาพิจารณา ได้แก่ ปัญหาเรื่องอาหาร ที่พัก ของที่ระลึก และบริการพื้นฐาน (การคมนาคมขนส่งภายในเกาะ ไฟฟ้า-ประปา และความสะอาด) จัดเป็นปัญหาที่นักท่องเที่ยวบ่งชี้ไว้เป็นลำดับหนึ่ง สอง สาม และสี่ ตามลำดับ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับ การศึกษาเบื้องต้นแล้ว ชี้ให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีลงหลายอย่าง โดยเฉพาะของ ที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง ซึ่งเคยเป็นที่พอใจของนักท่องเที่ยว กลับกลายเป็นปัญหาที่ควรได้รับการ พิจารณาในความเห็นของนักท่องเที่ยว และจำนวนนักท่องเที่ยวซึ่งประทับใจและอยากกลับมาเที่ยว ที่เกาะสมุยอีกก็มีสัดส่วนลดลงจากร้อยละ ๘๕ ในการศึกษาเบื้องต้นฯ เหลือเพียงร้อยละ ๘๐ ในการศึกษาแผนหลัก ทั้งนี้อาจชี้ได้ว่า เพราะในช่วง ๒ ปีที่ผ่านมา การพัฒนาเกาะสมุยยังไม่มีอะไรที่จะ สร้างความประทับใจได้มากกว่าเดิมในขณะที่ความเสื่อมโทรมจากการพัฒนาอย่างไม่มีแบบแผน ก่อให้เกิดผลทางลบมากขึ้น ในด้านข้อเสนอแนะ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ทั้ง ๒ กลุ่ม ให้ความสำคัญกับการ สงวนรักษาไว้ซึ่งสภาพธรรมชาติเป็นลำดับแรก และให้ปรับปรุงด้านโครงสร้างพื้นฐานเป็นลำดับรองลงมา ส่วนข้อเสนอแนะอื่น ๆ มีในหลาย ๆ เรื่อง ส่วนใหญ่เป็นข้อเสนอให้แก้ไขปัญหาความไม่พอใจต่าง ๆ

รูปที่ ๒.๒๐ และ ๒.๒๑ สรุปรูปแสดงสภาพการท่องเที่ยวเกาะสมุย รูปแบบ และโครงสร้างของนักท่องเที่ยวที่มาเยือนเกาะสมุย แผนภาพดูในภาคผนวกที่ ๒.๖ เพิ่มเติม

๒.๕ โครงสร้างพื้นฐานและบริการ

๒.๕.๑ โครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ

(๑) การคมนาคมขนส่ง

(๑.๑) โครงข่ายถนน จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีระบบโครงข่ายถนนค่อนข้างดี สามารถติดต่อได้ทั่วถึงทุกอำเภอ และมีถนนท้องถิ่นเข้าถึงทุกตำบล โดยมีถนนสายหลักเป็นทางหลวงแผ่นดินและทางหลวงจังหวัดหลายสาย เช่น ทางหลวงหมายเลข ๔๑ เป็นทางหลวงจากเหนือ-ใต้ เชื่อมจังหวัดกับจังหวัด จากชุมพรและนครศรีธรรมราช ผ่านอำเภอต่าง ๆ ภายในจังหวัดถึง ๗ อำเภอ ทางหลวง ๔๐๑ เป็นอีกเส้นทาง เป็นทางหลวงจากตะวันออกถึงตะวันตก เชื่อมจังหวัดกับอำเภอ-ตะกั่วป่า จังหวัดพังงา และอำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช ผ่าน ๔ อำเภอ ถนนสายรองอื่น ๆ เป็นทางหลวงจังหวัดและทางหลวงท้องถิ่น ติดต่อระหว่างอำเภอต่าง ๆ อย่างทั่วถึง ทำให้การคมนาคมไปยังกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ สะดวก (ยกเว้นกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล ต้องไปโดยทางเรือ) เช่น กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวไชยา มีทางหลวง ๔๑, ๔๑๑๒, ๔๐๑๑ ผ่าน, กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวพนม มีทางหลวง ๔๐๑, กลุ่มดอนสัก มีทางหลวง ๔๑๔๒, กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวนาสาร/เวียงสระ มีทางหลวง ๔๑, ๔๐๐๔ และ ๔๐๓๕ เป็นต้น

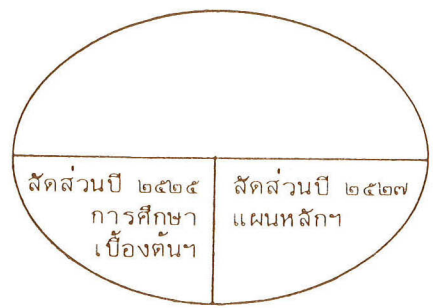
อย่างไรก็ตาม ระดับแหล่งท่องเที่ยวหลายแหล่งยังมีถนนย่อยเข้าถึงแหล่งฯ ยังไม่สะดวก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวนาสาร/เวียงสระ และกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวเกาะพะงัน ส่วนกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวไชยา, เกาะสมุย มีถนนย่อยค่อนข้างดี ซึ่งหากมีการปรับปรุงเพียงเล็กน้อย จะทำให้โครงข่ายการท่องเที่ยวภายในกลุ่มสมบูรณ์มาก

แม้ว่าโครงข่ายถนนโดยรวมค่อนข้างดี แต่ก็นับว่ายังไม่สามารถเชื่อมต่ออำนวยความสะดวกการท่องเที่ยวโดยรวมสมบูรณ์มากนัก ทำให้ขาดการท่องเที่ยวแบบครบวงจร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวป่าเขา

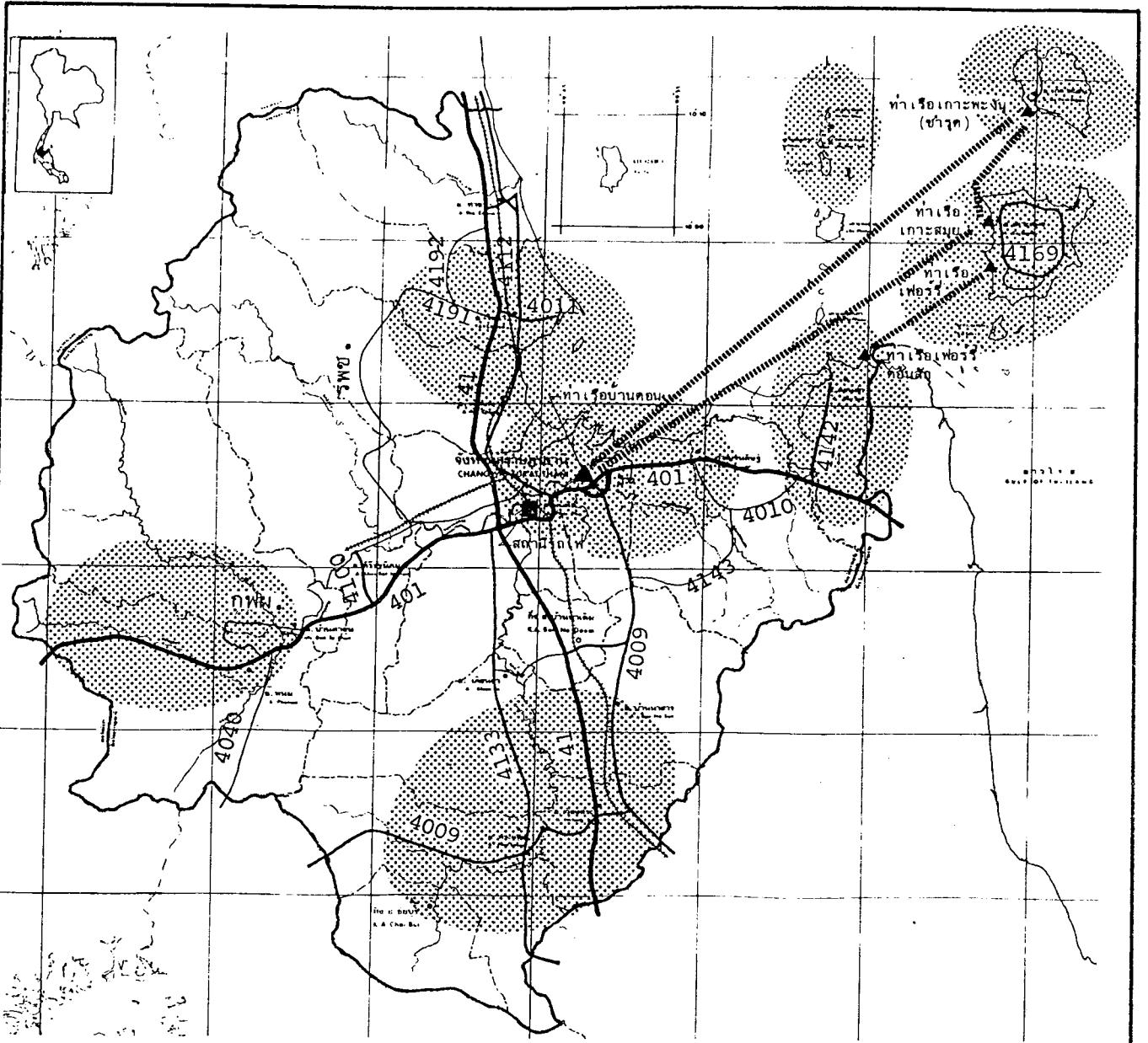
รูปที่ ๒.๒๒ แสดงโครงข่ายการคมนาคมในพื้นที่วางแผนสัมพันธ์กับกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวหลัก

รูปที่ ๒.๒๐ ลักษณะการตลาดการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มายังเกาะสมุย (ปี พ.ศ. ๒๕๒๗)

โครงสร้างนักท่องเที่ยว					ลักษณะการท่องเที่ยว								ทัศนคติและความพึงพอใจ			
แหล่งที่มา	เพศ	อายุ	อาชีพ*	รายได้	จุดประสงค์ของการท่องเที่ยว*	ระยะเวลา*	ลักษณะการเดินทาง	สถานะเดินทาง	การมาพัก	ระยะเวลาที่พัก	สถานที่พัก	กิจกรรม*	ค่าใช้จ่าย	ความประทับใจ*	สิ่งที่ควรปรับปรุง*	ข้อเสนอแนะ*
กรุงเทพฯ ๕๗.๓	ชาย ๖๗.๖	๑-๑๕ ปี ๕.๑	ราชการ ๕๓.๗	ไม่มีรายได้ ๖๖.๑	ท่องเที่ยว ๕๕.๐	๑-๒ วัน ๖๓.๕	คนเดียว ๖๖.๑	ไปเอง ๖๐.๓	มาเช่า-กัมนิเอ็น ๕.๕	๑-๒ วัน ๖๓.๕	อังกาโลว ๕๗.๐	เที่ยวชมแหล่งฯ ๕๖.๕	ค่าที่พัก ๖๖.๕	ความสวยงามของธรรมชาติ ๖๕.๗	การคมนาคมภายในเกาะ ๖๖.๖	อนุรักษ์ธรรมชาติ ๖๖.๕
ใต้ ๓๗.๕	หญิง ๓๓.๕	๑๕-๒๕ ปี ๕๐.๑	พนักงานรัฐวิสาหกิจ ๖๒.๓	๒,๕๐๐ ๖.๖	พักผ่อน ๕๕.๖	๓-๕ วัน ๖๕.๕	กับเพื่อน ๕๕.๑	รถโดยสาร บ.ช.๕. ๖๐.๕	พักผ่อน ๕๐.๑	๓-๕ วัน ๖๕.๕	โรงแรม ๖๕.๕	พักผ่อนชายหาด ๕๐.๕	ค่าอาหาร ๖๓.๖	อากาศดี ๖๖.๖	อาหาร ๖๕.๖	ปรับปรุงความสะอาด ๖๕.๕
ตะวันออก ๕.๐		๒๖-๓๕ ปี ๕๕.๕	ธุรกิจส่วนตัว ๖๖.๖	๒,๕๐๐-๕,๐๐๐ ๕๕.๕	ธุรกิจ ๕.๖	๕-๗ วัน ๖๕.๕	ครอบครัว ๖๓.๕	รถโดยสารปรับอากาศ ๖๕.๕		๕-๗ วัน ๖๕.๕	บ้านพักส่วนตัว ๖๕.๕	เน้นน้ำทะเล ๕๕.๕	ค่าทานะเดินทาง ๕๐.๕	ความนิยมของนักท่องเที่ยว ๖๖.๕	ที่พัก ๖๕.๖	ปรับปรุงการคมนาคม ๕๐.๐
เหนือ ๖.๖		๓๖-๔๕ ปี ๖๓.๕	ลูกจ้างธุรกิจส่วนตัว ๖๗.๗	๕,๐๐๐-๗,๕๐๐ ๖๗.๗	ราชการ ๕๖.๖	< ๑๐ วัน ๖๕.๕	บริษัทนำเที่ยว ๕๖.๖	รถส่วนตัว ๖๗.๗		< ๑๐ วัน ๖๕.๕	บ้านเพื่อธุรกิจ ๖๖.๕	เล่นน้ำทะเล ๖๖.๕	ของที่ระลึกสินค้าในเมือง ๕.๕	เยี่ยมสงบ ๖๖.๖	ความสะอาดความสะอาด ๖๖.๕	ปรับปรุงความสะอาด ๖๕.๕
ตะวันออกเฉียงเหนือ ๐.๕		๔๖-๖๐ ปี ๕๖.๕	รับจ้างทั่วไป ๕.๖	๗,๕๐๐-๑๐,๐๐๐ ๕๕.๕	เยี่ยมญาติ, เพื่อน ๕๕.๕	> ๑๐ วัน ๖๕.๕	อื่น ๆ ๐.๐	เครื่องบิน ๕๖.๖		> ๑๐ วัน ๖๕.๕	พัก ๕๕.๕	ของที่ระลึกสินค้าในเมือง ๖๖.๕	ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ๖๕.๕	อาหารดี ๖๕.๕	ไฟฟ้า-ประปา ๕๕.๕	ปรับปรุงความสะอาด ๖๕.๕
		๖๐ ปี ๖๐.๕	อื่น ๆ ๖๗.๗	๑๐,๐๐๐-๑๕,๕๐๐ ๖๖.๖	อื่น ๆ ๕๖.๖	* > ๕ วัน	อื่น ๆ ๐.๐	รถนำเที่ยว ๐.๐		* > ๕ วัน	โรงเรียน ๖๕.๕	เล่นกีฬาชายหาด ๖๕.๕	ค่าเช่ารถจักรยาน ๕๕.๕	น้ำใสสะอาด ๕๕.๕	ความปลอดภัย ๕๕.๕	ปรับปรุงความปลอดภัย ๕๕.๕
				๑๕,๕๐๐-๑๕,๕๐๐ ๖๖.๖				อื่น ๆ ๐.๐				สถานบันเทิง ๕๕.๕	ค่าครองชีพ ๐.๐	ค่าครองชีพ ๐.๐	ความสะอาด ๖๖.๕	ความนิยม-ประชาชน ๖๖.๕
				๑๕,๕๐๐ ๖๕.๕				อื่น ๆ ๐.๐				เล่นกีฬาทางน้ำ ๖๕.๕	เล่นกีฬาทางน้ำ ๖๕.๕	เล่นกีฬาทางน้ำ ๖๕.๕	การสื่อสารภายใน ๕๕.๕	ปรับปรุงไฟฟ้า-ประปา ๕๕.๕
								อื่น ๆ ๖๕.๕				เล่นกีฬาชายหาด ๕๕.๕	ความปลอดภัย ๕๕.๕	ความปลอดภัย ๕๕.๕	การดูแลปรับปรุง ๕๕.๕	ความนิยมราคาสินค้า ๕๕.๕
								อื่น ๆ ๖๕.๕				อื่น ๆ ๖๕.๕	สถานศึกษา ๕๕.๕	สถานศึกษา ๕๕.๕	ของที่ระลึกสินค้าในเมือง ๕๕.๕	ความเรียบร้อยน้ำเสียรอบเกาะ ๕๕.๕
													อื่น ๆ ๕๕.๕	สถานศึกษา ๕๕.๕	สถานศึกษา ๕๕.๕	สถานศึกษา ๕๕.๕
														ความประทับใจ ๕๕.๕	การดูแลปรับปรุง ๕๕.๕	ปรับปรุงความสะอาด ๕๕.๕
														การบริการนำเที่ยว ๕๕.๕	เพิ่มกีฬา ๕๕.๕	เพิ่มกีฬา ๕๕.๕

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

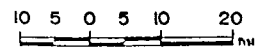
สัญลักษณ์

- เขตจังหวัด
- เขตตำบล
- เขตอำเภอ
- อำเภอ
- ตำบล
- หมู่บ้าน

- ถนน
- ++++ ทางรถไฟ
- เส้นทางเดินเรือ

- สถานีรถไฟ
- ▲ ท่าเทียบเรือ
- กลุ่มแหล่งท่องเที่ยว

รูปที่ ๒.๒๒ โครงข่ายการคมนาคมในพื้นที่วางแผน

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

(๑.๒) การรถไฟ สุราษฎร์ธานีมีเส้นทางรถไฟสายใต้ผ่านพื้นที่ ๖ อำเภอ จากเหนือถึงใต้ และแยกจากชุมทางบ้านทุ่งโพธิ์-คีรีรัฐนิคม โดยมีสถานีรถไฟสุราษฎร์ธานีตั้งอยู่ใน อำเภอพุนพิน เป็นสถานีหลัก

บริการคมนาคมขนส่งโดยทางรถไฟ ปัจจุบันมีจำนวนวันละ ๑๒ ขบวน แต่มีประมาณ ๖ ขบวนที่มีความสำคัญต่อการท่องเที่ยว คือ รถเร็ว ๔ ขบวน และรถด่วนอีก ๒ ขบวน ซึ่งมีบริการตู้นอนชั้น ๒, ที่นั่งชั้น ๒, ๓ ในรถเร็ว และตู้นอนชั้น ๑ ปรับอากาศพิเศษ ตู้นอนชั้น ๒ ธรรมดาและปรับอากาศในรถด่วน นักท่องเที่ยวและประชาชนท้องถิ่นนิยมใช้บริการเดินทางโดยทางรถไฟมาก (ในปี ๒๕๒๔ พบว่าผู้เดินทางเข้าสุราษฎร์ธานีใช้บริการรถไฟถึงร้อยละ ๔๕.๑๒) ทั้งนี้ เพราะสะดวก ปลอดภัย และค่อนข้างประหยัด นอกจากนี้ ปัจจุบันยังมีบริการขายตั๋วโดยสารร่วม รถไฟ-รถยนต์ และเรือโดยสาร ไปเกาะสมุย อีกด้วย

จากการประมาณในปี ๒๕๒๗ พบว่า นักท่องเที่ยวร้อยละ ๑๔.๑ หรือ ประมาณ ๓๔,๕๕๓ คน เดินทางเข้าสุราษฎร์ธานีโดยรถไฟ โดยชาวต่างประเทศมีความนิยมถึง ร้อยละ ๔๕.๐๒

(๑.๓) รถยนต์โดยสาร ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีบริการรถยนต์โดยสารหลายประเภท บริการทั้งภายในและระหว่างจังหวัด โดยจำแนกเป็น

(ก) การเดินทางระหว่างสุราษฎร์ธานี-กรุงเทพฯ มีบริการของบริษัทขนส่งจำกัด (บขส.) และรถร่วม วันละ ๔๕ เที่ยว เป็นรถยนต์ปรับอากาศ ๒๐ เที่ยว และรถโดยสารธรรมดาอีก ๒๕ เที่ยว นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางโดยรถโดยสารปรับอากาศมาก ประมาณ ร้อยละ ๑๔.๐ ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด หรือร้อยละ ๓๖.๗ ของผู้โดยสาร ส่วนคนท้องถิ่นนิยมเดินทางโดยรถยนต์ธรรมดามากกว่า ในปี ๒๕๒๗ ประมาณว่ามีนักท่องเที่ยวเดินทางโดยรถโดยสารปรับอากาศ ๔๑,๕๕๒ คน และรถธรรมดา ๒๐,๖๗๑ คน

(ข) การเดินทางระหว่างจังหวัด มีบริการ บขส. และรถร่วมวันละ ๑๔๐ เที่ยว (ไป-กลับ) ติดต่อระหว่างจังหวัดสุราษฎร์ธานีกับจังหวัดใกล้เคียง คือ นครศรีธรรมราช ทุ่งสง, หาดใหญ่, ระนอง, กระบี่, ชุมพร และภูเก็ต รถโดยสารเหล่านี้สามารถเดินทางไปยังกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ได้ เช่น กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวไชยา, คอนลักษ์ และพนม เป็นต้น

(ค) การเดินรถภายในจังหวัด มีรถโดยสารขนาดกลางติดต่ออำเภอ พุนพิน, นาสาร, กาญจนดิษฐ์, ดอนสัก, เกาะสมุย (ข้ามกับเรือเฟอร์รี่) วันละ ๖๗๕ เที่ยว (ไป-กลับ)

(ง) การเดินรถแท็กซี่รับจ้าง มีบริการตลอดวันระหว่างสุราษฎร์ธานี กับอำเภอพุนพิน, ไชยา, นาสาร และจังหวัดนครศรีธรรมราช, ระนอง, ตรัง, ชุมพร และภูเก็ต ตลอดจน หาดใหญ่, หุ่นสง, หลังสวน และตะกั่วป่า

(๑.๔) การคมนาคมขนส่งทางน้ำ ปัจจุบัน มีความสำคัญเฉพาะในทะเลและปากอ่าว เพราะการคมนาคมทางบกสะดวกขึ้น ทำให้การคมนาคมทางน้ำภายในลำน้ำต่าง ๆ ลดบทบาทลง การคมนาคมขนส่งที่มีอยู่ มีทั้งการขนส่งสินค้า, ผู้โดยสาร และการประมง โดยมีท่าเรือประมง ๖ ท่า ท่าเรือโดยสารและขนส่ง ๔ ท่า ซึ่ง ๔ ท่ามีความสำคัญต่อการท่องเที่ยว (ดูรูปที่ ๒.๒๓) ท่าเรือโดยสารที่สำคัญมี

(ก) ท่าเรือบ้านดอน เป็นท่าเรือโดยสารประเภทเรือด่วนและเรือธรรมดา (นอน) จากบ้านดอนถึง เกาะสมุยและ เกาะพะงัน ลักษณะท่าเรือ เป็นท่าเรือไม่ถาวร เรือโดยสารต่าง ๆ จอดเรียงรายอยู่ริมฝั่งแม่น้ำ ซึ่งมีเขื่อนคอนกรีตและโป๊ะลอยเท่านั้น

(ข) ท่าเรือเฟอร์รี่ดอนสัก ตั้งอยู่ที่แหลมกุลา เป็นท่าเรือเฟอร์รี่ที่ได้ย้ายมาจากอำเภอขนอม

(ค) ท่าเรือเฟอร์รี่เกาะสมุย ตั้งอยู่บริเวณหาดท้องยาง

(ง) ท่าเรือสุขาภิบาลเกาะสมุย เป็นท่าเรือโดยสารของเรือด่วนและเรือนอน รวมทั้งเรือประมงด้วย ท่าเรือนี้มีสภาพทรุดโทรมมาก

(จ) นอกจากท่าเรือทั้ง ๔ แล้ว บริเวณเกาะพะงันยังมีท่าเรือไม้ชั่วคราวใช้การไม่ได้อีก ๑ ท่า ซึ่งผู้โดยสารเรือด่วนและเรือนอนจะต้องต่อเรือหางยาวเข้าสู่ฝั่งอีกทอดหนึ่ง

การบริการเรือโดยสาร ปัจจุบันมี ๓ ประเภท คือ

(ก) เรือด่วน เป็นเรือโดยสารขนาดกลาง จุคนโดยสารประมาณ ๑๕๐ คน บริการวันละ ๔ เที่ยว (ไป-กลับ) ไปเกาะสมุย ๒ เที่ยว ไปเกาะสมุย-เกาะพะงัน

อีก ๒ เที่ยว ระยะเวลาการเดินทางจากบ้านคอน-เกาะสมุย ประมาณ ๓ ชม. และจาก
เกาะสมุยถึงเกาะพะงัน ประมาณ ๓๐ นาที จากการสำรวจในปี ๒๕๒๗ ประมาณว่าผู้โดยสาร
ร้อยละ ๓๕ เป็นนักท่องเที่ยว หรือคิดเป็นประมาณ ๗๙,๒๖๐ คน

(ข) เรือนอน เป็นเรือโดยสารธรรมดาและขนส่งสินค้า เป็นแบบ
๒ ชั้น ผู้โดยสารประมาณ ๑๖๐ คน เดินทางในช่วงกลางคืน จัดที่นอนสำหรับผู้โดยสารทุกคน
มีบริการวันละ ๓ ลำ (๖ เที่ยว) ๒ ลำ ไปเกาะสมุย อีก ๑ ลำ ไป เกาะพะงัน ใช้เวลาเดินทาง
ประมาณ ๕-๖ ชม. ประมาณว่าในปี ๒๕๒๗ ผู้โดยสารส่วนใหญ่เป็นคนท้องถิ่น ส่วนนักท่องเที่ยว
มีเพียงร้อยละ ๒๑.๔ หรือประมาณ ๔๖,๓๕๑ คน

(ค) เรือเฟอร์รี่ เป็นเรือโดยสารขนาดใหญ่ที่สุดที่สามารถบรรทุก
รถยนต์ข้ามไปยังเกาะสมุยได้ ปัจจุบันมีบริการ ๓ ลำ ผู้โดยสารได้ลำละประมาณ ๕๐๐-๖๕๐ คน
และจรรยายนต์ได้ ๒๔-๔๔ คัน วันธรรมดาบริการวันละ ๔ เที่ยว (ไป-กลับ) สำหรับวันหยุดหรือวัน
นักชดถุกซ์ อาจเพิ่มเที่ยวตามจำนวนผู้ใช้บริการได้ ใช้เวลาเดินทางในทะเลประมาณ ๑ ชม. และ
ช่วงเดินทางโดยรถยนต์จากบ้านคอน-ท่าเรือ ประมาณ ๑ ชม. จากสถิติการเดินทางโดยเรือเฟอร์รี่
(ปี ๒๕๒๗ เมื่อท่าเรืออยู่ที่อำเภอนอม) มีผู้โดยสาร ๑๔๑,๔๘๗ คน เป็นนักท่องเที่ยวร้อยละ ๗๑.๒
หรือประมาณ ๑๐๐,๗๘๙ คน

(๑.๕) เครื่องบินโดยสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีสนามบินพาณิชย์ตำบลหัวเตย
อำเภอพุนพิน ห่างจากเมืองสุราษฎร์ธานีประมาณ ๓๐ กม. เป็นสนามบินมาตรฐาน เครื่องบินขนาด
โบอิง ๗๓๗ สามารถขึ้น-ลง ได้ มีเครื่องบินโดยสารโบอิง ๗๓๗ และซอร์ท ๓๓๐ ของบริษัท
เดินอากาศไทย (บตท.) บริการทุกวัน สัปดาห์ละ ๒๔ เที่ยว ทำให้การเดินทางระหว่างสุราษฎร์ธานี
กับกรุงเทพฯ, หาดใหญ่ ภูเก็ต และนครศรีธรรมราช สะดวกและรวดเร็วขึ้น

การขยายตัวของการเดินทางโดยเครื่องบินเป็นไปอย่างรวดเร็ว
โดยเริ่มในปี ๒๕๒๔ เป็นเพียงการจอดแวะของเครื่องบินสาย กรุงเทพฯ-ภูเก็ต และกรุงเทพฯ-
หาดใหญ่ ต่อมาปี ๒๕๒๗ ได้เพิ่มเที่ยวบินกรุงเทพฯ-สุราษฎร์ธานี และเที่ยวบินหาดใหญ่-
นครศรีธรรมราช-สุราษฎร์ธานี ในปี ๒๕๒๗ ประมาณว่ามีผู้ใช้บริการ ๒๑,๖๒๕ คน เป็นนักท่องเที่ยว
ร้อยละ ๓๒.๑ หรือประมาณ ๖,๙๔๓ คน

ปัจจุบันมีเอกชนสนใจเปิดเที่ยวบินเหมาลำจากกรุงเทพฯ - เกาะสมุย หรือสุราษฎร์ธานี-เกาะสมุย โดยได้มีการเตรียมสนามบินชั่วคราวที่ตำบลบ่อผุด อำเภอเกาะสมุยไว้แล้ว สิทธิการบินกำลังอยู่ในระหว่างการรออนุมัติจากคณะรัฐมนตรี ซึ่งการเปิดเที่ยวบินย่อยนี้จะทำให้การคมนาคมไปเกาะสมุยสะดวกรวดเร็วขึ้น แต่อาจจะประสบปัญหาความไม่คุ้มทุนหรือค่าโดยสารสูงมากก็ได้

(๒) ระบบไฟฟ้า

พลังงานไฟฟ้าที่ใช้ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ปัจจุบันนี้ได้มาจากแหล่งผลิตไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต (กฟผ.) ในภาคใต้ ๗ แห่งด้วยกัน มีกำลังผลิตรวม ๒๖๗,๖๐๐ กิโลวัตต์ เป็นโรงไฟฟ้าลิกไนท์ ๑ แห่ง โรงไฟฟ้าพลังไอน้ำและกังหันก๊าซ ๓ แห่ง โรงจักรที่ใช้ น้ำมันดีเซล เป็นเชื้อเพลิง ๒ แห่ง โรงไฟฟ้าที่ใช้ น้ำมันเตาเป็นเชื้อเพลิง ๑ แห่ง นอกจากนี้ ขณะนี้ กฟผ. กำลังก่อสร้างโครงการไฟฟ้าพลังน้ำเขื่อนเชี่ยวหลาน (จะแล้วเสร็จในปี ๒๕๓๐) ซึ่งจะสามารถผลิตไฟฟ้าได้ ๒๔๐,๐๐๐ กิโลวัตต์ ปัจจุบัน ระบบโครงข่ายส่งพลังงานไฟฟ้าเป็นระบบเชื่อมโยงกันทั่วประเทศและประเทศมาเลเซียด้วย โดยมีศูนย์ควบคุมระบบกำลังไฟฟ้าภาคใต้ ที่ลำภูรา จังหวัดตรัง ทำให้การใช้ไฟฟ้าภาคใต้มีเพียงพอ

การจำหน่ายกระแสไฟฟ้าให้ผู้ใช้ไฟฟ้าจังหวัดสุราษฎร์ธานีนั้น การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) ได้รับซื้อกระแสไฟฟ้าจาก กฟผ. จากสถานีจ่ายไฟฟ้าย่อยบ้านเขาหัวควาย อ.พุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี รับมาในระบบ ๓๓,๐๐๐ โวลท์ และจ่ายให้ประชาชนทุกอำเภอในระบบ ๒๒๐ โวลท์ โดยมีผู้ใช้ไฟฟ้าในปี ๒๕๒๖ รวม ๓๑,๘๔๕ ราย จ่ายกระแสไฟฟ้าทั้งหมด ๘,๔๕๑,๔๕๓ หน่วย นอกจากนี้ กฟภ. ยังได้ผลิตกระแสไฟฟ้าจำหน่ายเอง คือ กฟภ. อำเภอเกาะสมุย, กฟภ. อำเภอเกาะพะงัน, กฟภ. ตำบลมะเร็ด อำเภอเกาะสมุย และ กฟภ. บ้านโฉลกหลำ อำเภอเกาะพะงัน ขณะนี้ กฟภ. กำลังดำเนินโครงการส่งกระแสไฟฟ้าโดยเคเบิลใต้น้ำจากอำเภอขนอมไปยังเกาะสมุย ซึ่งจะทำให้เกาะสมุยมีไฟฟ้าเพียงพอ ทั้งเพื่อใช้ในครัวเรือน, เพื่อการค้า, อุตสาหกรรม ตลอดจน การบริการการท่องเที่ยวอีกด้วย อย่างไรก็ตาม ระบบไฟฟ้าในเกาะสมุยในปัจจุบันยังไม่ทั่วถึง การเดินสายไฟฟ้าและกำลังการผลิตยังไม่เพียงพอ ซึ่งคาดว่าในปี ๒๕๓๐ เกาะสมุยจะมีไฟฟ้าใช้อย่างทั่วถึง

(๓) น้ำอุปโภคบริโภค

การบริการน้ำประปาภายในจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีแต่ในเฉพาะเขตสุขาภิบาลและเทศบาล โดยการดำเนินงานของการประปาส่วนภูมิภาค (กปภ.) ๒ แห่ง คือ ในเขตเทศบาลเมือง

สุราษฎร์ธานี-สุขาภิบาลท่าข้าม และในเขตเทศบาลตำบลนาสาร ส่วนสุขาภิบาลอื่น ๆ อยู่ในความรับผิดชอบของสุขาภิบาล ซึ่งขณะนี้กำลังรอการโอนความรับผิดชอบให้ กปภ. ตามมติคณะรัฐมนตรี

ส่วนพื้นที่ชนบทบางแห่ง ได้รับการผลิตน้ำประปาจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกรมอนามัย แต่ประชากรจำนวนมากยังคงใช้น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ ได้แก่ แม่น้ำ ลำคลอง น้ำบ่อ น้ำบาดาล เป็นต้น

ปัญหาการขาดแคลนน้ำประปาในจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีอยู่ทั่วไป แม้แต่ในเขตที่ กปภ. ดำเนินการ เช่น เขตเมืองสุราษฎร์ธานี การขยายการผลิตและจ่ายน้ำประปาไม่ทันต่อความต้องการ ทำให้เกิดการขาดแคลนเป็นครั้งคราว ธุรกิจขนาดกลางและใหญ่จึงต้องใช้วิธีสูบน้ำบาดาลมาใช้เอง ส่วนในกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ การจัดหาและบริการน้ำประปายังไม่เพียงพอ กล่าวคือ เกาะสมุยมีปัญหากการขาดแคลนน้ำมาก โดยเฉพาะในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว เช่น หาดเฉวง, หาดละไม, หาดบ่อผุด ต้องใช้น้ำจากบ่อ, น้ำตื้น ซึ่งมีความสะอาดไม่พอ บางแห่งมีกลิ่นเหม็น ซึ่งในเกาะพะงัน, พุมเรียง ประสบปัญหาเช่นเดียวกัน

การบริการน้ำประปาที่ไม่เพียงพอนี้เป็นอุปสรรคที่สำคัญอย่างหนึ่งของการพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐานสากล ดังนั้น ในการพัฒนาการท่องเที่ยว การพัฒนาแหล่งน้ำ และการบริการประปา เป็นโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในพื้นที่เกาะสมุยและเกาะพะงัน

(๔) การสื่อสารและโทรคมนาคม

การสื่อสารและโทรคมนาคมเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว เพราะเป็นโครงสร้างที่จำเป็นต่อธุรกิจการท่องเที่ยว ซึ่งปัจจุบัน การบริการด้านนี้ยังอยู่ในระดับที่ต่ำ และมีแนวโน้มที่ดีขึ้น เนื่องจากรัฐกำลังเร่งขยายการบริการอยู่ การสื่อสารและโทรคมนาคมมี ๒ ประเภท

(๔.๑) การไปรษณีย์และโทรคมนาคม อยู่ในความรับผิดชอบของ ๒ หน่วยงาน คือ การสื่อสารแห่งประเทศไทย (กสท.) รับผิดชอบด้านบริการไปรษณีย์ภัณฑ์และสื่อสารโทรคมนาคม และองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย (ทศท.) ให้บริการโทรศัพท์

การให้บริการของหน่วยงานทั้ง ๒ มีดังนี้

(ก) การไปรษณีย์โทรเลข ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีที่ทำการไปรษณีย์

โทรเลข (ปี ๒๔๒๕) ทั้งสิ้น ๒๒ ที่ทำการ ซึ่งให้บริการทั่วถึงทุกอำเภอและกิ่งอำเภอ ตลอดจนตำบลที่สำคัญ โดยให้บริการรับส่งไปรษณีย์ภัณฑ์, พัสดุภัณฑ์และโทรเลข ทั้งในประเทศและต่างประเทศ บริการให้เข้าตู้ไปรษณีย์ ตัวแลกเงิน และธนาคารในประเทศ

(ข) บริการโทรคมนาคม ที่ทำการไปรษณีย์สุราษฎร์ธานี (ปทจ.สุราษฎร์ฯ) ให้บริการโทรศัพท์สาธารณะระหว่างประเทศ ส่วนที่ ปทจ.เกาะสมุย มีบริการวิทยุโทรศัพท์ทางไกล ภายในประเทศ ให้บริการในขณะที่ยังไม่มีการบริการโทรศัพท์ของ ทศท.

(ค) การบริการโทรพิมพ์ (Telex) มีแห่งเดียวที่ ปทจ.สุราษฎร์ฯ ให้เข้าติดต่อทั้งในชุมสายเดียวกัน หรือชุมสายอื่นทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

(ง) วิทยุ ปทจ.สุราษฎร์ฯ มีบริการให้เข้า ใช้บริการติดต่อธุรกิจ โดยเครื่องรับ-ส่งวิทยุความถี่สูงมาก เป็นวิทยุติดตั้งในยานพาหนะ รัศมีทำการ ๕๐ กม. และในอาคาร รัศมีทำการ ๑๐๐ กม. ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างมาก

(จ) โทรศัพท์ อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย (ทศท.) ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีชุมสายโทรศัพท์ ๕ ชุมสาย คือ

- ชุมสายโทรศัพท์สุราษฎร์ธานี
- ชุมสายโทรศัพท์บ้านนาสาร
- ชุมสายโทรศัพท์พุนพิน
- ชุมสายโทรศัพท์ไชยา
- ชุมสายโทรศัพท์เกาะสมุย

ขณะนี้ ทศท. กำลังเร่งดำเนินโครงการ สถานีโทรคมนาคม ซึ่งบางแห่งได้เปิดดำเนินการบ้างแล้ว คือ ที่ อ.เกาะพะงัน อ.ดอนสัก อ.กาญจนดิษฐ์ อ.เวียงสระ อ.พระแสง อ.พนม อ.เคียนซา อ.ศรีรัฐนิคม อ.บ้านตาขุน และ อ.ท่าฉาง เป็นต้น

การบริการโทรศัพท์เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทางการท่องเที่ยวอย่างมาก เพราะธุรกิจที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวจะสามารถติดต่อประสานการให้บริการได้เป็นอย่างดี การให้บริการในปัจจุบันอาจยังไม่เพียงพอเท่าที่ควร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เกาะสมุย การติดต่อโทรศัพท์ทางไกลยังมีผู้น้อย และการติดต่อภายในยังไม่ถึงแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ

(๔.๒) การวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ จังหวัดสุราษฎร์ธานียังมีสถานีวิทยุกระจายเสียง ๕ สถานี คือ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย AM, FM ๓ สถานี สถานีวิทยุ จส.๒ (กองทัพบก) และสถานีวิทยุกระจายเสียงทหารอากาศ ๑๗ ส่วนสถานีวิทยุโทรทัศน์มี ๒ สถานี คือ สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง ๗ กรมประชาสัมพันธ์ และสถานีโทรทัศน์สีช่อง ๑๑ กองทัพบก การกระจายเสียงและแพร่ภาพของวิทยุและโทรทัศน์นี้ จะมีส่วนสำคัญต่อการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมาก ถ้าหากมีการจัดโครงการอย่างดี โดยเฉพาะด้านการประชาสัมพันธ์

๒.๕.๒ การบริการทางสังคม

(๑) การศึกษา

สถาบันการศึกษาในจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีหน่วยงานที่รับผิดชอบหลายหน่วยงาน ทั้งที่เป็นภาครัฐและเอกชน จำนวนถึง ๖๖๔ แห่ง เป็นโรงเรียนสายสามัญ (อนุบาล-ม.ปลาย) ๖๔๕ แห่ง โรงเรียนและวิทยาลัยสายอาชีวะ ๔ แห่ง สถานศึกษาสังกัดการศึกษานอกโรงเรียน และอื่น ๆ อีก ๑๕ แห่ง มีนักเรียนนักศึกษาทั้งสิ้น ๑๔๕,๔๘๒ คน มีครูอาจารย์ ๗,๖๕๔ คน (ข้อมูลการตลาด ๒๕๒๖) การศึกษาในระดับประถมส่วนใหญ่จัดโดยรัฐบาล คือ สำนักงานประถมศึกษาแห่งชาติมี ๒๔ โรงเรียน การศึกษาในระดับมัธยม-กรมสามัญศึกษามี ๒ โรงเรียน และมีการจัดการศึกษาโดยเอกชนในระดับอนุบาล ๑ แห่ง นอกจากนี้ ยังมีการศึกษานอกโรงเรียน โดยได้จัดให้มีกลุ่มผู้สนใจในอาชีพต่าง ๆ โดยแบ่งเป็นกลุ่ม ๆ จัดกิจกรรมสำหรับเยาวชนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จัดห้องสมุดประชาชน จัดที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน เพื่อเป็นการเผยแพร่การศึกษาและข่าวสารแก่ประชาชน

จังหวัดสุราษฎร์ธานีนับว่ามีความพร้อมด้านการศึกษา เพราะมีสถาบันการศึกษา ครู-อาจารย์ และมีสัดส่วน ครู/นักเรียน อยู่ในเกณฑ์ดี แต่การบริการทางการศึกษาในปัจจุบันยังไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ซึ่งในช่วงการพัฒนาการท่องเที่ยวสามารถพัฒนาการศึกษาควบคู่ไปด้วย โดยเฉพาะการพัฒนาด้านการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมในโรงเรียน และนอกโรงเรียน เช่น การฝึกฝนด้านการแสดง เพื่อเผยแพร่ต่อนักท่องเที่ยว การผลิตหัตถกรรม เป็นต้น การเพิ่มวิชาการด้านอาชีวศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในโรงเรียนและวิทยาลัยสายอาชีวะต่าง ๆ

(๒) การศาสนา

การศาสนา เป็นบริการทางสังคมอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องด้านจิตใจและจริยธรรม ในปี ๒๕๒๖ จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีวัดพุทธ ๒๓๘ แห่ง, สำนักสงฆ์และที่พักสงฆ์ ๑๓๗ แห่ง, วัดร้าง ๑๔๕ แห่ง, โรงเรียนปริยัติธรรม ๕๐ โรงเรียน, มัสยิด ๒๘ มัสยิด และโบสถ์คริสต์อีก ๑๐ แห่ง

ในจำนวนวัดพุทธมีหลายแห่งที่เป็นโบราณสถาน เช่น วัดพระบรมธาตุไชยา, วัดแก้ว, วัดเขาศรีวิชัย, วัดเรียงสระ เป็นต้น และที่เป็นปูชนียสถานอีกหลายแห่ง เช่น สวนโมกขผลาราม, วัดเขาสวรรณประดิษฐ์, เจดีย์แหลมสอ เป็นต้น วัดเหล่านี้สามารถจัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ ถ้าหากมีการพัฒนาเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ที่ดีพอ

นอกจากนี้ การพัฒนาศาสนสถานทุกศาสนาให้เป็นศูนย์รวมจิตใจและที่ฝึกอบรมในการปฏิบัติธรรม จะเป็นประโยชน์ต่อการท่องเที่ยวได้ด้วย เช่น การจัดอบรมวิปัสสนาชาวต่างประเทศ วัดหิวงิ้ว เกาะสมุย หรือโบสถ์คริสต์ ซึ่งนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ สามารถเข้าร่วมพิธีทางศาสนา ในขณะที่มาท่องเที่ยว เป็นต้น

กิจกรรมของวัดเหล่านี้ นอกจากกิจกรรมทางศาสนาโดยตรงแล้ว บางวัดยังได้จัดสถานที่เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวประเภทเดินทางมาเป็นกลุ่มใหญ่ และมักเป็นนักท่องเที่ยวที่มีลักษณะการจ่ายเงินอย่างประหยัด วัดที่มีกิจกรรมนี้มาก ได้แก่ วัดแจ้ง, วัดนาราเจริญสุข, สำนักสงฆ์เกาะฟาน, วัดศิลาบุญ, วัดละไม ในเกาะสมุย การที่วัดมีกิจกรรมดังกล่าวนี้ มีทั้งผลดีและผลเสีย ผลดีคือ ทำให้นักท่องเที่ยวได้รับความสะดวก สามารถได้ใกล้ชิด และมีโอกาสร่วมทำบุญกุศลต่อศาสนาได้ ผลเสียคือ เกิดข้อขัดแย้งกับเอกชนผู้ประกอบการธุรกิจด้านที่พัก และถ้าการดำเนินงานกิจการของวัดไม่มีการควบคุมที่ดีพอ อาจจะทำให้เกิดผลเสียต่อศาสนาได้ ดังนั้น การวางแผนจึงต้องพิจารณาปัญหาที่อย่างรอบคอบที่สุด

(๓) การสาธารณสุข

จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีสถานบริการสาธารณสุขทั้งสิ้น ๓๒๑ แห่ง ประกอบด้วย โรงพยาบาลประจำจังหวัด ๑ แห่ง (๖๐๐ เตียง) โรงพยาบาลอำเภอ ๘ แห่ง (๑๖๑ เตียง) โรงพยาบาลเอกชน ๒ แห่ง (๒๗ เตียง) โรงพยาบาลจิตเวช ๑ แห่ง (๑,๐๐๐ เตียง) สถานพยาบาลไม่มีเตียงคนไข้ ๑๗ แห่ง สถานีอนามัยและผดุงครรภ์ ๑๓๔ แห่ง และร้านขายยา ๑๔๘ แห่ง

การบริการด้านสาธารณสุขในจังหวัดนั้น ยังบริการได้ไม่ทั่วถึง เพราะสถานบริการสาธารณสุขส่วนใหญ่อยู่ในเขตเมือง และมีอัตราส่วนบุคคลากรสาธารณสุขต่อประชากรในสัดส่วนที่ไม่เหมาะสม คือ แพทย์ต่อประชากรเป็น ๑ ต่อ ๑๓,๔๑๒ คน และพยาบาลต่อประชากรเป็น ๑ ต่อ ๓,๙๐๒ คน ทั้งนี้ยังไม่นับรวมกับนักร้องเที่ยวที่เข้ามาในจังหวัดสุราษฎร์ธานีอีกปีละ ๒๑๘,๘๔๗ คน หรือเฉลี่ย ๖๐๐ คนต่อวัน

เมื่อพิจารณาในแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะเกาะสมุย มีโรงพยาบาลอำเภอ ๑ แห่ง ขนาด ๖๑ เตียง มีแพทย์ ๓ คน พยาบาล ๒๕ คน สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ๑ แห่ง สถานีอนามัย ๘ แห่ง และสำนักงานผดุงครรภ์ โดยมีสัดส่วนการให้บริการต่ำ คือมีแพทย์ต่อประชากร ๑ ต่อ ๙,๙๔๔ คน ซึ่งยังไม่นับรวมนักร้องเที่ยวอีกปีละ ๑๔๒,๓๑๗ คน หรือเฉลี่ย ๓๓๐ คนต่อวัน จึงจำเป็นต้องขยายขอบเขตการให้บริการให้สูงขึ้นในอนาคต

ส่วนเกาะพะงันมีสถานีอนามัย ๕ แห่ง เจ้าหน้าที่อนามัย ๑๓ คน แต่ยังไม่มียุโรปยาบาลแต่อย่างใดทั้ง ๆ ที่มีที่ตั้งอยู่ท่ามกลาง ต้องเดินทางโดยเรือไปยังเกาะสมุยหรือจังหวัด ซึ่งไม่สะดวกและเสียค่าใช้จ่ายสูง ในอนาคตจำเป็นต้องยกระดับบริการสาธารณสุขให้สูงขึ้นจนถึงระดับมีโรงพยาบาลอำเภอโดยเร็ว

(๔) การรักษาความปลอดภัยและบรรเทาสาธารณภัย

(๔.๑) การรักษาความปลอดภัยในจังหวัดสุราษฎร์ธานีอยู่ในความรับผิดชอบของกองกำกับการตำรวจภูธรจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีสถานีตำรวจภูธรในอำเภอต่าง ๆ ซึ่งได้ดำเนินการปราบปรามอาชญากรรมทุกประเภททุกชนิด โดยอาศัยแผนต่าง ๆ ซึ่งกรมตำรวจกองบัญชาการตำรวจภูธร ๔ และกองบังคับการตำรวจภูธร ๑๐ เป็นผู้กำหนด โดยได้ออกแผนรองรับ เฉพาะพื้นที่หลายแผน แต่แผนที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ได้แก่ แผนโพธิ์ทอง ๑ ได้จัดตั้งหน่วยลาดตระเวนตั้งจุดตรวจ การตรวจค้นผู้โดยสาร และการขอความร่วมมือเจ้าของรถโดยสารปรับอากาศในการป้องกันการโจรกรรมบนทางหลวงต่าง ๆ แผนการป้องกันและปราบปรามคนร้ายที่กระทำผิดต่อนักท่องเที่ยว (ฉ.ก.ท.๐๐๑) และแผนรักษาความปลอดภัยนักท่องเที่ยวของจังหวัด (rien เริง ๑) แผนต่าง ๆ เหล่านี้มีส่วนรักษาความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวมาก แต่ยังคงอยู่ในระดับไม่น่าพอใจ ในปี ๒๕๒๖ มีคดีเกิดแก่นักท่องเที่ยวถึง ๓๒ คดี จับได้เพียง ๖ คดี

ส่วนใหญ่เป็นคดีเกี่ยวกับการลักทรัพย์ และเกิดที่เกาะสมุยมีถึง ๒๔ คดี อย่างไรก็ตาม ในพื้นที่เกาะสมุย ได้มีการเพิ่มกำลังตำรวจ เพิ่มจุดตรวจมากขึ้น

มาตรการให้ความสะดวกและปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว เป็นมาตรการที่สำคัญอันหนึ่งที่จะให้ความมั่นใจต่อนักท่องเที่ยวที่มาและจะมาเที่ยวในพื้นที่ ซึ่งปัจจุบัน เกาะสมุยได้จัดตั้งหน่วยตำรวจท่องเที่ยวแล้ว มีกำลังเจ้าหน้าที่ ๑๘ นาย ในการพัฒนาการท่องเที่ยวจะต้องได้รับการพิจารณาขยายมาตรการให้ดีขึ้น

(๔.๒) การบรรเทาสาธารณภัย ปัจจุบัน การบรรเทาสาธารณภัยมีอยู่ในเขตเมืองต่าง ๆ โดยเน้นการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากเพลิงไหม้ แต่ยังไม่มียุทธวิธีป้องกันช่วยเหลืออุบัติเหตุทางน้ำ โดยเฉพาะในแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล นอกจากนี้มีหน่วยตำรวจน้ำซึ่งทำหน้าที่ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางน้ำ อาจช่วยบรรเทาสาธารณภัยในทะเลได้บ้าง ในการพัฒนาการท่องเที่ยวควรเพิ่มหน่วยบริการหรืออาสาสมัครในการบรรเทาสาธารณภัยขึ้น เช่น หน่วยช่วยชีวิต (Life Guard) เป็นต้น

๒.๕.๓ การบริการการท่องเที่ยว

(๑) สถานบริการที่พัก

จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีสถานบริการที่พักทั้งหมด ๑๔๖ แห่ง มีจำนวนห้องพักที่ให้บริการรวม ๓,๒๓๔ ห้อง สถานที่พักส่วนมากเป็นประเภทบังกาโลว์ ซึ่งมีจำนวนถึง ๑๐๐ แห่ง มีจำนวนห้องพัก ๑,๔๗๖ ห้อง ส่วนที่พักระเบียงโรงแรม (พิจารณาจากการขอตระเวนตาม พ.ร.บ.โรงแรม) มีจำนวน ๔๖ แห่ง มีจำนวนห้องพัก ๑,๗๖๒ ห้อง

สถานที่พักส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอเกาะสมุย อำเภอเมือง อำเภอพุนพิน และอำเภอเกาะพะงัน โดยเฉพาะอำเภอเกาะสมุยและอำเภอเมือง ซึ่งเป็นศูนย์กลางของการบริการทางการท่องเที่ยวของจังหวัด มีจำนวนห้องพักถึงร้อยละ ๔๓.๘ และ ๔๑.๓ ตามลำดับ (ตารางที่ ๒.๑๖)

สถานที่พักมีให้เลือกได้หลายระดับตั้งแต่โรงแรมชั้น ๑ แบบทรูหรา โรงแรมชั้น ๒ หรือชั้น ๓ ที่ต้องการความประหยัด ส่วนประเภทบังกาโลว์มีทั้งบังกาโลว์ที่ตกแต่งแบบง่าย ๆ เป็นธรรมชาติ ราคาประหยัด จนถึงบังกาโลว์ที่ได้มาตรฐานที่มีสิ่งบริการอย่างพร้อมเพียง

ตารางที่ ๒.๑๖ อัตราการเข้าพักและจำนวนผู้พักแรมในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ที่ตั้ง	โรงแรม			พักกิโล		จำนวนห้องพัก (แห่ง)	จำนวนห้องพักที่มีอยู่ (ห้อง)	ห้องพักที่สามารถเปิดบริการทั้งปี	ห้องพักที่เปิดใช้ทั้งปี	อัตราเข้าพัก (%)	จำนวนผู้พักแรมทั้งหมด (คน-คืน)	จำนวนนักท่องเที่ยวที่พักแรม (คน-คืน)
	จำนวนแห่ง	จำนวนห้อง	จำนวนแห่ง	จำนวนห้อง								
อำเภอมะเอนก	๑๘	๑,๓๑๔	๑	๒๕	๑๙	๑,๓๓๙	๑,๓๓๙	๔๙๐,๐๗๔	๒๕๓,๐๑๙	๕๑.๖	๓๖๖,๘๗๗	๑๔๘,๙๔๑
อำเภอพุนพิน	๑๓	๑,๙๗	-	-	๑๓	๑,๙๗	๑,๙๗	๗๒,๑๐๒	๒๘,๙๘๕	๔๐.๖๒	๓๓,๘๒๔	๙,๑๒๔
อำเภอไชยา	๑	๑๑	-	-	๑	๑๑	๑๑	๔,๐๒๖	๘๗๘	๒๑.๘	*	-
อำเภอเวียงสระ	๒	๒๔	-	-	๒	๒๔	๒๔	๘,๗๘๔	๑,๔๖๗	๑๖.๗	*	-
อำเภอนาสาร	๑	๑๘	-	-	๑	๑๘	๑๘	๖,๔๘๘	๓,๔๕๙	๕๒.๕	*	-
อำเภอเกาะพะงัน	-	-	๑๖	๑๗๒	๑๖	๑๗๒	๑๗๒	๖๒,๙๕๒	๓๑,๙๘๐	๕๐.๘	๔๑,๘๙๔	๔๑,๘๙๔
อำเภอเกาะสมุย	๑๐	๑๖๘	๘๑	๑,๒๕๙	๙๑	๑,๒๕๙	๑,๒๕๗	๕๒๒,๒๘๒	๓๐๙,๙๖๒	๕๙.๓	๕๓๓,๑๓๔	๕๓๓,๑๓๔
รวม	๔๖	๑,๗๖๒	๑๐๐	๑,๔๗๖	๑๔๓	๑,๔๗๖	๓,๑๗๘	๑,๑๖๓,๑๔๘	๖๓๖,๙๘๙	๕๔.๗	๙๗๕,๗๓๐	๗๓๓,๐๙๓

หมายเหตุ : * ไม่มีข้อมูลจำนวนผู้พักแรมต่อห้อง จึงไม่สามารถประมาณจำนวนผู้พักแรมได้

** ไม่รวมผู้พักแรมในอำเภอไชยา, เวียงสระ และนาสาร

นอกจากนี้ ในพื้นที่เกาะสมุยยังมีวัดและโรงเรียนที่สามารถจัดที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มใหญ่ได้อีกด้วย โดยเฉพาะในช่วงฤดูการท่องเที่ยว ซึ่งอาจไม่คิดค่าบริการ หรือให้นักท่องเที่ยวบริจาคในอัตราต่ำ

จากการศึกษาจำนวนนักท่องเที่ยวในปี ๒๕๒๗ มีผู้พักแรมร้อยละ ๔๓.๘๗ หรือ ๒๐๕,๔๓๖ คน โดยชาวไทยนิยมพักบังกาโลร้อยละ ๔๕.๘ พักโรงแรมร้อยละ ๒๑.๔ นอกนั้นพักบ้านญาติ, เพื่อน และวัด ส่วนชาวต่างประเทศร้อยละ ๘๕ นิยมพักบังกาโลว์ และพักโรงแรมเพียงร้อยละ ๑๐.๗ ประมาณว่าในปี ๒๕๒๗ มีผู้พักแรม ๙๗๕,๗๓๐ คน-คืน เป็นผู้พักแรมในเกาะสมุย ๕๓๓,๑๓๔ คน-คืน และที่เมืองสุราษฎร์ธานี และ อ. พุนพิน ๔๐๐,๗๐๒ คน-คืน

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่นิยมไปเกาะสมุย และพักอยู่เป็นเวลานาน ทำให้มีอัตราการเข้าพักเฉลี่ยร้อยละ ๕๙.๓ จำนวนผู้พักแรมต่อห้อง ๑.๗๒ คน ความเพียงพอของห้องพักที่มีอยู่ขึ้นอยู่กับช่วงฤดูกาล โดยในช่วงเทศกาลหรือช่วงฤดูกาลของชาวต่างประเทศ (พ.ย. - มี.ค.) ห้องพักอาจไม่เพียงพอ แต่ในช่วงนอกฤดูกาลมีห้องว่างจำนวนมาก สำหรับในเขตเมืองสุราษฎร์ธานี-พุนพิน มีอัตราการเข้าพักร้อยละ ๕๐.๕ โดยเป็นอัตราการเข้าพักของนักท่องเที่ยว ประเภทท่องเที่ยว และพักผ่อนร้อยละ ๓๙.๔ ส่วนที่เหลือเป็นนักท่องเที่ยวประเภทอื่น เช่น นักธุรกิจ และราชการ

ด้านเกาะพะงัน แม้ว่าจะมีห้องพักไม่มากนัก แต่จำนวนนักท่องเที่ยวพักแรมมีปริมาณสูงขึ้น โดยเฉพาะชาวต่างประเทศนิยมไปเกาะพะงันมากขึ้น ส่วนอำเภออื่น ๆ นั้นมีนักท่องเที่ยวพักแรมน้อย โรงแรมที่มีอยู่เป็นโรงแรมสำหรับคนท้องถิ่นเป็นส่วนใหญ่

(๒) ภัตตาคารและร้านอาหาร

การบริการด้านอาหารมีความสำคัญต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีชื่อเสียงมานานทางด้านความอุดมสมบูรณ์ของอาหาร โดยเฉพาะอาหารทะเลสด ๆ ซึ่งนักท่องเที่ยวหรือผู้ที่มีโอกาสได้ไปสัมผัสกับรสอาหารแล้ว มักจะติดใจและแนะนำเพื่อนฝูงต่อ ๆ กันไป

ในเขตเมืองสุราษฎร์ธานีมีภัตตาคารร้านอาหารที่มีชื่อเสียง ๑๑ แห่ง ร้านอาหารทะเลปากน้ำท่าทอง ๖ ร้าน ตลาดอาหารกลางแจ้ง ๒ แห่ง และร้านอาหารมีดนตรีอีก ๑๒ แห่ง ส่วนบริเวณแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ มีร้านอาหารทั่วไปบริการนักท่องเที่ยว เช่น ไขยา/พุมเรียง มีร้านอาหารทะเล ๒ ร้าน แต่กลับขาดร้านอาหารทั่วไป เกาะสมุยมีร้านอาหารบริเวณตลาดหน้าทอน

๗ ร้าน และกระจายตามซิงกาโลว์ต่าง ๆ อีกจำนวนมาก ในกรณีของ เกาะสมุยมีปัญหาด้านราคาอาหารสูง โดยเฉพาะอาหารทะเลและพืชผัก ทั้งนี้เพราะต้องนำ เข้าจากภายนอก

(๓) สถานบันเทิงเรีงรมย์ ในจังหวัด

ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีเพียงบาร์และไนท์คลับเท่านั้น โดยในเขตเมืองสุราษฎร์ธานี มี ๕ แห่ง อยู่ในโรงแรม บริการอาหารว่าง เครื่องดื่ม ดับรำ ส่วนในแหล่งท่องเที่ยว เช่น เกาะสมุย มีบาร์และไนท์คลับขนาดเล็ก (ที่ไม่ถูกกฎหมาย) ประมาณ ๔-๕ แห่ง แต่ยังไม่ทันสมัย และแพร่หลายมากนัก

(๔) โรงมหรสพ

โรงมหรสพมีเพียงโรงภาพยนตร์ประเภท เดียวเท่านั้น ซึ่งปัจจุบันมีโรงภาพยนตร์ชั้น ๑ ทั้งหมด ๖ แห่ง ในเขต อ.เมือง ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถหาความบันเทิงจากการชมภาพยนตร์ต่าง ๆ ได้เช่นเดียวกับได้ชมในกรุงเทพฯ และโรงภาพยนตร์ต่าง ๆ เหล่านี้ยังสามารถดัดแปลงเพื่อการแสดงอื่น อีก เช่น ดนตรี เป็นต้น ส่วนอำเภออื่น ๆ ส่วนใหญ่จะเป็นโรงภาพยนตร์ชั้น ๒ ระดับท้องถิ่น นอกจากนี้ ปัจจุบันตามโรงแรมและซิงกาโลว์ต่าง ๆ นิยมฉายวิดีโอให้ผู้เข้าพักได้ชมอีกด้วย ซึ่งนับได้ว่าเป็นการสร้างความบันเทิงอีกแบบหนึ่งที่สะดวกและประหยัด

ส่วนมหรสพประเภทมโนราห์, ลิเก, หนังตะลุง ฯลฯ นั้น มีจัดเป็นครั้งคราวในกรณีเทศกาล ซึ่งไม่แพร่หลายต่อนักท่องเที่ยวเลย

(๕) บริการนำเที่ยว

การบริการนำเที่ยวของจังหวัดสุราษฎร์ธานีในปัจจุบันยังไม่เป็นที่แพร่หลาย ปัจจุบันมีบริษัทที่เปิดทำธุรกิจประเภทนี้เพียง ๓ บริษัทเท่านั้น คือ สมุยทัวร์ พันทิพย์ทัวร์ และ สมุยฮอลิเดย์ทัวร์ เท่านั้น ซึ่งบริษัทสมุยทัวร์และพันทิพย์ทัวร์นั้น ส่วนใหญ่ให้บริการรับส่งนักท่องเที่ยว เช่น จากสถานีรถไฟพุนพินมาจังหวัดสุราษฎร์ฯ หรือไปส่งที่ทำเรือเฟอร์รี่ นอกจากนั้นก็มีการบริการรับจองตั๋วต่าง ๆ ล่วงหน้า และบริการรถเช่า เป็นต้น ส่วนบริษัทสมุยฮอลิเดย์ทัวร์เป็นบริษัทที่จัดนำเที่ยวรอบเกาะสมุย และจากเกาะสมุยไปหมู่เกาะอ่างทองในช่วงวันหยุด (วันเสาร์) และวันหยุดนักชดฤกษ์ต่าง ๆ

นอกจากนี้ยังมีการนำเที่ยวแบบไม่เป็นทางการ คือ การเช่าเหมารถโดยสารรับจ้าง (สองแถว) รอบเกาะสมุย

(๖) ร้านขายของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง

สินค้าพื้นเมืองที่มีชื่อเสียงของสุราษฎร์ธานี คือ ผ้าไหมพรมเรียง, ไข่เค็มไชยา และหอยนางรม ส่วนเกาะสมุย ของที่ระลึกที่มีจำหน่ายส่วนใหญ่จะเป็นพวก เครื่องประดับและเครื่องใช้เล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น เครื่องประดับที่ทำจากเปลือกหอย หมวก และกระเป๋ากที่ทำจากใยมะพร้าว นอกจากนี้ ยังมีสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ ที่ทำจากมะพร้าวอีกหลายอย่างที่เหมาะสำหรับซื้อเป็นของที่ระลึก แต่ก็เป็นที่ระลึกที่ยังไม่มีลักษณะเด่นและแพร่หลายมากนัก จึงทำให้ไม่เป็นที่สนใจต่อนักท่องเที่ยว ทั้ง ๆ ที่เกาะสมุยมีศักยภาพในการผลิตหัตถกรรมจากมะพร้าว, ไม้ไผ่ และหวาย อยู่มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการส่งเสริมยังไม่ดีพอ และชาวเกาะสมุยไม่นิยมผลิตของที่ระลึกจำหน่าย ของที่ระลึกที่แพร่หลาย ได้แก่ เสื้อผ้าที่ผลิตและพิมพ์รูปภาพเกาะสมุย

จากการศึกษาการตลาดพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศได้ใช้จ่ายเพื่อของที่ระลึกเพียงร้อยละ ๘.๕ และ ๒.๓ หรือคิดเป็นเงินคนละ ๑๕๔.๗ บาท และ ๕๕ บาท เท่านั้น โดยสินค้าที่ระลึกได้ทำรายได้ให้กับจังหวัดปีละ ๓๐.๕๔ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๒.๖ ของรายได้จากการท่องเที่ยว (ไม่รวมค่าพาหนะเดินทาง) ของจังหวัดเท่านั้น

๒.๖ คุณภาพสิ่งแวดล้อม

การศึกษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน เพื่อดูสภาพของมลภาวะที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมของมนุษย์ และผลที่อาจเกิดขึ้นในทางกลับกัน จากการศึกษาโดยทั่วไปได้ครอบคลุมการใช้ที่ดิน คุณภาพน้ำกินน้ำใช้ น้ำทิ้งและการกำจัด คุณภาพน้ำชายฝั่งทะเล การกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูล ตลอดจนมลภาวะอื่น ๆ พบว่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยเฉพาะบริเวณที่มีกิจกรรมการท่องเที่ยว ยังไม่ประสบปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เสื่อมโทรม แม้จะมีในบางพื้นที่มีคุณภาพต่ำก็ตาม (ดูรายละเอียดภาคผนวกที่ ๒.๗) ซึ่งสรุปได้ดังนี้

๒.๖.๑ ระบบน้ำใช้มี ๒ กลุ่มคือ

(๑) น้ำประปาในเมือง

(๑.๑) เทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีและสุขาภิบาลท่าข้าม ใช้น้ำประปาของการประปาภูมิภาค (กปภ.) ซึ่งใช้น้ำจากแม่น้ำตาปี-พุมดวง ปริมาณการผลิตและจ่ายน้ำยังไม่เพียงพอ ในปัจจุบัน กำลังอยู่ในระหว่างการขยายกำลังการผลิตและปรับปรุงระบบจ่ายน้ำ

คุณภาพน้ำก่อนการผลิตมีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้บริโภคได้โดยผ่านขบวนการบำบัดขั้นต้นก่อน น้ำประปาที่ออกจากโรงผลิตโดยผ่านการกรองเร็ว (Rapid Sand Filtration) มีคุณภาพสะอาด ปราศจาก Coliform Bacteria มีความกระด้างต่ำ อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำบริโภคของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.)

ปริมาณน้ำจำหน่ายที่ไม่เพียงพอในปัจจุบันทำให้สถานบริการต่าง ๆ เช่น โรงแรมได้สูบน้ำบาดาลมาใช้ ซึ่งไม่เหมาะแก่การบริโภค และมีความกระด้างสูง

(๑.๒) สุขาภิบาลไชยา จ่ายน้ำบาดาลที่ไม่ได้ผ่านการบำบัดโดยสูบน้ำเก็บไว้บนถังสูง จ่ายน้ำผ่านมาตรวัดน้ำแก่ประชาชน คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์สะอาดปานกลาง ปราศจาก Coliform Bacteria แต่ความกระด้างสูงมาก

(๑.๓) สุขาภิบาลคอนสัก ใช้น้ำจากคลองน้ำฉาเป็นแหล่งน้ำด้วย เพื่อผลิตประปาโดยระบบกรองเร็ว คุณภาพน้ำสะอาดอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานของ สมอ. ปราศจาก Coliform Bacteria แต่ความกระด้างค่อนข้างสูง

(๒) น้ำใช้ในชนบท

เกาะสมุย, เกาะพะงัน ในการศึกษานี้จัดให้เป็นน้ำใช้ในชนบท เพราะไม่มีระบบน้ำประปาที่ดี น้ำดื่มน้ำใช้ใช้น้ำจากน้ำตกรและน้ำบ่อ

(๒.๑) เกาะสมุย บริเวณแหล่งท่องเที่ยวชายหาด เช่น หาดเฉวง, หาดละไม, หาดบ่อผุด, เกาะเต็น ใช้น้ำบ่อขุด (บ่อน้ำตื้น) คุณภาพน้ำไม่เหมาะที่จะใช้บริโภค เพราะมีปริมาณ Coliform Bacteria อยู่บ้าง มีปริมาณแร่ธาตุค่อนข้างสูง นอกจากนี้บางแห่งยังมีสีและกลิ่นอีกด้วย ส่วนบริเวณตลาดหน้าทอน และชุมชนบ้านหัวถนน ใช้น้ำส่งมาตามเส้นทางจากน้ำตกร คุณภาพค่อนข้างดี แต่น้ำบ่อยังพบ Coliform Bacteria และปริมาณแร่ธาตุสูง

ผลจากการสำรวจสรุปได้ว่า การจ่ายน้ำจากน้ำตกรมีคุณภาพดี พอใช้ได้ แต่ควรได้มีการเร่งทำการผลิตน้ำประปาที่ได้มาตรฐานแก่บริเวณชุมชน และแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ

(๒.๒) เกาะพะงัน ใช้น้ำได้จากน้ำบ่อ ในอนาคตจะมีการส่งน้ำจากน้ำตกรจ่ายในเขตชุมชนท้องศาลา ในปัจจุบัน คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี แต่เฉพาะบ้านท้องศาลามีความกระด้างสูง และอ่าววกตุ่ม มีปริมาณ Coliform Bacteria สูง การจ่ายน้ำจากน้ำตกรจะเป็นการจัดน้ำสะอาดที่ดีที่สุดแก่ประชาชนสำหรับอนาคตอันใกล้

๒.๖.๒ ระบบระบายน้ำและการบำบัดน้ำเสีย

(๑) การระบายน้ำและบำบัดน้ำเสียจากชุมชน ได้แก่ เทศบาลเมือง สุขาภิบาลท่าข้าม สุขาภิบาลตลาดไชยา บ้านหน้าทอน มีการระบายน้ำทิ้งเช่นเดียวกับชุมชนทั่วไป คือระบายน้ำผ่านท่อหรือรางเปิด แล้วปล่อยทิ้งลงในแม่น้ำลำคลอง ที่ลุ่ม และทะเล จากการสำรวจพบว่าคุณภาพน้ำทิ้งเกินกว่ามาตรฐานน้ำทิ้งชุมชนที่กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ซึ่งจำเป็นต้องมีการพิจารณาเตรียมการป้องกันและบำบัด เพื่อไม่ให้เกิดมลภาวะแก่แหล่งรับน้ำทิ้งในอนาคต

(๒) การระบายน้ำทิ้งจากโรงงาน โรงงานส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอเมือง-อำเภอพุนพิน มีทั้งโรงงานขนาดเล็ก, กลาง และใหญ่ ที่มีน้ำทิ้งจำนวน ๓๑ โรง จากการสำรวจพบว่าโรงงานขนาดเล็ก เช่น โรงผลิตไอศกรีม ทำขนม มีปริมาณน้ำทิ้งน้อย ยังไม่มีปัญหา โรงงานขนาดกลาง เช่น โรงงานผลิตแผ่นยางรมควัน มีการบำบัดโดยระบบ Stabilization pond สามารถลด BOD และ SS จนน้ำทิ้งมีคุณภาพดี ส่วนโรงงานขนาดกลาง

เช่น ห้องเย็นเก็บสัตว์น้ำ มีน้ำทิ้งปริมาณสูง ผ่านระบบการบำบัดแบบ Aerated lagoon คุณภาพน้ำทิ้ง (ในวันสำรวจ) มีคุณภาพเกินกว่ามาตรฐานน้ำทิ้งของกระทรวงอุตสาหกรรม ทั้งนี้อาจเป็น เพราะการควบคุมระบบยังไม่ดีพอ ทั้ง ๆ ที่มีระบบบำบัดที่ดี

นอกจากนี้ โรงงานผลิตน้ำมันจากปาล์ม และโรงงานสุรา มีปริมาณและคุณลักษณะน้ำทิ้งมีค่าความสกปรกสูง จำเป็นต้องมีการควบคุมการบำบัดอย่างมีประสิทธิภาพ มิฉะนั้น ในอนาคต แม่น้ำตาป้ออาจประสบความวิกฤตได้

๒.๖.๓ การกำจัดสิ่งปฏิกูล

สิ่งปฏิกูลจากส่วนของบ้านเรือนและโรงแรม โดยทั่วไปใช้ระบบบ่อเกรอะบ่อซึม แล้วปล่อยผ่านชั้นดินหรือลงท่อระบายน้ำ จากการสำรวจในเขตเมืองสุราษฎร์ธานี มีอาคารบางบริเวณได้ต่อท่อส้วมลงสู่ท่อระบายน้ำโดยตรง ซึ่งเทศบาลเมืองได้สอดส่องพบอยู่ประจำที่โรงแรมขนาดใหญ่ เช่น โรงแรมวังใต้ที่มีระบบกำจัดอย่างดี โดยใช้ระบบ Anaerobic digester ต่อด้วย Aerobic tank

ด้านเกาะสมุย ชิงกาโลว์ต่าง ๆ ที่เรียงรายอยู่ตลอดแนวชายหาดนั้น ใช้ระบบบ่อเกรอะบ่อซึมผ่านชั้นทรายทุกแห่ง, ยังไม่มีปัญหาการตรวจพบปริมาณ Coliform Bacteria ในชั้นดินห่าง ถึงส้วมระยะไม่เกิน ๑๐ เมตร อย่างไรก็ตาม สิ่งที่พึงระวังคือ ในอนาคตเมื่อมีปริมาณนักท่องเที่ยวมาก และระบบน้ำใช้มีเพียงพอ การแพร่กระจายของ Coliform Bacteria อาจกระจายได้ไกล จึงควรกำหนดระยะอาคารให้ห่างจากชายหาดหรือบ่อน้ำพอสมควร

๒.๖.๔ การกำจัดขยะ

เป็นปัญหาสำคัญอันหนึ่ง ทั้งนี้เพราะปัจจุบัน การเก็บและกำจัดขยะยังไม่ทั่วถึง โดยเฉพาะ เกาะสมุยและเกาะพะงัน มีการเก็บขนขยะเฉพาะบริเวณชุมชน ส่วนบริเวณชายหาด ยังมีการทิ้งขยะเกลื่อนกลาดด้านหลังสถานที่พักและริมคูคลองทั่วไป นอกจากนี้ ยังไม่มีการเก็บกวาดขยะบริเวณชายหาด ทำให้ดูสกปรกและไม่สวยงามได้

๒.๖.๕ คุณภาพน้ำชายฝั่ง

คุณภาพน้ำชายฝั่งมีความสำคัญมากต่อแหล่งท่องเที่ยวชายหาดที่นักท่องเที่ยวนิยมเล่นน้ำทะเล โดยปกติตรวจพบว่า คุณภาพน้ำชายฝั่ง (ทั้งเกาะสมุยและเกาะพะงัน) ยังมีคุณภาพอยู่

ในเกณฑ์สะอาด ปราศจาก Coliform Bacteria (ยกเว้น หาดละไม มีการพบเล็กน้อย) ทั้ง ๆ ที่มีการทิ้งน้ำจากชุมชน เช่น ตลาดหน้าทอน ทั้งนี้อาจเป็นปริมาณน้ำทิ้งยังน้อย น้ำทะเลสามารถปรับสภาพตนเองได้ทัน

อนึ่ง ในช่วงฤดูมรสุมและในบางฤดู น้ำชายฝั่งบางแห่งอาจประสบปัญหาความสกปรก จากขยะที่พัดเข้าฝั่ง ไรทะเล และอุจจาระปลาฉลาม หรือน้ำขุ่นข้น เป็นอุปสรรคต่อการเล่นน้ำทะเลได้ อย่างไรก็ตาม เกาะสมุยและเกาะพะงัน มีชายหาดสวยงามทั้งสองด้าน (ตะวันออก-ตะวันตก) ปัญหาเหล่านี้มักเกิดไม่พร้อมกัน นักท่องเที่ยวจึงสามารถเลือกชายหาดที่มีสภาพดีได้

สำหรับคุณภาพสิ่งแวดล้อมปะการัง อยู่ในเรือทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวในทะเล (หัวข้อ ๒.๓.๔ และภาคผนวกที่ ๒.๔)

๒.๖.๖ มลภาวะอื่น ๆ

ปัญหามลภาวะอื่น ๆ ยังไม่มี นอกจากเรื่องเสียงในชุมชนที่อาจมีความดังสูงจากยานพาหนะต่าง ๆ ซึ่งต้องมีการควบคุมความดัง โดยเฉพาะรถจักรยานยนต์ สำหรับบริเวณแหล่งท่องเที่ยวชายหาด นักท่องเที่ยวต้องการความสงบ ควรมีการคัดถนนให้ห่างบริเวณที่พักอย่างเหมาะสม การจัดสถานที่เฉพาะแก่นักท่องเที่ยวแบบฉายฉวยและไป-กลับ ที่มักก่อความอึดอัดกรีกโครม ไม่ให้รบกวนผู้พักผ่อนจะเป็นประโยชน์อย่างมาก

ในอนาคต เกาะสมุยอาจมีสนามบินเกิดขึ้น ปัญหามลภาวะทางเสียงอาจเป็นปัญหาใหม่ที่ต้องแก้ปัญหาได้

๒.๖.๗ สภาพการใช้ที่ดินและสภาพพรรณไม้

(๑) ในเขตชุมชนเมืองและชุมชนขนาดเล็ก ไม่มีการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินและมาตรฐานถนน ทางเดินเท้า และการระบายน้ำ ทำให้ชุมชนอยู่ในสภาพที่ไร้ระเบียบ รุนแรง และเกิดปัญหาจราจร เช่น เมืองสุราษฎร์ธานี และตลาดหน้าทอน ปัจจุบัน สำนักผังเมืองกำลังจัดทำผังเมืองรวม เมืองสุราษฎร์ธานี และผังแนบแนวตลาดหน้าทอน แต่ยังไม่มีการนำไปปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สุขาภิบาลเกาะสมุย ยังไม่ได้รับการประกาศเป็นเขตควบคุมการปลูกสร้างอาคาร จึงยากแก่การควบคุมการใช้ที่ดินและมาตรฐานอาคาร

(๒) การใช้ที่ดินบริเวณชายหาดและแหล่งท่องเที่ยว โดยทั่วไปยังไม่มีปัญหาการใช้ที่ดิน สภาพเอกลักษณ์ของพื้นที่ยังมีอยู่ คือ ชายหาด สวนมะพร้าว พรรณไม้ชายหาด เช่น เตยหนาม ผักบุ้งทะเล แต่เมื่อพิจารณาในด้านรายละเอียดและการคาดการณ์ถึงอนาคตเป็นที่น่าห่วงว่า สภาพเอกลักษณ์เหล่านี้อาจสูญสิ้นไป เพราะการปลูกสร้างอาคาร ชังกาโลว์ โกล์ชายหาด รูปแบบอาคารที่ขัดกับท้องถิ่น การตัดต้นไม้พร้าว ต้นเตย และไม้ชายหาดอื่น มากเกินไป (เช่น หาดเจวง)

การบุกรุกที่สาธารณะชายหาดและบนเขา การใช้ที่ดินโดยไม่คำนึงถึงสภาพแวดล้อม เช่น ท่าเรือเฟอร์รี่ บริเวณหาดท้องยาง เป็นต้น

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นจะต้องมีการจัดแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน ทั้งในเมืองและแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะ เกาะสมุยและ เกาะพะงัน ตลอดจนการควบคุมการปลูกสร้างอาคารโดยด่วน

๒.๖ การพยากรณ์ และกำหนดเป้าหมายการพัฒนา

๒.๖.๑ การพยากรณ์และกำหนดเป้าหมายจำนวนนักท่องเที่ยว

(๑) จำนวนนักท่องเที่ยว

(๑.๑) การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวโดยรวม

ในการพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวของจังหวัดสุราษฎร์ธานี สามารถจำแนกการพยากรณ์ได้ ๒ ส่วนคือ ส่วนของนักท่องเที่ยวชาวไทย และชาวต่างประเทศ

-นักท่องเที่ยวชาวไทย ในการศึกษาเบื้องต้นที่ผ่านมา การพยากรณ์กำหนดให้อัตราการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวในช่วง ๕ ปีแรก คือ ปี ๒๕๒๕ - ๒๕๒๙ เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ ๔.๕ ต่อปี แล้วกำหนดให้อัตราการเพิ่มลดลงร้อยละ ๐.๕ ทุก ๆ ปีนั้น เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับผลที่ได้ในการศึกษาทบทวนในชั้นแผนหลัก ปรากฏว่า อัตราการเพิ่มขึ้นจริงของนักท่องเที่ยวจากปี ๒๕๒๕ - ๒๕๒๗ เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ ๓.๕ ต่อปีเท่านั้น

เพื่อให้สอดคล้องกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลงไปจริง ดังนั้นในการพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวในชั้นแผนหลัก จึงกำหนดอัตราการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวดังนี้ คือ ในช่วงแรกปี ๒๕๒๗ - ๒๕๒๙ กำหนดให้อัตราการเพิ่มของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๕ ปี และกำหนดให้อัตราการเพิ่มลดลงร้อยละ ๐.๕ ทุก ๆ ๕ ปี ในช่วงของการพยากรณ์

จากตัวเลขการพยากรณ์ตามตารางที่ ๒.๑๗ จำนวนนักท่องเที่ยวจะเพิ่มจาก ๑๘๕,๕๙๖ คน ในปี ๒๕๒๗ โดยจะเพิ่มขึ้นเป็น ๑๙๘,๘๑๕ คน ในปี ๒๕๒๙ ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ ๕ และในปีสุดท้ายที่พยากรณ์ไว้คือ ปี ๒๕๔๔ (สิ้นสุดแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ ๘) คาดว่าจะมีจำนวนนักท่องเที่ยวประมาณ ๒๘๗,๙๐๘ คน หรือเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ ๕๕ ของจำนวนนักท่องเที่ยวในปี ๒๕๒๗

-นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ เนื่องจากตัวเลขจำนวนนักท่องเที่ยวที่พยากรณ์ไว้ในการศึกษาเบื้องต้นมีจำนวนใกล้เคียงกับตัวเลขที่ได้จากการศึกษาทบทวนในชั้นแผนหลัก ดังนั้น ในการพยากรณ์จึงกำหนดอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวเหมือนเดิม กล่าวคือ กำหนดให้ส่วนแบ่งการตลาดของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาจังหวัดสุราษฎร์ธานีเพิ่มขึ้นปีละ ๐.๐๒ ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศทั้งหมดของประเทศ

ตารางที่ ๒.๑๗ การพยากรณ์จำนวนนิกทอง เที้ยวของจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ปี พ.ศ.๒๕๒๗-๒๕๔๔

ปี พ.ศ.	นิกทอง เที้ยวชาวไทย		นิกทอง เที้ยวต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน (คน)	อัตราเพิ่ม/ปี	จำนวน (คน)	อัตราเพิ่ม/ปี	จำนวน (คน)	อัตราเพิ่ม/ปี
๒๕๒๗	๑๘๕,๕๙๖	-	๓๓,๒๕๑	-	๒๑๘,๘๔๗	-
๒๕๒๘	๑๙๒,๐๙๒	๓.๕	๓๖,๐๓๔	๘.๓๗	๒๒๘,๑๒๖	๔.๒๔
๒๕๒๙	๑๙๘,๘๑๕	๓.๕	๓๙,๐๕๖	๘.๓๖	๒๓๗,๘๖๑	๔.๒๗
๒๕๓๐	๒๐๕,๗๗๙	๓.๐	๔๑,๗๗๙	๗.๐๐	๒๔๖,๕๕๘	๓.๖๖
๒๕๓๑	๒๑๐,๙๒๒	๓.๐	๔๔,๖๙๑	๖.๙๗	๒๕๕,๖๑๓	๓.๖๗
๒๕๓๒	๒๑๗,๒๕๐	๓.๐	๔๗,๘๐๖	๖.๙๗	๒๖๕,๐๕๖	๓.๖๕
๒๕๓๓	๒๒๓,๗๖๗	๓.๐	๕๑,๑๒๘	๖.๙๕	๒๗๔,๘๙๕	๓.๗๑
๒๕๓๔	๒๓๐,๔๘๐	๓.๐	๕๔,๖๗๑	๖.๙๓	๒๘๕,๑๕๑	๓.๗๓
๒๕๓๕	๒๓๖,๒๔๒	๒.๕	๕๗,๓๓๓	๔.๘๗	๒๙๓,๕๗๕	๒.๙๕
๒๕๓๖	๒๔๒,๑๔๘	๒.๕	๖๐,๑๒๕	๔.๘๗	๓๐๒,๒๗๓	๒.๙๖
๒๕๓๗	๒๔๘,๒๐๒	๒.๕	๖๓,๐๓๕	๔.๘๔	๓๑๑,๒๓๗	๒.๙๗
๒๕๓๘	๒๕๔,๔๐๗	๒.๕	๖๖,๐๗๙	๔.๘๓	๓๒๐,๔๘๖	๒.๙๗
๒๕๓๙	๒๖๐,๗๖๗	๒.๕	๖๙,๒๖๔	๔.๘๒	๓๓๐,๐๓๑	๒.๙๙
๒๕๔๐	๒๖๕,๙๘๒	๒.๐	๗๒,๒๓๕	๔.๒๙	๓๓๘,๒๑๗	๒.๙๘
๒๕๔๑	๒๗๑,๓๐๒	๒.๐	๗๕,๓๑๙	๔.๒๗	๓๔๖,๖๒๑	๒.๙๘
๒๕๔๒	๒๗๖,๗๒๘	๒.๐	๗๘,๕๒๗	๔.๒๖	๓๕๕,๒๕๕	๒.๙๙
๒๕๔๓	๒๘๒,๒๖๓	๒.๐	๘๑,๘๖๕	๔.๒๕	๓๖๔,๑๒๗	๒.๙๐
๒๕๔๔	๒๘๗,๙๐๘	๒.๐	๘๕,๓๒๗	๔.๒๓	๓๗๓,๒๓๕	๒.๙๐

- หมายเหตุ :
๑. จำนวนนิกทอง เที้ยวปี พ.ศ. ๒๕๒๗ เป็นปีฐานได้จากการสำรวจ
 ๒. การพยากรณ์จำนวนนิกทอง เที้ยวชาวไทย กำหนดให้อัตราการเพิ่มขึ้น ลดลงร้อยละ ๑ จากการศึกษาเบื้องต้น
 ๓. การพยากรณ์จำนวนนิกทอง เที้ยวชาวต่างประเทศ กำหนดให้อัตราการเพิ่มขึ้นเทียบกับการศึกษาเบื้องต้น

จากตัวเลขที่พยากรณ์ตามตารางที่ ๒.๑๗ อัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวจะมีลักษณะที่เพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง กล่าวคือ ในปี ๒๕๒๗ ซึ่งเป็นปีแรกของการพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวจะเพิ่มขึ้นร้อยละ ๘.๓๗ ต่อปี และจะมีอัตราการเพิ่มขึ้นลดลงตลอดจนถึงปี ๒๕๔๔ ซึ่งเป็นปีสุดท้ายที่พยากรณ์ จะมีอัตราการเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๒๓

แต่เมื่อพิจารณาจำนวนนักท่องเที่ยวรวมทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่พยากรณ์แล้วปรากฏว่า จำนวนนักท่องเที่ยวรวมทั้งพยากรณ์จะมีแนวโน้มในอัตราการเพิ่มที่ลดลงโดยรวม แต่จะมีลักษณะที่เพิ่มขึ้นในแต่ละช่วง ๕ ปี อย่างเช่นในปี ๒๕๓๐ อัตราการเพิ่มขึ้นจะลดลงจากปี ๒๕๒๕ คือจากร้อยละ ๔.๒๗ เป็น ๓.๖๖ แต่หลังจากปี ๒๕๓๐ อัตราการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวที่พยากรณ์จะเพิ่มขึ้นโดยตลอดจนถึงปี ๒๕๓๔ และเพิ่มลดลงอีกในปี ๒๕๓๕ ซึ่งจะมีลักษณะเช่นนี้ตลอดช่วงที่พยากรณ์ (ดูตารางที่ ๒.๑๗)

(๑.๒) เป้าหมายจำนวนนักท่องเที่ยวโดยรวม

จากการพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยว คาดว่าในปี ๒๕๓๔ จะมีนักท่องเที่ยวมายังสุราษฎร์ธานี ๒๔๕,๑๕๑ คน เป็นชาวไทย ๒๓๐,๔๘๐ คน และชาวต่างประเทศ ๕๔,๖๗๑ คน การพยากรณ์ดังกล่าว เป็นการพยากรณ์ตามสภาพการท่องเที่ยวที่ผ่านมา ซึ่งคาดว่าจะเป็นการพยากรณ์ที่ต่ำ แต่ในการพัฒนาการท่องเที่ยวจะต้องให้มีนักท่องเที่ยวจำนวนมากกว่ โดยการวางแผนการส่งเสริมการท่องเที่ยว เป้าหมายของจำนวนนักท่องเที่ยวที่ต้องการให้เข้ามายังจังหวัดสุราษฎร์ธานีภายหลังการใช้แผนส่งเสริมการท่องเที่ยว สามารถพยากรณ์ได้ดังตารางที่ ๒.๑๘ โดยกำหนดให้

-นักท่องเที่ยวชาวไทย ตามที่ได้ให้อัตราเพิ่มร้อยละ ๓.๕ ต่อปี ซึ่งต่ำกว่าอัตราที่กำหนดไว้เดิมในการศึกษาเบื้องต้น (ร้อยละ ๔.๕ ต่อปี) นั้น เนื่องจากความผันผวนทางเศรษฐกิจในประเทศ ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๖ - ๒๕๒๗ ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นต่ำกว่าที่คาดหมายไว้เดิม อย่างไรก็ตาม จำนวนนักท่องเที่ยวยังมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น ดังนั้นถ้ามีการใช้แผนส่งเสริมการท่องเที่ยว คาดว่าจะสามารถกระตุ้นให้มีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นในอัตราที่กำหนดไว้เดิมได้ จึงคาดว่าในปี ๒๕๓๔ จะมีนักท่องเที่ยวชาวไทย ๒๔๖,๔๘๕ คน ซึ่งถือไว้เป็นขั้นกลาง ส่วนขั้นสูงนั้น จะมีได้เมื่อประเทศผ่านภาวะผันผวนทางเศรษฐกิจไป ซึ่งการเพิ่มขึ้นอยู่ในอัตราเดิมบวกด้วยการเพิ่มจากการส่งเสริม กล่าวคือ อาจเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ ๔.๕ ต่อปี

ตารางที่ ๒.๑๘ การพยากรณ์และกำหนดเป้าหมายจำนวนนักท่องเที่ยว

พยากรณ์นักท่องเที่ยว	ปี พ.ศ.				
	๒๕๒๗ จำนวน	๒๕๒๘		๒๕๒๙	
		จำนวน	อัตราเพิ่ม	จำนวน	อัตราเพิ่ม
นักท่องเที่ยวชาวไทย					
พยากรณ์ปกติ	๑๘๕,๕๙๖	๑๘๘,๘๑๕	๓.๕	๒๓๐,๕๘๐	๓.๐
พยากรณ์ขึ้นกลาง	๑๘๕,๕๙๖	๒๐๒,๖๗๕	๕.๕	๒๕๖,๕๘๕	๕.๐
นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ					
พยากรณ์ปกติ	๓๓,๒๕๑	๓๙,๐๕๖	๘.๗	๕๔,๖๗๑	๘.๐
พยากรณ์ขึ้นกลาง	๓๓,๒๕๑	-	-	๕๘,๘๕๔	๑๑.๐
รวม					
พยากรณ์ปกติ	๒๑๘,๘๔๗	-	-	๒๘๕,๑๕๑	๕.๓๓
พยากรณ์ขึ้นกลาง	๒๑๘,๘๔๗	-	-	๓๐๕,๔๓๙	๕.๖๕

-นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ตามที่ได้พยากรณ์ไว้ ได้ถือเอา สัดส่วนของประเทศ และการขยายตัวที่ผ่านมา กำหนดให้การเพิ่มขึ้นของส่วนแบ่งการตลาดจากรดับประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๐๒ ทุกปี ซึ่งทำให้นักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง หรือเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ ๙.๒ ในระยะ ๗ ปี อัตราที่เพิ่มขึ้นนี้ถือได้ว่าเป็นการขยายตัวเนื่องจากการส่งเสริมบ้างแล้ว แต่อย่างไรก็ตาม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การพัฒนากองท่องเที่ยวสุราษฎร์ธานี ควรให้ส่วนแบ่ง การเพิ่มมากขึ้นกว่านี้ คือเพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ยร้อยละ ๑๑ ต่อปี ซึ่งในปี ๒๕๓๔ คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยว ๕๘,๘๕๔ คน

(๒) จำนวนนักท่องเที่ยวรายกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว

(๒.๑) การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวรายกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว

สำหรับการพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวรายกลุ่มนั้น เนื่องจากไม่มีข้อมูลการท่องเที่ยวในอดีต การพยากรณ์ในขั้นต้นนี้จึงได้ใช้อัตราการเพิ่มของนักท่องเที่ยว เช่นเดียวกับอัตราเพิ่มในระดับจังหวัด ผลการพยากรณ์แสดงไว้ในตารางที่ ๒.๑๔ ซึ่งจะทำให้ส่วนแบ่งการตลาดที่ลดลง (รายละเอียดดูตารางที่ในภาคผนวกที่ ๒.๔)

อนึ่ง กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอนาสาร/เวียงสระ เป็นกลุ่มที่เพิ่มขึ้น ภายหลังจึงยังไม่มีพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยว แต่คาดว่าในระยะสั้นนี้จะมีจำนวนนักท่องเที่ยวไม่มากนัก

(๒.๒) การกำหนดเป้าหมายจำนวนนักท่องเที่ยวรายกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว

ในการพัฒนาการท่องเที่ยวจำเป็นต้องจัดสรรส่วนแบ่งการตลาดได้เหมาะสมในระดับจังหวัด ดังนั้นในการกำหนดเป้าหมายขั้นต้นยังคงใช้ จำนวนตามการพยากรณ์ เป็นเป้าหมายขั้นปกติ แต่เป้าหมายที่ให้มีการกระจายตัวอย่างเหมาะสมหลังจากที่มีการพัฒนา ซึ่งจะต้องกระตุ้นการขยายตัวในบางกลุ่มนั้น จำนวนนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มควรมีดังแสดงใน ตารางที่ ๒.๒๐

(๓) การกระจายนักท่องเที่ยวในกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว

กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวที่จะพิจารณา คือ เกาะสมุย เพราะเป็นกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวหลักที่มีความสำคัญในการพัฒนา เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวในอนาคต การพยากรณ์การกระจายตัวนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงจำนวนนักท่องเที่ยวที่จะไปเที่ยว และใช้บริการในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ วิธีการพยากรณ์ กำหนดสัดส่วนการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวที่ไปเที่ยว และนักท่องเที่ยวพักแรม โดยใช้สัดส่วนเฉลี่ยจากการศึกษาในปี ๒๕๒๕ และ ๒๕๒๗ ผลการพยากรณ์แสดงไว้ในตารางที่ ๒.๒๑ จำนวนพยากรณ์นี้จะถือเป็นเป้าหมายขั้นต้นของการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวย่อยของ เกาะสมุยด้วย

ตารางที่ ๒.๑๙ การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยว ในกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ
จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กลุ่มแหล่งท่องเที่ยว	ปี พ.ศ.	จำนวน นักท่องเที่ยว ชาวไทย	จำนวน นักท่องเที่ยว ชาว ต่างประเทศ	รวม
กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอมะเอยีร์ และกาญจนดิษฐ์	๒๕๒๗	๕๐,๔๘๒	๒,๒๒๘	๕๒,๗๑๐
	๒๕๒๘	๕๔,๐๗๘	๒,๖๑๖	๕๖,๖๙๔
	๒๕๒๙	๖๒,๖๙๐	๓,๖๖๓	๖๖,๓๕๓
	๒๕๓๐	๗๐,๙๒๘	๔,๖๔๑	๗๕,๕๖๙
	๒๕๔๔	๗๘,๓๑๑	๕,๗๑๗	๘๔,๐๒๘
กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอยะยา	๒๕๒๗	๘๔,๒๖๑	๓,๕๒๕	๘๗,๖๘๖
	๒๕๒๘	๙๐,๒๖๒	๔,๐๒๒	๙๔,๒๘๔
	๒๕๒๙	๑๐๔,๖๓๔	๕,๖๓๑	๑๑๐,๒๖๕
	๒๕๓๐	๑๑๘,๓๘๙	๗,๑๓๔	๑๒๕,๕๒๓
	๒๕๔๔	๑๓๐,๗๑๑	๘,๗๘๙	๑๓๙,๕๐๐
กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอกอนสัก	๒๕๒๗	๒๗,๐๙๗	๘๓๑	๒๗,๙๒๘
	๒๕๒๘	๒๙,๐๒๗	๙๗๖	๓๐,๐๐๓
	๒๕๒๙	๓๓,๖๕๐	๑,๓๖๖	๓๕,๐๑๖
	๒๕๓๐	๓๘,๐๗๒	๑,๗๓๑	๓๙,๘๐๓
	๒๕๔๔	๔๒,๐๓๕	๒,๑๓๒	๔๔,๑๖๗
กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอบ้านนา	๒๕๒๗	๑๒,๒๔๙	๓๓๒	๑๒,๕๘๑
	๒๕๒๘	๑๓,๑๒๑	๓๙๐	๑๓,๕๑๑
	๒๕๒๙	๑๕,๒๑๑	๕๕๖	๑๕,๗๕๗
	๒๕๓๐	๑๗,๒๑๐	๖๙๒	๑๗,๙๐๒
	๒๕๔๔	๑๙,๐๐๑	๘๕๒	๑๙,๘๕๓
กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวเกาะสมุย	๒๕๒๗	๑๑๗,๒๗๘	๒๕,๐๓๙	๑๔๒,๓๑๗
	๒๕๒๘	๑๒๕,๖๓๑	๒๙,๔๐๓	๑๕๕,๐๓๔
	๒๕๒๙	๑๔๕,๖๔๐	๔๑,๑๖๙	๑๘๖,๘๐๙
	๒๕๓๐	๑๖๔,๗๗๘	๕๒,๑๕๘	๒๑๖,๙๓๖
	๒๕๔๔	๑๘๑,๙๒๙	๖๔,๒๕๔	๒๔๖,๑๘๓
กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวเกาะพะงัน	๒๕๒๗	๑๕,๙๖๑	๖,๙๔๙	๒๒,๙๑๐
	๒๕๒๘	๑๗,๐๙๘	๘,๑๖๐	๒๕,๒๕๘
	๒๕๒๙	๑๙,๘๒๑	๑๑,๕๒๕	๓๑,๓๔๖
	๒๕๓๐	๒๒,๕๒๖	๑๔,๕๗๕	๓๗,๑๐๑
	๒๕๔๔	๒๔,๗๖๐	๑๗,๘๓๒	๔๒,๕๙๒
กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวหมู่เกาะอ่างทอง	๒๕๒๗	๕๑,๕๙๖	๒,๕๖๐	๕๔,๑๕๖
	๒๕๒๘	๕๕,๒๗๑	๒,๘๘๙	๕๘,๑๖๐
	๒๕๒๙	๖๔,๐๗๔	๔,๐๔๕	๖๘,๑๑๙
	๒๕๓๐	๗๒,๔๙๔	๕,๑๒๔	๗๗,๖๑๘
	๒๕๔๔	๘๐,๐๓๙	๖,๓๑๓	๘๖,๓๕๒

หมายเหตุ : การพยากรณ์ใช้อัตราเพิ่มเดียวกับระดับจังหวัด หรือส่วนแบ่งการตลาดคงที่
(เพื่อพิจารณาแนวโน้มโดยประมาณ) ดูรายละเอียดภาคผนวกที่ ๒.๘

ตารางที่ ๒.๒๐ แสดงเป้าหมายจำนวนนักท่องเที่ยวระดับต่าง ๆ
ในกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานี

กลุ่มแหล่งท่องเที่ยว	ปี พ.ศ. ๒๕๒๗		ปี พ.ศ. ๒๕๓๔	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สุราษฎร์ธานี (สฎ)				
๑. ปกติ (๑)	๒๑๘,๘๔๗	๑๐๐	๒๘๕,๑๕๑	๑๐๐
๒. ชั้นกลาง (๒)	๒๑๘,๘๔๗	๑๐๐	๓๐๕,๔๓๙	๑๐๐
เกาะสมุย				
๑. ปกติ	๑๔๒,๓๑๗	๖๕.๐ (สฎ ๑)	๑๘๖,๘๐๙	๖๕.๐ (สฎ ๑)
๒. ชั้นกลาง (๓)	๑๔๒,๓๑๗	๖๕.๐ (สฎ ๑)	๒๐๐,๐๖๓	๖๕.๐ (สฎ ๒)
ไชยา/พุมเรียง				
๑. ปกติ	๘๗,๖๘๖	๔๐.๑ (สฎ ๑)	๑๑๐,๒๖๙	๓๘.๗ (สฎ ๑)
๒. ชั้นกลาง (๒)	๘๗,๖๘๖	๔๐.๑ (สฎ ๑)	๑๒๔,๕๑๔	๔๐.๗ (สฎ ๑)
๓. ชั้นสูง (๒)	๘๗,๖๘๖	๔๐.๑ (สฎ ๑)	๑๔๒,๕๗๕	๕๐.๐ (สฎ ๑)
เกาะพะงัน				
๑. ปกติ (๑)	๒๒,๙๑๐	๑๐.๕ (สฎ ๑)	๓๑,๒๔๖	๑๓.๖ (สฎ ๑)
หมู่เกาะอ่างทอง				
๑. ปกติ	๕๔,๐๕๖	๒๔.๗ (สฎ ๑)	๖๘,๑๑๙	๒๓.๙ (สฎ ๑)
๒. ชั้นกลาง (๒)	๕๔,๐๕๖	๒๔.๗ (สฎ ๑)	๗๔,๘๓๓	๔๐.๐ (สฎ ๑)
อำเภอเมือง				
๑. ปกติ	๕๒,๗๑๐	๒๔.๑ (สฎ ๑)	๖๖,๓๕๓	๒๓.๓ (สฎ ๑)
๒. ชั้นกลาง (๓)	๕๒,๗๑๐	๒๔.๑ (สฎ ๑)	๗๓,๖๑๑	๒๔.๑ (สฎ ๒)
อำเภอดอนสัก				
๑. ปกติ	๒๗,๙๒๘	๑๒.๘ (สฎ ๑)	๓๕,๐๑๖	๑๒.๓ (สฎ ๑)
๒. ชั้นกลาง (๔)	๒๗,๙๒๘	๑๒.๘ (สฎ ๑)	๖๓,๕๐๐	๓๔.๐ (สฎ ๑)
อำเภอพนม/บ้านตาขุน				
๑. ปกติ	๑๒,๕๘๑	๕.๗ (สฎ ๑)	๑๕,๗๕๗	๕.๕ (สฎ ๑)
๒. ชั้นกลาง (๕)	๑๒,๕๘๑	๕.๗ (สฎ ๑)	๒๐,๒๔๓	๗.๑ (สฎ ๑)
อำเภอนาสาร/เวียงสระ(๖)	-	-	๑๔,๒๕๘	๕.๐ (สฎ ๑)

- หมายเหตุ :
- (๑) ขยายตัวตามปกติ
 - (๒) กระตุ้นการขยายตัว
 - (๓) แปรตามการขยายตัวของจังหวัด
 - (๔) ร้อยละ ๕๐ ของผู้โดยสารเรือเฟอร์รี่
 - (๕) เพิ่มเฉลี่ยร้อยละ ๘.๗
 - (๖) คาคการณ์

ตารางที่ ๒.๒๑ การพยากรณ์การกระจายตัวของนักท่องเที่ยวในเกาะสมุย ปี ๒๕๓๔ และ ๒๕๓๕

เกาะสมุย	ไม่พักแรม	หาดเจวง	หาดละไม	ตลาดหน้าทอง	หาดท้องยาง	หาดบึงรัก	หาดแม่รำพึง	วัดโรงเรียน	บ้าน	น้ำตกหน้าเมือง	น้ำตกหินลาด	วัดหน้าพระลาน	พระใหญ่เกาะล้าน	
หมู่เกาะ	สัดส่วนนักท่องเที่ยวทั้งหมด (๑)	๑๐๐.๐	๖๗	๖๑	๓๑	๓๓	๑๖	-	-	๓๔	๒๖	๕๓	๑๕	
	สัดส่วนคนพักแรม (๒)	๑๐๐.๐	๒๖	๑๘	๑๐	๕	๑๒	๖	๕	-	-	-	-	
	สัดส่วนนักท่องเที่ยวไป-กลับ (๓)	๑๐๐.๐	๕๕	๕๕	๕๑	๒๒	๒๕	๑๐	-	๓๕	๒๖	๕๓	๑๕	
	วันพักเฉลี่ย (ร้อยละ) (๔)	๕.๒	๖.๖	๖.๑	๓.๕	๕.๖๗	๕.๐	๗.๒	๓.๐	๓.๑	-	-	-	-
	คนพักเฉลี่ยต่อห้อง (๕)	๑.๗๒	๑.๖๖	๑.๖๖	๑.๖๗	๒.๕๕	๑.๖๖	๑.๕๕	-	-	-	-	-	-
หมู่เกาะ B	อัตราการเข้าพัก (%) (๖)	๕๕.๐	๕๕.๐	๕๕.๐	๕๕.๐	๕๕.๐	๕๕.๐	๕๕.๐	-	-	-	-	-	
	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน) (๗)	๑๕๖,๕๐๔	๑๓๖,๖๓๕	๑๓๖,๖๓๕	๑๓๖,๕๕๓	๕๗,๕๑๑	๖๑,๖๕๗	๒๕,๕๕๕	-	๗๐,๕๕๗	๕๕,๕๕๗	๕๕,๐๐๕	๒๖,๑๕๓	
	เฉลี่ย (คน/วัน) (๘)	๕๑๒	๓๖๓	๓๖๓	๓๖๓	๑๕๕	๑๖๕	๕๖	-	๑๕๕	๑๕๕	๑๗๑	๗๖	
	จำนวนนักท่องเที่ยวไป-กลับ (คน) (๙)	-	๕๕,๐๖๕	๕๕,๕๖๖	๕๕,๕๖๖	๕๕,๕๖๖	๓๕,๕๖๖	๑๕,๕๖๖	-	-	๕๕,๕๕๗	๕๕,๕๕๗	๒๖,๑๕๓	
	เฉลี่ย (คน/วัน) (๑๐)	-	๒๓๐	๒๕๑	๒๖๑	๑๖๑	๑๗๑	๕๑	-	-	๑๕๕	๑๗๑	๗๖	
หมู่เกาะ D	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน) (๑๑)	๑๓๗,๕๖๕	๑๓๖,๕๖๕	๑๓๖,๕๖๕	๑๓๖,๕๖๕	๑๓๖,๕๖๕	๑๓๖,๕๖๕	๑๓๖,๕๖๕	๑๓๖,๕๖๕	-	-	-	-	
	เฉลี่ย (คน-คืน/วัน) (๑๒)	๒,๕๖๕	๕๖๕	๕๖๕	๕๖๕	๕๖๕	๕๖๕	๕๖๕	-	-	-	-	-	
	ความต้องการห้องพัก (ห้อง) (๑๓)	๑,๕๖๐	๕๖๐	๕๖๐	๕๖๐	๕๖๐	๕๖๐	๕๖๐	-	-	-	-	-	
	จำนวนห้องพักที่ควรมี (ห้อง) (๑๔)	๒,๕๖๐	๕๖๐	๕๖๐	๕๖๐	๕๖๐	๕๖๐	๕๖๐	-	-	-	-	-	
	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน) (๑๕)	๒๑๖,๕๖๖	๑๕๕,๕๖๖	๑๕๕,๕๖๖	๑๕๕,๕๖๖	๑๕๕,๕๖๖	๑๕๕,๕๖๖	๑๕๕,๕๖๖	๑๕๕,๕๖๖	๑๕๕,๕๖๖	๑๕๕,๕๖๖	๑๕๕,๕๖๖	๑๕๕,๕๖๖	
หมู่เกาะ E	เฉลี่ย (คน/วัน) (๑๖)	๕๕๕	๕๕๕	๕๕๕	๕๕๕	๕๕๕	๕๕๕	๕๕๕	-	๕๕๕	๕๕๕	๕๕๕	๕๕๕	
	จำนวนนักท่องเที่ยวไป-กลับ (คน) (๑๗)	-	๑๐,๕๕๕	๑๐,๕๕๕	๑๐,๕๕๕	๑๐,๕๕๕	๑๐,๕๕๕	๑๐,๕๕๕	-	๑๐,๕๕๕	๑๐,๕๕๕	๑๐,๕๕๕	๑๐,๕๕๕	
	เฉลี่ย (คน/วัน) (๑๘)	-	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	-	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	
	จำนวนนักท่องเที่ยวไป-กลับ (คน) (๑๙)	๒๐๖,๐๕๕	๑๕๕,๕๕๕	๑๕๕,๕๕๕	๑๕๕,๕๕๕	๑๕๕,๕๕๕	๑๕๕,๕๕๕	๑๕๕,๕๕๕	๑๕๕,๕๕๕	๑๕๕,๕๕๕	๑๕๕,๕๕๕	๑๕๕,๕๕๕	๑๕๕,๕๕๕	
	เฉลี่ย (คน-คืน/วัน) (๒๐)	๑,๐๕๕	๑,๐๕๕	๑,๐๕๕	๑,๐๕๕	๑,๐๕๕	๑,๐๕๕	๑,๐๕๕	๑,๐๕๕	๑,๐๕๕	๑,๐๕๕	๑,๐๕๕	๑,๐๕๕	
หมู่เกาะ F	ความต้องการห้องพัก (ห้อง) (๒๑)	๑,๕๐๗	๕๐๗	๕๐๗	๕๐๗	๕๐๗	๕๐๗	๕๐๗	-	-	-	-	-	
	จำนวนห้องพักที่ควรมี (ห้อง) (๒๒)	๓,๑๖๑	๕๐๗	๕๐๗	๕๐๗	๕๐๗	๕๐๗	๕๐๗	-	-	-	-	-	
	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน) (๒๓)	๑๕๕,๕๕๕	๑๕๕,๕๕๕	๑๕๕,๕๕๕	๑๕๕,๕๕๕	๑๕๕,๕๕๕	๑๕๕,๕๕๕	๑๕๕,๕๕๕	๑๕๕,๕๕๕	๑๕๕,๕๕๕	๑๕๕,๕๕๕	๑๕๕,๕๕๕	๑๕๕,๕๕๕	
	เฉลี่ย (คน/วัน) (๒๔)	๑๕๕	๑๕๕	๑๕๕	๑๕๕	๑๕๕	๑๕๕	๑๕๕	๑๕๕	๑๕๕	๑๕๕	๑๕๕	๑๕๕	
	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน) (๒๕)	๑๕๕,๕๕๕	๑๕๕,๕๕๕	๑๕๕,๕๕๕	๑๕๕,๕๕๕	๑๕๕,๕๕๕	๑๕๕,๕๕๕	๑๕๕,๕๕๕	๑๕๕,๕๕๕	๑๕๕,๕๕๕	๑๕๕,๕๕๕	๑๕๕,๕๕๕	๑๕๕,๕๕๕	

หมายเหตุ : (๑) สัดส่วนนักท่องเที่ยวที่ไปแต่ละแหล่งท่องเที่ยว ประมาณจากส่วนแบ่งการตลาดปี ๒๕๓๓ หรือการขยายตัวประมาณร้อยละ ๕.๕
 (๒) สัดส่วนคนพักแรม ประมาณจากส่วนแบ่งการตลาดปี ๒๕๓๕ และปรับให้เหมาะสมกับการพัฒนา คือมีผู้พักแรมร้อยละ ๕๕
 (๓) สัดส่วนนักท่องเที่ยวไป-กลับ (เฉพาะพื้นที่นี้) ๑) ได้จาก (๑)-(๒) คูณร้อยละ ๕
 (๔) วันพักเฉลี่ยกำหนดให้ชาวไทยพักเฉลี่ยคนละ ๓ วัน ชาวต่างประเทศพักเฉลี่ยคนละ ๑๓ วัน และใช้สัดส่วนระหว่างชาวไทย:ชาวต่างประเทศ เท่ากับสัดส่วนในเชิงข้อมูลและพื้นที่นี้ นำมาคำนวณวันพักเฉลี่ยของพื้นที่นี้
 (๕) คนพักเฉลี่ยต่อห้อง ใช้จำนวนคนพักเฉลี่ยต่อห้องของปัจจุบันเป็นเกณฑ์การพิจารณา
 (๖) อัตราการเข้าพัก กำหนดให้ทุกโรงแรม-ซิงเกิ้ลโร้ว ครบมีอัตราการเข้าพักอย่างน้อยร้อยละ ๕๕ ต่อปี (อัตราเฉลี่ยปัจจุบัน และเป็นอัตราที่เหมาะสมแก่การลงทุน)
 (๗) คน-คืน/วัน ทารด้วย คนพักเฉลี่ยต่อห้อง (๕)
 (๘) จาก (๗) ประมาณจำนวนห้องพัก โดยใช้วิธีการเข้าพัก ตาม (๖) จำนวนห้องพักที่ควรมีของเกาะสมุยทั้งหมด รวมห้องพักตามบ้าน, วัด, โรงเรียน ด้วย

๒.๑.๒ การพยากรณ์และกำหนดเป้าหมายรายได้จากการท่องเที่ยว

(๑) รายได้จากการท่องเที่ยว

จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในปี ๒๕๒๕ จังหวัดสุราษฎร์ธานีมี GDP ภาคบริการ ๑,๐๕๗.๗ ล้านบาท (ราคาคงที่ปี ๒๕๒๕) และประมาณว่าในปี ๒๕๓๔ ภาคบริการจังหวัดสุราษฎร์ธานี จะเพิ่มขึ้นเป็น ๒,๑๑๒.๖ ล้านบาท โดยมีอัตราเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ ๑๒.๐ ต่อปี ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๕ (๒๕๒๕-๒๕๒๙) และเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ ๑๑.๑ ต่อปีในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๖ (๒๕๓๐ - ๒๕๓๔) ในการพิจารณาประมาณรายได้จากการท่องเที่ยว จะได้ใช้อัตราเพิ่มการบริการนี้เป็นแนวในการพิจารณารายได้จากการท่องเที่ยวในอนาคต ทั้งนี้เพราะภาคบริการมีความเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมากที่สุด

ในปี ๒๕๒๗ ประมาณได้ว่า การท่องเที่ยวได้ก่อให้เกิดรายได้แก่จังหวัด ๒๔๒.๔ ล้านบาท (ไม่รวมรายได้ในหมวดค่าพาหนะ) ดังนั้น จึงประมาณรายได้จากการท่องเที่ยว ในปี ๒๕๓๔ ได้ ๔๖๗.๔ ล้านบาท (ตารางที่ ๒.๒๒) ซึ่งจะกำหนดเป็นเป้าหมายในการพัฒนาการท่องเที่ยวขั้นต่ำด้วย การที่จะให้การท่องเที่ยวมีรายได้เพิ่มขึ้นนี้มีตัวแปรที่สำคัญอยู่ ๒ ตัว คือ ต้องเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยว และ/หรือ เพิ่มรายจ่ายของนักท่องเที่ยว

เกาะสมุย ในปี ๒๕๒๗ เกาะสมุยมีรายได้จากการท่องเที่ยว ๑๕๔.๔ บาท (ร้อยละ ๖๓.๘๗ ของรายได้ของจังหวัด ไม่รวมรายได้หมวดค่าพาหนะ) ซึ่งนับว่าเป็นแหล่งรายได้หลักของจังหวัด การกำหนดเป้าหมายของรายได้ในอนาคต จึงได้ใช้อัตราเพิ่มเดียวกับการประมาณการในระดับจังหวัด คือการกำหนดให้สัดส่วนของรายได้คงเดิมร้อยละ ๖๓.๘๗ ของรายได้ทั้งจังหวัด ดังนั้น เป้าหมายรายได้จากการท่องเที่ยวเกาะสมุยในปี ๒๕๓๔ จะมีประมาณ ๒๙๘.๕๐ ล้านบาท เป็นรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวไทย ๒๐๘.๙๕ ล้านบาท และจากชาวต่างประเทศอีก ๘๙.๕๕ ล้านบาท เป็นขั้นต่ำ หรือ ๓๑๖.๓ ล้านบาท และ ๔๙๔.๐ ล้านบาท เป็นขั้นกลางและสูงตามลำดับ

(๒) เป้าหมายค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว

สรุปได้ว่าถ้าใช้การพยากรณ์ขั้นต่ำปี ๒๕๓๔ จะมีนักท่องเที่ยว ๒๘๕,๑๕๑ คน ถ้าต้องการให้สุราษฎร์ธานีมีรายได้จากการท่องเที่ยว ๔๖๗.๔ ล้านบาท นักท่องเที่ยวจะต้องใช้จ่ายเฉลี่ย ๑,๖๓๙.๑๐ บาทต่อคน แต่ถ้าใช้การพยากรณ์ขั้นกลาง จะมีนักท่องเที่ยว ๓๐๕,๔๓๙ คน

ตารางที่ ๒.๒๒ การพยากรณ์รายได้จากการท่องเที่ยว

ระดับการพยากรณ์	๒๕๒๗	๒๕๒๙	๒๕๓๕ ^๕
รวม ^๒	๒๔๒.๔ ^๑	๓๐๐.๕๗๖	๔๖๗.๔๙
ขั้นต่ำ			
ชาวไทย	๑๘๒.๙๒	-	๓๒๗.๑๘
ชาวต่างประเทศ	๕๙.๔๘	-	๑๔๐.๒๒
รวม ^๓	๒๔๒.๔	-	๔๙๕.๒๒๒
ขั้นกลาง			
ชาวไทย	๑๘๒.๙๒	-	๓๔๖.๖๕
ชาวต่างประเทศ	๕๙.๔๘	-	๑๔๘.๕๗
รวม ^๔	๒๔๒.๔	-	๗๗๓.๕
ขั้นสูง			
ชาวไทย	๑๘๒.๙๒	-	๕๔๑.๔๕
ชาวต่างประเทศ	๕๙.๔๘	-	๒๓๒.๐๕

- หมายเหตุ :
๑. ประมาณการจากรายจ่ายของนักท่องเที่ยวปี ๒๕๒๗ (ไม่รวมค่าพาหนะ)
 ๒. พยากรณ์โดยใช้อัตราการขยายตัวของภาคบริการคือ เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๑๒ ต่อปีในช่วงแผนฯ ฉบับที่ ๕ และเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๑.๑ ต่อปี ในช่วงแผนฯ ฉบับที่ ๖
 ๓. พยากรณ์โดยใช้อัตราเพิ่มตามการพยากรณ์ของการศึกษา การพัฒนาภาคใต้ตอนบน (JICA) คือ เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๑๔.๔ ต่อปี
 ๔. พยากรณ์โดยใช้อัตราเพิ่มจากอดีต (๒๕๒๕-๒๕๒๗) เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๓๑.๓ ต่อปี (เป็นการขยายตัวที่สูงเกินไป เพราะในอดีตเป็นระยะการขยายตัวอย่างสูง)
 ๕. ให้สัดส่วนรายได้จากชาวไทยต่อชาวต่างประเทศเป็น ๗๐ : ๓๐

นักท่องเที่ยวจะต้องใช้จ่ายเฉลี่ย ๑,๕๓๐.๒๐ บาทต่อคน (ตามราคาคงที่ปี ๒๕๒๗) ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย ทั้งสองค่านี้นี้สูงกว่าค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในปี ๒๕๒๗ ซึ่งเฉลี่ยเพียง ๑,๒๓๓.๘๖ บาท หรือประมาณว่า มีอัตราเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ ๔.๗ และ ๓.๔๓ ต่อปี ตามลำดับ (ตารางที่ ๒.๒๓)

การที่จะให้นักท่องเที่ยวใช้จ่ายเงินมากขึ้น มีความเป็นไปได้ ๒ ทาง คือ การขยายวันหยุด และ/หรือ การเพิ่มค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว ซึ่งเมื่อพิจารณาลักษณะการท่องเที่ยว แล้วคาดว่า การขยายวันหยุดมีความเป็นไปได้น้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักท่องเที่ยวชาวไทยซึ่งการท่องเที่ยวถูกจำกัดด้วยวันหยุด ส่วนชาวต่างประเทศระยะเวลาพักมีแนวโน้มลดลง เพราะ นักท่องเที่ยวประเภทชั้นสูงหรือครอบครัวมีมากขึ้น ดังนั้น การเพิ่มค่าใช้จ่ายน่าจะเป็นวิธีหลักที่เหมาะสมที่สุด โดยการปรับปรุงโครงสร้างการใช้จ่าย การปรับปรุง การบริการ และค่าบริการ เป็นต้น นอกจากนี้ การชักจูงให้นักท่องเที่ยวชั้นสูงหรือผู้มีรายได้สูงมาเที่ยวให้มากขึ้น จะมีโอกาสเพิ่มค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวได้อีกทางหนึ่งด้วย

(๓) นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมาย

การที่จะให้นักท่องเที่ยวใช้จ่ายเงินในการท่องเที่ยว นั้น การโฆษณาประชาสัมพันธ์ ควรเน้นนักท่องเที่ยวในระดับรายได้ต่าง ๆ คือ

นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีรายได้ปานกลางค่อนข้างสูง (๕,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท/เดือน) ทั้งนี้เพราะนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ (กลุ่มรายได้ ๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท/เดือน มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยคนละ ๒,๑๕๑.๘๐ บาท กลุ่มรายได้ ๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท/เดือน มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยคนละ ๒,๒๗๓.๘๑ บาท) กลุ่มอาชีพและแหล่งที่มาไม่มีความแตกต่างกันมากนัก

นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศนั้น ไม่ค่อยมีความแตกต่างของค่าใช้จ่ายในกลุ่มระดับรายได้ต่าง ๆ กันมากนัก อย่างไรก็ตาม ในกลุ่มที่มีรายได้ประมาณ ๔๐,๐๐๐ - ๘๐,๐๐๐ บาท/เดือน มีรายจ่ายค่อนข้างสูงที่สุด (เฉลี่ย ๒,๕๐๐ บาท/คน) เป้าหมายของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจึงควรกระจายทั่ว ๆ ไป แต่มีข้อควรพิจารณาคือรูปแบบการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวกลุ่มสูงอายุหรือครอบครัวจะมีแนวโน้มความต้องการการบริการท่องเที่ยวที่ค่อนข้างดี ค่าใช้จ่ายต่อวันจึงสูง แต่ค่าใช้จ่ายรวมอาจน้อยกว่ากลุ่มคนหนุ่ม-สาว หรือกลุ่มนักศึกษาซึ่งอยู่นานแต่ใช้จ่ายต่อวันน้อย ดังนั้น ในพื้นที่พัฒนาก้าวหน้าควรเน้นการชักจูงนักท่องเที่ยวกลุ่มแรกมากขึ้น

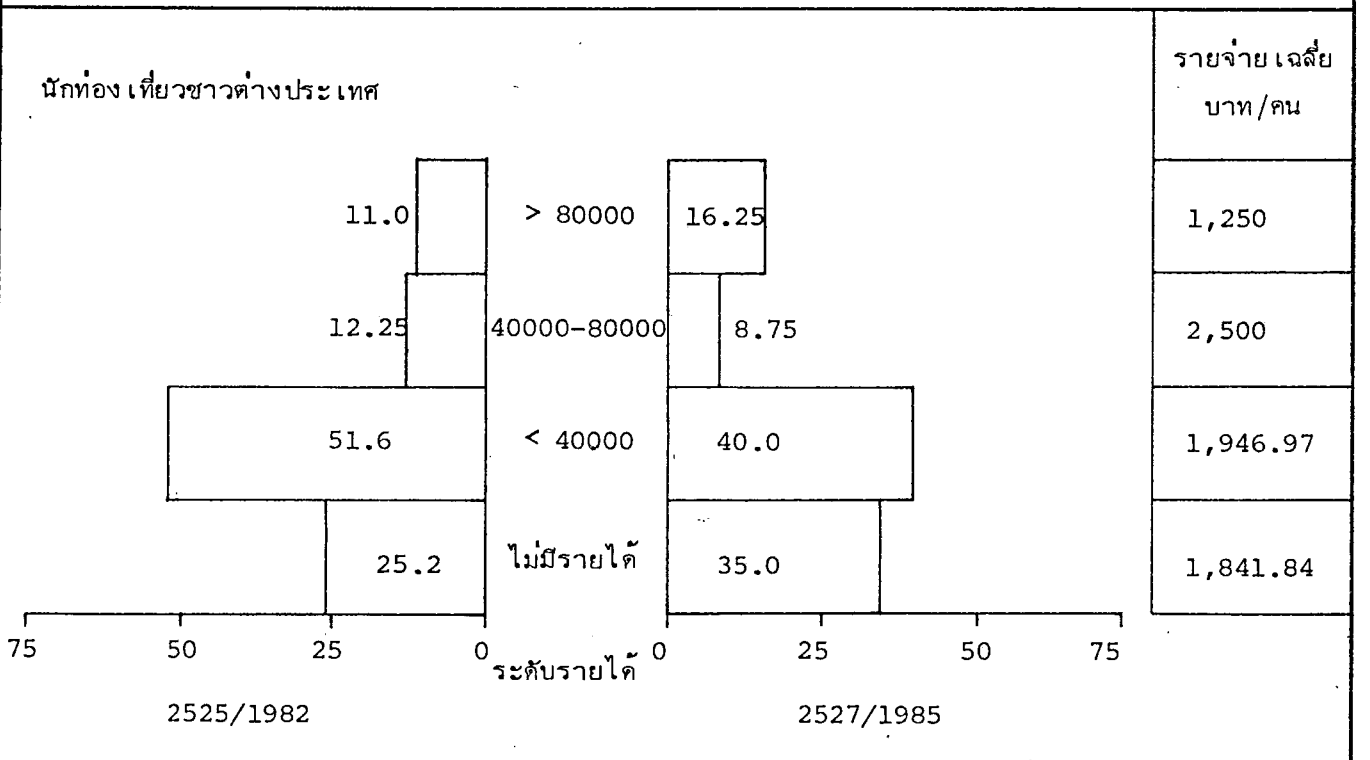
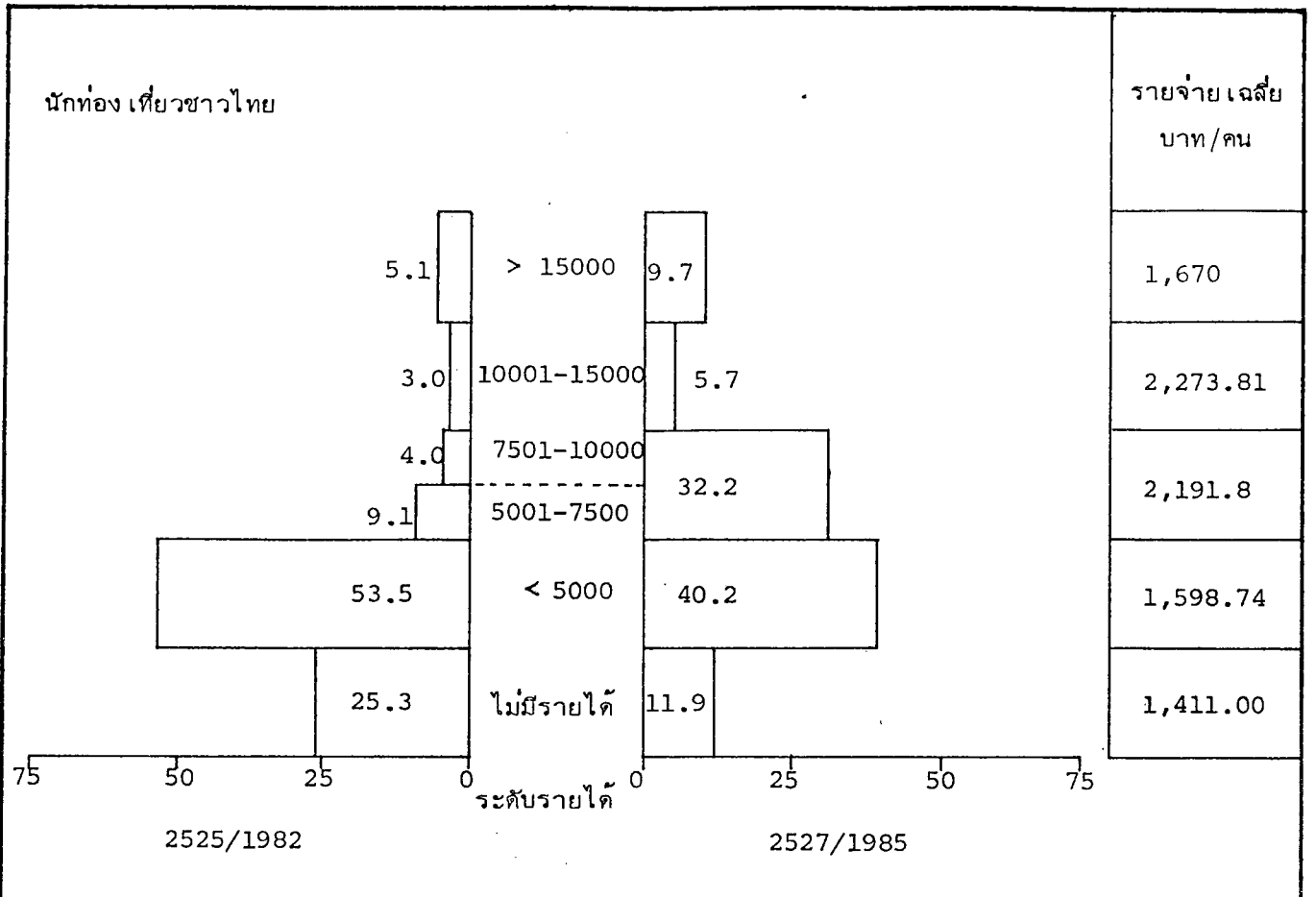
รูปที่ ๒.๒๓ แสดงสัดส่วนระดับรายได้ของนักท่องเที่ยว และรายจ่ายเฉลี่ยต่อคนของนักท่องเที่ยวแต่ละระดับ

ตารางที่ ๒.๒๓ เป้าหมายการพัฒนาตลาดการท่องเที่ยวในปี ๒๕๓๔ ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี

การขยายตัว	เป้าหมาย		จำนวนนักท่องเที่ยว คน	รายได้จากการท่องเที่ยว (ไม่รวมค่าพาหนะ) ล้านบาท	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย ต่อคน	วันพักเฉลี่ย** วัน/คน	รายจ่ายเฉลี่ย บาท/คน/วัน
	นักท่องเที่ยว	เป้าหมาย					
ขั้นต่ำ	รวม		๒๘๕,๑๕๑	๔๖๗.๕๐	๑,๖๓๕.๑๐	-	-
	ชาวไทย		๒๓๐,๔๘๐	๓๒๗.๑๘	๑,๔๑๕.๕๐	๓	๔๓๓.๑๘
	ชาวต่างประเทศ		๕๔,๖๗๑	๑๔๐.๒๒	๒,๕๖๔.๗๐	๑๓	๑๔๗.๒๕
ขั้นกลาง	รวม		๓๐๕,๔๓๕	๕๖๗.๕๐	๑,๕๓๐.๒๐	-	-
	ชาวไทย		๒๕๖,๕๕๕	๓๒๗.๑๘	๑,๓๒๖.๘๐	๓	๔๕๒.๒๘
	ชาวต่างประเทศ		๕๘,๘๘๐	๑๔๐.๒๒	๒,๓๘๒.๕๐	๑๓	๑๘๓.๒๗

หมายเหตุ * ให้รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๑๒ ต่อปี ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๗-๒๕๓๕ และเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๑๑.๑ ต่อปี ในช่วง พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๕ ตามอัตราการเพิ่มขึ้นของ GDP สุราษฎร์ธานีภาคบริการ ค่าใช้จ่ายที่ได้เป็นราคาคงที่ปี ๒๕๒๗

** วันพักเฉลี่ยปัจจุบัน ชาวไทยพักเฉลี่ย ๒.๘๕ วัน/คน ชาวต่างประเทศพักเฉลี่ย ๑๒.๗๕ วัน/คน

รูปที่ ๒.๒๓ สัดส่วนระดับรายได้ของนักท่องเที่ยว และรายจ่ายเฉลี่ยต่อคน

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

๒.๑.๓ การพยากรณ์และการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
และการบริการเพื่อการท่องเที่ยว

(๑) เป้าหมายการพัฒนากิจกรรมคมนาคมขนส่ง

ปัจจุบันการบริการของรัฐที่บริการนักท่องเที่ยวระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว จังหวัดสุราษฎร์ธานีและเกาะสมุยนั้น กล่าวโดยทั่วไปยังมีความเพียงพอในช่วงภาวะการปกติ แต่ในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวมักจะมีปัญหาอยู่บ้าง โดยเฉพาะในช่วงวันหยุดนักชดถุขระยะยาวที่ม นักท่องเที่ยวมากขึ้นเป็นจำนวนมากกว่าช่วงเวลาปกติ ซึ่งรัฐและผู้ประกอบการ เอกชนได้ เข้าใจใน ปัญหาี้ โดยมีการเพิ่มการบริการให้มากขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว จากการพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยว และคนท้องถิ่นสามารถคาดการณ์ความต้องการของสิ่งบริการพื้นฐานต่อการท่องเที่ยวได้ดังนี้

(๑.๑) เครื่องบินโดยสาร ในปัจจุบันมีเครื่องบินโดยสารเปิดบริการบินสู่ จังหวัดสุราษฎร์ธานีวันละ ๑ เที่ยวบิน สามารถบริการผู้โดยสารได้ประมาณ ๑๒๓ คน ซึ่งสามารถให้ บริการสนองความต้องการได้อย่างเพียงพอตลอดช่วงปี ๒๕๔๔ แต่เนื่องจากเครื่องบินที่บริการอยู่ ปัจจุบันเป็นเครื่องบินสายยาวที่บริการผู้โดยสารถึงจังหวัดภูเก็ตและหาดใหญ่ ทำให้ส่วนแบ่งของที่นั่ง ของผู้โดยสารไปจังหวัดสุราษฎร์ธานีต่ำกว่าความสามารถในการให้บริการ ซึ่งเกิดความไม่เพียงพอ ได้ในบางครั้ง อย่างไรก็ตาม ในอนาคตความต้องการใช้บริการโดยเครื่องบินโดยสารไปยัง จังหวัดสุราษฎร์ธานีอาจสูงกว่าที่พยากรณ์ไว้ จึงเป็นสิ่งที่ควรติดตามอย่างต่อเนื่อง

(๑.๒) รถไฟ ปกติจะมีขบวนรถไฟอยู่ ๒ ขบวน คือ ขบวนรถด่วนกรุงเทพฯ นครศรีธรรมราช และกรุงเทพฯ-ตรัง ที่มีตู้พ่วงรับส่งผู้โดยสารสู่จังหวัดสุราษฎร์ธานีโดยเฉพาะ ขบวนละ ๓ ตู้ สามารถบริการผู้โดยสารได้วันละ ๔๕๖ คน ซึ่งจะตอบสนองความต้องการได้ เพียงพอเฉพาะช่วงวันธรรมดาและวันหยุดธรรมดาเท่านั้น ส่วนในช่วงวันหยุดระยะยาวทั้งใน ปัจจุบันและอนาคตจะไม่เพียงพอแก่ความต้องการของผู้โดยสารที่เพิ่มขึ้น ถึงแม้ว่าขบวนรถสายยาว สายอื่น ๆ อีก ๔ ขบวนผ่านจังหวัดสุราษฎร์ธานีก็ตาม แต่ความแน่นอนในการให้บริการสำหรับ ผู้โดยสารของจังหวัดสุราษฎร์ธานีขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้โดยสารจากแหล่งอื่นที่ใช้บริการ ร่วมกัน ดังนั้นถ้าจะให้เพียงพอแก่ความต้องการของผู้โดยสารแล้ว ควรมีการเพิ่มบริการสำหรับ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยเฉพาะตั้งแต่ช่วงปี ๒๕๒๔ เป็นต้นไป

(๑.๓) รถโดยสารประจำทางปรับอากาศ การบริการรถโดยสารประจำทางปรับอากาศที่รับส่งผู้โดยสารโดยตรงสู่จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีความสามารถให้บริการได้วันละ ๔๖๐ คน ซึ่งสามารถให้บริการตามความต้องการได้ในช่วงวันธรรมดาและช่วงวันหยุด เสาร์-อาทิตย์ จนถึงปี ๒๕๔๔ แต่จะไม่สามารถบริการได้เพียงพอในช่วงวันหยุดระยะยาว ซึ่งปัจจุบันผู้ประกอบการได้แก้ปัญหาโดยจัดรถบริการเพิ่มขึ้นให้เพียงพอแก่ความต้องการ หรือจัดให้ผู้โดยสารประจำทางปรับอากาศอื่นที่ผ่านจังหวัดสุราษฎร์ธานีด้วย

เมื่อกล่าวโดยรวมโดยพิจารณาจากจำนวนผู้โดยสารเฉลี่ยทั้งปีแล้ว การให้บริการของรถโดยสารประจำทางปรับอากาศในปัจจุบัน จะเพียงพอแก่ความต้องการจนถึงปี ๒๕๔๔

(๑.๔) รถโดยสารประจำทางธรรมดา ในปัจจุบันถ้าพิจารณาเฉพาะการบริการรถโดยสารประจำทางธรรมดาที่วิ่งโดยตรงสู่จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีเพียง ๒ เที่ยวสามารถบริการผู้โดยสารได้เพียงวันละ ๑๒๔ คนเท่านั้น ซึ่งไม่เพียงพอแก่ความต้องการในปัจจุบัน แต่ผู้โดยสารสามารถใช้บริการรถสายยาวที่ผ่าน และให้บริการแก่ผู้โดยสารของจังหวัดสุราษฎร์ธานีอีกถึงวันละ ๑๔ เที่ยว สามารถบริการผู้โดยสารได้ถึง ๘๖๘ คนต่อวัน ซึ่งผู้โดยสารของจังหวัดสุราษฎร์ธานี สามารถใช้บริการนี้ได้อย่างเพียงพอ แต่จะสามารถบริการได้ถึงช่วงปีไหนนั้นไม่สามารถคาดการณ์ได้แน่นอนเพราะขึ้นอยู่กับจำนวนผู้โดยสารที่จะมาใช้บริการร่วมกัน ซึ่งบางช่วงถ้าเกิดปัญหาการบริการไม่เพียงพอ ทางบริษัทขนส่งสามารถแก้ปัญหาดังกล่าวได้ โดยการจัดเที่ยวรถเพิ่มขึ้นเป็นพิเศษ

(๑.๕) เรือโดยสารไปเกาะสมุย ปัจจุบันการเดินทางไปเกาะสมุยมีเรือที่ให้บริการถึง ๓ ประเภท คือ เรือเฟอร์รี่ เรือคววน และเรือนอน ซึ่งปัจจุบันมีความสามารถนำผู้โดยสารไปยังเกาะสมุยได้วันละ ๑,๕๘๐ - ๒,๐๐๐ คนต่อวัน การให้บริการสามารถเพียงพอไปจนถึงปี ๒๕๔๔ เฉพาะในช่วงวันธรรมดาและวันหยุดสุดสัปดาห์ แต่ในช่วงวันหยุดระยะยาวที่มีนักท่องเที่ยวเดินทางมามาก การบริการในปัจจุบันไม่เพียงพอ ต้องเพิ่มเที่ยวเดินทางของเรือเฟอร์รี่ และเรือคววนได้อีกประมาณ ๑,๒๐๐ คน ซึ่งจะสามารถให้บริการเพียงพอได้จนถึงปี ๒๕๔๔ อย่างไรก็ตาม ความสามารถของเรือโดยสารที่มีอยู่อาจไม่สามารถใช้การได้จนถึงปี ๒๕๔๔ ซึ่งจำเป็นต้องมีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงคุณภาพเรือ ในระยะเวลาไม่นานนี้ ดังนั้น จึงควรพิจารณาใช้เรือโดยสารความเร็วสูง เช่น ไฮโรฟลอยด์ หรือเจ็ทฟลอยด์ เข้ามาบริการแทนอย่างช้าในปี ๒๕๓๔ ซึ่งจะสามารถให้บริการสำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการใช้เวลาเดินทางให้น้อยที่สุดได้

ตารางที่ ๒.๒๔ แสดงการพยากรณ์ของพาหนะเดินทางต่าง ๆ

(๒) เป้าหมายการพัฒนาบริการการท่องเที่ยว

(๒.๑) บริการด้านที่พัก สถานบริการที่พักที่เปิดบริการในปัจจุบันโดยรวมทั้งปี ยังคงเพียงพอแก่ความต้องการ ยกเว้นบางช่วงในฤดูกาลท่องเที่ยว ซึ่งตรงกับช่วงวันหยุดระยะยาว จำนวนห้องพักที่มีอยู่อาจไม่เพียงพอแก่ความต้องการ แต่ก็ยังไม่เป็นปัญหาที่สำคัญต่อการท่องเที่ยว เพราะในแต่ละปีจะมีช่วงเวลาดังกล่าวเพียงไม่กี่วัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เกาะสมุย นักท่องเที่ยวสามารถให้บริการที่พักของวัดและโรงเรียนบางแห่งทดแทนได้

ในปี ๒๕๒๗ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีจำนวนห้องพักทั้งหมด ๓,๑๘๘ ห้อง มีผู้เข้าพักทั้งสิ้น ๑,๗๒๑ ห้อง คิดเป็นอัตราการเข้าพักเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๕๔ ในการเพิ่มจำนวนห้องพักเพื่อตอบสนองความต้องการที่เพิ่มขึ้นนั้น เกณฑ์ที่ใช้ตัดสินใจในการลงทุนจะขึ้นอยู่กับอัตราการเข้าพักเป็นหลักคือ อัตราการเข้าพักขั้นต่ำไม่ควรต่ำกว่าร้อยละ ๕๓ แต่เมื่อพิจารณาสถานบริการที่พักของจังหวัดสุราษฎร์ธานีในปัจจุบันมีอัตราการเข้าพักถึงร้อยละ ๕๔ ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถตัดสินใจลงทุนได้ ดังนั้น การพยากรณ์การเพิ่มจำนวนห้องพักเพื่อตอบสนองความต้องการที่เพิ่มขึ้นในปี ๒๕๓๔ ของการวางแผนครั้งนี้ จึงกำหนดให้อัตราการเข้าพักร้อยละ ๕๔ เท่ากับปี ๒๕๒๗ นอกจากนี้ เพื่อให้การพัฒนาการท่องเที่ยวเหมาะสม จึงได้กำหนดเป้าหมายในการเพิ่มจำนวนห้องพักดังนี้ (ดูตารางที่ ๒.๒๔)

ในปี ๒๕๓๔ จังหวัดสุราษฎร์ธานีควรมีจำนวนห้องพักเพิ่มขึ้นเป็น ๔,๑๕๒ ห้อง หรือเพิ่มขึ้น ๙๖๔ ห้อง จากปี ๒๕๒๗ โดยจำแนกตามแหล่งต่าง ๆ ได้ดังนี้

ก) ในเขต อ. เมือง และ อ. พุนพิน ควรมีจำนวนห้องพักได้สูงสุดไม่เกิน ๑,๗๔๔ ห้อง หรือเพิ่มขึ้นได้ไม่เกิน ๒๕๔ ห้อง

ข) อ. เกาะสมุยควรมีจำนวนห้องพักสูงสุดไม่เกิน ๒,๐๕๔ ห้อง หรือเพิ่มขึ้นได้ไม่เกิน ๖๓๒ ห้อง

ค) อ. เกาะพะงัน ควรมีจำนวนห้องพักสูงสุดไม่เกิน ๒๒๐ ห้อง หรือเพิ่มขึ้นได้ไม่เกิน ๔๘ ห้อง

นอกจากกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวหลักดังที่กล่าวมาแล้ว จังหวัดสุราษฎร์ธานี ยังมีกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่มีความสำคัญและควรที่จะพัฒนาเป็นแหล่งที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว เพื่อเป้าหมายในการกระจายแหล่งที่พักของนักท่องเที่ยว ไปสู่แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ซึ่งได้แก่

ตารางที่ ๒.๒๔ การพยากรณ์จำนวนผู้โดยสารที่ต้องการเดินทางโดยพาหนะประเภทต่าง ๆ ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี จนถึงปี ๒๕๕๕

พาหนะเดินทาง	ช่วงวันธรรมดา คน/ปี (เฉลี่ย คน/วัน)	ช่วงวันหยุดธรรมดา คน/ปี (เฉลี่ย คน/วัน)	ช่วงวันหยุดระยะยาว คน/ปี (เฉลี่ย คน/วัน)	รวมทั้งปี คน/ปี (เฉลี่ย คน/วัน)	ความสามารถ ในการให้บริการปกติ (คน/วัน)
๑. เครื่องบิน					๑๒๓-๒๕๖ (สุราษฎร์ธานี)
๒๕๒๗	๑๓,๕๕๕ (๕๕)	๖,๓๑๕ (๖๕)	๑,๕๕๕ (๖๕)	๒๑,๔๒๕ (๕๕)	
๒๕๓๕	๑๖,๖๒๖ (๖๕)	๗,๕๖๐ (๕๕)	๒,๓๑๕ (๕๖)	๒๖,๕๐๕ (๗๓)	
๒๕๓๕	๑๕,๕๓๖ (๗๖)	๕,๕๖๕ (๕๕)	๒,๖๓๕ (๕๕)	๒๓,๗๓๕ (๕๓)	
๒๕๔๕	๒๑,๐๕๕ (๘๖)	๕,๕๖๕ (๑๐๗)	๒,๕๕๖ (๑๐๕)	๒๙,๑๗๕ (๕๓)	เพียงพอ
๒. รถไฟ					๕๕๖ ไม่เพียงพอ
๒๕๒๗	๑๐๖,๕๒๖ (๕๓๕)	๕๑,๕๑๗ (๕๖๖)	๒๕,๕๓๗ (๕๒๕)	๑๘๓,๕๘๐ (๕๗๕)	
๒๕๓๕	๑๒๕,๕๒๑ (๕๖๖)	๕๐,๐๕๕ (๕๓๕)	๓๐,๐๕๕ (๑,๑๑๕)	๒๐๕,๖๓๕ (๕๗๓)	
๒๕๓๕	๑๕๕,๓๒๕ (๕๕๐)	๕๖,๐๕๕ (๖๐๓)	๓๓,๖๖๖ (๑,๒๕๕)	๒๔๕,๐๔๖ (๖๕๖)	
๒๕๔๕	๑๖๑,๓๕๕ (๖๕๖)	๖๒,๐๕๗ (๖๖๕)	๓๗,๐๕๓ (๑,๓๗๓)	๒๖๐,๕๕๕ (๗๑๖)	
๓. รถปรับอากาศ					๕๖๐ เริ่มไม่เพียงพอ
๒๕๒๗	๖๗,๕๕๕ (๒๗๖)	๓๐,๖๓๕ (๓๒๕)	๑๕,๕๕๓ (๕๕๐)	๑๑๓,๗๔๕ (๓๑๐)	
๒๕๓๕	๘๒,๑๖๓ (๓๓๕)	๓๖,๕๑๑ (๓๕๗)	๑๕,๑๐๕ (๖๗๑)	๑๓๓,๗๗๙ (๓๗๕)	
๒๕๓๕	๙๖,๐๕๕ (๓๗๕)	๕๑,๒๗๓ (๕๕๕)	๒๐,๓๕๕ (๗๕๕)	๑๕๗,๖๘๓ (๔๒๐)	
๒๕๔๕	๑๐๑,๕๖๕ (๔๑๕)	๕๕,๕๓๕ (๕๕๐)	๒๖,๕๕๖ (๘๓๑)	๑๘๓,๕๕๕ (๕๖๕)	
๔. รถ บ.ข.ส.					สายตรง ๑๒๕ สายยาว ๘๖๕
๒๕๒๗	๕๖,๒๕๕ (๑๕๕)	๒๐,๑๐๕ (๒๑๖)	๑๐,๕๕๓ (๓๕๖)	๘๖,๙๑๕ (๒๑๐)	
๒๕๓๕	๕๕,๕๕๖ (๒๒๗)	๒๕,๑๖๕ (๒๖๖)	๑๒,๖๖๖ (๕๖๕)	๙๓,๓๘๘ (๒๕๓)	
๒๕๓๕	๖๒,๖๕๕ (๒๕๕)	๒๖,๕๕๕ (๒๕๐)	๑๕,๑๐๐ (๕๒๖)	๑๐๓,๘๐๗ (๒๕๕)	
๒๕๔๕	๖๕,๕๕๖ (๒๕๖)	๒๕,๕๖๕ (๓๑๑)	๑๕,๕๒๗ (๕๗๕)	๑๐๕,๘๐๗ (๓๑๕)	เพียงพอ
๕. เรือเฟอร์รี่					๘๐๐-๑,๓๐๐
๒๕๒๗	๖๓,๕๖๕ (๒๕๕)	๓๓,๕๕๖ (๓๖๕)	๕๕,๑๖๗ (๑,๖๓๖)	๑๕๑,๕๘๗ (๓๖๖)	
๒๕๓๕	๗๕,๕๕๕ (๓๐๕)	๕๐,๕๗๕ (๕๓๕)	๕๕,๕๕๕ (๒,๐๑๖)	๑๖๕,๖๘๗ (๕๖๕)	
๒๕๓๕	๘๖,๗๑๕ (๓๓๖)	๕๕,๕๕๗ (๕๕๓)	๖๑,๓๕๕ (๒,๒๗๕)	๑๙๙,๖๒๗ (๕๑๗)	
๒๕๔๕	๙๐,๒๗๕ (๓๖๗)	๕๕,๑๕๕ (๕๒๕)	๖๗,๗๑๕ (๒,๕๐๕)	๒๑๓,๑๔๖ (๕๖๖)	เพียงพอ
๖. เรือควม					๓๐๐
๒๕๒๗	๕๐,๕๓๐ (๒๐๕)	๑๕,๖๒๓ (๒๑๑)	๕,๒๐๗ (๓๕๑)	๗๑,๓๖๐ (๒๑๗)	
๒๕๓๕	๕๗,๑๒๕ (๒๓๖)	๒๖,๑๖๓ (๒๓๕)	๑๐,๕๕๕ (๓๕๕)	๘๔,๘๔๓ (๒๕๕)	
๒๕๓๕	๖๑,๖๗๕ (๒๕๑)	๒๓,๕๕๕ (๒๕๗)	๑๑,๓๕๖ (๕๒๐)	๙๖,๕๘๕ (๒๖๕)	
๒๕๔๕	๖๖,๓๐๐ (๒๖๕)	๒๕,๖๐๕ (๒๗๕)	๑๒,๒๐๕ (๕๕๖)	๑๐๕,๑๐๕ (๒๕๕)	เพียงพอ
๗. เรือนอน					๕๕๐
๒๕๒๗	๒๗,๕๕๖ (๑๑๖)	๑๕,๕๓๕ (๑๕๕)	๕,๕๐๑ (๑๖๓)	๔๖,๕๙๑ (๑๒๗)	
๒๕๓๕	๓๑,๒๕๖ (๑๒๗)	๑๕,๕๖๕ (๑๗๐)	๕,๕๖๖ (๑๘๐)	๕๑,๕๘๗ (๑๕๖)	
๒๕๓๕	๓๓,๕๕๓ (๑๓๗)	๑๖,๗๖๖ (๑๘๐)	๕,๑๗๕ (๑๕๖)	๕๕,๕๙๔ (๑๕๖)	
๒๕๔๕	๓๖,๕๒๑ (๑๕๕)	๑๗,๗๓๖ (๑๙๑)	๕,๕๕๗ (๒๐๓)	๕๙,๘๑๔ (๑๖๓)	เพียงพอ

ตารางที่ ๒.๒๕ การพยากรณ์และการกำหนดเป้าหมายจำนวนห้องพักในโรงแรมและบังกาโลของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี ๒๕๒๗ - ๒๕๓๔

สถานที่ตั้ง	จำนวนห้องพัก (๑) ที่ต้องการ ปี ๒๕๒๗	จำนวนห้องพัก (๒) ที่มีใน ปี ๒๕๒๗	อัตรา (๓) การเข้าพัก ปี ๒๕๒๗	จำนวนห้องพัก (๔) ที่ต้องการ ปี ๒๕๓๔	จำนวนห้องพัก (๕) ที่จะมีใน ปี ๒๕๓๔	อัตรา (๖) การเข้าพัก ปี ๒๕๓๔	จำนวนห้องพัก ที่เพิ่มขึ้น
อำเภอเมือง	๖๙๑	๑,๓๓๙	๕๑.๖	๙๖๙	๑,๗๙๔	๕๔.๐	๒๕๔
อำเภอพุนพิน	๗๙	๑๙๗	๔๐.๒	๒๑.๘	*	๕๔.๐	๒๖
อำเภอไชยา	๓	๑๑	๒๑.๘	๒๐	๓๗	-	-
อำเภอเวียงสระ	๔	๒๔	๑๖.๗	ไม่มีข้อมูล	๒๔	-	-
อำเภอนาสาร	๑๐	๑๘	๕๒.๕	ไม่มีข้อมูล	๑๘	-	-
อำเภอเกาะพะงัน	๔๗	๑๗๒	๕๐.๘	๑๑๙	๒๒๐	๕๔.๐	๔๘
อำเภอเกาะสมุย	๔๔๗	๑,๔๒๗	๕๙.๓	๑,๑๑๒	๒,๐๕๙*	๕๔.๐	๖๓๒
รวม	๑,๗๒๑	๓,๑๘๘	๕๔.๐	๒,๒๕๒	๔,๑๕๒	๕๔.๐	๙๖๔

หมายเหตุ : (๑), (๒) ได้จากการสำรวจ (๑) X ๑๐๐
(๓) คำนวณจาก (๒)

(๔) คำนวณจากนักท่องเที่ยวที่พยากรณ์ได้ในปี พ.ศ. ๒๕๓๔ และใช้สัดส่วนส่วนคนพักแรม, วันพักเฉลี่ย, จำนวนคนพักต่อห้องในปัจจุบัน เป็นเกณฑ์
(๕) คำนวณจากอัตราค่าเช่าห้องพักร้อยละ ๕๔ ซึ่งเป็นอัตราค่าเช่าที่พักเฉลี่ยในปัจจุบัน และเป็นระดับที่เหมาะสมแก่การลงทุน

* เนื่องในการพัฒนาการท่องเที่ยวอาจมีการตั้งเป้าหมายให้ค่าการพักแรมในโรงแรมและบังกาโลมีสัดส่วนมากขึ้น ซึ่งเป็นเป้าหมายห้องพักในบางแห่งอาจสูงกว่านี้ได้

กลุ่ม อ. ไชยา ควรมีจำนวนห้องพักประมาณ ๓๗ - ๕๐ ห้อง กลุ่ม อ. พนม ควรมีห้องพักประมาณ ๕๐ ห้อง และหมู่เกาะอ่างทองควรมีห้องพักประมาณ ๒๐ ห้อง เพราะกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวมีแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมในการพัฒนาเป็นแหล่งที่พัก เพื่อการพักผ่อน และปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวที่ต้องการจะพักแรม แต่ในกลุ่มดังกล่าวมีจำนวนห้องพักที่บริการน้อย และไม่ได้มาตรฐาน จึงทำให้นักท่องเที่ยวต้องไปพักแรมยังแหล่งอื่นแทน

ในกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว เกาะสมุย การพักแรมกระจายไปยัง

ชายหาดต่าง ๆ โดยเฉพาะหาดเฉวงและหาดละไมมีผู้นิยมไปพักแรมมากที่สุดและรองลงมาตามลำดับ ในอนาคตคาดว่าความต้องการที่พักจะยังคงกระจายในรูปแบบเดิม เป้าหมายการกระจายควรจัดสัดส่วนที่พักที่เหมาะสม (ดังแสดงในตารางที่ ๒.๒๑ จำนวนห้องพักในชายหาดต่าง ๆ (เมื่อพิจารณาอัตราการใช้ที่พักเฉลี่ยร้อยละ ๕๓) จะเห็นว่าในปี ๒๕๓๔ จะต้องเพิ่มห้องพักในหาดเฉวง, หาดละไม ให้มีจำนวน ๙๖๒ และ ๖๑๗ ห้อง ตามลำดับ

(๒.๒) ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวที่จัดตั้งขึ้นในชายหาดต่าง ๆ จะต้องสามารถรับนักท่องเที่ยวประเภทไป-กลับ ยังบริเวณนั้น ๆ เป็นส่วนใหญ่ เพราะนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ต้องการชมทัศนียภาพ, พักผ่อน, เล่นน้ำทะเล และประกอบกิจกรรมชายหาดต่าง ๆ ในบริเวณที่ไม่ใช่ที่พักแรมของตน นอกจากนี้อาจมีนักท่องเที่ยวที่พักแรมในบริเวณนั้น แต่ต้องการมาใช้บริการที่มีอยู่อีกส่วนหนึ่งด้วย การคาดการณ์นักท่องเที่ยวแต่ละชายหาด ได้ยึดถือส่วนแบ่งการตลาดในปัจจุบันเป็นบรรทัดฐานเพื่อการประมาณการ (นักท่องเที่ยวทั้งหมดลบนักท่องเที่ยวพักแรม) ผลการประมาณการแสดงไว้ในตารางที่ ๒.๒๒

บทที่ ๑

กรอบการพัฒนาในระดับชาติและภาค

บทที่ ๓

กรอบการพัฒนาระดับชาติและภาค

การจัดทำแผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว เกาะสมุย/สุราษฎร์ธานี ได้พิจารณากรอบการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และกรอบการพัฒนาระดับสูง (Top Down) คือระดับชาติและภาค เพื่อให้การพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดมีทิศทางที่ถูกต้องและเหมาะสม ทั้งนี้โดยได้นำไปพิจารณาประกอบกับการศึกษาและการพัฒนาในพื้นที่วางแผนด้วย

ในบทที่ ๓ นี้ จึงได้เสนอกรอบการพัฒนาระดับสูง ซึ่งสรุปได้ดังนี้

๓.๑ กรอบการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

๓.๑.๑ กรอบการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมระดับชาติ

แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๒๕-๒๕๒๙) ได้กำหนดขึ้นเพื่อให้การพัฒนาทั้งในส่วนภาครัฐบาลและภาคเอกชน โดยการปฏิรูปและร่วมกันจัดระบบการบริหารงานพัฒนาหลายด้านให้มีประสิทธิภาพ และสามารถแก้ปัญหาในทิศทางที่สอดคล้องกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาหลัก คือ หนึ่ง ปัญหาด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจและฐานะการเงินของประเทศที่อยู่ในภาวะที่เสื่อมโทรม, สอง ปัญหาค่าเสื่อมโทรมของฐานทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดทั้งสภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศที่ทรุดโทรมลง อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากลักษณะการขยายตัว เจริญเติบโตอย่างรวดเร็วของระบบเศรษฐกิจไทยที่ผ่านมา, สาม ปัญหาทางด้านสังคม และ สี่ ปัญหาความยากจนในชนบทล้าหลัง

ดังนั้น แผนฯ ฉบับที่ ๕ จึงได้กำหนดจุดประสงค์การพัฒนาประเทศ ๖ ประการ คือ

- (๑) พื้นฟูฐานะทางเศรษฐกิจและการเงินของประเทศ
- (๒) ปรับปรุงโครงสร้างและเพิ่มประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ
- (๓) พัฒนาโครงสร้างและกระจายบริการทางสังคม
- (๔) แก้ไขปัญหาความยากจนในชนบทล้าหลัง

- (๕) ประธานการพัฒนา เศรษฐกิจและความมั่นคงของชาติ
- (๖) ปฏิรูประบบบริหารงานพัฒนาของรัฐและกระจายสินทรัพย์

รูปที่ ๓.๑ แสดงจุดประสงค์การพัฒนา เศรษฐกิจและสังคม

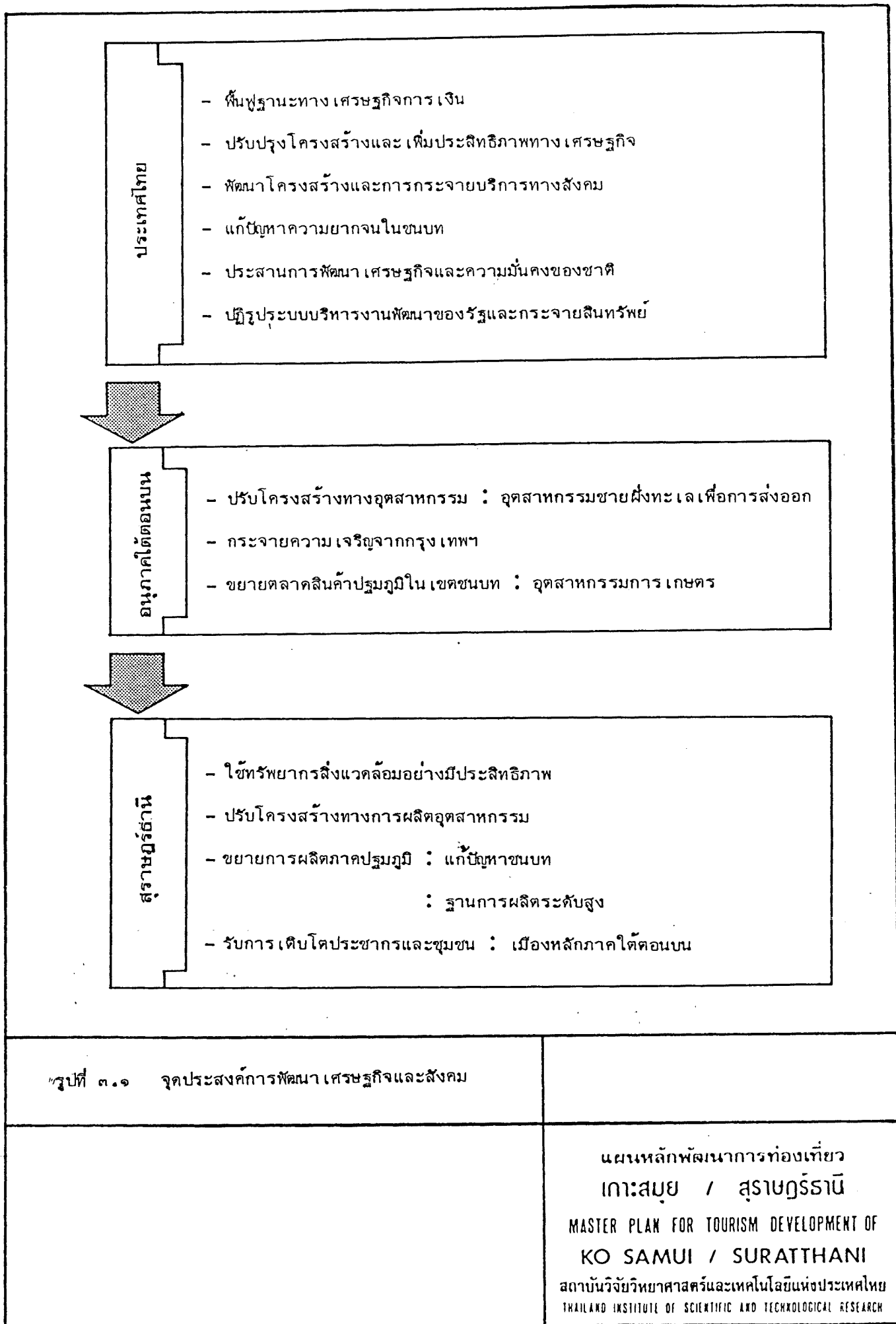
๓.๑.๒ กรอบการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระดับภาคและจังหวัด

ในแผนฯ ฉบับที่ ๕ ได้ระบุไว้ให้ เมืองสุราษฎร์ธานีเป็น เมืองที่จะได้รับการพัฒนาให้เป็นเมืองหลักของภาคใต้ ควบคู่กับ เมืองภูเก็ต และสงขลา/หาดใหญ่ ต่อไป และรัฐบาลไทย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้กำหนดให้จังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นจังหวัดหนึ่งในพื้นที่อนุภาคใต้ตอนบน ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการที่จะเหนี่ยวนำให้เกิดการลงทุนด้านอุตสาหกรรม และพัฒนาชุมชนตามแผนฯ ฉบับที่ ๕ ซึ่ง สศช. โดยความร่วมมือของ Japan International Cooperation Agency (JICA) กำลังทำการศึกษาเพื่อกำหนดการพัฒนาอนุภาคใต้ตอนบน ซึ่งข้อมูลเท่าที่สรุปได้บ่งชี้ว่า การพัฒนาอนุภาคใต้ตอนบนควรเป็นไปในทิศทางที่

- (๑) มีส่วนร่วมในการปรับโครงสร้างทางอุตสาหกรรมของประเทศ ให้มีลักษณะเป็นอุตสาหกรรมชายฝั่งทะเลเพื่อการส่งออก
- (๒) มีส่วนร่วมในการกระจายความเจริญออกไปจากกรุงเทพมหานคร
- (๓) มุ่งขยายตลาดสินค้าปศุสัตว์ในเขตชนบท โดยการกระตุ้นให้มีอุตสาหกรรม การเกษตรมากขึ้น

จังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นส่วนหนึ่งของภาคใต้ตอนบน ดังนั้น การพัฒนาจังหวัดสุราษฎร์ธานีจึงจำเป็นต้องสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันด้วย ซึ่งจากการวิเคราะห์สภาพทางด้าน เศรษฐกิจสังคม และทรัพยากรสิ่งแวดล้อมของจังหวัดแล้ว สามารถกำหนดแนวนโยบายในการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดสุราษฎร์ธานีได้ดังนี้

- (๑) มุ่งใช้ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
- (๒) มุ่งปรับปรุงโครงสร้างการผลิตด้านอุตสาหกรรม โดยเฉพาะอุตสาหกรรม การเกษตรเพื่อการส่งออก เพื่อตอบสนองความต้องการของรัฐ และฐานะความเป็นอยู่ของประชาชน
- (๓) มุ่งขยายการผลิตภาคปศุสัตว์ เพื่อการแก้ปัญหาชนบท และเป็นฐานของการผลิตภาคหัตถกรรมและหัตถกรรมภายในจังหวัด ในรูปแบบของการพึ่งตนเองมากที่สุด

(๔) มุ่งรับและขยายการเติบโตของประชากรและชุมชน ให้สามารถ เป็นเมืองหลักของภาคใต้ตอนบน และมีการกระจายระดับภายในจังหวัดอย่างเหมาะสม

การที่จะให้บรรลุถึงนโยบายและเป้าหมายหลักดังกล่าว นั้น เป็นสิ่งที่ต้องใช้เวลา แผน และการดำเนินงานอย่างมากมาย ซึ่งอาจต้องเป็นระยะเวลา ๑๐-๒๐ ปี แต่เนื่องจากความต้องการในการพัฒนาและการขยายตัวในด้านต่าง ๆ ของจังหวัดเป็นไปอย่างรวดเร็ว ดังนั้น ในระยะสั้นการพัฒนา จังหวัดจึงต้องมุ่งเน้นไปในสาขาการผลิตที่สามารถให้ผลตอบแทนรวดเร็ว และแน่นอน และมีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าเหมาะสมที่สุด โดยมีทิศทางที่จะนำไปสู่เป้าหมายในระยะยาวต่อไป ซึ่งสาขาการท่องเที่ยวเป็นสาขาการผลิตหนึ่งที่สามารถให้ผลดังกล่าวได้ การท่องเที่ยว แม้ว่า เป็นภาคการผลิตที่เล็ก แต่ในระยะที่ผ่านมา ชี้ให้เห็นว่า เป็นภาคการผลิตที่มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว แน่นนอน และมีความผันผวนน้อยที่สุด (โดยดูได้จากการผลิตภาคบริการ ซึ่งเป็นภาคที่เกี่ยวข้องโดยตรงต่อการท่องเที่ยว มีมูลค่าเพิ่มขึ้นจาก ๑๖๘.๙ ล้านบาท ในปี ๒๕๒๐ เป็น ๓๗๑.๐ ล้านบาท ในปี ๒๕๒๔ ซึ่งเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๒๘.๙ ต่อปี และเป็นจังหวัดที่มีอัตราเพิ่มสูงที่สุดในภาคใต้)

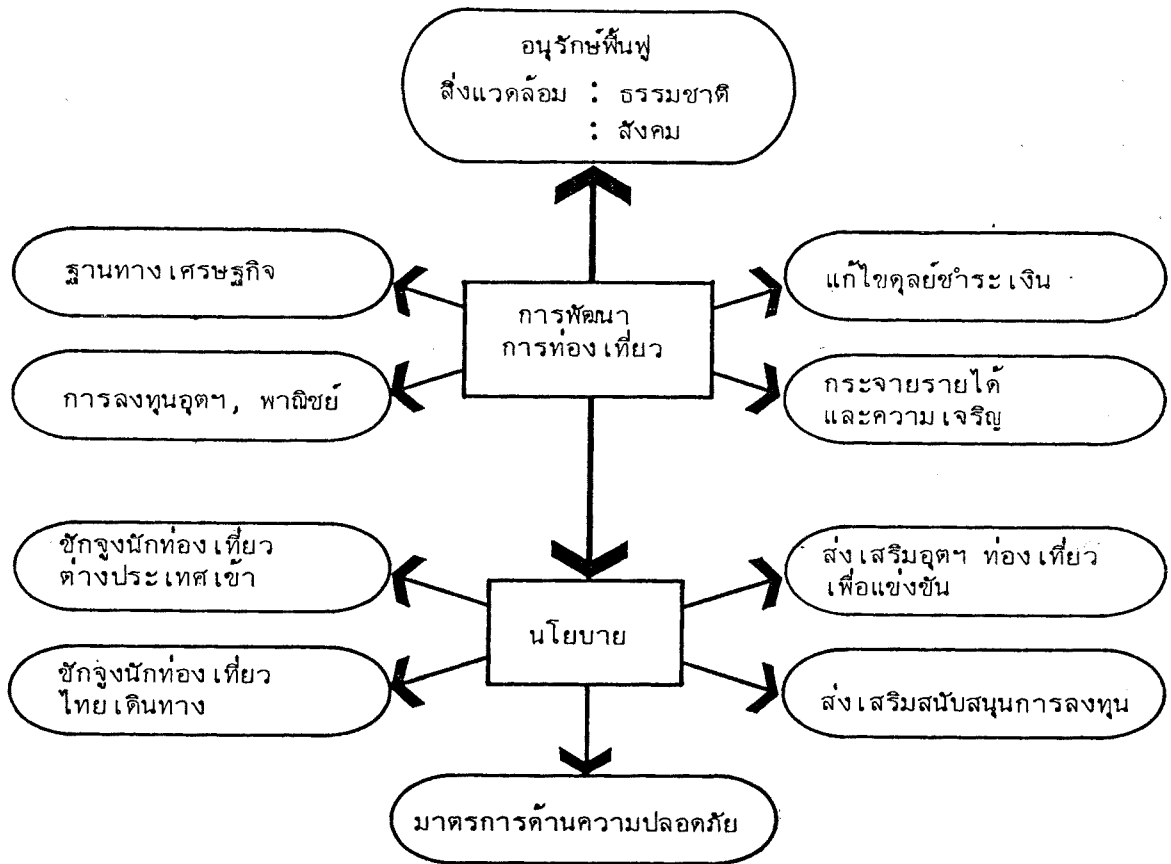
ดังนั้น ในระยะสั้น จังหวัดสุราษฎร์ธานีจำเป็นต้องใช้การพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นตัวกระตุ้นและเหนี่ยวนำ ตลอดจนเป็นการสร้างเสถียรภาพทาง เศรษฐกิจและสังคมของจังหวัด ในขณะที่การพัฒนาสาขาอื่น ๆ ต้องใช้เวลาในการพัฒนาระยะนานพอสมควร

๓.๒ กรอบการพัฒนาการท่องเที่ยว

๓.๒.๑ กรอบการพัฒนาการท่องเที่ยวระดับชาติ

การท่องเที่ยวได้พัฒนาเป็นอุตสาหกรรมที่สำคัญ และทำรายได้เข้าประเทศสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ สามารถหารายได้เป็นเงินตราต่างประเทศสูงถึง ๑๗,๗๖๕ ล้านบาท ซึ่งนับเป็นอันดับสองรองลงมาจากข้าว ที่เป็นสินค้าออกที่สำคัญ รัฐได้เล็งเห็นความสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และได้กำหนดเป็นแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ในระยะแผนพัฒนาการ-เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตั้งแต่ฉบับที่ ๓ จนถึงฉบับที่ ๕ ซึ่งใช้อยู่ในปัจจุบัน (ดังแสดงในรูปที่ ๓.๒)

ในแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ฉบับที่ ๕ (๒๕๒๕-๒๕๒๙) รัฐได้กำหนด วัตถุประสงค์ นโยบาย และเป้าหมาย ในการพัฒนาการท่องเที่ยวระดับชาติไว้ดังนี้

กรอบการพัฒนาการท่องเที่ยวระดับชาติ

รูปที่ ๓.๒ กรอบการพัฒนาการท่องเที่ยวระดับชาติ

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

(๑) เพื่อช่วยแก้ไขการขาดดุลการชำระเงิน โดยคำนึงถึงรายได้เงินตราต่างประเทศสุทธิจากการท่องเที่ยวเป็นสำคัญ

(๒) เพื่อให้การท่องเที่ยวเป็นฐานทางเศรษฐกิจในส่วนภูมิภาคที่กระตุ้นให้เกิดการลงทุนในทางอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรมที่ต่อเนื่องกัน เป็นแหล่งสร้างงานกระจายรายได้ และความเจริญไปสู่ส่วนภูมิภาค

(๓) เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม ขนบ-ธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม โบราณสถานทางประวัติศาสตร์ อันเป็นประโยชน์ในการพัฒนาด้านสังคม

เพื่อสนองตอบการขยายตัวด้านการท่องเที่ยวที่คาดว่าจะเพิ่มมากขึ้นในอนาคต และเร่งรัดแก้ไขปัญหามีอยู่ ตลอดจนเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ นโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวจึงกำหนดไว้ดังนี้

(๑) จะเร่งดำเนินการส่งเสริมและชักจูงให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ เดินทางสู่ประเทศไทยให้มากขึ้น เดินทางท่องเที่ยวยาวนานวันขึ้น และใช้จ่ายมากขึ้น ส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทย จะลดการเดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศให้น้อยลง เพื่อเป็นการสงวนเงินตราต่างประเทศ และส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวชาวไทยหันมาท่องเที่ยวภายในประเทศไทย

(๒) จะส่งเสริมให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีต้นทุนที่ไม่สูง สามารถแข่งขันในตลาดต่างประเทศได้โดยง่าย ปัญหาและอุปสรรคที่มีอยู่จะพิจารณาทบทวนแก้ไขโดยเร่งรีบ

(๓) จะมีมาตรการสร้างความมั่นใจด้านความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว

(๔) จะสนับสนุนภาคเอกชนในด้านการลงทุน การผลิตสินค้า การบริการอย่างจริงจัง จะไม่ควบคุมหรือแทรกแซงการประกอบธุรกิจภาคเอกชน ยกเว้นในกรณีที่ได้ชัดเจนว่าจะเป็นการบ่อนทำลายหรือแก้ไขปัญหาเพื่อประโยชน์โดยรวม

(๕) จะส่งเสริมและควบคุมให้การลงทุนทั้งของภาครัฐบาลและภาคเอกชน เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทั้งที่มีอยู่และจะพัฒนาใหม่ให้สอดคล้องกัน

รัฐจึงได้กำหนดเป้าหมายในปลายปีของแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ฉบับที่ ๕ จะพยายามเร่งรัดให้มีจำนวนนักท่องเที่ยวสูงสุดประมาณ ๒.๔ ล้านคน ทั้งนี้โดยมีอัตราเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ ๘.๔ ต่อปี และจะดึงดูดให้นักท่องเที่ยวพำนักอยู่ในประเทศไทย โดยเฉลี่ยคนละ ๕.๕ วัน นอกจากนี้

จะชกจ่ายให้นักท่องเที่ยวใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศ โดยเฉลี่ยต่อคนวันละ ๓,๑๐๐ บาท ซึ่งจะทำให้มีรายได้ทางการท่องเที่ยวประมาณ ๔๔,๕๐๐ ล้านบาท ในปลายปี พ.ศ. ๒๕๒๔ จากผลดังกล่าว ทำให้มีความต้องการห้องพักโรงแรมทั่วประเทศประมาณ ๖๖,๐๐๐ ห้อง และจะก่อให้เกิดการจ้างงานในธุรกิจบริการการท่องเที่ยว ทั้งทางตรงและทางอ้อม ประมาณ ๒.๐ ล้านคน

เป้าหมายในการพัฒนาพื้นที่ รัฐโดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้กำหนดให้มีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างเป็นขั้นตอน โดยการจัดทำแผนและดำเนินการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหลักที่ได้รับการวางแผนพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สมบูรณ์ ได้แก่ เชียงใหม่ ภูเก็ต พัทยา/บางแสน และกาญจนบุรี ส่วนแหล่งท่องเที่ยวอันดับรองอื่นเป็นเป้าหมายต่อไป ซึ่งเกาะสมุย/สุราษฎร์ธานี เป็นแหล่งสำคัญที่ถูกกำหนดให้ทำการศึกษาความเหมาะสมในการพัฒนา ก่อนสิ้นแผน ๕ ปี

๓.๒.๒ กรอบการพัฒนาการท่องเที่ยวระดับอนุภาค

จากการศึกษาของ JICA ในการศึกษาเพื่อพัฒนาภาคใต้ตอนบน ได้เสนอแนวทางและมาตรการในการพัฒนาการท่องเที่ยวดังนี้

- (๑) ชกจ่ายให้นักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้ามาเพิ่มขึ้น
- (๒) รักษาคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว โดยควบคุมรูปแบบการพัฒนาให้สอดคล้องกับสมรรถนะของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละประเภท
- (๓) พยายามให้การพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาภาค โดยการพยายามยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมให้สูงขึ้น ซึ่งจะทำให้มีความจำเป็นต้องพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอันจะส่งผลไปถึงการท่องเที่ยวด้วย

โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน คือ

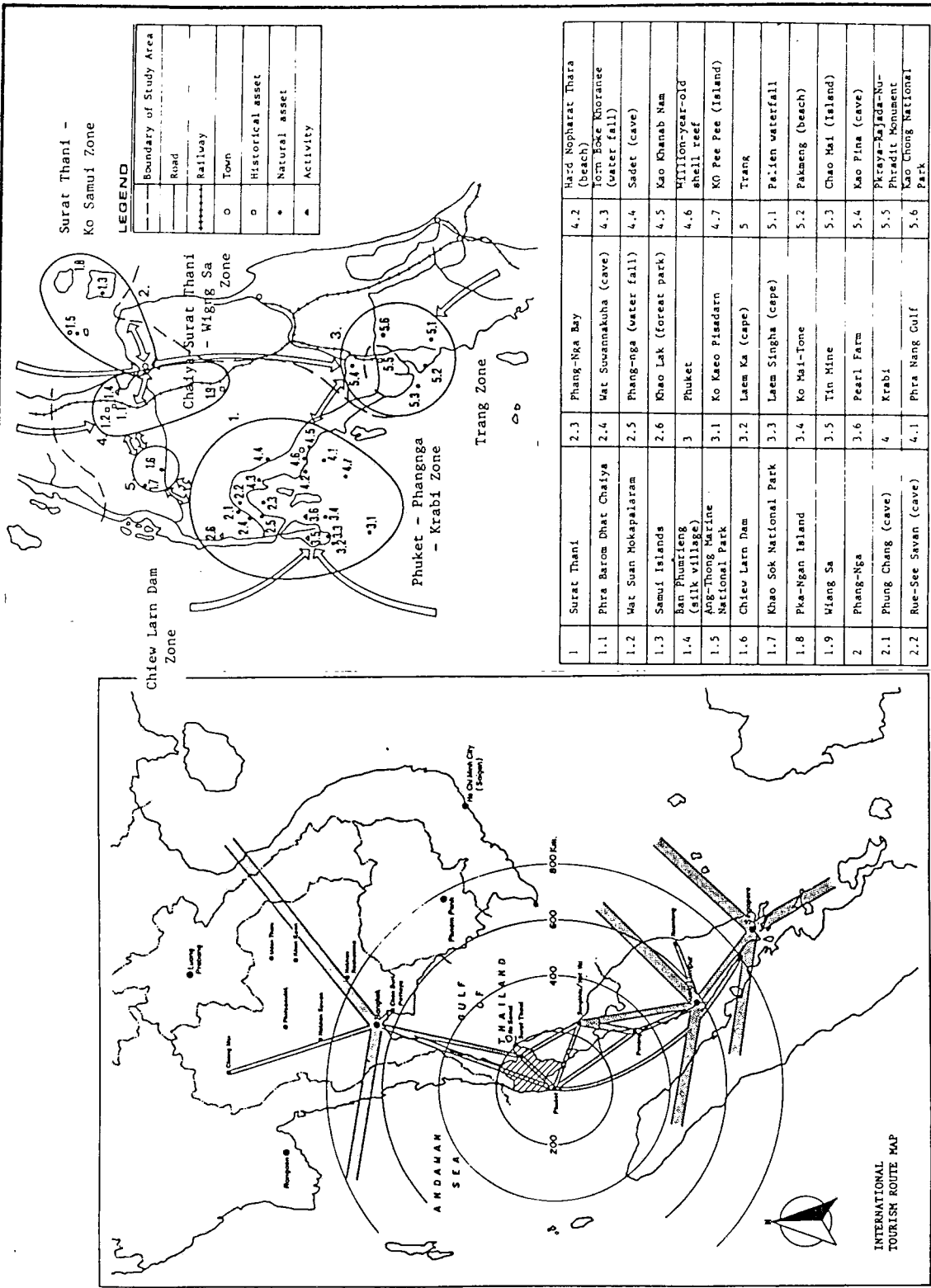
- (๑) กำหนดศูนย์กลางการพัฒนาการท่องเที่ยว เช่น ที่ภูเก็ต และสุราษฎร์ธานี และรวมแหล่งท่องเที่ยวในเขตปริมณฑลของแต่ละศูนย์กลางเข้าด้วยกัน เพื่อสะดวกในการพัฒนา
- (๒) ให้พัฒนาการท่องเที่ยวแบบพักแรมบริเวณชายหาด (Resorts-Oriented) ก่อนแล้วตามด้วยการพัฒนาการท่องเที่ยวภายในเมือง (City-Oriented)

(๓) การลงทุนพัฒนาการท่องเที่ยว ต้องตอบสนองและสอดคล้องกับการพัฒนาด้านอื่น
ในขณะเดียวกัน โดยเฉพาะด้านการคมนาคมขนส่ง และการพัฒนาเมือง

การพัฒนาการท่องเที่ยวได้มีการประมาณการว่า ภาคใต้ตอนบนจะมีนักท่องเที่ยวพักผ่อน
ประมาณ ๗๘๖,๐๐๐ คน และ ๑,๘๐๓,๐๐๐ คน ในปี ๒๕๓๓ และ ปี ๒๕๔๓ ตามลำดับ โดยเฉพาะ
จังหวัดสุราษฎร์ธานีจะมีนักท่องเที่ยว ๓๓๐,๐๐๐ คน และ ๗๘๖,๐๐๐ คน ในปี ๒๕๓๓ และ ปี ๒๕๔๓
ตามลำดับ โดยเป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศร้อยละ ๑๕.๗๔ และคาดว่าจะมีรายได้จากการ
ท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๑๔.๘ ต่อปี คือมีรายได้ประมาณ ๓,๑๒๐ ล้านบาท (ราคาคงที่
ปี ๒๕๒๓)

รูปที่ ๓.๓ แสดง ๕ เขตแหล่งท่องเที่ยวของภาคใต้ตอนบน และความเชื่อมโยง
ระหว่างเขตต่าง ๆ

จากกรอบการพัฒนาเศรษฐกิจสังคม และกรอบการพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับชาติและ
ระดับภาค และกรอบการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมของจังหวัด จะเป็นกรอบชี้แนะการพัฒนาการท่องเที่ยว
ของสุราษฎร์ธานี ซึ่งจะเสนอในบทที่ ๔ ต่อไป

รูปที่ ๓.๓ โครงข่ายการท่องเที่ยวและเขตพัฒนาการท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน

ที่มา : JICA ศึกษาเพื่อพัฒนาภาคใต้ตอนบน (ร่างรายงาน พ.ศ. ๒๕๒๗)

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

บทที่ ๕

แผนพัฒนาการท่องเที่ยว
จังหวัดสุราษฎร์ธานี

บทที่ ๔

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานี

การพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานีนั้น ต้องพัฒนาภายในกรอบการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคม และการพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับชาติ ภาค ตลอดจนการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของจังหวัด และจำเป็นต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อให้ การพัฒนาเป็นไปอย่างมีระเบียบและเกิดผลดีต่อท้องถิ่นมากที่สุด

๔.๑ สรุปสภาพการท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานี

จากการศึกษาสภาพข้อมูลพื้นฐาน (ในบทที่ ๒) ของจังหวัดสุราษฎร์ธานีสามารถ สรุปสภาพการท่องเที่ยวในปัจจุบันได้ดังนี้

๔.๑.๑ ศักยภาพและความพร้อม

จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีศักยภาพสูงในการพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นศูนย์กลางการ ท่องเที่ยวที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งของประเทศได้ กล่าวคือ

(๑) สุราษฎร์ธานีตั้งอยู่บริเวณกึ่งกลางของภาคใต้ที่มีความเหมาะสม เป็นศูนย์กลาง การคมนาคมของภาคใต้ ทั้งทางบก ทางเรือ และทางอากาศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การคมนาคม บนถนนไปสุราษฎร์ธานี เหมาะที่จะเป็นจุดที่พัก และเดินทางไปภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันและอ่าวไทย

(๒) สุราษฎร์ธานี มีความได้เปรียบทางด้านยุทธศาสตร์ เหมาะสมกับการเป็นที่ตั้ง ของหน่วยงานด้านการทหาร การปกครอง และการบริการ ซึ่งในปัจจุบันเป็นที่ตั้งของหน่วยงาน ระดับภาคและอนุภาคหลายแห่ง และขณะนี้ได้มีแผนงานและโครงการหลายโครงการที่จะเกิดขึ้น ในจังหวัด

(๓) สุราษฎร์ธานีมีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากร โดยเฉพาะทรัพยากรทาง ธรรมชาติที่หลากหลาย ได้แก่ เกาะ ชายหาด ภูเขา น้ำตก เป็นต้น นอกจากนี้สุราษฎร์ธานี ยังมีความสำคัญมาแต่โบราณกาล ทำให้มีโบราณสถานและวัตถุ ตลอดจนสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ หลายแห่ง ทรัพยากรเหล่านี้มีความสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก

จากสภาพความพร้อมที่มีอยู่ ทำให้มีคนเดินทาง เข้ามายังจังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นจำนวนมาก ทั้งที่เป็นนักท่องเที่ยว นักธุรกิจ ข้าราชการ และผู้เดินทางผ่าน เมืองสุราษฎร์ธานี จึงได้กลายเป็นศูนย์กลางของกิจกรรมการคมนาคม การพาณิชย์กรรม และการบันเทิงอย่างรวดเร็ว

อย่างไรก็ตาม การขยายตัวของสุราษฎร์ธานียังมีข้อจำกัดหลายประการ เช่น

(๑) โครงสร้างทางเศรษฐกิจมีฐานแคบ ต้องพึ่งพาการเกษตร การผลิตขั้นสูงขึ้นไปยังไม่เจริญเติบโตเท่าที่ควร

(๒) ทรัพยากรมนุษย์ที่มีอยู่ยังมีปริมาณและคุณภาพต่ำ เมื่อเทียบกับขนาดพื้นที่ และปรากฏมีการอพยพย้ายออกมาก และยังมีแรงงานส่วนเกินอยู่ในภาคชนบทมาก

(๓) การนำทรัพยากรมาใช้ยังไม่เหมาะสมและเต็มประสิทธิภาพ

ดังนั้น การพัฒนาการท่องเที่ยวจึงไม่เพียงแต่จะเป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดผลทางเศรษฐกิจอย่างสูงแล้ว การพัฒนาการท่องเที่ยวจะยังมีส่วนกระตุ้นและเสริมการพัฒนาด้านอื่น ๆ อย่างแน่นอน

๔.๑.๒ ปัญหาของการท่องเที่ยว

การขยายตัวของการท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นไปอย่างรวดเร็ว ภายหลังจากการพัฒนาด้านการคมนาคมของจังหวัด ตลอดจนการแสวงหาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ ทั่วประเทศ ซึ่งการขยายตัวอย่างรวดเร็วนี้ ทำให้การพัฒนาดูแล และส่งเสริมการท่องเที่ยวไม่ทันกับความต้องการของตลาด นอกจากนี้ยังทำให้ภาคเอกชนเร่งขยายการลงทุนอย่างไม่มีขอบเขตและแผนชั้นนำที่ดี จึงเกิดปัญหาหลายประการในการท่องเที่ยวของจังหวัดสุราษฎร์ธานี คือ

(๑) ปัญหาด้านตลาดการท่องเที่ยว

(๑.๑) ตลาดการท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นตลาดภายในประเทศ ซึ่งมีระยะเวลาการท่องเที่ยวจำกัด และไม่สม่ำเสมอ กล่าวคือ เป็นการท่องเที่ยวในช่วงวันหยุด และใช้เวลาการท่องเที่ยวประมาณ ๒-๔ วัน ลักษณะตลาดเช่นนี้ทำให้เกิดปัญหาการให้บริการที่ไม่เพียงพอในช่วงการท่องเที่ยว แต่เหลือเฟือในช่วงนอกการท่องเที่ยว นอกจากนี้ ข้อจำกัดของเวลาทำให้ตลาดการท่องเที่ยวยังไม่เติบโตเท่าที่ควร

(๑.๒) ตลาดภายนอกประเทศที่เข้ายังสุราษฎร์ธานี เป็นตลาดคนหนุ่มสาว จากประเทศแถบยุโรปและอเมริกา ซึ่งส่วนใหญ่นิยมแหล่งท่องเที่ยวแบบธรรมชาติบริสุทธิ์ ตลาดเหล่านี้มักจะมีรูปแบบการท่องเที่ยวขัดแย้งกับตลาดภายในประเทศ และนิยมอยู่นาน แต่ใช้จ่ายเงินอย่างประหยัด ทำให้รายได้จากตลาดต่างประเทศในปัจจุบันยังต่ำ

(๑.๓) ตลาดการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวยังมุ่งเน้นเฉพาะเกาะสมุย และหมู่เกาะอ่างทอง มีบางส่วนที่ไปยังอำเภอไชยา ดังนั้นการกระจายการท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ยังไม่ทั่วถึง ทำให้แหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ขาดความสนใจ และขาดการสนับสนุน ในการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ

(๒) ปัญหาการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

(๒.๑) การขยายตัวของการท่องเที่ยวอย่างรวดเร็วและขาดทิศทาง ทำให้การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่เหมาะสม ขาดประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดการทำลายสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะทางธรรมชาติ ซึ่งจะทำให้แหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่หมดความสำคัญลง

(๒.๒) มีการทำลายทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวหลายอย่าง ทั้งโดยตั้งใจและโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เช่น การทำลายปะการัง การเก็บกรวดหินไปประดับอาคาร บังกาโลว์ การขุดทรายและการทิ้งของเสียต่าง ๆ

(๒.๓) ยังขาดแผนงานและงบประมาณที่ชัดเจน ตลอดจนขาดการประสานงาน ระหว่างหน่วยงานในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ทำให้แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ขาดการควบคุมดูแล เอาใจใส่ อยู่ในสภาพที่ทรุดโทรมและถูกทอดทิ้ง

(๓) ปัญหาการพัฒนาการบริการ

(๓.๑) การขยายการบริการของรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านสาธารณสุขโรค และสาธารณสุขการ ยังไม่ทันกับการขยายตัวของการท่องเที่ยว เช่น ถนน, การโทรคมนาคม, น้ำประปา, ไฟฟ้า เป็นต้น

(๓.๒) การขยายตัวทางด้านบริการภาคเอกชน ยังมีทิศทางที่ไม่ชัดเจน ทำให้เกิดการสร้างบริการที่ไม่เหมาะสมกับความต้องการด้านการตลาด มีการให้บริการเกินจำเป็น และมีการแข่งขันระหว่างผู้ประกอบการ โดยใช้วิธีการที่ไม่เหมาะสม

(๓.๓) ขาดบุคคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการดำเนินกิจการการให้บริการ เพื่อการท่องเที่ยว

(๓.๔) การขยายการบริการต่าง ๆ เป็นไปอย่างไม่มีแบบแผน ทำให้เกิดผลเสียต่อการท่องเที่ยวโดยรวม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การทำลายสภาพแวดล้อม

(๔) ปัญหาการส่งเสริมการท่องเที่ยว

(๔.๑) ขาดการประสานแผนและการดำเนินการร่วมกันอย่างจริงจังระหว่างภาครัฐและ เอกชน และภาคเอกชนด้วยตนเอง

(๔.๒) ขาดความรู้ความเข้าใจ และวิธีการดำเนินงานที่ถูกต้องเกี่ยวกับภาวะตลาดการท่องเที่ยว

(๔.๓) การส่งเสริมให้ความรู้ความเข้าใจในการท่องเที่ยว และการอนุรักษ์ธรรมชาติ ยังไม่แพร่หลายเพียงพอ

(๔.๔) ขาดการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ และการแจกจ่ายข้อมูล ข่าวสารด้านการท่องเที่ยวต่อนักท่องเที่ยว

(๔.๕) ขาดการประสานงานระหว่างฝ่ายโฆษณาและฝ่ายพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ทำให้การขยายตัวของการท่องเที่ยวรวดเร็วเกินกว่าการพัฒนารองรับ และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจะกระทำได้อัน

๔.๑.๓ ทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยว

จากศักยภาพและความพร้อมของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ถ้าหากได้มีการแก้ไขปัญหาการพัฒนาและปัญหาด้านการท่องเที่ยวอย่างได้ผลแล้ว สุราษฎร์ธานีมีโอกาสที่จะสามารถขยายให้ เป็นศูนย์กลางของการท่องเที่ยวหลักของภาคใต้ได้ โดยการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว สถานที่พักผ่อน และแหล่งบันเทิงสำหรับผู้เดินทางท่องเที่ยว นักธุรกิจอุตสาหกรรม ข้าราชการ ตลอดจนประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้จะต้องยกระดับให้สามารถเป็นแหล่งท่องเที่ยวนานาชาติที่สามารถแข่งขันได้กับต่างประเทศ ภายใต้การคงรักษาเอกลักษณ์ของท้องถิ่น และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสังคมให้มากที่สุด ทั้งนี้ควรเน้นการพัฒนาให้เกาะสมุยมีความพร้อมที่จะเป็นแหล่ง

ท่องเที่ยวหลักในการพักผ่อนตากอากาศ และโซฮยามีความพร้อมเป็นศูนย์กลางประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น มากที่สุด

๔.๒ กรอบการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานี

จากกรอบและนโยบายของการพัฒนาระดับชาติ, ภาค และจังหวัดสุราษฎร์ธานี และสภาพการท่องเที่ยวของจังหวัดสุราษฎร์ธานี สามารถกำหนด วัตถุประสงค์ของการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานีได้ (รูปที่ ๔.๑) ดังนี้

(๑) การท่องเที่ยวจะต้องกระตุ้นให้เกิดการลงทุนภาคอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรม ต่อเนื่อง ซึ่งเป็นแหล่งสร้างงานทั้งทางตรงและทางอ้อมขึ้นในพื้นที่ และจะลดปัญหาการว่างงาน การอพยพเข้าออก และการกระจายความ เจริญจากส่วนกลาง

(๒) การท่องเที่ยวจะต้องก่อให้เกิดการขยายตัวของตลาดสินค้าปฐมภูมิ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านเกษตรกรรม เพื่อยกระดับรายได้ของประชากรในชนบท ทั้งนี้ผลผลิตที่ได้จะถูกส่งไปยังผู้บริโภค (ในภาคการท่องเที่ยว) โดยตรง เพื่อลดปัญหาการถูกกำหนดราคาจากตลาด ต่างประเทศ อันจะเป็นผลให้เกิดการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม

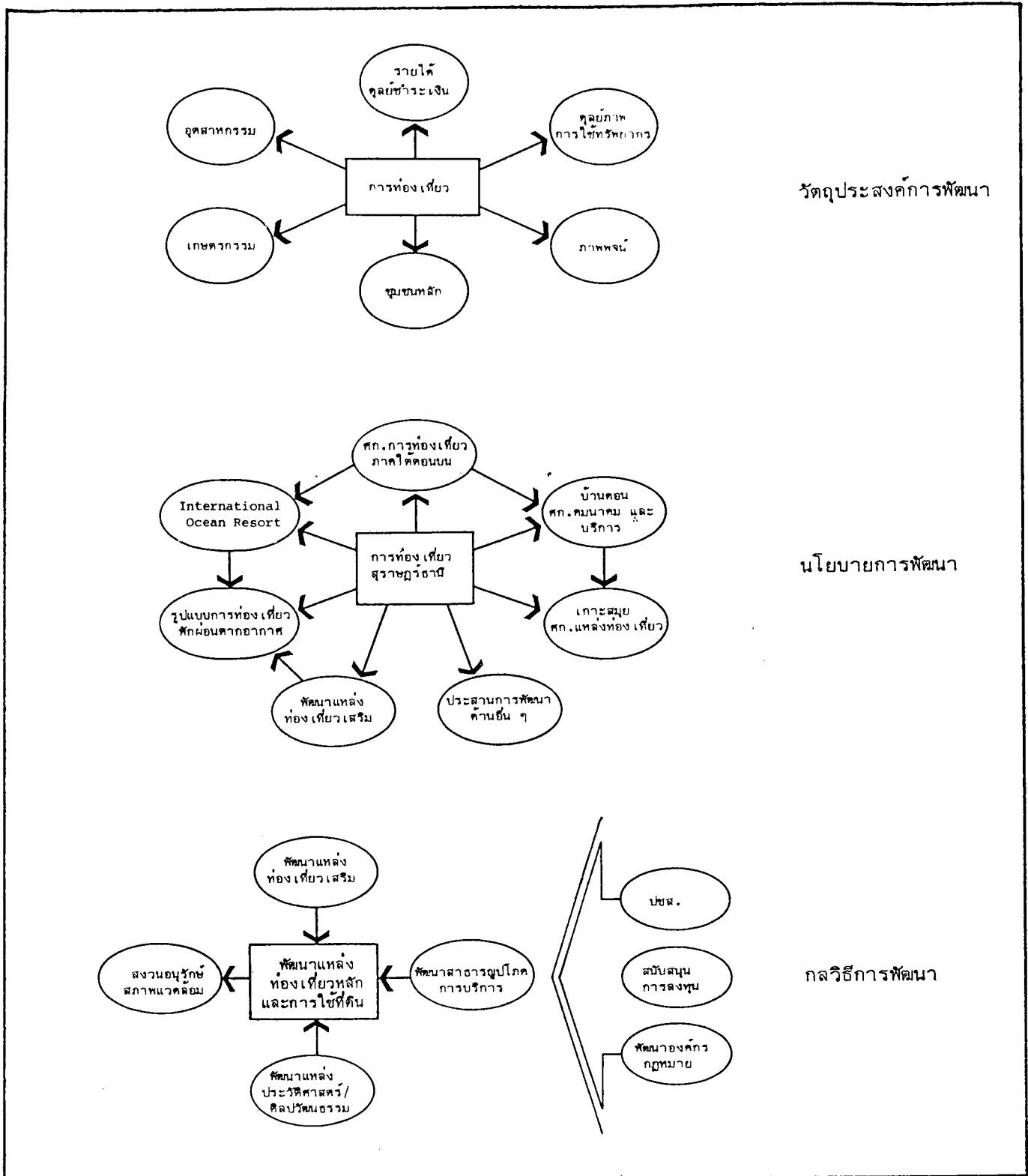
(๓) การท่องเที่ยวจะเป็นแหล่งหารายได้ให้จังหวัด และก่อให้เกิด เสถียรภาพทางการเงิน และแก้ไขการขาดดุลย์ชำระเงิน (โดยเกิด เงินหมุนเวียนจากนักท่องเที่ยวชาวไทย และการดึงดูดเงินตราต่างประเทศจากชาวต่างประเทศ)

(๔) การท่องเที่ยวจะต้องเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการขยายตัวของชุมชนหลัก (เมืองสุราษฎร์ธานี) ซึ่งเป็นศูนย์กลางของการท่องเที่ยว ซึ่งจะ เป็นการเสริมนโยบายเมืองหลักในระดับประเทศ

(๕) การพัฒนาการท่องเที่ยวต้องทำให้เกิดการรักษาคุณภาพของการใช้ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ศิลปและวัฒนธรรมของท้องถิ่น

(๖) การท่องเที่ยวจะต้องสร้างภาพพจน์และชื่อเสียงที่ดีแก่ท้องถิ่น

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการพัฒนาการท่องเที่ยว เมื่อพิจารณาประกอบกับสถานการณ์การท่องเที่ยวและความพร้อมที่มีอยู่แล้ว สามารถกำหนด กรอบนโยบายในการพัฒนาการท่องเที่ยวได้ดังนี้

รูปที่ ๔.๑ กรอบการพัฒนาการท่องเที่ยว จังหวัด สุราษฎร์ธานี

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

(๑) กำหนดให้สุราษฎร์ธานีเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของภาคใต้ตอนบนในระดับเดียวกับภูเก็ต และสงขลา/หาดใหญ่ (รูปที่ ๔.๒) เพื่อให้เกิดโครงข่ายที่เหมาะสมในระดับภาคในรูปของมุมของสามเหลี่ยม ซึ่งสุราษฎร์ธานีจะเป็นมุมที่เชื่อมโยงเป็นโครงข่ายกับภายนอกภาคด้วย

(๒) กำหนดให้การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวในทะเล (Ocean Resort) เป็นการท่องเที่ยวหลักในระดับนานาชาติ (International Ocean Resort) ที่มีความพร้อมด้านการบริการรองรับนักท่องเที่ยว ทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างเพียงพอ และเหมาะสมกับสภาพทรัพยากร

(๓) กำหนดให้เมืองสุราษฎร์ธานีเป็นศูนย์กลางการคมนาคม และบริการการท่องเที่ยวของจังหวัด และ เกาะสมุยเป็นศูนย์กลางฯ ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวในทะเล (รูปที่ ๔.๓)

(๔) รักษารูปแบบการท่องเที่ยวหลักแบบเดิม คือ การท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อน-ตากอากาศชายทะเล ซึ่งสอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่ และความต้องการของนักท่องเที่ยว อย่างไรก็ตาม ควรเพิ่มกิจกรรมประกอบอื่น ๆ เพื่อให้การท่องเที่ยวมีเป้าหมายกว้างขึ้น และรับกับความต้องการกิจกรรมในระดับต่าง ๆ โดยคำนึงถึงการคงเอกลักษณ์ของทรัพยากรของพื้นที่ไว้ด้วย

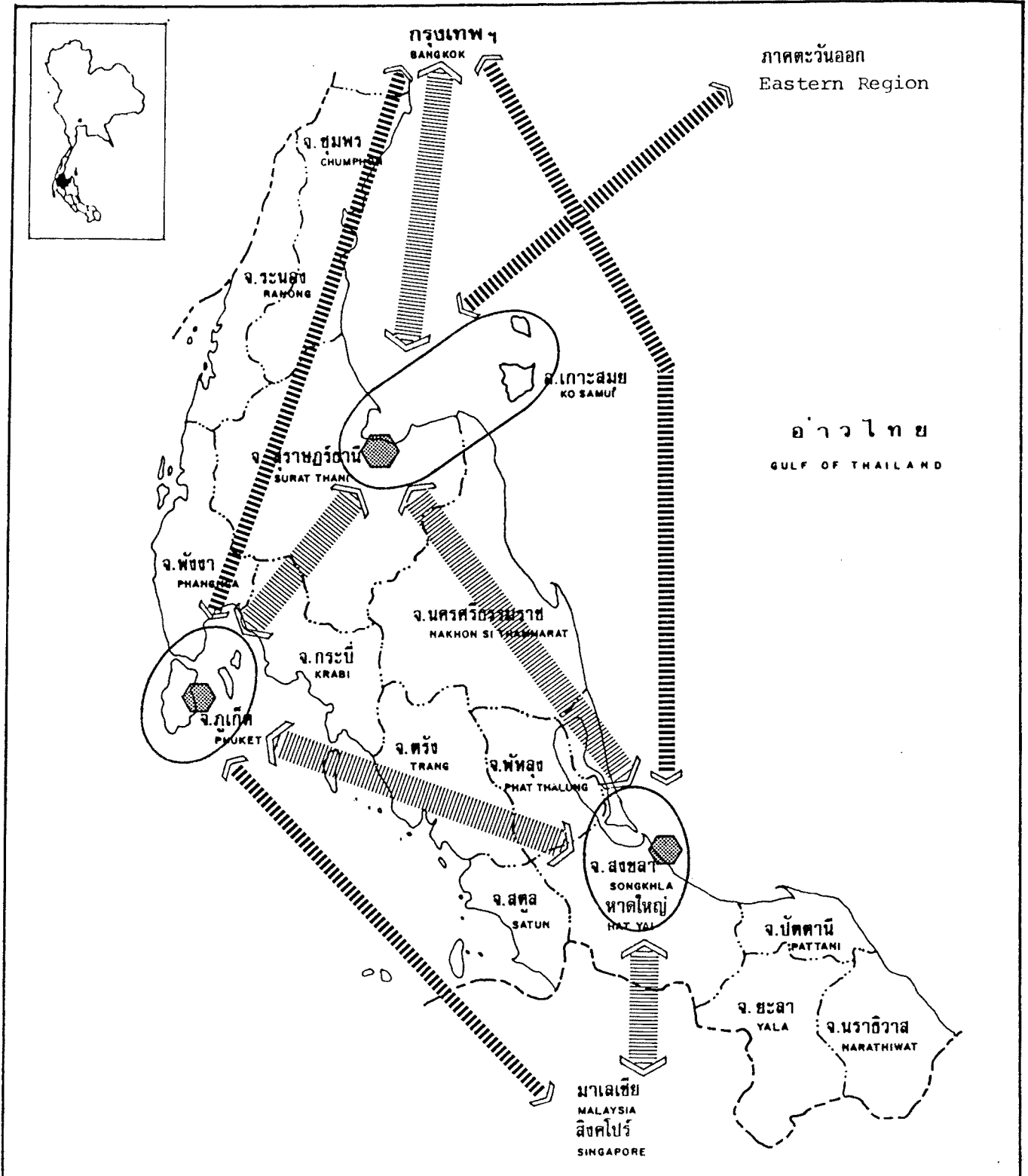
(๕) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบนบก (Inland Resort) อันได้แก่ แหล่งศิลปวัฒนธรรมและสถาปัตยกรรม และแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่อื่น ๆ ของจังหวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเสริม โดยมีโครงข่ายเสริมแหล่งท่องเที่ยวหลักอย่างเหมาะสม เพื่อให้ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวอย่างสมบูรณ์

(๖) ประสานการพัฒนาการท่องเที่ยวกับการพัฒนาด้านอื่น ๆ ของจังหวัดให้เสริมซึ่งกันและกัน อันจะเกิดประโยชน์และเป็นการประหยัดงบประมาณและเวลาในการพัฒนามากที่สุด

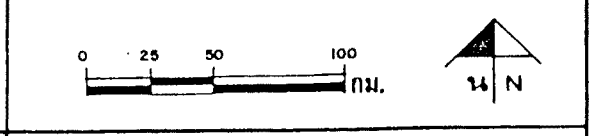
เพื่อให้บรรลุนโยบายดังกล่าวในการพัฒนาการท่องเที่ยวสุราษฎร์ธานีต้องมีกลวิธีดังนี้

(๑) วางแผนการใช้ที่ดินเพื่อการท่องเที่ยว ทั้งในระดับจังหวัดและระดับพื้นที่ (ชุมชนศูนย์กลางและแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง แหล่งท่องเที่ยวชายหาด)

(๒) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม และการศาสนา ให้เป็นที่รู้จักและสนใจแก่นักท่องเที่ยว โดยเน้นที่การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เป็นส่วนใหญ่ ตลอดจนดูแลรักษาสภาพของแหล่งฯ ให้สะอาด และอยู่ในสภาพที่ดีอยู่เสมอ

รูปที่ ๔.๒ ศูนย์กลางการท่องเที่ยวระดับภาค

- ศูนย์กลางท่องเที่ยว
- เขตท่องเที่ยว
- ความเชื่อมโยงหลัก
- ความเชื่อมโยงรอง

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

(๓) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวขนาดเล็กที่ยังไม่มีความสำคัญ ตลอดจนแหล่งท่องเที่ยวหลักของแต่ละอำเภอให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเสริม รวมทั้งมีการจัดวางเส้นทางการท่องเที่ยวในพื้นที่โครงการด้วย

(๔) พัฒนาระบบสาธารณูปโภคให้เพียงพอต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวและประชากรที่จะเพิ่มขึ้น ตลอดจนการพัฒนาาระบบการสื่อสารและโทรคมนาคม เพื่อรองรับการขยายตัวของนักท่องเที่ยวในอนาคต

(๕) ประชาสัมพันธ์ ส่งเสริม และชักจูงให้นักท่องเที่ยวเข้ามามากขึ้น โดยเฉพาะการขยายวันหยุดของนักท่องเที่ยวชาวไทยให้ยาวนานขึ้น และขยายการใช้จ่ายของชาวต่างประเทศให้มากขึ้น ทั้งนี้โดยมีเป้าหมายที่สอดคล้องกับการพัฒนา

(๖) ส่งเสริมและสนับสนุนการลงทุนภาคเอกชน โดยเฉพาะการลงทุนขนาดเล็กและขนาดกลางในการผลิตสินค้าและบริการอย่างจริงจัง ทั้งนี้ควรดูแลให้การพัฒนาภาคเอกชนอยู่ในกรอบที่เหมาะสม สอดคล้องกับการพัฒนาด้านอื่น ๆ และมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทั้งทางธรรมชาติและทางสังคมน้อยที่สุด

(๗) ในการพัฒนาให้คำนึงถึงการสงวนรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติให้มากที่สุด และอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมที่มีอยู่เดิม เพื่อให้เป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยว ตลอดจนวางมาตรการป้องกันและควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

(๘) พัฒนาองค์กรเพื่อการท่องเที่ยว ทั้งของรัฐ ท้องถิ่น และเอกชน ตลอดจนจัดระบบประสานงานเพื่อพัฒนา ส่งเสริม และประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยวในพื้นที่โครงการ

(๙) กำหนดระยะเวลาการพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการด้านตลาดการท่องเที่ยวและความเหมาะสมในการลงทุน โดยแบ่งระยะเวลาการพัฒนาเป็น ๒ ระยะ คือ ระยะสั้นภายในเวลา ๕-๑๐ ปี และระยะยาว ภายในเวลา ๒๐ ปี ในระยะสั้นควรเน้นการพัฒนาในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวในทะเล และบริเวณแหล่งท่องเที่ยวชายทะเล ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญสูง ส่วนบริเวณอื่นควรเตรียมการพัฒนาในระยะยาว อย่างไรก็ตาม ในแต่ละบริเวณควรได้รับการกำหนดระยะเวลาการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งด้วย

(๑๐) ส่งเสริมอาชีพด้านอื่น ๆ แก่ประชาชนในท้องถิ่น ได้แก่ การกลีกรม ปลูกสัตว์ ประมง และหัตถกรรม ซึ่งเป็นการผลิตที่ให้บริการทางอ้อมต่อการท่องเที่ยว ดังนั้น การส่งเสริม ประชาชนในท้องถิ่น ควรขยายการผลิตทางด้านอาหารและวัตถุดิบ เพื่อรองรับการขยายตัวของการ-ท่องเที่ยวในอนาคต โดยเฉพาะบริเวณเกาะสมุย ซึ่งจะเป็นแหล่งสร้างงาน เพิ่มรายได้ และลด การนำเข้าสินค้าจากต่างถิ่นอีกด้วย

ดังนั้น จึงได้กำหนดเป้าหมายของการพัฒนาการท่องเที่ยว ในปี ๒๕๓๔ (สิ้นปีแผนพัฒนา ฉบับที่ ๖) ได้ดังนี้

(๑) พยายามเร่งรัดให้นักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างน้อยเป็น ๒๔๕,๑๕๑ คน โดยมีชาวไทย ๒๓๐,๔๕๐ คน และชาวต่างประเทศ ๕๔,๖๗๑ คน (เป้าหมายขั้นต่ำ)

(๒) ให้ระยะเวลาพักของนักท่องเที่ยวเฉลี่ยใกล้เคียงกับปัจจุบัน คือ ชาวไทยพักเฉลี่ย ๓ วันต่อคน และชาวต่างประเทศพักเฉลี่ย ๑๓ วันต่อคน ซึ่งจะต้องมีห้องพัก ๔,๑๕๒ ห้อง

(๓) ชักจูงให้นักท่องเที่ยวใช้จ่ายเงินเพื่อการท่องเที่ยวมากขึ้น เฉลี่ยคนละ ๑,๖๓๕.๑๐ บาท (ราคาคงที่ปี ๒๕๒๗ ไม่รวมค่าพาหนะ) โดยเฉพาะชาวต่างประเทศควรเพิ่มขึ้นเป็นคนละ ๒,๕๖๔.๗๐ บาท ซึ่งคาดว่าจะมีรายได้จากการท่องเที่ยว ๔๖๗.๔ ล้านบาท

(๔) ปรับให้ส่วนแบ่งการตลาดของกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวคอนสีก, หมู่เกาะอ่างทอง และพนม สูงขึ้นกว่าส่วนแบ่งเดิม ในขณะที่กลุ่มอื่น ๆ ให้คงรักษาส่วนแบ่งการตลาดเดิม ซึ่งจะทำให้ จำนวนนักท่องเที่ยวของกลุ่มทั้งสองสูงขึ้นมากด้วย กล่าวคือ ให้กลุ่มฯ คอนสีก มีส่วนแบ่งเป็นร้อยละ ๒๕.๘ หมู่เกาะอ่างทองมีส่วนแบ่งร้อยละ ๔๐ และกลุ่มฯ พนมมีส่วนแบ่งร้อยละ ๗.๑ โดยชักจูง ให้มีผู้พักแรมในกลุ่มฯ ไชยามากขึ้น

๔.๓ แผนพัฒนาการท่องเที่ยวโดยรวม

การพัฒนาการท่องเที่ยวโดยรวม เป็นการพัฒนาเพื่อให้จังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นศูนย์กลาง การท่องเที่ยวของภาคใต้ตอนบนในระดับเดียวกับภูเก็ตและสงขลา/หาดใหญ่ โดยการพัฒนาจะต้อง พิจารณาให้เหมาะสมกับสภาพทรัพยากรและโครงการพัฒนาด้านอื่น ๆ

การพัฒนาโดยรวมจะเป็นกรอบที่กำหนดทิศทางและเป้าหมาย ตลอดจนลำดับความสำคัญ ของพื้นที่พัฒนาต่าง ๆ และจะเป็นการพัฒนาที่ประสานพื้นที่ต่าง ๆ ให้เป็นโครงข่ายที่เหมาะสมภายใต้ การดำเนินงานโดยองค์กรพัฒนาระดับชาติและจังหวัด เป็นสำคัญ

๔.๓.๑ การพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยว

ปัจจุบัน สุราษฎร์ธานี มีนักท่องเที่ยวเข้ามา ๒๑๘,๘๔๗ คน เป็นชาวไทย ๑๘๕,๕๙๖ คน และชาวต่างประเทศ ๓๓,๒๕๑ คน นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางไปเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเกาะสมุย ทรายรีร้อยละ ๖๕ ไขยาร้อยละ ๔๐.๑ ส่วนกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ยังมีนักท่องเที่ยวนิยมไปในสัดส่วนไม่มากนัก ซึ่งนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ได้ใช้เมืองสุราษฎร์ธานี เป็นศูนย์กลางการเดินทางเพื่อเดินทางไปแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ มีเพียงบางส่วนที่เดินทางตรงไปยัง เกาะสมุยโดยไม่ผ่านเมืองสุราษฎร์ธานี (ประมาณร้อยละ ๑๓ เดินทางมาจากภาคใต้ฝั่งตะวันออก ผ่านท่าเรือเฟอร์รี่ที่ขนอม) โครงข่ายของการท่องเที่ยวในปัจจุบันจึงแสดงได้ดังในรูปที่ ๔.๔ ก. และภาคผนวกที่ ๔.๑

เมื่อพิจารณาถึงการท่องเที่ยวในอนาคต สามารถรักษาโครงข่ายการท่องเที่ยวปัจจุบันได้ โดยเน้นให้เมืองสุราษฎร์ธานีเป็นศูนย์กลางสำคัญ อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดประสาน สอดคล้อง และส่งเสริมซึ่งกันและกัน ควรพัฒนาโครงข่ายของการท่องเที่ยว โดยขยายการท่องเที่ยวให้กระจายมากขึ้นอย่างเหมาะสมและสัมพันธ์กัน และสร้างเส้นทาง การท่องเที่ยวให้เชื่อมโยงกันมากขึ้นเป็นวงรอบของการท่องเที่ยวที่ดี (รูปที่ ๔.๔ ข.)

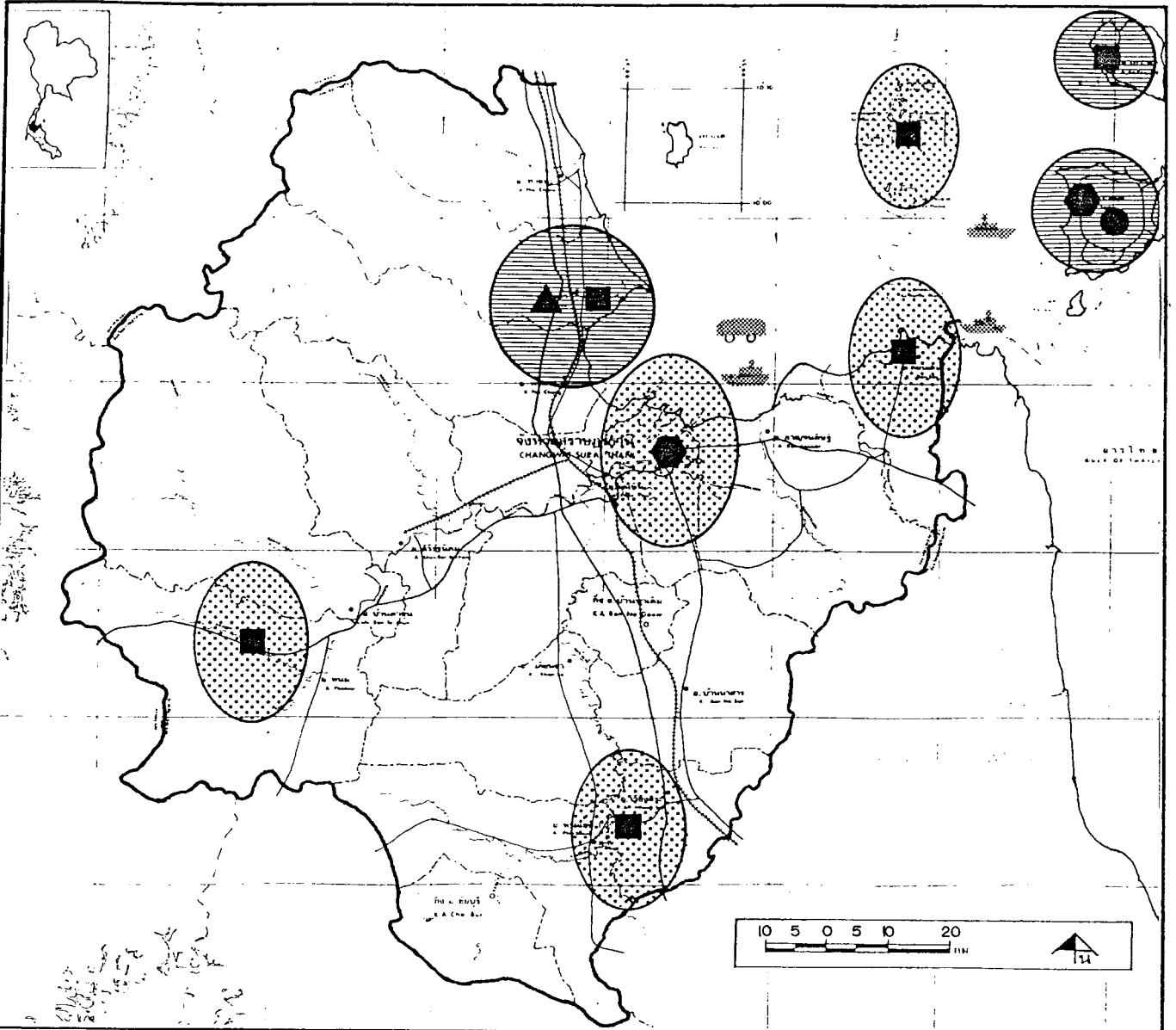
แนวทางการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวจึงควรเป็นดังนี้

(๑) ขยายการท่องเที่ยวในกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ โดยขยายการท่องเที่ยวในกลุ่มที่นักท่องเที่ยวมีความสนใจอยู่แล้วให้มากขึ้น ได้แก่ กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวในทะเล และกลุ่มไขยา โดยสนับสนุนให้มีการขยายแหล่งที่พักในเขตไขยา และให้ขยายเส้นทางไปยังหมู่เกาะอ่างทอง โดยผ่านไขยา และคอนสัก

(๒) ขยายการท่องเที่ยวในกลุ่มย่อย ๆ โดยยกระดับแหล่งท่องเที่ยวกำหนดกิจกรรมพิเศษ และพัฒนาชี้ชวนแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในเส้นทาง เช่น

(๒.๑) ขยายการท่องเที่ยวกลุ่มคอนสักให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อมีท่าเรือเฟอร์รี่ตั้งอยู่ในเขตคอนสัก ควรมีการพัฒนาชายฝั่งคอนสัก - ขนอม ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลที่มีทัศนียภาพ ลักษณะเด่นแปลกประหลาดสำหรับการท่องเที่ยวระยะสั้น

(๒.๒) ขยายการท่องเที่ยวในกลุ่มพนมให้มากขึ้น โดยให้เชื่อมเขี้ยวหลาน และ/หรืออุทยานแห่งชาติเขาสกเป็นฐานที่พัก และสนับสนุนให้มีการเดินป่าในเขตอุทยานแห่งชาติเขาสก โดยการจัดการท่องเที่ยวแบบ Jungle Tour สำหรับนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวต่างประเทศ แบบที่ปฏิบัติกันในภาคเหนือ

- กลุ่มพัฒนาระยะสั้น
- กลุ่มพัฒนาระยะยาว
- แหล่งที่พักหลัก
- แหล่งที่พักรอง
- ศูนย์กลางการเดินทางหลัก
- ศูนย์กลางการเดินทางในทะเล
- ศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม
- ศูนย์กลางการท่องเที่ยวพักผ่อนตากอากาศชายทะเล

รูปที่ ๔.๔ บทบาทและการพัฒนากลุ่มแหล่งท่องเที่ยว

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

(๒.๓) แนะนำให้นักท่องเที่ยวแวะชมแหล่งท่องเที่ยววิเศษที่กระจัดกระจายบนเส้นทางของการท่องเที่ยว

(๓) กระตุ้นนักท่องเที่ยวและคนท้องถิ่นเดินทางไปเที่ยวในที่ซึ่งยังไม่เป็นที่สนใจ โดยเฉพาะกลุ่มนาศาร/เวียงสระ ให้มากขึ้น

(๔) พัฒนาเส้นทางคมนาคม เชื่อมโยงระหว่างกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เพื่อให้เกิดเส้นทางท่องเที่ยวระบบวงจรต่อเนื่อง โดยหลีกเลี่ยงการซ้ำเส้นทางเดิม ซึ่งจะทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ได้สะดวกและรวดเร็วขึ้น

๔.๓.๒ บทบาทและลำดับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

การขยายการท่องเที่ยวในแต่ละกลุ่มเพื่อให้ได้โครงข่ายการพัฒนาที่ดีนั้นต้องพิจารณาความสำคัญ ศักยภาพ บทบาท และปัญหาในการพัฒนาของแต่ละกลุ่ม ซึ่งมีระดับที่แตกต่างกัน ในการพัฒนาการท่องเที่ยวจึงได้กำหนดบทบาทในอนาคตของกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ และลำดับขั้นตอนของการพัฒนาเป็น ๒ ระยะ (ดังรูปที่ ๔.๕) คือ

กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวที่จะต้องพัฒนาในระยะสั้น

การพัฒนาในระยะนี้มีกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวที่จะต้องเร่งพัฒนาโดยรีบด่วนอยู่ ๓ กลุ่ม ทั้งนี้เพราะเป็นกลุ่มที่มีการขยายตัวของการท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว และจำเป็นต้องมีแผนพัฒนาเพื่อควบคุมและป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเนื่องจากการขยายตัวของการท่องเที่ยว นอกจากนี้ การเร่งพัฒนาจะเป็นการสร้างเงื่อนไขเพื่อการขยายตลาดการท่องเที่ยวของจังหวัดอีกด้วย กรอบการพัฒนากลุ่มแหล่งท่องเที่ยวในระยะนี้มีดังนี้

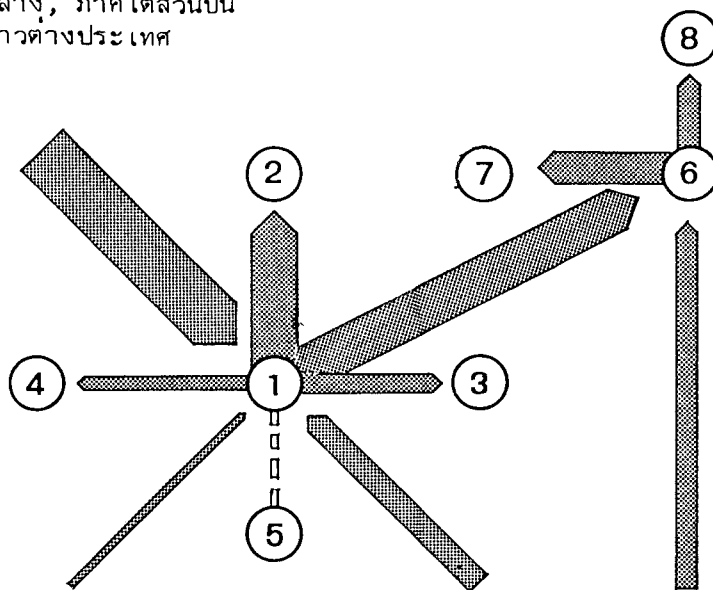
(๑) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวเกาะสมุย

เกาะสมุยเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวในทะเล ทั้งปัจจุบันและอนาคต การพัฒนาจะเน้นให้เกาะสมุยเป็นพื้นที่เป้าหมายหลักของนักท่องเที่ยวที่มายังสุราษฎร์ธานี โดยจะเร่งพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้ได้ระดับมาตรฐานสากล ภายใต้ขอบเขตของบรรยากาศเป็นแบบธรรมชาติ และจัดระดับของสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเหมาะสมในแต่ละพื้นที่

(๒) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอยะยา

ไชยาเป็นศูนย์กลางของแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งมีรูปแบบการท่องเที่ยวที่แตกต่างจากกลุ่มฯ อื่น ๆ การพัฒนาจะเน้นการส่งเสริมเอกลักษณ์ของ

ภาคกลาง, ภาคใต้ส่วนบน
และชาวต่างประเทศ

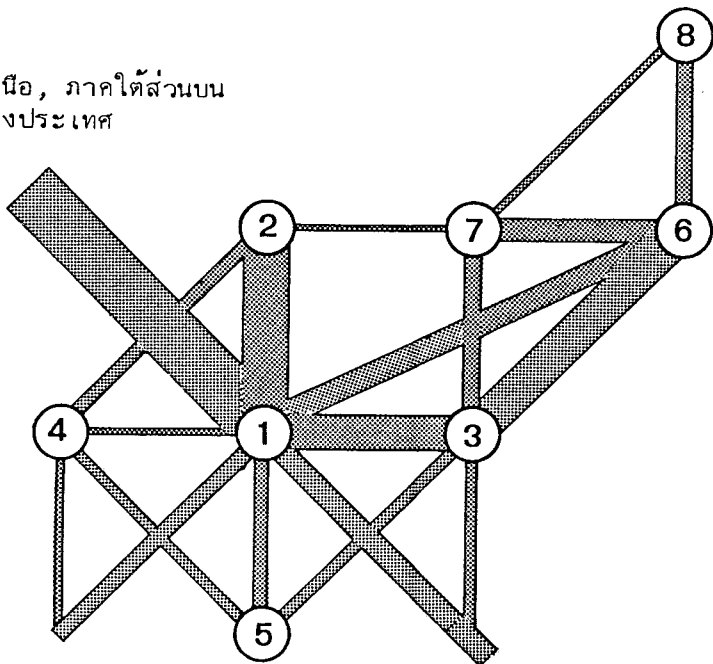
ภาคใต้ฝั่งตะวันตก

ภาคใต้ฝั่งตะวันออก

โครงข่ายการท่องเที่ยวน
ในปัจจุบัน

1. กลุ่มแหล่งฯ อำเภอเมืองฯ
2. กลุ่มแหล่งฯ อำเภอไชยา
3. กลุ่มแหล่งฯ อำเภอดอนสัก
4. กลุ่มแหล่งฯ อำเภอพนม
5. กลุ่มแหล่งฯ อำเภอนาสาร
6. กลุ่มแหล่งฯ อำเภอเกาะสมุย
7. กลุ่มแหล่งฯ หมู่เกาะอ่างทอง
8. กลุ่มแหล่งฯ เกาะพะงัน

ภาคเหนือ, ภาคใต้ส่วนบน
ชาวต่างประเทศ

ภาคใต้ฝั่งตะวันตก

ภาคใต้ฝั่งตะวันออก

โครงข่ายการท่องเที่ยวน
ในอนาคต

รูปที่ ๔.๕ โครงข่ายการท่องเที่ยวนจังหวัดสุราษฎร์ธานี

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

จังหวัด และเพิ่มแหล่งท่องเที่ยวให้มากขึ้น และจัดให้มีบริการด้านที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ สำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการใช้เวลาในการท่องเที่ยวในกลุ่มนี้ให้มากขึ้น

(๓) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยว เกาะพะงัน

เกาะพะงัน เป็นกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับเกาะสมุยมาก แต่มีการขยายตัวของการท่องเที่ยวช้ากว่า ดังนั้น สภาพธรรมชาติจึงยังไม่ถูกกระทบกระเทือนมากนัก การพัฒนาเร่งด่วนจะต้อง เน้นในการควบคุมและรักษาสภาพธรรมชาติที่เป็นเอกลักษณ์ไว้ให้มากที่สุด และพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทางทะเลที่สำคัญต่อไป

กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวที่จะต้องพัฒนาในระยะยาว

กลุ่มที่สอง เป็นกลุ่มที่ยังไม่มีความสำคัญในปัจจุบันมากนัก และแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งจำเป็นต้องใช้การลงทุนสูงในการพัฒนายกระดับความสำคัญ ดังนั้น การพัฒนาจึงเป็นการวางแผนระยะยาว หรือเป็นแหล่งท่องเที่ยวเสริมในระยะสั้น โดยการพัฒนาและปรับปรุงในรายละเอียดที่จำเป็นก่อน กลุ่มนี้ประกอบด้วย

(๑) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวหมู่เกาะอ่างทอง

หมู่เกาะอ่างทอง เป็นเขตอุทยานแห่งชาติทางทะเล อยู่ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ เป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์และสงวนสภาพธรรมชาติ ดังนั้น ในการพัฒนาจัดสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวเท่าที่จำเป็นเท่านั้น โดยเฉพาะบริเวณที่ทำการอุทยานฯ, บริเวณเกาะแม่เกาะ

(๒) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอดอนสัก

กลุ่มนี้แม้ปัจจุบันยังไม่มีความสำคัญมากนัก แต่ในอนาคตจะเป็นศูนย์กลางการเดินทางอีกแห่งหนึ่ง คือ มีท่าเรือเฟอร์รี่แห่งใหม่ ด้านทรัพยากรท่องเที่ยวมีความเด่นของวัดเขาสุวรรณประดิษฐ์ และสภาพธรรมชาติชายฝั่งทะเล ตั้งแต่อำเภอดอนสักถึงอำเภอขนอม จะเป็นตัวกระตุ้นให้กลุ่มฯ ดอนสัก มีความสำคัญมากขึ้นได้ การพัฒนาจะเน้นที่การแวะเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่จะไปเกาะสมุย

(๓) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอมือง/พุนพิน/และกาญจนดิษฐ์

เป็นแหล่งท่องเที่ยวย่อย ๆ ที่ควรมีการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเสริม และเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของคนท้องถิ่น เพราะอยู่ไม่ห่างไกลจากศูนย์กลางการท่องเที่ยวหลักมากนัก

(๔) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอนม/บ้านตาขุน

ลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวขนาดใหญ่มีลักษณะพิเศษเฉพาะตัว มีหน่วยงานรับผิดชอบเฉพาะแต่อยู่ห่างไกลจากศูนย์กลางการคมนาคม ซึ่งสามารถจัดกิจกรรมพิเศษได้ การพัฒนาจะต้องจัดจุดที่พักรถสำหรับนักท่องเที่ยวขึ้นในกลุ่ม และจัดกิจกรรมพิเศษสำหรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ เช่น การเดินป่า การล่องแก่ง เป็นต้น

(๕) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอนาสาร/เวียงสระ

กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวที่ห่างไกลอีกแห่งหนึ่ง ซึ่งมีแหล่งท่องเที่ยวที่ยังไม่มีความสำคัญมากนัก ตั้งอยู่กระจัดกระจายเป็นพื้นที่กว้าง นอกจากนั้น ยังอยู่ในพื้นที่ที่ยังไม่ปลอดภัยเท่าที่ควร การพัฒนาจึงจะเน้นการสร้างความปลอดภัยขึ้นเป็นอันดับแรก พร้อมกับการพัฒนาแต่ละแหล่งให้มีความสนใจมากขึ้น

ในการจัดทำแผนหลักนี้จะเน้นใน ๓ กลุ่มแรกที่ต้องการการพัฒนาในระยะสั้น ส่วนอีก ๕ กลุ่ม และแหล่งท่องเที่ยวที่ไม่อยู่ในกลุ่มใด ๆ จะจัดทำข้อเสนอแนะในการพัฒนาเท่านั้น อย่างไรก็ตาม สำหรับเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็นศูนย์กลางหลักของการท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานีนั้น จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาในระยะสั้นด้วย ในขณะที่แหล่งท่องเที่ยวบริเวณใกล้เคียงจัดเป็นกลุ่มที่ต้องพัฒนาในระยะยาว

(๖) พื้นที่กิจกรรมอื่น ๆ เป็นพื้นที่ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยตรง เป็นพื้นที่เพื่อกิจกรรมอื่น ๆ เช่น เกษตรกรรม, อุตสาหกรรม เป็นต้น อนึ่ง สำหรับพื้นที่สงวนซึ่งเป็นพื้นที่ที่ไม่ได้มีกิจกรรมอื่นใด เข้ามารบกวนนั้น ไม่ได้จำแนกเป็นพิเศษ แต่จัดไว้ในพื้นที่กิจกรรมอื่น ๆ

ในการพัฒนาต้องมีมาตรการในการควบคุมการใช้ที่ดิน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พื้นที่ (๒), (๓), (๔) และ (๕) รายละเอียดของแต่ละกลุ่ม จะมีความแตกต่างกันตามสภาพแหล่ง ซึ่งแสดงไว้ในแผนการพัฒนาของแต่ละกลุ่ม

๔.๓.๓ การพัฒนาศูนย์กลางการท่องเที่ยว

ศูนย์กลางการท่องเที่ยว เป็นศูนย์กลางที่รองรับการท่องเที่ยวในพื้นที่และบริเวณโดยรอบ โดยมีบทบาทที่สำคัญหลายประการ เช่น เป็นศูนย์กลางการคมนาคม สื่อสารและโทรคมนาคม เป็นฐานที่พัก และบันเทิง เป็นแหล่งบริการสินค้าพื้นฐาน ตลอดจนให้ความสำคัญด้านการประชาสัมพันธ์ ความปลอดภัย ฯลฯ

ศูนย์กลางการท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีหลายระดับ คือ

(๑) ศูนย์กลางหลัก ได้แก่ เทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานี และตลาดบ้านหน้าทอน สุขาภิบาลเกาะสมุย ชุมชนทั้งสองมีบทบาทเป็นศูนย์กลางหลักของการท่องเที่ยวในพื้นที่โครงการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เป็นศูนย์กลางการคมนาคมในระดับจังหวัดและระดับกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวบนบก และในทะเลตามลำดับ ดังนั้น การพัฒนาชุมชนทั้งสองจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่โครงการอย่างมาก

การพัฒนาศูนย์กลางการท่องเที่ยวจึงควรมีดังนี้

(๑.๑) เร่งจัดทำผังเมืองสุราษฎร์ธานี และบ้านหน้าทอน สุขาภิบาลเกาะสมุย เพื่อควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดิน วางแผนการจัดสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ให้ถูกหลักผังเมือง ตลอดจนเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า โดยการปรับปรุงซ่อมแซมถนน การปิดกั้นและแก้ไขน้ำท่วม การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ

(๑.๒) จัดสร้างและปรับปรุงสวนสาธารณะ หรือสถานที่พักผ่อนหย่อนใจให้เพียงพอ กับความต้องการของประชาชนและนักท่องเที่ยว

๔.๓.๔ เขตพื้นที่พัฒนาเพื่อการท่องเที่ยว

จากสภาพของแหล่งท่องเที่ยวและกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว เมื่อพิจารณาประกอบกับกรอบการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานี และเป้าหมายในระดับภาคของการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนลำดับความสำคัญของกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว พบว่า แหล่งท่องเที่ยวในทะเลเป็นบริเวณที่สำคัญและเหมาะสมที่สุดที่ควรจะได้รับพัฒนาให้มีบทบาทด้านการท่องเที่ยวเป็นหลัก ในขณะที่พื้นที่บนแผ่นดินใหญ่มีบทบาทหลักในการพัฒนาด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีมาตรการควบคุมการใช้ที่ดินในเขตพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อควบคุมความขัดแย้งในการใช้ที่ดินในกิจกรรมหลักต่าง ๆ

เขตพื้นที่พัฒนาของจังหวัดสุราษฎร์ธานี สามารถจำแนกได้เป็น

(๑) พื้นที่ศูนย์กลาง ได้แก่ ชุมชนเมืองต่าง ๆ โดยเฉพาะชุมชนเมืองที่สำคัญ ๒ แห่ง คือ เทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานี และบ้านหน้าทอน ในสาขาภิบาลเกาะสมุย

(๒) พื้นที่พัฒนาเพื่อการท่องเที่ยว เป็นพื้นที่ที่ควรมีการจัดทำรายละเอียดของการใช้ที่ดินเพื่อการท่องเที่ยว ได้แก่ บริเวณชายฝั่งทะเลเกือบตลอดแนว บริเวณเกาะทุกเกาะ หึ่งนี้รวมแหล่งท่องเที่ยวทุกประเภทในเขตพื้นที่นั้น ๆ

(๓) พื้นที่อนุรักษ์และสงวน ได้แก่ พื้นที่ป่า ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ และพื้นที่ชายหาด ปะการังในทะเล

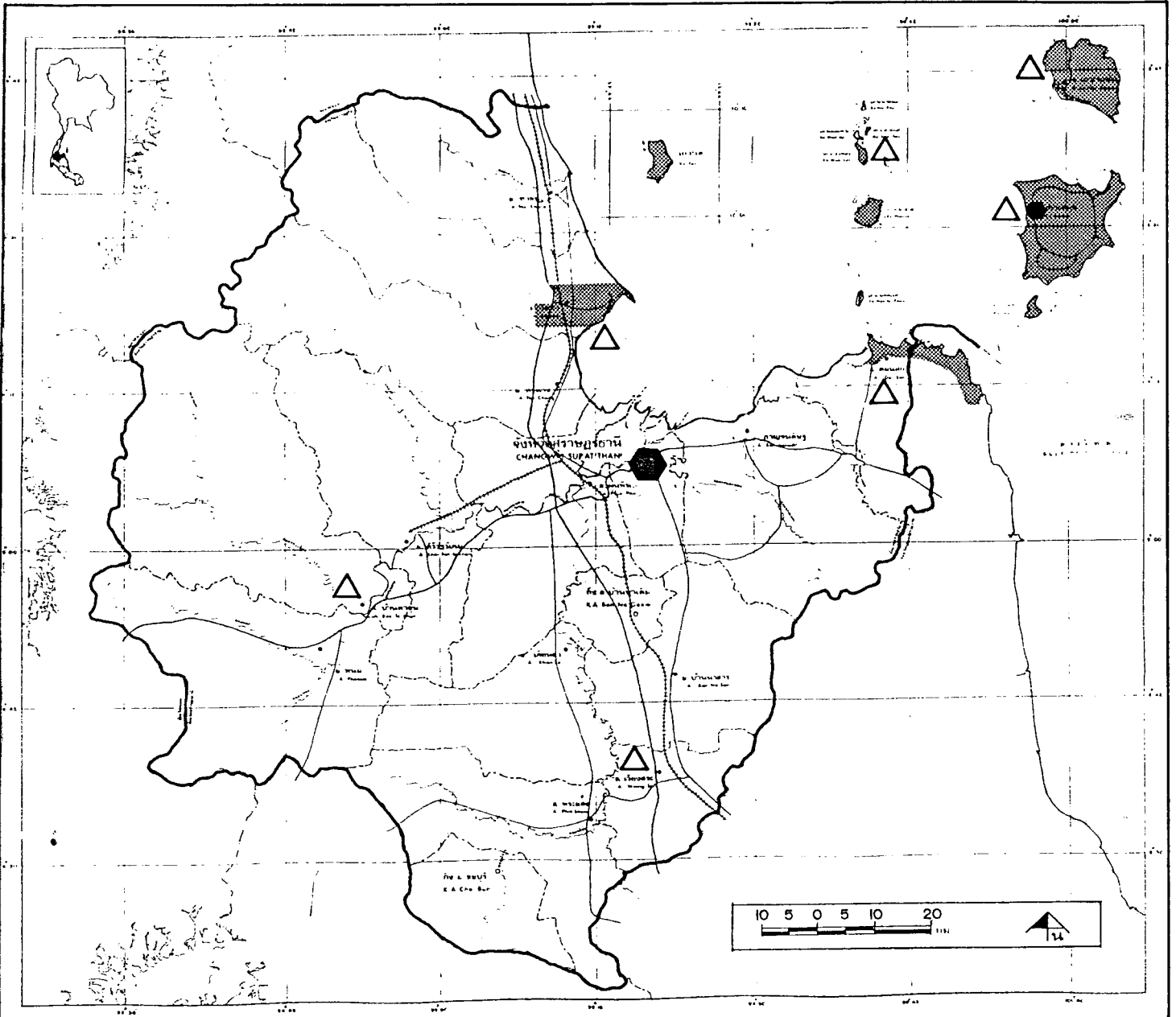
(๔) พื้นที่เพื่อกิจกรรมอื่น ๆ ได้แก่ พื้นที่ชุมชน เกษตรกรรม อุตสาหกรรม และเหมืองแร่ เป็นต้น

เขตพื้นที่พัฒนาประเภทที่ (๒), (๓) จะเป็นเขตที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวอย่างมาก ส่วนเขตที่ (๑) เป็นเขตอำนวยความสะดวกต่อการท่องเที่ยว และเขตที่ (๔) เป็นเขตอื่น ๆ ที่อาจมีส่วนในการพัฒนาการท่องเที่ยวในทางอ้อมได้

จากการศึกษาได้จัดพื้นที่ ๕ บริเวณให้เป็นพื้นที่เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว (ดังแสดงในรูปที่ ๔.๖) คือ

(๑) เกาะสมุย

(๒) เกาะพะงัน/เกาะเต่า

รูปที่ ๔.๖ แผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดสุราษฎร์ธานี

- ศูนย์กลางการท่องเที่ยว
- กลุ่มแหล่งท่องเที่ยว
- พื้นที่ที่อยู่ในความควบคุมการใช้ที่ดิน เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยว

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

(๓) หมู่เกาะอ่างทอง

(๔) อำเภอไชยา ในเขต ต.เวียง, ต.เลม็ด, ต.ตลาดไชยา, ต.พุมเรียง, ต.ตะกรบ และ ต.ทุ่ง

(๕) อำเภอดอนสัก เกาะต่าง ๆ และเขตที่ดินชายทะเลตอนเหนือของทางหลวงหมายเลข ๔๑๔๒ (ดอนสัก-ขนอม) ตั้งแต่วัดเขาสุวรรณประดิษฐ์ ไปจนถึงสุดเขตอำเภอ ทั้งนี้ควรครอบคลุมไปจนตลอดแนวชายฝั่งอำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช

โดยบริเวณเหล่านี้ควรมีการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดิน ไม่ให้ขัดแย้งต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว มาตรการในการควบคุม คือ การกำหนดเขตการใช้ที่ดินเพื่อการท่องเที่ยวภายในแต่ละพื้นที่ มีระเบียบหรือข้อบังคับในการควบคุม และให้จัดตั้งหรือมอบหมายองค์กรหรือคณะกรรมการควบคุมการใช้ที่ดินดังกล่าว

ส่วนบริเวณแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ นั้น ให้กำหนดเป็นแต่ละพื้นที่ตามความเหมาะสม เพื่อให้การพัฒนาในกลุ่มสามารถกำหนดมาตรการในการควบคุมการใช้ที่ดินได้อย่างเหมาะสม จึงได้แบ่งเขตการใช้ที่ดินเป็น ๖ เขต คือ

(๑) พื้นที่ชุมชน ได้แก่ ที่ตั้งของชุมชนต่าง ๆ ทั้งที่เป็นชุมชนหลักและชุมชนพื้นฐาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ชุมชนที่เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว จะได้รับการวางแผนพัฒนาเป็นพิเศษ

(๒) พื้นที่พัฒนาก้าวหน้า คือ พื้นที่ที่ยอมให้มีการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวที่มีกิจกรรมและบริการต่าง ๆ อย่างสมบูรณ์ได้มาตรฐานสากล ภายใต้กรอบที่กำหนดไว้ โดยให้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

(๓) พื้นที่พัฒนาธรรมชาติ คือ พื้นที่ที่ยอมให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวได้พอสมควร โดยให้มีกิจกรรมและบริการต่าง ๆ อย่างจำกัด เพื่อคงรักษาสภาพธรรมชาติที่เป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่

(๔) พื้นที่อนุรักษ์ คือ พื้นที่ที่ไม่ให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบถาวร แต่อนุรักษ์ไว้สำหรับใช้ประโยชน์ประกอบกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว

(๕) พื้นที่แหล่งท่องเที่ยว คือ บริเวณเฉพาะที่จัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ควรได้รับการพัฒนาทั้งด้านสภาพแหล่งฯ และการบริการตามความเหมาะสม

(๑.๓) ปรับปรุงศูนย์กลางการคมนาคมที่สำคัญ เช่น ท่าเทียบเรือ สถานีขนส่ง ให้สะดวก สะอาด และปลอดภัย

(๑.๔) ปรับปรุงสภาพแวดล้อมในชุมชนทั้งสอง

(๑.๕) ส่งเสริมการลงทุนภาคเอกชนด้านบริการการท่องเที่ยวอื่น ๆ เช่น ที่พัก, ร้านอาหาร, แหล่งบันเทิง ภายในขอบเขตของการพัฒนาโดยรวม

รายละเอียดดูในแผนพัฒนารายกลุ่ม

(๒) ศูนย์กลางกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ ชุมชนศูนย์กลางของกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ มีบทบาทเป็นศูนย์กลางคมนาคมท้องถิ่น ศูนย์บริการพื้นฐาน ในบางพื้นที่เป็นฐานที่นักท่องเที่ยวได้ด้วย ศูนย์กลางระดับนี้ได้แก่ เมืองไชยา, เมืองคอนสัก, บ้านท้องศาลา (อ.พะงัน) ที่ทำการอุทยาน-แห่งชาติทางทะเล หมู่เกาะอ่างทอง, เมืองนาสาร และเมืองเวียงสระ ชุมชนอำเภพนมหรือบ้านตาขุน ทุกรักก็ตาม ชุมชนเหล่านี้ยังมีบทบาทที่ไม่ชัดเจนในปัจจุบัน แนวทางการพัฒนาจึงควรมีดังนี้

(๒.๑) จัดทำผังแนะนำแนวการพัฒนา ผังชุมชน และสาธารณูปโภค เมืองไชยา /ชุมเรียง เมืองคอนสัก บ้านท้องศาลา

(๒.๒) ส่งเสริมการลงทุนด้านที่พักในเมืองไชยา เมืองคอนสัก ควบคู่กับการ พัฒนาด้านแหล่งท่องเที่ยว

(๒.๓) พัฒนารูปร่างที่พักบริเวณอุทยานแห่งชาติทางทะเล หมู่เกาะอ่างทอง, อุทยานแห่งชาติเขาสก, เขื่อนเชี่ยวหลาน ให้สามารถบริการนักท่องเที่ยวได้อย่างเพียงพอ

(๒.๔) พัฒนาชุมชนอำเภพนมหรือบ้านตาขุน ให้สามารถให้บริการพื้นฐานแก่นักท่องเที่ยวที่มา เป็นกลุ่มได้

รายละเอียดดูในการพัฒนา เฉพาะกลุ่ม

(๓) ศูนย์กลางย่อยหรือศูนย์กลางการบริการในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เป็นศูนย์กลางที่มีบทบาทให้บริการพื้นฐานต่ำสุดแก่นักท่องเที่ยว และเป็นจุดท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวประเภทจอบจวย ภายในศูนย์อาจมีบริการสาธารณะตั้งแต่ ที่จอดรถ, ศาลาที่พัก, ห้องน้ำส้วม, ร้านค้าขนาดเล็ก จนถึงบริการระดับสูงตามลำดับ ขึ้นอยู่กับขนาดและความสำคัญของแหล่งเที่ยวนั้น ๆ

รายละเอียดดูในแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เฉพาะแห่ง

๔.๓.๕ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะ

พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โครงสร้างพื้นฐาน เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว และเป็นปัจจัยหลักในด้านการให้บริการความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว รวมทั้งการสนับสนุนการตัดสินใจลงทุนของภาคเอกชนในการดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยว ซึ่งจะผลักดันให้การพัฒนาการท่องเที่ยวประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ จากผลการศึกษาโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะ ควรพัฒนาดังนี้

(๑) โครงข่ายถนน

ถนน เป็นโครงข่ายสำคัญที่จะชักนำให้นักท่องเที่ยวเดินทางและ เข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวได้สะดวกมากขึ้น โครงข่ายถนนควรจัดให้เป็นโครงข่ายใยแมลงมุม เพื่อเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ แนวทางการพัฒนาโครงข่ายถนนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว

(๑.๑) ปรับปรุงและขยายถนนสุราษฎร์ธานี-พุนพิน ระยะทาง ๑๒ กม. โดยขยายให้กว้างขึ้น เพราะเป็นถนน เชื่อมสถานีรถไฟกับเทศบาล เมืองสุราษฎร์ธานี (ท่าเรือไปเกาะสมุย) และมีปริมาณจราจรประมาณ ๕,๖๒๐ คัน/วัน

(๑.๒) สร้างถนนจากสนามบินไปยัง เทศบาล เมือง ในลักษณะถนนเลี้ยว เมืองพุนพิน (สุขาภิบาลท่าข้าม) เพื่อให้การเดินทางจากสนามบิน และจากที่อื่น ๆ รวดเร็วขึ้น และลดความคับคั่งภายใน เมืองพุนพิน

(๑.๓) ขยายและปรับปรุงถนนเชื่อมศิริรัฐนิคมกับท่าฉางและไชยา และถนน ๔๑๔๓ เพื่อย่นระยะจากนาสาร-ดอนสัก

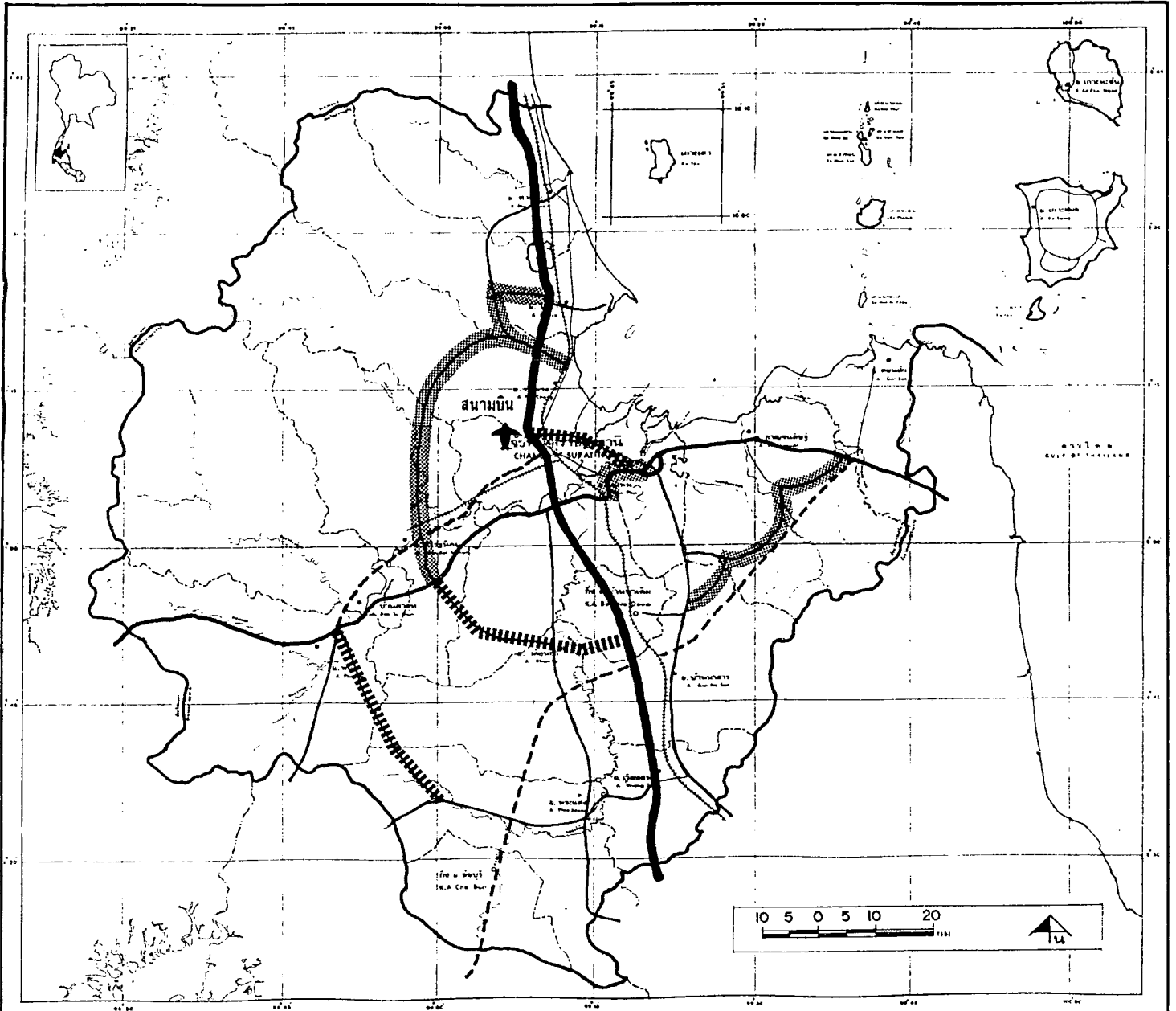
(๑.๔) ศึกษาแนวทางในการสร้างถนนเชื่อมอำเภอกีร์รัฐนิคมกับอำเภอกะเนียง เพื่อให้เป็น เส้นทางการท่องเที่ยวระบบครบวงจร

(๑.๕) สร้างและปรับปรุงถนน เข้าถึง และภายในกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ

รูปที่ ๔.๗ แสดงโครงข่ายถนนที่ควรพัฒนา

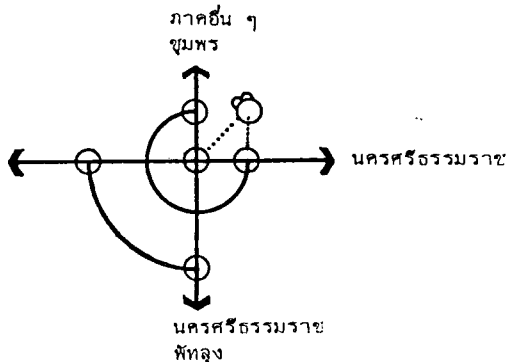
(๒) ระบบไฟฟ้าและประปา

(๒.๑) ขยายพื้นที่บริการไฟฟ้าของ กฟผ. ให้ครอบคลุมชนระดับหมู่บ้าน ตามโครงการเร่งรัดพัฒนาไฟฟ้าชนบท และขยายพื้นที่เข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เกาะสมุย

แนวความคิดพื้นฐานการพัฒนาโครงข่ายถนน

พังงา
ภูเก็ต
กระบี่

รูปที่ ๔.๗ โครงข่ายถนนที่ควรพัฒนา

	ทางหลวงแผ่นดิน		ปรับปรุงถนนเดิม
	ทางหลวงจังหวัด		แนวสร้างถนนใหม่
	ทางอื่น ๆ		ข้อเสนอของ JICA

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี

MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

และเกาะพะงัน ควรพิจารณาขยายปริมาณไฟฟ้าและการให้บริการมากขึ้น โดยการขยายกำลังการผลิตที่มีอยู่ให้เพียงพอกับความต้องการบริการการท่องเที่ยว อนึ่ง ปัจจุบัน กฟภ. มีโครงการเดินสายไฟฟ้าใต้น้ำจากขนอม-เกาะสมุย จะทำให้การขยายการให้บริการภายในเกาะสมุยเร็วมากในอีก ๔ ปี

(๒.๒) ขยายการให้บริการน้ำประปาใน เขตชุมชน เมืองสุราษฎร์ธานี-พุนพิน

(๒.๓) จัดหาแหล่งน้ำเพื่อการประปา เพื่อขยายการให้บริการอย่างเพียงพอสำหรับประชากรและนักท่องเที่ยวที่จะขยายตัวเพิ่มขึ้นในอนาคต ในกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในพื้นที่เกาะสมุยและ เกาะพะงัน โดยการสร้างฝายน้ำล้นสำหรับเก็บกักน้ำขนาดเล็ก และขนาดกลาง ในที่ลุ่มของ เกาะสมุย

(๓) การสื่อสารและโทรคมนาคม

ขยายการให้บริการโทรศัพท์ภายในและทางไกล ของอำเภอเกาะสมุยและ เกาะพะงัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อำเภอเกาะสมุย ควรจัดให้เป็นศูนย์โทรคมนาคมอีกแห่งหนึ่งของจังหวัดด้วย

(๔) การขนส่งสาธารณะ

(๔.๑) ขยายและปรับปรุงการให้บริการรถไฟสายสำคัญที่ผ่านสุราษฎร์ธานี และระยะยาวควร เพิ่มที่นั่งให้มากขึ้น รองรับนักท่องเที่ยวประมาณ ๕๕,๑๕๒ คน ในปี ๒๕๓๔

(๔.๒) เพิ่มที่นั่งและเที่ยวบินที่มายังสุราษฎร์ธานี เพื่อรับนักท่องเที่ยวที่ขยายตัวมากขึ้น (คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวอย่างน้อย ๔,๘๑๕ คน ในปี ๒๕๓๔) ปรับปรุงด้านราคา และพิจารณาความเหมาะสมอย่างรอบคอบในการขยาย เส้นทางบินไปยัง เกาะสมุย

(๔.๓) แนะนำให้มีการเพิ่มปริมาณและปรับปรุงการให้บริการแก่ผู้ประกอบการรถโดยสารปรับอากาศ ทั้งของรัฐและเอกชน และปรับปรุงการให้บริการรถโดยสารธรรมดา (บขส.) ให้ดีขึ้น เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางประมาณ ๘๒,๑๐๓ คน ในปี ๒๕๓๔

(๔.๔) จัดสร้างสถานีรถโดยสาร เมืองสุราษฎร์ธานีแห่งใหม่ และจัดระบบรถโดยสารขนาดเล็กภายในเมือง และระหว่างชุมชน

(๔.๕) ปรับปรุงและขยายระบบการ เดินทางไปยังกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวที่ห่างไกล ให้สะดวกและปลอดภัยมากขึ้น (ทั้งทางรถและทาง เรือ)

(๔.๖) ปรับปรุงทำเทียบเรือโดยสารเทศบาล เมืองสุราษฎร์ธานี ทำเทียบเรือสุขาภิบาลเกาะสมุย และก่อสร้างทำเทียบเรือเกาะพะงัน ในระดับแหล่งท่องเที่ยวให้จัดสร้างทำเทียบเรือในหมู่เกาะอ่างทอง โดยเฉพาะที่เกาะแม่เกาะ เพื่อให้ความสะดวกและปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวมากขึ้น นอกจากนี้ ควรส่งเสริมภาคเอกชนในการเดินเรือโดยสาร เรือท่องเที่ยวในทุกๆระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเดินเรือโดยสารความเร็วสูงจากบ้านดอน-เกาะสมุย

(๔.๗) ปรับปรุงระบบการขนส่งภายในกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ

(๕) การบริการทางสังคมอื่น ๆ

(๕.๑) วางมาตรการรักษาความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวที่มายังสุราษฎร์ธานี ทั้งในระหว่างเดินทาง และในขณะที่ท่องเที่ยวในพื้นที่โครงการ โดยเฉพาะเกาะสมุย และเกาะพะงัน เช่น การจัดหน่วยตำรวจท่องเที่ยว หน่วยกู้ภัยทางทะเล เป็นต้น

(๕.๒) ขยายการให้บริการสาธารณสุข เพิ่มสัดส่วนแพทย์ต่อประชากร และนักท่องเที่ยว และยกระดับการบริการสาธารณสุขระดับท้องถิ่นที่ใกล้แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ

(๕.๓) พัฒนาศาสนสถานต่าง ๆ เพื่อให้บริการด้านจิตใจแก่นักท่องเที่ยว ตลอดจนเป็นการเผยแพร่พุทธศาสนาต่อนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศด้วย รวมทั้ง ททท. จัดบริการให้ความรู้แก่นักเรียนและประชาชน ในด้านเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว ตลอดจนการพัฒนาทางวัฒนธรรม เพื่อการอนุรักษ์และเผยแพร่ต่อนักท่องเที่ยว เช่น การอบรมวิชาว่าด้วยการประกอบกิจการบริการการท่องเที่ยวแก่ผู้ประกอบการ เป็นต้น

๔.๓.๖ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

ในจำนวนแหล่งท่องเที่ยว ๔๔ แห่ง ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติถึง ๖๗ แห่ง ซึ่งชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลและเกาะที่มีถึง ๓๒ แห่ง ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในเกาะสมุยและเกาะพะงัน ส่วนแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ มี ๒๓ แห่ง ส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอไชยาและเกาะสมุย โดยแหล่งโบราณคดีต่าง ๆ ส่วนใหญ่อยู่ในไชยา อันเป็นที่ตั้งของพระบรมธาตุไชยา คู่มือนครเมืองของจังหวัดสุราษฎร์ธานี และสันนิษฐานกันว่าเป็นศูนย์กลางอาณาจักรศรีวิชัยอีกด้วย ด้านศิลปวัฒนธรรมยังมีความสำคัญไม่มากนัก ที่มีชื่อเสียง คือ ชุมชนทอผ้าไหมพรมเรียง เป็นต้น

ความสนใจของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ มีความนิยมและประทับใจในแหล่งท่องเที่ยว ชายหาด และกิจกรรมท่องเที่ยว และพักผ่อนชายทะเล โดยมีเกาะสมุยเป็นจุดเป้าหมายหลัก (นักท่องเที่ยวร้อยละ ๖๕.๐ ไปเกาะสมุย) และมีลำดับความชอบมากที่สุดด้วย

ดังนั้น การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวจึงจะ เน้นในแหล่งท่องเที่ยวชายหาด เป็นหลัก โดย การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ เสริมโครงการท่องเที่ยวในบริเวณนั้น ๆ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สรุปลงได้ดังนี้

(๑) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ

(๑.๑) พัฒนาชายหาดในเกาะสมุยให้เป็นชายหาดพัฒนาก้าวหน้า ๓ แห่ง คือ หาดเจว่งและหาดละไม และบางส่วนของหาดท้องยาง ส่วนหาดอื่น ๆ นั้นให้พัฒนาแบบธรรมชาติ เช่น หาดแม่น้ำ, หาดบ่อผุด, หาดเชิงมน เป็นต้น

(๑.๒) ชายหาดในเกาะพะงัน ให้พัฒนาแบบธรรมชาติทั้งหมด โดยให้กลมกลืน กับสภาพท้องถิ่นมากที่สุด และบางหาดจัดให้เป็นหาดท่องเที่ยวที่ไม่มีสถานที่พัก เช่น หาดธารเสด็จ หาดแหลมหวาน้ำ เป็นต้น

(๑.๓) พัฒนาชายหาดไชยาให้เป็นสิ่งดึงดูดใจเพิ่มขึ้น คือ แหลมชุย และ แหลมโพธิ์

(๑.๔) การพัฒนาเกาะให้ค้ำึงการอนุรักษ์มากที่สุด กิจกรรมพักผ่อนที่จะเกิดขึ้น ให้เป็นแบบธรรมชาติ หรือแคมป์ปิ้ง เช่น เกาะเต่า, เกาะมัดลม และหมู่เกาะอ่างทอง เป็นต้น

(๑.๕) การพัฒนาแหล่งธรรมชาติอื่น ๆ เช่น น้ำตก น้ำพุร้อน ให้คงสภาพ ธรรมชาติให้มากที่สุด ถ้าหากจำเป็นต้องมีการพัฒนาด้านการบริการ เช่น ที่จอดรถ, ร้านค้า จะต้อง จัดเป็นผังบริเวณอย่างเหมาะสม แหล่งธรรมชาติที่ยังไม่มีการพัฒนาจะต้องมีมาตรการควบคุมสภาพไว้ก่อน

(๑.๖) แหล่งธรรมชาติที่อยู่ใกล้ชุมชนเมือง อาจพิจารณาพัฒนาให้เป็นสวน สาธารณะของคนท้องถิ่น และนักท่องเที่ยวควบคู่กันไปด้วย โดยให้ค้ำึงถึงการจัดผังที่ดี เช่น ทะเลสาบขุนทะเล, เกาะลำพู, เขาท่าเพชร, เขาไตรศร เป็นต้น

(๑.๗) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ ควรได้มีการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับ สภาพธรรมชาติระบบสิ่งแวดล้อมและนิเวศวิทยาของแหล่งนั้น ๆ ในรูปของนิทรรศการ พิพิธภัณฑ

หรือศูนย์ศึกษาธรรมชาติ ด้วย เช่น การจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติหมู่เกาะอ่างทอง, บอร์ดนิทรรศการ, ดันไทรที่ทุ่งไทรงาม เป็นต้น

(๒) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ โบราณคดี และศาสนสถาน

(๒.๑) แหล่งโบราณคดีที่ขึ้นทะเบียนไว้ จะต้องได้รับการอนุรักษ์ บูรณะ ฟื้นฟู ตามสภาพ โดยควรมีการจัดตั้งบริเวณภูมิสถาปัตยกรรมของแหล่งฯ ให้เรียบร้อย สะอาด และสวยงาม มากขึ้น พร้อมทั้งการเตรียมข้อมูล ข่าวดสาร ของแหล่งเผยแพร่ต่อนักท่องเที่ยวด้วย

(๒.๒) สนับสนุนการศึกษาค้นคว้า เพื่อหาหลักฐานทางประวัติศาสตร์ของจังหวัด และการสำรวจ ลงทะเบียนโบราณสถาน โดยเฉพาะบริเวณไชยา เวียงสระ (วัดเวียงสระ) และ บริเวณใกล้เคียงให้มากขึ้น เพื่อเตรียมข้อมูลในการฟื้นฟู พัฒนาแหล่งฯ ให้เป็นอุทยานประวัติศาสตร์ ต่อไป

(๒.๓) ส่งเสริมให้ศาสนสถานต่าง ๆ พัฒนาด้านการเผยแพร่ อบรมทางธรรม มากกว่าการขยายตัวทางวัตถุ เพื่อเป็นจุดดึงดูดและให้ประโยชน์ต่อนักท่องเที่ยวอย่างมากที่สุด

(๒.๔) ประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดระหว่างองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทางการท่องเที่ยว (เช่น ททท., จังหวัด, บริษัทนำเที่ยว) และทางการดูแลสุขภาพของแหล่งฯ (ศิลปากร, เจ้าอาวาส) ในการอนุรักษ์ พัฒนา และการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดการพัฒนา แหล่งฯ ต่าง ๆ เป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

(๓) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวศิลปวัฒนธรรม

(๓.๑) อนุรักษ์สภาพชุมชนท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์ ทั้งทางสถาปัตยกรรมและทาง วัฒนธรรมไว้ เพื่อการศึกษาและการเผยแพร่ โดยการสงวนและส่งเสริมอาชีพพื้นฐานที่มีอยู่ควบคู่กับ การพัฒนาคุณภาพชีวิตและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ โดยปรับประสานให้สอดคล้องกัน เช่น ชุมชน บ้านหัวถนน, บ้านพุมเรียง, บ้านโฉลกหลำ เป็นต้น

(๓.๒) ส่งเสริมการผลิตหัตถกรรมให้แก่ประชาชนท้องถิ่น เพื่อการจำหน่าย สินค้าพื้นเมือง และสินค้าที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยว เช่น การจักสาน, ถักทอ, การผลิตจากวัสดุ เหลือใช้ (มะพร้าว หญ้า ฯลฯ)

(๓.๓) จัดกิจกรรมอื่น ๆ ประกอบการท่องเที่ยว เช่น ประเพณี การละเล่น การจำหน่ายสินค้า ภายในขอบเขตที่เหมาะสม

(๓.๔) ส่งเสริมประเพณี กีฬา เทศกาลและการละเล่นต่าง ๆ ให้มีประจำตลอดปี และกระจายกิจกรรมไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ โดยพยายามคงรักษาเอกลักษณ์ของท้องถิ่นให้มากที่สุด

(๓.๕) จัดตั้งศูนย์วัฒนธรรม เพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนหัตถกรรมท้องถิ่นขึ้น โดยอาจเป็นศูนย์ขนาดเล็ก หรือขนาดปานกลางตามความเหมาะสม

๔.๓.๖ การพัฒนาการบริการการท่องเที่ยว

องค์ประกอบที่สำคัญของการท่องเที่ยว โดยเฉพาะในศูนย์กลางการท่องเที่ยวและในแหล่งท่องเที่ยวตากอากาศชายทะเล คือ การบริการเพื่อการท่องเที่ยว ซึ่งมีบทบาทเป็นสิ่งบริการอำนวยความสะดวก (Serve) และสิ่งดึงดูด (Attract) นักท่องเที่ยว การบริการที่ดีและเหมาะสมจะทำให้แหล่งท่องเที่ยวเหล่านั้น ๆ สมบูรณ์มากขึ้น และมีรูปแบบหลากหลายตามกิจกรรมที่มีมากขึ้น

การบริการเพื่อการท่องเที่ยว ส่วนใหญ่ดำเนินงานโดยเอกชน ซึ่งเป็นนักลงทุน (Investor) ที่แสวงกำไร ส่วนรัฐมีบทบาทในด้านการควบคุม ดูแล และสนับสนุน การประกอบกิจการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเตรียมการด้านโครงสร้างพื้นฐาน (ซึ่งเป็นการลงทุนอีกแบบหนึ่ง โดยมีสวัสดิการสังคมเป็นเป้าหมายหลัก) รองรับบริการขยายตัวภาคเอกชน

ดังนั้น ในการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานี จึงต้องกำหนดแนวทางในการพัฒนาการบริการเพื่อการท่องเที่ยวให้สอดคล้องและเหมาะสมกับเป้าหมายในการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยตรง ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

(๑) กำหนดควบคุมขนาดรูปแบบของอาคาร และการใช้ที่ดินให้สอดคล้องกับแผนการใช้ที่ดินโดยรวม และเฉพาะพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บริเวณชายหาด เพื่อให้เกิดความเป็นสัดส่วน ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และความสวยงามของแหล่งฯ

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการขยายการบริการของเอกชน ให้เพียงพอและเหมาะสมกับความต้องการของนักท่องเที่ยว ทั้งนี้ให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ และจะต้องไม่ให้มากเกินไปเกินความต้องการมากเกินไป กิจกรรมที่ฝึกในระยะสั้นยังเพียงพอต่อความต้องการ ทั้งในเมืองสุราษฎร์ธานีและเกาะสมุย ในการพัฒนาจึงควรชลอการขยายตัวของที่พัก และเน้นการปรับปรุง

คุณภาพของที่พักให้ใกล้เคียงมาตรฐานมากขึ้น ส่วนแหล่งบันเทิง เริงรมย์ ควรให้มีประเภทและระดับมากขึ้นในกรอบที่เหมาะสม ทั้งด้านการบริการและที่ตั้ง

(๓) จัดให้ศูนย์กลางบริการในระดับต่าง ๆ ในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว ตามความเหมาะสม

(๔) แนะนำและควบคุมคุณภาพและราคาของการบริการ ให้เหมาะสมของผู้ลงทุน และนักท่องเที่ยว โดยไม่ให้เกิดการเอาเปรียบมากเกินไป ซึ่งจะเป็นการรักษาภาพพจน์ที่ดีของแหล่งฯ ด้วย

(๕) วางมาตรการทางกฎหมายและการจัดการ เพื่อให้การพัฒนาเป็นไปในแนวทางที่เหมาะสมมากที่สุด เช่น กฎ ระเบียบในการควบคุม การฝึกอบรมผู้ประกอบการและพนักงาน การประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

มาตรการในการส่งเสริม สนับสนุน และควบคุมการบริการ ควรยืดหยุ่นและเหมาะสม ระหว่างการใช้มาตรการทางกฎหมาย กับการขอความร่วมมือจากผู้ประกอบการ ทั้งนี้ เพื่อให้การพัฒนา มุ่งสู่เป้าหมายด้วยดีมากที่สุด และเกิดประโยชน์ต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

๔.๓.๔ การพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

คุณภาพสิ่งแวดล้อมโดยทั่วไปยังอยู่ในระดับที่ดี ควรที่จะได้มีการป้องกัน รักษา และฟื้นฟู ในบางพื้นที่ แนวทางการพัฒนาควรมีดังนี้

(๑) เพิ่มขีดความสามารถในการเก็บขยะและหาวิธีการทำลายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะขยะจากเทศบาล เมืองสุราษฎร์ธานี และสุขาภิบาลเกาะสมุย นอกจากนี้ ควรมีการรณรงค์ ให้ประชาชนและนักท่องเที่ยว รักษาความสะอาดมากขึ้น ทั้งในชุมชนและบริเวณชายหาด

(๒) ควบคุมการระบายและบำบัดน้ำทิ้งจากชุมชน โดยเฉพาะการระบายน้ำทิ้งลงทะเล ของตลาดหน้าทอน ตลอดจนเตรียมมาตรการป้องกันการระบายน้ำ และทิ้งสิ่งโสโครกลงทะเล บริเวณชายหาดต่าง ๆ

(๓) วางมาตรการป้องกันรักษาและฟื้นฟูสภาพปะการังต่าง ๆ โดยรอบเกาะสมุย เกาะพะงัน และเกาะเต่า เพื่อให้เป็นสิ่งดึงดูดใจแก่นักท่องเที่ยว และเป็นแหล่งอาศัย แหล่งอาหาร แก่สัตว์ทะเลอื่น ๆ ด้วย โดยอาจพิจารณากำหนดให้เป็นเขตอุทยานแห่งชาติในบางพื้นที่

(๔) วางมาตรการรักษาสุขภาพชายหาดและทรัพยากรชายหาด ได้แก่ พืชพรรณไม้ หาดทราย กรวดหิน ให้คงสภาพเดิมมากที่สุด

(๕) จัดสร้างสวนสาธารณะสำหรับประชาชนและนักท่องเที่ยวให้มากที่สุด

๔.๓.๘ การส่งเสริมการตลาด

นอกจากการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยว พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการบริการต่าง ๆ แล้ว การโฆษณาและประชาสัมพันธ์ ตลอดจนการจัดสิ่งดึงดูดใจพิเศษ จะเป็นการส่งเสริมด้านการตลาดเป็นอย่างดี เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายในการชักจูงให้นักท่องเที่ยว เข้ามามากขึ้น ท่องเที่ยวนานวันขึ้น และใช้จ่ายเงินมากขึ้น

ปัญหาการโฆษณาประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในปัจจุบันนี้มี ๒ แนวทางที่ตรงข้ามกัน คือ ทางหนึ่งนั้นคือการขาดการโฆษณาแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ อีกทางหนึ่งคือ การโฆษณาแหล่งท่องเที่ยว บางแห่งมากเกินไป ทำให้นักท่องเที่ยวหลงใหล เข้าไปมากจนการพัฒนาทรัพยากรไม่ทันต่อการบริการ และการป้องกันผลกระทบจากการท่องเที่ยว ซึ่งประการหลังนี้กำลังเกิดขึ้นในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยเฉพาะเกาะสมุย ทำให้การบริการไม่เพียงพอ ความดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยวมีน้อยกว่าความคาดหวังของนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ การขยายตัวได้เป็นไปอย่างขาดการควบคุม ทั้งด้านกายภาพ และการบริการ ซึ่งอาจทำให้นักท่องเที่ยวอยากกลับมาน้อยลงได้ (ในปี ๒๕๒๕ มีผู้อยากกลับมาอีก ร้อยละ ๘๔.๖ แต่ปี ๒๕๒๗ ลดลงเหลือร้อยละ ๗๘.๖) และในขณะนี้ เกาะเต่า กำลังได้รับการโฆษณาอย่างหนัก ทำให้นักท่องเที่ยวหลงใหลไปมาก ในขณะที่รัฐยังไม่มีแผนการพัฒนาใด ๆ และประชาชนท้องถิ่นที่มีอยู่ ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจต่อการท่องเที่ยว และการสงวนรักษาสภาพที่สวยงามของเกาะ ซึ่งการขยายตัวของการท่องเที่ยวอาจทำลายคุณค่าของแหล่งได้

แผนการส่งเสริมการตลาดสรุปได้ดังนี้

(๑) เพิ่มสิ่งดึงดูดใจ ได้แก่

(๑.๑) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ (หัวข้อที่ ๔.๓.๖)

(๑.๒) ส่งเสริมสินค้าพื้นเมือง สินค้าพื้นเมืองที่มีอยู่ในขณะนี้ คือ อาหารทะเล (แห้งและสด), ไข่เค็มไชยา, ผ้าไหมพรมเรียง, เครื่องใช้และของที่ระลึกทำจากหอย, วัสดุจากมะพร้าว เครื่องจักสานจากไม้ไผ่ หวาย, เสื้อยืดและผ้าพิมพ์สัญลักษณ์เกาะสมุย เป็นต้น สินค้าต่าง ๆ

เหล่านี้มีผู้ซื้อเพียงร้อยละ ๓๐ คิดเป็นเงินประมาณปีละ ๓๐.๕ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๒.๖ ของรายได้จากการท่องเที่ยว ซึ่งนับว่าเป็นรายได้ที่สำคัญอย่างหนึ่ง และเป็นช่องทางในการขยายค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวทางหนึ่งด้วย

ในการพัฒนาการท่องเที่ยวจึงควรส่งเสริมการผลิตและจำหน่ายสินค้าพื้นเมืองให้มากขึ้น โดย

- จัดแหล่งรวมในการผลิตและจำหน่ายที่มีลักษณะพื้นบ้าน เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ชมและซื้อสินค้า ทั้งนี้อาจจัดขึ้นในหมู่บ้านที่เป็นอยู่เดิม หรือจัดเป็นศูนย์สาธิต หรือจัดแหล่งจำหน่ายในแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ ๆ ก็ได้
- ส่งเสริม แนะนำ และพัฒนาการผลิตสินค้าหลายรูปแบบ โดยมุ่งเน้นสิ่งที่เป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่จริง ๆ
- แนะนำและสาธิตวิธีการบรรจุหีบห่อของที่ระลึกต่าง ๆ ผู้ประกอบการและร้านค้า
- กำหนดราคาสินค้าให้แน่นอนและยุติธรรม
- ส่งเสริมการรวมกลุ่มของผู้ค้า เพื่อควบคุมการขายและคุณภาพสินค้า

(๑.๓) ส่งเสริมฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม การแสดงและการละเล่นต่าง ๆ เพื่อการขยายต่อนักท่องเที่ยว ศิลปวัฒนธรรมที่มีอยู่ และสามารถนำมาเสนอขายต่อนักท่องเที่ยวได้ นอกจากนี้หัตถกรรมแล้วยังมี หนึ่งตะลุง, มโนราห์, กีฬาชนควาย, การใช้ลิงเก็บมะพร้าว รวมถึงเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้าน วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนท้องถิ่นต่าง ๆ เหล่านี้ สามารถนำมาดัดแปลงเสนอขายต่อนักท่องเที่ยวได้ โดยอาจจัดขึ้นเป็นศูนย์วัฒนธรรม หรือการเสนอให้ภาคเอกชนนำไปแสดงต่อนักท่องเที่ยวในโรงแรม หรือในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ทั้งเป็นประจำและครั้งคราว การส่งเสริมและฟื้นฟูนี้ควรร่วมมือกันระหว่างหน่วยราชการ, ศิลปินท้องถิ่น, หน่วยการศึกษาต่าง ๆ ทั้งครูและนักเรียน ตลอดจนประชาชนที่สนใจ ประสานงานกับผู้ประกอบการต่าง ๆ

(๑.๔) ส่งเสริมประเพณีและเทศกาลต่าง ๆ เช่น งานสงกรานต์ งานบุญเดือนสิบ งานชักพระ งานวันเงาะโรงเรียน งานลอยกระทง ฯลฯ รวมทั้งงานประเพณีทางศาสนาอื่น ๆ งานประเพณีเหล่านี้ได้มีการจัดเป็นประจำทุกปี ควรมีการพัฒนารูปแบบและประชาสัมพันธ์ต่อนักท่องเที่ยวให้มากขึ้น

(๒) กระตุ้นให้เกิดนักท่องเที่ยวประเภทต่าง ๆ มากขึ้น ปัจจุบัน นักท่องเที่ยวเกือบทั้งหมดมีวัตถุประสงค์เพื่อการพักผ่อนและท่องเที่ยว ควรได้มีการกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวประเภทอื่น ๆ มากขึ้นโดยการส่งเสริมให้มีการประชุมสัมมนา ผูกอบรม การมาธุรกิจการค้า เป็นต้น การดำเนินงานต้องควบคู่กับการพัฒนา เศรษฐกิจ-สังคม และการยกระดับความสำคัญของ เมืองสุราษฎร์ธานีต่อการพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม และธุรกิจการค้า ของภาคและชาติ และการพัฒนาความพร้อมในการรองรับกิจกรรมต่าง ๆ ดังกล่าว

นอกจากนี้ อาจมีการ เชิญบริษัทนำเที่ยว สื่อมวลชน และบุคคลสำคัญ ทั้งในและต่าง ประเทศมาจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นครั้งคราว

(๓) ปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

(๓.๑) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการ (หัวข้อ ๔.๓.๕)

(๓.๒) พัฒนาศูนย์บริการนักท่องเที่ยวระดับต่าง ๆ (หัวข้อ ๔.๓.๓)

(๓.๓) จัดตั้งศูนย์ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว เพื่ออำนวยความสะดวกด้าน ข้อมูล ข่าวสาร การแสวงหาจุดท่องเที่ยวและบริการการท่องเที่ยว ทั้งนี้ควรมีการร่วมมือระหว่าง ททท., จังหวัด, ส่วนราชการต่าง ๆ และภาคเอกชน ศูนย์ประชาสัมพันธ์อาจมีหลายรูปแบบและหลายแห่งดังนี้

- จัดตั้ง ททท. สุราษฎร์ธานี สาขา โดยควรเริ่มที่เกาะสมุยก่อน
 - จัดหน่วยประชาสัมพันธ์บริเวณจุดพักการเดินทางต่าง ๆ เช่น สถานีรถไฟ, สถานีรถโดยสาร, ท่าเรือ, แหล่งท่องเที่ยวบางแห่ง และสถานบริการที่พักต่าง ๆ
 - ควรมีหน่วยบริการรับจองที่พัก, ร้านอาหาร และบริการอื่น ๆ
- แก่นักท่องเที่ยว

- จัดวางมาตรการรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว

(๔) ขยายการโฆษณาและประชาสัมพันธ์

(๔.๑) สื่อในการโฆษณา นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาเที่ยว เกาะสมุย/จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพราะคำแนะนำและคำบอกเล่าของผู้เคยมาแล้ว การสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว

จึงเป็นการโฆษณาที่ดีที่สุด อย่างไรก็ตาม ควรได้มีการขยายการโฆษณาโดยใช้สื่อประเภทอื่นทุกประเภทที่สามารถดำเนินการได้ เช่น เอกสารแผ่นพับ, จดหมายเหตุ จุลสาร หรือวารสาร, ภาพโฆษณา, ภาพลอก, เทปบันทึกภาพ, ภาพนิ่ง ภาพสี และข่าวคำ ภาพอักษร หรือสัญลักษณ์ในของที่ระลึก โดยแจกจ่ายหรือจำหน่ายแล้วแต่กรณี

การโฆษณาผ่านสื่อมวลชนต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์, วิทยุ, โทรทัศน์ การจัดทำภาพยนตร์ เทปบันทึกภาพ ออกเผยแพร่ไปยังแหล่งที่มาของนักท่องเที่ยวต่าง ๆ อนึ่ง การโฆษณาประชาสัมพันธ์ ควรมีการประสานงานกับงานด้านการพัฒนาและควบคุมแหล่งท่องเที่ยวด้วย

(๔.๒) กลุ่มเป้าหมายนักท่องเที่ยวของการโฆษณาประชาสัมพันธ์ ควรพิจารณาดังนี้

- ชาวต่างประเทศเป็นกลุ่มเป้าหมายที่สำคัญ โดยเน้นนักท่องเที่ยวเพื่อนบ้านให้มากขึ้น เพราะเป็นกลุ่มที่กำลังขยายตัว และมีค่าใช้จ่ายสูง ส่วนนักท่องเที่ยวจากพื้นที่เลควรดึงดูดนักท่องเที่ยวระดับสูงให้มากขึ้น ในขอบเขตที่เหมาะสม ทั้งนี้ไม่ควรละเลยนักท่องเที่ยวในกลุ่มเดิม เพราะนักท่องเที่ยวเหล่านั้น อยู่นาน ค่าใช้จ่ายรวมสูง และไม่ต้องการการพัฒนามาก การลงทุนรับนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้จึงต่ำ

- นักท่องเที่ยวชาวไทยควรขยายให้สัดส่วนของผู้มีรายได้สูงมีมากขึ้น เพราะค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้สูง (นักท่องเที่ยวของเกาะสมุยที่มีรายได้ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท/เดือน มีรายจ่ายเฉลี่ย ๑,๑๔๑.๑๕ บาท ระหว่าง ๕,๐๐๑-๑๐,๐๐๐ บาท/เดือน มีรายจ่ายเฉลี่ย ๒,๑๕๑.๑๘ บาท และผู้มีรายได้สูงกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท มีรายจ่ายเฉลี่ย ๒,๒๗๓.๘๑ บาท) ด้านแหล่งที่มาของนักท่องเที่ยวควรกระจายทั่วไป เพราะไม่มีความแตกต่างกันมากนัก

(๕) สนับสนุนการลงทุนภาคเอกชน

ในการปรับปรุงด้านแหล่งท่องเที่ยว บริการ และการโฆษณา ชักจูงนักท่องเที่ยวแล้ว รัฐควรได้มีการสนับสนุนการลงทุนภาคเอกชน ทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น การแนะนำทางวิชาการ การร่วมลงทุน การอำนวยความสะดวกในการประกอบการการค้า การลดภาษี ตลอดจนการเปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวมากขึ้น

บทที่ ๕

แผนพัฒนาการท่องเที่ยว
ระดับกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว

บทที่ ๕

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวระดับกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว

การพัฒนาการท่องเที่ยวระดับกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว ได้กำหนดขั้นตอนการวางแผนและพัฒนาไว้ ๒ ระยะ คือ กลุ่มที่จะต้องเร่งพัฒนาในระยะสั้น (ภายในช่วงแผนพัฒนาฉบับที่ ๖ พ.ศ. ๒๕๓๔) และกลุ่มที่จะต้องพัฒนาในระยะยาว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสำคัญ ศักยภาพ บทบาท และปัญหาในการพัฒนาของแต่ละกลุ่ม นอกจากนี้ในแต่ละกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว สามารถจัดแหล่งท่องเที่ยวพัฒนาในระยะสั้น และพัฒนาระยะยาวได้อีกระดับหนึ่งด้วย ดังนั้น กลุ่มที่จัดอยู่ในแผนพัฒนาระยะยาวอาจจำเป็นต้องพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบางแห่ง เป็นการเฉพาะก่อน เพื่อผลในการส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยรวม

กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวพัฒนาระยะสั้น ได้แก่

- (๑) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยว เกาะสมุย
- (๒) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอลำปาง
- (๓) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยว เกาะพะงัน

กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวพัฒนาระยะยาว ได้แก่

- (๑) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวหมู่เกาะอ่างทอง
- (๒) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอนนทบุรี/บ้านตาขุน
- (๓) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอมะนัง, พุนพิน และกาญจนดิษฐ์
- (๔) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอนนทบุรี
- (๕) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอนนทบุรี/เวียงสระ

รายละเอียดของการพัฒนาการท่องเที่ยวแต่ละกลุ่ม มีดังนี้

๕.๑ กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวเกาะสมุย

เกาะสมุย เป็นพื้นที่หลักของการท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่มีความพร้อมของทรัพยากรการท่องเที่ยวมากที่สุด ปัจจุบัน มีนักท่องเที่ยวเดินทางไปยังเกาะสมุย ๑๔๒,๓๑๗ คน (ร้อยละ ๖๕.๐ ของนักท่องเที่ยวที่มาจังหวัดสุราษฎร์ธานี) เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย ๑๑๗,๒๗๘ คน และชาวต่างประเทศ ๒๕,๐๓๙ คน จากการศึกษาด้านการตลาด คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวมายังเกาะสมุยอย่างน้อย ๒๘๕,๑๕๑ คน ในปี ๒๕๓๔ จำแนกเป็นชาวไทย ๒๓๐,๔๘๐ คน และชาวต่างประเทศ ๕๔,๖๗๑ คน

๕.๑.๑ กรอบการพัฒนาการท่องเที่ยว

การขยายตัวของการท่องเที่ยวทั้งในอดีตและต่อไปในอนาคตของ เกาะสมุยนี้จำเป็นต้องได้รับการวางแผนพัฒนาอย่างเหมาะสม เพื่อให้เกาะสมุยสามารถตอบสนองการพัฒนาทาง เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศและจังหวัดได้ โดยอยู่ในกรอบของการพัฒนา ดังนี้

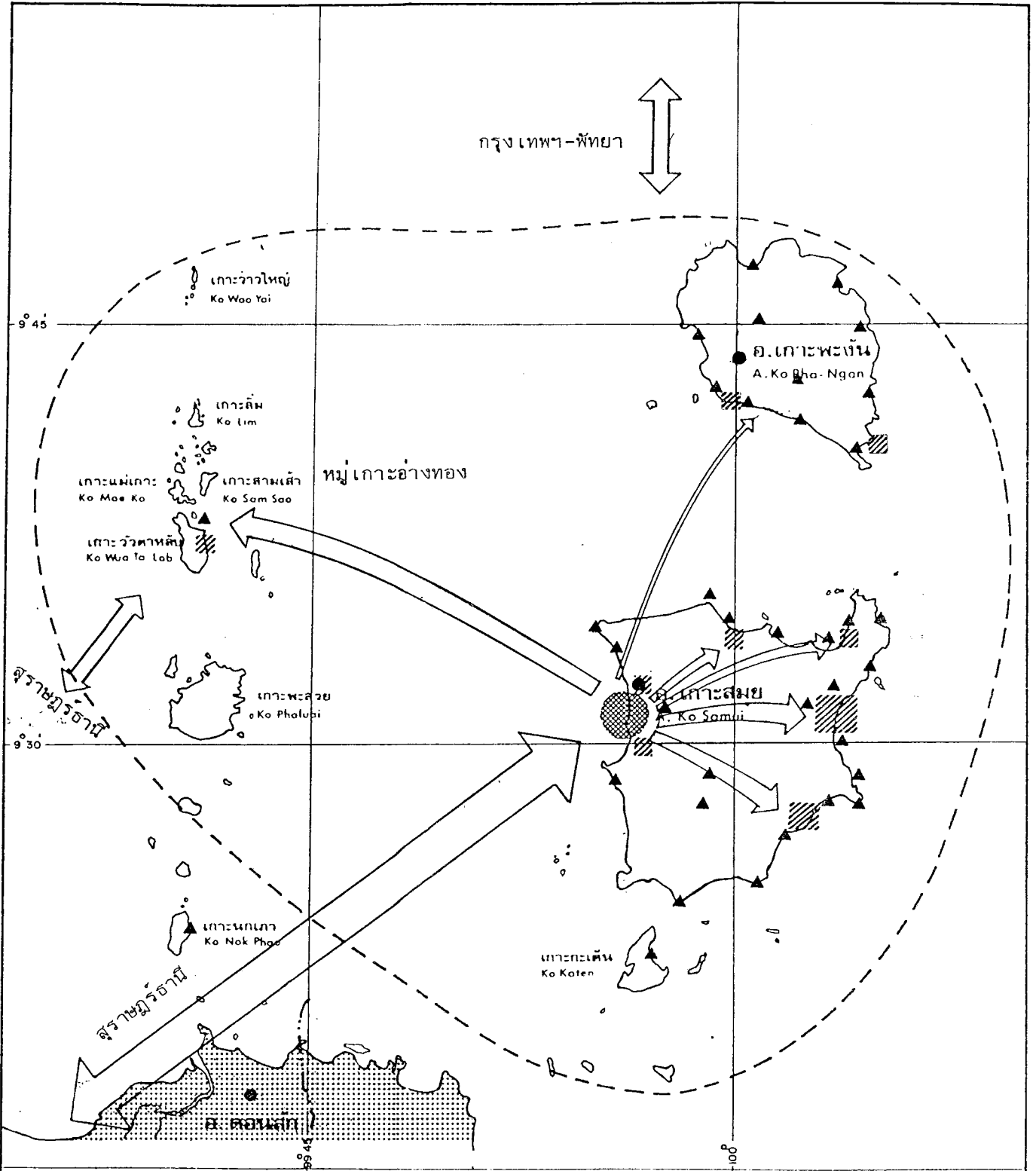
(๑) ให้เกาะสมุยเป็นกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวหลักของจังหวัด และเป็นแหล่งท่องเที่ยวศูนย์กลางการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวในทะเล (รูปที่ ๕.๑)

(๒) จัดให้เกาะสมุยได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล ที่ได้มาตรฐานสากล(International Ocean Resort) แต่ต้องอยู่ในขอบเขตของการรักษาสภาพเอกลักษณ์ทางธรรมชาติและวัฒนธรรมของพื้นที่ อย่างไรก็ตาม ในบางพื้นที่อาจกำหนด เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีการพัฒนาต่ำกว่ามาตรฐานสากลก็ได้

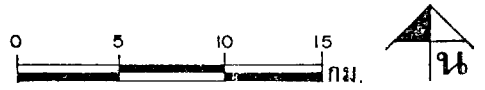
(๓) กำหนดเป้าหมายทางการตลาดให้เพิ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวระดับสูงให้มากขึ้น ด้วยการขยายการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกให้เหมาะสมเพียงพอและมีหลายระดับ

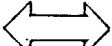
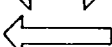
(๔) การพัฒนาใด ๆ จะต้องมีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม ทั้งทางธรรมชาติและทางสังคมให้น้อยที่สุด และจะต้องมีมาตรการแก้ไขผลกระทบที่เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

(๕) การพัฒนาจะต้องประสานและร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและเอกชน และทั้งจากส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น

รูปที่ ๕.๑ ศูนย์กลางการท่องเที่ยว เกาะสมุยและเขตอิทธิพล

- แหล่งท่องเที่ยว
- ศูนย์กลาง
- แหล่งที่พัก
- ความเชื่อมโยงกับภายนอก
- ความเชื่อมโยงภายใน

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
 สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
 THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

กลวิธีการพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะสมุย มีดังนี้

- (๑) กำหนดแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน ทั้งในระดับกลุ่มและระดับพื้นที่ ตลอดจนวางมาตรการในการจัดการและควบคุมการใช้ที่ดิน รูปแบบอาคาร และสิ่งแวดล้อม อย่างมีประสิทธิภาพ
 - (๒) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายหาดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวหลัก และเป็นฐานที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว โดยกำหนดบทบาทและระดับของการพัฒนาอย่างชัดเจน
 - (๓) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเสริมรองรับนักท่องเที่ยวอย่างหลากหลาย และให้เกิดโครงข่ายการท่องเที่ยวอย่างเหมาะสมสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวให้มากที่สุด
 - (๔) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ตลอดจนการกำหนดมาตรการป้องกันและคุณภาพสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ เพื่อสนับสนุนและกระตุ้นการพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาโครงข่ายถนน และการจัดหาแหล่งน้ำเพื่ออุปโภคบริโภคให้เพียงพอ
 - (๕) ส่งเสริมและสนับสนุนการลงทุนภาคเอกชน ในการลงทุน จัดบริการและผลิตสินค้าเพื่อการท่องเที่ยวให้เพียงพอกับความต้องการ โดยมีจรรยาบรรณให้อยู่ในกรอบที่เหมาะสม นักลงทุนท้องถิ่น ควรได้รับความสนใจในการส่งเสริม สนับสนุน และเพิ่มสมรรถภาพการดำเนินงานมากขึ้น
 - (๖) เร่งประชาสัมพันธ์ ชักจูงให้นักท่องเที่ยวเข้ามามากขึ้น ตลอดจนจัดเตรียมข้อมูลข่าวสาร ทั้งด้านความรู้และความบันเทิงสำหรับนักท่องเที่ยว และควรมีการจัดตั้งศูนย์กลางบริการการท่องเที่ยวด้วย
 - (๗) ปรับปรุงองค์กรเพื่อการท่องเที่ยวทั้งของรัฐและเอกชน ตลอดจนจัดระบบประสานงานเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น องค์กรลักษณะพิเศษเป็นสิ่งที่ควรพิจารณาในระยะยาว
 - (๘) ส่งเสริมอาชีพด้านอื่น ๆ ได้แก่ กสิกรรม, ปศุสัตว์, ประมง และหัตถกรรม ให้สามารถรองรับการบริการการท่องเที่ยว เพื่อเป็นแหล่งงานเพิ่มรายได้ของประชากร และลดการนำเข้าวัตถุดิบจากภายนอก โดยมีมาตรการควบคุมพื้นที่อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะการปศุสัตว์
- เป้าหมายของการพัฒนา ในปี ๒๕๓๔ (สิ้นปีแผนพัฒนาฯ ฉบับที่๖) กำหนดให้เกาะสมุย
- (๑) มีนักท่องเที่ยวอย่างน้อย ๑๘๖,๘๐๙ คน จำแนกเป็นชาวไทย ๑๔๕,๖๕๐ คน และชาวต่างประเทศ ๔๑,๑๖๙ คน (หรือชั้นกลางให้นักท่องเที่ยวเที่ยวเที่ยว ๒๐๐,๐๖๓ คน)

(๒) ให้ระยะเวลาพักของนักท่องเที่ยวเฉลี่ยใกล้เคียงกับปัจจุบัน คือ ชาวไทยเฉลี่ยระหว่าง ๒.๕-๓ วันต่อคน ส่วนชาวต่างประเทศเฉลี่ย ๑๓ วันต่อคน ซึ่งควรมีห้องพักในโรงแรมและบังกาโลว์ประมาณ ๒,๕๕๖ คน

(๓) ชักจูงให้นักท่องเที่ยวใช้จ่ายเงินมากขึ้น เป็นเฉลี่ยคนละ ๑,๕๙๗.๘๐ บาท (ราคาคงที่ปี ๒๕๒๗ ไม่รวมค่าพาหนะ) โดยเฉพาะชาวต่างประเทศควรเพิ่มขึ้นเป็นคนละ ๒,๕๒๑.๗๐ บาท ซึ่งคาดว่าจะมีรายได้จากการท่องเที่ยว ๒๙๘.๕ ล้านบาท

(๔) ให้หาดเฉวง, หาดละไม เป็นฐานที่พักรหลัก มีที่พักร้อยละ ๓๘.๕ และ ๒๔.๖ ของทั้งหมดตามลำดับ และให้นักท่องเที่ยวไปเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในสัดส่วนที่สูงขึ้น โดยเฉพาะหาดเฉวงและหาดละไม ให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวไม่พักแรมในเกาะ หรือในหาดนั้น ๆ ได้ด้วยรายละเอียดการพัฒนาต่าง ๆ มีดังนี้

๕.๑.๒ การพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยว

เกาะสมุยเดินทางเข้ามาจากภายนอกได้ ๒ จุดใหญ่ คือ ท่าเรือสุขาภิบาลเกาะสมุยบริเวณหน้าทอน และท่าเรือเฟอร์รี่ที่หาดท้องยาง โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๙.๒ และ ๗๐.๘ ตามลำดับ จากนั้นนักท่องเที่ยวได้กระจายไปท่องเที่ยวและพักแรมยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ โดยใช้ถนนทริราชฎร์ภักดี (ถนนรอบเกาะ) เป็นเส้นทางหลัก

แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว ได้แก่ หาดเฉวง, หาดละไม, ตลาดหน้าทอน และพระใหญ่เกาะฟาน คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๑, ๖๔.๑, ๕๘.๘ และ ๕๐.๗ ตามลำดับ โดยมีการพักแรมมากที่สุดที่ หาดเฉวง, ตลาดหน้าทอน, หาดท้องยาง/ลิปะน้อย และหาดละไม มีสัดส่วนร้อยละ ๒๘.๓, ๒๔.๐, ๒๑.๔ และ ๑๘.๗ ของผู้พักแรมทั้งหมดตามลำดับ

จากสถิติและสภาพของแหล่งสรุปได้ว่า ตลาดหน้าทอนและหาดท้องยาง/ลิปะน้อยมีบทบาทเป็นศูนย์กลางการคมนาคมและฐานที่พัก โดยตลาดหน้าทอนเป็นศูนย์กลางชุมชนหลักของ เกาะด้วย ส่วนหาดเฉวง, หาดละไม, หาดแม่น้ำ, หาดบ่อผุด เป็นแหล่งท่องเที่ยวและฐานที่พักที่มีความสำคัญตามลำดับ แหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พระใหญ่เกาะฟาน และน้ำตกหน้าเมือง เป็นจุดท่องเที่ยวทั่วไป

โครงข่ายการท่องเที่ยวปัจจุบันนี้ค่อนข้างเหมาะสมกับศักยภาพของแหล่ง การพัฒนาจึงควรเน้นการยกระดับความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว การกระจายความสมดุลย์ตามศักยภาพ และขยายโครงข่ายไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่มีความสำคัญน้อย ให้นักท่องเที่ยวสนใจมากขึ้น ซึ่งจะ ทำให้การท่องเที่ยวมีความหลากหลาย และมีเป้าหมายมากขึ้น

แนวทางการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวใน เกาะสมุยมีดังนี้

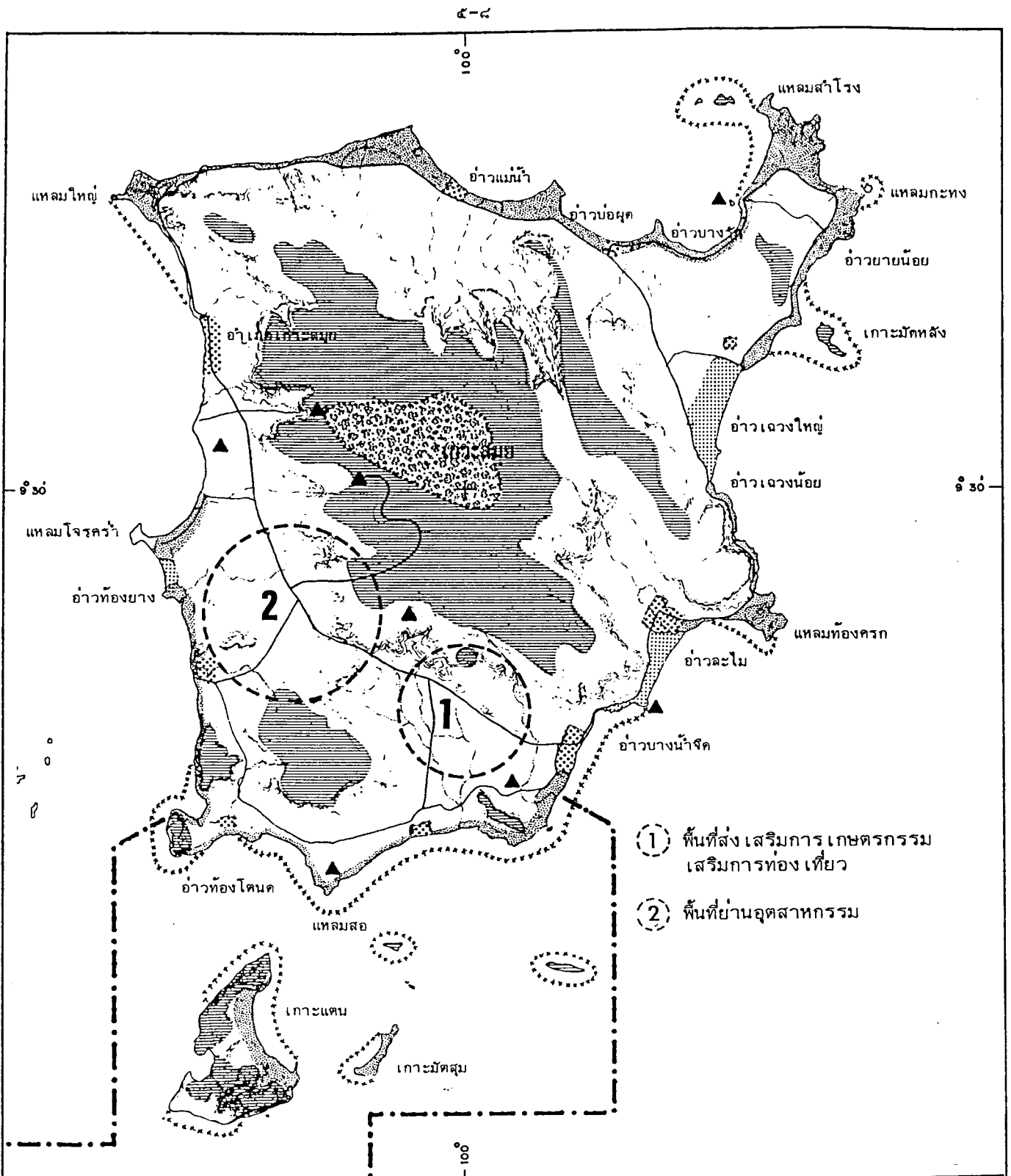
- (๑) ปรับปรุงสภาพแวดล้อม ผังชุมชน และยกระดับความเป็นศูนย์กลางของตลาดหน้าทอนให้สูงขึ้น สามารถให้บริการแก่นักท่องเที่ยวและประชาชนท้องถิ่นในกิจกรรมที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเป็นศูนย์กลางการคมนาคมทั้งภายใน เกาะและในทะเล
- (๒) พัฒนาแหล่งที่พักที่กระจายอยู่ตามแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ให้สามารถบริการทั้งด้านที่พักและด้านการท่องเที่ยว ตลอดจนจัดสร้างสิ่งดึงดูดใจใหม่ ๆ สำหรับนักท่องเที่ยวหลาย ๆ ระดับตามศักยภาพของแหล่ง
- (๓) พัฒนาระดับแหล่งท่องเที่ยวที่ยังมีความสำคัญน้อยให้ เป็นที่รู้จักและสะดวกต่อการไปท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวมากขึ้น นอกจากนี้ อาจส่งเสริมและจัดหาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นด้วย
- (๔) พัฒนาเส้นทางคมนาคมและระบบขนส่ง อย่างเป็นระบบ สอดคล้อง และประสานกันอย่างเป็นโครงข่ายของ เส้นทางท่องเที่ยวที่ดี (ดูแผนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน)
- (๕) จัดส่ง เสริม แนะนำ และประชาสัมพันธ์ ให้มีการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบและครบวงจรภายในกลุ่ม

บทบาทและโครงข่ายการท่องเที่ยวแสดงในรูปที่ ๔.๒

๔.๑.๓ การกำหนดเขตพื้นที่พัฒนาเพื่อการท่องเที่ยว

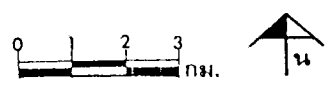
นักท่องเที่ยว เกาะสมุยมีความต้องการมาท่องเที่ยวที่ได้สัมผัสธรรมชาติ เป็นสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพักผ่อนตากอากาศชายทะเล ในขณะเดียวกัน ทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่ของเกาะสมุย เช่น ชายหาด ปะการัง สวนมะพร้าว ตลอดจนสภาพสังคมและวัฒนธรรมต่าง ๆ ต่างมีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และยังมีความสัมพันธ์กับกิจกรรมอื่น ๆ ความขัดแย้งระหว่างกิจกรรมที่มีอยู่กับการท่องเที่ยว หรือความขัดแย้งระหว่างการท่องเที่ยวที่มีรูปแบบแตกต่างกัน หรือผลกระทบจากกิจกรรมต่าง ๆ ต่อสภาพสิ่งแวดล้อม อาจเกิดขึ้นได้ถ้าไม่มีการกำหนดบทบาทของทรัพยากรอย่างชัดเจน

ดังนั้น จึงได้มีการกำหนดเขตพื้นที่ต่าง ๆ ของเกาะสมุย โดยเน้นเขตที่ควรมีการพัฒนาการท่องเที่ยวในรูปแบบต่าง ๆ ขึ้น ดังแสดงในรูปที่ ๔.๓ ซึ่งแบ่งออกได้เป็น ๕ พื้นที่ คือ

- ① พื้นที่ส่งเสริมการเกษตรกรรม
ส่งเสริมการท่องเที่ยว
- ② พื้นที่ย่านอุตสาหกรรม

รูปที่ ๔.๓ เขตการใช้ที่ดิน เกาะสมุย

ชุมชน เขตพัฒนาก้าวหน้า เขตพัฒนาธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวเฉพาะจุด	ป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่อนุรักษ์บนบก พื้นที่อนุรักษ์ในทะเล แนวเส้นเขตอุทยาน

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

(๑) พื้นที่ชุมชน ให้ตลาดหน้าทอน เป็นชุมชนศูนย์กลางหลักของเกาะ และเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว ส่วนชุมชนอื่น ๆ เป็นชุมชนพื้นฐาน

(๒) พื้นที่พัฒนาก้าวหน้า คือ พื้นที่ที่ยอมให้มีการพัฒนาทางด้านการท่องเที่ยวที่มีกิจกรรมและบริการต่าง ๆ อย่างสมบูรณ์ได้มาตรฐานสากล ภายใต้กรอบที่กำหนดไว้ โดยให้มีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมน้อยที่สุด พื้นที่พัฒนาก้าวหน้า ได้แก่ บริเวณหาดเจวง หาดละไม และบางส่วนของหาดห้องยาง

(๓) พื้นที่พัฒนาธรรมชาติ คือ พื้นที่ที่ยอมให้มีการพัฒนาทางด้านการท่องเที่ยวแต่พอสมควรโดยมีกิจกรรมและบริการต่าง ๆ อย่างจำกัด เพื่อคงรักษาสภาพธรรมชาติที่เป็นเอกลักษณ์ของเกาะสมุยให้มากที่สุด พื้นที่พัฒนาธรรมชาติ ได้แก่ บริเวณหาดแม่น้ำ หาดบ่อผุด หาดบางรัก แหลมละไม อ่าวท้องตะเคียน บางส่วนของหาดห้องยาง บางส่วนของเกาะแตน เกาะมัดสุมน้ำตกหน้าเมือง น้ำตกหินลาด เป็นต้น

(๔) พื้นที่อนุรักษ์ คือ พื้นที่ที่ไม่ควรมีการพัฒนาทางด้านการท่องเที่ยวแบบถาวร แต่อนุรักษ์ไว้สำหรับใช้ประโยชน์ ประกอบกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว พื้นที่อนุรักษ์แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ บนบก และในทะเล

(๔.๑) พื้นที่อนุรักษ์บนบก ได้แก่ ภูเขา ต้นน้ำลำธาร ป่าสงวน น้ำตก แหลม โขดหิน

(๔.๒) พื้นที่อนุรักษ์ในทะเล ได้แก่ บริเวณแนวปะการังเกือบรอบเกาะสมุย รอบเกาะแตน รอบเกาะมัดสุม และเกาะเล็กเกาะน้อยทุกแห่งที่ไม่มีการถือครองที่ดิน เช่น เกาะมดแดง เกาะราบ เกาะมัดหลัง เป็นต้น

อนึ่ง บริเวณเกาะแตนและเกาะบริวาร ควรจัดให้เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือผนวกเข้ากับอุทยานแห่งชาติทางทะเลหมู่เกาะอ่างทอง เพื่อประสิทธิภาพในการอนุรักษ์ทรัพยากรที่มีอยู่ (รูปที่ ๔.๔)

(๕) พื้นที่เพื่อกิจกรรมอื่น เป็นพื้นที่ที่ไม่เกี่ยวข้องกับท่องเที่ยว ใช้ประกอบกิจกรรมอื่น ๆ ได้แก่ พื้นที่เพื่อการเกษตรกรรม อุตสาหกรรม เป็นต้น

จากเขตพื้นที่เหล่านี้ ควรกำหนดมาตรการสำหรับการควบคุมการใช้ที่ดินของ เกาะสมุย โดยเฉพาะพื้นที่ประเภทที่ (๒)-(๔) และชายหาดทั้งหมด จะต้องมืองค์กรหรือคณะกรรมการควบคุมการพัฒนาอย่างใกล้ชิด

๕.๑.๔ การพัฒนาศูนย์กลางชุมชนและชุมชนพื้นฐาน

ชุมชนที่สำคัญใน เกาะสมุยมีทั้งหมด ๔ แห่ง โดยมีชุมชนบ้านตลาดหน้าทอน เป็นศูนย์กลางหลักของ เกาะสมุย เพราะมีท่าเทียบเรือ ตลาด และสถานที่ราชการตั้งอยู่ ส่วนชุมชนอื่น ๆ เป็นชุมชนระดับรองลงไปตามลำดับ ระดับชุมชนเกาะสมุยมีดังนี้

- (๑) ชุมชนหลัก ได้แก่ บ้านตลาดหน้าทอน
- (๒) ชุมชนรอง ได้แก่ ชุมชนบ้านบ่อผุด ชุมชนบ้านหัวถนน
- (๓) ชุมชนพึ่งพา ได้แก่ ชุมชนบ้านแม่น้ำ บ้านละไม บ้านบางเก่า บ้านท้องโตนด และบ้านตลิ่งงาม

ชุมชนหลัก เป็นชุมชนที่จะต้องมีแผนการพัฒนาอย่างชัดเจน ส่วนชุมชนรองและชุมชนพึ่งพานั้นควรมีแนวทางการขยายตัวอย่างเหมาะสมต่อไป

แนวทางการพัฒนาศูนย์กลางชุมชน เกาะสมุยมีดังนี้

- (๑) กำหนดแนวทางการขยายตัวและกรอบผังของชุมชน และควบคุมการปลูกสร้างอาคาร และให้มีการจัดสรรสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเหมาะสม
- (๒) จัดให้มีศูนย์รวมประชาชนในรูปของที่พักผ่อนหย่อนใจของประชากรในชุมชน เช่น ศาลาพักผ่อน สวนสาธารณะ เป็นต้น
- (๓) ให้มีการควบคุมการปลูกสร้างอาคารภายในชุมชน
- (๔) ปรับปรุงระบบถนน ทางระบายน้ำ และการกำจัดขยะของชุมชน
- (๕) ส่งเสริมการรักษาความสะอาดและเอกลักษณ์ของชุมชน เพื่อให้เป็นที่เชิดหน้าชูตาแก่นักท่องเที่ยว
- (๖) ส่งเสริมการผลิตภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม ที่จะเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาท่องเที่ยว และเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ประชากรในชุมชนด้วย
- (๗) ควบคุมการขยายตัวของการท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การขยายตัวทางกายภาพ เช่น การสร้างสถานบริการต่าง ๆ ไม่ให้มีผลกระทบต่อชุมชน

๕.๑.๕ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการ

(๑) โครงข่ายถนน

- (๑.๑) ปรับปรุงคุณภาพถนนสายอ่าวบางรัก-อ่าวทองสน-อ่าวเชิงมน-หาดเฉวง
- (๑.๒) ปรับปรุงคุณภาพถนนเข้าแหล่งท่องเที่ยว ดังนี้ หาดเฉวง อ่าวทองยาง ชุมชนอิสลามบ้านหัวถนน น้ำตกหน้าเมือง แหลมสอ แหลมเส็ด และบ้านท้องโตนด
- (๑.๓) ตัดถนนเข้าแหล่งท่องเที่ยว ดังนี้ หาดละไม หาดบ่อผุด หาดแม่น้ำ
- (๑.๔) จัดทำทางเท้า บ้านอ่าวออก เกาะแตน
- (๑.๕) จัดระเบียบควบคุมการใช้ถนน เช่น จำกัดขนาดรถ ความเร็ว และเส้นทางจราจร เป็นต้น

รูปที่ ๕.๕ แสดงการพัฒนาโครงข่ายถนน อ.เกาะสมุย

(๒) ระบบไฟฟ้า

การขยายบริการไฟฟ้าตามโครงการเชื่อมโยงระบบจำหน่ายไฟฟ้าด้วยสายเคเบิลใต้น้ำจากโรงไฟฟ้าพลังไอน้ำมายังเกาะสมุยของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) จะทำให้เกาะสมุยมีไฟฟ้าใช้อย่างเพียงพอในปี ๒๕๓๐ ดังนั้น ควรเร่งการขยายการบริการไปยังชุมชนต่าง ๆ และแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง แหล่งที่พักหรือบริเวณพัฒนาทั่วหน้า เช่น หาดเฉวง และหาดละไม ควรได้รับความสำคัญอันดับต้น ๆ

(๓) ระบบน้ำประปา

- (๓.๑) จัดหาแหล่งน้ำดิบเพื่อการประปาให้เพียงพอกับการขยายตัวของการท่องเที่ยว โครงการที่ควรดำเนินการ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำพรุ เฉวง และอ่างเก็บน้ำบ่อผุด
- (๓.๒) ปรับปรุงแหล่งน้ำชลประทานที่มีอยู่เดิม เช่น ฝ่ายละไม ฝ่ายน้ำตกหินลาด และขยายระบบส่งน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค และเกษตรกรรม ให้ทั่วถึงชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวในรัศมี
- (๓.๓) จัดสร้างฝายน้ำล้นบนเกาะแตน และอ่างเก็บน้ำ ตำบลหน้าเมือง หมู่บ้านโจรคร่า เพื่อการอุปโภค บริโภค และการขยายการเกษตรกรรม เสริมการท่องเที่ยว
- (๓.๔) จัดระบบน้ำประปาที่มีคุณภาพให้บริการทั้งชุมชนท้องถิ่น และแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ

รูปที่ ๕.๖ แสดงการพัฒนาแหล่งน้ำ เกาะสมุย

(๔) การสื่อสารและโทรคมนาคม

(๔.๑) เร่งขยายการให้บริการโทรศัพท์ภายใน เกาะ และทางไกล อย่างทั่วถึง และวางโครงการศึกษา เพื่อจัดตั้งศูนย์โทรคมนาคมอีกแห่งหนึ่งด้วย

(๔.๒) กระจายหน่วยบริการไปรษณีย์โทร เลข ให้บริการในพื้นที่พัฒนาก้าวหน้า

(๕) การขนส่งสาธารณะ

(๕.๑) ก่อสร้างท่าเทียบ เรือสุขาภิบาลแห่งใหม่บริเวณหน้าทอน โดยมีขนาดที่สามารถรับ เรือไฮโดฟอล์ยหรือ เจ็ทพอล์ยได้ในอนาคต

(๕.๒) จัดสร้างสถานีขนส่งและศูนย์พักรถ เกาะสมุย

(๕.๓) จัดระบบรถโดยสารภายใน เกาะ

(๕.๔) ประเมินความเหมาะสมของการก่อสร้างสนามบินขนาดเล็กใน เกาะสมุย

(๖) การบริการทางสังคม

(๖.๑) วางมาตรการรักษาความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว เช่น การจัดหน่วยตำรวจท่องเที่ยว หน่วยช่วยชีวิตในสถานที่ท่องเที่ยว เป็นต้น

(๖.๒) ขยายการบริการสาธารณสุข โดยเฉพาะโรงพยาบาลให้เพียงพอกับการขยายตัวของประชากรและนักท่องเที่ยว และยกระดับสถานอนามัยที่ใกล้แหล่งท่องเที่ยวให้สามารถบริการนักท่องเที่ยวได้

(๖.๓) พัฒนาศาสนสถานต่าง ๆ ทั้งศาสนาพุทธ, คริสต์ และอิสลาม ให้เป็น ศูนย์รวมทางจิตใจแก่นักท่องเที่ยว และจัดโครงการเผยแพร่พระพุทธศาสนา ต่อนักท่องเที่ยวชาวต่าง ประเทศ เช่น โครงการอบรมวิปัสสนาชาวต่างประเทศวัดบูรณการาม สำนักวิปัสสนากรรมฐาน พระใหญ่เกาะพาน เป็นต้น

(๖.๔) ส่ง เสริมการศึกษาทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน ให้มีความสัมพันธ์กับธุรกิจการท่องเที่ยว เช่น การสอนศิลปะ การแสดงท้องถิ่น การอบรมด้านธุรกิจบริการ ฯลฯ

(๗) การบริการการท่องเที่ยว

(๗.๑) ตั้งศูนย์ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว เพื่อแนะนำและ เผยแพร่ข้อมูล เกี่ยวกับการท่องเที่ยวต่าง ๆ ตลอดจนการจัดอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

(๗.๒) ส่งเสริมให้มีศูนย์การแสดงศิลปะและวัฒนธรรมพื้นบ้านขึ้น เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ด้านการเผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรมแก่นักท่องเที่ยว

(๗.๓) ส่งเสริมให้มีที่พักแบบมาตรฐานที่มีสิ่งอำนวยความสะดวก และการบริการต่าง ๆ ที่ได้มาตรฐานสากลเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้บริการนักท่องเที่ยวระดับสูงขึ้นไป ส่วนที่พักที่มีอยู่ปัจจุบัน ส่วนใหญ่เป็นที่พักแบบง่าย ๆ ราคาประหยัดนั้น มีจำนวนมากเพียงพอแล้ว

(๗.๔) ส่งเสริมกิจกรรมหรือกีฬาชายหาด เพื่อที่จะให้นักท่องเที่ยวได้มีกิจกรรมที่ต่อเนื่องจากการพักผ่อนและท่องเที่ยว เช่น สกีนํ้า ดำนํ้า ตกปลา หรือจัดสถานที่สำหรับสังสรรค์แคมป์ไฟชายหาด โดยกำหนดสถานที่ให้เหมาะสมกับศักยภาพและกิจกรรมอื่น ๆ เป็นต้น

(๗.๕) ส่งเสริมการผลิตของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง โดยที่ของที่ระลึกหรือสินค้าพื้นเมืองที่ผลิต ควรเน้นทางด้านคุณภาพและรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์กว่าที่ผลิตจำหน่ายอยู่ในปัจจุบัน

(๗.๖) ส่งเสริมให้มีสถานบันเทิงเรียมย์ต่าง ๆ เช่น ห้องอาหารที่มีดนตรีหรือบาร์เต็นรำเล็ก ๆ เพื่อบริการนักท่องเที่ยวตามสถานที่พัก หรือในแหล่งท่องเที่ยวพัฒนาก้าวหน้า ซึ่งอาจจะมีการบริการเฉพาะวันหยุด หรือช่วงที่มีนักท่องเที่ยวมามาก อย่างไรก็ตาม ต้องมีการควบคุมทั้งจำนวนที่ตั้งและการให้บริการอย่างเหมาะสม

(๗.๗) จัดให้มีศูนย์กลางการบริการภายในพื้นที่ชายหาด เช่น ร้านค้า ที่จอดรถที่อาบน้ำจืด เป็นต้น เพื่อบริการนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่ไม่พักในบริเวณหาดนั้น ๆ

(๗.๘) การบริการอื่น ๆ นอกจากการบริการการท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่ควรพัฒนาข้างต้นแล้ว ควรจะมีการพัฒนาการบริการเกี่ยวกับการให้ความสะดวกอื่น ๆ เช่น การบริการการจองตั๋วเดินทางล่วงหน้าแก่นักท่องเที่ยว การจองที่พัก การบริการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ บริการรถเช่า หรือบริการหนังสืออ่านเล่น เป็นต้น ซึ่งนอกจากจะต้องจัดบริการให้เพียงพอแก่นักท่องเที่ยวแล้ว ควรจะมีการควบคุมทางด้านราคาค่าบริการควบคู่กันไปด้วย

๕.๑.๖ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

(๑) แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ

แหล่งท่องเที่ยวหลักของเกาะสมุยคือ ชายหาด ที่มีอยู่กว่า ๖ หาด ชายหาดต่าง ๆ เหล่านี้นอกจากเป็นแหล่งท่องเที่ยวและพักผ่อนชายทะเลแล้ว ยังเป็นสถานที่พักผ่อนของนักท่องเที่ยวอีกด้วย โดยได้มีการสร้างโรงแรมและซิงกาโลว์ กว่า ๔๐ แห่ง รองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ดังนั้น การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายหาด จึงต้องมีการพัฒนาควบคู่ไปกับการพัฒนาบริการการท่องเที่ยว ส่วนแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติอื่น ๆ จะพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว เสริมการท่องเที่ยวให้หลากหลายมากขึ้น

แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้ มีดังนี้

(๑.๑) กำหนดให้หาด เจวงและหาดละไม และบางส่วนของหาดท้องยาง เป็นชายหาดพัฒนาก้าวหน้า ให้หาดแม่น้ำ, หาดบ่อผุด, หาดบางรักและหาด เขิงมน เป็นชายหาดพัฒนาธรรมชาติ ชายหาดเหล่านี้สนับสนุนให้มีบริการที่พักและบริการอื่น ๆ ตามความเหมาะสม ภายใต้มาตรการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินที่กำหนดไว้

(๑.๒) จัดระเบียบบริเวณน้ำตกหน้าเมืองและน้ำตกหินลาด ให้เรียบร้อย สะอาดและมีบริการอย่างเหมาะสม นอกจากนี้อาจจัดสร้างฝายเก็บกักน้ำเพื่อการเล่นน้ำเพิ่มเติมด้วย

(๑.๓) บริเวณเกาะและปะการังต่าง ๆ จะต้องได้รับการอนุรักษ์สภาพและเปิดให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสภายในขอบเขตที่กำหนด โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณเกาะแตนและบรีวารเลนอให้จัดเป็นเขตนอุทยาน หรืออุทยานแห่งชาติขึ้น เพื่อที่จะได้สามารถควบคุมและดูแลอย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ โบราณคดี และศาสนสถาน

แหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้ใน เกาะสมุย เป็นวัดหรือสำนักสงฆ์ทั้งหมด โดยจำแนกเป็น ๒ ลักษณะ คือ วัดที่เน้นค่านิยมวัตถุและปุษณียบุคคล อันเป็นจุดนำสนใจหรือเลื่อมใสของนักท่องเที่ยว เช่น สำนักสงฆ์พระใหญ่เกาะพาน วัดพระพุทธรบาทเขาเลย์ เจดีย์แหลมสอ เป็นต้น อีกส่วนหนึ่งเป็นวัดที่เน้นการอบรม ได้แก่ วัดพังบัว (บุญทรिकาราม) นอกจากนั้นยังมีวัดหรือสำนักสงฆ์หลายแห่งได้จัดที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวอีกด้วย

แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้ มีดังนี้

(๑.๑) แนะนำให้มีการปรับปรุงสภาพกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวทั้งด้านการจัดผังบริเวณ, สถาปัตยกรรมและภูมิสถาปัตยกรรม ให้มีลักษณะน่าดูเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดสถานที่พักแรมควรมีลักษณะที่เหมาะสม

(๑.๒) การพัฒนาการขยายตัวของแหล่งฯ จะต้องคำนึงถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อมด้วย เช่น การถมทะเลพระใหญ่, การตัดถนนขึ้น เขาหัวจุก

(๑.๓) ให้มีการประสานและร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดระหว่างองค์การหลักของการท่องเที่ยว (ททท.สุราษฎร์ธานี) เจ้าอาวาส และข้าราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การพัฒนามีขอบเขตที่เหมาะสม

(๓) แหล่งท่องเที่ยวศิลปวัฒนธรรม

ความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้ยังมีน้อย นักท่องเที่ยวยังไม่ให้ความสนใจมากนักและประชาชนท้องถิ่นเอง ยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญของแหล่งที่มีต่อการท่องเที่ยว ยกเว้นสนามกีฬาชนควายที่ปัจจุบันมีการจัดบ่อยครั้งขึ้น และได้รับความสนใจของนักท่องเที่ยวมากขึ้น

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้ มีดังนี้

(๒.๑) ชุมชนเอกลักษณ์ท้องถิ่น คือ หมู่บ้านตัวอย่างลึปะน้อยและบ้านหัวถนน จะต้องได้รับการรักษาสภาพทางสถาปัตยกรรม และผังชุมชนที่เป็นเอกลักษณ์ให้มากที่สุด การปรับปรุงจะต้องมีการพิจารณาอย่างรอบคอบ และเน้นจุดเด่นให้เป็นสิ่งดึงดูดใจของนักท่องเที่ยว เช่น บ้านเรือนเก่าแก่, เรือประมง, หมู่บ้านอิสลาม เป็นต้น

(๒.๒) ส่งเสริมการผลิตหัตถกรรมจากวัสดุท้องถิ่น เช่น หอย, มะพร้าว ให้ประชาชนได้ผลิตเพื่อจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว การส่งเสริมควรเน้นเป็นรายหมู่บ้านหรือกลุ่มประชาชน เพื่อให้เป็นจุดท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอีกด้วย

(๒.๓) จัดตั้งแหล่งเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นขึ้นในเกาะสมุย โดยมีขนาดเล็กหรือปานกลาง เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลกิจกรรม สินค้าและการแสดง เผยแพร่และจำหน่ายต่อนักท่องเที่ยว

๕.๒ กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอไชยา

อำเภอไชยามีความสำคัญทางประวัติศาสตร์มาเป็นเวลาหลายพันปี และมีความสำคัญต่อเนื่องมาทุกยุคทุกสมัย ดังจะเห็นได้จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่หลงเหลืออยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งหลักฐานต่าง ๆ เหล่านี้มีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก

จากการศึกษาพบว่า ในปี ๒๕๒๗ มีนักท่องเที่ยวเดินทางมายังอำเภอไชยาถึง ๘๗,๖๘๖ คน จำแนกเป็นชาวไทย ๘๔,๒๖๑ คน และชาวต่างประเทศ ๓,๔๒๕ คน นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาเพื่อแวะชมแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม มีเพียงส่วนน้อยที่พักค้างแรม ทั้งนี้เพราะยังไม่มีแหล่งที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว นอกจากวัดธารน้ำไหล (สวนโมกขผลาราม) ที่นักปฏิบัติธรรมนิยมมาพัก (ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ)

บริเวณไชยามีแนวโน้มของการท่องเที่ยวสูงมาก จากการศึกษาคาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวถึง ๑๑๐,๒๖๔ คน ในปี ๒๕๓๔ จำแนกเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย ๑๐๔,๖๓๔ คน และชาวต่างประเทศ ๕,๖๓๐ คน ซึ่งจำนวนนักท่องเที่ยวขนาดนี้ ควรที่จะได้มีการขยายแหล่งท่องเที่ยวและสถานบริการให้เพียงพอ ทั้งในด้านจำนวนและความประทับใจของนักท่องเที่ยว หลาย ๆ แบบ

๕.๒.๑ กรอบการพัฒนาการท่องเที่ยว

(๑) ให้ไชยาเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ศิลป และวัฒนธรรมของจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยพยายามเพิ่มสิ่งดึงดูดใจให้มากขึ้น

(๒) พัฒนาไชยาให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยว ทั้งกลุ่มนักท่องเที่ยวแบบدابฉวยและแบบพักแรม ด้วยการจัดเตรียมสถานที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวให้เหมาะสมเพียงพอ

(๓) กำหนดเป้าหมายด้านการตลาด ให้เพิ่มนักท่องเที่ยวมากขึ้น และขยายระยะเวลาท่องเที่ยวให้นานขึ้น

(๔) การพัฒนาใด ๆ จะต้องคำนึงถึงการอนุรักษ์และสงวนสภาพแวดล้อมทางสังคม, ศิลปวัฒนธรรม, ขนบธรรมเนียมประเพณี และสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ไว้ให้มากที่สุด

(๕) การพัฒนาต่าง ๆ รัฐควรจะต้องเป็นฝ่ายนำและพยายามส่งเสริม และกระตุ้นความร่วมมือจากภาคเอกชน ทั้งส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น

โดยมีกลวิธีในการพัฒนาดังนี้

- (๑) กำหนดพื้นที่พัฒนาการท่องเที่ยว และแผนการใช้ที่ดินในแหล่งท่องเที่ยวบางแห่ง เช่น แหลมโพธิ์, แหลมซุย, เขาค้อน้ำร้อน เป็นต้น
- (๒) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ ให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยว เพื่อการดึงดูดนักท่องเที่ยวมากขึ้น เช่น เขาค้อน้ำร้อน, หุบไทรงาม, แหลมโพธิ์ เป็นต้น
- (๓) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการขยายตัวของการท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โครงข่ายการคมนาคม และฐานที่พัก
- (๔) พัฒนาให้ตลาดไชยาและพุมเรียง มีความสัมพันธ์กันมากขึ้น โดยพัฒนาสุขาภิบาลตลาดไชยาให้ เป็นชุมชนศูนย์กลางหลักของกลุ่มที่มีบริการอย่างเพียงพอ
- (๕) ส่งเสริมและสนับสนุนการลงทุนภาคเอกชนในการจัดการการบริการให้มากขึ้น
- (๖) ประชาสัมพันธ์และชักจูงนักท่องเที่ยวให้มามากขึ้น และแนะนำให้ผู้รู้จักแหล่งใหม่ ๆ ตลอดจนจัดเตรียมข้อมูลข่าวสารด้านความรู้ของกลุ่มและของแหล่งย่อยต่าง ๆ เผยแพร่แก่นักท่องเที่ยว
- (๗) ส่งเสริมอาชีพพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ได้แก่ การทอผ้า, การทำไข่เค็ม ตลอดจนหัตถกรรมอื่น ๆ เพื่อจัดแสดงและจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว โดยอาจจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อมเพื่อการท่องเที่ยวขึ้น

เป้าหมายการพัฒนา ในปี ๒๕๓๔ (สิ้นปีแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๖) กำหนดให้ไชยา

- (๑) มีนักท่องเที่ยวขึ้นค่า ๑๑๐,๒๖๙ คน จำแนกเป็นชาวไทย ๑๐๔,๖๓๘ คน และชาวต่างประเทศ ๕,๖๓๑ คน อย่างไรก็ตาม ควรพยายามชักจูงให้นักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเป็น ๑๒๔,๕๑๔ คน เป็นขั้นกลาง
- (๒) ขยายเวลาพักของนักท่องเที่ยวให้มากขึ้น อย่างน้อยให้มีนักท่องเที่ยวพักแรมร้อยละ ๒๕-๓๐ ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด
- (๓) ให้มีห้องพักประมาณ ๗๕ ห้อง อยู่ในตลาดไชยา และหรือแหลมซุย

๕.๒.๒ การพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยว

กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวไชยา ตั้งอยู่ใกล้ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ จึงเป็นทางผ่านที่ผู้เดินทางสามารถแวะท่องเที่ยวได้ จึงทำให้มีนักท่องเที่ยวประเภทไป-กลับเป็นส่วนใหญ่ และนิยมพักแหล่งที่เป็นที่รู้จักทั่วไปเท่านั้น ซึ่งได้แก่ สวนโมกขผลาราม พระบรมธาตุไชยา และหมู่บ้านทอผ้าไหมพุมเรียง ในการพัฒนาจะต้องสร้างโครงข่ายการท่องเที่ยวให้กว้างขวางขึ้น เพื่อกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวได้ท่องเที่ยวในกลุ่มไชยามากขึ้น และยกระดับไชยาให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวด้านประวัติศาสตร์ ศิลป และวัฒนธรรม ให้ได้

การพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวจึงมีดังนี้

(๑) ให้สวนโมกขผลาราม วัดพระบรมธาตุไชยา และพุมเรียง เป็นแหล่งท่องเที่ยวหลัก ซึ่งต้องขยายบทบาทให้เด่นมากขึ้น

(๒) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเสริม ๒ กลุ่มย่อย คือ

(๒.๑) กลุ่มพระบรมธาตุไชยา ประกอบด้วย สวนโมกขผลาราม พระบรมธาตุไชยา พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติไชยา วัดหลง วัดแก้ว หมู่บ้านทำไข่เค็ม เขาบ่อน้ำร้อนทุ่งไทรงาม และวัดธารน้ำร้อนท่าฉาง โดยพัฒนาเส้นทางคมนาคมเป็นวงรอบ

(๒.๒) กลุ่มพุมเรียง ประกอบด้วย ศูนย์ทอผ้าไหมพุมเรียง วัดโพธาราม วัดสมุทรมิต วัดสวนโมกข์เก่า พลับพลากี่ประทับ แหลมชุย และแหลมโพธิ์ โดยพัฒนาเส้นทางคมนาคมทั้งทางบกและทางน้ำ

(๓) พัฒนาแหล่งที่พักนักท่องเที่ยวประเภทในเมืองในตลาดไชยา และประเภทพักผ่อนชายหาดที่แหลมชุย

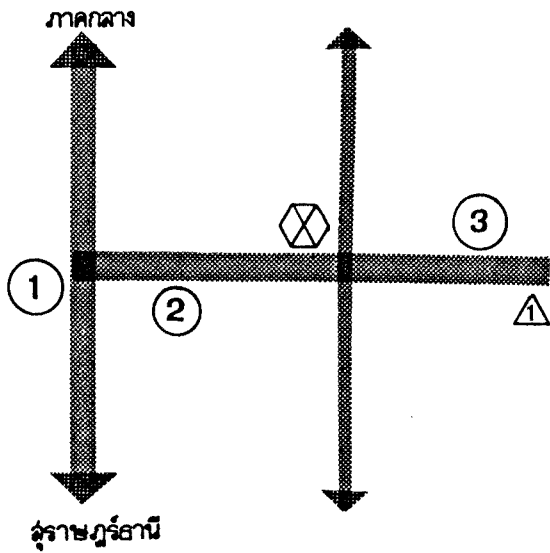
(๔) แนะนำและส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบครบวงจรภายในกลุ่ม

บทบาทและโครงข่ายการท่องเที่ยว แสดงในรูปที่ ๕.๗

๕.๒.๓ กำหนดเขตพื้นที่พัฒนาเพื่อการท่องเที่ยว

จากการกำหนดเขตการใช้ที่ดินระดับจังหวัด อำเภอไชยาถูกกำหนดเขตการใช้ที่ดินเพื่อการท่องเที่ยวไว้ ๖ ตำบล คือ ตำบลเวียง, ตำบลเลม็ด, ตำบลตลาดไชยา, ตำบลพุมเรียง,

โครงข่ายการท่องเที่ยวในปัจจุบัน

แหล่งท่องเที่ยวหลัก

- ① สวนโมกขผลาราม
- ② พระบรมธาตุไชยา / พิพิธภัณฑฯ
- ③ พุมเรียง

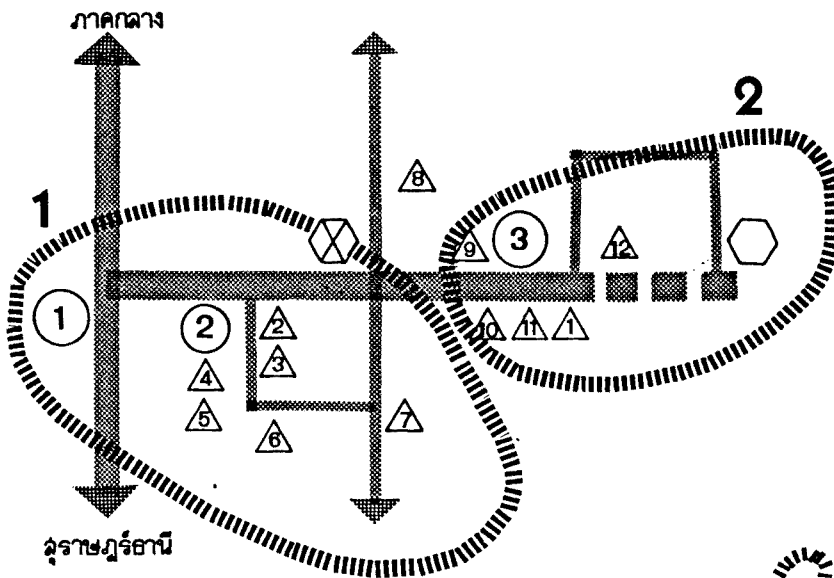
ศูนย์กลางที่พัก

- ⊗ ตลาดไชยา
- ⬡ แหลมซุย

แหล่งท่องเที่ยวเสริม

- ⚠ 1 พลับพลา ร้านอาหาร
- ⚠ 2 วัดหลง
- ⚠ 3 วัดแก้ว
- ⚠ 4 ทำไร่เค็มไชยา
- ⚠ 5 เขาบ่อน้ำร้อน
- ⚠ 6 หุ่นโทรงาม
- ⚠ 7 วัดธารน้ำร้อน
- ⚠ 8 วัดจำปา
- ⚠ 9 สวนโมกข์เก่า
- ⚠ 10 วัดโพธาราม
- ⚠ 11 วัดสมุหนิมิตร
- ⚠ 12 แหลมโพธิ์

โครงข่ายการท่องเที่ยวในอนาคต

☀ กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวย่อย

รูปที่ ๔.๗ โครงข่ายการท่องเที่ยวกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว
อำเภอไชยา

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี

MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

ตำบลตะกรบ และตำบลทุ่ง ในพื้นที่เหล่านี้จะเป็นพื้นที่ให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยมีเป้าหมายในการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและทางสังคม ที่เป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่ (และภาคใต้) ไว้ให้มากที่สุด ดังนั้น การพัฒนาใด ๆ จะต้องมีการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดิน และรูปแบบของสิ่งปลูกสร้าง และกิจกรรม

การพิจารณาในชั้นรายละเอียดในเขตควบคุมนี้ ได้แบ่งพื้นที่การใช้ที่ดินย่อยไว้ ๕ ประเภท โดยแต่ละประเภทมีความสัมพันธ์ต่อการท่องเที่ยวในระดับที่แตกต่างกัน คือ

(๑) เขตชุมชน ชุมชนที่สำคัญในเขตไชยามี ๒ แห่ง คือ บริเวณตลาดไชยา (สุขาภิบาลตลาดไชยา) กับบริเวณพุมเรียง (สุขาภิบาลพุมเรียง) ชุมชนทั้งสองเป็นศูนย์กลางการบริการพื้นฐานสำหรับประชาชนในเขตใกล้เคียง โดยมีชุมชนตลาดไชยาเป็นชุมชนหลัก เป็นที่ตั้งของที่ว่ากรอำเภอและส่วนราชการต่าง ๆ ส่วนพุมเรียงเป็นชุมชนปากคลองที่สำคัญของพื้นที่มาแต่อดีต ชุมชนทั้งสองมีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวอย่างมาก ทั้งในด้านแหล่งท่องเที่ยวและบริการการท่องเที่ยว

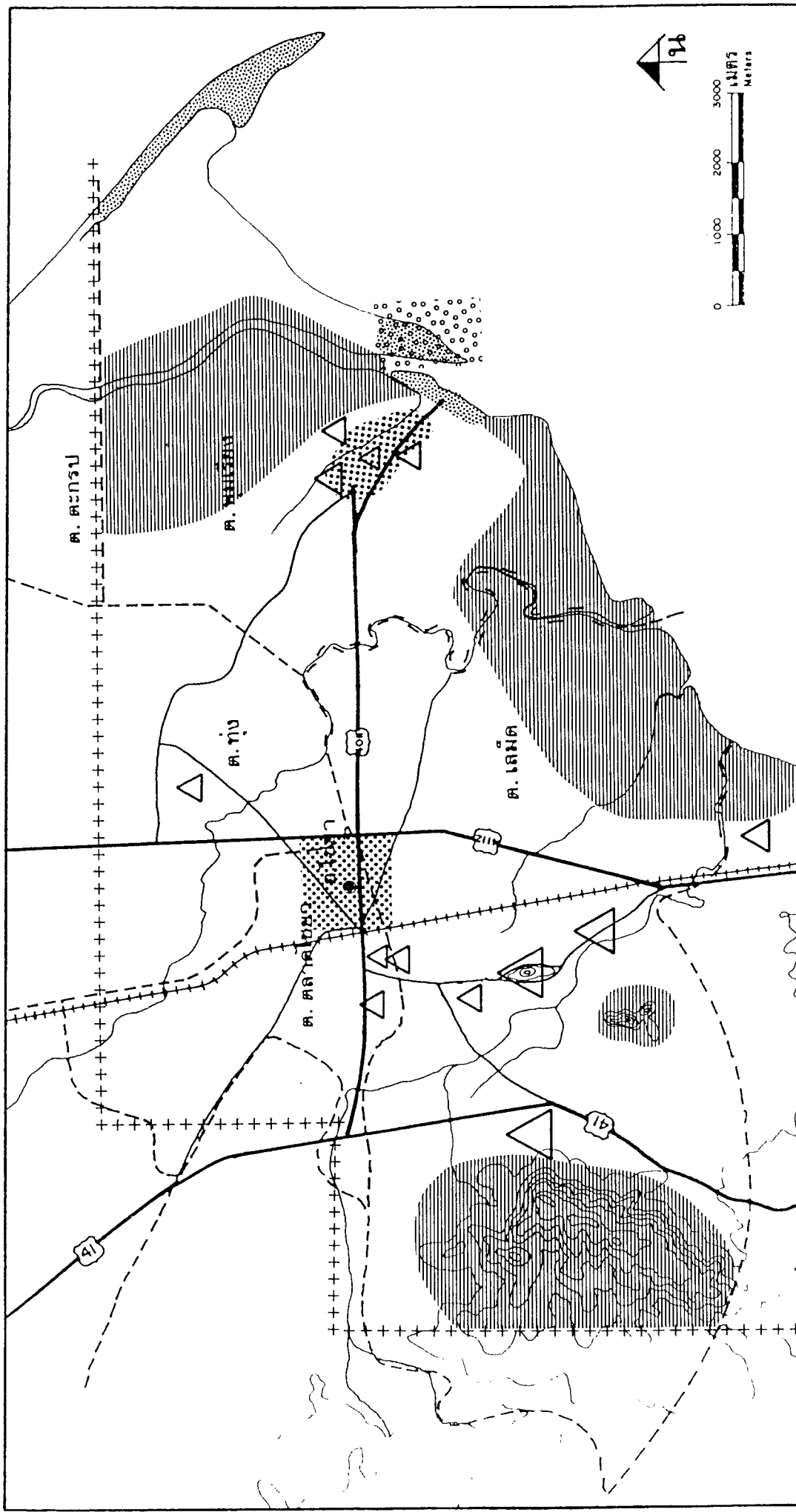
(๒) เขตพื้นที่ชายหาด ชายหาดของไชยาโดยทั่วไปมีสภาพเป็นหาดชายเลน แต่มีศักยภาพที่จะพัฒนาเพื่อการท่องเที่ยวได้มาก ได้แก่ ชายหาดแหลมชุย แหลมโพธิ์ และปากคลองพุมเรียงใหญ่ โดยเฉพาะแหลมโพธิ์ให้กำหนดเป็นเขตพัฒนาอุทยานประวัติศาสตร์

(๓) เขตพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ บริเวณที่เป็นที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว และรัศมีโดยรอบ (ประมาณ ๑๐๐ เมตร) พื้นที่แหล่งท่องเที่ยวมีกระจายอยู่ทั่วไป

(๔) เขตสงวนและอนุรักษ์ ได้แก่ บริเวณที่ไม่ควรมีการพัฒนาใด ๆ ควรรักษาสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติให้คงเดิมมากที่สุด เพื่อประโยชน์ต่อพื้นที่โดยรวม เช่น การเป็นแหล่งหอย-เลี้ยงเปิด (เพื่อให้ได้ไข่เปิดที่ตีมาทำไข่เค็ม) และการเป็นแหล่งต้นน้ำ เป็นต้น

(๕) เขตพื้นที่อื่น ๆ ได้แก่ พื้นที่ทางการเกษตร ชุมชนชนบท และพื้นที่เพื่อกิจกรรมอื่น ๆ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับการท่องเที่ยวน้อย อย่างไรก็ตาม การพัฒนาใด ๆ ในพื้นที่เหล่านี้ควรได้รับการพิจารณาผลเกี่ยวพันกับการท่องเที่ยว ทั้งในปัจจุบันและอนาคตด้วย

รูปที่ ๔.๔ แสดงการกำหนดเขตพื้นที่ดังกล่าว

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

รูปที่ ๕.๘ แสดงการกำหนดเขตพื้นที่การใช้ดิน อำเภอไชยา

	ชุมชน		สวนและอนุรักษ์		แหล่งท่องเที่ยว
	พัฒนาชายหาด		อุทยานประวัติศาสตร์		เขตพัฒนาการท่องเที่ยว

๕.๒.๔ การพัฒนาชุมชนศูนย์กลาง

ชุมชนที่สำคัญของไชยามี ๒ แห่ง คือ ตลาดไชยา และหุมเรียง ซึ่งเป็นสุขาภิบาล ทั้ง ๒ แห่ง มีแนวทางการพัฒนาดังนี้

- (๑) กำหนดให้สุขาภิบาลทั้งสองมีผังชุมชนรองรับการขยายตัวในอนาคต โดยให้มีข้อบังคับสุขาภิบาลเพื่อควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดิน และการปลูกสร้างอาคาร
- (๒) ขยายการบริการน้ำประปาของสุขาภิบาลไชยา ให้เพียงพอสำหรับประชาชนและนักท่องเที่ยว และสร้างโรงผลิตน้ำประปา เพื่อบริการประชาชนและนักท่องเที่ยวในสุขาภิบาลหุมเรียง
- (๓) ขยายและปรับปรุงระบบถนน ทางระบายน้ำ และการกำจัดขยะของชุมชน ให้ได้มาตรฐานและถูกสุขลักษณะ
- (๔) ส่งเสริมสถานที่พักในสุขาภิบาลตลาดไชยา รัศนอาหาร ในชุมชนทั้งสอง เพื่อรองรับการขยายตัวของการท่องเที่ยว แต่ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมต่อสภาพท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านสถานบริการอื่น ๆ
- (๕) อนุรักษ์สถานที่สำคัญๆ อาคารบ้านเรือน ขนบธรรมเนียมประเพณี และการละเล่นต่าง ๆ ของชุมชน และฟื้นฟูเพื่อประโยชน์ของการท่องเที่ยวให้มากที่สุด เช่น อาคารไม้ที่มีลักษณะเฉพาะ ๒ ข้างถนนในตลาดหุมเรียง วัดวาอารามต่าง ๆ เป็นต้น
- (๖) ส่งเสริมให้ประชาชนรักษาความสะอาด และเอกลักษณ์ของท้องถิ่น

๕.๒.๕ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการ

(๑) โครงข่ายถนน ถนนที่ควรได้รับการพัฒนา คือ ถนนที่ผ่านหรือตรงไปยังแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ เพื่อให้นักท่องเที่ยวมีโอกาสไปยังแหล่งท่องเที่ยวเหล่านั้นได้สะดวกขึ้น ซึ่งจะมีผลให้ประชาชนท้องถิ่นได้รับความสะดวกมากกว่าปัจจุบันด้วย ระบบถนนที่ควรได้รับการพัฒนารูปที่ ๕,๔ ดังนี้

(๑.๑) ขยายและปรับปรุงผิวจราจร ถนนสายวัดเรียง-บ้านไทรงาม ซึ่งผ่านเจดีย์วัดหลง วัดแก้ว เขาบ่อน้ำร้อน และทุ่งไทรงาม นอกจากนี้ บริเวณนี้มีฟาร์มเลี้ยงเบ็ด และการทำไข่เค็ม ซึ่งสามารถแนะนำให้นักท่องเที่ยวชมได้

(๑.๒) สร้างถนนสายพุมเรียง-บ้านแหลมชุย (ผ่านบ้านเหนือหน้า บ้านชายทะเล)
ถนนสายบ้านชายทะเล-บ้านตะกรบ และถนนสายบ้านชายทะเล-แหลมชุย

(๑.๓) ปรับปรุงถนนไปวัดจำปา และถนนไปวัดสวนโมกข์ (เก่า)

(๒) การขนส่งสาธารณะ

(๒.๑) ในอนาคตการบริการรถโดยสารจะมีมากขึ้น ควรมีการกำหนดบริเวณที่
เหมาะสมสำหรับการจอดรถประจำทางภายในชุมชน และติดต่อภายนอกด้วย

(๒.๒) ท่าเรือ ชุมชนพุมเรียงมีประชากรประกอบอาชีพประมง และมีท่าเรือ
ในคลองพุมเรียง ควรมีการปรับปรุงท่าเรือสาธารณะให้แข็งแรง และส่งเสริมการบริการท่องเที่ยว
ทางเรือ หรือเที่ยวชมธรรมชาติของคลองพุมเรียง ไปเที่ยวแหลมโพธิ์ แหลมชุย และสร้างสะพาน
เทียบเรือขนาดเล็กที่แหลมโพธิ์ และแหลมชุย

(๓) ระบบไฟฟ้า กระจายการให้บริการไฟฟ้าให้ทั่วถึง และขยายบริการไฟฟ้าไปยัง
บ้านชายทะเล-แหลมชุย

(๔) ระบบน้ำประปา

(๔.๑) ขยายการผลิตน้ำประปาตลาดไชยา

(๔.๒) สร้างโรงผลิตน้ำประปาชุมชนพุมเรียง โดยใช้แหล่งน้ำจากสระตระพังจิก
(สวนโมกข์เก่า) และเสริมด้วยน้ำบาดาล เพื่อผลิตน้ำบริการชุมชนตลาดพุมเรียง

(๕) การสื่อสารและโทรคมนาคม การขยายการสื่อสารและโทรคมนาคมในปัจจุบัน
โดยเฉพาะด้านโทรศัพท์ มีโครงการทั้งภายในและทางไกล ซึ่งตามโครงการนับว่าพอเหมาะกับการ
พัฒนา แต่อย่างไรก็ตาม ควรมีความเชื่อมโยงถึงชุมชนพุมเรียงด้วย

(๖) การบริการทางสังคม

(๖.๑) วางมาตรการรักษาความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว

(๖.๒) พัฒนาศาสนสถานต่าง ๆ ให้เป็นศูนย์รวมทางจิตใจ และเผยแพร่
พระพุทธศาสนา หรือศาสนาประจำศาสนสถานนั้น ๆ แก่นักท่องเที่ยว

(๖.๓) ส่งเสริมการศึกษาทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน ให้ประชาชนมี

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว และธุรกิจการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น เช่น การอบรมด้านธุรกิจบริการ

(๖.๔) พัฒนาการเศรษฐกิจ-สังคมแก่ประชาชนท้องถิ่น ให้ได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวมากที่สุด และมีผลกระทบทางลบน้อยที่สุด

(๗) การบริการการท่องเที่ยว

(๗.๑) ควรมีการส่งเสริมการบริการด้านที่พัก ให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ และต้องการพักค้างแรมที่ไชยา โดยส่งเสริมให้มีโรงแรมในเมืองไชยา และที่พักชายหาดแหลมขุย

(๗.๒) ส่งเสริมการบริการพื้นฐานอื่น ๆ เช่น ร้านขายของที่ระลึก ร้านขายสินค้าพื้นเมือง และร้านอาหาร-เครื่องดื่ม ให้สามารถบริการแก่นักท่องเที่ยวได้อย่างเต็มที่

(๗.๓) ส่งเสริมบริการนำเที่ยวที่มีคุณภาพ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับความรู้ความเข้าใจในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ อย่างแท้จริง

(๗.๔) ไม่ควรส่งเสริมให้มีแหล่งบันเทิงเรียมย์ต่าง ๆ

๕.๒.๖ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

(๑) แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรม และโบราณคดี

ไชยามีสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี และมีลักษณะสถาปัตยกรรมที่สวยงามตามยุคสมัยจำนวนมาก แต่มีสถานที่เป็นที่รู้จักและสนใจของนักท่องเที่ยวเพียง ๒ แห่ง คือ พระบรมธาตุไชยา และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติไชยา เท่านั้น

แหล่งอื่น ๆ ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเพื่อการท่องเที่ยวในระยะใกล้มีประมาณ ๗ แห่ง คือ วัดแก้ว, เจดีย์วัดหลง, วัดโพธาราม, วัดสมุหนิมิต, วัดจำปา, วัดพุมเรียง, วัดตระพังจิก (สวนโมกข์เก่า) เป็นต้น ในระยะยาวควรมีการสำรวจหาแหล่งอื่น ๆ เพื่อพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวมากขึ้น เพื่อจะทำให้ไชยาเป็นอุทยานประวัติศาสตร์อย่างแท้จริง

แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้ มีดังนี้

(๑.๑) ปรับปรุงสภาพกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ทั้งด้านการจัดผังบริเวณ

สถาปัตยกรรม และภูมิสถาปัตยกรรม พร้อมทั้งมีมาตรการควบคุมดูแลการท่องเที่ยว ไม่ให้ขัดกับกิจกรรมหลักของแหล่งท่องเที่ยว

(๑.๒) จัดการนำเสนองค์ประกอบที่สำคัญของแหล่งท่องเที่ยว เช่น โบราณวัตถุ พระพุทธรูป ฯลฯ ให้เหมาะสมสอดคล้องกับคตินิยม และก่อให้เกิดความสนใจตลอดจนความรู้แก่นักท่องเที่ยว

(๑.๓) จัดเอกสารแนะนำแหล่งท่องเที่ยวในด้านประวัติความเป็นมา คุณค่าความงาม และความสำคัญด้านอื่น ๆ แจกจ่ายหรือจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว

(๑.๔) จัดการด้านการรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ตลอดจนสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว ให้เหมาะสมแก่สถานที่

(๑.๕) ประสานและร่วมมืออย่างใกล้ชิดระหว่างองค์กรหลักของการท่องเที่ยว (ททท. สุราษฎร์ธานี) องค์กรที่รับผิดชอบแหล่งท่องเที่ยวด้านโบราณสถาน (ศิลปากร เขต หรือ เจ้าอาวาส) และองค์กรนำเที่ยวต่าง ๆ ทั้งด้านการส่งเสริมการพัฒนา ตลอดจนการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้แหล่งมีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวในขอบเขตที่ไม่ขัดต่อกิจกรรมหลัก

(๑.๖) จัดให้มีกิจกรรมอื่น ๆ ประกอบการท่องเที่ยว เช่น ประเพณี, การละเล่น, การจำหน่ายสินค้า แต่ให้อยู่ในขอบเขตที่เหมาะสม

(๒) แหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม

ไชยามีชื่อเสียงด้านแหล่งศิลปวัฒนธรรมที่สำคัญ คือ แหล่งธรรมวัดสวนโมกขผลาราม, หมู่บ้านทอผ้าไหมพุมเรียง นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมอื่นที่มีลักษณะท้องถิ่น คือ การทำไข่เค็มไชยา, หมู่บ้านประมง, ประเพณีชักพระทางบก เป็นต้น

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้มีแนวทางดังนี้

(๒.๑) สวนโมกขผลารามมีความเหมาะสมตามสภาพแล้ว แต่ควรมีการจัดบริเวณด้านนอกวัดให้เป็นระเบียบ และการให้คำแนะนำถึงแนวทางปฏิบัติของนักท่องเที่ยว ตลอดจนแจ้งรายการกิจกรรมของวัดให้นักท่องเที่ยวทราบ

(๒.๒) แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นกิจกรรมของประชาชนท้องถิ่น ควรได้รับการพัฒนาการผลิต จัดสภาพกายภาพของพื้นที่ และส่งเสริมการขาย

(๒.๓) พื้นชุมชนบธรรม เนียมประเพณีและศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ให้เป็นองค์ประกอบของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ตลอดจนเป็น เทศกาล เพื่อชักจูงให้นักท่องเที่ยวมาอย่างไชยามากขึ้น

(๓) แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ

ปัจจุบัน แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติในเขตไชยา ยังไม่เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว การไปรับประทานอาหารทะเลในป่าชายเลนปากคลองพุมเรียง ซึ่งวัตถุประสงค์หลักเป็นการไปรับประทานอาหารมากกว่าความสนใจต่อสภาพธรรมชาติ ในอนาคต ควรได้มีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติอีกหลายแห่ง คือ แหลมโพธิ์ แหลมซุย เขาบ่อน้ำร้อน และทุ่งไทรงาม นอกจากนี้ ควรได้มีการแสวงหาแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นด้วย

แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมีดังนี้

(๓.๑) ปรับปรุงสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว ให้สามารถรับนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น เช่น ปรับปรุงบ่อน้ำร้อนที่เขาบ่อน้ำร้อน ปรับปรุงบริเวณทุ่งไทรงาม เป็นต้น

(๓.๒) พัฒนาหาดแหลมซุย ให้เป็นแหล่งที่พิักตากอากาศขนาดเล็ก (แบบพัฒนาธรรมชาติ) โดยจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานแต่พอเหมาะ

(๓.๓) ปรับปรุงบริเวณป่าชายเลนปากคลองพุมเรียง จัดระเบียบร้านอาหารให้เหมาะสมถูกสุขลักษณะ ก่อสร้างศาลาที่พัลบลลา เพื่อให้เป็นที่พิักผ่อนชมทิวทัศน์ของพุมเรียง

(๓.๔) จัดให้แหลมโพธิ์เป็นอุทยานประวัติศาสตร์ จัดตั้งศูนย์ประวัติศาสตร์-ขนาดเล็ก พัฒนาชุมชนใกล้เคียงให้เป็นชุมชนสาธิต และพัฒนาชายหาดเพื่อการพิักผ่อนหย่อนใจ

๕.๓ กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวเกาะพะงัน

เกาะพะงัน เป็นพื้นที่ที่มีความพร้อมของทรัพยากรการท่องเที่ยวคล้ายคลึงกับ เกาะสมุย แต่เป็นที่รู้จักน้อยกว่า เกาะสมุย เพราะอยู่ห่างไกล และการคมนาคมยังไม่สะดวกเท่าที่ควร ในปี ๒๕๒๗ ประมาณว่า เกาะพะงันมีนักท่องเที่ยว ๒๒,๕๑๐ คน (ร้อยละ ๑๐.๕ ของนักท่องเที่ยวของจังหวัดสุราษฎร์ธานี) เป็นชาวไทย ๑๕,๘๖๑ คน และชาวต่างประเทศ ๖,๕๔๙ คน)

การขยายตัวของการท่องเที่ยวของ เกาะพะงัน ในปัจจุบัน เป็นไปอย่างรวดเร็วในกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ทั้งนี้เพราะรูปแบบการท่องเที่ยวและการบริการใน เกาะพะงันมีลักษณะเหมือนเกาะสมุย เมื่อ ๕ ปีที่ผ่านมา คือ มีสภาพธรรมชาติค่อนข้างบริสุทธิ์ การพัฒนาด้านอื่น ๆ (เช่น ถนน) น้อย ราคาค่าบริการต่ำ ทำให้นักท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ หรือ ประเภทประหยัด ได้หนีจากสภาพการท่องเที่ยวของ เกาะสมุยที่มีการพัฒนาด้านรูปแบบ บริการ และราคาแพงขึ้น และมีนักท่องเที่ยวพลุกพล่านมากขึ้น

นอกจากนี้กลุ่ม เกาะพะงัน ยังมีเกาะเต่าซึ่งอยู่ห่างไกล มีธรรมชาติและปะการังที่สวยงาม ปัจจุบันนักท่องเที่ยว เริ่มนิยมไปเที่ยวมากขึ้นอย่างขาดการควบคุม จากสภาพเช่นนี้ ประกอบกับการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยรวม จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องวางแผนการพัฒนาเกาะพะงันอย่างเหมาะสมโดยเร็ว

๕.๓.๑ กรอบการพัฒนาการท่องเที่ยว

(๑) ให้เกาะพะงัน เป็นกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวบริวารของเกาะสมุย โดยให้แหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาด เป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักของ เกาะ

(๒) การพัฒนา เกาะพะงันให้คงสภาพเอกลักษณ์ของธรรมชาติปัจจุบันไว้ให้มากที่สุด โดยให้แหล่งท่องเที่ยวชายหาด เป็นบริเวณพัฒนาธรรมชาติ และให้มีการอนุรักษ์และสงวนสภาพธรรมชาติที่สำคัญไว้ ด้าน เกาะเต่า ให้มีการควบคุมเป็นพิเศษ

(๓) กำหนดเป้าหมายด้านการตลาดให้เพิ่มนักท่องเที่ยวแต่พอสมควร โดยเน้นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่นิยมความเป็นธรรมชาติท้องถิ่นเป็นหลัก การขยายบริการต่าง ๆ ให้เป็นแบบพอเหมาะกับความต้องการพื้นฐานเท่านั้น

(๔) การพัฒนาใด ๆ จะต้องไม่ผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและทางสังคมน้อยที่สุด

(๕) การพัฒนาจะต้องประสานและร่วมมือกันระหว่างภาครัฐบาลและเอกชน และ
ทั้งจากส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น

โดยมีกลวิธีการพัฒนาการท่องเที่ยว เกาะพะงันดังนี้

(๑) กำหนดแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน ทั้งในระดับกลุ่มและระดับพื้นที่ ตลอดจนวาง
มาตรการในการควบคุมการใช้ที่ดิน รูปแบบอาคาร และสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะ
เกาะเต่าให้จัดเป็นวนอุทยานหรืออุทยานแห่งชาติ

(๒) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายหาดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวหลัก โดยกำหนดบทบาท
ชายหาด และระดับการพัฒนา โดยเฉพาะด้านการมีที่พักและไม่มีที่พักอย่างชัดเจน

(๓) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเสริม

(๔) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ อย่างพอเหมาะ
โดยให้การพัฒนาด้านนี้เป็นเครื่องช่วยควบคุมการขยายตัวของการท่องเที่ยว และการรักษาสภาพ
สิ่งแวดล้อมและเอกลักษณ์ท้องถิ่นด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนาการคมนาคมขนส่ง

(๕) ส่งเสริมและสนับสนุนการลงทุนภาคเอกชน ในการให้บริการแก่พ่อค้า
ประชาชนท้องถิ่นควร เป็น เป้าหมายหลัก

(๖) การประชาสัมพันธ์ชักจูงนักท่องเที่ยว มิได้แต่พ่อค้าจรจนกว่าการเตรียมมาตรการ
ควบคุมและพัฒนาต่าง ๆ อยู่ในระดับที่น่าพอใจ เพื่อไม่ให้เกิดการพัฒนาอย่างไม่มีระบบ อันจะก่อให้เกิด
เกิดผลเสียต่อสภาพเอกลักษณ์และธรรมชาติของ เกาะ

(๗) ส่งเสริมอาชีพด้านอื่น ๆ เพื่อเตรียมรองรับการขยายตัวของการท่องเที่ยว
ในอนาคต

(๘) จัดระบบประสานงานระหว่างองค์กร เพื่อการส่งเสริมและพัฒนาอย่างมี
ประสิทธิภาพ

เป้าหมายการพัฒนา ในปี ๒๕๓๔ (สิ้นปีแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๖) กำหนดให้เกาะพะงัน

(๑) มีนักท่องเที่ยว ๓๑,๒๔๖ คน เป็นชาวไทย ๑๔,๘๒๑ คน และชาวต่างประเทศ
๑๑,๔๒๕ คน

(๒) มีห้องพักประมาณ ๒๒๐ ห้อง ให้ฐานที่พักรส่วนใหญ่อยู่ที่หาดรีน หาดห้องศาลา/ในวก และหาดวกตูม ในสัดส่วน ร้อยละ ๒๕, ๓๕ และ ๒๕ ตามลำดับ

๕.๓.๒ การพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยว เกาะพะงันมีนักท่องเที่ยวเพียงร้อยละ ๑๐.๕ ของนักท่องเที่ยวทั้งจังหวัด ซึ่งเป็นชาวต่างประเทศถึงร้อยละ ๓๐.๓ ซึ่งนับว่าเป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนชาวต่างประเทศสูงที่สุด นักท่องเที่ยวเกือบทั้งหมดเดินทางเพื่อพักผ่อน และชมธรรมชาติที่ยังนับว่าบริสุทธิ์มาก โดยมีหาดรีนเป็นแหล่งที่มีนักท่องเที่ยวมากที่สุด (ร้อยละ ๖๑.๐) ทั้งนี้เพราะเป็นชายหาดที่สวยงาม และมีที่พักมากที่สุด รองลงไปคือ การท่องเที่ยวน้ำตกธารเสด็จ (ร้อยละ ๓๑.๕) ส่วนแหล่งอื่น ๆ มีสัดส่วนไม่มากนัก

รูปแบบการท่องเที่ยวในปัจจุบัน นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ใช้ฐานที่พักหลักที่หาดรีน, หาดวกตูม, หาดห้องศาลา/ในวก, ชายหาด และแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ เป็นจุดที่นักท่องเที่ยวเดินทางไปเที่ยวชม

การพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยว ควรขยายโครงข่ายเดิมให้มีการท่องเที่ยวแบบครบวงจรรอบ เกาะพะงัน โดยกำหนดบทบาทดังนี้

- (๑) ให้ห้องศาลา/ในวก เป็นศูนย์กลางหลักด้านการคมนาคม ที่พัก และการบริการพื้นฐานต่าง ๆ
- (๒) ให้โจลกหลำ เป็นชุมชนรอง ศูนย์กลางย่อยการเดินทาง และแหล่งท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น
- (๓) หาดวกตูมและหาดรีน เป็นฐานที่พักหลัก
- (๔) หาดแม่หาดและหาดห้องตาปาน เป็นฐานที่พักรอง
- (๕) แหล่งท่องเที่ยวชายหาดอื่น ๆ เป็นแหล่งท่องเที่ยวแบบไม่มีที่พัก
- (๖) ให้มีโครงข่ายการคมนาคม ทั้งทางบกและในน้ำ เชื่อมโยงแหล่งที่พักและท่องเที่ยวทั้งหมดอย่างต่อเนื่อง โดยไม่ย้อนกลับทางเดิมได้

รูปที่ ๕.๑๐ แสดงโครงข่ายการท่องเที่ยวในปัจจุบันและในอนาคตของ เกาะพะงัน

สำหรับเกาะเต่า ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่แยกเป็นอิสระ ควรจัดให้เป็นวนอุทยานหรืออุทยานไม้เต็งพื้นที่ โดยจัดบางส่วนสำหรับประชาชนอาศัยและประกอบกิจกรรมเพื่อบริการการท่องเที่ยว เช่น ชุมชนหลัก ฐานที่พักย่อย และจุดที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ

๕.๓.๓ การกำหนดเขตพื้นที่พัฒนาเพื่อการท่องเที่ยว

เกาะพะงันมีสภาพความเป็นธรรมชาติอยู่มาก นักท่องเที่ยวที่มายังเกาะพะงันมีวัตถุประสงค์ในการพักผ่อนตากอากาศชายทะเล และการเที่ยวชมแหล่งธรรมชาติต่าง ๆ แม้ว่าปัจจุบันกิจกรรมต่าง ๆ ของนักท่องเที่ยวยังมีไม่มากนัก แต่ในอนาคตการขยายกิจกรรมจะมีความขัดแย้งระหว่างกิจกรรมที่แตกต่างกัน และการพัฒนาที่มีวัตถุประสงค์ต่าง ๆ กัน จะทำให้เกาะพะงันประสบปัญหาดัง เช่นที่เกิดขึ้นในเกาะสมุยหรือที่อื่น ๆ ดังนั้น การกำหนดเขตพื้นที่พัฒนาเพื่อการท่องเที่ยวจะสามารถช่วยท้องถิ่นให้เตรียมมาตรการสำหรับอนาคตได้

การใช้ที่ดิน เกาะพะงันสามารถกำหนดได้ ๕ บริเวณ (ดังรูปที่ ๕.๑๑) คือ

(๑) พื้นที่ชุมชน มีชุมชนหนาแน่น ๓ แห่ง คือ บ้านท้องศาลา บ้านโฉลกหลำ และบ้านใต้ เป็นบริเวณที่ควรได้รับการพัฒนา ส่วนชุมชนอื่น ๆ เป็นชุมชนชนบทที่ควรรักษาสภาพไว้

(๒) พื้นที่พัฒนาการท่องเที่ยว ได้แก่ พื้นที่ชายฝั่งทั้งหมดที่ต้องได้รับการควบคุมการพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นแบบพัฒนาธรรมชาติ จำกัดการบริการที่จะมีขึ้น พื้นที่พัฒนานี้แบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ

(๒.๑) พื้นที่พัฒนาธรรมชาติ เป็นพื้นที่ที่ควรมีการวางแผนหลักให้มีกิจกรรมและบริการการท่องเที่ยว แต่เป็นไปอย่างจำกัด เหมาะสมกับพื้นที่ ภายใต้กรอบที่จะต้องอนุรักษ์สภาพธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากที่สุด พื้นที่พัฒนาประกอบด้วย หาดรีน, หาดท้องตาปาน, หาดแม่หาด, หาดควงต๋ม, หาดท้องศาลา/ในวง, หาดทรายรี, หาดโฉลกบ้านเก่า และหาดเทียนออกในเกาะเต่า

(๒.๒) พื้นที่ควบคุมการพัฒนา ได้แก่ พื้นที่ที่จัดให้เป็นแหล่งธรรมชาติเพื่อการท่องเที่ยวแบบไป-กลับ เพื่อคงรักษาสภาพธรรมชาติไว้ไม่ถูกรบกวนมากนัก ได้แก่ พื้นที่ชายฝั่ง, ชายหาดอื่น ๆ รอบเกาะ

- (๓) ปรับปรุงหรือปลูกสร้างทำเทียบเรือใหม่ที่บ้านท้องศาลา
- (๔) ปรับปรุงระบบถนน ทางระบายน้ำ และการกำจัดขยะทุกชุมชน
- (๕) ส่งเสริมให้ประชาชนรักษาความสะอาดและเอกลักษณ์อื่น ๆ ของชุมชน
- (๖) ควบคุมการขยายตัวของการท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สถานบริการต่าง ๆ

ไม่ให้มีผลกระทบต่อชุมชน

๕.๓.๕ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการ

(๑) โครงข่ายถนน การพัฒนาโครงข่ายถนนให้พิจารณา ๒ ด้าน คือ ด้านอำนวยความสะดวกต่อประชาชนท้องถิ่น และด้านรักษาเอกลักษณ์ของเกาะพะงัน กล่าวคือ การพัฒนาควรกระทำตามความเหมาะสม เพื่อไม่ให้เป็นตัวกระตุ้นการขยายตัวของการใช้รถมากจนเกินไป ดังนั้น แนวทางการพัฒนาควรมีดังนี้ (ดังแสดงในรูปที่ ๕.๑๔)

(๑.๑) ปรับปรุงคุณภาพถนนสายบ้านท้องศาลา-บ้านโฉลกหลำ และบ้านท้องศาลา-บ้านใต้ ให้เป็นถนนลาดยางหรือคอนกรีต ขนาดกว้างไม่เกิน ๔ เมตร

(๑.๒) ปรับปรุงคุณภาพถนนสายรองอื่น ๆ ให้เป็นถนนลูกรังที่สามารถใช้ได้ทุกฤดู

(๑.๓) ตัดถนนลาลอง กว้าง ๓ เมตร จากบ้านค้าย-หาดรีน, บ้านใต้-อ่าวท้องตาปาน, บ้านโฉลกหลำ-อ่าวท้องตาปาน ให้สามารถติดต่อถึงกันได้

(๒) ระบบไฟฟ้า ขยายการผลิตไฟฟ้าให้เพียงพอสำหรับชุมชนหลัก ๓ แห่ง ส่วนแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ นั้น ในระยะแรกอาจยังไม่จำเป็น เพราะต้องลงทุนสูง และไม่มีคามจำเป็นสำหรับรูปแบบของการบริการในปัจจุบันและอนาคตอันใกล้

(๓) ระบบน้ำประปา ควรจัดหาแหล่งน้ำเพื่อผลิตน้ำประปาสำหรับชุมชนหลัก โดยการสร้างฝายน้ำล้น และย้ายท่อส่งน้ำมายังชุมชน ซึ่งปริมาณที่คาดว่าจะได้จะสามารถจ่ายน้ำเพื่อการเกษตรได้ด้วย จุดที่เหมาะสมในการทำฝายน้ำล้นมี ๑๓ แห่ง ดังแสดงในรูปที่ ๕.๑๔

การจัดทำน้ำประปาที่มีคุณภาพ ควรเป็นบริเวณตลาดท้องศาลา และบ้านโฉลกหลำ

สำหรับบริเวณชายหาดซึ่งมีบริการการท่องเที่ยว ยังคงให้ใช้บ่อน้ำตื้น แต่ให้มีการแนะนำการพัฒนาคุณภาพน้ำขนาดเล็ก และพัฒนา พรุ, ที่ลุ่ม และหลุมเหมือง ให้เป็นอ่างเก็บน้ำจืด เช่น พรุหาดรีน, อ่าวศรีธนู, หลุมเหมืองอ่าววกตุ่ม, อ่าวแม่หาด เป็นต้น

(๔) การสื่อสารและโทรคมนาคม ปัจจุบันกำลังดำเนินโครงการโทรศัพท์ภายในและทางไกล ซึ่งตามโครงการแล้วนับว่าพอเหมาะกับการพัฒนา เกาะพะงัน

(๕) การขนส่งสาธารณะ

(๑) สร้างหรือปรับปรุงท่าเทียบเรือท้องศาลา เพื่อให้ผู้โดยสารสามารถขึ้นลงสะดวกและปลอดภัย

(๒) กำหนดบริเวณและควบคุมการบริการรถโดยสารภายในเกาะ โดยการจัดระบบให้เป็นระเบียบ

อนึ่ง ในระยะใกล้ไม่ควรมีบริการโดยเรือเฟอร์รี่ เพราะจะทำให้การพัฒนาภายในเกาะเป็นไปแบบก้าวกระโดด ซึ่งจะเกิดปัญหาติดต้ามามากมาย การอนุมัติให้มีเรือเฟอร์รี่จะสามารถกระทำได้อีก เมื่อการจัดวางระบบการพัฒนา เกาะพะงัน เป็นอย่างมีประสิทธิภาพ เท่านั้น

(๖) การบริการทางสังคม

(๖.๑) วางมาตรการรักษาความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว

(๖.๒) จัดตั้งโรงพยาบาลอำเภอ เกาะพะงัน

(๖.๓) ขยายการบริการอนามัยไปยังชุมชนที่ใกล้แหล่งท่องเที่ยวสำคัญ ๆ

(๖.๔) พัฒนาศาสนสถานต่าง ๆ ให้เป็นศูนย์รวมทางจิตใจ และจัดโครงการเผยแพร่พระพุทธศาสนาสำหรับชาวต่างประเทศด้วย

(๖.๕) ส่งเสริมการศึกษาทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน ให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น การอบรมด้านธุรกิจการบริการ, ด้านศิลปวัฒนธรรม และภาษาต่างประเทศ

(๖.๖) พัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมแก่ประชาชนท้องถิ่น ให้ประชาชนกินดีอยู่ดี โดยใช้การท่องเที่ยวให้เกิดประโยชน์มากที่สุด โดยไม่กระทบต่อสภาพแวดล้อมทางสังคม ชักจูงประชาชนท้องถิ่นที่มีความรู้มาร่วมพัฒนาการท่องเที่ยวให้มากขึ้น

(๗) การบริการท่องเที่ยว การบริการที่จะมีในเกาะพะงัน ควรเน้นการบริการที่ประกอบการโดยคนท้องถิ่น เป็นอันดับแรก ทั้งนี้โดยให้ ททท., อำเภอบาง และคณะกรรมการส่งเสริมการท่องเที่ยว เป็นผู้ให้การศึกษานำ และส่งเสริมอย่างจริงจัง การบริการที่ควรได้รับการพัฒนามีดังนี้

(๗.๑) ส่งเสริมและควบคุมบริการด้านที่พักให้เหมาะสมตามสภาพการท่องเที่ยว ถูกสุขลักษณะและปลอดภัย และมีระดับราคาที่เหมาะสม

(๗.๒) ส่งเสริมการผลิตสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก เพื่อจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว

(๗.๓) ส่งเสริมและจัดระเบียบให้ประชาชนท้องถิ่นจัดบริการนำเที่ยวภายในเกาะ ทั้งทางบกและทางเรือ

(๗.๔) สถานบันเทิงเรีงรมย์อาจมีได้ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการ แต่ควรตั้งอยู่ในเขตชุมชน และเป็นสถานบันเทิงขนาดเล็กที่ไม่ก่อให้เกิดภาพพจน์ทางลบต่อวัฒนธรรมท้องถิ่น

๕.๓.๖ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

(๑) แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ

ชายหาด เป็นแหล่งท่องเที่ยวหลัก และมีมากที่สุดในกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว เกาะพะงัน คือ มีถึง ๑๔ หาด นอกนั้นเป็นน้ำตก ๓ แห่ง และเกาะอีก ๒ เกาะ ดังนั้น การพัฒนาการท่องเที่ยว จึงเน้นการพัฒนาชายหาด โดยจำแนกเป็น ๒ ประเภท คือ ชายหาดที่มีที่พิกัดกับชายหาดที่ไม่มีที่พิกัด เพื่อควบคุมให้กิจกรรมของนักท่องเที่ยวไม่กระจายจนไม่สามารถควบคุมได้ การพัฒนาจึงมีดังนี้

(๑.๑) พัฒนาหาดรีน, หาดวอกตุ้ม, หาดท้องศาลา/ในวง และหาดแม่หาด ให้เป็นชายหาดพัฒนาธรรมชาติ มีสถานบริการที่พัก ความหนาแน่นต่ำ รูปแบบทั่วไปเป็นบังกาโลว์ ที่มีสภาพท้องถิ่น

(๑.๒) แนะนำการพัฒนาหาดท้องตาปานให้มีที่พักแบบสัมผัสสภาพสังคมท้องถิ่น คือ อยู่ใกล้ชิดและมีกิจกรรมในชุมชน

(๑.๓) หาดอื่น ๆ ให้ปล่อยเป็นหาดธรรมชาติที่มีนักท่องเที่ยวสามารถไปเที่ยวพักผ่อนและมีกิจกรรมได้ เป็นครั้งคราว

(๑.๔) จัดเกาะเต่าให้เป็น เขตวนอุทยานหรืออุทยานแห่งชาติ โดยมีพื้นที่บางส่วนเป็น ชายหาดที่มีที่พัก คือ หาดทรายรี, หาดโหลกบ้านเก่า และหาดเทียนออก ส่วนหาด และ เกาะ เล็กอื่น ๆ เป็น เพียงจุดท่องเที่ยวที่มีการควบคุมกิจกรรม

(๑.๕) น้ำตกทุกแห่งปล่อยตามธรรมชาติให้เป็นจุดท่องเที่ยว แต่เฉพาะ น้ำตกแพง อาจมีสิ่งปลูกสร้าง เช่น ศาลาพักผ่อน และที่จอดรถได้

(๑.๖) เกาะเต่าใน ควรพัฒนาเป็นจุดท่องเที่ยวสาธารณะ แต่เนื่องจากปัจจุบันมี เอกชนได้ลงทุนเปิดสถานบริการที่พักแล้ว ดังนั้น ควรมีการจัดพื้นที่บางส่วนสำหรับนักท่องเที่ยวไม่พักแรมไปเที่ยวได้ด้วย

การพัฒนาแหล่งธรรมชาติเหล่านี้ จะต้องมิกว เกณฑ์ในการพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการควบคุมด้านกายภาพ

(๒) แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และศาสนสถาน

แหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้ มี ๓ แห่ง คือ สำนักสงฆ์เขาน้อย วัดถ้ำ และเจดีย์วัดใน ให้มีการปรับปรุงพื้นที่ให้สะอาดและอนุรักษ์สภาพโบราณสถานและธรรมชาติ ให้มากที่สุด

(๓) แหล่งท่องเที่ยวศิลปวัฒนธรรม

หมู่บ้านโหลกหล้า เป็นชุมชนประมงขนาดใหญ่ที่มีกิจกรรมด้านอาชีพเกือบทุกขั้นตอน แหล่งท่องเที่ยวลักษณะนี้เป็นการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับชีวิตท้องถิ่น ดังนั้น จึงควรพัฒนาชุมชนให้ถูกสุขลักษณะ และสนับสนุนการผลิตและการจำหน่าย

๕.๕ กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวหมู่เกาะอ่างทอง

หมู่เกาะอ่างทอง เป็นเขตอุทยานแห่งชาติทางทะเลแห่งที่สองของไทย อยู่ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ ประกอบด้วย เกาะเล็กเกาะน้อยประมาณ ๕๐ เกาะ โดยมีเกาะที่สำคัญ คือ เกาะวัวตาหลับ เป็นที่ตั้งของที่ทำการอุทยาน และเกาะแม่เกาะ ซึ่งมีทะเลสาบน้ำเค็ม (ที่เรียกว่า ทะเลใน) อยู่ภายในเกาะ ส่วนเกาะอื่น ๆ เป็นเกาะเล็กเกาะน้อยที่มีรูปร่างต่าง ๆ นานา มีปะการังที่สมบูรณ์อยู่มากมาย นอกจากนี้ หมู่เกาะอ่างทองยังมีสัตว์ป่าและจุดท่องเที่ยวที่น่าสนใจอีกหลายแห่ง เช่น ถ้ำใบข้าวโบก ที่ชมวิวกะวัวตาหลับ เกาะสามเส้า เกาะวัวกันตัง และเกาะนอแรด เป็นต้น

จากการศึกษาในปี ๒๕๒๗ ประมาณว่ามีนักท่องเที่ยวในหมู่เกาะอ่างทอง ๕๔,๐๕๖ คน เป็นชาวไทย ๕๑,๕๕๖ คน และชาวต่างประเทศ ๒,๕๐๐ คน จำนวนนักท่องเที่ยวที่ประมาณได้นี้ สูงกว่าสถิติจากกองอุทยานมาก เพราะนักท่องเที่ยวจำนวนมากนิยมไปเกาะแม่เกาะมากกว่า เกาะวัวตาหลับ ซึ่งบางครั้งไม่มีเจ้าหน้าที่คอยเก็บค่าธรรมเนียมขึ้นเกาะ และตรวจนับจำนวน ดังนั้น จึงทำให้สถิติที่ได้ต่ำกว่าความเป็นจริง นอกจากนี้ ยังทำให้อุทยานฯ ขาดรายได้ค่าธรรมเนียมเป็นจำนวนมากด้วย

๕.๕.๑ กรอบการพัฒนาการท่องเที่ยว

การพัฒนาหมู่เกาะอ่างทอง อยู่ภายในกรอบของกรมป่าไม้อยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดมากขึ้น ควรมีการกำหนดกรอบการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเพิ่มเติมดังนี้

- (๑) ให้หมู่เกาะอ่างทองเป็นแหล่งท่องเที่ยวบวรของ เกาะสมุย ที่เน้นการท่องเที่ยวธรรมชาติทั้งบนบกและในทะเล
- (๒) พัฒนาให้หมู่เกาะอ่างทองมีนักท่องเที่ยวมากขึ้นพอสมควร และให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวประเภทพักผ่อนได้มากขึ้น และขยายจุดท่องเที่ยวในหมู่เกาะให้มามากและหลากหลายขึ้น
- (๓) การพัฒนาใด ๆ ต้องอยู่ภายในกรอบระเบียบของอุทยานแห่งชาติ โดยต้องอนุรักษ์และสงวนสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติไว้ตลอดไป
- (๔) การพัฒนาภาครัฐต้องเป็นฝ่ายดำเนินการ โดยอาจเปิดโอกาสให้เอกชนได้ร่วมลงทุนในการพัฒนาด้วย

กลยุทธ์ในการพัฒนามีดังนี้

(๑) จัดระบบการท่องเที่ยวภายในหมู่เกาะให้เป็นระเบียบ และจัดเส้นทางการท่องเที่ยวตลอดจนบริการนำเที่ยวภายในขอบเขตที่อนุญาตได้ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวมากขึ้น

(๒) จัดระบบโทรคมนาคมติดต่อระหว่างหมู่เกาะกับ เกาะสมุยและ เมืองสุราษฎร์ธานี ให้ดีขึ้น เพื่อประโยชน์ด้านการท่องเที่ยว การรักษาความปลอดภัย และการบรรเทาสาธารณภัย

(๓) ปรับปรุงความสะดวกในการเดินทางภายในกลุ่ม วางมาตรการควบคุมดูแล และการจัดเก็บค่าธรรมเนียมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อจะนำรายได้ไปบำรุงรักษาสภาพแหล่งท่องเที่ยว

(๔) พัฒนา เกาะวัวตาหลับบริเวณที่ทำการอุทยานฯ ให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว และเป็นฐานที่พักของนักท่องเที่ยว โดยการจัดบริการที่พัก สิ่งอำนวยความสะดวกพอสมควร และจัดให้มีศูนย์ธรรมชาติศึกษา เพื่อการเผยแพร่และให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวด้วย การพัฒนานี้ต้องมีการเตรียมการด้านการลงทุนสูง การแก้ไขข้อจำกัด และการกำหนดขอบเขตการพัฒนาอย่างรอบคอบ ดังนั้น จึงจัดเป็นโครงการพัฒนาในระยะยาว

เป้าหมายในการพัฒนา ในปี ๒๕๓๔ (สิ้นปีแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๖) กำหนดให้หมู่เกาะ-
อ่างทอง

(๑) มีนักท่องเที่ยวขึ้นท่า ๖๔,๑๑๔ คน เป็นชาวไทยประมาณ ๖๔,๐๗๔ คน และชาวต่างประเทศ ๔,๐๔๕ คน และพยายามชักจูงให้มีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเป็น ๗๔,๘๓๓ คน เป็นชั้นกลาง

(๒) ชักจูงให้มีนักท่องเที่ยวพักแรมประมาณร้อยละ ๑๐ เฉลี่ยคนละ ๒ คืน ซึ่งประมาณว่าจำเป็นต้องมีบริการรองรับนักท่องเที่ยวพักแรม (ในอาคารหรือตั้งแคมป์) เฉลี่ยวันละ ๓๗ คน

เกาะวัวตาหลับ เป็นเกาะศูนย์กลางมีแหล่งท่องเที่ยว ๔ แห่ง เกาะแม่เกาะเป็นเกาะที่มีชื่อเสียงจากทะเลใน นอกจากนี้ยังมีเกาะสามเส้า, เกาะวัวกันตัง, เกาะนายผุด ที่มีชายหาด

และปะการังที่สวยงาม การพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยว จึงควรให้นักท่องเที่ยวได้ประโยชน์จากการท่องเที่ยวยังจุดท่องเที่ยวย่อย ๆ เหล่านี้ให้มากที่สุด โดยพยายามชักจูงให้นักท่องเที่ยวพักแรมในบริเวณหมู่เกาะอย่างน้อย ๑ คืน เพื่อที่จะได้ใช้เวลาในการท่องเที่ยวให้มากขึ้น

เส้นทางการท่องเที่ยวอาจแสดงได้ดังรูปที่ ๕.๑๖

การกำหนดโครงข่ายและเขตพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวมีดังนี้

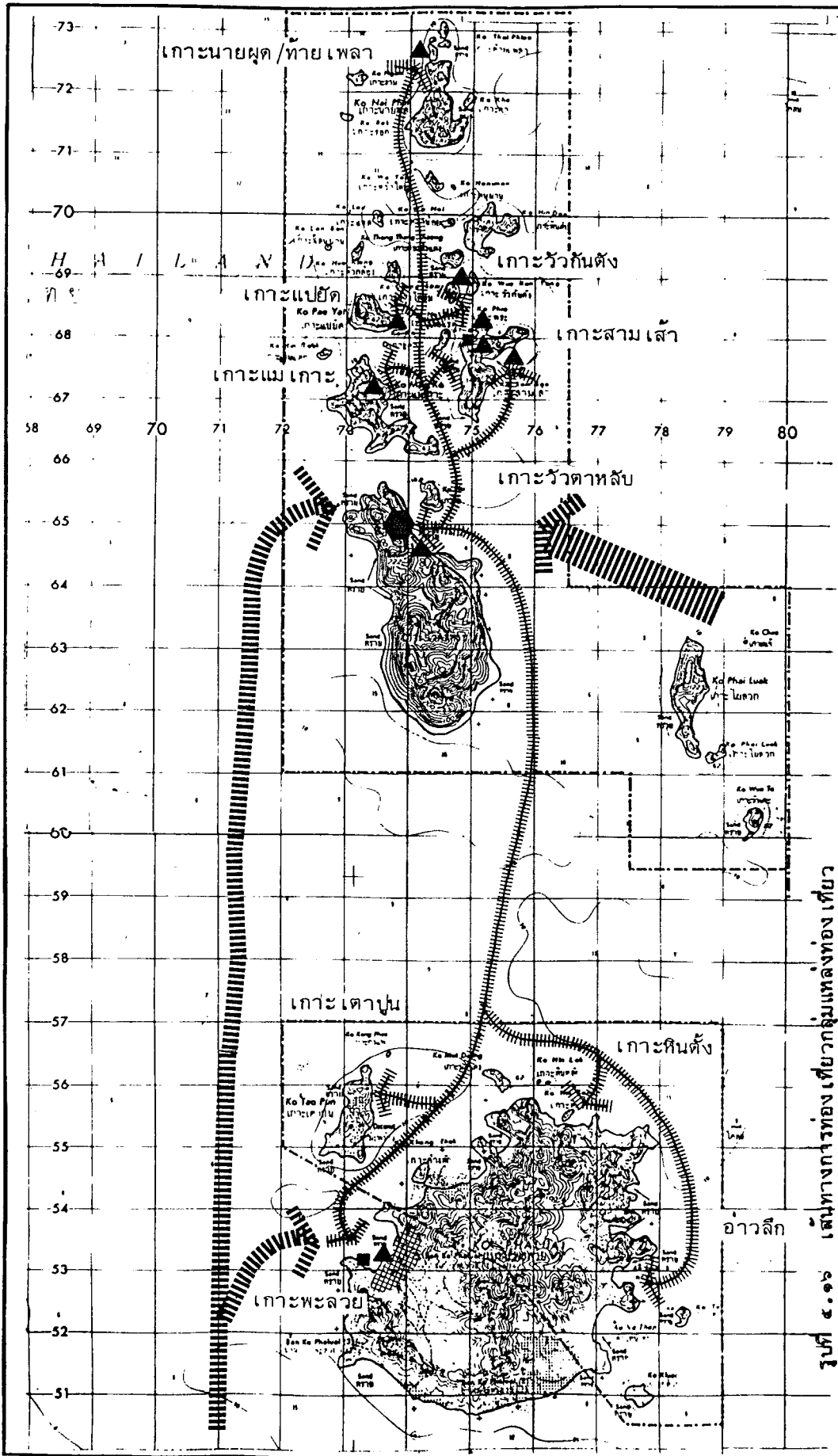
- (๑) แนะนำให้การเดินทางสามารถมายังแหล่งฯ ได้ จากเกาะสมุย อ.คอนสัก หรือไชยา/พุมเรียง
- (๒) ให้เกาะวัวตาหลับ เป็นฐานที่พิภหลัก เกาะสามเส้า เป็นฐานที่พิภรอง (แบบแคมป์ปิ้ง) และ เกาะพลวย เป็นที่แวะพักสัมผัสชีวิตชาวประมง
- (๓) กำหนดจุดท่องเที่ยว เกาะวัวตาหลับ ซึ่งมีถ้ำ ที่ชมทิวทัศน์ยอดเขา และป่าไม้ทะเลใน เกาะแม่เกาะ เกาะสามเส้า เกาะแปดเกาะ เกาะวัวกันตัง เกาะนายผุด/ท้ายเพลา และเกาะพลวย ซึ่งมีเกาะหินตั้ง อ่าวลึก เกาะเตาปูน และหมู่บ้านชาวประมง
- (๔) เกาะอื่น ๆ ให้ปล่อยตามธรรมชาติ ไม่ควรให้นักท่องเที่ยวเข้าไปโดยไม่จำเป็น

๕.๔.๒ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการ

หมู่เกาะอ่างทอง เป็นกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวที่กำหนดให้ได้รับการพัฒนาในระยะยาว อย่างไรก็ตาม ในระยะสั้นนี้จำเป็นต้องมีการพัฒนาการบริการที่จำเป็น เพื่อให้ความสะดวกและปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว และยังคงจะเป็นการปูพื้นฐานสำหรับการพัฒนาในระยะยาวต่อไป การพัฒนาจึงกำหนดได้ ๒ ระยะ คือ

การพัฒนาในระยะสั้น

- (๑) จัดสร้างท่าเรือขนาดเล็ก (ชั่วคราว) ความยาว ๕๐ เมตร ที่เกาะวัวตาหลับ
- (๒) จัดทำถังสำรองน้ำที่เกาะวัวตาหลับ และถังสำรองน้ำฝนที่เกาะสามเส้า
- (๓) ติดตั้งวิทยุสื่อสารเพื่อการติดต่อระหว่างเกาะอ่างทองกับเกาะสมุย, คอนสัก และบ้านคอน และพยายามให้เรือทัศนอาจรมีวิทยุสื่อสาร เช่นเดียวกับเรือประมงด้วย

รูปที่ ๕.๑๖ เส้นทางการท่องเที่ยวกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
 เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
 MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
 KO SAMUI / SURATTHANI;
 แผนฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยคณะกรรมาธิการ
 การท่องเที่ยว กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

- หมู่เกาะอ่างทอง
- สถานที่พักหลัก
 - สถานที่พักรอง
 - ▲ จุดท่องเที่ยว
 - ▤ ชุมชน
 - ▨ เส้นทางจากภายนอก
 - ▧ เส้นทางท่องเที่ยวภายใน

- (๔) ปรับปรุงการบริการด้านที่พักบนเกาะวัวตาหลับ ให้สะดวกสามารถรับนักท่องเที่ยว ประมาณ ๓๐-๖๐ คนต่อคืน พร้อมทั้งจัดเต็นท์ให้เช่าแคมป์ปิ้ง ที่เกาะวัวตาหลับหรือเกาะสามเส้า
- (๕) จัดตั้งพิพิธภัณฑสถานชาติ (ชั่วคราว) เพื่อให้การศึกษาแก่นักท่องเที่ยว
- (๖) เพิ่มกำลังเจ้าหน้าที่หน่วยพิทักษ์ เพื่อดูแลสภาพธรรมชาติ และให้ความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวประมาณ ๑๐ คน ในปี ๒๕๓๔ และจัดเพิ่มเรือหางยาวสำหรับเจ้าหน้าที่ประมาณ ๓ ลำ
- (๗) ให้เรือทัศนจารทั้งขนาดเล็กและใหญ่ ที่ให้บริการท่องเที่ยวและขนถ่ายนักท่องเที่ยว จดทะเบียนอนุญาตจากอุทยานฯ เพื่อความสะดวกในการควบคุมดูแล การเก็บค่าธรรมเนียมและป้องกันภัยต่าง ๆ ส่วนเรือจรรให้ขออนุญาตเป็นครั้งคราว

การพัฒนาในระยะยาว

- (๑) ขยายการบริการที่พักเกาะวัวตาหลับให้ได้มาตรฐาน (ในรูปแบบที่กลมกลืนกับธรรมชาติ) มีการบริหารงานแบบโรงแรมขนาด ประมาณ ๒๐ ห้อง
- (๒) ขยายพิพิธภัณฑสถานชาติให้เป็นการถาวร จัดให้เป็นศูนย์บริการข่าวสารและความรู้แก่นักท่องเที่ยว
- (๓) จัดตั้งศูนย์บริการการท่องเที่ยวภายใต้การควบคุมและอบรมคนนำทางจากเจ้าหน้าที่อุทยานฯ โดยให้เกาะวัวตาหลับเป็นศูนย์รวมบริการ ทั้งนี้ต้องวางมาตรการในการควบคุมและรักษาความปลอดภัยอย่างรัดกุม
- (๔) สร้างท่าเทียบเรือถาวรเกาะวัวตาหลับ ให้เรือขนาดกลางสามารถเข้าจอดได้
- (๕) จัดทำระบบน้ำประปา

๕.๕ กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอนม/บ้านตาขุน

อำเภอนม (และอำเภอบ้านตาขุน) เป็นพื้นที่บุกเบิกใหม่ ตั้งอยู่ด้านตะวันตกของจังหวัด มีลักษณะทั่วไปเป็นป่าเขา เป็นแหล่งต้นน้ำคลองสก และคลองพุมดวง แล้วมาบรรจบกัน เป็นแม่น้ำพุมดวง ซึ่งเป็นแม่น้ำสายหลักของจังหวัด

แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ คือ อุทยานแห่งชาติเขาสก ซึ่งมีเนื้อที่ถึง ๔๐๓,๔๕๐ ไร่ และเขื่อนเชี่ยวหลาน (คลองพระแสง) ซึ่งจะแล้วเสร็จในปี ๒๕๓๐ นอกจากนี้ ยังมีแหล่งท่องเที่ยวย่อยอีกหลายแห่ง

จากการศึกษาด้านการตลาดประมาณว่า ในปี ๒๕๒๗ กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวพนมมีนักท่องเที่ยว ๑๒,๕๔๑ คน (หรือร้อยละ ๕.๗๕ ของนักท่องเที่ยวทั้งจังหวัด) จำแนกเป็นชาวไทย ๑๒,๒๔๕ คน และชาวต่างประเทศ ๓๓๒ คน

กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวพนมนี้มีศักยภาพสูงมาก เพราะมีแหล่งท่องเที่ยวขนาดใหญ่ที่มีองค์กรรับผิดชอบดูแลและพัฒนาถึง ๒ แห่ง ซึ่งสามารถจัดกิจกรรมการให้บริการ และมีแหล่งดึงดูดใจอย่างเพียงพอ นอกจากนี้ ยังมีแหล่งท่องเที่ยวเสริมอีกหลายแห่ง จึงควรได้รับการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในอนาคต

๕.๕.๑ กรอบการพัฒนาการท่องเที่ยว

- (๑) ให้กลุ่มท่องเที่ยวพนมเป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักของการท่องเที่ยวธรรมชาติป่าเขา
- (๒) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวแบบไป-กลับและพักแรม โดยจัดเตรียมสถานที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวให้เหมาะสมเพียงพอ
- (๓) ชักจูงให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย ชาวต่างประเทศ และประชาชนท้องถิ่นให้ไปเที่ยวมากขึ้น โดยการจัดกิจกรรมทั้งแบบพักผ่อนหย่อนใจ แบบผจญภัย และแบบศึกษาหาความรู้
- (๔) การพัฒนาใด ๆ จะต้องเป็นรองของสภาพธรรมชาติ และคำนึงถึงการสงวนและอนุรักษ์ไว้ให้มากที่สุด
- (๕) การพัฒนาต่าง ๆ รัฐจะต้องเป็นฝ่ายนำในด้านการพัฒนา และกระตุ้นความร่วมมือจากภาคเอกชน

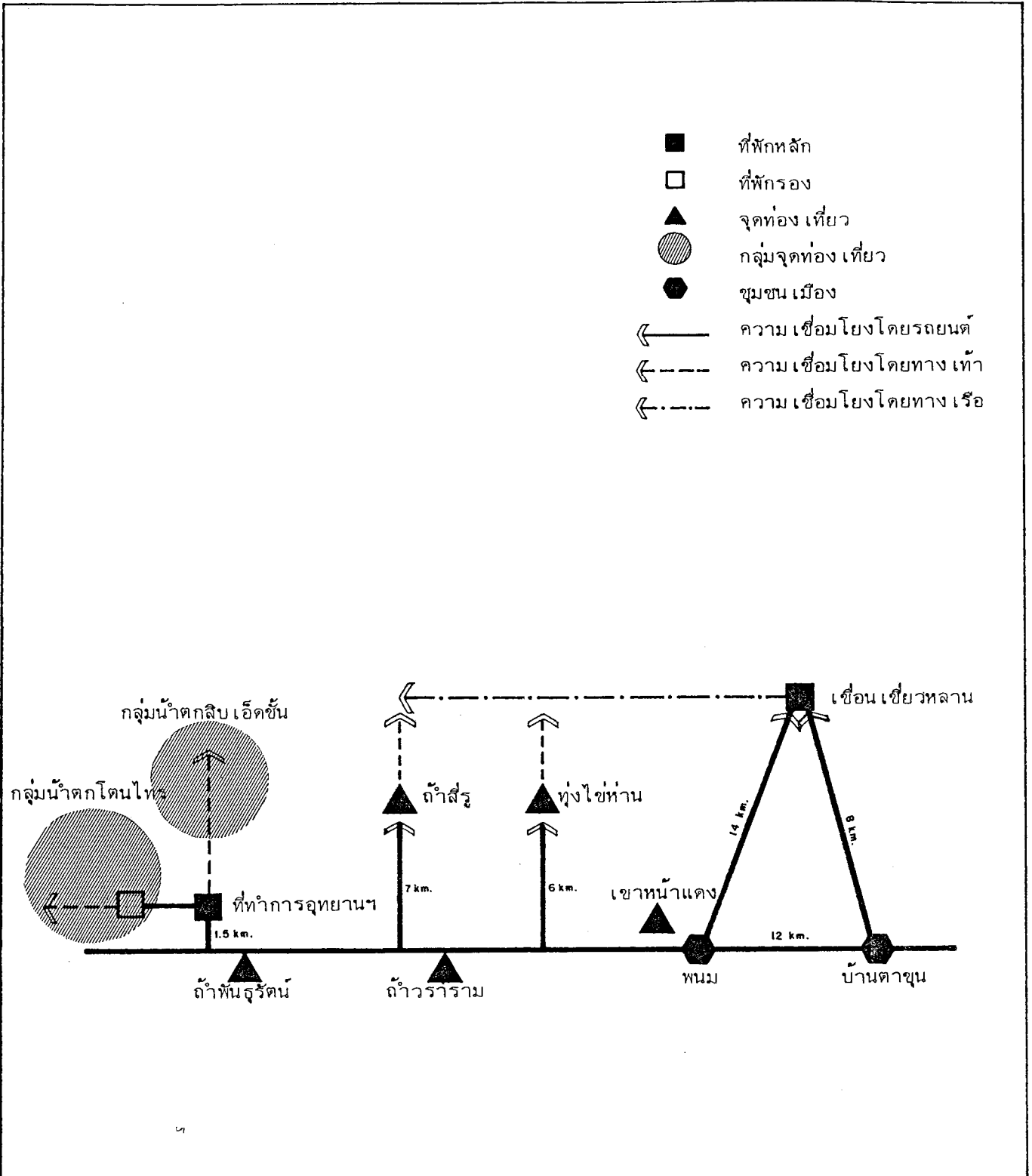
กลวิธีการพัฒนามีดังนี้

- (๑) สนับสนุนการไฟฟ้าฝ่ายผลิตในการพัฒนาเขื่อน เขี้ยวทลานให้เป็นสถานที่พักตากอากาศที่ประชุมสัมมนา และเป็นแหล่งท่องเที่ยวทัศนศึกษาทางน้ำ ในอ่างเก็บน้ำเหนือเขื่อน ตลอดจนแสวงหาจุดท่องเที่ยวใหม่ ๆ ในพื้นที่โดยรอบ
- (๒) สนับสนุนกรมป่าไม้ให้พัฒนาอุทยานแห่งชาติ เขาสก เป็นสถานที่พักผ่อนและพักผ่อน โดยมีการจัดกิจกรรมประเภทสัปดาห์ธรรมชาติ เช่น การเดินป่า การเที่ยวชมน้ำตก การส่องสัตว์ เป็นต้น
- (๓) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวขนาดเล็กในเส้นทางการท่องเที่ยว เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเสริม
- (๔) ประชาสัมพันธ์และชักจูงนักท่องเที่ยวให้มามากขึ้น และจัดบริการข้อมูลข่าวสารด้านความรู้และความบันเทิงใจของแหล่งฯ แก่นักท่องเที่ยว
- (๕) แนะนำธุรกิจนำเที่ยวเอกชนให้จัดบริการนำเที่ยว โดยการร่วมมือประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถได้ประโยชน์จากการท่องเที่ยวอย่างแท้จริง และสามารถควบคุมการท่องเที่ยวให้อยู่ในกรอบที่เหมาะสมด้วย
- (๖) กระตุ้นให้ชุมชนบ้านตาขุน (หรือพนม) เป็นแหล่งชุมชนบริการพื้นฐาน เสริมการท่องเที่ยวในกลุ่มนี้

การพัฒนาในกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวพนม สามารถกำหนดเป้าหมายโดยย่อได้ เพียงให้มีนักท่องเที่ยวประมาณ ๒๐,๒๔๓ คน ในปี ๒๕๓๔ โดยให้เป็นนักท่องเที่ยวพักผ่อนเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งคาดว่าจะมีผู้พักผ่อนเฉลี่ยประมาณ ๑๑๐ คน/คืน สถานที่พักอาจเป็นแบบห้องพัก เช่น ที่เขื่อนเขี้ยวทลาน บ้านรับรองหรือบังกาโลว์ และการตั้งแคมป์ (อุทยานแห่งชาติ เขาสก)

๕.๕.๒ การพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มแยกได้เป็น ๒ ส่วน คือ แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นอิสระ เช่น ถ้ำวราราม, ถ้ำพันธุรัตน์ ฯลฯ เป็นต้น และจุดท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ น้ำตก และการเดินป่าในอุทยานฯ หรือการพัฒนาศึกษาทางน้ำในอ่างเก็บน้ำเหนือเขื่อน เป็นต้น การพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยว (รูปที่ ๕.๑๓) จึงมีดังนี้

รูปที่ ๕.๑๗ โครงข่ายการท่องเที่ยวกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวพนม

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
 เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
 MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
 KO SAMUI / SURATTHANI
 สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
 THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

(๑) ให้อุทยานแห่งชาติ เขาสก และ เขื่อนเชี่ยวหลาน เป็นแหล่งท่องเที่ยวหลัก และฐานที่พักของกลุ่ม

(๒) พัฒนาและแนะนำแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ในกลุ่ม ให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว และอยู่ในวงจรของการท่องเที่ยว

(๓) จัดวางรูปแบบและวิธีการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบไปยังจุดท่องเที่ยวต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยวหลักทั้งสอง

๕.๕.๓ เขตพัฒนาการท่องเที่ยว

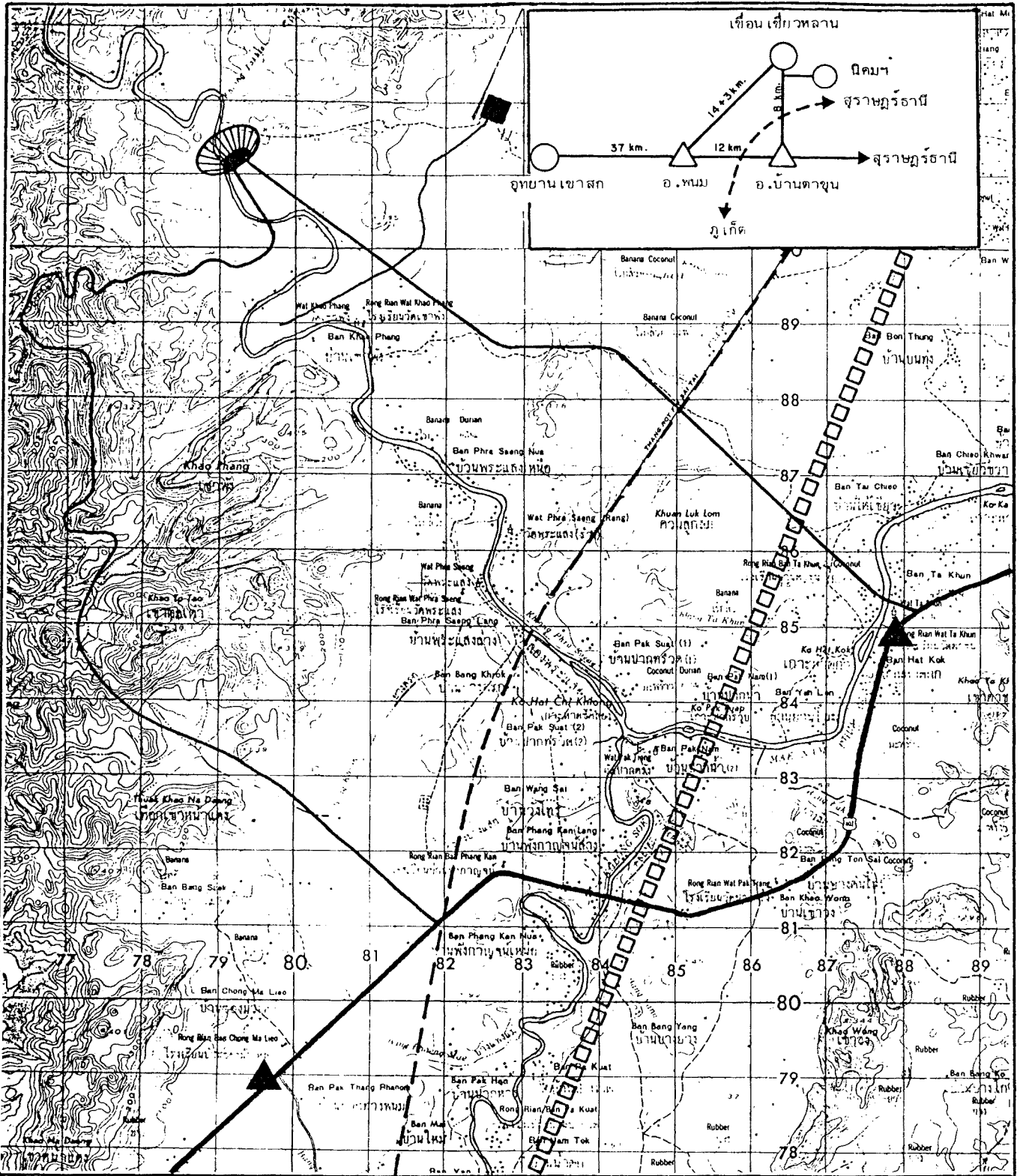
แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ เขาสกและ เขื่อนเชี่ยวหลาน ส่วนแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ได้แก่ถ้ำต่าง ๆ อยู่ในเขตสาธารณะ ดังนั้น การกำหนดเขตทั้งหมดจึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่อนุรักษ์ ซึ่งต้องได้รับการควบคุมจากองค์กรที่รับผิดชอบ ได้แก่ กรมป่าไม้, การไฟฟ้าฝ่ายผลิต และองค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์กรเหล่านี้จะต้องเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการพัฒนา โดยการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ทั้งของรัฐและเอกชน ในการพัฒนาการท่องเที่ยวของกลุ่ม

๕.๕.๔ การพัฒนาศูนย์กลาง

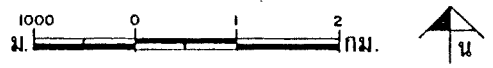
ศูนย์กลางที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในกลุ่มนี้ แบ่งได้เป็น ๒ ประเภท คือ

(๑) ชุมชนศูนย์กลาง เป็นแหล่งบริการพื้นฐาน เสริมการท่องเที่ยวต่าง ๆ เช่น เป็นตลาดสินค้าอุปโภคบริโภค เป็นศูนย์กลางการคมนาคม เป็นต้น

ชุมชนที่มีอยู่ในปัจจุบันมี ๒ ชุมชน คือ บ้านตาขุนและพนม สภาพทั่วไป ตลาดพนมมีความเจริญมากกว่าบ้านตาขุน ในด้านร้านค้าบริการ โรงพยาบาล และเป็นที่ตั้งของวิทยาลัยเกษตรกรรม แต่เมื่อพิจารณาจากสภาพการพัฒนาด้านการคมนาคม ทั้งในปัจจุบันและอนาคตคาดว่า บ้านตาขุน (สุขาภิบาลเขาวง) จะมีโอกาสขยายตัว (ตามธรรมชาติ) มากกว่าตลาดพนม ดังแสดงในรูปที่ ๕.๑๘ ดังนั้น ในการพัฒนาจำเป็นต้องจัดทำแผนพัฒนาสุขาภิบาลทั้งสอง โดยให้ความสำคัญสุขาภิบาลเขาวง (อำเภอบ้านตาขุน) มากขึ้น

รูปที่ ๕.๑๘ แผนพัฒนาชุมชนพนม/บ้านตาขุน

	ทางหลวง ๔๐๑		นิคม เชื้อน เชี่ยวทลาน
	ถนน เข้า เชื้อน เชี่ยวทลาน		ข้อเสนอนถนน เชื้อน
	แม่น้ำ, ลำคลอง		ข้อเสนอสเส้นทาง
	เชื้อน เชี่ยวทลาน		รถไฟไปภูเก็ท (JICA)
	ตลาด		

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

(๒) ศูนย์กลางที่พักนักท่องเที่ยว ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวที่มีบริการด้านที่พัก ได้แก่ บริเวณที่ทำการอุทยานแห่งชาติ เขาสก และเขื่อนเชี่ยวหลาน ซึ่งนอกจากจะมีที่พักแล้ว ควรมีบริการอื่น ๆ ประกอบด้วย

๕.๕.๕ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการ

ปัจจุบัน นับว่าโครงสร้างพื้นฐานและบริการต่าง ๆ สามารถตอบสนองการพัฒนาการท่องเที่ยวได้อย่างเพียงพอ ดังนั้น ในระยะสั้น (ก่อน พ.ศ. ๒๕๓๔) การพัฒนาด้านนี้จึงมีน้อย การพัฒนาที่ควรดำเนินการ คือ การบริการการท่องเที่ยว ได้แก่

(๑) สนับสนุนอุทยานแห่งชาติ เขาสกและ เขื่อนเชี่ยวหลาน ให้มีที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว โดยมีรูปแบบที่แตกต่างกัน คือ ที่เขื่อนเชี่ยวหลานเป็นที่พักแบบเรือนรับรอง หรือโรงแรม (แบบเดียวกับเขื่อนภูมิพล) ที่มีบริการอำนวยความสะดวกค่อนข้างพร้อม ส่วนอุทยานฯ มีที่พักแบบเรือนรับรองแบบกลมกลืนกับธรรมชาติ มีบริการพื้นฐาน และควรจัดสถานที่เพื่อการตั้งแคมป์ให้เป็นสัดส่วนด้วย

(๒) ส่งเสริมการจัดบริการนำเที่ยว ทั้งจากภายนอกและภายในแหล่งท่องเที่ยว เช่น การเดินป่า, การล่องแพ และการล่องเรือ เป็นต้น ทั้งนี้โดยให้มีการร่วมมือกันระหว่างองค์กรที่รับผิดชอบกับธุรกิจ เอกชน

๕.๕.๖ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้ทั้งหมด เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ การพัฒนาจึงมีดังนี้

(๑) การพัฒนาอุทยานแห่งชาติ เขาสก

(๑.๑) คงรักษาสภาพธรรมชาติของจุดท่องเที่ยว โดยไม่มีการพัฒนาใด ๆ ให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปชมแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เหล่านั้น อย่างไรก็ตาม อาจจัดพื้นที่ใกล้เคียงให้เป็นบริเวณตั้ง เต็นท์พักแรมอย่างเหมาะสม โดยไม่ขัดต่อสภาพธรรมชาติของจุดท่องเที่ยวและธรรมชาติโดยรวม

(๑.๒) ปรับปรุงสถานที่พักบริเวณที่ทำการอุทยานฯ และจัดสร้างสถานที่พักที่บางเสียน้ำ

(๑.๓) จัดระบบวงจรกิจกรรมท่องเที่ยว แนะนำและควบคุมโดยเจ้าหน้าที่อุทยานฯ หรือบุคคลที่อุทยานฯ รับรอง วงจรกิจกรรมท่องเที่ยวมี ๔ พื้นที่ คือ กลุ่มน้ำตกโดนไทร, กลุ่มน้ำตกสิบเอ็ดชั้น, กลุ่มถ้ำสีรุ้ง และกลุ่มสัตว์ป่าทุ่งไข่มุก

(๒) พัฒนา เชื้อน เขียวหลาน

(๒.๑) จัดที่พักและสถานบริการสำหรับผู้มาเยือน

(๒.๒) จัดจุดชมทิวทัศน์ เชื้อน เขียวหลาน

(๒.๓) จัดสวนสาธารณะแบบสร้างใหม่ และธรรมชาติ

(๒.๔) จัดสนามกีฬา เช่น สนามเทนนิส, เปตอง, กอล์ฟ เป็นต้น

(๒.๕) จัดเรือสำราญเที่ยวอ่างเก็บน้ำเหนือเชื้อน

(๒.๖) สนับสนุนการผลิตหัตถกรรม และผลิตผลการเกษตรของประชาชน

ในนิคมผู้อพยพ เชื้อน เขียวหลาน เพื่อจำหน่ายต่อนักท่องเที่ยว

(๓) แหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ

(๓.๑) ปรับปรุงถ้ำวราราม โดยการปรับผิวพื้นภายในถ้ำ การพัฒนาชายฝั่งคลองสกเพื่อการพักผ่อน ลบรอยขีดเขียนผนังถ้ำ และแสวงหาแหล่งท่องเที่ยวต่อเนื่อง

(๓.๒) ปรับปรุงภูมิสถาปัตยกรรมนอกถ้ำพันธุรัตน์ ปรับปรุงเจดีย์เก่าหน้าถ้ำ

(๓.๓) ปรับปรุงทางขึ้นเขาหน้าแดง และที่ชมทิวทัศน์ พร้อมทั้งจัดสถานที่พักผ่อน ให้เรียบริยสะอาด

(๓.๔) จัดศาลาพักและชมทิวทัศน์ ตลอดทางหลวงสาย ๔๐๔ โดยเฉพาะบริเวณรอยต่อจังหวัดสุราษฎร์ธานี-พังงา

๕.๖ แผนพัฒนาการท่องเที่ยวอำเภอเมือง/พุนพิน และกาญจนดิษฐ์

เขตอำเภอเมืองพุนพินและกาญจนดิษฐ์ มีความสำคัญด้านการเป็นชุมชนศูนย์กลางของจังหวัด การเป็นย่านการค้า, การคมนาคมขนส่ง และย่านอุตสาหกรรม ดังนั้น ความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว จึงมีน้อย แหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ประมาณ ๑๐ แห่งนั้น แหล่งที่ได้รับความนิยมมักเป็นแหล่งที่มีลักษณะ เฉพาะตัว เช่น ปากน้ำตาปีที่มีอาหารทะเล เขาท่าเพชรเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และชมทิวทัศน์ เมืองสุราษฎร์ธานี เป็นต้น

จากการศึกษาประมาณว่าในปี ๒๕๒๗ นักท่องเที่ยวเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในกลุ่มนี้ประมาณ ๕๒,๗๑๐ คน (ประมาณร้อยละ ๒๔.๑ ของนักท่องเที่ยวทั้งจังหวัด) จำแนกเป็น ชาวไทย ๕๐,๔๔๒ คน และชาวต่างประเทศ ๒,๒๖๘ คน ซึ่งร้อยละ ๕๑.๗ นิยมไปปากน้ำตาปี ร้อยละ ๔๔.๕ นิยมไปเขาท่าเพชร สำหรับเขาท่าเพชรนี้ ประมาณว่ามีคนท้องถิ่นไปเที่ยวประมาณ ๑๒,๐๐๐ คนต่อปี

ความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้ควร เน้นที่การขยายให้มีแหล่งท่องเที่ยว หรือที่พัก ผ่อนหย่อนใจสำหรับคนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวที่พักผ่อนใน เมืองสุราษฎร์ธานี หรือรอเวลาการเดินทาง ต่อไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ

๕.๖.๑ กรอบการพัฒนาการท่องเที่ยว

(๑) เน้นความสำคัญของ เมืองสุราษฎร์ธานี เป็นศูนย์กลางการคมนาคมและฐานที่พักหลัก ทั้งนี้ต้องควบคุมจำนวนห้องพักให้เหมาะสมกับความต้องการ

(๒) ให้แหล่งท่องเที่ยวนี้เป็นแหล่งท่องเที่ยว เสริมสำหรับ เปลี่ยนบรรยากาศผู้เดินทางผ่าน หรือแวะพักใน เมืองสุราษฎร์ธานี

(๓) เน้นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจสำหรับนักท่องเที่ยวและ คนท้องถิ่น

(๔) การพัฒนาต่าง ๆ ให้รัฐเป็นฝ่ายนำ โดยกระตุ้นความร่วมมือจากเอกชนในด้านการ ลงทุนบริการการท่องเที่ยว

(๕) การพัฒนาต้องคำนึงถึงการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสังคม

โดยมีกลวิธีการพัฒนาดังนี้

(๑) จัดทำผัง เมืองสุราษฎร์ธานี เพื่อให้ เป็นศูนย์กลางที่มีระเบียบ และจัดระบบการ-
คมนาคมขนส่ง ทั้งภายในและภายนอก ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อรับบทบาทการเป็นศูนย์กลางการ-
คมนาคมขนส่งอย่างแท้จริงในอนาคต

(๒) ควบคุมการ เพิ่มสถานที่พักและปรับปรุงคุณภาพของบริการด้านที่พักให้เหมาะสม
รวมทั้งการปรับปรุงการบริการพื้นฐานและบริการการท่องเที่ยวในกลุ่มให้เพียงพอ

(๓) พัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวโดยรอบ เมืองสุราษฎร์ธานี คือ บึงขุนทะเล
เขาท่าเพชร เกาะลำพู และปรับปรุงถนนไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ

(๔) ประชาสัมพันธ์และแนะนำให้นักท่องเที่ยวสนใจท่องเที่ยวในกลุ่มนี้มากขึ้น โดยให้
ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

เป้าหมายของการพัฒนาเพื่อให้นักท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานีแวะพักที่เมืองสุราษฎร์ธานี
อย่างน้อย ๕๐,๐๐๐ คน และเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้อย่างน้อย ๖๖,๓๕๓ คน

๕.๖.๒ การพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ตั้งอยู่ไม่ห่างจากเมืองสุราษฎร์ธานีมากนัก การที่นักท่องเที่ยว
ยังไม่รู้จัก เนื่องจากการคมนาคมที่ไม่สะดวก ความดึงดูดใจมีน้อย และรูปแบบการท่องเที่ยวที่ถือ เมือง
สุราษฎร์ธานีเป็นทางผ่านไปยังแหล่งอื่น ๆ เช่น สมุย เป็นต้น อย่างไรก็ตาม สภาพของแหล่ง
ท่องเที่ยวโดยทั่วไปอยู่ในสภาพที่ดี ความจำเป็นในการพัฒนาในระยะสั้น จึงมีไม่มากนัก การพัฒนา
ต่าง ๆ จึงเน้นการขยายความสนใจในหมู่นักท่องเที่ยวให้มากขึ้น การพัฒนาที่ดำเนินการมีดังนี้

(๑) พัฒนาบึงขุนทะเลให้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ทั้งของนักท่องเที่ยวและคนท้องถิ่น
โดยจัดให้มีที่พักผ่อน ปิกนิก จัดกิจกรรมว่ายน้ำ สโมสรพายเรือ ตกปลา และกิจกรรมทางน้ำอื่น ๆ
จัดให้มีร้านอาหารริมน้ำ เป็นต้น การพัฒนาในระยะแรกให้ดำเนินการบริเวณศาลาพักผ่อนขุนทะเล

(๒) ทำการสำรวจและก่อสร้างถนนแยกจากทางหลวง ๕๐๑ ถึงบึงขุนทะเล และทาง
เลียบบึงขุนทะเลถึงศาลาพักผ่อนขุนทะเล

(๓) ปรับปรุงสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ เขาท่าเพชร

(๔) ปรับปรุง เกาะลำพูให้สวนสาธารณะในเมือง

(๕) ปรับปรุงถนนเข้าแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เช่น บ่อน้ำร้อนท่าสะทอน, วัดถ้ำคูหา,
บ่อน้ำแร่กาญจนดิษฐ์ เป็นต้น

(๖) จัดเอกสารข้อมูลข่าวสาร เผยแพร่ต่อนักท่องเที่ยว

(๗) แนะนำบริษัทท่องเที่ยวให้จัดการท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้ให้

มากขึ้น

๕.๑ การพัฒนาการท่องเที่ยวกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอดอนสัก

กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวดอนสัก เป็นกลุ่มที่มีความสำคัญในการท่องเที่ยวต่ำ เพราะยังมีแหล่งท่องเที่ยวไม่มากและความน่าสนใจน้อย แต่ในปี ๒๕๒๔ ท่าเรือเฟอร์รี่ไปเกาะสมุยได้ย้ายจากอำเภอนอมมาตั้งยังแหลมกุลา ดอนสัก ซึ่งจะทำให้นักท่องเที่ยวรู้จักและเดินทางผ่านอำเภอดอนสักมากขึ้น โอกาสที่แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ จะได้รับความสนใจจึงมีมากขึ้น

ในปี ๒๕๒๗ พบว่ามีนักท่องเที่ยวมายังกลุ่มนี้ประมาณ ๒๗,๕๒๔ คน (ร้อยละ ๑๒.๗๖ ของนักท่องเที่ยวทั้งจังหวัด) ส่วนใหญ่เป็นชาวไทย ๒๗,๐๕๗ คน ส่วนชาวต่างประเทศมีเพียง ๔๓๑ คน นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่นิยมไปเที่ยวน้ำตกกริวาดี เพราะตั้งอยู่ริมถนน ๔๐๑ (สุราษฎร์ธานี-ลิซล) แต่ชาวต่างประเทศส่วนใหญ่กลับนิยมไปเที่ยววัดเขาสุวรรณประดิษฐ์ (ร้อยละ ๔๕.๗) ในอนาคต คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวแวะเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ มากขึ้น โดยเฉพาะในช่วงเวลาเรือเฟอร์รี่ (ปี ๒๕๓๔ คาดว่าจะมีผู้โดยสารลงเรือเฟอร์รี่ประมาณ ๑๒๗,๐๐๐ คน)

๕.๑.๑ กรอบการพัฒนาการท่องเที่ยว

- (๑) เน้นการท่องเที่ยวแบบไป-กลับ ของแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับความรู้และความเพลิดเพลินจากแหล่งฯ
- (๒) ขยายการท่องเที่ยวไปยังแถบชายทะเล อำเภอนอม ซึ่งเป็นบริเวณที่มีชายหาดสวยงามและทัศนียภาพแปลกตาจำนวนมาก โดยเน้นให้ดอนสักเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว
- (๓) การพัฒนาต่าง ๆ ให้รัฐสนับสนุนภาคเอกชน โดยเฉพาะระดับท้องถิ่นในการจัดบริการการท่องเที่ยวให้มากขึ้น

โดยมีกลวิธีการพัฒนา ดังนี้

- (๑) จัดข้อมูล ข่าวสารของแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ตลอดจนเส้นทางท่องเที่ยวเผยแพร่แก่นักท่องเที่ยว
- (๒) แสวงหาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ ทั้งในเขตอำเภอดอนสัก และอำเภอนอม
- (๓) ส่งเสริมภาคเอกชนจัดบริการนำเที่ยวภายในท้องถิ่นขึ้น เช่น การนำเที่ยวทางเรือหมู่เกาะนกเกาะ-ริกัน การนำเที่ยวทางเรือไปหมู่เกาะอ่างทอง การนำเที่ยวทางเรือไปชายทะเลนอม (ดูโครงสร้างการท่องเที่ยว รูปที่ ๕.๑๔)

(๔) สนับสนุนการบริการด้านที่พักทั้งในเมืองคอนสักและชายหาด

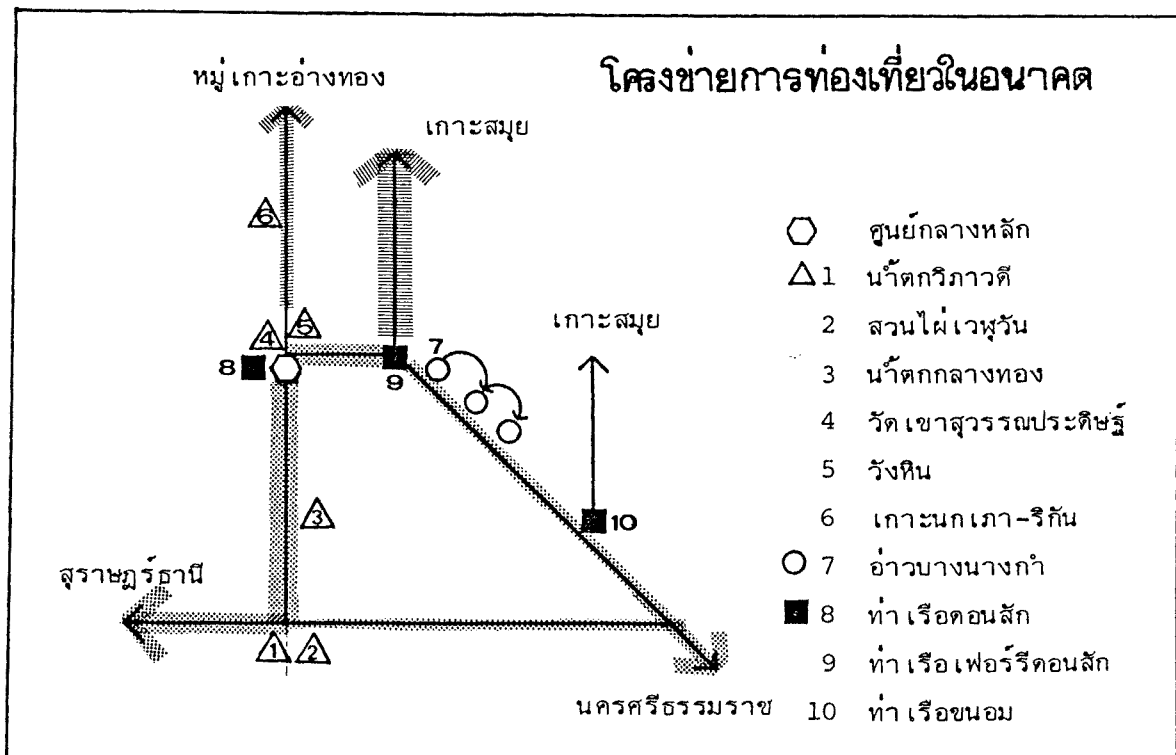
(๕) วางมาตรการป้องกันการขยายตัวของการท่องเที่ยวไม่ให้เกิดผลกระทบทางสังคม วัฒนธรรม และสภาพแวดล้อมในกลุ่ม

เป้าหมายในการพัฒนาให้นักท่องเที่ยวจำนวนอย่างน้อยร้อยละ ๕๐ ของผู้เดินทางไปเกาะสมุยโดย เรือเฟอร์รี่แวะเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวอำเภอกอนสัก หรือปี ๒๕๓๔ มีประมาณ ๖๓,๕๐๐ คน โดยกระตุ้นให้มีผู้พักแรมส่วนหนึ่ง

๕.๑.๒ การพัฒนาการท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ปัจจุบัน มีสภาพทั่วไปดีพอสมควร จึงไม่มีโครงการพัฒนาขนาดใหญ่ในพื้นที่นี้ อย่างไรก็ตาม ท้องถิ่นหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบควรให้ความสำคัญในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ มาตรการที่สำคัญ คือ การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ให้นักท่องเที่ยวได้รู้จักแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ พร้อมทั้งการจัดคำแนะนำด้านการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวเหล่านั้น

นอกจากนี้ ควรมีคณะกรรมการควบคุมการพัฒนาที่จะเกิดขึ้น โดยเฉพาะบริเวณชายหาดตั้งแต่แหลมกุลาไปจนถึงอำเภอนอม และการท่องเที่ยวหมู่เกาะต่าง ๆ ให้มีขนาดและรูปแบบที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ

รูปที่ ๕.๑๔ โครงข่ายการท่องเที่ยวกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวคอนสัก

๕.๘ แผนพัฒนาการท่องเที่ยวในกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอนาสาร/เวียงสระ

กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวนี้มีแหล่งท่องเที่ยวที่บริหารจัดการกระจายอยู่ทั่วไปในอำเภอนาสาร, เวียงสระ และพระแสง ความสำคัญของการท่องเที่ยวยังมีน้อย เพราะทรัพยากรที่พบที่มีอยู่อย่างจำกัด และตั้งอยู่ในพื้นที่ที่นักท่องเที่ยวไม่มีความมั่นใจในด้านความปลอดภัย ดังนั้น การพัฒนาจึงควรมีดังนี้

(๑) การท่องเที่ยวในกลุ่มนี้ กำหนดให้เป็นการท่องเที่ยวเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัด โดยในระยะสั้นให้เน้นการท่องเที่ยวของคนท้องถิ่นเป็นหลัก และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้นักท่องเที่ยวจากภายนอกรู้จักมากขึ้น

(๒) พัฒนาเมืองโบราณเวียงสระให้เป็นอุทยานประวัติศาสตร์ และเป็นจุดเป้าหมายหลักของการท่องเที่ยวในกลุ่มนี้

(๓) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ตามกำลัง

(๔) ให้ท้องถิ่นดำเนินการสำรวจแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ เพื่อเตรียมการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญต่อไปในอนาคต

๕.๙ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ

แหล่งท่องเที่ยวที่ไม่อยู่ในกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวใด ๆ นอกจากอยู่ห่างไกลแหล่งท่องเที่ยวหลักแล้ว ยังมีความสำคัญด้านการท่องเที่ยวน้อย แม้ว่าบางแห่งอาจมีความเด่นในตัวเองก็ตาม เช่น วัดถ้ำสิงขร, วนอุทยานนกน้ำบ้านทุ่งทอง เป็นต้น เนื่องจากในเวลาอันจำกัดของแผนฯ นี้ ไม่สามารถศึกษาและวางแผนหลักแหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้ได้ จึงเสนอให้ท้องถิ่นดำเนินการศึกษาและพัฒนาแหล่งเหล่านี้ตามกำลัง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนาเส้นทางคมนาคม เข้าถึงแหล่ง ตลอดจนการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่อนักท่องเที่ยว

บทที่ ๖

แผนงานโครงการและผังแม่บท

บทที่ ๖

แผนงาน โครงการ และผังแม่บท

จากบทที่ ๔ และบทที่ ๕ สามารถสรุปแผนงานและโครงการได้ดังแสดงในตารางท้ายบทนี้ ในจำนวนแผนงานและโครงการเหล่านั้น มีบางโครงการที่จำเป็นจะต้องมีการวางแผนพัฒนาทางกายภาพ หรือจัดทำผังแม่บท เพื่อเป็นพื้นฐานในการนำไปศึกษาความเหมาะสมของโครงการต่อไป เพื่อให้การพัฒนา เป็นไปอย่างรอบคอบ รัดกุม และเหมาะสมต่อสภาพพื้นที่

เนื่องจาก สภาพของแหล่งท่องเที่ยวมีลักษณะคล้ายคลึงกัน ในการพัฒนาสามารถใช้รูปแบบ และมาตรฐานแบบเดียวกัน หรือแตกต่างกัน ตามสภาพและเงื่อนไขของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่ง ก่อนการจัดทำผังแม่บทในแหล่งฯ ที่สำคัญนั้น คณะผู้ศึกษาและวางแผนได้ เสนอรูปแบบและมาตรฐาน การพัฒนาเป็นกรอบสำหรับการ เข้าใจผังแม่บทในแต่ละพื้นที่ นอกจากนี้ ยังจะสามารถนำไปปรับใช้ กับแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่ไม่ได้ เสนอผังแม่บทไว้อีกด้วย

๖.๑ กรอบการพัฒนาทางกายภาพ

๖.๑.๑ วัตถุประสงค์ของการเสนอรอบและแนวทางการพัฒนา

- (๑) เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินในแหล่งท่องเที่ยว
- (๒) เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและก่อสร้างอาคารให้ถูกต้อง เหมาะสมตามสภาพของพื้นที่ ประโยชน์ใช้สอย ความสวยงาม และสภาพพื้นที่ ตามหลักภูมิสถาปัตยกรรม
- (๓) เพื่อให้การพัฒนา มีการรักษาสภาพทรัพยากร เดิมมากที่สุด
- (๔) เพื่อเป็นแนวทางสำหรับบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

๖.๑.๒ นโยบายการพัฒนา

- (๑) ให้กำหนดมาตรฐานการพัฒนาทางกายภาพ เพื่อให้การท่องเที่ยวไม่ทำลายสภาพธรรมชาติที่มีอยู่เดิม
- (๒) กำหนดขั้นตอนการพัฒนาโดยปรับสภาพการพัฒนาที่เป็นอยู่เดิม เข้าหามาตรฐานที่กำหนดไว้
- (๓) เน้นการให้ความสำคัญของนักท่องเที่ยว ตามบทบาทของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่ง
- (๔) รัฐลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานหลัก และเน้นการลงทุนภาคเอกชนในด้านโครงสร้างพื้นฐานรองและการบริการ

(๕) ให้ประชาชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาในระดับที่เหมาะสม

(๖) ให้มีการประสานการพัฒนาาระหว่างหน่วยงานทั้งภาครัฐและ เอกชน โดยอาจมี คณะบุคคลขึ้นมารับผิดชอบนโยบายการพัฒนานี้

๖.๑.๓ กลวิธีการพัฒนา

(๑) การสงวน

(๑.๑) การสงวนทรัพยากรพื้นฐาน เพื่อรักษาประโยชน์ใช้สอยที่มีอยู่เดิม เช่น การเป็นแหล่งต้นน้ำของป่าไม้ การเป็นที่อยู่อาศัยและแพร่พันธุ์ของสัตว์น้ำของปะการัง หรือป่าชายเลน เป็นต้น

(๑.๒) การสงวนสิ่งที่หาได้ยาก เพื่อการศึกษา การเก็บรักษาสิ่งที่มีน้อย เช่น สัตว์ป่า ดอกไม้บางชนิด เป็นต้น

(๑.๓) การสงวนสิ่งที่ยากต่อการทำลาย เพื่อไม่ให้มีกิจกรรมอื่น ๆ เข้าไปกระทบอันจะทำให้สูญหายได้

(๑.๔) การสงวนสิ่งที่ฟื้นฟูได้ยากหรือไม่ได้เลย ทรัพยากรบางอย่างต้องใช้ ระยะเวลาอันนานในการเติบโตและขยายตัว ถ้าหากถูกทำลายหรือนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่นแล้ว ยากแก่การนำกลับคืนมาให้อยู่ในสภาพเดิม เช่น ปะการัง รวมถึงภูเขา, ไซดหิน เป็นต้น

การสงวนทรัพยากรในการศึกษานี้ส่วนใหญ่เป็นการสงวนเพื่อให้เกิดผลดีทางอ้อม ต่อการท่องเที่ยว มาตรการในการสงวนนั้นต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ

(๒) การอนุรักษ์

(๒.๑) การอนุรักษ์สภาพแวดล้อม จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีสภาพแวดล้อมธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวที่ยังมีความสมบูรณ์และสวยงามหลายแห่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง แหล่งท่องเที่ยวทาง ทะเล เช่น เกาะสมุย ปัจจุบัน ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปบ้างแล้ว จึงจำเป็นต้องกำหนดเป้าหมาย ในการอนุรักษ์สภาพธรรมชาติและ การฟื้นฟู

(๒.๒) การอนุรักษ์ลักษณะเฉพาะ ที่ควรอนุรักษ์ ได้แก่ สภาพความเป็น เกาะ แก่ง แหล่งน้ำ รูปทรงที่ดิน เช่น ความลาดเอียง ภูเขา ไซดหิน วัสดุพืชพันธุ์ที่ปรากฏเด่นชัด

เช่น สวนมะพร้าว, ป่าชายหาด นอกจากนั้น ต้องอนุรักษ์ลักษณะทางสังคม ชุมชนความเป็นอยู่ ของท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรม ซึ่งครอบคลุมถึงการทำมาหากินด้วย

(๓) การพัฒนา

(๓.๑) การพัฒนาขั้นพื้นฐาน บริเวณที่มีความสวยงามตามธรรมชาติ โดยเฉพาะ ชายหาด ทะเล น้ำตก จะเกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมมาก (นอกจากการอนุรักษ์ระบบนิเวศวิทยา ในบางพื้นที่แล้ว) ควรมีการพัฒนาให้นักท่องเที่ยวสามารถ เข้าไปศึกษาและสัมผัสความงามนั้น ๆ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาขั้นพื้นฐานเพื่อความสะดวกต่อนักท่องเที่ยว ไปยังแหล่งที่มีศักยภาพ ในการท่องเที่ยวสูง เช่น การพัฒนาการเข้าถึง ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ เป้าหมาย- ในการพัฒนาจึงควรให้แหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ ได้รับการพัฒนาขั้นพื้นฐานทัดเทียมกัน

(๓.๒) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลให้เป็นสากล ส่วนที่รองรับนัก-ท่องเที่ยว ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ จำเป็นต้องมีระดับและมาตรฐานสนองความต้องการของ นักท่องเที่ยว มาตรฐานที่กำหนดอาจมีระดับที่แตกต่างกันได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบทบาทเฉพาะการแหล่ง-ท่องเที่ยวแต่ละแห่ง และศักยภาพที่มีอยู่ แต่ต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานการดำรงชีพขั้นต่ำ และเป็นสากล และระดับที่สังคมยอมรับได้

(๓.๓) การพัฒนาที่สอดคล้องกับศักยภาพของที่ตั้ง ความแตกต่างของสภาพพื้นที่ มีศักยภาพในการพัฒนาแตกต่างกัน การพัฒนาจะต้อง เหมาะสมสอดคล้องกับลักษณะ เดิมของสถานที่นั้น ๆ และอยู่ภายใต้กรอบการพัฒนาโดยรวม

(๓.๔) การพัฒนาภายใต้การอนุรักษ์ธรรมชาติและสภาพแวดล้อม การพัฒนาต้อง คำนึงถึงผลที่จะติดตามมา ถ้ามีผลกระทบในทางทำลายธรรมชาติหรือสภาพแวดล้อม ซึ่งจะทำให้คุณค่า ของบริเวณนั้น ๆ ลดลง จะต้องพิจารณาถึงผลได้และผลเสียอย่างรอบคอบ เพราะถ้าหากคุณค่าของ บริเวณถูกทำลายลงจะถือได้ว่าการพัฒนานั้นไร้ผล

(๓.๕) การพัฒนาให้ได้ประโยชน์ต่อคนท้องถิ่น การพัฒนาควรให้คนท้องถิ่นมี ส่วนร่วมและได้รับประโยชน์ ทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น การกำหนดเขตการพัฒนาขนาดเล็ก การจัดบริเวณศูนย์บริการการท่องเที่ยว และการ เปิดโอกาสให้คนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการลงทุน ขนาดใหญ่ เป็นต้น

๖.๒ รูปแบบและมาตรฐานการพัฒนาทางกายภาพ

จากแผนงานและโครงการที่เสนอ มีแหล่งท่องเที่ยวที่ควรได้รับการพัฒนาจำนวนมาก ในจำนวนนั้น ส่วนใหญ่เป็นแหล่งท่องเที่ยวชายทะเล รองลงไปเป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติอื่น ๆ แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรม ศาสนสถาน และศิลปวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวแต่ละประเภทนั้น มีรูปแบบและมาตรฐานในการพัฒนาที่แตกต่างกัน แหล่งท่องเที่ยวบางประเภทควรได้รับการกำหนดรูปแบบและมาตรฐานให้เหมาะสมสอดคล้องกัน โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวชายทะเล (ชายหาด)

๖.๒.๑ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายหาด

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายหาดมี ๓ ประเภท คือ

- (ก) ชายหาดพัฒนาก้าวหน้า ได้แก่ ชายหาดที่ยอมให้มีการพัฒนากิจกรรมและบริการต่าง ๆ อย่างสมบูรณ์ได้มาตรฐานสากล ภายใต้กรอบที่กำหนด
- (ข) ชายหาดพัฒนาธรรมชาติ ได้แก่ ชายหาดที่ยอมให้มีการพัฒนากิจกรรมและบริการแต่พอสมควร เพื่อคงรักษาเอกลักษณ์ทางธรรมชาติไว้ให้มากที่สุด
- (ค) ชายหาดอนุรักษ์ ได้แก่ ชายหาดที่ไม่มีการท่องเที่ยวอย่างถาวร ไม่มีกิจกรรมและบริการใด ๆ แต่เป็นจุดท่องเที่ยวที่มีการควบคุมสภาพ

ตารางที่ ๖.๑ แสดงรายชื่อแหล่งท่องเที่ยวชายหาด จำแนกตามประเภทการพัฒนา

รูปแบบและมาตรฐานการพัฒนาทางกายภาพ ควรมีดังนี้

(๑) การใช้ที่ดิน

(๑.๑) กำหนดมาตรการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสม ตามบทบาทที่กำหนดไว้ของแต่ละบริเวณ

(๑.๒) จัดระเบียบเส้นทางรถ และทางเดินเท้าภายในพื้นที่ ตลอดจนจัดส่วนอำนวยความสะดวก และจัดที่จอดรถสำหรับนักท่องเที่ยวแบบไปกลับ

(๑.๓) จัดสร้างหรือสงวนไว้ซึ่งสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติในพื้นที่พัฒนาและบริเวณใกล้เคียง

(๑.๔) จัดส่วนเฉพาะสำหรับนักท่องเที่ยวพักแรม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวมากที่สุด การพักแรมอาจมีหลายระดับ เช่น โรงแรม ชังกาโลว์ และแคมป์ เป็นต้น

ตารางที่ ๖.๑ รายชื่อชายหาดจำแนกประเภทการพัฒนา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

รายชื่อแหล่งท่องเที่ยว	ประเภทชายหาด		
	พัฒนาก้าวหน้า	พัฒนาธรรมดา	อนุรักษ์
<u>เกาะสมุย</u>			
๑. หาดเฉวง	x		
๒. หาดละไม	x		
๓. หาดทองยาง	(x)	x	
๔. หาดแม่น้ำ		x	
๕. หาดบ่อผุด		x	
๖. หาดบางรัก		x	
๗. หาดเชิงมน (ท้องสน)		x	
๘. แหลมสอ			x
๙. แหลมเล็ก			x
๑๐. หาดภาชี			x
๑๑. เกาะเติน		(x)	x
๑๒. เกาะมีตลุม			x
<u>เกาะพะงัน</u>			
๑. อ่าวท้องศาลา/ในวง	(x)	x	
๒. หาดบ้านใต้		x	
๓. หาดรีน		x	
๔. หาดญวน			x
๕. หาดเทียน			x
๖. หาดแหลมหวายน้ำ			x
๗. หาดยาง			x
๘. หาดธารประพาส			x
๙. หาดธารเสด็จ			x
๑๐. หาดกรวด			x
๑๑. หาดท้องตาปาน		x	
๑๒. หาดชวด			x
๑๓. หาดแม่หาด		x	
๑๔. หาดหีต		x	
๑๕. หาดศรีธนู		x	
๑๖. หาดวอกตุม		x	
๑๗. เกาะเติน			x
๑๘. เกาะเต่า-เกาะนางยวน		(x)	x
<u>ไชยา/พุมเรียง</u>			
๑. แหลมชัย		x	
๒. แหลมโพธิ์		x	
๓. พลับพลา		x	
๔. เกาะเล็ก			x
<u>คอนสัก</u>			
๑. แหลมทวด			x
๒. แหลมสีน			x
๓. หาดบางนางกำ		x	
๔. เกาะแรด			x
๕. เกาะนคเกาะ-รักัน			x
<u>หมู่เกาะอ่างทอง</u>			
๑. เกาะวัวตาหลับ		x	
๒. เกาะแม่เกาะ			x
๓. เกาะสามเส้า			x
๔. เกาะแปด			x
๕. เกาะกงพิศ			x
๖. เกาะนายผุด			x
๗. เกาะท้ายเพลา			x
๘. เกาะพลูว		x	
๙. เกาะเต่าปูน			x
๑๐. หินตั้ง			x
๑๑. อ่าวลึก		(x)	x

(x) อาจยกระดับขึ้นมาอยู่ในประเภทนั้น ๆ ได้

(๑.๕) กำหนดศูนย์กลางการบริการของพื้นที่เพื่อรวมกิจกรรมให้เป็นสัดส่วน

(๑.๖) จัดสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน หรือกิจกรรมอื่นใกล้เคียง

(๑.๗) กำหนดมาตรการควบคุมการปลูกสร้างอาคาร ได้แก่ การกำหนด ความสูงของอาคาร ระยะถอยร่น กำหนดสัดส่วนที่เว้นว่าง เป็นต้น

รายละเอียดของการใช้ที่ดินแต่ละประเภท ควรพิจารณาให้เหมาะสมระหว่าง พื้นที่พัฒนาก้าวหน้าและพื้นที่พัฒนาธรรมชาติ ซึ่งในแต่ละพื้นที่อาจประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ กัน กล่าวคือ

(ก) ชายหาดพัฒนาก้าวหน้า ควรมีศูนย์กลางการบริการ (มากกว่า ๑ แห่ง) บริเวณที่พนักท่องเที่ยวยุทธศาสตร์และชั่วคราว, กิจกรรมกีฬา, บริการสาธารณะ, สิ่งอำนวยความสะดวก, สวนสาธารณะ ตลอดจนมีความสัมพันธ์กับกิจกรรมและชุมชนท้องถิ่น ดังแนวความคิด แสดงในรูปที่ ๖.๑

(ข) ชายหาดพัฒนาธรรมชาติ ควรมีศูนย์กลางบริการขนาดเล็กประมาณ ๑ แห่ง ที่พนักท่องเที่ยวยุทธศาสตร์กับธรรมชาติ, กิจกรรม, บริการสาธารณะ, สิ่งอำนวยความสะดวก เท่าที่จำเป็น, สวนสาธารณะ ตลอดจนมีความสัมพันธ์กับกิจกรรมและชุมชนท้องถิ่นอย่าง ใกล้ชิด ดังแนวความคิดในรูปที่ ๖.๑

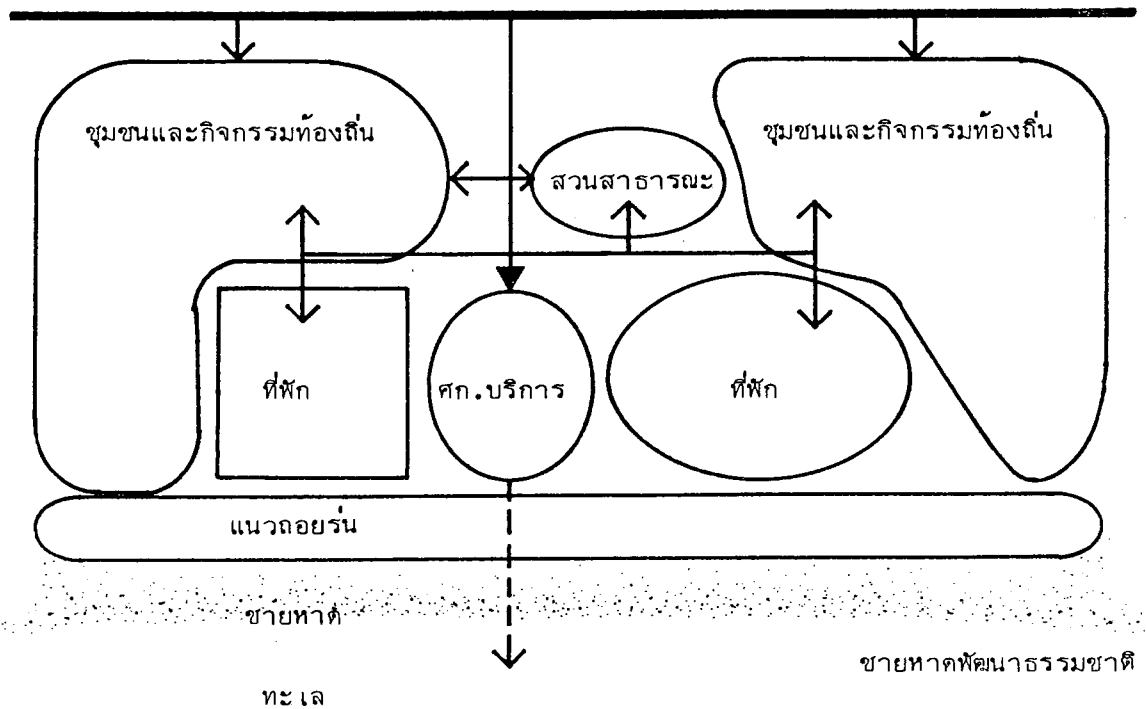
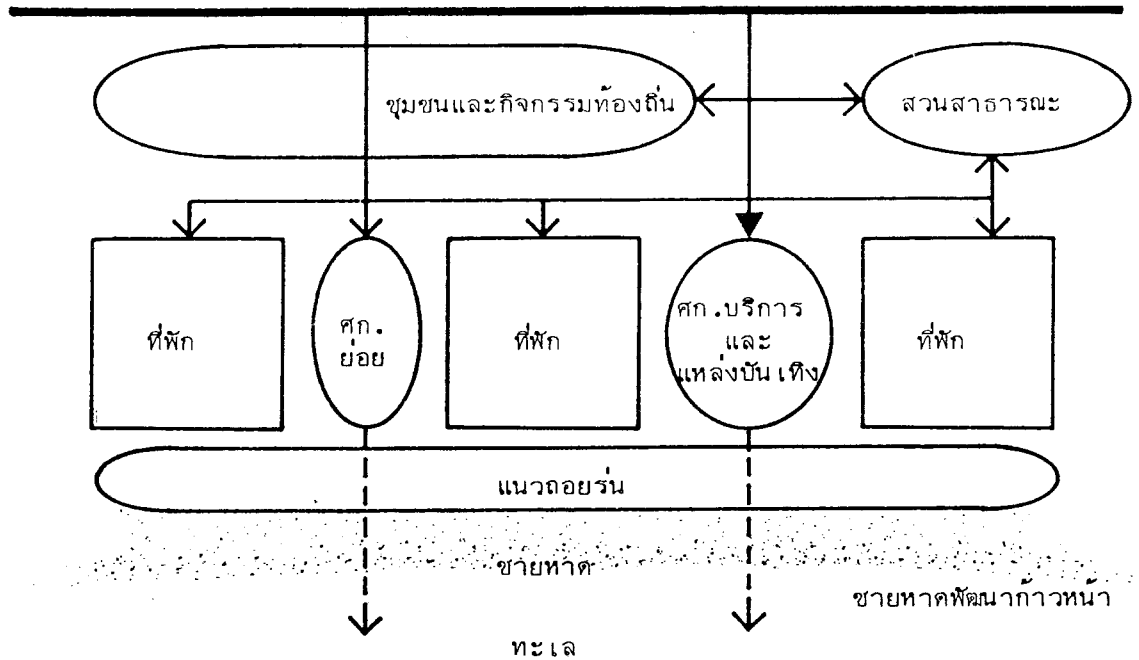
(ค) ชายหาดอนุรักษ์ ควรใช้ที่ดินให้เป็นไปตามสภาพเดิมมากที่สุด

(๒) ถนนในการพัฒนาชายหาด

(ก) ชายหาดพัฒนาก้าวหน้า

- ถนนชายหาด เป็นถนนที่อยู่ห่างจากชายหาดเท่ากับระยะถอยร่น ซึ่งทำไว้สำหรับกิจกรรมต่อจากหาดทราย ป้องกันการปลูกสร้างอาคารใกล้ชายหาด และการรुकล้าชายหาด ตลอดจนรักษาภูมิทัศน์ของชายหาด ถนนนี้มีขนาดต่ำไม่เกิน ๕ เมตร ใช้เป็นเส้นทาง เข้าสู่ที่ดินแต่ละแปลงในระยะแรกของการพัฒนา เมื่อมีการพัฒนาถึงระดับหนึ่ง จะมีถนนเส้นใน ถนนชายหาดจะเปลี่ยนสภาพเป็นทางเท้าหรือทางจักรยานชายหาด

- ถนนเส้นใน เป็นถนนแนวที่ ๒ ห่างจากชายหาดออกไปในระยะที่เพียงพอ กับการพัฒนาสถานที่พัก และศูนย์บริการการท่องเที่ยวเป็นถนนกว้างไม่น้อยกว่า ๒ เส้นทางจราจร

รูปที่ ๖.๑ แนวความคิดการใช้ที่ดินชายหาดพัฒนา

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

ผิวจราจรทำด้วยวัสดุคงทน ไม่เปลี่ยนแปลงสภาพในทุกฤดูกาล มีไหล่ทางข้างละ ๒ เมตร มีถนนแยก เชื่อมกับชายหาดทุกระยะไม่เกิน ๕๐๐ เมตร ถนนเส้นในอาจเป็นเส้นทางเดียวกับถนนหลักของภายนอก หรือมีเส้นทาง เชื่อมกับถนนหลักไม่น้อยกว่า ๒ เส้นทาง นอกจากนี้ ควรกำหนดให้มีระยะถอยร่น ๒ ข้างถนนไม่น้อยกว่าข้างละ ๖ เมตร รูปแบบและมาตรฐานของถนนและระยะที่เหมาะสม แสดงในรูปที่ ๖.๒

(ข) ชายหาดพัฒนาธรรมชาติ

- ถนนชายหาด เป็นถนนที่อยู่ห่างจากชายหาดเท่ากับระยะถอยร่น มีขนาดกว้าง ๓-๔ เมตร ใช้เป็นทางเดินเท้าและทางจักรยาน เป็นบริเวณที่ใช้พักผ่อนและ กิจกรรมต่อจากชายหาด ป้องกันการบุกรุกและการปลูกสร้างอาคารชิดชายหาดเกินไป นอกจากนี้ ยังเป็นการรักษาภูมิทัศน์ของชายหาดอีกด้วย

- ถนนสายใน ห่างจากถนนชายหาดเท่ากับความลึกของที่ดินที่สามารถ จัดสร้างกลุ่ม บังกาโลว์ที่พัก หรือโรงแรมขนาดเล็กได้ ลักษณะถนนเป็นถนนกว้าง ๒ เส้นทาง จราจร มีไหล่ทางข้างละ ๑.๕ เมตร มีถนนเชื่อมชายหาดทุกระยะไม่เกิน ๕๐๐ เมตร ผิวจราจร ทำด้วยวัสดุที่ทนทานพอสมควร พอใช้ได้ทุกฤดูกาล ถนนเส้นในต้องแยกจากถนนสายหลัก โดยมี ทางเข้า ๒-๓ ทาง และควรมีลักษณะเป็นถนนปลายตัน (แต่อาจมีทางย่อยออกไปยังย่านกิจกรรม อื่น ๆ ได้) นอกจากนี้ ควรกำหนดให้มีระยะถอยร่น ๒ ข้างถนน ข้างละไม่น้อยกว่า ๔ เมตร รูปแบบและมาตรฐานของถนนและระยะที่เหมาะสม แสดงในรูปที่ ๖.๒

(ค) ชายหาดอนุรักษ์

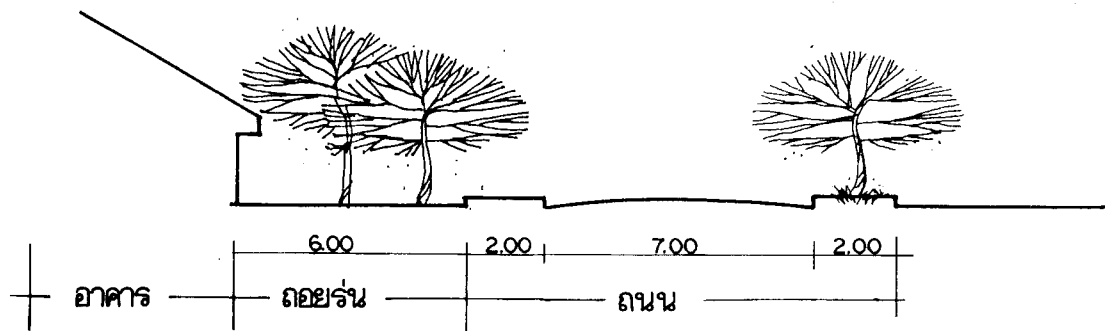
ไม่มีถนนหรือทางเท้าถาวรใด ๆ เพราะไม่มีสิ่งปลูกสร้างถาวรวัตถุ กิจกรรมที่มี เป็น เฉพาะการ และเที่ยวเพื่อชมและสัมผัสธรรมชาติ เป็นครั้งคราวเท่านั้น

(๓) ระยะถอยร่น

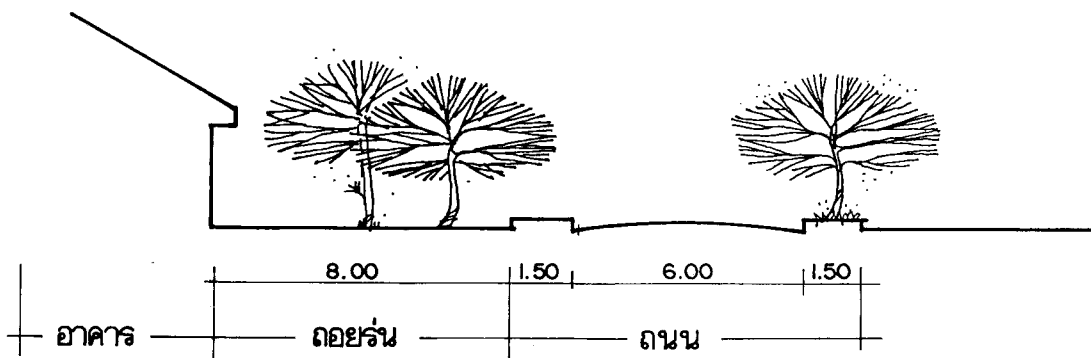
(ก) ชายหาดพัฒนาก้าวหน้า

บริเวณส่วนหน้าติดชายหาดควรมีระยะเว้นว่างปราศจากอาคาร (เขต ปลอดภัยและสิ่งปลูกสร้าง) เพื่อใช้เป็นพื้นที่ประกอบกิจกรรมต่อ เนื่องจากชายหาด หรือกิจกรรม ชดเชยชายหาดในขณะน้ำทะเลขึ้นสูง นอกจากนี้ ยังรักษาภูมิทัศน์เดิมของพื้นที่ ป้องกันการบุกรุก ที่ชายหาด และการทิ้งน้ำเสีย สิ่งโสโครก ตลอดจนขยะจากกิจกรรมในอาคารด้วย

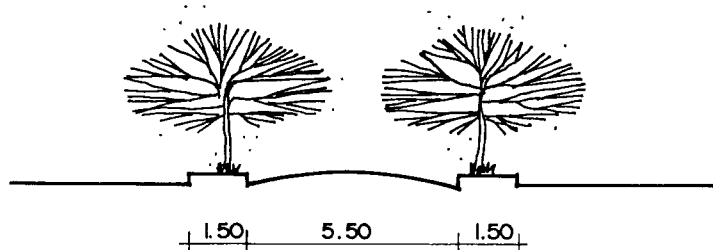
รูปแบบและมาตรฐานของถนนเส้นในชายหาดพัฒนาท่าหน้า

รูปแบบและมาตรฐานของถนนเส้นในชายหาดพัฒนาธรรมชาติ

ถนนแยกเข้าหาด

รูปที่ ๖.๒ รูปแบบและมาตรฐานของถนนในพื้นที่ชายหาดพัฒนา

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

ระยะถอยร่น อาจกำหนดได้โดยพิจารณาให้ระยะจากจุดน้ำทะเลขึ้นสูงสุด ถึงแนวสันสุด ควรมียะยะไม่น้อยกว่า ๕๐ เมตร ซึ่งระยะถอยร่นจะแปรผกผันกับสภาพความกว้างของหาด แต่อย่างน้อยสุดไม่ควรต่ำกว่าระยะ ๑๕ เมตร (เขตทางเท้า, ไม้พุ่ม พื้นที่กิจกรรม และระยะการไหลซึมของน้ำโสโครกผ่านชั้นทราย)

(ข) ชายหาดพัฒนาธรรมชาติ

มีเหตุผล เช่นเดียวกับชายหาดพัฒนาก้าวหน้า แต่ขนาดของระยะถอยร่นแตกต่างกัน คือ กว้างกว่า เพราะต้องการรักษาสภาพธรรมชาติเดิมให้มากที่สุด ลดความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมต่าง ๆ และพยายามให้มีความเป็นส่วนตัวในพื้นที่ชายหาดมากขึ้น

(ค) ชายหาดอนุรักษ์

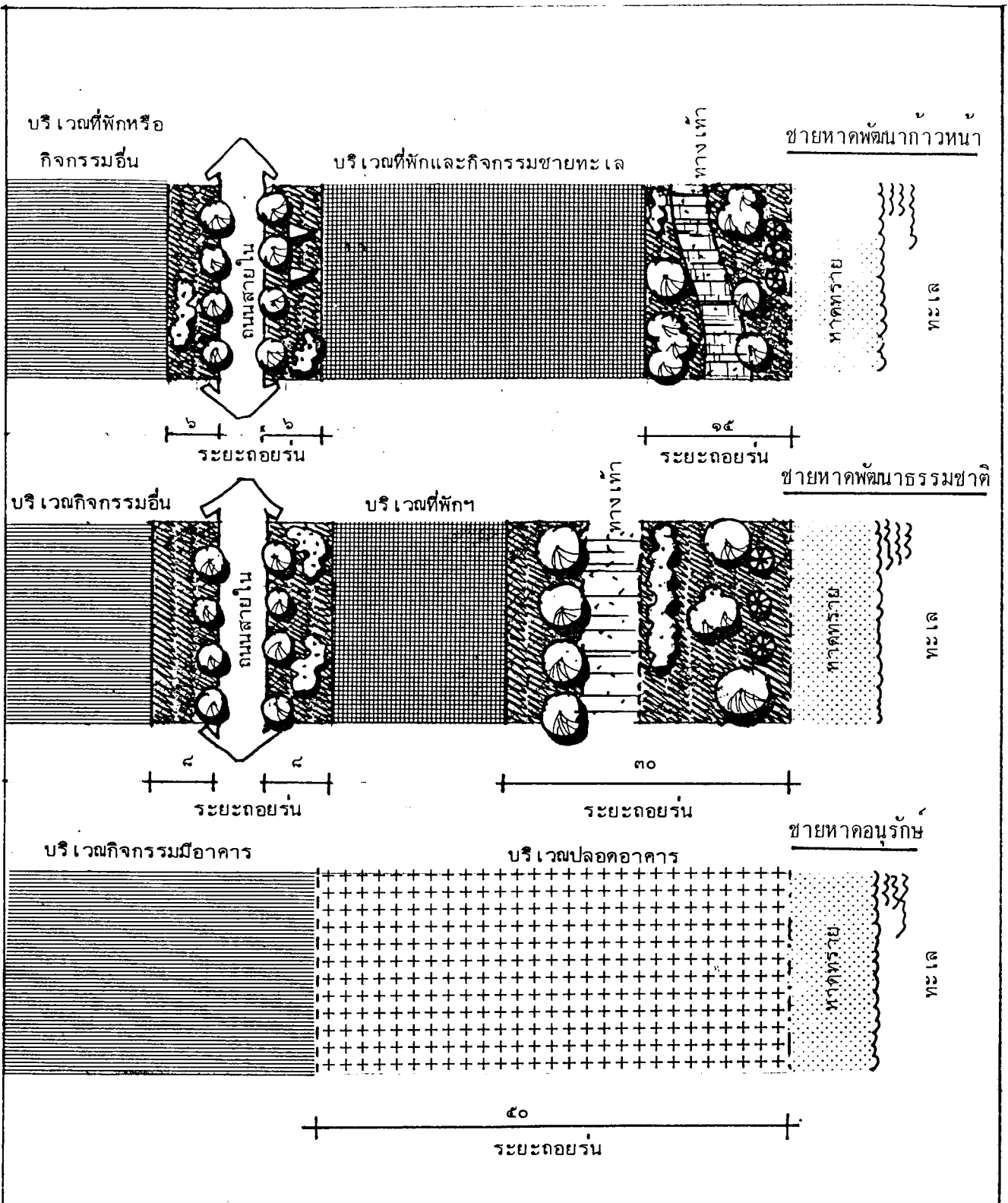
พื้นที่ตลอดทั้งหาดควรเป็น เขตปลอดอาคาร จึงไม่มีการกำหนดระยะถอยร่นอย่างไรก็ตาม ในบางพื้นที่ประชาชนท้องถิ่นอาจตั้งอาคารบ้านเรือนเพื่ออยู่อาศัยอยู่ก่อนแล้ว ควรมีการแนะนำและควบคุมให้อาคารห่างจากชายหาดไม่น้อยกว่า ๕๐ เมตร

รูปที่ ๖.๓ แสดงระยะถอยร่นของชายหาดประเภทต่าง ๆ และรูปที่ ๖.๔ แสดงขั้นตอนการควบคุมและจัดระบบของการมีระยะถอยร่นในชายหาด

การกำหนดให้มีการถอยร่นควรกระทำแบบค่อยเป็นค่อยไป โดยใช้ข้อบังคับการพัฒนาทางกายภาพ (พ.ร.บ. ควบคุมอาคาร) ให้มีการปลูกสร้างอาคารแบบถอยร่นหรือไม่ให้มีการต่อเติมอาคาร เดิมที่อยู่ในเขตถอยร่น การทำถนนหรือทางเท้าอาจกำหนดไว้ในข้อบังคับในกรณีบางพื้นที่ไม่จำเป็นต้องมีถนนชายหาด หรือเกิดปัญหายุ่งยากในการปฏิบัติ การทำทางเท้า เล็ก ๆ เลียบชายหาดระหว่าง เขตกรรมสิทธิ์ที่ดินกับ เขตชายหาด อาจเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อเป็นการ เริ่มต้นการพัฒนา หรือป้องกันการบุกรุกขยาย เขตของ เอกชน

(๔) ความหนาแน่น

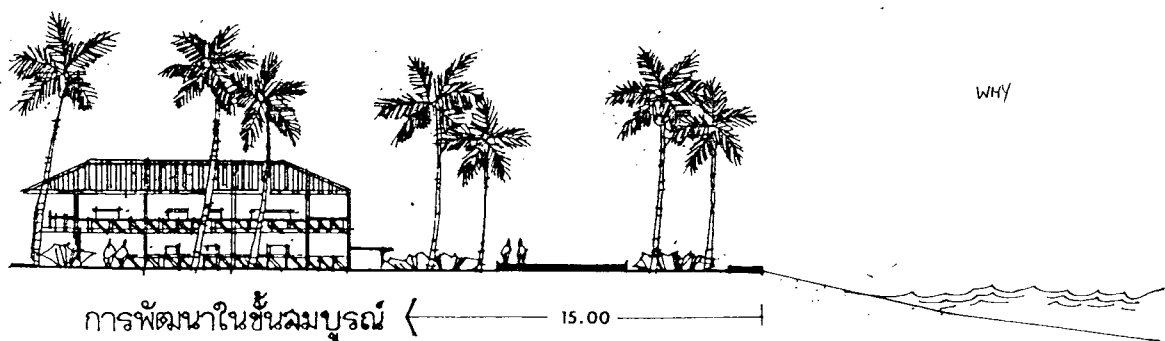
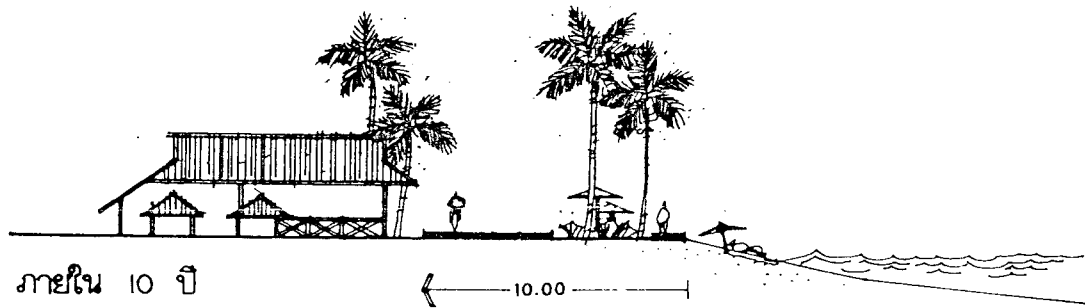
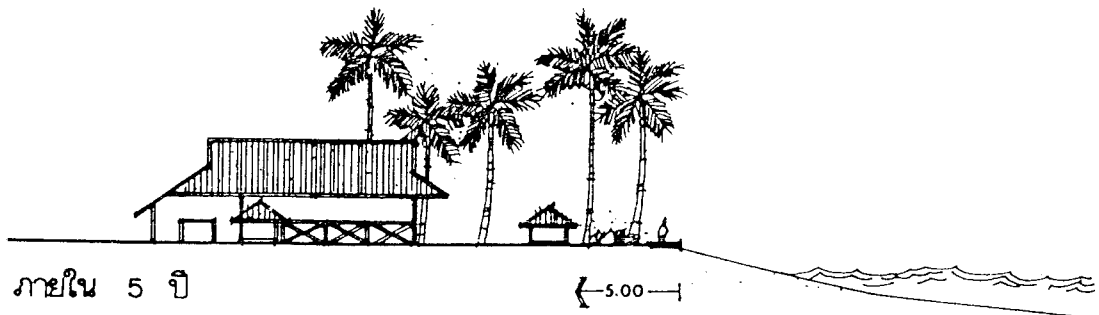
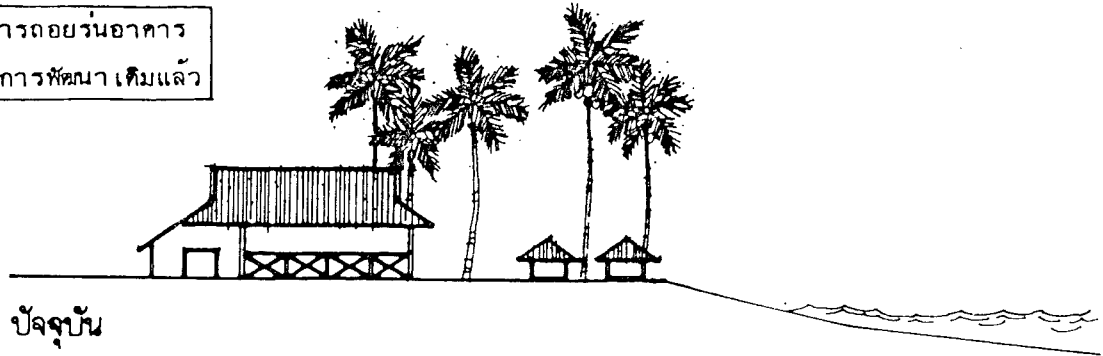
ความหนาแน่นของการใช้ประโยชน์ที่ดินชายหาด คือ ความหนาแน่นของสิ่งปลูกสร้างอาคาร และผู้คนในขณะที่มีการใช้ประโยชน์สูงสุด ความหนาแน่นพิจารณาได้ ๒ บริเวณ คือ บริเวณชายหาด และบริเวณที่ดินพัฒนา

รูปที่ ๖.๓ ระยะถอยร่นของชายหาดประเภทต่างๆ

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

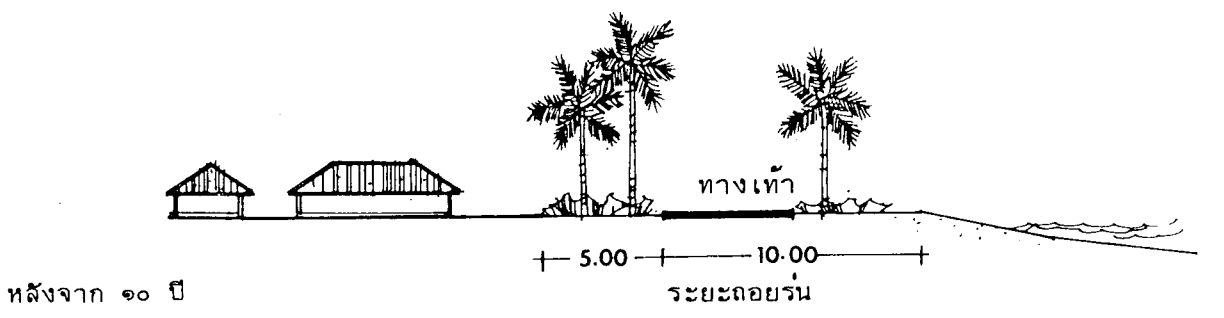
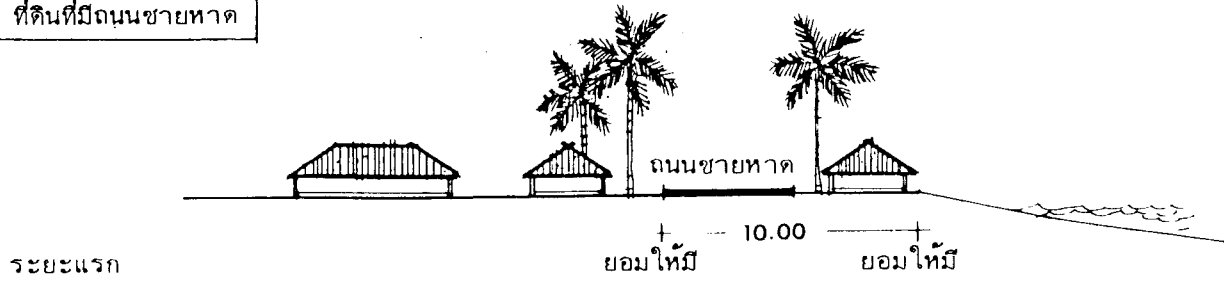
ลำดับขั้นตอนการถอยร่นอาคาร
ในที่ดินที่มีการพัฒนาเต็มแล้ว

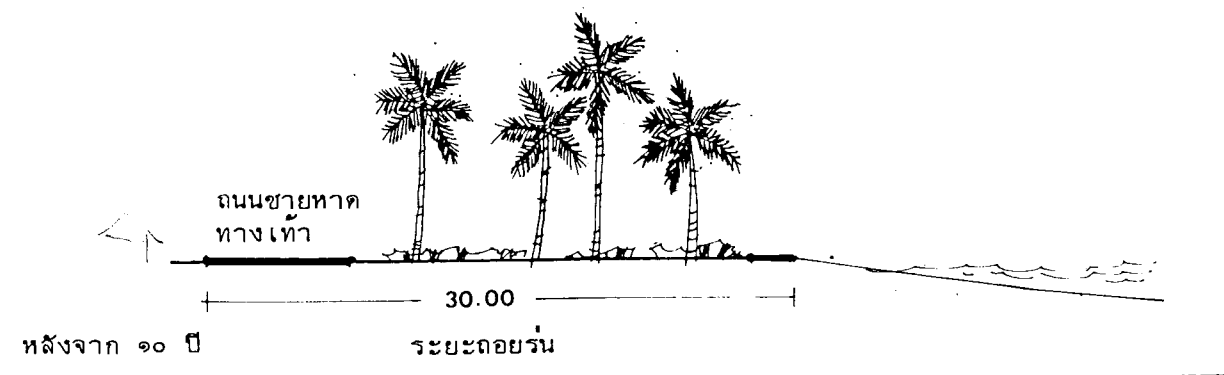
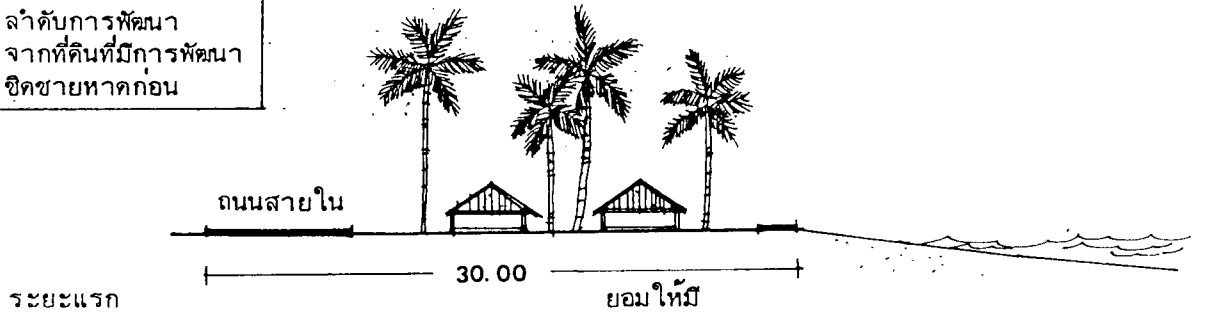
รูปที่ ๖.๔ ขั้นตอนการพัฒนาในระยะถอยร่น

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

ลำดับการพัฒนาจาก
ที่ดินที่มีถนนชายหาด

ลำดับการพัฒนา
จากที่ดินที่มีการพัฒนา
ชิดชายหาดก่อน

รูปที่ ๖.๔ (ต่อ) ขั้นตอนการพัฒนาระยะถอยร่น

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

(๔.๑) ความหนาแน่นของชายหาดต่าง ๆ พื้นที่ชายหาดกำหนดได้ ๒ แบบ คือ กำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวสูงสุดในช่วงเวลาหนึ่ง (Carrying Capacity) ต่อพื้นที่ชายหาดลิ้น ๆ กับต่อพื้นที่ชายหาด รวมพื้นที่ถอยร่นปราศจากอาคารและสิ่งก่อสร้าง ในกรณีที่มีการพัฒนาอย่างถูกต้อง ทั้งนี้เพราะบริเวณที่จะแปรสภาพเป็นสวนสาธารณะชายหาด (Beach Park) มีกิจกรรมต่อเนื่องและร่วมกับชายหาด

(๔.๒) ความหนาแน่นของอาคารและสิ่งปลูกสร้าง ให้กำหนดร้อยละของพื้นที่อาคารต่อพื้นที่ทั้งหมด เพื่อให้มีที่เว้นว่างเพียงพอต่อกิจกรรมภายนอกอาคาร, การรักษาสภาพแวดล้อม, การส่งเสริมเอกลักษณ์ของท้องถิ่น และความเป็นส่วนตัวของผู้ใช้ประโยชน์ที่ดิน ความหนาแน่นของอาคารกำหนดได้ ๓ ระดับ คือ ความหนาแน่นสูง, ปานกลาง และต่ำ กำหนดให้มีพื้นที่อาคารร้อยละ ๖๐, ๓๐ และ ๑๕ ของพื้นที่ดินทั้งหมด ตามลำดับ

(ก) ชายหาดพัฒนาก้าวหน้า

เพื่อให้การพัฒนาได้คล่องตัว รวดเร็ว และคุ้มค่าในการพัฒนา จึงควรกำหนดให้มีความหนาแน่นค่อนข้างสูง กล่าวคือ ให้จำนวนนักท่องเที่ยวต่อพื้นที่ชายหาดในช่วงเวลาหนึ่งไม่เกิน ๒๐๐ คน/ไร่ ส่วนบริเวณพื้นที่อาคารกำหนดให้มีบริเวณความหนาแน่นได้ทุกระดับ โดยให้บริเวณที่มีความหนาแน่นสูง เป็นศูนย์กลางของการพัฒนาชายหาด

(ข) ชายหาดพัฒนาธรรมชาติ

ควรมีความหนาแน่นเบาบางกว่า โดยมีความหนาแน่นปานกลาง เป็นความหนาแน่นสูงสุด และศูนย์กลางของชายหาด ส่วนจำนวนนักท่องเที่ยวสูงสุดในช่วงเวลาหนึ่งต่อพื้นที่ชายหาดให้มีไม่เกิน ๑๐๐ คนต่อไร่

(ค) ชายหาดอนุรักษ์ ความหนาแน่นต่ำมาก เพราะไม่มีอาคารและ

สิ่งปลูกสร้างใด ๆ อาคารท้องถิ่นถ้ามีไม่ควรเกินร้อยละ ๑๕ ของพื้นที่ สำหรับความหนาแน่นของคนในช่วงการท่องเที่ยวสูงสุดไม่ควรเกิน ๕๐ คน/ไร่ (พื้นที่ชายหาด)

(๔) ความสูงของอาคารและสิ่งปลูกสร้าง

การกำหนดความสูงของอาคารและสิ่งปลูกสร้าง เป็นการควบคุมการขยายตัวทางกายภาพของสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นในพื้นที่ชายหาด ให้เป็นรองธรรมชาติดั้งเดิม โดยพิจารณา

จากพืชพันธุ์ไม้ (ได้แก่ สวนมะพร้าว, ป่าชายหาด) สภาพโขดหิน, ภูเขา, สีสรรของธรรมชาติ และสภาพท้องถิ่น

แนวทางการกำหนดได้ใช้ความสูงของต้นมะพร้าวเป็นเกณฑ์ ปกติต้นมะพร้าวจะมีความสูงตั้งแต่ ๑๐ เมตร (มะพร้าวพันธุ์เตี้ย) ถึง ๑๘ เมตร (ต้นมะพร้าวทั่วไป) และ ๓๐ เมตร (ต้นมะพร้าวพันธุ์ดั้งเดิมในเกาะสมุย) เนื่องจากปัจจุบัน แนวโน้มการปลูกและเปลี่ยนแปลงพันธุ์มะพร้าวจะทำให้ความสูงของมะพร้าวประมาณ ๑๘ เมตร ดังนั้น ความสูงของอาคารสูงสุดไม่ควรเกิน ๑๕ เมตร (ขนาดอาคาร ๓-๔ ชั้น) ในเขตพัฒนาก้าวหน้า ส่วนเขตพัฒนาธรรมชาติให้มีความสูงอาคารต่ำกว่าเล็กน้อย คือ มีความสูงไม่เกิน ๑๒ เมตร และเขตชายหาดอนุรักษ์ไม่ควรเกิน ๔ เมตร

นอกจากนี้ ความสูงของอาคารควรมีระดับลดหลั่นเป็นแบบขั้นบันไดด้วย โดยพิจารณาจากระยะห่างจากระยะถอยร่น (ชายหาดและถนน) ดังแสดงในรูปที่ ๖.๕ คือ

(ก) ชายหาดพัฒนาก้าวหน้า ให้มีระดับความสูงในระยะห่างจากชายหาด ๑๕-๔๐ เมตร ไม่เกิน ๖ เมตร และระยะห่างมากกว่า ๔๐ เมตร ให้สูงไม่เกิน ๑๕ เมตร ส่วนด้านติดถนนเส้นในให้ระยะห่างจากถนน ๔-๑๒ เมตร มีความสูงไม่เกิน ๖ เมตร ระยะ ๑๒.๑-๑๖, ๑๖.๑-๒๐ และมากกว่า ๒๐ เมตร ขึ้นไป ให้มีความสูงไม่เกิน ๔, ๑๒ และ ๑๕ เมตร ตามลำดับ

(ข) ชายหาดพัฒนาธรรมชาติ ให้มีระดับความสูงในระยะห่างจากชายหาด ๓๐-๖๐ เมตร ไม่เกิน ๖ เมตร และระยะห่างมากกว่า ๖๐ เมตร ให้สูงไม่เกิน ๑๒ เมตร ส่วนด้านติดถนนเส้นในให้ระยะห่างจากถนน ๔.๕-๑๕.๕ เมตร มีความสูงไม่เกิน ๖ เมตร ระยะ ๑๕.๖-๒๑.๕ เมตร และระยะมากกว่า ๒๑.๕ เมตร มีความสูงไม่เกิน ๔ และ ๑๒ เมตร ตามลำดับ

(๖) รูปแบบของอาคารและสิ่งปลูกสร้าง

อาคารและสิ่งปลูกสร้างในเขตพัฒนาก้าวหน้า ควรเป็นอาคารถาวรแข็งแรง ยกเว้นอาคารที่อยู่ในเขตระยะถอยร่น ในระยะแรกอาจยินยอมให้ก่อสร้างด้วยอาคารชั่วคราวได้ เพื่อสะดวกต่อการรื้อถอน สำหรับเขตพัฒนาธรรมชาติยินยอมให้มีอาคารชั่วคราวได้ แต่ต้องมีความแข็งแรงปลอดภัย เป็นที่ยอมรับได้ รูปแบบอาคารควรสอดคล้องกลมกลืนกับสภาพภูมิทัศน์ของพื้นที่ และสภาพท้องถิ่นอื่น ๆ การใช้วัสดุท้องถิ่นเข้าช่วยจะเป็นการเสริมบรรยากาศที่ดีมาก

มะพร้าวตั้ง เต็ม เกาะสมุย

สูงประมาณ ๒๕ เมตร

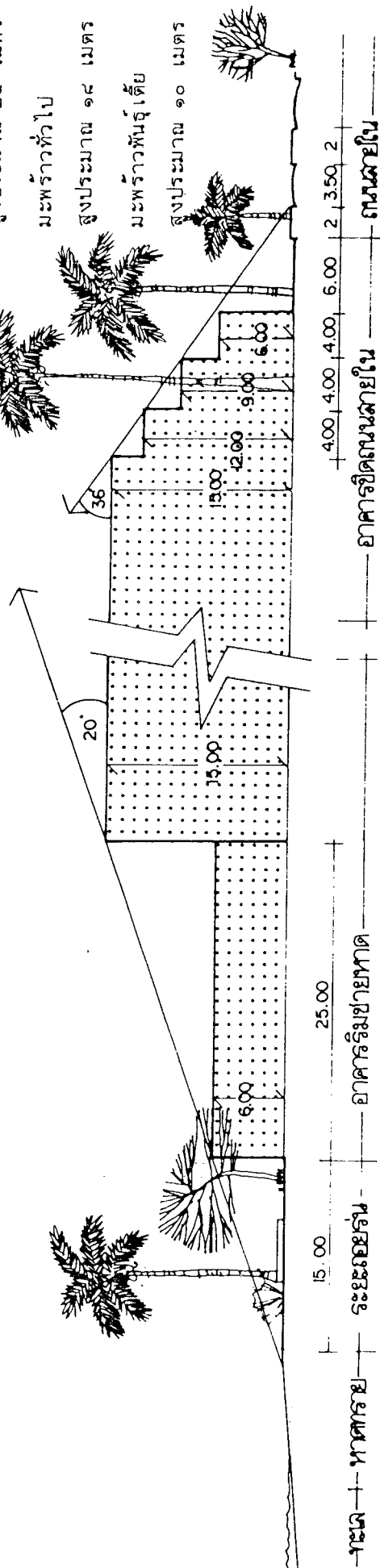
มะพร้าวทั่วไป

สูงประมาณ ๑๘ เมตร

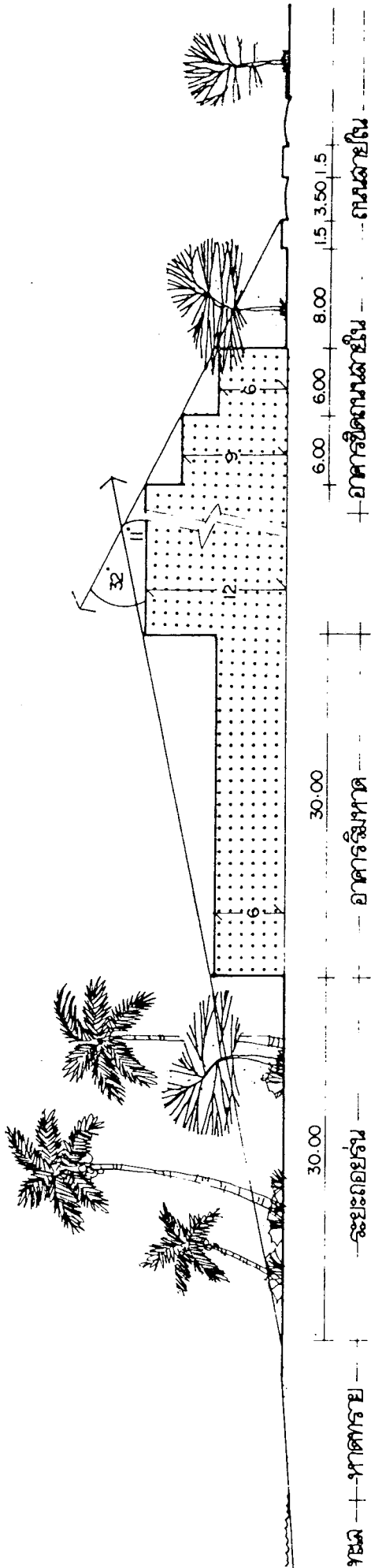
มะพร้าวพันธุ์ เตี้ย

สูงประมาณ ๑๐ เมตร

ขยายภาพพัฒนาภาวนา

ขยายภาพพัฒนาธรรมชาติ

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
 เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี KO SAMUI / SURATTHANI

รูปที่ ๖.๕ ระดับความสูงของอาคาร

มาตรฐานของอาคารควรได้มาตรฐานขั้นต่ำ เพื่อประโยชน์ต่อสุขภาพอนามัยของผู้ใช้อาคาร และการป้องกันสาธารณภัย เช่น

- ขนาดพื้นที่ห้องพักต้องไม่น้อยกว่า ๗.๕ ตร. เมตร
- ความสูงจากพื้นถึงเพดานอย่างต่ำ ๒.๔ เมตร
- มีช่องระบายอากาศไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่ใช้สอย
- ให้มีส้วม ๑ แทนต่อผู้ใช้บริการ ๑๐ คน ในบริเวณที่พัก และ ๓๐ คน ในศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ขนาดห้องส้วมไม่น้อยกว่า ๑.๕ ตร. เมตร และต้องห่างจากชายหาด คู คลอง ไม่น้อยกว่า ๓๐ เมตร
- การระบายน้ำทุกชนิดต้องลงถังซึมหรือลงท่อระบายน้ำสาธารณะ (ในกรณีมีระบบบำบัดน้ำเสีย)

(๗) ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

(ก) ชายหาดพัฒนาก้าวหน้า

- ระบบไฟฟ้า, ประปา, การระบายน้ำ, ระบบโทรคมนาคม ให้จัดเส้นทางหลักไปตามถนน เส้นใน แล้วแยก เข้าพื้นที่หรือชายหาดตามถนนย่อย เชื่อมชายหาด
- การประปา จะต้องได้รับการปรับปรุงคุณภาพเป็นระบบน้ำประปาที่ดี จ่ายส่งไปยังสถานบริการต่าง ๆ อย่างเพียงพอ
- การระบายน้ำ ควรมีระบบการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงสู่ลำคลองหรือทะเล

- ระบบโทรคมนาคมต้องก้าวหน้าและทั่วถึง

- การกำจัดขยะให้เป็นวิธีเก็บขน นำไปกำจัดนอกพื้นที่

(ข) ชายหาดพัฒนาธรรมดา

- ระบบไฟฟ้า ประปา การระบายน้ำ และโทรศัพท์ ให้จัดเส้นทางหลักไปตามถนนสายในแยกย่อย เข้าพื้นที่ ความจำเป็นของสิ่งเหล่านี้ยังมีไม่มากนัก อาจขอลอได้ในระยะแรก
- การระบายน้ำควรมี แต่อาจไม่จำเป็นต้องมีระบบบำบัดน้ำเสีย
- การเก็บขนขยะ ควรมีให้ทั่วถึง และแนะนำการจัดทำการกำจัดด้วยตนเอง

(ค) ชายหาดอนุรักษ์ ไม่มีความจำเป็นต้องมีการพัฒนาสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ควรใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ เช่น ทางเดินเท้า น้ำบ่อ หรืออาจมีการแนะนำให้นักท่องเที่ยวเตรียมตัวล่วงหน้า เช่น เต็นท์ น้ำ-อาหาร อุปกรณ์เครื่องมือการพักผ่อน เป็นต้น

(๘) สิ่งอำนวยความสะดวก

นอกจากการบริการพื้นฐานที่จำเป็น ซึ่งเป็นสาธารณูปโภคและสาธารณูปการแล้ว สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นอื่น ๆ ในชายหาดพัฒนาเพื่อการท่องเที่ยวมีอีกหลายประเภท คือ ส่วนบริการนักท่องเที่ยว ที่พัก ส่วนบริการความปลอดภัย ส่วนนันทนาการ และส่วนบริการนักท่องเที่ยวระดับประเทศ

ชายหาดพัฒนาก้าวหน้ามีความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านี้เกือบทั้งหมด โดยเฉพาะสถานที่พักในระดับสูง และส่วนบริการแบบก้าวหน้าต่าง ๆ ในขณะที่ชายหาดพัฒนาธรรมชาติต้องการเท่าที่จำเป็นเท่านั้น ส่วนชายหาดอนุรักษ์มีความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกน้อยมาก คือปราศจากที่พักแบบถาวร สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ นักท่องเที่ยวต้องจัดหาและเตรียมพร้อมล่วงหน้าด้วยตนเอง ทั้งนี้เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับธรรมชาติเต็มมากที่สุด

ตารางที่ ๖.๒ แสดงกิจกรรมต่าง ๆ ที่จำเป็นในชายหาดพัฒนาและอนุรักษ์

(๙) กิจกรรมในพื้นที่ชายหาด

นักท่องเที่ยวสามารถประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ได้มากมายในระหว่างการพักผ่อนหย่อนใจ แต่มีกิจกรรมหลายชนิดที่ต้องการความพร้อม ทั้งด้านสถานที่ การบริการ และความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ การกำหนดให้มีกิจกรรมในแต่ละชายหาด จะต้องให้มีการเตรียมการและส่งเสริมการบริการได้อย่างเพียงพอ และควบคุมไม่ให้ขัดต่อบทบาทของชายหาดที่กำหนด

กิจกรรมที่สามารถมีในทุกชายหาด ได้แก่ การเล่นน้ำ การชมทิวทัศน์ เป็นต้น ส่วนกิจกรรมที่มีได้ในบางพื้นที่ และเหมาะสมในบางพื้นที่ ได้แก่ การดำน้ำดูปะการัง, สกีนน้ำ, ตกปลา, ปศุศนิก หรือแม้แต่กิจกรรมปั่นเท็นในตอนกลางคืน เป็นต้น

ตารางที่ ๖.๓ แสดงกิจกรรมชายหาดพิจารณาความเหมาะสมกับสภาพทางกายภาพของพื้นที่ และตารางที่ ๖.๔ แสดงกิจกรรมชายหาดที่สามารถมีได้ในชายหาดที่สำคัญต่าง ๆ ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตารางที่ ๖.๒ บริการที่จำเป็นในการพัฒนาชายหาด

ประเภทบริการ	เขตชายหาดพัฒนา		เขตชายหาดอนุรักษ์
	ก้าวหน้า	ธรรมชาติ	
บริการพื้นฐาน			
ไฟฟ้า	๐	(๐)	-
ประปา	๐	๐	-
ถนน	๐	(๐)	(๐)
สื่อสารโทรคมนาคม	๐	(๐)	-
ทางระบายน้ำ	๐	๐	-
การบำบัดน้ำเสีย	๐	(๐)	-
การกำจัดขยะ	๐	๐	(๐)
ส่วนบริการนักท่องเที่ยว			
เส้นทางท่องเที่ยว	๐	๐	๐
ที่จอดรถ	๐	๐	(๐)
ห้องน้ำส้วม	๐	๐	(๐)
ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า ห้องอาบน้ำจืด	๐	๐	-
ร้านอาหารและเครื่องดื่ม	๐	(๐)	-
ร้านอาหาร เบาและเครื่องดื่ม	๐	๐	-
ร้านขายของ	๐	๐	-
ร้านขายของที่ระลึก	๐	๐	-
ที่พัก			
โรงแรมขนาดใหญ่	(๐)	-	-
โรงแรมขนาดกลาง (ไม่เกิน ๒๐๐ ห้อง)	๐	-	-
โรงแรมขนาดเล็ก (ต่ำกว่า ๔๐ ห้อง)	๐	๐	-
ซิงกาโลว์บ้านรับรอง	๐	๐	(๐)
แคมป์	-	๐	(๐)
ส่วนเพื่อความปลอดภัย			
ป้อมยามรักษาการณ์	๐	-	-
หน่วยช่วยชีวิต	๐	-	-
หน่วยปฐมพยาบาล	๐	-	-
บ้านพักผู้ดูแล	๐	-	-
ส่วนนันทนาการ			
ที่ชมวิวกามุมสูง	๐	-	(๐)
ที่เล่นน้ำทะเล	๐	๐	๐
ที่พักผ่อนชายหาด	๐	๐	-
ที่พักผ่อน	๐	๐	-
ที่ตกปลา	(๐)	(๐)	(๐)
ท่าเทียบเรือ	(๐)	-	-
ส่วนกีฬาทางน้ำ	๐	-	-
คาน้ำ	(๐)	-	(๐)
สนามกีฬา	๐	-	-
ทางเดิน	๐	๐	-
สวนสาธารณะ	๐	-	-
ที่นั่งเล่นพักผ่อน (พักผ่อน)	(๐)	๐	(๐)
ศาลาพักผ่อน	๐	(๐)	-
สนามอเนกประสงค์	(๐)	๐	-
ส่วนบริการนักท่องเที่ยวระดับประเทศ			
ประชาสัมพันธ์	๐	๐	-
ศูนย์วิชาการ	(๐)	-	-
ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม	(๐)	-	-
พิพิธภัณฑ์	(๐)	-	-
อควาเรียม	(๐)	-	-
ศูนย์การแสดงพื้นเมือง	๐	๐	-

หมายเหตุ : ๐ ควบคุม
 (๐) อาจมีได้
 - ไม่ควบคุม

ตารางที่ ๖.๓ แสดงความเหมาะสมของกิจกรรมกับสภาพพื้นที่ชายหาด

กิจกรรม	เงื่อนไขของสภาพพื้นที่											กิจกรรมตามธรรมชาติ N	กิจกรรมประยุกต์ M			
	หาดทราย	หาดหิน	สภาพริ้วหิน	อุทกภูมิ	อุทกภูมิทะเล	ระดับน้ำทะเล	คลื่น	ลม	แสงอาทิตย์	พื้นที่	คุณภาพน้ำทะเล			จุดสนใจอื่น ๆ	พรรณไม้	
ว่ายน้ำทะเล Swimming (Sea)	X			X	X	O	X		X	O	X					N
ว่ายน้ำในสระ Swimming (Pool)				X	X				X		X					M
พายเรือ Boat Riding				O	O	X	X			X	O					M
สกีน้ำ Water Skiing				O	O	X	X	X		X	O					M
เล่นเรือ Yachting				X	X	X	X			O	X					M
ดำน้ำ Diving	O	O		O	O	X	X				X	X				M
ดำน้ำ Scuba Diving											X	X				N
ชมปะการัง Viewing of coral reef							X				X	X				N
ตั้งแคมป์ Camping	X	X								O			O			M
ปิกนิก Picnic	O	O								O		O	X			M
ตกปลา Fishing							X			X	X					M
กอล์ฟ Golf								O		X			O			M
ขี่จักรยาน Cycling	X									O	O					M
เทนนิส Tennis								O								M
เล่นบอลจูน Bolloning								X		X	X					M
การเล่นร่มชูชีพ Parachut										X	X					M
กระดานโต้คลื่นมีใบ Windsorfining						X	X	X								M
ชมทัศนียภาพ/จุดสนใจ Sightseeing												X				N
ช้อปปิ้ง Shopping												X				M
กิจกรรมกลางคืน Night Activities												X				M
ที่พัก Accommodation	O								O	X	O					M
อาหาร Eating												X				M
เทศกาล Event												X				M
ธรรมชาติศึกษา Nature Studies										X		X	X			N
พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น Outdoor folk Museum										X						M

x = มีผลต่อกิจกรรมมาก (Governing Condition for Activities)

o = มีส่วนเสริมกิจกรรมบ้าง (Supplementary Condition for Activities)

ตารางที่ ๖.๔ กิจกรรมที่สามารถทำได้ในชายหาดต่าง ๆ จังหวัดสุราษฎร์ธานี (พิจารณาประกอบกับนโยบายการพัฒนาค่าย)

กิจกรรม	ชายหาด	เกาะสมุย											เกาะพะงัน											โขง/หมู่เรือ				คอนสัก				หมู่เกาะอ่างทอง										
		P	P	N	N	N	N	N	C	C	C	C	C	N	N	N	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C					
ว่ายน้ำทะเล Swimming (Sea)		■	■	■	■	■	▲	▲	▲	-	-	-	▲	▲	■	▲	■	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲			
ว่ายน้ำในสระ Swimming (Pool)		■	■	▲	▲	▲	-	-	-	-	-	-	-	-	▲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
พายเรือ Boat Riding		▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	-	-	-	▲	-	▲	▲	▲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	▲	▲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
สกีน้ำ Water Skiing		▲	▲	▲	▲	▲	-	-	-	-	-	-	-	-	▲	▲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	▲	▲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
เล่นเรือ Yachting		▲	▲	▲	▲	▲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
ดำน้ำ Diving		■	▲	-	▲	▲	-	▲	-	-	▲	▲	-	-	▲	▲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	▲	▲	▲	▲	▲	-	-	-	-	-	-	▲	▲	▲	▲		
ดำน้ำ Scuba Diving		▲	-	-	-	-	▲	-	-	-	-	▲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	▲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	▲	-		
ชมปะการัง Viewing of coral reef		■	-	-	-	-	▲	-	▲	▲	-	▲	▲	-	▲	▲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	▲	▲	▲	▲		
ตั้งแคมป์ Camping		■	■	▲	▲	▲	▲	▲	-	-	▲	■	■	-	-	■	-	-	-	▲	▲	-	■	▲	▲	▲	▲	-	■	-	-	-	▲	-	-	-	▲	▲	-	▲		
-picnic Picnic		▲	▲	▲	▲	▲	-	-	-	-	▲	-	-	▲	▲	▲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	▲	▲	-	▲	▲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
ตกปลา Fishing		▲	-	-	-	-	▲	▲	-	▲	-	▲	-	-	▲	▲	-	-	-	▲	▲	-	▲	▲	-	▲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	▲	▲	-	-		
กอล์ฟ Golf		▲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
ขี่จักรยาน Cycling		■	■	■	■	-	▲	▲	-	-	-	-	-	▲	▲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	▲	▲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
เทนนิส Tennis		■	■	▲	▲	▲	▲	-	-	-	-	-	-	▲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
เล่นบอลลูน Bolloning		■	■	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
การเล่นร่มชูชีพ Parachut		▲	▲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
กระดานโต้คลื่นมีใบ Windsorling		■	■	▲	▲	▲	▲	-	-	-	-	-	-	-	-	▲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	▲	▲	▲	-	▲	▲	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
ชมทัศนียภาพ/จุดสนใจ Sightseeing		■	■	▲	▲	▲	▲	▲	▲	-	-	▲	-	-	-	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	
ซื้อสินค้า Shopping		■	■	▲	▲	▲	▲	▲	-	-	-	-	-	■	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	▲	▲	▲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กิจกรรมกลางคืน Night Activities		■	■	▲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	▲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
ที่พัก Accommodation		■	■	■	▲	▲	▲	▲	▲	-	-	▲	-	■	▲	■	-	-	-	-	-	-	-	-	-	▲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	■	-	▲	-
อาหาร Eating		■	■	▲	▲	▲	▲	▲	-	-	-	-	-	▲	▲	▲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	▲	▲	▲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	▲	-	-	-
เทศกาล Event		■	■	-	-	-	▲	-	-	-	-	-	-	▲	▲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ธรรมชาติศึกษา Nature Studies		▲	▲	▲	▲	-	-	-	▲	▲	-	■	▲	-	-	▲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	■	▲	▲	▲	
พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น Outdoor folk Museum		■	■	▲	▲	▲	▲	▲	-	▲	-	-	-	▲	-	▲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

(๑๐) ส่วนบริการนักท่องเที่ยว (Amenity Core)

เป็นศูนย์กลางบริการนักท่องเที่ยวระดับเล็กสุด ตั้งอยู่ในบริเวณชายหาดพัฒนาต่าง ๆ มีจุดประสงค์หลักเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่ไม่ได้พักแรมในบริเวณนั้น แต่ต้องการมีกิจกรรมในชายหาดนั้น ส่วนบริการนักท่องเที่ยวโดยทั่วไปประกอบด้วย ที่จอดรถ, ศูนย์ประชาสัมพันธ์, ร้านอาหาร, ร้านค้าย่อย (สินค้าที่ระลึก, สินค้าย่อย ๆ ต่าง ๆ) บริการชายหาด (ที่เปลี่ยนเสื้อผ้า, ที่อาบน้ำจืด และบริการอุปกรณ์เล่นน้ำ) ศูนย์บริการความปลอดภัย และที่พักผ่อนหย่อนใจ ในบางจุดอาจต้องมีบริการพิเศษที่มีลักษณะเฉพาะ หรือเป็นการบริการนักท่องเที่ยวระดับชาติ, นานาชาติ ได้ เช่น ศูนย์วิชาการ, ศูนย์ศิลปพื้นบ้าน, พิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำ, ศูนย์กีฬาทางน้ำ และย่านพาณิชย์กรรมและบันเทิง เรืองรมณ์ เป็นต้น

ส่วนบริการนักท่องเที่ยวอาจตั้งอยู่ส่วนใดส่วนหนึ่งของชายหาดที่มีจุดเด่นพิเศษ หรือมีความเหมาะสมต่อการพักผ่อนของนักท่องเที่ยว แต่ควรคำนึงถึงความขัดแย้งระหว่างกิจกรรมของนักท่องเที่ยวไป-กลับ และนักท่องเที่ยวพักแรมบริเวณใกล้เคียงด้วย

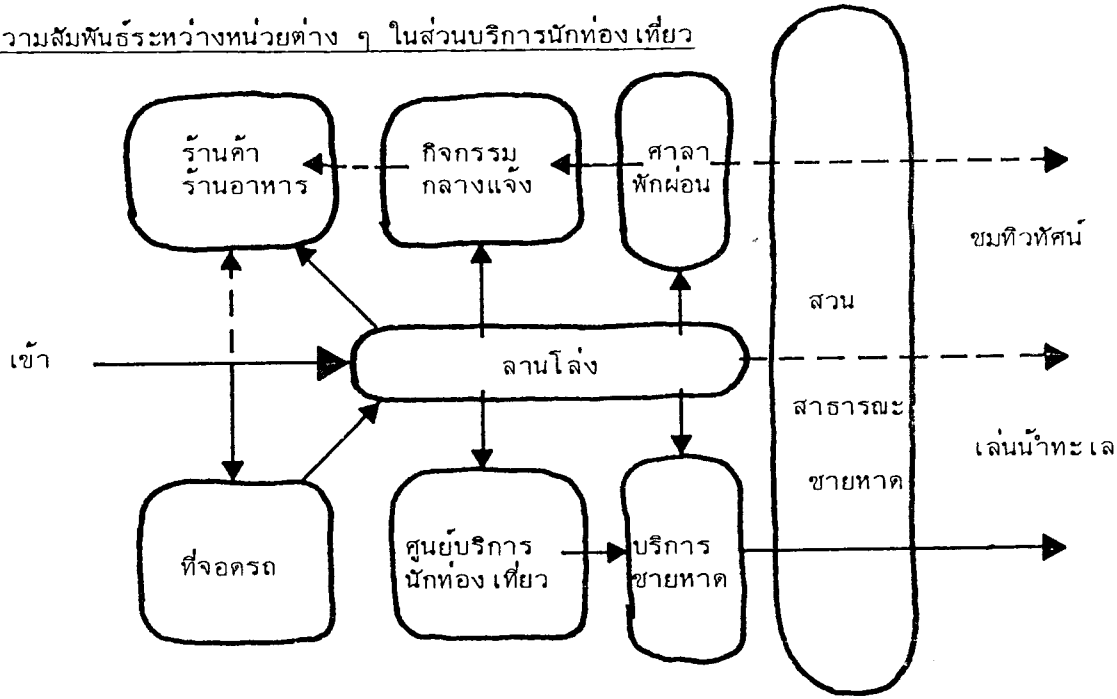
ขนาดโดยทั่วไปของส่วนบริการนักท่องเที่ยวควรมีดังนี้

- ที่จอดรถอย่างต่ำ ๑๕ คัน เนื้อที่ประมาณ ๘๐๐ ตร.ม.
- บริเวณอาคารร้านค้าย่อยประมาณ ๑๐ หน่วย เนื้อที่ ๒๐๐-๓๐๐ ตร.ม.
- หน่วยบริการสาธารณะ (ความปลอดภัย, อนามัย, ศูนย์ประชาสัมพันธ์, ห้องน้ำส้วม) ประมาณ ๑๐๐ ตร.ม.
- หน่วยบริการชายหาด (อุปกรณ์เล่นน้ำ, ที่อาบน้ำจืด ฯลฯ) ประมาณ ๗๕ ตร.ม.
- ร้านอาหาร ๒ หน่วย ประมาณ ๒๐๐ ตร.ม.
- ศาลาพักผ่อนเอนกประสงค์ ๑๕๐ ตร.ม.
- ลานโล่ง, ที่โล่งว่าง, ต้นไม้, สนาม และสำรองกิจกรรมอื่น ๆ ประมาณ ๑,๑๗๕ ตร.ม.

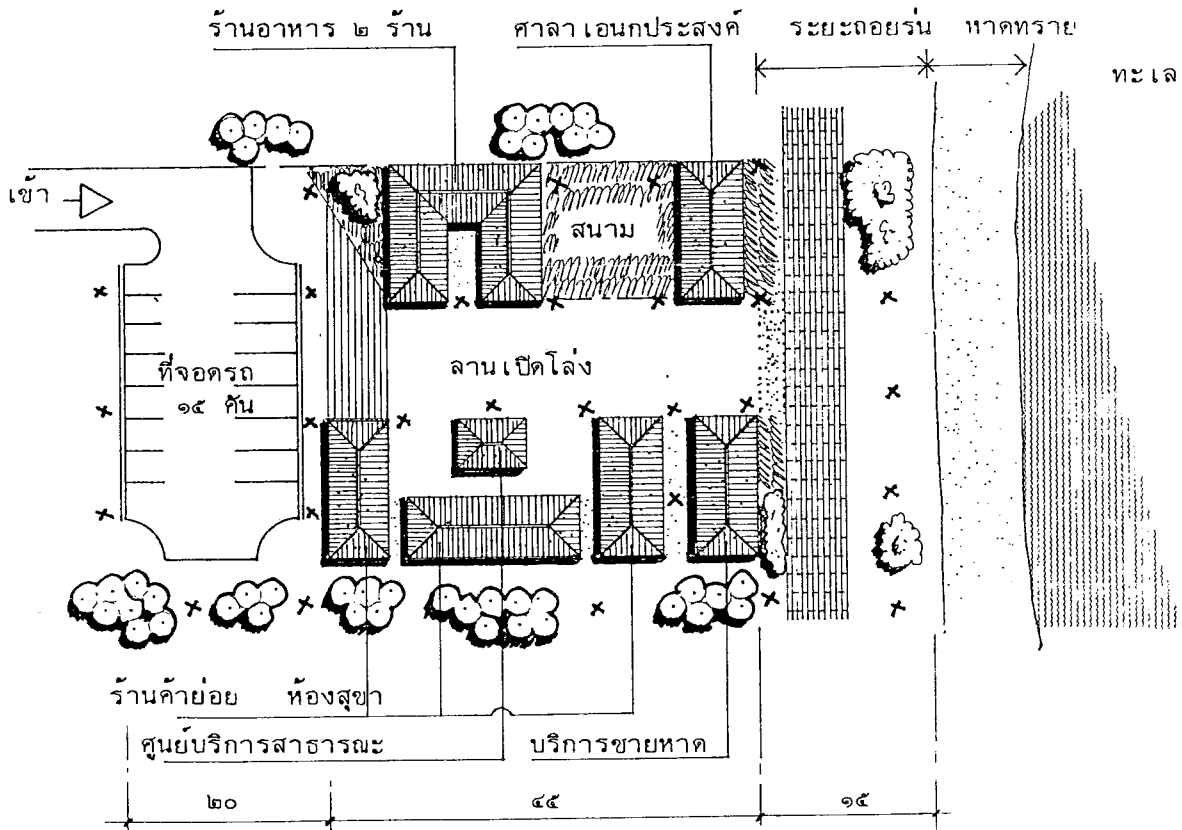
รวมเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๒,๘๐๐ ตร.ม. หรือ ๑.๗๕ ไร่ เป็นอย่างน้อย

ดังแสดงในแผนผังตัวอย่างรูปที่ ๖.๖

ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยต่าง ๆ ในส่วนบริการนักท่องเที่ยว

ตัวอย่างผังบริเวณ

รูปที่ ๖.๖ ตัวอย่างส่วนบริการนักท่องเที่ยวขนาดเล็ก

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี

MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

๖.๒.๒ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหน้าตก

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประเภทหน้าตก ควรมีแนวทางหลักสองประการ คือ รักษาและส่งเสริมสภาพธรรมชาติของน้ำตกไว้ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และจัดให้ประชาชน นักท่องเที่ยว ได้เข้าชมได้อย่างสะดวกสบายและปลอดภัยพอสมควร โดยไม่ทำลายสภาพแวดล้อมเดิม ดังนั้น การพัฒนาจึงควรมีดังนี้

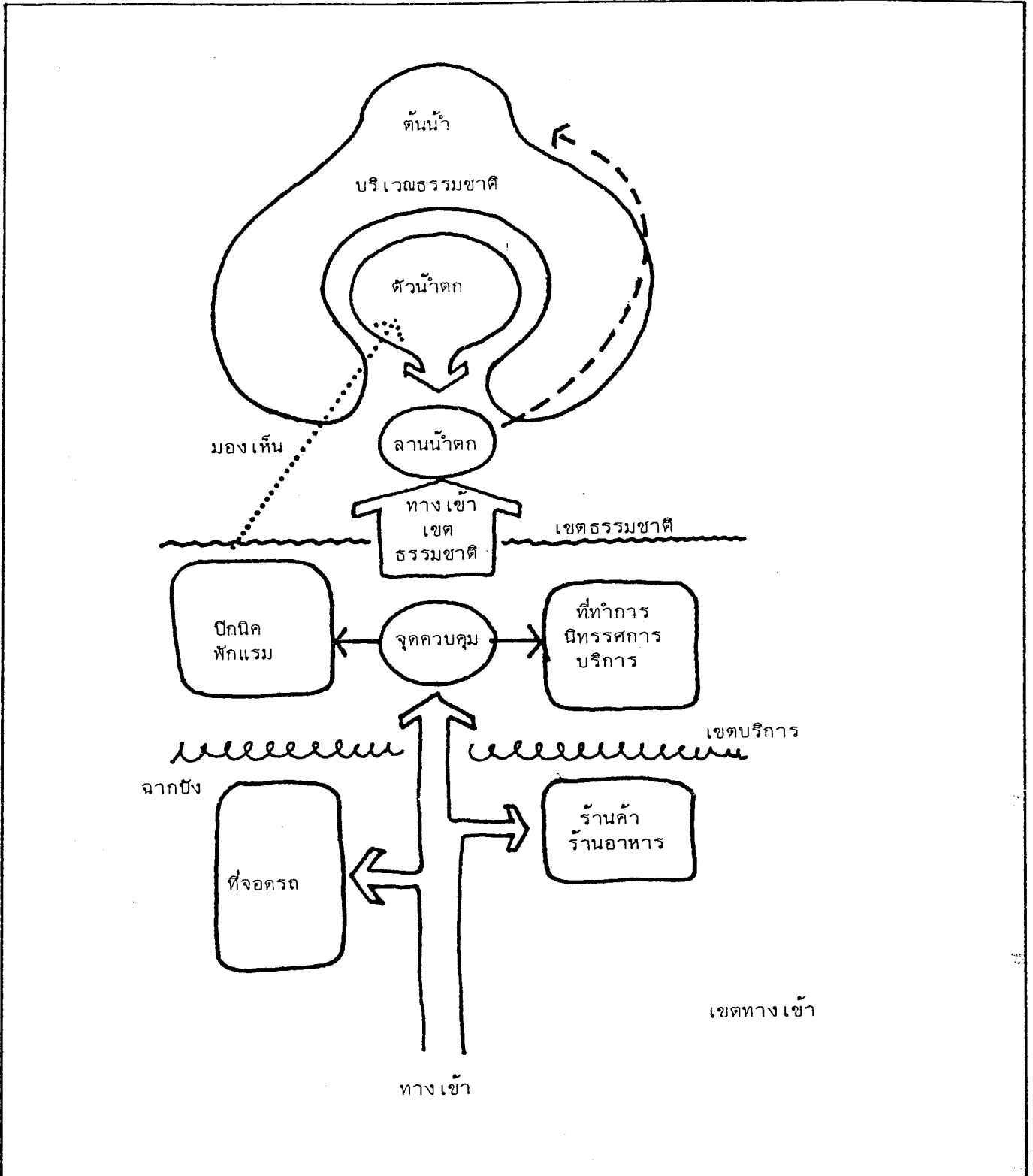
(๑) การใช้ที่ดิน อาจแบ่งได้เป็น ๓ เขต (รูปที่ ๖.๗) ดังนี้

(๑.๑) เขตธรรมชาติ ได้แก่ พื้นที่ที่เป็นธรรมชาติ มีความสงบ ประกอบด้วย

- บริเวณหน้าตก ซึ่งเป็นหัวใจของแหล่งท่องเที่ยว เป็นจุดดึงดูดใจ และเป็นบริเวณที่เปราะบางที่สุด การใช้สอยต้องพยายามรักษาไว้ซึ่งเอกลักษณ์ความงามและความเป็นธรรมชาติให้มากที่สุด
- บริเวณลานหน้าตก ได้แก่ บริเวณต่อเนื่องจากตัวน้ำตก อาจเป็นที่ราบ, โขดหิน, สระบึง ฯลฯ ซึ่งเป็นจุดที่นักท่องเที่ยวสามารถเข้าไปสัมผัส ยืน นั่ง ชมทิวทัศน์ ถ่ายรูป หรือเล่นน้ำตกได้
- บริเวณธรรมชาติ ต่อเนื่องจากน้ำตก อาจเป็นเหนือหรือใต้น้ำตก ส่วนใหญ่มีสภาพเป็นป่าไม้ ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถเดินเที่ยวชมธรรมชาติได้
- บริเวณทางเข้าเขตธรรมชาติ เป็นพื้นที่เปลี่ยนความรู้สึกจากเขตอื่น ๆ ก่อนเข้าสู่เขตธรรมชาติ เป็นจุดเริ่มต้นของทางเดินขึ้นสู่ต้นน้ำตก บริเวณนี้อาจมีส้วมและร้านจำหน่ายเครื่องดื่มก็ได้

(๑.๒) เขตบริการ เป็นบริเวณที่จัดขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกของนักท่องเที่ยว มีข้อมูล ความรู้ ข้อเสนอแนะ และข้อเตือนใจ ในการท่องเที่ยว อาจมีศาลาที่พัก บริเวณพักผ่อน ที่ทำการ ศูนย์ข้อมูล และนิทรรศการ ที่รวมเจ้าหน้าที่หน่วยรักษาความปลอดภัย ที่พักแรม (ถ้ามี) บริการเครื่องดื่ม ของว่าง ห้องส้วม และเป็นจุดควบคุมการเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวด้วย บริเวณนี้ควรสามารถมองเห็นน้ำตกได้

(๑.๓) เขตทางเข้า เป็นบริเวณนอกสุดของพื้นที่สำหรับเป็นที่จอดรถและร้านค้า เป็นบริเวณที่สับสนวุ่นวายมากที่สุด ควรจัดให้ร่มรื่นและเป็นระเบียบ

รูปที่ ๖.๗ เขตการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยววน้ำตก

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
 เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
 MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
 KO SAMUI / SURATTHANI
 สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
 THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

(๒) ความเชื่อมโยง ระหว่างจุดต่าง ๆ ภายในเขตให้เป็นทางเดินเท้าตลอด โดยในเขตบริการเป็นทางเดินเท้าที่มีการตกแต่งได้พอสมควร ส่วนทางเดินภายในเขตธรรมชาติและทางเดินไปต้นน้ำ ให้เป็นทางเดินตามธรรมชาติ รักษาสภาพสองข้างทางไว้ให้มากที่สุด

(๓) การจัดการด้านความงามและรูปแบบอาคาร

(๓.๑) ที่เว้นว่าง การจัดที่ว่างภายในบริเวณ, ที่ว่างเชื่อมต่อระหว่างส่วนต่าง ๆ จะต้องคำนึงถึงมุมมองของธรรมชาติ และสิ่งสร้างขึ้นให้สมดุลย์ และมีความงาม

(๓.๒) องค์ประกอบของพื้นที่ ควรมีการขจัดสิ่งรบกวนและแปลกปลอมของบริเวณ เช่น กองขยะ สายไฟฟ้า ท่อน้ำ รวมทั้งอาคารบางประเภทที่ปลูกสร้างขึ้น โดยการจัดวางตำแหน่งที่เหมาะสมหรือปิดบังด้วยกลุ่มต้นไม้

(๓.๓) สถาปัตยกรรมและสิ่งก่อสร้างที่มีความจำเป็น เช่น ศาลา อาคาร ที่ทำการ ร้านค้า เป็นต้น ควรให้มีรูปแบบเป็นท้องถิ่น มีขนาดกลมกลืนกับธรรมชาติ และใช้วัสดุและสีที่เป็นธรรมชาติ เพื่อไม่ให้มีลักษณะของสิ่งแปลกปลอม และมีความเด่นเหนือจุดสนใจหลักที่ตั้งของอาคารควรสอดคล้องตามสภาพพื้นที่ ไม่โดดเด่นจนเกินไป

(๓.๔) สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ กำหนดโดยใช้มาตรฐานทั่วไป คือ

- ถนน ควรให้รถโดยสารขนาดกลาง (ไม่เกิน ๔๕ ที่นั่ง) เข้าถึงได้
 คือมีผิวจราจรประมาณ ๕.๕๐ เมตร
- ที่จอดรถ เฉลี่ยนักท่องเที่ยว ๑๕ คน ควรมีที่จอดรถ ๑ ที่ และ
 ควรมีบริเวณจอดรถจักรยานยนต์ด้วย
- น้ำประปา เฉลี่ย ๕๐ ลิตร/คน
- ห้องส้วมควรมี ๑ แทนต่อนักท่องเที่ยว ๕๐ คน
- ไฟฟ้าอาจมีได้เท่าที่จำเป็น
- การกำจัดของเสีย ควรมีถังขยะสามารถรองรับได้อย่างน้อย

๓ ลิตรต่อคนต่อวัน

- ร้านอาหารและร้านขายของไม่ควรมีมากนัก แต่เตรียมที่เปิดโล่งไว้สำหรับร้านค้าแผงลอยในช่วงเทศกาลหรือวันหยุดระยะยาว

- บ้ายชื่อบอกเส้นทาง และชื่อสถานที่ ต้นไม้ เป็นสิ่งจำเป็น

๖.๒.๓ การพัฒนาแหล่งพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ

แหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งมีลักษณะธรรมชาติเด่นเป็นของตนเอง แต่ยังไม่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวเท่าที่ควร การสร้างสิ่งดึงดูดใจอาจกระทำได้โดยการพัฒนาให้เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจหรือสวนสาธารณะ เช่น ปิงขุนทะเล หุ่นโทรงาม เป็นต้น การพัฒนาให้เป็นที่พักผ่อนนี้ นอกจากจะเป็นการดึงดูดใจนักท่องเที่ยวแล้ว ยังเป็นการสร้างเพื่อให้ประโยชน์แก่ประชาชนท้องถิ่นอีกด้วย สถานที่เหล่านี้มีจุดประสงค์เพื่อการผ่อนคลายความเครียดทั้งทางร่างกายและจิตใจ โดยมีระเบียบควบคุมให้น้อยที่สุด และใช้ประโยชน์จากสภาพแวดล้อมเดิมอย่างเหมาะสม การสร้างแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจนี้ อาจไม่สามารถเป็นตัวแทนของสวนสาธารณะสำหรับท้องถิ่นได้ ทั้งนี้เพราะข้อจำกัดของขนาด ที่ตั้ง และสภาพพื้นที่ไม่เอื้ออำนวย

กิจกรรมและสิ่งอำนวยความสะดวกที่อาจมีได้เพื่อเสริมจุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ ร้านค้า, ร้านอาหาร, ที่จอดรถ, ศูนย์ประชาสัมพันธ์ และนิทรรศการแนะนำแหล่งกิจกรรมพักผ่อนและกีฬาตามความเหมาะสม เช่น พายเรือ, ว่ายน้ำ, ตกปลา, กระดานโต้คลื่นมีใบควรมีบริเวณพักผ่อน, พักผ่อน, ห้องน้ำส้วม

รูปแบบอาคารและสิ่งปลูกสร้าง ควรมีลักษณะท้องถิ่นเป็นธรรมชาติ และไม่ทำลายสภาพแวดล้อมเดิม แต่ต้องมีความถาวรเพียงพอกับการรับปริมาณนักท่องเที่ยวของแหล่ง

๖.๓ ผังแม่บท

การเสนอผังแม่บท ในที่นี้ได้เน้นการจัดแผนการใช้ที่ดินของแหล่งท่องเที่ยว เป็นสำคัญ ประกอบกับการเสนอแนะ รูปแบบ และผังบริเวณในบางจุดเพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาความเหมาะสมของการพัฒนาต่อไป

การพัฒนาอาจจำแนกได้ ๒ ส่วน คือ ส่วนที่รัฐจะต้องลงทุนพัฒนา ก่อน เพื่อกระตุ้นการพัฒนาและอำนวยความสะดวกต่อนักท่องเที่ยว ตลอดจนรองรับการขยายตัวของแหล่งท่องเที่ยว ในอนาคต ได้แก่ ถนน การประปา ไฟฟ้า การระบายน้ำ การกำจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และการบำบัดน้ำเสีย เป็นต้น อีกส่วนหนึ่งเป็นส่วนที่เอกชนลงทุน ได้แก่ การบริการที่พัก แหล่งบันเทิง เรีมรมณ์ กิจกรรมกีฬา และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในส่วนนี้ในบางพื้นที่หรือกิจกรรมบางอย่าง รัฐอาจต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการอำนวยความสะดวก หรือร่วมลงทุนเป็นพิเศษในระยะแรกได้ เช่น การจัดตั้งศูนย์ศิลปพื้นบ้าน ศูนย์ประชาสัมพันธ์ เป็นต้น การพัฒนาในส่วนแรกจึงเป็นสิ่งที่ในแผนหลักนี้จะเน้นเป็นพิเศษ สำหรับในส่วนที่สองจะได้มีการเสนอแนะเท่าที่จำเป็น

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง แหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาด จะต้องมีการควบคุมการพัฒนาให้ได้มาตรฐานขั้นต่ำ ตามรูปแบบและมาตรฐานที่เสนอไว้ในหัวข้อ ๖.๒

ผังแม่บทของแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญมีดังนี้

๖.๓.๑ การพัฒนาหาดเฉวง

(๑) สภาพทั่วไปของหาดเฉวง

(๑.๑) ที่ตั้ง หาดเฉวงตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันออกของ เกาะสมุย บริเวณเส้นรุ้งที่ $๔^{\circ}๓๑'$ เหนือ และเส้นแวงที่ $๑๐๐^{\circ}๐๔'$ ตะวันออก ห่างจากที่ว่าการอำเภอ (ตลาดหน้าทอน) ประมาณ ๒๓ กม. ตามถนนทวิราชภูมิภักดี (ถนนสายรอบเกาะ) บริเวณชายหาดห่างจากถนนประมาณ ๑ กม. สามารถเดินทางไปถึงได้โดยรถยนต์ส่วนบุคคลและรถโดยสาร (สองแถว)

(๑.๒) สภาพชายหาด หาดเฉวงแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ หาดเฉวงน้อย และหาดเฉวงใหญ่ โดยมีแหลมเกาะฟานและลำคลองกั้น ความยาวชายหาดรวมกันประมาณ ๕ กม. นับตั้งแต่ถนนรอบเกาะที่ กม.๒๖ ถึงแหลมสน หาดทรายขาวสะอาด ความลาดชันต่ำ ชายหาดกว้าง

เฉลี่ยประมาณ ๓๐ เมตร (๑๐-๖๐ เมตร) ระยะเล่นน้ำออกไปได้ถึงเกือบ ๑๐๐ เมตร แต่มีบริเวณที่ลึกและอันตรายบ้าง ได้แก่ บริเวณแหลมเกาะฟาน และนอกเกาะนาเทียน ชายหาดทางตอนเหนือเป็นแนวปะการัง และเกาะนาเทียนต่อออกไปจนถึงบริเวณเกาะมัดหลัง ซึ่งเป็นแหล่งปะการังที่อุดมสมบูรณ์ และสวยงามแห่งหนึ่งของ เกาะสมุย จึงทำให้ชายหาดทางตอนเหนือไม่เหมาะแก่การเล่นน้ำ (โดยเฉพาะเวลาน้ำลง) เป็นความยาวเกือบ ๒ กม. สภาพน้ำทะเลใสมีคลื่นน้อย

(๑.๓) สภาพชายฝั่ง บริเวณชายฝั่งของหาดเจวงน้อยเป็นที่เนินลูกชุกเชิงเขาลาดลงมาจากเขาหมาแหงน ลงสู่ชายทะเล ส่วนบริเวณหาดเจวงใหญ่ช่วงล่าง มีลักษณะเป็นสันคอนทรายกว้างประมาณ ๒๐๐ เมตร ยาว ๒ กม. กั้นพื้นที่ส่วนในเป็นทางน้ำและที่ลุ่มน้ำขัง (พรุ) ซึ่งเป็นข้อจำกัดในการขยายตัวของการพัฒนาชายหาด และเจวงใหญ่ช่วงบนเป็นที่ราบเชิงเขาแรด

(๑.๔) พืชพรรณไม้ ต้นมะพร้าวเป็นพรรณไม้เกือบชนิดเดียวที่มีอยู่ โดยมีกลุ่มต้นเทียนอยู่บนเกาะนาเทียน ไม้แคระ และไม้ชายหาด เช่น เตยหนาม ผักบั้งทะเล มีอยู่ประปราย ปัจจุบัน ต้นมะพร้าวได้ถูกตัดทิ้งไปมาก จึงเกิดสภาพโล่งเตียนในหลายแห่ง ทำให้บรรยากาศเดิมลดน้อยลงมาก

(๑.๕) การใช้ที่ดิน การใช้ที่ดินตลอดชายฝั่งเป็นสวนมะพร้าว ปะปนด้วยบริเวณบังกาโลว์ ซึ่งมีสภาพสอดแทรกอยู่ในสวนมะพร้าว ห่างจากชายหาดประมาณ ๒๐๐ เมตร เป็นพรุสาธารณะเนื้อที่ประมาณ ๑,๐๐๐ ไร่ และพื้นที่ส่วนในเป็นบ้าน-สวนมะพร้าว, ที่นา และชุมชนเรียงรายอยู่ริมถนนทวิราชบุรีภักดิ์ โดยมีวัดสำคัญ ๒ แห่ง คือ วัดสว่างอารมณ์ และวัดบุญญ์ทริกการาม (วัดพังบัว) ดังแสดงในรูปที่ ๖.๔

(๑.๖) การถือครองที่ดิน ที่ดินหาดเจวงมี นส.๓ เป็นเอกสารสิทธิ์ทั้งหมด แม้แต่ที่สันคอนทราย เฉพาะบริเวณพรุเจวงเป็นที่สาธารณะ ซึ่งให้ประชาชนเข้าใช้ประโยชน์บางส่วน โดยการเก็บภาษีบำรุงท้องที่ทุกปี ปัจจุบันมีผู้ใช้ประโยชน์ ๑๓๒ ราย โดยแบ่งเป็น ๒๒๓ แปลง เฉลี่ยแปลงละ ๔.๓๓๕ ไร่ โดยร้อยละ ๗๐ ใช้ประโยชน์แปลงละต่ำกว่า ๑.๑๒๕ ไร่

(๒) สภาพการท่องเที่ยวของหาดเจวง

(๒.๑) ตลาดการท่องเที่ยว หาดเจวงเป็นหาดที่สำคัญที่สุด ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวมากที่สุด ประมาณว่าในปี ๒๕๒๗ มีนักท่องเที่ยวมาเที่ยว ๙๖,๙๑๓ คน (ร้อยละ ๖๔.๑) เป็นนักท่องเที่ยวพักแรม ๒๗,๖๖๕ คน หรือคิดเป็น ๑๔๒,๕๙๒ คน-คืน ซึ่งเฉลี่ยมีผู้พักแรมประมาณวันละ

๕๐๐ คน ส่วนนักท่องเที่ยวที่เหลือ เป็นนักท่องเที่ยวไป-กลับ ไม่ได้พักที่หาด เจวงอีก ๖๕,๒๔๔ คน หรือเฉลี่ยวันละ ๑๕๐ คน

การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวและความต้องการการบริการต่าง ๆ
ในอนาคตแสดงไว้ในตารางที่ ๖.๕

(๒.๒) การบริการการท่องเที่ยว ในปี ๒๕๒๗ มีบังกาโลว์ที่พักให้บริการ นักท่องเที่ยวทั้งสิ้น ๒๖ แห่ง รวม ๕๖๗ ห้อง (รวมโรงแรมคอรัลเบย์ที่อ่าวยายน้อย) ลักษณะบังกาโลว์ ส่วนใหญ่เป็นอาคารเดี่ยว สร้างด้วยวัสดุท้องถิ่น ขนาดตั้งแต่ ๕-๒๔ ตร.เมตร มีทั้งประเภทมีห้องน้ำ ภายในและใช้ห้องน้ำรวม ราคาห้องพักมีตั้งแต่ ๓๐ บาทจนถึง ๕๐๐ บาท มีผู้พักแรมเฉลี่ยห้องละ ๑.๖๕๖ คน อัตราการเข้าพักของที่พัก ในปี ๒๕๒๗ ประมาณร้อยละ ๕๑.๕ สภาพของที่พักลักษณะนี้ เป็นที่ประทับใจของนักท่องเที่ยวมาก เพราะให้ความรู้สึกเป็นแบบท้องถิ่น แต่การปลูกสร้างอาคาร ยังมีปัญหาบางประการ เช่น ขนาดอาคารบางแห่งเล็กเกินไป ระยะห่างของอาคารน้อย การจัด มุมมองยังไม่ดี และมีการสร้างอาคารชิดชายหาด เป็นต้น

นอกจากบริการคาน้ำที่พัก บังกาโลว์เกือบทุกแห่งมีร้านอาหารบริการ ตลอดเวลา แหล่งบันเทิงมีเพียงบาร์และไนท์คลับขนาดเล็ก ๒-๓ แห่ง บริการอีกประเภทหนึ่ง ที่ยังไม่มี คือ การบริการชายหาดสำหรับนักท่องเที่ยวไป-กลับ ในปัจจุบัน นักท่องเที่ยวเหล่านี้มักจะ ใช้สถานที่ของบังกาโลว์เป็นจุดแวะเที่ยว เล่นน้ำทะเล ทำให้เกิดความขัดแย้งของกิจกรรม

(๒.๓) บริการสาธารณะ หาดเจวงยังไม่มีไฟฟ้าของรัฐ สถานประกอบการ ทุกแห่งต้องผลิตไฟฟ้าใช้เอง น้ำอุปโภคบริโภคใช้สูบจากบ่อน้ำดิน ซึ่งมีคุณภาพต่ำ หรือซื้อน้ำจากแหล่งอื่น ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการขยายบริการการท่องเที่ยวของนักลงทุนอย่างหนึ่ง

ถนนภายในหาดเจวง เป็นถนนลูกรัง กว้าง ๔-๕.๕ เมตร ไม่มีถนน สาธารณะเข้าชายหาด การเดินทางสามารถใช้รถโดยสารสาธารณะ (สองแถว) รถยนต์ส่วนตัว

(๓) กรอบการพัฒนา

(๓.๑) จุดประสงค์หลักของการพัฒนาหาดเจวง เพื่อให้เป็นแหล่งรองรับการ ท่องเที่ยวหลักของเกาะสมุย โดยให้เป็นทั้งแหล่งที่พัก และแหล่งท่องเที่ยวด้วย

(๓.๒) นโยบายในการพัฒนามุ่งเน้นให้หาดเจวงเป็นชายหาดพัฒนาก้าวหน้าที่มี บริการได้มาตรฐาน เป็นศูนย์รวมการบันเทิง และกิจกรรมชายหาด โดยเน้นกิจกรรมแบบสนุกสนาน

ตารางที่ ๖.๕ พยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวและความต้องการบริการต่าง ๆ ปี ๒๕๓๔ และ ๒๕๓๕ ทาดเฉวง เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

	ปีปัจจุบัน พ.ศ. ๒๕๒๗	ปีพยากรณ์		หมายเหตุ การพยากรณ์
		พ.ศ. ๒๕๓๔	พ.ศ. ๒๕๓๕	
จำนวนนักท่องเที่ยวเกาะสมุย	๑๔๒, ๓๑๗	๑๘๖, ๘๐๙	๒๑๖, ๙๓๖	
จำนวนนักท่องเที่ยวเข้าหาดเฉวง (คน)	๙๖, ๙๑๓	๑๓๒, ๖๓๔	๑๕๔, ๐๒๔	ร้อยละ ๗๑ ไทย/เทศ = ๖๔/๓๖
เฉลี่ยต่อวัน	๒๖๖	๓๖๓	๔๒๒	
จำนวนผู้พักแรม (คน)	๒๗, ๖๖๕	๔๘, ๕๗๐	๕๖, ๔๐๓	ร้อยละ ๒๖
คน-คืน	๑๘๒, ๕๙๒	๓๒๐, ๕๖๒	๓๗๒, ๒๖๐	เฉลี่ย ๖.๖ วัน/คน
เฉลี่ยต่อวัน	๕๐๐	๘๗๘	๑, ๐๒๐	
จำนวนนักท่องเที่ยวไป-กลับ (คน)	๖๙, ๒๔๘	๘๔, ๐๖๔	๙๗, ๖๒๑	ร้อยละ ๔๕
เฉลี่ยต่อวัน	๑๙๐	๒๓๐	๒๖๗	
รวมนักท่องเที่ยวที่อยู่ในหาดเฉวง คน-วัน	๒๕๑, ๘๔๐	๔๐๔, ๖๒๖	๔๖๙, ๘๘๑	
เฉลี่ย คน-วัน/วัน	๖๙๐	๑, ๑๐๘	๑, ๒๘๗	
ความต้องการห้องพัก (ห้อง)		๕๓๐	๖๑๖	พักห้องละ ๑.๖๕๖ คน
จำนวนห้องพักที่เหมาะสม (ห้อง)		๙๘๒	๑, ๑๔๐	อัตราการเข้าพัก ๕๔%
จำนวนผู้ใช้ส่วนบริการ นักท่องเที่ยว (คน/วัน)		๓๖๓	๔๒๒	
ความต้องการน้ำใช้ต่อวัน (ลบ.ม./วัน)		๒๒๑.๖	๒๕๗.๔	๒๐๐ ลิตร/คน/วัน
ปริมาณน้ำทิ้ง (ลบ.ม./วัน)		๒๒๑.๖	๒๕๗.๔	๒๐๐ ลิตร/คน/วัน
ปริมาณขยะและสิ่งปฏิกูล (ลบ.ม./วัน)		๑.๒๑	๑.๔๐	๑.๐๙ ลิตร/คน/วัน

(Active Beach Resort) เป็นหลัก ส่วนนักท่องเที่ยวที่ต้องการความสงบอย่างแท้จริง อาจจัดพื้นที่สำหรับความสงบ (Non-Active Area) ไว้ด้วย ทั้งนี้การพัฒนาจะต้องคงรักษาไว้ซึ่งบรรยากาศที่เป็นเอกลักษณ์ของ เกาะสมุยไว้ให้มากที่สุด

(๓.๓) เป้าหมายการพัฒนาให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวชั้นต่ำ ๑๓๒,๖๓๔ คน ในปี ๒๕๓๔ เป็นนักท่องเที่ยวพักแรม ๔๘,๕๗๐ คน ซึ่งต้องมีห้องพักรองรับ ๘๘๒ ห้อง โดยจำแนกเป็น ๓ ระดับ คือ ห้องพักชั้น ๑, ๒ และ ๓ ในสัดส่วนประมาณร้อยละ ๒๐, ๓๐ และ ๕๐ ตามลำดับ

นอกจากนี้ ให้จัดสถานที่เป็นส่วนบริการนักท่องเที่ยวประเภทไป-กลับที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้เฉลี่ย ๒๓๐ คน/วัน ในปี ๒๕๓๔ (๑๔๔ ถึง ๘๘๘ คน ในช่วงวันธรรมดาและวันหยุดยาว)

(๓.๔) กลยุทธ์ในการพัฒนา จึงควรมีดังนี้

- วางแผนและกำหนดมาตรการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งแวดล้อม
- กำหนดมาตรการควบคุมการปลูกสร้างอาคาร
- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการขยายตัวและกระตุ้นการลงทุน

ภาคเอกชน

- ส่งเสริมและสนับสนุน ตลอดจนควบคุมการลงทุนภาคเอกชนให้เพียงพอเหมาะสม และอยู่ในกรอบที่กำหนด

- วางมาตรการและประสานการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ
- เร่งประชาสัมพันธ์ ชักจูงนักท่องเที่ยวให้มาเพิ่มขึ้น

การพัฒนาหาดเฉวง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านกายภาพให้ยึดถือรูปแบบและมาตรฐานการพัฒนาชายหาดก้าวหน้าที่กำหนดไว้ในหัวข้อ ๖.๒.๑ เป็นแนวทาง

(๔) แผนพัฒนาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

(๔.๑) แนวความคิดพื้นฐานการพัฒนา

- ให้หาดเฉวงมีกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเพียงพอ และแบ่งส่วนการใช้ที่ดิน

ให้เหมาะสมไม่สับสน

- จัดแบ่งความหนาแน่นของสถานที่พักให้แตกต่างกัน ๓ ระดับ คือ หนาแน่นมาก, ปานกลาง, น้อย โดยคำนึงถึงสภาพและข้อจำกัดของพื้นที่ ตลอดจนความสัมพันธ์กับกิจกรรมอื่น ๆ
- จัดบริเวณรองรับนักท่องเที่ยวไป-กลับ เพื่อให้มีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์ชายหาด เฉพาะอย่าง เพียงพอและเหมาะสม ไม่รบกวนกับผู้พักแรมมากนัก
- จัดส่วนบริการกลางนักท่องเที่ยว โดยมีกิจกรรมหลาย ๆ ประเภท ทั้งที่เป็นกิจกรรมชายหาด กิจกรรม เสริม และกิจกรรมพิเศษ
- รักษาสภาพดั้งเดิมของ เกาะให้มากที่สุด และปรับสภาพให้มีส่วนเสริมการท่องเที่ยว เช่น การคงรักษาสภาพสวนมะพร้าว การจัดพรุให้ เป็นอ่างเก็บน้ำและสวนสาธารณะ เป็นต้น

(๔.๒) ทางเลือกการพัฒนาทางกายภาพ จากการพิจารณาสภาพพื้นที่กรรมสิทธิ์ที่ดิน และข้อจำกัดในการพัฒนา (รูปที่ ๖.๔) จะเห็นได้ว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวควรพัฒนาตลอดแนวชายฝั่ง โดยมีพื้นที่ที่กำหนดการใช้ประโยชน์แน่นอน คือ บริเวณแหลมเกาะพานให้สงวน เป็นสวนสาธารณะขนาดเล็ก และที่ขมทิวทัศน์ บริเวณพรุแจ้งให้ เป็นอ่างเก็บน้ำและสวนสาธารณะ และแหลมสนเป็นที่สงวน ส่วนบริเวณพัฒนาการท่องเที่ยวพิจารณาได้ ๓ แบบ (รูปที่ ๖.๑๐) คือ

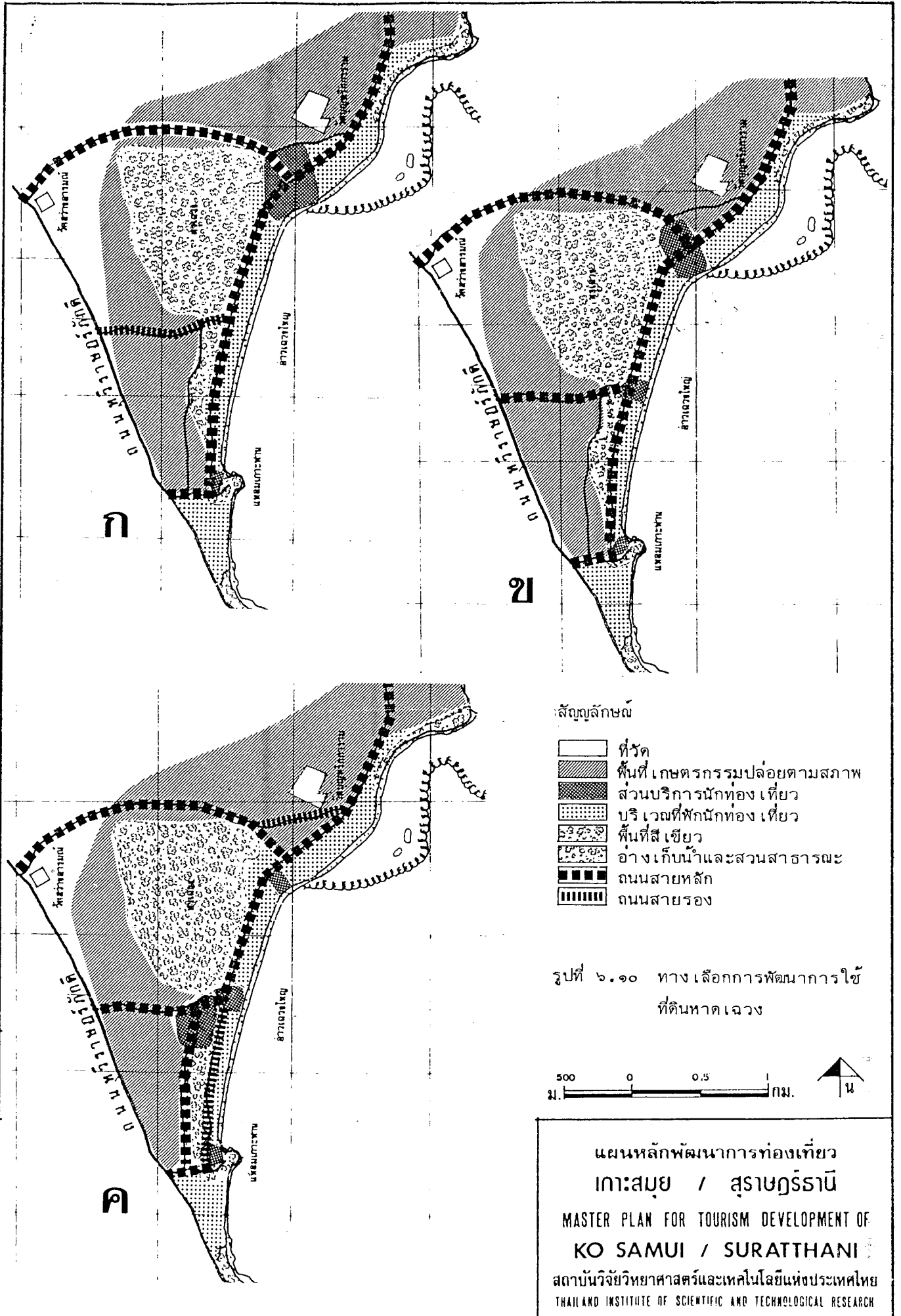
แบบ ก ให้มีส่วนบริการนักท่องเที่ยวเพียงแห่งเดียว บริเวณชายหาดตอนเหนือใกล้วัดบุญทรภิกการาม บริเวณท่องเที่ยวอยู่ตลอดแนวสันดอน โดยมีพรุและคลองขนานชายหาด เป็นพื้นที่สีเขียว เพื่อกันเขตท่องเที่ยวกับเกษตรกรรม

ข้อดีของตัวแบบ - ส่วนบริการนักท่องเที่ยวอยู่แห่งเดียว นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางครั้งเดียวไปใช้บริการได้ทุกอย่าง และทำให้บริเวณที่พักมีความเป็นส่วนตัวมากขึ้น

- เหมาะสมกับขนาดที่ดินที่มีอยู่
- มีแนวสีเขียว แบ่งส่วนการท่องเที่ยวออกจาก

สภาพเดิม

- พัฒนาทางเข้าสายหลักเพียงสายเดียว

ข้อค้อยของตัวแบบ - การให้ส่วนบริการนักท่องเที่ยวมีแห่งเดียว มีความเป็นไปได้ช้า และลงทุนสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เป็นพื้นที่ที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดินบ้างแล้ว

- นักท่องเที่ยวต้องเดินทางไกล เพื่อไปใช้ประโยชน์ และอาจเกิดความพลุกพล่านและการบริการไม่เพียงพอได้

แบบ ข ให้มีส่วนบริการ ๒ แห่ง โดยกำหนดให้ตอนเหนือเป็นที่ตั้ง เฉพาะสโมสรกีฬา (ทางน้ำ-ทางบก) ศูนย์บริการการท่องเที่ยวส่วนบริการชายหาด และย่านพาณิชยกรรม ส่วนบริการแห่งที่สอง ให้อยู่บริเวณกึ่งกลางหาด (ใกล้ฝายน้ำล้น) ให้เป็นส่วนบริการชายหาดและ ศูนย์ศิลปพื้นบ้าน โดยมีพื้นที่สีเขียวด้านหลังหาดตลอด

ข้อดีของตัวแบบ - กระจายส่วนบริการให้นักท่องเที่ยวได้ใช้บริการ สะดวกขึ้น

- แยกประเภทกิจกรรมแบบสงบกับไม่สงบออกจากกัน

- ง่ายต่อการพัฒนา

ข้อค้อยของตัวแบบ - อาจเกิดความขัดแย้งในการใช้พื้นที่ชายหาด ระหว่างนักท่องเที่ยวพักผ่อน และไป-กลับ

- ต้องพัฒนาทางเข้าสายหลัก ๒ สาย

แบบ ค ให้มีส่วนบริการ ๒ แห่ง โดยส่วนบริการหลักอยู่บริเวณกลางหาด นอกจากจะมีศูนย์ศิลปพื้นบ้าน และส่วนบริการชายหาดแล้ว ให้อ่านพาณิชยกรรมและกีฬาทางบกมาตั้งใกล้กัน ทางด้านหลัง และขยายการพัฒนาการท่องเที่ยวข้ามคลอง มาจนถึงถนนเส้นในสายที่ ๒

ข้อดีของตัวแบบ - กิจกรรมหลักรวมกันอยู่กึ่งกลางพื้นที่ และใกล้ทางเข้า สวนสาธารณะ

- ขยายการใช้ประโยชน์ที่ดินด้านหลังให้มีค่ามากขึ้น

- ย่านพาณิชยกรรม แยกไกลจากชายหาด

- สามารถพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอนได้ดี

ข้อค้อยของตัวแบบ - เกิดความสับสนของการใช้ที่ดินบริเวณฝายน้ำล้น ระหว่างกิจกรรม สงบ, ไม่สงบ และกิจกรรมดั้งเดิม (เกษตรกรรม)

- การพัฒนาเป็นไปได้ช้า เพราะความต้องการ

พื้นที่ดินด้านหลังมีน้อย กล่าวคือ พื้นที่ชายหาดสามารถรับนักท่องเที่ยวได้อีกกว่า ๑๐ ปี

- ต้องพัฒนาทางเข้าสายหลัก ๓ สาย และสายในอีก

๒ สาย

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบแล้วจะเห็นได้ว่า ตัวแบบ ข มีความเหมาะสมกับพื้นที่มากที่สุด ง่ายต่อการพัฒนาและสามารถกระจายการบริการ และเกิดความสะดวกต่อนักท่องเที่ยวมากที่สุด

(๔.๓) แผนการใช้ที่ดิน รูปที่ ๖.๑๑ เป็นแผนการใช้ที่ดินหาดเฉวงตามตัวแบบ ข ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ก) ย่านที่พักแรมหนาแน่นมาก เนื้อที่ ๕๐ ไร่ จำนวน ๔๐ ห้อง

ย่านที่พักแรมหนาแน่นปานกลาง เนื้อที่ ๑๕๐ ไร่ จำนวน ๘๐๐ ห้อง

ย่านที่พักแรมหนาแน่นต่ำ เนื้อที่ ๗๐ ไร่ จำนวน ๒๘๐ ห้อง

(คำนวณโดยใช้ห้องพัก ๑ ห้อง ใช้พื้นที่ ๒๐๐, ๓๐๐ และ ๔๐๐

ตร.เมตร ตามลำดับ)

บริเวณย่านที่พักได้จัดเตรียมไว้ถึง ๒๗๐ ไร่ สามารถรับนักท่องเที่ยวได้กว่า ๑๐ ปี จัดให้มีความหนาแน่น ๓ ระดับ โดยให้ความสำคัญของที่พักอาศัยหนาแน่นปานกลางมากที่สุด คือมีเนื้อที่ถึง ๑๕๐ ไร่ จัดห้องพักได้ ๘๐๐ ห้อง ซึ่งรูปแบบโดยทั่วไปยังคงควรมีสภาพเป็นบังกาโลว์ที่ปรับปรุงคุณภาพดีขึ้น ส่วนที่พักหนาแน่นสูงอาจเป็นอาคาร ๒-๓ ชั้น, เรือนแถวหรือคอมเพล็กซ์ สำหรับที่พักหนาแน่นต่ำ ควรมีสภาพเป็นบังกาโลว์หรือย่านแค้มป์ การขยายตัวของที่พักให้เป็นไปตามสภาพการตลาดและการลงทุน โดยรัฐควบคุมด้านความหนาแน่น, การใช้ที่ดินรูปแบบ และมาตรฐานของอาคาร

ปัญหาของการพัฒนาย่านที่พักคือ การปรับสถานบริการที่มีอยู่เดิมให้มีระยะถอยร่น และรูปแบบอาคารที่ได้มาตรฐาน ซึ่งจำเป็นต้องมีมาตรการผ่อนปรน และปรับสภาพในช่วงต้นของการพัฒนา

ข) ส่วนบริการนักท่องเที่ยว ๑ ศูนย์ศิลปพื้นบ้าน เนื้อที่ ๑๐ ไร่

ส่วนบริการนักท่องเที่ยว ๒ สโมสรกีฬา เนื้อที่ ๒๘ ไร่

ย่านพาณิชยกรรม (แหล่งบันเทิง เรืองรมย์) เนื้อที่ ๒๐ ไร่

บริเวณส่วนบริการนักท่องเที่ยวประกอบด้วย ที่จอดรถ ส่วน-
กิจกรรมชายหาด ร้านอาหาร ร้านค้าย่อย บริเวณแสดงและกิจกรรมกลางแจ้งเป็นบริการพื้นฐาน
มี ๒ แห่ง ได้แก่ แห่งแรกตั้งอยู่กึ่งกลางหาด มีบริการพิเศษคือศูนย์ศิลปพื้นบ้าน อีกแห่งหนึ่งตั้งอยู่
ทางตอนเหนือ มีบริการพิเศษคือ สโมสรกีฬาทางน้ำ (เล่นเรือใบ, เรือยอชท์, กีฬาดำน้ำ ฯลฯ)
สโมสรกีฬาทางบก (เทนนิส, แบดมินตัน, กีฬาในร่ม, กอล์ฟเล็ก, การบริหารร่างกาย ฯลฯ)
และศูนย์บริการท่องเที่ยว บริเวณใกล้เคียงมีย่านพาณิชยกรรม เป็นศูนย์รวมธุรกิจบันเทิง และการค้าอื่น ๆ

รูปที่ ๖.๑๒, ๖.๑๓ และ ๖.๑๔ แสดงตัวอย่างการพัฒนาส่วน
บริการนักท่องเที่ยวหาดเฉวง

ความยุ่งยากของการพัฒนามีหลายประการ คือ การขยายทาง-
เข้าหลักเส้นกลางสู่ศูนย์ศิลปพื้นบ้าน, การพัฒนาส่วนบริการตอนเหนือ ซึ่งจะตั้งอยู่ในบริเวณที่มีการ-
พัฒนาเป็นที่พักแล้ว และการชักจูงให้นักลงทุนมาลงทุนตามแนวทางที่กำหนดไว้ ซึ่งความยุ่งยากเหล่านี้
จะต้องแก้ไขโดยการให้ความสำคัญอย่างจริงจัง, การเร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสร้างความมั่นใจ
แก่เอกชน และการชักจูงนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวหาดเฉวงมากขึ้น

ค) อ่างเก็บน้ำและสวนสาธารณะ เนื้อที่ ๑๑๐ ไร่

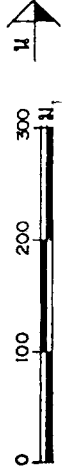
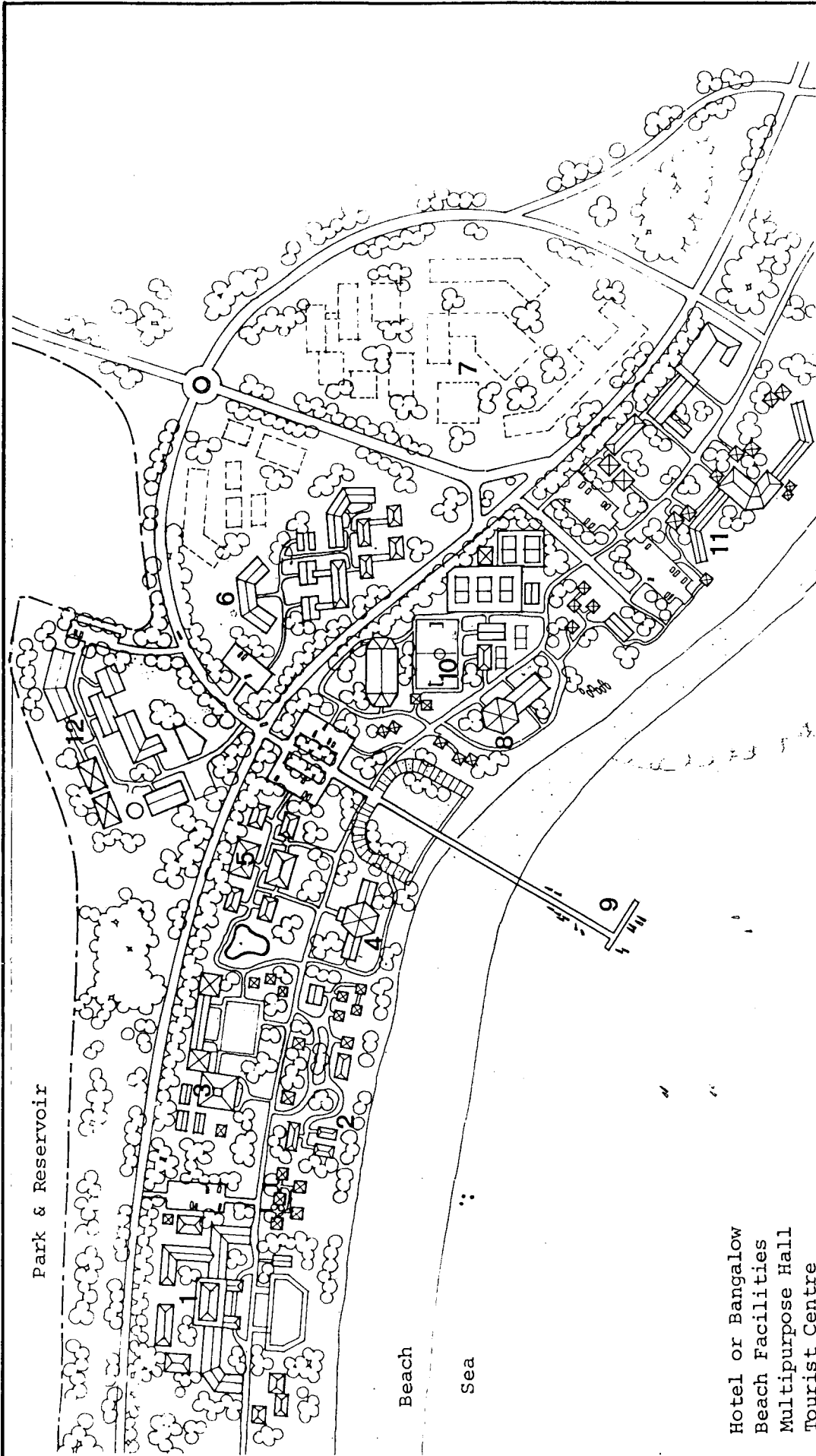
ที่ชมทิวทัศน์และพักผ่อนแหลมเกาะฟาน เนื้อที่ ๑๐ ไร่

ที่พักผ่อนแหลมสน เนื้อที่ ๑๔ ไร่

พื้นที่ฉนวนสีเขียว เนื้อที่ ๔๐ ไร่

ระยะถอยร่นชายหาด (รวมถนนชายหาด) เนื้อที่ ๕๐ ไร่

บริเวณพรุเฉวงเป็นที่สาธารณะประโยชน์ เหมาะแก่การพัฒนาเป็น
แหล่งน้ำดิบสำหรับการประปา เพื่อบริการการท่องเที่ยวและชุมชนใกล้เคียง นอกจากนี้ พรุเฉวงยัง
เป็นที่อยู่อาศัยของนกน้ำหลายชนิด เหมาะที่จะพัฒนาเป็นสวนสาธารณะท้องถิ่นได้ด้วย ในการพัฒนา
หาดเฉวงจึงกำหนดให้พรุเฉวงเป็นอ่างเก็บน้ำและสวนสาธารณะ ซึ่งต้องได้รับการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน
และแก้ไขผลกระทบที่มีต่อประชาชนที่ใช้ประโยชน์อยู่เดิม ทั้งนี้รวมถึงการพัฒนาแนวฉนวนสีเขียวบริเวณ
คลองและพรุย่อยด้านหลังสันดอนทรายด้วย

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
 MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI

Park & Reservoir

Beach

Sea

1. Hotel or Bungalow
2. Beach Facilities
3. Multipurpose Hall
4. Tourist Centre
5. Shopping
6. Commercial Area (Future)
7. Commercial Area (Future)
8. Sport Club
9. Marina
10. Outdoor Sport
11. Indoor Sport
12. Water Supply

รูปที่ ๖.๑๓ ตัวอย่างผังบริเวณการใช้ส่วนบริการ
 นักท่องเที่ยว ๒ หาด เงาะ

MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี

รูปที่ ๖.๑๔ ทัศนียภาพหาดเฉวงบริเวณส่วนบริการนักท่องเที่ยว ๒

บริเวณแหลมเกาะฟานและแหลมสน มีสภาพธรรมชาติพิเศษแตกต่างจากบริเวณทั่วไป จึงต้องสงวนไว้เพื่อการใช้ประโยชน์ร่วมกัน นอกจากนี้ ได้กำหนดให้มีบริเวณระยะถอยร่นชายหาด, ถนน ขึ้นเพื่อรักษาบรรยากาศของเกาะสมุย และเป็นสวนสาธารณะชายหาดในอนาคต

ข้อยุ่งยากของการพัฒนา คือ ปัญหาด้านกรรมสิทธิ์ของที่ดิน และการควบคุมให้มีการถอยร่นอาคาร ซึ่งในการพัฒนาและควบคุมจะต้องมีการกำหนดขั้นตอนอย่างเหมาะสม

- ง) ถนนหลัก เนื้อที่ ๓๕ ไร่
- ถนนสายใน เนื้อที่ ๓๕ ไร่
- ถนนลงหาด เนื้อที่ ๓ ไร่

ถนนเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญในการนำนักท่องเที่ยว เข้าสู่แหล่งได้สะดวกขึ้น และยังเป็นเส้นทางนำโครงสร้างพื้นฐานอื่น ๆ ด้วย เช่น ทางระบายน้ำ, ไฟฟ้า, ประปา, โทรศัพท์, การขนส่ง เป็นต้น ถนนหลักเข้าสู่พื้นที่หาดมี ๓ เส้นทาง เข้าสู่ชายหาดได้ ๓ จุด ซึ่งปลายสุดถนนเป็นส่วนบริการนักท่องเที่ยว และที่ชมทิวทัศน์ ส่วนถนนสายในเป็นถนนขนานชายหาดเพื่อป้องกันนักท่องเที่ยว เข้าสู่กิจกรรมต่าง ๆ และถนนเข้าหาดเป็นถนนแยกจากถนนสายใน เข้าสู่ชายหาดจนถึงสุดเขตระยะถอยร่น เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าสู่ชายหาดได้ตลอดแนว ปลายสุดถนนควรมีที่จอดรถประมาณ ๗-๑๒ คัน และมีบริการชายหาดขนาดเล็กด้วย

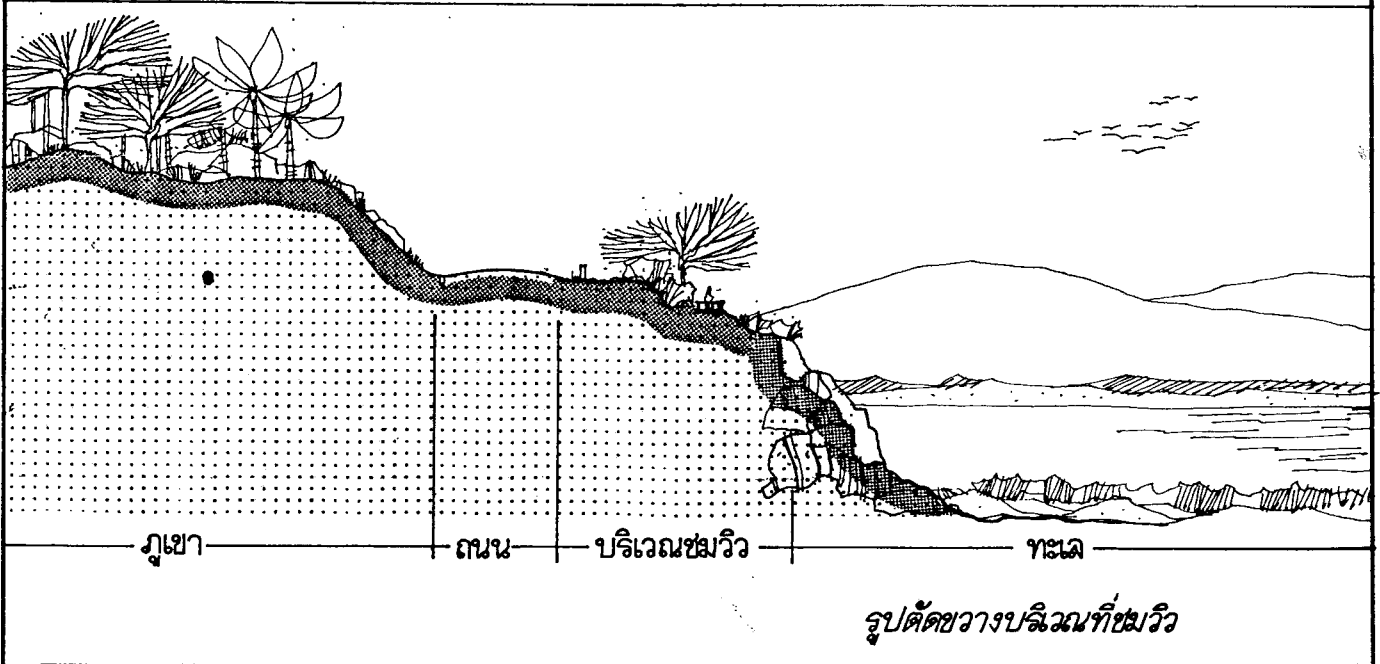
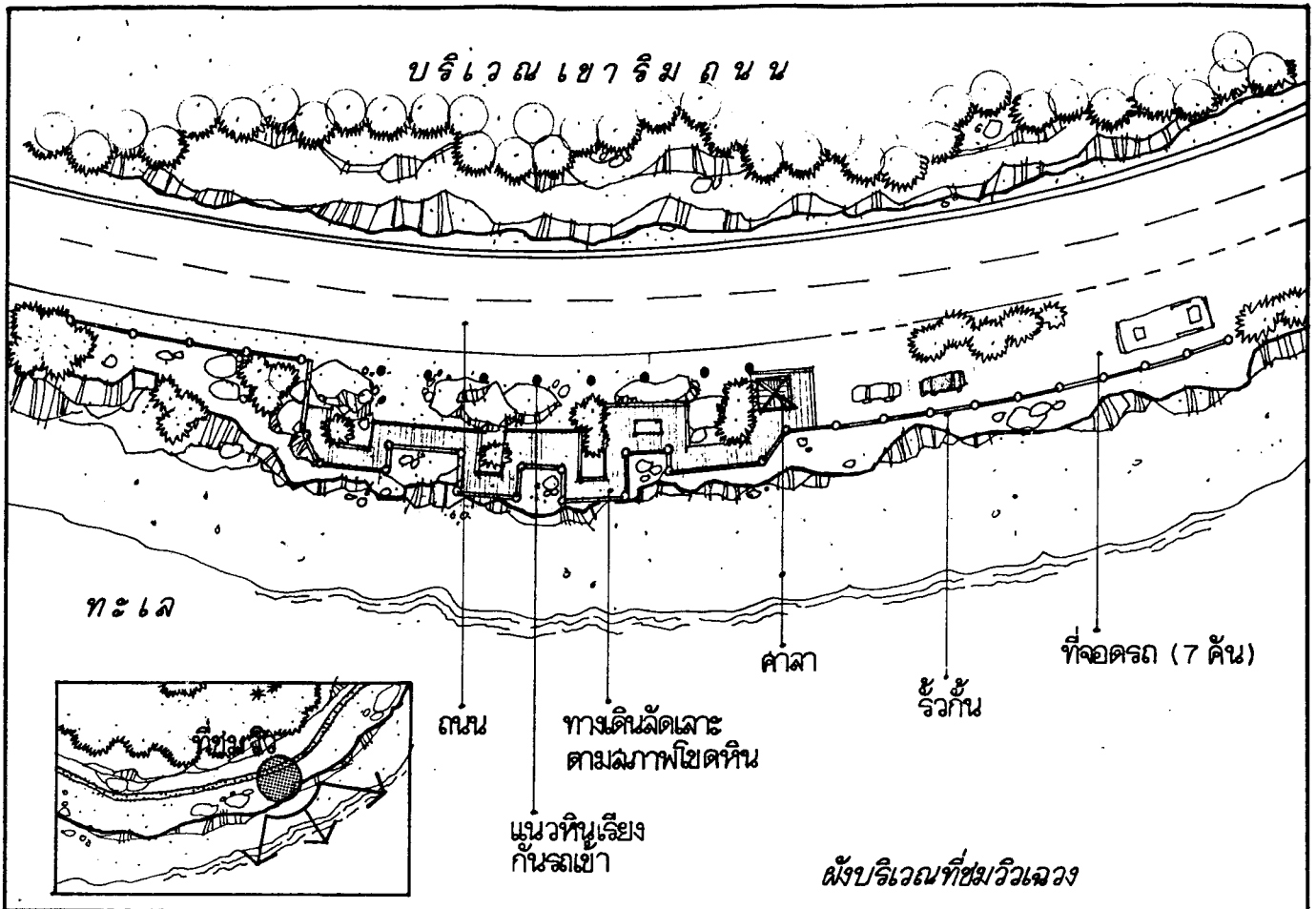
- จ) โรงผลิตน้ำประปา เนื้อที่ ๑๐ ไร่
- โรงบำบัดน้ำเสีย เนื้อที่ ๑๐ ไร่

การผลิตน้ำประปา ระบบ Rapid Sand Filtration ตั้งอยู่ริมอ่างเก็บน้ำพรุเฉวง จ่ายน้ำไปยังบริเวณชายหาดและชุมชนริมถนนทิวราชูร์ภักดี ส่วนโรงบำบัดน้ำเสียมีความจำเป็นอย่างมาก เพื่อไม่ให้ น้ำทิ้งจากบริเวณพัฒนาการท่องเที่ยวลงสู่ทะเล อันอาจก่อให้เกิดมลภาวะได้ โรงบำบัดน้ำเสียควรเป็นระบบ Oxidation pond

นอกจากการพัฒนาบริเวณหาดเฉวงแล้ว ควรมีการพัฒนาจุดชมทิวทัศน์หาดเฉวง บริเวณ กม.ที่ ๒๕ ดังแสดงในรูปที่ ๖.๑๕

(๕) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

(๕.๑) ถนน ให้พัฒนาตามรูปแบบและมาตรฐานของชายหาดพัฒนาก้าวหน้า โดยการขยายถนนเดิมที่มีอยู่ และปรับปรุงผิวจราจรให้สามารถใช้ได้ทุกฤดูกาล การขยายถนนเดิมจะต้องซื้อหรือเวนคืนที่ดิน ๒ ข้าง เป็นเนื้อที่ประมาณ ๔๕ ไร่

รูปที่ ๖.๑๕ ที่ชมทิวทัศน์หน้าหาดเฉวง (กม.๒๕)

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

(๕.๒) ไฟฟ้า, โทรศัพท์ ขยายบริการตามแนวถนนสายหลักและสายใน

(๕.๓) น้ำประปา การพัฒนาแหล่งน้ำดิบเพื่ออุปโภคบริโภคในบริเวณหาดเฉวง และชุมชนใกล้เคียง สามารถพัฒนาพรุเฉวงให้เป็นอ่างเก็บน้ำในที่ลุ่ม เพื่อการประปา โดยการทำคันดิน สูงประมาณ ๒.๕๐ เมตร ยาวประมาณ ๒ กม. ด้านตะวันออกของพรุ โอบสาธารณะเดิม และมี ทางน้ำล้นยาวประมาณ ๒๕ เมตร จะมีระดับน้ำเก็บกักประมาณ +๔.๐๐ ม.รทก. ที่ระดับเก็บกักนี้มี พื้นที่ผิวน้ำในอ่างประมาณ ๑.๐ ตร.กม. อ่างเก็บน้ำนี้จะจุน้ำได้ ๐.๖๖ ล้าน ลบ.ม. ซึ่งในช่วง ฤดูฝนปริมาณน้ำเก็บกักจะสามารถใช้ได้ทั้งหมด แต่ในช่วงฤดูแล้ง ซึ่งปริมาณน้ำไหลเข้าอ่างลดลง ประกอบกับการระเหยของน้ำ จะเหลือปริมาณน้ำดิบในช่วงหน้าแล้งประมาณ ๐.๔๕ ล้าน ลบ.ม. หรือสามารถใช้น้ำได้ ๒,๕๐๐ ลบ.ม./วัน ซึ่งจะเลี้ยงประชากร (นักท่องเที่ยว + ประชากรท้องถิ่น) ได้ถึงประมาณ ๑๒,๕๐๐ คน/วัน (เฉลี่ยการใช้น้ำ ๒๐๐ ลิตร/คน/วัน) ปริมาณน้ำขนาดนี้เพียงพอ ต่อการใช้เพื่อบริการการท่องเที่ยว, อุปโภคบริโภคของประชากร และการเกษตรกรรมในบางเวลา (ตารางที่ ๖.๖ รูปที่ ๖.๑๖)

ข้อจำกัดของการพัฒนาอ่างเก็บน้ำพรุเฉวง คือ ในระดับน้ำเก็บกัก น้ำจะท่วมพื้นที่พรุเฉวงเกือบทั้งหมด ซึ่งจะทำให้ประชากรที่ใช้ประโยชน์บางส่วนได้รับความเดือดร้อน การพิจารณาโครงการจึงต้องเตรียมการขุด เขยผลกระทบที่จะเกิดขึ้นนี้ด้วย

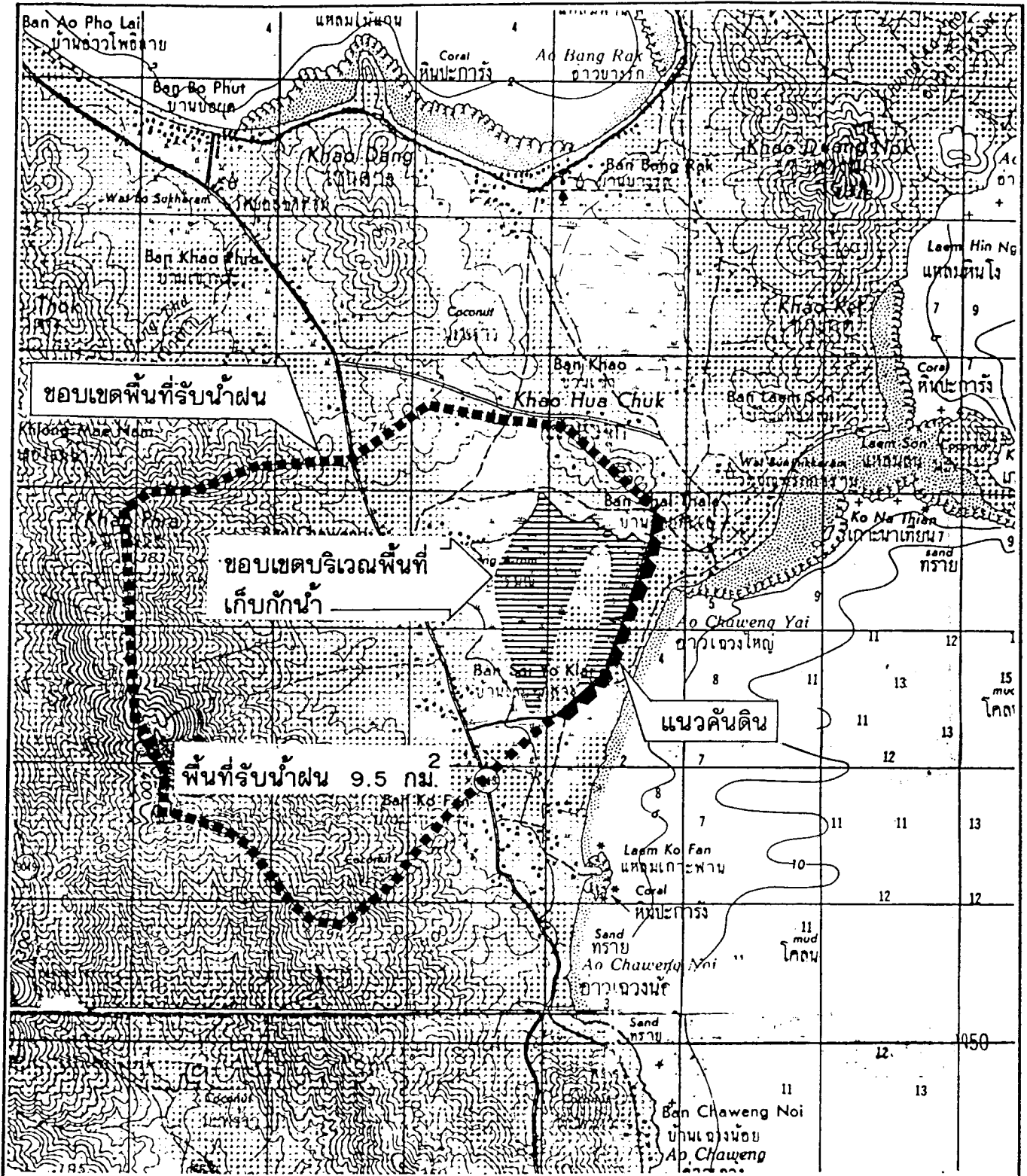
(๕.๔) การบำบัดน้ำเสีย ปัจจุบันน้ำทิ้งจากบังกาโลว์ ร้านอาหาร และชุมชน ถูกปล่อยให้ซึมบนพื้นทรายและคลอง ซึ่งในอนาคต เมื่อการขยายตัวของชุมชนและการท่องเที่ยวมีมากขึ้น พื้นทรายจะไม่สามารถรับน้ำทิ้งทั้งหมดได้ จำเป็นต้องมีท่อระบายน้ำไปปล่อยทิ้งลงทะเล แต่เนื่องจาก พื้นที่หาดเฉวงมีความลาดลงสู่กลางหาด น้ำทิ้งจึงไม่สามารถปล่อยไปยังที่อื่นได้ การบำบัดน้ำทิ้งก่อน ปล่อยลงสู่ทะเลจึง เป็นสิ่งจำเป็นอย่างมาก

ในปี ๒๕๓๔ คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวประมาณ ๑,๒๕๗ คน/วัน รวม ลูกจ้างและชุมชนบริเวณใกล้เคียงอีกประมาณ ๑,๐๐๐ คน จะมีน้ำทิ้งประมาณ ๕๐๐ ลบ.ม./วัน จะต้อง ใช้พื้นที่จัดตั้งบ่อกำจัดแบบ Oxidation pond ๓.๔๗ ไร่ รวมพื้นที่สำนักงาน, คันดิน และที่เว้นว่าง เพื่อการขยายตัวและลดกลิ่นรบกวน ควรมีที่ดินเพื่อการนี้ประมาณ ๕-๑๐ ไร่ น้ำทิ้งที่จะเข้าสู่บ่อบำบัด คือน้ำทิ้งและน้ำโสโครก โดยน้ำโสโครกที่เข้าสู่ท่อระบายน้ำจะต้องผ่านบ่อเกรอะมาชั้นหนึ่งก่อน เพื่อลด ความเสียลง แม้ว่าจะมีคุณสมบัติแล้ว แต่การปล่อยลงทะเลโดยตรงอาจเกิดความรู้สึกที่ไม่ดีต่อ นักท่องเที่ยวได้ จึงมีทางเลือก ๒ ทาง คือ สูบส่งไปใช้ในสวนมะพร้าว หรือสูบส่งไปทิ้งในทะเล ระยะห่างออกไปประมาณ ๒๐๐ เมตร

ตารางที่ ๖.๖ รายละเอียดโครงการพัฒนาแหล่งน้ำดิบพุดเจวาง

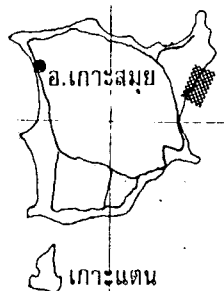
รายการ	หน่วย	ข้อมูล
๑. ที่ตั้งและลักษณะโครงการ ที่ตั้ง ประเภทโครงการ สภาพเดิม		ตำบลบ่อผุด อ่างเก็บน้ำที่ลุ่ม พุดสาธารณะ
๒. สภาพทางอุทกวิทยา พื้นที่รับน้ำฝน	กม. ^๒	๔.๔
ปริมาณฝนตก เฉลี่ยทั้งปี	มม.	๑,๔๓๔.๗
ปริมาณน้ำไหลลงอ่างทั้งปี	ล้าน ลบ.ม.	๗.๑๖๐
ปริมาณน้ำไหลลงอ่างหน้าฝน	ล้าน ลบ.ม.	๖.๕๐๑
ปริมาณน้ำไหลลงอ่างหน้าแล้ง	ล้าน ลบ.ม.	๐.๖๕๙
ความสูงทำนบดินหรือ เขื่อนดิน	ม.	๒.๕๐
ความยาวทำนบดินหรือ เขื่อนดิน	ม.	๒,๐๐๐
ระดับสันทำนบดินหรือ เขื่อนดิน	ม. รทก.	+๑๐.๐๐
ระดับน้ำสูงสุด	ม. รทก.	+๙.๕๐
ระดับน้ำเก็บกัก	ม. รทก.	+๙.๐๐
พื้นที่ผิวน้ำในอ่างที่ระดับเก็บกัก	กม. ^๒	๑.๐
ปริมาณน้ำระเหยจากอ่างทั้งปี	ล้าน ลบ.ม.	๑.๓๗๔
ปริมาณน้ำระเหยจากอ่างหน้าฝน	ล้าน ลบ.ม.	๐.๖๓๗
ปริมาณน้ำระเหยจากอ่างหน้าแล้ง	ล้าน ลบ.ม.	๐.๗๓๗
ความจุของอ่างที่ระดับเก็บกัก	ล้าน ลบ.ม.	๐.๖๖๐
ปริมาณเก็บกักใช้การได้	ล้าน ลบ.ม.	๐.๕๒๘
ปริมาณน้ำดิบใช้การในช่วงหน้าแล้ง	ล้าน ลบ.ม.	๐.๔๕๐
๓. ราคาค่าก่อสร้าง		
งานทำนบดินหรือ เขื่อนดิน	บาท	๒,๑๑๓,๖๐๐
งานอาคารน้ำล้นและอาคารประกอบอื่น	บาท	๑๗๙,๘๒๕
งานท่อหรือคลองรับน้ำสู่อ่าง	บาท	-
รวมราคา	บาท	๒,๒๙๓,๔๒๕

หมายเหตุ : ดูรายละเอียดภาคผนวกที่ ๖.๑

รูปที่ ๖.๑๖ การพัฒนาแหล่งน้ำดิบพิจูเฉวง

500 0 0.5 1 กม. น

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

(๕.๕) การกำจัดขยะ ปริมาณขยะบริเวณหาดเจวงในปี ๒๕๓๔ จะมีประมาณ ๔๐๐ ลิตร/วัน สุขาภิบาลเกาะสมุยควรมีบริการจัดเก็บขนขยะ และหาแหล่งกำจัดรวมทั้ง เกาะในตำแหน่งที่ห่างไกลชุมชนด้วย

(๖) ขั้นตอนการพัฒนา

กลวิธีการพัฒนาหาดเจวงได้กำหนดให้รัฐเป็นฝ่ายเริ่มการพัฒนา เพื่อสนองความต้องการและกระตุ้นการลงทุนจากภาคเอกชน และให้เอกชนพัฒนาภายใต้กรอบการควบคุมและส่งเสริมการพัฒนาของรัฐ

กิจกรรมที่รัฐจะต้องดำเนินงานได้แก่ การกำหนดและควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดิน และการปลูกสร้างอาคาร, การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการลงทุนบริการท่องเที่ยวในบางกรณี การกำหนดขั้นตอนการพัฒนามีวัตถุประสงค์เพื่อให้การพัฒนาสอดคล้องกับการขยายตัวของการท่องเที่ยวให้รัฐสามารถลงทุนได้อย่างเหมาะสม และให้ภาคเอกชนสามารถปรับตัวได้กับแผนที่กำหนดไว้ เช่น การถอยร่นอาคาร การปล่อยที่เว้นว่าง เป็นต้น ดังนั้น ขั้นตอนการพัฒนา (รูปที่ ๖.๑๗) กำหนดได้ดังนี้

ระยะที่ ๑ พัฒนาส่วนบริการนักท่องเที่ยว และศูนย์ศิลปพื้นบ้าน

พัฒนาทางเข้าหลัก สายกลาง และถนนเส้นใน

ทำคันดินเพื่อเก็บกักน้ำพรุเจวง

พัฒนาระดับไฟฟ้าและโทรศัพท์

กำหนดระยะถอยร่นขั้นแรก ๕ เมตร

ระยะที่ ๒ พัฒนาสโมสรกีฬา ศูนย์บริการท่องเที่ยว และย่านพาณิชยกรรม

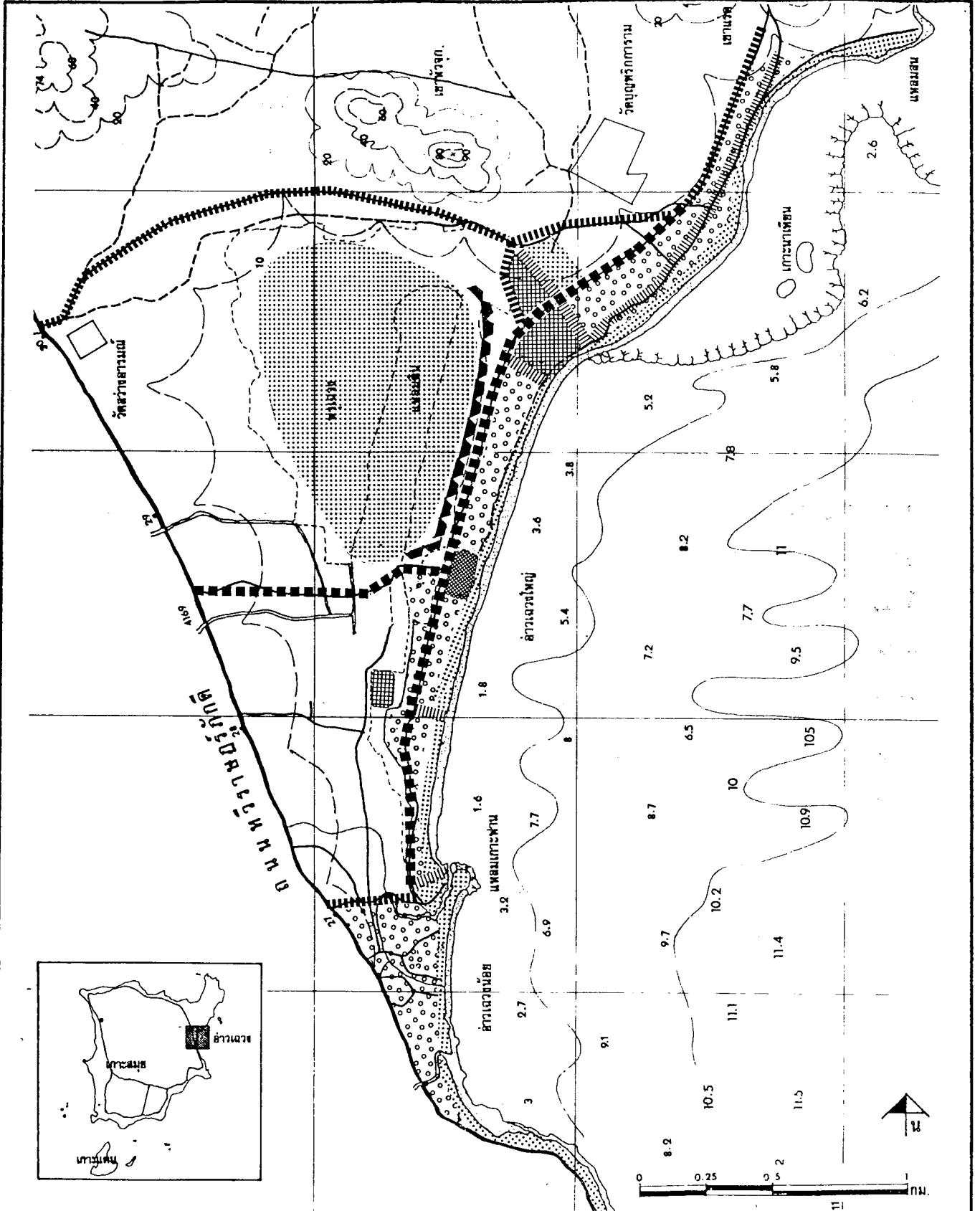
พัฒนาถนนสายหลักด้านเหนือและใต้

จัดทำระบบการผลิตน้ำประปาและการจ่ายน้ำ

จัดระบบบำบัดน้ำเสีย

เตรียมการพัฒนาสวนสาธารณะ

กำหนดระยะถอยร่นขั้นที่ ๒ ๑๐ เมตร

รูปที่ ๖.๑๗ ขั้นตอนการพัฒนาหาดเฉวง

	ถนนพัฒนาระยะที่ ๑		พื้นที่พัฒนาระยะที่ ๑
	ถนนพัฒนาระยะที่ ๒		พื้นที่พัฒนาระยะที่ ๒
	ถนนพัฒนาระยะที่ ๓		พื้นที่พัฒนาระยะที่ ๓
	คันกันดินระยะที่ ๑		เอกชนพัฒนาตามกำลัง

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
 เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
 MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
 KO SAMUI / SURATTHANI
 สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
 THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

ระยะที่ ๓ ขยายส่วนบริการนักท่องเที่ยวตอนเหนือและขยายย่านพาณิชยกรรม
พัฒนาจุดชมทิวทัศน์และพักผ่อน แหลม เกาะฟานและแหลมสน
พัฒนาสวนสาธารณะพรุ เฉวง และแนวถนนสีเขียว
กำหนดระยะถอยร่น เต็ม ๑๕ เมตร และจัดทำสวนสาธารณะชายหาด

ด้านการพัฒนาที่พิกนั้น เอกชนสามารถดำเนินการได้ภายในกรอบ โดยอาจ เริ่ม
จากความหนาแน่นน้อย-ปานกลาง-มาก ตามความเหมาะสม

องค์กรท้องถิ่นคือ สุขาภิบาลเกาะสมุย เป็นองค์กรในการรับผิดชอบหลักการพัฒนา
ชายหาดเฉวง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การควบคุมการพัฒนาให้อยู่ในกรอบของแผนหลักที่กำหนดไว้
ทั้งนี้จะต้องได้รับความช่วยเหลืออย่างมากจากจังหวัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการท่องเที่ยว
แห่งประเทศไทย ในด้านวิชาการ งบประมาณ โครงการพัฒนา และการอำนวยความสะดวกอื่น ๆ
ตลอดจนการชักจูง เอกชนให้ เข้ามาลงทุนพัฒนา

อย่างไรก็ตาม ในการพัฒนาอาจกำหนดให้มืองค์กร เฉพาะ เข้าดำเนินการลงทุน
และเก็บผลประโยชน์แทนสุขาภิบาลเกาะสมุยได้ ถ้ารัฐมีนโยบายจะให้การพัฒนา เป็นไปอย่างสมบูรณ์
รวดเร็ว การมีองค์กรพิเศษนี้ ควร เป็นรัฐร่วมลงทุนกับภาคเอกชน เพื่อให้มีการจัดสรรงบประมาณ
เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว รายละเอียดควรมีการศึกษาในชั้นการศึกษาความ เหมาะสม
ของโครงการ

๖.๓.๒ การพัฒนาหาดละไม

(๑) สภาพทั่วไปของหาดละไม

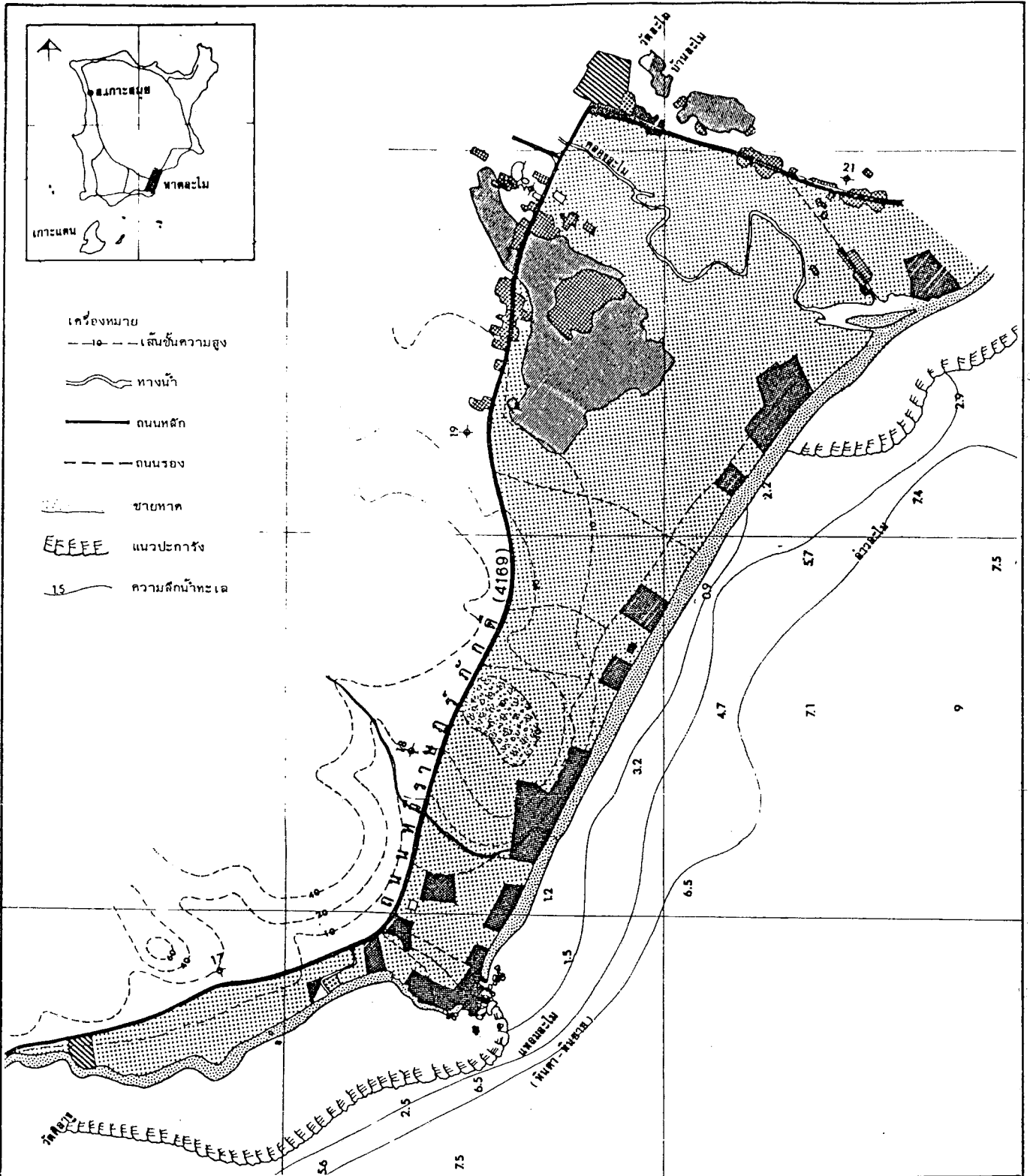
(๑.๑) ที่ตั้ง หาดละไมตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันออกของเกาะสมุยและตอนใต้หาดเฉวง บริเวณเส้นรุ้งที่ $๙^{\circ} ๒๘'$ เหนือ และเส้นแวงที่ $๑๐๐^{\circ} ๐๓'$ ตะวันออก ห่างจากที่ว่าการอำเภอ (บ้านหน้าทอน) ประมาณ ๑๘ กม. ตามถนนทวิราชภูมิวิถี (ถนนสายรอบเกาะ) บริเวณชายหาด ห่างจากถนนประมาณ ๓๕๐ เมตร มีถนนส่วนบุคคลเข้าถึงได้ ๒ เส้นทาง

(๑.๒) สภาพชายหาด หาดละไมมีความยาวประมาณ ๓.๕ กม. นับตั้งแต่ กม. ที่ ๑๖.๕๐๐ ถึงปากคลองละไม (นอกจากนี้ ยังมีชายหาดริมถนนรอบเกาะจากปากคลองละไม - อ่าวท้องตะเคียน ซึ่งไม่นับรวมอยู่ในเขตพื้นที่วางแผนนี้) มีแหลมละไมเป็นโขดหินประหลาดเรียกว่า หินตา-หินยายอยู่บริเวณ กม.ที่ ๑๗.๕๐๐ ทางตอนใต้และตอนเหนือมีแนวปะการังห่างชายฝั่งประมาณ ๒๐๐ เมตร บริเวณกลางหาดมีหาดทรายละเอียด ขาวสะอาด ความลาดชันต่ำ แต่สูงกว่าหาดเฉวง เล็กน้อย ชายหาดกว้างประมาณ ๒๐ เมตร ระยะเลนน้ำออกไปไม่ถึง ๑๐๐ เมตร โดยเฉพาะทาง ตอนเหนือมีความลาดชันสูง ดังนั้น บริเวณที่เหมาะสมแก่การเล่นน้ำมีความยาวประมาณ ๑.๕ กม.

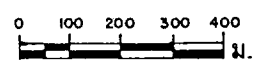
(๑.๓) สภาพชายฝั่ง บริเวณชายฝั่งของหาดละไมเป็นที่ราบเชิงเขาพลู มีความสูงประมาณ ๓ เมตรจากระดับน้ำทะเล บริเวณตอนกลางเป็นเนินเขาสูงประมาณ ๕๐ เมตร (บริเวณ กม. ๑๘) ทางตอนเหนือเป็นที่ราบกว้างจนถึงบ้านละไม มีพื้นที่บางส่วนเป็นที่นาและ ที่ราบริมคลองละไม

(๑.๔) พืชพรรณไม้ ต้นมะพร้าวเป็นพันธุ์ไม้เกือบชนิดเดียวที่มีอยู่ นอกนั้นเป็น ป่าโปร่ง ไม้ชายหาดกระจายอยู่ทั่วไป โดยเฉพาะบริเวณแหลมละไม เนินเขา กม. ๑๘ และ ริมคลองละไม

(๑.๕) การใช้ที่ดิน การใช้ที่ดินเป็นสวนมะพร้าวเกือบทั้งหมด มีที่นาอยู่บ้าง บริเวณ กม. ๑๔-๒๐ บริเวณชายหาดได้ถูกเปลี่ยนเป็นบริเวณชังกาโลว์ที่พักแบบปะปนภายในสวน มะพร้าวเกือบตลอดแนวชายหาด ใช้พื้นที่ลึกเข้ามาประมาณ ๑๐๐ เมตร การใช้ที่ดินเป็นสถานที่พักผ่อนแน่นอนบริเวณแหลมละไม บริเวณชุมชนเรียงรายอยู่ริมถนนรอบเกาะ กม. ๒๐-๒๑ โดยมีวัดละไม เป็นศูนย์กลาง ดังแสดงในรูปที่ ๖.๑๘

รูปที่ ๖.๑๘ การใช้ที่ดินปัจจุบัน หาดละไม

สัญลักษณ์

หาดทรายขาว	สวนมะพร้าว
วัด	ป่า
โรงเรียน	ชุมชน
แนวปะการัง	

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAI AND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

(๑.๖) การถือครองที่ดิน ที่ดินมี นส.๓ เป็นเอกสารสิทธิ์ทั้งหมด แม้แต่บริเวณแหลมละไมได้มีการถือครองทั่วทั้งบริเวณเกือบทั้งหมด

(๒) สภาพการท่องเที่ยวหาดละไม

(๒.๑) ตลาดการท่องเที่ยว หาดละไมได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวเป็นอันดับ ๒ รองจากหาดเฉวง ประมาณว่าในปี ๒๕๒๗ มีนักท่องเที่ยวมาเที่ยว ๔๑,๒๖๐ คน (ร้อยละ ๖๔.๑) เป็นนักท่องเที่ยวพักรแรม ๒๐,๗๗๗ คน หรือคิดเป็น ๑๒๖,๗๓๘ คน-คืน ซึ่งเฉลี่ยมีผู้พักรแรมวันละ ๓๔๗ คน ที่เหลือเป็นนักท่องเที่ยวไป-กลับอีก ๗๐,๔๘๓ คน หรือเฉลี่ยวันละ ๑๙๓ คน นักท่องเที่ยวไป-กลับจำนวนมากนี้เพราะมีหินตา-หินยาย เป็นสิ่งดึงดูดที่สำคัญของหาดละไม

การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวและความต้องการบริการต่าง ๆ ในอนาคต แสดงไว้ในตารางที่ ๖.๗

(๒.๒) การบริการการท่องเที่ยว ในปี ๒๕๒๗ มีบังกาโลว์ที่พักให้บริการแก่นักท่องเที่ยวทั้งสิ้น ๒๐ แห่ง รวม ๓๒๔ ห้อง แบ่งเป็นที่พักชั้น ๒ (ราคาสูงกว่า ๓๐๐ บาทต่อห้อง) ๒ แห่ง ที่เหลือเป็นชั้น ๓ ลักษณะบังกาโลว์ทั้งหมดเป็นอาคารเดี่ยว สร้างด้วยวัสดุท้องถิ่น ขนาดตั้งแต่ ๔-๒๐ ตร. เมตร มีทั้งประเภทมีห้องน้ำภายในและห้องน้ำรวม ราคาห้องพักตั้งแต่ ๓๐-๓๐๐ บาท มีนักท่องเที่ยวพักเฉลี่ย ๑.๖๖ คนต่อห้องและอัตราการเข้าพักประมาณร้อยละ ๖๓.๖ แม้ว่าสถานที่พักโดยทั่วไปเป็นลักษณะท้องถิ่นที่นักท่องเที่ยวชื่นชอบ แต่ขนาดยังไม่ได้มาตรฐาน ที่ตั้งชิดชายหาดมากเกินไปและระยะห่างของอาคารใกล้กันเกินไป ควรได้รับการแก้ไข

นอกจากบริการด้านที่พัก เกือบทุกบังกาโลว์มีร้านอาหารบริการตลอดเวลา แหล่งบันเทิงมีบาร์ชายหาด, ไนต์คลับ และบาร์ดิสโก้ ๒-๓ แห่ง บริการชายหาดสำหรับนักท่องเที่ยวไป-กลับยังไม่มี ทำให้เกิดปัญหาด้านความประทับใจของผู้ไม่พักรแรม ซึ่งในบางโอกาสนักท่องเที่ยวไม่พักรแรมเหล่านั้น ได้ใช้บังกาโลว์เป็นจุดแวะเที่ยว ทำให้เกิดความไม่เป็นสัดส่วนในย่านที่พักได้

บริเวณทางเข้าหินตา-หินยาย เป็นจุดแวะเที่ยวของนักท่องเที่ยว มีบริการร้านอาหาร, ร้านค้าย่อย จำหน่ายสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก สภาพอาคารเป็นแบบชั่วคราว ไม่ค่อยเป็นระเบียบและไม่สวยงาม บริเวณหินตา-หินยายนี้ควรจะได้รับการพัฒนาเป็นจุดท่องเที่ยวและสวนพักผ่อนที่สำคัญของ เกาะสมุยต่อไป

ตารางที่ ๖.๗ การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวและความต้องการบริการต่าง ๆ ในอนาคต หาดละไม เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

	ปีปัจจุบัน พ.ศ. ๒๕๒๗	ปีพยากรณ์		หมายเหตุ การพยากรณ์
		พ.ศ. ๒๕๓๔	พ.ศ. ๒๕๓๙	
จำนวนนักท่องเที่ยว เกาะสมุย	๑๔๒,๓๑๗	๑๘๖,๘๐๙	๒๑๖,๙๓๖	
จำนวนนักท่องเที่ยว เข้าหาดละไม (คน)	๙๑,๒๖๐	๑๒๕,๑๖๒	๑๔๕,๓๔๗	ร้อยละ ๖๗ ไทย/เทศ = ๖๙/๓๑
เฉลี่ย คน/วัน	๒๕๐	๓๔๓	๓๙๘	
จำนวนผู้พักแรม (คน)	๒๐,๗๗๗	๓๓,๖๒๖	๓๙,๐๔๘	ร้อยละ ๑๘
คน-คืน	๑๒๖,๗๓๘	๒๐๕,๑๑๙	๒๓๘,๑๙๓	เฉลี่ย ๖.๑ วัน/คน
เฉลี่ย คน/วัน	๓๔๗	๕๖๒	๖๕๒	
จำนวนนักท่องเที่ยวไป-กลับ (คน)	๗๐,๔๘๓	๙๑,๕๓๖	๑๐๖,๒๙๙	ร้อยละ ๔๙
เฉลี่ย คน/วัน	๑๙๓	๒๕๑	๒๙๑	
รวมนักท่องเที่ยวที่อยู่ในหาดละไม คน-วัน	๑๙๗,๒๒๑	๒๙๖,๖๕๕	๓๔๔,๔๙๒	
เฉลี่ย คน-วัน/วัน	๕๔๐	๘๑๓	๙๔๔	
ความต้องการห้องพัก (ห้อง)		๓๓๘	๓๙๓	พักห้องละ ๑.๖๖ คน
จำนวนห้องพักที่เหมาะสม (ห้อง)		๖๒๖	๗๒๘	อัตราการเข้าพัก ๕๔%
จำนวนผู้ใช้ส่วนบริการนักท่องเที่ยว (คน/วัน)		๓๔๓	๓๙๘	ใช้นักท่องเที่ยว เข้าหาด
ความต้องการน้ำใช้ต่อวัน (ลบ.ม./วัน)		๑๖๒.๖	๑๘๘.๘	๒๐๐ ลิตร/คน/วัน
ปริมาณน้ำทิ้ง (ลบ.ม./วัน)		๑๖๒.๖	๑๘๘.๘	๒๐๐ ลิตร/คน/วัน
ปริมาณขยะและสิ่งปฏิกูล (ลบ.ม./วัน)		๐.๘๘๖	๑.๐๒๙	๑.๐๙ ลิตร/คน/วัน

(๒.๓) บริการสาธารณะ ทาดละไมไม่มีไฟฟ้า, ประปา, ถนนเข้าหาด และบริการใด ๆ ของรัฐเลยนอกจากถนนเข้าคินตา-คินยาย ซึ่งเจ้าของที่ดินยอมให้สุขาภิบาลเกาะสมุยพัฒนาพื้นผิวจราจรเท่านั้น ประชาชนและผู้ประกอบการต้องใช้น้ำจากบ่อน้ำตื้น ผลิตไฟฟ้าใช้เอง และทำถนนลำลองขนาด ๔ เมตรผ่านสวนมะพร้าวเข้าหาด ๒-๓ เส้นทาง การเดินทางเข้าหาดละไมสามารถใช้บริการรถโดยสารสาธารณะ (สองแถว) และรถยนต์ส่วนตัวได้

(๓) กรอบการพัฒนา

(๓.๑) จุดประสงค์หลักของการพัฒนาหาดละไม เพื่อให้ เป็นแหล่งรองรับนักท่องเที่ยวพักผ่อนและไป-กลับ รองจากหาดเฉวง โดยมีชายหาดที่สะอาด สวยงาม และคินตา-คินยาย เป็นจุดสนใจหลัก

(๓.๒) นโยบายในการพัฒนามุ่งให้หาดละไม เป็นชายหาดพัฒนาก้าวหน้า เช่นเดียวกับหาดเฉวง มีบริการที่ได้มาตรฐานรองรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ มีบรรยากาศเป็นเอกลักษณ์ของเกาะสมุยและค่อนข้างสงบ แต่ให้มีกิจกรรมแบบสนุกสนานบ้าง และเน้นให้คินตา-คินยาย เป็นศูนย์รวมของจุดแวะเที่ยว และให้การศึกษาด้านธรรมชาติแก่นักท่องเที่ยว

(๓.๓) เป้าหมายการพัฒนาให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวขึ้นต่อ ๑๒๕,๑๖๒ และ ๑๔๕,๓๔๕ คน ในปี ๒๕๓๔ และ ๒๕๓๕ ตามลำดับ ซึ่งจะเป็นนักท่องเที่ยวพักผ่อน ๓๓,๖๒๖ คน และ ๓๕,๐๔๘ คน มีห้องพัก ๖๒๖ ห้อง และ ๗๒๘ ห้อง ตามลำดับ บริการที่พักจะพยายามให้มีห้องพักชั้นหนึ่ง สอง และสาม ในสัดส่วนร้อยละ ๒๐, ๓๐ และ ๕๐ ตามลำดับ

นอกจากนั้น ให้คินตา-คินยายและส่วนบริการนักท่องเที่ยวสามารถรับนักท่องเที่ยวไป-กลับได้เฉลี่ยวันละ ๓๕๘ คน ในปี ๒๕๓๕

(๓.๔) กลยุทธ์ในการพัฒนาจึงมีดังนี้

- วางแผนและกำหนดมาตรการการใช้ประโยชน์ที่ดิน สิ่งแวดล้อม และสิ่งก่อสร้าง
- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการขยายตัว และการลงทุนภาคเอกชน
- ส่งเสริมและสนับสนุน ตลอดจนควบคุมการลงทุนภาคเอกชน

- วางมาตรการประสานการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ
- เร่งประชาสัมพันธ์ชักจูงให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเพิ่มขึ้น

การพัฒนาด้านกายภาพให้ยึดถือรูปแบบและมาตรฐานการพัฒนาชายหาด
 ก้าวหน้าที่กำหนดไว้ในหัวข้อ ๖.๒.๑ เป็นแนวทาง

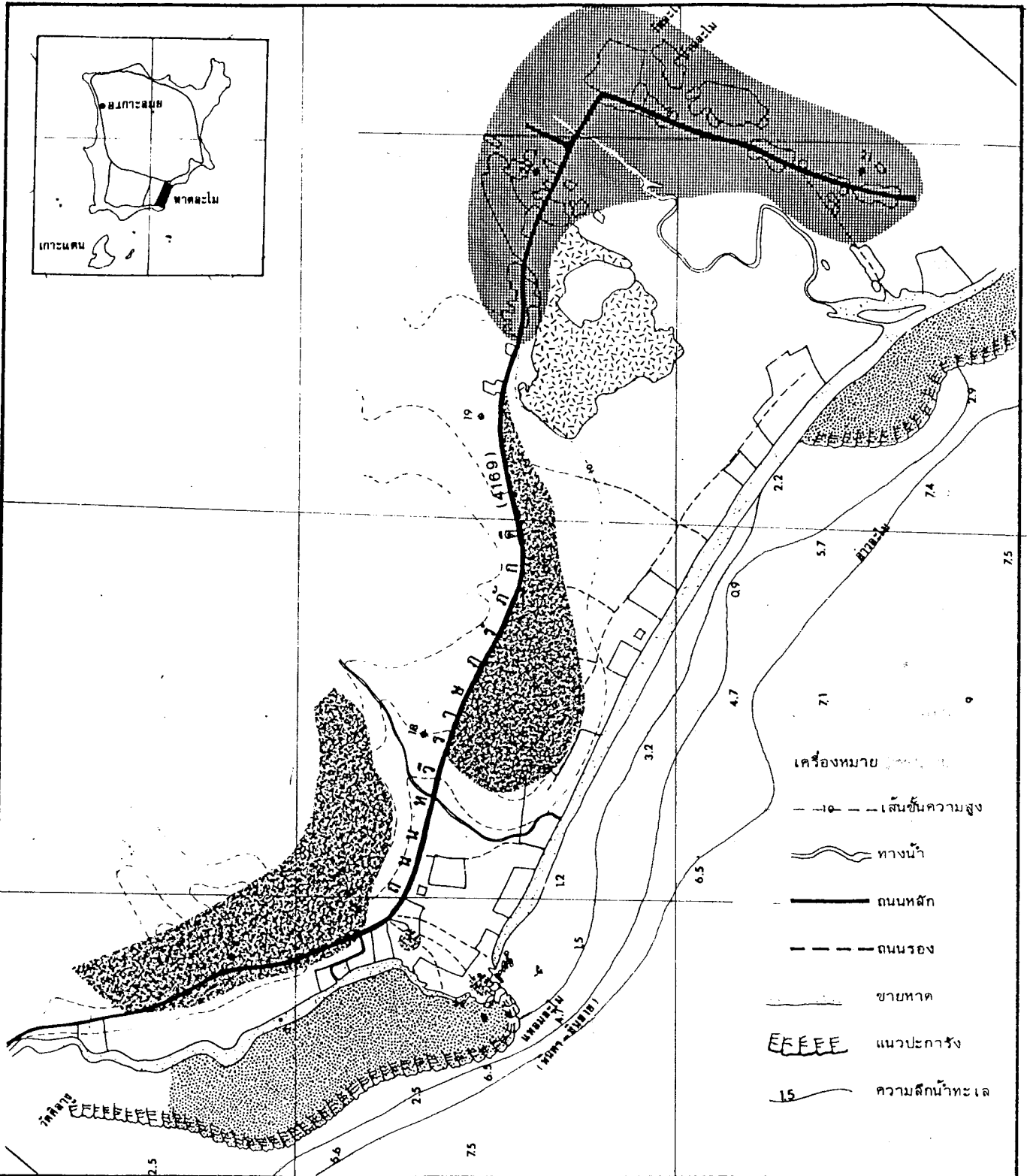
(๔) แผนการพัฒนาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

(๔.๑) แนวความคิดพื้นฐานการพัฒนา

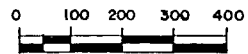
- ให้หาดละไม่มีกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเพียงพอ และแบ่งส่วนการใช้
 ที่ดินอย่างเหมาะสม โดยพยายามคงรักษาสภาพสิ่งแวดล้อมที่เป็นเอกลักษณ์ของชายหาดไว้
- จัดแบ่งความหนาแน่นของสถานที่พักให้แตกต่างกัน ๓ ระดับ คือ
 หนาแน่นมาก ปานกลาง และน้อย โดยคำนึงถึงสภาพพื้นที่และข้อจำกัดต่าง ๆ
- จัดบริเวณรองรับนักท่องเที่ยวไป-กลับ โดยไม่ให้เกิดการรบกวน
 นักท่องเที่ยวพักแรม โดยให้มีส่วนบริการชายหาดและกิจกรรมอื่น ๆ รวมทั้งจุดแวะเที่ยวและสวน
 สาธารณะบริเวณหินตา-หินยาย
- จัดให้มียานพาหนะบริการ สำหรับเป็นที่รวมแหล่งบันเทิงอย่างเป็น
 สัดส่วน รวมทั้งให้มีสโมสรกีฬา
- จัดทางเข้า, การกระจายนักท่องเที่ยว และบริการพื้นฐานอย่าง
 เพียงพอ

(๔.๒) ทางเลือกในการพัฒนาทางกายภาพ จากการพิจารณาพื้นที่กรรมสิทธิ์ที่ดิน
 และข้อจำกัดในการพัฒนา (รูปที่ ๖.๑๔) จะเห็นได้ว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวให้พัฒนาตลอดแนว
 ชายหาดโดยมีหินตา-หินยายเป็นจุดแวะเที่ยว เน้นเขาดบริเวณ กม.๑๔ ให้สวนสภาพไว้ และเป็น
 ที่ตั้งโรงประปา เพื่อจ่ายน้ำไปยังบริเวณชายหาดและชุมชน บริเวณปากคลองละไม่ให้สวนสภาพไว้
 และเป็นจุดที่ตั้งของโรงกำจัดน้ำทิ้งก่อนปล่อยลงสู่ทะเล ส่วนบริเวณพัฒนาการท่องเที่ยวพิจารณาได้
 ๒ แบบ (รูปที่ ๖.๒๐) คือ

แบบ ก ให้มีส่วนบริการนักท่องเที่ยวเพียงแห่งเดียวบริเวณหินตา-หินยาย
 โดยให้พื้นที่ทางเข้าหินตา-หินยายเป็นสวนสาธารณะ เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจเพียงอย่างเดียว บริเวณ-

รูปที่ ๖.๑๔ พื้นที่ที่เป็นข้อจำกัดการพัฒนาการท่องเที่ยว
หาดละไม

พื้นที่ที่เป็นข้อจำกัดการขยายตัว

สัญลักษณ์

- ชุมชน
- เณินเขา
- หินา
- แนวปะการัง

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี

MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

ส่วนบริการนักท่องเที่ยวอยู่ทางเหนือแบ่งเป็น ๓ ส่วน คือ ด้านติดชายหาดเป็นส่วนบริการชายหาด ศาลาและลานอเนกประสงค์ และร้านค้าย่อย ส่วนที่ ๒ ติดถนนรอบเกาะ เป็นย่านพาณิชยกรรม และที่จอดรถ ส่วนอีกข้างของคลองเป็นสโมสรกีฬา อย่างไรก็ตาม บริเวณกึ่งกลางหาด (ท่าดูทรายบริษัททริจิตรภัณฑ์เดิม) ควรมีส่วนบริการนักท่องเที่ยวขนาดเล็กไว้บริการด้วย บริเวณชายหาดตลอดแนวเป็นย่านที่พัก มีความลึกอย่างน้อย ๒๐๐ เมตร

ข้อดีของตัวแบบ - มีส่วนร่วมของกิจกรรมบริการนักท่องเที่ยว เพียงแห่งเดียว นักท่องเที่ยวสามารถให้บริการทุกอย่าง ผู้ลงทุนจะได้ประโยชน์อย่างเต็มที่

- มีส่วนสาธารณะและสามารถสงวนบริเวณหินตา-หินยาย โดยไม่มีกิจกรรมอื่นรบกวน
- เกิดความเป็นสัดส่วนและกิจกรรมระหว่างผู้พักผ่อน และนักท่องเที่ยวไป-กลับ ไม่รบกวนกัน

ข้อด้อยของตัวแบบ - การพัฒนาปฏิบัติได้ยาก เพราะบริเวณใกล้หินตา-หินยาย เป็นตำแหน่งที่ดีที่สุดและมีการพัฒนาสูงอยู่แล้ว การเปลี่ยนการใช้ที่ดินอาจยุ่งยากหรือล่าช้า

แบบ ข ให้มีส่วนบริการนักท่องเที่ยว ๒ แห่ง คือ บริเวณหินตา-หินยาย และบริเวณท่าดูทรายบริษัททริจิตรภัณฑ์เดิม (กึ่งกลางหาด) โดยบริเวณหินตา-หินยายให้เป็นจุดแวะเที่ยว, บริเวณพักผ่อน, พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา และร้านค้าย่อย บริเวณกึ่งกลางหาดเป็นส่วนบริการนักท่องเที่ยวบริการชายหาด และให้มีย่านพาณิชยกรรม และสโมสรกีฬาดังอยู่ด้านใน บริเวณตลอดแนวชายหาดที่เหลือเป็นบริเวณที่พักลึกเข้ามาอย่างน้อย ๒๐๐ เมตร

ข้อดีของตัวแบบ - กระจายส่วนบริการทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเลือกใช้ได้

- ง่ายต่อการพัฒนา เพราะเป็นการขยายจากสภาพการพัฒนามาที่เป็นอยู่เดิม

ข้อด้อยของตัวแบบ - การกระจายนักท่องเที่ยวไป-กลับ อาจเกิดการรบกวนผู้พักผ่อนได้

- กระจายส่วนบริการ ทำให้กระจายนักท่องเที่ยว อาจทำให้ผู้ลงทุนในส่วนบริการมีลูกค้าลดลง ซึ่งอาจทำให้การขยายตัวเป็นไปได้ช้า

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบแล้วตัวแบบ ก มีส่วนดีกว่า แต่มีความยุ่งยากในการพัฒนามากกว่าส่วนตัวแบบ ข มีความเหมาะสมในการปฏิบัติอย่าง เป็นขั้นตอนได้มากกว่า ทั้งด้าน การพัฒนาส่วนบริการและการพัฒนาถนน แม้ว่าอาจเกิดความขัดแย้งในการใช้พื้นที่หาทรายบ้าง ดังนั้น การพัฒนาจึงควรเป็นการพัฒนาตามตัวแบบ ข

(๔.๓) แผนการใช้ที่ดิน รูปที่ ๖.๒๑ เป็นแผนการใช้ที่ดินตามตัวแบบ ข ซึ่งมีกรอบการใช้ที่ดินดังนี้

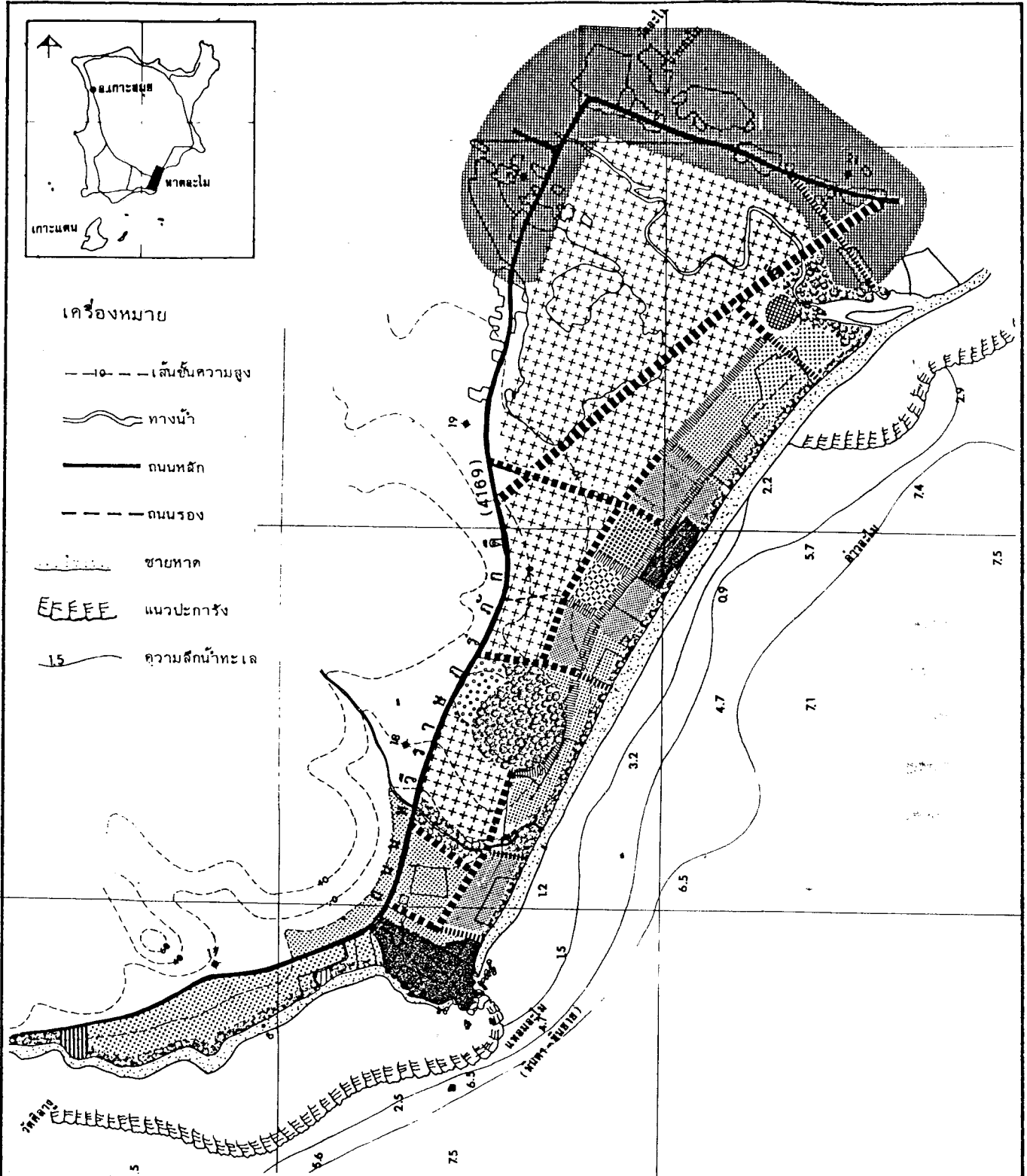
- ก) ย่านที่พักหนาแน่นมาก เนื้อที่ ๓๓ ไร่ จำนวน ๒๖๔ ห้อง
 ย่านที่พักหนาแน่นปานกลาง เนื้อที่ ๗๒ ไร่ จำนวน ๓๔๔ ห้อง
 ย่านที่พักหนาแน่นน้อย เนื้อที่ ๖๐ ไร่ จำนวน ๒๔๐ ห้อง

บริเวณย่านที่พักแรมจัดพื้นที่ไว้ ๑๖๕ ไร่ รองรับนักท่องเที่ยวกว่า ๑๐ ปี จัดให้มีความหนาแน่น ๓ ระดับ โดยให้ความสำคัญของย่านที่พักหนาแน่นปานกลางมากที่สุด คือมีห้องพักถึง ๓๔๔ ห้อง ซึ่งรูปแบบโดยทั่วไปควรเป็นบังกาโลว์ที่ปรับปรุงคุณภาพดีขึ้นกว่าปัจจุบัน บริเวณที่พักหนาแน่นสูง อาจเป็นที่พักแบบเรือนแถว ๒-๓ ชั้น หรือแบบคอมเพล็กซ์ ส่วนย่านที่พักหนาแน่นต่ำควรมีสภาพเป็นบังกาโลว์ตั้งห่าง ๆ หรือแคมป์ก็ได้ การขยายตัวของที่พักให้เป็นไปตามสภาพตลาด โดยรัฐควบคุมความหนาแน่นและการใช้ที่ดิน รูปแบบ และมาตรฐานของอาคาร

ปัญหาของย่านที่พักคือการปรับปรุงให้ได้มาตรฐานที่กำหนด ซึ่งอาจจำเป็นต้องมีมาตรการผ่อนปรนในระยะแรก

- ข) ส่วนท่องเที่ยวหินตา-หินยาย เนื้อที่ ๑๗.๕ ไร่
 ส่วนบริการนักท่องเที่ยว เนื้อที่ ๑๐ ไร่
 ย่านพาณิชยกรรม (แหล่งบันเทิง) เนื้อที่ ๑๐ ไร่
 สโมสรกีฬา เนื้อที่ ๗.๕ ไร่

บริเวณหินตา-หินยายประกอบด้วยที่จอดรถประมาณ ๑๕ คัน
 ร้านอาหาร ร้านค้าย่อยประมาณ ๒๐ ร้าน ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว พิพิธภัณฑ์ ศาลาพักผ่อน ลานอเนกประสงค์ ห้องน้ำส้วม และบ้านพักเจ้าหน้าที่จุนได้ทั้งสิ้นประมาณ ๓๕๐ คนต่อหนึ่งช่วงเวลา การได้มาซึ่งที่ดินเพื่อการพัฒนาหินตา-หินยายมี ๒ แนวทาง คือ ให้เอกชนเจ้าของที่ดินมีส่วนร่วมในการลงทุนพัฒนา หรือรัฐเวนคืนที่ดินบริเวณนี้เพื่อการพัฒนาและอนุรักษ์หินตา-หินยาย

รูปที่ ๖.๒๑ แผนการใช้ที่ดินในอนาคต หาดละไม

สัญลักษณ์		
ดนรอบ เกาะคีตใหม่	ส่วนบริการนักท่องเที่ยว	โรงประปา
ถนนหลัก	ที่ศึกษาแน่นมาก	สโมสรกีฬา
ดนชายหาด	ที่ศึกษาแน่นปานกลาง	ที่สงวน/ถอนรัน
ถนนย่อย/ทางเท้า	ที่ศึกษาแน่นน้อย	บ่อกำจัดน้ำทิ้ง
	จุดชุมชนท้องถิ่น	พายุชงคราม
		ที่ปลูกตามสภาพ

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAI AND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

ส่วนบริการนักท่องเที่ยวประกอบด้วย ที่จอดรถ ๓๐-๕๐ ที่ ร้านค้าย่อย ร้านอาหาร ศาลาเอนกประสงค์ ลานเปิดโล่ง, ส่วนบริการชายหาดและกีฬาทางน้ำ จุดคนประมาณ ๕๐๐ คน (เมื่อพัฒนาเต็มที่) ด้านในจัดเป็นย่านพาณิชยกรรมเพื่อเป็นศูนย์รวมของการค้าและบริการต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแหล่งบันเทิง เช่น โรงมหรสพ, บาร์, ไนท์คลับ, ร้านอาหาร (มีดนตรี)

สโมสรกีฬาเป็นศูนย์รวมของกีฬาทั้งในร่มและกลางแจ้ง เช่น สนามเทนนิส แบดมินตัน กอล์ฟเล็ก ปิงปอง ตลอดจนเกมส์และการบริหารร่างกายต่าง ๆ ซึ่งสามารถพัฒนาเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว (และประชาชนท้องถิ่น) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้พักผ่อนในสถานที่พักผ่อน ๒ และ ๓ ซึ่งไม่มีบริการเหล่านี้

ค) พื้นที่สงวนเนินเขา กม.๑๘ เนื้อที่ ๓๐ ไร่

แนวฉนวนสีเขียว คู, คลอง เนื้อที่ ๑๗.๕ ไร่

แนวถอยร่น (รวมถนนชายหาด) เนื้อที่ ๒๘ ไร่

บริเวณเนินเขา กม.๑๘ มีสภาพเป็นป่าโปร่งให้สงวนไว้และจัดให้เป็นที่ตั้งของโรงประปา ส่วนคู, คลอง และริมชายหาด จัดเป็นแนวพื้นที่สีเขียวปราศจากอาคาร

ง) ถนนสายรอบเกาะตัดใหม่ยาว ๑๓ กม. เนื้อที่ ๑๐ ไร่

ถนนเข้าพื้นที่และถนนสายในเส้นหลัก ยาว ๒ กม. เนื้อที่ ๑๔ ไร่

ถนนเข้าหาด ๕ สาย ยาว ๖๐๐ เมตร เนื้อที่ ๓.๒๐ ไร่

ถนนย่อยหรือทางเท้า ยาว ๑.๔ กม. เนื้อที่ ๑๒ ไร่

ถนนเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ เป็นเส้นทางนำนักท่องเที่ยวและสาธารณูปโภคอย่างอื่น เข้าสู่พื้นที่พัฒนา เนื่องจากถนนสายรอบเกาะ กม.๑๘-๒๑ ผ่านเข้าไปในชุมชนในอนาคต เมื่อมีการจราจรคับคั่งขึ้น จะเป็นผลเสียต่อการพัฒนาชุมชน จึงควรมีถนนตัดใหม่ เพื่อเลี่ยงชุมชนและให้ทางเข้าชายหาดสะดวกมากขึ้น

ทางเข้าชายหาดจัดให้เข้าได้ ๕ ช่องทาง โดยมีถนนเข้าส่วนบริการนักท่องเที่ยวเป็นช่องทางหลัก ถนนเส้นในขนานชายหาดให้สร้างขึ้นเพื่อกระจายนักท่องเที่ยวและนำบริการพื้นฐาน เข้าสู่พื้นที่พัฒนาอย่างทั่วถึง นอกจากนี้ให้มีถนนเข้าหาดทุก ๆ ระยะประมาณ ๕๐๐ เมตร ปลายถนนเข้าหาดมีที่จอดรถประมาณ ๑๐ คัน และมีบริการชายหาดรองรับด้วย

จ) โรงผลิตน้ำประปา เนื้อที่ ๗.๕ ไร่

โรงบำบัดน้ำเสีย เนื้อที่ ๗.๕ ไร่

การผลิตน้ำประปาใช้ระบบการผลิตแบบกรองเร็ว โดยใช้น้ำดิบจากแหล่งน้ำ ๓ แห่ง คือ ฝ่ายละไม ฝ่ายคลองบางน้ำจืด และอ่างเก็บน้ำพรุบ้านหาญ แม้ว่าแหล่งน้ำดิบเหล่านี้มีระยะไกลจากโรงผลิตน้ำประปา แต่ประโยชน์ที่จะได้รับสามารถผลิตน้ำได้เพียงพอสำหรับการท่องเที่ยวและชุมชนในบริเวณนี้

ด้านการบำบัดน้ำเสียมีความจำเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะเมื่อนักท่องเที่ยวและประชากรจำนวนมากในอนาคต น้ำทิ้งทั้งหมดจึงควรได้รับการบำบัดก่อนปล่อยลงสู่ทะเล ดังนั้น บริเวณใกล้ปากคลองละไม เหมาะสมที่สุด เพราะเป็นจุดที่ต่ำสุด ใกล้ชุมชน และบริเวณท่องเที่ยว อย่างไรก็ตาม น้ำทิ้งจากบริเวณหินตา-หินยายและใกล้เคียง ต้องสูบส่งไปยังโรงบำบัดน้ำเสีย หรือมีโรงบำบัดขนาดเล็กอีกแห่งหนึ่งก็ได้

รูปที่ ๖.๒๒ ถึง ๖.๒๗ เป็นตัวอย่างการพัฒนาส่วนบริการนักท่องเที่ยว และหินตา-หินยาย

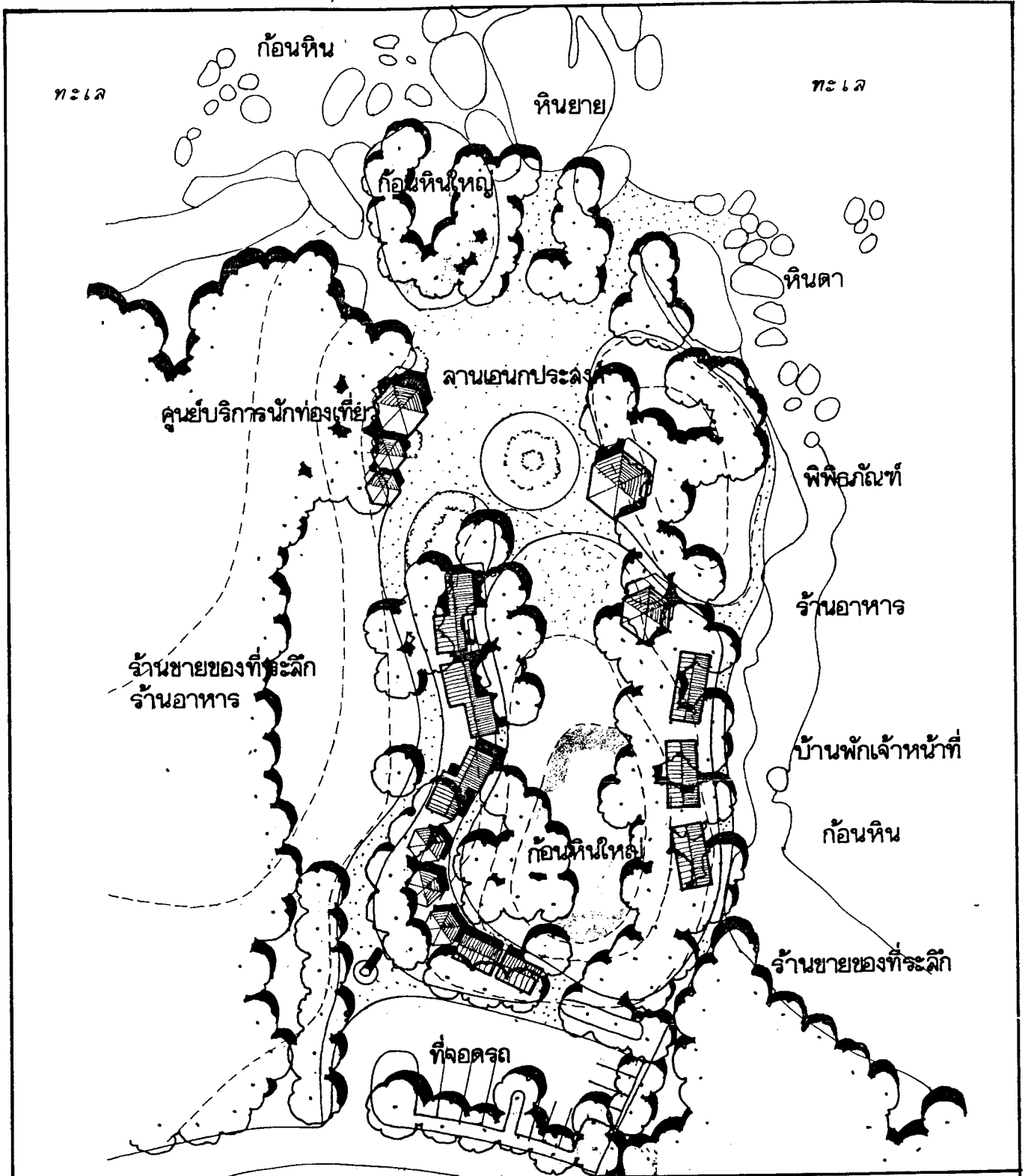
(๕) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

(๕.๑) ถนน ถนนรอบเกาะคีตใหม่ให้พัฒนาตามมาตรฐานกรมทางหลวง ส่วนถนนสายในให้พัฒนาตามรูปแบบและมาตรฐานที่กำหนดไว้ โดยแนวทางส่วนใหญ่ให้รักษาแนวถนนส่วนบุคคลเดิมเป็นหลัก พัฒนาจนสามารถเป็นถนนที่ใช้ได้ทุกฤดูกาล การขยายถนนอาจต้องใช้วิธีเวนคืนที่ดิน เพื่อให้การพัฒนารวดเร็วขึ้น

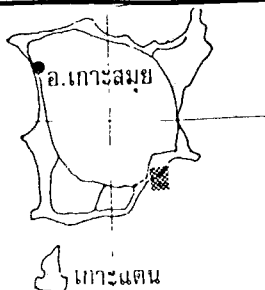
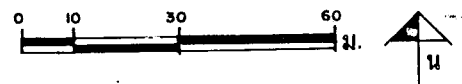
(๕.๒) ไฟฟ้า โทรศัพท ขยายบริการตามถนนสายในและถนนย่อย

(๕.๓) น้ำประปา ใช้ น้ำดิบจากฝ่ายละไม ฝ่ายบางน้ำจืด โดยต่อท่อขนาด ๘" มาถึงโรงประปา ปริมาณน้ำที่ได้อาจไม่เพียงพอเพราะแหล่งน้ำทั้ง ๒ จ่ายน้ำเพื่อชุมชนและการเกษตรด้วย ดังนั้น ควรสูบน้ำจากพรุบ้านหาญ (โครงการพัฒนา คูตารางที่ ๖.๘ รูปที่ ๖.๒๘) ส่งมายังโรงผลิตน้ำประปา

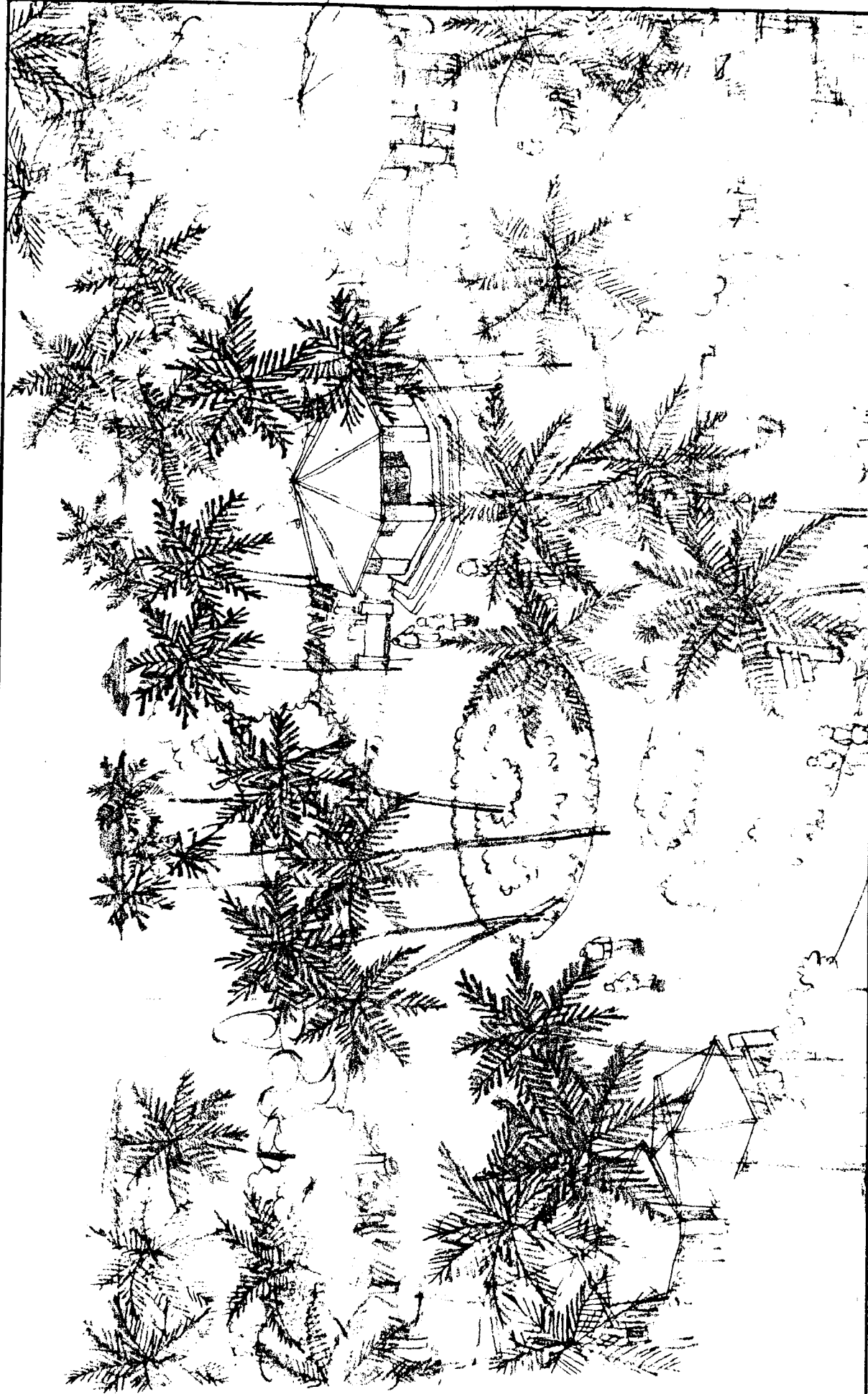
(๕.๔) การบำบัดน้ำเสีย น้ำทิ้งจากการท่องเที่ยวจะมีประมาณ ๑๖๒.๖ ลบ.ม. และ ๑๔๘.๘ ลบ.ม. ต่อวันในปี ๒๕๓๔ และ ๒๕๓๘ ตามลำดับ รวมปริมาณน้ำทิ้งจากชุมชนละไม

รูปที่ ๖.๒๒ ผังตัวอย่างการพัฒนาหินตา-หินยาย

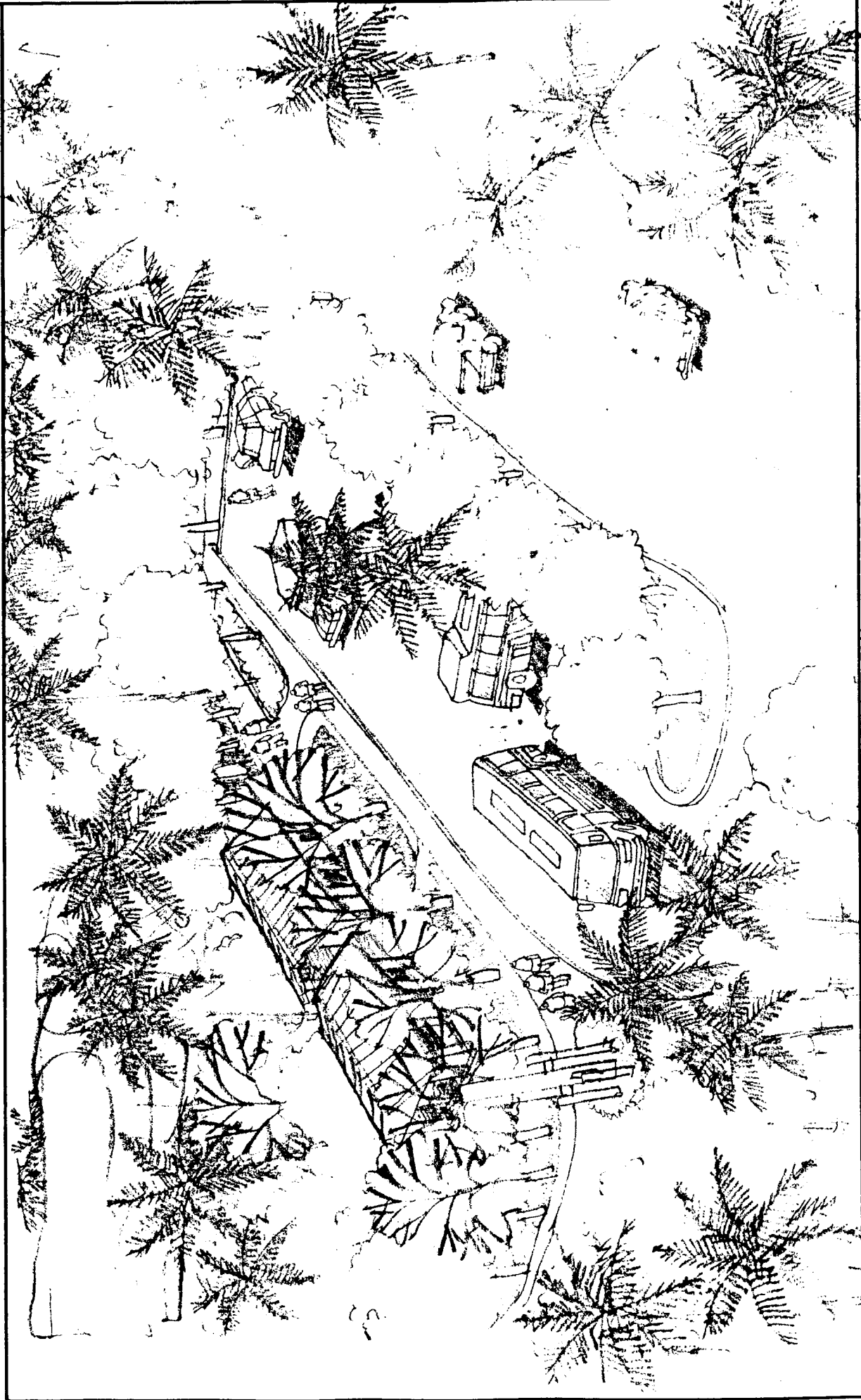

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
 เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
 MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
 KO SAMUI / SURATTHANI
 สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
 THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

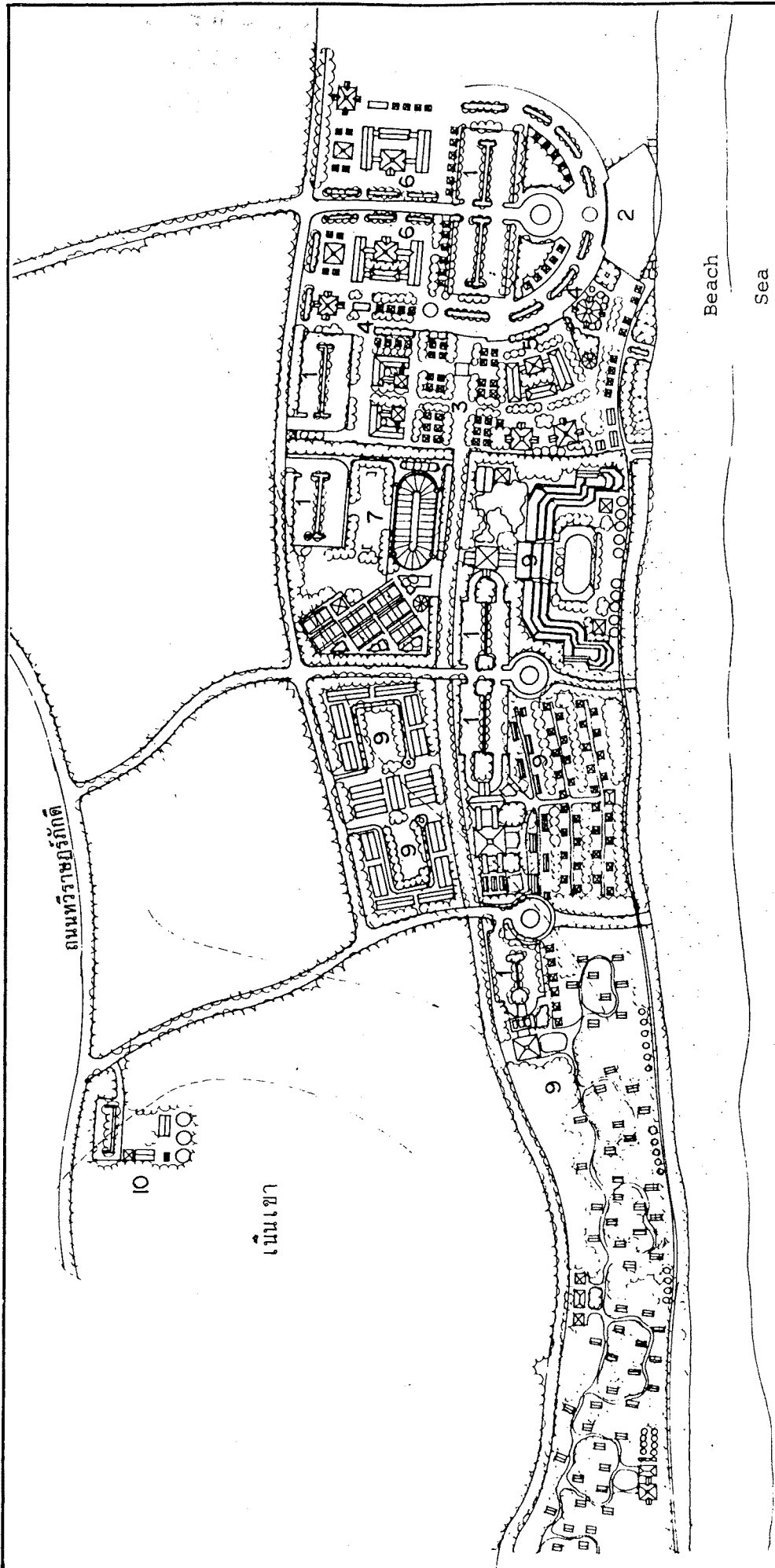
แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
 เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี KO SAMUI / SURATTHANI

รูปที่ ๖.๒๓ ที่ศัณยภาพลานเอนกประสงค์ ฝั่งตา-หินยาย

แผนผังพัฒนาการท่องเที่ยว MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี KO SAMUI / SURATTHANI

รูปที่ ๖.๒๔ ทัศนียภาพจำลอง ดินตา-ดินยาย

- 1. Parking
- 2. Plaza
- 3. Shopping Area
- 4. Tourist Centre
- 5. Multipurpose Hall
- 6. Commercial Area
- 7. Sport Club
- 9. Hotel or Bangalow
- 10. Water Supply

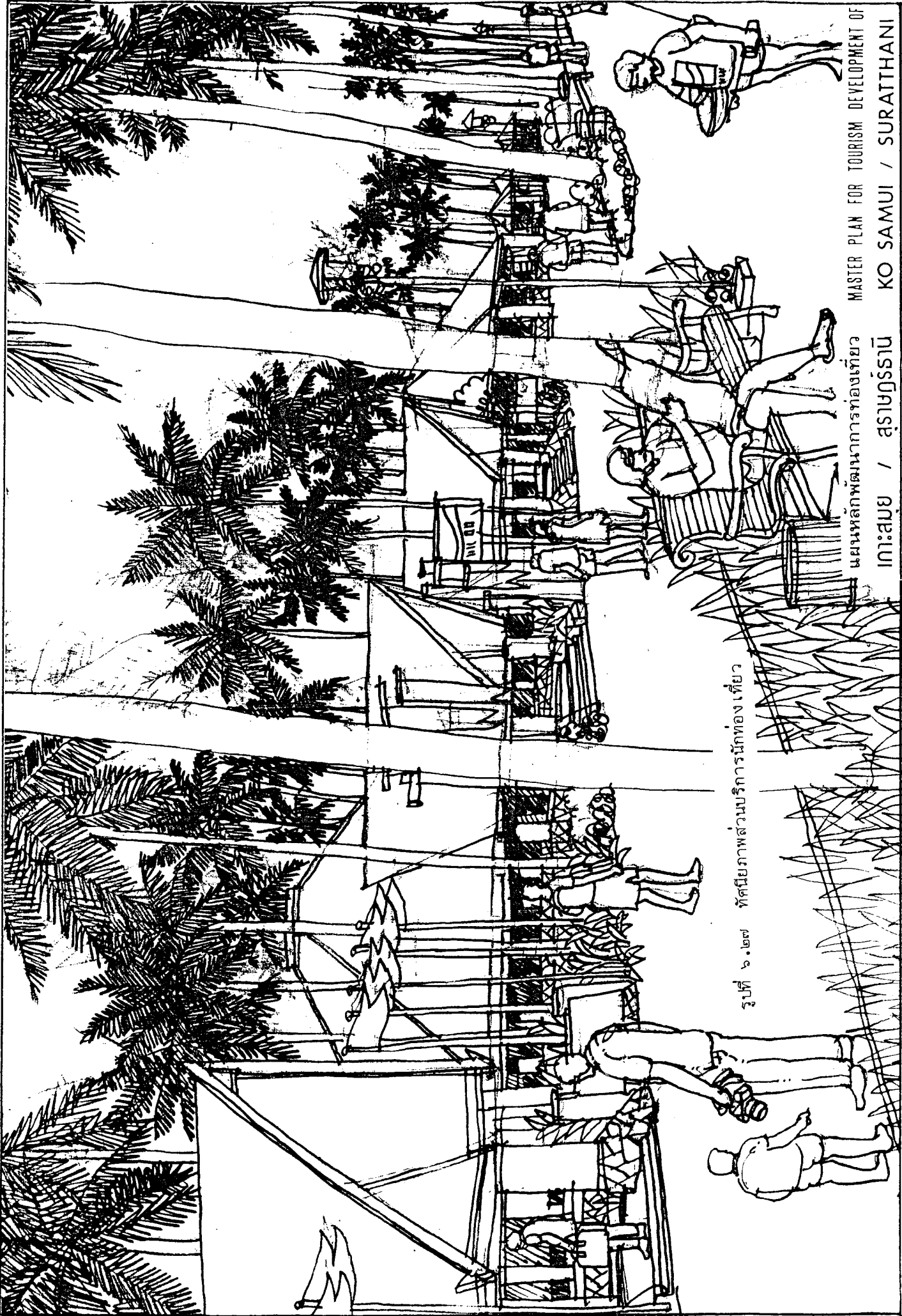
แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI

รูปที่ ๖.๒๕ ตัวอย่างผังการใช้ที่ดินบริเวณส่วนบริการนักท่องเที่ยว
หาดละไม

แผนพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI

รูปที่ ๖.๒๖ ทิศนิยมภาพหาดละไมในอนาคต

รูปที่ ๖.๒๗ ทศนิยมภาพส่วนบริการนักท่องเที่ยว

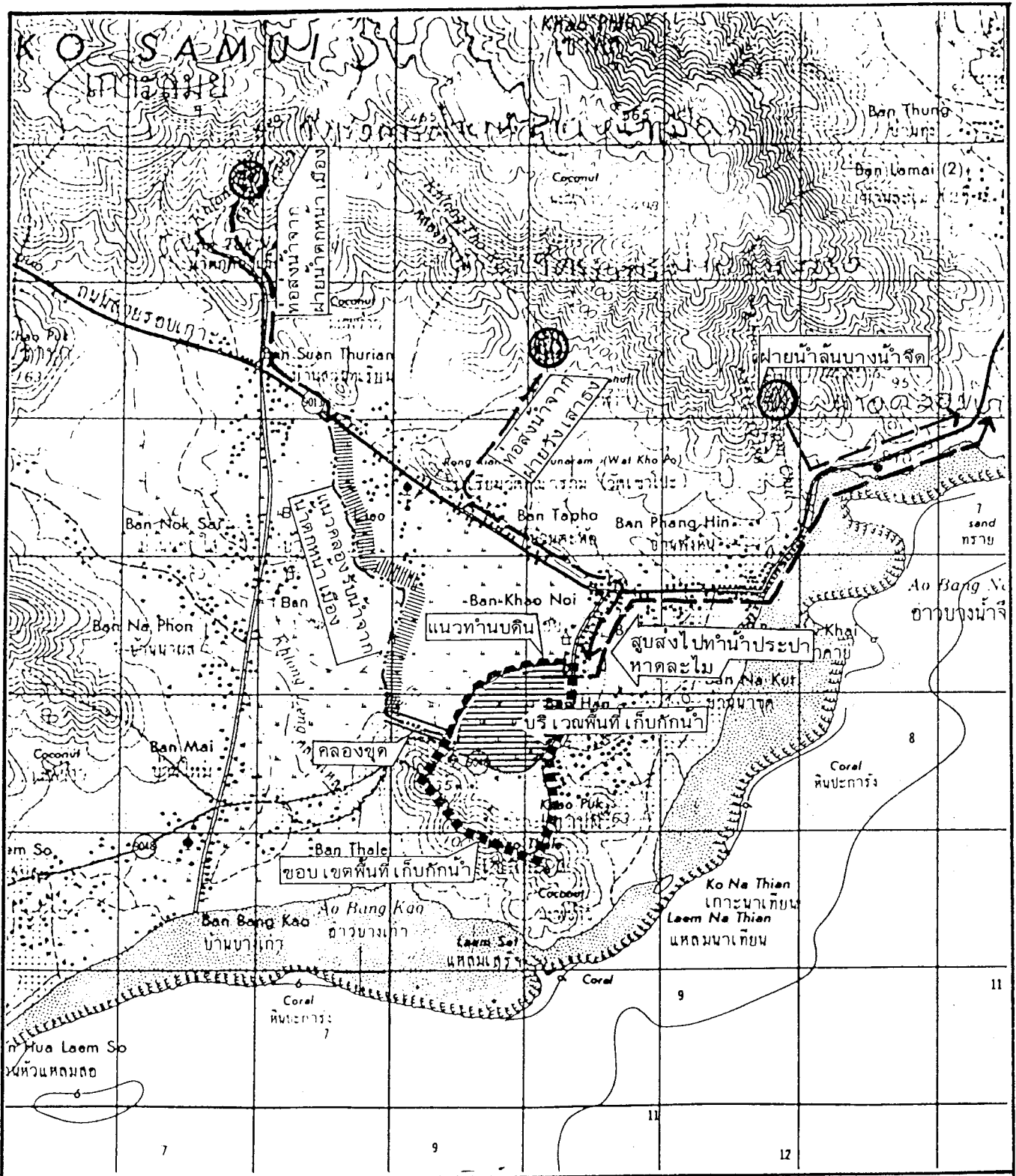
แผนพัฒนาการท่องเที่ยว
 เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
 MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
 KO SAMUI / SURATTHANI

ตารางที่ ๖.๘ รายละเอียดโครงการพัฒนาแหล่งน้ำดิบหมู่บ้านหาญ

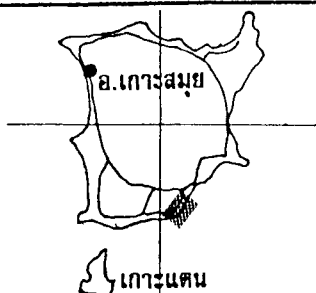
รายการ	หน่วย	ข้อมูล
๑. ที่ตั้งและลักษณะโครงการ ที่ตั้ง ประเภทโครงการ สภาพเดิม		หน้าเมือง อ่างเก็บน้ำที่ลุ่ม พรุสาธารณะ
๒. สภาพทางอุทกวิทยา พื้นที่รับน้ำฝน	กม. ^๒	๐.๕๐
ปริมาณฝนตกเฉลี่ยทั้งปี	มม.	๑,๕๓๔.๗
ปริมาณน้ำไหลลงอ่างทั้งปี	ล้าน ลบ.ม.	๐.๖๗๘
ปริมาณน้ำไหลลงอ่างหน้าฝน	ล้าน ลบ.ม.	๐.๖๑๖
ปริมาณน้ำไหลลงอ่างหน้าแล้ง	ล้าน ลบ.ม.	๐.๐๖๒*
ความสูงทำนบดินหรือเขื่อนดิน	ม.	๒.๗๕
ความยาวทำนบดินหรือเขื่อนดิน	ม.	๑,๒๐๐
ระดับสันทำนบดินหรือเขื่อนดิน	ม. รทก.	+๑๐.๐๐
ระดับน้ำสูงสุด	ม. รทก.	+๕.๕๐
ระดับน้ำเก็บกัก	ม. รทก.	+๕.๐๐
พื้นที่ผิวน้ำในอ่างที่ระดับเก็บกัก	กม. ^๒	๐.๕๐
ปริมาณน้ำระเหยจากอ่างทั้งปี	ล้าน ลบ.ม.	๐.๖๘๗
ปริมาณน้ำระเหยจากอ่างหน้าฝน	ล้าน ลบ.ม.	๐.๓๑๘
ปริมาณน้ำระเหยจากอ่างหน้าแล้ง	ล้าน ลบ.ม.	๐.๓๖๙
ความจุของอ่างที่ระดับเก็บกัก	ล้าน ลบ.ม.	๐.๓๓๓
ปริมาณเก็บกักใช้การได้	ล้าน ลบ.ม.	๐.๒๖๖
ปริมาณน้ำดิบใช้การในช่วงหน้าแล้ง	ล้าน ลบ.ม.	๐.๒๔๔
๓. ราคาค่าก่อสร้าง		
งานทำนบดินหรือเขื่อนดิน	บาท	๑,๔๓๖,๑๖๐
งานอาคารน้ำล้นและอาคารประกอบอื่น	บาท	๑๔๓,๘๖๐
งานท่อหรือคลองรับน้ำสู่อ่าง	บาท	๒๐๐,๐๐๐
รวมราคา	บาท	๑,๗๘๐,๐๐๐

หมายเหตุ * ในฤดูแล้งสามารถผันน้ำจากโครงการชลประทานวังเสาชองและน้ำตกหน้าเมือง
ได้อีก ๐.๒๔๕ ล้าน ลบ.ม.

รายละเอียดดูในภาคผนวกที่ ๖.๑

รูปที่ ๖.๒๕ แหล่งน้ำดิบสำหรับการผลิตน้ำประปาหาดละไม

แผนแม่บทพัฒนาระบบการท่องเที่ยวย
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENCE AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

อีกประมาณ ๑๔๒ ลบ.ม. จะมีน้ำทิ้งเพื่อการบำบัดประมาณ ๓๘๐ ลบ.ม. ระบบบำบัดแบบ Aerobic Pond ใช้เนื้อที่ ๓.๖ ไร่ เมื่อรวมพื้นที่สำนักงาน, คันดินที่เว้นว่างเพื่อการขยายและลดกลิ่นรบกวน ควรมีเนื้อที่ประมาณ ๗.๕ ไร่

(๕.๕) การกำจัดขยะ ปริมาณขยะประมาณ ๐.๘๘ ลบ.ม. ต่อวัน จำเป็นต้องมีบริการเก็บขนขยะโดยสุขาภิบาลทุกวัน และควรมีแหล่งกำจัดขยะรวมทั้งเกาะ

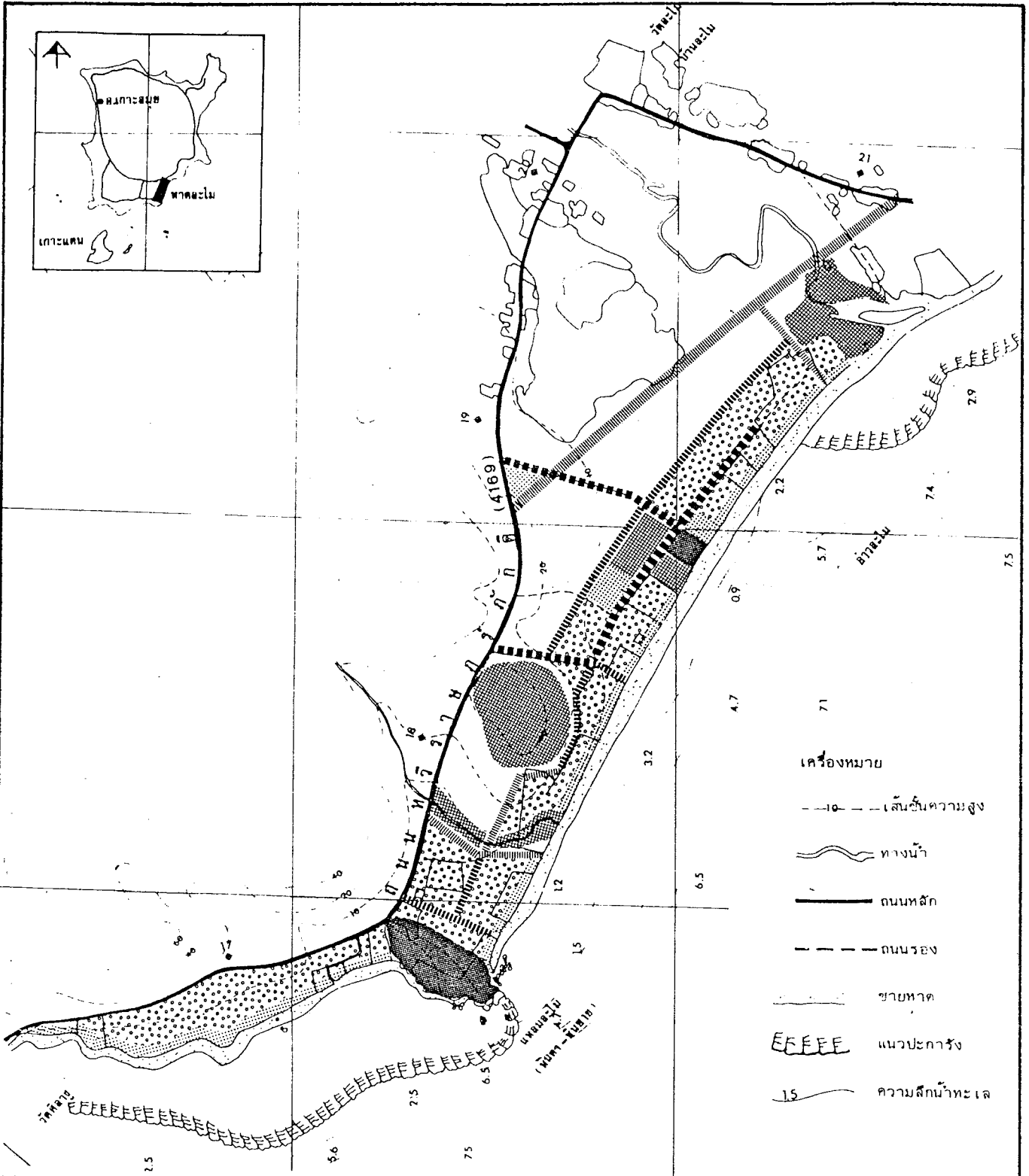
(๖) ขั้นตอนการพัฒนา

การพัฒนากำหนดให้รัฐเริ่มลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการและกระตุ้นการลงทุนจากเอกชน ขั้นตอนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานจะมีส่วนช่วยในการควบคุมการขยายตัวด้วย ขั้นตอนการพัฒนาสามารถกำหนดได้ดังนี้

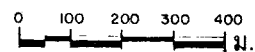
- ระยะที่ ๑ พัฒนาหินตา-หินยายและส่วนบริการนักท่องเที่ยวกลางหาด
พัฒนาทางเข้าหลัก กึ่งกลางหาด และถนนขนานหาดเดิม
พัฒนาโรงผลิตน้ำประปา
กำหนดระยะถอยร่นขั้นแรก ๕ เมตร
- ระยะที่ ๒ พัฒนาถนน เข้าพื้นที่ใกล้หินตา-หินยาย
พัฒนาถนนเส้นในสายหลัก
พัฒนาส่วนบริการนักท่องเที่ยวระยะ ๒
พัฒนาย่านพาณิชยกรรม
ปรับปรุงสวนสาธารณะ เนิน กม.๑๘ และริมคลอง
พัฒนาระบบบำบัดน้ำเสีย
กำหนดระยะถอยร่นขั้นที่ ๒ ๑๐ เมตร
- ระยะที่ ๓ สร้างถนนรอบเกาะตัดใหม่
พัฒนาถนนเข้าพื้นที่ส่วนที่เหลือ
พัฒนาที่หมายตา, สโมสรกีฬา และส่วนบริการนักท่องเที่ยวระยะที่ ๓
กำหนดระยะถอยร่นเต็ม ๑๕ เมตร และพัฒนาสวนสาธารณะชายหาด

ด้านการพัฒนาที่พัก เอกชนสามารถดำเนินการได้จากน้อยสู่มาก โดยไม่ควรมีความหนาแน่นเกินกว่าที่กำหนด

รูปที่ ๖.๒๔ แสดงขั้นตอนการพัฒนาหาดละไม ๓ ระยะ

รูปที่ ๖.๒๔ ขั้นตอนการพัฒนาหาดละไม

สัญลักษณ์

ถนนพัฒนาระยะที่ ๑	พื้นที่พัฒนาระยะที่ ๓
ถนนพัฒนาระยะที่ ๒	พื้นที่พัฒนาระยะที่ ๔
ถนนพัฒนาระยะที่ ๓	พื้นที่พัฒนาระยะที่ ๕
	พื้นที่พัฒนาบริการตามความเหมาะสม

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

๖.๓.๓ การพัฒนาหาดบ่อผุด

(๑) สภาพทั่วไปของหาดบ่อผุด

(๑.๑) ที่ตั้ง หาดบ่อผุดตั้งอยู่ทางตอนเหนือของเกาะสมุย บริเวณเส้นรุ้งที่ ๓๓° ๓๗' เหนือ และเส้นแวงที่ ๑๐๐° ๐๒' ตะวันออก ห่างจากที่ว่าการอำเภอประมาณ ๑๔ กม. บริเวณหาดทรายห่างจากถนนทวิราชจักรีวิถี (ถนนรอบเกาะ) ประมาณ ๓๐๐ เมตร

(๑.๒) สภาพชายหาด หาดบ่อผุดมีความยาวประมาณ ๓ กม. ในเขตอ่าวบ่อผุด ระหว่างแหลมไม้แก่นกับแหลมทราย บริเวณหาดทรายมีความกว้างประมาณ ๒๕ เมตร สภาพทรายขาวค่อนข้างหยาบ โดยเฉพาะบริเวณปลายสุดของหาด ความลาดชันต่ำ ชายหาดด้านตะวันออกมีแนวปะการัง ยาวจากแหลมไม้แก่นมาจนถึงปากคลองบางทาประมาณ ๑ กม.

(๑.๓) สภาพชายฝั่ง บริเวณชายฝั่งหาดบ่อผุดเป็นที่ราบชายฝั่ง มีความสูงประมาณ ๒ เมตร จากระดับน้ำทะเล บริเวณตะวันออกของพื้นที่มีคลองบางทา และชุมชนชาวประมงตลาดบ่อผุด บริเวณอื่น ๆ เป็นสวนมะพร้าวเกือบทั้งหมด

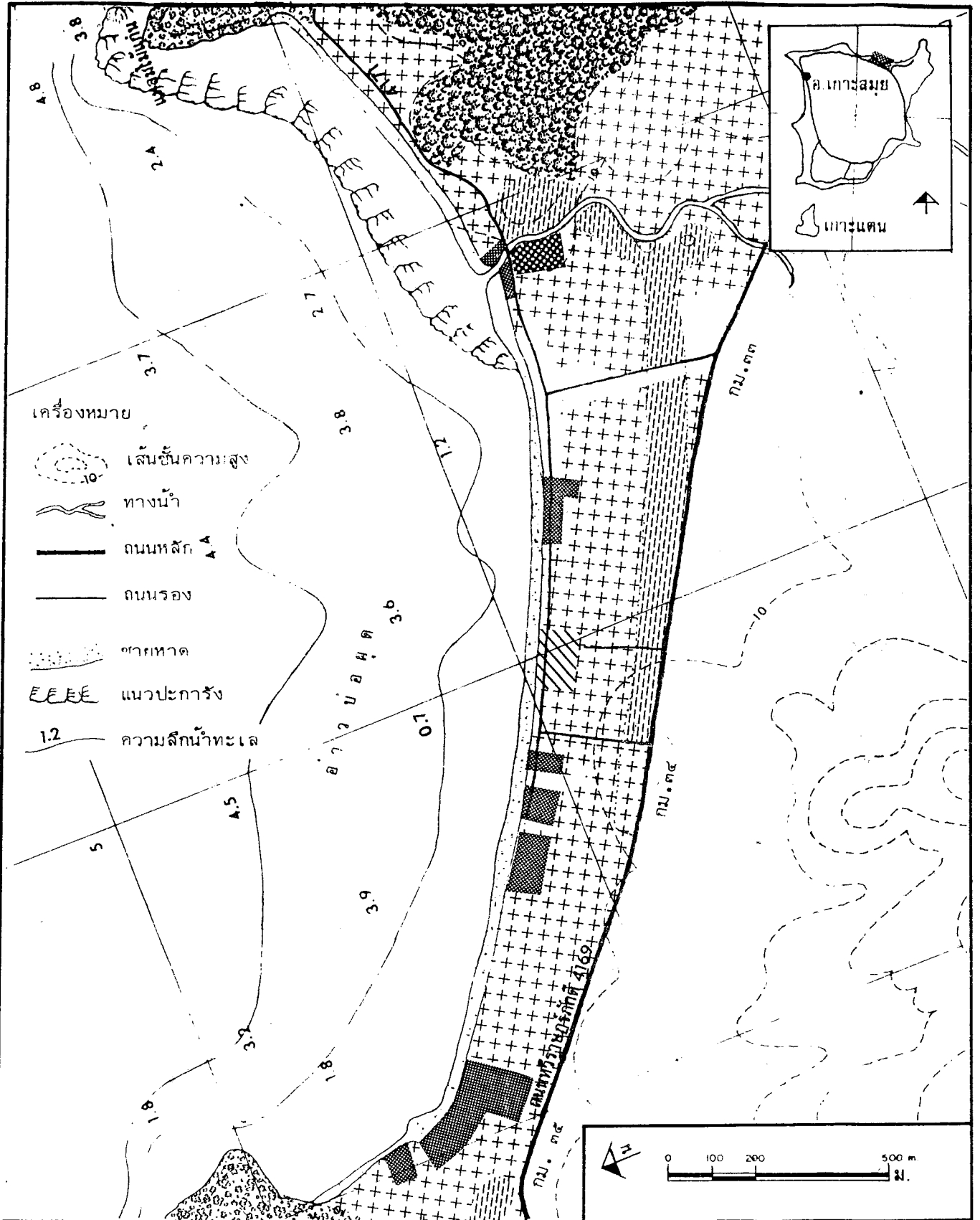
(๑.๔) พืชพรรณไม้ ต้นมะพร้าวเป็นพันธุ์ไม้หลักของพื้นที่

(๑.๕) การใช้ที่ดิน สวนมะพร้าวเป็นการใช้ที่ดินหลัก โดยบริเวณชายหาด ถูกดัดแปลงเป็นบังกาโลว์ที่พัก ด้านตะวันออกเป็นชุมชนตั้งอยู่ริมชายหาด และถนนไปบ้านปลายแหลม นอกจากนี้ หาดบ่อผุดเป็นที่ตั้งของสถานี่ทดลองพืชสวนอีกด้วย ดังแสดงในรูปที่ ๖.๓๐

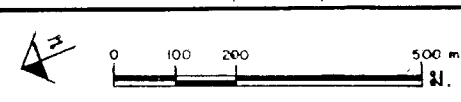
(๒) สภาพการท่องเที่ยวหาดบ่อผุด

(๒.๑) ตลาดการท่องเที่ยว ประมาณว่าในปี ๒๕๒๗ มีนักท่องเที่ยวมายังหาดบ่อผุดและบางรัก ๔๕,๖๒๒ เป็นผู้พักแรม ๑๖,๘๕๘ หรือคิดเป็น ๘๔,๒๕๐ คน-คืน ซึ่งเฉลี่ยเป็นผู้พักแรมวันละ ๒๓๑ คน ที่เหลือเป็นนักท่องเที่ยวที่ไม่พักแรมอีก ๒๘,๗๖๔ คน และได้พยากรณ์ว่าในปี ๒๕๓๔ และ ๒๕๓๕ จะมีนักท่องเที่ยวประมาณ ๖๑,๖๔๗ และ ๗๑,๕๘๘ คน เป็นนักท่องเที่ยวพักแรม ๑๑๒,๐๘๔ และ ๑๓๐,๑๖๐ คน-คืน ตามลำดับ (ตารางที่ ๖.๔)

(๒.๒) การบริการการท่องเที่ยว ในปี ๒๕๒๗ มีบังกาโลว์ที่พักในเขตหาดบ่อผุด ๑๑ แห่ง รวม ๑๕๔ ห้อง เป็นสถานที่พักชั้น ๒ มี ๑ แห่ง และชั้น ๓ อีก ๑๐ แห่ง ลักษณะอาคาร

	ราชการ		มะพร้าว
	โรงเรียน		ที่ลุ่ม
	พาณิชย์กรรม		เนินเขา-ป่าโปร่ง

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

ตารางที่ ๖.๔ การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวและความต้องการบริการต่าง ๆ
ในอนาคต ทาดบ่อผุด-บางรัก เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

	ปีปัจจุบัน พ.ศ. ๒๕๒๗	ปีพยากรณ์		หมายเหตุ การพยากรณ์
		พ.ศ. ๒๕๓๔	พ.ศ. ๒๕๓๙	
จำนวนนักท่องเที่ยว เกาะสมุย	๑๔๒,๓๑๗	๑๘๖,๘๐๙	๒๑๖,๙๓๖	
จำนวนนักท่องเที่ยว เข้าหาดบ่อผุด- บางรัก (คน)	๔๕,๖๒๒	๖๑,๖๔๗	๗๑,๕๘๙	ร้อยละ ๓๓ ไทย/เทศ = ๘๐/๒๐
เฉลี่ย คน/วัน	๑๒๕	๑๖๙	๑๙๖	
จำนวนผู้พักแรม (คน)	๑๖,๘๕๘	๒๒,๔๑๗	๒๖,๐๓๒	ร้อยละ ๑๒
คน-คืน	๘๔,๒๙๐	๑๑๒,๐๘๕	๑๓๐,๑๖๐	เฉลี่ย ๔ วัน/คน
เฉลี่ย คน/วัน	๒๓๑	๓๐๗	๓๕๗	
จำนวนนักท่องเที่ยว ไป-กลับ (คน)	๒๘,๗๖๔	๓๙,๒๓๐	๔๕,๕๕๖	ร้อยละ ๒๑
เฉลี่ย คน/วัน	๗๙	๑๐๗	๑๒๕	
รวมนักท่องเที่ยว ที่อยู่ในหาดบ่อผุด- บางรัก (คน-วัน)	๑๑๓,๐๕๔	๑๕๑,๓๑๕	๑๗๕,๗๑๖	
เฉลี่ย คน-วัน/วัน	๓๑๐	๔๑๔	๔๘๒	
ความต้องการห้องพัก (ห้อง)		๑๙๑	๒๒๒	พักห้องละ ๑.๖๑ คน
จำนวนห้องพักที่เหมาะสม (ห้อง)		๓๕๔	๔๑๑	อัตราการใช้เข้าพัก ๕๔%
จำนวนผู้ใช้ส่วนบริการ นักท่องเที่ยว (คน/วัน)		๑๐๗	๑๒๕	
ความต้องการน้ำใช้ต่อวัน (ลบ.ม./วัน)		๘๒.๘	๙๖.๔	๒๐๐ ลิตร/คน/วัน
ปริมาณน้ำทิ้ง (ลบ.ม./วัน)		๘๒.๘	๙๖.๔	๒๐๐ ลิตร/คน/วัน
ปริมาณขยะและสิ่งปฏิกูล (ลบ.ม./วัน)		๐.๔๕๑	๐.๕๒๕	๑.๐๙ ลิตร/คน/วัน

เป็นบังกาโลว์เดี่ยว สร้างด้วยวัสดุท้องถิ่น, หลังคามุงจาก มีห้องน้ำภายในและใช้ห้องน้ำรวมปะปนกัน
ราคาห้องพักตั้งแต่ ๗๐-๓๐๐ บาท มีผู้พักแรมเฉลี่ยห้องละ ๑.๗๔ คน อัตราการเข้าพักปี ๒๕๒๗
เป็นร้อยละ ๖๔.๖

นอกจากบริการด้านที่พัก ยังมีร้านอาหารเกือบเท่ากับจำนวนบังกาโลว์

(๒.๓) บริการสาธารณะ หาดบ่อผุดยังไม่มีไฟฟ้าและน้ำประปาสาธารณะ

ทุก ๆ บังกาโลว์มีถนน เข้าเป็นของตนเอง ถนนสาธารณะมีเฉพาะบริเวณสถานีทดลองพืชสวนถึง
ชุมชนบ่อผุด

(๓) กรอบการพัฒนา

(๓.๑) จุดประสงค์หลักของการพัฒนา เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่นิยมธรรมชาติ
และการเป็นอยู่อย่างง่าย ๆ มากกว่าความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างสมบูรณ์

(๓.๒) นโยบายการพัฒนา มุ่งให้หาดบ่อผุดเป็นชายหาดพัฒนาธรรมชาติที่มี
บริการสาธารณะแต่พอสมควร และรักษาบรรยากาศของ เกาะสมุยและความสงบไว้ให้มากที่สุด

(๓.๓) เป้าหมายการพัฒนา ให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวอย่างน้อย ๖๑,๖๔๗
และ ๗๑,๕๘๔ คน ในปี ๒๕๓๔ และ ๒๕๓๕ ตามลำดับ โดยเป็นผู้พักแรม ๒๒,๔๑๗ และ ๒๖,๐๓๒
คน-คืน ซึ่งจำเป็นต้องมีที่พักประมาณ ๓๕๔ และ ๔๑๑ ห้อง ในปี ๒๕๓๔ และ ๒๕๓๕ ตามลำดับ
(รวมหาดบางรัก) การพัฒนาบ้านที่พักรวมโรงแรมชั้น ๑ ก็ได้ แต่ต้องมีลักษณะและรูปแบบของ
อาคารและการใช้ที่ดินตามที่กำหนดไว้

(๓.๔) กลยุทธ์การพัฒนา

- วางแผนและกำหนดมาตรการควบคุมการใช้ที่ดิน สิ่งแวดล้อม
และการปลูกสร้างอาคาร

- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานแต่พอควร

- สนับสนุนการลงทุนภาคเอกชน โดยเฉพาะเอกชนท้องถิ่น

- วางมาตรการประสานงานการพัฒนาและการประชาสัมพันธ์

การพัฒนาทางกายภาพให้ถือมาตรฐานและรูปแบบที่กำหนดไว้ใน

หัวข้อ ๖.๒.๑ เป็นแนวทาง

(๔) แผนพัฒนาการใช้ที่ดิน

(๔.๑) แนวความคิดพื้นฐานการพัฒนา

- ให้หาดบ่อผุดมีกิจกรรมด้านที่พักแบบสงบ โดยคงรักษาสภาพแวดล้อมที่เป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่ไว้ให้มากที่สุด
- จัดบริเวณรองรับนักท่องเที่ยวไป-กลับขนาดเล็ก เพื่อให้นักท่องเที่ยวไป-กลับมีสถานที่แวะชมและประกอบกิจกรรมในหาดบ่อผุดได้ โดยไม่รบกวนผู้พักแรมต่าง ๆ
- กำหนดเขตการขยายตัวของชุมชนรองรับการยกระดับชุมชนเป็นชุมชนรองของ เกาะสมุย ซึ่งอาจเป็นจุดเดินทางไปเกาะพะงันในอนาคตได้ด้วย

(๔.๒) แผนการใช้ที่ดิน รูปที่ ๖.๓๑ เป็นแผนการใช้ที่ดินหาดบ่อผุด มีรายละเอียดดังนี้

- ก) ย่านที่พักหนาแน่นปานกลาง เนื้อที่ ๔๐ ไร่ จำนวน ๒๓๐ ห้อง
 ย่านที่พักหนาแน่นต่ำ เนื้อที่ ๑๑๐ ไร่ จำนวน ๔๕๐ ห้อง

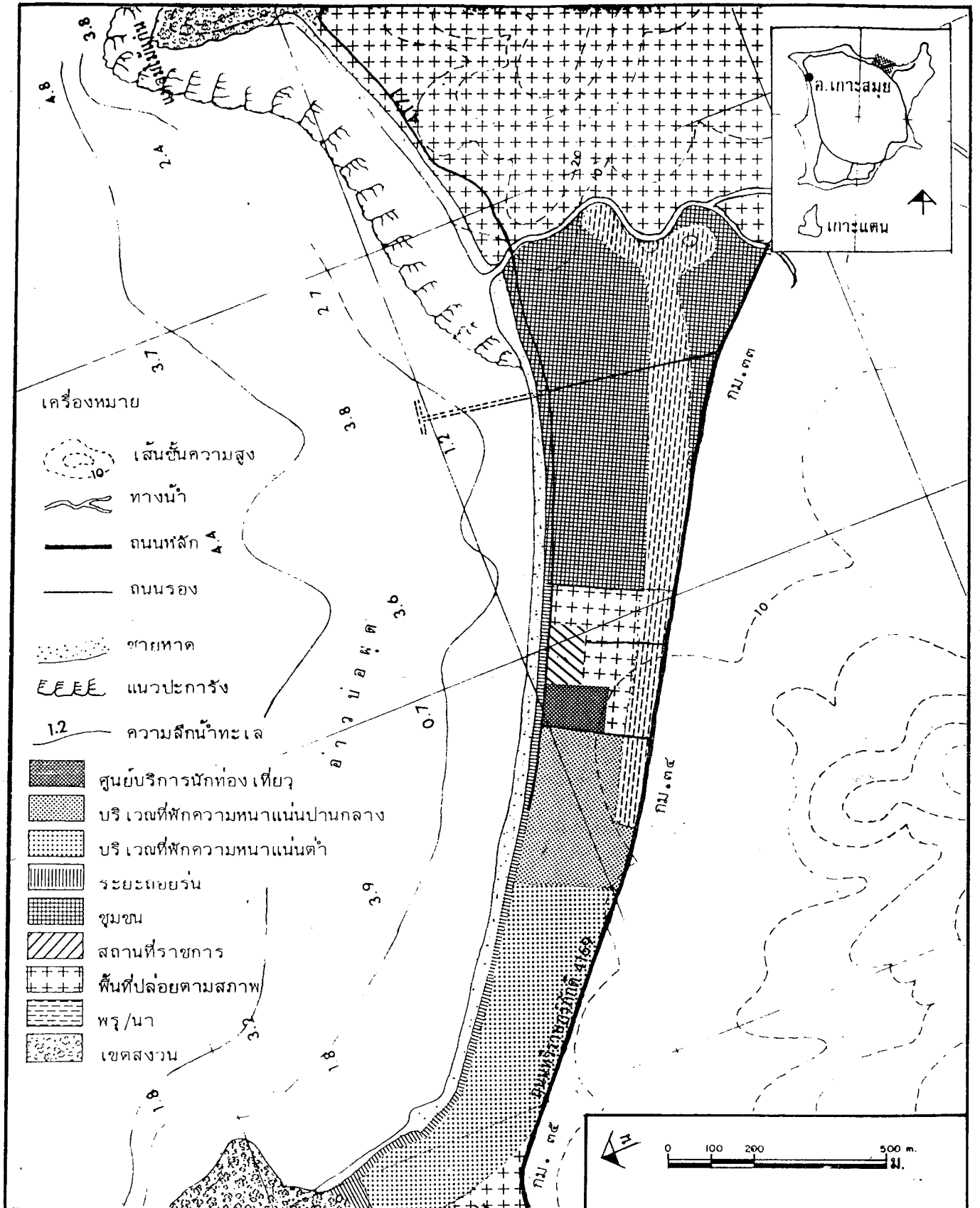
บริเวณย่านที่พักจัดให้ทางด้านตะวันตกของหาดบ่อผุด มีความยาวชายหาดประมาณ ๑.๒ กม. เนื้อที่ประมาณ ๑๕๐ ไร่ สามารถจัดบริการด้านที่พักได้อย่างเพียงพอ ทั้งนี้เพื่อให้มีนักท่องเที่ยวในการพัฒนาด้านที่พักในลักษณะที่สอดคล้องกับธรรมชาติท้องถิ่นมากที่สุด รูปแบบโดยทั่วไปจึงควรเป็นอาคารเดี่ยว กระจายอยู่ในพื้นที่ โดยอาจเริ่มจากพื้นที่ใกล้ชายหาดก่อน

ปัญหาของย่านที่พัก คือ การควบคุมการใช้ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้ได้มาตรฐานขั้นต่ำที่กำหนดไว้

- ข) ส่วนบริการนักท่องเที่ยว เนื้อที่ ๗ ไร่

กำหนดให้ส่วนบริการนักท่องเที่ยวตั้งอยู่ด้านตะวันออกสุดของพื้นที่ท่องเที่ยว เพื่อให้รบกวนนักท่องเที่ยวพักแรมน้อยที่สุด ส่วนบริการนักท่องเที่ยวประกอบด้วย ที่จอดรถ หน่วยบริการชายหาด ร้านค้าย่อย ร้านอาหาร และลานโล่ง ตามรูปแบบตัวอย่างที่เสนอไว้ในหัวข้อ ๖.๓.๑

- ค) แนวถอยร่น ๓๐ เมตร เนื้อที่ ๒๔ ไร่

ง) ชุมชนบ้านบ่อผุด เนื้อที่ประมาณ ๑๒๐ ไร่

ชุมชนบ่อผุดมีศักยภาพในการพัฒนาเป็นชุมชนรองสูง เพราะเป็นทางผ่านไปหาดบางรัก พระใหญ่เกาะฟาน และบ้านปลายแหลม นอกจากนี้ ยังมีความเหมาะสมในระยะยาวที่จะเป็นท่าเรือประมง และเรือโดยสารไปเกาะพะงันอีกด้วย การกำหนดเขตรองรับการขยายตัวของชุมชน เพื่อการเตรียมการจัดบริการพื้นฐานในอนาคต

(๕) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

(๕.๑) ถนน ขยายถนนขนานชายหาดจากชุมชนบ่อผุดไปยังส่วนบริการนักท่องเที่ยว รวมถึงถนน เข้าสู่บริการนักท่องเที่ยว ในอนาคตควรปรับปรุงถนน ๔๑๗๑ บริเวณชุมชนบ่อผุดให้เหมาะสมกับปริมาณรถที่จะเพิ่มขึ้นด้วย

(๕.๒) ไฟฟ้า โทรศัพท์ ขยายบริการเข้าสู่สถานบริการที่พักต่าง ๆ

(๕.๓) น้ำประปา ใช้น้ำดิบจากฝายคลองแม่น้ำต่อท่อส่งน้ำไปยังย่านที่พักและชุมชน ในระยะยาวควรมีโรงผลิตน้ำประปา เพื่อปรับปรุงคุณภาพน้ำก่อนจ่าย

(๕.๔) การบำบัดน้ำเสีย ควรมีการควบคุมให้จัดทำบ่อ เกรอะและบ่อซึมขึ้นทุก บึงกาโลวที่พักและชุมชน

(๕.๕) การกำจัดขยะ จัดบริการเก็บขนขยะโดยสุขาภิบาล

(๖) ขั้นตอนการพัฒนา

การพัฒนาบ่อผุดในระยะแรก ควรเป็นการแนะนำและควบคุมการขยายตัวทางกายภาพ และการจัดน้ำใช้และไฟฟ้าไปยังชุมชนและย่านที่พัก การพัฒนาอย่างจริงจังจะสามารถเริ่มได้ภายหลัง ๕ ปีผ่านไป โดยการพัฒนาศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ถนน และการกระตุ้นการขยายตัวของชุมชน ตลอดจนการวางแผนการพัฒนาท่าเรือบ่อผุด

๖.๓.๔ การพัฒนาหาดแม่น้ำ

(๑) สภาพทั่วไปของหาดแม่น้ำ

(๑.๑) ที่ตั้ง หาดแม่น้ำตั้งอยู่ทางตอนเหนือของเกาะสมุย ห่างจากที่ว่าการอำเภอประมาณ ๕ กม. บริเวณหาดทรายห่างจากถนนทวิราชบุรีภักดิ์ ประมาณ ๔๐๐-๕๐๐ เมตร

(๑.๒) สภาพชายหาด หาดแม่น้ำมีความยาวประมาณ ๕ กม. ในเขตอ่าวแม่น้ำระหว่างแหลมหน้าพระลานถึงแหลมทราย บริเวณหาดทรายกว้างประมาณ ๒๐ เมตร สภาพชายหาดขาวหยาบเล็กน้อย ความลาดชันต่ำ บริเวณนอกแหลมทราย มีสันดอนทรายขนาดใหญ่ที่โผล่ให้เห็นเมื่อน้ำลง และเป็นจุดที่สวยงามมาก

(๑.๓) สภาพชายฝั่ง บริเวณชายฝั่งเป็นที่ราบ มีคลองไหลผ่านถึง ๓ สาย พื้นที่บางส่วนมีที่ลุ่มและทุ่งนา ทำให้เกิดสภาพคล้ายสันดอนทรายอยู่ทางหาดด้านตะวันตก และมีเนินเขาขนาด ๒ ข้างหาด

(๑.๔) พืชพรรณไม้ ต้นมะพร้าวเป็นพืชหลัก

(๑.๕) การใช้ที่ดิน บริเวณกลางหาดเป็นชุมชนบ้านแม่น้ำ มีประชากรประกอบอาชีพประมง ตั้งบ้านเรือนอยู่หนาแน่นริมชายหาด ส่วนพื้นที่อื่น ๆ เกือบทั้งหมดเป็นสวนมะพร้าว มีที่นา, พรุ สถานที่ราชการ และโรงเรียนอยู่บ้าง บริเวณชายหาดด้านตะวันตกของหาดมีวัดหน้าพระลาน ซึ่งเป็นวัดที่อยู่ในหลวงรัชกาลที่ ๕ เคยเสด็จมาประทับแรมที่นั่น สภาพทั่วไปเป็นที่โล่ง เนื้อที่ประมาณ ๔๕ ไร่ มีเจดีย์ชิวพุดศร ศาลาวัด และหลุมทราย อยู่ทางตอนใต้ของพื้นที่ ส่วนบึงกาโลวที่พิกมีกระจายอยู่ตลอดชายหาด โดยรวมตัวกันหนาแน่นบริเวณชายหาดด้านตะวันออก (ดังแสดงในรูปที่ ๖.๓๒)

(๒) สภาพการท่องเที่ยวหาดแม่น้ำ

(๒.๑) ตลาดการท่องเที่ยว ประมาณว่าในปี ๒๕๒๗ มีนักท่องเที่ยวเข้าหาดแม่น้ำ ๒๒,๒๒๔ คน เป็นผู้พักแรม ๗,๒๖๙ คน หรือเฉลี่ยวันละ ๑๔๕ คน ส่วนนักท่องเที่ยวไป-กลับมี ๑๔,๙๕๕ คน จากการศึกษาได้พยากรณ์ว่า หาดแม่น้ำจะมีนักท่องเที่ยวในปี ๒๕๓๔ และ ๒๕๓๕ เป็นจำนวน ๒๙,๘๘๙ และ ๓๔,๗๑๐ คน เป็นผู้พักแรม ๑๑,๒๐๘ และ ๑๓,๐๑๖ คน หรือคิดเป็น ๙๓,๗๑๕ และ ๑๑๕,๔๐๖ คน-คืน ตามลำดับ ส่วนนักท่องเที่ยวไป-กลับจะมี ๑๘,๖๘๑ และ ๒๑,๖๙๔ คน หรือเฉลี่ยวันละ ๕๑ และ ๕๙ คน ในปี ๒๕๓๔ และ ๒๕๓๕ ตามลำดับ (ตารางที่ ๖.๑๐)

ตารางที่ ๖.๑๐ การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวและความต้องการบริการต่าง ๆ
ในอนาคต หาดแม่เฒ่า เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

	ปัจจุบัน	ปีพยากรณ์		หมายเหตุ การพยากรณ์
	พ.ศ. ๒๕๒๗	พ.ศ. ๒๕๓๔	พ.ศ. ๒๕๓๙	
จำนวนนักท่องเที่ยว เกาะสมุย	๑๔๒, ๓๑๗	๑๘๖, ๘๐๙	๒๑๖, ๙๓๖	
จำนวนนักท่องเที่ยว เข้าหาดแม่เฒ่า (คน)	๒๒, ๒๒๔	๒๙, ๘๘๙	๓๔, ๗๑๐	ร้อยละ ๑๖ ของเกาะ ไทย/เทศ = ๕๘/๔๒
เฉลี่ย คน/วัน	๖๑	๘๒	๙๕	
จำนวนผู้พักแรม (คน)	๗, ๒๖๙	๑๑, ๒๐๘	๑๓, ๐๑๖	ร้อยละ ๖ ของเกาะ
คน-คืน	๕๒, ๗๘๙	๘๐, ๖๙๘	๙๓, ๗๑๕	เฉลี่ย ๗.๒ วัน/คน
เฉลี่ย คน/วัน	๑๔๕	๒๒๑	๒๕๗	
จำนวนนักท่องเที่ยว ไป-กลับ (คน)	๑๔, ๙๕๕	๑๘, ๖๘๑	๒๑, ๖๙๔	ร้อยละ ๑๐ ของเกาะ
เฉลี่ย คน/วัน	๕๑	๕๑	๕๙	
รวมนักท่องเที่ยวที่อยู่ในหาดแม่เฒ่า คน-วัน	๖๗, ๗๔๔	๙๙, ๓๗๙	๑๑๕, ๔๐๙	
เฉลี่ย คน-วัน/วัน	๑๘๖	๒๗๒	๓๑๖	
ความต้องการห้องพัก (ห้อง)		๑๔๔	๑๖๗	พักห้องละ ๑.๕๕ คน
จำนวนห้องพักที่เหมาะสม (ห้อง)		๒๖๗	๓๐๙	อัตราการเข้าพัก ๕๔%
จำนวนผู้ใช้ส่วนบริการ นักท่องเที่ยว (คน/วัน)		๘๒	๙๕	ใช้นักท่องเที่ยว เข้าหาด
ความต้องการน้ำใช้ต่อวัน (ลบ.ม./วัน)		๕๔.๔	๖๓.๒	๒๐๐ ลิตร/คน/วัน
ปริมาณน้ำทิ้ง (ลบ.ม./วัน)		๕๔.๔	๖๓.๒	๒๐๐ ลิตร/คน/วัน
ปริมาณขยะและสิ่งปฏิกูล (ลบ.ม./วัน)		๐.๒๙๗	๐.๓๔๔	๑.๐๙ ลิตร/คน/วัน

(๒.๒) การบริการการท่องเที่ยวในปี ๒๕๒๗ มีบังกาโลว์ ๔ แห่ง จำนวนห้องพัก ๑๑๖ ห้อง เป็นสถานที่พักชั้น ๓ (ราคาต่ำกว่า ๑๕๐ บาทต่อห้อง) ทั้งสิ้น ลักษณะทั่วไปเป็นอาคารเดี่ยวใช้วัสดุท้องถิ่นขนาด ๕-๑๒ ตร. เมตร มีทั้งประเภทมีห้องน้ำภายในและใช้ห้องน้ำรวม มีนักท่องเที่ยวเข้าพักเฉลี่ยห้องละ ๑.๕๔ คน อัตราการเข้าพักร้อยละ ๘๐.๗ ทุกบังกาโลว์มีบริการร้านอาหาร ส่วนบริการอื่น ๆ ยังไม่มี

(๒.๓) บริการสาธารณะ น้ำประปา ไฟฟ้า และถนน เข้าหาดยังไม่มี ผู้ลงทุนต้องจัดหาเอง ทำให้ต้นทุนสูง

(๓) กรอบการพัฒนา

(๓.๑) จุดประสงค์ การพัฒนาเพื่อให้หาดแม่น้ำเป็นฐานที่พักรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการความสงบเป็นธรรมชาติ และไม่จำเป็นต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกมากมาย

(๓.๒) นโยบายการพัฒนา มุ่งให้หาดแม่น้ำเป็นชายหาดพัฒนาธรรมชาติที่มีบริการสาธารณะ และส่วนบริการนักท่องเที่ยวแต่พอควร โดยให้คงรักษาภาพธรรมชาติที่เป็นเอกลักษณ์ของชายหาดไว้ให้มากที่สุด

(๓.๓) เป้าหมายการพัฒนา ให้สามารถรับนักท่องเที่ยวอย่างน้อยเท่ากับจำนวนที่พยากรณ์ไว้ คือ ๒๔,๘๘๔ คน ในปี ๒๕๓๔ และ ๓๔,๗๑๐ คน ในปี ๒๕๓๕ โดยเป็นผู้พักแรม ๘๐,๖๘๘ และ ๙๓,๗๑๕ คน-คืน โดยมีห้องพักรองรับ ๒๖๗ และ ๓๐๔ ห้อง ในปี ๒๕๓๔ และ ๒๕๓๕ ตามลำดับ ห้องพักที่เพิ่มขึ้นจากปัจจุบันควรเป็นห้องพักชั้น ๒ (ราคา ๑๕๐-๓๐๐ บาท) เป็นอย่างน้อย นอกจากนี้ ควรมีส่วนบริการนักท่องเที่ยวขนาดเล็กรองรับนักท่องเที่ยวเฉลี่ยวันละ ๑๐๐ คน

(๓.๔) กลยุทธ์ในการพัฒนา

- วางแผนและกำหนดมาตรการควบคุมการใช้ที่ดิน สิ่งแวดล้อม และการปลูกสร้างอาคาร

- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานแต่พอควร

- สนับสนุนการลงทุนภาคเอกชน โดยเฉพาะเอกชนท้องถิ่น

- วางมาตรการประสานงาน การพัฒนา และประชาสัมพันธ์

การพัฒนาทางกายภาพให้ถือรูปแบบและมาตรฐานที่กำหนดไว้ในหัวข้อ ๖.๒.๑

เป็นแนวทาง

(๔) การพัฒนาการใช้ที่ดิน

(๔.๑) แนวความคิดพื้นฐานการพัฒนา

- ให้ทาดแม่น้ำมีกิจกรรมด้านที่พักแบบรวม โดยคงรักษาสภาพแวดล้อมที่เป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่ไว้ให้มากที่สุด
- จัดบริเวรรองรับนักท่องเที่ยวไป-กลับขนาดเล็ก เพื่อให้นักท่องเที่ยวไป-กลับสามารถแวะชมและมีกิจกรรมชายหาดได้ ทั้งนี้ควรประสานกิจกรรมชายหาดกับการท่องเที่ยววัดหน้าพระลานเข้าด้วยกัน เพื่อชักจูงให้มีนักท่องเที่ยวมากขึ้น
- กำหนดเขตการขยายตัวของชุมชนแม่น้ำ ซึ่งจะทำให้ทาดแม่น้ำถูกแบ่งพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวออกเป็น ๒ ส่วน (ส่วนตะวันออกกับส่วนตะวันตก)

(๔.๒) แผนการใช้ที่ดิน

รูปที่ ๖.๓๓ แสดงแผนการใช้ที่ดินทาดแม่น้ำ โดยมีรายละเอียดดังนี้

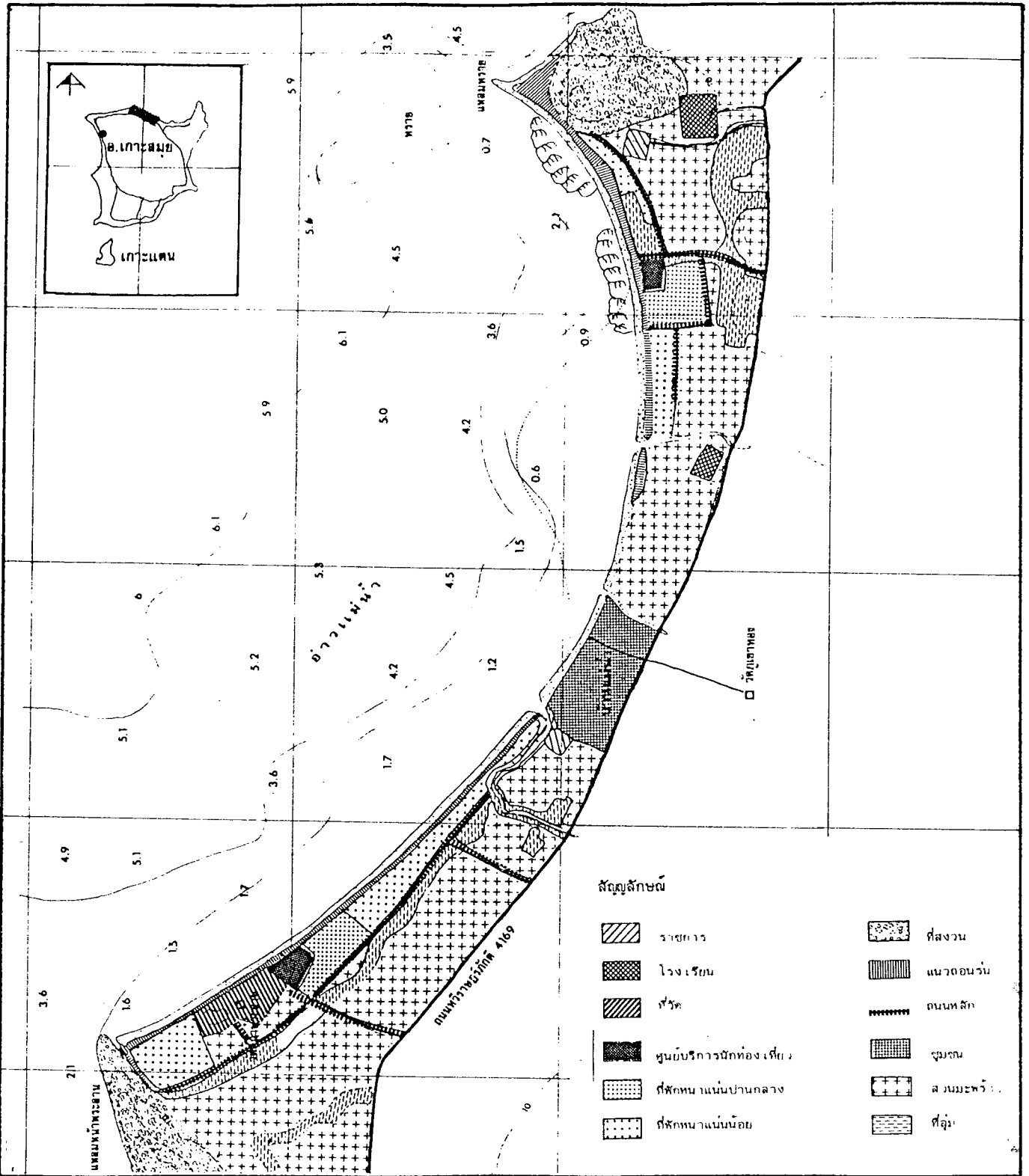
- ก) ย่านที่พักหนาแน่นปานกลาง เนื้อที่ ๕๐ ไร่ จำนวน ๒๖๖ ห้อง
 ย่านที่พักหนาแน่นต่ำ เนื้อที่ ๙๖ ไร่ จำนวน ๒๘๘ ห้อง

บริเวณที่พักแบ่งเป็น ๒ ส่วน ๒ ช้างชุมชนแม่น้ำในแต่ละส่วนให้มีที่พักแบบหนาแน่นปานกลางและหนาแน่นต่ำ โดยบริเวณหนาแน่นปานกลางตั้งอยู่ใกล้ส่วนบริการนักท่องเที่ยว เนื้อที่กำหนดไว้ประมาณ ๑๔๖ ไร่ สามารถจัดบริการด้านที่พักเหลือเพื่อ

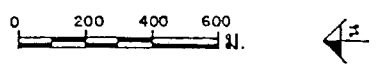
- ข) ส่วนบริการนักท่องเที่ยว ๒ แห่ง เนื้อที่รวม ๑๕ ไร่

เนื่องจาก ย่านที่พักมี ๒ ส่วน ส่วนบริการนักท่องเที่ยวควรมี ๒ ส่วน ด้วยโดยส่วนแรกตั้งอยู่ใกล้วัดหน้าพระลาน ซึ่งสามารถให้บริการนักท่องเที่ยวที่พักแรมในทาดแม่น้ำด้านตะวันตก และผู้ที่สนใจวัดหน้าพระลาน อีกส่วนหนึ่งตั้งอยู่บริเวณที่พักด้านตะวันออก ส่วนบริการส่วนที่ ๒ นี้ อาจยังไม่มีความจำเป็นในระยะสั้น

รูปแบบของส่วนบริการนักท่องเที่ยวอาจใช้รูปแบบชั้นต่ำได้

รูปที่ ๖.๓๓ แผนการใช้ที่ดินในอนาคต หาดแม่รำพึง

- เครื่องหมาย
- เส้นชั้นความสูง
 - ทางน้ำ
 - ถนนหลัก
 - ถนนรอง
 - ชายหาด
 - แนวปะการัง
 - ความลึกน้ำทะเล

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

ค) แนวถอยร่น ๓๐ เมตร เนื้อที่ ๖๐ ไร่

เฉพาะบริเวณแหลมทรายควรกำหนด เป็นที่เว้นว่าง เพื่อให้มีนักท่องเที่ยว
ได้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน ปัญหาการพัฒนาส่วนนี้คือ ที่ดินบริเวณนั้น เป็นกรรมสิทธิ์เอกชน และเป็นจุดที่
เหมาะต่อการท่องเที่ยวมาก รัฐอาจไม่สามารถปฏิบัติตามแผนได้ ส่วนบริเวณถอยร่นอื่น ๆ ให้ความสำคัญ
การถอยร่นอย่าง เป็นขั้นตอน

เดินเขาบนแหลมทั้งสองข้างให้สวยงามสภาพไว้

ง) ชุมชนบ้านแม่น้ำ (เฉพาะฝั่งเหนือถนนสายรอบเกาะ) เนื้อที่
๔๐ ไร่

บริเวณกึ่งกลางหาดซึ่งเป็นที่ตั้งของชุมชนแม่น้ำ ไม่ได้จัดให้มี
กิจกรรมท่องเที่ยว แต่จัดรองรับให้ชุมชนแม่น้ำขยายตัว ซึ่งจะ เป็นชุมชนศูนย์กลางของบริเวณนี้ได้แห่งหนึ่ง
บริเวณอื่น ๆ ให้ปล่อยตามสภาพ คือ เป็นสวนมะพร้าว

จ) ถนนเข้าหลักและถนนสายใน เนื้อที่ ๒๕ ไร่

พัฒนาถนนเข้าหาด ๓ จุด และถนนสายในเข้าสู่ย่านที่พักของนัก-
ท่องเที่ยว ความยาวทั้งสิ้นประมาณ ๔.๔ กม. การตัดถนนเลียบหาดควรจะใช้แนวพรุและเขตที่ดิน
เป็นหลัก เพื่อให้ง่ายต่อการพัฒนา

(๕) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

(๕.๑) ถนน ใช้มาตรฐานถนนเส้นในของหาดพัฒนาธรรมชาติ

(๕.๒) ไฟฟ้า โทรศัพท์ จัดบริการให้ทั่วถึง

(๕.๓) น้ำประปา ใช้น้ำดิบจากฝายคลองวังหินลาด และฝายคลองแม่น้ำ

ในระยะแรก ในอนาคตควรพัฒนาระบบประปาคุณภาพสำหรับชุมชนแม่น้ำ และย่านที่พักนักท่องเที่ยวได้
ซึ่งปริมาณการใช้น้ำในปี ๒๕๓๔ ประมาณ ๒๐๐ ลบ.ม.ต่อวัน

(๕.๔) การบำบัดน้ำเสีย ปริมาณน้ำทิ้งมีไม่มากนักเมื่อพิจารณาตามความหนาแน่น
ของพื้นที่ จึงควรให้ย่านพักอาศัยและชุมชน จัดทำบ่อเกรอะ บ่อซึม อย่างทั่วถึง

(๕.๕) การกำจัดขยะ ให้ใช้บริการเก็บขยะของสุขาภิบาล

(๖) ขั้นตอนการพัฒนา

การพัฒนาหาดแม่น้ำจะเป็นไปอย่างช้า ๆ โดยในระยะแรกให้กำหนดมาตรการควบคุมการใช้ที่ดิน และการปลูกสร้างอาคาร ตลอดจนวางแนวทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระยะที่สองจัดสร้างถนนและมีการบริการนักท่องเที่ยววัดหน้าพระลาน ส่วนการพัฒนาอื่น ๆ พยายามให้แล้วเสร็จในระยะที่สาม

๖.๓.๕ การพัฒนาหาดท่องเที่ยว

(๑) สภาพทั่วไปของหาดท่องเที่ยว

(๑.๑) ที่ตั้ง หาดท่องเที่ยวตั้งอยู่ฝั่งตะวันตกของเกาะสมุย ห่างจากที่ว่าการอำเภอไปทางใต้ประมาณ ๗-๘ กม. โดยแยกจากถนนสาย ๔๑๖๔ (ถนนรอบเกาะ) ที่ กม.๕ เข้าทางหลวง ๔๑๗๔ ไปแหลมโจรคร่ำ (หน่วยส่งกำลังบำรุงกองทัพเรือ)

(๑.๒) สภาพชายหาด หาดท่องเที่ยวในการศึกษานี้หมายรวมถึงพื้นที่หาดในอ่าวโจรคร่ำด้วย รวมความยาวชายหาด ๓.๔ กม. สภาพหาดทรายขาวละเอียดกว้างประมาณ ๑๕ เมตร บริเวณหาดท่องเที่ยวเป็นที่ตั้งของท่าเรือเฟอร์รี่ ซึ่งปัจจุบันได้ก่อให้เกิดการพังทลายของหาดทรายและชายฝั่งบริเวณข้างเคียงไปบ้าง ชายหาด ๒ ข้างของแหลมโจรคร่ำมีโขดหินและแนวปะการังโดยรอบ ทำให้ชายหาดที่เหมาะสมแก่การเล่นน้ำทะเลลดเหลือเพียงประมาณ ๒.๒ กม.

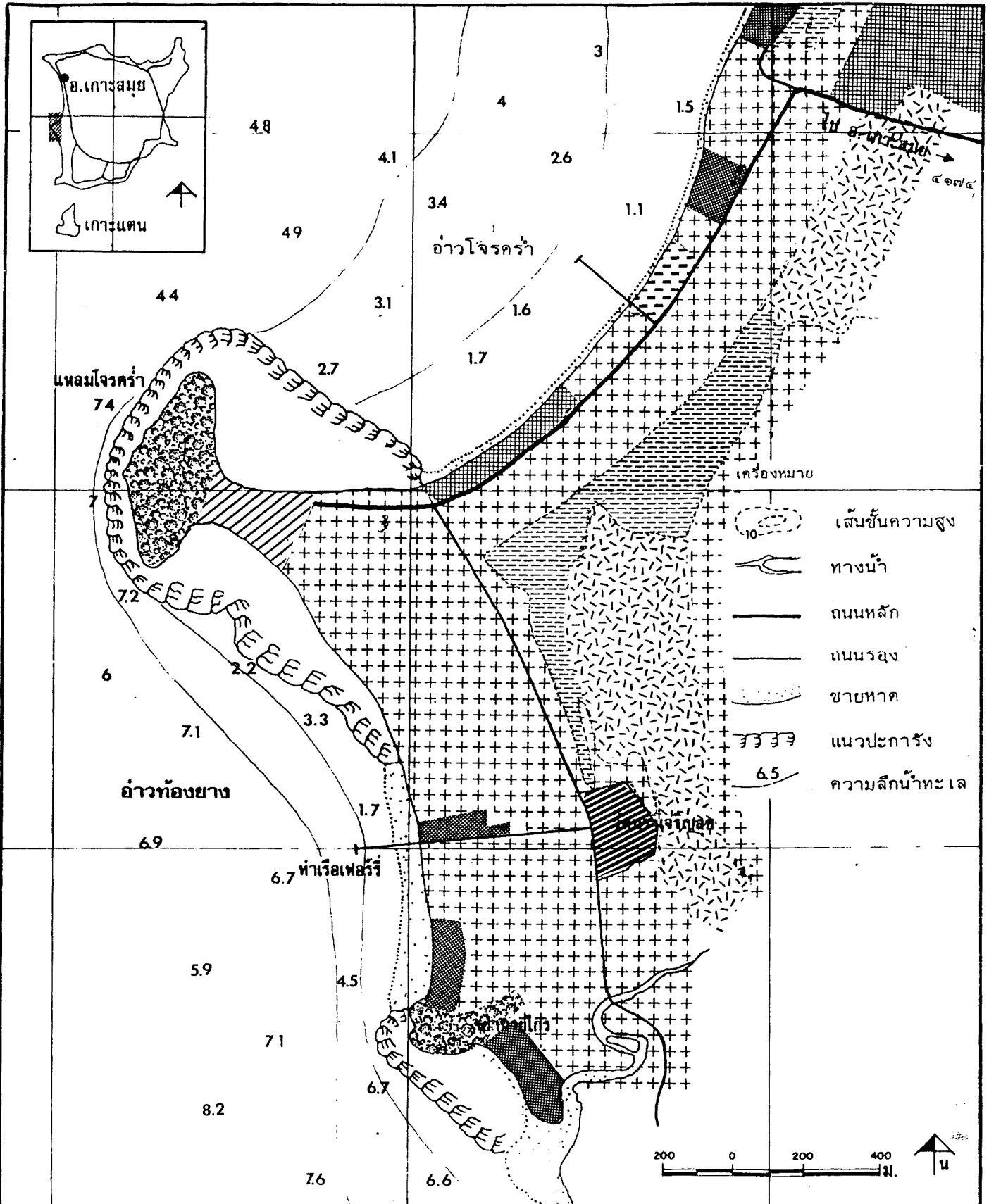
(๑.๓) สภาพชายฝั่ง บริเวณชายฝั่งเป็นที่ราบลุ่มที่มีพรุชานานและห่างจากชายหาดประมาณ ๓๐๐-๕๐๐ เมตร มีพื้นที่เนินเขา ๒ แห่ง คือ เขายายไกร และเขาโจรคร่ำ

(๑.๔) ศิขพรรณไม้ เป็นสวนมะพร้าวทั้งหมด

(๑.๕) การใช้ที่ดิน พื้นที่เกือบทั้งหมดเป็นสวนมะพร้าว มีบังกาโลว์อยู่เล็กน้อย บริเวณกลางหาดท่องเที่ยวเป็นที่ตั้งของท่าเรือเฟอร์รี่ ส่วนบริเวณกลางหาดโจรคร่ำเป็นโรงงานที่เลิกกิจการแล้ว มีชุมชนกลุ่มเล็ก ๆ กระจายอยู่ทั่วไป (ดังแสดงในรูปที่ ๖.๓๔) และบริเวณแหลมโจรคร่ำเป็นที่ตั้งของหน่วยส่งกำลังบำรุงกองทัพเรือ

(๒) สภาพการท่องเที่ยว

(๒.๑) ตลาดการท่องเที่ยว ประมาณว่าในปี ๒๕๒๗ มีนักท่องเที่ยวผ่านหาดท่องเที่ยว (ผู้โดยสารเรือเฟอร์รี่) ประมาณ ๑๔๑,๔๘๗ คน โดยคิดเป็นนักท่องเที่ยว ๑๐๐,๗๘๔ คน (ร้อยละ ๗๑.๒) แต่นักท่องเที่ยวที่ท่องเที่ยวในบริเวณนี้จริง ๆ มีเพียง ๔๒,๑๔๒ คน เป็นผู้พักแรม ๔,๔๔๔ คน ส่วนใหญ่เป็นชาวไทยถึงร้อยละ ๘๕ จากการพยากรณ์ (ตารางที่ ๖.๑๑) คาดว่า จะมีนักท่องเที่ยวในพื้นที่นี้ประมาณ ๕๗,๔๑๑ คน ในปี ๒๕๓๔ ซึ่งจะ เป็นผู้พักแรมประมาณ ๑๖,๘๑๓ คน หรือ ๗๘,๕๑๖ คน-คืน ส่วนนักท่องเที่ยว ไป-กลับประมาณ ๔๑,๐๔๔ คน

รูปที่ ๖.๓๔ การใช้ที่ดินหาดท่องเที่ยว ปี ๒๕๒๗

- สัญลักษณ์
	ชุมชน		ทุ่งนา
	สถานที่ราชการ		สวนมะพร้าว
	พาณิชยกรรม		พร-ป่าสงวนแห่งชาติ
	อุตสาหกรรม		ป่าเขา
	ที่วัด		

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

ตารางที่ ๖.๑๑ การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวและความต้องการบริการต่าง ๆ
ในอนาคต หาดทองยาง เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

	ปีปัจจุบัน พ.ศ. ๒๕๒๗	ปีพยากรณ์		หมายเหตุ การพยากรณ์
		พ.ศ. ๒๕๓๔	พ.ศ. ๒๕๓๕	
จำนวนนักท่องเที่ยว เกาะสมุย	๑๔๒,๓๑๗	๑๘๖,๘๐๔	๒๑๖,๙๓๖	
จำนวนนักท่องเที่ยว เข้าหาดทองยาง (คน)	๔๒,๑๔๒	๕๗,๙๑๑	๖๗,๒๕๐	ร้อยละ ๓๑ ไทย/เทศ = ๘๕/๑๕
เฉลี่ย คน/วัน	๑๑๕	๑๕๙	๑๘๔	
จำนวนผู้พักแรม (คน)	๙,๔๔๙	๑๖,๘๑๓	๑๙,๕๒๔	ร้อยละ ๙
คน-คืน	๔๔,๑๒๙	๗๘,๕๑๖	๙๑,๑๗๘	เฉลี่ย ๔.๖๗ วัน/คน
เฉลี่ย คน/วัน	๑๒๑	๒๑๕	๒๕๐	
จำนวนนักท่องเที่ยวไป-กลับ (คน)	๓๓,๖๙๓	๔๑,๐๙๘	๔๗,๗๒๖	ร้อยละ ๒๒
เฉลี่ย คน/วัน	๙๒	๑๑๓	๑๓๑	
รวมนักท่องเที่ยวที่อยู่ในหาดทองยาง คน-วัน	๗๗,๘๒๒	๑๑๙,๖๑๔	๑๓๘,๙๐๔	
เฉลี่ย คน-วัน/วัน	๒๑๓	๓๒๘	๓๘๑	
ความต้องการห้องพัก (ห้อง)		๘๓	๙๗	พักห้องละ ๒.๕๙ คน
จำนวนห้องพักที่เหมาะสม (ห้อง)		๑๕๔	๑๘๐	อัตราการเข้าพัก ๕๔%
จำนวนผู้ใช้ส่วนบริการ นักท่องเที่ยว (คน/วัน)		๑๑๓	๑๓๑	
ความต้องการน้ำใช้ต่อวัน (ลบ.ม./วัน)		๖๕.๖	๗๖.๒	๒๐๐ ลิตร/คน/วัน
ปริมาณน้ำทิ้ง (ลบ.ม./วัน)		๖๕.๖	๗๖.๒	๒๐๐ ลิตร/คน/วัน
ปริมาณขยะและสิ่งปฏิกูล (ลบ.ม./วัน)		๐.๓๕๘	๐.๔๑๕	๑.๐๙ ลิตร/คน/วัน

หมายเหตุ จำนวนผู้โดยสารที่ผ่านเรือเฟอร์รี่ ปี ๒๕๒๗ จำนวน ๑๔๑๔๘๗ คน
(คิดเป็นจำนวนนักท่องเที่ยว ๑๐๐,๗๘๙ คน หรือร้อยละ ๗๑.๒)
พยากรณ์ว่าในปี ๒๕๓๔ และ ๒๕๓๕ จะมีจำนวน ๑๖๙,๘๖๗ และ
๑๘๙,๐๖๐ คน ตามลำดับ

(๒.๒) การบริการการท่องเที่ยว มีโรงแรมและบังกาโลว์เพียง ๖ แห่ง มีห้องพัก ๑๐๓ ห้อง เป็นที่พักรับรอง ๑ จำนวน ๑ แห่ง และชั้น ๒ อีก ๑ แห่ง นอกจากโรงแรมเฟอร์รี่อินน์ ที่เป็นอาคารถาวรแล้ว บังกาโลว์ทั้งหมดเป็นอาคารชั่วคราว มีลักษณะท้องถิ่น ขนาดห้องพักประมาณ ๑๐-๑๕ ตร.ม. มีห้องนำภายในเป็นส่วนใหญ่ ประมาณว่ามีนักท่องเที่ยวพักรวมเฉลี่ยห้องละ ๒.๕๔ คน อัตราการเข้าพักร้อยละ ๔๕.๒ ทุกบังกาโลว์มีร้านอาหารบริการ

(๒.๓) บริการสาธารณะ รัฐยังไม่มีน้ำประปาและไฟฟ้าให้บริการ ถนนเข้าสู่หาด เป็นของเอกชนทั้งสิ้น ถนนของรัฐได้แก่ ถนนคอนกรีตสาย ๔๑๗๔ และถนนลูกรังกว้าง ๔ เมตร เข้าวัดนราเจริญสุข เท่านั้น

(๓) กรอบการพัฒนา

(๓.๑) จุดประสงค์การพัฒนา เพื่อให้หาดท่องเที่ยว เป็นฐานที่พักรองรับนักท่องเที่ยว ที่ต้องการพักผ่อนด้านฝั่งตะวันตกของเกาะ และที่ต้องการพักผ่อนบริเวณชายทะเล ใกล้ท่าเรือเฟอร์รี่ และศูนย์กลางบ้านหน้าหาด

(๓.๒) นโยบายการพัฒนา มุ่งให้หาดแม่น้ำเป็นชายหาดพัฒนาธรรมชาติ และพัฒนาก้าวหน้าบางส่วน โดยให้คงรักษาเอกลักษณ์ของเกาะสมุย และให้มีบริการสาธารณะอย่างพอเพียง

(๓.๓) เป้าหมายการพัฒนา ให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้อย่างน้อยเท่ากับจำนวนที่พยากรณ์ไว้ คือ ๕๗,๕๑๑ คน ในปี ๒๕๓๔ โดยมีผู้พักรวม ๗๔,๕๑๖ คน มีห้องพัก ๑๕๔ ห้อง ห้องพักที่เพิ่มขึ้นควรเป็นห้องพักชั้น ๑ และชั้น ๒ นอกจากนี้ ควรมีส่วนบริการนักท่องเที่ยว ที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้วันละ ๑๑๓ คนด้วย

(๓.๔) กลยุทธ์ในการพัฒนา

- วางแผนและกำหนดมาตรการควบคุมการใช้ที่ดิน สิ่งแวดล้อม และการปลูกสร้างอาคาร

- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอย่างพอเพียง

- สนับสนุนการลงทุนภาคเอกชน

- วางมาตรการประสานงานการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

การพัฒนาทางกายภาพ ให้ถือรูปแบบและมาตรฐานที่กำหนดไว้ใน

หัวข้อ ๖.๒.๑ เป็นแนวทาง

(๔) การพัฒนาการใช้ที่ดิน

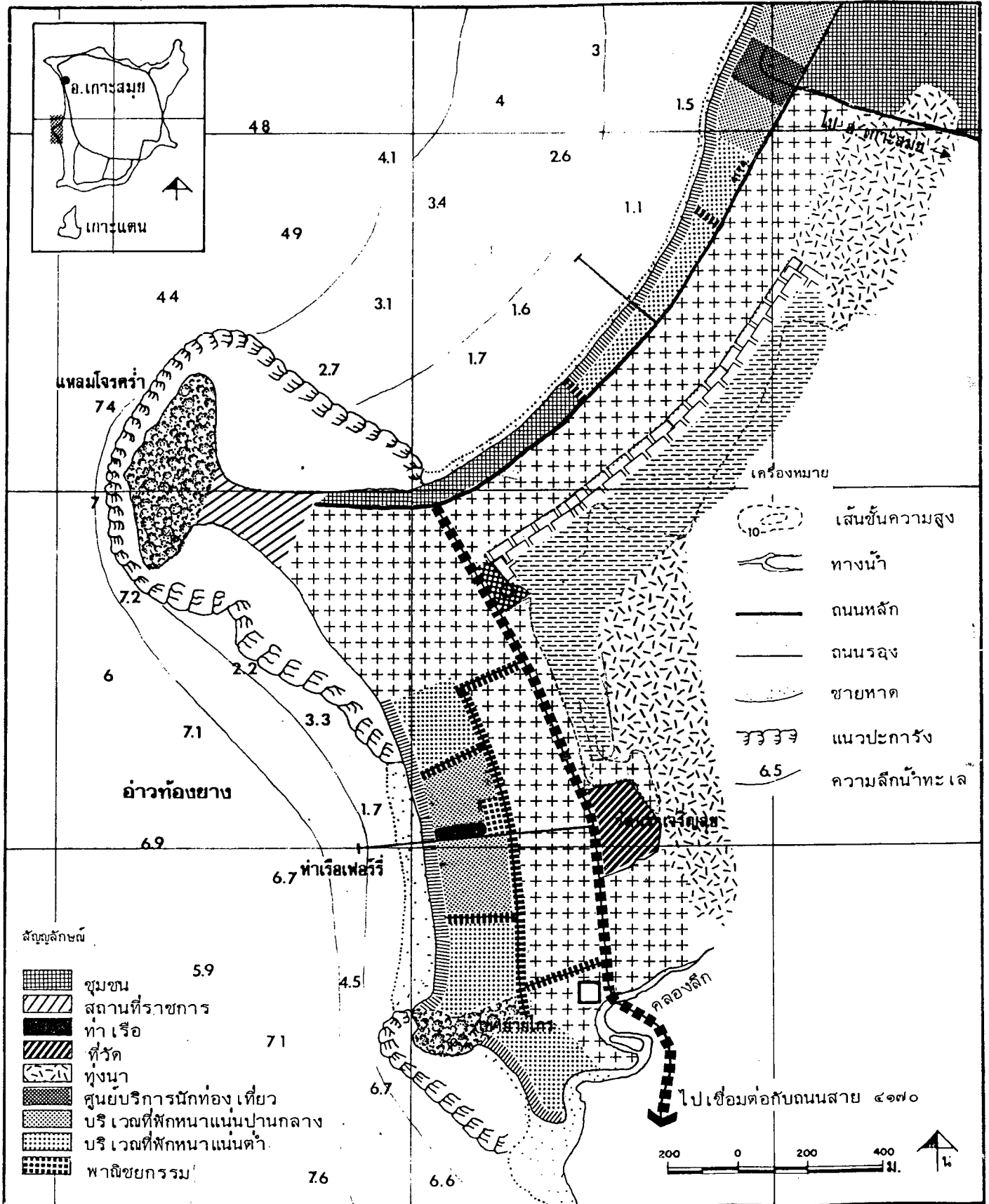
(๔.๑) แนวความคิดพื้นฐานการพัฒนา

- ให้หาดท้องยางตอนใต้ เป็น เขตพัฒนาค่อนข้างก้าวหน้า มีที่พัก
รองรับผู้เดินทางและนักอุตสาหกรรม โดยมีความสงบไม่มากนัก ทั้งนี้เพราะอยู่ใกล้กับท่าเรือเฟอร์รี่
- ให้หาดท้องยางตอนบน (หาดโจรคร่ำ) เป็น เขตพัฒนาธรรมชาติ
และมีส่วนบริการนักท่องเที่ยวขนาดเล็กรองรับนักท่องเที่ยวไป-กลับด้วย
- ให้ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำบนที่ลุ่ม เพื่อจัดทำน้ำประปาจำหน่ายในพื้นที่
- สงวนรักษาสภาพธรรมชาติที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นให้มากที่สุด

(๔.๒) แผนการใช้ที่ดิน

รูปที่ ๖.๓๕ แสดงแผนการใช้ที่ดินหาดท้องยาง โดยมีรายละเอียดดังนี้

- ก) ย่านที่พักหนาแน่นปานกลาง เนื้อที่ ๔๕ ไร่
ย่านที่พักหนาแน่นน้อย เนื้อที่ ๔๕ ไร่
- ข) ส่วนบริการนักท่องเที่ยวขนาดเล็ก ๑ แห่ง เนื้อที่ ๑๐ ไร่
ท่าเรือเฟอร์รี่ เนื้อที่ ๓ ไร่
ย่านพาณิชยกรรม เนื้อที่ ๕ ไร่
- ค) แนวถอยร่น ๑๕ และ ๓๐ เมตร เนื้อที่ ๔๐ ไร่
ที่สงวนธรรมชาติป่าเขา เนื้อที่ ๕๕ ไร่
- ง) ถนนหลักผ่านพื้นที่ เนื้อที่ ๑๒ ไร่
ถนนสายใน ถนนเข้าหาด เนื้อที่ ๑๐ ไร่
- จ) อ่างเก็บน้ำพรุบ้านโจรคร่ำ เนื้อที่ ๓๑๒ ไร่
โรงประปา เนื้อที่ ๑๐ ไร่

สัญลักษณ์

- ชุมชน 5.9
- สถานที่ราชการ
- ท่าเรือ
- ที่วัด 7.1
- หุ่นนา
- ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว
- บริเวณที่พักหนาแน่นปานกลาง
- บริเวณที่พักหนาแน่นต่ำ
- พาณิชยกรรม 7.6

สัญลักษณ์

- สวนมะพร้าว
- โรงประปา
- บ่อน้ำจืดน้ำดื่ม
- ที่สวน
- บริเวณถอยร่น
- อ่างเก็บน้ำและสวนสาธารณะ
- ถนนโครงการหลัก
- ถนนสายใน/ถนนเข้าชายหาด

รูปที่ ๖.๓๕ แผนการใช้ที่ดินในอนาคต หาดท้องยาง

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

(๕) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

(๕.๑) ถนนใช้มาตรฐานถนนเส้นใน ทาดพัฒนาก้าวหน้า

(๕.๒) ไฟฟ้า โทรศัพท์ จัดบริการให้ทั่วถึง

(๕.๓) น้ำประปา ใช้น้ำจากอ่างเก็บน้ำพรุบ้านโจรคร่ำ ซึ่งสามารถเก็บกักน้ำได้
๐.๓๓๓ ล้าน ลบ.ม. (ตารางที่ ๖.๑๒)

(๕.๔) การบำบัดน้ำเสีย ให้มีการทำบ่อ เกรอะบ่อซึมอย่างทั่วถึง ในระยะยาว
อาจสร้างโรงบำบัดน้ำเสียบริเวณคลองลึก

(๕.๕) การกำจัดขยะ ใช้บริการเก็บขนขยะของสุขาภิบาล

(๖) ขั้นตอนการพัฒนา

ระยะแรก ให้กำหนดมาตรการควบคุมการใช้ที่ดิน และการปลูกสร้างอาคาร

สร้างถนนสายหลักหน้าวัดนรา เจริญสุข

ศึกษาสำรวจการพัฒนาอ่างเก็บน้ำพรุโจรคร่ำ

ระยะที่สอง สร้างส่วนบริการนักท่องเที่ยว

สร้างถนนเส้นในและถนนลงหาด

สร้างคันกันดินพรุโจรคร่ำ และผลิตน้ำประปา

ระยะที่สาม พัฒนาสมบูรณ์เต็มโครงการ

ตารางที่ ๖.๑๒ รายละเอียดโครงการพัฒนาแหล่งน้ำดิบหาดท้องยาง

รายการ	หน่วย	ข้อมูล
๑. ที่ตั้งและลักษณะโครงการ ที่ตั้ง ประเภทโครงการ สภาพเดิม		ตำบลลิปะน้อย อ่างเก็บน้ำที่ลุ่ม พรุสาธารณะ
๒. สภาพทางอุทกวิทยา		
พื้นที่รับน้ำฝน	กม. ^๒	๗.๕
ปริมาณฝนตกเฉลี่ยทั้งปี	มม.	๑,๙๓๔.๗
ปริมาณน้ำไหลลงอ่างทั้งปี	ล้าน ลบ.ม.	๕.๖๕๒
ปริมาณน้ำไหลลงอ่างหน้าฝน	ล้าน ลบ.ม.	๕.๑๓๒
ปริมาณน้ำไหลลงอ่างหน้าแล้ง	ล้าน ลบ.ม.	๐.๕๒๐
ความสูงทำนบดินหรือเขื่อนดิน	ม.	๒.๗๕
ความยาวทำนบดินหรือเขื่อนดิน	ม.	๑,๖๐๐
ระดับสันทำนบดินหรือเขื่อนดิน	ม. รทก.	+๖.๐๐
ระดับน้ำสูงสุด	ม. รทก.	+๕.๕๐
ระดับน้ำเก็บกัก	ม. รทก.	+๕.๐๐
พื้นที่ผิวน้ำในอ่างที่ระดับเก็บกัก	กม. ^๒	๐.๕๐
ปริมาณน้ำระเหยจากอ่างทั้งปี	ล้าน ลบ.ม.	๐.๖๘๗
ปริมาณน้ำระเหยจากอ่างหน้าฝน	ล้าน ลบ.ม.	๐.๓๑๘
ปริมาณน้ำระเหยจากอ่างหน้าแล้ง	ล้าน ลบ.ม.	๐.๓๖๙
ความจุของอ่างที่ระดับเก็บกัก	ล้าน ลบ.ม.	๐.๓๓๓
ปริมาณเก็บกักใช้การได้	ล้าน ลบ.ม.	๐.๒๖๖
ปริมาณน้ำดิบใช้การในช่วงหน้าแล้ง	ล้าน ลบ.ม.	๐.๔๑๗
๓. ราคาค่าก่อสร้าง		
งานทำนบดินหรือเขื่อนดิน	บาท	๑,๙๑๔,๘๘๐
งานอาคารน้ำล้นและอาคารประกอบอื่น	บาท	๑๗๙,๘๒๕
งานท่อหรือคลองรับน้ำสู่อ่าง	บาท	-
รวมราคา	บาท	๒,๐๙๔,๗๐๕

หมายเหตุ : ดูรายละเอียดภาคผนวกที่ ๖.๑

๖.๓.๖ การพัฒนาหาดบางรัก

(๑) สภาพทั่วไปของหาดบางรัก

หาดบางรักตั้งอยู่ทางทิศเหนือของเกาะสมุย ระหว่างหาดบ่อผุดกับบ้านปลายแหลม โดยแยกจากถนนรอบเกาะ (สาย ๔๑๖๔) ที่บ้านบ่อผุด (กม.๓๓) เข้าไปตามถนนสาย ๔๑๗๑ อีก ๒-๔ กม. ชายหาดยาวประมาณ ๓ กม. ห่างถนนเฉลี่ยเพียง ๕๐ เมตร บริเวณหาดทรายหยาบ สีสออกแดง เล็กน้อย หาดทรายกว้างประมาณ ๑๐ เมตร ความลาดชันต่ำ ๒ ข้างหาดเป็นหาดหิน และแนวปะการัง

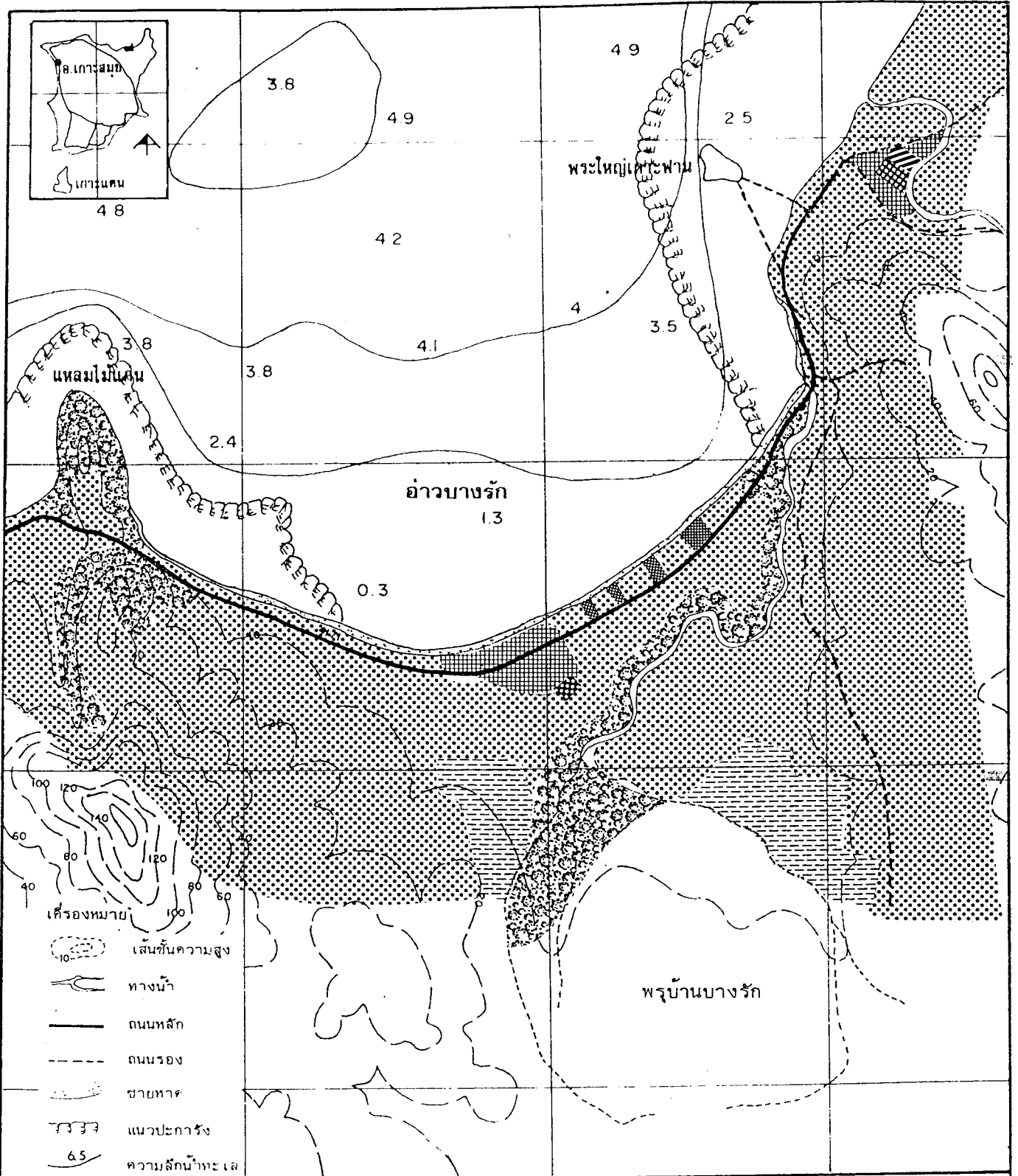
พื้นที่หาดเป็นที่ราบระหว่างเขาสองลูก คือ เขาด่านและเขาดวงนก ด้านตะวันออกมีเกาะขนาดเล็กเป็นที่ตั้งของพระใหญ่เกาะฟาน ซึ่งเป็นจุดท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่ง พื้นที่ด้านใต้เป็นที่ลุ่มขนาดใหญ่ที่มีน้ำกร่อย และชายป่าเล็ก ๆ กระจาย การใช้ที่ดินเป็นสวนมะพร้าว มีชุมชน โรงแรม และปั้มน้ำมันเพียงเล็กน้อย ดังแสดงในรูปที่ ๖.๓๖

(๒) สภาพการท่องเที่ยวของหาดบางรัก

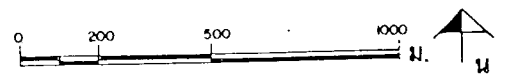
(๒.๑) ตลาดการท่องเที่ยว หาดบางรักไม่มีความสำคัญต่อการท่องเที่ยว แม้ว่าโรงแรมและปั้มน้ำมันอยู่ ๔ แห่ง แต่จุดที่สำคัญของการท่องเที่ยวคือ สำนักวิปัสสนาพระใหญ่เกาะฟาน ซึ่งมีพระพุทธรูปขนาดใหญ่ และร้านขายของที่ระลึก ประมาณว่าในปี ๒๕๒๗ มีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวที่พระใหญ่ เกาะฟาน ๗๒,๑๖๔ คน เป็นชาวไทยถึงร้อยละ ๘๐ จำนวนผู้พักแรมประมาณ ๓,๘๒๒ คน

(๒.๒) การบริการการท่องเที่ยว ในปี ๒๕๒๗ โรงแรมและปั้มน้ำมัน ๔ แห่ง รวมห้องพัก ๖๕ ห้อง โรงแรมมีแห่งเดียวมีห้องพัก ๒๐ ห้อง การบริการได้มาตรฐานและราคาสูงที่สุด ส่วนปั้มน้ำมันอื่น ๆ มีสภาพเป็นอาคารท้องถิ่นขนาดเล็ก ราคาประหยัด สถานที่พักทุกแห่งมีร้านจำหน่ายอาหารด้วย ในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวมีนักท่องเที่ยวบางกลุ่มนิยมไปพักที่สำนักวิปัสสนาพระใหญ่ เกาะฟาน ซึ่งมีศาลาโรงเรียนขนาดใหญ่ ร้านอาหารและร้านค้าสินค้าที่ระลึกอยู่ในบริเวณเดียวกัน

(๒.๓) บริการสาธารณะ น้ำประปาและไฟฟ้าของรัฐ ยังไม่มี สถานประกอบการทุกแห่งต้องผลิตไฟฟ้าใช้เอง และใช้น้ำจากบ่อน้ำใต้ดิน ถนนสาย ๔๑๗๑ เป็นถนนคอนกรีต และมีสายเดี่ยวที่ผ่านพื้นที่ตลอด

รูปที่ ๖.๓๖ การใช้ที่ดินปัจจุบัน หาดบางรัก

สัญลักษณ์

ชุมชน	เติบเขา-ป่าโปร่ง
พานิชยกรรม	นา-ที่ลุ่ม
วัด-โรงเรียน	มะพร้าว

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี

MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

(๓) กรอบการพัฒนา

หาดบางรักจัดเป็นชายหาดพัฒนาธรรมชาติที่มีสำนักวิปัสสนาพระใหญ่ เกาะฟาน เป็นจุดท่องเที่ยวหลัก การพัฒนาจึงให้เน้นที่การควบคุมการใช้ที่ดิน และพัฒนาจุดท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวไม่พักแรมบริเวณนี้ เป็นสำคัญ โดยกำหนดเป้าหมายให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวอย่างน้อย ๔๔,๐๐๔ และ ๑๑๔,๔๗๖ คน ในปี ๒๕๓๔ และ ๒๕๓๕ ตามลำดับ

อนึ่ง จากการศึกษาความเหมาะสมในการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้าน เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดย วท. เห็นว่าบริเวณอ่าวบางรักมีความเหมาะสมในการจัดตั้งศูนย์ฯ ซึ่งถ้าหากมีการจัดตั้งศูนย์ฯ ในพื้นที่นี้ คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวเข้ามาสูงถึง ๑๕๖,๕๔๘ และ ๑๘๐,๔๓๐ คน ในปี ๒๕๓๔ และ ๒๕๓๕ ตามลำดับ

(๔) แผนพัฒนาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

(๔.๑) แนวความคิดพื้นฐานการพัฒนา

- ให้บริเวณพระใหญ่เกาะฟานเป็นจุดท่องเที่ยวที่สำคัญ และเป็นเอกลักษณ์หนึ่งของเกาะสมุย ซึ่งจำเป็นต้องจัดสภาพพื้นที่ให้ร่มรื่น สวยงาม และเหมาะสมต่อการเป็นศูนย์สถานแห่งหนึ่ง ดังนั้น จึงควรย้ายร้านค้าย่อยต่าง ๆ ออกมาไว้บนฝั่ง โดยการจัดเป็นศูนย์บริการนักท่องเที่ยว

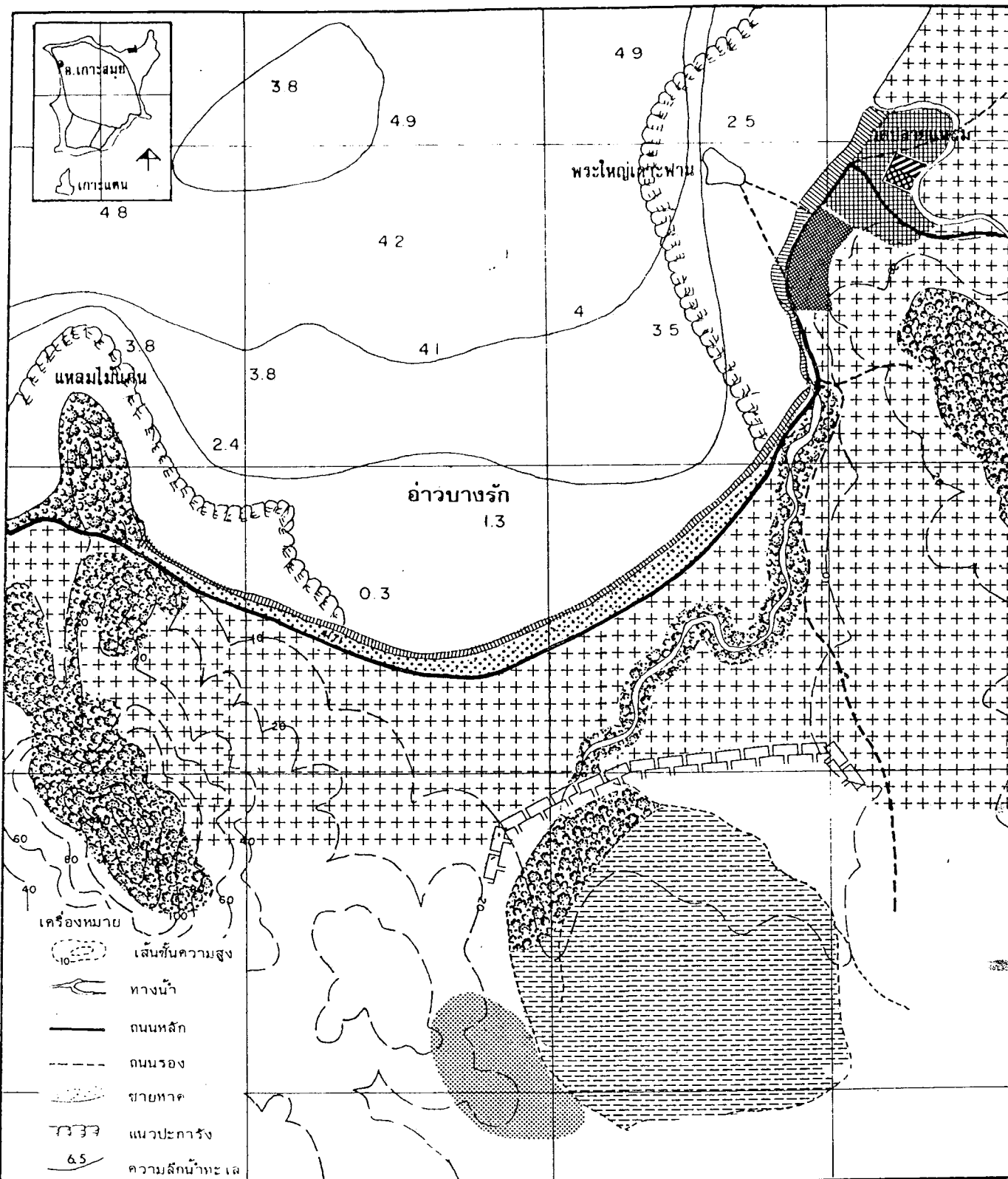
- ให้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมขึ้นในบริเวณนี้ เมื่อถึงเวลาอันควร ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการส่งเสริมซึ่งกันและกันกับพระใหญ่เกาะฟาน และส่วนบริการนักท่องเที่ยว

- พัฒนาร้านที่พักเป็นแบบความหนาแน่นต่ำ โดยรักษาสภาพเอกลักษณ์เดิมของท้องถิ่นให้มากที่สุด

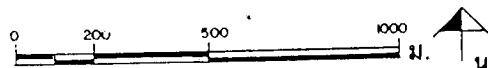
(๔.๒) แผนการใช้ที่ดิน

รูปที่ ๖.๓๗ แสดงแผนการใช้ที่ดินหาดบางรัก โดยจัดให้ส่วนบริการนักท่องเที่ยวขึ้นบริเวณทางเข้าพระใหญ่เกาะฟาน บริเวณชายหาดจัดเป็นที่พักผ่อนแน่นต่ำ จัดบริเวณขยายตัวของชุมชนบ้านปลายแหลม ให้สัมพันธ์กับจุดท่องเที่ยว

นอกจากนี้ บริเวณพรุบางรักควรได้รับการพัฒนาให้เป็นแหล่งน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภคในย่านนี้ และบริเวณใกล้เคียง มีความเหมาะสมในการจัดสร้างสนามกอล์ฟ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวของ เกาะสมุย

รูปที่ ๖.๓๗ การใช้ที่ดินหาดบางรักในอนาคต

สัญลักษณ์

ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	มะพร้าว
ชุมชน	แนวเขื่อนเก็บน้ำฝน
วัด-โรงเรียน	ที่ลุ่ม
หาดพัฒนาหนาแน่นต่ำ	โครงการสนามกอล์ฟ
ที่สวนวน	ระบายถอยร่น

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี

MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

(๕) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

จัดให้มีไฟฟ้า โทรศัทพ์ อย่างทั่วถึง และพัฒนาพรวางรักให้เป็นแหล่งน้ำดิบสำหรับการผลิตน้ำประปา สำหรับบริเวณพัฒนาหาดบางรัก ชุมชนบ้านปลายแหลม และชุมชนใกล้เคียง แหล่งน้ำแห่งนี้ต้องใช้ค่าก่อสร้างสูง และปริมาณน้ำใช้ได้ในฤดูแล้งต่ำเพราะมีการระเหยมาก แต่เนื่องจากบริเวณใกล้เคียง เป็นพื้นที่ที่ขาดแคลนน้ำมากที่สุด จึงจำเป็นที่จะต้องพิจารณาอย่างละเอียดถึงความเหมาะสมในการพัฒนาแหล่งน้ำนี้ ตารางที่ ๖.๑๓ แสดงรายละเอียดของโครงการพัฒนาแหล่งน้ำดิบพรวางรัก

(๖) ขั้นตอนการพัฒนา

การจัดทำแผนและมาตรการควบคุมการใช้ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เป็นมาตรการที่ต้องเริ่มเป็นอันดับแรก การพัฒนาแหล่งน้ำ ส่วนบริการนักท่องเที่ยว และสนามกอล์ฟ เป็นการพัฒนาระยะต่อไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับภาวะการณ์ที่เป็นจริงของการท่องเที่ยวแถบนี้

ตารางที่ ๖.๑๓ รายละเอียดโครงการพัฒนาแหล่งน้ำดิบพบบางรัก

รายการ	หน่วย	ข้อมูล
๑. ที่ตั้งและลักษณะโครงการ ที่ตั้ง ประเภทโครงการ สภาพเดิม		ตำบลบ่อผุด อ่างเก็บน้ำที่ลุ่ม หนองน้ำบ่อผุด
๒. สภาพทางอุทกวิทยา พื้นที่รับน้ำฝน	กม. ^๒	๔.๕
ปริมาณฝนตกเฉลี่ยทั้งปี	มม.	๑,๙๓๔.๗
ปริมาณน้ำไหลลงอ่างทั้งปี	ล้าน ลบ.ม.	๓.๓๙๒
ปริมาณน้ำไหลลงอ่างหน้าฝน	ล้าน ลบ.ม.	๓.๐๘๐
ปริมาณน้ำไหลลงอ่างหน้าแล้ง	ล้าน ลบ.ม.	๐.๓๑๒
ความสูงทำนบดินหรือ เขื่อนดิน	ม.	๒.๗๕
ความยาวทำนบดินหรือ เขื่อนดิน	ม.	๑,๓๐๐
ระดับสันทำนบดินหรือ เขื่อนดิน	ม. รทก.	+๑๒.๐๐
ระดับน้ำสูงสุด	ม. รทก.	+๑๑.๕๐
ระดับน้ำเก็บกัก	ม. รทก.	+๑๑.๐๐
พื้นที่ผิวน้ำในอ่างที่ระดับเก็บกัก	กม. ^๒	๑.๐
ปริมาณน้ำระเหยจากอ่างทั้งปี	ล้าน ลบ.ม.	๑.๓๗๔
ปริมาณน้ำระเหยจากอ่างหน้าฝน	ล้าน ลบ.ม.	๐.๖๓๗
ปริมาณน้ำระเหยจากอ่างหน้าแล้ง	ล้าน ลบ.ม.	๐.๗๓๗
ความจุของอ่างที่ระดับเก็บกัก	ล้าน ลบ.ม.	๐.๖๖๐
ปริมาณเก็บกักใช้การได้	ล้าน ลบ.ม.	๐.๕๒๘
ปริมาณน้ำดิบใช้การในช่วงหน้าแล้ง	ล้าน ลบ.ม.	๐.๑๐๓
๓. ราคาค่าก่อสร้าง		
งานทำนบดินหรือ เขื่อนดิน	บาท	๑,๕๕๕,๘๔๐
งานอาคารน้ำล้นและอาคารประกอบอื่น	บาท	๑๔๓,๘๖๐
งานท่อหรือคลองรับน้ำสู่อ่าง	บาท	-
รวมราคา	บาท	๑,๖๙๙,๗๐๐

หมายเหตุ : รายละเอียดดูภาคผนวกที่ ๖.๑

๖.๓.๑ การพัฒนาหาดเชิงมนและบริเวณใกล้เคียง

(๑) สภาพทั่วไปของหาดเชิงมน

หาดเชิงมนและบริเวณใกล้เคียงเป็นชายหาดทางตอนเหนือสุดของเกาะสมุย ตั้งอยู่ท่ามกลาง การคมนาคมยังไม่สะดวก แต่มีสภาพเป็นธรรมชาติเกาะสมุยอย่างแท้จริง คือ เป็น บริเวณที่มีสวนมะพร้าว ป่าโปร่ง และปะการัง ที่สวยงาม สภาพหาดทรายขาวสะอาด น้ำทะเลใส แต่มีความลาดชันสูงพอสมควร (ดูรูปที่ ๖.๓๔)

(๒) สภาพการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวในย่านนี้ยังมีจำนวนนักท่องเที่ยวน้อย และส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยว ที่เดินทางแวะผ่านมา ทั้งนี้เพราะมีขงกาโลว์ขนาดเล็กแบบท้องถิ่นเพียง ๔ แห่ง ที่มีการโฆษณาน้อย

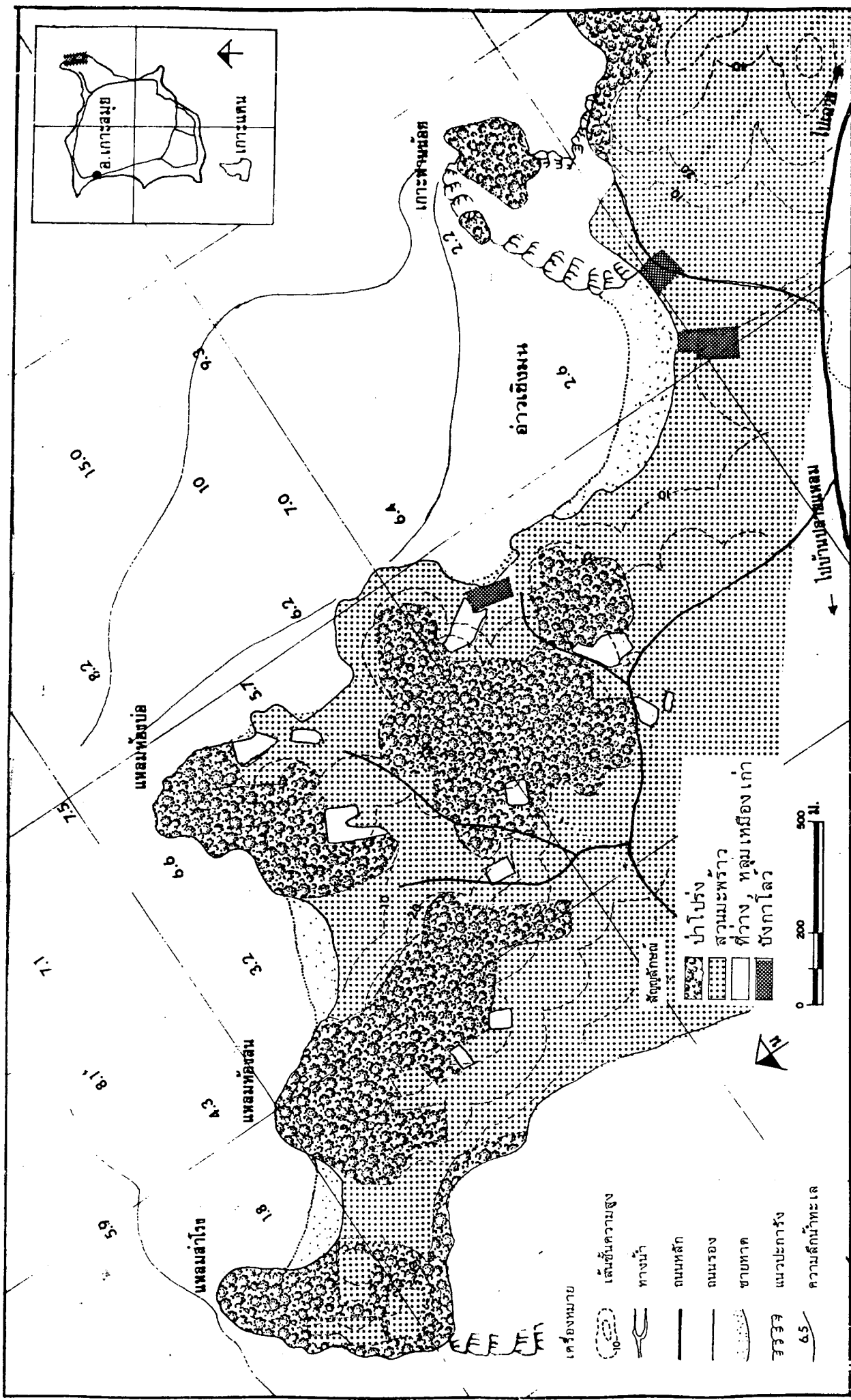
การบริการสาธารณะยังไม่มีสิ่งใดนอกจากถนนลูกรังกว้าง ๕ เมตร ไปบ้านปลายแหลม และหาดเฉวง เท่านั้น

(๓) กรอบการพัฒนา

เนื่องจากสภาพที่เป็นธรรมชาติค่อนข้างบริสุทธิ์ และมีการขยายตัวของการท่องเที่ยวทำ หาดเชิงมนและใกล้เคียงจึงควรได้รับการควบคุมการใช้ที่ดินอย่างเข้มงวด โดยกำหนดให้เข้าชายหาด พัฒนาธรรมชาติและชายหาดอนุรักษ์ ที่มีสถานที่พักผ่อนแน่นเต็ม มีระยะถอยร่นสูง และจำกัดอาคาร ในบางพื้นที่ และคงรักษาสภาพเอกลักษณ์ไว้ให้นานที่สุด

(๔) แนวทางพัฒนาการใช้ที่ดิน

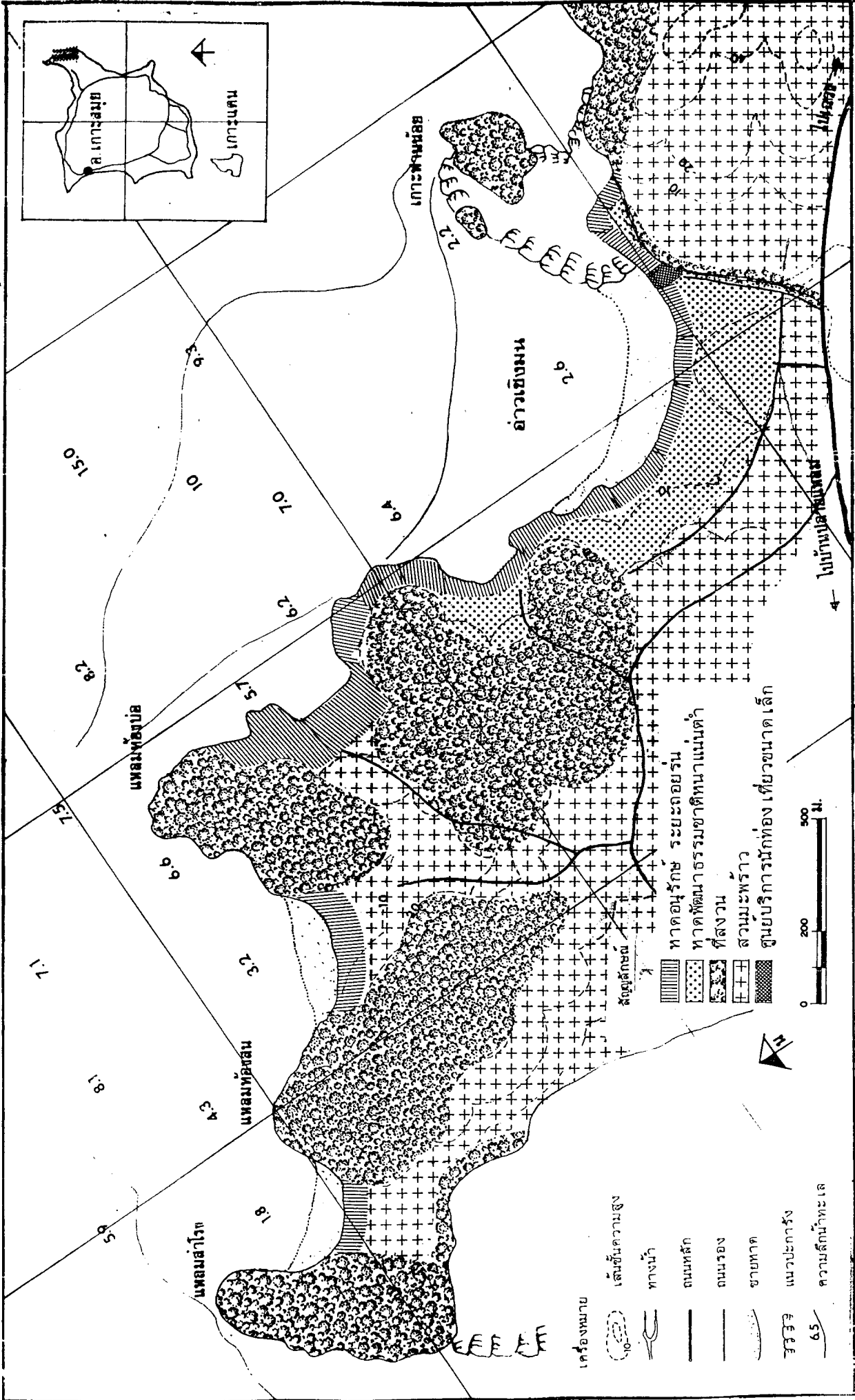
การพัฒนาการใช้ที่ดินให้หาดเชิงมน เป็นบริเวณพัฒนาธรรมชาติ มีย่านที่พักหนาแน่นต่ำ และมีส่วนบริการนักท่องเที่ยวขนาดเล็ก ส่วนหาดอื่น ๆ เช่น หาดท้องป่อ หาดท้องสน และ หาดสำโรง จัดให้เป็นหาดอนุรักษ์ที่คงรักษาสภาพเดิมไว้ทั้งหมด รวมทั้งบริเวณป่าโปร่งบนเนินเขา ต่าง ๆ ด้วย สำหรับ เกาะฟานน้อยซึ่งเป็นเกาะธรรมชาติ ที่มีแนวโขดหินและปะการังโดยรอบ ต้องอนุรักษ์ให้เป็นจุดท่องเที่ยวเช่นกัน (รูปที่ ๖.๓๔)

แผนที่ ๒.๓๘ การใช้ที่ดินปัจจุบัน หาดเชิงมน

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี

MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF KO SAMUI / SURATTHANI

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
 MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF KO SAMUI / SURATTHANI

รูปที่ ๖.๓๓ แผนการใช้ที่ดินชายหาดเชิงมน

(๕) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

ไฟฟ้าอาจจำเป็นแต่ไม่เร่งด่วน รัฐควรส่งเสริมการพัฒนาพลังงานให้เป็นแหล่งน้ำโดยการขุดบ่อน้ำตื้น และการเก็บกักน้ำฝนไว้ใช้ การพัฒนาถนนควรมีแต่เพียงให้สะดวกและใช้ได้ทุกฤดูกาล

(๖) ขั้นตอนการพัฒนา

การกำหนดแผนและมาตรการการใช้ที่ดินและปลูกสร้างอาคาร เป็นขั้นตอนแรกของการพัฒนา การส่งเสริม การจัดบริการที่พักของเอกชน ให้ดำเนินการภายใต้กรอบการพัฒนา โดยรักษารูปแบบที่เป็นท้องถิ่นมากที่สุด

๖.๓.๘ การพัฒนาท่าตกหน้าเมือง

(๑) สภาพทั่วไป

(๑.๑) ที่ตั้ง น้ำตกหน้าเมืองตั้งอยู่ทางตอนใต้ของเกาะสมุย บริเวณเส้นรุ้งที่ ๕° ๒๘' เหนือ และเส้นแวงที่ ๙๙° ๕๘' ตะวันออก ห่างจากตลาดหน้าทอนตามถนนรอบเกาะประมาณ ๑๑.๕๐ กม. และแยกเข้าบริเวณน้ำตกตามถนนลูกรังอีก ๑ กม.

(๑.๒) สภาพน้ำตก น้ำตกหน้าเมืองเป็นน้ำจากลำน้ำท่าเสียว ไหลลงมาจากเขาพลู ผ่านหน้าผาสูงชันประมาณ ๒๐ เมตร ไหลลงสู่พื้นที่ตอนล่างของเกาะสมุย จึงทำให้มีความสวยงามของน้ำตกและหน้าผา บริเวณลานน้ำตกเป็นโขดหินขนาดปานกลาง มีแอ่งน้ำ เหมาะแก่การเล่นน้ำขนาดประมาณ ๑๐ x ๒๐ เมตร ลึก ๓-๔ เมตร

(๑.๓) การใช้ที่ดิน น้ำตกหน้าเมืองจัดตั้งเป็นเขตนันทอุทยานแห่งชาติ น้ำตกหน้าเมืองมีเนื้อที่ประมาณ ๑๐ ไร่ นอกจากบริเวณน้ำตกและลานน้ำตกแล้ว บริเวณโดยรอบเป็นป่าโปร่ง บริเวณทางเข้าเป็นลานโล่ง ดินอัดแน่น มีศาลาพักผ่อน ที่จอดรถ ๘-๑๐ คัน และห้องน้ำ-ส้วม ติดกับลานจอดรถ เป็นสวนผลไม้ของเอกชน ซึ่งมีการตั้งร้านค้าย่อย ๑ ร้าน

(๒) สภาพการท่องเที่ยว

(๒.๑) ตลาดการท่องเที่ยว ประมาณว่าในปี ๒๕๒๗ มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในน้ำตกหน้าเมือง ๕๑,๗๘๗ คน เป็นชาวไทย ๔๕,๓๘๗ คน และชาวต่างประเทศ ๖,๔๐๐ คน นักท่องเที่ยวเหล่านี้บ้างมาเพื่อชมความงาม และบ้างมาเล่นน้ำตก

จากการพยากรณ์การขยายตัวคาดว่าในปี ๒๕๓๔ และ ๒๕๓๕ จะมีนักท่องเที่ยวเข้ามา ๗๐,๘๘๗ คน และ ๘๒,๔๓๖ คน หรือเฉลี่ยวันละ ๑๙๔ คน และ ๒๒๖ คน ตามลำดับ

(๒.๒) การบริการ รัฐโดยกรมป่าไม้ได้จัดบริเวณที่จอดรถ ศาลาพักผ่อน และห้องน้ำส้วมไว้บริการนักท่องเที่ยว และสุขาภิบาลได้จัดป้ายแนะนำและคำเตือน ตลอดจนถนนลูกรังใช้ได้ไม่ตลอดทั้งปี สำหรับนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ มีเอกชนได้ตั้งร้านเครื่องดื่มขีดเขตวนอุทยานอีก ๑ แห่ง และมีแผงลอย ๒-๓ ราย ในบางเวลา

(๓) กรอบการพัฒนาการท่องเที่ยว

ปรับปรุงหน้าตทหน้าเมืองให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวและที่พักผ่อนที่สำคัญของ เกาะสมุย โดยให้คงรักษาสภาพธรรมชาติไว้ให้มากที่สุด สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ ช่วงเวลาละประมาณ ๑๕๐ คน และจอดรถได้ ๑๐ คัน พร้อมทั้งพัฒนาส่วนบริการนักท่องเที่ยวในบริเวณเขตทางเข้าด้วย

(๔) แผนพัฒนาน้ำตทหน้าเมือง

(๔.๑) แนวความคิดพื้นฐานการพัฒนา ยึดถือรูปแบบตามข้อ ๖.๒.๒

(๔.๒) แผนการพัฒนา เนื่องจากน้ำตทหน้าเมืองมีการจัดผังบริเวณไว้ดีพอสมควร การพัฒนาจึงเพียงปรับปรุงสถานะบางอย่างเท่านั้น กล่าวคือ

- ปรับปรุงผิวลานดิน โดยการปูวัสดุแข็งให้แข็งแรงและสวยงาม
- เพิ่มบริเวณที่นั่งพักผ่อนให้มากขึ้น
- ย้ายห้องน้ำส้วมให้มองเห็นได้ชัด ง่ายต่อการเข้าถึง แต่ไม่ทำลาย

บรรยากาศของธรรมชาติ

- จัดบริเวณที่จอดรถให้เป็นระเบียบ
- ส่งเสริมเอกชนให้ลงทุนพัฒนาบริเวณทางเข้า ให้เป็นส่วนบริการ

นักท่องเที่ยวที่มีร้านค้า ร้านอาหาร อย่างเพียงพอ

- ปรับปรุงสภาพแวดล้อมโดยทั่วไป เช่น การซื้อถังเก็บน้ำ

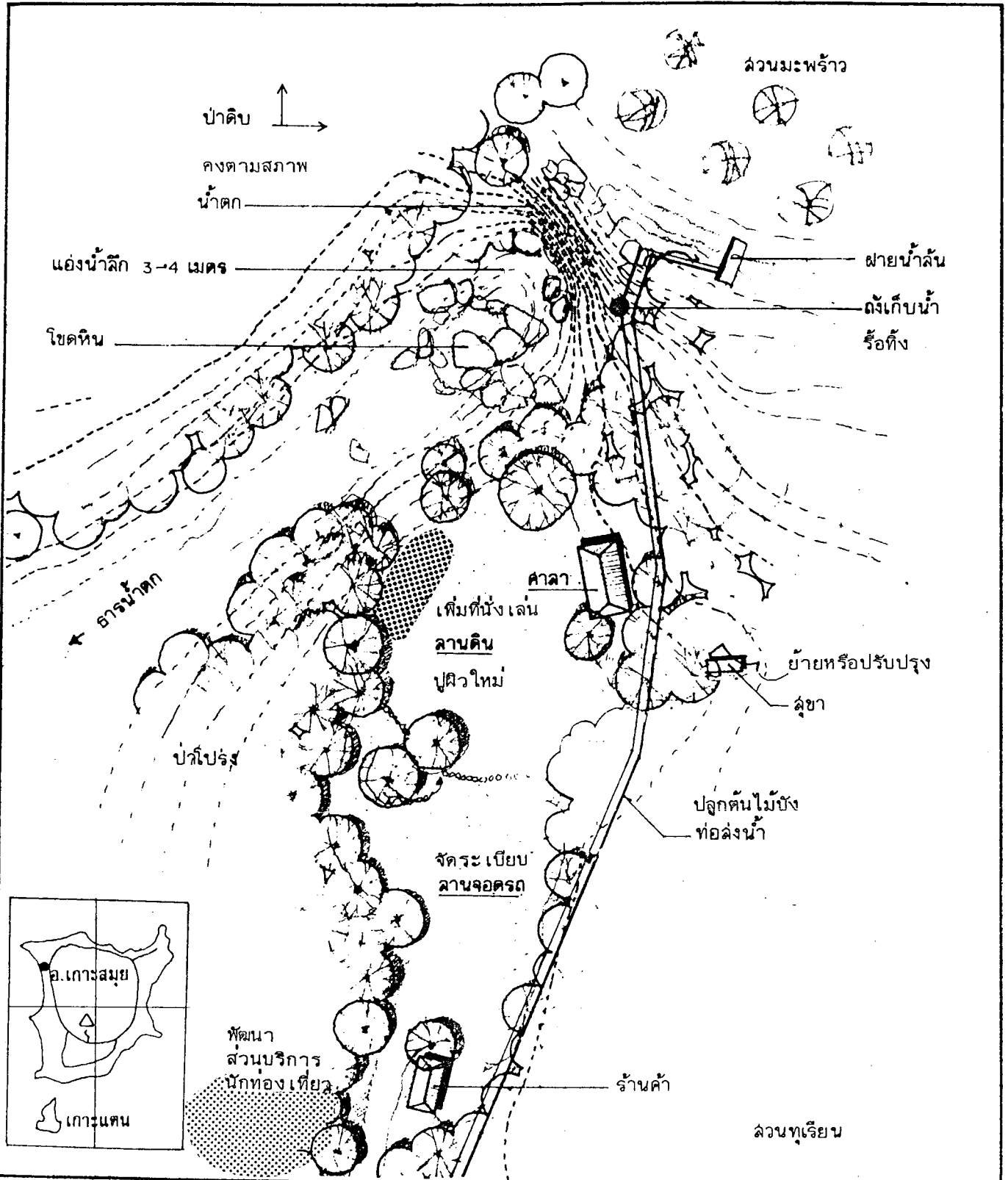
การปลูกไม้เลื้อยบดบังท่อส่งน้ำ และจัดถังขยะให้เพียงพอ

- ขยายและปรับปรุงถนนเข้าให้ เป็นถนนผิวจราจรแข็งใช้ได้ทุกฤดูกาล

กว้าง ๗ เมตร มีไหล่ทางสองข้าง ข้างละ ๑๕๐ เมตร

รูปที่ ๖.๔๐ แสดงผังบริเวณน้ำตทหน้าเมืองในปัจจุบัน และแนวทางการพัฒนา

ในอนาคต

รูปที่ ๖.๔๐ ผังบริเวณน้ำตกหน้าเมืองในปัจจุบัน และแนวทางการพัฒนา

- ลานดิน สภาพปัจจุบัน
- ปุผิวใหม่ แนวทางการพัฒนา

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

๖.๓.๘ การพัฒนาน้ำตกหินลาด

(๑) สภาพทั่วไปน้ำตกหินลาด

น้ำตกหินลาดตั้งอยู่ห่างตลาดหน้าทอนเพียง ๓.๕ กม. การเดินทางสะดวกมาก เพราะมีถนนคอนกรีต เข้าถึงตลอด บริเวณที่นักท่องเที่ยวและประชาชนท้องถิ่นไปเที่ยวมาก คือบริเวณลานจอดรถ ซึ่งไม่มีสภาพเป็นน้ำตกอย่างแท้จริง แต่เป็นทางน้ำไหลผ่านโขดหินเท่านั้น เหนือน้ำขึ้นไปประมาณ ๑ กม. มีฝายน้ำล้นของสุขาภิบาล เพื่อกักน้ำไปใช้เพื่อการอุปโภคบริโภคในตลาดหน้าทอน

บริเวณลานจอดรถมีศาลาพักผ่อน ๑ หลัง และร้านอาหารและเครื่องดื่มของเอกชนอีก ๑ ร้าน ความไม่เป็นระเบียบของการใช้ที่ดินขณะนี้ เป็นเพราะพื้นที่บริเวณนี้เป็นเชิงเขาเขตต่อเนื่องระหว่างป่าสงวนแห่งชาติ กับที่ดินเอกชน ซึ่งควรได้รับการแก้ไขต่อไป

(๒) สภาพการท่องเที่ยว

ประมาณว่าในปี ๒๕๒๗ มีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวน้ำตกหินลาดประมาณ ๓๕,๙๒๖ คน เป็นชาวไทย ๓๔,๙๔๙ คน และชาวต่างประเทศ ๙๗๗ คน นอกจากนี้ ยังมีนักท่องเที่ยวอีกจำนวนหนึ่งซึ่งนิยมมาเที่ยวพักผ่อน ชักผ้า และล้างรถ ในบริเวณนี้

บริเวณเหนือน้ำขึ้นไปยังคงมีความสวยงามและร่มรื่นของป่าเหลืออีกมาก ในอนาคตควรได้มีการพัฒนาการเดินทางเที่ยวป่าขึ้นในทางต้นน้ำได้ จากการพยากรณ์คาดว่า จะมีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวน้ำตกหินลาดประมาณ ๔๘,๕๗๐ คน และ ๕๖,๔๐๓ คน หรือประมาณ ๑๓๓ และ ๑๕๔ คน ในปี ๒๕๓๔ และ ๒๕๓๕ ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม บริเวณนี้ใกล้ชุมชน และการเดินทางสะดวก ถ้าหากมีการพัฒนาอย่างดีแล้ว อาจมีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นมากกว่านี้ได้

(๓) กรอบการพัฒนา

พัฒนาให้น้ำตกหินลาด เป็นสถานที่ท่องเที่ยวและพักผ่อน ทั้งของนักท่องเที่ยวและประชากรท้องถิ่น โดยเตรียมขยายการบริการให้มากขึ้น ได้แก่ การจัดพลาซ่าขายสินค้า อาหาร จัดที่จอดรถ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ศาลาพักผ่อน และบริการนำเที่ยวเหนือน้ำ ทั้งนี้อาจเป็นการลงทุนของรัฐ หรือ เอกชนได้ตามความเหมาะสม

(๔) แผนการพัฒนา

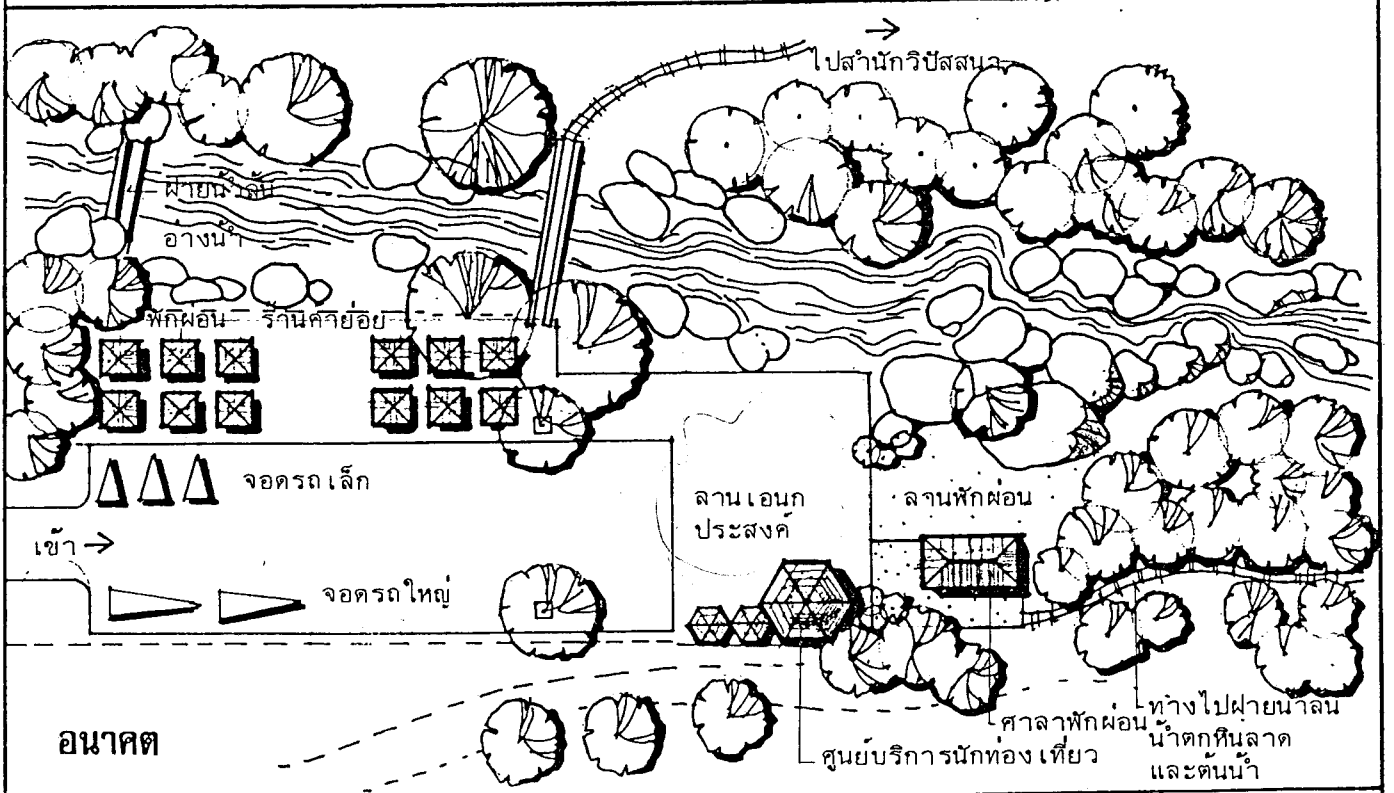
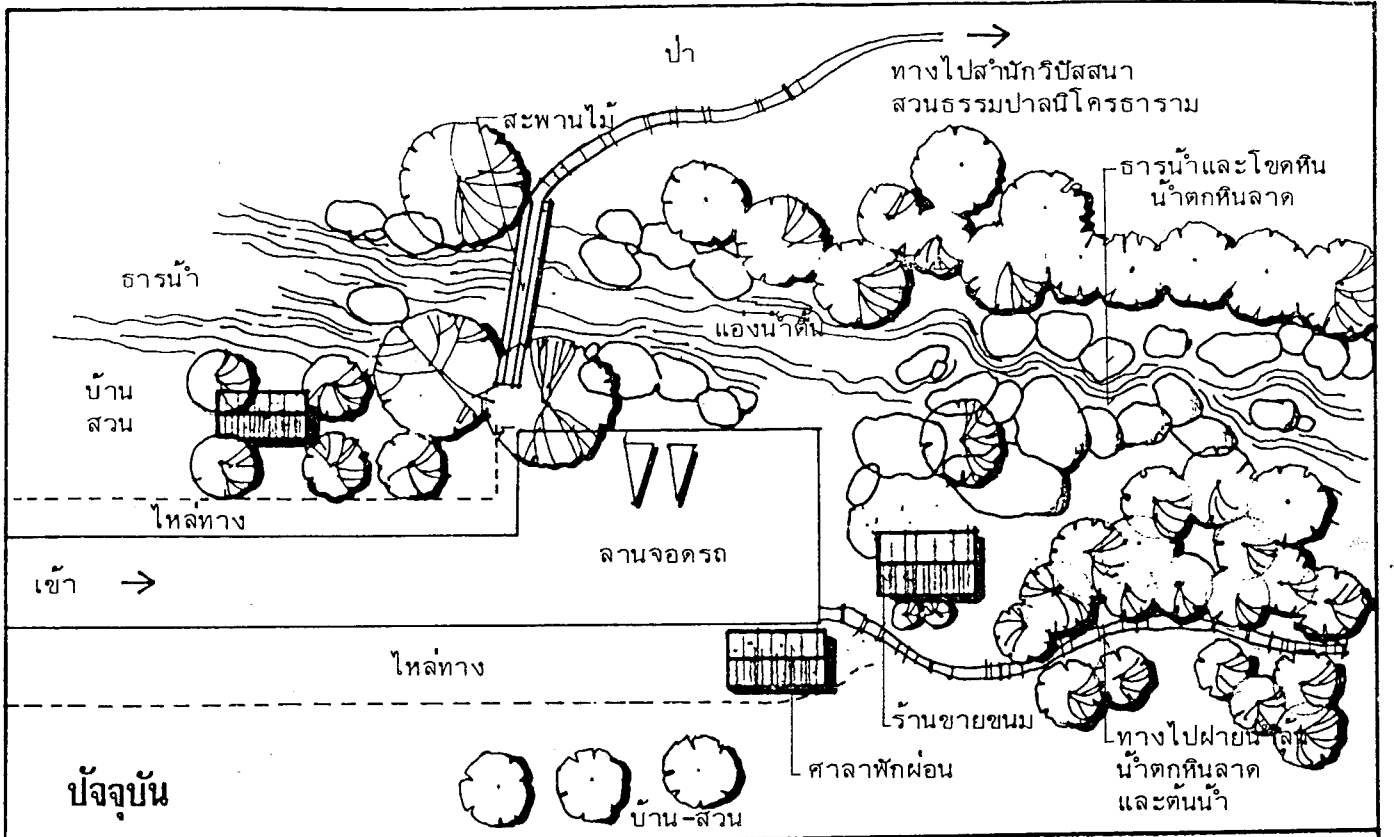
- ซื้อหรือเวนคืนที่ดินหรือให้เอกชนลงทุน จัดทำร้านค้าย่อยบริเวณทาง เข้าน้ำตก ซึ่งเป็นบ้าน-สวน ในปัจจุบัน

- สร้างฝายน้ำล้น เพื่อกักน้ำบริเวณท้ายน้ำตกใกล้บริเวณร้านค้า
- ปรับปรุงลานจอดรถให้เป็นลานเอนกประสงค์ และขยายบริเวณจอดรถให้ไกล

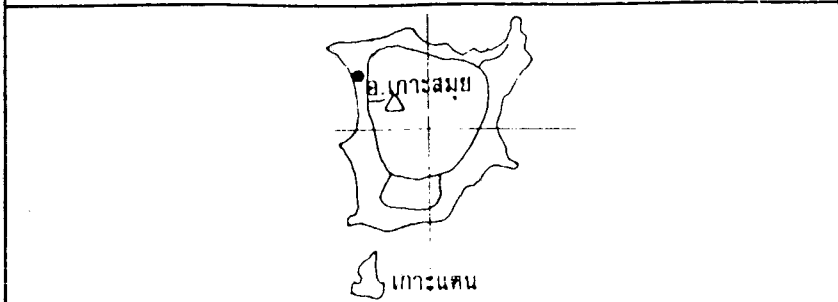
ออกมาอีกเล็กน้อย

- จัดสร้างศูนย์บริการนักท่องเที่ยวและศาลาพักผ่อน โดยซื้อหรือเวนคืนที่ดินบริเวณร้านค้าในปัจจุบัน เพื่อนำมาจัดเป็นลานพักผ่อน

รายละเอียดสภาพปัจจุบันและผังการใช้ที่ดินในอนาคต แสดงในรูปที่ ๖.๔๑

รูปที่ ๖.๔๑ ผังบริเวณปัจจุบันและอนาคต น้ำตกหินลาด

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

๖.๓.๑๐ การพัฒนาเกาะแตนและเกาะบริวาร

(๑) สภาพทั่วไปของเกาะแตนและเกาะบริวาร

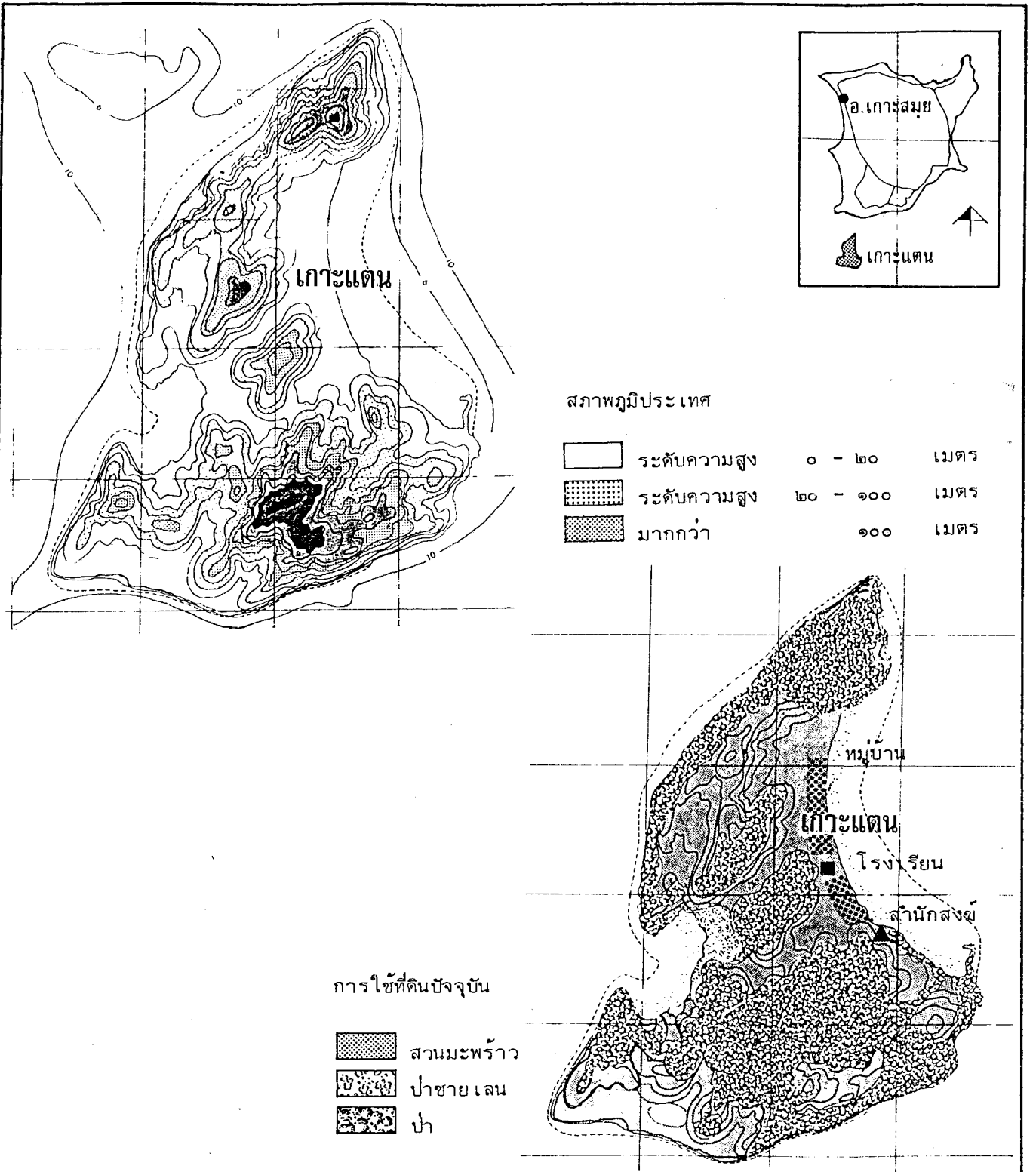
(๑.๑) ที่ตั้งและขนาด ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของเกาะสมุย บริเวณประมาณ เส้นรุ้งที่ $๙^{\circ} ๒๒'$ เหนือ และเส้นแวงที่ $๙๙^{\circ} ๕๗'$ ตะวันออก ห่างจากชายฝั่งเกาะสมุย บริเวณบ้านท้องโตนด ประมาณ ๖ กม. ใช้เวลาเดินทางโดยเรือทางยาวประมาณ ๒๐ นาที ส่วนโดยรอบเกาะแตนประกอบด้วยเกาะมัดสุ่ม, เกาะราบ, เกาะวังใน, เกาะวังนอก และเกาะเล็ก เกาะน้อยต่าง ๆ โดยเกาะแตนมีขนาดพื้นที่ในแนวราบประมาณ ๗.๕ ตร.กม. ส่วนเกาะมัดสุ่ม เกาะราบ เกาะวังนอก เกาะวังใน มีขนาดประมาณ ๐.๕, ๐.๘, ๐.๓๑ และ ๐.๓๖ ตร.กม. ตามลำดับ

(๑.๒) สภาพภูมิประเทศ เกาะแตนมีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ภูเขา ที่มีความชันปานกลาง มียอดสูงสุดอยู่ด้านใต้ สูง ๒๒๖ เมตร จากระดับน้ำทะเล บริเวณที่ราบผืนใหญ่อยู่บนชายฝั่งตะวันออก และมีที่ราบผืนเล็กบริเวณอ่าวตกและตอนใต้ โดยมีที่ราบคอเขาตรงกลางเชื่อมระหว่างฝั่งตะวันออกและตะวันตก (รูปที่ ๖.๔๒)

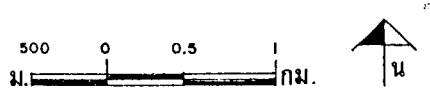
ชายฝั่งเกาะมีความยาว ๑๔.๕ กม. เป็นชายหาด ๑.๕ กม. หาดหิน ๔ กม. หาดเลน ๑.๕ กม. และบริเวณหน้าผาอีก ๗.๕ กม. มีแนวปะการัง บริเวณนอกชายฝั่งด้านตะวันออกและด้านใต้ และในหมู่เกาะบริวารต่าง ๆ มีแนวปะการังที่อุดมสมบูรณ์ สวยงาม เหมาะแก่การท่องเที่ยวอย่างมาก โดยเฉพาะที่เกาะแตน มีความยาวรวมกันถึง ๔.๕ กม. (ดูรายละเอียดภาคผนวกที่ ๒.๔

ด้านทรัพยากรน้ำ เกาะแตนมีร่องน้ำในหุบเขาหลายสายที่มีน้ำไหลเฉพาะฤดูฝนเท่านั้น แต่ปัญหาด้านแหล่งน้ำเพื่ออุปโภคบริโภคยังไม่มี เพราะสามารถขุดบ่อน้ำดื่มได้ แม้แต่ในบริเวณใกล้ชายหาด อย่างไรก็ตาม น้ำเพื่อการเกษตรและอุปโภค อาจขาดแคลนในอนาคตได้ นอกจากนี้ ที่ราบตอนใต้มีที่ลุ่มน้ำขังอยู่ ๑ แห่ง ซึ่งอาจสามารถพัฒนาเป็นแหล่งน้ำจัดได้

นอกจากเกาะแตนแล้ว เกาะมัดสุ่มซึ่งอยู่ทางด้านตะวันออก ยังเป็นเกาะที่มีสภาพเป็นที่ราบต่ำ มีหนองน้ำกร่อยขนาดเล็ก ๑ แห่ง ชายหาดโดยรอบเป็นหาดทรายหาดหิน มีแนวปะการังที่สวยงามอีกด้วย

รูปที่ ๖.๔๒ สภาพภูมิประเทศและการใช้ที่ดิน เกาะสมุย อำเภอเกาะสมุย

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
 เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
 MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
 KO SAMUI / SURATTHANI
 สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
 THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

(๑.๓) การใช้ที่ดิน เกาะแดนยังมีพื้นที่ป่าหลงเหลืออีกถึงร้อยละ ๕๖ โดยเฉพาะในพื้นที่ภูเขา ส่วนบริเวณที่ราบ หรือที่เนินที่มีความลาดชันต่ำ ได้มีการเพาะปลูกสวนมะพร้าวแล้ว ประมาณ ๑,๘๓๗ ไร่ บริเวณอ่าวตกเป็นป่าเลน เนื้อที่ ๔๔ ไร่ ส่วนบริเวณที่ราบด้านตะวันออก เป็นสวนมะพร้าวและชุมชน ซึ่งมีประชากรอยู่กันประมาณ ๖๕ ครอบครัว มีโรงเรียนและสำนักสงฆ์อย่างละ ๑ แห่ง (รูปที่ ๖.๔๒) การถือครองที่ดินบนเกาะแดน ในบริเวณที่สวนเป็นของประชาชนที่มี นส.๓ เป็นเอกสารสิทธิ์ประมาณร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่

เกาะมัดสุมเป็นป่าโปร่ง และสวนมะพร้าว ซึ่งไม่มีกรรมสิทธิ์ตามกฎหมาย

(๒) สภาพการท่องเที่ยว

ในขณะนี้ เกาะแดนมีนักท่องเที่ยวสนใจไปเที่ยวน้อยมาก ทั้งนี้เพราะยังไม่เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว และยังไม่มีการบริการรองรับนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่จึงมักเป็นนักท่องเที่ยวที่สนใจหรือเคยไปเที่ยวมาแล้ว กิจกรรมของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่คือ เล่นน้ำ และชมปะการัง บริเวณฝั่งตะวันออกเกาะแดน และเกาะมัดสุม ซึ่งถ้าหากพื้นที่นี้ได้รับการพัฒนาที่ดีจะสามารถเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในการดึงดูดนักท่องเที่ยวของ เกาะสมุยแห่งหนึ่ง

(๓) กรอบการพัฒนา

(๓.๑) จุดประสงค์ เพื่อพัฒนาให้เกาะแดนเป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติบริสุทธิ์ ที่มีปะการัง เป็นจุดสนใจในการท่องเที่ยว และแหล่งอนุรักษ์ธรรมชาติในทะเลที่สำคัญของ เกาะสมุย

(๓.๒) นโยบายการพัฒนา จัดให้เกาะแดนและเกาะบริวาร เป็นเขตอุทยานแห่งชาติหรือวนอุทยานแห่งชาติ โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนที่มีอยู่เดิม สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินบางส่วนได้ อนึ่ง เขตอุทยานนี้อาจเป็นอุทยานแห่งใหม่ หรือผนวกเข้ากับอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะอ่างทองก็ได้

(๓.๓) เป้าหมายการพัฒนา นอกจากการอนุรักษ์ธรรมชาติแล้ว ให้สามารถชักจูงนักท่องเที่ยวได้อย่างน้อยร้อยละ ๑๐ ของนักท่องเที่ยวเกาะสมุย

(๓.๔) กลยุทธ์การพัฒนา

- ประกาศเขตอุทยานแห่งชาติ และมาตรการควบคุมอนุรักษ์ทรัพยากรในทะเล (ปะการัง)

- จัดตั้งที่ทำการอุทยาน และสถานที่พักนักท่องเที่ยว ทั้งประเภทพักในอาคารและแคมป์ปิ้ง
- จัดโครงสร้างพื้นฐานและบริการที่จำเป็น โดยเฉพาะควรมีการจัดเส้นทางท่องเที่ยวทั้งทางบกและในน้ำ
- ประชาสัมพันธ์เพื่อชักจูงการท่องเที่ยว

(๔) แผนการพัฒนา

(๔.๑) โครงการพัฒนาการท่องเที่ยว

- ให้เกาะแตนเป็นที่ตั้งของที่ทำการอุทยานแห่งชาติ และที่พักนักท่องเที่ยว โดยมีทางเลือกของที่ตั้ง ๓ แห่ง
- ให้เกาะมัดสุมเป็นจุดท่องเที่ยวและที่พักแบบแคมป์ปิ้ง
- เกาะราบและเกาะอื่น ๆ เป็นจุดท่องเที่ยวไม่พักแรม เส้นทางท่องเที่ยวแสดงในรูปที่ ๖.๔๓

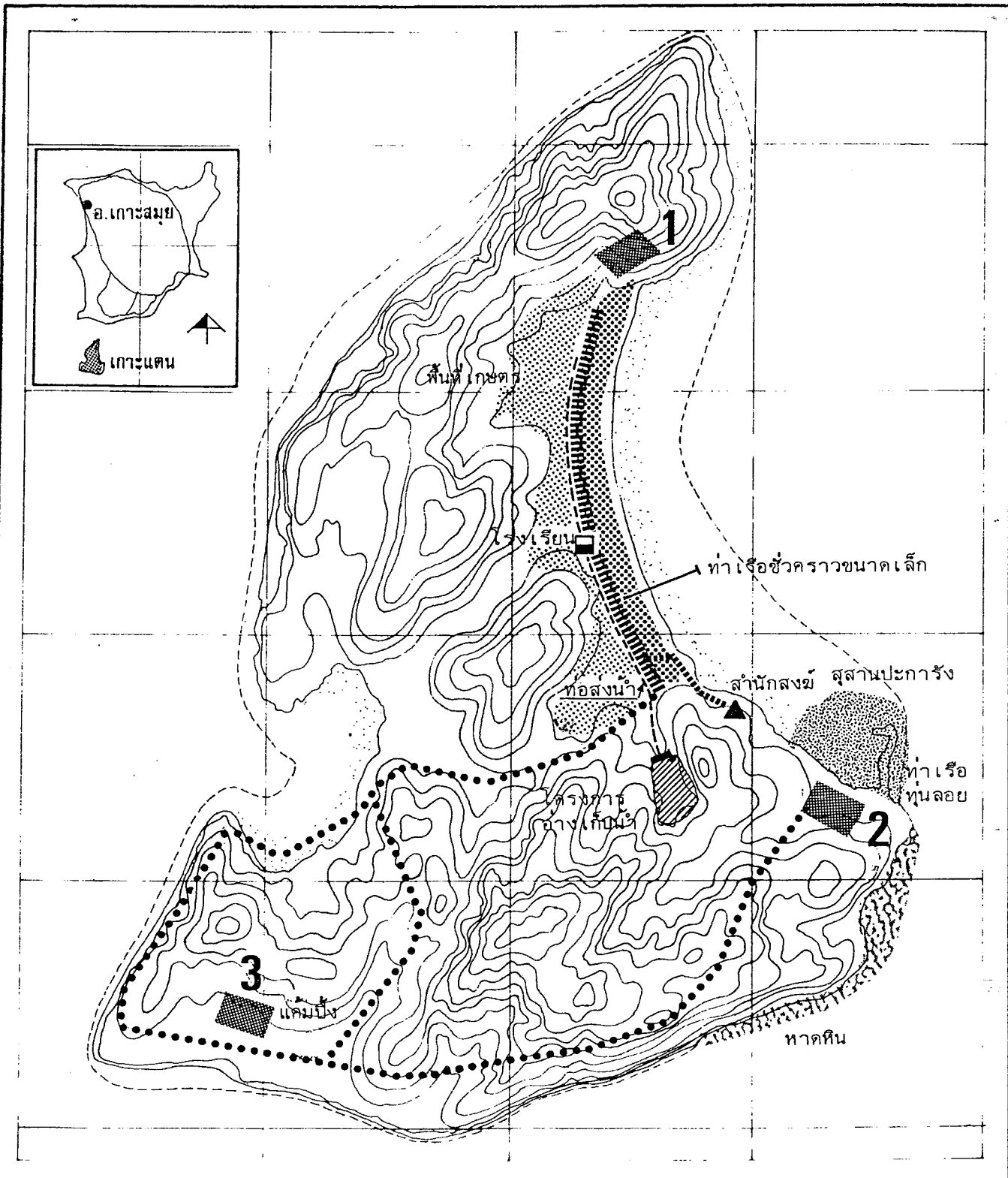
(๔.๒) การพัฒนาเกาะแตน

รูปที่ ๖.๔๔ แสดงการพัฒนาต่าง ๆ ในเกาะแตน คือ ท่าเรือขนาดเล็กฝายน้ำล้น เส้นทางส่งน้ำและทางสัญจรภายในหมู่บ้าน บริเวณจัดให้เป็นสุสานปะการัง ทางเลือกที่ตั้งที่ทำการอุทยานแห่งชาติ และเส้นทางท่องเที่ยวแบบเดินป่า

สำหรับการจัดตั้งที่ทำการอุทยานแห่งชาตินั้น มีความจำเป็นต้องศึกษาในชั้นรายละเอียดอีกครั้ง เพราะข้อได้เปรียบของแต่ละพื้นที่แตกต่างกัน กล่าวคือ

ทางเลือกที่ ๑ เป็นพื้นที่ป่า มีความลาดชันสูง มีข้อดีคือ เป็นเขตป่าไม่ห่างไกลจากชุมชน

ทางเลือกที่ ๒ การเข้าถึงทางเลือกอาจจะลำบาก แต่เพราะอยู่ใกล้บริเวณสุสานปะการัง และมีทางน้ำสายใหญ่ที่สามารถกักเก็บน้ำเพื่อใช้ได้

รูปที่ ๖.๔๔ แผนการใช้ที่ดินและเส้นทางท่องเที่ยว
ในขนาดคต เกาะเตตน

สัญลักษณ์

- ทางเลือกที่ทำการอุทยานฯ และที่พักแรม
- ชุมชน
- ทางเดินเท้า
- เส้นทางเดินท่องเที่ยว

แผนเหล็กพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENCE AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

ทางเลือกที่ ๓ อยู่ไกลที่สุด แต่มีหาดทรายและหินงาม อยู่ใกล้แนวปะการัง
สวยและมีหนองน้ำอยู่ในบริเวณนั้น

อย่างไรก็ตาม ในการวางแผนนี้ ได้ออกแบบที่ทำการอุทยานแห่งชาติ
และสถานที่พัก โดยเลือกบริเวณที่ ๒ เป็นตัวอย่าง เพื่อให้เห็นภาพการพัฒนาในอนาคต ดังแสดง
ในรูปที่ ๖.๔๕, ๖.๔๖ และ ๖.๔๗

(๔.๓) การพัฒนาเกาะมัดสุม เกาะมัดสุมเหมาะที่จะเป็นแหล่งที่พักแบบแคมป์ปิ้ง
โดยไม่ให้มีการพัฒนาสิ่งก่อสร้างบนเกาะนี้ ยกเว้นที่พักของหน่วยพิทักษ์ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว
แคมป์ปิ้ง และถังเก็บน้ำ เท่านั้น การพักแรมให้จัดบริเวณแคมป์ปิ้งไว้รองรับ ดังแสดงในรูปที่ ๖.๔๘,
๖.๔๙ และ ๖.๕๐

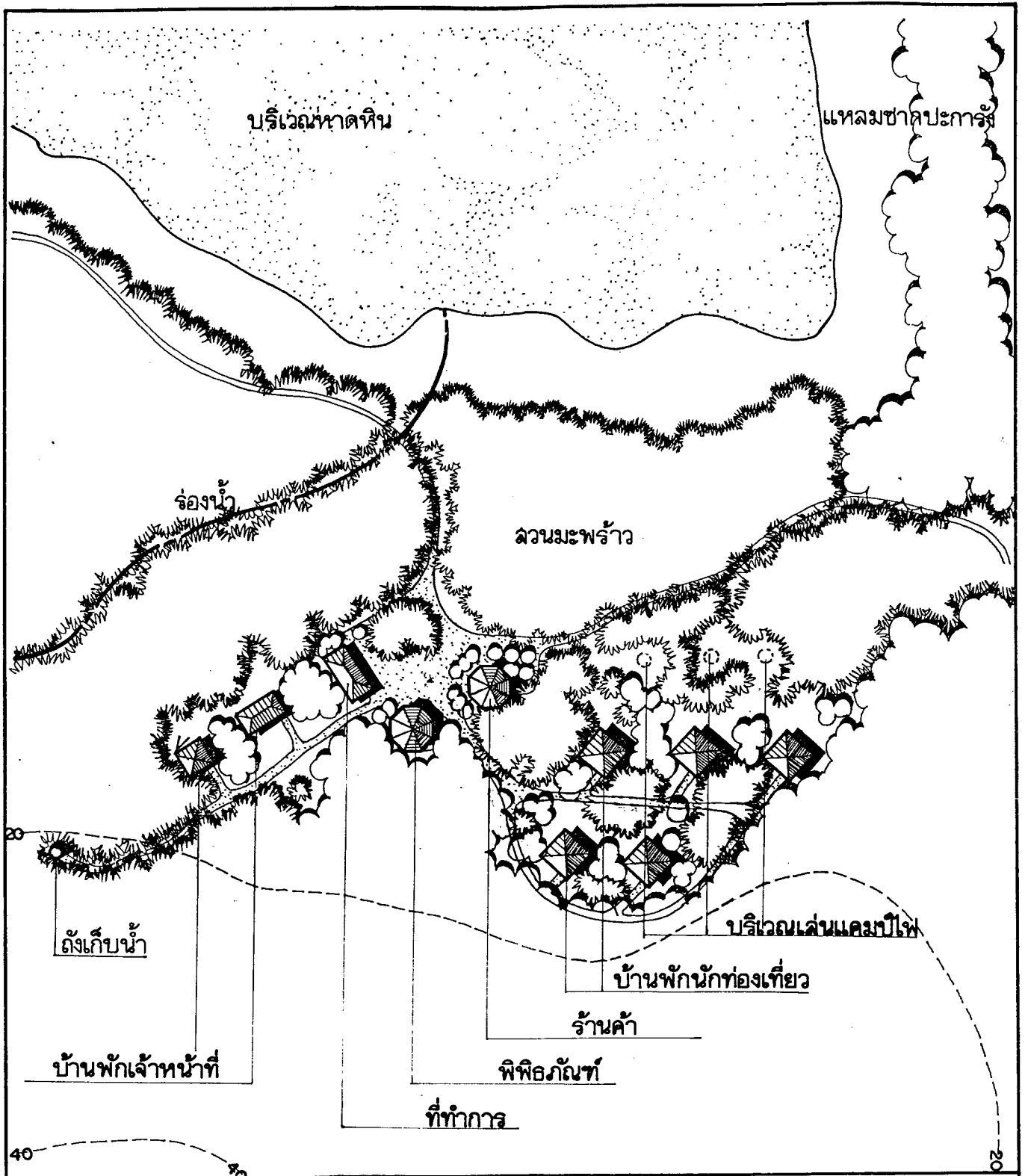
(๕) ขั้นตอนการพัฒนา

ขั้นแรก สำรวจและประกาศจัดตั้ง เขตอุทยานแห่งชาติ

ส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบชั่วคราว ไป-กลับ โดยให้บ้านท้องโตนดเป็น
ศูนย์กลางการเดินทาง

พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการการท่องเที่ยวในเกาะแดน

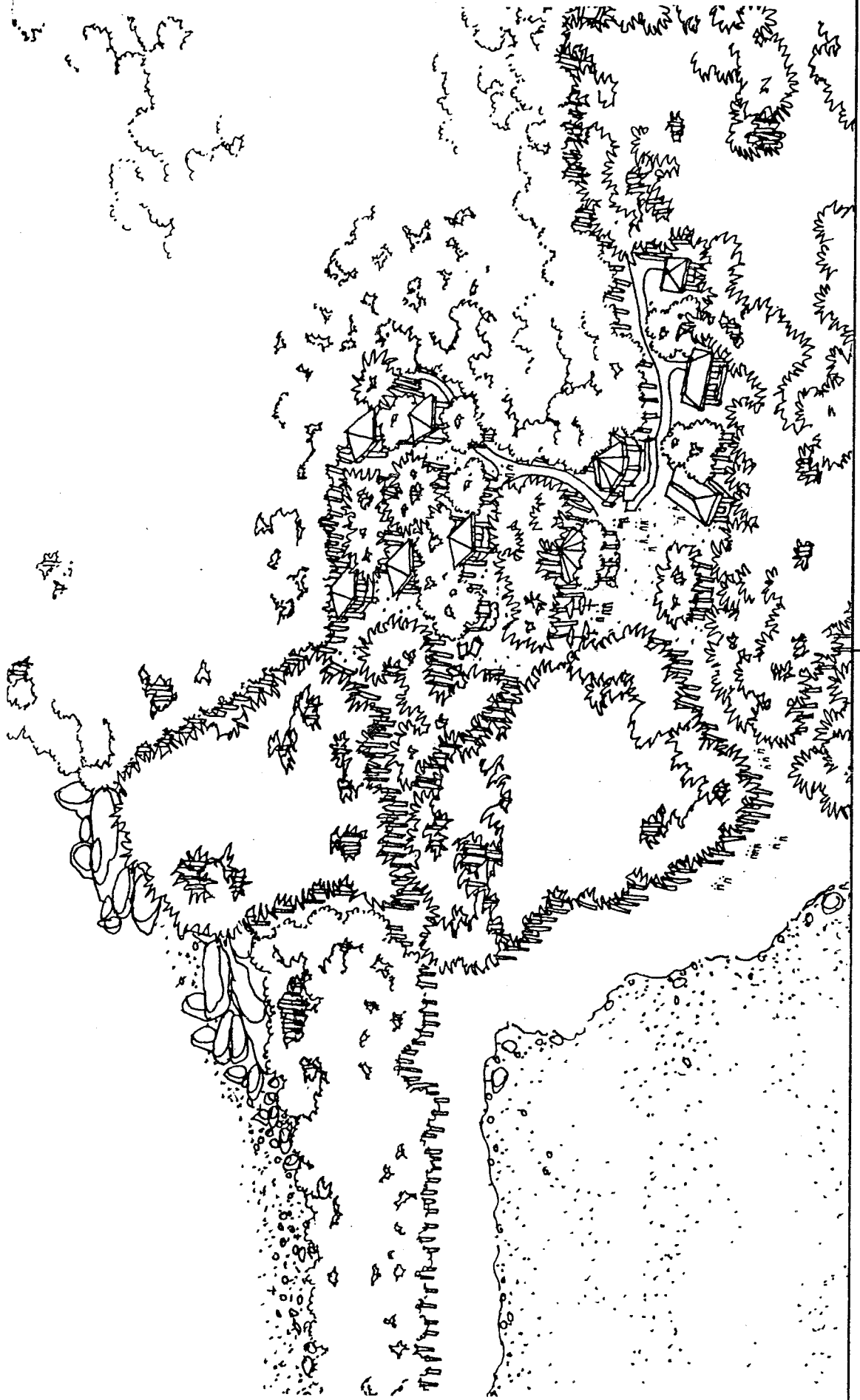
ขั้นที่ ๒ พัฒนาที่ทำการอุทยานแห่งชาติ และจุดท่องเที่ยวเกาะมัดสุม

รูปที่ ๖.๔๕ ตัวอย่างผังบริเวณที่ทำการอุทยานและที่พัก
เกาะแตน บริเวณทางเลือกที่ ๒

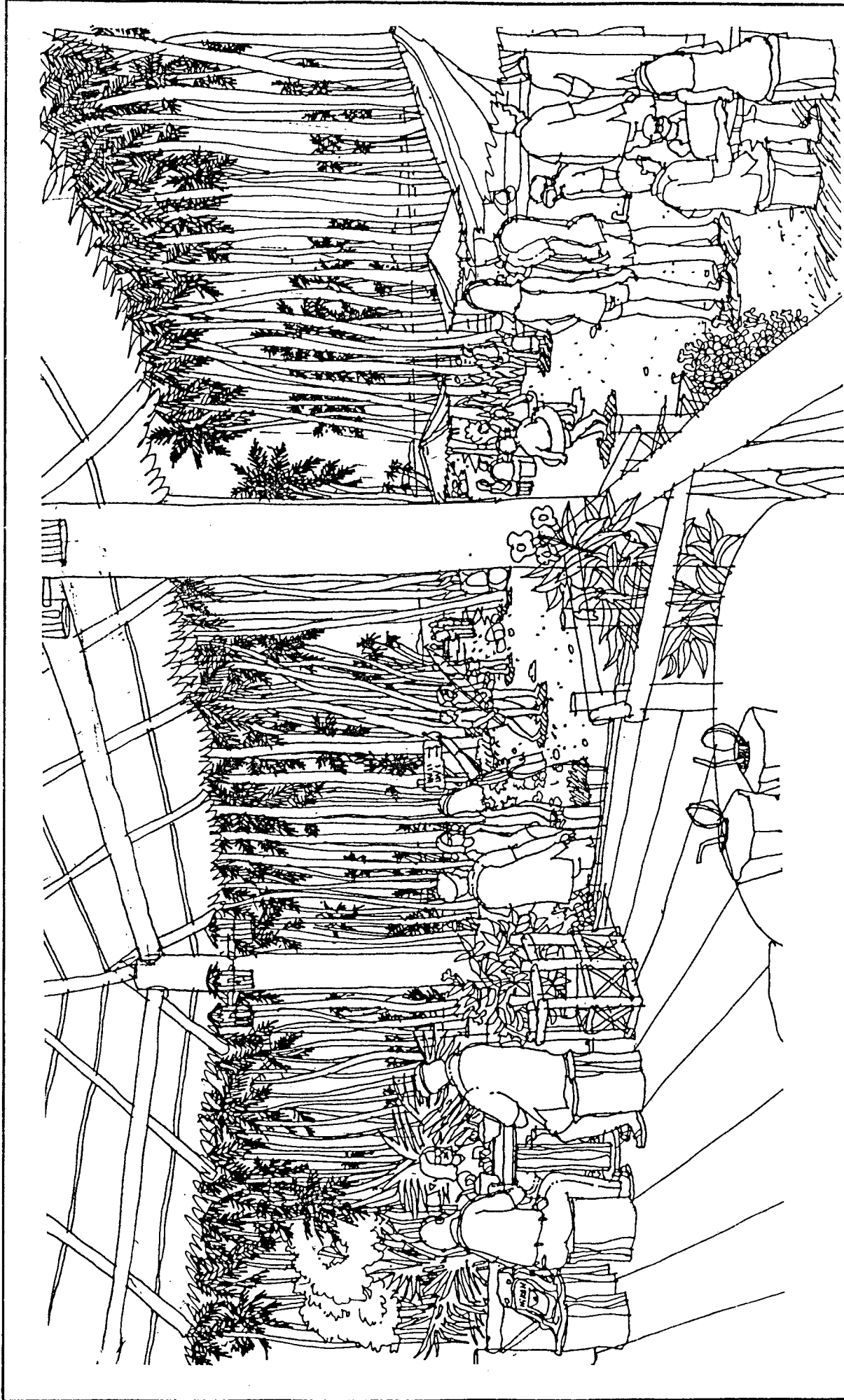

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI

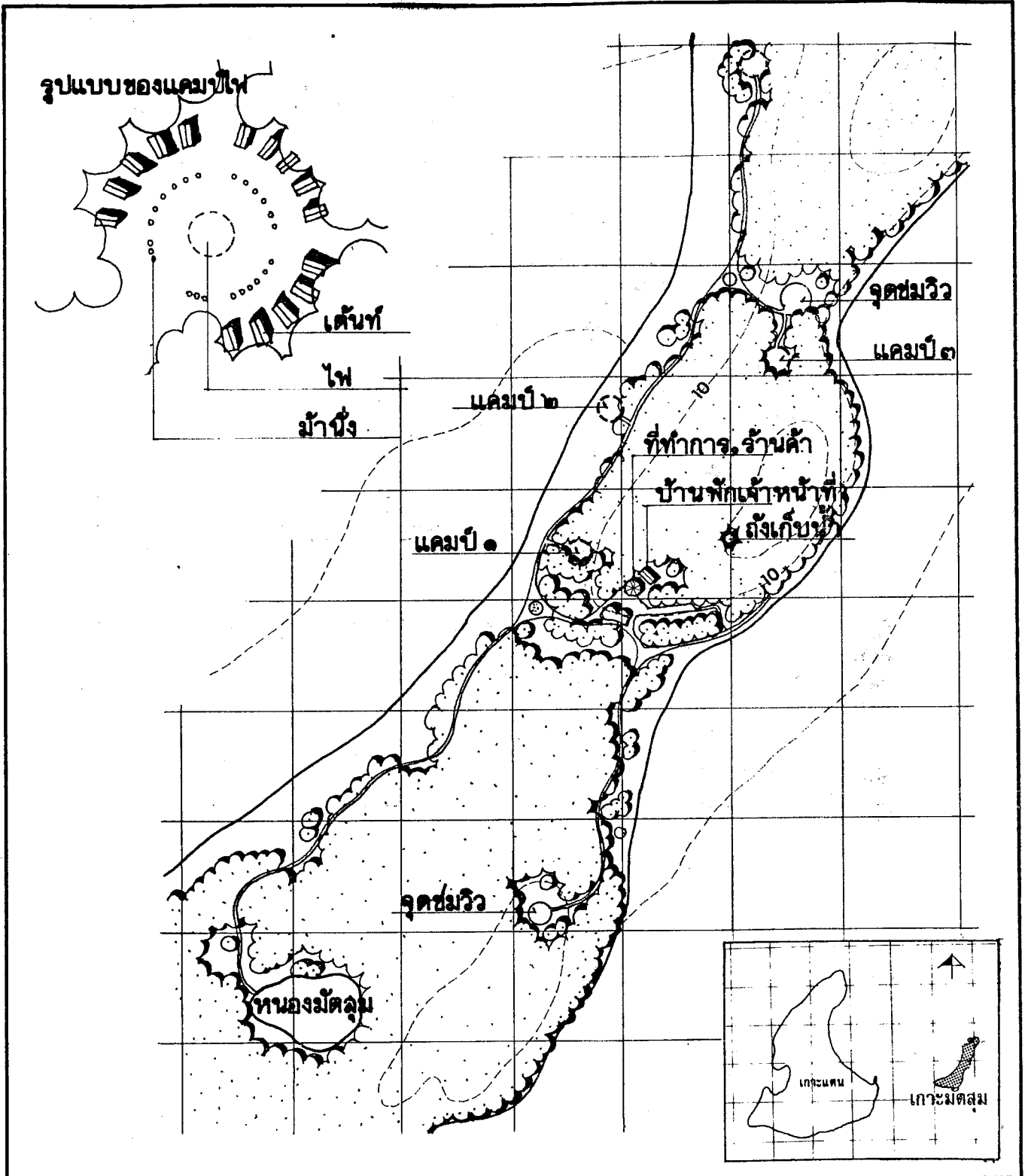
รูปที่ ๖.๔๖ ตัวอย่างทัศนียภาพ บริเวณทำการอุทยานและที่พัก เกาะเตень

รูปที่ ๖.๔๗ ทัศนียภาพบริเวณที่พักอุทยานเกาะเตนม

แผนพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี

MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI

รูปที่ ๖.๔๘ ตัวอย่างผังการพัฒนา เกาะมัตลุม

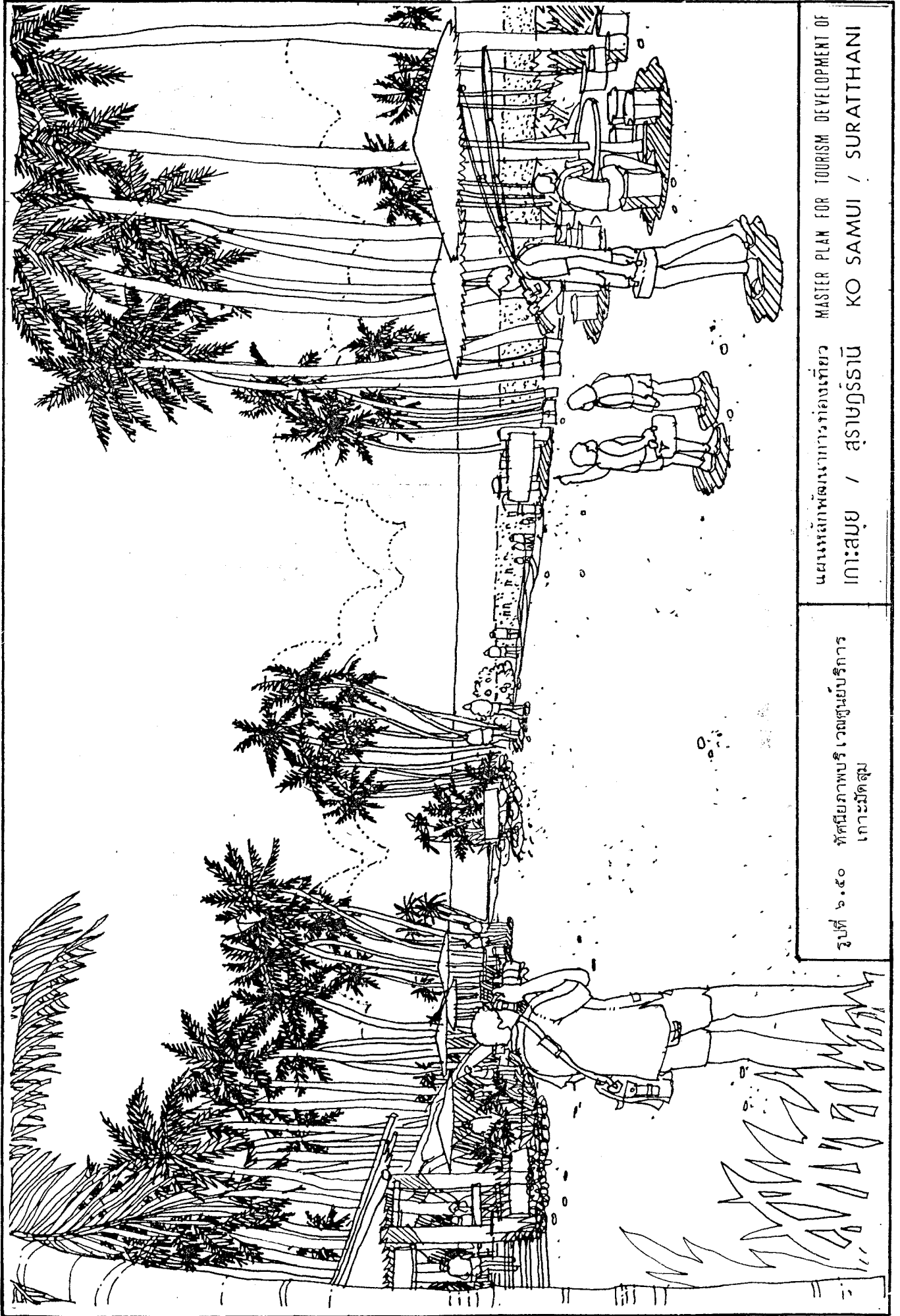
แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
 เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
 MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
 KO SAMUI / SURATTHANI
 สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
 THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI

แผนพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี

รูปที่ ๖.๑๔๔ ทัศนียภาพบริเวณแค้มป์ชิ่ง เกาะสมุย

แผนแม่บทพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี

วันที่ ๖.๕๐
ทัศนียภาพบริเวณศูนย์บริการ
เกาะสมุย

MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI

๖.๓.๑๑ โครงการถมทะเลหาดหน้าทอน

(๑) สภาพทั่วไปของหาดหน้าทอน

(๑.๑) ที่ตั้ง หาดหน้าทอนตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันตกของเกาะสมุย บริเวณเส้นรุ้งที่ $๙^{\circ} ๓๒'$ เหนือ และเส้นแวงที่ $๑๐๐^{\circ} ๕๖' ๒๒''$ ตะวันออก อยู่ในเขตหมู่ที่ ๓ ตำบลอ่างทอง หาดหน้าทอนเป็นที่ตั้งของท่าเทียบเรือ ที่ว่าการอำเภอ ตลาดหน้าทอน และสถานบริการทั้งทาง เศรษฐกิจ-สังคมอื่น ๆ

(๑.๒) บทบาทและความสำคัญของหาดหน้าทอน นอกจากการเป็นท่าเทียบเรือแล้ว หาดหน้าทอนยังถือได้ว่าเป็นบริเวณที่มีความเจริญมากที่สุดของเกาะสมุย เป็นศูนย์กลางอำเภอที่มีความ สำคัญทั้งด้านการบริหาร การปกครอง การค้า การบริการ และการคมนาคมขนส่ง ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ตลาดหน้าทอนเป็นประตูเข้าสู่เกาะสมุยอย่างแท้จริง

(๑.๓) การใช้ที่ดิน บริเวณตลาดหน้าทอนมีการใช้ที่ดินเพื่อการพาณิชย์กรรม ที่อยู่อาศัย สถานที่ราชการ สถาบัน และวัด หนาแน่น บริเวณริมชายหาดสองข้างถนนทวิราชบุรีภักดิ์ เป็นพื้นที่ประมาณ ๑๒๐ ไร่ ตลอดแนวชายหาดยาว ๑,๓๐๐ เมตร ส่วนบริเวณโดยรอบเป็นสวน มะพร้าว และบ้านเรือน กระจุกกระจายอยู่ทั่วไป

รูปที่ ๖.๕๑ แสดงแผนภาพการใช้ที่ดินโดยสังเขปของบริเวณ

ตลาดหน้าทอน

เฉพาะบริเวณชายหาดมีถนนเลียบหาด ซึ่งเสริมตลิ่งด้วยคันหินอย่าง แข็งแรง มีท่าเรือสุขาภิบาลเกาะสมุยขนาดกว้าง ๕ เมตร ยาว ๒๕๐ เมตร เป็นท่าเทียบเรือ ประมงและเรือโดยสาร (อยู่ในสภาพทรุดโทรม)

การขยายตัวของการใช้ที่ดินเป็นไปอย่างช้า ๆ ทั้งที่เป็นการขยายตัว หนาแน่นในชุมชน และการขยายไปตามแนวถนนทวิราชบุรีภักดิ์ การปลูกสร้างอาคารของชุมชนสามารถ ดำเนินการได้โดยไม่มีการควบคุมและวางแผนที่ดี เพราะสุขาภิบาลเกาะสมุยยังไม่มีข้อบังคับในการ ควบคุมอาคารแต่อย่างใด ดังนั้น จึงพบว่า สภาพของชุมชนเป็นไปอย่างไม่มีระเบียบ ถนนภายใน คดเคี้ยวและคับแคบ ไม่สอดคล้องกับสภาพการขยายตัวทางเศรษฐกิจของพื้นที่ นอกจากนั้น ภายใน ชุมชนยังประสบปัญหาด้านการระบายน้ำและการกำจัดขยะอีกด้วย

การปรับปรุงสภาพชุมชนในปัจจุบันยังไม่สามารถกระทำได้อย่างเต็มที่ ทั้งนี้เพราะไม่มีข้อบังคับใด ๆ ในการควบคุม อีกทั้งที่ดินมีราคาสูง รัฐบาลงบประมาณ จึงเป็นการยากที่จะใช้การขอร้องและชักจูงให้เอกชนปฏิบัติตามแนวทางการพัฒนาสภาพชุมชนของสำนักผังเมือง การขยายตัวของพื้นที่สาธารณะและการจัดภูมิสถาปัตยกรรมของชุมชนจึงมีข้อจำกัดอย่างมาก

ดังนั้น จึงน่าจะมีความจำเป็นต้องปรับปรุงการใช้ที่ดินและระบบโครงสร้างชุมชน เช่น การตัดถนนใหม่ การขยายถนนเดิม การย้ายศูนย์ราชการ เพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชน ตลอดจนการจัดพื้นที่สาธารณะสำหรับประชาชน

(๑.๔) สภาพชายหาด ชายหาดมีความยาวประมาณ ๒ กม. ไม่มีพื้นที่หาดทราย แต่ในช่วงน้ำทะเลลดอาจมองเห็นหาดทรายกว้างประมาณ ๑๐๐-๑๕๐ เมตร ทั้งนี้เพราะความลาดชันของชายหาดต่ำ ซึ่งในบางช่วงของเวลา เรือจะไม่สามารถเทียบท่าได้อย่างสะดวก

นอกชายฝั่งเป็นแนวปะการังขนาดใหญ่ยาวมาตั้งแต่อ่าวแหลมใหญ่ไปจนถึงแหลมดิน ช่วงเปิดให้เรือเข้าได้กว้างประมาณ ๒๐๐ เมตรเท่านั้น แนวปะการังเหล่านี้เสื่อมโทรมไปมากพอสมควร ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากมลภาวะจากเมืองและการเดินเรือ อย่างไรก็ตาม ในแนวด้านนอกยังมีความสวยงามหลงเหลืออยู่ไม่น้อย

ความงามของหาดหน้าทอนที่น่าสนใจ คือ ช่วงเวลาเย็นเมื่อพระอาทิตย์ตก จากหาดหน้าทอนจะมองเห็นทิวทัศน์ทางทะเลที่สวยงามมาก

(๒) สภาพการท่องเที่ยว

(๒.๑) ตลาดการท่องเที่ยว บริเวณหาดหน้าทอนเป็นทางเข้าของนักท่องเที่ยวที่มาถึงเกาะสมุยประมาณร้อยละ ๒๕.๒ ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด หรือประมาณ ๔๑,๕๒๘ คน ในปี ๒๕๒๗ แม้ว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ได้เดินทางเข้ามาโดยเรือเฟอร์รี่ แต่ทางเดินทางเข้าที่หาดท้องยางนั้น ถือได้ว่าเป็นเพียงทางผ่านเท่านั้น นักท่องเที่ยวจำนวนมากยังเดินทางมาที่หาดหน้าทอนคิดเป็นร้อยละถึง ๕๘.๘ ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด หรือประมาณ ๘๓,๖๔๑ คน ในปี ๒๕๒๗ แยกเป็นชาวไทย ๗๑,๐๗๑ คน และชาวต่างประเทศ ๑๒,๕๗๐ คน

จากการศึกษาพยากรณ์ว่าจะมีนักท่องเที่ยวมายังหาดหน้าทอนในปี ๒๕๓๔ ประมาณ ๑๑๓,๔๕๓ คน เป็นนักท่องเที่ยวไปกลับ ๕๕,๒๗๒ คน และพักแรม ๑๘,๖๘๑ คน และจะเพิ่มเป็น ๑๓๒,๓๓๑ คน ในปี ๒๕๓๕ (ตารางที่ ๖.๑๔)

ตารางที่ ๖.๑๔ การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวบริเวณหน้าทอน

	ปีปัจจุบัน พ.ศ. ๒๕๒๗	ปีพยากรณ์		หมายเหตุการพยากรณ์
		พ.ศ. ๒๕๓๔	พ.ศ. ๒๕๓๙	
จำนวนนักท่องเที่ยว เกาะสมุย	๑๔๒, ๓๑๗	๑๘๖, ๘๐๙	๒๑๖, ๙๓๖	
จำนวนนักท่องเที่ยว เข้า หาดหน้าทอน	๘๓, ๖๔๑	๑๑๓, ๙๕๓	๑๓๒, ๓๓๑	ร้อยละ ๖๑ ของเกาะ ไทย/เทศ ๘๕/๑๕
เฉลี่ย คน/วัน	๒๒๗	๓๑๒	๓๖๒	
จำนวนผู้พักแรม (คน)	๑๕, ๙๓๙	๑๘, ๖๘๑	๒๑, ๖๙๔	ร้อยละ ๑๐ ของเกาะ
คน-คืน	๕๕, ๑๙๔	๖๓, ๕๑๕	๗๓, ๗๖๐	เฉลี่ย ๓.๔ วัน/คน
เฉลี่ย คน/คืน/วัน	๑๔๘	๑๗๕	๒๐๒	
จำนวนนักท่องเที่ยวไปกลับ (คน)	๖๗, ๗๐๒	๙๕, ๒๗๒	๑๑๐, ๖๓๗	ร้อยละ ๕๑ ของเกาะ
เฉลี่ย คน/วัน	๑๘๕	๒๖๑	๓๐๓	
รวมนักท่องเที่ยวอยู่หน้าทอน คน-วัน	๓๓๓	๔๓๖	๕๐๕	
ความต้องการห้องพัก	-	๘๘	๑๐๓	พักห้องละ ๑.๙๗ คน
จำนวนห้องพักที่เหมาะสม	-	๑๖๓	๑๙๐	อัตราการเข้าพัก ๕๔%

(๒.๒) การบริการการท่องเที่ยว ในปี ๒๕๒๗ มีโรงแรม ชังกาโลว์ จำนวน ๔ แห่ง จำนวนห้องพัก ๙๒ ห้อง มีร้านอาหาร โรงภาพยนตร์ ธนาคาร ร้านค้าต่าง ๆ ตลอดจนร้านขายสินค้าพื้นบ้าน จำนวน ๔ ร้าน บริเวณหาดหน้าทอนไม่เพียงแต่มีบริการต่าง ๆ พร้อมทั้งสุดเท่านั้น ยังเป็นจุดรวมสำหรับการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ อีกด้วย

(๒.๓) บริการสาธารณะ มีน้ำประปา ไฟฟ้า ไปรษณีย์โทรเลข โทรศัพท์ และยังมีโรงพยาบาลไม่ห่างไกลออกไป

(๓) กรอบการพัฒนา

(๓.๑) จุดประสงค์ เพื่อพัฒนาพื้นที่สำหรับเป็นหน้าเมืองรองรับการเดินทางเข้าสู่เกาะสมุยของนักท่องเที่ยว ในลักษณะที่สามารถสนองกิจกรรมบริการพื้นฐาน การสร้างภาพพจน์และทัศนียภาพที่ดี และเป็นสวนสาธารณะสำหรับคนท้องถิ่น

(๓.๒) นโยบายการพัฒนา มุ่งพัฒนาตลาดหน้าทอนให้เป็นศูนย์กลางชุมชนที่มีระเบียบและการผังเมืองที่ดี มีสภาพแวดล้อมที่ดี สวยงาม โดยการถมทะเลและสร้างท่าเทียบเรือโดยสารใหม่ โดยให้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

(๓.๓) เป้าหมายการพัฒนา

- ให้ท่าเทียบเรือสุขาภิบาลเป็นท่าเทียบเรือที่สามารถรับเรือโดยสารธรรมดาและเรือโดยสารความเร็วสูง (ไฮโดรฟอยล์หรือเจ็ทฟอยล์) ในปริมาณอย่างน้อยครึ่งหนึ่งของผู้โดยสารที่เดินทางเข้าเกาะสมุย

- ให้พื้นที่ถมทะเลสามารถรับนักท่องเที่ยวและประชาชนท้องถิ่นสำหรับการพักผ่อนได้ไม่ต่ำกว่า ๖๕๐ คนต่อวัน

(๓.๔) กลวิธีในการพัฒนา

- วางแผนและกำหนดมาตรการควบคุมการใช้ที่ดิน สิ่งแวดล้อม และการปลูกสร้างอาคารตลาดหน้าทอน

- วางแผนระบบโครงสร้างถนนและโครงสร้างพื้นฐานอื่น ๆ

- วางแผนการถมทะเลและแผนการใช้ที่ดินบนพื้นที่ถมทะเล

- ส่งเสริมเอกชนในการร่วมลงทุน จัดหาผลประโยชน์ และการ
อำนวยความสะดวกในพื้นที่ถมทะเล

(๔) การพัฒนาพื้นที่ถมทะเล

(๔.๑) แนวความคิดพื้นฐานการพัฒนา

- โครงการถมทะเลควรทำควบคู่กับโครงการปรับปรุงท่าเทียบเรือ โดยจัดทำท่าเทียบเรือเป็นสะพานคู่ขนาน เพื่อทดแทนกันระหว่างการก่อสร้าง และเพื่อแบ่งหน้าที่ อย่างเหมาะสมระหว่างเรือโดยสารกับเรือประมง หรือระหว่างเรือโดยสารชนิดต่าง ๆ
- พื้นที่ถมทะเลจัดให้เป็นพื้นที่รองรับผู้โดยสาร ท่ารถโดยสาร และ บริการทั่วไป ส่วนหนึ่งจัดให้มีลานเอนกประสงค์ (เช่น สำหรับกีฬา ดนตรี หรือการแสดงกลางแจ้ง จัดงานเทศกาล เป็นต้น) ทำเรือประมงชายฝั่ง สนามเด็กเล่น สวนสาธารณะ และที่จอดรถ
- จัดภูมิสถาปัตย์ให้สวยงามและมีบรรยากาศเป็นเอกลักษณ์ของเกาะสมุย ให้มากที่สุด

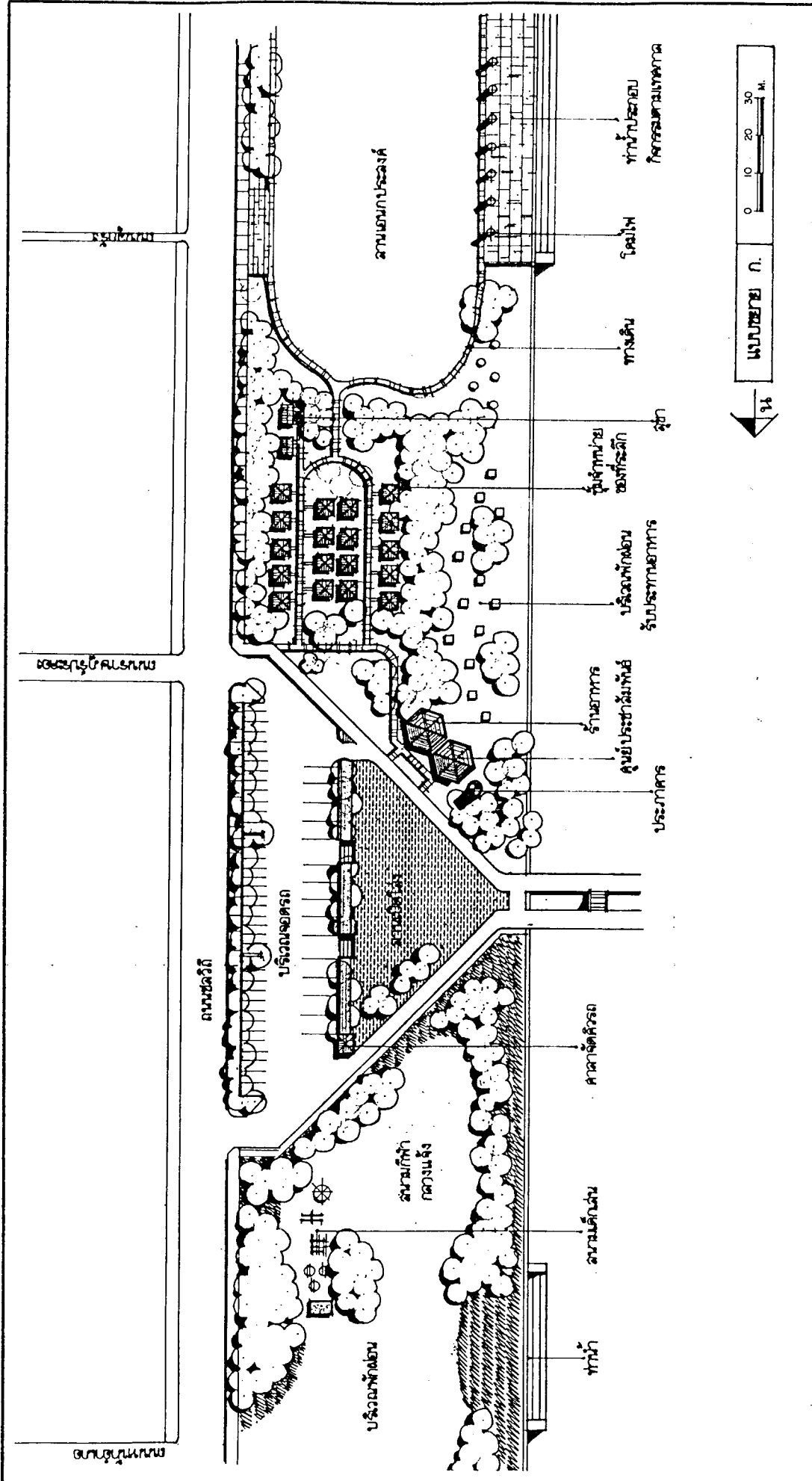
(๔.๒) แผนการพัฒนาการใช้ที่ดิน

รูปที่ ๖.๕๒ แสดงแนวความคิดการจัดบริเวณและผังบริเวณพื้นที่ถมทะเล
พื้นที่ถมทะเลมีความยาวประมาณ ๘๐๐ เมตรจากหน้าที่ทำการไปรษณีย์ ไปจนถึงหน้าเขื่อนน้ำมัน ปตท. ลึกลงไปในทะเลประมาณ ๘๐ เมตร (บริเวณท่าเรือ) ทำกำแพง-คอนกรีตตลอดแนว ซึ่งจะมีพื้นที่ประมาณ ๒๔ ไร่ โดยแบ่งพื้นที่ออกเป็น ๕ บริเวณ คือ

(ก) จุดเปลี่ยนกิจกรรมนักท่องเที่ยวเป็นลานโล่งและถนนขึ้นท่าเทียบเรือ มีที่จอดรถประมาณ ๔๔ คัน ซึ่งแบ่งพื้นที่เป็นที่จอดรถโดยสาร และจอดรถส่วนบุคคล เป็นจุดเปลี่ยน ที่นักท่องเที่ยวจะตัดสินใจเดินทางต่อไป หรือเดินทางเข้าท่องเที่ยวบริเวณตลาดหน้าทอน (ดูรูปที่ ๖.๕๓)

(ข) ส่วนบริการนักท่องเที่ยว เป็นที่ตั้งของศูนย์ประชาสัมพันธ์การ-ท่องเที่ยว ที่จองที่พัก หน่วยบริการสาธารณะ ร้านอาหาร และร้านค้าย่อยต่าง ๆ สำหรับให้บริการนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามา หรือกำลังรอเรือเที่ยวกลับ

(ค) ลานแสดงกิจกรรม เป็นลานเอนกประสงค์สำหรับการจัดแสดง กลางแจ้ง เช่น ดนตรี กีฬา เทศกาลงานประเพณีต่าง ๆ บริเวณนี้อยู่ทางด้านใต้ของส่วนบริการ นักท่องเที่ยว ซึ่งมีความสัมพันธ์กับย่านพาณิชยกรรมพอสมควร

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
 MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
 สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
 THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

รูปที่ ๖.๑๓๗ บริเวณจุดเปลี่ยนกิจกรรมพื้นที่ถมทะเล หาดหน้าทอน

(ง) บริเวณพักผ่อน อยู่ทางด้านเหนือของพื้นที่ถมทะเล เป็นบริเวณที่เน้นสำหรับคนท้องถิ่นเป็นหลัก ประกอบด้วย สนามเด็กเล่น สนามกีฬากลางแจ้ง สนามหญ้าสำหรับปิกนิก และศาลาพักผ่อน

(จ) บริเวณจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง เป็นบริเวณที่จัดขึ้นมาพิเศษเพื่อกิจกรรมท้องถิ่น (เสริมการท่องเที่ยว) เป็นท่าเรือขายฝั่งสินค้าพื้นเมือง อาจเป็นงานหัตถกรรม อาหารทะเล (สด) เป็นต้น

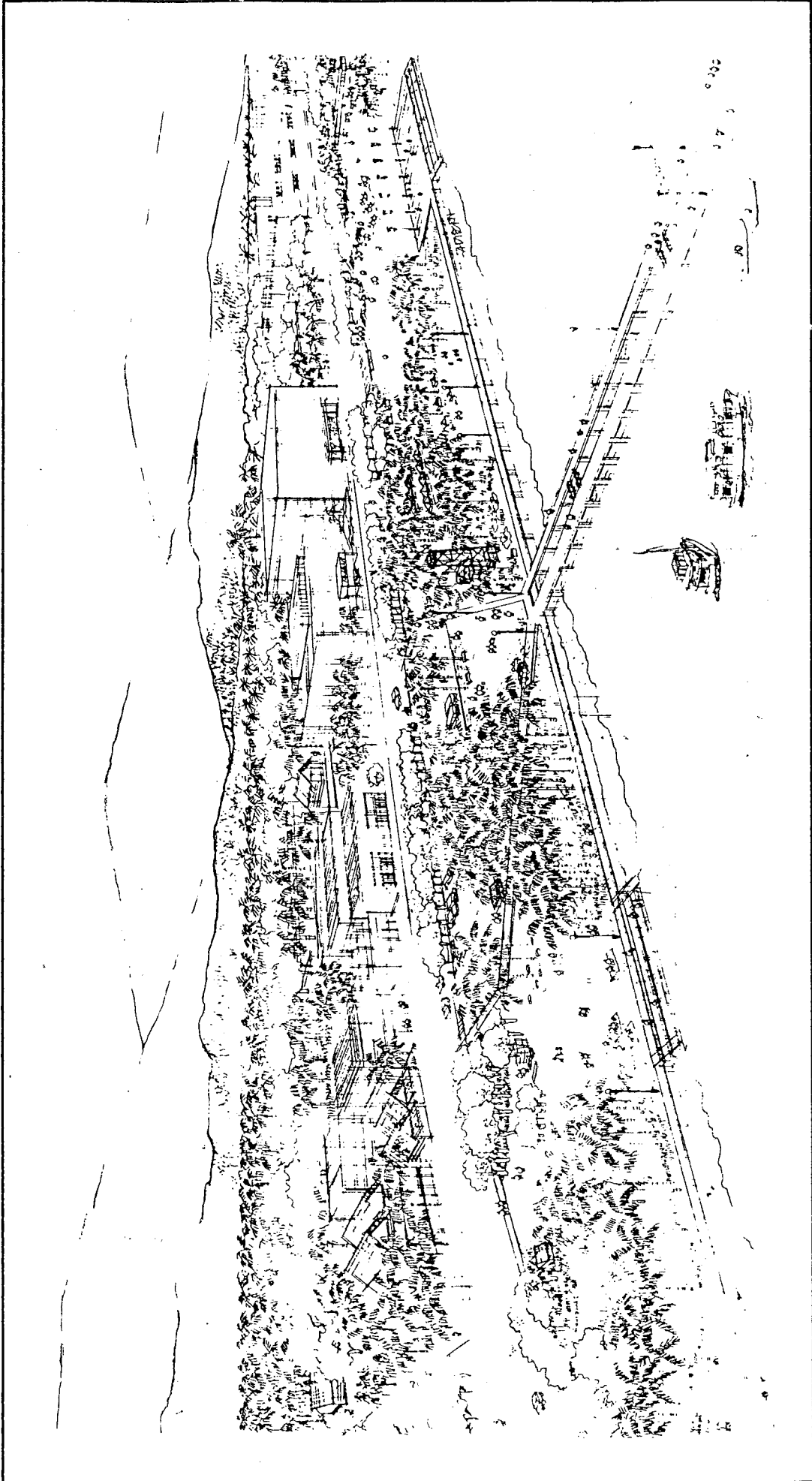
ทัศนียภาพพื้นที่โครงการแสดงในรูปที่ ๖.๕๔

(๕) การพัฒนาด้านอื่น ๆ

เพื่อให้การถมทะเลสอดคล้องกับการพัฒนาชุมชน ในที่นี้จะขอเสนอแนวทางการพัฒนาด้านอื่น ๆ ของชุมชนควบคู่กันไปด้วย คือ

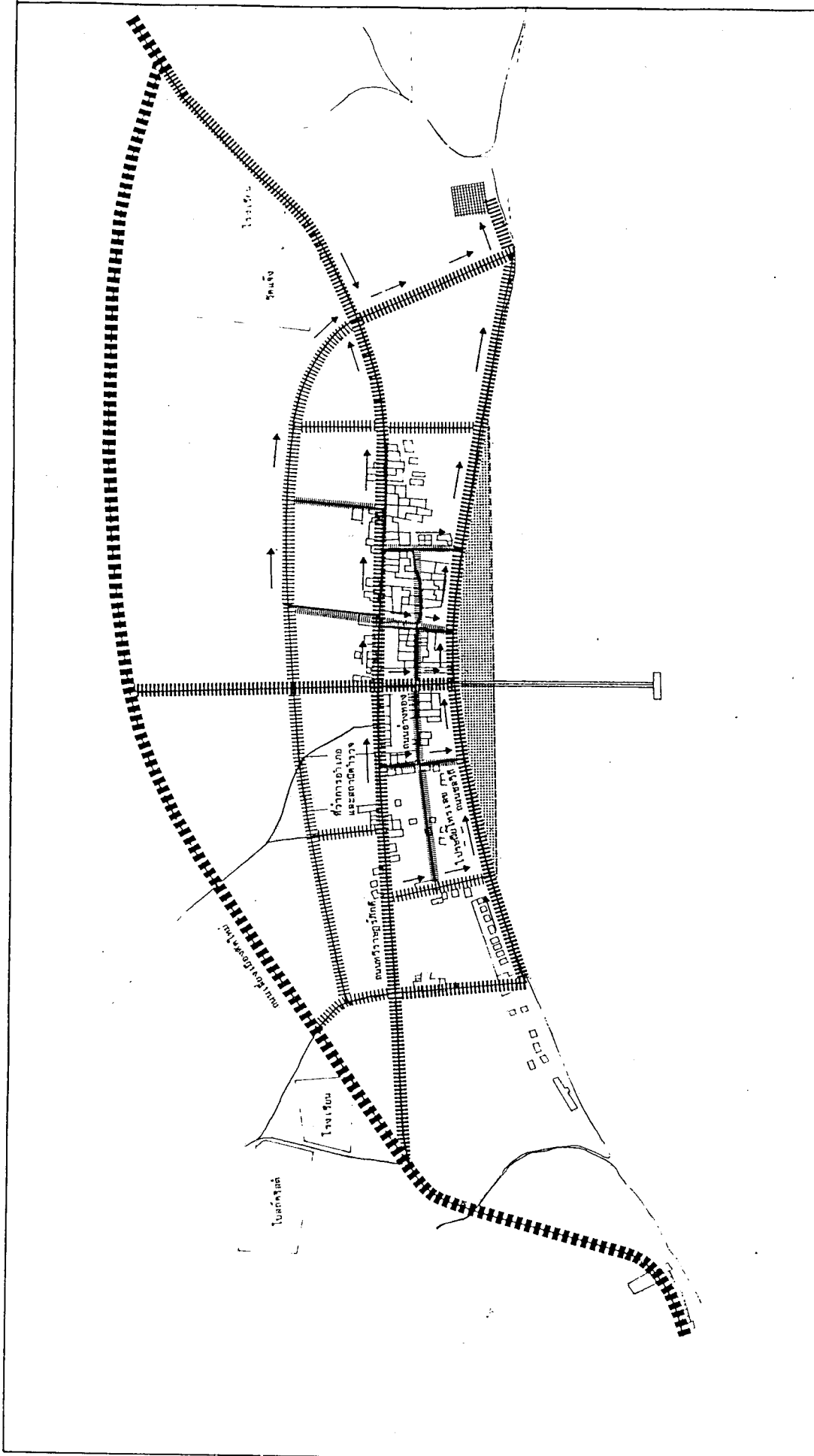
(๕.๑) ระบบโครงข่ายถนน (รูปที่ ๖.๕๕)

- ตัดถนนเลี่ยงเมืองสายแรกหลังวัดแจ้ง ห่างจากถนนทิวราชบุรีกีดประมาณ ๕๐๐ เมตร เพื่อลดปริมาณจราจรที่ไม่จำเป็นเข้าสู่เมือง
- ปรับปรุง ขยาย และตัดถนนเลียบหาดเพิ่มขึ้นตลอดแนว ตั้งแต่บังคาโลว์ขาว เกาะจนถึงป่าช้าวัดนอก รวมทั้งตัดถนนเชื่อมกับถนนทิวราชบุรีกีดทั้งสองปลายถนนให้เป็นถนนหลักของชุมชน
- ตัดถนนจากท่าเรือตรงไปถึงถนนเลี่ยงเมือง ให้เป็นถนนหลักและแกนของชุมชน
- ตัดถนนด้านหลังที่ว่าการอำเภอตลอดแนวระหว่างถนนเลี่ยงเมืองกับถนนทิวราชบุรีกีด ให้เป็นถนนรอง เพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชน
- ปรับปรุง ขยาย และตัดถนนเชื่อมถนนสายหลัก สายรอง หลายสาย (ดังแสดงในรูปที่ ๖.๕๕) ให้เป็นโครงข่ายตาราง

รูปที่ ๖.๕๔ ทศนิยมภาพพื้นที่โครงการ หาดหน้าทอน

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
 MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
 สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
 THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

รูปที่ ๖.๕๕ ระบบโครงข่ายถนนบริเวณ
ตลาดหน้าทอน

- ถนนหลวงรอบเกาะ (เส้นเมืองวงแหวน)
- ถนนหลักของชุมชน (Collector Street)
- ถนนรองของชุมชน (Feeder Road)
- ถนนซอย (Local Road)
- พื้นที่เกษตร
- ทำเกษตรเชิงอุตสาหกรรม
- ทิศทางการระบายน้ำ
- บ่อน้ำจืดน้ำจืด

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENCE AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

(๕.๒) การระบายน้ำและการบำบัดน้ำเสีย ใช้แนวถนนเป็นแนวทางระบายน้ำ โดยจัดระบบบำบัดน้ำทิ้งบริเวณป่าช้ารตนอก โดยไม่ให้มีการระบายน้ำทิ้งลงสู่ทะเลโดยตรง

(๕.๓) การกำจัดขยะ บริการโดยสุขาภิบาลเกาะสมุย

(๕.๔) ศูนย์ราชการ ย้ายสถานที่ราชการออกไปนอกชุมชน เพื่อรองรับการขยายตัวและจัดหาผลประโยชน์เพื่อการพัฒนาชุมชน

(๖) ขั้นตอนการพัฒนา

โครงการถมทะเลและการพัฒนาโครงสร้างของชุมชนนี้เป็นโครงการใหญ่ที่ต้องลงทุนสูง มีผลกระทบต่อประชาชน (การขยายถนนภายในชุมชน) และอาจมีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม เนื่องจากการถมทะเลได้ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการวางแผนในรายละเอียด การประเมินความเหมาะสมในการลงทุน และการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมด้วย

๖.๓.๑๒ การพัฒนาบริเวณเกาะวัวตาหลับ

(๑) สภาพทั่วไป

(๑.๑) ที่ตั้ง ที่พิกัดนักท่องเที่ยวและที่ทำการอุทยานแห่งชาติ หมู่เกาะอ่างทอง ตั้งอยู่บนที่ราบทางตอนเหนือของเกาะวัวตาหลับ บริเวณเส้นรุ้งที่ $๙^{\circ} ๓๘'$ เหนือ และเส้นแวงที่ $๙๙^{\circ} ๔๐'$ ตะวันออก ห่างจากเกาะสมุยและอำเภอมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ประมาณ ๓๒ กม. และ ๗๔ กม. ตามลำดับ การเดินทางเข้าถึงต้องเดินทางโดยทางเรือเท่านั้น

(๑.๒) สภาพชายหาด ชายหาดโดยรอบของเกาะวัวตาหลับนั้น มีอยู่น้อยมาก โดยมากจะเป็นผาหินจรดท้องทะเล ชายหาดที่เป็นหาดทรายและมีขนาดใหญ่อยู่บริเวณหน้าที่ตั้งที่ทำการอุทยานฯ ในปัจจุบันมีความยาวประมาณ ๒๐๐ เมตร กว้างประมาณ ๑๐-๑๕ เมตร และมีความลาดชันลงสู่ท้องทะเลค่อนข้างสูง ทำให้ไม่เหมาะสำหรับการเล่นน้ำ สำหรับผู้ว่ายน้ำไม่เป็นในท้องทะเลบริเวณหน้าหาดนี้มีแนวปะการัง และพืชพันธุ์ไม้้ำอยู่บ้างไม่มากนัก และอยู่ในสภาพที่ไม่สมบูรณ์

(๑.๓) สภาพชายฝั่ง บริเวณชายฝั่งส่วนใหญ่เป็นหน้าผาหรือหาดหินที่แหลมคม มีที่ราบอยู่น้อย บางแห่งเป็นถ้ำซึ่งมีหินงอกหินย้อยที่สวยงาม เหมาะแก่การเที่ยวชม เฉพาะบริเวณที่ทำการอุทยานฯ เป็นที่ราบสูงประมาณ ๒.๕ เมตร มีเนื้อที่ประมาณ ๑๐ ไร่

(๑.๔) สภาพพรรณไม้ บริเวณที่ราบของที่ทำการอุทยานฯ เป็นป่าแคระ และสวนมะพร้าว ส่วนบริเวณภูเขาโดยรอบเป็นป่าโปร่ง ในบางแห่งมีพรรณไม้ป่าที่หายากบางชนิด เช่น รongเท้านารี ซึ่งเป็นกล้วยไม้ชนิดหนึ่ง ขึ้นอยู่เป็นกลุ่ม ๆ

(๑.๕) การใช้ที่ดิน ในปัจจุบัน เกาะวัวตาหลับทั้งหมดได้จัดอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ พื้นที่ส่วนใหญ่จึงปล่อยตามสภาพธรรมชาติ โดยกรมป่าไม้ได้จัดพื้นที่ส่วนหนึ่งบริเวณที่ราบหุบเขา ด้านทิศเหนือของเกาะเป็นที่ทำการอุทยานฯ สำนักงาน บ้านพัก และเรือนรับรอง ลักษณะแบบบังกาโลว์อยู่ ๔-๕ หลัง วั้รับรองนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ บริเวณชายฝั่งบางพื้นที่ยังมีประชาชนสร้างเพิงพักชั่วคราวอยู่ประมาณ ๓-๔ หลัง ซึ่งอยู่กันมาก่อนการประกาศเขตอุทยานฯ

(๑.๖) การถือครองที่ดิน ที่ดินทั้งหมดเป็นเขตอุทยานแห่งชาติ

(๒) สภาพการท่องเที่ยว

(๒.๑) ตลาดการท่องเที่ยว ในปี ๒๕๒๗ ประมาณว่ามีนักท่องเที่ยวมาเที่ยว หมู่เกาะอ่างทองประมาณ ๕๔,๐๕๖ คน นักท่องเที่ยวทุกคนได้เดินทางไปยังจุดท่องเที่ยวหลัก คือ ทะเลในเกาะแม่เกาะ โดยบางส่วนอาจไม่แวะเกาะวัวตาหลับ ทั้ง ๆ ที่เกาะวัวตาหลับเป็นเกาะสำคัญที่ถือเป็นศูนย์กลางของหมู่เกาะอ่างทอง และเป็นที่ตั้งของที่ทำการอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะอ่างทอง ซึ่งนักท่องเที่ยวที่จะเข้ามาเที่ยวบริเวณนี้ จำเป็นที่จะต้องติดต่อขออนุญาตจากที่ทำการเสียก่อน แต่เนื่องจาก กำลังเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ จึงไม่สามารถควบคุมให้นักท่องเที่ยวผ่านการตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่ได้หมดทุกคน ดังนั้น นักท่องเที่ยวที่เข้ามายัง เกาะวัวตาหลับ จึงมีเพียงบางส่วนของ จำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมด จากสถิติของอุทยานฯ เองในปี ๒๕๒๗ มีนักท่องเที่ยวเพียง ๑๔,๔๐๓ คน ซึ่งทำให้อุทยานฯ ขาดรายได้จากค่าธรรมเนียมขึ้นเกาะจำนวนมาก

จากการพยากรณ์คาดว่า จะมีนักท่องเที่ยวในปี ๒๕๓๔ และ ๒๕๓๕ จำนวน ๖๔,๐๗๔ และ ๗๒,๔๔๔ คน ตามลำดับ

(๒.๒) การบริการการท่องเที่ยว ในปี ๒๕๒๗ มีบังกาโลว์ที่พักของกรมป่าไม้ อยู่ ๗ หลัง รับนักท่องเที่ยวได้วันละ ๗๐ คน และมีเต็นท์ให้เช่าอีกประมาณ ๓๐ หลัง ลักษณะ บังกาโลว์มีทั้งที่เป็นอาคารไม้ และอาคารก่ออิฐถือปูน ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถติดต่อจองได้ที่ กองอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ยังมีบริการอาหารสำหรับนักท่องเที่ยวอีกด้วย ทั้งนี้ต้องมีการจองล่วงหน้า ดังนั้น การเข้ามาพักค้างแรมและท่องเที่ยวบริเวณหมู่เกาะอ่างทอง จึงถือได้ว่ายังไม่ได้รับความสะดวกเท่าที่ควร อย่างไรก็ตาม สำหรับนักท่องเที่ยวที่รักธรรมชาติและชอบการผจญภัย อาจไม่มีปัญหาด้านบริการเหล่านี้

(๒.๓) บริการสาธารณะ ในบริเวณที่ทำการแห่งนี้ไม่มีบริการสาธารณะอื่นใด นอกจากเรือหางยาวของชาวบ้านที่มาคอยให้บริการ รับช่วงนักท่องเที่ยวจากเรือใหญ่ขึ้นสู่เกาะเท่านั้น

(๓) กรอบการพัฒนา

(๓.๑) จุดประสงค์ เพื่อให้เป็นศูนย์กลางของการท่องเที่ยวในบริเวณหมู่เกาะ อ่างทอง โดยเป็นทั้งแหล่งที่พัก บริการ และแหล่งท่องเที่ยว

(๓.๒) นโยบายในการพัฒนา เพื่อให้ความสะดวกสบายและความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว รวมทั้งส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในเรื่องของธรรมชาติทางทะเล และคุณค่าของสิ่งแวดล้อมแก่นักท่องเที่ยว

(๓.๓) เป้าหมายของการพัฒนา ควรชักจูงให้นักท่องเที่ยวมากกว่าการพยากรณ์ คือให้นักท่องเที่ยว ในปี ๒๕๓๔ จำนวน ๗๔,๘๓๓ คน และเป็นผู้พักแรมอย่างน้อยร้อยละ ๑๐

(๓.๔) กลยุทธ์ในการพัฒนา

- วางผังการใช้ประโยชน์ที่ดินบนที่ราบของเกาะ เพื่อให้เป็นศูนย์กลาง ฐานที่พักและบริการในกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวหมู่เกาะอ่างทอง

- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการคมนาคม เช่น สร้างท่าเทียบเรือเพื่อ รับเรือทัศนอาจรได้สะดวกขึ้น คิดตั้งระบบโทรคมนาคมระหว่างหมู่เกาะกับแผ่นดินใหญ่ และเกาะสมุย

- ก่อสร้างสถานที่พักที่มีการบริหารงานแบบโรงแรมขนาด ๒๐ ห้อง โดยกำหนดให้มีรูปแบบผสมกลมกลืนกับธรรมชาติมากที่สุด

- จัดสร้างศูนย์บริการการท่องเที่ยว คิทธิภัณฑ์ ร้านค้า ร้านอาหาร บริเวณแคมป์ไฟ เพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยว

(๔) แผนการพัฒนาการใช้ที่ดิน

(๔.๑) แนวความคิดพื้นฐานการพัฒนา

- จัดบริเวณที่ราบออกเป็นสามส่วน คือ ส่วนที่ทำการ ส่วนสถานที่พัก และส่วนบริการนักท่องเที่ยว

- จัดสร้างอาคารต่าง ๆ ให้มีลักษณะท้องถิ่นกลมกลืนกับสภาพธรรมชาติ แต่มีประโยชน์ใช้สอยสมบูรณ์

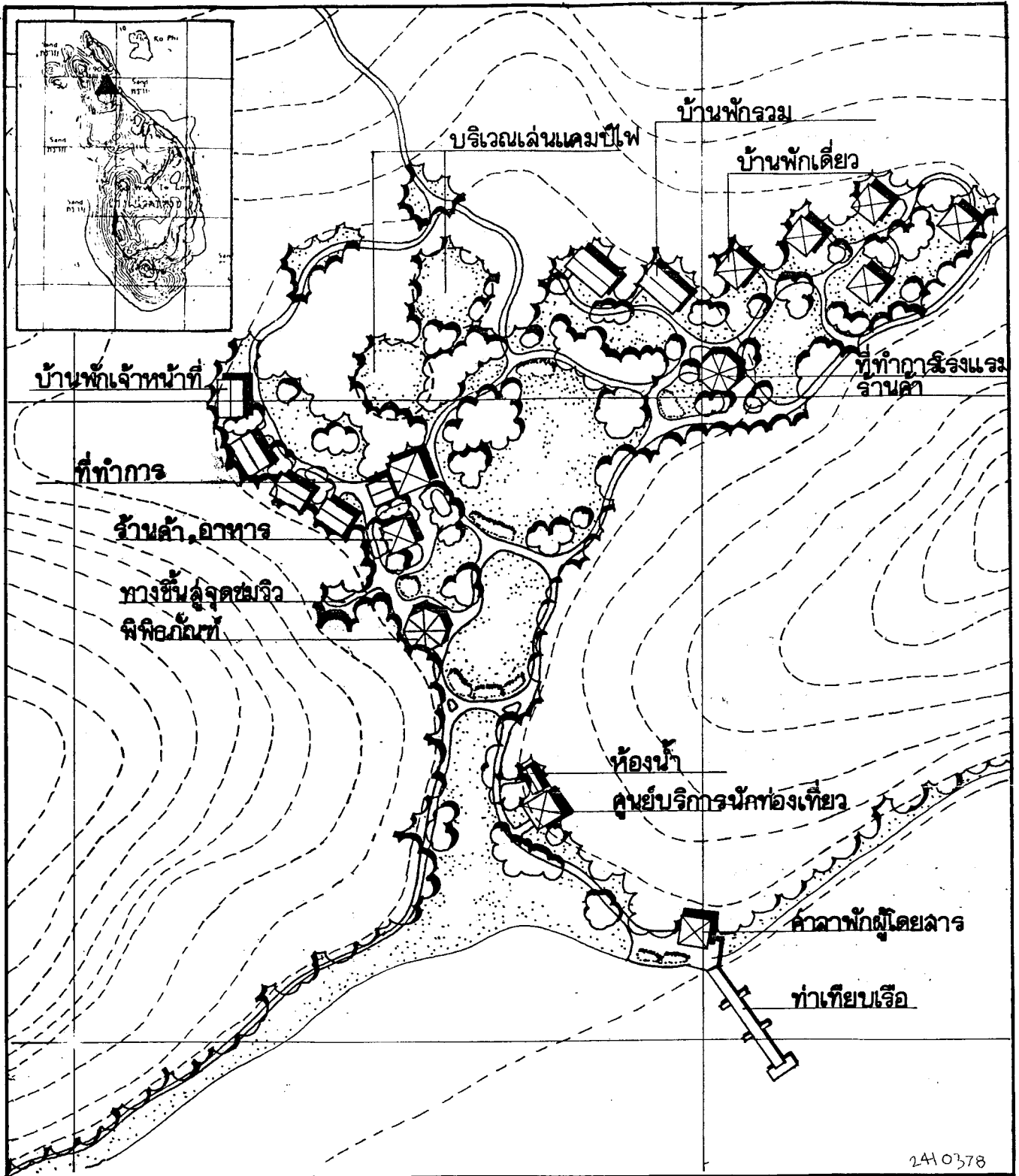
- เปิดพื้นที่ชายหาดให้มากที่สุด ดังนั้น ท่าเทียบเรือจึงควรตั้งอยู่ ปลายอ่าว โดยพยายามก่อสร้างให้หลีกเลี่ยงแนวปะการัง

(๔.๒) ผังการใช้ที่ดิน

รูปที่ ๖.๕๖ แสดงผังการใช้ที่ดินบริเวณที่ราบเกาะวัวตาหลับ

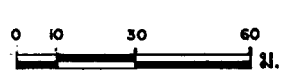
โดยมีรายละเอียดดังนี้

ก) บริเวณที่ทำการ บ้านพักเจ้าหน้าที่ ตั้งอยู่ทางตอนใต้ ซึ่งเป็น พื้นที่เนินสูงกว่าที่ราบปกติ เพื่อให้เกิดความเป็นส่วนตัวมากที่สุด

241 0378

รูปที่ ๖.๕๖ ผังการใช้ที่ดินที่ทำกรอุทยานแห่งชาติ
และบริเวณที่พัก หมู่เกาะอ่างทอง
ในอนาคต

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

ข) บริเวณที่พักนักท่องเที่ยว (โรงแรม) ตั้งอยู่ทางตอนเหนือของที่ราบ มีลักษณะ เป็นอาคารเดี่ยวและเรือนแถว นักท่องเที่ยวได้ประมาณ ๔๐ คน โดยมีบริการร้านอาหาร และที่เล่นแคมป์ไฟ

ค) บริเวณพิพิธภัณฑ์ ร้านอาหาร และศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ตั้งอยู่บริเวณทางเข้าที่ราบใกล้ชายหาดมากที่สุด เพราะเป็นพื้นที่ที่ต้องให้บริการนักท่องเที่ยว ทั้งพักแรมและไป-กลับ

ง) ท่าเรือ ขนาดปานกลาง จัดให้เป็นจุดแรกเข้าของนักท่องเที่ยว ที่เรือทุกลำจะต้องมาขออนุญาตและรับบริการต่าง ๆ และจัดให้เป็นจุดรวมของเรือบริการนำเที่ยว ภายในพื้นที่

(๕) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

(๕.๑) ท่าเทียบเรือ สร้างท่าเทียบเรือคอนกรีต ขนาดกว้าง ๓ เมตร ยาว ๖๐ เมตร พร้อมศาลาที่พัก และบริการเรือนำเที่ยว

(๕.๒) ไฟฟ้า จัดให้มีการผลิตกระแสไฟฟ้าใช้เท่าที่จำเป็น

(๕.๓) การสื่อสาร จัดวิทยุสื่อสารติดต่อกับ เกาะสมุยและสุราษฎร์ธานี เพื่อสำรองการบริการต่าง ๆ ตลอดจนใช้ในกิจการรักษาความปลอดภัยด้วย

(๕.๔) การประปา ใช้น้ำจากน้ำตกต่อท่อ และสร้างถังสำรองน้ำไว้ใช้ใน ระยะยาวอาจต้องสร้างโรงผลิตน้ำประปาที่มีคุณภาพก็ได้

(๕.๕) การบำบัดน้ำเสีย ใช้ระบบถังเกรอะถังซึม

(๕.๖) การกำจัดขยะ ใช้ระบบเผาทิ้ง โดยจัดบริเวณในที่สมควร

(๖) ขั้นตอนการพัฒนา

การพัฒนาหมู่เกาะอ่างทองยังไม่เป็นโครงการริบด่วน ทั้งนี้เพราะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ไม่ต้องการการพัฒนามากกว่าการควบคุมดูแล อย่างไรก็ตาม ในระยะแรกจำเป็นต้องจัดระบบการท่องเที่ยวภายในเกาะ การสร้างท่าเรือชั่วคราว ปรับปรุงระบบที่พัก และจัดบริการข้อมูลข่าวสารแก่นักท่องเที่ยว การก่อสร้างอาคารและบริการโรงแรมตามที่เสนอภายในผัง อาจเริ่มได้ภายใน ๑๐ ปี ทั้งนี้ให้พิจารณาจากความต้องการนักท่องเที่ยว และความสามารถในการลงทุนของรัฐและเอกชน (ดังแสดงในรูปที่ ๖.๕๗ และ ๖.๕๘)

๖-๑๔๗

แผนพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี

MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI

วันที่ ๖.๕๗ ทัศนียภาพที่ราบ เกาะวัวตาหลับ ในอนาคต

แผนการพัฒนาการท่องเที่ยว MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
 เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี KO SAMUI / SURATTHANI

รูปที่ ๖.๔๔ ทัศนภาพที่ปกเกล้าระวัดตาลับ หมู่เกาะอ่างทอง ในอนาคต

๖.๓.๑๓ การพัฒนาแหลมซุย

(๑) สภาพทั่วไปของแหลมซุย

(๑.๑) ที่ตั้ง แหลมซุยตั้งอยู่ด้านตะวันออกของอำเภอไชยา ในเขตตำบลพุมเรียง บริเวณเส้นรุ้งที่ ๙° ๒๓' เหนือ และเส้นแวงที่ ๙๙° ๑๘' ตะวันออก ห่างจากตลาดสุขาภิบาลพุมเรียงประมาณ ๔ กม. โดยทางเรือ

(๑.๒) สภาพชายหาด ทรายชายหาดขาวปนดำ ละเอียด เป็นแนวยาวตลอดชายฝั่งด้านตะวันออก กว้างประมาณ ๓๐ เมตร บริเวณปลายแหลมเป็นหาดทรายกว้างใหญ่ ส่วนด้านตะวันออกเป็นหาดทรายแคบกว้างเพียง ๕ เมตรเท่านั้น น้ำทะเลใสพอสมควร ความลาดชันต่ำมาก

(๑.๓) สภาพชายฝั่ง แหลมซุยมีลักษณะเป็นพื้นทรายที่ยื่นเข้าไปในทะเลอย่างช้า ๆ ซึ่งสังเกตได้จากแนวสันทรายเป็นชั้น ๆ สภาพทั่วไปเป็นที่โล่ง มีป่าชายหาดอยู่ประปราย โดยหนาแน่นบริเวณสันทรายแนวในสุด (ด้านตะวันตก) ปลายแหลมมีประภาคาร ๑ หลัง เพื่อบอกชาวเรือให้ระวังแนวทรายและทะเลน้ำตื้น บริเวณทางเข้าปากคลองพุมเรียง.

(๑.๔) พืชพรรณไม้ ประกอบด้วยป่าชายหาด หุ่นหญ้า อยู่ประปราย

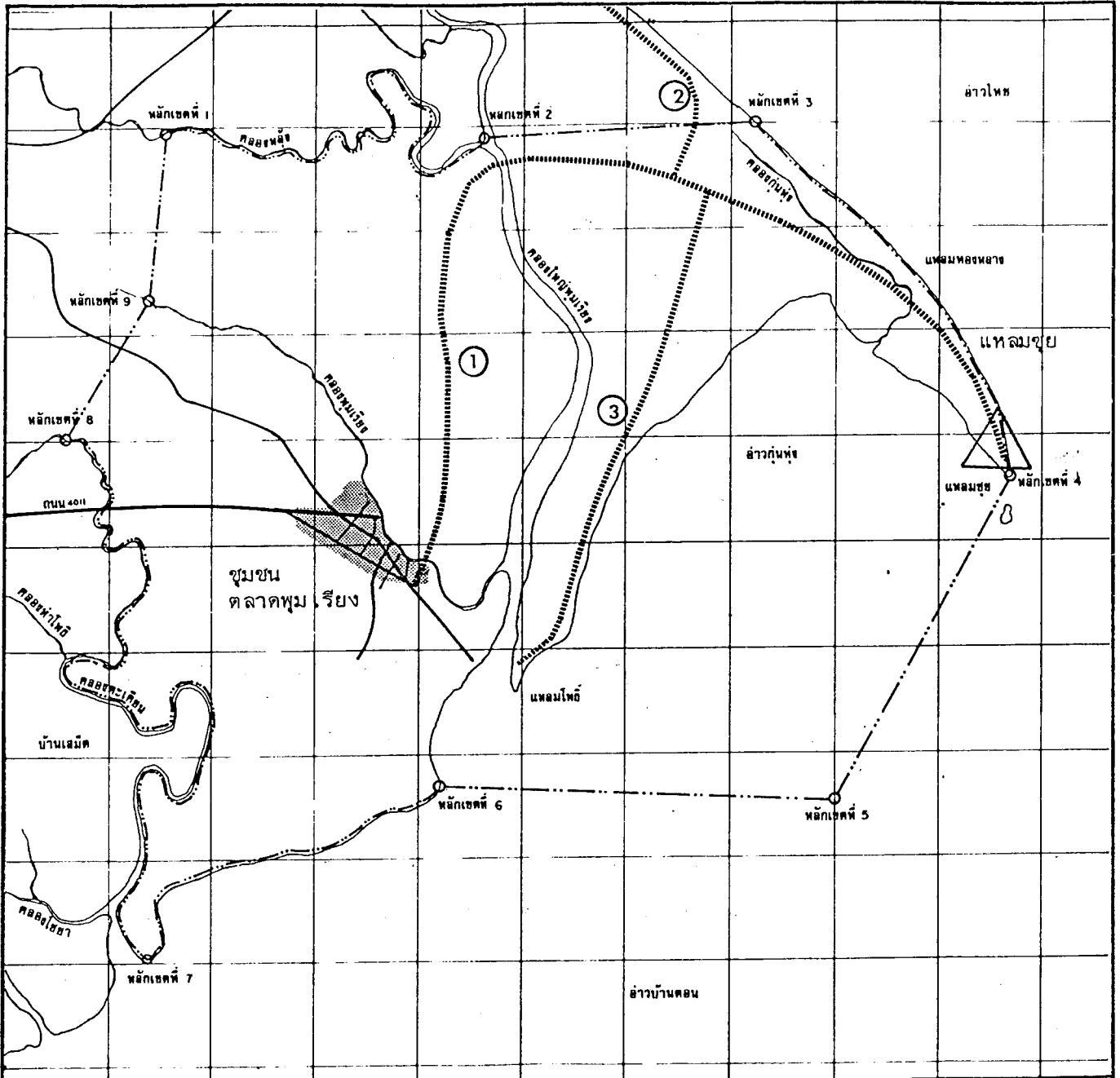
(๑.๕) การใช้ที่ดิน ยังไม่มีการใช้ที่ดินเพื่อกิจการใด ๆ ทั้งสิ้น นอกจากประภาคาร ในขณะนี้ มีการก่อสร้างถนนจากปลายแหลมไปบ้านชายทะเล และบ้านตะกรบ ดังแสดงในรูปที่ ๖.๕๔

(๒) สภาพการท่องเที่ยว

ยังไม่มีการท่องเที่ยวใด ๆ ในปัจจุบัน และเนื่องจากพื้นที่มีศักยภาพสูงเพราะเป็นชายหาดสวยงามบนชายฝั่ง จังหวัดสุราษฎร์ธานีที่ใกล้เมืองมากที่สุด จึงมีความพยายามพัฒนาเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวขึ้น

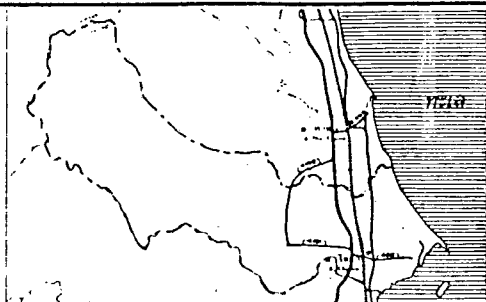
(๓) กรอบการพัฒนา

(๓.๑) จุดประสงค์ เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ในกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอไชยา

- ถนนโครงการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
- ① บ้านพุมเรียง-แหลมชุย ๑๑ + ๕๐๐ กม. (๒ สะพาน)
- ② บ้านตะกรบ-บ้านชายทะเล ๖ + ๓๕๐ กม.
- ③ บ้านชายทะเล-บ้านแหลมโพธิ์ ๕ + ๕๗๕ กม.

รูปที่ ๖.๕๔ ที่ตั้งแหลมชุย และถนนโครงการไปแหลมชุย

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

(๓.๒) นโยบาย มุ่งพัฒนาให้เป็นชายหาดพัฒนาธรรมชาติ โดยมีจุดท่องเที่ยว และฐานที่พัก เพื่อการพักผ่อนตากอากาศ ภายใต้บรรยากาศเดิมของแหลมขุย

(๓.๓) เป้าหมายการพัฒนา ให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้เฉลี่ยวันละ ๑๕๐-๒๐๐ คน โดยมีที่พักสำหรับผู้พักแรมประมาณ ๕๐-๖๐ คน (ประมาณ ๓๐ ห้อง)

(๓.๔) กลวิธีการพัฒนา

- จัดแผนและมาตรการควบคุมการใช้ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง
- จัดสร้างสถานที่พักแรมและส่วนบริการนักท่องเที่ยว
- สนับสนุนการลงทุนภาคเอกชน
- ประชาสัมพันธ์ชักจูงนักท่องเที่ยวให้ไปเที่ยว
- จัดหน่วยรักษาความปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สินแก่นักท่องเที่ยว

(๔) แผนพัฒนาการใช้ที่ดิน

(๔.๑) แนวความคิดพื้นฐานการพัฒนา

- พัฒนาระบบถนนเข้าสู่ปลายแหลม แต่ให้สิ้นสุดก่อนถึงบริเวณ
ประภาคาร และพัฒนาท่าเรือบริเวณใกล้ประภาคาร โดยปล่อยสภาพปลายแหลมตามสภาพธรรมชาติเดิม
- ปล่อยพื้นที่ด้านตะวันออกของถนนเป็นสวนสาธารณะชายหาดที่
ปราศจากสิ่งปลูกสร้างอาคารใด ๆ
- จัดบริเวณใกล้ปลายแหลม เป็นส่วนศูนย์กลางการท่องเที่ยวที่มี
ร้านอาหาร ร้านค้าย่อย ส่วนบริการชายหาด และที่พักผ่อนหย่อนใจ
- พื้นที่ด้านเหนือจัด เป็นบริเวณที่พักนักท่องเที่ยวอย่างน้อย ๑ แห่ง
ห้องพักประมาณ ๓๐ ห้อง

(๔.๒) แผนการใช้ที่ดิน

ก) บริเวณที่พักนักท่องเที่ยว ประกอบด้วย สำนักงาน, ร้านอาหาร
บ้านพักแบบเดี่ยว ๒๒ หลัง และแบบรวม ๓ หลัง ทางเดินเท้า ลานพักผ่อน สวน และบ้านพักพนักงาน

ข) บริเวณศูนย์กลางการท่องเที่ยว ประกอบด้วย ศูนย์บริการ (ประชาสัมพันธ์) ห้องน้ำ-ส้วม ท่าเรือ ที่จอดรถ ๔๐ คัน ลานโล่ง (ดินอัดแน่น)

ค) บริเวณที่พักผ่อนปลายแหลมอยู่ใกล้ประกาศาร จัดให้มีศาลาพักผ่อนขนาดเล็ก ชุมน้ำชาย ทางเดินเท้า

ง) บริเวณสวนธรรมชาติชายหาดปลายแหลมและด้านตะวันออกของถนน ปล่อยตามสภาพธรรมชาติเดิม แต่จัดรักษาด้านความสะอาดของบริเวณ

รูปแบบการใช้ที่ดินแสดงในรูปที่ ๖.๖๐, ๖.๖๑ และ ๖.๖๒

(๕) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

(๕.๑) ถนน พัฒนาถนนพื้นแข็งพอสมควร

(๕.๒) ระบบไฟฟ้า อาจผลิตเองในระยะแรก

(๕.๓) น้ำประปา แสวงหาแหล่งน้ำใกล้เคียง และจัดทำถังสำรองน้ำ

ในพื้นที่

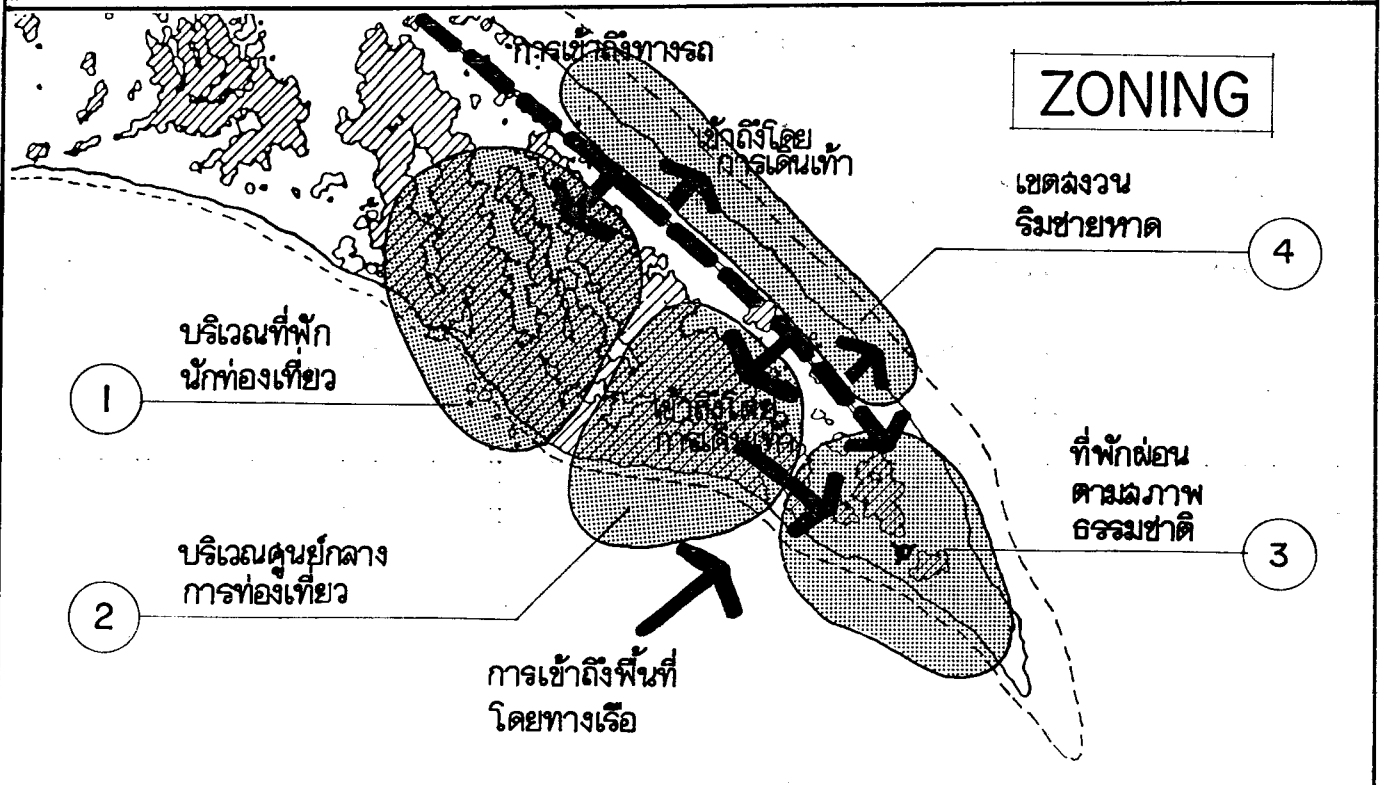
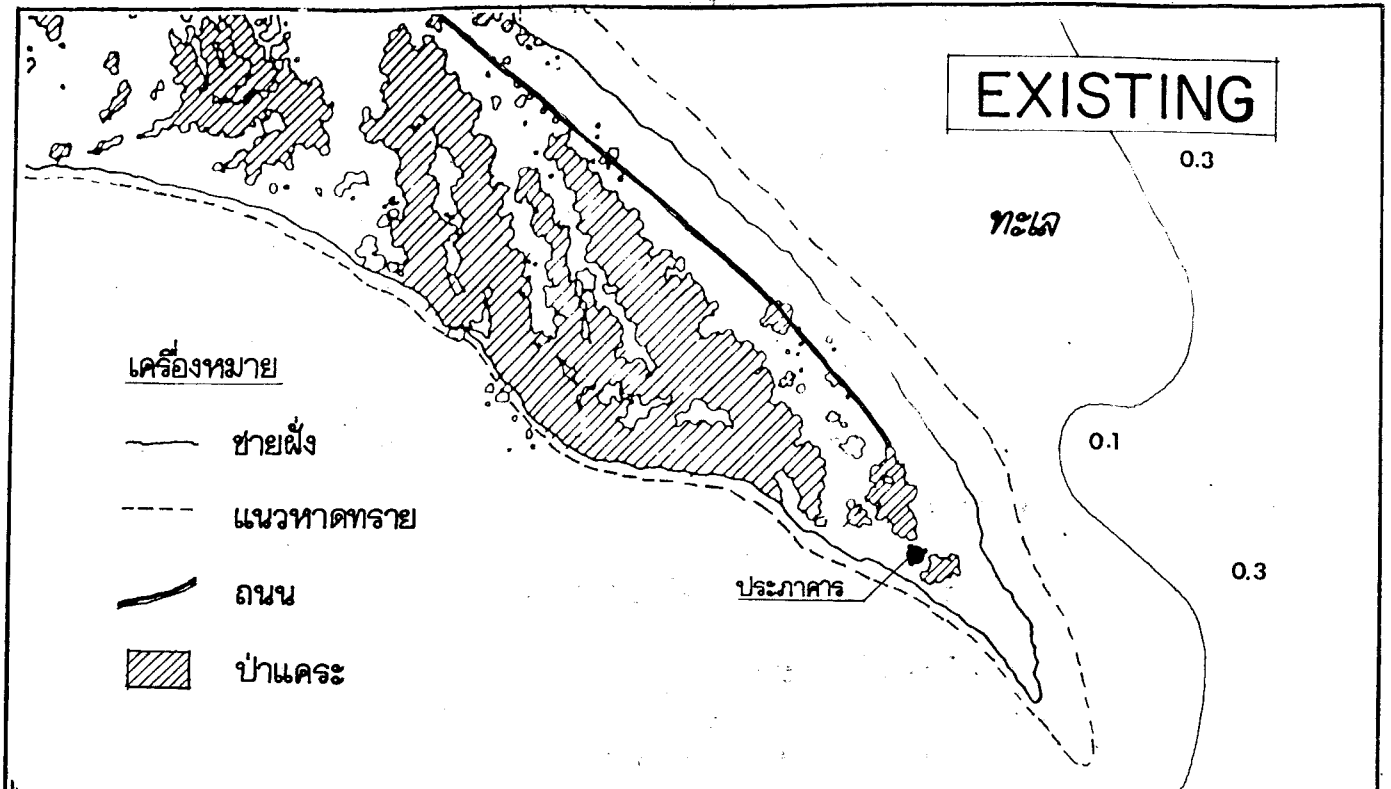
(๕.๔) การบำบัดน้ำเสีย ใช้ระบบถังเกรอะถังซีม

(๕.๕) การกำจัดขยะ ใช้ระบบฝังและเผาในพื้นที่ใกล้เคียง

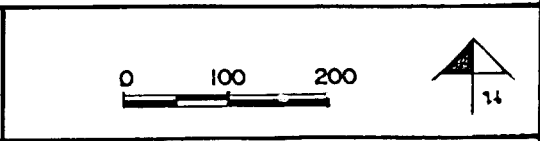
(๖) ขั้นตอนการพัฒนา

ขั้นแรก พัฒนาระบบถนนและบังกาลัวร์ที่พักตามแผนการใช้ที่ดิน

ขั้นที่สอง พัฒนาท่าเรือและส่วนบริการนักท่องเที่ยว

รูปที่ ๖.๖๐ สภาพพื้นที่แหลมขุขะและแนวทางการพัฒนา การใช้ที่ดินในอนาคต

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี

MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF KO SAMUI / SURATTHANI

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี

MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF KO SAMUI / SURATTHANI

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

๖.๓.๑๕ การพัฒนาแหลมโพธิ์

(๑) สภาพทั่วไปของแหลมโพธิ์

(๑.๑) ที่ตั้ง แหลมโพธิ์เป็นแหลมปากคลองพุมเรียง ตั้งอยู่บริเวณเส้นรุ้งที่ ๙° ๑๖.๕' เหนือ และเส้นแวงที่ ๙๙° ๒๒.๕' ตะวันออก ห่างจากตลาดสุขาภิบาลพุมเรียงไปทาง ตะวันออกประมาณ ๑ กม. โดยทางเรือ และอยู่ตรงข้ามกับพลับพลา ซึ่งเป็นที่ตั้งร้านอาหารทะเล บริเวณปลายสุดของถนนสายพุมเรียง-พลับพลา

(๑.๒) สภาพชายหาด หาดทรายหาดมีสภาพขาวละเอียด หาดทรายปลายแหลม กว้างประมาณ ๒๐ เมตร น้ำทะเลใส ความลาดชันต่ำ บริเวณพื้นทรายพบเศษกระเบื้องเคลือบ โบราณจำนวนมาก โดยเฉพาะหาดทรายด้านตะวันออก

(๑.๓) สภาพชายฝั่ง แหลมโพธิ์เป็นแหลมทรายงอกเข้าไปในทะเล มีความ สำคัญทางโบราณคดี เพราะมีการขุดค้นซากวัตถุโบราณจำนวนมาก เช่น ถ้วย, ชาม, กระเบื้องเคลือบ ลูกบิดสีต่าง ๆ เหรียญจีนสมัยราชวงศ์ถัง ซึ่งปัจจุบันยังคงหลงเหลือเศษกระเบื้องให้เห็น และยังมีร่องรอยการขุดค้นอยู่ทั่วไป ซึ่งเป็นหลักฐานชี้ชัดว่าบริเวณนี้เคยเป็นที่พักของนักเดินทางใน สมัยโบราณ หรืออาจเป็นทางออกของการเดินทางข้ามคาบสมุทรก็ได้

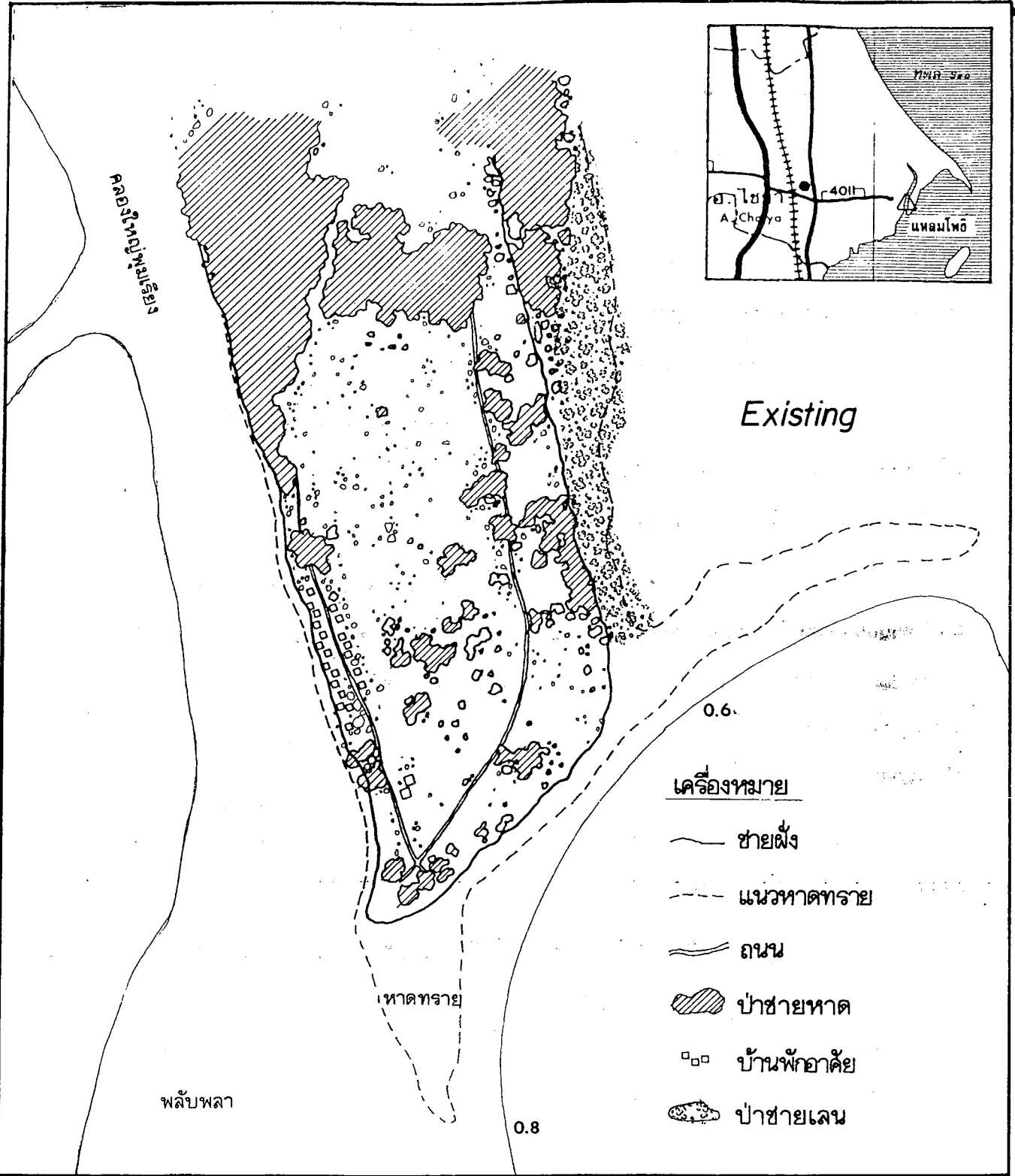
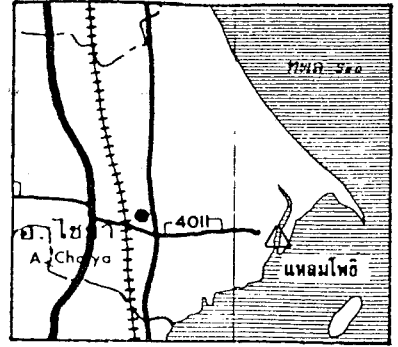
ในพื้นที่แหลมโพธิ์มีชุมชนขนาดเล็กตั้งอยู่ริมฝั่งด้านตะวันตก และกำลัง ขยายรุกเข้ามาในพื้นที่แหลมทรายเพิ่มขึ้น

(๑.๔) พืชพรรณไม้ มีสภาพเป็นที่โล่งมีกอหญ้าและไม้แคระชายหาดประปราย

(๑.๕) การใช้ที่ดิน พื้นที่ทั่วไปเป็นที่โล่งป่าชายหาด (ป่าแคระ) มีชุมชน ตั้งอยู่ชายฝั่งด้านตะวันตก มีถนน ๒ สาย คือ ถนนผ่านหมู่บ้าน และถนนที่กำลังอยู่ในระหว่างปรับ เขตทางเพื่อไปเชื่อมกับบ้านชายทะเล (รูปที่ ๖.๖๓)

(๒) สภาพการท่องเที่ยว

แหลมโพธิ์ยังไม่เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว และไม่มีบริการใด ๆ จึงมีคนไปเที่ยว น้อยมากในปัจจุบัน แต่เนื่องจากเป็นพื้นที่ประวัติศาสตร์ และเป็นพื้นที่ชายหาดที่เหมาะสมใน การเล่นน้ำใกล้ที่สุด จึงควรมีการพัฒนาเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มีแหล่งท่องเที่ยวใน เขตอำเภอไชยา มากขึ้น

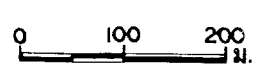

Existing

เครื่องหมาย

- ชายฝั่ง
- แนวหาดทราย
- ถนน
- ป่าชายหาด
- บ้านพักอาศัย
- ป่าชายเลน

รูปที่ ๖.๖๓ สภาพปัจจุบันของแหลมโพธิ์

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

(๓) กรอบการพัฒนา

(๓.๑) จุดประสงค์ เพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ของกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวไชยา และเป็นการอนุรักษ์แหล่งประวัติศาสตร์ที่สำคัญของชาติด้วย

(๓.๒) นโยบายการพัฒนา มุ่งเน้นในการพัฒนาให้เป็นอุทยานประวัติศาสตร์ และจุดท่องเที่ยวพักผ่อนเล่นน้ำทะเล

(๓.๓) เป้าหมายการพัฒนา ให้สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของนักท่องเที่ยวกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอไชยา ในปี ๒๕๓๔ ในระยะยาวอาจเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของกลุ่มได้

(๓.๔) กลยุทธ์การพัฒนา

- จัดผังการพัฒนาแหลมโพธิ์ โดยกำหนดให้มีกิจกรรมหลัก ๒ ประการ คือ ส่วนบริการนักท่องเที่ยว พักผ่อนชายหาด และพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์

- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

- วางมาตรการนำแผนสู่การปฏิบัติ

- ประชาสัมพันธ์ ชักจูงนักท่องเที่ยว

(๔) ผังการพัฒนาแหลมโพธิ์

(๔.๑) แนวความคิดพื้นฐาน เพื่อให้ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาพักผ่อนชมโบราณวัตถุในบริเวณนี้ จึงต้องพัฒนาพื้นที่ในบริเวณนี้ให้เหมาะสมกับกิจกรรมที่เกิดขึ้น โดยแบ่งเป็น ๓ ส่วนดังนี้

ส่วนที่ ๑ เป็นส่วนที่สร้างเพิ่มเติมขึ้น ได้แก่ พิพิธภัณฑ์ ท่าเรือซึ่งรวมถึงส่วนบริการนักท่องเที่ยว

ส่วนที่ ๒ เป็นส่วนที่ปรับปรุงบริเวณธรรมชาติให้เหมาะสมกับการพักผ่อน ได้แก่ บริเวณที่พักผ่อน และที่เล่นน้ำทะเล บริเวณหาดทราย

ส่วนที่ ๓ เป็นส่วนที่เก็บรักษาสภาพธรรมชาติไว้ ได้แก่ บริเวณหลุมขุดค้นชายหาดที่มีซากวัตถุโบราณคดี ป่าเลน เป็นต้น

ส่วนบริเวณชุมชนที่พักอาศัย ซึ่งมีอยู่เดิมนั้น ให้กำหนดขอบเขตการขยายตัวตามแนวทาดฝั่งตะวันตก ถนนจากภายนอกให้เข้ามาได้เฉพาะบริเวณชุมชน ส่วนภายในเขตพัฒนาให้มีทางเดินเท้า เท่านั้น

(๔.๒) ผังการพัฒนาแหลมโพธิ์

ก) พิพิธภัณฑสถาน เป็นส่วนที่จัดขึ้น เพื่อให้ความรู้แก่ผู้ที่ยังเข้ามาท่องเที่ยวในบริเวณแหลมโพธิ์นี้ โดยแบ่งเป็นพิพิธภัณฑสถานในอาคาร จัดให้แสดงโบราณวัตถุ นิทรรศการ และให้มีห้องสมุดให้ศึกษาค้นคว้าได้ พิพิธภัณฑสถานกลางแจ้ง เป็นการตกแต่งบริเวณจุดค้นให้คล้ายสภาพเดิมมากที่สุด บริเวณนี้จัดให้เชื่อมต่อกับพื้นที่ปล่อยตามสภาพ ซึ่งอาจมีการสร้างเรือโบราณจำลองไว้แสดงก็ได้

ข) ส่วนบริการการท่องเที่ยวและท่าเรือ จุดนี้เป็นจุดที่มีการให้บริการแก่ผู้เข้ามาท่องเที่ยว โดยจะมีอาหารและเครื่องดื่ม พร้อมของที่ระลึกจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว

ค) ที่จอดรถอยู่ระหว่างพิพิธภัณฑสถานและส่วนบริการการท่องเที่ยว โดยไม่ให้เข้าไปในบริเวณพื้นที่แหลมโพธิ์

ง) บริเวณที่พักผ่อน จัดขึ้นใกล้ชายหาด โดยจะมีศาลาให้พักผ่อน พร้อมทั้งมีเครื่องดื่มจำหน่าย

จ) ที่เล่นน้ำ ได้แก่ บริเวณหาดทรายปลายแหลม จัดบริเวณให้เหมาะสมกับการเล่นน้ำ โดยมีสุขาและห้องอาบน้ำจัดให้บริการ

ฉ) บริเวณชุมชนพัฒนาสุขาภิบาล จัดให้เป็นชุมชนท้องถิ่นให้นักท่องเที่ยวได้ชมและสัมผัสสภาพชีวิตชาวบ้านได้

การจัดส่วนการใช้ที่ดินและผังบริเวณการพัฒนาแสดงในรูปที่ ๖.๖๔

และ ๖.๖๕

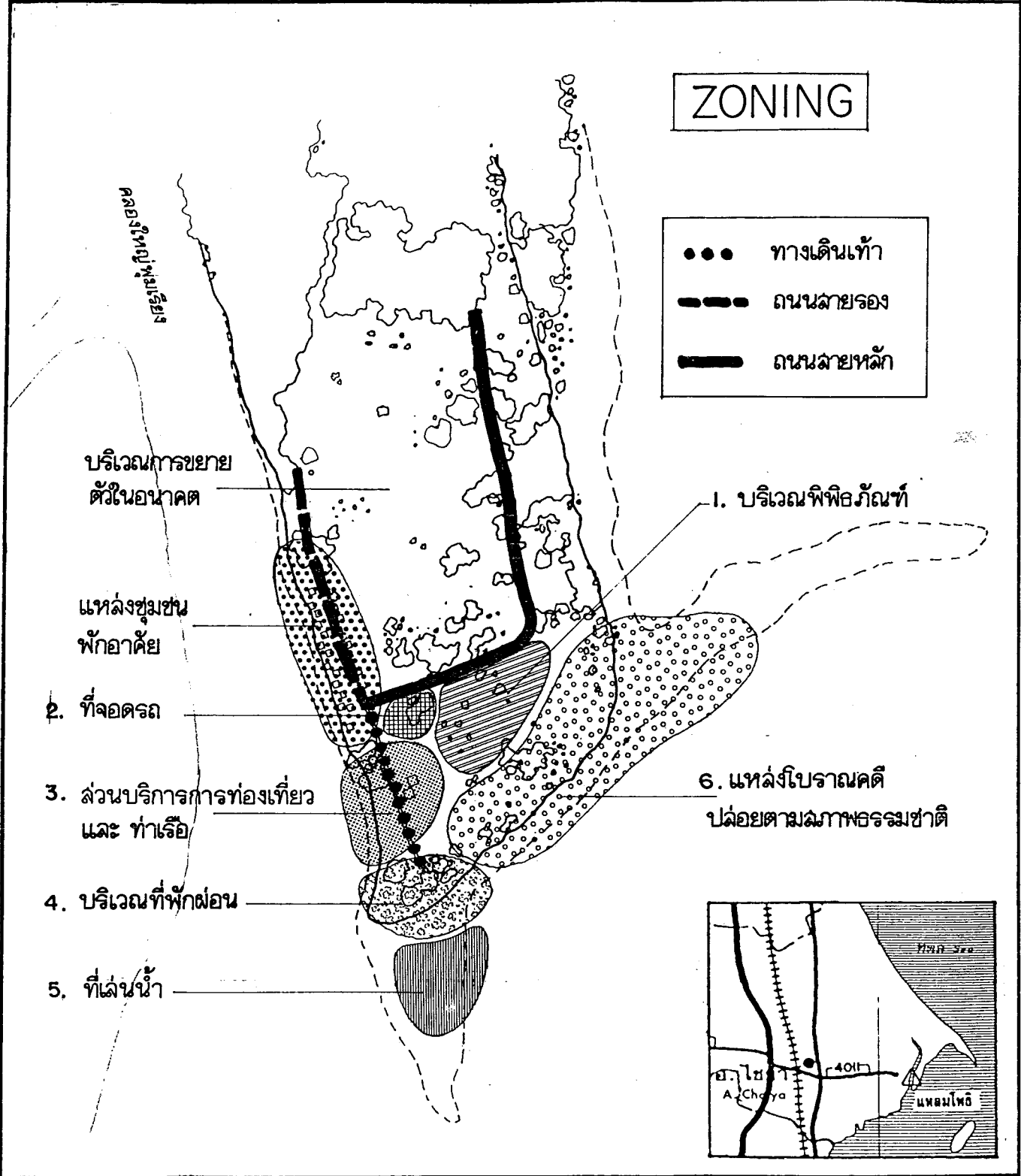
(๕) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

(๕.๑) ถนน ถนนโครงการของจังหวัดและถนนหมู่บ้าน ให้จัดแนวทางไปถึงเฉพาะรอบนอกบริเวณโบราณสถาน โดยให้มีคุณภาพผิวถนนพื้นแข็งพอสมควร ใช้ได้ทุกฤดูกาล กว้าง

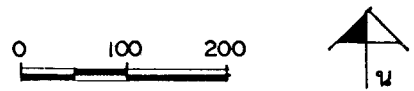
๖ เมตร

ZONING

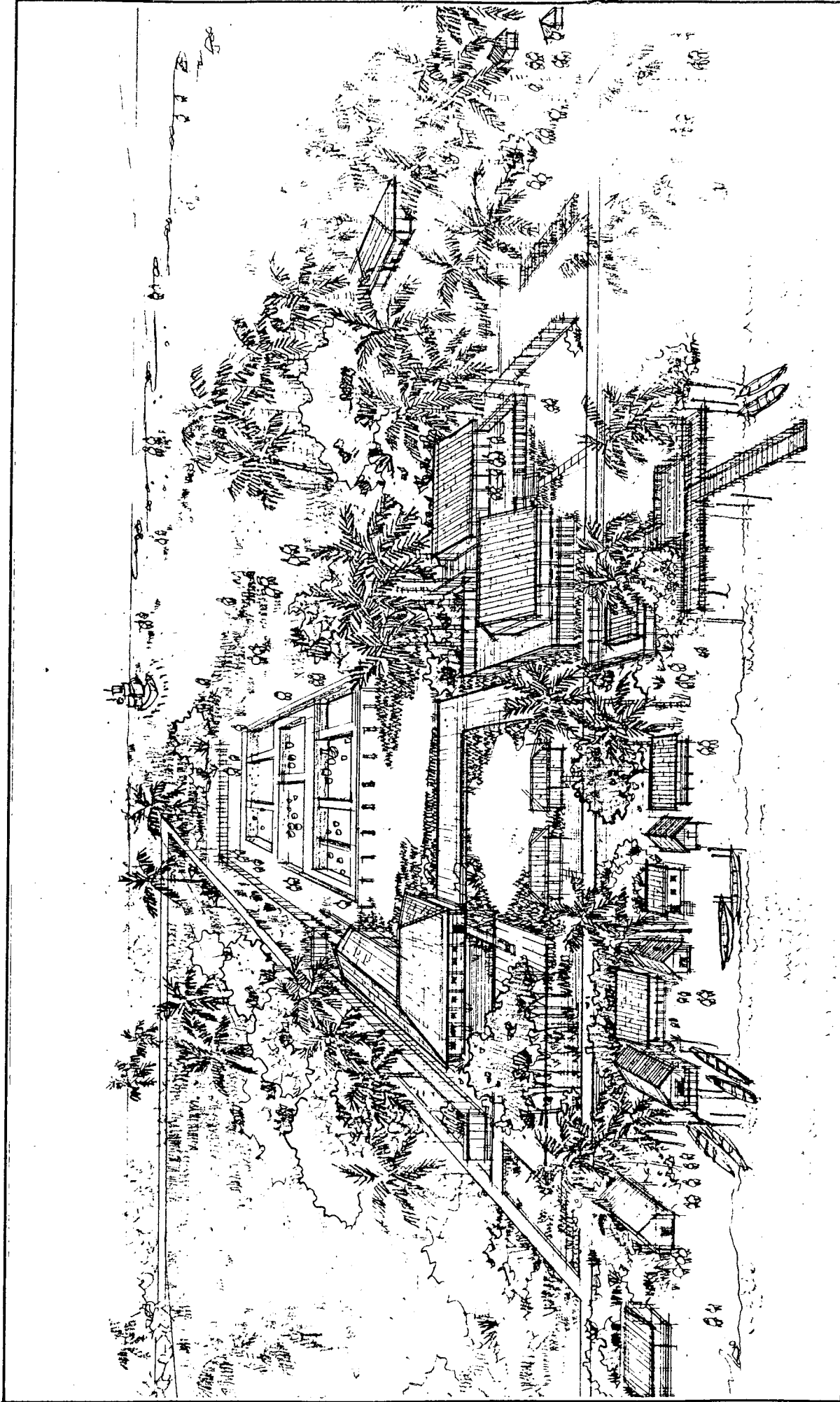
- ทางเดินเท้า
- ▬▬▬ ถนนสายรอง
- ▬▬▬ ถนนสายหลัก

รูปที่ ๖.๖๔ แผนการใช้ที่ดินแหลมโพธิ์ ในอนาคต

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี

รูปที่ ๖.๖๔ ทัศนียภาพการพัฒนาแหลมโพธิ์

(๕.๒) ไฟฟ้า, โทรศัพท์ อาจจัดขึ้นได้ในอนาคต

(๕.๓) น้ำประปา แสวงหาแหล่งน้ำใกล้เคียง เช่น บ่อน้ำตื้น บ่อน้ำบาดาล หรือน้ำคลอง มาปรับคุณภาพใช้ในบริเวณพิพิธภัณฑสถานและชุมชน

(๕.๔) การกำจัดน้ำทิ้ง จัดให้มีบ่อ เกราะบ่อซึม

(๕.๕) การบำบัดน้ำเสีย ใช้ระบบฝังและเผาในพื้นที่ด้านใน

(๖) ขั้นตอนการพัฒนา

ขั้นแรก ให้ประกาศควบคุมเขตประวัติศาสตร์ จัดตั้งกลุ่มศึกษาค้นคว้าและรวบรวมหลักฐานทางประวัติศาสตร์ พัฒนาส่วนการบริการนักท่องเที่ยว และปรับปรุงถนนตามแนวเส้นทางผังบริเวณที่กำหนดไว้

ขั้นที่สอง สร้างท่าเรือขนาดเล็ก จัดตั้งพิพิธภัณฑสถานและพัฒนาชุมชน

๖.๓.๑๕ การพัฒนาทุ่งไทรงาม

(๑) สภาพทั่วไปของทุ่งไทรงาม

(๑.๑) ที่ตั้ง ทุ่งไทรงามตั้งอยู่บ้านไทรงาม ตำบลเสม็ด อำเภอไชยา บริเวณเส้นรุ้งที่ ๙° ๒๑' เหนือ และเส้นแวงที่ ๙๙° ๑๒' ตะวันออก ห่างจากตลาดไชยาไปทางใต้ตามถนนลูกรังประมาณ ๕.๕ กม.

(๑.๒) สภาพพื้นที่ทุ่งไทรงามเป็นบริเวณกลุ่มต้นไทรใหญ่หนาแน่นอยู่ ๒ ข้างคลองไชยา เนื้อที่ประมาณ ๑๕ ไร่ มีถนนลูกรังที่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ผ่านข้างพื้นที่ บริเวณโดยรอบเป็นป่าโปร่ง ป่าเลน และทุ่งนา พื้นที่นี้มีความสำคัญเพราะสถานที่เป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มไทรที่ยังอุดมสมบูรณ์ในระบบนิเวศวิทยาแห่งหนึ่งของประเทศ เหมาะแก่การพัฒนาเป็นสวนสาธารณะและแหล่งท่องเที่ยว (รูปที่ ๖.๖๖)

(๒) สภาพการท่องเที่ยว

ยังไม่มีนักท่องเที่ยวเข้าไปยังบริเวณนี้ เพราะไม่เป็นที่รู้จักและการคมนาคมยังไม่สะดวกเท่าที่ควร แต่โดยมีการพัฒนา โดยการตัดถนนเข้าพื้นที่ และจัดทำป้ายชื่อ ในอนาคต ทุ่งไทรงามจะสามารถเป็นแหล่งดึงดูดใจที่สำคัญได้ ถ้าหากได้รับการพัฒนา ทั้งนี้เพราะสภาพความอุดมสมบูรณ์ และความร่มรื่น นับได้ว่าดีกว่าไทรงาม อำเภอพิมาย

(๓) กรอบการพัฒนา

(๓.๑) จุดประสงค์การพัฒนา เพื่อเพิ่มแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอไชยา

(๓.๒) นโยบายการพัฒนา จัดให้เป็นสถานที่พักผ่อนและศึกษาธรรมชาติของป่าไทร โดยให้มีบริการที่จำเป็นและคงรักษาระบบนิเวศวิทยาให้มากที่สุด

(๓.๓) เป้าหมายการพัฒนา จัดบริเวณให้สามารถรับนักท่องเที่ยวได้สูงสุดประมาณ ๔๐๐ คน

(๓.๔) กลวิธีการพัฒนา

- ปรับปรุงถนนทางเข้าแหล่งฯ ให้สะดวก

- พัฒนาบริเวณทุ่งไทรงามให้เป็นสวนสาธารณะที่นักท่องเที่ยวสามารถเข้าสัมผัสความร่มรื่น สวยงาม และความเป็นธรรมชาติของพื้นที่
- จัดให้มีส่วนบริการนักท่องเที่ยวทั้งด้านข้อมูล ความรู้ และการบริการการท่องเที่ยวอื่น ๆ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว
- ส่งเสริมให้เอกชนร่วมลงทุนในการบริการต่าง ๆ
- ประชาสัมพันธ์ ชักจูงนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเที่ยว

(๔) แผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

(๔.๑) แนวความคิดพื้นฐานการพัฒนา

- จัดทางเดินเป็นวงรอบ มีศาลาพักผ่อนภายในป่าไทร โดยจำกัดเขตที่นักท่องเที่ยวสามารถเข้าได้ และบริเวณปล่อยตามธรรมชาติ
- จัดบริเวณที่จอดรถ ร้านค้า และศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ภายนอกป่าไทร เพื่อไม่ให้กิจกรรมเหล่านี้เข้ามาทำลายสภาพป่าไทร
- จัดให้มีกิจกรรมเสริม เช่น การพายเรือชมธรรมชาติในคลองไขยารวมที่พักผ่อนนอกป่าไทร (picnic หรือ Day Camping)

(๔.๒) ผังการใช้ที่ดิน

รูปที่ ๖.๖๗ แสดงผังการใช้ที่ดินพัฒนาทุ่งไทรงาม ประกอบด้วย

ก) ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ที่พักเจ้าหน้าที่ และนิทรรศการธรรมชาติวิทยา เป็นอาคารหนึ่งหลัง

ที่จอดรถ ประมาณ ๒๗ คัน

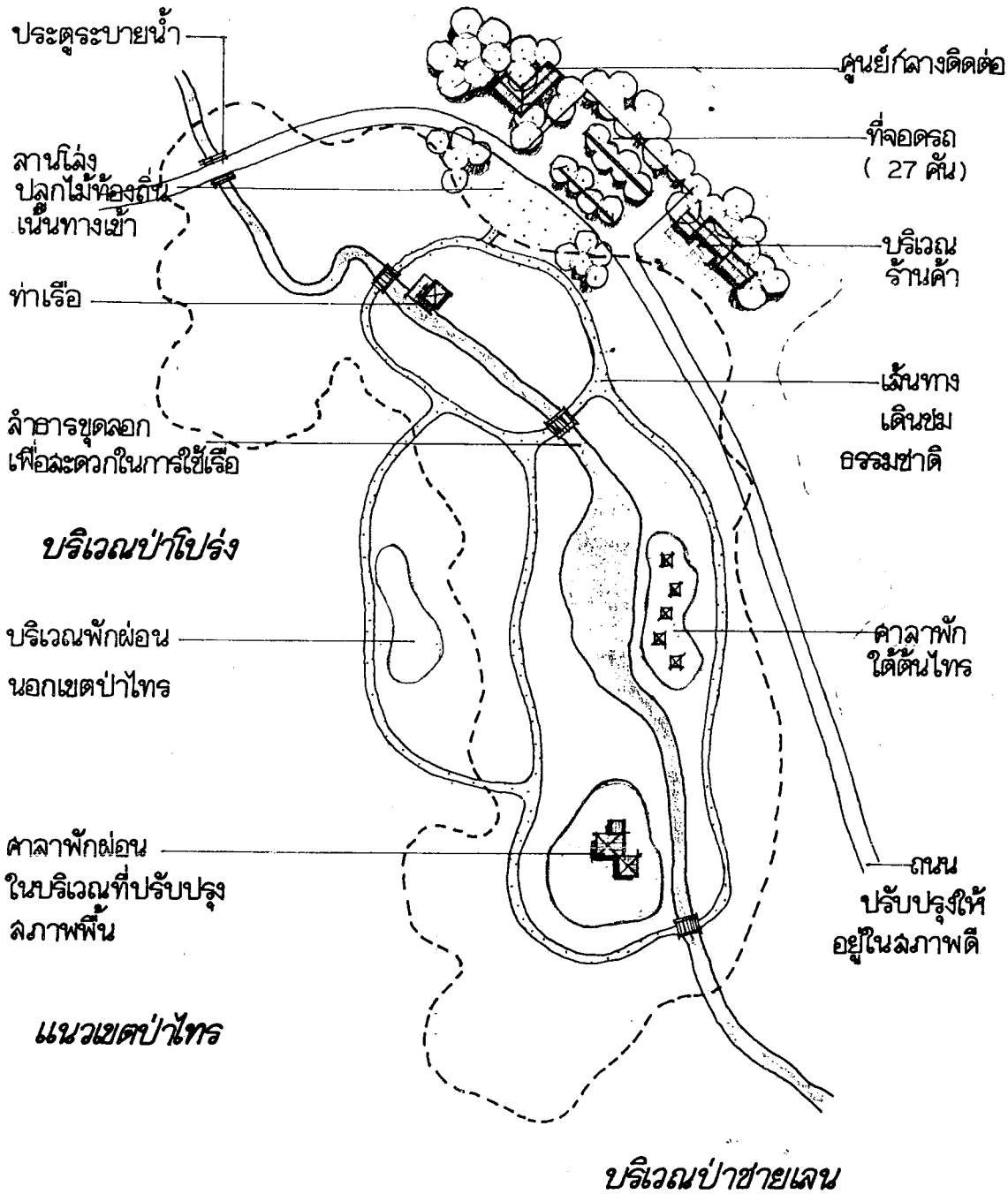
ร้านค้าย่อย ร้านอาหาร ให้เช่าประมาณ ๖-๑๐ ร้าน

ข) ท่าเรือ มีบริการเรือพายให้เข้าชมธรรมชาติทางน้ำ ทางเดินเท้า สะพานไม้เป็นวงรอบ เพื่อชมธรรมชาติทางบก

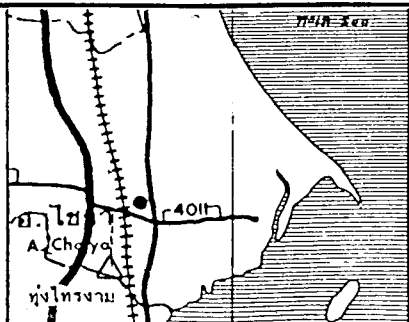
โดยการถางวัชพืช หนุมตาย หรือปูพื้น ให้สะดวกและปลอดภัยจากสัตว์ร้ายต่าง ๆ

ค) ศาลาพักผ่อน จัดให้มีประมาณ ๒ จุด เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้พักผ่อน พักเหนื่อย หรือหยุดรับประทานอาหาร (ปรุงสำเร็จ)

นา

รูปที่ ๖.๖๗ ผังบริเวณการพัฒนาทุ่งไทรงาม อำเภอไชยา

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
 เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
 MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
 KO SAMUI / SURATTHANI
 สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
 THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

บริเวณพักผ่อนนอกเขตป่าไทร บริเวณที่โล่งป่าโปร่ง ด้านหลังจัด
เป็นบริเวณพักเที่ยวแบบปิดน็อค หรือแคมป์กลางวัน

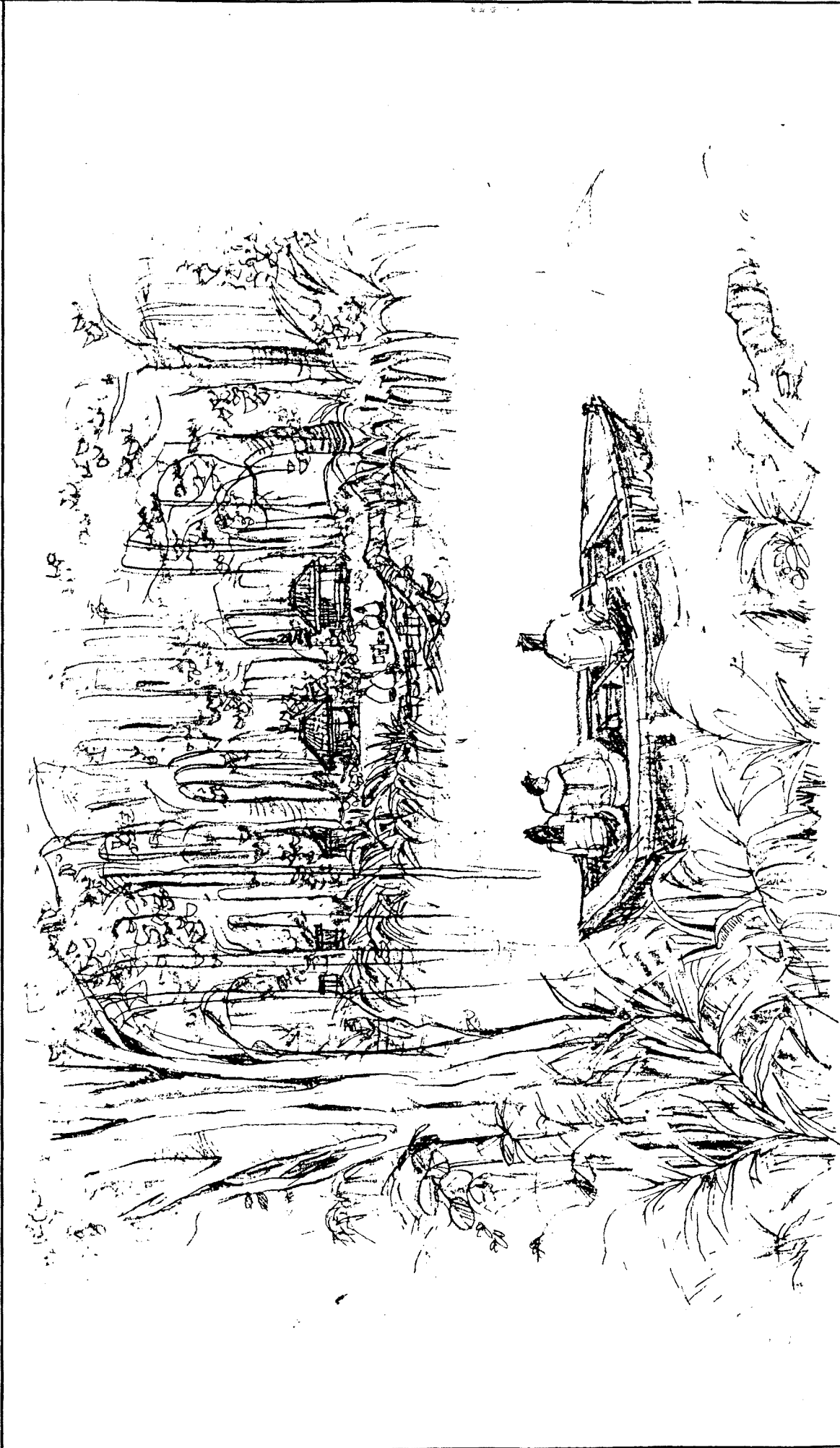
(๕) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

(๕.๑) ถนน ปรับปรุงขยายถนนแยกจากวัดเวียง เข้ามายังบ้านไทรงาม
๔.๕ กม. และถนนแยกเข้าพื้นที่ประมาณ ๐.๕ กม.

(๕.๒) ไฟฟ้า ขยายบริการจากไฟฟ้าชนบท

(๕.๓) น้ำใช้ ใช้บ่อน้ำตื้นในบริเวณ

รูปที่ ๖.๖๘ แสดงทัศนียภาพทุ่งไทรงามในอนาคต

รูปที่ ๖.๖๔ ทิวทัศน์ทุ่งไทรงามในอนาคต

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี

MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI

๖.๓.๑๖ การพัฒนาบึงขุนทะเล

(๑) สภาพทั่วไป

(๑.๑) ที่ตั้ง บึงขุนทะเลเป็นบึงหรือทะเลสาบขนาดเล็ก อยู่บริเวณคลองบ้านใหม่ แยกออกเป็นคลองท่ากูบ กับคลองมะขามเตี้ย ห่างจากเมืองสุราษฎร์ธานีไปทางใต้ประมาณ ๘ กม. บริเวณเส้นรุ้งที่ ๙° ๐๕' เหนือ และเส้นแวงที่ ๙๙° ๒๐' ตะวันออก (รูปที่ ๖.๖๘)

(๑.๒) สภาพพื้นที่ บึงขุนทะเลมีความกว้าง ๑๐๐-๒๐๐ เมตร ยาว ๒.๕ กม. ภายในทะเลสาบมีฝกตบชวา และพืชน้ำขึ้นอยู่ทั่วไป พื้นที่โดยรวมเป็นส่วนมะพร้าวของเอกชน บางส่วนเป็นป่าจากและที่ลุ่มน้ำท่วม บริเวณตอนเหนือของทะเลสาบมีถนนลูกรังกว้าง ๘ เมตร เข้าถึงได้จากถนนเสียบเมือง บริเวณปลายถนนจึงมีศาลาพักผ่อนกลางน้ำ ๑ หลัง ห่างชายฝั่งประมาณ ๖๐ เมตร สภาพอาคารและสภาพไม้คั่นข้างทรุดโทรม เพราะไม่ได้รับการดูแลเท่าที่ควร

(๒) สภาพการท่องเที่ยว

ประมาณว่าในปี ๒๕๒๗ มีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวบึงขุนทะเลเพียง ๗,๑๑๗ คน เป็นชาวไทย ๖,๗๖๕ คน และชาวต่างประเทศ ๓๕๒ คน นอกนั้นยังมีนักท่องเที่ยวพักผ่อนอีกพอสมควร

นอกจากศาลาพักผ่อนแล้ว ยังไม่มีบริการเพื่อการท่องเที่ยวใด ๆ เลย ปัจจุบันกำลังมีนักลงทุนคิดดำเนินการจัดทำร้านอาหาร เรือนแพในบึงนี้

(๓) กรอบการพัฒนา

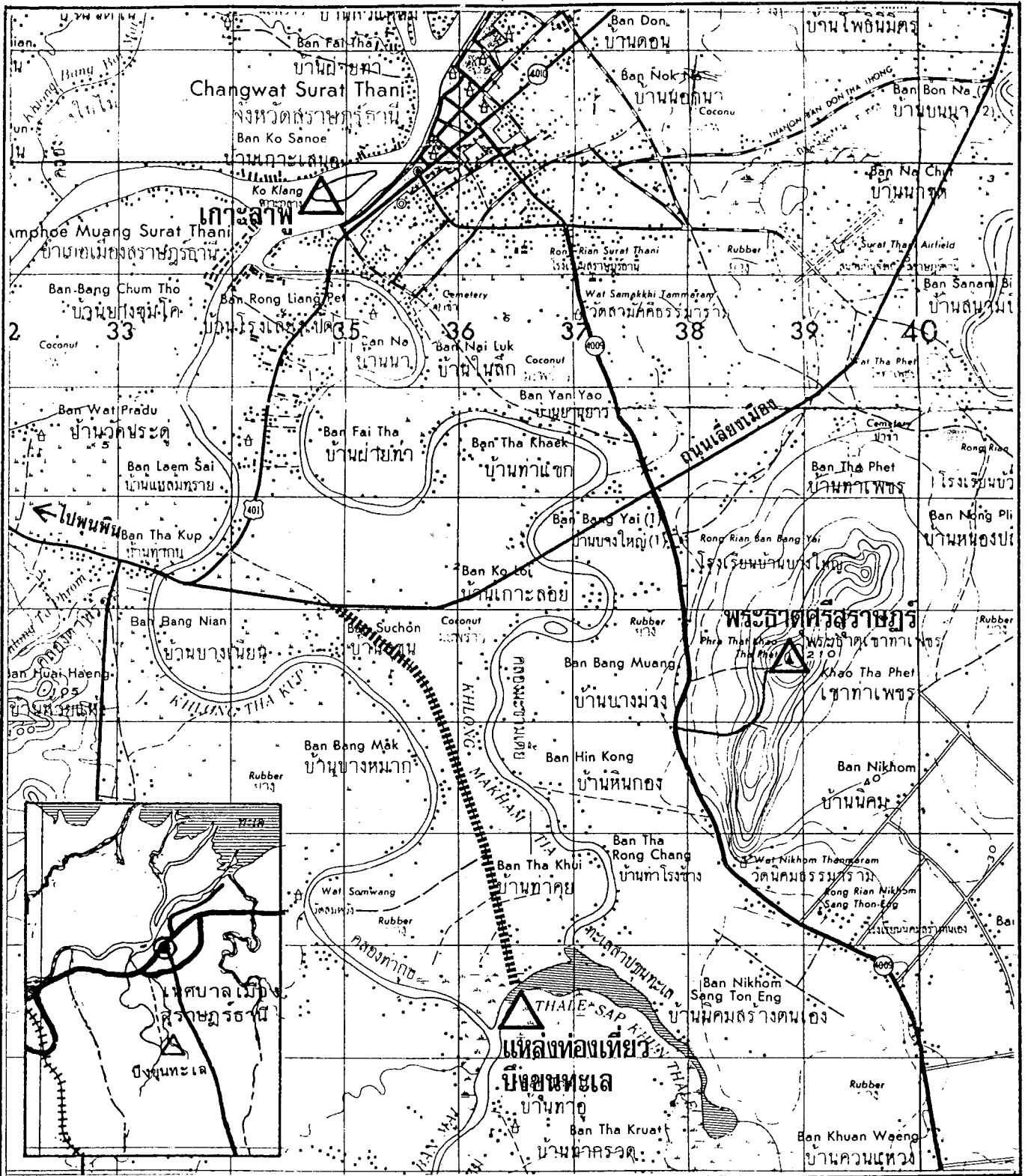
(๓.๑) จุดประสงค์ของการพัฒนา เพื่อให้มีแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ รองรับการขยายตัวของการท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานี

(๓.๒) นโยบายการพัฒนา จัดให้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจแบบสงบและสนุกสนานในพื้นที่ทะเลสาบบึงขุนทะเล โดยจัดให้มีบริการอย่างเหมาะสมเพียงพอ

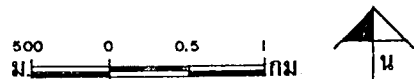
(๓.๔) เป้าหมายการพัฒนา จัดให้บึงขุนทะเลสามารถรับนักท่องเที่ยวและประชาชนท้องถิ่นประมาณวันละ ๖๐๐ คน โดยเป็นนักท่องเที่ยวร้อยละ ๑๕

(๓.๔) กลวิธีการพัฒนา

- พัฒนาพื้นที่ริมบึงด้านเหนือให้เป็นสวนสาธารณะ ที่มีกิจกรรมสัมผัสธรรมชาติ บนบกและในน้ำ

รูปที่ ๖.๖๔ ที่ตั้งแหล่งท่องเที่ยวบึงขุนทะเล

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

- สร้างและปรับปรุงถนนเข้าสู่บึงขุนทะเล และออกไปบรรจบทางหลวง ๔๐๐๔ เพื่อให้การท่องเที่ยวครบวงจร โดยมีสัมพันธ์กับเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาท่าเพชร
- ส่งเสริมให้เอกชนลงทุนในการให้บริการกิจกรรมริมบึง
- ประชาสัมพันธ์ แนะนำ นักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวพักผ่อนมากขึ้น

(๔) แผนการพัฒนากิจกรรมและการใช้ที่ดิน

(๔.๑) แนวความคิดเบื้องต้น จัดกิจกรรมเพื่อการพักผ่อนกระจายอยู่ริมบึงขุนทะเล ประกอบด้วย บริเวณพักผ่อน เล่นน้ำ และกีฬาทางน้ำ พร้อมทั้งจัดบริการนักท่องเที่ยวอื่น ๆ ด้วย เช่น ที่จอดรถ ร้านค้าย่อย ร้านอาหาร ห้องน้ำส้วม บริการจ่ายน้ำ สโมสรกีฬาทางน้ำ และลานพร้อมศาลาท่าน้ำ เป็นต้น การจัดกิจกรรมเหล่านี้ให้จัดเรียงรายขนานแนวชายตลิ่ง โดยจัดกลุ่มพื้นที่ให้เหมาะสม (รูปที่ ๖.๗๖) เพื่อทุกกิจกรรมสัมพันธ์กับบึงขุนทะเลมากที่สุด

(๔.๒) ผังการใช้ที่ดิน รูปที่ ๖.๗๐ แสดงผังบริเวณพัฒนาบึงขุนทะเล มีรายละเอียดดังนี้

ก) ลานโล่งและท่าน้ำ จัดให้เป็นทีโล่ง มีเขื่อนและบันไดลงน้ำสองข้างของบริเวณจัดเป็นสนามหญ้า การเปิดโล่งเน้นศาลาให้เป็นทีหมายตาของบริเวณ (ต้องปรับปรุงสภาพศาลาด้วย) เนื้อที่บริเวณนี้ประมาณ ๒ ไร่

ข) ที่จอดรถ สำหรับกิจกรรมทุก ๆ แห่ง แบ่งเป็นที่จอดรถบัส ๕ คัน รถยนต์บริเวณพักผ่อน, ร้านค้า, ร้านอาหาร สโมสรกีฬาทางน้ำ รวมประมาณ ๕๐ คัน เนื้อที่ประมาณ ๓ ไร่

ค) บริการสถานที่เล่นน้ำ จัดให้มีที่เปลี่ยนเสื้อผ้า อุปกรณ์การเล่นน้ำให้เช่า เช่น ท่วงยาง เรือยาง เป็นต้น เนื้อที่ ๐.๗๕ ไร่ อาคาร ท่าน้ำบางส่วนยื่นลงไป ในน้ำได้ บริเวณนี้ควรจัดหน่วยรักษาความปลอดภัยและปฐมพยาบาล ส่วนในเขตพื้นที่น้ำจะต้องจัดหุ่นลอย เพื่อกันเขตเล่นน้ำไว้ด้วย

ง) ส่วนร้านค้าย่อยจำหน่ายอาหารว่าง สินค้าพื้นบ้าน จัดไว้ใกล้ที่จอดรถสำหรับบริการนักท่องเที่ยว เสริมกิจกรรมด้านอื่น ๆ บริเวณจัดให้มีส้วมสาธารณะไว้บริการด้วย เนื้อที่รวมทางเดินเท้าประมาณ ๒ ไร่

ฉ) ที่ปึกนิก จัดเป็นส่วนในสุด โดยจัดให้มีสนามหญ้าสำหรับผู้มาพักผ่อน
ร่มไม้ และชานน้ำ เนื้อที่ประมาณ ๕ ไร่

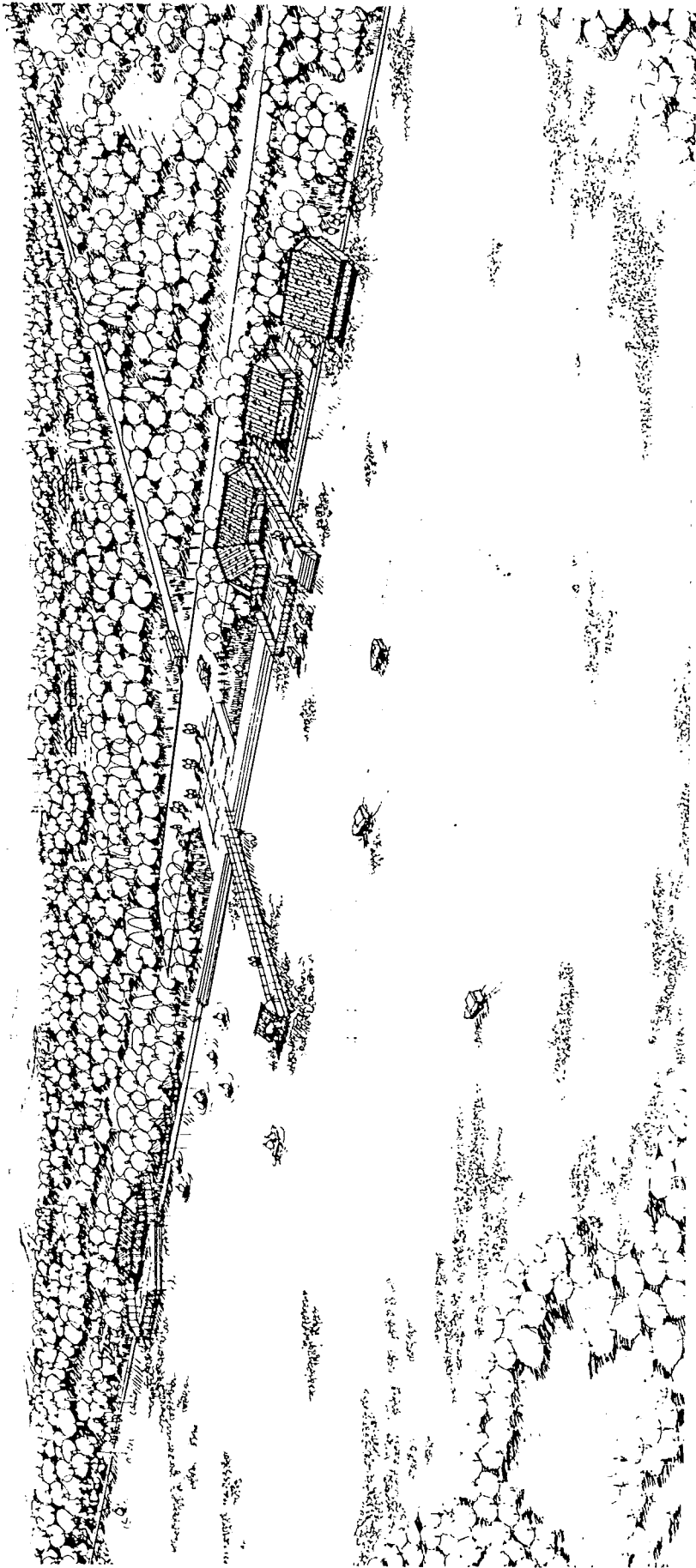
สำหรับผังการใช้ที่ดินนี้ อาจขยายตัวต่อไปในอนาคตได้ โดยขยายเลียบ
ฝั่งไปทางตะวันออก ทัศนียภาพตามแผนการพัฒนา (ดูรูปที่ ๖.๗๑ และ ๖.๗๒)

(๕) ขั้นตอนการพัฒนา

การพัฒนาระยะสั้น ขั้นแรก จัดซื้อหรือเวนคืนที่ดินเพื่อการนี้ เป็นระยะอย่างน้อย
๔๐ เมตร จากชายตลิ่งด้านเหนือ และดำเนินการพัฒนาบริเวณลานโล่ง ร้านค้า สถานที่เล่นน้ำ
และร้านอาหาร เพื่อจูงใจนักท่องเที่ยวเข้ามาในพื้นที่มากขึ้น

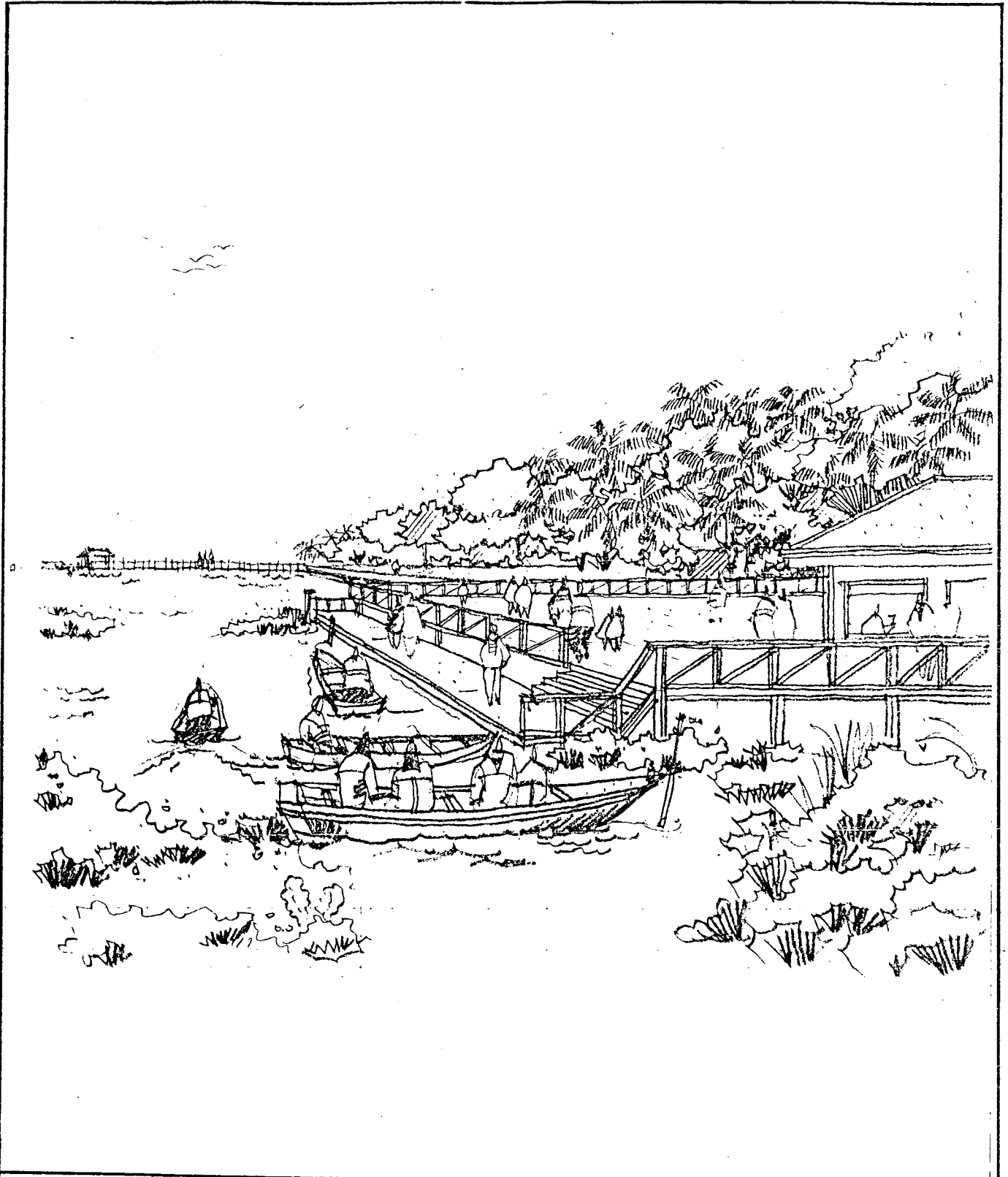
ต่อจากนั้น ขั้นที่สอง ปรับปรุงถนน ที่จอดรถ บันไดทำน้ำ ศาลาทำน้ำ
จัดสร้างสโมสร ศูนย์กีฬาทางน้ำ และที่ปึกนิก ซึ่งจะทำให้การพัฒนาสมบูรณ์เต็มโครงการ

การพัฒนาระยะยาว ขยายการพัฒนาไปทางฝั่งตะวันออก โดยสร้างถนนออกไป
บรรจบทางหลวง ๔๐๐๕ (ดูรูปที่ ๖.๗๓ และ ๖.๗๔)

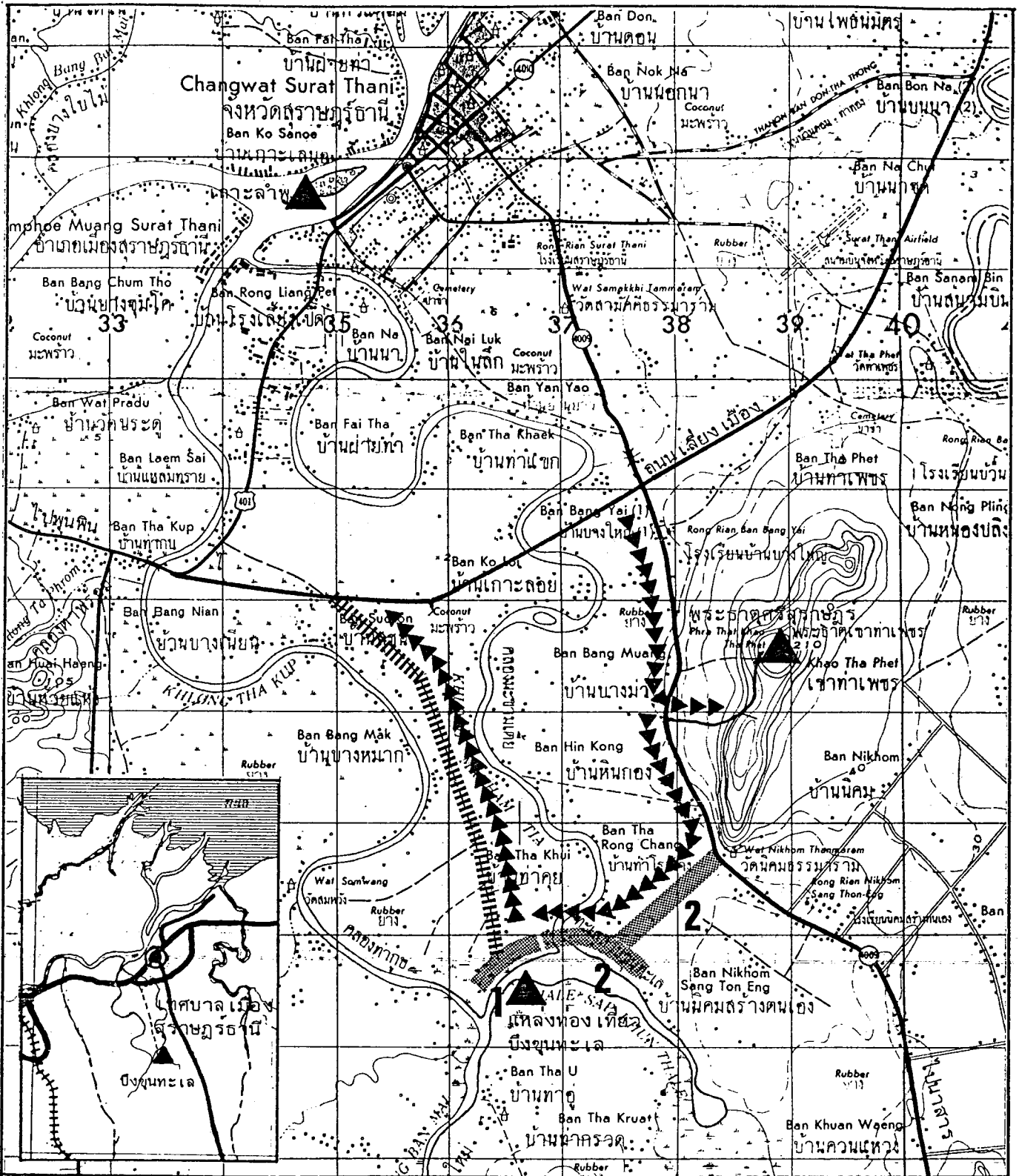
แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
 เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
 MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
 KO SAMUI / SURATTHANI
 สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
 THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

รูปที่ ๖.๓๑ ทศนิยมภาพผังชุมชนทะเลในอนาคตก

รูปที่ ๖.๗๒ ทักษณภาพบริเวณศูนย์กีฬาทางน้ำ

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

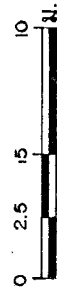
รูปที่ ๖.๑๗๖ ขั้นตอนของการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยว
บึงขุนทะเล

500 0 0.5 1
ม. กม.

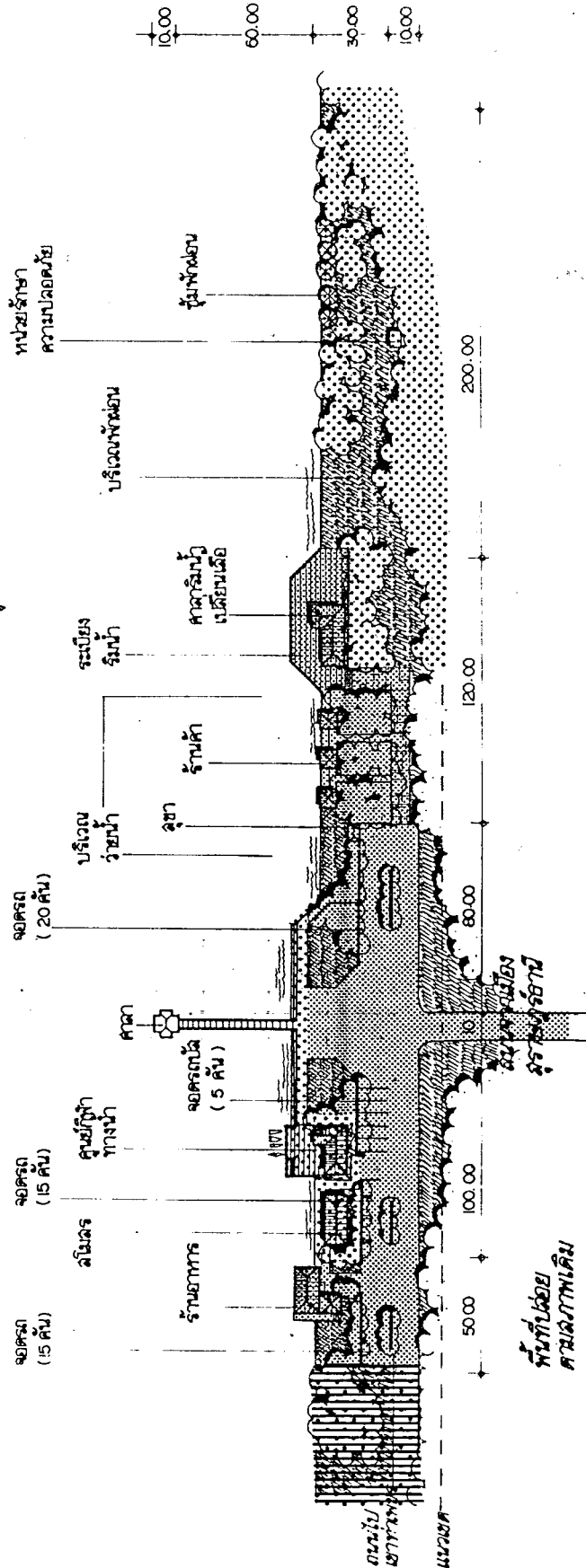

- ||||| ถนนขยาย-ปรับปรุง
- ▨ ถนนตัดใหม่
- 1 โครงการระยะสั้น
- 2 โครงการระยะยาว
- ◀◀◀◀ เส้นทางการท่องเที่ยว

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

ทะเลสาบชุ่มน้ำทะเล

1	ร้านอาหาร	5	ร้านอาหารของ เครื่องดื่ม	ระยะสั้นขั้นที่ ๑
2	ลิโบลอร์ ศูนย์กีฬา	6	บริการรถจักรยาน	ระยะสั้นขั้นที่ ๒
3	จุดตรวจ	7	บริการรถจักรยานยนต์	ระยะยาว
4	สวนปศุสัตว์	8	บริการรถจักรยานยนต์	

พื้นที่ปล่อย
ความสูงพื้นเดิม

รูปที่ ๖.๓๔ ขั้นตอนการพัฒนาบึงชุ่มน้ำทะเล

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

๖.๓.๑๑ การอนุรักษ์ชุมชนโบราณวัดเวียงสระ

(๑) สภาพทั่วไปของชุมชนโบราณวัดเวียงสระ

(๑.๑) ที่ตั้ง ชุมชนโบราณตั้งอยู่ที่บ้านเวียงสระ ตำบลเวียงสระ อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี บริเวณเส้นรุ้งที่ $๘^{\circ} ๓๙' ๑๔''$ เหนือ และเส้นแวงที่ $๙๙^{\circ} ๑๗' ๓๔''$ ตะวันออก ห่างจากที่ว่าการอำเภอเวียงสระไปทางตะวันตกประมาณ ๗ กม. (รูปที่ ๖.๗๕)

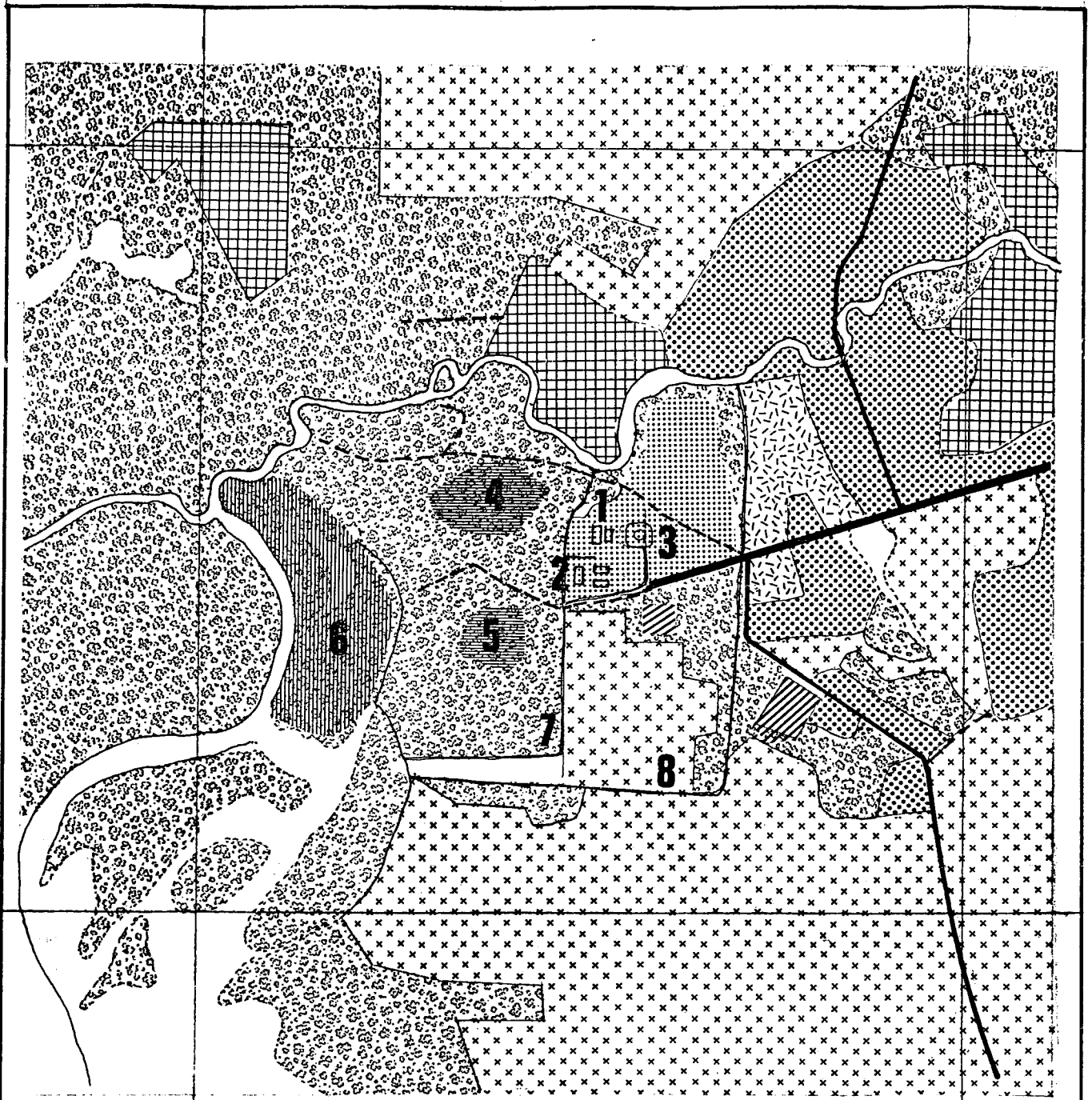
(๑.๒) การใช้ที่ดิน วัดเวียงสระตั้งอยู่ระหว่างคูเมืองชั้นนอกกับคูเมืองชั้นใน ของชุมชน ซึ่งสร้างขึ้นเป็นแนวเขตคานใต้และตะวันออก ปิดล้อมพื้นที่ริมแม่น้ำตาปีเก่า ในลักษณะรูป ตัวแอล ระหว่างแม่น้ำตาปีเก่ากับคลองตาล ซึ่งเป็นแนวเขตชุมชนฝั่งตะวันตกและเหนือ ส่วนพื้นที่ ที่แสดงกำหนดการ เป็นชุมชนโบราณอยู่ภายในเขตคูเมืองชั้นใน

การใช้ที่ดิน พื้นที่ชั้นในยังคงมีสภาพเป็นป่าดิบ และมีสวนมะม่วงปะปน บ้างเล็กน้อย ในบริเวณนี้เป็นบริเวณที่ค้นพบ ท้าเรือ, เจดีย์เก่า, พระพุทธรูปเก่า และเทวรูป

ส่วนบริเวณระหว่างคูเมืองชั้นในกับชั้นนอก เป็นที่ตั้งของวัดเวียงสระ ที่ว่าง โรงเรียน และสวนยาง โดยมีต้นไม้ใหญ่ขึ้นเกือบตลอดแนวคูเมือง สำหรับพื้นที่นอกชุมชน โบราณเป็นชุมชนปัจจุบัน สวนยาง และทุ่งนา (ดังแสดงในรูปที่ ๖.๗๖)

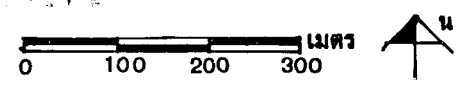
(๑.๓) ความสำคัญทางประวัติศาสตร์ ชุมชนโบราณวัดเวียงสระมีร่องรอยหลักฐาน ของบ้านเมืองโบราณที่เชื่อกันว่ายาวนานกว่ายุคอาณาจักรศรีวิชัย หรืออาจเป็นชุมชนที่สำคัญของอาณาจักร ศรีวิชัยก็ได้ ทั้งนี้เพราะมีการพบซากสลักปรักหัก และสระน้ำขนาดใหญ่ เส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๔๐ วา และ ๖๐ วา อยู่มาภายในพื้นที่ตำบลทุ่งหลวงถึงตำบลเวียงสระ

บริเวณชุมชนโบราณวัดเวียงสระ สันนิษฐานว่าเป็นชุมชนทางการค้าขาย ทางเรือและทางบกในสมัยโบราณ ทั้งนี้เพราะเป็นพื้นที่ริมแม่น้ำตาปีสายเก่า มีผู้ขุดพบสมบัติโบราณ ที่มีค่าประมาณมิได้ ทั้งที่เป็นพระพุทธรูปทองคำ และพระพุทธรูปที่ทำจากโลหะบางชนิด ถ้วยชาม เครื่องปั้นดินเผา โห่แบบจีนโบราณ แม้แต่ในลำคลองตาลยังเคยพบสมบัติเหล่านั้น รวมทั้งเหรียญเงิน อาหารบักถ้วย (หลักฐานบางส่วนตั้งแสดงไว้ในวัดเวียงสระ) นอกจากนี้ บริเวณริมแม่น้ำตาปีพบว่า มีสภาพคันดิน ร่องน้ำ เว้าเข้ามาในแผ่นดินอย่าง เป็นระบบจำนวนมาก ซึ่งสันนิษฐานว่าเป็นบริเวณ ที่จอดเรือหรืออู่ซ่อมเรือ ทั้งยังมีทำเลลือกันว่า ยังมีซากเรือโบราณจมอยู่ใต้ท้องน้ำอีกด้วย

เครื่องหมาย		สัญลักษณ์	
— ถนน ทางเดิน	~~~~~ คลอง	□ (cross-hatch) ชุมชน
□ (grid) นาข้าว	□ (dots) ป่า	□ (x) สวน	□ (diagonal lines) โรงเรียน
	□ (dots) ที่วัด		

รูปที่ ๖.๗๖ การใช้ที่ดินบริเวณชุมชนโบราณวัดเวียงสระ

- ๑ วัดเวียงสระ
- ๒ วิหาร/พระพุทธรูปรุ่นเก่า
- ๓ สระโบราณ
- ๔ พระพุทธรูปเก่าและเจดีย์เก่า
- ๕ ที่พบเทวรูปต่าง ๆ และฐานพระนารายณ์
- ๖ บริเวณท่าเรือ อุโมงค์เรือ และที่แลกเปลี่ยนสินค้า
- ๗ คูเมืองชั้นใน
- ๘ คูเมืองชั้นนอก

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

ในบริเวณใจกลางชุมชนยังพบพระพุทธรูปโบราณ ทำด้วยศิลาทรายแดง
ฐานเจดีย์เก่าที่ขุดค้นพบเทวรูป พระวิษณุ ๒ องค์ พบฐานพระนารายณ์, และพระศิวะปางไกรวระ
ซึ่งกำหนดอายุได้ราวพุทธศตวรรษที่ ๑๑-๑๒ และ ๑๔-๑๖

อย่างไรก็ตาม หลักฐานทางประวัติศาสตร์เหล่านี้ยังคงหลงเหลือไม่มากนัก
สิ่งที่ยังคงมีให้เห็นได้แก่ คูดินเล็ก ๆ กลุ่มพระพุทธรูปเก่า ซากเจดีย์เก่า สมบัติที่เก็บไว้ในวัด
และร่องรอยที่สันนิษฐานกันต่าง ๆ อยู่ทั่วไป

(๒) สภาพการท่องเที่ยว

(๒.๑) ตลาดการท่องเที่ยว นับว่ายังไม่เป็นที่แพร่หลายมากนัก ทั้งนี้อาจเป็น
เพราะตั้งอยู่ห่างไกล ประชาชนทั่วไปยังไม่รู้จัก และเข้าใจกันว่าอยู่ในเขตพื้นที่อันตราย ดังนั้น
นักท่องเที่ยวที่เดินทางไปเที่ยวส่วนใหญ่จึงเป็นข้าราชการ นักเรียน นักวิชาการ และผู้ที่สนใจทาง
ประวัติศาสตร์ ตลอดจนประชาชนในท้องถิ่นจำนวนไม่มากนัก

(๒.๒) บริการการท่องเที่ยว สิ่งทีกล่าวได้ว่าเป็นบริการที่มีอยู่ ได้แก่
พิพิธภัณฑ์ชั่วคราว ซึ่งได้รวบรวมสิ่งที่ขุดค้นพบตั้งแสดงไว้ในกุฏิท่านเจ้าอาวาส รวมถึงคำอธิบาย
ประวัติความเป็นมา และการนำชมสถานที่เป็นครั้งคราวจากท่านเจ้าอาวาสเท่านั้น

(๒.๓) บริการสาธารณะอื่น ๆ ยังไม่มีอะไรเป็นพิเศษสำหรับการท่องเที่ยวโดยตรง

(๓) กรอบการพัฒนา

(๓.๑) จุดประสงค์หลักของการพัฒนา เพื่อการขยายการท่องเที่ยวออกมายัง
บริเวณด้านใต้ของจังหวัด ตลอดจนเปิดโอกาสให้ประชาชน นักวิชาการต่าง ๆ ได้เข้าสัมผัสและ
แสวงหาข้อสรุปทางประวัติศาสตร์ต่อไป

(๓.๒) นโยบายการพัฒนา มุ่งอนุรักษ์พื้นที่ชุมชนโบราณให้ เป็นแหล่งประวัติศาสตร์
ที่สำคัญแห่งหนึ่ง

(๓.๓) เป้าหมายการพัฒนา พัฒนาชุมชนโบราณให้ เป็นอุทยานประวัติศาสตร์
เพื่อการศึกษาและรองรับนักท่องเที่ยว ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ในอนาคต

(๓.๔) กลวิธีการพัฒนา

- กำหนด เขตอนุรักษชุมชนโบราณ
- จัดตั้งพิพิธภัณฑ์และหอนิทรรศการ ทั้งที่เป็นพิพิธภัณฑ์ปิดและพิพิธภัณฑ์เปิด
- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการ
- วางมาตรการประสานงานการพัฒนาและการประชาสัมพันธ์

(๔) แผนการพัฒนา

(๔.๑) กำหนดเขตอุทยานประวัติศาสตร์ มีเนื้อที่ประมาณ ๒๒๐ ไร่

(รูปที่ ๖.๗๗ ดังนี้)

ด้านตะวันออกตามแนวคูเมืองชั้นนอก ห่างออกมาไม่น้อยกว่า ๓๐ เมตร

ด้านใต้ตามแนวคูเมืองชั้นนอก ห่างออกมาไม่น้อยกว่า ๓๐ เมตร ไปจน

ถึงแนวแม่น้ำตาปีเก่า

ด้านตะวันตกตามแนวกึ่งกลางแม่น้ำตาปีเก่า ขึ้นไปจนถึงคลองตาล

ด้านเหนือตามแนวกึ่งกลางคลองตาล จนถึงจุดบรรจบคูเมืองชั้นนอก

(๔.๒) การพัฒนาการใช้ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

- คงสภาพการใช้ที่ดินปัจจุบัน
- วางผังอาคารวัด เวียงสระให้เหมาะสม
- ปรับปรุงอาคารทางศาสนาต่าง ๆ ให้มีสภาพมั่นคงแข็งแรง แต่สวยงาม

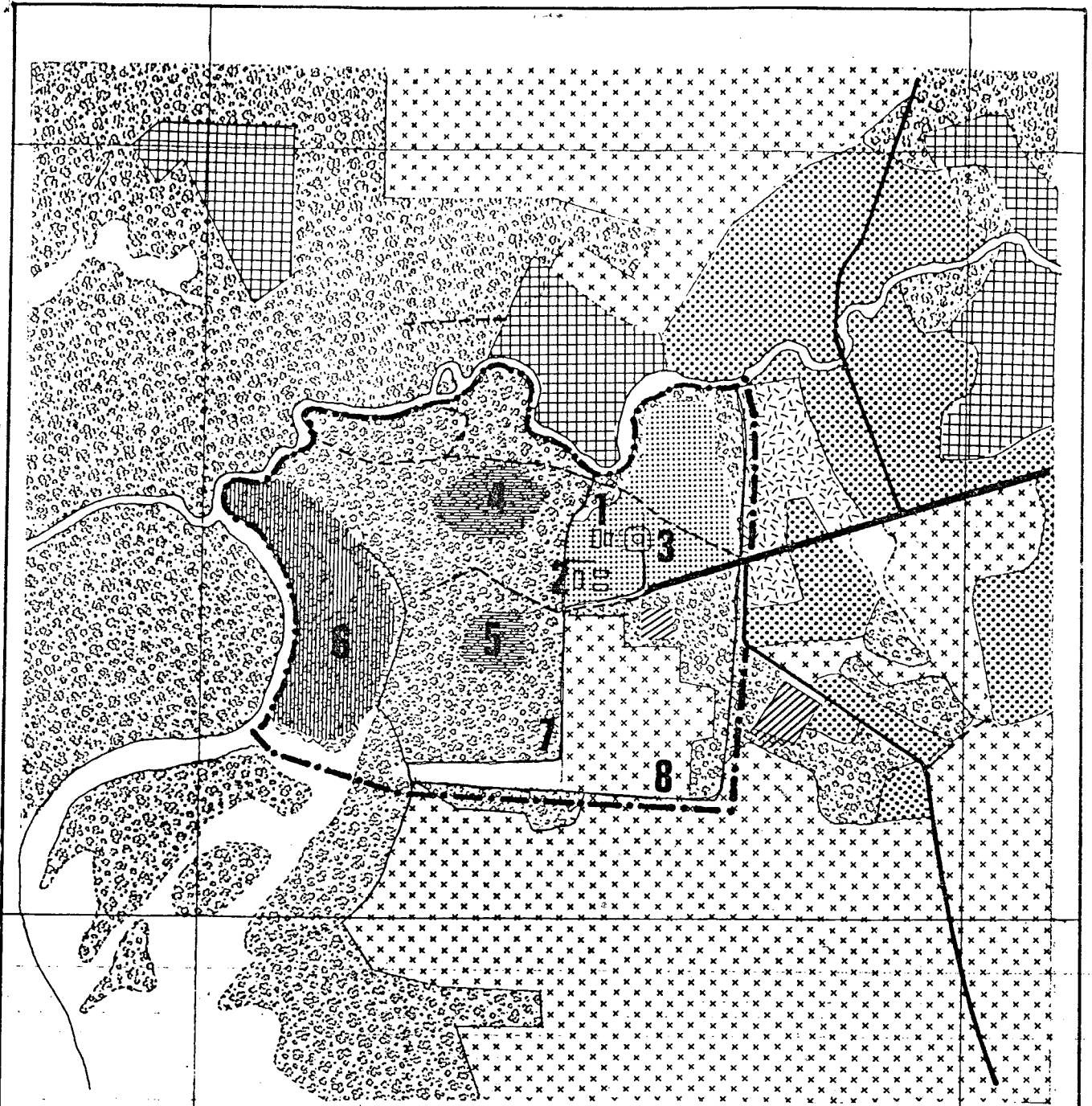
ภายใต้บรรยากาศดั้งเดิม ตลอดจนปรับปรุงสระน้ำโบราณ และคูเมืองต่าง ๆ

- จัดสร้างอาคารพิพิธภัณฑ์
- ดำเนินการขุดค้นทางประวัติศาสตร์ และวางแผนการฟื้นฟูหรือจำลอง

สภาพชุมชน เป็นพิพิธภัณฑ์เปิดในอนาคต

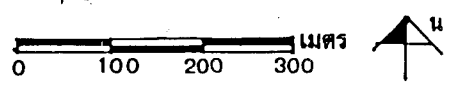
รายละเอียดของการพัฒนาจะต้องดำเนินการอย่างละเอียดรอบคอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ต่อไป

เครื่องหมาย		สัญลักษณ์	
	ถนน		ชุมชน
	ทางเดิน		นาข้าว
	คลอง		สวน
			โรงเรียน
			ที่วัด

รูปที่ ๖.๗๗ ข้อเสนอแนวเขตอุทยานประวัติศาสตร์ เวียงสระ

- ๑ วัดเวียงสระ
 - ๒ วิหาร/พระพุทธรูปรุ่นเก่า
 - ๓ สระโบราณ
 - ๔ พระพุทธรูปเก่าและเจดีย์เก่า
 - ๕ ที่พบเตวรูปต่าง ๆ และฐานพระนารายณ์
 - ๖ บริเวณท่าเรือ อุโมงเรือ และที่แลกเปลี่ยนสินค้า
 - ๗ คูเมืองชั้นใน
 - ๘ คูเมืองชั้นนอก
- เขตวนอุทยาน
 ประวัติศาสตร์

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
 เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
 MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
 KO SAMUI / SURATTHANI
 สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
 THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

ตารางท้ายบทที่ ๖ แผนงานและโครงการพัฒนาการท่องเที่ยว เกาะสมุย/สุราษฎร์ธานี

แผนงานและโครงการ	วัตถุประสงค์และเป้าหมาย	คำเป็น การ	คำเป็น การ	คำเป็น การ	คำเป็น การ	ระยะเวลาการดำเนินงาน(ปี...)										ผู้รับผิดชอบ
						1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
๑. กิจกรรมการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวสุราษฎร์ธานี	<ul style="list-style-type: none"> ๑. เพื่อเป็นแม่ข่ายและศูนย์ประสานงานในการดำเนินงานด้านประชาสัมพันธ์ ๒. เพื่อเป็นแม่ข่ายในการดำเนินงานด้านประชาสัมพันธ์ ๓. เพื่อเป็นแม่ข่ายในการดำเนินงานด้านประชาสัมพันธ์ ๔. เพื่อเป็นแม่ข่ายในการดำเนินงานด้านประชาสัมพันธ์ 	<ul style="list-style-type: none"> ๑. การจัดทำ... ๒. การจัดทำ... ๓. การจัดทำ... ๔. การจัดทำ... 	๐.๓๖ ต่อปี	<ul style="list-style-type: none"> ๑. การจัดทำ... ๒. การจัดทำ... ๓. การจัดทำ... ๔. การจัดทำ... 	<ul style="list-style-type: none"> ๑. การจัดทำ... ๒. การจัดทำ... ๓. การจัดทำ... ๔. การจัดทำ... 	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี (กทจ., กทอ., กวอ., ประธานสภาเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี)
๒. ประกันสุขภาพและประกันภัย	<ul style="list-style-type: none"> ๑. เพื่อให้มีมาตรฐานการบริการและอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาใช้บริการ ๒. เพื่อให้มีมาตรฐานการบริการและอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาใช้บริการ ๓. เพื่อให้มีมาตรฐานการบริการและอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาใช้บริการ 	<ul style="list-style-type: none"> ๑. การจัดทำ... ๒. การจัดทำ... ๓. การจัดทำ... ๔. การจัดทำ... 	๐.๑๕ ต่อปี	<ul style="list-style-type: none"> ๑. การจัดทำ... ๒. การจัดทำ... ๓. การจัดทำ... ๔. การจัดทำ... 	<ul style="list-style-type: none"> ๑. การจัดทำ... ๒. การจัดทำ... ๓. การจัดทำ... ๔. การจัดทำ... 	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	มหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี ประธานสภาเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี กรมโยธาธิการและผังเมือง	
๓. จัดตั้งศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> ๑. เพื่อให้มีมาตรฐานการบริการและอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาใช้บริการ ๒. เพื่อให้มีมาตรฐานการบริการและอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาใช้บริการ ๓. เพื่อให้มีมาตรฐานการบริการและอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาใช้บริการ 	<ul style="list-style-type: none"> ๑. การจัดทำ... ๒. การจัดทำ... ๓. การจัดทำ... ๔. การจัดทำ... 	๐.๒๖ ต่อปี	<ul style="list-style-type: none"> ๑. การจัดทำ... ๒. การจัดทำ... ๓. การจัดทำ... ๔. การจัดทำ... 	<ul style="list-style-type: none"> ๑. การจัดทำ... ๒. การจัดทำ... ๓. การจัดทำ... ๔. การจัดทำ... 	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	นายอำเภอเกาะสมุย สำนักส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว สำนักส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว	
๔. จัดตั้งศูนย์ส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม	<ul style="list-style-type: none"> ๑. เพื่อให้มีมาตรฐานการบริการและอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาใช้บริการ ๒. เพื่อให้มีมาตรฐานการบริการและอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาใช้บริการ ๓. เพื่อให้มีมาตรฐานการบริการและอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาใช้บริการ 	<ul style="list-style-type: none"> ๑. การจัดทำ... ๒. การจัดทำ... ๓. การจัดทำ... ๔. การจัดทำ... 	๐.๑๕ ต่อปี	<ul style="list-style-type: none"> ๑. การจัดทำ... ๒. การจัดทำ... ๓. การจัดทำ... ๔. การจัดทำ... 	<ul style="list-style-type: none"> ๑. การจัดทำ... ๒. การจัดทำ... ๓. การจัดทำ... ๔. การจัดทำ... 	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	เอกชน กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	

ตารางท้ายบทที่ ๖ (ต่อ)

แผนงานและโครงการ	วัตถุประสงค์และเป้าหมาย	แผนการดำเนินงานและโครงการย่อย	งบประมาณ (ล้านบาท)	ระยะเวลาการดำเนินงาน(ปีท...)										ผู้รับผิดชอบ
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
๖. พัฒนาการขนส่งและศูนย์กลางคมนาคม	<ul style="list-style-type: none"> ๑. เพื่อให้การคมนาคมขนส่งทั้งภายในและภายนอกกระทรวงคมนาคมเร็วขึ้น ๒. พัฒนาให้เมืองสุราษฎร์ธานีเป็นศูนย์กลางการคมนาคมของภาคใต้ตอนบน ๓. ขยายการบริการให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น 	<p>กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวเกาะพะงัน</p> <ul style="list-style-type: none"> ๑. ปรับปรุงและขยาย <ul style="list-style-type: none"> - ถนนบ้านหนองศาลา-บ้านโลกหล้า (ผิวหน้าแข็ง ๑๐ กม.) - ถนนบ้านทุ่งศาลา-บ้านหินกอง - บ้านแมหาด-บ้านโลกหล้า (ลูกรังอัดแน่น ๑๕ กม.) - บ้านหนองศาลา-บ้านโคก (ผิวหน้าแข็ง ๕ กม.) - ถนนลำลองแยกถนนหลัก อ่าวกุ่ม-บ้านหินกอง (๕ กม.) - ถนนลำลอง บ้านโคก-หาดรีน (๕ กม.) - บ้านโคก-บ้านห้อยตาปาน-อ่าวหาดชวต-บ้านโลกหล้า (ลำลอง ๓๐ กม.) <p>กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวพนม</p> <ul style="list-style-type: none"> ๑. ปรับปรุงคุณภาพถนน <ul style="list-style-type: none"> - ที่ทำการอุทยาน-บางเสียดน้ำ (๒ กม.) - ทางซีกลา ๕๐๑-อู่ผึ้ง (๗ กม.) - ทางซีกลา ๕๐๑-ทุ่งไช่พาน (๖ กม.) <p>กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอเมืองฯ</p> <ul style="list-style-type: none"> ๑. ปรับปรุงและขยายถนน <ul style="list-style-type: none"> - ถนนเขารังขุนทะเล (๓ กม.) - เขารังควาย-บ่อรัง (๑ กม.) - ถนนเขารังห้วยพุฒมงคล (๒ กม.) - ถนนเขารังวัดป่าสุท (๑.๕ กม.) - ถนนเขารังเขารังห้วย (๖ กม.) ๒. ก่อสร้างถนนใหม่ <ul style="list-style-type: none"> - บึงขุนทะเล-ถนนสร้างตนเองขุนทะเล-ถนน ๕๐๑ (๓ กม.) <p>กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ</p> <ul style="list-style-type: none"> ๑. ถนนเขารัง เขียงสระ ๒. ถนนเขารังวัดป่าสิงขร ๓. ถนนเขารังอุทยานนกน้ำบ้านทุ่งทอง ๔. ถนนเขารังระวางสวรรค์ ๕. ถนนเขารังกงไคน ๖. ถนนเขารังท่าคอม 	<p>๒๑.๔๔</p> <p>๒.๕๓</p> <p>๑๐.๗๖</p> <p>๐.๕๔</p> <p>๐.๕๔</p> <p>๕.๐๗</p> <p>๓.๓๘</p> <p>๑.๑๘</p> <p>๑.๐๑</p> <p>๕.๐๔</p> <p>๑.๗๐</p> <p>๓.๓๕</p> <p>๒.๕๔</p> <p>๑๐.๑๗</p> <p>๒.๕๓</p>	<p>Δ</p> <p>▲</p> <p>▲</p> <p>▲</p> <p>Δ</p> <p>Δ</p> <p>Δ</p> <p>Δ</p> <p>Δ</p> <p>▲</p> <p>▲</p> <p>▲</p> <p>Δ</p> <p>Δ</p> <p>▲</p> <p>▲</p> <p>Δ</p> <p>Δ</p> <p>▲</p> <p>▲</p> <p>Δ</p> <p>Δ</p> <p>▲</p> <p>▲</p> <p>Δ</p> <p>Δ</p> <p>▲</p> <p>▲</p> <p>Δ</p> <p>Δ</p> <p>▲</p> <p>▲</p> <p>Δ</p> <p>Δ</p>	<p>องค์การบริหาร</p> <p>องค์การบริหาร</p> <p>องค์การบริหาร</p> <p>องค์การบริหาร</p> <p>องค์การบริหาร</p> <p>(กำลังศึกษาวิชาสถาปัตย์สถาปัตย์ร่วมกับเอกชน)</p> <p>กรมป่าไม้</p> <p>กรมป่าไม้</p> <p>กรมป่าไม้</p> <p>องค์การบริหาร</p> <p>รพช./องค์การบริหาร</p> <p>องค์การบริหาร</p> <p>องค์การบริหาร</p> <p>องค์การบริหาร</p> <p>องค์การบริหาร</p> <p>องค์การบริหาร/รพช.</p>									
						<p>การพัฒนาโดยรวมและเขตเมืองขยายและปรับปรุงการบริการรถไฟให้รองรับนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น</p> <p>เงินที่ตั้งและเที่ยวบินมาตั้งสุราษฎร์ธานีให้สามารถรองรับผู้โดยสารมากขึ้น</p>								

ตารางท้ายบทที่ ๖ (ต่อ)

แผนงานและโครงการ	วัตถุประสงค์และเป้าหมาย	แผนการดำเนินงานและโครงการย่อย	งบประมาณ (ล้านบาท)	ระยะเวลาการดำเนินงาน(ปี...)										ผู้รับผิดชอบ		
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
๔. การพัฒนาแหล่งน้ำ	<ul style="list-style-type: none"> ๑. พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคของอีกสองตำบลและชุมชนท้องถิ่นแก่งูริโกล ๒. จัดการผลิตและจำหน่ายน้ำประปาแก่งูริโกล ๓. ประสานประโยชน์ของการใช้น้ำระหว่างกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การท่องเที่ยว, การเกษตรกรรม และอุตสาหกรรม เป็นต้น 	<ul style="list-style-type: none"> ๔. ศึกษาเพื่อสำรวจคัดกรองทางน้ำเกาะอย่างทองกับบ้านดอน, เกาะสมุย และจัดตั้งศูนย์โทรคมนาคม เกาะสมุย 		Δ											กสท./กรมป่าไม้	
		<ul style="list-style-type: none"> ๑. ปรับปรุงและขยายผลการผลิตการจำหน่ายน้ำของกรมประปาสุราษฎร์ธานี ๒. ศึกษาแหล่งน้ำดิบเกาะสมุย <ul style="list-style-type: none"> - พุน้ำเวียง ๑ กม.๒ พุน้ำ ๐.๖๖ ล้าน ลบ.ม. - พุน้ำบ้านบางรัก ๑ กม.๒ พุน้ำ ๐.๖๖ ล้าน ลบ.ม. - พุน้ำโจรสลัด ๐.๕ กม.๒ พุน้ำ ๐.๕๓ ล้าน ลบ.ม. - พุน้ำบ้านห้วย ๐.๕ กม.๒ พุน้ำ ๐.๓๓ ล้าน ลบ.ม. - น้ำตกหินลาด ๐.๑ กม.๒ พุน้ำ ๐.๕๓ ล้าน ลบ.ม. - ฟ่าน้ำส้มขนาดเล็กเกาะแต่น ๓. จัดทำระบบน้ำประปาคุณภาพ <ul style="list-style-type: none"> - อ่าวเวียง - อ่าวละไม - ตลาดหน้าทอน ๔. จัดระบบแหล่งน้ำดิบชลประทาน <ul style="list-style-type: none"> - แม่น้ำ - บ่อผุด/บ้านปลายแหลม - คลังขุม - เกาะทองยาง - เกาะแต่น ๕. แนะนำการใช้ประโยชน์แหล่งน้ำขนาดเล็กอื่น ๆ 	<ul style="list-style-type: none"> ๒.๓ ๑.๗ ๒.๑ ๑.๔ ๔.๓ ๐.๒ 	<ul style="list-style-type: none"> Δ ▲ Δ ▲ Δ ▲ 									กสท./กรมป่าไม้			
		<ul style="list-style-type: none"> ๖. พัฒนาแหล่งน้ำดิบ - ฟ่าน้ำส้มน้ำตกแดง - ฟ่าน้ำส้มธรรมโมราห์ - ฟ่าน้ำส้มอื่น ๆ ๗. จัดทำน้ำประปาคุณภาพ <ul style="list-style-type: none"> - บ้านทองศาลา - บ้านไต่ - บ้านโกลกหล้า ๘. ศึกษาอ่างทอง ๙. จัดสร้างถังเก็บน้ำและปรับปรุงคุณภาพน้ำเกาะวัวคาหล้า 													กสท./ททท.	
																กษ.
																ชลประทาน, สุขาภิบาล, โยธาธิการ
																กษ.
																ชลประทาน, สุขาภิบาล
																ชลประทาน
																ชลประทาน
																ป่าไม้ เอกชน

ตารางท้ายบทที่ ๖ (ต่อ)

แผนงานและโครงการ	วัตถุประสงค์และเป้าหมาย	แผนการดำเนินงานและโครงการย่อย	งบประมาณ (ล้านบาท)	ระยะเวลาการดำเนินงาน(ปี...)										ผู้รับผิดชอบ	
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
๑๐. การรักษาความปลอดภัย และบรรเทาสาธารณภัย	<ul style="list-style-type: none"> ๑. ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ที่ผิดข้อกฎหมาย ๒. ช่วยเหลืออำนวยความสะดวกและบรรเทาสาธารณภัยต่อประชาชนและนักท่องเที่ยว ๓. เพื่อให้เกิดความมั่นใจต่อนักลงทุน และนักท่องเที่ยว 	<p><u>โยธา</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ๑. ขยายและปรับปรุงคุณภาพน้ำประปา คลอดโยธา ๑๐. จัดสร้างโรงผลิตประปาชุมชน เรือง 	0.๑๔ 0.๒๒												กบต./สาขาวิชา กบต./ส.องค์การบริหาร
๑๑. การส่งเสริมอาชีพและ ชนบทยั่งยืน	<ul style="list-style-type: none"> ๑. เพื่ออนุรักษ์และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ๒. เพื่อสร้างงานและเพิ่มสินค้าที่ระลึกจำหน่ายต่อนักท่องเที่ยว ๓. เพื่อจัดเตรียมศิลปการแสดงเสนอต่อนักท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพ ๔. เพื่อขยายโอกาสอาชีพนักเรียนและชาวต่างถิ่น 	<ul style="list-style-type: none"> ๑. ส่งเสริมการผลิตหัตถกรรม โดยจัดตั้งศูนย์ผลิตอาชีพ และจำหน่ายสินค้าที่นิคม ๒. จัดตั้งศูนย์ศิลปวัฒนธรรมชนบทกลางเกาะสมุย ๓. จัดอบรมศิลปะสำหรับครู นักเขียน ศิลปินการแสดง เพื่อให้บริการการท่องเที่ยว ๔. เกาะสมุย - โขยา ๕. จัดตั้งกลุ่ม, ชมรมด้านศิลปวัฒนธรรม โดยเป็นกลุ่มเฉพาะ หรือเสริมกลุ่มที่มีอยู่แล้ว 	๐.๑๖ ๐.๑๓ ๐.๑๒												ททท. ศึกษาธิการ อุตสาหกรรม สาขาวิชา
๑๒. จัดทำผังเมือง- สุราษฎร์ธานี	<ul style="list-style-type: none"> ๑. วางแผนการจัดระเบียบการพัฒนาทางกายภาพของเมืองสุราษฎร์ธานีให้เรียบร้อย ๒. ป้องกันและแก้ไขปัญหาลมภาวะของเมือง 	<ul style="list-style-type: none"> ๑. วางผังการใช้ประโยชน์ที่ดินของเมืองสุราษฎร์ธานี ๒. วางแผนพัฒนาสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ๓. ถนน ทางระบายน้ำ ๔. การกำจัดขยะ ๕. จัดทำโครงการพัฒนาที่อยู่อาศัย ผู้ไร้รายได้น้อย ๖. ปรับปรุงชุมชนแออัด ๗. สร้างชุมชนใหม่ ๘. สร้างสวนสาธารณะภายในเมือง บริเวณสนามศุภชลาศัย ๙. สวนหย่อมริมแม่น้ำตาปี ๑๐. ปรับปรุงท่าเรือโดยสาร 													สำนักผังเมือง เทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานี การประปาส่วนภูมิภาค เทศบาลฯ สิงเมือง เทศบาลฯ เทศบาลฯ การฯ เทศบาลฯ เทศบาลฯ เทศบาลฯ เทศบาลฯ/เอกชน

ตารางท้ายบทที่ ๖ (ต่อ)

แผนงานและโครงการ	วัตถุประสงค์และเป้าหมาย	แผนการดำเนินงานและโครงการย่อย	งบประมาณ (ล้านบาท)	ระยะเวลาการดำเนินงาน(ปี...)										ผู้รับผิดชอบ	
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
๑๓. วางผังชุมชนตลาดหน้า- ทอง เกาะสมบูรณ์	๑. เพื่อจัดระเบียบชุมชนให้ถูกต้องตาม หลักวิชาผังเมือง ๒. เพื่อให้ตลาดหน้าทองเป็นศูนย์กลาง การคมนาคม ๓. เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาผลกระทบ จากชุมชน	๑. วางแผนการใช้ที่ดิน ๒. ปรับปรุงถนน ทางระวางหน้า การกักน้ำชุมชน และสิ่งปลูก ๓. จัดถนนอ้อมชุมชน ๔. ถมทะเลและสร้างสวนสาธารณะ ๕. ปรับปรุงท่าเรือโดยสาร													สำนักผังเมือง สุขาภิบาลเกาะสมบูรณ์
๑๔. พัฒนาชุมชนรอง เกาะสมบูรณ์ (บ้านแม่บัว บ้านข่อยคู่ บ้านหัวถนน)	๑. เพื่อสร้างบริการพื้นฐานและจัดระเบียบ ชุมชนรองรับการขยายตัวของพื้นที่ ๒. เพื่ออนุรักษ์สภาพสถาปัตยกรรมและ สิ่งแวดล้อมท้องถิ่น	๑. จัดทำผังชุมชน ๒. เสนอแผนการอนุรักษ์สถาปัตยกรรม ๓. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ๔. ส่งเสริมอาชีพพื้นฐานและหัตถกรรม													สำนักผังเมือง สุขาภิบาล เกาะสมบูรณ์
๑๕. จัดทำผังชุมชนตลาด- โยธา, ชุมเรียง	๑. เพื่อจัดระเบียบชุมชน ๒. เพื่อให้สามารถรองรับการขยายตัว ของตัวเมือง ๓. เพื่อสร้างเอกลักษณ์ของท้องถิ่น	๑. ผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน ๒. ปรับปรุงพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ๓. สร้างสถานีรถไฟโยธา ๔. สร้างโรงแรม ๕๐ ห้อง โยธา ๕. จัดตั้งศูนย์หัตถกรรมพื้นเมืองชุมเรียง ๖. อนุรักษ์สภาพชุมชนและโบราณสถาน													สำนักผังเมือง สุขาภิบาลตลาดโยธา สุขาภิบาลชุมเรียง เอกราช
๑๖. จัดทำผังชุมชนบ้าน- ทองตลาด เกาะพะวัง	๑. เพื่อจัดระเบียบชุมชน ๒. เพื่อให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว เกาะพะวัง	๑. ผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน ๒. ปรับปรุงพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ๓. สร้างท่าเทียบเรือโดยสาร													สำนักผังเมือง, องค์การบริหาร ส่วนจังหวัด, อำเภอเกาะพะวัง (สุขาภิบาล)
๑๗. พัฒนาหาดเจียง	๑. พัฒนาให้หาดเจียง เป็นชายหาดพัฒนา ก้าวหน้าใช้การบริการอย่างสมบูรณ์ เพียงพอ รองรับผู้รักแรมและไปกลับ ๒. จัดและควบคุมการพัฒนาให้มีบรรยากาศ ของเกาะสมบูรณ์และใต้อุณหภูมิเกิดผล กระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด	๑. จัดแผนการใช้ที่ดิน และวางมาตรการ ควบคุมอาคารและสิ่งแวดล้อม ๒. จัดตั้งศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ๓ แห่ง โดยมีศูนย์คือศูนย์บ้าน และศูนย์กีฬา เป็นองค์ประกอบ ๓. พัฒนาระเบียงถนน การระวางหน้า ๔. จัดบริการการประปา ไฟฟ้า ๕. จัดบริการกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูล ๖. ส่งเสริมทัศนียภาพและสิ่งปลูก ๗. บริการรถท่องเที่ยว													ททท. สุขาภิบาล กบข. + กพข. เอกราช
๑๘. พัฒนาหาดละไม	๑. พัฒนาให้หาดละไม เป็นชายหาดพัฒนา ก้าวหน้าใช้การบริการอย่างสมบูรณ์เพียงพอ รองรับผู้รักแรมและไปกลับ ๒. จัดและควบคุมการพัฒนาให้มีบรรยากาศ ของเกาะสมบูรณ์ และให้เกิดผลกระทบ ต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด	๑. จัดแผนการใช้ที่ดิน และวางมาตรการ ควบคุมอาคารและสิ่งปลูก ๒. จัดตั้งศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ๒ แห่ง โดยให้บริเวณศูนย์ศาลา-ศูนย์ยา เป็น จุดท่องเที่ยวที่สำคัญ ๓. พัฒนาระเบียงถนน ทางระวางหน้า ๔. จัดบริการน้ำประปา ไฟฟ้า ๕. จัดบริการกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูล ๖. ส่งเสริมการลงนามภาคเอกชน บริการรถท่องเที่ยว													ททท. สุขาภิบาล กบข. + กพข. เอกราช

ตารางท้ายบทที่ ๖ (ต่อ)

แผนงานและโครงการ	วัตถุประสงค์และเป้าหมาย	แผนการดำเนินงานและโครงการย่อย	งบประมาณ (ล้านบาท)	ระยะเวลาการดำเนินงาน(ปี...)										ผู้รับผิดชอบ		
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
๒๔. พัฒนาภาคแม่ข่าย, บ่อสุก, บ้างรัก, ทองยาง, หาดเชิงมน, เกาะสมุย, หาดหิน, หาดอกชุม, หาดทองศาลา/ไมวก, เกาะพะงัน	๑. พัฒนาให้เป็นชายหาดพัฒนาธรรมชาติ มีบริการแคทคอมควว ๒. จัดและควบคุมการพัฒนาให้มีบรรยากาศธรรมชาติสิ่งแวดล้อม	๑. จัดแผนการใช้ที่ดิน และวางมาตรการควบคุมอาคารและสิ่งแวดล้อม ๒. จัดศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ๓. พัฒนาระบบถนนและสาธารณูปโภคอื่น ๆ เท้าที่จำเป็น ๔. ส่งเสริมการท่องเที่ยวภาคเอกชน			○											ทท. สุขาภิบาล เอกชน
๒๕. พัฒน่าน้ำตกหน้าเมือง	๑. ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สมบูรณ์ ๒. รักษาสภาพแวดล้อมธรรมชาติ ๓. จัดบริการพื้นฐาน	๑. จัดสถานที่จอดรถและร้านค้าและห้องน้ำ-สุขุม ๒. จัดทำอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก ๓. แก้ไขทางเดินและท่อประปา (รื้อถังเดิม, ปฏิทินไม่ถึงหน้า)			○											ป่าไม้ สุขาภิบาล
๒๖. พัฒน่าน้ำตกหินลาด	๑. ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สมบูรณ์ ๒. รักษาสภาพแวดล้อม ๓. จัดบริการพื้นฐาน	๑. จัดที่จอดรถและร้านค้า ศูนย์บริการการท่องเที่ยว ๒. ทำอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก ๓. จัดทางเดินเท้าเข้าผา			○											สุขาภิบาล เอกชน
๒๗. จัดตั้งอุทยานา เกาะแสน	๑. เพื่อสงวนและรักษาสภาพธรรมชาติของป่าไม้, เกาะหาคพราย, หาดหิน ๒. พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว ๓. ปรับปรุงความเป็นอยู่ของประชาชน	๑. ประกาศเขตอุทยานฯ และเขตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ ๒. สร้างที่ทำการอุทยานฯ และสุสาน-ปะการัง ๓. สร้างสะพานชั่วคราวเดินเรือ ๔. เกาะแสน และบ้านท่องเที่ยว ๕. ทำทางเดินเท้าจากออก ๖. จัดตั้ง Camping Site เกาะมัดสุบ ๗. จัดบริการนำเที่ยว			○											ป่าไม้ สุขาภิบาล ทท.
๒๘. จัดตั้งอุทยานแห่งชาติ เกาะเต่า เกาะนางยวน	๑. เพื่อสงวนและรักษาสภาพธรรมชาติของป่าไม้ เกาะ ชามหาด และปะการัง ๒. พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว ๓. ปรับปรุงความเป็นอยู่ของประชาชน	๑. ประกาศเขตอุทยานและเขตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ ๒. สร้างที่ทำการอุทยานและที่พักนักท่องเที่ยว ๓. จัดระเบียบการท่องเที่ยว			○											ป่าไม้ อำเภอพะงัน
๒๙. พัฒนาคอมมูน	๑. ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวชายหาด เพื่อการพักผ่อนตากอากาศ ๒. พัฒนาคณะที่รกร้าง	๑. สร้างปรับปรุงถนนเข้าถึง ๒. จัดตั้งศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ๓. สร้างชิงกิโลที่หัก			○											องค์การบริหารส่วนจังหวัด เอกชน
๓๐. พัฒนาคอมมูนโพธิ์	๑. เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวและพักผ่อนชายทะเล ๒. เพื่อเป็นอุทยานประวัติศาสตร์ ๓. เพื่อพัฒนาศูนย์บริการ	๑. สร้างถนนเข้าถึง ๒. จัดตั้งศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ๓. จัดตั้งพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์คอมมูนโพธิ์ ๔. พัฒนาคณะ			△											องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรมศิลปากร ทท. เอกชน

ตารางท้ายบทที่ ๖ (ต่อ)

แผนงานและโครงการ	วัตถุประสงค์และเป้าหมาย	แผนการดำเนินงานและโครงการย่อย	งบประมาณ (ล้านบาท)	ระยะเวลาดำเนินงาน(ปี...)										ผู้รับผิดชอบ	
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
๒๖. พัฒนาช่างโรงแรง	<ul style="list-style-type: none"> ๑. ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวและพักผ่อน ๒. อนุรักษ์และให้การศึกษารวมชาติ 	<ul style="list-style-type: none"> ๑. ปรับปรุงถนนเข้าสู่แหล่ง ๒. พัฒนาศูนย์คอมพิวเตอร์และศูนย์ ๓. สร้างห้องสมุดและศูนย์บริการนักท่องเที่ยว 		☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	องค์การบริหาร อำเภอไชยา ททท.
๒๗. พัฒนาเขื่อนน้ำร้อน	<ul style="list-style-type: none"> ๑. ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ๒. ใช้ประโยชน์จากน้ำร้อน 	<ul style="list-style-type: none"> ๑. ปรับปรุงบ่อน้ำร้อน/น้ำพุ ๒. จัดสร้างที่อาบน้ำ/ศาลาพักผ่อน ๓. ทำทางเดินขึ้นสู่สระพุทธรบาท 		☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	องค์การบริหาร ททท.
๒๘. พัฒนาบึงขุนทะเล	<ul style="list-style-type: none"> ๑. ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวและพักผ่อน ๒. ห�อนใจ 	<ul style="list-style-type: none"> ๑. สร้างถนนเรียบปูนและที่จอดรถ ๒. จัดบึงหญ้าพักผ่อน ปิกนิก เล่นน้ำ ๓. สร้างร้านอาหารชาวน้ำ ๔. สร้างสโมสรกีฬาทางน้ำ 		☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	องค์การบริหาร ททท. เอกชน

บทที่ ๗

การปฏิบัติงานตามแผนและโครงการ

บทที่ ๗

การปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการ

แผนหลักที่เสนอมานี้แล้ว จะต้องมีการดำเนินการในชั้นรายละเอียดต่าง ๆ เช่น ด้านการจัดองค์การ, งบประมาณ, การจัดรูปกฎหมาย ตลอดจนการดำเนินงานการพัฒนาในด้านอื่น ๆ ซึ่งจะมีเงื่อนไขและข้อจำกัดแห่งความสำเร็จหลายประการ ที่ต้องพิจารณาอย่างละเอียดและรอบคอบ ข้อเสนอในบทนี้จึง เป็นเพียงแนวทางของแผนงานในการปฏิบัติตามแผน เพื่อนำไปพิจารณาในรายละเอียดต่อไป

๑.๑ องค์การในการพัฒนาการท่องเที่ยวในปัจจุบัน

องค์การที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทั้งทางตรงและทางอ้อม ต่างมีโครงสร้างและความรับผิดชอบต่าง ๆ กัน องค์การที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว มีรายละเอียดดังนี้

๑.๑.๑ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

(๑) โครงสร้างของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) จัดตั้งขึ้นครั้งแรกในปี ๒๕๐๒ ในนาม องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว (อสท.) และได้เปลี่ยนเป็นการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ตาม พ.ร.บ. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยมีวัตถุประสงค์ให้เป็นหน่วยงานในการ

(๑.๑) ส่งเสริมการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ตลอดจนการประกอบอาชีพของคนไทยในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

(๑.๒) เผยแพร่ประเทศไทยในด้านความงามตามธรรมชาติ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม การกีฬา และวิวัฒนาการทางเทคโนโลยี ตลอดจนกิจการต่าง ๆ อันจะเป็นการชักจูงให้มีการเดินทางท่องเที่ยว

(๑.๓) อำนวยความสะดวกและความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว

(๑.๔) ส่งเสริมความเข้าใจอันดี และความเป็นมิตรไมตรีระหว่างประชาชน และระหว่างประเทศ โดยอาศัยการท่องเที่ยว

(๑.๕) ริเริ่มให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยว และ เพื่อพัฒนาปัจจัยพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว

ททท. มีอำนาจในการบริหารงานการท่องเที่ยว ทั้งในด้านการส่งเสริมการตลาด การโฆษณา ประชาสัมพันธ์ การพัฒนาและการบริการต่าง ๆ โดยมีคณะรัฐมนตรี เป็นองค์การที่มีอำนาจสูงสุดในการอนุมัติ และ/หรือ ให้ความเห็นชอบ ตลอดจนรับทราบการดำเนินงานของ ททท. ในเรื่องสำคัญ ๆ อาทิ การกู้ยืมหรือให้กู้ยืมเงินครั้งละห้าล้านบาท การออกพันธบัตรตราสารเพื่อการลงทุน, การลงทุนหรือร่วมลงทุนในกิจการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว มีจำนวนเกินห้าล้านบาท เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ในการดำเนินงานต่าง ๆ ททท. จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐ และ เอกชนที่รับผิดชอบในส่วนต่าง ๆ อย่างมาก เช่น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, การทำอากาศยานแห่งประเทศไทย, องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย, ผู้ประกอบการ เอกชน ตลอดจนส่วนราชการท้องถิ่นระดับต่าง ๆ ดังนั้น การประสานงานระหว่าง ททท. กับองค์การเหล่านั้น จึงเป็นสิ่งสำคัญมาก

ปัจจุบัน ททท. แบ่งส่วนงานออกเป็น ๗ ฝ่าย โดยมีฝ่ายที่สำคัญด้านการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว คือ ฝ่ายส่งเสริมการตลาด, ฝ่ายบริการการตลาด และฝ่ายวางแผนโครงการและพัฒนา นอกจากนี้ยังมีสำนักงาน ททท. ระดับจังหวัด ๗ แห่ง ซึ่งจังหวัดสุราษฎร์ธานี เพิ่งได้รับการจัดตั้งดำเนินการ ในปีงบประมาณ ๒๕๒๘ นี้แล้ว

(๒) ปัญหาและข้อจำกัดในการดำเนินงานของ ททท.

ในการดำเนินงานของ ททท. ได้เผชิญปัญหาและอุปสรรคที่ไม่เอื้ออำนวยให้การบริหารงานบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ อาทิ

(๒.๑) ปัจจัยภายใน ที่ ททท. สามารถแก้ไขเองได้ คือ

- การขาดความเข้าใจร่วมกัน ในค่านโยบายการท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านการส่งเสริมและด้านการพัฒนา
- เจ้าหน้าที่ขาดทักษะในการปฏิสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก รวมทั้งการขาดการประสานงานใกล้ชิดและต่อเนื่อง กับหน่วยงานท้องถิ่น

(๒.๒) ปัจจัยภายนอก

- การขาดความมั่นคงทางการเมือง
- การขาดความสนใจจากองค์การระดับนโยบายต่อการดำเนินงานของ ททท. เช่น คณะกรรมการ ททท. ๑๐ ใน ๑๑ เป็นบุคคลภายนอกที่มีงานประจำล้นมือและให้เวลากับงานประจำมากกว่างานนโยบาย
- ขาดการประสานงาน และ-หรือ ขาดความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก
- ททท. ไม่มีอำนาจในการดำเนินงานอย่างเต็มที่ ต้องอาศัยการดำเนินงานของหน่วยงานอื่นที่อยู่ภายใต้ข้อบังคับของกฎหมาย เฉพาะซึ่งมีเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์แตกต่างจาก ททท.
- ททท. ไม่มีอำนาจในการควบคุมดูแลและจัดระเบียบธุรกิจการท่องเที่ยว ของเอกชนให้ได้มาตรฐาน
- งบประมาณ จำกัด และงบในด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวมี ซึ่งเนื่องมาจากการให้ความสำคัญของ ททท. ต่ำ และสภาพเศรษฐกิจตกต่ำ ทำให้งบประมาณ ถูกตัดลงไปอีก
- การแข่งขันจากต่างประเทศ ทำให้นักท่องเที่ยวมาไทยน้อยลง
- ททท. ไม่มีส่วนร่วม และไม่มีการประสานงานกับหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายที่มีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

๑.๑.๒ หน่วยงานในจังหวัด

ได้แก่ ราชการบริหารส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น องค์การต่าง ๆ เหล่านี้เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการพัฒนาท้องถิ่นอยู่แล้ว การพัฒนาการท่องเที่ยวจึงอาจ เป็นการพัฒนาหนึ่งหรือเป็นการพัฒนาที่สามารถประสานสอดคล้อง หรืออาจจะขัดแย้งกับการพัฒนาด้านอื่น ๆ นอกจากนี้ หน่วยงานระดับท้องถิ่น เป็นหน่วยงานที่มีประสบการณ์ในพื้นที่อยู่แล้ว ดังนั้น การปรับ ขบวนการพัฒนาขององค์การเหล่านี้ให้สัมพันธ์ สอดคล้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว จะเป็นทาง แห่งความสำเร็จของการนำแผนไปสู่การปฏิบัติได้

(๑) โครงสร้างขององค์การในจังหวัด

(๑.๑) การบริหารราชการส่วนภูมิภาค

ในระดับจังหวัด มีผู้ว่าราชการ เป็นผู้บริหารสูงสุด มีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารราชการส่วนภูมิภาค รับนโยบาย คำสั่งจากนายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม ไปปฏิบัติกับสภาพท้องถิ่นและประชาชน และเป็นหัวหน้าบังคับบัญชา บรรดาข้าราชการฝ่ายบริหารส่วนภูมิภาคในเขตจังหวัด และรับผิดชอบราชการของจังหวัด และอำเภอ โดยมี รองผู้ว่าราชการจังหวัด, ปลัดจังหวัด และหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด เป็นผู้รับผิดชอบงานในส่วนต่าง ๆ ตามลำดับ และยังมีนายอำเภอ ปลัดอำเภอ หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน รับผิดชอบในระดับย่อยลงไป

นอกจากนั้น สำนักงานจังหวัด เป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับราชการทั่วไปของจังหวัด ซึ่งตั้งแต่ปี ๒๕๒๔ เป็นต้นมา สำนักงานจังหวัดต้องรับผิดชอบงานด้านการท่องเที่ยวอีกด้วย แต่มักจะไม่ได้ให้ความสำคัญของงานด้านนี้เท่าที่ควร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะไม่ใช่งานรับผิดชอบโดยตรง การพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นงานที่ไม่ง่ายในการปฏิบัติ ในขณะที่สำนักงานจังหวัด มีบุคลากรน้อยและมีภารกิจมากมาย

ด้านการวางแผนการพัฒนาดังต่าง ๆ ภายในจังหวัด รัฐบาลได้จัดตั้งสำนักงานจังหวัดขึ้นในปี ๒๕๑๘ เพื่อเป็นหน่วยงานรับผิดชอบการวางแผนพัฒนาจังหวัด และได้ตั้งคณะกรรมการพัฒนาจังหวัด (กพจ.) ขึ้นทำหน้าที่กำกับควบคุมดูแลการวางแผนพัฒนาจังหวัด การวางแผนพัฒนาจังหวัด ได้เริ่มอย่างจริงจังเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๐ และแผนพัฒนาจังหวัดจึงได้เริ่มมีบทบาทในกระบวนการพัฒนาจังหวัดและการพัฒนาประเทศ นับแต่การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดได้ประสบปัญหาหลายประการที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินงานตามแผน ประกอบกับในช่วงแผนพัฒนาฉบับที่ ๕ ได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาชนบทมากขึ้น และได้ถือว่าแผนพัฒนาจังหวัด เป็นกลไกที่สำคัญที่จะทำให้การพัฒนาชนบทเป็นไปตามนโยบายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนั้น จึงได้มีการปรับปรุงระบบบริหารและองค์การในหลายระดับ รวมทั้งระดับจังหวัดด้วยดังนี้

(ก) ระดับชาติ ยุบเลิกคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับชนบทในระดับชาติชุดอื่น ๆ ให้เหลือเพียงกรรมการชุดเดียว คือ คณะกรรมการพัฒนาชนบทแห่งชาติ (กชช.) โดยมี

นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นกรรมการและ เลขานุการ สำหรับกรรมการอื่น ๆ ประกอบด้วยรัฐมนตรี และปลัดกระทรวง ที่เกี่ยวข้อง ในการนี้ให้ยกเว้นคณะกรรมการการแรงงานในชนบท (กสช.) เท่านั้น ที่ยังให้ คงอยู่ต่อไป

(ข) ระดับจังหวัด ให้มีคณะกรรมการพัฒนาจังหวัด (กพจ.) เพียงชุดเดียว และให้จัดตั้งอนุกรรมการพัฒนาชนบทระดับจังหวัด (อกช.) ขึ้นเพื่อดำเนินการ ตามแผนพัฒนาชนบทในระดับจังหวัด นอกจากนี้ยังมีอำนาจที่จะแต่งตั้งคณะกรรมการด้านต่าง ๆ ได้

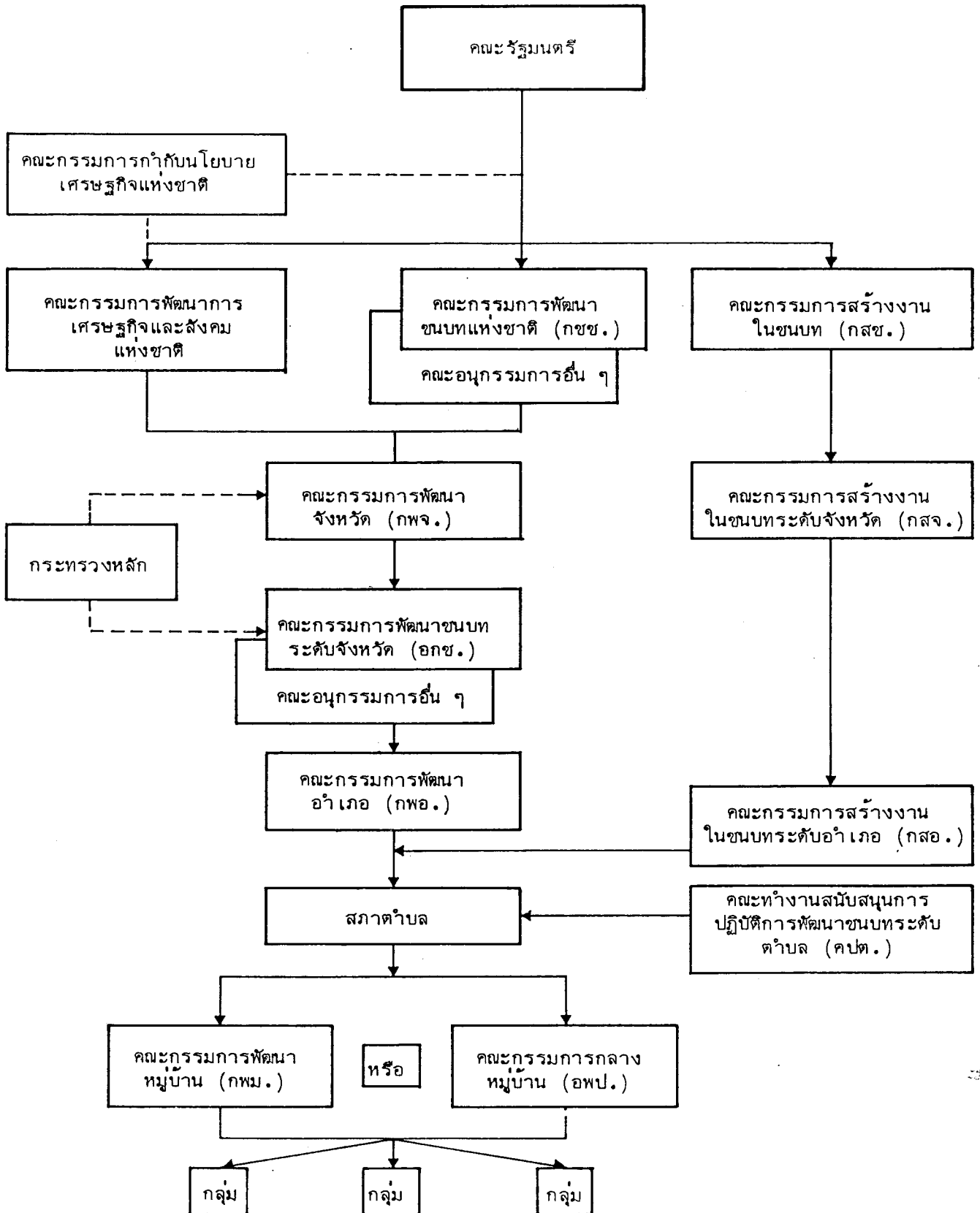
(ค) ระดับอำเภอ ให้มีคณะกรรมการพัฒนาอำเภอ (กพอ.) ทำหน้าที่ในการวางแผนพัฒนาระดับอำเภอ เชื่อมโยงกับอนุกรรมการพัฒนาชนบทในระดับจังหวัด (อกช.)

(ง) ระดับตำบลและหมู่บ้าน ให้ยึดสภาตำบลเป็นหลักในการพัฒนา ชนบทระดับตำบล และให้มีคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติงานพัฒนาชนบทระดับตำบล (คมต.) ประกอบด้วย ผู้แทนของส่วนราชการต่าง ๆ เช่น เกษตรตำบล พัฒนาการตำบล เป็นผู้ช่วยเหลือ การปฏิบัติงานของสภาตำบล ส่วนในระดับหมู่บ้านนั้น ให้ใช้คณะกรรมการพัฒนาหมู่บ้าน (กพม.) และคณะกรรมการกลางหมู่บ้าน อพป. ที่มีอยู่เดิมแล้วเป็นหลัก

ทั้งนี้เพื่อให้การบริหารงานพัฒนาชนบทมีเอกภาพมีความสอดคล้อง สัมพันธ์ สนับสนุนซึ่งกันและกัน เป็นขั้นตอนมากขึ้น ดังแผนภูมิที่แสดงในรูปที่ ๗.๑ จะเห็นได้ว่า การพัฒนาการท้องถิ่นจะไม่มีบทบาทในการพัฒนาโดยตรงแต่อย่างใด

(๑.๒) การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

(ก) องค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ ดำเนินการในด้านการบริการประชาชน เช่น การรักษาความสงบ การสาธารณสุข การ รักษาความสะอาด การบำรุงทางน้ำ ทางบก และแสงสว่าง เป็นต้น ทั้งนี้ที่สภาจังหวัดซึ่ง ประกอบด้วย สมาชิกสภาเลือกตั้งขึ้นตามกฎหมาย ทำหน้าที่เป็นสภานิติบัญญัติ ในการร่างข้อบัญญัติ จังหวัดขึ้นใช้บังคับ และมีการดำเนินการโดยมีปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด และนายอำเภอ เป็นผู้รับผิดชอบตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย ทั้งนี้มีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นผู้บังคับบัญชา และมีการแบ่งส่วนต่าง ๆ เช่น สำนักงานเลขานุการจังหวัดและส่วนต่าง ๆ ที่จัดขึ้นเกี่ยวกับ

รูปที่ ๗.๑ แผนภูมิโครงสร้างระบบการบริหารการพัฒนาระดับจังหวัด

กิจการนั้น ๆ องค์การบริหารส่วนจังหวัดดำเนินการนอกเขตเทศบาลและสุขาภิบาล แต่อาจ
ทำกิจการภายในเขตเทศบาลและสุขาภิบาลได้บางกรณี ตามเงื่อนไขกฎหมายกำหนด

(ข) เทศบาล จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีเทศบาล ๒ แห่ง และต่าง
ระดับกัน คือ เทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานี และเทศบาลตำบลนาสาร อำเภอนาสาร การบริหารงาน
มีรูปแบบคล้ายคลึงกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด คือ มีสภาเทศบาลที่ประชาชนเลือกตั้ง และฝ่าย
บริหาร คือ ปลัดเทศบาล และส่วนต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้น อำนาจหน้าที่ของเทศบาล กฎหมายกำหนด
ไว้คล้ายกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด และแตกต่างกันไปตามระดับบางเทศบาล การยกฐานะท้องถิ่น
ขึ้นเป็นเทศบาล จะมีการตราเป็นพระราชกฤษฎีกาโดยระบุชื่อและเขต

(ค) สุขาภิบาล จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีสุขาภิบาล ๑๖ แห่ง จาก
๑๖ อำเภอ และ ๒ กิ่งอำเภอ อำเภอและกิ่งอำเภอที่ในท้องถิ่นไม่มีสุขาภิบาล ได้แก่ อำเภอเกาะพะงัน
และกิ่งอำเภอชัยบุรี ซึ่งปัจจุบันอำเภอ เกาะพะงันกำลังรวบรวมข้อมูลเพื่อขอจัดตั้งสุขาภิบาลในอำเภอขึ้น
ส่วนอำเภอเมือง และอำเภอบ้านนาสาร ไม่มีสุขาภิบาล แต่มีเทศบาลสำหรับอำเภอที่มีสุขาภิบาล ๒ แห่ง
ได้แก่ อำเภอกาญจนดิษฐ์ และอำเภอไชยา

สุขาภิบาลมีอำนาจหน้าที่ในด้านบริการประชาชน เช่นเดียวกับ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาล (และอาจยกฐานะเป็นเทศบาลได้ โดยการตราเป็น
พระราชกฤษฎีกา ทั้งนี้โดยพิจารณาจากรายได้ จำนวนประชากร ฯลฯ ที่เพิ่มขึ้น) ในด้านการบริหารงาน
สุขาภิบาล มีคณะกรรมการสุขาภิบาล ซึ่งสมาชิก ๒ ประเภทรวมกัน คือ กรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง
โดยตำแหน่ง และที่ราษฎรเลือกตั้งขึ้น โดยมีนายอำเภอท้องถิ่นซึ่งสุขาภิบาลนั้นตั้งอยู่เป็นประธาน
กรรมการสุขาภิบาล มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมกิจการสุขาภิบาล และมีพนักงานสุขาภิบาล เป็นผู้
ดำเนินการ สุขาภิบาลจัดตั้งขึ้นได้โดยประกาศของกระทรวงมหาดไทย

องค์กรในการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น มีความสำคัญต่อการ
พัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดมาก เพราะแต่ละองค์กรมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาต่าง ๆ แม้ว่า
จะไม่ได้ระบุอย่างชัดเจนให้มีหน้าที่ในการพัฒนาการท่องเที่ยวก็ตาม

(๒) ปัญหาและข้อจำกัดของท้องถิ่นในการพัฒนาการท่องเที่ยว

(๒.๑) ปัจจัยภายใน

- ขาดหน่วยงานรับผิดชอบด้านการท่องเที่ยวโดยตรง สำนักงานจังหวัด เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการท่องเที่ยว ยังไม่ได้ปฏิบัติงานด้านการท่องเที่ยวเท่าที่ควรเท่าที่ผ่านมา เพียงแต่ เป็นผู้ประสานงานให้มีการจัดตั้งสมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวของ เอกชนและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวบ้าง เท่านั้น
- ไม่มีองค์กรกลางในการกำหนดนโยบายและการประสานงานด้านการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวระดับจังหวัด (ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท. ๑๗๐๔/ว ๑๕๖๕ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๒ สนับสนุน "ปีการท่องเที่ยว ๒๕๒๓" หรือองค์กรที่จัดตั้งขึ้นโดยวิธีอื่น ๆ)
- หน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ไม่มีหน้าที่ในการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยตรง จำเป็นต้องใช้อำนาจหน้าที่อื่น ๆ เทียบเคียง เพื่อกำหนดโครงการพัฒนา
- หน่วยงานต่าง ๆ ในจังหวัด ไม่มีเวลาให้กับการพัฒนาการท่องเที่ยวเท่าที่ควร
- ขาดแคลนเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และทักษะในการวางแผน และการปฏิบัติตามแผนการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว ตลอดจนการใช้อำนาจที่มีอยู่ในด้านต่าง ๆ มาประยุกต์ เพื่อการพัฒนาส่งเสริมและแก้ไขปัญหาการพัฒนาการท่องเที่ยว
- การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดในปัจจุบัน ได้เน้นการพัฒนาชนบทเป็นสำคัญ จึงทำให้แผนพัฒนาไม่ครอบคลุมการพัฒนาด้านอื่น ๆ รวมทั้งการพัฒนาการท่องเที่ยวด้วย
- ขาดงบประมาณในการพัฒนาการท่องเที่ยว บางครั้งโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวอาจต้องแอบแฝงอยู่ในโครงการพัฒนาด้านอื่น ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งงบประมาณ แต่มัก เป็นโครงการขนาดเล็กที่ไม่มีผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยรวมมากนัก
- ยังไม่มีการใช้กฎหมายที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การควบคุมการทำลายปะการัง, การบุกรุกที่สาธารณะ เป็นต้น

- ชาติอำนาจในการควบคุมการพัฒนา เช่น กระทรวงมหาดไทย
ยังไม่ประกาศให้ลูกาภิบาล เกาะสมุย เป็น เขตควบคุมการปลูกสร้างอาคาร ทั้งที่ขออนุมัติไปเป็น
เวลานาน เป็นต้น

(๒.๒) ปัจจัยภายนอก

- การโยกย้ายสับเปลี่ยนข้าราชการ ทำให้แผนงานและโครงการ
ไม่ต่อเนื่อง

- ขาดการส่งเสริมและสนับสนุนจากหน่วยงานระดับสูง ตลอดจน
ททท. ทั้งด้านงบประมาณและการดำเนินการพัฒนาการท่องเที่ยว

- ขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงาน ในภาครัฐและเอกชน

๑.๑.๓ หน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

ได้แก่ หน่วยงานอื่น ๆ ที่ไม่ใช่หน่วยงานในการพัฒนาการท่องเที่ยวแต่มีส่วนเกี่ยวข้อง
กับการพัฒนาการท่องเที่ยว ทั้งทางตรงและทางอ้อม

(๑) ประเภทของหน่วยงาน อาจจำแนกได้ ๒ ประเภท คือ

(๑.๑) หน่วยงานในส่วนกลาง ส่วนใหญ่เป็นหน่วยงานระดับนโยบายหรือ
หน่วยงานที่ไม่มีสาขาในท้องถิ่น เช่น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ,
สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ, สำนักผังเมือง, สำนักงบประมาณ, สำนักงานคณะกรรมการ
การกฤษฎีกา เป็นต้น

หน่วยงานเหล่านี้ มีความสำคัญในการสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยว
อย่างมาก เช่น การสนับสนุนด้านนโยบาย ด้านงบประมาณ ด้านกฎหมาย ตลอดจนการมีส่วนร่วม
ในการพัฒนาในพื้นที่ ซึ่งหน่วยงานเหล่านี้มักจะมีตัวแทนในคณะกรรมการ, คณะอนุกรรมการ ต่าง ๆ
ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวของ ททท. และของจังหวัดด้วย

(๑.๒) หน่วยงานที่มีสาขาระดับ เขตหรือจังหวัด ส่วนใหญ่เป็นหน่วยงาน
รับผิดชอบด้านโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ ซึ่งมีทั้งส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ เช่น กรม-
ทางหลวง กรมชลประทาน การประปาส่วนภูมิภาค การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค องค์การโทรศัพท์-
แห่งประเทศไทย และการสื่อสารแห่งประเทศไทย เป็นต้น

(๒) ปัญหาและข้อจำกัดในการดำเนินงาน

(๒.๑) ปัจจัยภายใน

- หน่วยงานระดับนโยบาย เห็นความสำคัญของการท่องเที่ยวน้อย จึงให้ความสำคัญสนับสนุนด้านนโยบายและงบประมาณ อยู่ในเกณฑ์ต่ำ
- หน่วยงาน เหล่านี้ มีงานหลักที่รับผิดชอบมากมาย มีวัตถุประสงค์ และเจตนารมณ์ของหน่วยงาน เป็นการเฉพาะ การท่องเที่ยวมีบทบาทต่อการกำหนดแผนงานและโครงการน้อย
- งบประมาณของหน่วยงานมีจำกัด จึงต้องเลือกใช้ในโครงการที่มีลำดับความสำคัญของหน่วยงานสูงก่อน นอกจากจะทำให้การดำเนินงานได้น้อยพื้นที่แล้ว ยังอาจไม่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวอีกด้วย
- เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานขาดความเข้าใจด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวและการอนุรักษ์ ทำให้การพัฒนาเกิดความขัดแย้งต่อการท่องเที่ยวได้

(๒.๒) ปัจจัยภายนอก

- การประสานงานระหว่างหน่วยงานยังไม่ดีเท่าที่ควร
- ได้รับการสนับสนุนจากภายนอกน้อย และมักไม่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว
- ความต้องการในการพัฒนาด้านอื่น ๆ โดยเฉพาะด้านปัญหาปากท้องของประชาชน มีความสำคัญสูงกว่า

๑.๑.๔ องค์การของเอกชน

ได้แก่ ผู้ประกอบการในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น โรงแรม, บังกาโลว์, ภัตตาคาร และบริษัทนำเที่ยว เป็นต้น สื่อมวลชนตลอดจนเอกชนรายบุคคลที่เห็นประโยชน์ของการท่องเที่ยวคือท้องถิ่น

(๑) ลักษณะขององค์กรภาคเอกชนที่มีอยู่

(๑.๑) สมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งจัดตั้งโดยการ

สนับสนุนของจังหวัดสุราษฎร์ธานี และการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๖ ทำหน้าที่ประสานงานและส่งเสริมและแสวงหาการสนับสนุน การพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวของจังหวัด สมาชิกประกอบด้วย ผู้ประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัด

(๑.๒) ชมรมธุรกิจท่องเที่ยวเกาะสมุย จัดตั้งขึ้นมาในระยะเดียวกับสมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อรวมกลุ่มประสานงานและร่วมกันพัฒนาธุรกิจของเกาะสมุย แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญที่สุดของจังหวัด

(๑.๓) หอการค้าจังหวัดสุราษฎร์ธานีปัจจุบัน เป็นองค์กรด้านธุรกิจการค้าทั่วไป ซึ่งธุรกิจด้านการท่องเที่ยวมีส่วนร่วมเพียงเล็กน้อย

(๑.๔) คณะกรรมการร่วมภาครัฐกับภาคเอกชน (กรอ.) จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นความพยายามที่จะประสานของรัฐ ผ่านสถาบันธุรกิจเอกชน

(๑.๕) สโมสร, มูลนิธิ, สถาบันอื่น ๆ เช่น สโมสรไลออนสุราษฎร์ธานี และสโมสรโรตารีสุราษฎร์ธานี เป็นต้น

(๒) ปัญหาและข้อจำกัดในการมีส่วนร่วมการพัฒนาการท่องเที่ยว

(๒.๑) ปัจจัยภายใน

- ผู้ประกอบการภาคเอกชน ยังไม่เห็นความสำคัญของการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวร่วมกัน การดำเนินงานมีลักษณะต่างคนต่างทำ ทำให้มีสมาชิกและผู้สนับสนุนนโยบายน้อย แม้แต่สมาชิกขององค์กรเองยังให้ความสำคัญต่อองค์กรต่ำ

- บุคคลากรภาคเอกชน ยังขาดทักษะในการพัฒนาธุรกิจ, การบริการและการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ทำให้มีการพัฒนาไปในทิศทางที่จะก่อให้เกิดผลทางลบในระยะยาว เช่น การก่อสร้างบังกาโลว์ อย่างไม่มีระเบียบและการคำนึงถึงสภาพแวดล้อมที่เป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่ เป็นต้น

- ผู้ปฏิบัติงานหรือการให้ความร่วมมือขององค์กรร่วมของภาคเอกชน ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับธุรกิจการท่องเที่ยว ทำให้ไม่มีกำลังและอำนาจในการดำเนินงานอย่างแท้จริง

(๒.๒) ปัจจัยภายนอก

- หน่วยงานของรัฐ ยังมีส่วนสนับสนุนและแก้ไขปัญหของภาคเอกชนน้อย นอกจากนี้ยังเห็นความสำคัญของธุรกิจด้านการท่องเที่ยวไม่มากนัก ตัวแทนในกรอบ จังหวัด ยังไม่มีตัวแทนด้านธุรกิจการท่องเที่ยวอย่างแท้จริง เป็นต้น
- ททท. ยังมีการปฏิสัมพันธ์กับภาคเอกชนน้อย โดยเฉพาะการดึงให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
- กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ หลายอย่างไม่เอื้ออำนวยต่อการขยายตัวของธุรกิจการท่องเที่ยว เช่น ภาษี การส่งเสริมการลงทุน เป็นต้น
- ไม่มีการควบคุมจัดระเบียบด้านมาตรฐาน และปริมาณของการให้บริการ ทำให้การพัฒนาด้านบริการมีปัญหามากขึ้น ซึ่งองค์กรภาคเอกชนไม่มีอำนาจที่จะควบคุมได้
- ลักษณะการแข่งขันด้านธุรกิจอย่างไม่มีการเปรียบเทียบและกฎเกณฑ์ ไม่เอื้ออำนวยต่อการประสานงานและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตัวมีมากกว่าส่วนรวม ทำให้ไม่มีการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน
- การขาดงบประมาณในการดำเนินงานส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยว และการเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

๑.๒ ปัญหาในการนำนโยบายและแผนไปสู่การปฏิบัติ

จากการพิจารณาองค์กรในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว ทั้งทางตรงและทางอ้อม ตลอดจนการศึกษาการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ผ่านมา ทั้งในพื้นที่วางแผนและพื้นที่อื่น ๆ พบว่า การนำนโยบายและแผนไปสู่การปฏิบัติ จะประสบปัญหาหลายประการ ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องได้รับการแก้ไข สำหรับการนำแผนหลักไปปฏิบัติ กล่าวคือ

(๑) งบประมาณและบุคลากรไม่เพียงพอ

- ททท. ไม่มีงบประมาณในการสนับสนุนหน่วยงานระดับจังหวัดในการลงทุนก่อสร้างและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

- ปัจจุบันการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานี ต้องจัดงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมาดำเนินการ เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งสามารถนำมาใช้ได้เพียงร้อยละ ๗ ของรายได้ขององค์การฯ หรือประมาณ ๕-๖ แสนบาท เท่านั้น

- การพึ่งงบประมาณจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมทางหลวง การประปาส่วนภูมิภาค ฯลฯ เป็นไปได้น้อยเพราะ หน่วยงานเหล่านั้นต่างประสบปัญหางบประมาณไม่เพียงพอ และต้องใช้จ่ายไปในโครงการที่อาจไม่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวก่อน

- การระดมเงินทุนจากภาคเอกชน และการกู้เงิน อยู่ในสภาพที่ไม่เอื้ออำนวยเท่าที่ควร ทั้งนี้เพราะสภาพเศรษฐกิจตกต่ำ และการไม่ให้ความร่วมมือจากภาคเอกชนเท่าที่ควร

(๒) ขาดหน่วยงานระดับท้องถิ่น

- ททท. เพิ่งจะจัดตั้งหน่วยงานระดับท้องถิ่น เพื่อรับผิดชอบงานของ ททท. ร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ในการนำนโยบายและแผนงาน อย่างไรก็ตาม ททท. ท้องถิ่นที่เป็นอยู่ปัจจุบันในทุก ๆ แห่งมักให้ความสนใจการส่งเสริมด้านการตลาดมากกว่าการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ทำให้การดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ไม่มากเท่าที่ควร

- ระดับจังหวัดไม่มีแผนงานด้านการท่องเที่ยวโดยตรง

- จังหวัดสุราษฎร์ธานี ยังไม่มีคณะกรรมการด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวประจำจังหวัด เพื่อประสานงานการพัฒนาการท่องเที่ยวระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน

(๓) เจ้าหน้าที่ระดับจังหวัด ขาดความรู้ด้านเทคนิคเกี่ยวกับการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว

(๔) จังหวัด, อำเภอ, เทศบาลและสุขาภิบาล มีงานรับผิดชอบหลายด้าน จึงมักไม่ค่อยมีเวลาให้กับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวโดยตรงได้เท่าที่ควร

(๕) ขาดความต่อเนื่องและเกิดความล่าช้าในการปฏิบัติตามแผน เนื่องจากการโยกย้ายสับเปลี่ยนหน้าที่ข้าราชการในส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะหากเมื่อผู้มาใหม่ให้ความสำคัญต่อการท่องเที่ยวน้อย

(๖) ไม่มีการกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบ และบทบาทของ ททท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องระดับจังหวัดอย่างชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเฉพาะแห่ง และกิจการการลงทุนที่มีผลตอบแทน

(๗) การขาดอำนาจและกฎหมายในการควบคุมดูแล และจัดระเบียบธุรกิจการท่องเที่ยว เช่น การควบคุมปริมาณและมาตรฐานการบริการ อำนาจและบทลงโทษเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว อำนาจในการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินและการปลูกสร้างอาคาร (โดยเฉพาะของสุขาภิบาลเกาะสมุย) เป็นต้น

(๘) องค์กรเอกชน ยังไม่เข้มแข็งพอที่จะมีส่วนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ทั้งนี้ เพราะขาดการสนับสนุนอย่างเพียงพอจากหน่วยงานของรัฐและ เอกชนด้วยกันเอง

๑.๓ ข้อเสนอในการปรับปรุงและแก้ไขปัญหา เพื่อกำหนดนโยบายและแผนไปสู่การปฏิบัติ

๑.๓.๑ การปรับปรุงด้านการกำหนดนโยบาย

การกำหนดนโยบายในการพัฒนาการท่องเที่ยว สามารถกระทำได้ในทุกระดับโดยผู้กำหนดนโยบายจะต้อง เล็งเห็นปัญหา และให้ความสนใจของการพัฒนาการท่องเที่ยว ผู้กำหนดนโยบาย จะมีส่วนผลักดันให้แผนสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ เพราะการปรับโครงสร้างองค์กร บุคคลากร, และงบประมาณ จะเป็นไปได้ล้วนขึ้นอยู่กับนโยบายของการพัฒนาว่าจะ เป็นไปในทิศทางไหน อย่างไร

ข้อเสนอการปรับปรุงด้านนโยบาย มีดังนี้

(๑) เสนอให้ กรม. มีมติยอมรับแผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะสมุย/สุราษฎร์ธานี เพื่อที่จะได้มีการบรรจุโครงการพัฒนา ในแผนพัฒนาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งส่วนกลาง, ส่วนภูมิภาค, ส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจ และเร่งให้มีการดำเนินการศึกษาความเหมาะสมของโครงการขนาดใหญ่ และบรรจุไว้ในแผนพัฒนาต่อไปด้วย

(๒) ให้คณะกรรมการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย มาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมากขึ้น

(๓) ให้การพัฒนาการท่องเที่ยว เป็นนโยบายที่สำคัญของจังหวัด ที่จะต้องบรรจุไว้ในแผนพัฒนาจังหวัดด้วย ซึ่งจำเป็นต้องมีคณะกรรมการในการกลั่นกรอง และจัดระบบการประสาน

แผนพัฒนาการท้องถิ่นเกี่ยวกับแผนพัฒนาจังหวัด ให้สอดคล้องและเสริมซึ่งกันและกัน การบรรจุแผนพัฒนาการท้องถิ่นเพื่อยาวลงในแผนพัฒนาจังหวัด นอกจากจะเป็นการให้ความสำคัญต่อการพัฒนาแล้วยังจะแก้ปัญหาคาดความต่อเนื่องของการพัฒนาอันเนื่องมาจากการโยกย้ายข้าราชการที่รับผิดชอบอีกด้วย

(๔) รัฐบาลควรเห็นความสำคัญของการพัฒนาการท้องถิ่น โดยการจัดสรรงบประมาณประจำปี งบประมาณพิเศษ หรือเปิดโอกาสให้ ททท. สามารถจัดหางบประมาณในการดำเนินงาน, ลงทุน หรือสนับสนุนท้องถิ่นในการลงทุนพัฒนาการท้องถิ่นมากขึ้น

๑.๓.๒ การปรับปรุงการท้องถิ่นแห่งประเทศไทย

เป็นการแก้ไขปัญหภายในองค์กร ททท. ซึ่งเป็นองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยตรง ซึ่งการแก้ปัญหานี้ อาจกระทำที่โครงสร้างขององค์กร และการแก้ไขพฤติกรรมให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาของบุคคลากร เป็นต้น แนวทางปรับปรุงองค์กรของ ททท. มีทางเลือก ๒ ตัวแบบคือ

(๑) แบบที่ ๑ ให้มีการยกฐานะการท้องถิ่นแห่งประเทศไทยขึ้นเป็นทบวง โดยมีรัฐมนตรีว่าการทบวงการท่องเที่ยวรับผิดชอบควบคุมในเรื่องของนโยบาย ซึ่งจะมีส่วนช่วยในเรื่องของการประสานนโยบาย การได้มาซึ่งงบประมาณของการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยให้แต่ละกรมของภาครัฐบาลและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตั้งงบประมาณขึ้นรองรับ และการมีกฎหมายที่เอื้ออำนวยต่อการท่องเที่ยวเป็นส่วนรวม การยกฐานะของ ททท. ขึ้นเป็นทบวงจะช่วยให้สามารถ รักษาผลประโยชน์ของทบวงการท่องเที่ยวได้มากกว่ารัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีซึ่งมีหน่วยงานต้องรับผิดชอบในขอบเขตที่กว้างขวางกว่า อย่างไรก็ตาม เมื่อมีการจัดตั้งเป็นทบวงแล้วจะมีปลัดทบวงซึ่งรับผิดชอบงานประจำของทบวง มีคณะกรรมการที่ปรึกษา ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เป็นแหล่งในการกำหนดนโยบาย

ส่วนหน่วยงานเดิม คือ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย นั้นให้คงรูปเป็นรัฐวิสาหกิจ เพื่อทำหน้าที่ในด้านการลงทุนและแสวงหากำไร ซึ่งอาจจะจัดเป็นรูปของบริษัทการพัฒนา โดยมีเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ต้องการการลงทุนมาก และอยู่ภายใต้การควบคุมของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

เพื่อที่จะประเมินถึงผลดี และผลเสียของรูปแบบองค์การในแบบแรกนี้ ควรจะพิจารณาในแต่ละกรณี ดังต่อไปนี้

(๑.๑) ประโยชน์ของตัวแบบ ตัวแบบนี้จะแก้ปัญหारेื่องการประสานนโยบาย การขาดแคลนงบประมาณ ความคล่องตัวของกฎหมายและระเบียบแบบแผน ซึ่งผลที่ตามมาก็คือความสำเร็จในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

(๑.๒) ความเป็นไปได้ในการจัดตั้ง การจะจัดตั้งทบวงการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นส่วนราชการ และให้อีกส่วนหนึ่งของหน่วยงานเป็นรัฐวิสาหกิจ และ/หรือบรรษัทการพัฒนาโดยมีเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการลงทุนนั้นอาจต้องใช้ระยะเวลาในการชี้ให้รัฐบาลเห็นความสำคัญของการท่องเที่ยว ทั้งนี้เพราะกิจกรรมของการท่องเที่ยว ตลอดจนประโยชน์ที่การท่องเที่ยวมีต่อการพัฒนาประเทศนั้น ยังมีประชาชน ตลอดจนผู้บริหารระดับสูงบางส่วนไม่เข้าใจ หรือไม่ยอมรับ เช่น รายได้จากการท่องเที่ยวปีหนึ่ง ๆ มีจำนวนมากนั้น เกิดจากการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว เป็นต้น

ส่วนการจัดตั้งบรรษัทการพัฒนา โดยมีเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการลงทุนนั้น เป็นข้อเสนอที่ยังไม่เป็นที่ยอมรับจากสำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะข้อเสนอเดิมนั้น รัฐมีส่วนร่วมถึงร้อยละ ๔๐ ในการลงทุน และ ททท. ยังไม่สามารถชี้แจงเพื่อให้เกิดการยอมรับได้ อย่างไรก็ตาม ถ้าให้รัฐมีส่วนร่วมในสัดส่วนที่ต่ำอาจเกิดปัญหาด้านการแสวงหานักลงทุน และด้านการควบคุมบรรษัทเช่นกัน

(๑.๓) การเพิ่มจำนวนข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ตามตัวแบบที่เสนอจะต้องมีการเพิ่มจำนวนข้าราชการ เมื่อมีการยกฐานะเป็นทบวง พนักงานเดิมบางส่วนของ ททท. ก็จะต้องเปลี่ยนสภาพมาเป็นข้าราชการ ซึ่งไม่แน่ว่า พนักงานเหล่านี้ยินดีจะมาเป็นข้าราชการหรือไม่ ซึ่งอาจจะกระทบกระเทือนต่อรายได้ในรูปของเงินเดือน และความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่อีกประการหนึ่ง การขอเพิ่มจำนวนข้าราชการอีกส่วนหนึ่งก็เป็นการยากในสภาวะปัจจุบัน ซึ่งรัฐบาลกำลังมีนโยบายประหยัด ทรัพยากราศในด้านการเศรษฐกิจและการเมือง จึงยังไม่อำนวยต่อการเสนอรูปแบบนี้

(๒) ตัวแบบที่ ๒ ได้แก่ การคงไว้ซึ่งโครงสร้างในปัจจุบัน แต่มีการแก้ไขในโครงสร้างบางประการ เพื่อให้การปฏิบัติงานสามารถบรรลุเป้าหมายของการท่องเที่ยว

การคงรูปแบบเดิม ก็คือให้ ททท. มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจเหมือนโครงสร้างในปัจจุบัน แต่ให้มีการประสานนโยบายในระดับคณะรัฐมนตรี และให้มีการระบุจำนวนงบประมาณของกระทรวง ทบวงกรม หรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวไว้ในแผนให้ชัดเจน ตัวแบบนี้รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีจะรักษาผลประโยชน์ของ ททท. ได้ หาก ททท. สามารถชี้แจงให้รัฐมนตรี เจ้ากระทรวงตระหนักถึงความสำคัญของการท่องเที่ยว

นอกจากนี้ ควรตั้งคณะกรรมการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยงานที่จะควบคุมการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติซึ่งเป็นส่วนที่ ททท. กำลังขาดแคลน และเป็นจุดสำคัญที่ทำให้ไม่สามารถจะนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ นอกเหนือจากการขาดงบประมาณ

ตัวแบบนี้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งรายงานนี้เสนอตัวแบบสำหรับการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติไว้สองประการคือ

(ก) มุ่งเน้นการเพิ่มสมรรถนะขององค์การ ซึ่งมีปัจจัยที่สำคัญคือ โครงสร้างขององค์การ บุคคลากร งบประมาณ สถานที่และวัสดุอุปกรณ์ การนำนโยบายหรือแผนไปสู่การปฏิบัติ จะได้ผลหรือไม่ส่วนหนึ่งอยู่ที่สมรรถนะขององค์การ การจะพิจารณาสมรรถนะขององค์การ ควรจะให้ความสนใจในเรื่องของ โครงสร้างขององค์การ ซึ่งเป็น เรื่องของการจัดรูปร่างให้สอดคล้องกับประเภทและลักษณะของงาน ให้การปฏิบัติงานมีลักษณะคล่องตัว ลดงานซ้ำซ้อนและเกิดการประสานงานทุกระดับ นอกจากนี้ โครงสร้างขององค์การยังครอบคลุมถึงการ เสนอรูปแบบของงานขึ้นมาใหม่ เพื่อให้การปฏิบัติงานสามารถจะลุล่วงไปได้

ปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ บุคคลากร การพิจารณาปัจจัยในเรื่องของบุคคลากรจะมุ่งเน้นในสองเรื่อง กล่าวคือ จำนวนของบุคคลากรประการหนึ่ง และความรู้ความสามารถของบุคคลากรอีกประการหนึ่ง สิ่งที่น่าพัฒนาคือ ความรู้ความสามารถของบุคคลากรซึ่งแบ่งได้เป็น ๓ กลุ่มคือ

- กลุ่มแรก ได้แก่เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และทักษะทางการบริหาร (managers) บุคคลที่จะทำหน้าที่เป็นนักบริหารหรือหัวหน้างาน อย่างน้อยจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการจัดการ

ซึ่งได้แก่ การมีความรู้ทางการวางแผน การจัดองค์การ การเป็นผู้นำขององค์การ และ การประเมินผล การมีความรู้ความสามารถที่จะปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมของระบบ ตลอดจน มีค่านิยมที่เอื้ออำนวยต่อการเป็นผู้นำขององค์การ บุคคลากรประเภทนักบริหารหรือหัวหน้างาน มีความจำเป็นสำหรับทุกหน่วยงาน คุณสมบัติเหล่านี้จะต้องอาศัยทั้งพื้นความรู้ ซึ่งอาจได้มาจากการศึกษาหรือการฝึกอบรม และอีกส่วนหนึ่งก็คือ ทักษะที่ได้มาจากการประสบการณ์ของการทำงาน

- กลุ่มที่สองก็คือ เจ้าหน้าที่ที่มีคุณสมบัติของนักประกอบการ (entrepreneur) ปัจจุบันนี้ คุณสมบัติของนักประกอบการกำลังเป็นที่กล่าวขวัญ และต้องการของนักบริหารในประเทศที่กำลังพัฒนา คุณสมบัติประการสำคัญของผู้ประกอบการก็คือ การเป็นผู้ที่กล้าได้กล้าเสีย กล่าวคือ มีความสามารถที่จะลงทุนเพื่อความสำเร็จของหน่วยงาน เป็นการแสวงหาทุนรอนหรือเงินกู้เพื่อความสำเร็จของงาน บุคคลากรประเภทนี้ต้องเป็นบุคคลที่กล้าตัดสินใจ นิยมการเสี่ยง เหมือนนักธุรกิจ มีความสามารถในการส่งเสริมงานที่รับผิดชอบให้หน่วยงานอื่น เห็นความสำคัญ

- กลุ่มที่สามก็คือ เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการ (Technicians) ในปัจจุบัน การกิจที่หนักและกว้างขวางของการให้บริการเป็นเหตุให้หน่วยงานทางราชการ และรัฐวิสาหกิจ จำเป็นจะต้องมีเจ้าหน้าที่ทางวิชาการ เพื่อช่วยนักบริหารให้บริหารงานบรรลุเป้าหมายยิ่งขึ้น จะเห็นได้ว่า มีนักสถิติ นักวางแผน บุคคลากร นักคอมพิวเตอร์ สถาปนิก ฯลฯ ในหน่วยงานเกือบทุกแห่ง

ปัจจัยอีกสามประการของการเพิ่มสมรรถนะขององค์การก็คือ งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์และสถานที่ งบประมาณเป็นเรื่องที่สำคัญมาก หน่วยงานที่มีภารกิจมากและต้องการให้โครงการต่าง ๆ บรรลุผล จำเป็นจะต้องมีงบประมาณที่เพียงพอ นอกจากนั้นงบประมาณยังอาจใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการประสานงานด้วย การขอให้หน่วยงานต่าง ๆ มีการประสานงานโดยปราศจากการตั้งงบประมาณไว้ แฝดย่อมเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ สำหรับกรณีของสถานที่และวัสดุ อุปกรณ์ ก็เป็นปัจจัยที่เห็นได้ชัดว่ามีความสำคัญมากเช่นกัน ซึ่งไม่จำเป็นจะต้องกล่าวไว้ในที่นี้

(ข) การพัฒนาองค์การ ภารกิจบางประเภทไม่อาจจะพึ่งพาสมรรถนะขององค์การแต่ประการเดียว งานบางประเภทอาจต้องการนักบริหาร หัวหน้างานหรือผู้ปฏิบัติที่มีบุคลิกคล่องแคล่วในการประสานงานร่วมกับผู้อื่น มีความสามารถในการประสานงานร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ สามารถจะดึงเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่น ๆ ให้มาปฏิบัติงานร่วมกันตามแผนการ จูงใจ มีภาวะสร้างสรรค์ และมีความคิดริเริ่มสำหรับกิจกรรมใหม่ ๆ การพัฒนาองค์การ

จึง เป็นการส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ที่มีคุณสมบัติดังกล่าว ปัจจัยของตัวแบบการพัฒนาองค์การก็คือ การมีภาวะผู้นำ การจูงใจ การมีส่วนร่วม การทำงานเป็นทีม ความผูกพันและการยอมรับ คุณสมบัติดังกล่าวล้วน เป็นคุณสมบัติอันพึงปรารถนาของหน่วยงานที่รับผิดชอบ เกี่ยวกับการบริหาร การพัฒนางานส่งเสริมการท่องเที่ยว ก็เป็นอีกหน่วยงานหนึ่งที่ต้องการ เจ้าหน้าที่ที่มีคุณสมบัติ เหล่านี้

การเพิ่มสมรรถนะขององค์การและการพัฒนาองค์การ สามารถแสดงได้ ดังในรูปที่ ๗.๒

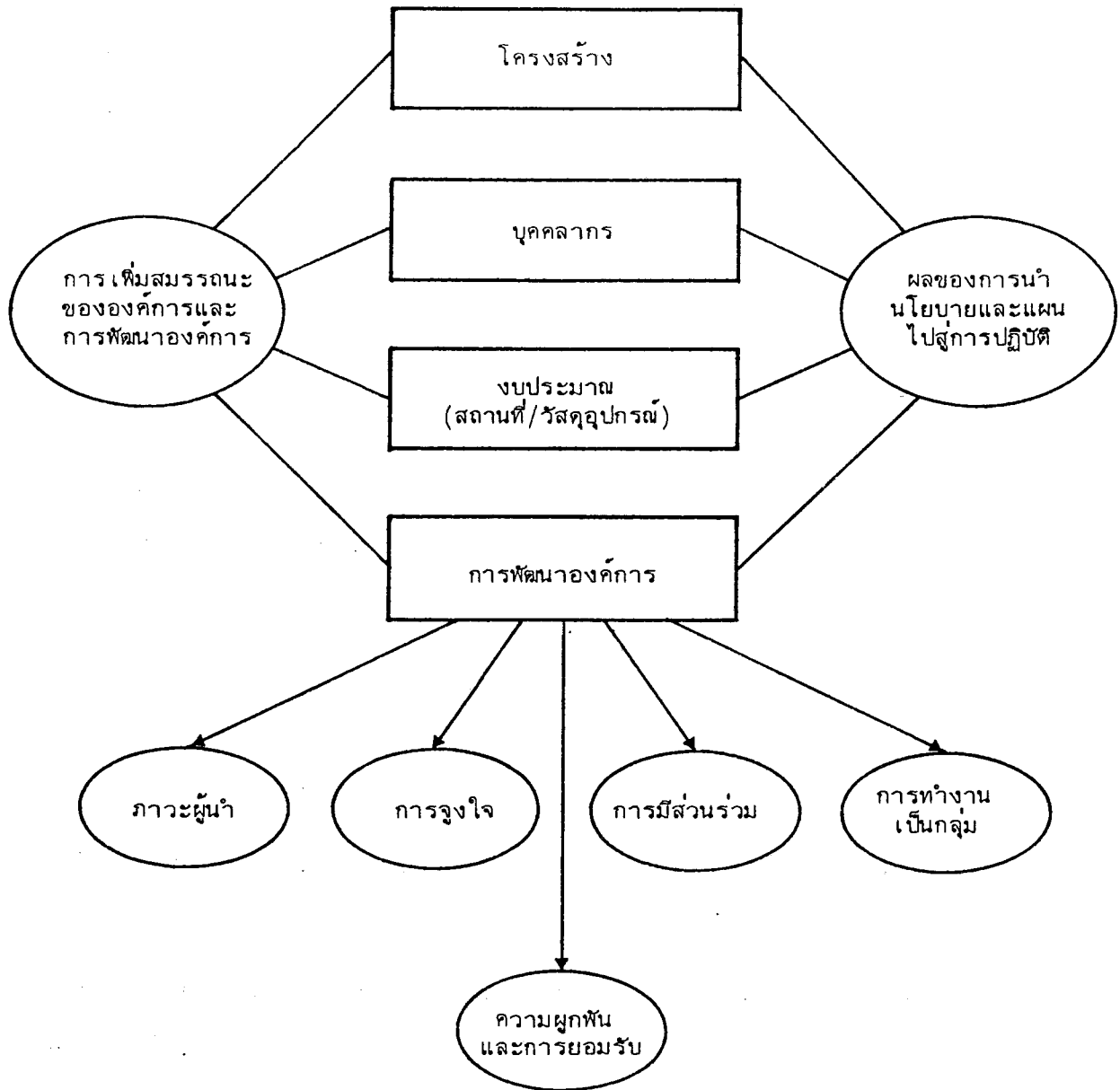
ตัวแบบที่ ๒ นี้มีผลดีผลเสียดังต่อไปนี้

(๒.๑) ประโยชน์ของตัวแบบ เช่นเดียวกับตัวแบบแรก ตัวแบบนี้จะแก้ปัญหา เรื่องการประสานนโยบาย การขาดงบประมาณได้ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นต้องขึ้นอยู่กับความสนใจ ในกิจการการท่องเที่ยวของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบ เกี่ยวกับงานทางด้านนี้ด้วย

(๒.๒) ความเป็นไปได้ในการจัดตั้ง ตัวแบบนี้อำนวยความสะดวกอย่างยิ่ง ในด้านการจัดตั้ง เป็นตัวแบบที่แต่งตั้ง เจ้าพนักงาน เพิ่มขึ้นไม่มาก เพราะ เป็นโครงสร้างเดิม นอกจากจะเพิ่มในส่วนของการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ และการให้ความสนใจเป็นพิเศษในเรื่องของคณะกรรมการประสานงานในระดับต่าง ๆ เป็นตัวแบบที่อยู่ในอำนาจของ ททท. จะจัดตั้งได้อยู่แล้ว

(๒.๓) การเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ ดังได้กล่าวมาแล้วในข้อ (๒) ตัวแบบนี้เพิ่มเจ้าหน้าที่แต่ในบางส่วนเท่านั้น คือ เฉพาะแต่ในส่วนของการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ นอกจากจะต้องรับเพิ่ม ยังจะต้องจัดให้มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ในด้านนี้ให้มีความรู้ที่จะแปลงนโยบายให้เป็นแผนและโครงการเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ ให้เจ้าหน้าที่มีลักษณะของภาวะผู้นำที่มีบุคลิกคล่องตัว พร้อมจะประสานงานและมีความสามารถในการโน้มน้าวให้ผู้อื่นหันมาสนใจในกิจกรรมการท่องเที่ยวถนัดคนในการทำงานเป็นทีม คุณสมบัติดังกล่าวจะช่วยให้งานของ ททท. บรรลุวัตถุประสงค์ได้

สรุปการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของ ททท. ควรใช้ทางเลือกในตัวแบบที่สองซึ่งสอดคล้องกับสภาวะปัจจุบัน และความเป็นไปได้มีมาก เพราะสามารถจัดการได้ในปัจจัยภายในของ ททท. เอง สิ่งที่สำคัญที่สุดของตัวแบบนี้ก็คือ ททท. ต้องโน้มน้าวความสนใจจากรัฐมนตรี

รูปที่ ๗.๒ ตัวแบบการเพิ่มสมรรถนะขององค์การและการพัฒนาองค์การ

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

ที่รับผิดชอบงานในด้านนี้ เพื่อประโยชน์ในการประสานนโยบายในระดับคณะรัฐมนตรี มีการประสานในด้านของงบประมาณ มีหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรงในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ และการมีพนักงานที่มีมนุษยสัมพันธ์ มีบุคลิกที่ปรับตัวได้ง่าย เหมาะสมจะปฏิบัติงานทางด้านการพัฒนาซึ่ง เป็นงานที่ให้ความสำคัญในด้าน external administration มากกว่า internal administration เป็นงานของการบริหารการพัฒนามากกว่าการบริหารรัฐกิจธรรมดา ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่ควรส่งเสริมสร้างในพนักงานของ ททท.

นอกจากนี้ควรได้มีการปรับปรุงกฎหมายบางฉบับ เพื่อเสริมให้ ททท. มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาการท่องเที่ยวได้มากขึ้น เช่น

- แก้ไข พ.ร.บ. การท่องเที่ยวในประเทศไทย ให้ ททท. สามารถดำเนินงานพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้โดยไม่ต้องใช้กฎหมายอื่นมากนัก ให้กำหนดวงเงินที่สามารถนำไปลงทุนได้มากกว่า ๔ ล้านบาท

- ดำเนินการให้มีกฎหมาย เกี่ยวกับการควบคุมและจัดระเบียบกิจการที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวขึ้นใช้บังคับ เพื่อคุ้มครองผู้ประกอบการ และควบคุมการประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานทั้งคุณภาพและปริมาณ ที่สามารถแข่งขันได้กับต่างประเทศ

นอกจากการปรับปรุงองค์กรโดยรวมแล้ว การพัฒนา ททท. ในระดับสาขาเป็นสิ่งจำเป็น ซึ่งควรดำเนินการดังนี้

(๑) ให้มี ททท. สาขาย่อยประจำในอำเภอที่สำคัญในการท่องเที่ยว เช่น อ. เกาะสมุย

(๒) ขยายบทบาทของ ททท. จังหวัดให้มากกว่าการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ กล่าวคือ ควรมีเจ้าหน้าที่ด้านการวางแผนและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว (ประจำหรือเป็นครั้งคราว) เพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงาน, โครงการ และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การประเมินผล ตลอดจนการประสานงานกับองค์กรที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ

(๓) ให้ ททท. จัดการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ระดับจังหวัดและอำเภอ ให้มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยว เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานและประสานงาน

อนึ่ง สำหรับตัวแบบที่หนึ่งนั้นยังมีความเป็นไปได้อยู่บ้าง เมื่อสถานการณ์แวดล้อมเปลี่ยนแปลง ซึ่งในการเลือกใช้ตัวแบบที่หนึ่งนั้นจะยังมีความจำเป็นต้องเพิ่มสมรรถนะขององค์กรที่มีอยู่เดิมด้วย

๑.๓.๓ การปรับปรุงด้านองค์กรในระดับจังหวัด

องค์กรที่สำคัญในการพัฒนาต่าง ๆ ของจังหวัดคือหน่วยราชการในระดับจังหวัดและอำเภอ ซึ่งมีหลายหน่วยงานและมีต้นสังกัดต่างกัน แต่อยู่ภายใต้การบริหารของผู้ว่าราชการจังหวัด การที่จะให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีองค์กรร่วมในการวางแผนและประสานแผนและองค์กรขึ้น

ทางเลือกขององค์กรดังกล่าวมี ๒ รูปแบบ คือ

(๑) จัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามหนังสือที่ มท.๑๗๐๔/ว.๑๕๖๕ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๒ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน รองผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นรองประธานหนึ่งคน กรรมการประกอบด้วย หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด นายอำเภอทุกอำเภอ นายกเทศมนตรี ประธานสภาจังหวัด หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และหัวหน้าหน่วยงานส่วนกลางที่ประจำอยู่ในจังหวัดที่เกี่ยวข้องทุกหน่วย ททท.จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตลอดจนตัวแทนเอกชนที่เกี่ยวข้อง โดยมีหัวหน้าสำนักงานจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ

หน้าที่ของคณะกรรมการ คือ การกำหนดมาตรการในการปฏิบัติเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว (ตามแนวทางของแผนหลัก) อาทิ การเร่งรัดพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ การจัดทำแผนโครงการเพื่อของบประมาณ และพิจารณาคำเนินการเกี่ยวกับนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวตามที่กระทรวงมหาดไทยมอบหมายหรือการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยขอความร่วมมือ

องค์ประกอบของคณะกรรมการนี้ เกือบจะเป็นชุดเดียวกับคณะกรรมการพัฒนาจังหวัด (กพจ.) แต่มีภาคเอกชนเข้าร่วมเป็นกรรมการด้วย (คล้าย กรอ.จังหวัด) เมื่อพิจารณาข้อดี ข้อเสีย แล้วสามารถสรุปได้ดังนี้

(๑.๑) ประโยชน์ขององค์กร เป็นองค์กรที่สามารถกำหนดและประสานนโยบายทั้งในภาครัฐและเอกชน ตลอดจนจัดทำแผนงานและโครงการในการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวได้เป็นการเฉพาะ แต่แผนงานและโครงการ ตลอดจนการขออนุมัติงบประมาณ จะสำเร็จต้องมีการประสานงานกับหน่วยงานในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดโดยรวม

(๑.๒) ความเป็นไปได้ในการจัดตั้ง สามารถจัดตั้งได้ทันทีโดยคำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งคณะกรรมการอาจมีคณะทำงานย่อยทำหน้าที่กลั่นกรอง เพื่อเสนอก่อนก็ได้

อย่างไรก็ตาม อาจมีปัญหาคงความสับสนว่า คณะกรรมการชุดนี้ กับ กพจ. และ กรอ. จังหวัด มีความแตกต่างกันอย่างไร ซึ่งการจัดตั้งคณะกรรมการชุดนี้ เพื่อให้ความสำคัญของการท่องเที่ยวเป็นพิเศษ

(๑.๓) บุคคลากร ตามการจัดตั้ง นอกจากความรู้สึกสับสนในความซ้ำซ้อนแล้ว คณะกรรมการอาจใหญ่เกินไป เพราะให้หัวหน้าส่วนราชการและนายอำเภอทุกอำเภอ เป็นกรรมการ ซึ่งบางหน่วยงานและบางอำเภอ อาจไม่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวก็เป็นได้

(๒) จัดตั้งอนุกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวภายใต้คณะกรรมการพัฒนาจังหวัด (กพจ.) โดยมีรองผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธาน และหัวหน้าส่วนราชการ, นายอำเภอ, นายกเทศมนตรี, หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ, หัวหน้าหน่วยงานส่วนกลาง, ททท.จังหวัด, ตัวแทนองค์กรเอกชน, ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวต่าง ๆ เป็นอนุกรรมการ โดยมี ททท. จังหวัดหรือเจ้าหน้าที่สำนักงานจังหวัด เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

หน้าที่ของอนุกรรมการคือ เช่นเดียวกับข้อ เสนอแรก โดยพยายามให้แผนงานโครงการ เข้าไปมีส่วนในแผนงานโครงการของแผนพัฒนาจังหวัด

พิจารณาข้อดีข้อเสียขององค์กรได้ดังนี้

(๒.๑) ประโยชน์ขององค์กร เป็นองค์กรที่สามารถกำหนดและประสานแผนการพัฒนาโดยการกำหนดความสำคัญ ขั้นตอน และการเสนอของงบประมาณ ผ่าน กพจ. ได้

(๒.๒) ความเป็นไปได้ในการจัดตั้ง สามารถจัดตั้งได้โดย กพจ. ตามอำนาจข้อ ๑๐(๑) เนื่องจากคณะอนุกรรมการชุดนี้เป็นอนุกรรมการย่อยใน กพจ. การชี้ให้ กพจ. เห็นถึงความสำคัญหรือการประสานแผนงานโครงการกับแผนงานโครงการด้านอื่น ๆ จะต้องรัดกุมมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกัน

(๒.๓) บุคคลากร คณะอนุกรรมการมีขนาดไม่ใหญ่โตเกินไป สามารถกำหนดตามความเหมาะสมและ เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกันแล้ว รูปแบบที่ ๒ มีความเหมาะสมมากกว่ารูปแบบแรก อย่างไรก็ตาม ประสิทธิภาพของรูปแบบมีส่วนสำคัญอยู่ที่การให้ความสำคัญของการท่องเที่ยวในระดับนโยบายของจังหวัด นอกจากนี้คณะกรรมการร่วมนี้มีหน้าที่ในการกำหนดแผนและโครงการ เป็นหลักความสำเร็จของแผนอยู่ที่หน่วยงานที่จะนำไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งจำเป็นต้อง เน้นและเพิ่มสมรรถนะขององค์กรนั้น ๆ ด้วย (โดยบูรณาการตัวแบบในหัวข้อ ๗.๓.๑ มาใช้ได้)

๑.๓.๔ องค์กรในระดับย่อยลงไป

เช่นเดียวกับองค์กรในระดับจังหวัด ในระดับย่อยลงไป เช่น ระดับอำเภอ, องค์การบริหารส่วนจังหวัด, เทศบาล และสุขาภิบาล ควรมีการให้ความสำคัญของการท่องเที่ยว โดยการกำหนดให้มีคณะบุคคลรับผิดชอบในการส่งเสริมและพัฒนา ตลอดจนการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในเขตที่รับผิดชอบด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านการควบคุมทางกายภาพและการสงวนอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว

ทั้งนี้ควรมีการบูรณาการ ตัวแบบการเพิ่มสมรรถนะ และการพัฒนาองค์การที่เสนอไว้ใน ๗.๓.๑ มาใช้กับท้องถิ่นด้วยเช่นกัน

๑.๓.๕ การปรับปรุงองค์กรภาคเอกชน

องค์กรภาคเอกชนที่มีอยู่หลายองค์กรมีจุดสนใจในธุรกิจที่ไม่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวด้วย แต่องค์กรที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการท่องเที่ยว คือสมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานี และชมรมธุรกิจการท่องเที่ยวเกาะสมุย สมาชิกขององค์กรเหล่านี้ยังตั้งอยู่บนผลประโยชน์ของตนมากกว่าส่วนรวม ทำให้การบริหารองค์กรไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร แม้แต่ กรอ.จังหวัด ยังไม่สามารถที่จะประสานนโยบายและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ดีเท่าที่ควร การปรับปรุงองค์กรภาคเอกชนจึงจำเป็นต้องกระทำในหลาย ๆ ทาง เช่น

(๑) การปรับตัวแทนภาคเอกชนใน กรอ.จังหวัด ให้เป็นตัวแทนภาคธุรกิจที่มีความกระตือรือร้น และกล้าพอที่จะวิพากษ์วิจารณ์ ตลอดจนเสนอข้อมูลและแนะนำภาครัฐ ในการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัด

(๒) การให้ความสนับสนุนและแนะนำด้านการบริหารการจัดการ ตลอดจนการประสานผลประโยชน์ของสมาชิกในแต่ละองค์กร เพื่อให้การมีส่วนร่วม และการเข้าใจเป้าหมายขององค์กรชัดเจนร่วมกัน

(๓) จัดองค์กรให้มีระบบประสานงาน และระบบควบคุมการขยายตัวของธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ

(๔) ให้มีการประสานงานกับภาครัฐบาล ตลอดจนการเสนอแนะและให้มีส่วนร่วมในการพิจารณาแผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว และแผนประจำปีในระดับที่เหมาะสม

๗.๓.๖ การแก้ไขปัญหาด้านงบประมาณ

งบประมาณในการพัฒนามีความสำคัญอย่างมาก งบประมาณอาจจำแนกได้เป็นงบในการลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะ งบในการพัฒนาบริการการท่องเที่ยว งบในการสงวนอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม โบราณสถาน โบราณวัตถุ และขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ และงบในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

การได้มาซึ่งงบประมาณอาจจำแนกเป็น

(๑) การบรรจุแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในแผนพัฒนาจังหวัด หรือแผนพัฒนาของหน่วยงานอื่น ๆ และหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น โดยผ่านการพิจารณาให้สอดคล้องกัน จะทำให้ได้งบประมาณจากส่วนกลาง และส่วนท้องถิ่นได้ง่ายขึ้น

(๒) ให้รัฐจัดส่วนของภาษีค่าบริการในกิจการที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว เช่น โรงแรม, ร้านอาหาร เป็นภาษีเพื่อการท่องเที่ยว จัดสรรให้ ททท. นำไปดำเนินการพัฒนาการท่องเที่ยว

(๓) ให้ ททท. ลงทุนหรือจัดหารายได้ในกิจการที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวได้ เช่น การจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรม การลงทุนในกิจการที่พักในพื้นที่เฉพาะบางแห่ง เป็นต้น

(๔) เพิ่มอำนาจ ททท. ในการจัดหางบประมาณ เช่น วงเงินกู้ การออกพันธบัตร วงเงินลงทุน อำนาจในการเวนคืนที่ดิน เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

(๕) ให้ ททท. สามารถมีงบประมาณจัดสรรให้แก่การพัฒนาของจังหวัด งบ ททท. อาจมาจากงบประมาณประจำปี การของบประมาณโดยการเสนอโครงการ การค้าประกันเงินกู้-แก่ท้องถิ่น เป็นต้น

(๖) กระตุ้นและชี้ช่องทางให้หน่วยงานท้องถิ่นจัดหารายได้เองมากขึ้น เช่น การเก็บภาษีป้ายในเกาะสมุย การเก็บค่าจอดรถ ค่ารักษาความสะอาด การเก็บภาษีการใช้หาดสาธารณะของท่าเรือเฟอร์รี่ ตลอดจนการเก็บค่าเข้าชมในแหล่งท่องเที่ยวบางแห่ง เป็นต้น

(๗) การสร้างบรรยากาศการลงทุน เพื่อกระตุ้นและชักจูงให้เอกชนเข้ามาลงทุนในกิจการที่เสนอไว้ในแผนหลัก ทั้งโดยเอกชนลงทุนเอง การร่วมลงทุนกับรัฐหรือ เอกชนลงทุนในเขตของรัฐ เช่น หมู่เกาะอ่างทอง เกาะลำพู เป็นต้น

(๘) โฆษณาประชาสัมพันธ์เพื่อขอบริจาคประชาชนในการพัฒนาบางอย่าง เช่น การบูรณะฟื้นฟูโบราณสถาน เป็นต้น

๑.๓.๑ การประสานงานระหว่างองค์กร

องค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการท่องเที่ยว ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม มีหลายองค์กร ดังที่กล่าวมาแล้วนั้น การแก้ไขปรับปรุงองค์กรแต่ละองค์กรให้มีสมรรถนะสูง ในการดำเนินงานยังไม่เป็นการเพียงพอ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการประสานงานและร่วมมือกัน อย่างใกล้ชิด

จังหวัด เป็นองค์กรที่ใกล้ชิดกับการพัฒนามากที่สุด ส่วน ททท. นั้นมีหน้าที่ด้านการท่องเที่ยวโดยตรง แต่ไม่มีกำลังมากพอที่จะเข้าดำเนินงานในท้องถิ่นได้อย่างเต็มที่ ดังนั้น องค์กรร่วมในการวางแผนและประสานแผน ตลอดจนดำเนินการพัฒนาที่จัดตั้งขึ้นในจังหวัด (อาจเป็น คณะกรรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัด หรืออนุกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยว กพจ.) จะเป็นองค์กรที่เหมาะสมที่สุดในการนำแผนไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งองค์กรที่จะเข้าดำเนินการพัฒนาในแต่ละสาขา อันประกอบด้วย ททท. ราชการส่วนกลาง รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน จะสามารถดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีเป้าหมายที่ชัดเจนร่วมกัน

องค์กรต่าง ๆ เหล่านี้จะต้องมีการส่งเสริมและสนับสนุนซึ่งกันและกัน ภายใต้ นโยบาย และการสนับสนุนจากรัฐบาลกลาง ดังแผนภาพที่แสดงในรูปที่ ๗.๓

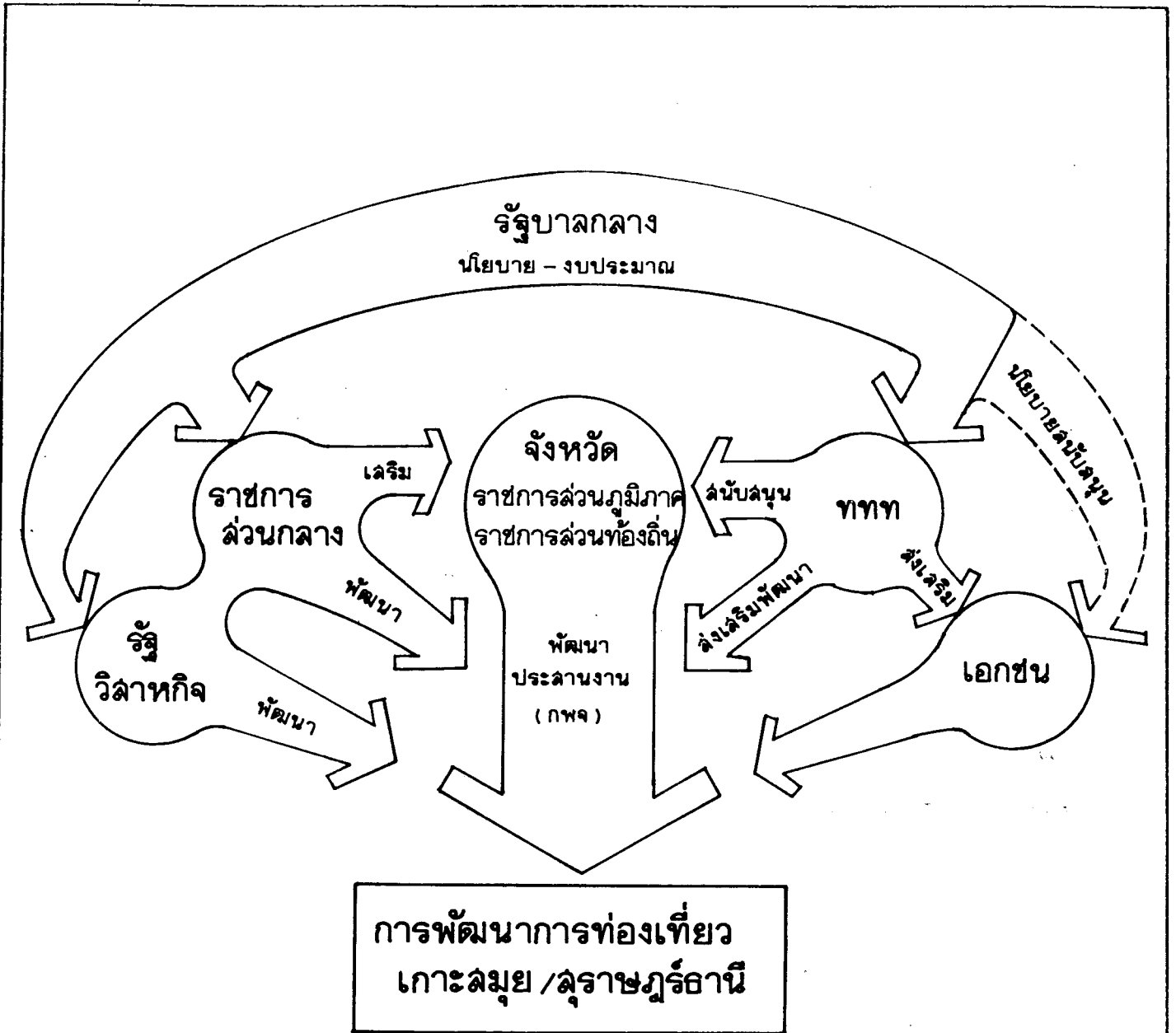
๑.๔ ขั้นตอนการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ฉบับนี้จะสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ จะต้อง เป็นที่ยอมรับของหน่วยงานปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ทั้งในด้านหลักการ และแนวทางการปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อให้แต่ละหน่วยงานมีแผนงานและโครงการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน ททท. ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบ จะต้องมีการประสานงาน เพื่อให้แผนถูกนำไปปฏิบัติได้มากที่สุด ดังนั้น การดำเนินงานตามแผนหลัก จึงควรมีการกำหนดขั้นตอนในการดำเนินงานอย่างเหมาะสม

๑.๔.๑ ขั้นตอนในระดับแผน

(๑) ททท. เสนอแผนหลักให้ ค.ร.ม. อนุมัติในหลักการ เพื่อเป็นกรอบนโยบายให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ

(๒) ให้แต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบรรจุแผนงานและโครงการพัฒนาการท่องเที่ยว

รูปที่ ๗.๓ องค์การในการพัฒนาการท่องเที่ยว

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

ลงในแผนงานของหน่วยงาน และแผนพัฒนาจังหวัดประจำปี ตามขั้นตอนและระยะเวลาในแผนหลัก ทั้งนี้จะต้องมีการประสานงานระหว่างหน่วยงาน (ให้มีการประสานงานผ่านคณะกรรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัด หรืออนุกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวของ กทจ.)

(๓) ททท. ดำเนินการศึกษาความเหมาะสมในการพัฒนาโครงการใหญ่ ๆ ที่ต้องใช้เงินลงทุนสูง หรือต้องดำเนินงานหลาย ๆ ด้านควบคู่กันไป เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการลงทุน (โดยรัฐหรือเอกชน หรือร่วมกัน) ร่างข้อกำหนดการศึกษาความเหมาะสม และส่งไว้ในภาคผนวกที่ ๗.๑

(๔) ให้มีการทบทวนแผนงานและโครงการแผนหลัก (โดย ททท. ร่วมกับสำนักงานจังหวัด) อยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ลำดับความสำคัญของโครงการ ให้สอดคล้องกับการขยายตัวของการท่องเที่ยว และงบประมาณที่มีอยู่

๗.๔.๒ แผนงานและโครงการหลักที่สำคัญในระยะสั้น

การพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะสมุย/สุราษฎร์ธานี ตามที่ได้เสนอไว้ในแผนหลักนี้เป็นแผนสมบูรณ์แบบที่ได้กำหนดแนวทางโครงการที่ควรพัฒนาในระยะ ๑๐ ปีข้างหน้าเป็นอย่างน้อย ดังนั้น โครงการบางโครงการอาจยังไม่มีความจำเป็นในระยะสั้นนี้ หรืออาจต้องรอการทบทวนเมื่อการขยายตัวของการท่องเที่ยวผ่านไปประยะหนึ่งก่อน และบางโครงการอาจเพียงแค่ควบคุมการพัฒนาและปล่อยให้มีการขยายตัวตามธรรมชาติแล้ว จะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญต่อพื้นที่ก็ได้ ดังนั้นในการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ จึงได้กำหนดโครงการออกเป็น ๓ ประเภท คือ โครงการพัฒนาหลัก โครงการอนุรักษ์/ควบคุม และแผนงานโครงการเสริมการพัฒนา ซึ่งในระยะ ๕ ปีแรกของการพัฒนาควรดำเนินงานดังนี้

- (๑) โครงการหลัก
 - (๑.๑) โครงการพัฒนาหาดเฉวง
 - (๑.๒) โครงการพัฒนาหาดละไม
 - (๑.๓) โครงการพัฒนาน้ำตกหน้าเมือง
 - (๑.๔) โครงการพัฒนาน้ำตกหินลาด
 - (๑.๕) โครงการพัฒนาแหลมชุย

- (๑.๖) โครงการพัฒนาบึงขุนทะเล
- (๑.๗) โครงการพัฒนาทุ่งไทรงาม
- (๒) โครงการอนุรักษ์และควบคุม
 - (๒.๑) จัดตั้งอุทยานแห่งชาติ เกาะเตนและบริวาร
 - (๒.๒) จัดตั้งอุทยานแห่งชาติ เกาะเต่า-เกาะนางยวน
 - (๒.๓) การกำหนดแผนและมาตรการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดิน และการปลูกสร้างอาคาร ซายหาดต่าง ๆ
 - (๒.๔) ประกาศ เขตควบคุมอุทยานประวัติศาสตร์วัด เรียงสระ
 - (๒.๕) ประกาศ เขตควบคุมอุทยานประวัติศาสตร์แหลมโพธิ์
- (๓) แผนงานและโครงการ เสริมการพัฒนา
 - (๓.๑) การพัฒนาโครงข่ายถนน
 - (๓.๒) การปรับปรุงท่าเทียบเรือโดยสาร
 - (๓.๓) พัฒนาชุมชนศูนย์กลาง เทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานี
 - (๓.๔) พัฒนาชุมชนศูนย์กลาง บ้านหน้าทอน
 - (๓.๕) แผนงานส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์

ภาคผนวก

ภาคผนวกที่ ๒.๑

ตารางที่ ผ.๒.๑.๑ รายละเอียดของแหล่งท่องเที่ยว จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ชื่อแหล่งท่องเที่ยว	ที่ตั้ง (อำเภอ)	การเดินทางจากอำเภอ (กม.)			ลักษณะทั่วไป	การใช้ที่ดิน	การบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ							
		ถนน	ทางเรือ	เดินเท้า			ที่พัก	ร้านค้า	ร้านอาหาร	ไฟฟ้า	ประปา			
เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขานาเพชร	เมือง	-	-	-	เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า อยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขานาเพชร มีพื้นที่ประมาณ ๑๕,๐๐๐ ไร่ มีพื้นที่ป่าดิบชื้นและป่าชายหาดที่สวยงาม มีสัตว์ป่าและพันธุ์พืชหายากจำนวนมาก มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สวยงาม	ป่าไม้	-	-	-	-	-	-	-	
บึงขุนทะเล	เมือง	๒	-	-	เป็นบึงน้ำจืดขนาดใหญ่ มีพื้นที่ประมาณ ๑,๐๐๐ ไร่ มีพันธุ์สัตว์น้ำและพันธุ์พืชหายากจำนวนมาก มีพื้นที่ป่าดิบชื้นและป่าชายหาดที่สวยงาม	สวน, ที่กรัง	-	-	-	-	-	-	-	-
ปากน้ำตาปี	เมือง	-	-	-	ปากน้ำตาปีเป็นชุมชนโบราณที่มีอายุเก่าแก่มาก มีพื้นที่ป่าดิบชื้นและป่าชายหาดที่สวยงาม	ร้านอาหาร, ท่าเรือ	-	-	-	-	-	๘	-	บ่อน้ำ
เกาะลันตา	เมือง	-	๐.๒๐	-	เป็นเกาะเล็ก ๆ อยู่กลางลำน้ำตาปี มีพื้นที่ป่าดิบชื้นและป่าชายหาดที่สวยงาม	ที่อยู่อาศัย, ร้านอาหาร, ป่าโกงกาง	๑	-	-	-	-	-	-	-
บ่อน้ำทิพย์พระสมุทรคง	กาญจนดิษฐ์	๒	-	-	บ่อน้ำทิพย์พระสมุทรคงเป็นบ่อน้ำจืดขนาดใหญ่ มีพื้นที่ป่าดิบชื้นและป่าชายหาดที่สวยงาม	สวนยาง	-	-	-	-	-	-	-	-
บ่อน้ำร้อนท่าสะทอน	พุนดิน	๔	-	-	บ่อน้ำร้อนท่าสะทอนเป็นบ่อน้ำร้อนขนาดใหญ่ มีพื้นที่ป่าดิบชื้นและป่าชายหาดที่สวยงาม	ป่าไม้, สวนยาง	-	-	-	-	-	-	-	-
บ่อน้ำแร่บ้านกรูด	กาญจนดิษฐ์	๖	-	-	บ่อน้ำแร่บ้านกรูดเป็นบ่อน้ำแร่ขนาดใหญ่ มีพื้นที่ป่าดิบชื้นและป่าชายหาดที่สวยงาม	ป่าไม้, สวนยาง	-	-	-	-	-	-	-	-
แหลมชู	ไชยา	๖	๑๐	-	แหลมชูเป็นแหลมขนาดใหญ่ มีพื้นที่ป่าดิบชื้นและป่าชายหาดที่สวยงาม	ป่าไม้, สวนยาง	-	-	-	-	-	-	-	-
แหลมโพธิ์	ไชยา	๖	๑	-	แหลมโพธิ์เป็นแหลมขนาดใหญ่ มีพื้นที่ป่าดิบชื้นและป่าชายหาดที่สวยงาม	ป่าไม้, สวนยาง	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ ผ.๒.๑.๑.๑ (ต่อ)

ชื่อแหล่งท่องเที่ยว	ที่ตั้ง (อำเภอ)	การเดินทางจากอำเภอ (กม.)				การบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ	ที่พัก	ร้านอาหาร	ร้านค้า	ไฟฟ้า	ประปา
		ถนน	ทางเรือ	ทางรถไฟ	เดินเท้า						
เขาน้ำร้อน	ไชยา	๑	-	-	-	บ่อน้ำร้อนธรรมชาติ อุณหภูมิสูงตลอดวัน เขามีเจดีย์ประเวศมณฑลอยู่สูงชันด้วย มีเทวรูปศิลา มีเศษอิฐ เชื่อว่าบ่อน้ำร้อนนี้อาจเป็นที่อาบน้ำศักดิ์สิทธิ์ของชาวเมืองสมัยนั้น	-	-	มี	-	
ทุ่งไทรงาม	ไชยา	๑	-	-	-	สภาพพื้นที่มีต้นไทรขึ้นอยู่ตามธรรมชาติ เขียวครึ้มและแต่ละต้นมีอายุสูงมาก มีเนื้อไม้ประมาณเกือบ ๑๐ ไร่	-	-	มี	-	
เขาน้ำร้อน	ท่าฉาง	๑	-	-	-	เขาน้ำร้อนบนเขาเล็ก ๆ สถานที่มีบรรยากาศร่มรื่น สามารถมองเห็นทั่วทิศชายทะเลที่สวยงาม	-	-	-	-	
วังหิน	ดอนสัก	-	-	-	-	เป็นสถานที่ตากอากาศของเอกชน ชายหาดเป็นหินและกรวดสีดำ บริเวณหาดมีรูปปั้นพระอิริยาบถและนางเงือก	•	-	-	-	
เกาะนกเกาะ-รังกัน	ดอนสัก	-	๑๐	-	-	เป็นเกาะ ๒ เกาะ อยู่ห่างกันประมาณ ๓ กม. เกาะนกเกาะเป็นเกาะใหญ่ มีขนาดประมาณ ๓ กม.๒ ส่วนใหญ่เป็นภูเขา มีหินที่วางอยู่ข้างบ่อเวียงชายทะเล ชายหาดรอบเกาะมีทั้งหาดหิน หาดทราย และปะการัง ส่วนเกาะรังกันเป็นเกาะขนาดเล็ก มีเนื้อที่ ๑๒๐ ไร่ บริเวณด้านทิศเหนือของเกาะมีหาดทรายที่สวยงามมาก	-	-	-	-	
น้ำตกกลางทอง	ดอนสัก	๑๕	-	-	๑	เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ตกจากหน้าผาสูงถึง ๗ ชั้น แต่ในปัจจุบันมีน้ำน้อย บริเวณที่น้ำตกไปรวมกันบนยอดเขาเป็นลานกว้าง มีสวนสัตว์ป่า	-	-	-	-	
น้ำตกสิริภาวดี (น้ำตกบ้านโนน)	ดอนสัก	๒๐	-	-	-	เป็นลำธารน้ำตกขนาดใหญ่ ไหลลดหลั่นลงมาเป็นชั้น ๆ โดยมีต้นใหญ่อยู่ข้างต้นธาร มีแอ่งน้ำตื้น ๆ หลายแอ่ง ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถเล่นน้ำได้ บริเวณโดยรอบเป็นป่าไม้ร่มรื่น และได้รับการพัฒนาไปบ้างพอสมควร มีการทำทางเดินและที่นั่งอยู่ริมลำธารไม่ไกลจากลำธาร และโดยที่อยู่ติดถนนสายสุราษฎร์-สิชล จึงเหมาะที่จะเป็นจุดแวะพักผ่อนของผู้เดินทางผ่าน	-	แหล่งลอย	-	แหล่งลอย	

ตารางที่ ผ.บ.จ.๑ (ต่อ)

ชื่อแหล่งท่องเที่ยว	ที่ตั้ง (อำเภอ)	การเดินทางจากอำเภอ (กม.)				ลักษณะทั่วไป	การใช้ที่ดิน	การบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ			
		ถนน	ทางเรือ	เดินเท้า	ที่พัก			ร้านอาหาร	ร้านค้า	ไฟฟ้า	อื่นๆ
หาดหน้าทอน	เกาะสมุย	-	-	-	หาดหน้าทอนมีความยาว ๓ กม. หาดทรายขาวละเอียด น้ำทะเลใส และมีโขดหินและสิ่งแปลกประหลาดอยู่ตามแนวหาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณหน้าเรือซึ่งอยู่กลางอ่าว และเป็นที่ตั้งของที่ทำการอำเภอและชุมชน ซึ่งใหญ่ที่สุดของเกาะสมุย บริเวณนี้เป็นศูนย์กลางของการท่องเที่ยวเกาะสมุย	ที่ทำการอำเภอ, ชุมชน	มาก	มาก	มี	มี	มี
อ่าวกาฬ		๔	-	-	เป็นอ่าวขนาดเล็ก ชายหาดเป็นหินและปูซากปะการังเต็มแนวชายหาด บริเวณปลายอ่าวด้านทิศเหนือ มีถ้ำขนาดเล็ก กว้างทิศโดยรอบของอ่าวสวยงาม	สวนมะพร้าว, ที่อยู่อาศัย	-	-	-	-	-
หาดท้องยาง	เกาะสมุย	๗	-	-	ชายหาดยาว ๑.๔ กม. ลักษณะหาดโค้งเล็กน้อย หาดทรายละเอียดและละเอียด น้ำทะเลใสและดีมีนักท่องเที่ยวนิยม ปลายอ่าวด้านทิศเหนือเป็นที่ตั้งของฐานบินขนาดใหญ่ของกองทัพเรือ ปลายอ่าวด้านทิศใต้ เป็นภูเขาเล็ก ๆ มีถ้ำและหินรูปร่างต่าง ๆ	สวนมะพร้าว, ที่อยู่อาศัย, บังกาโล	๓	๒	-	-	-
หาดละไม	เกาะสมุย	๑๔	-	-	ชายหาดลักษณะโค้งมาก ยาวประมาณ ๔ กม. บริเวณทิศเหนือจรดแหลมพันปี บริเวณทิศใต้จรดแหลมละไม มีเขาคันลูกเล็ก ๆ เรียกว่าหินคางคกยื่นยาว ซึ่งเป็นที่นั่งท่องเที่ยวชมธรรมชาติที่สวยงาม ชายหาดมีความลาดชันสูง มีหินตามแนวชายหาดเป็นระยะ หาดทรายขาว น้ำทะเลใสสะอาด นับว่าเป็นหาดที่สวยงามที่สุดแห่งหนึ่งของเกาะสมุย	สวนมะพร้าว, ที่อยู่อาศัย, บังกาโล, ร้านค้า	มาก	มาก	-	-	-
หาดท้องตะเข้บน	เกาะสมุย	๒๓	-	-	ชายหาดโค้งขนาดใหญ่ มีร้านอาหารให้บริการแก่นักท่องเที่ยวหลายบ้าน และเป็นจุดที่นักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมมาชมประเพณีอาหารกลางวันมากที่สุด	สวนมะพร้าว, ร้านอาหารที่สัก เรือขนาดใหญ่	๔	-	-	-	-
หาดเจง	เกาะสมุย	๒๒	-	-	หาดเจงเป็นหาดที่ยาวที่สุดของเกาะสมุย มีความยาวประมาณ ๔ กม. แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ หาดเจงน้อย ยาวประมาณ ๑.๕ กม. และหาดเจงใหญ่ ยาวประมาณ ๓.๕ กม. ชายหาดทั้งสองกว้าง หาดทรายขาวละเอียดและสะอาด น้ำทะเลใสและดี เหมาะแก่การว่ายน้ำและเล่นกีฬาทางน้ำต่าง ๆ บริเวณตอนเหนือของหาดมีเกาะเล็กชื่อเกาะมีดหลัง มีปะการังที่สวยงาม นับเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญสูงสุดที่สุดของเกาะสมุย	สวนมะพร้าว, ที่อยู่อาศัย, บังกาโล, ร้านอาหาร	มาก	มาก	-	-	-

ตารางที่ ผ.๒.๑.๑ (ต่อ)

ชื่อแหล่งท่องเที่ยว	ที่ตั้ง (อำเภอ)	การเดินทางจากอำเภอ (กม.)				ลักษณะทั่วไป	การใช้ที่ดิน	การบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ				
		ถนน	ทางเรือ	เดินเท้า	ที่พัก			ร้านอาหาร	ร้านค้า	ไฟฟ้า	ประปา	
หาดเชิงมน	เกาะสมุย	๒๒	-	-	ชายหาดขนาดใหญ่ มีความโค้งมาก หาดทรายขาวสะอาด น้ำทะเลใส มีตัวหินสวยงามมาก	สวนมะพร้าว	-	-	-	-	-	-
อ่าวบางรัก	เกาะสมุย	-	-	-	น้ำใสและลึกพอสมควร มีต้นคอนกรีตขนาดใหญ่ ชายหาดทอด	สวนมะพร้าว, ชิงกาโลว	๓	-	-	-	-	บ่อน้ำ
หาดแม่รำ	เกาะสมุย	๑๓	-	-	เป็นชายหาดที่มีความยาว ๕.๕ กม. ด้านตะวันออกจรดแหลมทราย ด้านตะวันตกจรดหาดหิน-พระลาน บริเวณแหลมทรายสามารถมองเห็นพระอาทิตย์ขึ้นและตก เป็นจุดหนึ่งที่มีตัวหินสวยงามมาก ทรายขาวสะอาดหยาบเหลือง น้ำทะเลใสเขียว ท้องน้ำมีความลึกชันสูง และมีโขดหินอยู่ประปราย	สวนมะพร้าว, ชิงกาโลว	๓	มาก	-	-	-	-
น้ำตกหินลาด	เกาะสมุย	๓.๕	-	-	เป็นลำธารน้ำตกขนาดเล็กไหลลัดเลาะไปตามแก่งหิน ๒ แห่งธารน้ำตกเป็นป่าดิบ ปรรายกาศร่มรื่นเย็นสบาย และมีทางเดินขึ้นไปถึงยอดเขาซึ่งเป็นต้นน้ำ	ป่าสงวน	-	-	-	-	-	-
น้ำตกลาดควน	เกาะสมุย	-	-	-	น้ำตกเล็ก ๆ มีลักษณะเป็นร่องน้ำและโขดหินบริเวณหน้าไม่มาก	ป่า, สวนมะพร้าว	-	-	-	-	-	-
เขาป้อม (เขาเจดีย์)	เกาะสมุย	๓	-	๔	เป็นยอดเขาสูงที่สุดของเกาะสมุย จากยอดเขามองเห็นตัวหินที่สวยงามของชายทะเลด้านตะวันตกของเกาะสมุย บรรยากาศโดยทั่วไปมีร่ม	สวนยาง, สถานีเรือสร้างสถานีเรือตำรวจท้องฟ้าอากาศ	-	-	-	-	-	-
น้ำตกหน้าเมือง	เกาะสมุย	๑๑.๕	-	-	เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ ตกจากหน้าผาสูงประมาณ ๑๕ ม. ด้านล่างเป็นแอ่งน้ำขนาดใหญ่ มีเกาะหินน้อยใหญ่กลางแอ่ง น้ำตกแห่งนี้มีการกั้นน้ำบางส่วนเพื่อใช้ในการทำน้ำและประปา ในท้องที่ตำบลหน้าเมือง จึงทำให้น้ำที่ตกลงจากหน้าผานี้ไม่มากนัก	ป่าสงวน, สวนผลไม้	-	-	-	-	-	-
เกาะเต่า - เกาะมีตลุม	เกาะสมุย	-	๓	-	เป็นเกาะขนาดใหญ่ ๒ เกาะ เกาะเต่าใหญ่กว่าเกาะมีตลุม ท้องทะเลรอบเกาะทั้ง ๒ มีปะการังอยู่อย่างอุดมสมบูรณ์ และสวยงามมาก แหล่งท่องเที่ยวของบริเวณเกาะสมุย นอกจากนี้บนเกาะทั้ง ๒ ยังมีหาดทรายและหาดหินที่สวยงามมากอีกด้วย	สวนมะพร้าว, ที่อยู่อาศัย	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ ผ.๒.๑.๑ (ต่อ)

ชื่อแหล่งท่องเที่ยว	ที่ตั้ง (อำเภอ)	การเดินทางจากอำเภอ (กม.)				การใช้ที่ดิน	การบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ							
		ถนนดี	ถนนไม่ดี	ทางเรือ	เดินเท้า		ที่พัก	ร้านอาหาร	ร้านค้า	ไฟฟ้า	ประปา			
หมู่เกาะอ่างทอง	เกาะสมุย	-	-	๒๐	-	ป่าสงวน, ที่ทำการและบ้านพักนักท่องเที่ยวของกรมป่าไม้	-	-	-	-	-	-	-	-
อ่าวท้องศาลา/นวก	เกาะพะงัน	๑.๕	-	-	-	ชายหาดตรง ยาวประมาณ ๑.๕ กม. หาดทรายปนเลนเล็กน้อย ทางฝั่งประมาณ ๑๐๐ ม. มีแนวปะการังอยู่ทั่วไป	ที่อยู่อาศัย, อังคาโลว์, สวมมะพร้าว	-	-	-	-	-	-	-
เกาะแคโน	เกาะพะงัน	-	-	-	-	เป็นเกาะหินขนาดใหญ่ หาดทรายขาวสะอาด ลักษณะทลนแหลมยื่นออกมาในทะเล	ที่กร้าง	-	-	-	-	-	-	-
อ่าวบ้านโศ	เกาะพะงัน	-	๕.๕	-	-	เป็นชายหาดคดโค้งจากอ่าวข้างศาลา ลักษณะต่าง ๆ เช่นเดียวกับอ่าวท้องศาลา	ที่อยู่อาศัย, สวมมะพร้าว, อังคาโลว์	-	-	-	-	-	-	-
อ่าวหาดรีน	เกาะพะงัน	(๑.๕)	๕.๕	(๑๐)	(๑)	เป็นอ่าวโค้งวงกลม ชายหาดสวยงามมากที่สุดแห่งหนึ่งของเกาะพะงัน ทรายขาวสะอาด และละเอียดมาก มีทะเลใส ความลาดชันของน้ำปานกลาง บรรยากาศเงียบสงบ	สวมมะพร้าว, โรงเรียน, ที่อยู่อาศัย, อังคาโลว์	-	-	-	-	-	-	-
อ่าวหาดชุม	เกาะพะงัน	-	-	-	-	เป็นหาดทรายขาวสะอาด ยาวประมาณ ๓๐๐ ม. น้ำสีทอมนครวร์ สภาพที่ดูดีโดยทั่วไปเป็นส่วนมะพร้าว มีบ้านพักอาศัย ๒-๓ หลัง	สวมมะพร้าว, ที่อยู่อาศัย	-	-	-	-	-	-	บ่อน้ำ
อ่าวหาดเทียน	เกาะพะงัน	-	๕.๕	-	-	เป็นหาดทรายไม่สวยงาม ยาวประมาณ ๑๐๐-๒๐๐ เมตร มีน้ำใสสะอาด ลึก แต่สามารถเล่นน้ำได้ สภาพโดยทั่วไปเป็นส่วนมะพร้าว มีบ้านพักอาศัย ๒-๓ หลัง	สวมมะพร้าว, ที่อยู่อาศัย, เขา	-	-	-	-	-	-	บ่อน้ำ
หาดแหลมทวนน้ำ	เกาะพะงัน	-	๕.๕	๓.๕	๕	หาดทรายขนาดใหญ่ ยาวประมาณ ๑๐๐ เมตร หาดทรายเหลืองขาว มีทะเลสีใส บรรยากาศสงบเงียบ	สวมมะพร้าว	-	-	-	-	-	-	-
อ่าวหาดบาง	เกาะพะงัน	-	-	-	-	อ่าวเล็ก ๆ มีหาดทรายน้อย แต่มีน้ำใสสะอาด	ป่า, สนามหญ้า	-	-	-	-	-	-	-
น้ำตกธารประพาส	เกาะพะงัน	-	-	-	-	สภาพโดยทั่วไปเป็นส่วนมะพร้าว บริเวณน้ำตกมีไม่มากนัก ในฤดูร้อนจะแห้ง สภาพน้ำสะอาดพอสมควร ต้นไม้เป็นกรวดหิน	สวมมะพร้าว, เขา,	-	-	-	-	-	-	บ่อน้ำ

ตารางที่ ผ.๒.๑.๑.๑ (ต่อ)

ชื่อแหล่งท่องเที่ยว	ที่ตั้ง (อำเภอ)	การเดินทางจากอำเภอ (กม.)				ลักษณะทั่วไป	การใช้ที่ดิน	การบริหารและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ							
		ถนนดี	ถนนไม่ดี	ทางเรือ	เดินเท้า			ที่พัก	ร้านอาหาร	ร้านค้า	ไฟฟ้า	ประปา			
น้ำตกธารเอ็ดจ์	เกาะพะงัน	-	๔.๔	๔	๔	เป็นลำธารน้ำตกขนาดกลาง ไหลลัดเลาะมาตามโขดหินลงสู่ทะเล บริเวณหาดธารเอ็ดจ์ ซึ่งมีกรวดสีขาวสะอาดอยู่มาก น้ำตกแห่งนี้ ๖.๕, ๖.๗ และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวองค์ปัจจุบัน เคยเสด็จประพาส	สวนผลไม้, ที่อยู่อาศัย, แหล่งน้ำจืดของเรือประมงต่าง ๆ	-	-	-	-	-	-	-	
อำเภาทกรวด	เกาะพะงัน					เป็นหาดทรายกรวดเล็ก ๆ ครอบคลุมโขดหินยาวประมาณ ๓-๔ เมตร น้ำใสสะอาดแต่ลึกมาก	ป่าไม้, สวนมะพร้าว	-	-	-	-	-	-	-	
หาดท้องดาบัน	เกาะพะงัน	-	๔.๔	๑๓	๔	เป็นอ่าวขนาดเล็ก ๒ อ่าว ชายหาดขาวสะอาด น้ำทะเลใส และมีทิวทัศน์สวยงามมาก บางส่วนของอ่าวมีปะการัง	สวนมะพร้าว, ที่อยู่อาศัย	-	-	-	-	-	-	-	
อำเภาทควด	เกาะพะงัน					เป็นสวนมะพร้าว มีทิวเขาสูงด้านหลัง หาดทรายมีลักษณะโค้งเป็นครึ่งวงกลม ภูเขายาวประมาณ ๒๐๐-๓๐๐ เมตร แต่ทรายไม่ขาวมากนัก น้ำใสปานกลาง มีทิวน้ำไหลออกสู่ทะเลจากเขา	สวนมะพร้าว, เดินเขา, ที่อยู่อาศัย	-	-	-	-	-	-	มี	
อ่าวแม่หาด	เกาะพะงัน					เป็นหาดทรายปนกรวด มีซากปะการังมาก หาดถูกแบ่งเป็น ๓ หาด โดยโขดหินและสันทรายในช่วงทิวทัศน์ยังไปถึงเกาะมา ยาวประมาณ ๒๐๐ เมตร มีพื้นที่ราบหลังหาดมาก บริเวณด้านแหลมหัว น้ำใสสะอาด สวยบริเวณด้านเขามะพร้าวและปะการัง ตามเกาะมา ผู้ชอบค้างคืน	ป่า, สวนมะพร้าว,	-	-	-	-	-	-	บ่อน้ำ	
อำเภาทงสัด	เกาะพะงัน					เป็นสวนมะพร้าว เป็นหาดเว้าโค้ง และน้ำไม่ลึก	สวนมะพร้าว, ที่อยู่อาศัย	-	-	-	-	-	-	-	-
อำเภศรีอู๋	เกาะพะงัน					มีบ้านพักอาศัยอยู่บริเวณทางด้านใต้ของหาด ลักษณะของหาดเป็นที่ราบ มีความยาวประมาณ ๑ กม. เป็นหาดทรายกรวด น้ำใสสะอาดพอสมควร ขึ้นตอนเป็นก้อนหินเล็ก ๆ ปะการังเป็นอ่าวที่เงียบ และคลื่นลมแรง	สวนมะพร้าว, ที่อยู่อาศัย	-	-	-	-	-	-	-	มี
อ่าววัดตม	เกาะพะงัน	-	๖	-	-	ชายหาดเป็นทรายขาวละเอียดไม่เลนเล็กน้อย รูปร่างชายหาดค่อนข้างตรง	หมู่บ้านประมง, สวนมะพร้าว	-	-	-	-	-	-	-	
วนอุทยานน้ำตกเขาแขง	เกาะพะงัน	-	๑๐	-	-	เป็นลำธารน้ำตกขนาดเล็ก มีน้ำตลอดปี บริเวณน้ำตกได้รับการปรับปรุงให้เหมาะสมต่อการพักผ่อนรอบ ๆ บริเวณเป็นป่าที่อุดมสมบูรณ์ที่สุดของเกาะพะงัน มีต้นจันที่สวยงามต่าง ๆ อยู่มาก	ที่ป่าสงวนของกรมป่าไม้	-	-	-	-	-	-	-	

ตารางที่ ผ.๒.๑.๑ (ต่อ)

ชื่อแหล่งท่องเที่ยว	ที่ตั้ง (อำเภอ)	การเดินทางจากอำเภอ (กม.)				ลักษณะทั่วไป	การใช้ที่ดิน	การบริหารและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ					
		ถนน ไม่ตัด	ทางเรือ	เดินเท้า	รถ			ที่พัก	ร้านอาหาร	ร้านค้า	ไฟฟ้า	ประปา	
เกาะเต่า/เกาะนางยวน	เกาะพะงัน					สภาพโดยทั่วไปเป็นส่วนมะพร้าว มีลักษณะคล้ายภูเขาเตี้ย ๆ รอบ ๆ เกาะเต่าพื้นที่ส่วนใหญ่มีป่าชายหาดและน้ำใสมากสามารถเห็นปะการังที่อยู่ลึกถึง ๓-๔ เมตร โดยข้างชายหาด แต่ในช่วงฤดูร้อน คลื่นจะสูงใหญ่มาก ส่วนเกาะนางยวนเป็นเกาะเล็ก ๆ มีอยู่ ๓ เกาะเรียงรายเป็น ๓ แถว เชื่อมต่อกันโดยหาดทรายธรรมชาติ เมื่อช่วงน้ำลงสามารถเดินข้ามไปมาได้สะดวก มีปะการังใต้ทะเลมากมาย	สวนมะพร้าว, ภูเขา, หินย้อย, ป่า	๒	๓	๒	-	-	บ่อน้ำ
เขาโครศรี	นาสาร	๒.๔	-	-	-	สวนสาธารณะที่ใกล้เมืองที่สุด มีลักษณะเป็นเขาสูงชัน มีน้ำมีถ้ำเล็ก ๆ รอบบริเวณปลูกไม้ดอกไม้ประดับไว้สวยงาม	เขา, ป่า, สวนเงาะ	-	-	-	-	-	-
บ่อน้ำร้อน	นาสาร	๓	-	-	-	บ่อน้ำร้อนธรรมชาติ รอบ ๆ เป็นเหมือนสวนรุกขชาติ กว้างราว ๑๕ ไร่	ป่า	-	-	-	-	-	-
สระบางสวรรค์	พระแสง	๓๓	-	-	-	บ่อน้ำพุจากใต้ดิน เย็นและใส รอบ ๆ บริเวณมีต้นไม้ร่มรื่น ซึ่งถือกันว่าเป็นบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์	คลองป่า	-	-	-	-	-	-
แก่งโตน	พระแสง	๒๔	-	-	-	แก่งหินธรรมชาติ อยู่กลางคลองโตน ในฤดูน้ำหลาก มีทิวทัศน์ที่สวยงาม	เขา, ถ้ำ	-	-	-	-	-	-
ถ้ำพอม	พระแสง	๓๓	-	-	-	ถ้ำลึกมาก ถ้ำแรกมีกลุ่มหินคล้ายถ้ำหินงอกหินย้อยตามผนังถ้ำ	ป่าละเมาะสลัดพุ่มหญ้า, น้ำท่วม	-	-	-	-	-	-
วนอุทยานนกน้ำบ้านทุ่งทอง	เคียนซา	-	๔	-	-	เขตคุ้มครองสัตว์ป่าของกรมป่าไม้ เนื้อที่เกือบ ๒ หมื่นไร่ ป่าละเมาะสลัดพุ่มหญ้า มีทิวทัศน์ที่สวยงามเป็นยิ่งใหญ่มาก เป็นแหล่งอาศัยของนกนานาชนิด เช่น นกกระสา นกเข็มน้ำ นกแก้ว ฯลฯ ประมาณ ๕๐ ชนิด	ป่า	-	-	-	-	-	-
บ่อน้ำร้อนเขาตอก	เคียนซา	-	-	-	-	บ่อน้ำร้อนพุร้อนตามชายใต้แม่น้ำไม่เย็นเกินเขา และอยู่ริมแม่น้ำ ซึ่งจุดท่องเที่ยว มีที่จอดรถที่อำนวยความสะดวกไว้เป็นแหล่งท่องเที่ยว	ป่า	-	-	-	-	-	-
แก่งหัวน้ำใหญ่	ทุ่งอำเภอ บ้านนาเค็ม	-	-	-	-	แก่งน้ำขนาดใหญ่ กว้างประมาณ ๕๐ ไร่เศษ มีระดับน้ำในฤดูแล้งไม่ต่ำกว่า ๖ เมตร รอบ ๆ บริเวณร่มรื่นสวยงาม	ป่า	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ ผ.๒.๑.๑ (ต่อ)

ชื่อแหล่งท่องเที่ยว	ที่ตั้ง (อำเภอ)	การเดินทางจากอำเภอ (กม.)				ลักษณะทั่วไป	การใช้ที่ดิน	การบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ			
		ถนน ไม่ดี	ทางเรือ	เดินเท้า	ที่พัก			ร้านอาหาร	ร้านค้า	ไฟฟ้า	ประปา
บ่อน้ำร้อนศรีรัฐนิคม น้ำตกแก้วศรีรัฐนิคม	ศรีรัฐนิคม ศรีรัฐนิคม	๑๗ -	- -	- -	บ่อน้ำร้อนธรรมชาติคู่ขนานตลอดปี มีตาน้ำไหลออกถึงขนาดถึง ๔ ชั้น แต่ละชั้น สูง ๑๔ เมตร กว้างประมาณ ๑๐ เมตร สวนของน้ำตกยาว ๒ กม.	ป่า	- -	- -	- -	- -	- -

ตารางที่ ผ.๒.๑.๑ (ต่อ)

ชื่อแหล่งท่องเที่ยว	ที่ตั้ง (อำเภอ)	การเดินทางจากอำเภอ (กม.)				การใช้ที่ดิน	การบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ						
		ถนน	ทางเรือ	เดินเท้า	ที่พัก		ร้านอาหาร	ร้านค้า	ไฟฟ้า	ประปา			
วัดเขาศรีวิชัย	พุนดิน	-	-	-	-	วัด	-	-	-	-	-	-	-
วัดถ้ำคูหา	กาญจนบุรี	๑.๕	-	-	-	วัด, หมู่บ้าน, อุเขา	-	-	มี	-	-	-	-
วัดพระบรมธาตุไชยา	ไชยา	๑	-	-	-	วัด, ศิลาจารึก	-	-	มี	-	รถเข็น	-	มี
ศิลาจารึกสถานแห่งชาติไชยา	ไชยา	๑	-	-	-	วัด, ศิลาจารึก	-	-	-	-	-	-	มี
วัดคลอง	ไชยา	๑	-	-	-	หมู่บ้าน, โรงเรียน	-	-	-	-	-	-	-
วัดแก้ว	ไชยา	๑	-	-	-	วัด, หมู่บ้าน	-	-	-	-	-	-	-
สวนโมกขพลาราม (วัดจวนน้ำไหล)	ไชยา	๒	-	-	-	วัด, ป่า, สวนยางเก่า	-	-	-	-	-	-	มี

ตารางที่ ผ.๒.๑.๑ (ต่อ)

ชื่อแหล่งท่องเที่ยว	ที่ตั้ง (อำเภอ)	การเดินทางจากอำเภอ (กม.)				ลักษณะทั่วไป	การใช้ที่ดิน	การบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ				
		ถนน	ทางเรือ	เดินเท้า	ที่พัก			ร้านอาหาร	ร้านค้า	ไฟฟ้า	ประปา	
วัดสมุทนิมิตร	ไชยา	-	-	-	วัดได้รับการบูรณะประมาณปี พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยเจ้าพระยาพระคลัง ให้อายุงาน รูปทรงแบบรัตนโกสินทร์ ปัจจุบันเหลือโครงมาก ตามตำนานบอกเชื่อกันแพร่กว่า มีอาสนะที่ประทับของรัชกาลที่ ๔ ใช้เมื่อเวลาประชุมข้าราชการที่พรหมวิหาร	วัด	-	-	-	มี	บ่อน้ำ	
วัดโพธาราม	ไชยา	-	-	-	วัดเก่าแก่ สร้างในสมัยพระเจ้าตากสินมหาราช สถานที่มีต้นโพธิ์โบราณ และเคยเป็นที่ตั้งของวัดราชพรหมณี เก็บเพ็ชรเม็ดน้อยศรีชัย ซึ่งทรงมีพระทรวงที่สวมขลุ่ยแบบรัตนโกสินทร์ ลวดลายหน้าซีกประติมากรรมเครื่องสังคโลก อาคารต่าง ๆ โดยรอบมีลักษณะเป็นทรงไทย สวยงามแต่ทรุดโทรม	วัด	-	-	-	-	-	
วัดจำปา					สันนิษฐานว่าคงสร้างสมัยศรีวิชัย มีซากเจดีย์เก่าแก่ มีฐานกว้าง ๖ เมตร มีเจดีย์เล็ก ๆ ล้อมรอบ เป็นเจดีย์ทรงช่อฟ้าฉัตร สมัยสุโขทัย มีลวดลายสวยงามมาก โดยเฉพาะลายปูนปั้น ปัจจุบันยังเหลือให้เห็น ๒ องค์ และยังมีวิหารเก่าแก่เป็นสถาปัตยกรรม สมัยอยุธยาตอนปลาย เสาและท่อนางัว เป็นไม้แกะสลัก เรียกว่า "วิหารหลวง" เป็นลายไม้รูปพระโศภิตีศวร เทียบกับภาพขอมาร กำลังบูรณะ	วัด	-	-	-	-	-	บ่อน้ำ
วัดเขาสวรรคประติมากรรม	คอนสัก	*	-	-	เป็นวัดอยู่บนยอดเขาขนาดย่อม มีพระภิกษุซึ่งเป็นที่เคารพนับถือของคนในภาคใต้ ถิ่นของจากยอดเขาในบริเวณวัด จะเห็นตัวพิศมขยา-ทะเลแห่งหนึ่งของเขตคอนสัก ซึ่งสวยงามมาก	วัด	-	-	-	มี	บ่อน้ำ	
วัดศิลาขลุ่ย (วัดราชธรรมาราม)	เกาะสมุย	๑๖.๒	-	-	เป็นวัดเก่าแก่ สร้างมาประมาณ ๑๐๐ ปีเศษ มีเจดีย์เก่าสร้างมาประมาณ ๕๐ ปี โดยสร้างครอบลงบนหินก้อนหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า หินขลุ่ย สลักภาพในวัดได้รับการปรับปรุงพัฒนาเพื่อรับนักท่องเที่ยว มีพื้นที่ให้นักท่องเที่ยวเช่าหรือพระภิกษุได้ใช้เป็นที่พัก ๓ ห้อง	วัด	-	-	-	-	-	

ตารางที่ ผ.๒.๑.๑ (ต่อ)

ชื่อแหล่งท่องเที่ยว	ที่ตั้ง (อำเภอ)	การเดินทางจากอำเภอ (กม.)			ลักษณะทั่วไป	การใช้ที่ดิน	การบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ			
		ถนน	ทางเรือ	เดินเท้า			ที่พัก	ร้านอาหาร	ร้านค้า	ไฟฟ้า
สำนักสงฆ์พระใหญ่ เกาะปาน	เกาะสมุย	-	-	-	เป็นสำนักสงฆ์ ตั้งอยู่บนเกาะขนาดเล็กชื่อ เกาะปาน กลางเกาะมีพระพุทธรูปขนาดใหญ่ มาก สามารถมองเห็นโค้งจากทะเลไกล รอบเกาะมีภูมิ และศาลาถ้ำสร้างเรียงราย เป็นระเบียบ ปัจจุบันมีถนนเชื่อมต่อกับเกาะปาน กับเกาะสมุย ซึ่งเกิดจากการถมทะเลอยู่ ๒ สายด้วยกัน	วัด	•	-	-	-
วัดหน้าพระลาน	เกาะสมุย	๑๑	-	-	เป็นวัดเก่าแก่แห่งหนึ่ง อยู่ริมชายทะเลทาง ด้านทิศเหนือของเกาะสมุย มีลานวัดยื่นออกไป ในทะเล เป็นที่รวมชาวต่างชาติมาก บริเวณ ปลายลานวัดมีทะเล ใต้จัดสร้างศาลาสำหรับ นักท่องเที่ยวได้พักผ่อน	วัด	-	-	-	-
วัดพระพุทธรูปท่า- จำลองเขาไฉย	เกาะสมุย	๑๘	-	-	เป็นสำนักสงฆ์ ตั้งอยู่บนเขา บนยอดเขาซึ่งสูง จากระดับน้ำทะเล ๑๖๕ ม. มีเขตประชิด ฐานรอยพระพุทธรูปจำลอง ๔ รอย รอบที่ ใหญ่ที่สุดมีขนาดประมาณ ๑.๕ x ๓.๕ ม. และ จากบนยอดเขานี้ จะเห็นเห็นทั่วทั้งเกาะชายทะเล บริเวณอ่าวบางเกาะ และเกาะต่าง ๆ ซึ่งอยู่ ตอนใต้ของเกาะสมุย อีกด้านหนึ่งจะแลเห็น พุน้ำและสวนมะพร้าวบริเวณบนตอนแดง	วัด, ป่า	-	-	-	-
เจดีย์แหลมสอ	เกาะสมุย	๑๔.๕	-	-	เป็นเจดีย์ซึ่งสร้างตามแบบพระบรมธาตุไชยา โดยหลวงพ่อดังเป็นผู้สร้าง องค์เจดีย์ก่อด้วย ไม้เสกทอง สวยงามมาก	วัด, สนามหญ้า	-	-	-	-
พระพุทธรูปเขาหัวจุก	เกาะสมุย	๒๖	-	•	พระพุทธรูปบนยอดเขาเล็ก ๆ กำลังได้รับ การฟื้นฟูโดยศัลยกรรมขึ้นเขา จากยอดเขาของ เห็นตัวที่คนอ่าวแถวใต้ลอด	ป่า	-	-	-	-
วัดสังข์บัว	เกาะสมุย	๒๖	-	-	วัดร้างที่มีสภาพรันทันกับภูมิไม้ต่าง ๆ มีอุโบสถ กุฏิหลายหลัง ด้านข้างมีสระบัว ๓ สระ ปัจจุบัน พระภิกษุจากสมุยมาขอผลาราม ได้ทำโครงการอบรมวิปัสสนาฆราวาสต่างประเทศ ปีละประมาณ ๓ ครั้งทุกปี	ป่า, วัด	-	-	-	บ่อน้ำ

ตารางที่ ผ.๒.๑.๑ (ต่อ)

ชื่อแหล่งท่องเที่ยว	ที่ตั้ง (อำเภอ)	การเดินทางจากอำเภอ (กม.)			การใช้ที่ดิน	การบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ						
		ถนน	ทางเรือ	เดินเท้า		ที่พัก	ร้านอาหาร	ร้านค้า	ไฟฟ้า	ประปา		
วัดเขาค้อ	เกาะพะงัน	-	-	๕	สำนักสงฆ์	-	-	-	-	-	-	-
วัดเจตยีน	คีรีโค				สวนมะพร้าว							บ่อน้ำ
สำนักสงฆ์เขาน้อย (วัดเขาน้อย)	เกาะพะงัน				วัด, สนามโยนหิน							
วัดเวียงสระ	เวียงสระ				ป่า, วัด							
วัดถ้ำสิงขร	ศรีรัฐนิคม	๑๓	-	๗	วัด, อุโมงค์, สวน							

ภาคผนวกที่ ๒.๒

การจัดลำดับความสำคัญของกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว

๑. ปัจจัยในการพิจารณา

(๑.๑) ลักษณะดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว โดยพิจารณาถึงสภาพทรัพยากร ความสำคัญ และสิ่งอำนวยความสะดวกเสริมให้ เป็นสิ่งดึงดูดใจของนักท่องเที่ยว

(๑.๒) ความสนใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว นั้น ๆ โดยจำแนกเป็น ชาวไทยและชาวต่างประเทศ

(๑.๓) ความพร้อมของกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว หมายถึง ความพร้อมในการบริการ หรือ อำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ในการ เข้าไปเที่ยวชมกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนแหล่งท่องเที่ยว ในกลุ่มนั้น ๆ ปัจจัยย่อยที่นำมาพิจารณาคือ

(๑.๓.๑) การคมนาคม เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

(๑.๓.๒) การใช้ที่ดินและสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว

(๑.๓.๓) สิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่ในปัจจุบัน

๒. การให้คะแนนเปรียบเทียบความสำคัญ

การให้คะแนนแบ่งเป็น ๒ ขั้นตอน คือ

(๒.๑) ให้คะแนนกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวตามปัจจัยต่าง ๆ โดยพิจารณาเปรียบเทียบและ ให้คะแนนเป็น ๓ ระดับ คือ ๑ = x, ๒ = xx, ๓ = xxx ในบางกรณีอาจมีคะแนนเป็นศูนย์

(๒.๒) นำคะแนนของกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวตามแต่ละปัจจัยมา เปลี่ยน เป็นคะแนนมาตรฐาน (Standard Scores) ทั้งหมด (ในตารางที่ ผ.๒.๒.๑)

(๒.๓) นำคะแนนมาตรฐานที่ได้ไปหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ระหว่างตัวแปร (ปัจจัย) ต่าง ๆ ซึ่งจะได้ค่าความสัมพันธ์ของแต่ละคู่ ดังแสดง ในตารางที่ ผ.๒.๒.๒

ตารางที่ ๘.๒.๒.๑ คะแนนดิบ (ระดับ) และคะแนนมาตรฐานของกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวตามปัจจัยต่าง ๆ

ชื่อกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว	แหล่งดึงดูดใจ		ความสนใจของนักท่องเที่ยว				ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว					
	คะแนน	♀	ชาวไทย		ชาวต่างประเทศ		การคมนาคม		การใช้ที่ดิน		สิ่งอำนวยความสะดวก	
			คะแนน	♀	คะแนน	♀	คะแนน	♀	คะแนน	♀	คะแนน	♀
กลุ่มแหล่งท่องเที่ยว อำเภอเมืองพุนพินและกาญจนดิษฐ์	X	-๑.๔๑๑	XX	-๐.๑๕๐	X	-๐.๕๐๔	XX	-	XX	-๐.๗๒๔	XXX	๑.๐๕๔
กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอไชยา	XXX	๐.๔๔๗	XXX	๑.๐๕๔	XX	๐.๖๔๒	XXX	๑.๗๒๓	XX	-๐.๗๒๔	XXX	๑.๐๕๔
กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอคอนสาร	XX	-๐.๒๔๒	XX	-๑.๐๕๐	X	-๐.๕๐๔	XX	-	XX	-๐.๗๒๔	XX	-๐.๑๕๐
กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอพนม	XXX	๐.๔๔๗	XX	-๑.๐๕๐	X	-๐.๕๐๔	XX	-	XXX	๑.๒๐๗	X	-๑.๓๕๗
กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอเกาะสมุย	XXX	๐.๔๔๗	XXX	๑.๐๕๔	XXX	๑.๗๗๕	XXX	๑.๗๒๓	XXX	-๐.๗๒๔	XXX	๑.๐๕๔
กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอเกาะพะงัน	XX	-๐.๒๔๒	X	-๑.๓๕๗	XX	๐.๖๔๒	X	-๑.๗๒๓	XX	๑.๒๐๗	XX	-๐.๑๕๐
กลุ่มแหล่งท่องเที่ยว อำเภอเกาะสาหร่าย/เวียงสระ	X	-๑.๔๑๑	X	-๑.๓๕๗	-	-๑.๕๐๑	X	-๑.๗๒๓	XX	-๐.๗๒๔	X	-๑.๓๕๗
หมายเหตุ	\bar{X} = ๒.๒๕๐ $\sum xi$ = ๑๘ S.D. = ๐.๔๔๖	\bar{X} = ๒.๕๒๕ $\sum xi$ = ๑๗ S.D. = ๐.๔๓๕	\bar{X} = ๑.๓๗๕ $\sum xi$ = ๑๑ S.D. = ๐.๔๑๖	\bar{X} = ๒.๐๐๐ $\sum xi$ = ๑๖ S.D. = ๐.๓๕๖	\bar{X} = ๒.๓๗๕ $\sum xi$ = ๑๙ S.D. = ๐.๔๑๔	\bar{X} = ๒.๓๗๕ $\sum xi$ = ๑๙ S.D. = ๐.๔๑๔	\bar{X} = ๒.๓๗๕ $\sum xi$ = ๑๙ S.D. = ๐.๔๑๔	\bar{X} = ๒.๓๗๕ $\sum xi$ = ๑๙ S.D. = ๐.๔๑๔	\bar{X} = ๒.๓๗๕ $\sum xi$ = ๑๙ S.D. = ๐.๔๑๔	\bar{X} = ๒.๓๗๕ $\sum xi$ = ๑๙ S.D. = ๐.๔๑๔	\bar{X} = ๒.๓๗๕ $\sum xi$ = ๑๙ S.D. = ๐.๔๑๔	\bar{X} = ๒.๓๗๕ $\sum xi$ = ๑๙ S.D. = ๐.๔๑๔

สูตรการคำนวณ

$$\bar{x} = \frac{\sum xi}{N}$$

$$\sum xi = x_1 + x_2 + x_3 + \dots + x_n$$

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (xi - \bar{x})^2}{N}}$$

$$s = \frac{xi - \bar{x}}{S.D.}$$

ตารางที่ ผ.๒.๒.๒ ตารางสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่เป็นปัจจัยในการพิจารณา
ลำดับความสำคัญของกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว

	ลักษณะสิ่งดูใจ	ความสนใจของนักท่องเที่ยว		ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว		
		ชาวไทย	ชาวต่างประเทศ	การคมนาคม	การใช้ที่ดิน	สิ่งอำนวยความสะดวก
ลักษณะสิ่งดูใจ	๑	๐.๓๓๔	๐.๓๒๗	๐.๔๐๔	๐.๔๔๖	๐.๐๒๑
	ชาวไทย	๑	๐.๒๔๔	๐.๖๕๖	๐.๐๒๔	๐.๔๔๔
ลักษณะสิ่งดูใจ	๐.๓๓๔	๑	๑	๐.๓๔๓	๐.๐๐๑	๐.๔๔๔
	ชาวต่างประเทศ	๐.๒๔๔	๑	๐.๓๔๓	๐.๐๐๑	๐.๔๔๔
ลักษณะสิ่งดูใจ	๐.๔๐๔	๐.๖๕๖	๐.๓๔๓	๑	๐.๑๓๓	๐.๕๖๒
	การคมนาคม	๐.๖๕๖	๐.๓๔๓	๑	๐.๑๓๓	๐.๕๖๒
ลักษณะสิ่งดูใจ	๐.๔๔๖	๐.๐๒๔	๐.๐๐๑	๐.๑๓๓	๑	๐.๒๐๗
	การใช้ที่ดิน	๐.๐๒๔	๐.๐๐๑	๐.๑๓๓	๑	๐.๒๐๗
ลักษณะสิ่งดูใจ	๐.๐๒๑	๐.๔๔๔	๐.๔๔๔	๐.๕๖๒	๐.๒๐๗	๑
	สิ่งอำนวยความสะดวก	๐.๔๔๔	๐.๔๔๔	๐.๕๖๒	๐.๒๐๗	๑
รวมค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (เป็นค่าน้ำหนัก)	๓.๐๕๒	๒.๗๕๖	๒.๔๔๔	๓.๐๕๓	๒.๓๖๔	๒.๖๓๔
	น้ำหนักน้ำหนักตัว ๒.๓๖๔	๑.๑๔๒	๑.๐๓๔	๑.๒๔๗	๑	๑.๑๑๔

หมายเหตุ หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) $r_{xy} = \frac{N\sum xy - \sum x \sum y}{\sqrt{[N\sum x^2 - (\sum x)^2][N\sum y^2 - (\sum y)^2]}}$ จากตารางที่ ผ.๒.๒.๑

(๒.๔) รวมค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแต่ละปัจจัย ทอนด้วยค่าน้อยที่สุด ผลสุดท้ายจะได้คะแนนที่นำไปใช้ เป็นค่าน้ำหนักของแต่ละปัจจัย เพื่อหาคะแนนที่มีระดับเดียวกันของแต่ละกลุ่ม แหล่งท่องเที่ยวตามตัวแปรต่าง ๆ

(๒.๕) ผลรวมของค่าคะแนนสุดท้าย เป็นคะแนนของกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว ที่สามารถนำมา เปรียบ เทียบระดับความสำคัญได้ (ตารางที่ ผ.๒.๒.๓)

ตารางที่ ผ.๒.๒.๓ การประเมินลำดับความสำคัญของกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กลุ่มแหล่งท่องเที่ยว	ลักษณะสิ่งดูใจ		ความสนใจของนักท่องเที่ยว						ความพร้อมของกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว						คะแนนรวม	ลำดับความสำคัญ
	ระดับ	คะแนน	ชาวไทย		ชาวต่างประเทศ		การคมนาคม		การใช้ที่ดิน		สิ่งอำนวยความสะดวก		คะแนนรวม			
			ระดับ	คะแนน	ระดับ	คะแนน	ระดับ	คะแนน	ระดับ	คะแนน	ระดับ	คะแนน				
กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอเกาะเมือง พื้นที่มและเกาะดอนศิขรี	X	-๑.๕๕๔	XX	-๐.๑๗๗	X	-๐.๕๒๕	XX	-	XX	-๐.๗๒๕	XXX	๑.๑๖๔	XXX	๑.๑๖๔	-๒.๐๐๑	๗
กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอไชยา	XXX	๑.๑๐๗	XXX	๑.๒๓๕	XX	๐.๗๒๕	XXX	๑.๗๐๓	XX	-๐.๗๒๕	XXX	๑.๑๖๔	XXX	๑.๑๖๔	๕.๒๒๒	๒
กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอคอนสัก	XX	-๐.๓๖๕	XX	-๐.๑๗๗	X	-๐.๕๒๕	XX	-	XX	-๐.๗๒๕	XX	-๐.๑๖๗	XX	-๐.๑๖๗	-๑.๕๖๒	๕
กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอพนม	XXX	๑.๑๐๗	XXX	-๐.๑๗๗	X	-๐.๕๒๕	XX	-	XXX	๑.๒๐๗	X	-๑.๕๐๒	XX	-๑.๕๐๒	๐.๒๑๐	๕
กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวเกาะสมุย	XXX	๑.๑๐๗	XXX	๑.๒๓๕	XXX	๑.๕๕๑	XXX	๑.๗๐๓	XX	-๐.๗๒๕	XXX	๑.๑๖๔	XXX	๑.๑๖๔	๖.๓๓๕	๑
กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวหมู่เกาะอ่างทอง	XXX	๑.๑๐๗	X	๑.๒๓๕	X	-๐.๕๒๕	XX	-	XXX	๑.๒๐๗	XX	-๐.๑๖๗	XX	-๐.๑๖๗	๒.๕๖๑	๓
กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวเกาะพะงัน	XX	-๐.๓๖๕	X	-๑.๕๕๑	XX	๐.๗๐๕	X	-๑.๗๐๓	XXX	๑.๒๐๗	XX	-๐.๑๖๗	XX	-๐.๑๖๗	-๑.๕๖๖	๖
กลุ่มแหล่งท่องเที่ยววนาสาร/เวียงสระ	X	-๑.๕๕๔	X	-๑.๕๕๑	-	-๑.๕๕๕	X	-๑.๗๐๓	XX	-๐.๗๒๕	XX	-๐.๑๖๗	XX	-๐.๑๖๗	-๕.๕๓๓	๘
ค่าน้ำหนัก		๑.๓๐๗		๑.๑๕๒		๑.๐๓๕		๑.๒๗๗		๑		๑.๑๑๕				

ภาคผนวกที่ ๒.๑
 ตารางที่ ๘.๒.๓.๑ การประเมินลำดับความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	ที่ตั้ง (อำเภอ)	ชื่อแหล่งท่องเที่ยว	ลักษณะเด่นหรือสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว	จำนวนนักท่องเที่ยว		ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว				ผลการประเมิน	หมายเหตุ
				ชาวไทย	ชาวต่างประเทศ	การคมนาคมเข้าถึง	การใช้ที่ดินและสิ่งแวดล้อม	การบริการพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก			
ธรรมชาติ	เมือง	เขตก้ามล้าสัตว์ป่า เขาท่าเพชร	เขตก้ามล้าสัตว์ป่า เขาท่าเพชร	xx	-	xxx	xxx	x	x	C	
	เมือง	ปากน้ำตาป	ปากน้ำตาป	x	-	xx	xxx	-	xxx	C	
	เมือง	เกาะลำชู	เกาะลำชู	x	x	xxx	xxx	xx	xxx	C	
	กาญจนดิษฐ์	บ่อน้ำร้อนพระพุทธรูปมงคล	บ่อน้ำร้อนพระพุทธรูปมงคล	xx	-	x	x	x	-	C	
	พุนพิน	บ่อน้ำร้อนทะเลสะท้อน	บ่อน้ำร้อนทะเลสะท้อน	x	-	x	x	x	-	C	
	กาญจนดิษฐ์	บ่อน้ำร้อนบ้านกรูด	บ่อน้ำร้อนบ้านกรูด	x	-	x	x	x	-	C	
	ไชยา	แหลมชู	แหลมชู	xxx	-	x	xx	xx	-	C	
	ไชยา	เขานอนน้ำร้อน	เขานอนน้ำร้อน	xx	-	x	xx	xx	-	C	
	ไชยา	ทุ่งไทรชุม	ทุ่งไทรชุม	xx	-	xx	xx	xx	-	C	
	ท่าฉาง	ธารน้ำร้อน	ธารน้ำร้อน	x	-	xx	xx	xx	-	C	
	คอนสัก	วังหิน	วังหิน	x	x	xx	xx	x	xxx	C	
	คอนสัก	น้ำตกนกเกาะ-วังหิน	น้ำตกนกเกาะ-วังหิน	xx	-	x	xx	xx	x	C	
	คอนสัก	น้ำตกกลางทอง	น้ำตกกลางทอง	xx	-	x	xx	xx	-	C	
	คอนสัก	น้ำตกควิกาวดี (น้ำตกบ้านโน)	น้ำตกควิกาวดี (น้ำตกบ้านโน)	xx	-	xx	xxx	xx	xx	B	
	คอนสัก	สวนไม่วะหุวัน	สวนไม่วะหุวัน	xxx	-	xx	xxx	xx	x	B	
	พนม	เขื่อนเชี่ยวหลาน	เขื่อนเชี่ยวหลาน	xxx	x	xxx	xxx	xx	-	B	
	พนม	อุทยานแห่งชาติเขาสก	อุทยานแห่งชาติเขาสก	xxx	-	xx	xxx	xx	-	C	
	พนม	ถ้ำวัวราม	ถ้ำวัวราม	xx	-	-	xx	xx	-	C	
	พนม	เขาน้ำแดง	เขาน้ำแดง	xx	-	-	xx	xx	-	C	
	พนม	หาดหน้าทอง	หาดหน้าทอง	xx	-	-	xx	xx	-	C	
	เกาะสมุย	อ่าวก่า	อ่าวก่า	xx	xxx	xxx	xxx	x	xxx	A	
	เกาะสมุย	หาดทองยาง	หาดทองยาง	xxx	xxx	xxx	xxx	xx	xxx	A	
	เกาะสมุย	หาดละไม	หาดละไม	xxx	xxx	xxx	xxx	xx	xxx	A	
	เกาะสมุย	หาดทองตะเคียน	หาดทองตะเคียน	xxx	xxx	xxx	xxx	x	xxx	B	
	เกาะสมุย	หาดเขว้าง	หาดเขว้าง	xxx	xxx	xxx	xxx	-	xxx	A	
	เกาะสมุย	หาดเชิงมน	หาดเชิงมน	xxx	x	x	xx	xx	-	B	
	เกาะสมุย	อ่าวบางรัก	อ่าวบางรัก	xx	x	xx	xxx	xx	x	C	
	เกาะสมุย	หาดบ่อผุด	หาดบ่อผุด	xx	xxx	xxx	xxx	xx	xxx	A	
	เกาะสมุย	น้ำตกหินลาด	น้ำตกหินลาด	xx	xxx	xxx	xxx	xx	xx	A	
	เกาะสมุย	น้ำตกลาวจวน	น้ำตกลาวจวน	xx	x	xx	xx	xx	-	C	
	เกาะสมุย	เขาน้อย (เขานะคร)	เขาน้อย (เขานะคร)	xx	x	x	xx	x	x	C	
	เกาะสมุย	น้ำตกหน้าเมือง	น้ำตกหน้าเมือง	xx	xxx	xxx	xxx	xx	xx	B	
เกาะสมุย	เกาะเต่า-เกาะมีดส้ม	เกาะเต่า-เกาะมีดส้ม	xx	x	xx	xx	xx	x	B		
เกาะสมุย	หาดแม่รำพึง	หาดแม่รำพึง	xxx	xxx	xxx	xxx	xx	xxx	A		
เกาะสมุย	หมู่เกาะอ่างทอง	หมู่เกาะอ่างทอง	x	xxx	xxx	xxx	xx	xxx	A		
เกาะพะงัน	อ่าวทองศาลา/โนนวก	อ่าวทองศาลา/โนนวก	x	x	xx	xxx	xx	xxx	C		
เกาะพะงัน	เกาะเต่า	เกาะเต่า	xxx	x	x	xx	xxx	x	B		

ตารางที่ ผ.๒.๒.๓.๑ (ต่อ)

ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	ที่ตั้ง (อำเภอ)	ชื่อแหล่งท่องเที่ยว	ลักษณะเด่นหรือสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว	จำนวนนักท่องเที่ยว		จำนวนนักท่องเที่ยว	ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว			ผลการประเมิน	หมายเหตุ
				ชาวไทย	ชาวต่างประเท		การคมนาคมเข้าถึง	การใช้ที่ดินและสิ่งแวดล้อม	การบริหารจัดการและสิ่งอำนวยความสะดวก		
ธรรมชาติ (ต่อ)	เกาะพะงัน เกาะพะงัน	อ่างน้ำใส	xx	x	xx	xx	xx	xx	xx	B	
		อ่างหาดหิน	xxx	x	xx	xxx	x	xx	xx	B	
		อ่างหาดขาม	xx	-	x	xx	x	xx	-	C	
		อ่างหาดเทียน	x	-	-	xx	x	xx	-	C	
		หาดแหลมทิวาหน้า	xx	x	-	xx	x	xx	-	C	
		อ่างหาดบาง	xx	x	x	xx	x	xx	-	C	
		น้ำตกธารประพาส	xx	x	x	xx	x	xx	-	C	
		น้ำตกธารเสด็จ	xx	x	x	xx	x	xx	-	C	
		อ่างหาดกรวด	xxx	-	-	xx	x	xx	-	C	
		หาดทองตาบ้าน	xx	-	-	xx	x	xx	-	C	
		อ่างหวดชวด	x	-	-	xx	x	xx	-	C	
		อ่างมหาต	xx	-	-	xx	x	xx	-	C	
		อ่างหาดสีต	x	-	-	xx	x	xx	-	C	
		อ่างศรีอนุ	x	-	-	xx	x	xx	-	C	
		อ่างวคบุรี	x	-	-	xx	x	xx	-	C	
		วนอุทยานน้ำตกเขาพัง	xx	x	x	xx	x	xx	-	C	
		เกาะเต่า / เกาะนางวาน	xxx	x	x	xx	x	xx	-	C	
		เขาคูไทรศรี	xx	-	-	xx	-	xxx	-	B	
		บ่อน้ำร้อน	x	-	-	x	-	xx	-	B	
		สระบางสวรรค์	x	-	-	x	-	x	-	C	
		อ่างโตน	x	-	-	x	-	x	-	C	
		อ่างโตน	xx	-	-	xx	-	xx	-	C	
		วนอุทยานน้ำบ้านทุ่งทอง	xxx	-	-	xx	-	xx	-	C	
บ่อน้ำร้อนเขาคอก	x	-	-	x	-	x	-	C			
อ่างห้วยใหญ่	x	-	-	x	-	x	-	C			
บ่อน้ำร้อนศรีรัฐนิคม	x	-	-	x	-	xx	-	C			
บ่อน้ำร้อนศรีรัฐนิคม	xxx	-	-	xx	-	xx	-	C			
น้ำตกสิริภานุวงศ์ศรีรัฐนิคม		-	-		-	x	-	C			

ตารางที่ ผ.๒.๒.๓.๑ (ต่อ)

ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	ที่ตั้ง (อำเภอ)	ชื่อแหล่งท่องเที่ยว	ลักษณะเด่นหรือสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว	จำนวนนักท่องเที่ยว		ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว			ผลการประเมิน	หมายเหตุ
				ชาวไทย	ชาวต่างประเท	การคมนาคมเข้าถึง	การไว้ที่คืนและสิ่งอำนวยความสะดวก	การบริการพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก		
ประวัติศาสตร์ โบราณคดี และศาสนสถาน	ชุมชน	วัดเขาศรีวิชัย	xx	-	-	x	-	-	C	
	กาตูง	วัดถ้ำอูทา	xx	-	-	xx	-	-	C	
	ไชยา	วัดพระบรมธาตุไชยา	xxx	xx	xx	xxx	xx	xx	A	
	ไชยา	ศิลาจารึกวัดพระบาทน้ำร้อน	xx	xx	xx	xxx	xx	xx	B	
	ไชยา	วัดหลวง	xx	-	-	xx	x	-	C	
	ไชยา	วัดแก้ว	xxx	xx	xx	xxx	xx	xxx	C	
	ไชยา	สวนโมกขผลาราม (วัดถ้ำน้ำไหล)	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	A	
	ไชยา	วัดสุทัศนาราม	x	-	-	xxx	xx	-	C	
	ไชยา	วัดโพธาราม	x	-	-	xxx	xx	-	C	
	ไชยา	วัดจำปา	x	-	-	xxx	xx	-	C	
	คอนสัก	วัดเขาสวรรค์ประดิมบุรี	x	xx	xx	xxx	xx	x	B	
	เกาะสมุย	วัดสีลา (วัดราษฎร์รวมาราม)	xx	xx	xx	xxx	x	xx	B	
	เกาะสมุย	วัดหน้าพระลาน	xxx	xxx	xxx	xxx	x	xx	A	
	เกาะสมุย	สำนักสงฆ์พระใหญ่เกาะพ่าน	xx	xx	xx	xxx	x	xx	B	
	เกาะสมุย	พระพุทธรูปทองคำหลวงพ่อเกษม	xx	xx	x	xxx	xx	x	C	
	เกาะสมุย	เจดีย์แหลมสอ	xx	xx	x	xxx	xx	x	C	
	เกาะสมุย	พระพุทธรูปทองคำหลวงพ่อเกษม	x	x	-	xx	xx	x	C	
	เกาะพะงัน	วัดสังข์บัว	x	x	-	xx	xx	x	C	
	เกาะพะงัน	วัดเขาถ้ำ	xx	xx	x	xxx	xx	x	B	
	เกาะพะงัน	วัดเจดีย์ใน	x	x	-	xx	xx	x	C	
เกาะพะงัน	สำนักสงฆ์เขาน้อย	x	x	-	xx	xx	x	C		
เกาะพะงัน	สำนักสงฆ์เขาน้อย (วัดเขาน้อย)	xx	xx	-	xx	xx	x	C		
ศรีวิชัย	วัดเวียงสระ	xx	xx	-	-	x	-	C		
		วัดถ้ำสิงขร	xx	-	-	xx	xx	-	C	

ตารางที่ ผ.๒.๓.๑ (ต่อ)

ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	ที่ตั้ง (อำเภอ)	ชื่อแหล่งท่องเที่ยว	ลักษณะเด่นหรือสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว	จำนวนนักท่องเที่ยว		ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว			ผลการประเมิน	หมายเหตุ
				ชาวไทย	ชาวต่างประเท	การคมนาคมเข้าถึง	การใช้ดินและสิ่งแวดล้อม	การรักษาคุณภาพและสิ่งอำนวยความสะดวก		
ศิลปวัฒนธรรม	กาญจนบุรี ไชยา ไชยา เกาะสมุย เกาะสมุย เกาะสมุย เกาะสมุย	พำนักของกษัตริย์ หมู่บ้านทองคำใหม่เริ่ม หมู่บ้านทำไม้ใหม่ไชยา บ้านสวนนน สวนสมุยควาย บ้านรักสาม หมู่บ้านควายปาง (บ้านลิ้นงู) หมู่บ้านโลกเก่า	xx	-	x	x	xx	x	C	
			xxx	xx	xxx	xx	xx	A		
			x	-	-	xx	xx	C		
			xxx	x	-	xx	xx	C		
			xx	xxx	xxx	xx	xx	A		
			xx	-	-	xx	xx	C		
			xx	-	x	xx	xx	C		

ภาคผนวกที่ ๒.๔

ทรัพยากรในทะเล (ปะการัง)

๑. คำนำ

ในพื้นที่วางแผนมีทรัพยากรที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง คือ ทรัพยากรในทะเล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปะการัง ซึ่งเป็นความสวยงามที่ธรรมชาติได้สร้างสรรค์ไว้ และมีอยู่ทั่วไปในพื้นที่โครงการ ในระยะที่ผ่านมา ทรัพยากรเหล่านี้ได้ถูกจำกัดเฉพาะในหมู่นักท่องเที่ยวผู้แสวงหา และชอบผจญภัย เป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่เดียวกันก็ได้ถูกทำลายจากทั้งนักท่องเที่ยวและประชาชนท้องถิ่น ทั้งโดยความมั่งง่าย เห็นแก่ตัว และรู้เท่าไม่ถึงการณ์ด้วยการระเบิดปลา ทำให้ปะการังแตกหัก การเด็ดหัก ปะการังไปเพื่อประดับบ้านและอาคาร ตลอดจนการเหยียบย่ำ นอกจากการถูกทำลายอาจเนื่องมาจากสาเหตุของการทำให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เป็นพิษ เช่น การปล่อยน้ำเสียลงสู่ทะเล เป็นต้น ซึ่งเมื่อปะการังถูกทำลายแล้ว จะต้องใช้ระยะเวลาเวลานานมากในการฟื้นตัว

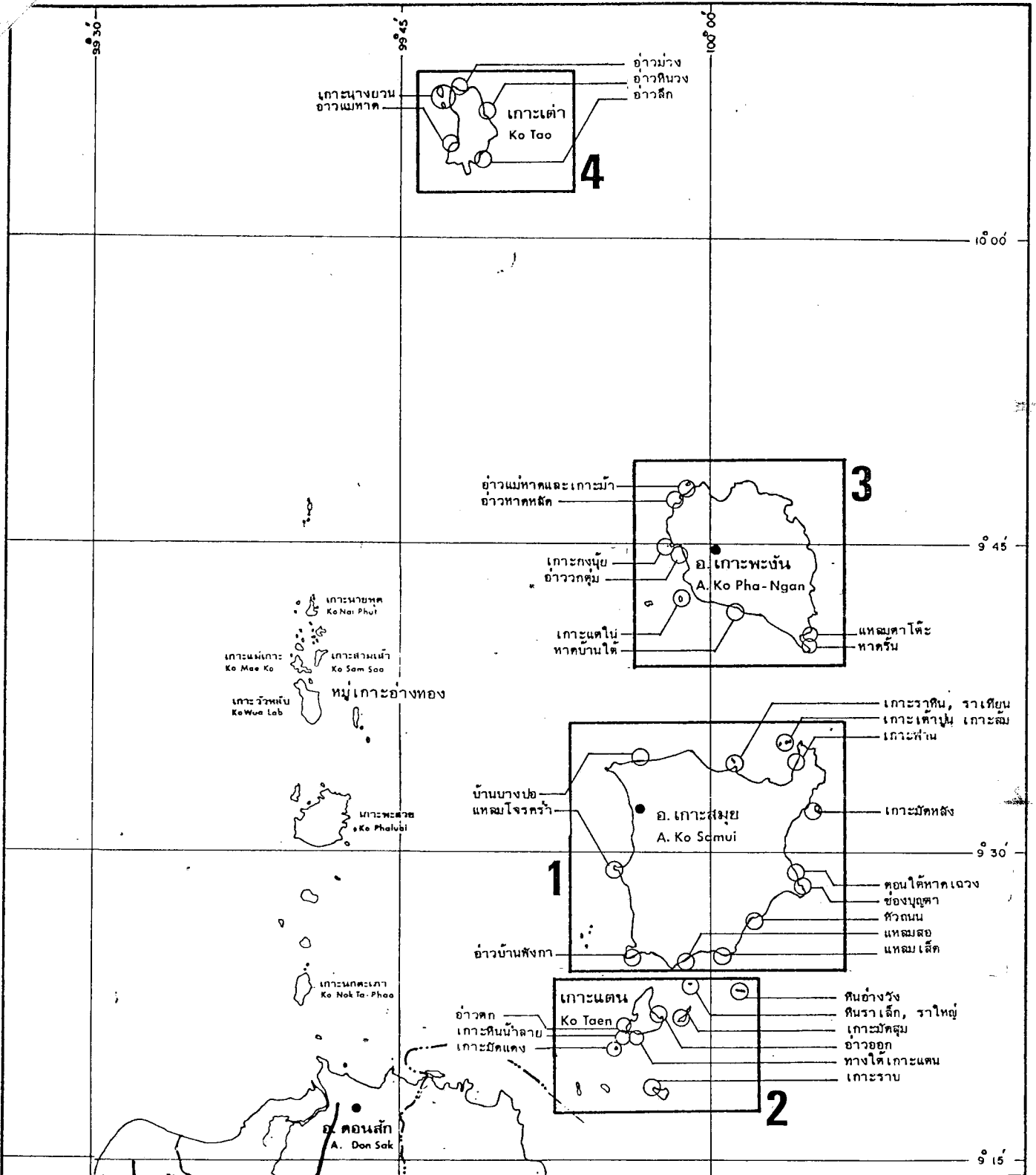
ดังนั้น ในการจัดทำแผนหลักได้ทำการศึกษาสภาพของทรัพยากรในทะเลอย่างทั่วถึง เพื่อการพัฒนาและอนุรักษ์ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการท่องเที่ยว และการประมงอีกด้วย โดยทำการสำรวจแหล่งปะการังในพื้นที่วางแผน ทั้งด้านสภาพของปะการัง และสภาพของสิ่งแวดล้อมในบริเวณนั้น ๆ ผลของการสำรวจได้นำไปประเมินสภาพของแนวปะการัง และบ่งชี้ถึงความสำคัญที่มีต่อการท่องเที่ยว และได้เสนอแนวทาง ตลอดจนมาตรการในการสงวน อนุรักษ์ และพัฒนา โดยเน้นเฉพาะการพัฒนาเพื่อการท่องเที่ยว

๒. การสำรวจ

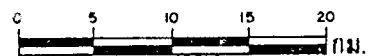
การสำรวจปะการังได้กระทำในช่วง เดือนกรกฎาคม ถึงกันยายน พ.ศ. ๒๕๒๗ โดยแบ่งพื้นที่สำรวจออกเป็น ๔ กลุ่ม (รูปที่ ผ.๒.๔.๑) คือ

(๒.๑) เกาะสมุย ได้แก่ บริเวณชายฝั่งของเกาะสมุย รวมทั้งเกาะที่อยู่ติดกับเกาะสมุย เช่น เกาะเต่าปูน เกาะลัม เกาะมัดหลัง เกาะราหิน และเกาะราเทียน เป็นต้น

(๒.๒) กลุ่มเกาะทางใต้ของเกาะสมุย ซึ่งเป็นหมู่เกาะที่ประกอบด้วยเกาะต่าง ๆ หลายเกาะ โดยมีเกาะแตน (เกาะกะเต็น) เป็นเกาะใหญ่ที่สุด การสำรวจปะการังได้เน้นความสำคัญที่เกาะแตน, เกาะมัดแดง, หินน้ำลาย (เกาะหลามราย), เกาะราบ, เกาะมัดสุ่ม, หินราใหญ่, หินราญ และหินอ่างวัง

รูปที่ ผ.๒.๔.๑ แสดงจุดสำรวจปะการัง

- กลุ่มที่ ๑ เกาะสมุย
- กลุ่มที่ ๒ กลุ่มเกาะทางใต้ของเกาะสมุย
- กลุ่มที่ ๓ เกาะพะงัน
- กลุ่มที่ ๔ เกาะเต่า

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

(๒.๓) เกาะพะงัน ได้แก่ บริเวณชายฝั่งของเกาะพะงัน รวมทั้งเกาะที่อยู่ติดกับเกาะพะงัน การสำรวจปะการังได้กระทำที่อ่าวหาดหลัง, แหลมศรีอนุ, บ้านใต้, อ่าวหาดรีน, แหลมตาโต๊ะ, เกาะม้า, เกาะกงนุ้ย และเกาะแตใน

(๒.๔) เกาะเต่า การสำรวจปะการังบริเวณเกาะเต่า ได้สำรวจในบริเวณอ่าวแม่หาด, อ่าวลึก, อ่าวหินวง, อ่าวม่วง, เกาะนางยวนและทางเต่า (สองเกาะนี้ในปัจจุบัน มีหาดทรายเชื่อมติดเป็นเกาะเดียวกัน ซึ่งชาวบ้านเรียกว่าเกาะนางยวน)

อนึ่ง บริเวณหมู่เกาะอ่างทอง ซึ่งมีสภาพปะการังสวยงามมาก ในการศึกษานี้ไม่ได้ทำการสำรวจเพราะหมู่เกาะอ่างทองเป็นเขตอุทยานแห่งชาติทางทะเล ซึ่งมีกรมป่าไม้รับผิดชอบในการดูแลรักษาและพัฒนาการท่องเที่ยวอยู่แล้ว

๓. สภาพทั่วไปของแนวปะการัง

แนวปะการังในบริเวณต่าง ๆ ในพื้นที่วางแผน มีสภาพทั่วไปดังนี้

(๓.๑) กลุ่มเกาะสมุย

แนวปะการังมีอยู่ทั่วไปเกือบรอบเกาะสมุย ตลอดรวมไปถึงเกาะเล็ก ๆ ใกล้เคียง เช่น เกาะเต่าปูน, เกาะส้ม, เกาะมัดหลัง, เกาะราหิน, เกาะราเทียน เป็นต้น

รูปแบบของแนวปะการังบริเวณเกาะสมุยมี ๒ ชนิด คือ แนวปะการังขนานชายฝั่ง และแนวปะการังติดชายหาด

(๓.๑.๑) สันปะการังขนานชายฝั่ง แนวปะการังส่วนใหญ่ของเกาะสมุยเป็นแนวปะการังชนิดนี้ จากการสำรวจพบว่า คันหินที่เกิดขึ้นประกอบด้วยซากปะการังที่ตายแล้วขนาดต่าง ๆ กัน ซึ่งถูกขบวนการตามธรรมชาติ เช่น ลมพายุที่รุนแรงมากในอดีตพัดพามา ซากปะการังที่มาทับถมอยู่นี้มีลักษณะเป็นแนวยาวขนานกับชายฝั่ง และมีความกว้างเฉลี่ยประมาณ ๓๐ เมตร ระหว่างชายหาดกับแนวคันหินเป็นแอ่งน้ำ (lagoon) ซึ่งเมื่อน้ำลงต่ำที่สุด ยังมีน้ำลึกประมาณ ๗๐ ซม. น้ำในแอ่งน้ำนี้มีการหมุนเวียนน้อย ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมกับปะการัง จึงพบว่าปะการังน้อยในบริเวณแอ่งน้ำ สิ่งมีชีวิตที่พบจึงเป็นสาหร่ายทะเลและหญ้าทะเลเป็นจำนวนมาก บริเวณคันหินส่วนที่สูงชันมาค่อนข้างมากจนไหลพันน้ำหรือไหลในช่วงน้ำลง จะไม่มีปะการังที่มีชีวิต แต่ตัวคันหินซึ่งเป็นซากปะการังจะถูกขบวนการบางอย่างทำให้กลายเป็นสีดำ ส่วนปะการังที่มีชีวิตจะพบทางด้าน

ที่หันออกสู่ทะเลของคันหิน แนวปะการังตอนบนซึ่งอยู่ระหว่างระดับน้ำขึ้นน้ำลง มีลักษณะค่อนข้างราบ (เรียกว่า reef flat) ปะการังที่พบบนส่วนนี้มักจะเป็นปะการังที่เป็นกิ่ง เช่น Acropora spp., Montipora บาง species และ Pocillopora sp. เป็นต้น สำหรับความกว้างของส่วนที่อาจเรียกว่า reef flat นี้กว้างได้ตั้งแต่ ๑๐ ถึง ๖๐ เมตร ถัดจากส่วน reef flat ลงมาจะเป็นส่วนที่มีความชันสูงคือประมาณ ๑๕ องศา ซึ่งจะเริ่มจากความลึกประมาณ ๑ เมตร ลงไปถึงพื้นทะเลที่มีความลึกประมาณ ๖ ถึง ๑๐ เมตร ส่วนนี้อาจเรียกว่าเป็นส่วน reef slope ซึ่งช่วงต้น ๆ คือตั้งแต่ ๑ ถึง ๓ เมตร จะเป็นปะการังที่เป็นก้อน แต่ถ้าลึกกว่า ๓ เมตร มักจะมีปะการังที่เป็นแผ่นในแนวตั้งขึ้น (Pavona decussata) และเป็นชนิดที่พบบ่อย ตัวอย่างของแนวปะการังที่เป็นลักษณะนี้ที่เห็นได้ชัดเจนคือ บริเวณตอนเหนือของหาดเจวง, บ้านบางปอ, บ้านหัวถนน และบ้านพังกา เป็นต้น

(๓.๑.๒) แนวปะการังติดชายหาด ปะการังแบบนี้เกิดขึ้นติดกับชายหาดโดยเฉพาะหาดหิน โดยที่ไม่มีลักษณะของแนวของซากปะการังอย่างเช่นแบบแรก แนวปะการังแบบนี้มักประกอบด้วยปะการังแบบก้อนเป็นส่วนมาก และมักไม่มีความสวยงามมากนัก เช่น บริเวณศักดิ์บังกะโล (ด้านใต้ของหาดเจวง), ช่องบุญตา และตามหาดหินโดยทั่ว ๆ ไป

อย่างไรก็ตาม จากการสำรวจพบว่ามีแนวปะการังบางแห่งที่ปะการังเจริญเติบโตติดกับชายหาด ซึ่งเป็นหาดหิน เช่น ที่แหลมสอและแหลมเส็ด แต่เมื่อพิจารณาอย่างละเอียดพบว่า หาดหินนี้เป็นหินปะการัง ซึ่งเมื่อสำรวจออกไปเป็นบริเวณกว้างขึ้นยังพบอีกว่า หาดหินที่เป็นซากปะการังนี้ต่อเนื่องกับสันหินปะการังที่เกิดห่างจากฝั่ง จึงทำให้สรุปได้ว่า บริเวณแหลมเส็ดและแหลมสอนั้นก็เป็นลักษณะแนวปะการังแบบแรก แต่ไม่มีแอ่งน้ำตื้นกั้นอยู่ระหว่างแนวหินกับฝั่ง

ความสวยงามของปะการังบริเวณเกาะสมุย เหมาะสมพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะแนวปะการังที่มีศักยภาพสูงสำหรับดำน้ำ คือ บริเวณเกาะมัดหลังและแหลมเส็ด ในการส่งเสริมการดำน้ำ ควรแนะนำให้นักท่องเที่ยวว่ายน้ำออกจากชายฝั่งในช่วงน้ำขึ้นสูง เพราะสภาพพื้นดินและซากปะการังมีความคมมาก ไม่เหมาะในการเดินออกไปในช่วงน้ำลด

(๓.๒) กลุ่มเกาะทางใต้ของเกาะสมุย

จากการสำรวจแนวปะการังบริเวณนี้พบว่า มีรูปแบบของแนวปะการังมากชนิดกว่า บริเวณเกาะสมุย คือ นอกจากแบบที่เป็นสันหินปะการังขนานกับชายฝั่ง เช่น บริเวณด้านตะวันออก

ของเกาะเตตน, เกาะมัตลุม, เกาะราบ เป็นต้น กับชนิดที่เป็นแนวปะการังติดกับชายฝั่งที่เป็นหาดหิน เช่นด้านตะวันตกของเกาะเตตน และเกาะน้ำลาย (หลามราย) ซึ่งทั้งสองแบบนี้มีลักษณะคล้ายคลึงกับ บริเวณเกาะสมุยแล้ว ยังมีแนวปะการังที่ประกอบด้วยปะการังแบบเขากวาง (*arborescent Acropora spp.*) บนบริเวณส่วนที่เรียกว่า reef flat และบริเวณส่วน slope มีปะการัง ชนิดต่าง ๆ รูปร่างต่าง ๆ มากมาย ซึ่งบริเวณเหล่านี้มักเป็นที่ที่นักดำน้ำชอบเป็นพิเศษ เช่น บริเวณด้านใต้ของเกาะเตตน, เกาะมัตแดง, หินราเล็ก, หินราใหญ่ และหินอ่างวัง โดยเฉพาะ หินอ่างวังนั้นเป็นบริเวณที่มีความน่าสนใจในด้านนิเวศวิทยาและธรณีวิทยาของแนวปะการังอย่างยิ่ง เพราะเป็นลักษณะของเกาะที่เกิดขึ้นจากการที่ซากของปะการังมาทับถมกันจนไหลพันน้ำขึ้นมาบางส่วน และกำลังมีการสะสมของทรายเกิดเป็นหาดขึ้น สำหรับขบวนการการเกิดเกาะนี้คาดว่าคงเกิด ด้วยสาเหตุเดียวกับการเกิดสันหินที่ขนานกับชายฝั่งของเกาะต่าง ๆ บริเวณนี้ เพียงแต่ว่าการทับถม เกิดเป็นหินอ่างวังนี้อยู่ห่างจากชายฝั่งมาก และมีอาณาเขตที่กว้างขวางกว่า

ความน่าสนใจของปะการังบริเวณนี้ เหมาะแก่การท่องเที่ยวมาก

การเดินทางไปเกาะต่าง ๆ บริเวณนี้ได้โดยเช่าเรือจากบริเวณบ้านท้องโตนด เกาะสมุย

(๓.๓) กลุ่มเกาะพะงัน

สำหรับเกาะพะงัน โดยเฉพาะด้านใต้และด้านตะวันตก แนวปะการังมีรูปแบบเป็นสันหิน ของซากปะการังเกือบตลอดของชายฝั่ง โดยมีแอ่งน้ำกว้างประมาณ ๒๐๐ เมตร สันหินนั้นส่วนมาก จมอยู่ในน้ำ แต่มีบางส่วนที่ไหลพันน้ำขึ้นมาบ้าง บริเวณที่ตื้น เป็นส่วนที่ปะการังมีรูปร่างเป็นกิ่งอยู่ หนาแน่นเช่นเดียวกับเกาะสมุย แต่บริเวณ slope ที่ลึกลงไปมีจำนวนชนิดของปะการังมากกว่า และยังพบปะการังชนิดไม่เกาะติดกับพื้น (*free living form*) หลายชนิดบริเวณพื้นทรายถัดออกมา จากแนวปะการังอีกด้วย แนวปะการังแบบนี้ที่มีความสวยงามพอสมควร คือ ที่บ้านใต้ สำหรับ แนวปะการังที่เกิดขึ้นติดกับชายฝั่ง มักจะเกิดในบริเวณที่ค่อนข้างับลม (*protected area*) เช่น ในช่องเกาะม้าและอ่าวหาดหลัง เป็นต้น

เกาะเล็ก ๆ ที่เป็นบริวารของเกาะพะงันต่าง ๆ ได้แก่ เกาะม้า, เกาะกนัญ นั้น ปะการังไม่มีความสวยงามเพียงพอต่อการดำน้ำเพื่อการพักผ่อน ส่วนเกาะเตตน แม้ว่าจะมีลักษณะ สันหิน เช่นเดียวกับชายฝั่งเกาะพะงัน แต่ที่บริเวณนี้เป็นช่องทางที่เรือเข้าออกบ้านท้องศาลา ซึ่งเป็น

ชุมชนใหญ่ ดินตะกอนจากพื้นทะเลจึงถูกใบจักรเรือพัดให้มาปกคลุมปะการัง ทำให้ปะการังมีสภาพที่ไม่สมบูรณ์นัก สำหรับเกาะเตนอก เป็นเกาะที่ไม่มีเชิงลาดเลย ชายฝั่งมีลักษณะเป็นหน้าผาชันลงสู่น้ำลึกทำให้คาดได้ว่าจะไม่มีการงอกอย่างแน่นอน แต่น่าจะมีพวกสัตว์ใน phylum Coelenterata บางชนิดอยู่และคงจะเป็นบริเวณที่เหมาะสมสำหรับการดำน้ำลึกด้วยดีด้วยอากาศ แต่เนื่องจากเกาะเตนอกนี้มีผู้ได้รับสัมปทานทำรังนกนางแอ่น ซึ่งห้ามบุคคลอื่นเข้าไปในบริเวณเกาะนี้อย่างเด็ดขาด เกาะนี้จึงคงไม่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้

(๓.๔) กลุ่มเกาะเต่า

เกาะเต่าเป็นเกาะที่อยู่ห่างจากแผ่นดินใหญ่มาก การเดินทางไปไม่ว่าจากชุมพรหรือจากเกาะพะงัน ต้องใช้เวลาไม่ต่ำกว่า ๕ ชั่วโมง (โดยเรือขนาดปกติ) สภาพของน้ำทะเลบริเวณเกาะเต่านี้ใสมาก เหมาะสมอย่างยิ่งต่อปะการัง จึงพบปะการังเจริญอย่างหนาแน่นทั้งชนิดและปริมาณ แนวปะการังโดยเฉลี่ยมีความกว้างประมาณ ๒๐๐ เมตร ซึ่งกว้างกว่าบริเวณเกาะสมุยและเกาะพะงันมาก ลักษณะของแนวปะการังเกิดติดกับชายฝั่ง แต่มีส่วน reef flat ที่กว้างประมาณ ๑๐๐ เมตร ซึ่งเป็นปะการังพวกกิ่งก้านชนิดต่าง ๆ ต่อจากนั้นเป็นส่วน slope ซึ่งไม่ชันมากนัก (ประมาณ ๕ องศา) ลาดลงไปจนถึงความลึก ๖ ถึง ๑๐ เมตร แนวปะการังที่น่าสนใจและควรจัดให้เป็นแหล่งดำน้ำ คือ บริเวณเกาะนางยวน (ประกอบด้วยสองเกาะที่ปัจจุบันเชื่อมติดกันแล้ว คือ เกาะนางยวนและเกาะทางเต่า) บริเวณด้านเหนือและด้านใต้ของเกาะเต่า

จากการสำรวจ พบว่า แนวปะการังบริเวณเกาะเต่านี้เคยถูกระเบิดทำลายอย่างมากในอดีตที่ผ่านมา แต่รอยระเบิดที่พบเป็นรอยที่เก่ามาก ซึ่งปะการังคงจะสามารถฟื้นคืนสภาพได้ในเวลาไม่นานนัก ถ้ามีการป้องกันไม่ให้เกิดการทำลายซ้ำอีก

๔. การจัดระดับคุณภาพปะการัง

จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับแนวปะการังของเกาะต่าง ๆ ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี สามารถแบ่งระดับคุณภาพของแนวปะการัง ออกได้ ๔ ระดับ ตามความอุดมสมบูรณ์ดังนี้

(๔.๑) ระดับ A เป็นบริเวณแนวปะการังที่มีความอุดมสมบูรณ์ที่สุด กระจายอยู่เป็นบริเวณกว้างอีกทั้งมีปริมาณสัตว์อื่นที่อยู่ในแนวปะการังนี้มาก เช่น ดอกไม้ทะเล, ไล้เดือนทะเล, หอยสองฝา, ฟองน้ำ และฝูงปลาชนิดต่าง ๆ แนวปะการังอาจมีการตายบ้าง ซึ่งเกิดขึ้นโดยธรรมชาติ และเป็น

บริเวณที่มีแนวโน้มจะฟื้นตัวเองได้ในระยะเวลาสั้น ๆ บริเวณนี้ควรจะเป็นบริเวณที่จะสงวนไว้ไม่ให้ถูกรบกวนจากกิจกรรมใด ๆ ทั้งสิ้น

(๔.๒) ระดับ B เป็นแนวปะการังที่มีความสมบูรณ์น้อยกว่าระดับ A ทั้งนี้เพราะบางส่วนจะถูกทำลายจากการระเบิดปลา และเป็นบริเวณที่ยังมีความสวยงามอยู่ และยังมีพวกสัตว์อื่น ๆ หลายชนิด เช่น ปะการังอ่อน ฟองน้ำ ดอกไม้ทะเล ไล้เดือนทะเล และปลาต่าง ๆ แนวปะการังระดับนี้กำลังอยู่ในระหว่างฟื้นตัว จากการถูกทำลายจากมนุษย์ และบางส่วนเกิดจากธรรมชาติ ปะการังระดับนี้ควรที่จะสงวนไว้เพื่อเป็นทรัพยากรที่สำคัญต่อไป

(๔.๓) ระดับ C เป็นแนวปะการังที่มีความสมบูรณ์พอประมาณ ทั้งนี้เพราะเกิดจากการตายตามธรรมชาติ และจากการกระทำของมนุษย์ สัตว์อื่น ๆ ที่พบก็มีปริมาณปานกลาง ได้แก่พวกดอกไม้ทะเล, ไล้เดือนทะเล, ฟองน้ำ, ปลาต่าง ๆ การฟื้นตัวของปะการังในบริเวณนี้ต้องใช้เวลา นานจึงจะสมบูรณ์

(๔.๔) ระดับ D เป็นแนวปะการังที่ได้ถูกทำลายไปบ้าง ซึ่งเกิดจากการทำลายตามธรรมชาติ และจากกิจกรรมของมนุษย์ แนวปะการังเหล่านี้ไม่ค่อยสวยงามนัก และระยะการฟื้นตัว ต้องใช้เวลานานมาก บริเวณที่มีปะการังในระดับนี้ อาจยอมให้มีการพัฒนาเพื่อประโยชน์ด้านอื่นได้

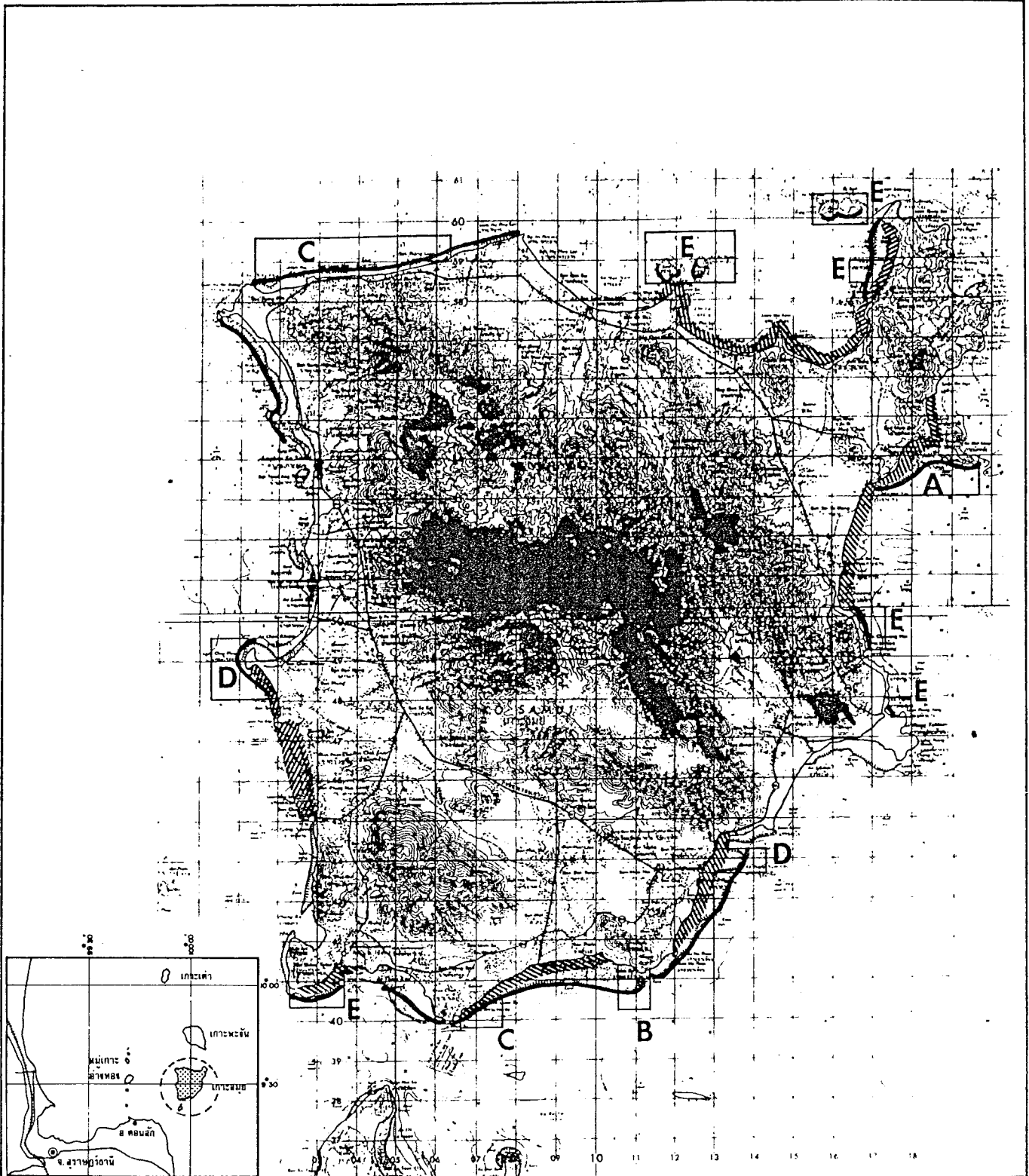
(๔.๕) ระดับ E เป็นแนวปะการังที่อาจเรียกได้ว่าถูกทำลายไปมาก ทั้งโดยธรรมชาติ และกิจกรรมของมนุษย์ สภาพโดยทั่วไป ส่วนมากจะเป็นซากปะการังที่ตายแล้ว กองทับถมกัน มีปะการังหลงเหลืออยู่เพียงเล็กน้อย อีกทั้งการฟื้นตัวของปะการังต้องใช้เวลา นานมาก บริเวณที่มีปะการังระดับนี้เป็นบริเวณที่จะสามารถใช้พัฒนาเพื่อประโยชน์อย่างอื่นได้

ตารางที่ ผ.๒.๔.๑ และรูปที่ ผ.๒.๔.๒, ผ.๒.๔.๓, ผ.๒.๔.๔, ผ.๒.๔.๕

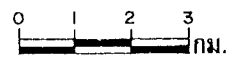
แสดงการจำแนกระดับคุณภาพของปะการัง ตามที่ตั้งของแนวปะการัง

ตารางที่ ผ.๒.๔.๑ การจำแนกระดับความอุดมสมบูรณ์ของปะการัง

กลุ่ม	ระดับ	A	B	C	D	E
เกาะสมุย		- ด้านเหนือหาดเจวงถึงเกาะมัดหลัง	- แหลมเสียด	- แหลมสอ - บ้านบางปอ	- หัวถนน - แหลมโจรคร่า	- บ้านพักกา - ซองบูดูตา - ตอนใต้หาดเจวง - เกาะสมุย, เกาะเต่าป็น เกาะราหิน, เกาะราเทียน
เกาะดอนใต้สมุย		- เกาะหินอ่างวัง	- เกาะเตนตอนใต้ (เกาะมัดแดง)	- หินราเล็ก - หินราใหญ่	- เกาะراب - อ่าวอกเกาะเตน	- อ่าวตกเกาะเตน - เกาะหินน้ำลาย
เกาะพะงัน			- อ่าวหาดหลัก	- อ่าวบ้านใต้ - อ่าวหาดรีน - แหลมตาโต๊ะ	- เกาะเตใน - อ่าววกคุม	- อ่าวแม่หาด - เกาะมา - เกาะกงนุ้ย
เกาะเต่า		- เกาะนางยวน	- อ่าวม่วง - อ่าวเล็ก	- ทางใต้ของ อ่าวแม่หาด		- ทางตะวันออกของ เกาะเต่า (อ่าวคินวง)

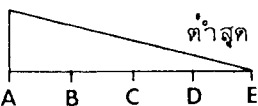

รูปที่ ผ.๒.๔.๒ ระดับคุณภาพปะการัง
อำเภอเกาะสมุย

ระดับคุณภาพปะการัง

สูงสุด

หาดทราย

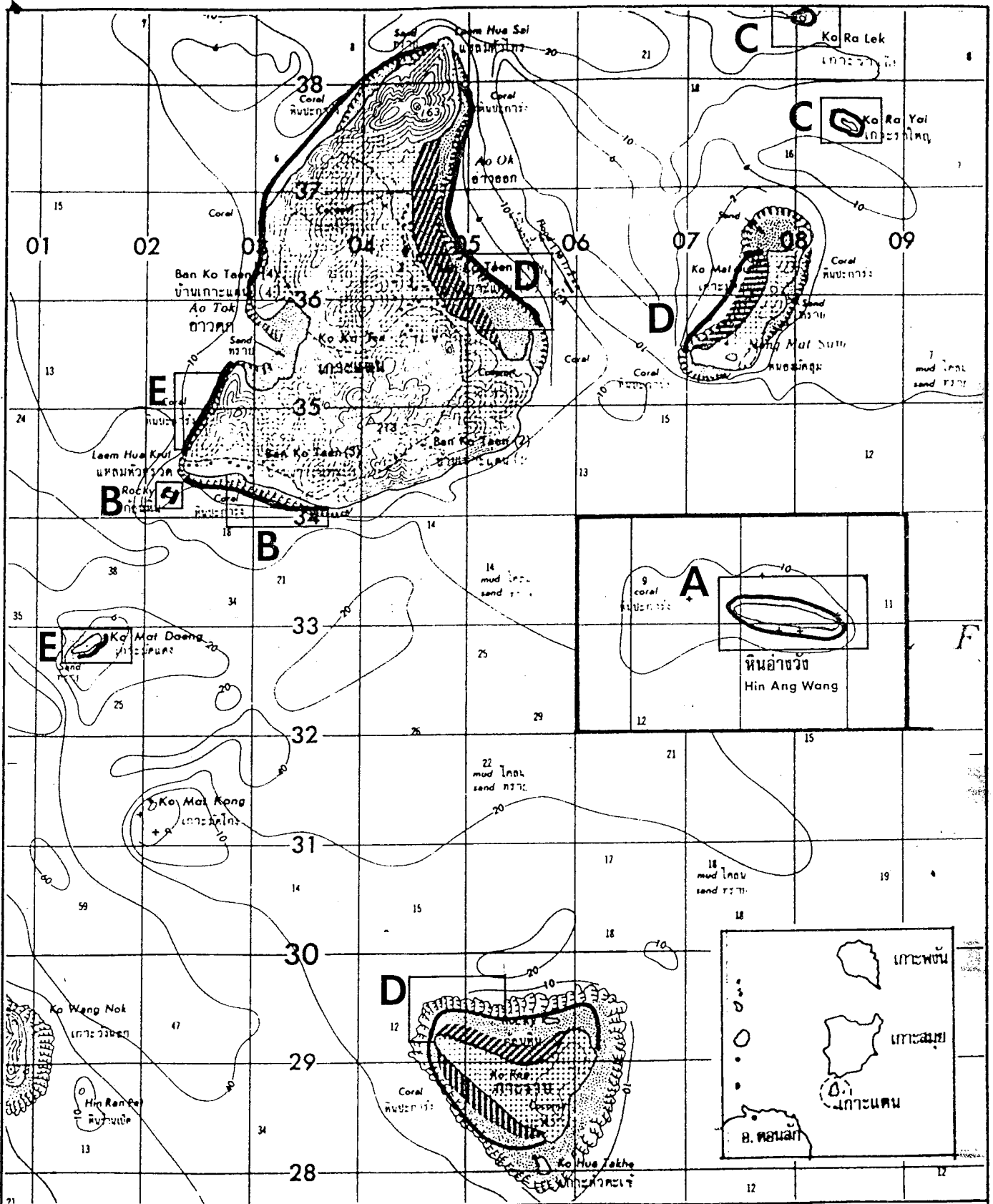

แนวปะการัง

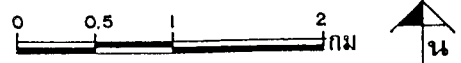
แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี

MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

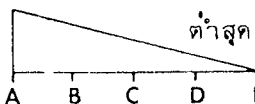

รูปที่ ผ.๒.๔.๓ ระดับคุณภาพปะการัง
เกาะตอนใต้ของเกาะสมุย

ระดับคุณภาพปะการัง

สูงสุด

หาดทราย

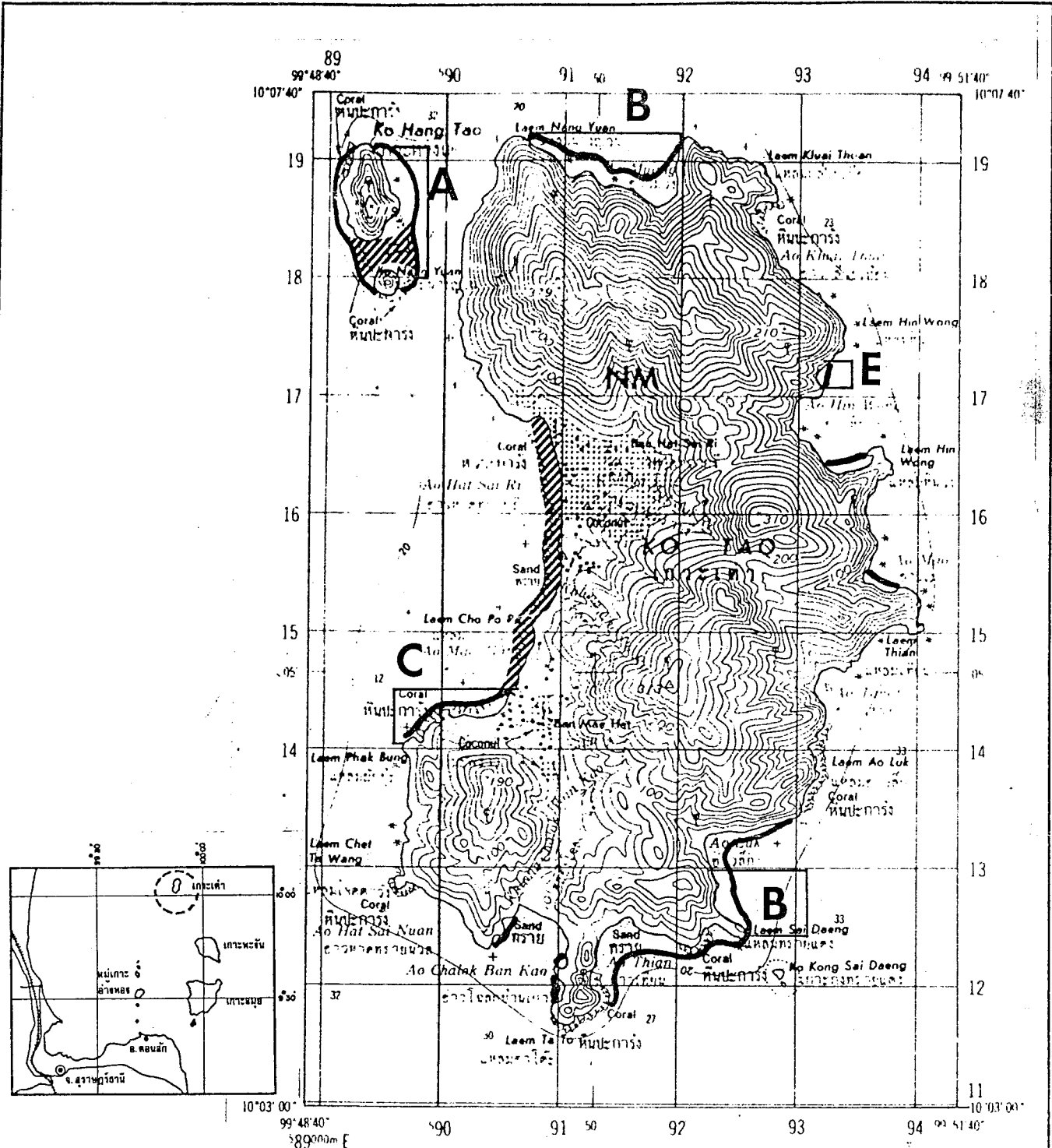
แนวปะการัง

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว

เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี

กรมส่งเสริมการท่องเที่ยว

แผนผังวางผังบริเวณบริเวณเกาะสมุยในถิ่นรอบประเทศไทย

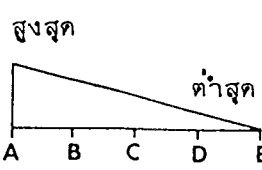
GRID CONVERGENCE FOR THE CENTER OF THE INSET IS 0°9' (3 MILLS) EASTERLY

๗ จุดบรรจบของลองจิจูดและเส้นแวงคือ 0°๐๙' (3 มิลลิ) ไปทางตะวันออก

รูปที่ ผ.๒.๔.๕ ระดับคุณภาพปะการัง เกาะเต่า

ระดับคุณภาพปะการัง

- หาดทราย
- แนวปะการัง

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี

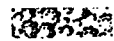
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

๕. รายละเอียดของแนวปะการังบริเวณที่น่าสนใจเป็นพิเศษ

แนวปะการังหลายแห่งบริเวณเกาะต่าง ๆ ที่ได้ไปสำรวจนั้น พบว่ามีความน่าสนใจและมีศักยภาพสูงในการที่จะพัฒนาเป็นจุดเพื่อการดำน้ำได้ จึงได้คัดเลือกจุดที่ดีที่สุดในแต่ละบริเวณสำรวจ และจะกล่าวถึงในรายละเอียดของจุดเหล่านั้น โดยจะพิจารณาถึงสภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพและชีววิทยา รวมทั้งการทำลายและสาเหตุที่ได้จากการสำรวจในปัจจุบันด้วย จุดที่น่าสนใจเหล่านี้มีทั้งสิ้น ๔ จุด คือ เกาะมัดหลัง (ใกล้หาดเฉวง, เกาะสมุย) แหลมเล็ด (เกาะสมุย) เกาะเตน (ด้านทิศใต้) เกาะมัดแดง (ทางใต้ของเกาะเตน) หินอ่าววัง (ทิศตะวันออกเฉียงเหนือของเกาะเตน) บ้านใต้ (เกาะพะงัน) อ่าวหาดหลัง (เกาะพะงัน) อ่าวม่วง (เกาะเต่า) และเกาะนางยวน (ด้านตะวันตกเฉียงเหนือของเกาะเต่า)

รายละเอียดของแนวปะการังจะแสดงด้วยแผนที่ ซึ่งใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ ดังนี้

แนวปะการัง

แนวที่จะแสดงภาพตัดขวาง

ซากปะการังที่ทับถมกันสามารถไหลพ้นน้ำได้ เมื่อน้ำลง

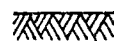
หาดทราย

สำหรับภาพตัดขวางของบริเวณชายฝั่ง ถ้าแนวปะการังอยู่ห่างจากฝั่งมาก และมีแอ่งน้ำตื้น (lagoon) อยู่ระหว่างแนวปะการังกับชายฝั่ง ในกรณีนี้จะได้ขยายภาพตัดขวางเฉพาะช่วงที่เป็นแนวปะการัง โดยใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ ดังนี้

ชนิดของพื้นทะเล :

พื้นทราย

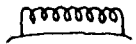

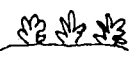
พื้น เป็นหินปะการังที่ตายแล้ว

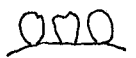

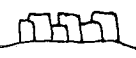
พื้น เป็นหินที่ไม่ใช่หินปะการัง เช่น หินแกรนิต

ชนิดของปะการังที่พบมาก

- (dominant growth form) :
-

พวกกิ่งเล็ก ๆ อยู่เป็นพุ่ม (corymbose form)
 เช่น Acropora hyacinthus, A. humilis,
A. nasuta, Pocillopora damicornis,
Montipora digitata
 -

พวกกิ่งแบบเขากวาง (arborescent form)
 เช่น Acropora formosa, A. nobilis,
A. florida
 -

พวกเป็นก้อน (massive form) เช่น
porites spp., Goniastrea spp.,
Favia spp., Platygyra spp. ฯลฯ
 -

พวกเป็นแผ่นตั้งขึ้น (erected foliose)
 เช่น Pavona decussata

(๕.๖) เกาะมัดหลัง

เกาะมัดหลังอยู่บริเวณด้านเหนือของหาดเฉวง เป็นเกาะที่อยู่ใกล้ฝั่งเกาะสมุยมาก ชายฝั่งของเกาะสมุยบริเวณนั้น เป็นหาดทราย และมีแอ่งน้ำตื้น ๆ ซึ่งพื้นเป็นทรายยาวออกไปจากชายฝั่งประมาณ ๓๕๐ เมตร มีแนวคันหินวางขนานกับชายฝั่งเกาะสมุยและชายฝั่งของเกาะมัดหลังทางด้านทิศใต้ นอกแนวคันหินออกไปจะพบปะการังซึ่งเป็นแนวยาวออกไป

ลักษณะของปะการังในบริเวณนี้พบว่าในที่ตื้น ๆ มักเป็นปะการังชนิดกิ่งก้านในสกุล Acropora ซึ่งมีหลายชนิดและขนาดของกิ่งก้านต่าง ๆ กัน ปะการังแบบกิ่งก้านนี้มีเป็นจำนวนมากและวางกันสลับซับซ้อน นอกจากนี้ยังมีสีสรรต่างกันด้วย ถัดจากแนวของปะการังแบบกิ่งก้านออกไปจะพบปะการังชนิดที่มีรูปร่างเป็นก้อน ซึ่งมีขนาดของ Colony ต่าง ๆ กัน ปะการังแบบก้อนนี้มีอยู่หลายชนิด ที่พบมากคือปะการังที่อยู่ในสกุล Porites, Platygyra และ Goniastrea สำหรับในที่ลึก ๆ ซึ่งเป็นแนวด้านนอกสุดของปะการัง จะพบปะการังชนิดที่มีรูปร่างเป็นแผ่นขนาดใหญ่

ในสกุล Pavona อยู่เป็นจำนวนมาก ปะการังในบริเวณนี้ในที่ค้นพบว่ามีการตายบ้าง ซึ่งสาเหตุของการตายคาดว่าเนื่องจากธรรมชาติ ไม่ใช่จากกิจกรรมของมนุษย์ และมีแนวโน้มว่าจะฟื้นตัวเองได้

ในบริเวณแนวปะการังนี้ พบสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังหลายชนิด ซึ่งชนิดที่พบมาก คือ ดอกไม้ทะเล (sea anemone), ไล้เดือนทะเล (Polychaete), หอยสองฝา และฟองน้ำ-ถ้วยขนาดใหญ่ แนวปะการังนี้ยังพบฝูงปลาเป็นจำนวนมาก ซึ่งได้แก่ ฝูงปลาสวยงามขนาดเล็ก ฝูงปลาตาหวาน ฝูงปลานกแก้ว และฝูงปลาเศรษฐกิจอื่น ๆ แนวปะการังบริเวณนี้เหมาะสำหรับการดำน้ำจากชายฝั่ง เมื่อน้ำลงจนสามารถเดินในแอ่งน้ำได้ เพราะว่าแนวปะการังอยู่ห่างจากฝั่งมาก ซึ่งในช่วงเวลาน้ำขึ้นสูงอาจเกิดอันตรายได้ การเดินทางไปยังแนวปะการังได้โดยการเดินเลียบหาดเฉวงหรือโดยถนนดินขนานชายฝั่งไปจนถึงแหลมสน

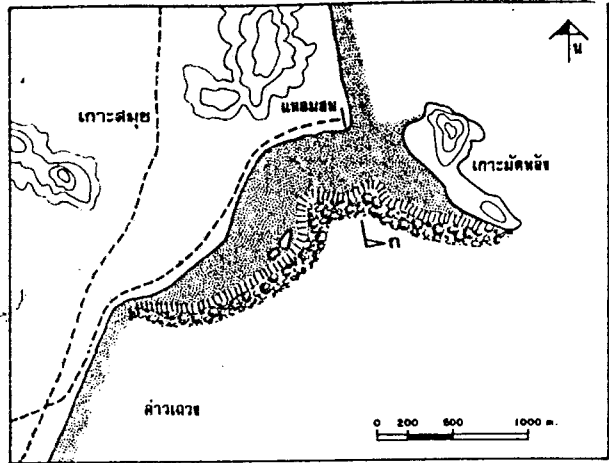
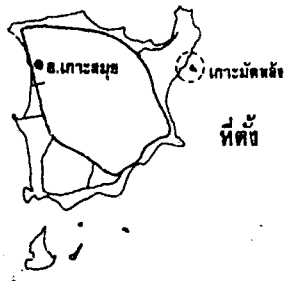
รูปที่ ผ.๒.๔.๖ แสดงแผนผังและรูปตัดแนวปะการังเกาะมัดหลัง

(๕.๒) แหลมเล็ก

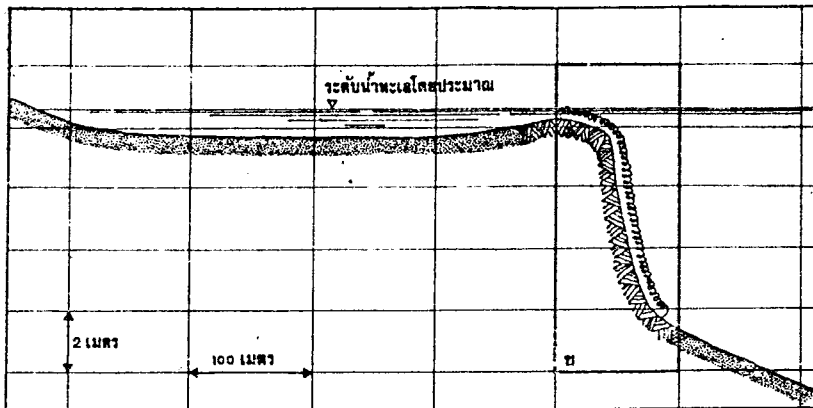
แหลมเล็กอยู่ทางด้านทิศใต้ของเกาะสมุย ซึ่งเป็นหินปะการังเก่า การเดินทางจากถนนใหญ่ใกล้บ้านหัวถนน จะมีทางแยกไปแหลมเล็ก สังเกตได้จากป้าย Lam Set Inn รถยนต์สามารถจอดได้ถึงชายหาด จากนั้นเดินเลียบชายฝั่งไปจนถึงหัวแหลม จะพบว่าซากปะการังสะสมอยู่บนชายฝั่งเป็นจำนวนมาก ทำให้มีความลำบากต่อการลงดำน้ำจากชายหาดบ้าง

ชายฝั่งของแหลมเล็กนี้เป็นหาดหิน นอกออกไปเป็นแนวปะการังยาวมาก ขนานกับชายฝั่ง ความกว้างของแนวปะการังนี้มากกว่า ๑๐๐ เมตร ลักษณะของปะการังในบริเวณที่ค้น ๆ จะพบปะการังพวกกิ่งก้านในสกุล Acropora มีความหนาแน่นมาก และวางกันสลับซับซ้อน ขนาดของกิ่งก้านมีทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ซึ่งมีสีสรรแตกต่างกันด้วย บริเวณถัดไปพบปะการังที่มีรูปร่างเป็นก้อน (massive) หลายชนิด ซึ่งชนิดที่พบมากคือ Porites sp. และ Platygyra sp. ขนาด colony ของปะการังพวกนี้มีต่าง ๆ กัน ตั้งแต่ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางน้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตร จนถึงมากกว่า ๒ เมตร ในบริเวณที่ลึก ๆ พบปะการังแบบแผ่นชนิด Pavona sp. มีความหนาแน่นมาก ปะการังในบริเวณนี้ในที่ค้น ๆ มีการตายบ้าง เนื่องจากธรรมชาติ ไม่พบการตายของปะการังโดยการกระทำของมนุษย์ คาดว่าปะการังเหล่านี้จะฟื้นตัวเองได้ แต่ต้องใช้เวลาาน

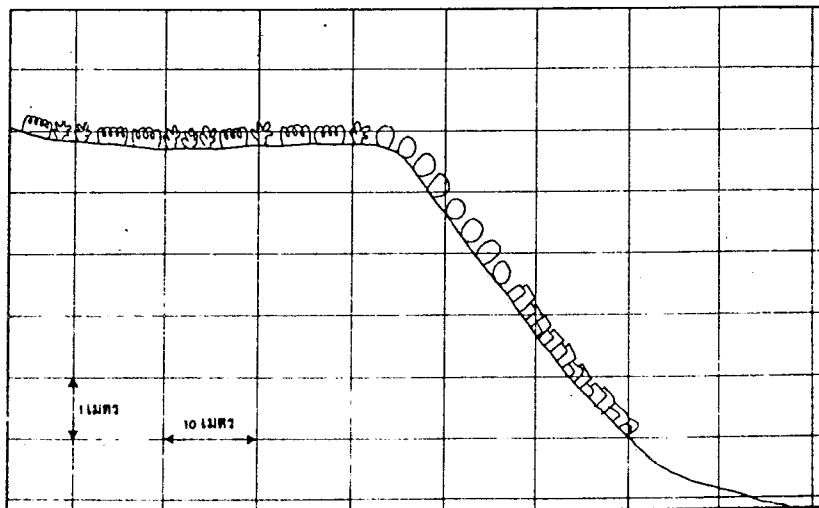
สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังที่พบในบริเวณนี้เป็นจำนวนมากพอสมควร ได้แก่ ไล้เดือนทะเล (Polychaetes), ดอกไม้ทะเล (sea anemone), ฟองน้ำ และหอยสองฝา สำหรับปลา

แผนผัง

รูปตัด ก-ก

รูปขยาย : ข

รูปที่ ผ.๒.๔.๖ แผนผังและรูปตัดแนวปะการังชายหาด
ตอนเหนือหาด เจวงถึง เกาะมัตถลึง

- หาดทราย
- สันปะการัง (หิน)
- ปะการัง

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

พบฝูงปลานกแก้ว ตาหวาน กะพง เก๋า เป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ ยังมีฝูงปลาสวยงาม
ตัวเล็ก ๆ จำนวนมากด้วย

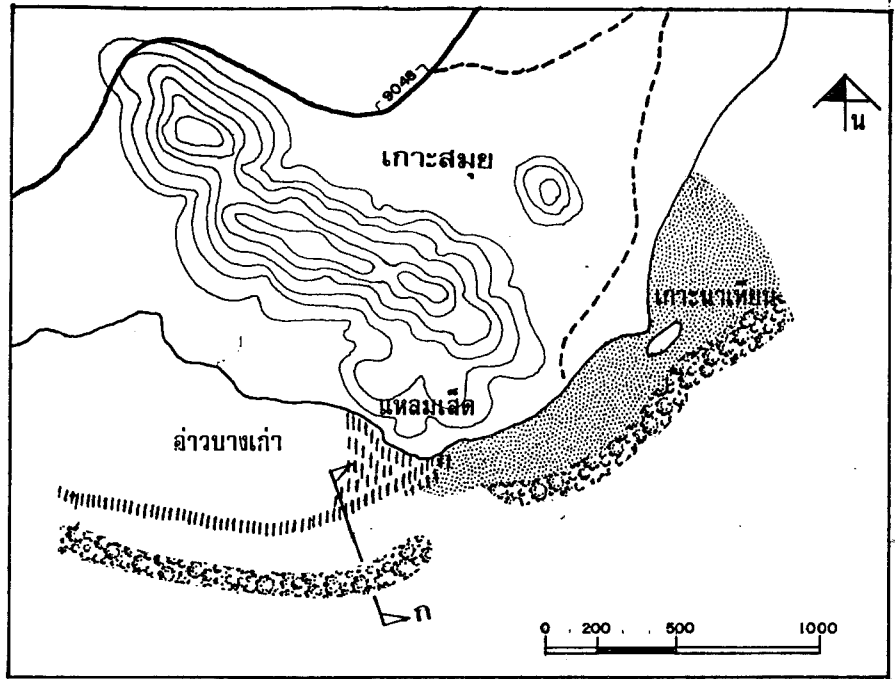
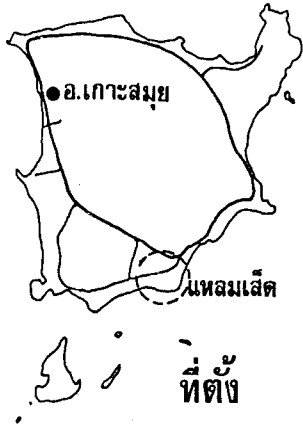
รูปที่ ผ.๒.๔.๗ แผนผังและรูปตัดแนวปะการังแหลม เล็ด

(๔.๓) เกาะแตนตอนใต้

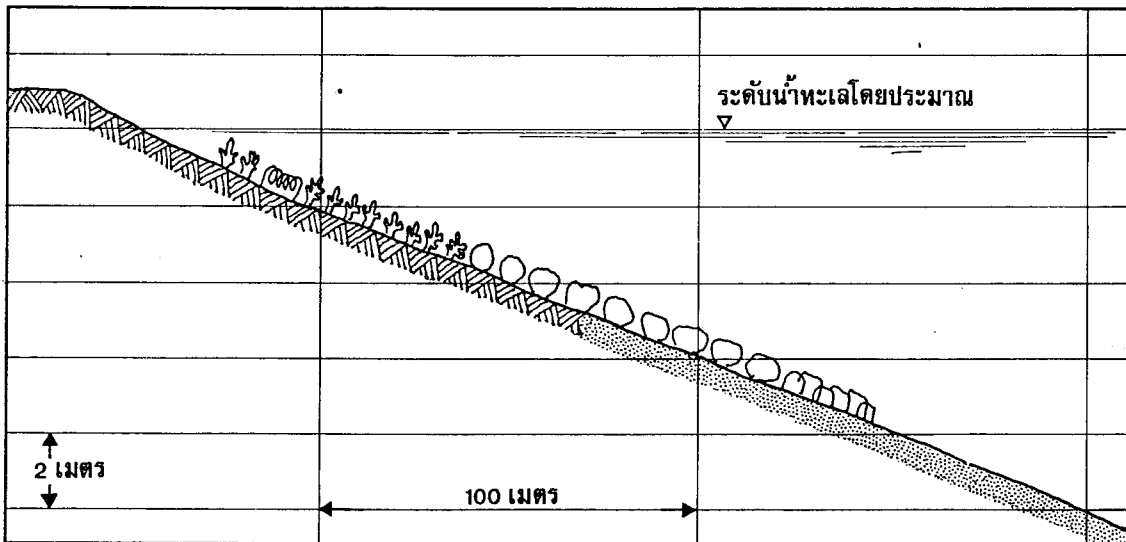
บริเวณนี้อยู่ทางใต้ของ เกาะแตน ลักษณะชายหาดเป็นหาดทราย จากชายฝั่งออกมา
ประมาณ ๑๐ เมตร มีแนวปะการังซึ่งเป็นแนวยาวมากขนานกับชายฝั่ง ความกว้างของแนวปะการัง
เฉลี่ยประมาณ ๔๐ เมตร ลักษณะปะการังที่พบในที่นี้ เป็นแบบกิ่งก้าน และแบบแผ่อกเป็นแผ่นของ
ปะการังในสกุล Acropora ซึ่งมีอยู่หลายชนิด แบบก้อน (massive) ซึ่งพบในที่ลึกกว่า ได้แก่
Porites sp., Platygyra sp. และ Diploastrea sp. ซึ่งมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของ
colony มากกว่า ๑ เมตร ปะการังแบบแผ่นชนิด Montipora sp. ก็พบด้วยเหมือนกัน
ปะการังมีบางส่วนที่ตายแล้ว โดยเฉพาะในพื้นที่ตื้นซึ่งคาดว่าตายเนื่องจาก ปัจจัยตามธรรมชาติ
มากกว่าจากผลการทำลายโดยมนุษย์ และมีแนวโน้มน้ำจะฟื้นตัวเองได้ แต่ต้องใช้เวลานาน

สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังในแนวปะการังที่พบมาก คือ ไส้เดือนทะเล (Polychaete)
สำหรับเม่นทะเล, ปลิงทะเล และดอกไม้ทะเล (sea anemone) ก็พบบ้างแต่จำนวนน้อย ใน
บริเวณนี้พบปลาสวยงามขนาดเล็กมากกว่า ๑๐ ชนิด และยังพบปลาขนาดใหญ่ ได้แก่ ปลานกแก้ว,
ปลาสลิดหิน, ปลาเก๋า, ปลาผีเสื้อ และปลานกขุนทอง เป็นจำนวนมากด้วย

ด้านใต้ของเกาะแตนมีเกาะเล็ก ๆ ซึ่งไม่มีหาดทราย มีแต่เพียงโขดหินเท่านั้น มีแนว
ปะการังอยู่เกือบรอบเกาะ และเป็นแนวกว้างทางด้านทิศตะวันออกของเกาะ ลักษณะปะการังที่
พบส่วนมากมีรูปแบบเป็นกิ่งก้านในสกุล Acropora ซึ่งมีจำนวนชนิดหลายชนิด และมีสีสรรต่างกัน
วางอยู่อย่างหนาแน่นและสลับซับซ้อน แบบก้อน (massive) ที่พบ ได้แก่ Porites sp. ซึ่งมี
ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของ Colony มากกว่า ๑.๕๐ เมตร, Platygyra sp. และ Galaxea sp.
ที่มีขนาด Colony ใหญ่ ในบริเวณที่ลึกจะพบปะการังแบบแผ่นชนิด Pachyseris sp. และ
Pavona sp. ด้วย ปะการังในบริเวณนี้มีบางส่วนถูกทำลายไปบ้างโดยการระเบิดปลา และ
บางส่วนตายเนื่องจากปัจจัยตามธรรมชาติ บริเวณดังกล่าวนี้อยู่ระหว่างการฟื้นตัวเอง ซึ่งคาดว่า
ถ้าไม่ถูกทำลายเพิ่มเติมอีกโดยการกระทำของมนุษย์ ปะการังบริเวณนี้จะมีความสมบูรณ์มากแห่งหนึ่ง

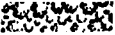

แผนผัง

รูปตัด ก-ก

รูปที่ ผ.๒.๔.๗ แสดงแผนผังและรูปตัดแนวปะการังบริเวณแหลมเสียด

- หาดทราย
- สันปะการัง (หิน)
- ปะการัง

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังที่พบ ได้แก่ ปะการังอ่อน (soft coral), ฟองน้ำ และ ไล้เดือนทะเล (Polychaete) ซึ่งมีจำนวนไม่มากนัก ปลาในแนวปะการังนี้พบปลาขนาดเล็ก มากกว่า ๑๐ ชนิด ซึ่งอยู่รวมกันเป็นฝูงใหญ่ นอกจากนี้ ยังพบฝูงปลาขนาดใหญ่ เช่น ฝูงปลานกแก้วด้วย

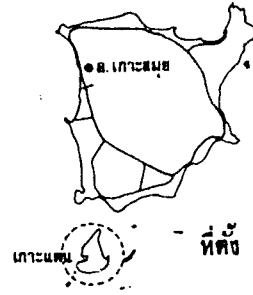
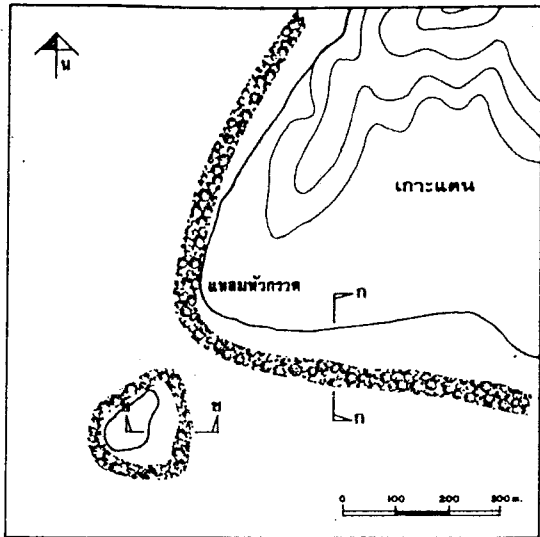
รูปที่ ผ.๒.๔.๘ แสดงแผนผังและรูปตัดแนวปะการังบริเวณเกาะแตนตอนใต้

(๔.๔) หินอ่าววัง

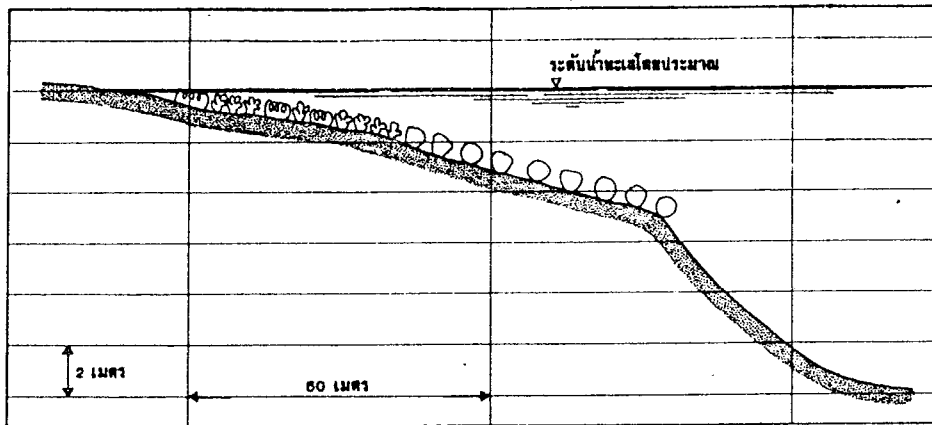
หินอ่าววังอยู่ทางด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของเกาะแตน เป็นเกาะขนาดเล็กมาก ซึ่งตัวเกาะจมน้ำเกือบหมดเวลาน้ำขึ้นสูง เกาะนี้อยู่ห่างจากแหลมเล็ดประมาณ ๓ กิโลเมตร ตัวเกาะเป็นเพียงโขดหินเท่านั้น มีปะการังอยู่โดยรอบของเกาะ โดยเฉพาะในทิศใต้และทิศตะวันตกพบแนวปะการังกว้างมากกว่าด้านอื่น ๆ ลักษณะปะการังที่พบบ่อย เป็นแบบกิ่งก้านของปะการังในสกุล Acropora ซึ่งมีอยู่หลายชนิด มีความสลบซับซ้อนและหนาแน่นมากในบริเวณที่ตื้น นอกจากนี้ ยังพบ Montipora sp. และ Porcillopora sp. เป็นจำนวนมากด้วย ปะการังแบบก้อน (massive) พบในที่ลึกกว่า ได้แก่ Porites sp., Platygyra sp., Diploastrea sp., Goniastrea sp. สำหรับปะการังแบบแผ่นจะพบในที่ลึก ซึ่งเป็นแนวนอกสุดของปะการังที่พบบ่อย ได้แก่ Echinopora sp., Pavona sp. และ Turbinaria sp. ปะการังในบริเวณนี้มีจำนวนชนิดมาก และมีความหนาแน่นมากด้วย ด้านนอกมีซากปะการังอยู่มาก ซึ่งเป็นผลจากการถูกระเบิด ดังนั้น การเดินตัวในบริเวณดังกล่าวจึงเป็นไปได้ยาก และต้องใช้เวลาอย่างมาก

สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังที่พบบ่อย ได้แก่ ฟองน้ำ, ปลิงทะเล (บนพื้นทรายในที่ตื้น), ดอกไม้ทะเล (sea anemone), ไล้เดือนทะเล (Polychaetes), ปะการังอ่อน (Soft coral), หอยมือเสือ และหอยสองฝาอื่น ๆ ปลาที่พบในแนวปะการังนี้ที่พบบ่อยได้แก่ ฝูงปลาสวยงามขนาดเล็ก ปลาการ์ตูน, ปลานกแก้ว, ปลานกขุนทอง, ปลาผีเสื้อ, ปลาข้างตะเกียบ, ปลาเก๋า, ปลากระบอก, ปลาสลิดหิน, ปลาตาหวาน, ปลากระพง ซึ่งพบว่าปลาในบริเวณนี้มีมาก ทั้งชนิดและจำนวนแนวปะการัง

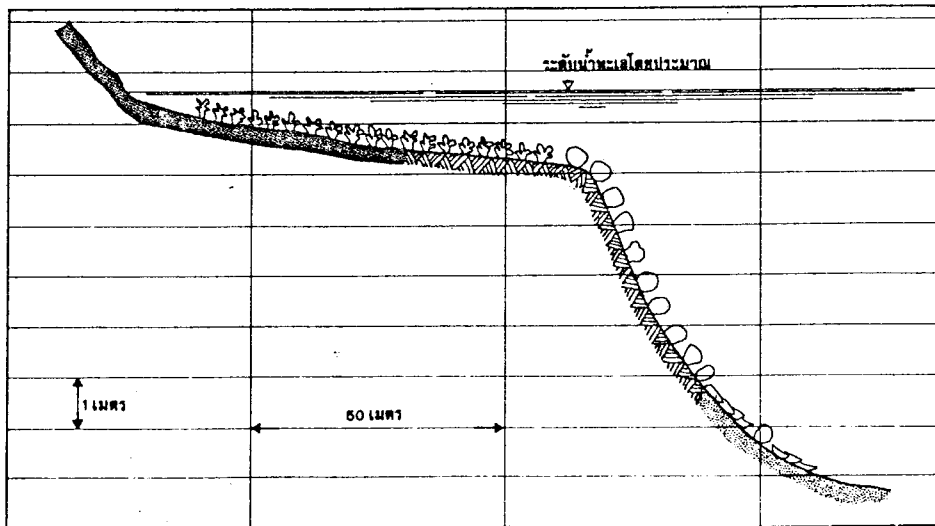
รูปที่ ผ.๒.๔.๘ แสดงแผนผังและรูปตัดแนวปะการังบริเวณบ้านอ่าววัง

แผนผัง

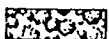

รูปตัด ก-ก

รูปตัด ข-ข

รูปที่ ผ.๒.๔.๔ แผนผังและรูปตัดแนวปะการัง
เกาะแตนตอนใต้

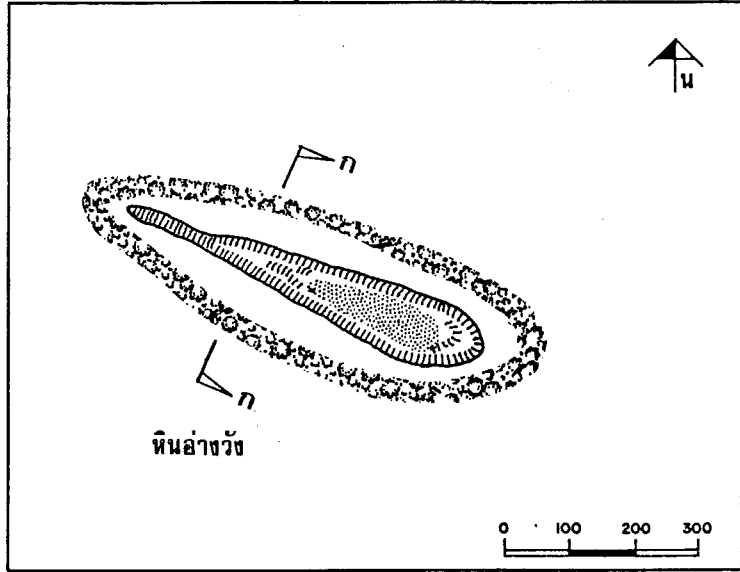
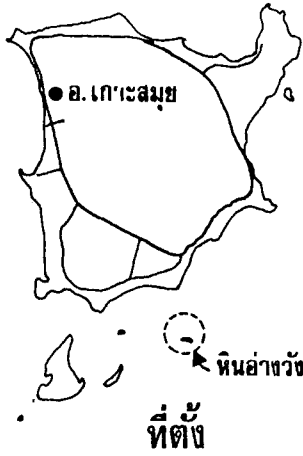

ปะการัง

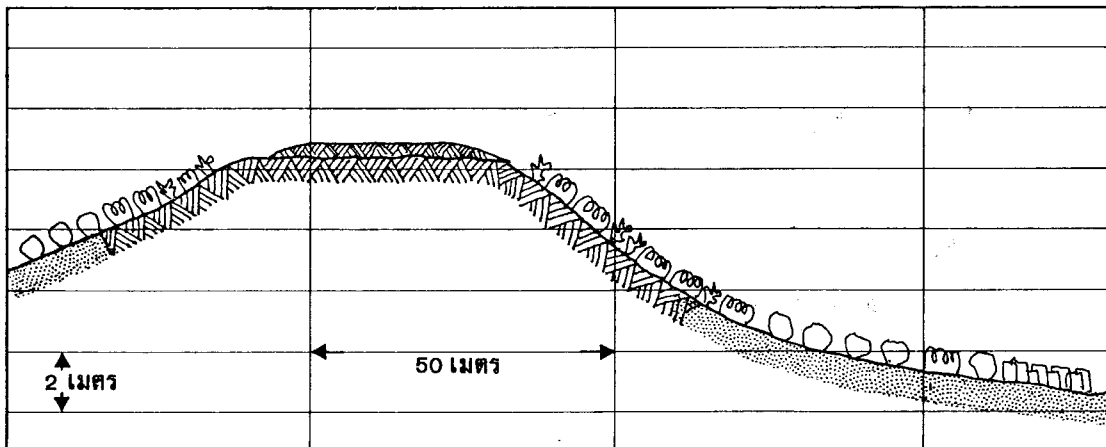
แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี

MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

แผนผัง

รูปตัด ก-ก

รูปที่ ผ.๒.๔.๔ แผนผังและรูปตัดแนวปะการัง หินอ่างวัง

- หาดทราย
- ลันปะการัง (หิน)
- ปะการัง

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

(๕.๕) บ้านใต้

บ้านใต้อยู่ทางด้านทิศใต้ของเกาะพะงัน จากชายฝั่งออกไปเป็นคันหินทอดขนานกับชายฝั่ง แต่คันหินนี้ไม่โผล่พ้นน้ำสูงนัก แอ่งน้ำตื้นที่เกิดขึ้นก็ตื้นมาก เวล่าน้ำลงทำให้น้ำเกือบแห้ง จึงไม่พบปะการังเจริญเติบโตได้ดี แต่พบว่ามีสาหร่าย โดยเฉพาะ Turbinaria sp. และ Padina sp. อยู่กันอย่างหนาแน่น ตัวแนวปะการังสามารถแบ่งออกได้เป็น ๓ เขต ตามลักษณะของปะการัง คือ

(๑) ระยะแรก จากชายฝั่งเป็น reef ที่เกิดจากการทับถมของซากปะการัง บริเวณนี้ปะการังที่พบมาก คือ แบบกิ่งก้านของ Acropora cf cerealis, Porcillopora damicornis และแบบแผ่นของ Pavona sp. ปะการังเหล่านี้มีขนาด colony ต่าง ๆ กัน ตั้งแต่เส้นผ่าศูนย์กลาง ๑ เซนติเมตร ถึงประมาณ ๑ เมตร

(๒) ระยะ ๓๕ - ๔๕ เมตร เป็นบริเวณที่มีความลาดประมาณ ๖ องศา ปะการังที่พบมากเป็นแบบกิ่งก้านชนิด Acropora sp. นอกจากนี้ ยังพบปะการังแบบก้อน (massive) ชนิด Favia sp., Galaxea sp., Favites sp. และ Leptoria phrygia ตลอดจนปะการังดอกเห็ด (Fungia sp.) ด้วย

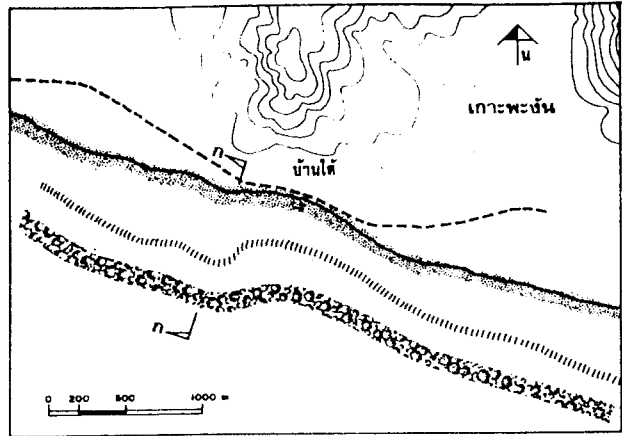
(๓) เขตนอกสุดของแนวปะการังเป็นบริเวณที่มีชนิดของปะการังมากที่สุด ปะการังที่พบมีขนาดใหญ่ ปะการังที่พบมากได้แก่ แบบก้อน (massive) ชนิด Goniopora sp., Porites lutea และ Astreopora sp. นอกจากนี้ยังพบปะการังชนิด Acropora latistella ซึ่งปัจจุบันมีรายงานว่าพบที่นี้เท่านั้นในประเทศไทย

สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังที่พบมาก ได้แก่ ดอกไม้ทะเล (sea anemone), เม่นทะเล, ไส้เดือนทะเล (Polychaetes) และหอยสองฝา ปลามีมากทั้งชนิดและจำนวน ชนิดที่พบมากได้แก่ ปลานกแก้ว, ปลาเก๋า, ฝูงปลาเศรษฐกิจขนาดใหญ่หลายชนิด และฝูงปลาสวยงามขนาดเล็ก

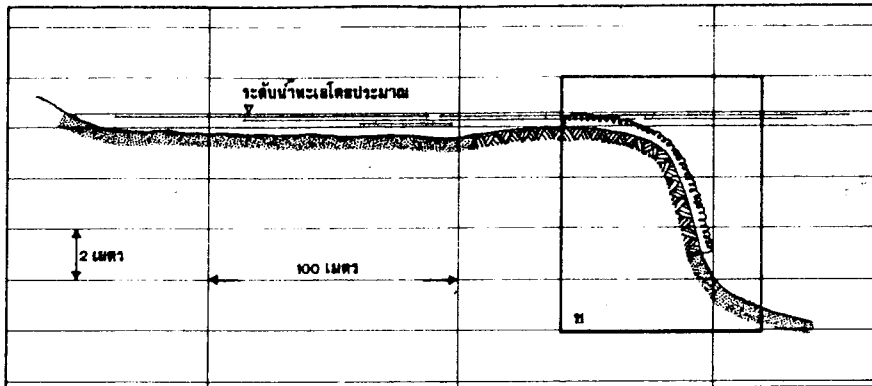
รูปที่ ผ.๒.๔.๑๐ แสดงแผนผังและรูปตัดของแนวปะการังอ่าวบ้านใต้

(๕.๖) อ่าวหาดหัด

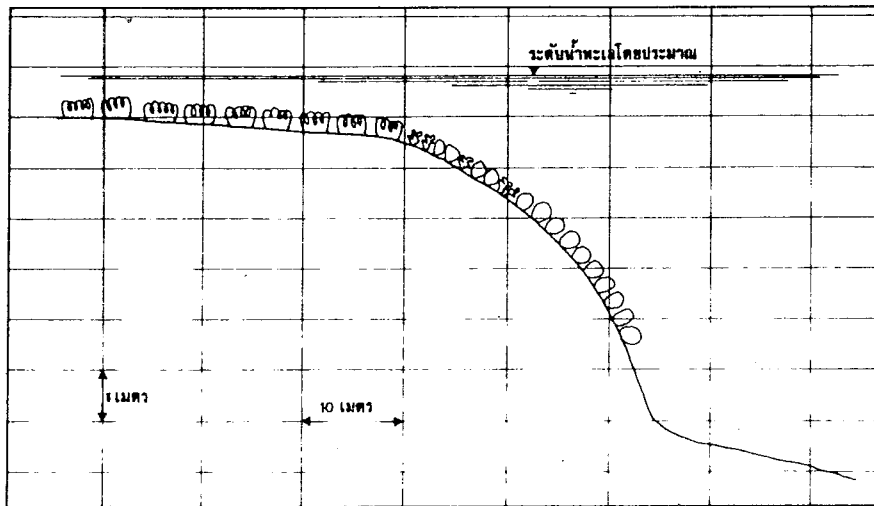
อ่าวหาดหัดเป็นอ่าวขนาดเล็กที่เว้าเข้าไปมาก อยู่ทางด้านตะวันตกเฉียงเหนือของเกาะพะงัน แนวปะการังที่มีคุณภาพดีจะพบอยู่ทางริมอ่าวด้านเหนือ แนวปะการังเจริญเติบโตจากชายฝั่งลงไปถึงความลึกประมาณ ๗ เมตร ชนิดของปะการังในช่วงเขตน้ำขึ้นน้ำลงเป็นพวกกิ่ง

แผนผัง

รูปตัด ก-ก

รูปขยาย : ข

รูปที่ ผ.๒.๔.๑๐ แผนผังและรูปตัดแนวปะการังบ้านใต้

- ทาดทราย
- สันปะการัง (หิน)
- ปะการัง

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี

MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

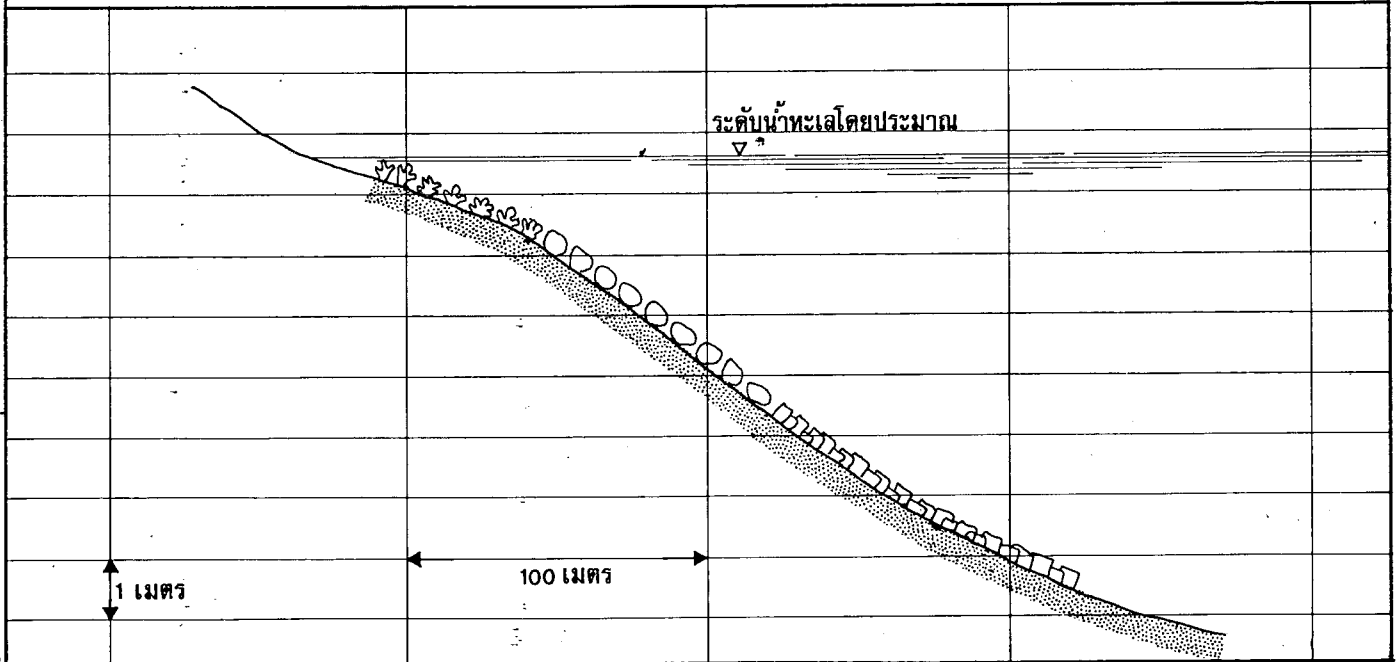
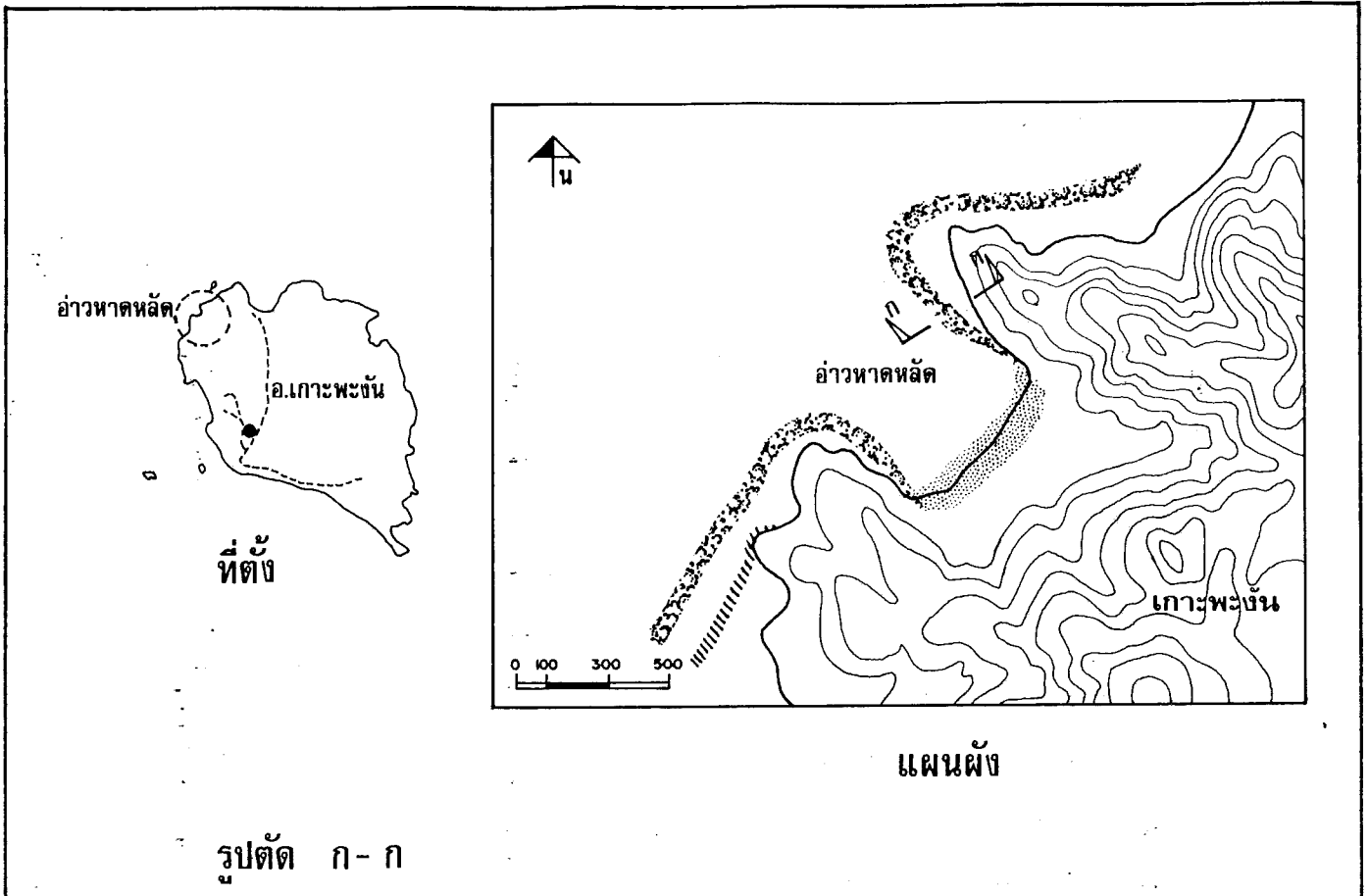
เช่น Acropora spp. และ Montipora digitata ที่ความลึกระหว่าง ๑ ถึง ๔ เมตร เป็นปะการังพวกก้อนหลายชนิด ซึ่งเจริญอยู่บนพื้นทราย ซึ่งระหว่างก้อนปะการังขนาดใหญ่ ๆ นี้ จะพบปะการังแบบไม่เกาะกับพื้น (free living form) เช่น Fungia spp. เป็นต้น บริเวณที่ลึกกว่า ๔ เมตร ปะการังที่พบมากที่สุดเป็นพวกที่เป็นแผ่น (Pavona decussata) สิ่งมีชีวิตอื่น ๆ ในอ่าวนี้คล้ายคลึงกับบริเวณอื่น ๆ แต่ว่ามีบางชนิดที่พบมากในอ่าวนี้ เช่น พวก soft coral ที่มีความสวยงามบางชนิด สำหรับปลาพบว่า มีมากทั้งชนิดและปริมาณ ปลาต่าง ๆ ที่พบ เช่น ปลากะรัง ปลานกแก้ว มีขนาดใหญ่ สีสวยงามและอยู่กันเป็นฝูง ปะการังที่ถูกทำลายพบว่า มีเฉพาะบริเวณเขตน้ำขึ้น-น้ำลงช่วงบน ซึ่งคงเกิดจากสาเหตุตามธรรมชาติ เนื่องจากการถูกทำลายมีเพียงเล็กน้อย จึงไม่สามารถสังเกตการฟื้นคืนสภาพได้อย่างชัดเจน

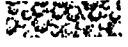
บริเวณอ่าวหาดหลังนี้เป็นบริเวณที่เหมาะสมแก่การดำน้ำ โดยเฉพาะด้วยถังอัดอากาศ เพราะว่ามีน้ำค่อนข้างลึก แต่อยู่ในอ่าวที่มีความปลอดภัย ปะการังมีหลายชนิดและมีความสลับซับซ้อนมาก นอกจากนี้ สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ในอ่าวนี้น้ำใสมากกว่าบริเวณอื่นใดในกลุ่มเกาะสมุยและพะงัน และน้ำยังใสตลอดทั้งปี ไม่ว่าจะเป็นฤดูลมมรสุมใด ในขณะที่บริเวณอื่น ๆ น้ำขุ่น อาจจะมีพายุมาก

รูปที่ ผ.๒.๔.๑๑ แสดงแผนผังและรูปตัดแนวปะการังอ่าวหาดหลัง

(๕.๗) อ่าวม่วง

อ่าวม่วงอยู่ทางด้านทิศเหนือของเกาะเต่า ลักษณะชายฝั่งเป็นโขดหินและซากปะการัง ตัดออกมาเป็นแนวปะการัง ความกว้างของแนวปะการังเกือบถึง ๒๐๐ เมตร และมีอยู่ตลอดแนวชายฝั่งของอ่าว แนวปะการังนี้มีซากปะการังเป็นจำนวนมาก ลักษณะปะการังที่พบมากในที่ดินเป็นแบบกิ่งก้านในสกุล Acropora หลายชนิด และ Montipora sp. ในบริเวณที่ลึกลงไป จะพบปะการังแบบก้อน (massive) หลายชนิด ซึ่งที่พบมากได้แก่ Porites sp., Platygyra sp., Goniastrea sp., Lobophyllia sp. และ Symphyllia sp. นอกจากนี้ ยังพบปะการังดอกเห็ด (Fungia sp.) และปะการังแบบแผ่นชนิด Pavona sp. และ Montipora sp. เป็นจำนวนมากด้วย ปะการังในบริเวณนี้มีมากทั้งจำนวนและชนิด ซึ่งส่วนมากอยู่ในที่ลึก ซากปะการังที่พบส่วนมากตายเนื่องจากถูกระเบิด เนื่องจากปัจจัยตามธรรมชาติ การฟื้นตัวของปะการังคงต้องใช้เวลาานานมาก และในบางบริเวณอาจไม่มีการฟื้นตัวเองได้เลย

รูปที่ ผ.๒.๔.๑๑ แผนที่และรูปตัดแนวปะการังอ่าวหาดหด	
<ul style="list-style-type: none"> หาดทราย สันปะการัง (หิน) ปะการัง 	<p>แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี</p> <p>MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF KO SAMUI / SURATTHANI</p> <p>สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH</p>

สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังที่พบมาก ได้แก่ หอยสองฝา, ไล้เดือนทะเล (Polychaetes) สำหรับดอกไม้ทะเล (sea anemone) ปะการังอ่อน (Soft Coral) และเม่นทะเล ก็พบด้วยเหมือนกัน ปลาในแนวปะการังนี้พบมากทั้งชนิดและจำนวน ชนิดที่พบมาก ได้แก่ ปลานกแก้ว ปลาเก๋า ปลานกขุนทอง ปลากระพง ปลาตาหวาน และปลาสลิดหิน นอกจากนี้ ยังพบฝูงปลาสวยงามขนาดเล็กจำนวนมากด้วย

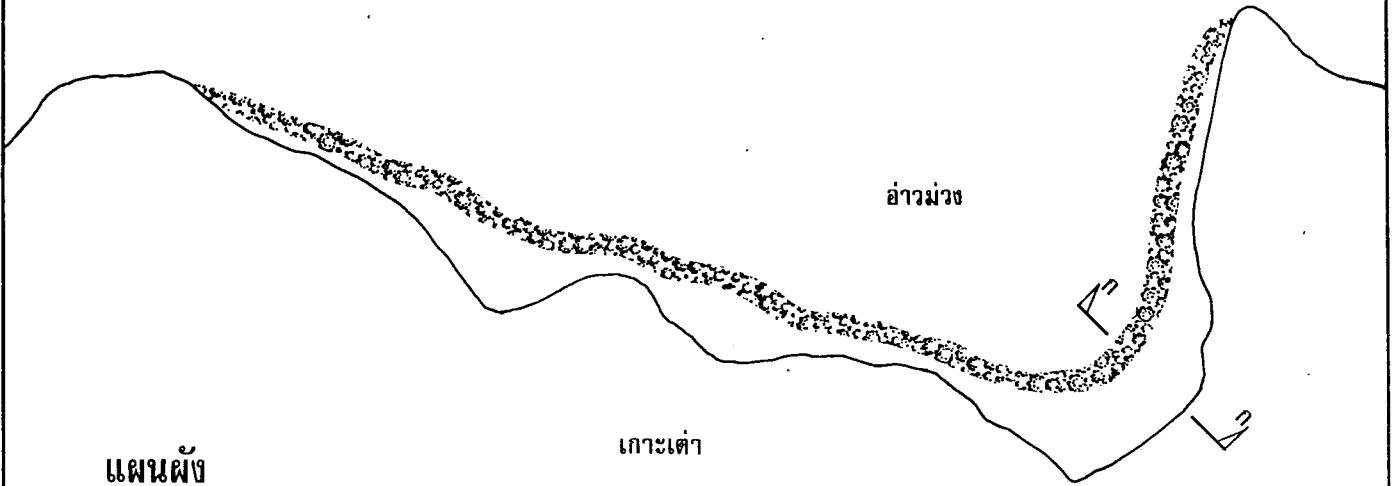
รูปที่ ผ.๒.๔.๑๒ แสดงแผนผังและรูปตัดแนวปะการังอ่าวม่วง

(๕.๔) เกาะนางยวน

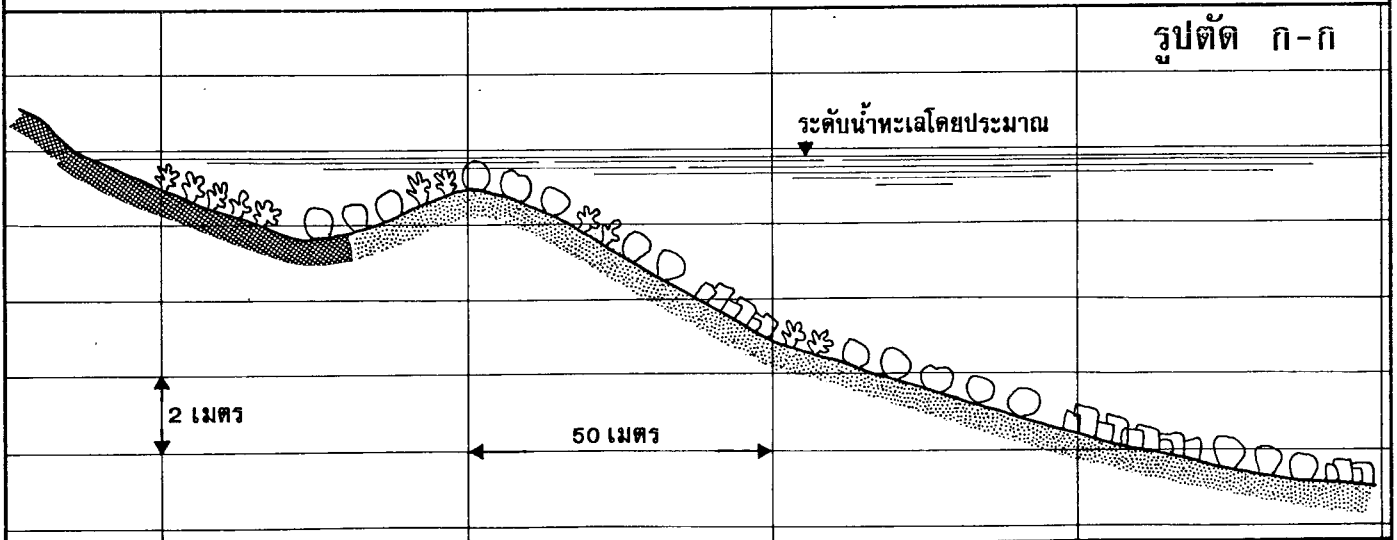
บริเวณนี้อยู่ทางด้านตะวันออกของเกาะเต่า ลักษณะชายฝั่งเป็นหาดทรายแคบ ๆ จากชายฝั่งออกไปประมาณ ๕๐ เมตร จึงพบแนวปะการัง ซึ่งเป็นแนวปะการังที่มีความกว้างมาก แนวปะการังนี้มีความยาวเกือบรอบเกาะนางยวน โดยเฉพาะทางด้านทิศตะวันตกของเกาะ มีแนวกว้างมาก ในที่นี้ดินจะพบซากปะการัง ซึ่งอยู่บนพื้นที่เป็นทรายจำนวนมาก ลักษณะของปะการังที่พบมากเป็นแบบกิ่งก้านของปะการังในสกุล *Acropora* และแบบแผ่นของ *Pavona* sp. สำหรับปะการังแบบก้อน (massive) ที่พบมาก ได้แก่ *Porites* sp., *Platygyra* sp. และ *Goniastrea* sp. นอกจากนี้ในบริเวณดังกล่าวยังพบปะการังดอกเห็ด (*Fungia* sp.) เป็นจำนวนมากด้วย โดยทั่วไปแล้ว ปะการังจะอยู่กันอย่างหนาแน่นเกือบตลอดความกว้างของแนวปะการังในที่นี้ดินมักเป็นปะการังที่ตายแล้วเป็นส่วนมาก ซึ่งสาเหตุของการตายนั้น เป็นการตายเนื่องมาจากปัจจัยตามธรรมชาติ และบางส่วนตายเนื่องจากการถูกระเบิด บริเวณดังกล่าวนี้ ถ้ามุขยไม่เข้าไปทำลายแนวปะการังซ้ำเติมอีก คาดว่าคงจะฟื้นตัวเองได้

สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังในบริเวณนี้ที่พบมาก ได้แก่ หอยสองฝา และไล้เดือนทะเล (Polychaetes) สำหรับเม่นทะเล และฟองน้ำ พบบ้างแต่มีจำนวนไม่มากนัก ปลาพบมากทั้งจำนวนและชนิด โดยเฉพาะปลาที่มีขนาดใหญ่ ชนิดที่พบมาก ได้แก่ ปลาเก๋า ปลาสลิดหิน ปลานกแก้ว และปลานกขุนทอง นอกจากนี้ ยังพบฝูงปลาสวยงามขนาดเล็กด้วย

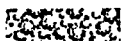
รูปที่ ผ.๒.๔.๑๓ แสดงแผนผังและรูปตัดแนวปะการังเกาะนางยวน

แผนผัง

รูปที่ ผ.๒.๕.๑๒ แผนผังและรูปตัดแนวปะการังอ่าวม่วง

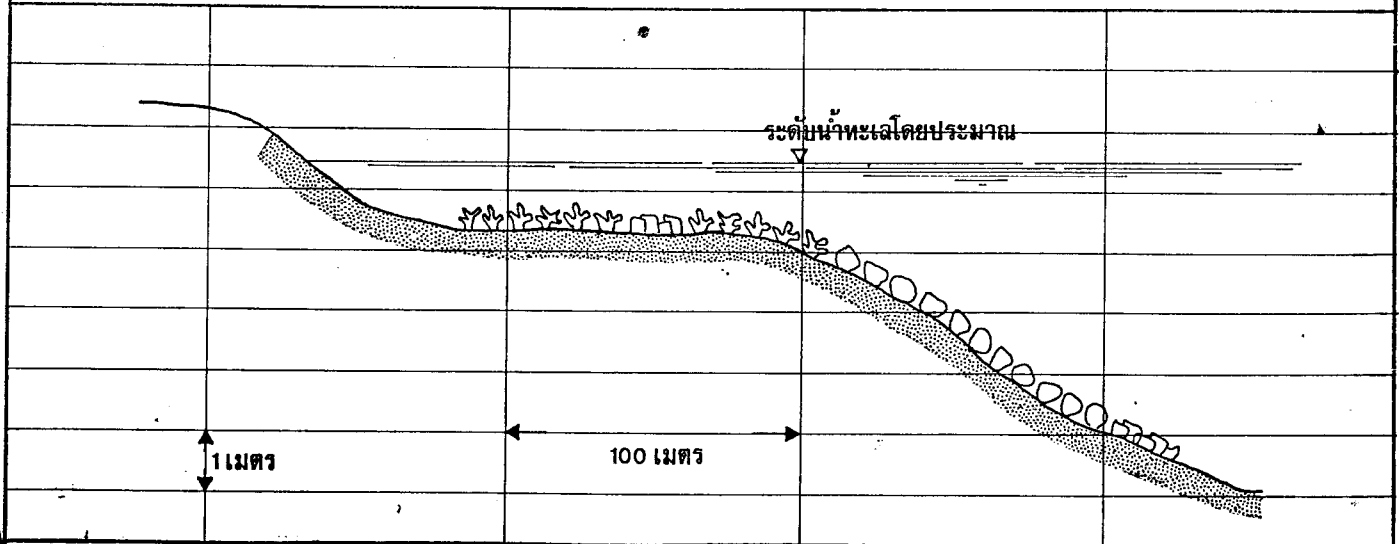
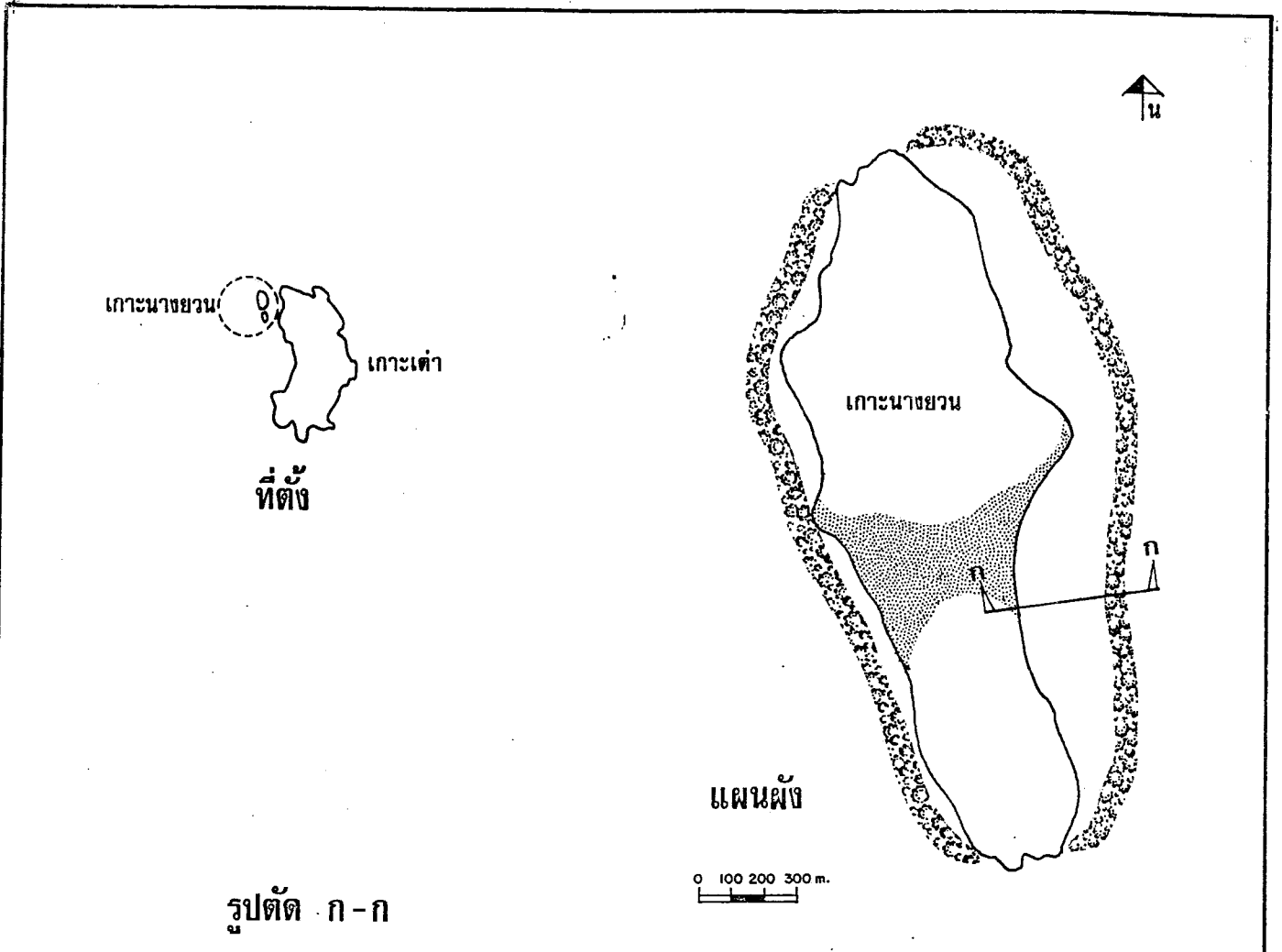

ปะการัง

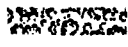
แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี

MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

รูปที่ ผ.๒.๔.๑๓ แผนที่และรูปตัดแนวปะการัง เกาะนางยวน

<p> หาดทราย ปะการัง </p>	<p> แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF KO SAMUI / SURATTHANI สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH </p>
---	--

๖. ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว

สภาพแนวปะการังในจังหวัดสุราษฎร์ธานีสามารถนำมาเป็นสิ่งดึงดูดใจเพื่อการท่องเที่ยวได้ แต่ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงระบบนิเวศน์วิทยาของทรัพยากรด้วย ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้ จึงได้เสนอแนะแนวทางในการพัฒนา โดยพัฒนาด้านความอุดมสมบูรณ์ของแหล่งฯ อันจะเป็นข้อมูลประกอบกับสภาพทรัพยากรด้านอื่น ๆ เพื่อพิจารณาพัฒนาเป็นแหล่งทรัพยากรท่องเที่ยวที่เหมาะสมต่อไป

แนวปะการังทั้งหมดควรกำหนดความเหมาะสมในการใช้ประโยชน์ได้ ๓ บริเวณ คือ

(๖.๑) บริเวณที่ควรสงวนไว้ (P) บริเวณนี้จะเป็นบริเวณที่มีสภาพทรัพยากรทางทะเลสมบูรณ์มาก ควรที่จะสงวนไว้เป็นทรัพยากรที่สำคัญของประเทศ ไม่ควรที่จะถูกรบกวนจากกิจกรรมใด ๆ ทั้งสิ้น อาจจะยินยอมให้นักท่องเที่ยวเข้าไปชมความสวยงามบริเวณนี้ได้ โดยใช้เรือท้องกระจก บริเวณนี้ได้แก่ ทางด้านเหนือของหาดเฉวงติดกับเกาะมัดหลัง เกาะหินอ่างวัง, เกาะเตนตอนใต้ และเกาะนางยวน

(๖.๒) บริเวณที่ควรอนุรักษ์ไว้ (C) บริเวณเหล่านี้เป็นบริเวณที่มีสภาพความสมบูรณ์ของปะการังอยู่ในขั้นดีและสวยงาม ควรสนับสนุนเป็นบริเวณสำหรับดำน้ำดูปะการังได้ แต่ต้องควบคุมการเหยียบย่ำปะการัง และควรที่จะห้ามกระทำกิจกรรมอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อบริเวณนี้ เช่น การประมง, การขยายชุมชนต่าง ๆ บริเวณนี้ได้แก่ กลุ่มที่มีระดับ B, C, D ทั้งหมด เช่น ปะการังรอบเกาะสมุย บางแห่ง คือ บ้านบางป่อ, แหลมสอ, แหลมเล็ด, เกาะหินราเล็ก, เกาะหินราใหญ่ บริเวณรอบเกาะพะงัน คือ หาดบ้านใต้, อ่าวหาดหลัก, บริเวณรอบเกาะเต่าและรอบเกาะเตน

(๖.๓) บริเวณพัฒนา (D) เป็นบริเวณที่มีสภาพปะการังทรุดโทรมไปมากอันเนื่องมาจากการถูกทำลายและยากต่อการฟื้นตัว ในการพัฒนาการท่องเที่ยวยินยอมให้มีการดำน้ำได้โดยเสรี การพัฒนาบริเวณนี้เพื่อกิจกรรมอย่างอื่นที่อาจมีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมในทะเล สามารถยินยอมได้ บริเวณเหล่านี้ได้แก่ บริเวณอื่น ๆ นอกจากบริเวณ P, C

ตารางที่ ผ.๒.๔.๒ และรูปที่ ผ.๒.๔.๑๔ แสดงการจำแนกความเหมาะสมในการใช้ประโยชน์ของแนวปะการัง

ตารางที่ ผ.๒.๔.๓ แสดงรายชื่อปะการังที่พบในกลุ่มสำรวจต่าง ๆ พร้อมชื่อท้องถิ่น

ตารางที่ ผ.๒.๔.๒ ความเหมาะสมการใช้ประโยชน์แนวปะการัง
และสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว

กลุ่มสำรวจ	บริเวณการใช้ประโยชน์	จุดสำรวจ	สัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว
เกาะสมุย	สงวน P อนุรักษ์ C พัฒนา D	- ด้านเหนือหาด เจวงถึง เกาะมิดหลัง - แหลมสอ - แหลมเสียด - อ่าวบ้านบางปอ - หัวถนน - แหลมโจรครำ - ตอนใต้หาด เจวง - ช่องบุญตา - เกาะสมู - เกาะเต่าปูน - เกาะราหิน - เกาะราเทียน - บ้านพังกา	หาด เจวง เจดีย์แหลมสอ แหลมเสียด บ้านหน้าทอน หาดละไม หาดท้องยาง หาด เจวง หาด เจวง-หาดละไม อ่าวบางรัก, เกาะฟาน อ่าวบางรัก, เกาะฟาน อ่าวบางรัก, เกาะฟาน บ้านท้องโตนต
เกาะทางใต้ เกาะสมุย	สงวน P อนุรักษ์ C พัฒนา D	- หินอ่าววัง - เกาะแตนตอนใต้ - เกาะมิดแดง - หินราเล็ก - หินราใหญ่ - เกาะราบ - อ่าวออกเกาะแตน - อ่าวตกเกาะแตน - เกาะหินน้ำลาย	เกาะแตน, แหลมสอ เกาะแตน เกาะแตน เกาะแตน, แหลมสอ เกาะแตน, แหลมสอ เกาะแตน เกาะแตน เกาะแตน เกาะแตน
เกาะพะงัน	อนุรักษ์ C พัฒนา D	- อ่าวหาดหลัง - หาดบ้านใต้ - อ่าวหาดรีน - แหลมตาโต๊ะ - เกาะเต่าใน - อ่าววกตุม - อ่าวแม่หาด - เกาะม้า - เกาะกนูน	อ่าวหาดหลัง หาดบ้านใต้ หาดรีน หาดรีน เกาะเต่าใน-ท้องศาลา/ในวก อ่าววกตุม หาดแม่หาด อ่าวแม่หาด อ่าววกตุม
เกาะเต่า	สงวน P อนุรักษ์ C พัฒนา D	- เกาะนางยวน - อ่าวม่วง - อ่าวแม่หาด - อ่าวลึก - อ่าวหินวง	เกาะเต่า เกาะเต่า เกาะเต่า เกาะเต่า เกาะเต่า

ตารางที่ ผ.๒.๕.๓ แสดงรายชื่อปะการังที่พบในกลุ่มสำรวจต่าง ๆ พร้อมชื่อท้องถิ่น

ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific Name	ชื่อทั่วไป Common Name		กลุ่ม Study Area			
	ชื่ออังกฤษ (English)	ชื่อไทย (Thai)	เกาะสมุย Ko Samui	เกาะทางใต้ ของเกาะสมุย South of Ko Samui	เกาะพะงัน Ko Phangan	เกาะเต่า Ko Tao
PHYLUM Cnidaria						
CLASS Anthozoa						
SUBCLASS Zooantharia						
ORDER Scleractinia						
SUBORDER Astrocoeniina						
FAMILY Astrocoeniidae						
SUBFAMILY Astrocoeniinae						
<i>Stylocoeniella armata</i>	Thorn corals	ปะการังหนาม	x	x	x	x
FAMILY Pocilloporidae						
<i>Pocillopora damicornis</i>	Cauliflower corals	ปะการังพุ่มไม้	x	x	x	x
<i>P. verrucosa</i>	Cauliflower corals	ปะการังพุ่มไม้	o	x	o	x
FAMILY Acroporidae						
<i>Acropora robusta</i>	Staghorn corals	ปะการังเขากวาง	x	x	o	
<i>A. hyacinthus</i>	Staghorn corals	ปะการังเขากวาง	x	x	x	x
<i>A. formosa</i>	Staghorn corals	ปะการังเขากวาง	x	x	x	x
<i>A. florida</i>	Staghorn corals	ปะการังเขากวาง	x	x	x	x
<i>A. nobilis</i>	Staghorn corals	ปะการังเขากวาง	x	x	x	x
<i>A. splendida</i>	Staghorn corals	ปะการังเขากวาง			x	
<i>A. lattistella</i>	Staghorn corals	ปะการังเขากวาง			x	
<i>A. nasuta</i>	Staghorn corals	ปะการังเขากวาง				x
<i>A. humilis</i>	Staghorn corals	ปะการังเขากวาง	x	x	x	x
<i>A. divericata</i>	Staghorn corals	ปะการังเขากวาง				x
<i>A. selago</i>	Staghorn corals	ปะการังเขากวาง				x
<i>A. millepora</i>	Staghorn corals	ปะการังเขากวาง	x	o		x
<i>Acropora sp.1</i>	Staghorn corals	ปะการังเขากวาง		x		
<i>Acropora sp.2</i>	Staghorn corals	ปะการังเขากวาง		x		
<i>Acropora sp.3</i>	Staghorn corals	ปะการังเขากวาง		x		
<i>Acropora sp.4</i>	Staghorn corals	ปะการังเขากวาง			x	
<i>Acropora sp.5</i>	Staghorn corals	ปะการังเขากวาง		x		
<i>Astreopora ocellata</i>	Starflower corals	-	x	x	x	x
<i>Montipora foliosa</i>	Pore corals	ปะการังท่อ	x	x	x	x
<i>M. caliculata</i>	Pore corals	ปะการังท่อ			x	
<i>M. efflorescens</i>	Pore corals	ปะการังท่อ	x	x	x	x
<i>M. hispida</i>	Pore corals	ปะการังท่อ	x	x	x	x
<i>M. digitata</i>	Pore corals	ปะการังท่อ	x	x	x	x
<i>M. cf meandrina</i>	Pore corals	ปะการังท่อ				x
<i>M. cf aequituberculata</i>	Pore corals	ปะการังท่อ				x
SUBORDER Fungiina						
SUPERFAMILY Agariciidae						
FAMILY Agariciidae						
<i>Pavona decussata</i>	Leaf corals	ปะการังผักกาด	x	x	x	x
<i>P. minuta</i>	Leaf corals	ปะการังผักกาด			x	
<i>P. cactus</i>	Leaf corals	ปะการังผักกาด	o		o	x

x ปะการังที่พบและเก็บตัวอย่าง
o ปะการังที่พบแต่ไม่ได้เก็บตัวอย่าง

ตารางที่ ผ.๒.๔.๓ (ต่อ)

ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific Name	ชื่อทั่วไป Common Name		กลุ่ม Study Area			
	ชื่ออังกฤษ (English)	ชื่อไทย (Thai)	เกาะสมุย Ko Samui	เกาะทางใต้ ของเกาะสมุย South of Ko Samui	เกาะพะงัน Ko Phangan	เกาะเต่า Ko Tao
<i>P. explanulata</i>	Leaf corals	ปะการังผักกาด	x	x	x	x
<i>Pavona sp.1</i>	Leaf corals	ปะการังผักกาด	x		x	x
<i>Gardineroseris planulata</i>	Gardiner's corals	-				x
<i>Coeloseris mayeri</i>	Toombstone corals	-	x			
<i>Pachyseris speciosa</i>	Serpent corals	-	x	x	x	x
FAMILY Siderastridae						
<i>Psammocora contigua</i>	Exclamation corals	-	x	x	x	x
<i>P. profundaella</i>	Exclamation corals	-			x	x
<i>P. digitata</i>	Exclamation corals	-	o	o		x
SUPERFAMILY Funglicae						
FAMILY Fungiidae						
<i>Fungia (Danafungia) serpulosa</i>	Mushroom coral	ปะการังเห็ด				x
<i>Fungia (Verrillofungia) scabra</i>	Mushroom coral	ปะการังเห็ด				x
<i>F. (V.) granulosa</i>	Mushroom coral	ปะการังเห็ด	o		x	x
<i>F. (V.) concinna</i>	Mushroom coral	ปะการังเห็ด				x
<i>F. (V.) repanda</i>	Mushroom coral	ปะการังเห็ด	x	x	x	
<i>Fungia (Fungia) fungites</i>	Mushroom coral	ปะการังเห็ด	x	x	x	x
<i>Fungia (Pleuractis) pownotensis</i>	Mushroom coral	ปะการังเห็ด				x
<i>Fungia (P.) moluccensis</i>	Mushroom coral	ปะการังเห็ด				x
<i>Fungia (Ctenactis) echinata</i>	Mushroom coral	ปะการังเห็ด	x	x	x	x
<i>Fungia (Danafungia) corona</i>	Mushroom coral	ปะการังเห็ด	o		x	x
<i>Herpetoglossa simplex</i>	Coarse boomerang corals	ปะการังนวมเมอแรง				x
<i>Herpolitha limax</i>	Striate boomerang corals	ปะการังนวมเมอแรง				x
<i>H. weberi</i>	Striate boomerang corals	ปะการังนวมเมอแรง				x
<i>Polyphyllia talpina</i>	Joker's boomerang corals	ปะการังนวมเมอแรง		o	x	x
<i>Sandalolitha robusta</i>	-	-			x	x
<i>Lithophyllon edwardsi</i>	Stone-leaf corals	-	x	x	x	x
<i>Podabacia crustacea</i>	Bracket corals	-	x	o	x	x
SUPERFAMILY Poritidae						
FAMILY Poritidae						
<i>Coniopora columna</i>	Annemone corals	ปะการังช็อคโกแลต	x	x	x	x
<i>G. fructicosa</i>	Annemone corals	ปะการังช็อคโกแลต	x	x	x	x
<i>G. lobata</i>	Annemone corals	ปะการังช็อคโกแลต	o	x		o
<i>G. tenuidens</i>	Annemone corals	ปะการังช็อคโกแลต	x	o		
<i>G. djiboutensis</i>	Annemone corals	ปะการังช็อคโกแลต	o	o		x
<i>Porites cylindrica</i>	Hump corals	ปะการังท่อน	x	o	o	x
<i>P. rus</i>	Hump corals	ปะการังท่อน				x
<i>P. lichen</i>	Hump corals	ปะการังท่อน				x
<i>R. lutea</i>	Hump corals	ปะการังท่อน	x	x	x	x

ตารางที่ ผ.๒.๕.๓ (ต่อ)

ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific Name	ชื่อทั่วไป Common Name		กลุ่ม Study Area			
	ชื่ออังกฤษ (English)	ชื่อไทย (Thai)	เกาะสมุย Ko Samui	เกาะทางใต้ ของเกาะสมุย South of Ko Samui	เกาะพะงัน Ko Phangan	เกาะเต่า Ko Tao
<i>P. cf mayeri</i>	Hump corals	ปะการังก้อน	x	x	o	
<i>P. murrayensis</i>	Hump corals	ปะการังก้อน			x	x
<i>P. lobata</i>	Hump corals	ปะการังก้อน	o	o		x
<i>Porites sp.1</i>	Hump corals	ปะการังก้อน	o	x	x	x
<i>Alveopora mariotensis</i>	Net corals	ปะการังตาข่าย			o	x
<i>A. allingi</i>	Net corals	ปะการังตาข่าย			o	x
SUBORDER Faviina						
SUPERFAMILY Faviicae						
FAMILY Faviidae						
SUBFAMILY Faviina						
<i>Barabattoia amicornum</i>	-	-	o		o	x
<i>Favia speciosa</i>	Knob corals	ปะการังผึ้ง	o	o		
<i>F. pallida</i>	Knob corals	ปะการังผึ้ง	o	o		x
<i>F. matthaii</i>	Knob corals	ปะการังผึ้ง	o	o		x
<i>F. cf helianthoides</i>	Knob corals	ปะการังผึ้ง	x			
<i>F. favus</i>	Knob corals	ปะการังผึ้ง	o		o	x
<i>F. rotundana</i>	Knob corals	ปะการังผึ้ง	o		o	x
<i>Favites russelli</i>	Larger star corals	ปะการังผึ้ง	o		x	
<i>F. abdita</i>	Larger star corals	ปะการังผึ้ง	x	o	x	x
<i>F. cf flexuosa</i>	Larger star corals	ปะการังผึ้ง	o	o		
<i>F. helicora</i>	Larger star corals	ปะการังผึ้ง	o			x
<i>Goniastrea favulus</i>	Lasser star corals	ปะการังสมอง	x	x		
<i>G. retiformis</i>	Lasser star corals	ปะการังสมอง	x	o	x	x
<i>G. pectinata</i>	Lasser star corals	ปะการังสมอง	x			x
<i>Platygyra daedalea</i>	Lesser vally corals	ปะการังสมอง	x	x	o	x
<i>P. sinensis</i>	Lesser vally corals	ปะการังสมอง	x	x	o	x
<i>Leptoria phrygia</i>	Least vally corals	ปะการังสมอง	x	x		x
SUBFAMILY Montastreinae						
<i>Diploastrea heliopora</i>	Double star corals	-	x	x	x	x
<i>Oulastrea crispata</i>	Zebra corals	-	x	x	o	o
<i>Leptastrea purpurea</i>	Crust corals	-	x	x	x	x
<i>L. transversa</i>	Crust corals	-	x	o	o	
<i>Cyphastrea serillia</i>	Lesser knob corals	-	x	x		
<i>C. microphthalma</i>	Lesser knob corals	-	o	o		
<i>C. chalicidum</i>	Lesser knob corals	-	o			x
<i>Echinopora lamellosa</i>	Hedgehog corals	-	x	o	x	x
<i>E. hirsutissima</i>	Hedgehog corals	-	o			x
FAMILY Oculinidae						
SUBFAMILY Galaxeinae						
<i>Galaxea fascicularis</i>	Octopus corals	ปะการังทากแลคซี	x	x	x	x
<i>G. astreata</i>	Octopus corals	ปะการังทากแลคซี	x	x	o	x
FAMILY Merulinidae						
<i>Hydnophora rigida</i>	Spine corals	-	o		x	

ตารางที่ ผ.๒.๕.๓ (ต่อ)

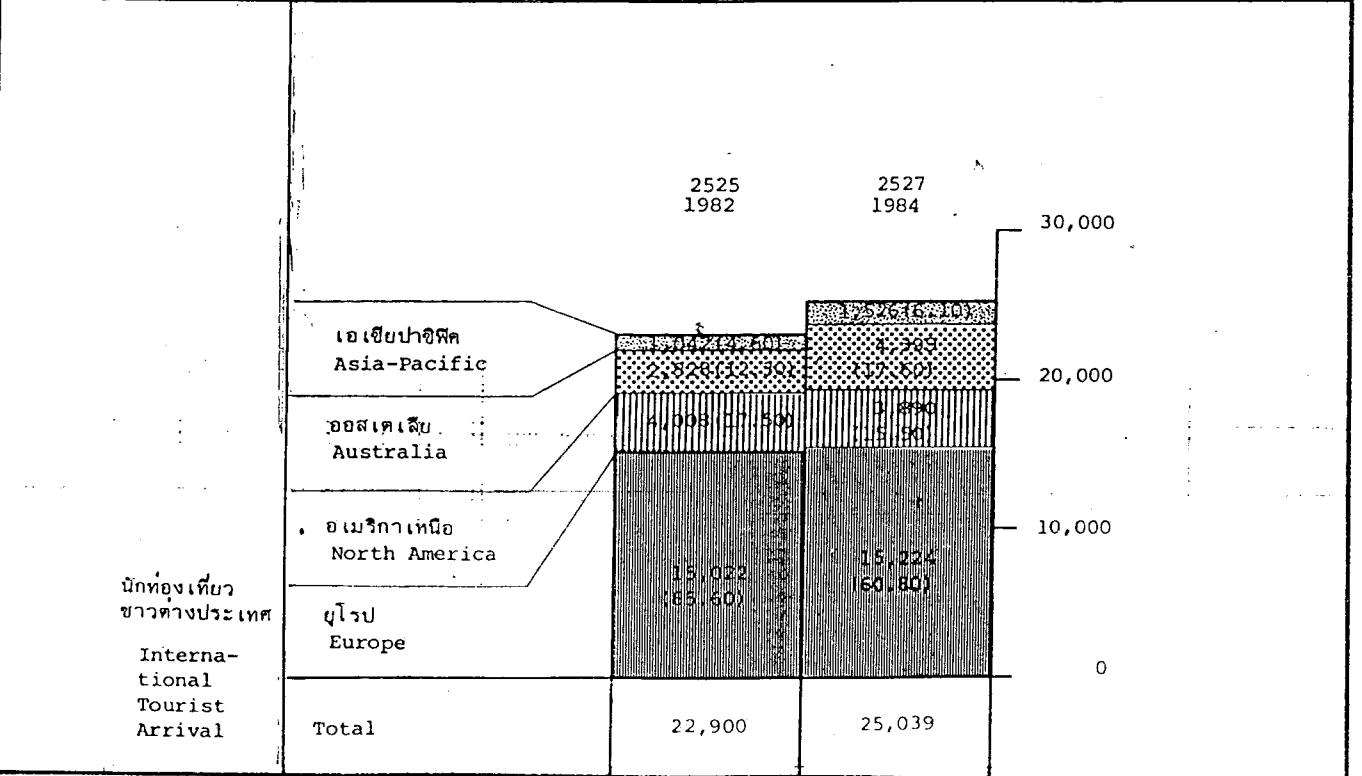
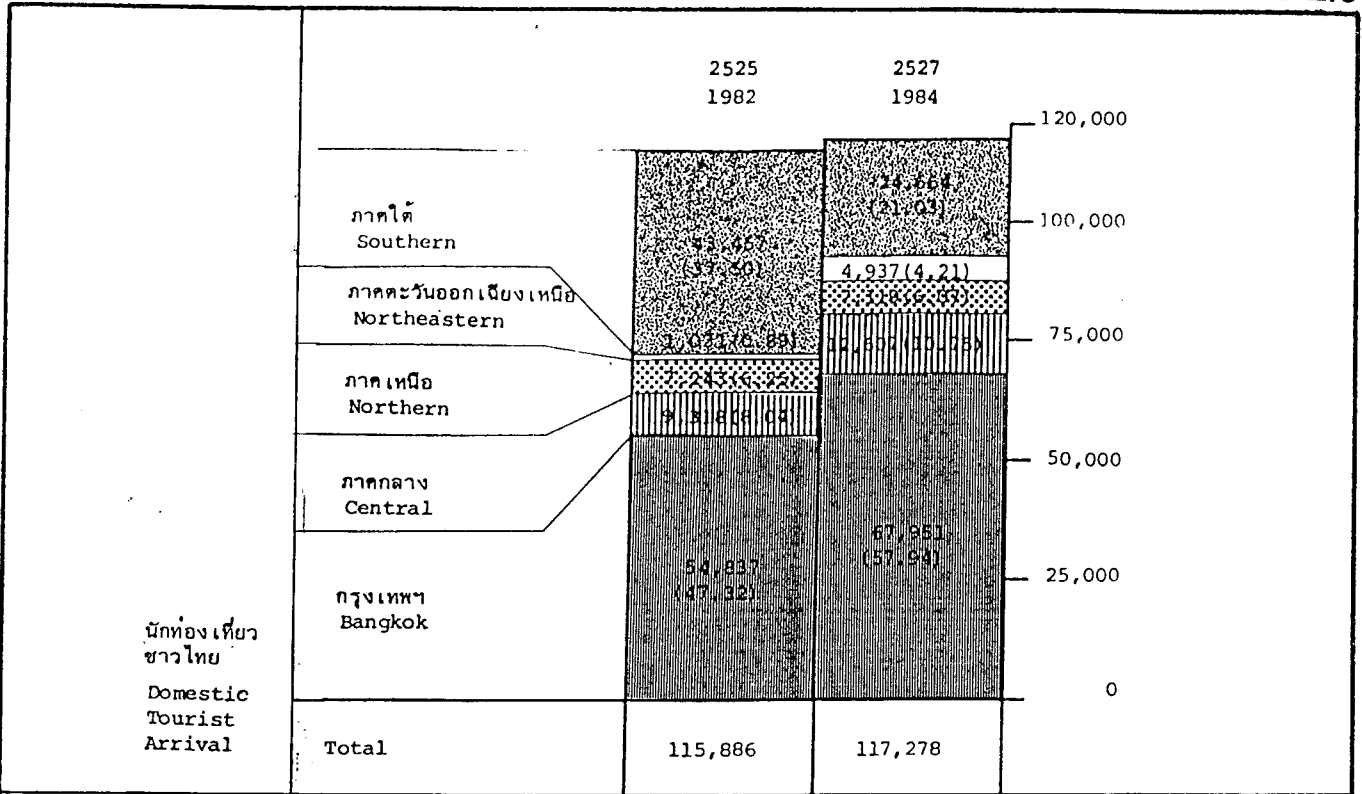
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific Name	ชื่อทั่วไป Common Name		กลุ่ม Study Area			
	ชื่ออังกฤษ (English)	ชื่อไทย (Thai)	เกาะสมุย Po Samui	เกาะทางใต้ ของเกาะสมุย South of Ko Samui	เกาะพะงัน Ko Phangar.	เกาะเต่า Ko Tao
<i>H. exesa</i>	Spine corals	-	x	o		x
<i>H. microconos</i>	Spine corals	-	x	x	x	x
<i>Merulina ampliata</i>	Crispy crust corals	-	x	o	x	x
FAMILY Pectinidae						
<i>Echinophyllia aspera</i>	Flat lettuce corals	ปะการังผักกาด	x	x	o	x
<i>Pectinia lactuca</i>	Common lettuce corals	ปะการังผักกาด	x	x	o	x
<i>P. peconia</i>	Common lettuce corals	ปะการังผักกาด	x	x	o	
FAMILY Mussidae						
<i>Acanthastrea hillae</i>	Starry cup corals	ปะการังถ้วย	x	o		
<i>Lobophyllia hemprichii</i>	Lobed cup corals	ปะการังถ้วย	o	x	o	x
<i>L. hattai</i>	Lobed cup corals	ปะการังถ้วย	x		x	x
<i>Symphyllia radians</i>	Sinuus cup corals	ปะการังถ้วย	x	x	o	x
<i>S. recta</i>	Sinuus cup corals	ปะการังถ้วย	x	x	x	x
<i>Symphyllia sp.1</i>	Sinuus cup corals	ปะการังถ้วย	x			
SUBORDER Caryophylliidae						
SUPERFAMILY Caryophylliicae						
FAMILY Caryophylliidae						
SUBFAMILY Eusmilinae						
<i>Euphyllia divisa</i>	Joker corals	-	x			x
<i>E. glabrescens</i>	Joker corals	-	x			x
<i>Euphyllia sp.1</i>	Joker corals	-	x	o	o	o
<i>Plerogyra sinuosa</i>	Found bubblegum corals	-	o			x
SUBORDER Dendrophylliina						
FAMILY Dendrophylliidae						
<i>Dendrophyllia sp.</i>	Tree corals	-	x			
<i>Tabastrea sp.</i>	Fed care corals	-	x	x	x	x
<i>Turbinaria pellata</i>	Fisc corals	ปะการังจาน	x	x	x	o
<i>T. fronden</i>	Disc corals	ปะการังจาน	x	x	o	o

ภาคผนวกที่ ๒.๕

ตารางที่ ผ.๒.๕.๑ จำนวนผู้เดินทางเข้ามาประเทศไทยแยกตามสัญชาติ ระหว่างปี ๒๕๑๔-๒๕๒๔

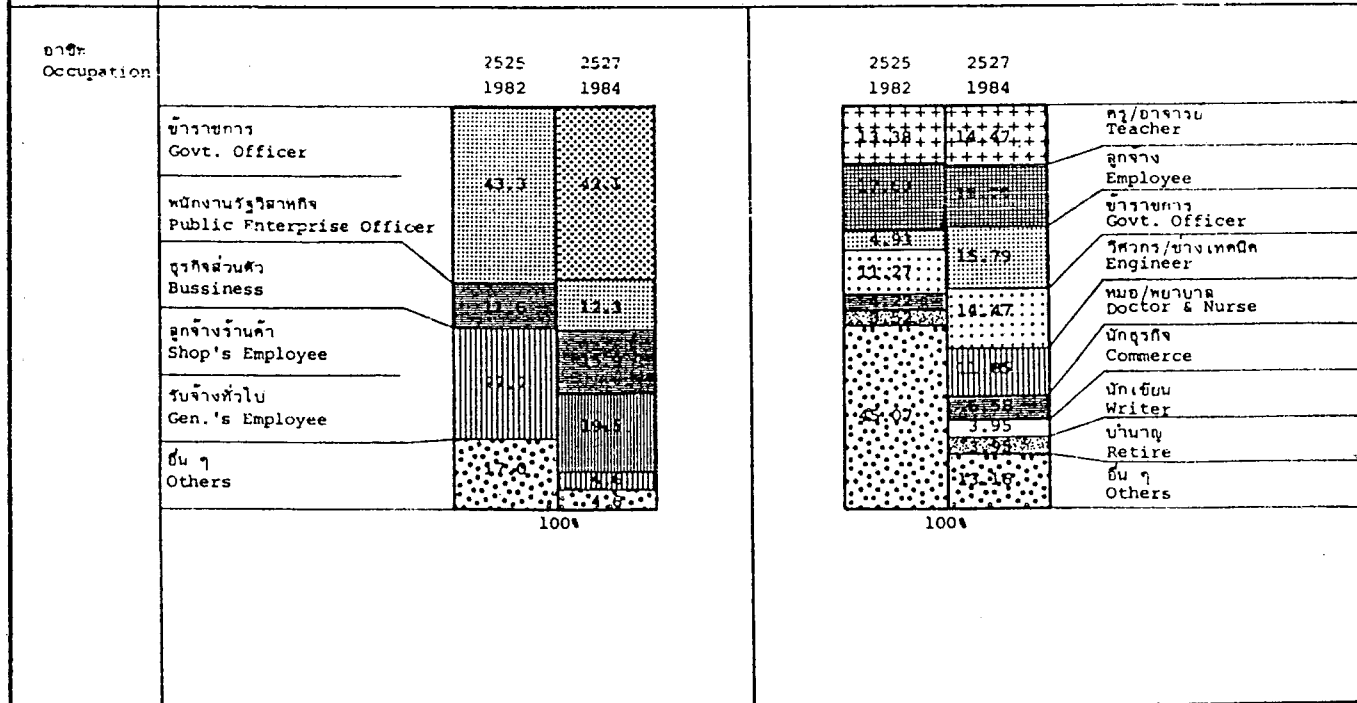
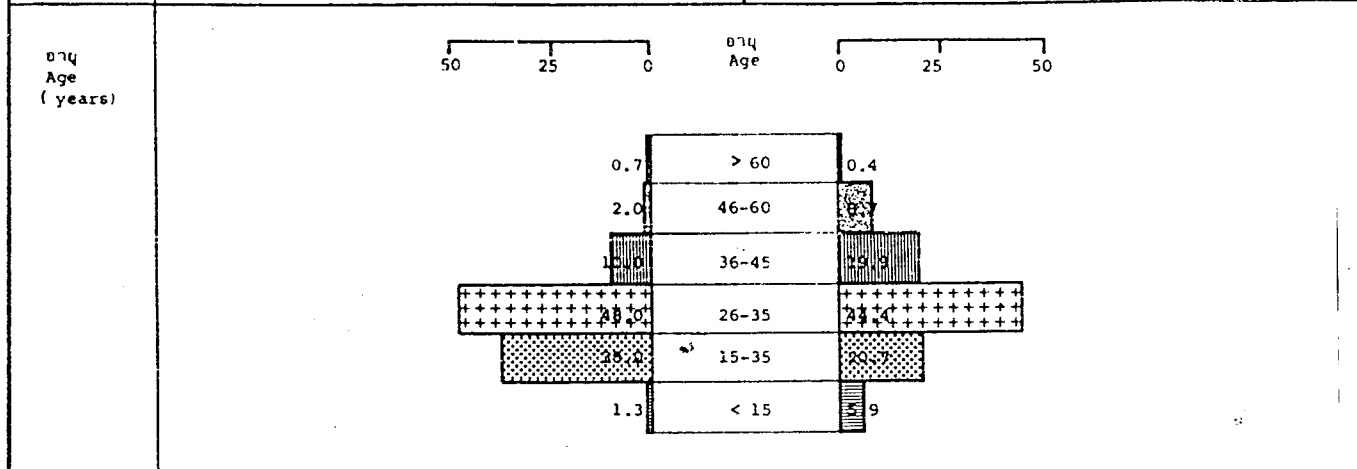
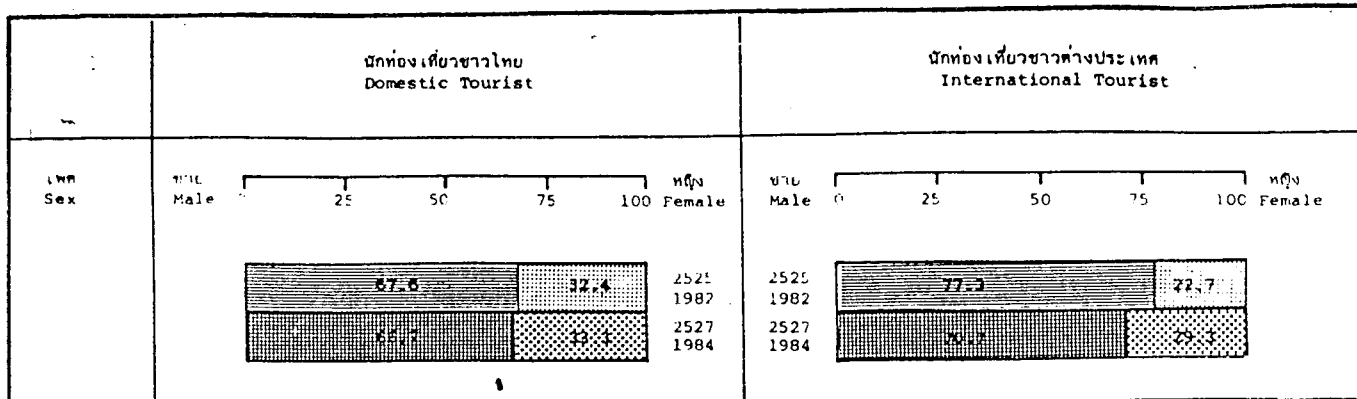
ปี	๒๕๑๔	๒๕๑๕	๒๕๑๖	๒๕๑๗	๒๕๑๘	๒๕๑๙	๒๕๒๐	๒๕๒๑	๒๕๒๒	๒๕๒๓	๒๕๒๔
อเมริกาเหนือ	๑๕๓,๒๕๔	๑๕๕,๑๒๕	๑๓๐,๑๐๕	๑๖๖,๓๓๓	๑๖๕,๓๖๔	๑๖๕,๓๖๔	๑๖๕,๓๖๔	๑๖๕,๓๖๔	๑๖๕,๓๖๔	๑๖๕,๓๖๔	๑๖๕,๓๖๔
อเมริกาใต้	๑๕๓,๐๐๖	๑๕๓,๖๐๖	๑๖๖,๕๕๕	๑๖๖,๕๕๕	๑๖๖,๕๕๕	๑๖๖,๕๕๕	๑๖๖,๕๕๕	๑๖๖,๕๕๕	๑๖๖,๕๕๕	๑๖๖,๕๕๕	๑๖๖,๕๕๕
ยุโรป	๑๖๕,๓๖๔	๑๕๕,๓๖๔	๑๖๖,๕๕๕	๑๖๖,๕๕๕	๑๖๖,๕๕๕	๑๖๖,๕๕๕	๑๖๖,๕๕๕	๑๖๖,๕๕๕	๑๖๖,๕๕๕	๑๖๖,๕๕๕	๑๖๖,๕๕๕
อังกฤษ	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔
เยอรมันตะวันตก	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔
ฝรั่งเศส	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔
อิตาลี	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔
สวีเดน	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔
สเปน	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔
เบลเยียม	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔	๓๓,๓๖๔
เอเชียตะวันตก	๑๕๓,๓๖๔	๑๕๓,๓๖๔	๑๕๓,๓๖๔	๑๕๓,๓๖๔	๑๕๓,๓๖๔	๑๕๓,๓๖๔	๑๕๓,๓๖๔	๑๕๓,๓๖๔	๑๕๓,๓๖๔	๑๕๓,๓๖๔	๑๕๓,๓๖๔
ญี่ปุ่น	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔
อินโดนีเซีย	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔
ฟิลิปปินส์	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔
มาเลเซีย	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔
สิงคโปร์	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔
ไต้หวัน	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔
เกาหลีใต้	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔
อื่น ๆ	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔
รวมประเทศในตะวันออก	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔
ประเทศในตะวันออก	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔
มาเลเซีย	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔
สิงคโปร์	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔
ไต้หวัน	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔
อื่น ๆ	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔
รวมทั้งหมด	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔	๕๕,๓๖๔

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

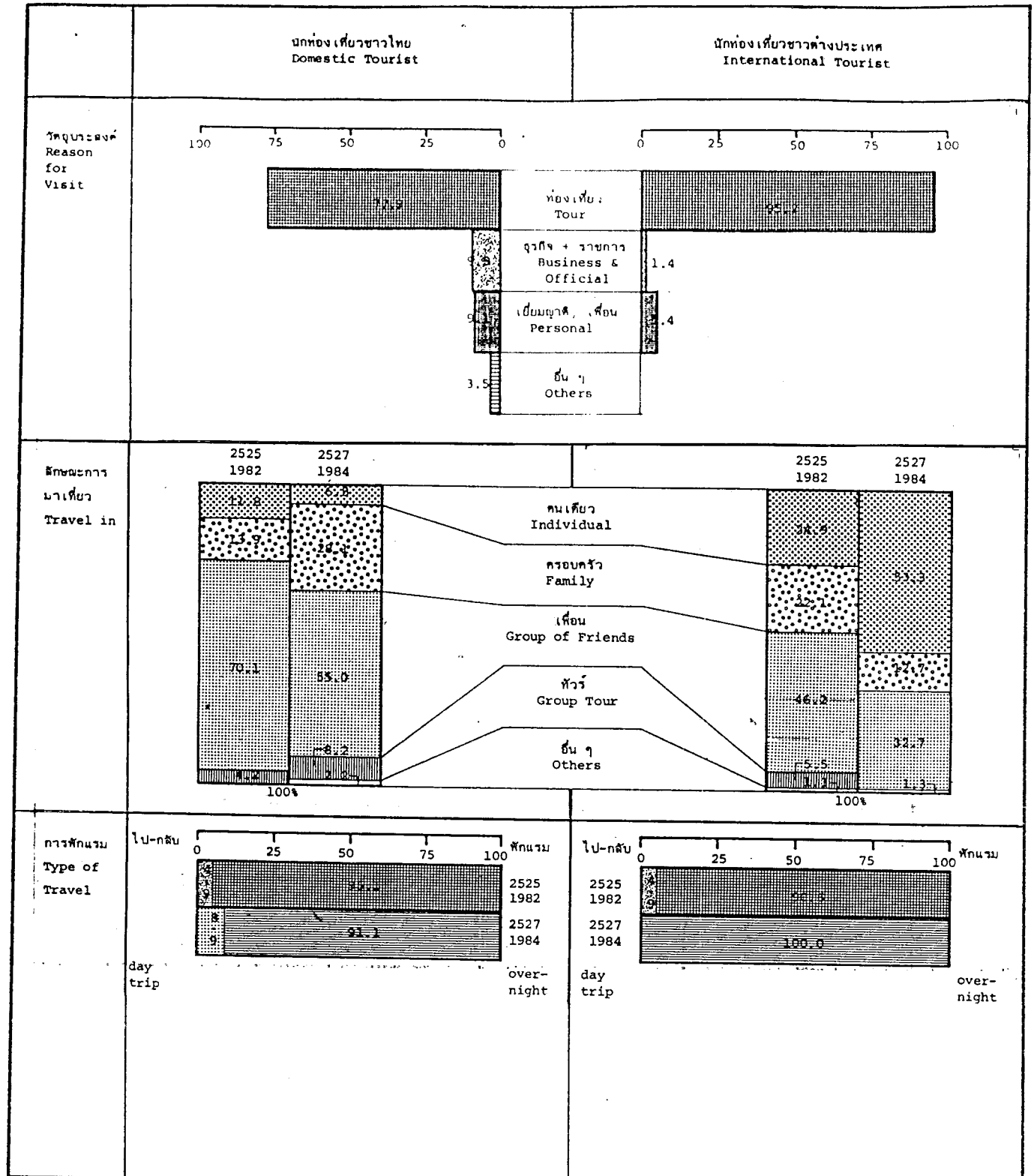
รูปที่ ผ.๒.๖.๑ โครงสร้างและรูปแบบของนักท่องเที่ยว เกาะสมุย

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

รูปที่ ผ.๒.๖.๑ (ต่อ)

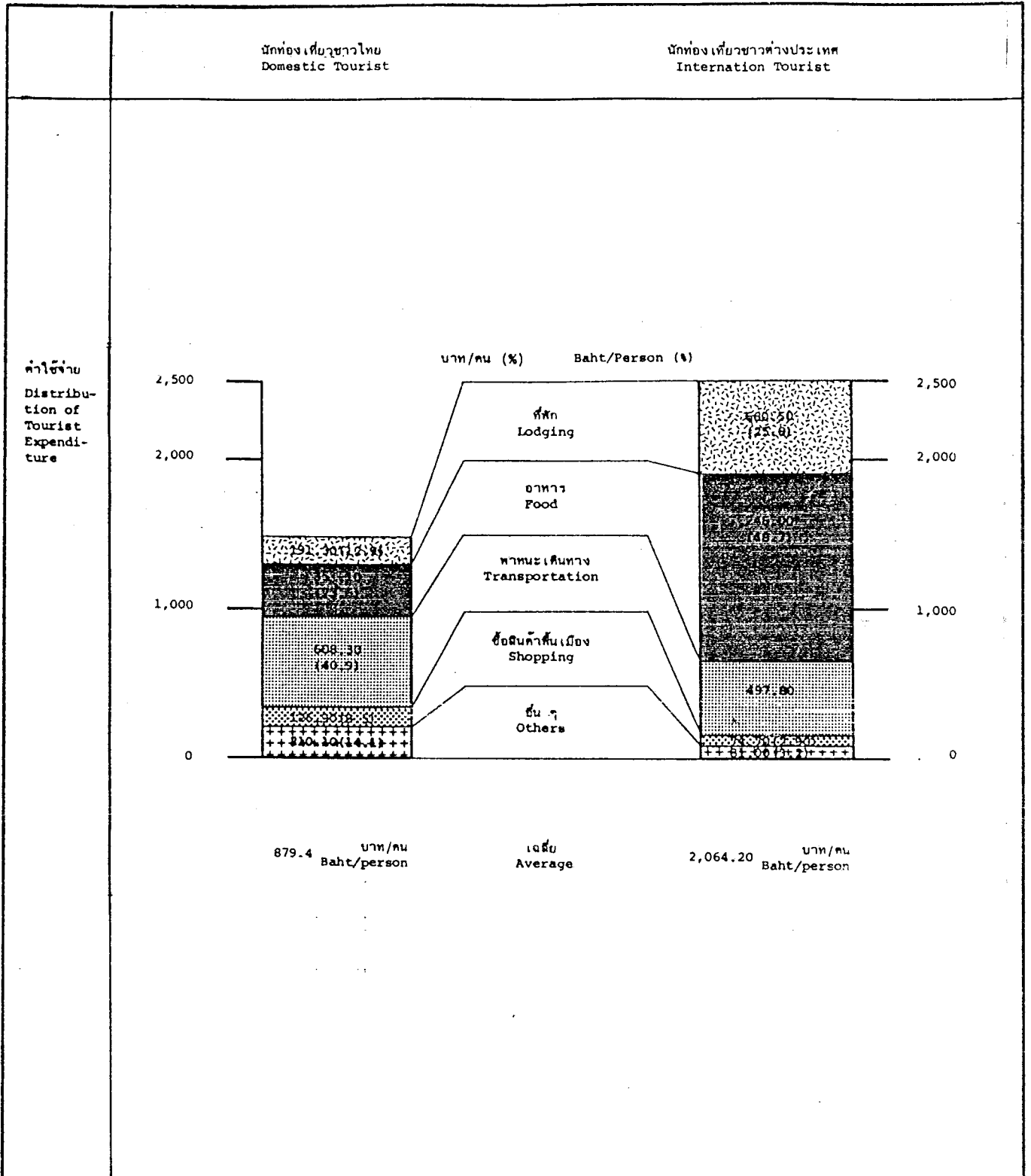
แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

รูปที่ ผ.๒.๖.๑ (ต่อ)

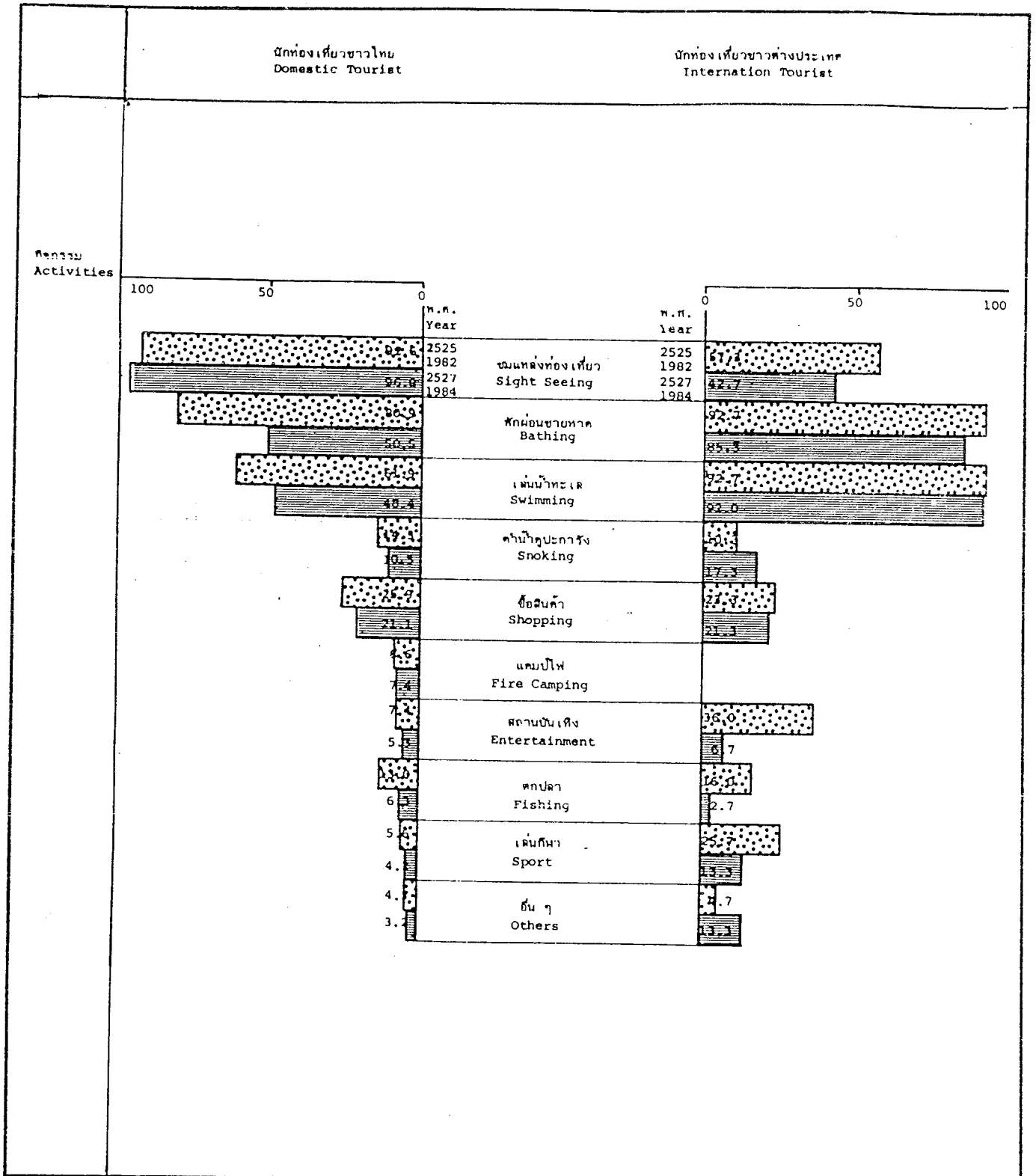
แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

	ผู้ท่องเที่ยวชาวไทย Domestic Tourist	ผู้ท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ International Tourist																																										
ระยะเวลา Length of Stay	<p> 2525 2527 เฉลี่ย 2.51 วัน 1982 1984 Average 2.51 days </p> <table border="1"> <caption>Domestic Tourist Length of Stay Data</caption> <thead> <tr> <th>ระยะเวลา (Days)</th> <th>1982 (%)</th> <th>1984 (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>> 10 วัน</td> <td>1.5</td> <td>1.9</td> </tr> <tr> <td>8-10 วัน</td> <td>29.8</td> <td>24.0</td> </tr> <tr> <td>5-7 วัน</td> <td>31.5</td> <td>42.1</td> </tr> <tr> <td>3-4 วัน</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>1-2 วัน</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>100%</p>	ระยะเวลา (Days)	1982 (%)	1984 (%)	> 10 วัน	1.5	1.9	8-10 วัน	29.8	24.0	5-7 วัน	31.5	42.1	3-4 วัน			1-2 วัน			<p> เฉลี่ย 13.76 วัน Average 13.76 days </p> <table border="1"> <caption>International Tourist Length of Stay Data</caption> <thead> <tr> <th>ระยะเวลา (Days)</th> <th>1982 (%)</th> <th>1984 (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>> 15 วัน</td> <td>15.26</td> <td>21.65</td> </tr> <tr> <td>13-15 วัน</td> <td>29.50</td> <td>15.34</td> </tr> <tr> <td>10-12 วัน</td> <td>11.75</td> <td>11.5</td> </tr> <tr> <td>5-9 วัน</td> <td>21.75</td> <td>21.02</td> </tr> <tr> <td>4-6 วัน</td> <td>12.81</td> <td></td> </tr> <tr> <td>1-3 วัน</td> <td>21.45</td> <td>20.94</td> </tr> </tbody> </table> <p>100%</p>	ระยะเวลา (Days)	1982 (%)	1984 (%)	> 15 วัน	15.26	21.65	13-15 วัน	29.50	15.34	10-12 วัน	11.75	11.5	5-9 วัน	21.75	21.02	4-6 วัน	12.81		1-3 วัน	21.45	20.94			
ระยะเวลา (Days)	1982 (%)	1984 (%)																																										
> 10 วัน	1.5	1.9																																										
8-10 วัน	29.8	24.0																																										
5-7 วัน	31.5	42.1																																										
3-4 วัน																																												
1-2 วัน																																												
ระยะเวลา (Days)	1982 (%)	1984 (%)																																										
> 15 วัน	15.26	21.65																																										
13-15 วัน	29.50	15.34																																										
10-12 วัน	11.75	11.5																																										
5-9 วัน	21.75	21.02																																										
4-6 วัน	12.81																																											
1-3 วัน	21.45	20.94																																										
สถานที่พัก Accommodation	<p> 2525 2527 1982 1984 </p> <table border="1"> <caption>Domestic Tourist Accommodation Data</caption> <thead> <tr> <th>ประเภทที่พัก (Accommodation Type)</th> <th>1982 (%)</th> <th>1984 (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>โรงเรียน (School)</td> <td>4.25</td> <td>5.0</td> </tr> <tr> <td>วัด (Wat)</td> <td>28.5</td> <td>24.0</td> </tr> <tr> <td>บ้านญาติ/บ้านเพื่อน (Relative/Friend Home)</td> <td>10.0</td> <td>9.1</td> </tr> <tr> <td>บ้านส่วนตัว (Home)</td> <td>14.4</td> <td>7.2</td> </tr> <tr> <td>โรงแรม (Hotel)</td> <td>47.0</td> <td>60.8</td> </tr> <tr> <td>บังกาโล (Bangalow)</td> <td>3.95</td> <td>5.9</td> </tr> </tbody> </table> <p>100%</p>	ประเภทที่พัก (Accommodation Type)	1982 (%)	1984 (%)	โรงเรียน (School)	4.25	5.0	วัด (Wat)	28.5	24.0	บ้านญาติ/บ้านเพื่อน (Relative/Friend Home)	10.0	9.1	บ้านส่วนตัว (Home)	14.4	7.2	โรงแรม (Hotel)	47.0	60.8	บังกาโล (Bangalow)	3.95	5.9	<p> 2525 2527 1982 1984 </p> <table border="1"> <caption>International Tourist Accommodation Data</caption> <thead> <tr> <th>ประเภทที่พัก (Accommodation Type)</th> <th>1982 (%)</th> <th>1984 (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>โรงเรียน (School)</td> <td>0.6</td> <td>0.7</td> </tr> <tr> <td>วัด (Wat)</td> <td>0.2</td> <td>0.2</td> </tr> <tr> <td>บ้านญาติ/บ้านเพื่อน (Relative/Friend Home)</td> <td>0.2</td> <td>0.2</td> </tr> <tr> <td>บ้านส่วนตัว (Home)</td> <td>0.2</td> <td>0.2</td> </tr> <tr> <td>โรงแรม (Hotel)</td> <td>27.7</td> <td>96.7</td> </tr> <tr> <td>บังกาโล (Bangalow)</td> <td>68.7</td> <td>2.0</td> </tr> </tbody> </table> <p>100%</p>	ประเภทที่พัก (Accommodation Type)	1982 (%)	1984 (%)	โรงเรียน (School)	0.6	0.7	วัด (Wat)	0.2	0.2	บ้านญาติ/บ้านเพื่อน (Relative/Friend Home)	0.2	0.2	บ้านส่วนตัว (Home)	0.2	0.2	โรงแรม (Hotel)	27.7	96.7	บังกาโล (Bangalow)	68.7	2.0
ประเภทที่พัก (Accommodation Type)	1982 (%)	1984 (%)																																										
โรงเรียน (School)	4.25	5.0																																										
วัด (Wat)	28.5	24.0																																										
บ้านญาติ/บ้านเพื่อน (Relative/Friend Home)	10.0	9.1																																										
บ้านส่วนตัว (Home)	14.4	7.2																																										
โรงแรม (Hotel)	47.0	60.8																																										
บังกาโล (Bangalow)	3.95	5.9																																										
ประเภทที่พัก (Accommodation Type)	1982 (%)	1984 (%)																																										
โรงเรียน (School)	0.6	0.7																																										
วัด (Wat)	0.2	0.2																																										
บ้านญาติ/บ้านเพื่อน (Relative/Friend Home)	0.2	0.2																																										
บ้านส่วนตัว (Home)	0.2	0.2																																										
โรงแรม (Hotel)	27.7	96.7																																										
บังกาโล (Bangalow)	68.7	2.0																																										
<p>รูปที่ พ.๒.๖.๑ (ต่อ)</p>																																												
		<p> แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF KO SAMUI / SURATTHANI สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH </p>																																										

รูปที่ ผ.๒.๖.๑ (ต่อ)

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
 สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
 THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

รูปที่ ผ.๒.๖.๑ (ต่อ)

ภาคผนวกที่ ๒.๗

คุณภาพสิ่งแวดล้อม

ปัจจัยที่สำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างหนึ่ง คือ สภาพสิ่งแวดล้อมในบริเวณที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ ยิ่งมีความสำคัญมากขึ้น ความสำคัญของสิ่งแวดล้อมมีทั้ง เป็นฝ่ายให้ผลต่อการท่องเที่ยว และรับผลจากการท่องเที่ยว กล่าวคือ สภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ย่อมทำให้การท่องเที่ยวมีความสะดวกสบาย น่ารื่นรมย์ และเป็นที่น่าสนใจของนักท่องเที่ยว ในทางตรงกันข้าม การพัฒนาการท่องเที่ยวจะมีผลกระทบ (ทั้งทางบวกและทางลบ) ต่อสิ่งแวดล้อมในทางตรงและทางอ้อมไม่มากนัก

การศึกษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในการจัดทำแผนหลักนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และเสนอแนวทางในการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยการอนุรักษ์ ป้องกัน และแก้ไขให้ดีที่สุด และเพื่อการประเมินผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากแผนและโครงการพัฒนา

การศึกษานี้ครอบคลุมการใช้ที่ดิน คุณภาพน้ำดื่ม น้ำใช้ น้ำทิ้ง การกำจัดน้ำทิ้ง คุณภาพน้ำชายฝั่งทะเล การกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูล ตลอดจนสภาพมลภาวะต่าง ๆ

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

๑. ระบบน้ำใช้

ระบบน้ำใช้ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีแบ่งออกเป็น ๒ ระบบใหญ่ คือ ระบบน้ำใช้ในชุมชนเมือง อันได้แก่ เขตเทศบาลเมือง สุขาภิบาล และระบบน้ำใช้ในชนบท ลักษณะทั่วไปของระบบน้ำใช้ในเขตเทศบาลและสุขาภิบาล มีระบบน้ำประปาให้บริการจากการประปาส่วนภูมิภาค และการประปาสุขาภิบาล ส่วนในชนบท ระบบน้ำใช้ได้มาจากแหล่งน้ำผิวดินตามธรรมชาติ และน้ำบ่อที่ขุดเจาะกันเอง หรือทางราชการขุดเจาะให้

(๑.๑) ระบบน้ำใช้ในเขตเทศบาลเมืองและสุขาภิบาล

(๑.๑.๑) เทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีและสุขาภิบาลท่าข้าม อำเภอพุนพิน

ระบบน้ำใช้ในเขตเทศบาลสุราษฎร์ธานี เป็นระบบน้ำประปาของการประปาส่วนภูมิภาค (กปภ.) โดยมีโรงผลิตน้ำอยู่ในเขตอำเภอพุนพิน ใช้น้ำดิบจากคลองแม่แม่น้ำ และแม่น้ำพุมดวง

โรงผลิตน้ำประปาดี ผลิตน้ำประปาให้เทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีแล้ว ยังผลิตให้กับสุขาภิบาลท่าข้าม อ.พุนพิน อีกด้วย

ระบบการผลิตน้ำประปาเป็นแบบกรองเร็ว (Rapid Sand Filtration) กำลังการผลิต ๕๖๐ ม^๓/ชม. ปริมาณการผลิต ๑๓,๔๔๐ ม^๓/วัน ปริมาณการสำรองน้ำ ๕,๓๐๐ ม^๓/วัน นอกจากจ่ายน้ำไปยังเทศบาลสุราษฎร์ธานีแล้ว โรงผลิตน้ำประปายังจ่ายน้ำให้สุขาภิบาลท่าข้าม อ.พุนพิน อีกด้วย ระบบการจ่ายน้ำเป็นแบบสูบอัดเข้าเส้นท่อ ขนาด ϕ ๑๐" ปริมาณการรั่วไหลมีประมาณ ๓๐% ทั้งนี้เพราะ ท่อส่งน้ำแตกเนื่องจากมีอายุการใช้งาน

กำลังผลิตของโรงผลิตขณะนี้เห็นว่าไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน ซึ่งทางการประปากำลังดำเนินการปรับปรุงระบบ เพื่อเพิ่มการผลิตขึ้นไปอีก ๕๐๐ ม^๓/ชม. ในขณะที่ การเพิ่มกำลังการผลิตไม่แล้วเสร็จนี้ จึงทำให้ขณะนี้เกิดความขาดแคลนในเขตเทศบาลเมือง

ระดับคุณภาพน้ำของน้ำแม่น้ำพุมดวง ในช่วงบริเวณที่โรงผลิตสูบน้ำมาทำน้ำประปานั้น อยู่ในระดับ ๓ ของการแบ่งระดับคุณภาพน้ำตามการใช้ประโยชน์ ของสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ กล่าวคือ คุณภาพของแหล่งน้ำนั้น ต้องมีคุณลักษณะสำคัญ ๆ เช่น มีค่า pH อยู่ระหว่าง ๖-๘ ค่า DO ๔-๖ mg/l และ Total Coliform ๕,๐๐๐-๒๐,๐๐๐ MPN/๑๐๐ml คุณภาพน้ำระดับ ๓ นี้ยังมีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้อุปโภคบริโภคได้ โดยผ่านขบวนการบำบัดขั้นต้นเสียก่อน น้ำประปาที่ออกจากโรงผลิตโดยการกรองแบบเร็ว (Rapid Sand Filtration) จ่ายไปยังเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานี และสุขาภิบาลท่าข้าม อำเภอพุนพิน มีคุณภาพสะอาด ปราศจาก Coliform Bacteria มีค่าความกระด้างต่ำ แร่ธาตุ Fe, Ca, Mg, Mn ต่ำ อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำบริโภคของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.)

ตารางที่ ผ.๒.๗.๑ แสดงคุณภาพน้ำที่สำรวจเปรียบเทียบกับมาตรฐาน สมอ.

(๑.๑.๒) สุขาภิบาลไชยา และสุขาภิบาลคอนสัก

สุขาภิบาลไชยา จ่ายน้ำบาดาลที่ไม่ได้ผ่านการบำบัดใด ๆ เลย โดยสูบน้ำจาก บ่อนบาดาลชั้นถึงสูง ส่งน้ำตามท่อขนาด ๖", ๔" และเข้ามาตรวัดน้ำก่อนประชาชนนำไปใช้ด้วยท่อขนาด ๑/๒" คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์สะอาดปานกลาง คือ ปราศจาก Coliform Bacteria แต่ความกระด้างสูงมากเกิน ๓๐๐ mg/l ธาตุ Ca, Mg และ Cl⁻ ค่อนข้างสูง (ตารางที่ ผ.๒.๗.๑)

ตารางที่ ผ.๒.๗.๑ แสดงคุณภาพน้ำที่สำรวจเปรียบเทียบกับมาตรฐาน สมอ.

ดัชนี	แหล่งน้ำ	จุดสำรวจ					มาตรฐานน้ำบริโภค ๖	
		แม่น้ำพุมดวง ๑	โรงผลิตน้ำ ๒	ส.พูนหิน ๓	อ.ไชยา	อ.คอนสัก	เกณฑ์กำหนดสูงสุด	เกณฑ์ยูนิโอม ๕
๑. pH		๗.๒	๗.๔	๗.๔	๗.๔	๗.๔	๖.๕-๘.๕	ไม่เกิน ๘.๒
๒. Temp	°C	๒๘	๒๘	๒๘	๒๘	๒๘	-	-
๓. Turbidity	FTU	๔๔	๒.๕	๔.๔	๔.๔	๑.๓	๕	๒๐
๔. Hardness	mg/l	๔๐.๒	๔๑	๔๘	๔๘	๒๔๘	-	-
๕. DO	"	๕.๐	๗.๒	๗.๓	๗.๓	๗.๘	-	-
๖. NO ₃ -1	"	nil	nil	nil	nil	๑.๐๕	๕๕	๕๕
๗. PO ₄ -3	"	๐.๑๘	๐.๑๕	nil	nil	๐.๐๕	-	-
๘. SO ₄ -2	"	๓๓.๙๑	๒๖.๑๗	๒๖.๙๘	๒๖.๙๘	๗๔.๖๕	๒๐๐	๒๕๐
๙. Cl ⁻ -1	"	๒.๔๔	๔.๙	๕.๙	๕.๙	๒๑๙.๙	๒๕๐	๖๐๐
๑๐. Ca	"	๘.๔	๖.๗๘	๖.๗๘	๖.๗๘	๑๐๒.๖๗	๗๕	๒๐๐
๑๑. Mg	"	๒.๘๕	๒.๘๕	๒.๘๕	๒.๘๕	๕๕.๙๐	๕๐	๒๕๐
๑๒. Mn	"	๐.๑	๐.๐๒	๐.๐๕	๐.๐๕	๐.๐๒	๐.๓	๐.๕
๑๓. Fe	"	๒.๑๒	๐.๒๗	๐.๖๒	๐.๖๒	๐.๓๓	๐.๕	๑.๐
๑๔. Coliform	MPN/๑๐๐ml	๑๑๐๐๐	ไม่พบ	ไม่พบ	ไม่พบ	ไม่พบ	น้อยกว่า ๒.๒	-

- หมายเหตุ :
- ๑ แม่น้ำพุมดวง : แหล่งน้ำดิบของโรงผลิตน้ำประปาที่ อ.พูนหิน
 - ๒ โรงผลิตน้ำ : น้ำจากโรงผลิตที่อำเภอพูนหินจ่ายให้เทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานี
 - ๓ ส.พูนหิน : น้ำที่ประชาชนรับไปใช้
 - ๔ เกณฑ์ยูนิโอม : ในกรณีมีความจำเป็นใช้ดื่มชั่วคราวเท่านั้น
 - ๕ Hardness : ๐-๗๕ mg/l เรียกว่า น้ำอ่อน
 ๗๕-๑๕๐ mg/l " น้ำกระด้างปานกลาง
 ๑๕๐-๓๐๐ mg/l " น้ำกระด้าง
 มากกว่า ๓๐๐ mg/l " น้ำกระด้างมาก

ที่มา : สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

สุขาภิบาลคอนสัก ใช้น้ำจากคลองน้ำฉา เป็นแหล่งน้ำดิบในการทำน้ำประปา การผลิตเป็นแบบกรองเร็ว คุณภาพน้ำสะอาดอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานน้ำบริโภคของ สมอ. ปรากฏ Coliform Bacteria แต่ความกระด้างยังค่อนข้างสูง (ตารางที่ ผ.๒.๗.๑)

(๑.๒) ระบบน้ำใช้ในชนบท

อ.เกาะสมุย และ อ.เกาะพะงัน เป็นสุขาภิบาลที่ยังไม่มีระบบการประปาที่ดี น้ำดื่ม ใช้น้ำ อาศัยน้ำผิวดินและน้ำบ่อ จึงกล่าวถึงระบบน้ำใช้ของสุขาภิบาลทั้งสองรวม เข้ากับระบบ น้ำใช้ของชนบท ซึ่งเป็นสถานที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวของอำเภอทั้งสอง

(๑.๒.๑) อ.เกาะสมุย มีสถานที่ท่องเที่ยวเป็นชายหาดทะเลที่นักท่องเที่ยว นิยมไปท่องเที่ยวกันมาก ที่สำคัญ ๆ ได้แก่ หาดเจว่ง หาดละไม และหาดบ่อผุด ที่รองลงมาเป็น เกาะแตน และเกาะมีตลุม ระบบน้ำใช้ของแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าว ใช้น้ำบ่อที่ขุดขึ้นเอง จากการ ลุ่มตัวอย่างน้ำบ่อจากบังกาโลว์ IKK ที่หาดเจว่ง บังกาโลว์ละไมเพลินที่หาดละไม นิหบังกาโลว์ ที่บ่อผุด เกาะแตน และเกาะมีตลุม สรุปคุณภาพน้ำบ่อ (ตารางที่ ผ.๒.๗.๒) ได้ดังนี้

- หาดเจว่ง น้ำบ่อคุณภาพสะอาด ปรากฏ Coliform Bacteria เป็นน้ำอ่อน ปริมาณแร่ธาตุต่ำ
- หาดละไม น้ำบ่อคุณภาพโดยทั่วไปดี แต่ยังคงตรวจพบปริมาณ Coliform Bacteria จึงมีแนวโน้มที่ยังไม่สะอาดนัก
- บ่อผุด น้ำบ่อค่อนข้างกระด้าง ตรวจพบปริมาณ Coliform Bacteria ที่ไม่มากนัก แต่ก็ยังไม่เหมาะสมที่จะใช้ดื่ม
- เกาะแตน น้ำบ่อคุณภาพต่ำมาก ปริมาณแร่ธาตุสูง น้ำกระด้างมาก ตรวจพบ Coliform Bacteria ด้วย ไม่เหมาะที่จะใช้ดื่ม
- เกาะมีตลุม น้ำบ่อปรากฏ Coliform Bacteria แต่น้ำกระด้าง ปริมาณ Cl^- สูง ไม่เหมาะที่จะใช้ดื่ม

นอกจากแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวแล้ว ชุมชนหน้าทอน และชุมชนบ้านหัวถนน ก็ยังมีระบบน้ำใช้เป็นน้ำบ่อเช่นกัน แต่ชุมชนทั้งสองมีระบบน้ำจากผิวดิน (น้ำตกร) เป็นระบบน้ำใช้ด้วย โดยกักน้ำไว้ที่สูงส่งน้ำมาตามเส้นท่อ

- บ้านหน้าทอน ทั้งน้ำบ่อและน้ำผิวดินเป็นน้ำกระด้าง พบปริมาณ Coliform Bacteria ในปริมาณที่สูงในน้ำบ่อ ไม่เหมาะต่อการบริโภค

- บ้านหัวถนน น้ำผิวดินที่จ่ายตามเส้นท่อ (จากน้ำตก) ตรวจไม่พบ Coliform Bacteria และเป็นน้ำอ่อน ปริมาณแร่ธาตุต่ำ ส่วนน้ำบ่อเป็นน้ำกระด้าง พบ Coliform Bacteria ปริมาณแร่ธาตุสูงกว่า น้ำผิวดินที่บ้านหัวถนนมีความเหมาะสมที่จะใช้อุปโภคและบริโภค มากกว่า

จากผลการสำรวจจึงมีความจำเป็นจะต้องเร่งทำการผลิตระบบน้ำประปา เพื่อจ่าย ให้เขตชุมชน และแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ

(๑.๒.๒) อ.เกาะพะงัน ระบบน้ำใช้ อ.เกาะพะงัน อาศัยน้ำบ่อเป็นส่วนใหญ่ ในอนาคตน้ำผิวดินน้ำตกแพง จะเป็นแหล่งน้ำใช้ทำน้ำประปาของอำเภอ จ่ายน้ำในเขตบ้านท้องศาลา คุณภาพน้ำตกแพงนอกจากตรวจพบ Coliform Bacteria ในจำนวนไม่มากนักแล้ว คุณลักษณะอื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์ดี มีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้ทำน้ำประปาได้ ปัจจุบัน คุณภาพน้ำใช้ อ.เกาะพะงัน สรุปได้ดังนี้

- บ้านท้องศาลา คุณภาพน้ำบ่อที่ใช้สะอาด ปราศจาก Coliform Bacteria แต่มีน้ำกระด้าง ปริมาณ Ca และ Cl^- ค่อนข้างสูง ไม่เหมาะต่อการดื่ม

- บ้านโฉลกหลำ น้ำบ่อที่สำรวจสะอาด ปราศจาก Coliform Bacteria น้ำอ่อน ปริมาณแร่ธาตุต่ำ ลักษณะใส คุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดี เหมาะต่อการบริโภคได้

- หาดรีน เป็นแหล่งท่องเที่ยวแหล่งหนึ่ง น้ำบ่อของทางราชการที่ขุดไว้ให้ ประชาชนไว้ใช้ในบริเวณหาดรีน มีความสะอาด ปราศจาก Coliform Bacteria เป็นน้ำอ่อน เหมาะต่อการใช้เป็นน้ำอุปโภคบริโภคได้

- ชิงกาโลว์ OK เป็นที่พักของนักท่องเที่ยวที่นิยมไปเที่ยวกันแห่งหนึ่งของ เกาะพะงัน น้ำบ่อของชิงกาโลว์มีปริมาณ Coliform Bacteria สูง จัดอยู่ในลักษณะที่ไม่สะอาด

ตารางที่ ผ.๒.๗.๓ แสดงคุณภาพน้ำอุปโภค-บริโภค อ.เกาะพะงัน

ตารางที่ ผ.๒.๗.๓ คุณภาพน้ำอุปโภค-บริโภค (น้ำบ่อ) อ.เกาะพะงัน

ดัชนี	แหล่งน้ำ	บ.ทองศาลา	น้ำตกแพง	หาดรีน	บ.โฉลกหลำ	บึงกาโล OK
๑. pH		๘.๑	๗.๙	๖.๓	๗.๖	๘.๐
๒. Temp	°C	๒๘	๒๘	๒๙	๒๙	๒๘
๓. Salinity	ppt	๐.๓	๐	๐	๐	๐
๔. Turbidity	FTU	๑.๒	๓.๓	๘.๕	๑.๘	๓.๒
๕. Hardness	mg/l	๕๙๕	๑๗	๙๒	๓๓	๘๕
๖. DO	"	๗.๒	๖.๕	๕.๓	๖.๗	๕.๘
๗. NO ₃ ⁻¹	"	๑๕๑.๕	nil	๑๑.๒๕	nil	nil
๘. PO ₄ ⁻³	"	๑.๓๕	๐.๕	๐.๑๕	๐.๐๕	nil
๙. SO ₄ ⁻²	"	๘๗.๗๓	๑๑.๓๖	-	๑๕.๒๕	-
๑๐. Cl ⁻¹	"	๑๓๘.๗	๘.๗๕	๙๙.๙๖	๒๓.๗๕	๑๒.๕๙
๑๑. Ca	"	๑๕๖.๕๘	๑.๓๕	๒๕.๖๐	๕.๙๘	๒๕.๖๐
๑๒. Mg	"	๑๘.๗๐	๐.๖๐	๖.๐๒	๑.๘๑	๑.๖๑
๑๓. Mn	"	๐.๐๒	๐.๐๒	๐.๐๒	๐.๐๕	๐.๒๖
๑๔. Fe	"	๐.๑๑	๐.๒๗	๐.๓๓	๐.๑๖	๑.๑๒
๑๕. Coliform	MPN/๑๐๐ml	ไม่พบ	๑๕๐	ไม่พบ	ไม่พบ	≥ ๒๕๐๐๐

๒. ระบบระบายน้ำและการบำบัดน้ำเสีย

(๒.๑) ระบบระบายน้ำและการบำบัดน้ำเสีย

(๒.๑.๑) เทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานี

การระบายน้ำและการบำบัดน้ำเสียเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่ไม่ได้รับการจัดการที่จริงจังนัก เทศบาลเกือบทุกแห่งในประเทศ ยังไม่มีระบบบำบัดน้ำเสียจากชุมชน ปัญหาน้ำทิ้งจากชุมชน อาคารบ้านเรือน สถานที่ราชการ และเอกชน เป็นปัญหารวมที่ทางเทศบาลเมืองจะต้องเข้าแก้ไข เทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานียังไม่มีระบบบำบัดน้ำทิ้งจากชุมชนเช่นเดียวกับเทศบาลอื่น ๆ ระบบระบายน้ำเป็นแบบท่อกลมฝัง มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๔๐-๑๐๐ ซม. น้ำทิ้งจากชุมชนในเทศบาลเมืองทั้งหมด ระบายผ่านท่อระบายลงสู่แม่น้ำตาปี คุณลักษณะน้ำทิ้งชุมชนเทศบาลจากการเก็บตัวอย่างน้ำ ๓ เวลา คือ ช่วงเช้า กลางวัน และเย็น แล้วรวมเป็นตัวอย่างน้ำรวม (Mixed Sample) วิเคราะห์คุณลักษณะได้ดังนี้

pH (ค่าเฉลี่ย)	=	๗.๐๔
DO (ค่าเฉลี่ย)	=	๐.๔๗ mg/l
BOD	=	๒๔.๖ "
SS	=	๔๗ "
Coliform Bacteria	>	๒๔,๐๐๐ MPN/๑๐๐ml

จากจำนวนประชากรในเขตเทศบาล ๔๐,๒๑๑ คน (ปี ๒๕๒๖) ในปริมาณการใช้น้ำ ๑๕๐ ลิตร/คน/วัน คำนวณปริมาณ BOD ทั้งหมดในน้ำทิ้งชุมชนที่ระบายลงแม่น้ำตาปีได้ ๑๔๘.๔ กก/วัน $(\frac{๒๔.๖ \times ๖,๐๓๑.๗}{๑,๐๐๐})$

(๒.๑.๒) น้ำทิ้งสุขาภิบาล

น้ำทิ้งชุมชนระดับอำเภอที่ทำการสำรวจอีก ๓ แห่ง คือ สุขาภิบาลท่าข้าม

อ.พุนพิน สุขาภิบาลไชยา และสุขาภิบาลเกาะสมุย ที่บ้านหน้าทอน พบว่า

- ส.ท่าข้าม อ.พุนพิน ระบบวางระบายน้ำทิ้งเป็นท่อกลมฝังระบายน้ำทิ้งลง

แม่น้ำพุมดวง จากประชากร ๑๘,๓๗๑ คน (ปี ๒๕๒๖) คำนวณปริมาณ BOD ทั้งหมดในน้ำทิ้งชุมชนได้ ๒๐๖.๗ กก/วัน

- ส.ไชยา ระบบวางระบายน้ำเป็นรางแบบเปิด มีหน้าตัดเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาดกว้าง ๓๐-๕๐ ซม. ลึก ๕๐-๑๐๐ ซม. น้ำทิ้งระบายลงคลองไชยาส่วนหนึ่ง และลงห้วยนาอีก ส่วนหนึ่ง

- บ้านหน้าทอน รางระบายน้ำทิ้งเป็นรางแบบเปิด หน้าตัดเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาดกว้าง ๓๐-๕๐ ซม. ลึก ๕๐-๑๐๐ ซม. น้ำทิ้งระบายลงทะเลบริเวณด้านหน้าของชุมชน

คุณลักษณะน้ำทิ้งชุมชนทั้ง ๓ แสดงไว้ในตารางที่ ผ.๒.๗.๔ จะเห็นว่าคุณภาพ เกินกว่ามาตรฐานน้ำทิ้งชุมชนที่กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ที่กำหนดให้ น้ำทิ้งชุมชนขนาดเกินกว่า ๒,๕๐๐ คน มีค่า BOD ไม่เกิน ๒๐ mg/l และ SS ไม่เกิน ๓๐ mg/l

(๒.๒) ระบบบำบัดน้ำทิ้งจากโรงงาน

จากรายงานของสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี ประเภทโรงงานที่มีน้ำทิ้งใน จังหวัดมีอยู่ ๓๑ โรง แยกประเภทได้ดังตารางที่ ผ.๒.๗.๕ โรงงานขนาดเล็กที่อยู่ในเขตเทศบาล มีปริมาณน้ำทิ้งน้อย และระบายผ่านท่อระบายเทศบาลลงแม่น้ำตาปี ส่วนโรงงานขนาดใหญ่หลายโรง อยู่บนถนนสายสุราษฎร์ธานี-พุนพิน เขต อ.พุนพิน ระบายน้ำทิ้งลงสู่มแม่น้ำตาปีโดยตรง โรงงาน ขนาดเล็กไม่ค่อยมีปัญหา น้ำทิ้งมากนัก ทั้งนี้เพราะปริมาณน้ำทิ้งน้อย โรงงานขนาดใหญ่ที่ลุ่มตัวอย่างคือ บริษัทสุราษฎร์ซีฟูตส์จำกัด บริษัทแพนเอเชียจำกัด ซึ่งมีน้ำทิ้งประมาณวันละ ๒๐๐ ม^๓ และ ๔๐๐ ม^๓ ตามลำดับนั้น จากการสำรวจเมื่อ ๑๔ ต.ค.๒๗ พบว่า น้ำทิ้งจากโรงงานทั้งสองเมื่อผ่านระบบ บำบัดแล้ว ยังมีคุณภาพเกินกว่ามาตรฐานน้ำทิ้งของกระทรวงอุตสาหกรรมที่กำหนดให้คุณภาพน้ำทิ้งมีค่า BOD ไม่เกิน ๒๐-๖๐ mg/l และ SS ไม่เกิน ๓๐ mg/l ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในวันที่ลุ่มตัวอย่าง การควบคุมระบบไม่ดีพอ ซึ่งเป็นข้อสังเกตว่า แม้จะมีระบบบำบัด แต่ถ้าหากการควบคุมไม่ดี จะเกิด ผลเสียต่อส่วนรวมได้ ดังนั้น จึงควรมีการระวังอย่าให้เกิดการณีเช่นนี้บ่อยนัก ส่วนโรงงานขนาดกลาง ประเภทผลิตแผ่นยางรมควัน เช่น บริษัทยูไนเต็ดสุราษฎร์ริบเบอร์ นั้น ระบบบำบัดน้ำเสียแบบ Stabilization Pond สามารถลด BOD ลงได้ถึง ๔๗.๒% คือ ลดค่า BOD จาก ๖๑๐ mg/l ลงมาเหลือเพียง ๑๗ mg/l และค่า SS เหลือเพียง ๑๖ mg/l เท่านั้น อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ที่สามารถปล่อยทิ้งได้ คุณลักษณะน้ำทิ้งของโรงงานแสดงไว้ในตารางที่ ผ.๒.๗.๖

นอกจากโรงงานดังกล่าวแล้ว โรงงานผลิตน้ำมันจากปาล์ม เป็นโรงงานขนาดใหญ่อีก โรงหนึ่งที่เพิ่ง เปิดการผลิต เมื่อ เดือนสิงหาคม ๒๕๒๗ ปริมาณและคุณลักษณะน้ำทิ้งมีค่าความสกปรกสูง

ตารางที่ ผ.๒.๗.๔ คุณลักษณะน้ำทิ้งชุมชน

ดัชนี	จุดสำรวจ	บ.หน้าทอน	ส.ท่าข้าม	ส.ไชยา
๑. pH		๗.๔	๗.๔	๗.๔
๒. Temp	°C	-	-	๒๗
๓. DO	mg/l	๑.๖	๓.๓	๐
๔. COD	"	-	๑๒๔	๘๘
๕. BOD	"	๔๒	๗๕	๓๑
๖. SS	"	-	๕๕	๒๑
๗. NO ₃ ⁻¹	"	๕.๗๕	nil	nil
๘. PO ₄ ⁻³	"	๑.๗๕	๔.๗๐	๐.๐๕
๙. Coliform	MPN/๑๐๐ml	≥ ๒๔๐๐๐๐	≥ ๒๔๐๐๐	≥ ๒๔๐๐๐

ตารางที่ ผ.๒.๗.๕ ประเภทโรงงานที่มีน้ำทิ้งในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ประเภท	จำนวนโรง	ระบบบำบัด	ขนาดโรงงาน
๑. ผลิตไอศกรีม	๒	Anaerobic Filter	เล็ก
๒. ทำปลา, กุ้งแห้ง	๔	ไม่มี	เล็ก
๓. ทำขนม	๘	Anaerobic Tank	เล็ก
๔. ทำกล้วยเคี้ยว	๖	Anaerobic Tank	เล็ก
๕. ผลิตสุรา	๑	Stabilization pond	ใหญ่
๖. ผลิตแผ่นยางรมควัน	๖	Stabilization pond	ปานกลาง
๗. ห้องเย็นเก็บสัตว์น้ำ	๕	Aerated lagoon	ใหญ่

ตารางที่ ผ.๒.๓.๖ คุณลักษณะน้ำทิ้งจากโรงงานบางโรง ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

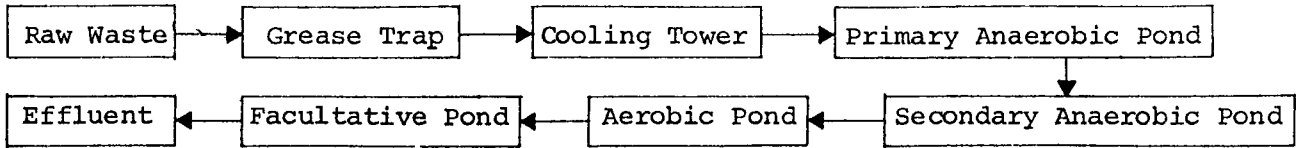
ดัชนี	โรงงาน	สุราษฎร์พิศุคส์		แพนเอเชีย		ยูไนเต็ดสุราษฎร์รับเบอร์	
		Inf	Eff	Eff	Eff	Inf	Eff
๑. PH		๗.๒	๕.๘	๗.๘	๗.๘	๗.๐	๗.๕
๒. Temp	°C	๒๙	๓๐	๓๑	๓๑	๓๐	๓๑
๓. DO	mg/l	๒.๘	๓.๕	๐	๐	๐	๗.๖
๔. COD	"	๘๔๑	๕๐๙	๕๐๓	๕๐๓	๙๑๑	๖๒
๕. BOD	"	๑๘๑	๒๒๐	๑๖๐	๑๖๐	๖๑๐	๑๗
๖. SS	"	๒๔๕	๕๑๒	๒๕๐	๒๕๐	๒๗๒	๑๖
๗. PO ₄ ⁻³	"	๑๓.๗๕	๑๒.๕๐	๒๒.๕	๒๒.๕	๓๒.๕	๑๓.๗๕
๘. NO ₃ ⁻¹	"	๕.๓๐	๓๒.๒๐	๑.๓๐	๑.๓๐	๐.๙๕	๑.๑๐
๙. Coliform MPN/๑๐๐/ml		≥ ๒๕๐๐๐	๑๕๐๐	≥ ๒๕๐๐๐	≥ ๒๕๐๐๐	-	-

หมายเหตุ : น้ำทิ้งที่เข้าระบบกำจัด

Effluent น้ำทิ้งที่ผ่านการกำจัด

กล่าวคือ ค่า pH ๔.๓ BOD ๒๙,๔๐๐ mg/l SS ๒๔,๐๐๐ mg/l TS ๕๐,๐๐๐ mg/l

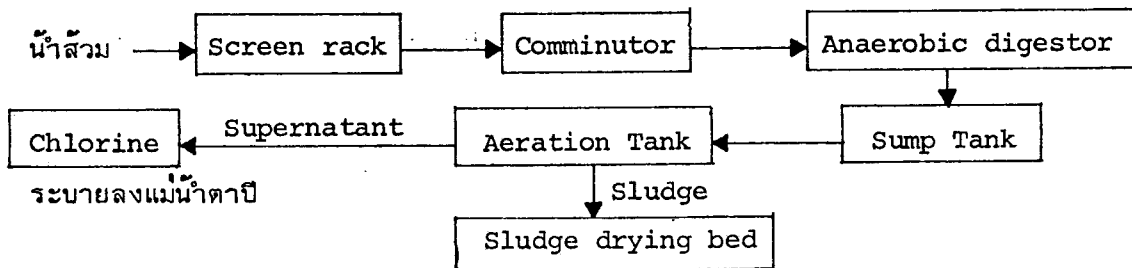
และมีสีน้ำตาลดำ ระบบบำบัดที่ทางโรงงานกำหนดไว้ดังนี้

จากลักษณะน้ำทิ้ง หากปล่อยทิ้งโดยไม่ผ่านการบำบัดเสียก่อน ย่อมเกิดปัญหามลภาวะในแม่น้ำตาปีได้ ดังนั้น การควบคุมการบำบัดน้ำทิ้งก่อนระบายลงแม่น้ำ ให้เป็นไปตามระบบที่กำหนด และอย่างมีประสิทธิภาพ จะเป็นการลดปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี

๓. ระบบกำจัดสิ่งปฏิกูล

น้ำทิ้งจากห้องส้วมจากบ้านเรือน โดยทั่วไปใช้ระบบผ่านบ่อเกรอะบ่อซึมก่อน แล้วระบายซึมลงดินหรือลงท่อระบายของเทศบาล อาคารบางแห่งต่อท่อน้ำทิ้งจากห้องส้วมลงท่อระบายของเทศบาลโดยตรง ทำให้ตรวจพบปริมาณ Coliform Bacteria ในปริมาณที่สูงในน้ำทิ้งชุมชน โรงแรมใน อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี ส่วนใหญ่ใช้ระบบบ่อเกรอะบ่อซึม และต่อลงท่อระบายของเทศบาลเช่นเดียวกัน โรงแรมวังใต้เป็นโรงแรมชั้นดีของจังหวัดที่มีระบบบำบัดน้ำทิ้งจากห้องส้วมเป็นระบบ anarobic digester แล้วต่อด้วย Aerobic tank ดังนี้

ส่วนบึงกาโลว์ที่ตั้งอยู่ชายหาดในแหล่งท่องเที่ยว อ.เกาะสมุย ส้วมเป็นแบบบ่อเกรอะบ่อซึมเช่นกัน น้ำทิ้งซึมผ่านชั้นทรายได้ แต่จากการตรวจวัดปริมาณ Coliform Bacteria ในชั้นทรายที่ลึกจากผิวดินลงไป ๑ เมตร ห่างจากถังส้วมในระยะ ๕ เมตร และ ๑๐ เมตร ที่บ้านหน้าทอน บึงกาโลว์ IKK ที่หาดเฉวง และบึงกาโลว์ละไมเฟลิน ที่หาดละไม ไม่พบ Coliform Bacteria เลย ยกเว้นที่หาดละไมพบในระยะห่างจากถังส้วม ๕ เมตร แต่ส้วมของบึงกาโลว์อยู่

ห่างจากชายฝั่งทะเลเกิน ๑๐ เมตร ดังนั้น ระบบบ่อเกรอะบ่อซึมของส้วมตามบังกาโลว์ จึงไม่มีผลต่อการเพิ่ม Coliform Bacteria ในน้ำทะเลชายฝั่งแต่อย่างไร

๔. คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง

จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีแหล่งท่องเที่ยวชายหาดอยู่มากมาย โดยเฉพาะ อ.เกาะสมุย และ อ.เกาะพะงัน เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวที่จะมาพักผ่อนหย่อนใจ คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญอันหนึ่งที่จะมีผลต่อสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะแหล่งที่เป็นชายหาดใช้เป็นสถานที่พักผ่อนตากอากาศและการว่ายน้ำ

(๔.๑) อำเภอเกาะสมุย

คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งบริเวณชุมชนและสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ ๆ ของ อ.เกาะสมุยสรุปได้ดังนี้

- แหล่งชุมชน ซึ่งเป็นแหล่งที่นักท่องเที่ยวจะต้องสัญจรผ่าน หรือติดต่อธุรกิจ ด้านคมนาคม จับจ่ายใช้สอยต่าง ๆ ที่สำคัญ ๆ ได้แก่ บ้านหน้าทอน ซึ่งเป็นท่าเทียบเรือด่วนและเรือนอนจากบ้านดอน บ้านท้องยางเป็นท่าเทียบเรือเฟอร์รี่ และบ้านหัวถนน กิจกรรมต่าง ๆ ของผู้ให้บริการท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว อาจมีผลต่อคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งบริเวณเหล่านี้ในอนาคตได้ ปัจจุบัน คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งบริเวณแหล่งทั้งสาม ยังอยู่ในเกณฑ์สะอาด ปราศจาก Coliform Bacteria นี้ยังไม่ประสบปัญหาภาวะใด ๆ ถึงแม้จะมีการระบายน้ำทิ้งจากชุมชนก็ตาม ทั้งนี้คงเป็นเพราะ ปริมาณน้ำทิ้งชุมชนยังมีปริมาณที่น้อย น้ำทะเลปรับสภาพตัวเองได้ทันนั่นเอง

- แหล่งท่องเที่ยวชายหาด คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งในแหล่งท่องเที่ยวชายหาดที่สำคัญของเกาะสมุย เช่น หาดเฉวง หาดละไม และบ่อผุด อยู่ในเกณฑ์สะอาด ปราศจาก Coliform Bacteria (ยกเว้นที่หาดละไม ซึ่งตรวจพบในปริมาณเล็กน้อย) ไม่ประสบปัญหา มลภาวะน่าเสียด่างไร มีความเหมาะสมต่อการใช้เป็นแหล่งลงเล่นน้ำได้ น้ำทะเลชายฝั่ง เกาะแตนและเกาะมัดลม มีลักษณะใสสะอาด ปราศจาก Coliform Bacteria คุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดี

ตารางที่ ผ.๒.๗.๗ แสดงคุณภาพน้ำชายฝั่ง อำเภอเกาะสมุย

ตารางที่ ผ.๒.๗.๗ คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง อำเภอกោះสมุย

ดัชนี	จุดสำรวจ	หน้าทอน	ท้องยาง	หัวถนน	ละไม	เงาง	บ่อผูก	เกาะเตนม	เกาะมีตุ้ม
๑. pH		๗.๗	๗.๕	๗.๑	๗.๒	๗.๕	๗.๑	๗.๕	๗.๘
๒. Temp	°C	-	-	-	-	-	-	๒๗	๒๗
๓. Salinity	ppt	-	-	-	-	-	-	๑๕	๑๕
๔. Conductivity	μ MHO/cm	-	-	-	-	-	-	๓๒๒๐๐	๓๒๐๐๐
๕. DO	mg/l	๕.๑	๔.๒	๔.๕	๔.๘	๔.๕	๗.๑	๖.๒	๕.๘
๖. BOD	"	๑.๑	๐.๕	๐.๕	๐.๕	๐.๕	๑.๕	๐.๖	๐.๗
๗. NO ₃ ⁻¹	"	๐.๓๕	๐.๑	-	๐.๑	๐.๕๕	๕.๕๕	nil	nil
๘. PO ₄ ⁻³	"	๑.๗๕	๑.๗๐	๑.๖๕	๑.๖๐	๑.๗๕	๒.๑๖	๐.๖๕	nil
๙. Coliform	MPN/๑๐๐ml	ไม่พบ	ไม่พบ	ไม่พบ	๔๐	ไม่พบ	ไม่พบ	ไม่พบ	ไม่พบ

(๔.๒) อำเภอกោះพะงัน

- แหล่งชุมชนบ้านท้องศาลา และบ้านโฉลกหลำ เป็นชุมชนใหญ่ของอำเภอบ้านท้องศาลาเป็นท่าเรือต้นเดินทางติดต่อกับเกาะสมุย บ้านโฉลกหลำมีการทำประมงชายฝั่งอยู่มากที่สุดของอำเภอ คุณภาพน้ำชายฝั่งของชุมชนทั้งสองยังไม่ประสบปัญหามลภาวะแต่อย่างใด ไม่พบ Coliform Bacteria เลย

- แหล่งท่องเที่ยวชายหาด คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งของหาดรีนและหาดบริเวมซังกาโลว์ OK อยู่ในเกณฑ์สะอาดดี ปราศจากแบคทีเรียเช่นเดียวกัน

ตารางที่ ผ.๒.๗.๘ แสดงคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง เกาะพะงัน

สรุปได้ว่า ปัญหามลภาวะของจังหวัดสุราษฎร์ธานียังไม่มี อย่างไรก็ตาม ควรจะได้มีการควบคุมการทิ้งน้ำจากโรงงาน, ชุมชนลงแม่น้ำและทะเล, การปรับปรุงน้ำใช้เพื่อการประปา ก่อนการบริโภค และการกำจัดขยะมูลฝอยอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในอนาคตอาจประสบปัญหาได้

ตารางที่ ผ.๒.๗.๘ คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง อำเภอกោះพะงัน

ดัชนี	จุดสำรวจ	ท้องศาลา	หาดรีน	โฉลกหลำ	ซังกาโล OK.
๑. pH		๗.๗	๗.๘	๗.๘	๗.๘
๒. Temp	°C	๒๘	๒๘	๒๘	๒๘
๓. Salinity	ppt	๑๙.๐	๑๓.๕	๑๒.๐	๙.๐
๔. Conductivity	μ MHO/cm	๓๒๐๐๐	๒๓๐๐๐	๒๐๐๐๐	๑๖๕๐๐
๕. DO	mg/l	๖.๐	๗.๕	๕.๘	๖.๘
๖. BOD	"	๐.๖	๑.๘	๑.๕	๑.๘
๗. NO ₃ ⁻¹	"	๒.๔๕	๒.๑๕	๕.๗๕	nil
๘. PO ₄ ⁻³	"	๐.๐๕	nil	๐.๐๕	๐.๒๕
๙. Coliform	MPN/๑๐๐ml	ไม่พบ	ไม่พบ	ไม่พบ	ไม่พบ

ภาคผนวกที่ ๒.๘

ตารางที่ ผ.๒.๘.๑ การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวของ อ.เมือง และ อ.กาญจนดิษฐ์

ปี พ.ศ.	นักท่องเที่ยวชาวไทย		นักท่องเที่ยวต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน (คน)	อัตราเพิ่ม%	จำนวน (คน)	อัตราเพิ่ม%	จำนวน (คน)	อัตราเพิ่ม%
๒๕๒๗	๕๐,๔๘๒	-	๒,๒๒๘	-	๕๒,๗๑๐	-
๒๕๒๘	๕๒,๒๔๙	๓.๕	๒,๔๑๔	๘.๓๕	๕๔,๖๖๓	๓.๗๑
๒๕๒๙	๕๔,๐๗๘	๓.๕	๒,๖๑๖	๘.๓๗	๕๖,๖๙๔	๓.๗๒
๒๕๓๐	๕๕,๗๐๐	๓.๐	๒,๗๙๙	๗.๐๐	๕๘,๕๙๙	๓.๑๘
๒๕๓๑	๕๗,๓๗๑	๓.๐	๒,๙๙๕	๗.๐๐	๖๐,๓๖๖	๓.๑๘
๒๕๓๒	๕๙,๐๙๒	๓.๐	๓,๒๐๓	๖.๙๕	๖๒,๒๙๕	๓.๒๐
๒๕๓๓	๖๐,๘๖๔	๓.๐	๓,๔๒๖	๖.๙๖	๖๔,๒๙๐	๓.๒๐
๒๕๓๔	๖๒,๖๙๐	๓.๐	๓,๖๖๓	๖.๙๒	๖๖,๓๕๓	๓.๒๑
๒๕๓๕	๖๔,๒๕๘	๒.๕	๓,๘๕๒	๕.๘๙	๖๘,๑๑๐	๒.๖๓
๒๕๓๖	๖๕,๘๖๔	๒.๕	๔,๐๒๙	๕.๘๗	๖๙,๘๙๓	๒.๖๓
๒๕๓๗	๖๗,๕๑๑	๒.๕	๔,๒๒๔	๕.๘๕	๗๑,๗๓๕	๒.๖๔
๒๕๓๘	๖๙,๑๙๙	๒.๕	๔,๔๒๘	๕.๘๓	๗๓,๖๒๗	๒.๖๔
๒๕๓๙	๗๐,๙๒๘	๒.๕	๔,๖๔๑	๕.๘๑	๗๕,๕๖๙	๒.๖๔
๒๕๔๐	๗๒,๓๔๗	๒.๐	๔,๘๕๐	๕.๒๙	๗๗,๑๙๗	๒.๑๕
๒๕๔๑	๗๓,๗๙๔	๒.๐	๕,๐๕๗	๕.๒๘	๗๘,๘๕๑	๒.๑๕
๒๕๔๒	๗๕,๒๗๐	๒.๐	๕,๒๖๒	๕.๒๖	๘๐,๕๓๒	๒.๑๕
๒๕๔๓	๗๖,๗๗๕	๒.๐	๕,๔๘๕	๕.๒๔	๘๒,๒๖๐	๒.๑๕
๒๕๔๔	๗๘,๓๑๑	๒.๐	๕,๗๑๗	๕.๒๓	๘๔,๐๒๘	๒.๑๕

หมายเหตุ : กำหนดอัตราเพิ่ม เช่นเดียวกับอัตราเพิ่มของนักท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานี (หรือส่วนแบ่งการตลาดคงที่)

ตารางที่ ผ.๒.๘.๒ การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวของ อำเภอไชยา

ปี พ.ศ.	นักท่องเที่ยวชาวไทย		นักท่องเที่ยวต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน (คน)	อัตราเพิ่ม%	จำนวน (คน)	อัตราเพิ่ม%	จำนวน (คน)	อัตราเพิ่ม%
๒๕๒๗	๘๔,๒๖๑	-	๓,๕๒๕	-	๘๗,๖๘๖	-
๒๕๒๘	๘๗,๒๑๐	๓.๕	๓,๗๑๒	๘.๓๘	๙๐,๙๒๒	๓.๖๙
๒๕๒๙	๙๐,๒๖๒	๓.๕	๔,๐๒๒	๘.๓๕	๙๔,๒๘๔	๓.๗๐
๒๕๓๐	๙๒,๙๗๐	๓.๐	๔,๓๐๓	๖.๙๙	๙๗,๒๗๓	๓.๑๗
๒๕๓๑	๙๕,๗๕๙	๓.๐	๔,๖๐๓	๖.๙๗	๑๐๐,๓๖๒	๓.๑๘
๒๕๓๒	๙๘,๖๓๒	๓.๐	๔,๙๒๔	๖.๙๗	๑๐๓,๕๕๖	๓.๑๘
๒๕๓๓	๑๐๑,๕๙๑	๓.๐	๕,๒๖๖	๖.๙๕	๑๐๖,๘๕๗	๓.๑๙
๒๕๓๔	๑๐๔,๖๓๘	๓.๐	๕,๖๓๑	๖.๙๓	๑๑๐,๒๖๙	๓.๑๙
๒๕๓๕	๑๐๗,๒๕๔	๒.๕	๕,๙๐๖	๔.๘๘	๑๑๓,๑๖๐	๒.๖๒
๒๕๓๖	๑๐๙,๙๓๖	๒.๕	๖,๑๙๓	๔.๘๖	๑๑๖,๑๒๙	๒.๖๒
๒๕๓๗	๑๑๒,๖๘๔	๒.๕	๖,๔๙๓	๔.๘๔	๑๑๙,๑๗๗	๒.๖๒
๒๕๓๘	๑๑๕,๕๐๑	๒.๕	๖,๘๐๖	๔.๘๒	๑๒๒,๓๐๗	๒.๖๓
๒๕๓๙	๑๑๘,๓๘๙	๒.๕	๗,๑๓๔	๔.๘๒	๑๒๕,๕๒๓	๒.๖๓
๒๕๔๐	๑๒๐,๗๕๖	๒.๐	๗,๔๔๐	๔.๒๙	๑๒๘,๑๙๖	๒.๑๓
๒๕๔๑	๑๒๓,๑๗๒	๒.๐	๗,๗๕๘	๔.๒๗	๑๓๐,๙๓๐	๒.๑๓
๒๕๔๒	๑๒๕,๖๓๕	๒.๐	๘,๐๘๙	๔.๒๗	๑๓๓,๗๒๔	๒.๑๓
๒๕๔๓	๑๒๘,๑๔๘	๒.๐	๘,๔๓๒	๔.๒๔	๑๓๖,๕๘๐	๒.๑๔
๒๕๔๔	๑๓๐,๗๑๑	๒.๐	๘,๗๘๙	๔.๒๓	๑๓๙,๕๐๐	๒.๑๔

หมายเหตุ : กำหนดอัตราเพิ่ม เช่นเดียวกับอัตราเพิ่มของนักท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานี (หรือส่วนแบ่งการตลาดคงที่)

ตารางที่ ผ.๒.๘.๓ การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวของ อำเภอคอนสัก

ปี พ.ศ.	นักท่องเที่ยวชาวไทย		นักท่องเที่ยวต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน (คน)	อัตราเพิ่ม%	จำนวน (คน)	อัตราเพิ่ม%	จำนวน (คน)	อัตราเพิ่ม%
๒๕๒๗	๒๗,๐๙๗	-	๘๓๑	-	๒๗,๙๒๘	-
๒๕๒๘	๒๘,๐๔๕	๓.๕	๙๐๑	๘.๔๒	๒๘,๙๔๖	๓.๖๕
๒๕๒๙	๒๙,๐๒๗	๓.๕	๙๗๖	๘.๓๒	๓๐,๐๐๓	๓.๖๕
๒๕๓๐	๒๙,๘๙๘	๓.๐	๑,๐๔๔	๖.๙๗	๓๐,๙๔๒	๓.๑๓
๒๕๓๑	๓๐,๗๙๕	๓.๐	๑,๑๑๗	๖.๙๙	๓๑,๙๑๒	๓.๑๓
๒๕๓๒	๓๑,๗๑๘	๓.๐	๑,๑๙๕	๖.๙๘	๓๒,๙๑๓	๓.๑๔
๒๕๓๓	๓๒,๖๗๐	๓.๐	๑,๒๗๘	๖.๙๕	๓๓,๙๔๘	๓.๑๔
๒๕๓๔	๓๓,๖๕๐	๓.๐	๑,๓๖๖	๖.๘๙	๓๕,๐๑๖	๓.๑๕
๒๕๓๕	๓๔,๕๙๑	๒.๕	๑,๔๓๓	๕.๙๐	๓๕,๙๒๔	๒.๖๐
๒๕๓๖	๓๕,๕๕๔	๒.๕	๑,๕๐๓	๕.๘๘	๓๖,๐๕๗	๒.๖๐
๒๕๓๗	๓๖,๕๓๗	๒.๕	๑,๕๗๕	๕.๗๙	๓๗,๑๑๒	๒.๕๙
๒๕๓๘	๓๗,๕๔๓	๒.๕	๑,๖๕๑	๕.๘๓	๓๘,๑๙๔	๒.๖๐
๒๕๓๙	๓๘,๕๗๒	๒.๕	๑,๗๓๑	๕.๘๕	๓๙,๓๐๓	๒.๖๐
๒๕๔๐	๓๙,๖๓๓	๒.๐	๑,๘๐๕	๕.๒๗	๔๐,๔๓๘	๒.๑๐
๒๕๔๑	๔๐,๖๑๐	๒.๐	๑,๘๘๒	๕.๒๗	๔๑,๔๙๒	๒.๑๐
๒๕๔๒	๔๑,๕๐๒	๒.๐	๑,๙๖๓	๕.๓๐	๔๒,๔๖๕	๒.๑๐
๒๕๔๓	๔๒,๔๑๐	๒.๐	๒,๐๔๖	๕.๒๓	๔๓,๔๕๖	๒.๑๐
๒๕๔๔	๔๓,๓๐๕	๒.๐	๒,๑๓๒	๕.๒๐	๔๔,๔๓๗	๒.๑๑

หมายเหตุ : กำหนดอัตราเพิ่ม เช่นเดียวกับอัตราเพิ่มของนักท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานี (หรือส่วนแบ่งการตลาดคงที่)

ตารางที่ ผ.๒.๘.๔ การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวของ อำเภอพนม

ปี พ.ศ.	นักท่องเที่ยวชาวไทย		นักท่องเที่ยวต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน (คน)	อัตราเพิ่ม%	จำนวน (คน)	อัตราเพิ่ม%	จำนวน (คน)	อัตราเพิ่ม%
๒๕๒๗	๑๒,๒๔๙	-	๓๓๒	-	๑๒,๕๘๑	-
๒๕๒๘	๑๒,๖๗๘	๓.๕	๓๖๐	๘.๔๓	๑๓,๐๓๘	๓.๖๓
๒๕๒๙	๑๓,๑๒๑	๓.๕	๓๙๐	๘.๓๓	๑๓,๕๑๑	๓.๖๓
๒๕๓๐	๑๓,๕๑๕	๓.๐	๔๑๗	๖.๙๒	๑๓,๙๓๒	๓.๑๒
๒๕๓๑	๑๓,๙๒๐	๓.๐	๔๕๖	๖.๙๕	๑๔,๓๖๖	๓.๑๒
๒๕๓๒	๑๔,๓๓๘	๓.๐	๔๗๗	๖.๙๕	๑๔,๘๑๕	๓.๑๓
๒๕๓๓	๑๔,๗๖๘	๓.๐	๕๑๐	๖.๙๒	๑๕,๒๗๘	๓.๑๓
๒๕๓๔	๑๕,๒๑๑	๓.๐	๕๕๖	๗.๐๖	๑๕,๗๕๗	๓.๑๔
๒๕๓๕	๑๕,๕๙๒	๒.๕	๕๗๒	๔.๗๖	๑๖,๑๖๔	๒.๕๘
๒๕๓๖	๑๕,๙๘๑	๒.๕	๖๐๐	๔.๘๙	๑๖,๕๘๑	๒.๕๘
๒๕๓๗	๑๖,๓๗๑	๒.๕	๖๒๙	๔.๘๓	๑๗,๐๑๐	๒.๕๙
๒๕๓๘	๑๖,๗๙๐	๒.๕	๖๖๐	๔.๙๓	๑๗,๔๕๐	๒.๕๙
๒๕๓๙	๑๗,๒๑๐	๒.๕	๖๙๒	๔.๘๕	๑๗,๙๐๒	๒.๕๙
๒๕๔๐	๑๗,๕๕๕	๒.๐	๗๒๑	๔.๑๙	๑๘,๒๗๕	๒.๐๘
๒๕๔๑	๑๗,๙๐๕	๒.๐	๗๕๒	๔.๓๐	๑๘,๖๕๗	๒.๐๙
๒๕๔๒	๑๘,๒๖๕	๒.๐	๗๘๔	๔.๒๖	๑๙,๐๔๙	๒.๐๙
๒๕๔๓	๑๘,๖๒๙	๒.๐	๘๑๗	๔.๒๑	๑๙,๔๔๖	๒.๐๙
๒๕๔๔	๑๙,๐๐๑	๒.๐	๘๕๒	๔.๒๘	๑๙,๘๕๓	๒.๐๙

หมายเหตุ : กำหนดอัตราเพิ่ม เช่นเดียวกับอัตราเพิ่มของนักท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานี (หรือส่วนแบ่งการตลาดคงที่)

ตารางที่ ผ.๒.๘.๕ การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวของอำเภอเกาะสมุย ปี ๒๕๒๗-๒๕๔๔

ปี พ.ศ.	นักท่องเที่ยวชาวไทย		นักท่องเที่ยวต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน (คน)	อัตราเพิ่ม%	จำนวน (คน)	อัตราเพิ่ม%	จำนวน (คน)	อัตราเพิ่ม%
๒๕๒๗	๑๑๗,๒๗๘	-	๒๕,๐๓๘	-	๑๔๒,๓๑๖	-
๒๕๒๘	๑๒๑,๓๘๓	๓.๕	๒๗,๑๓๕	๘.๓๘	๑๔๘,๕๑๘	๔.๓๖
๒๕๒๙	๑๒๕,๖๓๑	๓.๕	๒๙,๔๐๓	๘.๓๕	๑๕๕,๐๓๔	๔.๓๙
๒๕๓๐	๑๒๙,๔๐๐	๓.๐	๓๑,๕๖๑	๖.๙๙	๑๖๐,๙๖๑	๓.๗๖
๒๕๓๑	๑๓๓,๒๘๑	๓.๐	๓๓,๖๕๕	๖.๙๗	๑๖๖,๙๓๕	๓.๗๘
๒๕๓๒	๑๓๗,๒๘๐	๓.๐	๓๕,๙๙๙	๖.๙๗	๑๗๓,๒๗๙	๓.๘๐
๒๕๓๓	๑๔๑,๓๘๘	๓.๐	๓๘,๕๐๑	๖.๙๙	๑๗๙,๘๘๙	๓.๘๒
๒๕๓๔	๑๔๕,๖๕๐	๓.๐	๔๑,๑๖๙	๖.๙๓	๑๘๖,๘๑๙	๓.๘๔
๒๕๓๕	๑๔๙,๒๘๑	๒.๕	๔๓,๑๗๓	๔.๘๘	๑๙๒,๔๕๔	๓.๐๒
๒๕๓๖	๑๕๓,๐๑๓	๒.๕	๔๕,๒๗๖	๔.๘๖	๑๙๘,๒๘๙	๓.๐๓
๒๕๓๗	๑๕๖,๘๓๙	๒.๕	๔๗,๕๖๗	๔.๘๔	๒๐๔,๔๐๖	๓.๐๓
๒๕๓๘	๑๖๐,๗๖๐	๒.๕	๔๙,๗๕๙	๔.๘๒	๒๑๐,๕๑๙	๓.๐๔
๒๕๓๙	๑๖๔,๗๗๘	๒.๕	๕๒,๑๕๘	๔.๘๒	๒๑๖,๙๓๖	๓.๐๕
๒๕๔๐	๑๖๘,๐๗๔	๒.๐	๕๔,๓๙๕	๔.๒๙	๒๒๒,๔๖๙	๒.๕๕
๒๕๔๑	๑๗๑,๔๓๖	๒.๐	๕๖,๗๑๗	๔.๒๗	๒๒๘,๑๕๓	๒.๕๕
๒๕๔๒	๑๗๔,๘๖๔	๒.๐	๕๙,๑๓๓	๒.๒๗	๒๓๓,๙๙๗	๒.๕๖
๒๕๔๓	๑๗๘,๓๖๒	๒.๐	๖๑,๖๕๖	๔.๒๔	๒๔๐,๐๑๘	๒.๕๗
๒๕๔๔	๑๘๑,๙๒๙	๒.๐	๖๔,๒๕๔	๔.๒๓	๒๔๖,๑๘๓	๒.๕๗

หมายเหตุ : ๑) กำหนดให้อัตราการเพิ่มของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศเท่ากับของจังหวัด
 ๒) กำหนดให้สัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มาเกาะสมุยมีสัดส่วนที่คงที่คือ ร้อยละ ๘๒.๕ สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย และร้อยละ ๑๗.๖ สำหรับนักท่องเที่ยวต่างประเทศ

ตารางที่ ผ.๒.๘.๖ การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวของ หมู่เกาะอ่างทอง

ปี พ.ศ.	นักท่องเที่ยวชาวไทย		นักท่องเที่ยวต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน (คน)	อัตราเพิ่ม%	จำนวน (คน)	อัตราเพิ่ม%	จำนวน (คน)	อัตราเพิ่ม%
๒๕๒๗	๕๖,๕๙๖	-	๒,๕๖๐	-	๕๙,๑๕๖	-
๒๕๒๘	๕๓,๔๐๒	๓.๕	๒,๖๖๖	๔.๓๗	๕๖,๐๖๘	๓.๗๒
๒๕๒๙	๕๕,๒๗๑	๓.๕	๒,๘๘๙	๘.๓๖	๕๘,๑๖๐	๓.๗๓
๒๕๓๐	๕๖,๙๒๙	๓.๐	๓,๐๙๑	๖.๙๙	๖๐,๐๒๐	๓.๒๐
๒๕๓๑	๕๘,๖๓๗	๓.๐	๓,๓๐๖	๖.๙๖	๖๑,๙๔๓	๓.๒๐
๒๕๓๒	๖๐,๓๙๖	๓.๐	๓,๕๓๗	๖.๙๙	๖๓,๙๓๓	๓.๒๑
๒๕๓๓	๖๒,๒๐๘	๓.๐	๓,๗๘๓	๖.๙๖	๖๕,๙๙๑	๓.๒๒
๒๕๓๔	๖๔,๐๗๔	๓.๐	๔,๐๔๕	๖.๙๓	๖๘,๑๑๙	๓.๒๒
๒๕๓๕	๖๕,๖๗๖	๒.๕	๔,๒๘๒	๕.๘๗	๖๙,๙๕๘	๒.๖๔
๒๕๓๖	๖๗,๓๑๘	๒.๕	๔,๕๔๘	๕.๘๖	๗๑,๘๖๖	๒.๖๔
๒๕๓๗	๖๙,๐๐๑	๒.๕	๔,๖๖๔	๕.๘๖	๗๓,๖๖๕	๒.๖๕
๒๕๓๘	๗๐,๗๒๖	๒.๕	๔,๘๘๙	๕.๘๒	๗๕,๖๑๕	๒.๖๕
๒๕๓๙	๗๒,๔๙๔	๒.๕	๕,๑๒๔	๕.๘๑	๗๗,๖๑๘	๒.๖๕
๒๕๔๐	๗๓,๙๔๓	๒.๐	๕,๓๔๔	๕.๒๙	๗๙,๒๘๗	๒.๑๕
๒๕๔๑	๗๕,๔๒๒	๒.๐	๕,๕๗๒	๕.๒๗	๘๐,๙๙๔	๒.๑๕
๒๕๔๒	๗๖,๙๓๑	๒.๐	๕,๘๑๐	๕.๒๗	๘๒,๗๔๑	๒.๑๖
๒๕๔๓	๗๘,๔๗๐	๒.๐	๖,๐๕๗	๕.๒๕	๘๔,๕๒๗	๒.๑๖
๒๕๔๔	๘๐,๐๓๙	๒.๐	๖,๓๑๓	๕.๒๓	๘๖,๓๕๒	๒.๑๖

หมายเหตุ : กำหนดอัตราเพิ่ม เช่นเดียวกับอัตราเพิ่มของนักท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานี (หรือส่วนแบ่งการตลาดคงที่)

ตารางที่ ผ.๒.๘.๗ การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวของ เกาะพะงัน

ปี พ.ศ.	นักท่องเที่ยวชาวไทย		นักท่องเที่ยวต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน (คน)	อัตราเพิ่ม%	จำนวน (คน)	อัตราเพิ่ม%	จำนวน (คน)	อัตราเพิ่ม%
๒๕๒๗	๑๕,๙๖๑	-	๖,๙๕๙	-	๒๒,๙๑๐	-
๒๕๒๘	๑๖,๕๒๐	๓.๕	๗,๕๓๑	๘.๓๘	๒๔,๐๕๑	๕.๙๘
๒๕๒๙	๑๗,๐๙๘	๓.๕	๘,๑๖๐	๘.๓๕	๒๕,๒๕๘	๕.๐๒
๒๕๓๐	๑๗,๖๑๑	๓.๐	๘,๗๓๑	๗.๐๐	๒๖,๓๔๒	๕.๒๙
๒๕๓๑	๑๘,๑๓๙	๓.๐	๙,๓๕๐	๖.๙๘	๒๗,๔๘๙	๕.๓๒
๒๕๓๒	๑๘,๖๘๓	๓.๐	๙,๙๙๑	๖.๙๗	๒๘,๖๗๔	๕.๓๕
๒๕๓๓	๑๙,๒๔๔	๓.๐	๑๐,๖๘๕	๖.๙๕	๒๙,๙๒๖	๕.๓๗
๒๕๓๔	๑๙,๘๒๑	๓.๐	๑๑,๔๒๕	๖.๙๓	๓๑,๒๔๖	๕.๔๑
๒๕๓๕	๒๐,๓๑๖	๒.๕	๑๑,๙๘๒	๕.๘๘	๓๒,๒๙๘	๓.๓๗
๒๕๓๖	๒๐,๘๒๔	๒.๕	๑๒,๕๖๕	๕.๘๗	๓๓,๓๘๙	๓.๓๘
๒๕๓๗	๒๑,๓๔๕	๒.๕	๑๓,๑๗๓	๕.๘๕	๓๔,๕๑๘	๓.๓๘
๒๕๓๘	๒๑,๘๗๙	๒.๕	๑๓,๗๑๐	๕.๘๕	๓๕,๖๘๙	๓.๓๙
๒๕๓๙	๒๒,๔๒๖	๒.๕	๑๔,๒๗๕	๕.๘๒	๓๖,๗๐๑	๓.๔๐
๒๕๔๐	๒๒,๙๗๔	๒.๐	๑๕,๐๙๖	๕.๒๙	๓๗,๙๗๐	๒.๙๐
๒๕๔๑	๒๓,๕๓๒	๒.๐	๑๕,๗๔๑	๕.๒๗	๓๙,๒๗๓	๒.๙๐
๒๕๔๒	๒๓,๑๙๘	๒.๐	๑๖,๔๑๑	๕.๒๖	๔๐,๖๐๙	๒.๙๑
๒๕๔๓	๒๔,๒๗๔	๒.๐	๑๗,๑๐๘	๕.๒๕	๔๑,๓๘๒	๒.๙๒
๒๕๔๔	๒๔,๙๖๐	๒.๐	๑๗,๘๓๒	๕.๒๓	๔๒,๗๙๒	๒.๙๒

หมายเหตุ : กำหนดอัตราเพิ่ม เช่นเดียวกับอัตราเพิ่มของนักท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานี (หรือส่วนแบ่งการตลาดคงที่)

ภาคผนวกที่ ๔.๑

วิธีการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานี

นักท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานีส่วนใหญ่เดินทางไปเที่ยวยัง เกาะสมุย (ร้อยละ ๖๕.๐) รองลงมาไปเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวอำเภอไชยา (ร้อยละ ๔๐.๑) ส่วนแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ยังมีนักท่องเที่ยวให้ความสนใจน้อยมาก นักท่องเที่ยวเกือบทั้งหมดได้ใช้เมืองสุราษฎร์ธานีเป็นศูนย์กลางของการท่องเที่ยว เพื่อเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ

วิธีการท่องเที่ยวอาจสรุปได้เป็นประเภทดังนี้

๑. กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย

(๑.๑) การเดินทางผ่านสุราษฎร์ธานี

(๑.๑.๑) ผ่านโดยไม่ได้แวะพัก ไม่สนใจแหล่งท่องเที่ยวใด ๆ เลย อาจพักรับประทานอาหารและเครื่องดื่ม เติมน้ำมัน ฯลฯ

(๑.๑.๒) ผ่านโดยไม่ได้แวะพัก แต่แวะเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ คือ พระบรมธาตุไชยา พุมเรียง สวนโมกขผลาราม

(๑.๑.๓) ผ่านโดยแวะพักแรมสุราษฎร์ธานี ๑ คืน มีทั้งประเภทไม่แวะเที่ยว และแวะเที่ยวกลุ่มไชยา กลุ่มนี้อาจสนใจหรือไม่สนใจแหล่งบันเทิงเริงรมย์ต่าง ๆ ก็ได้

(๑.๒) ท่องเที่ยวสุราษฎร์ธานี พักแรม ๑ คืน แหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่ คือ กลุ่มไชยา และเมืองสุราษฎร์ธานี

(๑.๓) การท่องเที่ยวสุราษฎร์ธานี พักแรมมากกว่า ๑ คืน

(๑.๓.๑) อยู่ประกอบธุรกิจในเมืองสุราษฎร์ธานีอย่างเดียว ส่วนมากนิยมไปร้านอาหารทะเล อาจแวะกลุ่มไชยาในเที่ยวมาหรือเที่ยวกลับ

(๑.๓.๒) ผ่านเมืองสุราษฎร์ธานีไปเกาะสมุย เที่ยวรอบเกาะ พักอย่างน้อย ๑ คืน

(๑.๓.๓) ผ่านเมืองสุราษฎร์ธานีไปเกาะสมุย พักอย่างน้อย ๑ คืน เที่ยวรอบเกาะไปหมู่เกาะอ่างทอง

(๑.๓.๔) พักเมืองสุราษฎร์ธานีอย่างน้อย ๑ คืน ไปเกาะสมุย เที่ยวรอบเกาะ พักเกาะสมุยอย่างน้อย ๑ คืน

(๑.๓.๕) พักเมืองสุราษฎร์ธานีอย่างน้อย ๑ คืน ไปเกาะสมุย เที่ยวรอบเกาะ ไปหมู่เกาะอ่างทอง พักเกาะสมุยอย่างน้อย ๑ คืน

(๑.๓.๖) พักเมืองสุราษฎร์ธานีอย่างน้อย ๑ คืน แวะเที่ยวไชยา

(๑.๓.๗) พักเมืองสุราษฎร์ธานีอย่างน้อย ๑ คืน แวะเที่ยวไชยา

กลุ่มเหล่านี้อาจแวะคอนสแตนติน แต่มีจำนวนน้อย

(๑.๔) กลุ่มท่องเที่ยวพิเศษ

คือ กำหนดรายการแตกต่างจาก ๓ กลุ่มแรก กลุ่มนี้มีจำนวนน้อยมาก

(๑.๔.๑) ไปเกาะสมุย, เกาะพะงัน

(๑.๔.๒) ไปเกาะสมุย, เกาะพะงัน (หมู่เกาะอ่างทอง), เกาะเต่า

(๑.๔.๓) ไปเกาะเต่า (๓-๔ วัน)

(๑.๔.๔) ไปอุทยานแห่งชาติเขาสก (เขื่อนเชี่ยวหลาน) อยู่นานวัน (๒-๓ วัน)

(๑.๔.๕) ไปหมู่เกาะอ่างทอง อยู่นานวัน (๔-๗ วัน)

(๑.๔.๖) นักท่องเที่ยวบางกลุ่มที่มีโอกาสไปเที่ยวในกลุ่มพนม, กลุ่มเวียงสระ,

กลุ่มคอนสแตนติน

๒. กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

(๒.๑) ท่องเที่ยวสุราษฎร์ธานี

(๒.๑.๑) ผ่านเมืองสุราษฎร์ธานี พักเกาะสมุยอย่างน้อย ๓ วัน อาจอยู่นานถึง ๑ เดือน อาจหาโอกาสไปหมู่เกาะอ่างทอง

(๒.๑.๒) ผ่านเมืองสุราษฎร์ธานี พักเกาะสมุย และพักเกาะพะงัน รวมแล้ว อยู่นานอย่างน้อย ๗ วัน อาจอยู่นานถึง ๓ เดือน อาจหาโอกาสไปหมู่เกาะอ่างทอง

(๒.๑.๓) ผ่านเมืองสุราษฎร์ธานี พักเกาะพะงัน พวกนี้มักจะเป็นพวกที่เคยมาแล้วหลายครั้ง

(๒.๑.๔) พักเมืองสุราษฎร์ธานีอย่างน้อย ๑ คืน ไปเที่ยวกลุ่มไชยา ไปเกาะสมุย พักหลายวัน อาจไปเกาะพะงันด้วย พวกนี้ถ้าเป็นกลุ่มทัวร์ มักอยู่เกาะสมุยไม่นาน ประมาณ ๒-๓ วัน และมักเป็นพวกใช้จ่ายเงินสูง

(๒.๒) กลุ่มท่องเที่ยวพิเศษ

กลุ่มท่องเที่ยวพิเศษ ได้แก่ กลุ่มที่สนใจเป็นพิเศษในด้านศาสนา มักจะไปพักแรมปฏิบัติธรรมที่สวนโมกขผลาราม กลุ่มนี้มักอยู่นานอย่างต่ำ ๒ สัปดาห์ อาจอยู่นานถึง ๓ เดือน มักไปเกาะสมุย หรือเกาะพะงันด้วย

๓. คนท้องถิ่น

คนท้องถิ่น ต้องการสถานที่พักผ่อนหย่อนใจมาก การท่องเที่ยวภายในจังหวัดจึงมักจะเป็นช่วงเวลาสั้น ๆ อาจพักแรมหรือไป-กลับ คนท้องถิ่นที่นิยมท่องเที่ยว มักเป็นผู้ที่อยู่ในเมือง ส่วนชาวชนบท การเดินทางเข้าเมืองอาจถือเป็นการท่องเที่ยวอย่างหนึ่ง การพักผ่อนของคนท้องถิ่นอาจแบ่งได้เป็น

(๓.๑) การพักผ่อนหลังเลิกงาน ได้แก่ การเดินทางไปยังสถานที่พักผ่อนหย่อนใจต่าง ๆ เช่น เขาท่าเพชร, เกาะลำพู, ปากน้ำท่าทอง

(๓.๒) การเดินทางช่วงวันหยุด ไม่พักแรม ได้แก่ การเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เช่น กลุ่มไชยา, กลุ่มพนม, วัดเขาสุวรรณประดิษฐ์ (คอนสัก) เป็นต้น

(๓.๓) การเดินทางพักแรม ได้แก่ การเดินทางไปเกาะสมุย เกาะพะงัน หรือหมู่เกาะอ่างทอง

ภาคผนวกที่ ๕.๑

เกาะเต่า

๑. สภาพทางกายภาพ

(๑.๑) ขนาดและที่ตั้ง

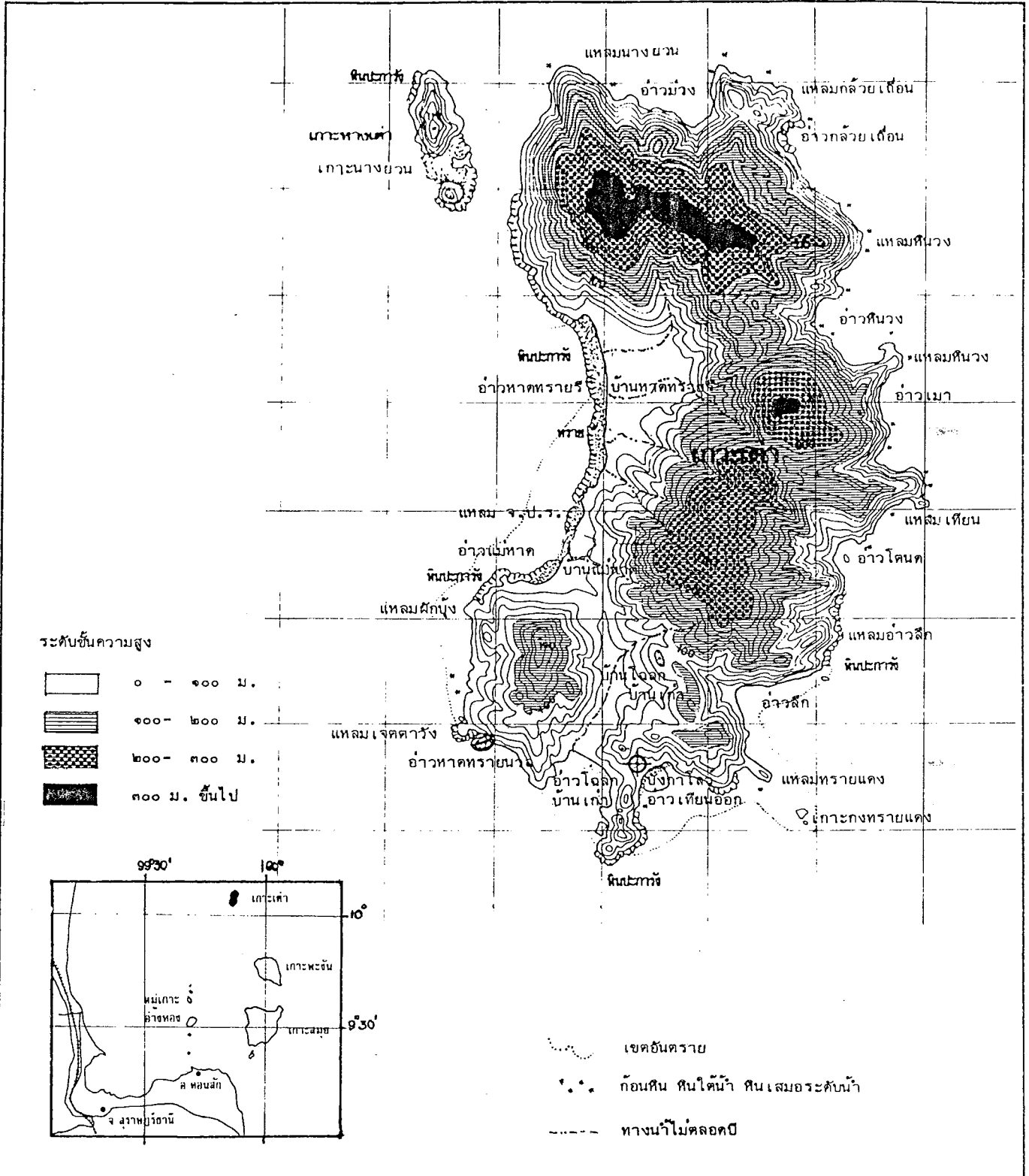
เกาะเต่า เป็นตำบลหนึ่งของอำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของเกาะพะงัน บริเวณเส้นรุ้งที่ $๑๐^{\circ} ๐๕'$ เหนือ และเส้นแวงที่ $๙๙^{\circ} ๔๕'$ ตะวันออก ห่างจากเกาะพะงันประมาณ ๔๕ กม. (รูปที่ ผ.๕.๒.๑) เกาะเต่ามีเกาะที่สำคัญ ๒ เกาะ คือ เกาะเต่ากับเกาะนางยวน มีพื้นที่บนกรรวมกันประมาณ ๒๑.๐๓ ตร.กม. หรือประมาณ ๑๓,๑๔๔ ไร่

(๑.๒) สภาพภูมิประเทศ

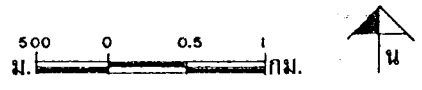
พื้นที่เกือบทั้งหมดของเกาะเต่า เป็นภูเขา ยอดสูงสุดอยู่ด้านเหนือ สูง ๓๗๔ เมตรจากระดับน้ำทะเล ความลาดชันของเขาประมาณ ด้านตะวันออก ๑/๓๐๐ ส่วนด้านตะวันตกมีความลาดชันประมาณ ๑/๔๐๐ ลงสู่ที่ราบชายฝั่งตะวันตก ซึ่งมีเนื้อที่เพียง ๙๓ ไร่ บริเวณเกาะเต่าซึ่งเป็นเกาะใหญ่ มีรูปร่างคล้าย เมล็ดข้าว ลักษณะชายฝั่งเว้าเป็นอ่าวอยู่มากมาย ซึ่งมีความงามเหมาะแก่การท่องเที่ยวอย่างมาก อ่าวที่สำคัญมีทั้งหมด ๑๑ อ่าว มีแหลม ๑๐ แหลม และมีเกาะเล็ก ๆ อีก ๓ เกาะ คือ เกาะกงทรายแดง เกาะหางเต่า และเกาะนางยวน (ปัจจุบัน ๒ เกาะนี้เชื่อมต่อเป็นเกาะเดียวกัน) ดังแสดงในรูปที่ ผ.๕.๑.๑

ตลอดแนวชายฝั่งของเกาะซึ่งยาว ๒๘.๖ กม. มีแนวปะการังยาวถึง ๘ กม. ซึ่งส่วนใหญ่อยู่บริเวณอ่าวหาดทรายรี และอ่าวแม่หาด และบริเวณเกาะนางยวน เป็นบริเวณที่มีปะการังล้อมรอบและเชื่อมต่อกับเกาะนางยวน สภาพปะการังที่เกาะเต่าและเกาะนางยวนนี้ มีความกว้างเฉลี่ยถึง ๒๐๐ เมตร ซึ่งกว้างกว่าปะการังที่เกาะสมุยและพะงันมาก และมีคุณภาพปะการังที่เด่นมาก (ดูรายละเอียดในการศึกษาปะการัง ดูภาคผนวกที่ ๒.๔)

แหล่งน้ำธรรมชาติที่ใช้ประโยชน์ คือ บ่อน้ำตื้นและน้ำฝน ส่วนน้ำผิวดินมีเพียงทางน้ำหรือคลองที่แห้งขอดในฤดูแล้ง เช่น คลองหาดทรายรี, คลอง จปร. และคลองโฉลกบ้านเก่า

รูปที่ ผ.๔.๑.๑ ที่ตั้งและสภาพภูมิประเทศ เกาะเต่า

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
 สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
 THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

อย่างไรก็ตาม ยังมีที่ลุ่มน้ำซึ่งจะสามารถจะพัฒนาเป็นแหล่งเก็บกักน้ำได้บ้าง บริเวณที่ราบของคลองเหล่านี้

(๑.๓) การใช้ที่ดิน

เกาะเต่าเป็นเกาะที่มีประชาชนตั้งถิ่นฐานอยู่ประมาณ ๑๓๐ หลังคาเรือน มีประชากร ๖๐๐ คน โดยยังไม่มีกรรมสิทธิ์ถือครองที่ดินอย่างแน่นอน ประชากรเหล่านี้ได้แผ้วถางป่าเพื่อทำสวนมะพร้าว และเป็นพื้นที่ประมาณ ๑๐.๑๖ ตร.กม. หรือประมาณ ๖,๓๕๐ ไร่ (อยู่ที่ราบเสีย ๔๓ ไร่) ส่วนเนื้อที่ป่าปัจจุบันคงเหลือประมาณ ๑๐.๘๗ ตร.กม. ซึ่งส่วนใหญ่เป็นภูเขาที่มีความลาดชันสูง การขยายตัวของการใช้ที่ดินโดยการบุกรุกทำลายป่า จะก่อให้เกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำในอนาคตได้

การใช้ที่ดินเพื่ออยู่อาศัย ส่วนใหญ่กระจายอยู่บริเวณสวนมะพร้าว โดยมีการรวมตัวหนาแน่นเป็นศูนย์กลางชุมชน บริเวณอ่าวแม่หาดประมาณ ๒๕ ครัวเรือน วัด และโรงเรียน ตั้งอยู่บริเวณเนินเขาระหว่างอ่าวแม่หาดกับอ่าวหาดทรายรี สถานที่ราชการอื่น ๆ ได้แก่ สถานีอนามัย ตำบลเกาะเต่า ตั้งอยู่บริเวณศูนย์กลางชุมชน

รูปที่ ผ.๕.๑.๒ แสดงการใช้ที่ดินเกาะเต่า

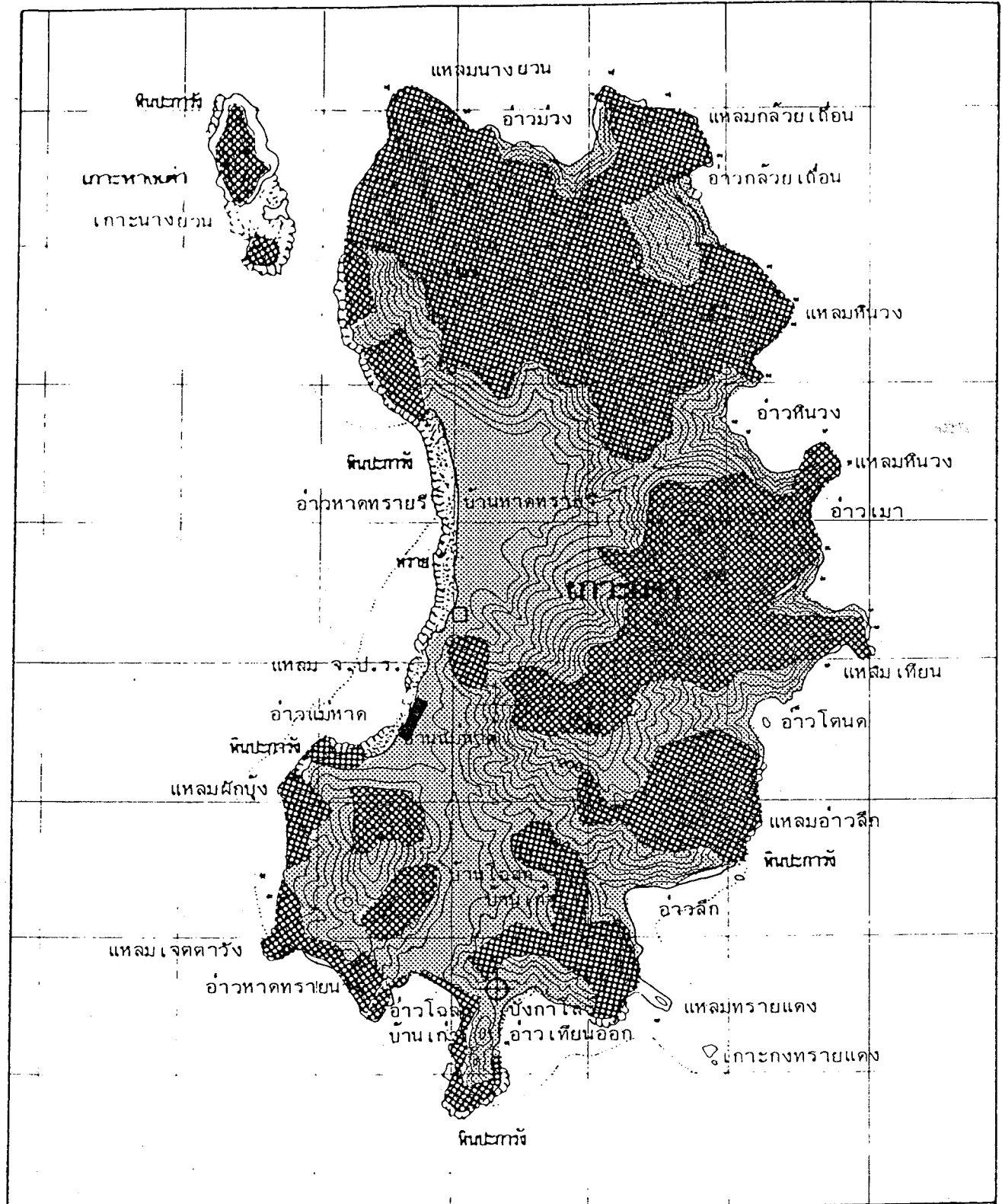
รูปที่ ผ.๕.๑.๓ แสดงการใช้ที่ดินบริเวณศูนย์กลางชุมชน (อ่าวแม่หาด)

๒. สภาพทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

บ้านเกาะเต่า ประกอบด้วย ๓ หมู่บ้าน คือ หมู่ ๑ บ้านแม่หาด, หมู่ ๒ บ้านโฉลกบ้านเก่า หมู่ ๓ บ้านหาดทรายรี โดยมีการแบ่งเขตดังแสดงในรูปที่ ผ.๕.๑.๔

(๒.๑) ประชากร

ประชากรบ้านเกาะเต่าในปี ๒๕๒๗ มีประมาณ ๖๐๐ คน ใน ๓ หมู่บ้าน ซึ่งโดยเฉลี่ยแล้วแต่ละหมู่บ้านประกอบด้วยประชากรหมู่บ้านละเท่า ๆ กัน คือ ๒๐๐ คนต่อหมู่บ้าน ซึ่งทั้ง ๓ หมู่บ้านมีครอบครัวเฉลี่ย ๔๕-๕๐ ครอบครัวต่อหมู่บ้านหนึ่ง ๆ อัตราการอพยพเข้ามีประมาณร้อยละ ๑๐ ของครอบครัว ส่วนใหญ่อพยพมาจากเกาะพะงันประมาณร้อยละ ๗๐ เกาะสมุยร้อยละ ๒๐ และ

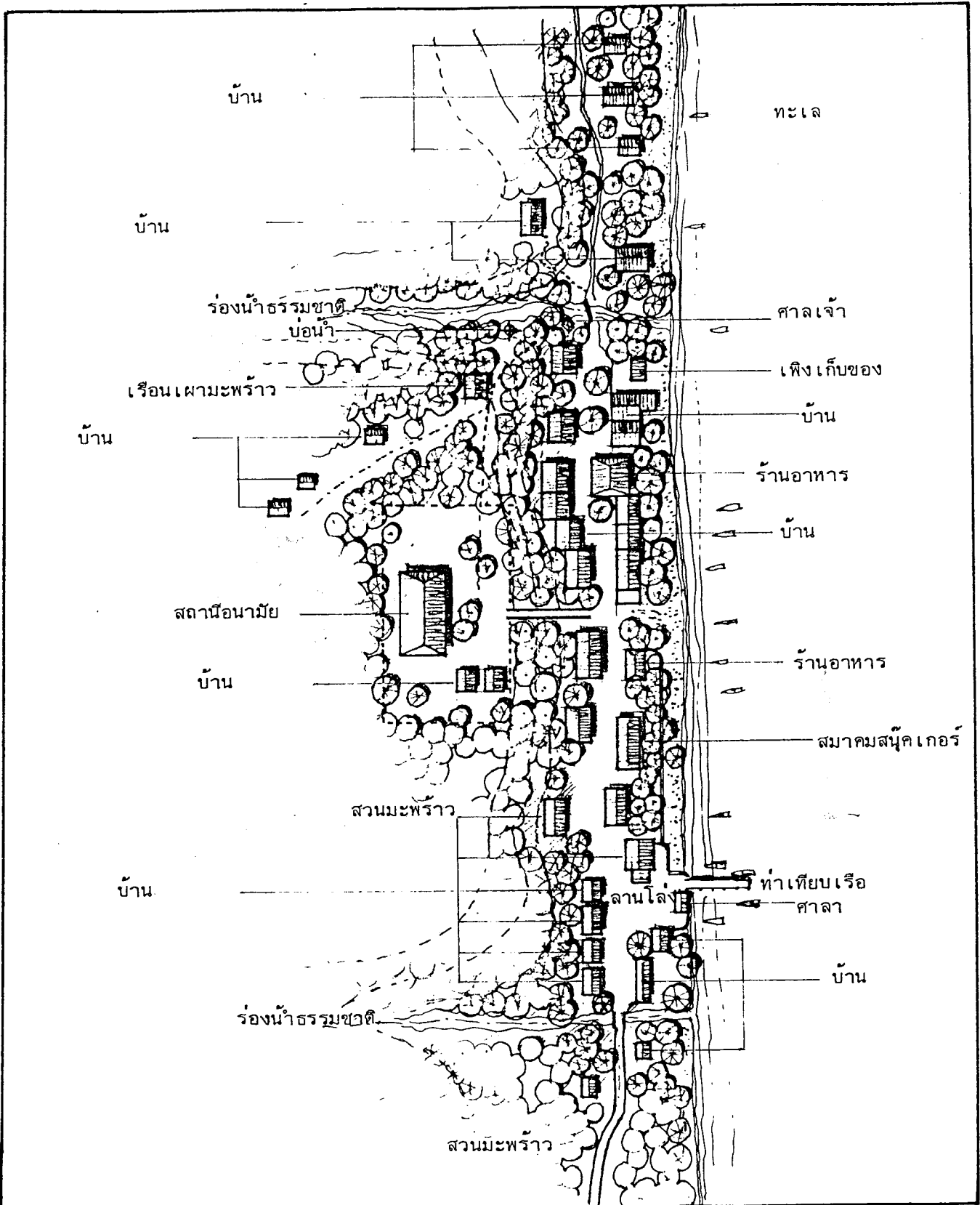

รูปที่ ผ.๕.๑.๒ การใช้ที่ดินเกาะเต่า

- ชุมชน
- สวนมะพร้าว
- ป่า

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
 เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
 MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
 KO SAMUI / SURATTHANI
 สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
 THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

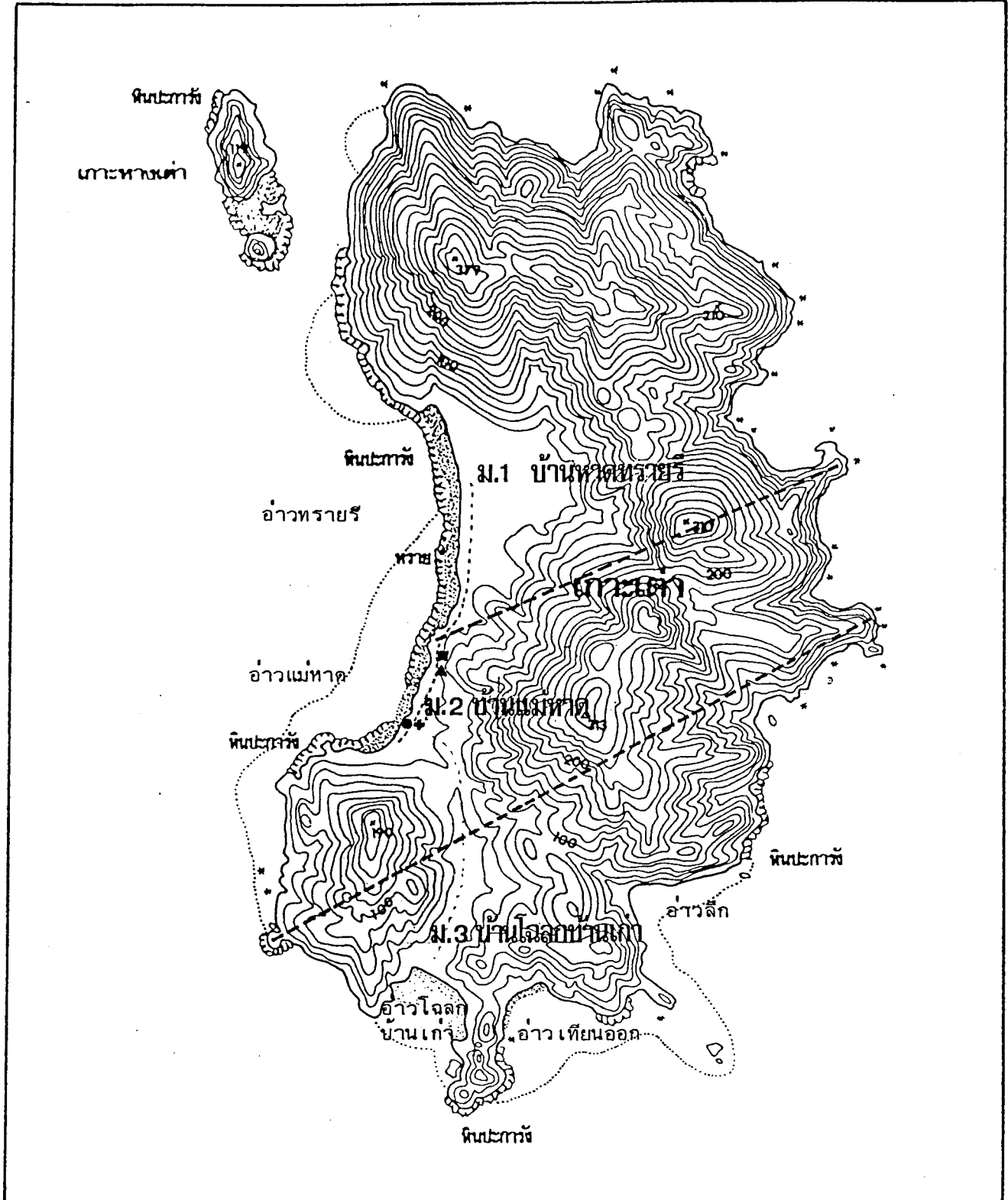

รูปที่ ผ.๕.๑.๓ การใช้ที่ดินบ้านแม่หาด เกาะเต่า

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี

MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

รูปที่ ผ.๕.๑.๔ การแบ่งเขตการปกครองและบริการทางสังคม

- เส้นแบ่ง เขตหมู่บ้าน
- ▲ สำนักสงฆ์
- โรงเรียน
- + สถานีอนามัย
- ตลาด

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

จากที่อื่น ๆ อีกร้อยละ ๑๐ ส่วนการอพยพออกของประชากรนั้น ส่วนใหญ่เป็นวัยหนุ่ม-สาว ซึ่งเป็นวัยที่กำลังศึกษาอยู่ จึงต้องอพยพออกไปเพื่อการศึกษาต่อ แต่มักจะไม่กลับมาอีกท้องถิ่นเดิม ดังนั้นประชากรที่อยู่ภายในบ้าน เกาะเต่า จึงเป็นประชากรวัยเด็กและคนวัยชรา เป็นส่วนใหญ่

(๒.๒) สภาพทางเศรษฐกิจ

อาชีพสำคัญของประชากรภายในบ้านเกาะเต่า คือ การเกษตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำสวนมะพร้าวประมาณร้อยละ ๔๐ มีเนื้อที่ประมาณ ๖,๓๕๐ ไร่ ผลผลิตมะพร้าวส่วนใหญ่ได้ส่งไปขายในตลาด จ.สุราษฎร์ธานี และ จ.ชุมพร ปัจจุบัน ผลผลิตมะพร้าวเริ่มประสบปัญหาทางด้านราคา จึงส่งผลให้เกิดปัญหาทางด้านเศรษฐกิจบ้าง

อาชีพอื่น ๆ รองลงมา ได้แก่

- การประมง ประชากรมีเรือของตนเองเพื่อทำการประมงชายฝั่ง และนำไปขายในตลาด จ.ชุมพร, จ.สุราษฎร์ธานี และ จ.นครศรีธรรมราช (อ.ขนอม)
- เลี้ยงสัตว์ ส่วนใหญ่จะเลี้ยงไว้ใช้งานและเพื่อการบริโภคเท่านั้น เช่น ม้า, กระบือ, สุกร, ไก่ ฯลฯ
- ทำนา มีการทำนาดำด้วยมาก ทั้งนี้เนื่องจากพื้นที่บริเวณนี้ไม่เหมาะสม ชาวที่ใช้บริโภคส่วนใหญ่จะซื้อมาจาก จ.ชุมพร และ จ.สุราษฎร์ธานี

๓. โครงสร้างพื้นฐานและบริการ

(๓.๑) การไฟฟ้า

ไม่มีบริการไฟฟ้าของรัฐใน เกาะเต่า บางครอบครัวผลิตไฟฟ้าใช้เองจากเครื่องกำเนิดไฟฟ้าขนาดเล็ก

(๓.๒) การประปา

ภายในหมู่บ้านไม่มีน้ำประปาใช้ บ่อน้ำที่ขุดใกล้คลองหรือร่องน้ำจึงเป็นแหล่งน้ำหลักของเกาะแต่ปริมาณน้ำไม่เพียงพอกับความต้องการ ทาง กสช. ได้เล็งเห็นความสำคัญของการขาดแคลนน้ำ จึงได้แนะนำให้สร้างถังเก็บน้ำฝนไว้ใช้

(๓.๓) การสื่อสารและโทรคมนาคม

การสื่อสารและโทรคมนาคม เป็นระบบสาธารณูปโภคที่มีความสำคัญอย่างหนึ่ง แต่เนื่องจากบ้านเกาะเต่ายังอยู่ในชายฝั่งที่ห่างไกลความเจริญ และไกลจากตัวเมืองมาก ดังนั้น การติดต่อสื่อสารกับภายนอกจะใช้วิธีติดต่อโดยใช้เรือเป็นพาหนะ และในกรณีที่มีข่าวสารด่วนมาก จะฝากไปกับเจ้าหน้าที่ที่สถานีอนามัย หรือไม่ก็ดำเนินการด้วยตนเอง หรืออาจมอบให้เป็นหน้าที่ของไปรษณีย์ตำบล ซึ่งผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้รับมอบหน้าที่นี้เอง

(๓.๔) การคมนาคม

บ้านเกาะเต่าสามารถติดต่อกับพื้นที่ภายนอกโดยทางเรือเท่านั้น การคมนาคมภายในหมู่บ้านยังไม่มีถนนถาวร เส้นทางที่ใช้เป็นทางเดินดิน สำหรับการคมนาคมภายในหมู่บ้านก็มักจะใช้วิธีเดินเท้าไปมาหาสู่กัน หรือบางครั้งก็อาจใช้พาหนะ ซึ่งประกอบด้วย รถมอเตอร์ไซด์ ๗ คัน รถจี๊ป ๑ คัน เกวียน ซึ่งมีเกือบทุกหลังคาเรือน เฉลี่ยแล้วมีประมาณ ๘๖ หลังคาเรือน และมีเกวียนเกือบทุกหลังคาเรือน เพราะในเวลาที่ต้องบรรทุกสิ่งของหนัก ๆ ต้องใช้แรงม้าเข้าช่วยด้วย

๔. การบริการทางสังคม

(๔.๑) การศึกษา

สถานศึกษาที่บ้านเกาะเต่าประกอบด้วยโรงเรียน ๑ แห่ง คือ โรงเรียนบ้านเกาะเต่า-อภินันทประชาบาล ตั้งอยู่ที่บ้านหาดทรายรี ให้การศึกษาในระดับการศึกษาภาคบังคับ

(๔.๒) การศาสนา

ประชากรทั้งหมดในหมู่บ้านนับถือศาสนาพุทธ ที่บ้านหาดทรายรีมีสำนักสงฆ์ ๑ แห่ง คือ สำนักสงฆ์บ้านเกาะเต่า ตั้งอยู่ใกล้ที่เดียวกับโรงเรียน

(๔.๓) การสาธารณสุข

บ้านเกาะเต่ามีสถานีอนามัย ๑ แห่ง ในแต่ละที่จะมีเจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาล ในอำเภอเกาะสมุยมาให้บริการแก่ชาวบ้าน เช่น ฉีดยาป้องกันมาเลเรีย, รักษาโรคต่าง ๆ ฯลฯ

๕. การท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวเกาะเต่ายังอยู่ในระดับต่ำ เพราะเป็นเกาะที่อยู่ห่างไกล แต่ในปัจจุบัน นักท่องเที่ยวที่ชอบแสวงหาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ และความเป็นธรรมชาติบริสุทธิ์ ได้เริ่มเดินทางไปยังเกาะเต่ามากขึ้น ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยชาวไทยนิยมเดินทางไปเป็นกลุ่มประมาณ ๑๐-๒๐ คน ส่วนชาวต่างประเทศนิยมเดินทางเป็นกลุ่มเล็ก ๆ จากเกาะพะงัน ในปี ๒๕๒๗ ประมาณได้ว่า มีนักท่องเที่ยว ๑,๐๐๐ คน

(๕.๑) สิ่งดึงดูดใจ

สิ่งดึงดูดใจของเกาะเต่า นอกจากธรรมชาติบริสุทธิ์และความไม่พลุกพล่านแล้ว ปะการังเป็นสิ่งดึงดูดใจที่สำคัญ เพราะเกาะเต่าโดยเฉพาะบริเวณเกาะนางยวน มีสภาพปะการังที่สวยงามมาก สภาพความเป็นชุมชนชนบท บ้าน จปร. (หินสลักพระปรมาภิไธยของรัชกาลที่ ๕) และชายหาด เป็นสิ่งดึงดูดใจอีกส่วนหนึ่งด้วย (โครงการจัดการท่องเที่ยว แสดงในรูปแบบที่ ผ.๕.๑.๕)

(๕.๒) การบริการการท่องเที่ยว

บริการต่าง ๆ ยังคงเป็นแบบนักท่องเที่ยวตกลงกับชาวบ้าน เช่น การเช่าเหมาเรือ ร้านค้า ร้านอาหารท้องถิ่น และการพักผ่อนตามบ้านเรือนชาวบ้าน เป็นต้น

ปัจจุบัน ได้มีผู้ลงทุนสร้างบังกาโลว์ขึ้นแล้ว ๑ แห่ง ที่ หาดเทียนนอก เป็นอาคารหลังเล็ก ๆ จำนวน ๕ หลัง และร้านอาหาร ๑ ร้าน และกำลังมีผู้คิดสร้างบังกาโลว์อีก ๑ แห่ง ที่อ่าวโฉลกบ้านเก่า ราคาค่าบริการประมาณ ๒๐-๓๐ บาทต่อห้องต่อคืน เท่านั้น

(๕.๓) ปัญหาการท่องเที่ยว

ปัญหาสำหรับนักท่องเที่ยวโดยทั่วไปไม่มี เพราะนักท่องเที่ยวต้องการสภาพการท่องเที่ยวประเภทนี้อยู่แล้ว แต่การที่การท่องเที่ยวขยายตัวอย่างรวดเร็ว จะเป็นปัญหาต่อสภาพสิ่งแวดล้อมของแหล่งฯ ในอนาคต โดยเฉพาะการขาดการควบคุมดูแลปะการัง การดำเนินธุรกิจบริการ และสภาพชายหาดต่าง ๆ และการบุกรุกทำลายป่า

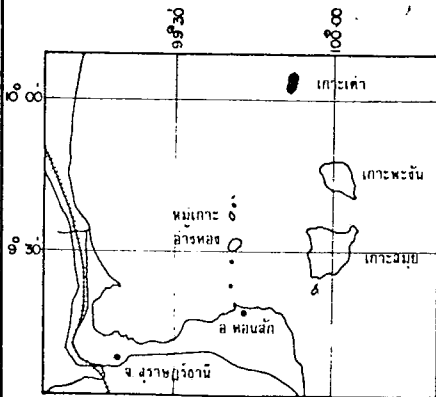
โครงข่ายการท่องเที่ยวในอนาคต

- ⬡ ศูนย์กลาง
- ฐานที่พัก
- จุดท่องเที่ยว
- ▬▬▬▬ เส้นทางบก
- ↪ เส้นทางน้ำ

- 1 ตลาดแม่หาด
- 2 ที่พักหาดทรายรี
- 3 ที่พักอ่าวฉลกบ้านเก่า และอ่าวเทียนออก

เกาะนางยวน

เกาะเต่า

รูปที่ ผ.๕.๑.๕ โครงข่ายการท่องเที่ยวเกาะเต่า

แผนแม่บทพัฒนาการท่องเที่ยว
 เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
 MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
 KO SAMUI / SURATTHANI
 สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
 THAI AND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

ภาคผนวกที่ ๖.๑

การพัฒนาทรัพยากรน้ำ อำเภอเกาะสมุย

๑. สภาพปัจจุบันของแหล่งน้ำ

(๑.๑) สภาพภูมิประเทศ

พื้นที่เกาะสมุยตั้งอยู่ตอนกลางของอ่าวไทย นอกชายฝั่งทะเลทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ห่างจากแผ่นดินใหญ่ประมาณ ๒๐ กิโลเมตร เกาะสมุยมีพื้นที่ ๓๑๔ ตารางกิโลเมตร เป็นพื้นที่เกาะสมุย ๒๓๑.๓๖ ตารางกิโลเมตร ส่วนที่เหลือเป็นพื้นที่ หมู่เกาะอ่างทองและเกาะพะลวย

พื้นที่ตอนกลางของ เกาะสมุยมีลักษณะ เป็นภูเขาประมาณ ร้อยละ ๕๓.๘ ซึ่งมีโครงสร้างทางธรณีวิทยาต่อเนื่องมาจากเทือกเขาานครศรีธรรมราช ภูเขาหินแกรนิตมียอดสูง ๖๓๐ เมตร จากระดับน้ำทะเล วางตัว เป็นแนวขวางจากพื้นที่ด้านตะวันตกเฉียง เหนือย่านกลางตัว เกาะ ครอบคลุมพื้นที่ด้านตะวันออกเกือบทั้งหมด ส่วนพื้นที่ด้านตะวันตกเฉียงใต้เป็นภูเขาหินทราย ซึ่งภูเขาเหล่านี้ นับเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร มีป่า เบญจพรรณและสวนมะพร้าว พื้นที่อื่น ๆ เป็นที่ราบต่ำและที่ลุ่ม ประมาณร้อยละ ๕.๒๔ เป็นที่ดอนประมาณร้อยละ ๓๒.๙๗ ที่เหลือเป็นหาดทรายและสันทรายอีกร้อยละ ๗.๙๕ ซึ่งมีสภาพเป็นแหลมและอ่าวที่มีหาดทรายยาว ทรายละเอียดลักษณะพื้นที่เกาะสมุย แสดงไว้ในตารางที่ ผ.๖.๑.๑ และรูปที่ ผ.๖.๑.๑

(๑.๒) สภาพภูมิอากาศ

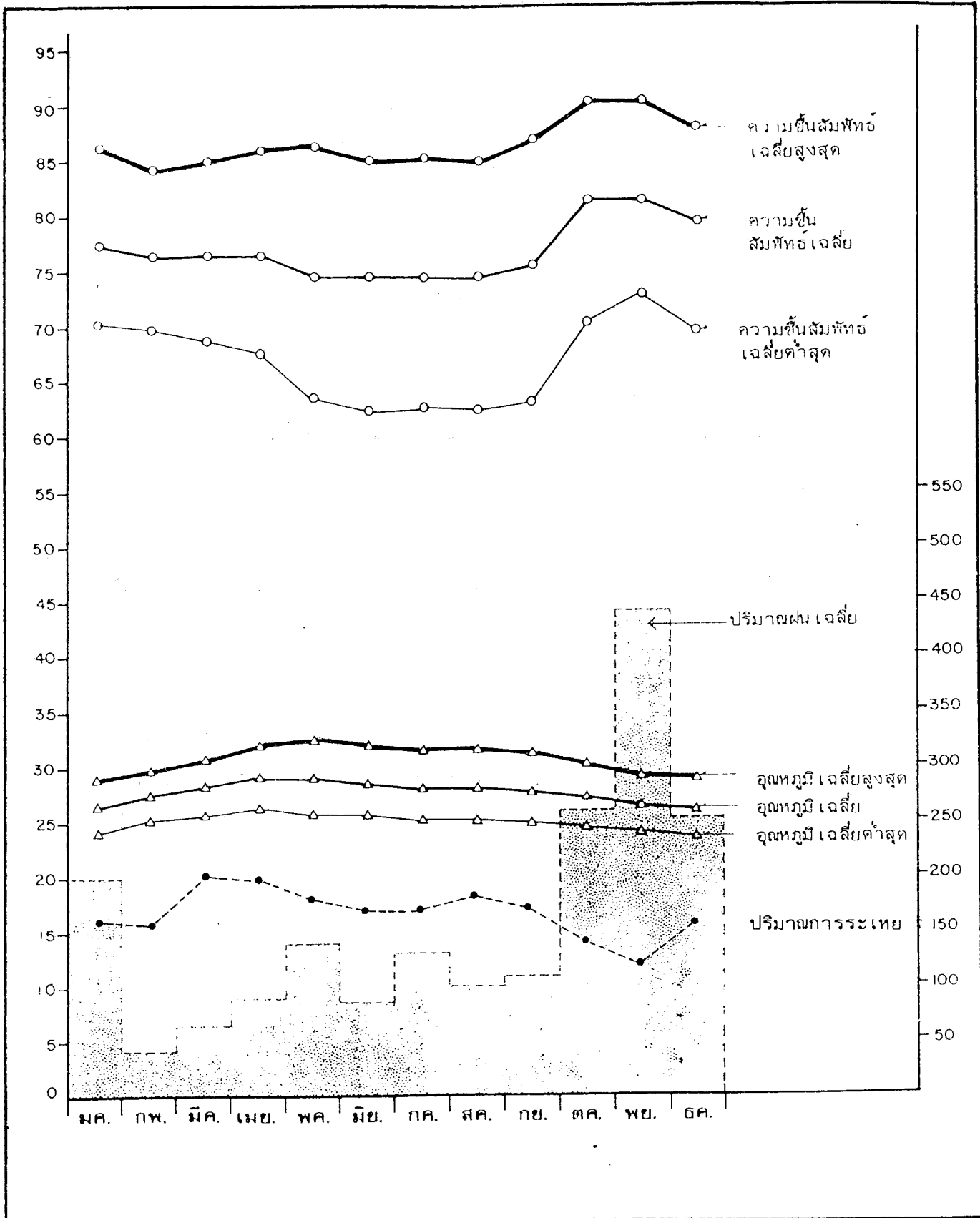
เนื่องจากสภาพพื้นที่มีลักษณะเป็นเกาะ จึงได้รับลมมรสุมทั้งสองด้าน คือ ได้รับทั้งลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากมหาสมุทรอินเดีย และมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือจากทะเลจีนตอนใต้ และอ่าวไทย ดังนั้น สภาพภูมิอากาศโดยทั่วไปมีฝนตกเกือบตลอดปี และจัดอยู่ในเขตอบอุ่น (รูปที่ ผ.๖.๑.๒) ฝน อุณหภูมิ ความชื้นสัมพัทธ์ และปริมาณการระเหยจากผิวดินการระเหย ของ เกาะสมุย ซึ่งพอสรุปลักษณะต่าง ๆ ที่สำคัญได้ดังนี้

(๑.๒.๑) อุณหภูมิ อิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และลมมรสุม ตะวันออกเฉียงเหนือ ไม่ทำให้การผันแปรของอุณหภูมิเปลี่ยนแปลงมากนัก เกาะสมุยมีอุณหภูมิเฉลี่ย ตลอดปีประมาณ ๒๗.๘^๐ซ และอุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดในเดือนพฤษภาคมประมาณ ๓๒.๕^๐ซ ซึ่งเป็นช่วง ที่มีอากาศร้อน และอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในช่วง เดือนธันวาคมและเดือนมกราคม ประมาณ ๒๓.๕^๐-

ตารางที่ ผ.๖.๑.๑ รายละเอียดลักษณะพื้นที่เกาะสมุย

ลักษณะพื้นที่	ขนาดเนื้อที่		เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่เกาะทั้งหมด (%)
	ไร่	ตารางกิโลเมตร	
๑. หาดทรายและสันทราย	๑๑,๔๙๖	๑๘.๓๙	๗.๙๕
๒. ที่ราบน้ำทะเลท่วมถึง	๒๔๖	๐.๓๙	๐.๑๗
๓. ที่ลุ่มต่ำมาก	๓๑๒	๐.๕๐	๐.๒๒
๔. ที่ราบต่ำ	๖,๘๒๔	๑๐.๙๒	๔.๗๒
๕. ที่ลุ่มต่ำระหว่างเนิน	๒๕๐	๐.๔๐	๐.๑๗
๖. ที่ดอน			
บริเวณหุบเขาที่มีการทับถม	๓,๑๒๓	๕.๐๐	๒.๑๖
บริเวณพื้นที่ได้รับอิทธิพลจากหิน-แกรนิตและหินอื่น ๆ	๔๔,๕๕๒	๗๑.๒๘	๓๐.๘๑
๗. เขาและภูเขา			
เขาติดต่อกัน	๗๕,๑๙๒	๑๒๐.๓๑	๕๒.๐๐
เขาไม่ติดต่อกัน	๒,๖๐๕	๔.๑๗	๑.๘๐
รวมทั้งหมด	๑๔๔,๖๐๐	๒๓๑.๓๖	๑๐๐.๐๐

ที่มา : รายงานสำรวจดิน บริเวณเกาะสมุย และเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ฉบับที่ ๒๔๗ เมษายน ๒๕๒๓ จัดทำโดย นายอนันต์ พิทยารักษ์ กองสำรวจที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รูปที่ ผ.๖.๑.๒ แสดงอุณหภูมิ ปริมาณน้ำฝน ความชื้นสัมพัทธ์ และการระเหย อ่าเภอเกาะสมุย

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
 สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
 THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

๒๔.๐°ซ ซึ่งเป็นช่วงที่อากาศเริ่มเย็นลง (ตารางที่ ผ.๖.๑.๒)

(๑.๒.๒) ฝน ปริมาณฝนรายเดือนเฉลี่ยที่สถานีอุตุนิยมวิทยา อำเภอเกาะสมุย ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๑๑-๒๕๒๓ แสดงไว้ในตารางที่ ผ.๖.๑.๓ ในช่วงเดือนพฤษภาคม-กันยายน เกาะสมุยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดมาปะทะเทือกเขาานครศรีธรรมราชก่อน จึงทำให้มีปริมาณฝนไม่มากนัก แต่อิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดมาจากทะเลจีน ทำให้มีปริมาณฝนตกเพิ่มขึ้นนับตั้งแต่เดือนตุลาคม ถึงเดือนมกราคม และปริมาณฝนตกเฉลี่ยตลอดปีประมาณ ๑,๔๓๔.๗ มม. จำนวนวันที่ฝนตกเฉลี่ยตลอดปีประมาณ ๑๖๐ วัน โดยมีจำนวนวันที่ฝนตกเฉลี่ยมากที่สุด ๒๐.๕ วัน ในช่วงเดือนพฤศจิกายน (ตารางที่ ผ.๖.๑.๔) นอกจากนี้ ยังอาจได้รับน้ำฝนจากพายุ ดีเปรสชันที่ก่อตัวในมหาสมุทรแปซิฟิก และทะเลจีนใต้อีกด้วย

จากข้อมูลในตารางที่ ผ.๖.๑.๓ ปริมาณฝนรายเดือนเฉลี่ยจะต่ำสุด ในเดือนกุมภาพันธ์ ประมาณ ๔๓.๑ มม. และสูงสุดในเดือนพฤศจิกายนประมาณ ๔๔๔.๓ มม. ปริมาณ ฝนรายปีต่ำสุด ๑,๓๗๔ มม. ในปี ๒๕๒๓ และสูงสุด ๒,๘๓๗ มม. ในปี ๒๕๑๔ จากสถิติข้อมูลดังกล่าวนี้ จะเห็นว่า ปริมาณฝนตกในพื้นที่เกาะสมุยค่อนข้างสูงและเกือบตลอดปี

(๑.๒.๓) ความชื้นสัมพัทธ์ ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยตลอดปีประมาณร้อยละ ๗๗ ในช่วงฤดูฝน เป็นช่วงที่มีความชื้นสัมพัทธ์ของอากาศสูง คือ ในเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน ความชื้นสัมพัทธ์ สูงสุดมีค่าร้อยละ ๘๑ ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยต่ำสุดประมาณร้อยละ ๖๓ ในระหว่างเดือนมิถุนายน-สิงหาคม

(๑.๒.๔) ลม ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว ลมมรสุมที่เกาะสมุยได้รับ คือ ลมมรสุม ตะวันตกเฉียงใต้และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งได้รับลมมรสุม เช่นเดียวกับในส่วนใหญ่ โดยปกติความเร็วของลมประมาณ ๔-๖ น็อต ทิศทางลมเฉลี่ยมาจากทางทิศตะวันตกในช่วง เดือน พฤษภาคม-ตุลาคม และมาจากทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือในช่วง เดือนพฤศจิกายน-เมษายน ความเร็วลมเฉลี่ย สูงสุดประมาณ ๕๐ น็อต เกิดในช่วงเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม

สำหรับลมประจำถิ่นของ เกาะสมุยมีตลอดทั้งปี ในลักษณะที่พัดมาจากเกือบทุกทิศ หมุนเวียนรอบเกาะ โดยแบ่งได้ดังนี้

(ก) ลมระหว่างเดือนพฤษภาคม-ตุลาคม มี ๓ ประเภท คือ ลมตะวันตกเฉียงใต้ (ลมพัทยา) ลมตะวันตกและลมตะวันตกเฉียงเหนือ (ลมพัดหลวง) ซึ่งเป็นลมฝน ปกติพัดในช่วงบ่ายประมาณ ๒-๓ ชั่วโมง

ตารางที่ ผ.๖.๑.๒ สถิติภูมิอากาศ สถานีอุตุนิยมวิทยา อำเภอเกาะสมุย

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ตลอดปี
อุตุนิยม (°ซ)													
อุตุนิยมเฉลี่ย	๒๖.๕	๒๖.๕	๒๖.๕	๒๖.๕	๒๖.๕	๒๖.๕	๒๖.๕	๒๖.๕	๒๖.๕	๒๖.๕	๒๖.๕	๒๖.๕	๒๖.๕ (เฉลี่ย)
อุตุนิยมเฉลี่ยสูงสุด	๒๘.๕	๒๘.๕	๒๘.๕	๒๘.๕	๒๘.๕	๒๘.๕	๒๘.๕	๒๘.๕	๒๘.๕	๒๘.๕	๒๘.๕	๒๘.๕	๒๘.๕ (เฉลี่ย)
อุตุนิยมเฉลี่ยต่ำสุด	๒๕.๐	๒๕.๐	๒๕.๐	๒๕.๐	๒๕.๐	๒๕.๐	๒๕.๐	๒๕.๐	๒๕.๐	๒๕.๐	๒๕.๐	๒๕.๐	๒๕.๐ (เฉลี่ย)
ฝน (มิลลิเมตร)													
ปริมาณฝนเฉลี่ย	๑๕๖.๕	๑๕๖.๕	๑๕๖.๕	๑๕๖.๕	๑๕๖.๕	๑๕๖.๕	๑๕๖.๕	๑๕๖.๕	๑๕๖.๕	๑๕๖.๕	๑๕๖.๕	๑๕๖.๕	๑,๕๖๕.๗
จำนวนวันที่มีฝนตกเฉลี่ย	๕.๗	๕.๗	๕.๗	๕.๗	๕.๗	๕.๗	๕.๗	๕.๗	๕.๗	๕.๗	๕.๗	๕.๗	๕๕.๕
ความชื้นสัมพัทธ์ (%)													
ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย	๗๕.๐	๗๕.๐	๗๕.๐	๗๕.๐	๗๕.๐	๗๕.๐	๗๕.๐	๗๕.๐	๗๕.๐	๗๕.๐	๗๕.๐	๗๕.๐	๗๕.๐ (เฉลี่ย)
ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยสูงสุด	๘๕.๐	๘๕.๐	๘๕.๐	๘๕.๐	๘๕.๐	๘๕.๐	๘๕.๐	๘๕.๐	๘๕.๐	๘๕.๐	๘๕.๐	๘๕.๐	๘๕.๐ (เฉลี่ย)
ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยต่ำสุด	๗๐.๕	๗๐.๕	๗๐.๕	๗๐.๕	๗๐.๕	๗๐.๕	๗๐.๕	๗๐.๕	๗๐.๕	๗๐.๕	๗๐.๕	๗๐.๕	๗๐.๕ (เฉลี่ย)
ลม (มอด)													
ทิศทางลม	E	E	E	E	W	W	W	W	W	W	E	E	
ความเร็วลมเฉลี่ย	๖.๗	๗.๕	๖.๗	๕.๕	๖.๕	๖.๕	๖.๕	๖.๕	๕.๕	๕.๕	๕.๕	๖.๗	
ความเร็วลมเฉลี่ยสูงสุด	๕๕	๓๓	๕๐	๕๕	๕๐	๕๐	๕๐	๕๐	๕๐	๕๐	๕๐	๕๐	
จำนวนวันที่มีฝนตกด้วยหมอก													
หมอก	๐.๐	๐.๐	๐.๐	๐.๐	๐.๐	๐.๐	๐.๐	๐.๐	๐.๐	๐.๐	๐.๐	๐.๐	๐.๐
พายุฝนฟ้าคะนอง	๐.๓	๐.๕	๐.๗	๓.๓	๕.๕	๕.๕	๓.๓	๓.๓	๕.๐	๕.๕	๓.๗	๒.๗	๓๘.๗
รวม	๑๕๓.๗	๑๕๑.๘	๑๕๕.๖	๑๕๓.๕	๑๕๓.๕	๑๖๕.๐	๑๕๕.๘	๑๕๕.๘	๑๖๕.๘	๑๕๐.๗	๑๕๕.๘	๑๕๑.๘	๑,๕๖๕.๐

ที่มา : (๑) สถิติภูมิอากาศของประเทศไทยในคาบ ๓๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๔๔ ถึง พ.ศ. ๒๕๖๓) กรมอุตุนิยมวิทยา กระทรวงคมนาคม
 (๒) สถิติอุทกวิทยา เล่ม ๒ (ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๕ ถึง พ.ศ. ๒๕๖๔) สำนักงานงานพลังงานแห่งชาติ
 กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน

ตารางที่ ผ.บ.๑.๑.๓ ปริมาณฝนรายเดือนเฉลี่ย ที่สถานีอุตุวิทยมวิทยา อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
(เส้นรุ้งที่ ๐๕° ๒๘' เหนือ เส้นแวงที่ ๑๐๐° ๐๓' ตะวันออก)

ปี พ.ศ.	ปริมาณฝนรายเดือน, มีหน่วยเป็น มม.												ปริมาณฝนรายปี (มม.)
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
๒๕๑๑	๒๕.๓	๕.๑	๐.๕	๑๕๗.๕	๕๕.๐	๑๓๘.๘	๖๘.๒	๘๑.๕	๑๐๕.๗	๒๘๒.๑	๒๗๘.๑	๒๕๕.๒	๑,๕๕๗.๘
๒๕๑๒	๒๐๘.๖	๒๑.๕	๑.๗	๕๘.๕	๗๒.๓	๒๑๖.๖	๒๑๖.๖	๘๕.๓	๑๒๕.๒	๒๗๑.๕	๒๗๑.๕	๑๕๑.๐	๑,๘๑๖.๗
๒๕๑๓	๒๓๕.๑	๕.๘	๕๐.๘	๓๗๓.๘	๕๓๒.๗	๑๖๗.๕	๑๖๗.๕	๑๐๒.๗	๘๐.๒	๖๖๓.๕	๒๘๐.๓	๕๑๕.๑	๒,๒๖๒.๖
๒๕๑๔	๒.๑	๒๕.๕	๑๖๕.๕	๑๑.๕	๒๐๕.๐	๗๖.๓	๑๖๖.๖	๑๖๗.๕	๑๒๕.๖	๖๖๓.๕	๖๖๓.๕	๒๑๕.๑	๒,๐๐๕.๑
๒๕๑๕	๘๕.๑	๑๒๐.๓	๕๕.๘	๖๗.๕	๑๕๖.๐	๑๖๘.๑	๑๖๘.๑	๕๐.๐	๑๓๓.๐	๑๘๕.๕	๑๘๕.๕	๕๓๓.๖	๒,๑๒๗.๕
๒๕๑๖	๓๑.๐	๑๕.๒	๓๖๕.๕	๓๕.๗	๕๕.๕	๖๐.๒	๑๓๓.๕	๑๓๒.๖	๑๘๑.๐	๑๕๕.๑	๑๕๕.๑	๒๕๐.๗	๒,๓๓๗.๕
๒๕๑๗	๒๘.๕	๑๑๘.๖	๒๘.๕	๕๕.๕	๑๓๕.๕	๑๑๑.๒	๑๑๑.๒	๕๐.๖	๕๒.๒	๑๕๐.๓	๑๕๐.๓	๕๗๑.๕	๒,๒๐๘.๖
๒๕๑๘	๑,๑๕๐.๗	๖๘.๖	๑.๒	๑๐๕.๑	๑๐๓.๑	๑๓๗.๕	๑๓๗.๕	๕๒.๕	๑๐๕.๗	๒๖๓.๖	๑๕๕.๗	๑๕๕.๕	๒,๖๓๗.๓
๒๕๑๙	๑๕๕.๘	๑๖.๕	๕๑.๘	๖๗.๕	๑๖๒.๑	๕๕.๗	๑๓๖.๕	๒๓๕.๑	๑๑๕.๗	๒๖๓.๖	๒๖๓.๖	๒๑๓.๕	๑,๘๐๗.๘
๒๕๒๐	๒๘๗.๘	๒๓.๕	๕๑.๘	๐.๐	๒๕.๑	๕๗.๐	๒๐๓.๗	๑๓๒.๕	๕๗.๑	๒๖๓.๕	๒๖๓.๕	๕๕.๓	๒,๐๕๕.๑
๒๕๒๑	๒๕๖.๕	๑๑๒.๕	๕.๕	๕๕.๕	๒๖๖.๕	๒๖๖.๕	๗๓.๓	๗๒.๐	๑๑๑.๑	๑๕๐.๕	๑๕๐.๕	๕๕.๓	๑,๕๕๓.๕
๒๕๒๒	๕๕.๕	๑๕.๐	๓.๑	๑๕๐.๗	๕๕.๕	๑๕๘.๐	๑๒๐.๕	๕๗.๐	๑๕๒.๘	๕๐.๐	๕๐.๐	๑๒๖.๒	๑,๕๕๒.๐
๒๕๒๓	๑๘.๘	๑๕.๘	๑๐.๕	๕๕.๕	๘๕.๖	๘๗.๑	๑๐๕.๖	๗๕.๗	๘๑.๐	๒๑๐.๕	๒๑๐.๕	๒๑๗.๒	๑,๓๗๕.๑
Average	๑๕๕.๕	๕๓.๑	๖๐.๗	๘๕.๕	๑๕๒.๘	๘๗.๖	๑๓๒.๒	๑๐๒.๕	๑๑๑.๘	๒๖๕.๖	๒๖๕.๖	๕๕๕.๓	๑,๕๓๕.๗
Max	๑,๑๕๐.๗	๑๒๐.๓	๓๖๕.๕	๓๗๓.๘	๕๓๒.๗	๒๑๖.๖	๒๑๖.๖	๑๐๒.๗	๑๒๕.๒	๖๖๓.๕	๖๖๓.๕	๕๓๓.๖	๒,๖๓๗.๓
Min	๒.๑	๕.๑	๐.๕	๐.๐	๓๕.๑	๖๐.๒	๖๐.๒	๕๐.๐	๕๐.๐	๕๐.๐	๕๐.๐	๕๕.๓	๑,๓๗๕.๑

ที่มา : สถิติปริมาณน้ำฝนของประเทศไทยในคาบ ๓๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๗๕) กรมอุตุนิยมวิทยา กระทรวงคมนาคม

ตารางที่ ผ.บ.จ.๑.๔ จำนวนวันที่ส่งทรายเคียนเฉลี่ย ที่สถานีอุทกนิยมหาวิทยาลัย อ่างทอง เกษสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ปี พ.ศ.	จำนวนวันที่ส่งตกในแต่ละเดือน, วัน												จำนวนวันที่ส่งตก ในแต่ละปี (วัน)
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
๒๕๑๑	๒	๑	๑	๔	๑๑	๑๖	๑๔	๑๗	๑๗	๒๒	๑๔	๑๔	๑๕๑
๒๕๑๒	๔	๓	๑	๕	๑๔	๑๕	๑๕	๑๕	๑๕	๑๕	๒๕	๑๕	๑๖๐
๒๕๑๓	๑๔	๔	๕	๑๓	๑๔	๒๐	๑๔	๑๔	๑๔	๑๔	๒๔	๒๔	๒๑๐
๒๕๑๔	๓	๗	๑๐	๒	๑๖	๑๓	๑๔	๑๔	๑๔	๒๑	๑๓	๑๓	๑๓๗
๒๕๑๕	๗	๕	๗	๔	๗	๑๔	๑๗	๑๔	๑๖	๑๔	๒๗	๑๕	๑๕๕
๒๕๑๖	๖	๕	๘	๖	๑๗	๑๓	๑๔	๒๑	๒๑	๒๕	๒๒	๑๕	๑๗๗
๒๕๑๗	๔	๑๐	๔	๗	๒๓	๑๕	๑๔	๑๓	๑๕	๑๔	๒๑	๑๕	๑๖๗
๒๕๑๘	๒๔	๔	๑	๗	๑๔	๑๓	๑๒	๑๕	๑๖	๑๖	๒๐	๑๐	๑๖๕
๒๕๑๙	๗	๒	๔	๑๐	๑๔	๑๕	๑๖	๑๒	๑๖	๒๐	๑๗	๑๓	๑๕๗
๒๕๒๐	๑๐	๘	๓	๐	๔	๑๑	๑๕	๑๕	๑๕	๒๐	๑๕	๑๕	๑๕๐
๒๕๒๑	๑๓	๔	๓	๕	๒๐	๑๔	๑๒	๑๑	๑๕	๑๕	๑๒	๑๓	๑๓๗
๒๕๒๒	๑๐	๕	๒	๑๕	๗	๑๔	๑๗	๑๗	๑๔	๑๔	๑๔	๑๔	๑๕๔
๒๕๒๓	๗	๔	๖	๔	๖	๒๐	๑๗	๑๕	๑๖	๒๒	๑๔	๑๔	๑๕๘
Average	๔.๗	๕.๒	๕.๒	๗.๑	๑๕.๒	๑๕.๕	๑๕.๔	๑๕.๘	๑๖.๓	๑๕.๔	๒๐.๕	๑๕.๒	๑๕๘.๕

ที่มา : สถิติปริมาณน้ำฝนของประเทศไทยในคาบ ๓๐ ปี (พ.ศ. ๒๔๘๔-๒๕๑๓) กรมอุทกนิยมหาวิทยาลัย กระทรวงคมนาคม

(ข) ลมระหว่างเดือนพฤศจิกายน-มกราคม มี ๒ ประเภท คือ ลมเหนือ (ลมอุตรา) และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ (ลมว่าว) เป็นลมมรสุมก่อให้เกิดคลื่นจัด มีขนาดสูง ๓-๕ เมตร ในชายฝั่งด้านตะวันออกของเกาะ ซึ่งบางครั้งพิกนันทติดต่อกัน ๔-๕ วัน ทำให้เรือไม่สามารถสัญจรไป-มาได้

(ค) ลมระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-เมษายน มี ๒ ประเภท คือ ลมตะวันออกเฉียงใต้ (ลมตะเภา) และลมทิศใต้ (ลมสลัดัน) เป็นลมที่เกิดขึ้นไม่บ่อยครั้ง แต่เมื่อเกิดขึ้นจะทำให้ท้องทะเลมีคลื่นใหญ่ติดต่อกันหลายวัน

(๑.๒.๔) การระเหย สถิติข้อมูลการระเหยจากเครื่องมือภาควัดการระเหย ที่ได้จากสถานีอุตุนิยมวิทยาที่บ้านละไม ของสำนักงานพลังงานแห่งชาติ แสดงไว้ในตารางที่ ผ.๖.๑.๒ จะเห็นว่า ปริมาณการระเหยเฉลี่ยทั้งปีประมาณ ๑,๔๖๓ มม. ปริมาณการระเหยรายเดือนเฉลี่ยต่ำสุด ในเดือนพฤศจิกายนประมาณ ๑๒๐ มม. และสูงสุดในเดือนมีนาคมประมาณ ๒๐๐ มม.

(๑.๓) สภาพลุ่มน้ำและลำน้ำโดยทั่วไป

จากสภาพภูมิประเทศและสภาพน้ำฝนในพื้นที่ เกาะสมุยมีลำธาร คลอง และทางน้ำ เล็ก ๆ หลายสาย ทางน้ำเหล่านี้มีต้นกำเนิดอยู่บนเขา โดยจะไหลคดเคี้ยวไปตามหุบเขา ลงสู่ทะเลเกือบทุกด้านของเกาะ ทางน้ำเหล่านี้หลายสายมีน้ำไหลตลอดปี บางสาย น้ำแห้งหรือมีน้ำน้อยมากในฤดูแล้ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการทำลายป่าในเขตลุ่มน้ำ บางสายอยู่ในสภาพดินแข็งเนื่องจาก การพัดพาทับถมของตะกอนกรวดทราย จากการพังทลายของดินและหินบนภูเขา

เกาะสมุยมีลำคลองหรือทางน้ำ ซึ่งไหลจากภูเขา ลงสู่ทะเลหลายสาย สำหรับลำคลองที่สำคัญมีดังนี้

(๑.๓.๑) คลองตะเคียน (คลองจระเข้) มีต้นกำเนิดจากหุบเขา ระหว่างเขาเตยและเขาตื้น ไหลลงจากเขาบริเวมบ้านบางมะขาม และไหลลงสู่ทะเลบริเวณวัดศรีประทีป ตำบลอ่างทอง

(๑.๓.๒) คลองลิปะใหญ่ (คลองน้ำตกหินลาด) เป็นคลองที่ไหลจากเขาใหญ่ ตอนกลางของเกาะ เกิดเป็นน้ำตกหินลาด ไหลผ่านวัดคงคารามลงสู่ทะเลทางบ้านลิปะใหญ่ ตำบลอ่างทอง คลองนี้มีน้ำไหลตลอดปี

(๑.๓.๓) คลองท่าจีน ต้นกำเนิดจากเขาร้อนในตำบลแม่่น้ำ ไหลลงจากเขา ผ่านบริเวณวัดภูเขาทอง ลงสู่ทะเลบริเวณบ้านแม่่น้ำ ตำบลแม่่น้ำ

(๑.๓.๔) คลองแม่น้ำ มีต้นกำเนิดจากบริเวณเขาใหญ่ ไหลจากเขาลงสู่ทะเล บริเวณบ้านแม่น้ำ ตำบลแม่น้ำ

(๑.๓.๕) คลองลึปะน้อย มีต้นกำเนิดจากบริเวณเขาใหญ่ ไหลลงสู่ทะเล บริเวณบ้านลึปะน้อย ตำบลลึปะน้อย

(๑.๓.๖) คลองสระเกศ มีต้นกำเนิดจากบริเวณเขาท้ายควาย ไหลลงจากเขาผ่านบ้านสระเกศ ลงสู่ที่ลุ่มตำบลบริเวณบ้านโจรคร่ำ ตำบลลึปะน้อย

(๑.๓.๗) คลองตำบลหน้าเมือง มีต้นกำเนิดบริเวณเขาใหญ่ ไหลลงจากเขาให้กำเนิดน้ำตกหน้าเมือง และไหลไปบรรจบกับคลองหลง บริเวณบ้านกล จากนั้นจึงไหลลงสู่ทะเล คลองนี้มีน้ำไหลตลอดปี

(๑.๓.๘) คลองหลง มีต้นกำเนิดจากเขาขวางและเขาปุก ไหลจากเขาผ่านบริเวณบ้านนา ต่อไปบรรจบกับคลองตำบลหน้าเมือง จากนั้นจึงไหลลงสู่ทะเล บริเวณอ่าวบางเก่า ตำบลหน้าเมือง

(๑.๓.๙) คลองละไม มีต้นกำเนิดจากเขาใหญ่และเขาพลู ไหลรวมกันบริเวณหุบเขาผ่านบ้านละไม และไหลลงสู่ทะเล บริเวณอ่าวละไม ตำบลมะเร็ด

(๑.๓.๑๐) คลองมะเร็ด มีต้นกำเนิดจากภูเขาใหญ่ ไหลจากเขาผ่านบ้านออกบ้านหาญ ลงสู่ทะเล บริเวณตำบลมะเร็ด

นอกจากคลองสำคัญที่ได้กล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีคลองและทางน้ำเล็ก ๆ อีกหลายสาย อาทิเช่น คลองบางบ่อ คลองพังเพ คลองบางเหมียง คลองบางทา คลองอ่าวเชิงมน คลองอ่าวเจวง คลองบางน้ำจืด คลองพังกา เป็นต้น นอกจากนี้คลองต่าง ๆ แล้ว ยังมีหนองน้ำอีกหลายแห่ง อาทิเช่น หนองน้ำตำบลหน้าเมือง หนองน้ำตำบลบ่อผุด และมีที่ลุ่มสาธารณะซึ่งมีศักยภาพในการสร้างอ่างเก็บน้ำได้อีก ๒ แห่ง คือ พรุเจวง และพรุบ้านโจรคร่ำ

(๑.๔) สภาพน้ำท่วม

จากสภาพพื้นที่และการวางตัวของคลองต่าง ๆ ที่ระบายน้ำจากบริเวณลุ่มน้ำออกสู่ทะเลนั้น เกาะสมุญนับว่าไม่ค่อยมีปัญหาเกี่ยวกับสภาพน้ำท่วมแต่อย่างใด จะมีก็เพียงเฉพาะบริเวณพื้นที่ลุ่มต่ำและที่ราบต่ำ ซึ่งอยู่ติดกับทะเลเท่านั้น สภาพน้ำท่วมอาจแบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะ

คือ สภาพพื้นที่ลุ่มต่ำ น้ำทะเลท่วมถึง และสภาพพื้นที่ลุ่มต่ำ น้ำขังตลอดปี บริเวณดังกล่าวนี้มีประมาณ ร้อยละ ๐.๖๗ ของพื้นที่เกาะเท่านั้น

๒. ศักยภาพของทรัพยากรน้ำ

น้ำที่นำมาใช้เพื่อการอุปโภคและบริโภค อาจจะได้มาจากแหล่งน้ำผิวดิน และแหล่งน้ำใต้ดินหรือน้ำบาดาล สำหรับศักยภาพทรัพยากรน้ำของเกาะสมุยนั้น พอสรุปได้ดังนี้

(๒.๑) น้ำท่าหรือน้ำผิวดิน

น้ำท่าหรือน้ำผิวดิน นับว่าเป็นแหล่งน้ำที่สำคัญที่สุดของเกาะสมุย ในอดีตที่ผ่านมาเกาะสมุยไม่ค่อยมีปัญหาเรื่องการขาดแคลนน้ำมากนัก ทั้งนี้เพราะมีปริมาณน้ำฝนพอเพียงและเกือบตลอดปี และสภาพภูมิประเทศก่อให้เกิดลำธาร คลอง และทางน้ำเล็ก ๆ หลายสาย ถ้าหากว่าสภาพพื้นที่ป่าในเขตลุ่มน้ำอยู่ในสภาพอุดมสมบูรณ์ ก็จะทำให้เกิดน้ำไหลในลำคลองต่าง ๆ ตลอดปี

เนื่องจากเกาะสมุยยังไม่มีโครงการหรือดำเนินงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์หรือรักษาแหล่งน้ำต้นน้ำลำธาร การตัดไม้ทำลายป่าเพื่อทำสวนมะพร้าวและทำไร่เลื่อนลอย ยังคงกระทำกันอยู่อย่างไม่หยุดยั้ง ทำให้สภาพป่าเหลือน้อยลงตามลำดับ จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ต้นน้ำลำธารลดน้อยลง การพังทลายของดินและหินบนเขาโดยน้ำฝนมีมากขึ้น ทำให้ลำคลองและทางน้ำต้นเขินบางแห่งน้ำจะแห้งหายไปหรือมีปริมาณน้ำน้อยมากในหน้าแล้ง ประกอบกับในปัจจุบัน เกาะสมุยเป็นอำเภอที่มีการขยายตัวของการท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเป็นจำนวนมาก ประกอบทั้งประชากรของเกาะเพิ่มขึ้น และการเพาะปลูกในพื้นที่ของเกาะอีก ๑๑๕,๓๔๕ ไร่ ทำให้มีการใช้น้ำจำนวนมาก ดังนั้น แหล่งน้ำที่มีอยู่ในสภาพปัจจุบันจึงมีปริมาณน้ำไม่เพียงพอต่อการอุปโภคและเกษตรกรรม โดยเฉพาะในช่วงหน้าแล้ง และนับวันก็จะเลวร้ายยิ่งขึ้น หากไม่มีการวางแผนพัฒนาแหล่งน้ำขึ้น

ในปัจจุบัน คลองที่สำคัญของเกาะซึ่งมีน้ำไหลตลอดปี คือ คลองหินลาด (คลองลิปะใหญ่) และคลองตำบลหน้าเมือง ซึ่งเกิดจากน้ำตกหินลาดและน้ำตกหน้าเมือง ตามลำดับ เนื่องจากไม่มีการรักษาน้ำและเก็บข้อมูล จึงไม่ทราบปริมาณน้ำที่ไหลแน่นอน อย่างไรก็ตาม จากการสำรวจพื้นที่ในช่วงแล้งที่ผ่านมา พอประเมินได้ว่า ปริมาณน้ำจากแหล่งทั้งสองนี้มีปริมาณมากพอต่อการพัฒนาไปใช้เพื่อการอุปโภค-บริโภค และเพื่อการเกษตรกรรม

(๒.๒) น้ำใต้ดินหรือน้ำบาดาล

จากรายงานสำรวจดินบริเวณเกาะสมุยและเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยกองสำรวจดิน กรมพัฒนาที่ดิน ได้กล่าวทางด้านธรณีวิทยาของเกาะสมุยได้ว่า บริเวณที่สูงส่วนกลาง และทางด้านตะวันออกของเกาะ เป็นพวกหินแกรนิต ซึ่งเกิดขึ้นระหว่างยุคครีเตเชียส ทางด้านทิศ ตะวันตกเฉียงใต้ เป็นพวกหินชุดกาญจนบุรี ซึ่งได้แก่ หินชนวน หินทราย หินควอทไซต์

การศึกษาจากแผนที่ Hydrogeological Map ซึ่งจัดทำโดยกรมทรัพยากรธรณี พอลจะสรุปสภาพแหล่งน้ำใต้ดินได้ว่า ประกอบด้วย ๓ ลักษณะด้วยกันดังต่อไปนี้

(๒.๒.๑) พื้นที่ส่วนใหญ่ซึ่งครอบคลุมบริเวณส่วนกลาง และทางด้านตะวันออก ของเกาะ เป็นแหล่งน้ำใต้ดินชนิด Granitic Aquifers ซึ่งประกอบด้วยหินแกรนิตและไดโอรไทท์ ปริมาณน้ำบาดาลค่อนข้างน้อยมาก จะพบตามรอยแยกของชั้นหินเท่านั้น และมีประมาณ ๕๔,๕๐๔ ลิตร ต่อวัน (๑๐ แกลลอนต่อนาที) อย่างไรก็ตาม บางท้องที่อาจจะได้น้ำบาดาลถึง ๑๖๓,๕๑๒ ลิตรต่อวัน (๓๐ แกลลอนต่อนาที)

(๒.๒.๒) บริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลทางด้านเหนือ ด้านตะวันตก และทางด้าน ทิศใต้ของเกาะและบริเวณอ่าวเฉวง เป็นแหล่งน้ำใต้ดินชนิด Chao Phraya Aquifers ในลักษณะ ที่ให้ปริมาณน้ำบาดาลไม่มากนัก ประกอบด้วยการตกสะสมของตะกอนกรวดทรายบริเวณ flood plain ของลำน้ำต่าง ๆ มีความหนาแหล่งน้ำใต้ดินไม่เกิน ๓๐ เมตร โดยปกติแล้วจะเป็นแหล่งบ่อน้ำตื้น มีปริมาณน้ำระหว่าง ๕๔๕,๐๔๐ ลิตรต่อวัน (๑๐๐ แกลลอนต่อนาที) ถึง ๘๑๗,๕๖๐ ลิตรต่อวัน (๑๕๐ แกลลอนต่อนาที) คุณภาพน้ำดีเป็นลักษณะน้ำอ่อน

(๒.๒.๓) บริเวณพื้นที่ขนาดเล็กตามชายฝั่งทะเลด้านตะวันตกเฉียงใต้ของ เกาะเป็นแหล่งน้ำใต้ดินชนิด Metamorphic Aquifers ให้ปริมาณน้ำบาดาลน้อย ซึ่งอย่างมากก็เพียงพอ การอุปโภค-บริโภคเท่านั้น

๓. การพัฒนาแหล่งน้ำ

การพัฒนาเกาะสมุย ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศ และเปิดรับนักท่องเที่ยว ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยให้มีบริการที่ได้มาตรฐานนั้น จำเป็นอย่างยิ่งจะต้องจัดหาน้ำดิบ เพื่ออุปโภค-บริโภคอย่างเพียงพอ สำหรับประชาชนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ และนักท่องเที่ยว

การวางแผนพัฒนาแหล่งน้ำจึงเป็นสิ่งจำเป็นมาก และต้องกระทำรีบด่วน ทั้งนี้เพราะเกาะสมุยเป็นเกาะโดดเดี่ยวอยู่กลางทะเล จึงไม่สามารถผันน้ำจากที่อื่นมาได้ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาแหล่งน้ำให้สามารถเลี้ยงตัวเองได้ และเตรียมรับต่อการขยายตัวทางด้านท่องเที่ยวด้วยการปล่อยละเลย อาทิ เช่น การขาดการดำเนินงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์หรือรักษาแหล่งต้นน้ำลำธาร การตัดไม้ทำลายป่า จะเป็นผลโดยตรงต่อการขาดแคลนน้ำในอนาคต ซึ่งเมื่อเกิดขึ้นแล้ว ก็ยากต่อการทำให้กลับสู่สภาพเดิมได้

(๓.๑) งานพัฒนาแหล่งน้ำในปัจจุบัน

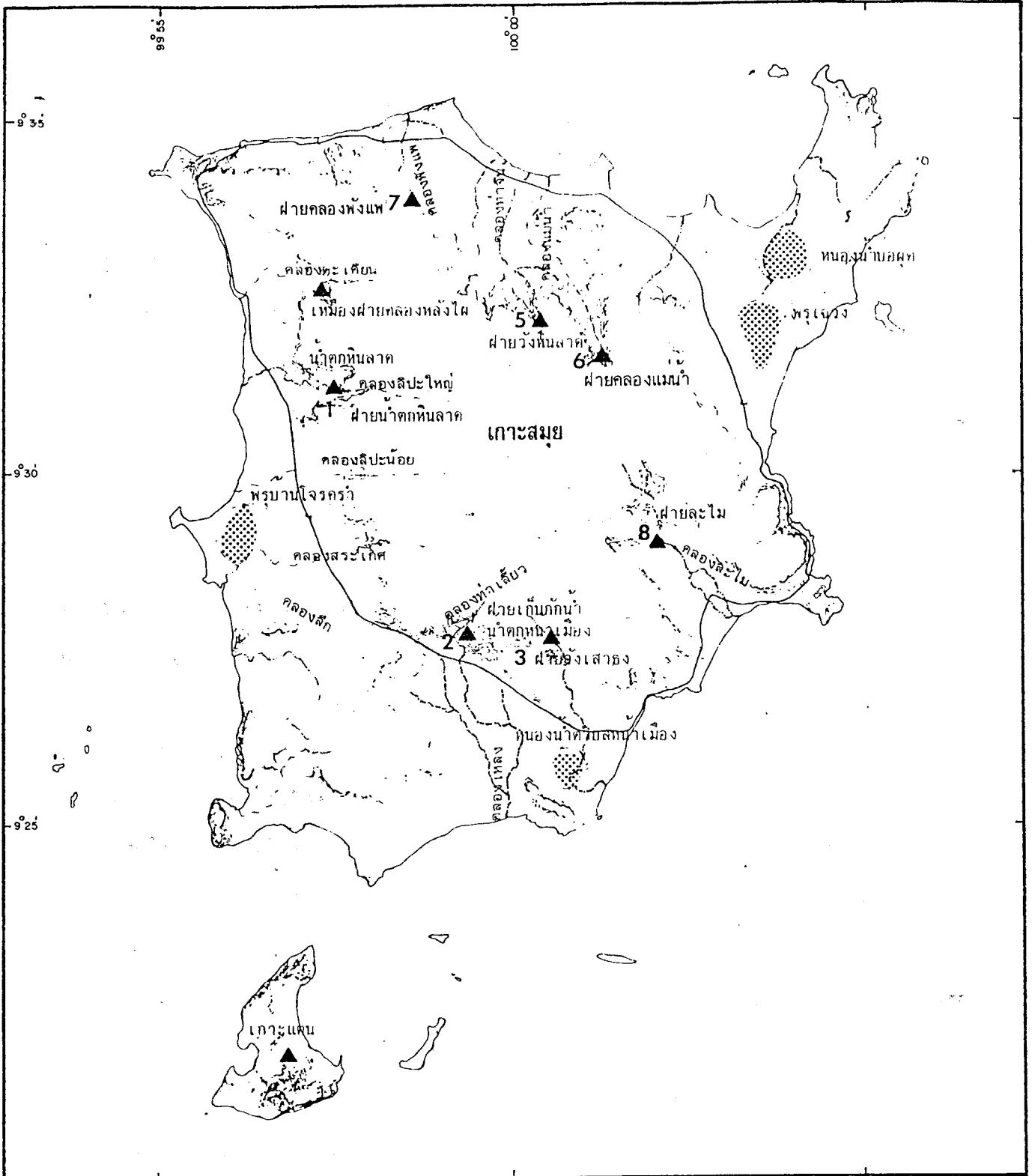
โครงการพัฒนาแหล่งน้ำในเขตพื้นที่เกาะสมุย มีลักษณะเป็นโครงการขนาดเล็ก ส่วนใหญ่สร้างเสร็จได้ภายในหนึ่งปี ส่วนมากจะเป็นการสร้างฝายเพื่อทดน้ำ แล้วต่อท่อนำน้ำมาใช้ในการอุปโภค-บริโภคแก่หมู่บ้านบ้าง เพื่อสวนของชาวบ้านบ้างและเพื่อการทำนาบางแห่ง ซึ่งมีปริมาณน้ำเกินพอ หรือเหลือใช้ต่อการอุปโภค-บริโภคแล้ว

โครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่ได้ดำเนินการไปแล้วที่สำคัญมีอยู่ ๔ แห่งด้วยกัน คือ (รูปที่ ผ.๖.๑.๓)

(๓.๑.๑) โครงการฝายหินลาด สร้างโดย กรป.กลาง หัวงานมีลักษณะเป็นฝายทดน้ำ สร้างในลำน้ำลึปะใหญ่ และต่อท่อนำน้ำไปใช้เพื่อการประปาของสุขาภิบาลเกาะสมุยที่ตั้งตัวฝายอยู่ห่างจากน้ำตกหินลาด ไปยังด้านเหนือน้ำประมาณ ๑.๕ กิโลเมตร

โรงประปาสุขาภิบาลมีกำลังการผลิตได้ ๒๐ ลบ.ม/ชม. ระบบการจ่ายน้ำได้ตลอด ๒๔ ชม. ปริมาณการจ่ายน้ำประมาณ ๑๕ ลบ.ม/ชม. ปริมาณผู้ใช้น้ำในตำบลอ่างทองประมาณ ๔๐๐ ราย และจ่ายให้กับประชาชนรอบนอก เพื่อใช้อุปโภค-บริโภค และทำการเกษตรได้อีก ๑๐ หมู่บ้าน

(๓.๑.๒) โครงการฝายน้ำตกหน้าเมือง เป็นโครงการประเภทเหมืองฝาย โดยกรมชลประทานได้สร้างฝายที่คลองท่าเสียว ซึ่งเป็นคลองสาขาทางด้านต้นน้ำของคลองตำบลหน้าเมืองที่ตั้งฝายอยู่ด้านบนของน้ำตกหน้าเมือง และใช้ท่อเหล็กเหนียวขนาด ϕ ๐.๒๐ เมตร ยาว ๔.๓๒ กิโลเมตร ส่งน้ำไปยังพื้นที่เพาะปลูกทางฝั่งซ้ายของคลองท่าเสียวประมาณ ๑,๓๐๐ ไร่ ความยาวของคลองท่าเสียวเหนือจุดที่สร้างฝายประมาณ ๖๐๐ เมตร และมีพื้นที่รับน้ำฝน (watershed area) เหนือหัวงานประมาณ ๔ ตารางกิโลเมตร กรมชลประทานได้ประเมินค่าปริมาณน้ำ (yield) ทั้งปีประมาณ ๓.๐๑ ล้านลูกบาศก์เมตร

รูปที่ ผ.๖.๑.๓ โครงการพัฒนาแหล่งน้ำในปัจจุบัน

- ลำน้ำ
- โครงการชลประทาน
- หนองน้ำ

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
 เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
 MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
 KO SAMUI / SURATTHANI
 สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
 THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

ปริมาณน้ำในช่วงหน้าแล้งประมาณ ๐.๐๑๗ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที และในช่วงฤดูฝนประมาณ ๐.๑๔๕ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที ค่าก่อสร้างเมื่อปี ๒๕๒๔ ประมาณ ๒,๙๕๕,๖๒๐ บาท

(๓.๑.๓) โครงการฝายวังเสาชอง เป็นโครงการประเภทเหมืองฝาย โดยกรมชลประทานได้สร้างฝายที่คลองมะเร็ด เพื่อทดน้ำและส่งน้ำตอนต้นเพื่อการอุปโภค-บริโภค และทำสวน และถึงนาแปลงแรกด้วยท่อเหล็กขนาด ϕ ๐.๒๐ เมตร ยาวประมาณ ๔.๒๐ กิโลเมตร พื้นที่ที่ได้รับประโยชน์เป็นสวนประมาณ ๔๐๐ ไร่ และพื้นที่นาประมาณ ๑,๐๐๐ ไร่ ประชาชนได้รับประโยชน์ในด้านการอุปโภค-บริโภคจำนวน ๒ หมู่บ้าน ๖๐ ครอบครัว ประชากรประมาณ ๓๕๐ คน พื้นที่รับน้ำฝนเหนือหัวงานประมาณ ๔ ตารางกิโลเมตร กรมชลประทานได้ประเมินปริมาณน้ำทั้งปี ที่ไหลผ่านฝายประมาณ ๓.๐๑๖ ล้านลูกบาศก์เมตร ราคาค่าก่อสร้างเมื่อปี ๒๕๒๖ ประมาณ ๓,๕๔๔,๘๐๐ บาท

(๓.๑.๔) โครงการฝายคลองหลังไผ่ เป็นโครงการประเภทเหมืองฝาย โดยกรมชลประทานได้สร้างฝายทดน้ำที่คลองตะเคียน ระบบส่งน้ำใช้ท่อเหล็กเหนียวขนาด ϕ ๐.๒๐ เมตร ยาวประมาณ ๔.๙๐ กิโลเมตร 'ส่งน้ำได้เต็มที ๐.๐๕ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที ช่วยเกษตรกรในเขต หมู่ที่ ๔ จำนวน ๑๒๐ ครอบครัว ประชากรประมาณ ๗๒๐ คน พื้นที่การชลประทานประมาณ ๓๐๐ ไร่ พื้นที่รับน้ำฝนเหนือหัวงานประมาณ ๕.๕๐ ตารางกิโลเมตร ปริมาณน้ำทั้งปีเฉลี่ยประมาณ ๔.๑๔ ล้านลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำในช่วงฤดูแล้งประมาณ ๐.๐๒๗ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที และในช่วงฤดูทำนาเฉลี่ย ๐.๒๖๗ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที ราคาค่าก่อสร้างเมื่อปี ๒๕๒๕ ประมาณ ๓,๙๙๓,๐๐๐ บาท

(๓.๑.๕) โครงการฝายวังหินลาด เป็นโครงการประเภทเหมืองฝาย โดยกรมชลประทานได้สร้างฝายที่คลองท่าจีน (คลองตลาดแม่น้ำ) และใช้ท่อเหล็กเหนียวขนาด ϕ ๐.๒๐ เมตร ยาวประมาณ ๔.๑๑ กิโลเมตร ส่งน้ำไปใช้ในการทำนาในพื้นที่ตำบลแม่น้ำประมาณ ๑,๐๐๐ ไร่ พื้นที่รับน้ำฝนเหนือหัวงานประมาณ ๕ ตารางกิโลเมตร ปริมาณน้ำทั้งปีเฉลี่ยประมาณ ๓.๗๖ ล้านลูกบาศก์-เมตร ปริมาณน้ำในช่วงฤดูแล้งประมาณ ๐.๐๒๖ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที และในช่วงฤดูทำนาประมาณ ๐.๒๔๔ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที ค่าก่อสร้างปีงบประมาณ ๒๕๒๔ ประมาณ ๓,๑๙๑,๓๕๐ บาท

(๓.๑.๖) โครงการฝายคลองแม่น้ำ เป็นโครงการประเภทเหมืองฝาย โดยกรมชลประทานได้สร้างฝายทดน้ำที่คลองแม่น้ำ ตำบลแม่น้ำ เพื่อประโยชน์พื้นที่สวนประมาณ ๑๐๐ ไร่ ฝายไร่ประมาณ ๕๐ ไร่ ประชาชนได้รับประโยชน์ในการอุปโภค-บริโภคจำนวน ๒ หมู่บ้าน ๑๔๐ ครอบครัว

ประชากรประมาณ ๘๒๐ คน ระบบส่งน้ำใช้ท่อเหล็กเหนียวขนาด ๑๐.๒๐ เมตร ยาวประมาณ ๔.๗๘ เมตร ราคาค่าก่อสร้างบึงบประมาณ ๒๕๒๗ ประมาณ ๓,๙๙๙,๐๐๐ บาท พื้นที่รับน้ำฝน ประมาณ ๔ ตารางกิโลเมตร ปริมาณน้ำที่ไหลผ่านฝายประมาณ ๓.๘๒ ล้านลูกบาศก์เมตร

(๓.๑.๗) โครงการฝายคลองพังเพ เป็นโครงการประเภทเหมืองฝาย โดยกรมชลประทานได้สร้างฝายทดน้ำที่คลองพังเพ บ้านหุ้งเขย่า เพื่อประโยชน์พื้นที่นาประมาณ ๖๐๐ ไร่ และเพื่อการอุปโภค-บริโภคประมาณ ๘๐ ครัวเรือน พื้นที่รับน้ำฝนเหนือหัวงานประมาณ ๑ ตารางกิโลเมตร ปริมาณน้ำที่ไหลผ่านฝายทั้งปีเฉลี่ยประมาณ ๐.๗๕๕ ล้านลูกบาศก์เมตร

(๓.๑.๘) โครงการฝายคลองละไม เป็นโครงการประเภทเหมืองฝาย การก่อสร้างใช้งบ ส.ส. เมื่อปี ๒๕๒๓ โดยทำการสร้างฝายที่คลองละไม เนื่องจากมีงบประมาณ จำกัด ระบบส่งน้ำใช้ท่อเหล็กขนาด ๑๖" รับน้ำจากฝายยาวประมาณ ๑๕๐ เมตร จากนั้นขนาดท่อจะลดลงเหลือ ๑๔" และในช่วงปลายของระบบ ๑๒" ตามลำดับ วัตถุประสงค์หลักของโครงการ คือ เพื่อการอุปโภค-บริโภคสำหรับประชากรบ้านละไม และเพื่อการเกษตรเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

นอกจากโครงการที่สำคัญดังที่ได้กล่าวแล้ว ยังมีโครงการประเภทฝายน้ำล้น ซึ่งสร้างเพื่อทดน้ำให้ไหลเข้าสู่พื้นที่นาในช่วงฤดูทำนา ตามคลองต่าง ๆ เช่น คลองสระเกษ สร้างฝายน้ำล้นเพื่อใช้ในการทำนา ในพื้นที่ตำบลลี้้งงาม คลองลี้ปะน้อย สร้างฝายน้ำล้นเพื่อใช้ในการทำนาในพื้นที่ตำบลลี้ปะน้อย คลองท่าเสียว สร้างเป็นฝายน้ำล้น ๖ ฝาย ใช้ในการทำนาในพื้นที่ตำบลหน้าเมือง เป็นต้น นอกจากนี้ กรมชลประทานจะทำการสร้างฝายคลองบางน้ำจืดขึ้นอีก ในปี ๒๕๒๔ นี้

(๓.๒) การพัฒนาแหล่งน้ำ

ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว การพัฒนาแหล่งน้ำที่ได้ดำเนินการไปแล้วส่วนใหญ่ จะเป็นโครงการขนาดเล็กประเภทฝายทดน้ำ และส่งน้ำด้วยระบบท่อไปใช้ในการอุปโภค-บริโภค และเพื่อการเกษตรขนาดเล็ก ทั้งพื้นที่นาและสวน สำหรับการใช้น้ำในพื้นที่นาส่วนใหญ่จะเป็นการเสริมน้ำฝน ในช่วงตกกล้า ซึ่งการทำนาในช่วงฤดูฝนนั้น จะอยู่ในช่วงเดือนสิงหาคม-ธันวาคม เนื่องจากโครงการชลประทาน มีลักษณะเป็นฝายทดน้ำ จึงไม่สามารถเก็บกักน้ำในช่วงฤดูฝนมาใช้ในช่วงฤดูแล้งได้ ดังนั้น การทำนาในฤดูแล้งจึงแทบไม่ได้ผลเลย

การพัฒนาแหล่งน้ำที่ควรดำเนินการในขั้นต่อไป ควรจะมุ่งในเรื่องการชะลอน้ำฝน เก็บพอนในช่วงฤดูฝน ไม่ให้ไหลลงทะเลเร็ว โดยพยายามเก็บกักน้ำจัดไว้บนผิวดินให้นานที่สุด

เพื่อสามารถนำไปใช้ใน ช่วงฤดูแล้ง ก่อนที่จะไหลลงทะเลไปหมด และสิ่งสำคัญที่ควร เริ่มดำเนินการ โดยรีบด่วนก็คือ การอนุรักษ์ต้นน้ำลำธารด้วยการลดการตัดไม้ทำลายป่าลง และรักษาสภาพป่าหรือ ต้นน้ำลำธารไว้

ดังนั้นการดำเนินการ เกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งน้ำบน เกาะสมุย ซึ่งนอกจากจะมีลักษณะ เป็นประเภทฝายทดน้ำหรือเหมืองฝายแล้ว ควรจะดำเนินการในลักษณะดังต่อไปนี้ควบคู่ไปด้วย

(๓.๒.๑) ควรพิจารณาหาบริเวณที่จะสามารถปิดเป็นอ่างเก็บน้ำ เล็ก ๆ ขึ้นมาในลำน้ำช่วงต้นน้ำ ในลำน้ำทุกแห่งที่ลักษณะพื้นที่ภูมิประเทศอำนวย

(๓.๒.๒) การสร้างอ่างเก็บน้ำ เล็ก ๆ ทางต้นน้ำของลำน้ำต่าง ๆ อาจ จะกระทำไต่ยากหรือสร้างแล้วมีปริมาตร เก็บกักน้อย ปริมาณน้ำไม่เพียงพอ ถ้า เป็นไปได้ก็ควร จะ ปิดปากลำน้ำหรือคลองต่าง ๆ ตรงบริเวณรอยต่อระหว่างน้ำเค็มและน้ำจืด เพื่อเก็บกักน้ำจืดไว้ บนผิวดินให้นานที่สุดก่อนไหลลงสู่ทะเล ทั้งนี้รวมถึงการสำรวจหาพื้นที่ราบลุ่มหรือพุ่มสาธารณะ เพื่อทำการตัดแปลงให้เป็นอ่างเก็บน้ำในพื้นที่ตอนล่างด้วย

การพัฒนาในลักษณะแรกนั้น อาจกระทำไต่ยาก เพราะพื้นที่ภูมิประเทศไม่อำนวยให้ กล่าวคือ หาดที่ตั้งอ่างเก็บน้ำลำบาก เพราะลักษณะต้นน้ำเป็นแบบสูงชัน มีบริเวณที่จะเก็บกักน้ำได้น้อย นอกจากนั้น บริเวณหุบเขาที่สามารถจะเก็บกักน้ำได้ อาจจะเป็นสวนมะพร้าวของชาวบ้าน จึงมีปัญหา ในเรื่องที่ดินซึ่งเป็นอุปสรรคที่สำคัญต่อการพัฒนาแหล่งน้ำมาก เช่นเดียวกับการพัฒนาแหล่งน้ำด้วยการ ปิดกั้นปากแม่น้ำ ก็จำเป็นต้องเลือกที่ตั้งซึ่งไม่ก่อให้เกิดบริเวณน้ำท่วมพื้นที่นาหรือสวนมากนั้น ซึ่งจะ เห็น ว่าหาทำเลที่ตั้งได้ยากเช่นกัน

จากการศึกษาโดยใช้แผนที่ภูมิประเทศ ๑:๕๐,๐๐๐ ซึ่งจัดทำขึ้นโดยกรมแผนที่ทหาร ปี พ.ศ. ๒๕๑๖ เป็นหลัก สภาพแหล่งน้ำและแนวทางการพัฒนาสำหรับพื้นที่ตำบลต่าง ๆ ของเกาะสมุย พอสรุปได้ดังนี้

(ก) ตำบลอ่างทอง แหล่งน้ำที่สำคัญของตำบลอ่างทอง คือ คลองตะเคียน (คลองจระเข้) และคลองลิปะใหญ่ สำหรับคลองตะเคียนนั้นได้ทำการสร้างฝายคลองหลังไม้ไว้แล้ว ส่วนคลองลิปะใหญ่ ซึ่งมีปริมาณน้ำมาก และมีน้ำตกหินลาดอยู่นั้น ได้ทำการสร้างฝายหินลาดสำหรับการประปาสุขาภิบาลไว้แล้ว เนื่องจากตลอดลำน้ำมีสภาพไหลผ่านหุบเขา เป็นทางยาวอาจสามารถสำรวจสร้างอ่างเก็บน้ำทางต้นน้ำ เพื่อสำรองน้ำไว้ใช้ได้

(ข) ตำบลลิปะน้อย แหล่งน้ำในตำบลลิปะน้อย คือ คลองลิปะน้อย มีการสร้างฝายน้ำล้นเพื่อใช้ในการทำนา สิ่งที่น่าสนใจก็คือ ในพื้นที่ตำบลลิปะน้อยมีพรุบ้านโจรคร่ำ ซึ่งมีศักยภาพในการสร้างอ่างเก็บน้ำได้ โดยรับน้ำจากคลองลิปะน้อยและพื้นที่รับน้ำฝนใกล้เคียง

(ค) ตำบลสิ่งงาม แหล่งน้ำที่สำคัญในพื้นที่ด้านเหนือของตำบลสิ่งงาม คือ คลองสระเกศ ซึ่งมีคลองลึกเป็นลำน้ำสาขาที่สำคัญอีกสาขาหนึ่ง มีการสร้างฝายน้ำล้นแบบชาวบ้านที่คลองสระเกศ เพื่อทดน้ำไปใช้ในการทำนา ต้นน้ำของคลองสระเกศอาจมีทำเลสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กได้ แต่ไม่แสดงเด่นชัดในแผนที่ ๑:๕๐,๐๐๐ ทางด้านตะวันตกเฉียงใต้ของตำบลสิ่งงาม มีพรุขนาดเล็กอยู่ที่บริเวณบ้านท้องโตนด และรับน้ำจากคลองพังกา อาจพัฒนาเป็นอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กได้ แต่อาจมีปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพน้ำ เพราะอยู่ติดกับทะเล และปริมาตรเก็บกักอาจจะน้อย

(ง) ตำบลหน้าเมือง แหล่งน้ำที่สำคัญของตำบลหน้าเมืองก็คือ คลองตำบลหน้าเมือง และคลองเหลง คลองตำบลหน้าเมือง มีน้ำตกที่มีชื่อเสียงของเกาะสมุย คือ น้ำตกหน้าเมือง มีน้ำไหลตลอดปี ด้านบนของน้ำตกหน้าเมืองได้มีการสร้างฝายทดน้ำ เพื่อยกระดับน้ำเข้าท่อส่งไปยังพื้นที่ด้านล่าง คลองน้ำตกหน้าเมืองจะไหลไปบรรจบกับคลองเหลงก่อนไหลออกสู่ทะเลในที่สุด นอกจากคลองที่สำคัญทั้งสองแล้ว ในเขตพื้นที่หมู่ที่ ๓ มีหนองน้ำตำบลหน้าเมือง มีเนื้อที่ประมาณ ๘๐๐ ไร่ ใช้ประโยชน์ในการเพาะปลูก และเป็นแหล่งอาหาร สัตว์น้ำ นอกจากนั้น ในบริเวณบ้านนายหาญที่ติดกับตำบลมะเร็ด มีพรุนายหาญที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นอ่างเก็บน้ำได้

(จ) ตำบลมะเร็ด แหล่งน้ำที่สำคัญของตำบลมะเร็ด คือ คลองมะเร็ดและคลองละไม คลองมะเร็ดได้มีการก่อสร้างฝายวังเสาชองบริเวณต้นน้ำ และส่งน้ำด้วยระบบท่อมายังพื้นที่เพาะปลูกด้านล่างจนถึงบริเวณใกล้กับพรุนายหาญ ซึ่งสามารถจะผันน้ำเข้าสู่พรุนายหาญได้ หากพรุดังกล่าวมีได้พัฒนาเป็นอ่างเก็บกักน้ำในอนาคต ที่บริเวณต้นน้ำของคลองละไมก็ได้มีการก่อสร้างฝายไว้เช่นเดียวกัน นอกจากคลองทั้งสองนี้แล้ว ก็มีคลองบางน้ำจืด ซึ่งกรมชลประทานจะทำการก่อสร้างฝายทดน้ำขึ้นบริเวณต้นน้ำในปี พ.ศ. ๒๕๒๘ นี้

(ฉ) ตำบลบ่อผุด ตำบลบ่อผุดเป็นตำบลที่มีพื้นที่มากที่สุดของเกาะสมุย และมีอ่าวสำหรับการท่องเที่ยวที่สำคัญ คือ อ่าวเฉวง พื้นที่ทางด้านตะวันตกของตำบลบ่อผุด เป็นพื้นที่รับน้ำฝนของคลองแม่น้ำ แต่คลองแม่น้ำไหลไปลงที่ราบลุ่ม และออกทะเลในตำบลแม่น้ำ บริเวณต้นน้ำของคลองแม่น้ำมีบริเวณที่อาจจะพัฒนาสร้างเป็นอ่างเก็บน้ำเล็ก ๆ แต่การที่จะผันน้ำจากอ่างเก็บน้ำ

ขนาดเล็กตอนบนไปสู่พื้นที่ทางด้านตะวันออก หรือบริเวณอ่าวของตำบลบ่อผุด อาจทำได้ยาก พื้นที่มีแนวเขาและบริเวณที่สูงขวางกั้นอยู่ จากสภาพภูมิประเทศของตำบลบ่อผุด ซึ่งมีเพียงลำคลองเล็ก ๆ ไหลลงสู่ทะเล พื้นที่ในตำบลบ่อผุด โดยเฉพาะบริเวณที่เป็นอ่าว จะขาดแคลนน้ำมากกว่าส่วนต้นของเกาะสมุย อย่างไรก็ตาม ในตำบลบ่อผุดนี้มีหนองน้ำบ่อผุดและพรุเฉวง ซึ่งสามารถจะพัฒนาเป็นอ่างเก็บน้ำ เพื่อสำรองน้ำไว้ใช้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและอื่น ๆ ได้

(ข) ตำบลแม่่น้ำ คลองที่สำคัญของตำบลแม่่น้ำ คือ คลองแม่่น้ำ คลองท่าจีนและคลองพังแพ ซึ่งบริเวณต้นน้ำของแต่ละคลองได้มีการสร้างฝายทดน้ำทางด้านต้นน้ำแล้ว นอกจากนี้ก็มีคลองเล็ก ๆ อีกหลายคลอง อาทิเช่น คลองบางเหมียง คลองบางปอ เป็นต้น ในบริเวณตำบลแม่่น้ำนี้ ไม่มีหนองน้ำธรรมชาติ หรือพรุธรรมชาติที่จะพัฒนาเป็นอ่างเก็บน้ำได้เลย

(๓.๓) การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการท่องเที่ยว

จากการพิจารณาลักษณะพื้นที่ภูมิประเทศและศักยภาพทรัพยากรน้ำของ เกาะสมุย ทางเลือกสำหรับการจัดหาแหล่งน้ำดิบเพื่อการประปาให้พอเพียงกับการขยายตัวของการท่องเที่ยวและประชากร ได้แสดงไว้ในรูปที่ ผ.๖.๑.๔ ซึ่งได้แก่ การพิจารณาความเหมาะสมของโครงการเบื้องต้น ดังนี้คือ

- (๓.๓.๑) อ่างเก็บน้ำพรุเฉวง ตำบลบ่อผุด
- (๓.๓.๒) อ่างเก็บน้ำบ้านบางรัก ตำบลบ่อผุด
- (๓.๓.๓) อ่างเก็บน้ำพรุบ้านโจรคร่ำ ตำบลลิปะน้อย
- (๓.๓.๔) อ่างเก็บน้ำพรุบ้านหาญ ตำบลหน้าเมือง
- (๓.๓.๕) อ่างเก็บน้ำน้ำตกหินลาด ตำบลอ่างทอง
- (๓.๓.๖) อ่างเก็บน้ำคลองแม่่น้ำ ตำบลบ่อผุด

สำหรับสี่โครงการแรกนั้น เป็นลักษณะอ่างเก็บน้ำซึ่งจะทำการพัฒนาจากหนองน้ำธรรมชาติหรือพรุสาธารณะ ด้วยการเสริมคันดินเพื่อทำการยกระดับเก็บกักน้ำ เป็นอ่างเก็บน้ำที่พิจารณาพัฒนาขึ้นในพื้นที่ตอนล่างของลุ่มน้ำ ซึ่งเรียกว่าโครงการอ่างเก็บน้ำที่ลุ่ม ส่วนสองโครงการที่เหลือเป็นลักษณะสร้างเขื่อนหรือฝาย เพื่อเก็บกักน้ำไว้ในพื้นที่หุบเขา บริเวณต้นน้ำของลำน้ำหรือเรียกว่าโครงการอ่างเก็บน้ำบนภูเขา สำหรับรายละเอียดในการพิจารณาความเหมาะสมของโครงการเบื้องต้น จะได้อีกกล่าวต่อไป

๔. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการท่องเที่ยว

(๔.๑) โครงการอ่างเก็บน้ำพรุ เฉวง

ที่ตั้ง อ่างเก็บน้ำพรุ เฉวงตั้งอยู่บริเวณบ้านเฉวง ทางด้านอ่าว เฉวงใหญ่ ตำบลบ่อผุด ใช้พื้นที่พรุสาธารณะ เดิม เป็นบริเวณอ่างเก็บน้ำ

ลักษณะโครงการ โครงการอ่างเก็บน้ำพรุ เฉวงเป็นโครงการอ่างเก็บน้ำในที่ลุ่ม โดยทำคันหินสูงประมาณ ๒.๕๐ เมตร โอบพรุสาธารณะเดิมทางด้านทิศตะวันออก ดังแสดงในรูปที่ ผ.๖.๑.๕ ทำนบดินยาวประมาณ ๒ กิโลเมตร ดังแสดงไว้ในตารางที่ ผ.๖.๑.๕ อาคารประกอบที่สำคัญคือ ทางน้ำล้น ซึ่งรายละเอียดและราคาค่าก่อสร้างแสดงไว้ในท้ายภาคผนวกที่ ๖.๑ ความยาวของทางน้ำล้นประมาณ ๒๕ เมตร

สภาพอุทกวิทยา รายละเอียดเกี่ยวกับสภาพอุทกวิทยาของโครงการอ่างเก็บน้ำพรุ เฉวง แสดงไว้ในตารางที่ ผ.๖.๑.๕ พื้นที่รับน้ำฝนของอ่างเก็บน้ำประมาณ ๔.๕ ตารางกิโลเมตร ปริมาณฝนตกเฉลี่ยตลอดปี ๑,๕๓๔.๗ มม. คาดว่าปริมาณน้ำที่ไหลลงอ่างทั้งปีเฉลี่ยประมาณ ๗.๑๖๐ ล้านลูกบาศก์เมตร แบ่งเป็นในช่วงฤดูฝน ๖.๕๐๑ ล้านลูกบาศก์เมตร และในช่วงฤดูแล้ง ๐.๖๕๙ ล้านลูกบาศก์เมตร

ระดับน้ำเก็บกักประมาณ +๔.๐๐ ม.รทก. ที่ระดับเก็บกักนี้ พื้นที่ผิวน้ำในอ่างประมาณ ๑.๐ ตารางกิโลเมตร และความจุของอ่างประมาณ ๐.๖๖ ล้านลูกบาศก์เมตร

ราคาค่าก่อสร้าง ราคาค่าก่อสร้างที่ประเมินไว้ประกอบด้วย งานทำนบดินยาว ๒ กิโลเมตร ประมาณ ๒,๑๑๓,๖๐๐ บาท งานอาคารน้ำล้นและอาคารประกอบอื่น ๑๗๙,๕๒๕ บาท รวมราคาค่าก่อสร้างหัวอ่างประมาณ ๒,๒๙๓,๑๒๕ บาท ราคาค่าก่อสร้างดังกล่าวไม่รวมระบบส่งน้ำหรือระบบประปาที่จะสร้างขึ้น จะเป็นราคาเฉพาะการหาแหล่งน้ำดิบไว้ในอ่างเท่านั้น ถ้าพิจารณาอัตราดอกเบี้ย $i = ๑๒\%$ และอายุการใช้งานของอ่าง $N = ๒๐$ จะได้ค่า capital recovery factor = ๐.๑๓๓๔ ซึ่งจะเปลี่ยนราคาค่าก่อสร้างทั้งหมด เป็นราคาค่าลงทุนต่อปี (annual investment cost) ได้ประมาณ ๓๐๗,๐๕๐ บาท

ปริมาณน้ำดิบใช้การช่วงหน้าแล้ง เมื่อทำการเปรียบเทียบปริมาณน้ำไหลลงอ่างในช่วงฤดูฝนตั้งแต่เดือนสิงหาคมถึงเดือนมกราคม คือประมาณ ๖.๕๐๑ ล้านลูกบาศก์เมตร ต่อความจุของอ่าง ๐.๖๖๐ ล้านลูกบาศก์เมตรแล้ว จะเห็นว่าถึงจะมีการใช้น้ำในช่วงฤดูฝนอย่างใดก็ตาม พอถึงสิ้น-

ตารางที่ ผ.๖.๑.๕ รายละเอียดที่ตั้ง ลักษณะโครงการ สภาพทางอุทกวิทยา และราคาค่าก่อสร้าง
โครงการพัฒนาแหล่งน้ำดิบเพื่อการประปา เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

รายการ	อ่างเก็บน้ำ พิจิตร	อ่างเก็บน้ำ บานบางรัก	อ่างเก็บน้ำ พยุหยาจจรคร่า	อ่างเก็บน้ำ พยุหยาจจรณะ	อ่างเก็บน้ำ พยุหยาจจรณะ	อ่างเก็บน้ำ พยุหยาจจรณะ	อ่างเก็บน้ำ พยุหยาจจรณะ	อ่างเก็บน้ำ พยุหยาจจรณะ	อ่างเก็บน้ำ พยุหยาจจรณะ
๑. ที่ตั้งและลักษณะโครงการ									
ที่ตั้ง	ตำบลบ่อผุด	ตำบลบ่อผุด	ตำบลบ่อผุด	ตำบลบ่อผุด	ตำบลบ่อผุด	ตำบลบ่อผุด	ตำบลบ่อผุด	ตำบลบ่อผุด	ตำบลบ่อผุด
ประเภทโครงการ	อ่างเก็บน้ำที่ลุ่ม	อ่างเก็บน้ำที่ลุ่ม	อ่างเก็บน้ำที่ลุ่ม	อ่างเก็บน้ำที่ลุ่ม	อ่างเก็บน้ำที่ลุ่ม	อ่างเก็บน้ำที่ลุ่ม	อ่างเก็บน้ำที่ลุ่ม	อ่างเก็บน้ำที่ลุ่ม	อ่างเก็บน้ำที่ลุ่ม
สภาพเดิม	พยุหยาจจรณะ	พยุหยาจจรณะ	พยุหยาจจรณะ	พยุหยาจจรณะ	พยุหยาจจรณะ	พยุหยาจจรณะ	พยุหยาจจรณะ	พยุหยาจจรณะ	พยุหยาจจรณะ
๒. สภาพทางอุทกวิทยา									
พื้นที่รับน้ำฝน	๕.๕	๕.๕	๕.๕	๕.๕	๕.๕	๕.๕	๕.๕	๕.๕	๕.๕
ปริมาณฝนตกเฉลี่ยทั้งปี	๑,๕๓๕.๗	๑,๕๓๕.๗	๑,๕๓๕.๗	๑,๕๓๕.๗	๑,๕๓๕.๗	๑,๕๓๕.๗	๑,๕๓๕.๗	๑,๕๓๕.๗	๑,๕๓๕.๗
ปริมาณน้ำไหลลงอ่างทั้งปี	๗.๑๖๐	๗.๑๖๐	๗.๑๖๐	๗.๑๖๐	๗.๑๖๐	๗.๑๖๐	๗.๑๖๐	๗.๑๖๐	๗.๑๖๐
ปริมาณน้ำไหลลงอ่างหน้าฝน	๖.๕๐๑	๖.๕๐๑	๖.๕๐๑	๖.๕๐๑	๖.๕๐๑	๖.๕๐๑	๖.๕๐๑	๖.๕๐๑	๖.๕๐๑
ปริมาณน้ำไหลลงอ่างหน้าแล้ง	๐.๖๕๕	๐.๖๕๕	๐.๖๕๕	๐.๖๕๕	๐.๖๕๕	๐.๖๕๕	๐.๖๕๕	๐.๖๕๕	๐.๖๕๕
ความสูงทันทันดินหรือเขื่อนดิน	๒.๕๐	๒.๕๐	๒.๕๐	๒.๕๐	๒.๕๐	๒.๕๐	๒.๕๐	๒.๕๐	๒.๕๐
ความยาวทันทันดินหรือเขื่อนดิน	๒,๐๐๐	๑,๓๐๐	๑,๖๐๐	๑,๖๐๐	๑,๖๐๐	๑,๖๐๐	๑,๖๐๐	๑,๖๐๐	๑,๖๐๐
ระดับสันทันทันดินหรือเขื่อนดิน	+๑๐.๐๐	+๑๒.๐๐	+๖.๐๐	+๖.๐๐	+๖.๐๐	+๖.๐๐	+๖.๐๐	+๖.๐๐	+๖.๐๐
ระดับน้ำสูงสุด	+๕.๕๐	+๑๑.๕๐	+๕.๕๐	+๕.๕๐	+๕.๕๐	+๕.๕๐	+๕.๕๐	+๕.๕๐	+๕.๕๐
ระดับน้ำเก็บกัก	+๕.๐๐	+๑๑.๐๐	+๕.๐๐	+๕.๐๐	+๕.๐๐	+๕.๐๐	+๕.๐๐	+๕.๐๐	+๕.๐๐
ความจุของอ่างที่ระดับเก็บกัก	๖๖๐,๐๐๐	๖๖๐,๐๐๐	๓๓๓,๐๐๐	๓๓๓,๐๐๐	๓๓๓,๐๐๐	๓๓๓,๐๐๐	๓๓๓,๐๐๐	๓๓๓,๐๐๐	๓๓๓,๐๐๐
พื้นที่ผิวหน้าในอ่างที่ระดับเก็บกัก	๑.๐	๑.๐	๐.๕๐	๐.๕๐	๐.๕๐	๐.๕๐	๐.๕๐	๐.๕๐	๐.๕๐
๓. ราคาค่าก่อสร้าง									
งานทันทันดินหรือเขื่อนดิน	๒,๑๑๓,๖๐๐	๑,๕๕๕,๕๕๐	๑,๕๕๕,๕๕๐	๑,๕๕๕,๕๕๐	๑,๕๕๕,๕๕๐	๑,๕๕๕,๕๕๐	๑,๕๕๕,๕๕๐	๑,๕๕๕,๕๕๐	๑,๕๕๕,๕๕๐
งานอาคารน้ำสันและอาคารประกอบอื่น	๑๗๕,๕๕๕	๑๕๓,๕๕๐	๑๗๕,๕๕๕	๑๗๕,๕๕๕	๑๗๕,๕๕๕	๑๗๕,๕๕๕	๑๗๕,๕๕๕	๑๗๕,๕๕๕	๑๗๕,๕๕๕
งานท่อหรือคลองรับน้ำสู่อ่าง	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวมราคา	๒,๒๘๙,๑๕๕	๑,๖๕๕,๑๐๐	๑,๖๕๕,๑๐๐	๑,๖๕๕,๑๐๐	๑,๖๕๕,๑๐๐	๑,๖๕๕,๑๐๐	๑,๖๕๕,๑๐๐	๑,๖๕๕,๑๐๐	๑,๖๕๕,๑๐๐

- เดือนมกราคม หรือเมื่อเริ่มฤดูแล้งในต้นเดือนกุมภาพันธ์ จะมีน้ำเต็มอ่างเก็บน้ำพรุเฉวงเกือบทุกปี ดังนั้น จะมีน้ำสำรองในอ่างเมื่อต้นฤดูแล้ง ๐.๖๖๐ ล้านลูกบาศก์เมตร และเมื่อสมมุติว่าประมาณ ๘๐ เปอร์เซ็นต์ของปริมาณน้ำดังกล่าวสามารถนำไปใช้ได้ จะได้ปริมาตรใช้การเท่ากับ ๐.๕๒๘ ล้านลูกบาศก์เมตร ในช่วงแล้งจะมีปริมาณน้ำไหลลงอ่างประมาณ ๐.๖๕๕ ล้านลูกบาศก์เมตร แต่จะเกิดการระเหยออกจากอ่างเก็บน้ำในช่วงหน้าแล้งประมาณ ๐.๗๓๗ ล้านลูกบาศก์เมตร เมื่อบวกปริมาณน้ำไหลลงอ่างในหน้าแล้งเข้ากับปริมาตรใช้การของอ่าง และลบด้วยปริมาณการระเหยในหน้าแล้ง จะเหลือปริมาตรน้ำใช้การจากอ่างในหน้าแล้งประมาณ ๐.๔๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ซึ่งเรียกว่าปริมาณน้ำดิบใช้การในช่วงแล้ง รายละเอียดการคำนวณแสดงไว้ในตารางที่ ผ.๖.๑.๖

การพิจารณาทางด้านเศรษฐศาสตร์ การสร้างอ่างเก็บน้ำพรุเฉวง จะมีผลประโยชน์ ทั้งในช่วงฤดูฝนและช่วงฤดูแล้ง ในช่วงฤดูฝนนั้นจะสามารถนำน้ำไปใช้ได้ทั้งด้านอุปโภคบริโภค และเพื่อการเกษตร ส่วนในช่วงฤดูแล้งนั้น เนื่องจากปริมาณน้ำมีไม่มากนัก ควรจะมุ่งวัตถุประสงค์หลักก่อน คือ เป็นแหล่งน้ำดิบของการประปาทั้งเพื่อประชากรในท้องถิ่นและเพื่อการท่องเที่ยว

ในที่นี้จะพิจารณาเฉพาะผลประโยชน์ที่จะได้รับในช่วงหน้าแล้งเท่านั้น จากที่ตั้งของอ่าง จะเห็นว่าอ่างเก็บน้ำพรุเฉวงจะเป็นแหล่งน้ำดิบสำหรับการท่องเที่ยวในบริเวณหาดเฉวง และประชากรท้องถิ่นในบริเวณใกล้เคียงได้เป็นอย่างดี จากการสมมุติว่านักท่องเที่ยวแต่ละคนใช้น้ำประมาณ ๒๐๐ ลิตร/วัน/คน และในช่วงแล้งตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนกรกฎาคม จะใช้น้ำประมาณ ๐.๒๐๐ (๑๘๐) = ๓๖ ลูกบาศก์เมตรต่อคน ดังนั้น จะเห็นว่าปริมาณน้ำใช้การจากอ่างในหน้าแล้ง ๐.๔๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตร หรือมีน้ำเฉลี่ยประมาณ ๒,๕๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน จะใช้ประโยชน์สำหรับการท่องเที่ยวได้ถึง ๑๒,๕๐๐ คน/วัน อย่างไรก็ตาม จากการคำนวณอัตราการท่องเที่ยวและอัตราการใช้น้ำของนักท่องเที่ยวที่แสดงไว้ในตารางที่ ผ.๖.๑.๗ นั้น จะมีนักท่องเที่ยวที่หาดเฉวงประมาณ ๑,๐๓๓ คน/คืน/วัน ซึ่งอัตราการใช้น้ำประมาณ ๒๐๖.๖ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน หรือประมาณ ๓๗,๑๘๘ ลูกบาศก์เมตร ในช่วงฤดูแล้งหรือตลอดทั้งปี ๓๕,๔๐๕ ลูกบาศก์เมตร นั้น จะสามารถใช้น้ำจากอ่างเก็บน้ำพรุเฉวงได้เป็นอย่างดี

เนื่องจากการศึกษาไม่ได้รวมถึงการออกแบบระบบการประปา เพราะขาดข้อมูลที่จะต้องนำมาคำนวณอีกมาก ดังนั้น ค่าลงทุนจะคิดเพียงราคาการลงทุน เฉพาะการหาแหล่งน้ำดิบ เท่านั้น จะไม่รวมระบบส่งน้ำ สำหรับผลประโยชน์จากการใช้น้ำจากอ่างเก็บน้ำ จะคิดเพียงอัตราค่าน้ำ

ตารางที่ ผ.บ.๑.๖ การคำนวณปริมาณน้ำดิบใช้การในช่วงหน้าแล้งของโครงการอ่างเก็บน้ำต่าง ๆ

	ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง (ลาน ลบ.ม.)			ปริมาณการระเหยจากอ่าง (ลาน ลบ.ม.)			ปริมาณ เก็บกักของอ่าง (ลาน ลบ.ม.)	ปริมาณ เก็บกักใช้การได้ (ลาน ลบ.ม.)	ปริมาณ น้ำดิบใช้การ ในช่วงหน้าแล้ง (ลาน ลบ.ม.)
	หน้าฝน		หน้าแล้ง	หน้าฝน		หน้าแล้ง			
	ตลอดปี	หน้าฝน	หน้าแล้ง	ตลอดปี	หน้าฝน	หน้าแล้ง			
อ่างเก็บน้ำพุงเฉวง	๗.๑๖๐	๖.๕๐๑	๐.๖๕๙	๑.๓๗๔	๐.๖๓๗	๐.๗๓๗	๐.๖๖๐	๐.๕๒๘	๐.๔๕๐
อ่างเก็บน้ำบ้านบางรัก	๓.๓๙๒	๓.๐๘๐	๐.๓๑๒	๑.๓๗๔	๐.๖๓๗	๐.๗๓๗	๐.๖๖๐	๐.๕๒๘	๐.๑๐๓
อ่างเก็บน้ำพุน้ำบ้านโจจรคร้า	๕.๖๕๒	๕.๑๓๒	๐.๕๒๐	๐.๖๘๗	๐.๓๑๘	๐.๓๖๙	๐.๓๓๓	๐.๒๖๖	๐.๔๑๗
อ่างเก็บน้ำพุน้ำบ้านหาย	๐.๖๗๘	๐.๖๑๖	๐.๐๖๒	๐.๖๘๗	๐.๓๑๘	๐.๓๖๙	๐.๓๓๓	๐.๒๖๖	๐.๒๔๔
อ่างเก็บน้ำน้ำตกหินลาด	๗.๙๑๔	๗.๑๘๕	๐.๗๒๙	๐.๑๓๗	๐.๐๖๔	๐.๐๗๔	๐.๕๓๐	๐.๔๒๔	๐.๗๑๕
อ่างเก็บน้ำคลองแม่ไม้	๓.๗๖๙	๓.๔๒๓	๐.๓๔๖	๐.๑๖๕	๐.๐๗๖	๐.๐๘๙	๐.๖๔๐	๐.๕๑๒	๐.๕๖๙

ตารางที่ ผ.๖.๑.๑.๗ การคำนวณอัตราการใช้เงินของนักท่องเที่ยวตามหาดต่าง ๆ

หาด	จำนวนนักท่องเที่ยว ปี ๒๕๖๗	จำนวนนักท่องเที่ยว ปี ๒๕๖๕										ความต้องการใช้น้ำ		ความต้องการใช้น้ำในฤดูแล้ง ลบ.ม./๖ เดือน
		ทั้งหมด คน	นักท่องเที่ยวไป-กลับ			นักท่องเที่ยวพักแรม			รวมนักท่องเที่ยว คน/วัน	ลบ.ม./วัน	ลบ.ม./ปี			
			คน	คน/วัน	คน	คน-คืน	คน/วัน	คน/วัน						
เกาะสมุย	๑๕๖,๓๓๗	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หาดเจียง	๕๖,๕๑๓	๕๕,๐๖๔	๒๖	๕๕,๕๗๐	๓๒๐,๕๖๒	๔๗๔	๓๒๐,๕๖๒	๔๗๔	๔๗๔	๕๕,๐๖๔	๕๕,๐๖๔	๖๕,๕๕๒	๓๒,๕๕๖.๐	
หาดละไม	๕๑,๒๖๐	๕๑,๕๓๖	๒๓๐	๓๓,๖๒๖	๒๐๕,๑๑๔	๕๖๒	๒๐๕,๑๑๔	๕๖๒	๕๖๒	๕๑,๕๓๖	๕๑,๕๓๖	๕๗,๕๑๖	๒๕,๕๐๔.๐	
หาดหน้าทอน	๔๓,๓๕๐	๕๕,๒๗๒	๒๕๑	๑๕,๖๔๑	๖๓,๕๑๕	๑๗๕	๖๓,๕๑๕	๑๗๕	๑๗๕	๕๕,๒๗๒	๕๕,๒๗๒	๓๑,๐๒๕	๑๕,๕๑๒.๕	
หาดท้องยาง	๕๒,๑๕๒	๕๑,๐๕๔	๒๖๑	๑๖,๕๑๓	๗๕,๕๑๖	๒๑๕	๗๕,๕๑๖	๒๑๕	๒๑๕	๕๑,๐๕๔	๕๑,๐๕๔	๓๕,๗๕๔	๑๗,๓๗๕.๐	
หาดบ่อผุด	๕๕,๒๗๑	๓๕,๒๓๐	๑๑๓	๒๒,๕๑๗	๑๑๒,๐๔๕	๓๐๗	๑๑๒,๐๔๕	๓๐๗	๓๐๗	๕๕,๒๗๑	๕๕,๒๗๑	๓๐,๖๖๐	๑๕,๓๓๐.๐	

หมายเหตุ : ปริมาณการใช้น้ำคิดเฉลี่ย ๒๐๐ ลิตร/คน/วัน

ต่อลูกบาศก์เมตร กล่าวคือจะกำหนดราคาค่าน้ำโดยประมาณ แล้วคำนวณว่าจากปริมาณน้ำดิบใช้การ
ที่มีในอ่างในช่วงฤดูแล้ง จะให้เป็นผลตอบแทนต่อปีเท่าใด รายละเอียดการคำนวณสรุปได้ดังนี้

อัตราค่าน้ำ (บาท/ลบ.ม.)	ผลตอบแทนต่อปี (บาท/ปี)	ค่าลงทุนต่อปี (บาท/ปี)	Benefit-Cost Ratio
๐.๕๐	๒๒๕,๐๐๐	๓๐๗,๐๕๐	๐.๗๓๓
๑.๐๐	๔๕๐,๐๐๐	๓๐๗,๐๕๐	๑.๔๖๕
๑.๕๐	๖๗๕,๐๐๐	๓๐๗,๐๕๐	๒.๑๙๘
๒.๐๐	๙๐๐,๐๐๐	๓๐๗,๐๕๐	๒.๙๓๑
๒.๕๐	๑,๑๒๕,๐๐๐	๓๐๗,๐๕๐	๓.๖๖๓

จะเห็นว่าถ้าหากอัตราค่าน้ำประมาณ ๑.๐๐ บาทต่อลูกบาศก์เมตร การสร้างอ่างจะคุ้มทุน
ถึงแม้ว่าจะพิจารณา เฉพาะผลตอบแทนในช่วงฤดูแล้งก็ตาม

(๔.๒) โครงการอ่างเก็บน้ำบ้านบางรัก

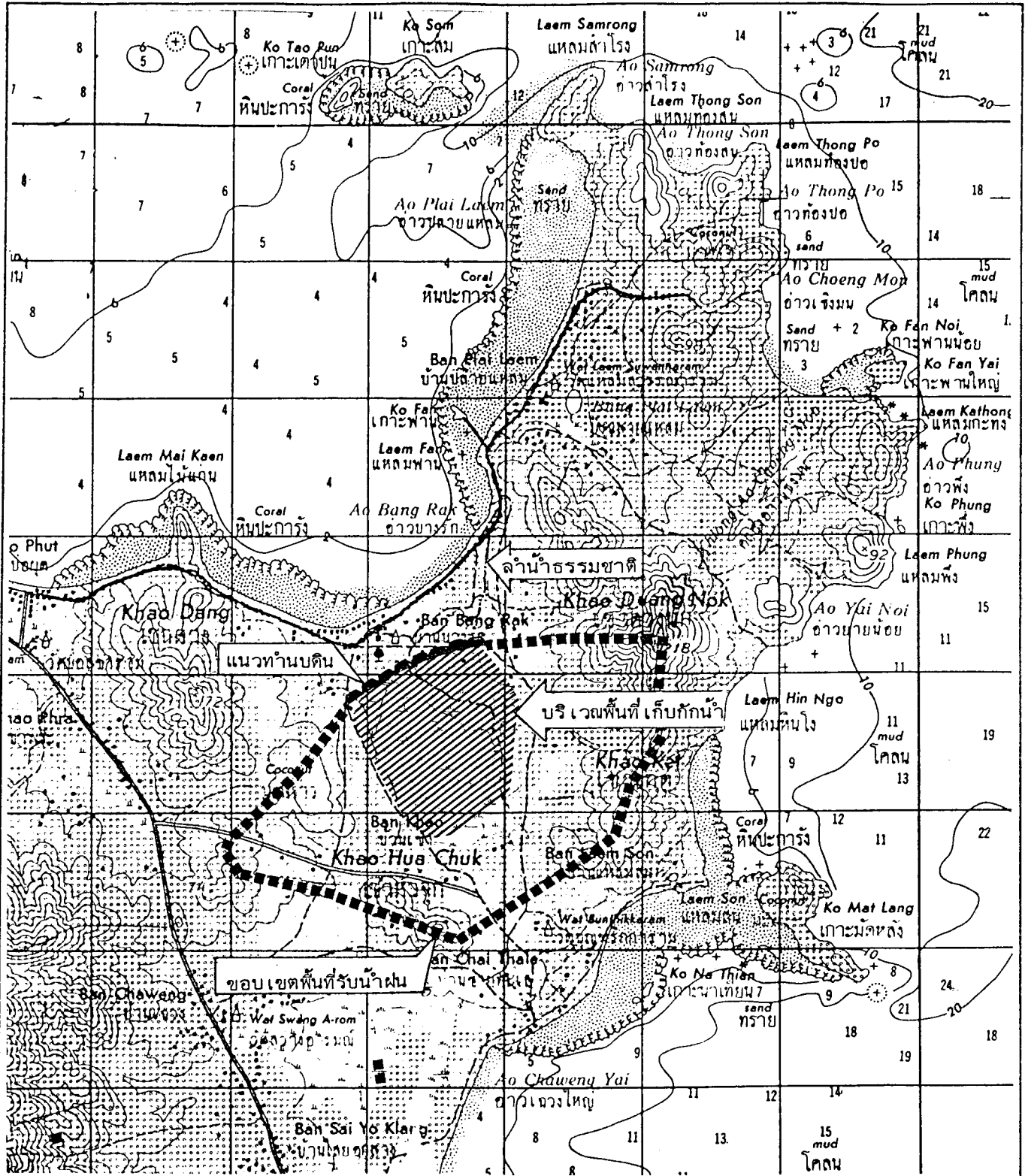
ที่ตั้ง อ่างเก็บน้ำบ้านบางรัก ตั้งอยู่บริเวณหนองน้ำบ่อผุด บ้านบางรัก ตำบลบ่อผุด

ลักษณะโครงการ โครงการอ่างเก็บน้ำบ้านบางรัก เป็นโครงการอ่างเก็บน้ำในที่ลุ่ม
โดยทำคันดินสูงประมาณ ๒.๗๕ เมตร โอบหนองน้ำธรรมชาติเดิม ทางด้านทิศเหนือ ทำนบดินยาว
ประมาณ ๑.๓ กิโลเมตร ดังแสดงไว้ในตารางที่ ผ.๖.๑.๕ อาคารประกอบที่สำคัญ คือ
ทางน้ำล้น ซึ่งมีความยาวประมาณ ๒๐ เมตร

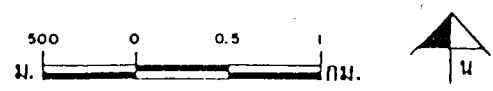
สภาพทางอุทกวิทยา หินที่รับน้ำของอ่างเก็บน้ำบ้านบางรักแสดงไว้ในรูปที่ ผ.๖.๑.๖
ซึ่งมีขนาดประมาณ ๔.๕ ตารางกิโลเมตร ปริมาณฝนตกเฉลี่ยตลอดปี ๑,๙๓๔.๗ มม. คาดว่า
ปริมาณน้ำที่ไหลลงอ่างทั้งปีเฉลี่ยประมาณ ๓.๓๙๒ ล้านลูกบาศก์เมตร แบ่งเป็นช่วงฤดูฝน ๓.๐๘๐
ล้านลูกบาศก์เมตร และช่วงฤดูแล้ง ๐.๓๑๒ ล้านลูกบาศก์เมตร

ระดับน้ำเก็บกักประมาณ +๑๑.๐๐๐ เมตร ร.ท.ก. ซึ่งมีพื้นที่ผิวน้ำในอ่าง ๑.๐ ตาราง
กิโลเมตร และความจุของอ่างที่ระดับเก็บกัก ๐.๖๖๐ ล้านลูกบาศก์เมตร

ราคาค่าก่อสร้าง ราคาค่าก่อสร้างที่ได้ประเมินไว้ประกอบด้วยราคาทำนบดินยาว
๑.๓ กิโลเมตร ประมาณ ๑,๕๕๕,๘๕๐ บาท และงานอาคารน้ำล้นและอาคารประกอบอื่นอีก
๖๕๓,๘๖๐ บาท รวมค่าก่อสร้างทั้งสิ้น ๑,๖๕๙,๗๐๐ บาท เมื่อพิจารณาอัตราดอกเบี้ย ๑๒% และ
อายุการใช้งานของอ่าง ๒๐ ปี ค่าลงทุนก่อสร้างต่อปีประมาณ ๒๒๗,๐๕๐ บาท

รูปที่ ผ.๖.๑.๖ แสดงพื้นที่รับน้ำฝนและขอบเขตโครงการ
อ่างเก็บน้ำบ้านบางรัก

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

ปริมาณน้ำดิบใช้การช่วงหน้าแล้ง จากผลการคำนวณที่ได้สรุปไว้ในตารางที่ ผ.๖.๑.๖ จะเห็นว่าในกรณีอ่างเก็บน้ำบ้านบางรักนี้ จะมีปริมาณน้ำดิบใช้การช่วงหน้าแล้งประมาณ ๐.๑๐๓ ล้านลูกบาศก์เมตร

การพิจารณาทางด้านเศรษฐศาสตร์ ปริมาณน้ำสำรองในอ่างเก็บน้ำบ้านบางรัก จะใช้เพื่อการท่องเที่ยวและประชากรท้องถิ่นในแถบบริเวณหาดบ่อผุดและหาดบางรัก โดยการใช้หลักพิจารณา เช่นเดียวกับอ่างเก็บน้ำพุนพิน พอสรุผลตอบแทนจากการสร้างอ่างเก็บน้ำบ้านบางรักได้ดังนี้

<u>อัตราค่าน้ำ</u> (บาท/ลบ.ม.)	<u>ผลตอบแทนต่อปี</u> (บาท/ปี)	<u>ค่าลงทุนต่อปี</u> (บาท/ปี)	Benefit-Cost Ratio
๐.๕๐	๕๑,๕๐๐	๒๒๗,๐๘๐	๐.๒๒๗
๑.๐๐	๑๐๓,๐๐๐	๒๒๗,๐๘๐	๐.๔๕๔
๑.๕๐	๑๕๔,๕๐๐	๒๒๗,๐๘๐	๐.๖๘๐
๒.๐๐	๒๐๖,๐๐๐	๒๒๗,๐๘๐	๐.๙๐๗
๒.๕๐	๒๕๗,๕๐๐	๒๒๗,๐๘๐	๑.๑๓๔
๓.๐๐	๓๐๙,๐๐๐	๒๒๗,๐๘๐	๑.๓๖๑

จะเห็นว่าถ้าจะให้คุ้มทุนเมื่อคิดค่าตอบแทน เฉพาะช่วงฤดูแล้งแล้ว จะต้องได้อัตราค่าน้ำถึง ๓.๐๐ บาท/ม^๓ ซึ่งการพิจารณาข้างไม่ได้รวมค่าก่อสร้างระบบประปา หรือระบบส่งน้ำแต่อย่างใด การพิจารณาโครงการอาจจำเป็นต้องพิจารณาผลตอบแทนที่ได้ในช่วงฤดูฝนด้วย

อย่างไรก็ตาม จากการประเมินนักท่องเที่ยวบริเวณหาดบ่อผุด ดังแสดงไว้ในตารางที่ ผ.๖.๑.๗ จะมีนักท่องเที่ยวประมาณ ๓๔๑ คน-คืน/วัน ซึ่งเมื่อพิจารณาตลอดฤดูแล้งแล้ว จะใช้น้ำเพียง ๑๔,๐๗๖ ลูกบาศก์เมตร ซึ่งน้อยกว่าปริมาณน้ำดิบใช้การในช่วงแล้งของอ่างเก็บน้ำบ้านบางรัก

(๔.๓) โครงการอ่างเก็บน้ำพุนพินโจรคร่ำ

ที่ตั้ง อ่างเก็บน้ำพุนพินโจรคร่ำ ตั้งอยู่บริเวณพุนพินโจรคร่ำ บ้านโจรคร่ำ ตำบลลิปะน้อย

ลักษณะโครงการ โครงการอ่างเก็บน้ำพุนพินโจรคร่ำ เป็นโครงการอ่างเก็บน้ำในที่ลุ่ม โดยทำคันดินสูงประมาณ ๒.๗๕ เมตร โอบพุนพินโจรคร่ำเดิมทางด้านทิศตะวันตกและด้านทิศเหนือ ความยาวทำนบดินประมาณ ๑.๖ กิโลเมตร อาคารประกอบที่สำคัญ คือ ทางน้ำล้น ซึ่งมีความยาวประมาณ ๒๕ เมตร

สภาพทางอุทกวิทยา พื้นที่รับน้ำฝนของอ่างเก็บน้ำพุนพินโจรคร่ำดังแสดงไว้ในรูปที่ ผ.๖.๑.๗ มีขนาดประมาณ ๗.๕ ตารางกิโลเมตร ปริมาณฝนตกเฉลี่ยตลอดปี ๑,๕๓๔.๗ มม. คาดว่าปริมาณ

น้ำที่ไหลลงอ่างทั้งปีเฉลี่ยประมาณ ๕.๖๕๒ ล้านลูกบาศก์เมตร แบ่งเป็นช่วงฤดูฝน ๕.๑๓๒ ล้าน-
ลูกบาศก์เมตร และช่วงฤดูแล้ง ๐.๕๒๐ ล้านลูกบาศก์เมตร

ระดับน้ำเก็บกักประมาณ +๕.๐๐ ม.รทก. ซึ่งมีพื้นที่ผิวน้ำในอ่าง ๐.๕๐ ตารางกิโลเมตร
และความจุของอ่างที่ระดับเก็บกักประมาณ ๐.๓๓๓ ล้านลูกบาศก์เมตร

ราคาค่าก่อสร้าง ราคาค่าก่อสร้างที่ได้ประเมินไว้ ประกอบด้วยราคาทำนบกินยาว
๑.๖ กิโลเมตร ประมาณ ๑,๙๑๔,๘๘๐ บาท และราคาอาคารประกอบต่าง ๆ รวมทั้งทางน้ำล้น
๑๗๙,๘๒๕ บาท รวมราคาค่าก่อสร้างทั้งสิ้น ๒,๐๙๔,๗๐๕ บาท และราคาค่าลงทุนเฉลี่ยต่อปีประมาณ
๒๗๙,๘๕๓ บาท

ปริมาณน้ำดิบใช้การช่วงหน้าแล้ง จากผลการคำนวณที่ได้สรุปไว้ในตารางที่ ผ.๖.๑.๖
จะเห็นว่าในกรณีอ่างเก็บน้ำพรุบ้านโจรคร่านี้ จะมีปริมาณน้ำดิบใช้การช่วงฤดูแล้งประมาณ ๐.๔๑๗
ล้านลูกบาศก์เมตร

การพิจารณาทางด้าน เศรษฐศาสตร์ ปริมาณน้ำสำรองในอ่างเก็บน้ำพรุบ้านโจรคร่า
จะใช้เพื่อการท่องเที่ยว และประชากรท้องถิ่นในแถบบริเวณหาดท่องเที่ยวและบริเวณใกล้เคียง ซึ่ง
ปริมาณน้ำดิบใช้การในช่วงแล้งจะเกินพอสำหรับการท่องเที่ยว เพราะต้องการน้ำหน้าแล้งเพียง
๑๑,๐๕๒ ลูกบาศก์เมตรเท่านั้น (ดูรายละเอียดในตารางที่ ผ.๖.๑.๗)

จากการใช้หลักการพิจารณาทางด้าน เศรษฐศาสตร์ เช่นเดียวกับอ่างเก็บน้ำอื่น พอสรุปผล
การคุ้มทุนของการสร้างอ่างเก็บน้ำพรุบ้านโจรคร่าได้ดังนี้

<u>อัตราค่าน้ำ</u> (บาท/ลบ.ม.)	<u>ผลตอบแทนต่อปี</u> (บาท/ปี)	<u>ค่าลงทุนต่อปี</u> (บาท/ปี)	Benefit-Cost Ratio
๐.๕๐	๒๐๘,๕๐๐	๒๗๙,๘๕๓	๐.๗๔๕
๑.๐๐	๔๑๗,๐๐๐	๒๗๙,๘๕๓	๑.๔๙๐
๑.๕๐	๖๒๕,๕๐๐	๒๗๙,๘๕๓	๒.๒๓๕
๒.๐๐	๘๓๔,๐๐๐	๒๗๙,๘๕๓	๒.๙๘๐
๒.๕๐	๑,๐๔๒,๕๐๐	๒๗๙,๘๕๓	๓.๗๒๕

จะเห็นว่า การสร้างอ่างเก็บน้ำพรุบ้านโจรคร่า ให้ผลตอบแทนค่อนข้างดี เช่นเดียวกับ
อ่างเก็บน้ำพุดอง

(๔.๔) โครงการอ่างเก็บน้ำพรุบ้านหาญ

ที่ตั้ง อ่างเก็บน้ำพรุบ้านหาญ ตั้งอยู่บริเวณพรุบ้านหาญ บ้านหาญ ตำบลหน้าเมือง

ลักษณะโครงการ โครงการอ่างเก็บน้ำพรุบ้านหาญ เป็นโครงการอ่างเก็บน้ำในที่ลุ่ม

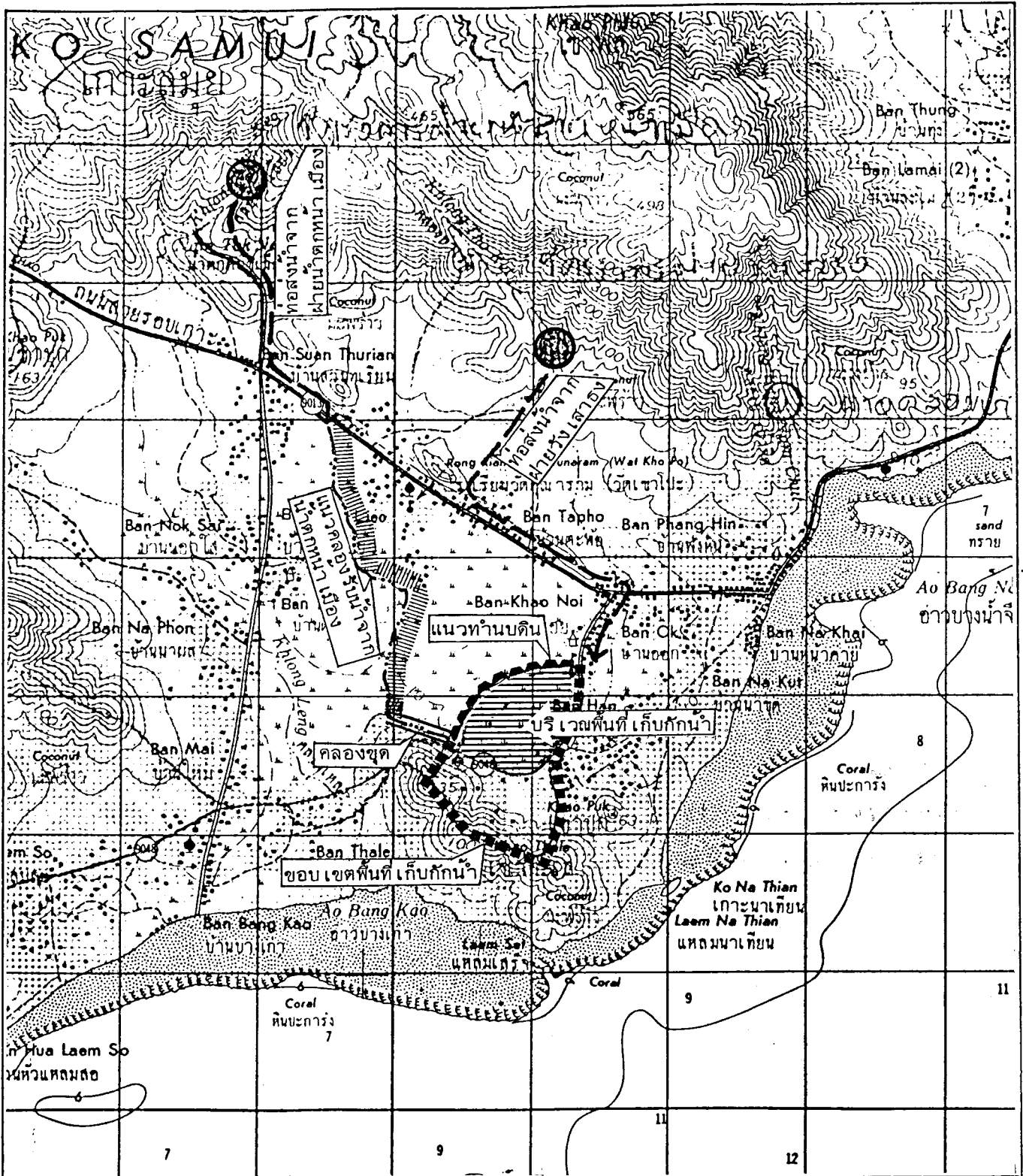
โดยทำคันดินสูงประมาณ ๒.๗๕ เมตร โอบพสุธาธารณะเดิมทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ความยาวทำนบดินประมาณ ๑.๒ กิโลเมตร อาคารประกอบที่สำคัญ คือ ทางน้ำล้น ท่อ และคลองรับน้ำสู่อ่างเก็บน้ำดังแสดงไว้ในรูปที่ ผ.๖.๑.๔ ความยาวทางน้ำล้นประมาณ ๒๐ เมตร ความยาวท่อเหล็กขนาด ๘ ๐.๒๐ เมตร ต่อเชื่อมกับท่อในระบบส่งน้ำของโครงการวังเสาชองประมาณ ๒๐๐ เมตร และความยาวของคลองรับน้ำจากคลองน้ำตกหน้าเมืองอีกประมาณ ๖๐๐ เมตร

สภาพอุทกวิทยา พื้นที่รับน้ำจริง ๆ ของอ่างเก็บน้ำพรุบ้านหาญมีเพียง ๐.๕๐ ตารางกิโลเมตรเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ที่ตั้งของอ่างเก็บน้ำอยู่บริเวณใกล้เคียงที่สามารถจะผันน้ำจากโครงการฝายวังเสาชองทางด้านเหนือ และผันน้ำจากคลองน้ำตกหน้าเมืองทางด้านทิศตะวันตก-เฉียงใต้ได้ เฉพาะพื้นที่รับน้ำจริง ๆ นั้น คาดว่าจะมีน้ำไหลลงอ่างทั้งปีประมาณ ๐.๖๗๘ ล้านลูกบาศก์เมตร แบ่งเป็นช่วงหน้าฝน ๐.๖๑๖ ล้านลูกบาศก์เมตร และช่วงหน้าแล้ง ๐.๐๖๒ ล้านลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำที่สามารถผันมาจากโครงการฝายวังเสาชองในช่วงแล้ง คาดว่าประมาณ ๐.๐๓๕ ล้านลูกบาศก์เมตร และจากคลองน้ำตกหน้าเมืองอีก ๐.๒๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตร รวมปริมาณน้ำที่ผันมาจากแหล่งทั้งสองในช่วงฤดูแล้งนั้น ประเมินจากการเหลือใช้ในพื้นที่ของโครงการทั้งสองแล้ว

ระดับน้ำเก็บกักประมาณ +๔.๐๐ ม.รทก. พื้นที่ผิวน้ำในอ่างที่ระดับเก็บกักประมาณ ๐.๕๐ ตารางกิโลเมตร และความจุของอ่างที่ระดับเก็บกักประมาณ ๐.๓๓๓ ล้านลูกบาศก์เมตร

ราคาค่าก่อสร้าง ราคาค่าก่อสร้างที่ประเมินไว้ประกอบด้วยราคาทำนบดินยาว ๑.๒ กิโลเมตร ประมาณ ๑,๔๓๖,๑๖๐ บาท ราคาอาคารน้ำล้นและอาคารประกอบอื่น ๑๔๓,๘๖๐ บาท ราคาระบบรับน้ำสู่อ่างอีก ๒๐๐,๐๐๐ บาท รวมค่าก่อสร้างทั้งสิ้นประมาณ ๑,๗๘๐,๐๒๐ บาท หรือจากการพิจารณาอัตราดอกเบี้ย ๑๒% และอายุการใช้งาน ๒๐ ปี จะได้ค่าลงทุนเฉลี่ยต่อปีประมาณ ๒๓๗,๘๑๐ บาท/ปี

ปริมาณน้ำดิบใช้การช่วงหน้าแล้ง จากการคำนวณปริมาณน้ำดิบใช้การในช่วงหน้าแล้งซึ่งได้จากการรวมปริมาณที่ไหลสู่อ่างในช่วงฤดูแล้ง ๐.๓๔๗ ล้านลูกบาศก์เมตร กับความจุของอ่างเก็บน้ำ ๐.๒๖๖ ล้านลูกบาศก์เมตร และลบด้วยปริมาณการระเหยในช่วงแล้งจากอ่าง ๐.๓๖๔ ล้านลูกบาศก์เมตร จะได้ปริมาณน้ำใช้การในช่วงฤดูแล้ง ๐.๒๔๙ ล้านลูกบาศก์เมตร

รูปที่ ผ.๖.๑.๘ แสดงพื้นที่รับน้ำฝนและขอบเขตโครงการ
อ่างเก็บน้ำพรุบ้านหาญ

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

การพิจารณาทางด้านเศรษฐศาสตร์ ปริมาณน้ำสำรองจากอ่างเก็บน้ำพรุบ้านหาญ อาจจะพิจารณานำไปใช้ยังบริเวณหาดละไมได้ แต่จำเป็นต้องทำการสำรวจระดับ เพื่อออกแบบระบบประปา เพื่อทำการสูบน้ำขึ้นถึงสูง และส่งไปยังบริเวณอ่าวบางน้ำจืดและอ่าวละไม อย่างไรก็ตาม การศึกษาทางด้านเศรษฐศาสตร์ในขั้นนี้ จะพิจารณาเฉพาะผลตอบแทนจากการมีน้ำคิบบนอ่างเก็บน้ำพรุบ้านหาญเท่านั้น จะไม่รวมการพิจารณาออกแบบก่อสร้างระบบประปา

ด้วยการใช้หลักพิจารณาทางด้านเศรษฐศาสตร์เช่นเดียวกับอ่างเก็บน้ำอื่น ๆ พอสรุปผลตอบแทนจากการสร้างอ่างเก็บน้ำพรุบ้านหาญได้ดังนี้

<u>อัตราค่าน้ำ</u> (บาท/ลบ.ม.)	<u>ผลตอบแทนต่อปี</u> (บาท/ปี)	<u>ค่าลงทุนต่อปี</u> (บาท/ปี)	Benefit-Cost Ratio
๐.๕๐	๑๒๒,๐๐๐	๒๓๘,๘๑๐	๐.๕๑๐
๑.๐๐	๒๔๔,๐๐๐	๒๓๘,๘๑๐	๑.๐๒๒
๑.๕๐	๓๖๖,๐๐๐	๒๓๘,๘๑๐	๑.๕๓๓
๒.๐๐	๔๘๘,๐๐๐	๒๓๘,๘๑๐	๒.๐๔๓
๒.๕๐	๖๑๐,๐๐๐	๒๓๘,๘๑๐	๒.๕๕๔

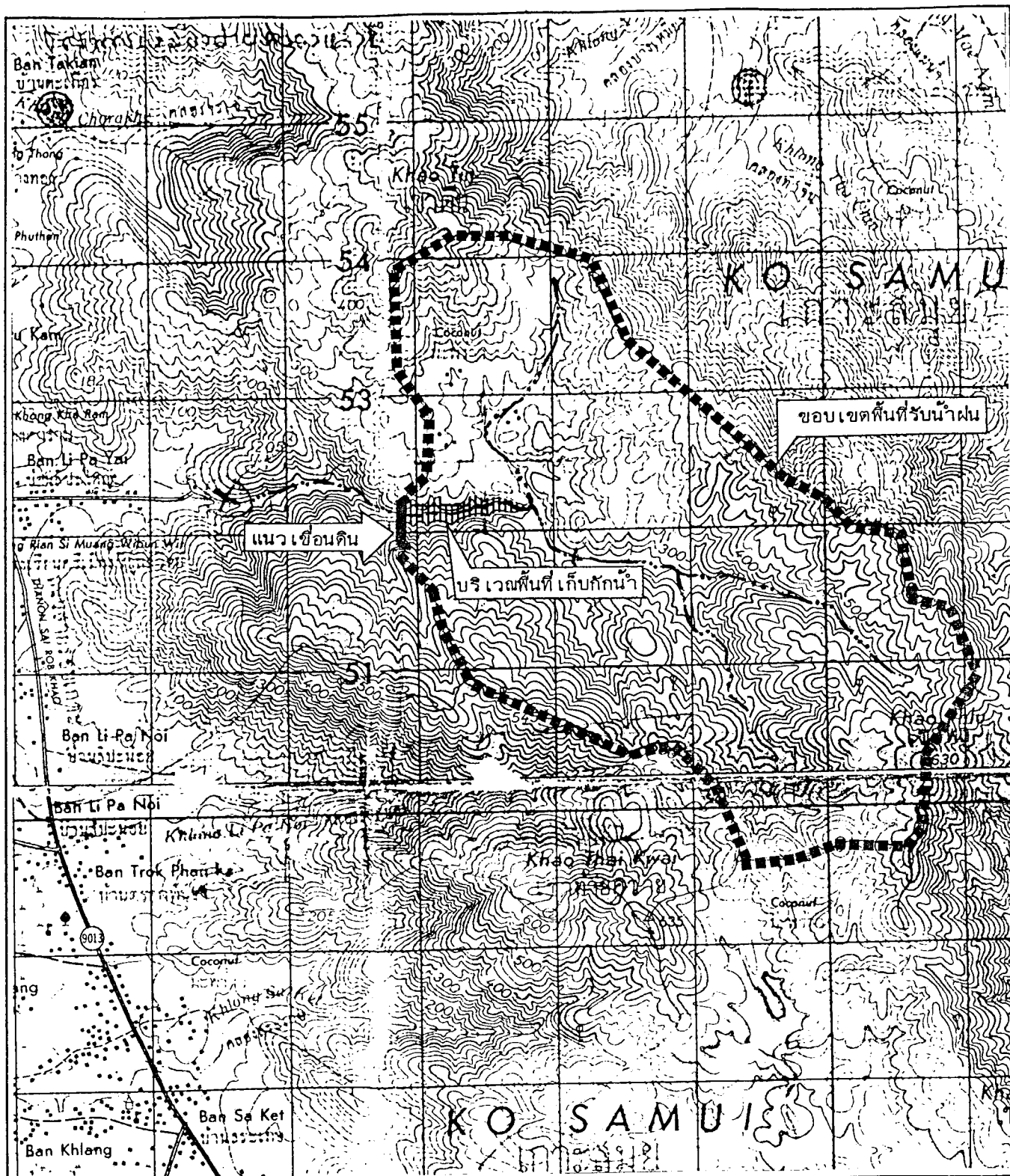
จะเห็นว่า หากพิจารณาผลตอบแทนเฉพาะปริมาณน้ำใช้การจากอ่างเก็บน้ำในหน้าแล้งเท่านั้น จะได้ผลคุ้มค่าต่อการลงทุน เมื่ออัตราค่าน้ำตั้งแต่ ๑.๕๐ บาทเป็นต้นไป หรือจะได้ค่า benefit-cost ratio ตั้งแต่ ๑.๕๓๓ ขึ้นไป

(๔.๕) อ่างเก็บน้ำน้ำตกหินลาด

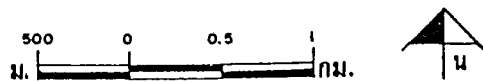
ที่ตั้ง อ่างเก็บน้ำน้ำตกหินลาด ตั้งอยู่ที่คลองลิปะใหญ่ ประมาณ ๑.๕๐ กิโลเมตร ห่างจากน้ำตกหินลาดไปทางด้านเหนือน้ำ เนื่องจากในคลองลิปะใหญ่มีฝายทดน้ำอยู่ก่อนแล้ว บริเวณที่ตั้งอ่างเก็บน้ำน้ำตกหินลาด ควรจะอยู่ถัดจากตัวฝายทดน้ำเดิมขึ้นไปทางด้านเหนือน้ำ

ลักษณะโครงการ โครงการอ่างเก็บน้ำน้ำตกหินลาด เป็นโครงการอ่างเก็บน้ำบนภูเขา โดยการสร้างเขื่อนดินปิดคลองลิปะใหญ่ ความสูงเขื่อนดินประมาณ ๑๘ เมตร และยาวประมาณ ๗๐ เมตร อาคารประกอบที่สำคัญคืออาคารน้ำล้น และระบบส่งน้ำจากที่ตั้งอ่างไปยังพื้นที่ถมคันล่าง ซึ่งจะใช้ท่อเหล็กเหนียวขนาด ϕ ๐.๒๐ เมตร ยาวประมาณ ๓ กิโลเมตร

สภาพทางอุทกวิทยา ดังแสดงในรูปที่ ผ.๖.๑.๔ พื้นที่รับน้ำฝนเหนือจุดที่ตั้งเขื่อนเก็บกักน้ำขึ้นไปประมาณ ๑๐.๕ ตารางกิโลเมตร ปริมาณฝนตกเฉลี่ยตลอดปีประมาณ ๑,๙๓๔.๗ มม. คาดว่าปริมาณ

รูปที่ ผ.๖.๑.๔ แสดงพื้นที่รับน้ำฝนและขอบเขตโครงการ
อ่างเก็บน้ำน้ำตกหินลาด

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

น้ำที่ไหลลงอ่างทั้งปีประมาณ ๗.๕๑๔ ล้านลูกบาศก์เมตร แบ่งเป็นช่วงหน้าฝน ๗.๑๔๕ ล้านลูกบาศก์เมตร และช่วงหน้าแล้งอีก ๐.๓๖๙ ล้านลูกบาศก์เมตร

ระดับเก็บกักของอ่างเก็บน้ำประมาณ +๒๐๐.๐๐ ม.รทก. พื้นที่ผิวน้ำในอ่างที่ระดับเก็บกักประมาณ ๐.๑๐ ตารางกิโลเมตร และมีความจุที่ระดับเก็บกักประมาณ ๐.๕๓๐ ล้านลูกบาศก์เมตร บริเวณหน้าท่วมถึง เป็นป่าทึบ

ราคาค่าก่อสร้างที่ประเมินไว้ ประกอบด้วยราคาเขื่อนดิน ยาวประมาณ ๗๐ เมตร สูงประมาณ ๑๔ เมตร ประมาณ ๒,๕๑๔,๖๖๐ บาท ราคาทางน้ำล้นและอาคารประกอบอื่น ๓๐๐,๐๐๐ บาท ราคาระบบส่งน้ำจากตัวอ่างไปยังพื้นที่ราบ ๒,๑๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นค่าก่อสร้างทั้งสิ้น ๕,๓๑๔,๖๖๐ บาท จากการพิจารณาอัตราดอกเบี้ย ๑๒% และอายุการใช้งานของเขื่อน ๓๐ ปี จะได้ค่า capital recovery factor เท่ากับ ๐.๑๒๔๑ ซึ่งจะเปลี่ยนค่าก่อสร้างทั้งหมด ๕,๓๑๔,๖๖๐ บาท เป็นค่าลงทุนเฉลี่ยต่อปีได้เท่ากับ ๖๕๙,๕๕๐ บาท

ปริมาณน้ำดิบใช้การช่วงหน้าแล้ง จากพื้นที่รับน้ำฝน ๑๐.๕ ตารางกิโลเมตร คาดว่า จะมีปริมาณน้ำไหลผ่านอ่างในช่วงหน้าแล้งประมาณ ๐.๓๖๙ ล้านลูกบาศก์เมตร จากปริมาณน้ำนี้จะสมมุติประมาณร้อยละ ๕๐ จะต้องปล่อยน้ำเข้าสู่โครงการประปาสุขาภิบาล และการใช้น้ำเพื่อวัตถุประสงค์อื่นในโครงการเดิม ส่วนอีกร้อยละ ๕๐ ของปริมาณน้ำในหน้าแล้ง สมมุติว่าสามารถเก็บกักไว้ในอ่างเพื่อวัตถุประสงค์การใช้น้ำในโครงการอ่างเก็บน้ำน้ำตกหินลาด จากความจุเก็บกักใช้การ ๐.๔๒๔ ล้านลูกบาศก์เมตร และจากปริมาณการระเหยในช่วงฤดูแล้ง ๐.๐๗๔ ล้านลูกบาศก์เมตร จะคำนวณปริมาณน้ำดิบใช้การจากอ่างในช่วงแล้งได้ประมาณ ๐.๓๑๕ ล้านลูกบาศก์เมตร

การพิจารณาทางด้านเศรษฐศาสตร์ ปริมาณน้ำสำรองจากอ่างเก็บน้ำน้ำตกหินลาดสามารถส่งไปใช้ได้บริเวณพื้นที่หาดหน้าทอน เขตชุมชนสุขาภิบาลอำเภอเกาะสมุย และยังสามารถส่งน้ำเพื่อการเกษตรในบริเวณใกล้เคียงดังกล่าวได้ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากข้อมูลและระยะเวลาการศึกษาจำกัด ในขั้นต้นของการพิจารณาทางด้านเศรษฐศาสตร์นี้ จะพิจารณาผลตอบแทนในลักษณะค่าน้ำดิบที่สามารถนำไปใช้จากอ่างได้ในหน้าแล้งเท่านั้น ผลการพิจารณาพอสรุปได้ดังนี้

อัตราค่าน้ำ (บาท/ลบ.ม.)	ผลตอบแทนต่อปี (บาท/ปี)	ค่าลงทุนต่อปี (บาท/ปี)	Benefit-Cost Ratio
๐.๕๐	๓๕๗,๕๐๐	๖๕๙,๕๕๐	๐.๕๔๒
๑.๐๐	๗๑๕,๐๐๐	๖๕๙,๕๕๐	๑.๐๘๔
๑.๕๐	๑,๐๗๒,๕๐๐	๖๕๙,๕๕๐	๑.๖๒๖
๒.๐๐	๑,๔๓๐,๐๐๐	๖๕๙,๕๕๐	๒.๑๖๘
๒.๕๐	๑,๗๘๗,๕๐๐	๖๕๐,๕๕๐	๒.๗๑๐

จากการพิจารณาทางด้าน เศรษฐศาสตร์ ด้วยการให้หลักเกณฑ์ง่าย ๆ นี้ จะเห็นว่า ผลการลงทุนจากอ่างเก็บน้ำน้ำตกหินลาด จะคุ้มทุนด้วยอัตราค่าน้ำอย่างน้อย ๑.๕๐ บาท/ม^๓

(๔.๖) โครงการอ่างเก็บน้ำคลองแม่แก้ว

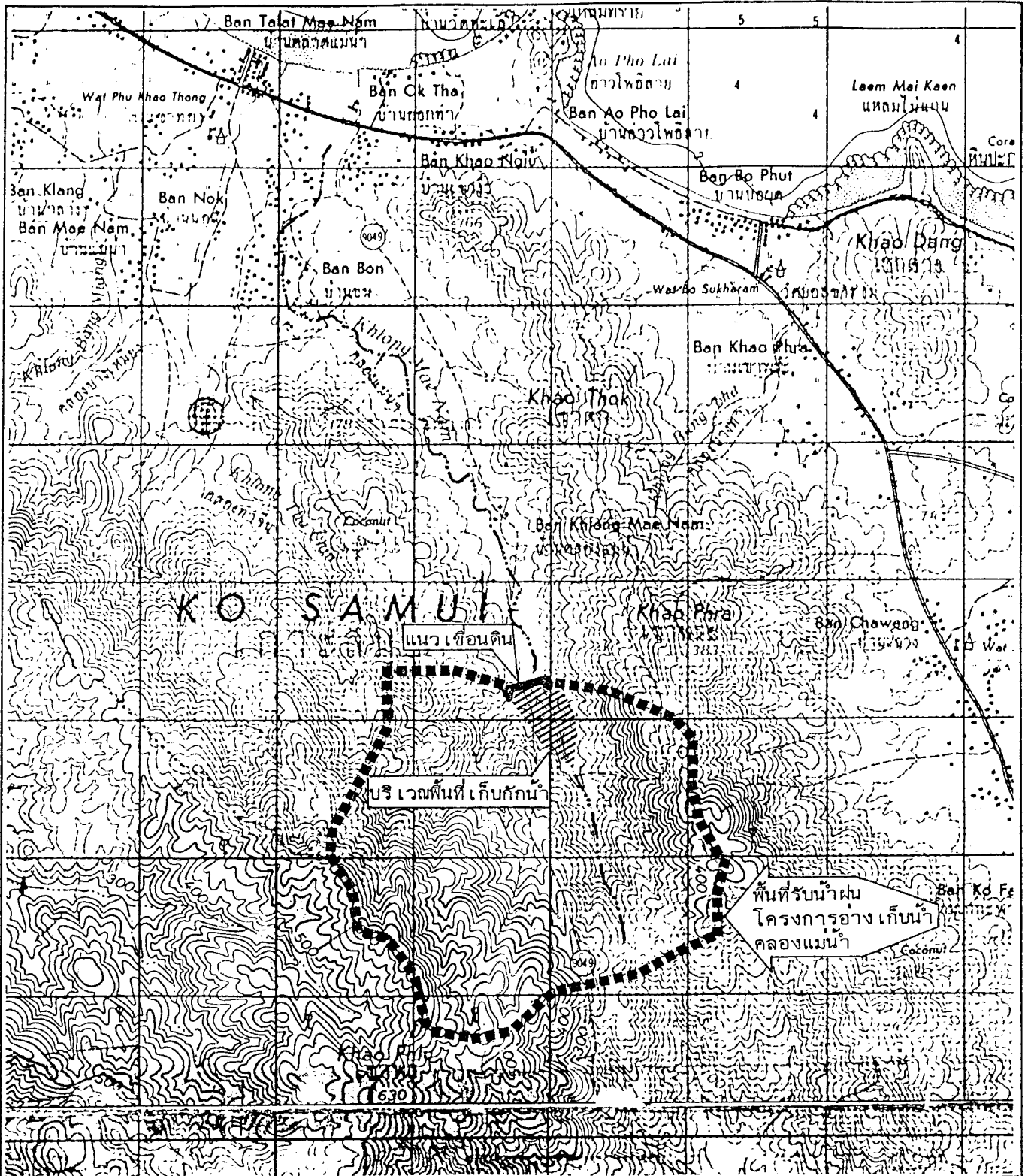
ที่ตั้ง อ่างเก็บน้ำคลองแม่แก้ว ตั้งอยู่ในคลองแม่แก้ว และอยู่เหนือฝายทดน้ำเดิมไปทางด้านเหนือเล็กน้อย อ่างเก็บน้ำนี้อยู่ในบริเวณตำบลบ่อผุด แต่จะทำการส่งน้ำไปใช้ยังตำบลแม่แก้ว

ลักษณะโครงการ โครงการอ่างเก็บน้ำคลองแม่แก้ว เป็นโครงการขนาดกลางประเภท อ่างเก็บน้ำบนภูเขา โดยทำการสร้างเขื่อนดินเป็นคลองแม่แก้ว ดังแสดงไว้ในรูปที่ ผ.๖.๑.๑๐ ความสูงของเขื่อนดินประมาณ ๑๘ เมตร และความยาวประมาณ ๒๐๐ เมตร อาคารประกอบที่สำคัญคือ ทางน้ำล้น และระบบส่งน้ำไปยังพื้นที่ใช้น้ำด้านล่างอีก ๔ กิโลเมตร

สภาพทางอุทกวิทยา ดังแสดงในรูปที่ ผ.๖.๑.๑๐ พื้นที่รับน้ำฝนเหนือจุดที่ตั้งอ่างเก็บน้ำมีขนาดประมาณ ๕.๐ ตารางกิโลเมตร ปริมาณฝนตกเฉลี่ยตลอดปีประมาณ ๑,๔๓๔.๗ มม. คาดว่า ปริมาณไหลลงอ่างทั้งปีประมาณ ๓.๗๖๔ ล้านลูกบาศก์เมตร แบ่งเป็นปริมาณน้ำไหลลงอ่างหน้าฝน ๓.๔๒๓ ล้านลูกบาศก์เมตร และหน้าแล้ง ๐.๓๔๑ ล้านลูกบาศก์เมตร

ระดับน้ำเก็บกักของอ่างเก็บน้ำคลองแม่แก้วประมาณ +๕๘.๐๐ ม.รทก. พื้นที่ผิวน้ำในอ่างเก็บน้ำที่ระดับเก็บกักประมาณ ๐.๑๒ ตารางกิโลเมตร จะท่วมบริเวณพื้นที่ที่เป็นทั้งป่าและสวนมะพร้าว ซึ่งอาจจะมีปัญหาเรื่องที่ดินสวนมะพร้าว ความจุของอ่างที่ระดับเก็บกักประมาณ ๐.๖๔๐ ล้านลูกบาศก์เมตร

ราคาค่าก่อสร้าง ราคาค่าก่อสร้างที่ประเมินไว้ ประกอบด้วย ราคาเขื่อนดินสูงประมาณ ๑๘ เมตร ยาว ๒๐๐ เมตร ประมาณ ๘,๓๒๗,๖๐๐ บาท อาคารน้ำล้นและอาคารประกอบอื่น ๓๐๐,๐๐๐ บาท ราคากระแสน้ำจากอ่างเก็บน้ำไปยังพื้นที่ใช้น้ำด้านล่างด้วยท่อ ϕ ๐.๒๐ เมตร

รูปที่ ผ.๖.๑.๑๐ แสดงพื้นที่รับน้ำฝนและขอบเขตโครงการ
อ่างเก็บน้ำคลองแม่น้ำ

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี

MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
KO SAMUI / SURATTHANI

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

ยาว ๔ กิโลเมตร ประมาณ ๒,๘๐๐,๐๐๐ บาท รวมราคาค่าก่อสร้างทั้งสิ้น ๑๑,๔๒๗,๖๐๐ บาท นับว่าเป็นโครงการขนาดกลาง จะสร้างเสร็จภายใน ๒ ปี ด้วยการพิจารณาอัตราค่าดอกเบี้ย ๑๒% และอายุการใช้ของเขื่อน ๓๐ ปี จะคำนวณค่าลงทุนเฉลี่ยต่อปีได้เท่ากับ ๑,๔๑๘,๑๖๕ บาท

ปริมาณน้ำดิบใช้การช่วงหน้าแล้ง จากการคำนวณที่ใช้หลักการพิจารณา เช่นเดียวกับกรณีอ่างเก็บน้ำน้ำตกหินลาด ดังแสดงไว้ในตารางที่ ผ.๖.๑.๖ ปริมาณน้ำดิบใช้การจากอ่างเก็บน้ำคลองแม่แม่น้ำในหน้าแล้งประมาณ ๐.๕๖๕ ล้านลูกบาศก์เมตร

การพิจารณาทางด้านเศรษฐศาสตร์ การพิจารณาทางด้านเศรษฐศาสตร์ ใช้หลักการ เช่นเดียวกับกรณีอ่างเก็บน้ำน้ำตกหินลาด ซึ่งผลการพิจารณาพอสรุปได้ดังนี้

<u>อัตราค่าน้ำ</u> (บาท/ลบ.ม.)	<u>ผลตอบแทนต่อปี</u> (บาท/ปี)	<u>ค่าลงทุนต่อปี</u> (บาท/ปี)	Benefit-Cost Ratio
๐.๕๐	๒๘๔,๕๐๐	๑,๔๑๘,๑๖๕	๐.๒๐๑
๑.๐๐	๕๖๙,๐๐๐	๑,๔๑๘,๑๖๕	๐.๔๐๑
๑.๕๐	๘๕๓,๕๐๐	๑,๔๑๘,๑๖๕	๐.๖๐๒
๒.๐๐	๑,๑๓๘,๐๐๐	๑,๔๑๘,๑๖๕	๐.๘๐๒
๒.๕๐	๑,๔๒๒,๕๐๐	๑,๔๑๘,๑๖๕	๑.๐๐๓
๓.๐๐	๑,๗๐๗,๐๐๐	๑,๔๑๘,๑๖๕	๑.๒๐๔
๓.๕๐	๑,๙๙๑,๕๐๐	๑,๔๑๘,๑๖๕	๑.๔๐๔

จะเห็นว่าผลตอบแทนจากการลงทุนสร้างอ่างเก็บน้ำคลองแม่แม่น้ำ ไม่ค่อยจะดีเท่าที่ควร

๕. การเปรียบเทียบโครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการท่องเที่ยว

การเปรียบเทียบทั้งด้าน เศรษฐศาสตร์และด้านวิศวกรรมของโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ที่ได้กล่าวในหัวข้อ ๔ นั้น แสดงไว้ในตารางที่ ผ.๖.๑.๔ ซึ่งพอจะเป็นเหตุผลในการจัดลำดับความเหมาะสมของโครงการได้ จากการพิจารณาเหตุผลที่ได้แสดงไว้ในตารางที่ ผ.๖.๑.๔ และด้วยการคำนึงถึงการท่องเที่ยวเป็นหลักประกอบ สามารถจัดลำดับโครงการตามความเหมาะสม ตั้งแต่ดีที่สุดไปยังด้อยที่สุด คือ

- (๕.๑) โครงการอ่างเก็บน้ำพรุ เฉวง
- (๕.๒) โครงการอ่างเก็บน้ำพรุบ้านโจรคร่ำ
- (๕.๓) โครงการอ่างเก็บน้ำพรุบ้านหาญ

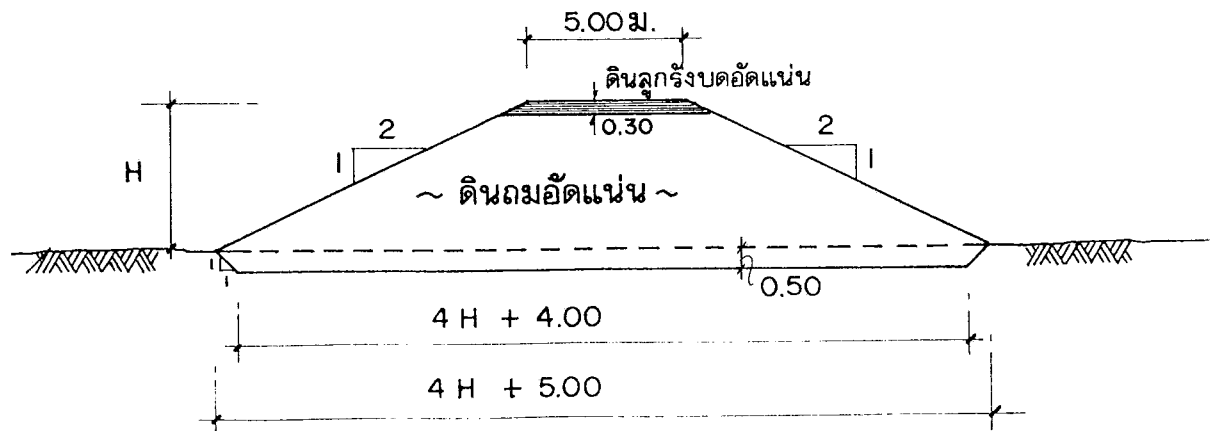
- (๕.๔) โครงการอ่างเก็บน้ำน้ำตกหินลาด
- (๕.๕) โครงการอ่างเก็บน้ำบ้านบางรัก
- (๕.๖) โครงการอ่างเก็บน้ำคลองแม่ไม้

ตารางท้ายภาคผนวกที่ ๖.๑

ตารางที่ ก. การคำนวณราคาค่าก่อสร้างทำนบดินต่อความยาว ๑ เมตร สำหรับอ่างเก็บน้ำในที่ลุ่ม

ความสูง (H) เมตร	ปริมาตร คันขุด ม ^๓ /ม	ปริมาตร ดินถม ม ^๓ /ม	ราคาดินขุด บาท/ เมตร	ราคาดินถม บาท/ เมตร	ราคา ดินลูกรัง บาท/ เมตร	ราคารวม บาท/ เมตร
๐.๕๐	๓.๒๕	๔.๕๗	๓๒.๕๐	๑๓๗.๑๐	๖๗.๒๐	๒๓๖.๘๐
๑.๐๐	๕.๒๕	๙.๕๗	๔๒.๕๐	๒๘๗.๑๐	๖๗.๒๐	๓๙๖.๘๐
๑.๕๐	๗.๒๕	๑๕.๕๗	๕๒.๕๐	๔๓๗.๑๐	๖๗.๒๐	๕๕๖.๘๐
๒.๐๐	๙.๒๕	๒๑.๕๗	๖๒.๕๐	๖๓๗.๑๐	๖๗.๒๐	๗๑๖.๘๐
๒.๕๐	๑๑.๒๕	๒๗.๕๗	๗๒.๕๐	๘๑๗.๑๐	๖๗.๒๐	๙๐๖.๘๐
๓.๐๐	๑๓.๒๕	๓๓.๕๗	๘๒.๕๐	๑,๐๑๗.๑๐	๖๗.๒๐	๑,๑๔๖.๘๐
๓.๕๐	๑๕.๒๕	๓๙.๕๗	๙๒.๕๐	๑,๒๑๗.๑๐	๖๗.๒๐	๑,๓๔๖.๘๐
๔.๐๐	๑๗.๒๕	๔๕.๕๗	๑๐๒.๕๐	๑,๔๑๗.๑๐	๖๗.๒๐	๑,๕๔๖.๘๐
๔.๕๐	๑๙.๒๕	๕๑.๕๗	๑๑๒.๕๐	๑,๖๑๗.๑๐	๖๗.๒๐	๑,๗๔๖.๘๐
๕.๐๐	๒๑.๒๕	๕๗.๕๗	๑๒๒.๕๐	๑,๘๑๗.๑๐	๖๗.๒๐	๑,๙๔๖.๘๐
๕.๕๐	๒๓.๒๕	๖๓.๕๗	๑๓๒.๕๐	๒,๐๑๗.๑๐	๖๗.๒๐	๒,๑๔๖.๘๐
๖.๐๐	๒๕.๒๕	๖๙.๕๗	๑๔๒.๕๐	๒,๒๑๗.๑๐	๖๗.๒๐	๒,๓๔๖.๘๐

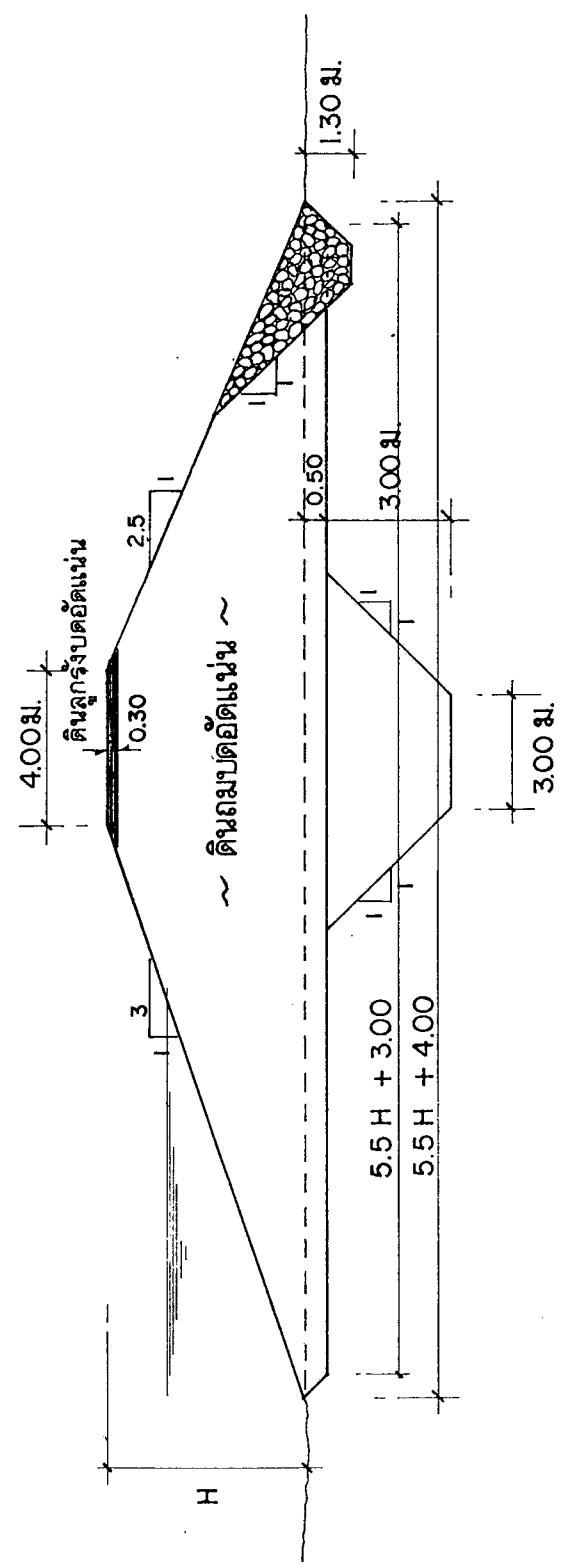
หมายเหตุ : (๑) ราคาดินขุด ๑๐ บาท/ม^๓ (๒) ราคาดินถม ๓๐ บาท/ม^๓ (๓) ราคาดินลูกรัง ๔๐ บาท/ม^๓ (๔) ปริมาตรดินลูกรัง ๑.๖๘ ม^๓/ม.

ตารางที่ ข. การคำนวณราคาค่าก่อสร้างเขื่อนดินต่อความยาว ๑ เมตร สำหรับอ่างเก็บน้ำบนภูเขา

ความสูง (H) ม.	ดินชุก @ ๑๕ บาท/ม ^๓		ดินถมอัดแน่น @ ๔๐ บาท/ม ^๓		ราคาดินลูกรัง บาท/ม.	ราคา Cutoff Trench บาท/ม.	ราคารวม บาท/ม.
	ม ^๓ /ม.	บาท/ม.	ม ^๓ /ม.	บาท/ม.			
๑๒	๓๔.๗๕	๕๒๑.๒๕	๔๗๗.๓๐	๑๙,๐๙๒.๐๘	๘๖.๘๘	๒๗๐.๐๐	๑๙,๙๗๐.๒๑
๑๔	๔๐.๒๕	๖๐๓.๗๕	๖๓๓.๘๐	๒๕,๓๕๒.๐๘	๘๖.๘๘	๒๗๐.๐๐	๒๖,๓๖๒.๗๑
๑๖	๔๕.๗๕	๖๘๖.๒๕	๘๑๒.๓๐	๓๒,๔๙๒.๐๘	๘๖.๘๘	๒๗๐.๐๐	๓๓,๕๓๙.๒๑
๑๘	๕๑.๒๕	๗๖๘.๗๕	๑,๐๑๒.๐๘	๔๐,๕๑๒.๐๘	๘๖.๘๘	๒๗๐.๐๐	๔๑,๖๓๗.๗๑
๒๐	๕๖.๗๕	๘๕๑.๒๕	๑,๒๓๕.๓๐	๔๙,๕๑๒.๐๘	๘๖.๘๘	๒๗๐.๐๐	๕๐,๖๘๐.๒๑
๒๒	๖๒.๒๕	๙๓๓.๗๕	๑,๔๗๙.๘๐	๕๙,๕๑๒.๐๘	๘๖.๘๘	๒๗๐.๐๐	๖๐,๘๖๒.๗๑
๒๔	๖๗.๗๕	๑,๐๑๖.๒๕	๑,๗๔๖.๓๐	๖๙,๕๑๒.๐๘	๘๖.๘๘	๒๗๐.๐๐	๗๑,๒๒๙.๒๑
๒๖	๗๓.๒๕	๑,๐๙๘.๗๕	๒,๐๓๔.๘๐	๘๑,๕๑๒.๐๘	๘๖.๘๘	๒๗๐.๐๐	๘๒,๘๙๗.๗๑

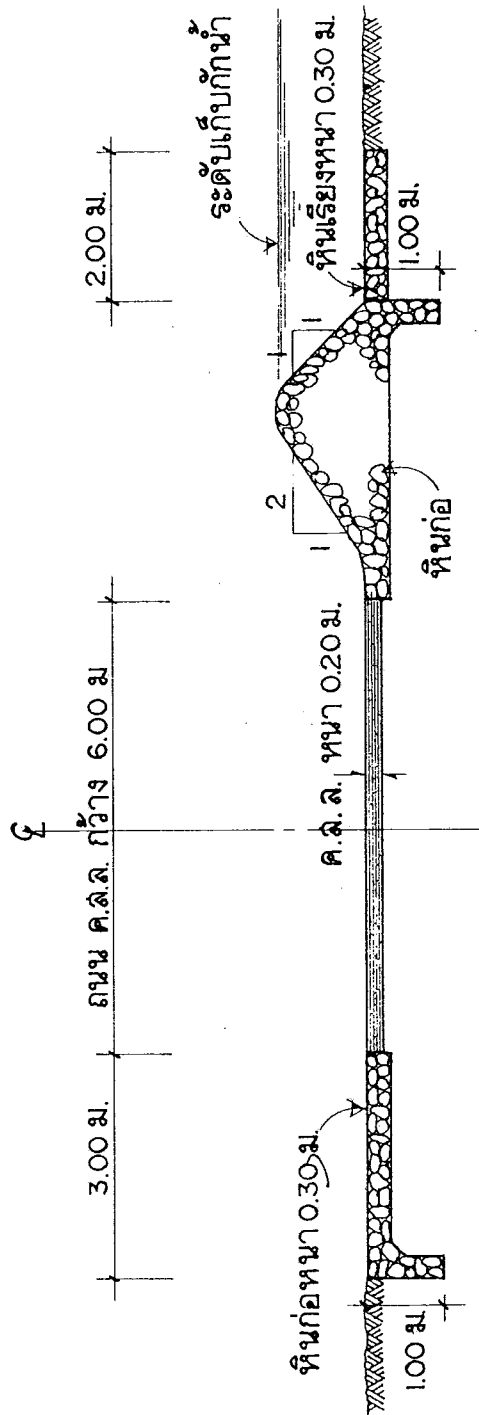
หมายเหตุ : (๑) ปริมาตรดินลูกรัง ๑.๔๔๘ ม^๓/ม (๒) ราคาดินลูกรัง ๖๐ บาท/ม^๓ (๓) ปริมาตร cutoff trench ๑๘ ม^๓/ม

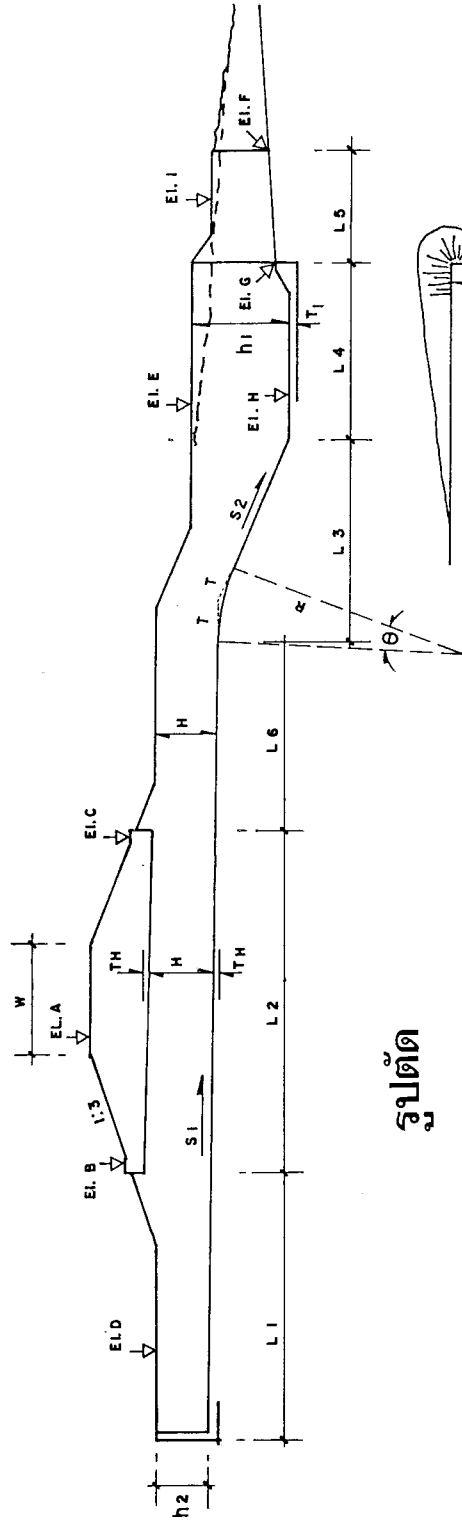

ตารางที่ ค. การคำนวณราคาค่าก่อสร้างทางน้ำล้น (Spillway)

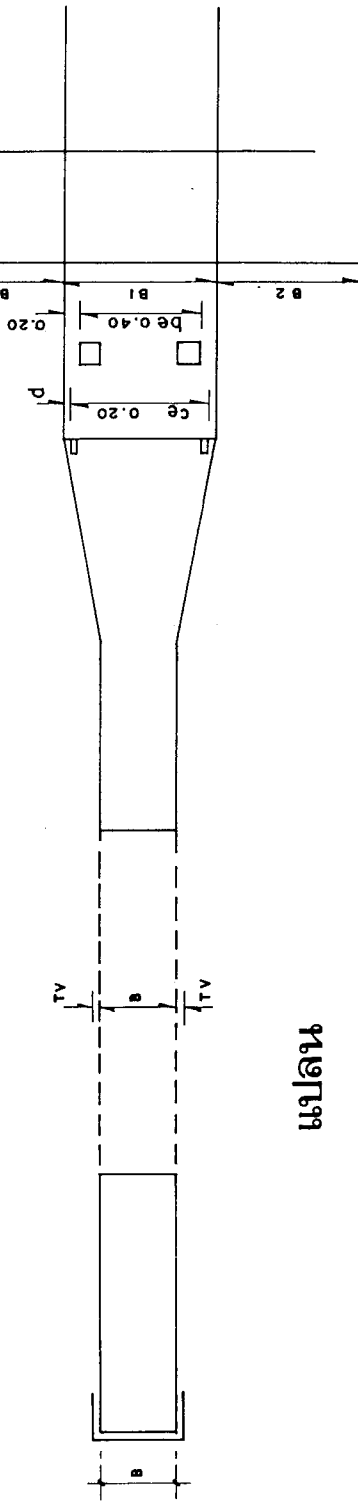
ต่อความยาว ๑ เมตร สำหรับอ่างเก็บน้ำในที่ลุ่ม

รายการ	ปริมาตร ม.ท./ม.	ราคาต่อหน่วย บาท/ม.ท.	ราคาต่อเมตร บาท/ม.
ถนน ค.ส.ล.	๑.๒๐	๓,๐๐๐	๓,๖๐๐
หินก่อ	๓.๓๒	๙๕๐	๓,๑๕๔
หินเรียง	๐.๖๐	๖๕๐	๓๙๐
หินขุติ	๔.๙๒	๑๐	๔๙
รวม			๗,๑๙๓

รูปตัด

แปลน

รูปที่ ก. ตัวอย่างทางน้ำล้น (spillway) สำหรับอ่างเก็บน้ำบนภูเขา

แผนพัฒนาการทางท่องเที่ยว
 เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
 MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
 KO SAMUI / SURATTHANI
 สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
 THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

ภาคผนวกที่ ๖.๒

ส่วนบริการนักท่องเที่ยว ๑ หาดเจิว

ส่วนบริการนักท่องเที่ยว ๑ หาดเจิวได้กำหนดให้เป็นบริเวณที่รับนักท่องเที่ยวที่ไม่ได้

พักแรมบริเวณหาดเจิวเป็นหลัก ซึ่งจะต้องมีบริการการท่องเที่ยวพื้นฐาน ได้แก่ ที่จอดรถ ศาลาที่พัก หน่วยประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว ศูนย์รักษาความปลอดภัย ห้องอาบน้ำจัดและล้าง ส่วนบริการชายหาด ร้านค้าย่อย ร้านอาหาร และมีส่วนบริการพิเศษที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มามากขึ้น โดยการ จัดตั้งศูนย์ศิลปพื้นบ้าน (Folk Art Center) ขึ้น ศูนย์ศิลปพื้นบ้านนี้มีวัตถุประสงค์หลายประการ อาทิ

- (๑) เป็นแหล่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวแห่งใหม่ และเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาชายหาดเจิว
- (๒) เป็นแหล่งเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านของ เกาะสมุยและสุราษฎร์ธานี
- (๓) เป็นการทดลองการตลาดสะสมทุน และฝึกงานบุคคลากรสำหรับ เตรียมการจัดตั้ง ศูนย์วัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้านถาวรขึ้น

- (๔) เป็นแหล่งงานและการส่งเสริมอาชีพแก่ประชากร

การลงทุนส่วนบริการนักท่องเที่ยว ๑ นี้ ควรที่จะเป็นการดำเนินงานร่วมกันระหว่าง ททท. กับภาคเอกชน โดยเป็นการลงทุนพร้อมกันในทุกองค์ประกอบของส่วนบริการนักท่องเที่ยว เพื่อให้มีบทบาท เสริมซึ่งกันและกันอย่างเหมาะสม

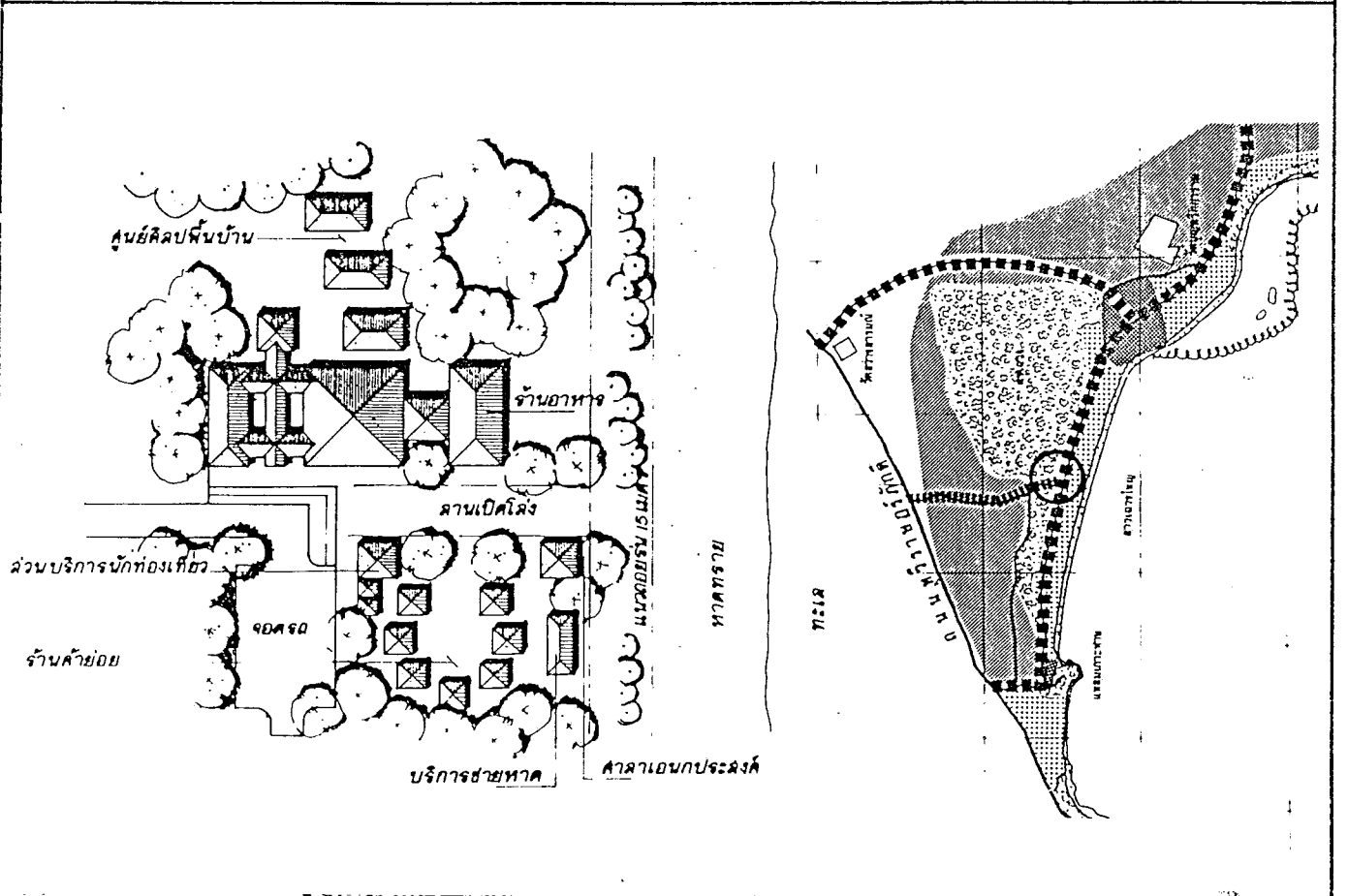
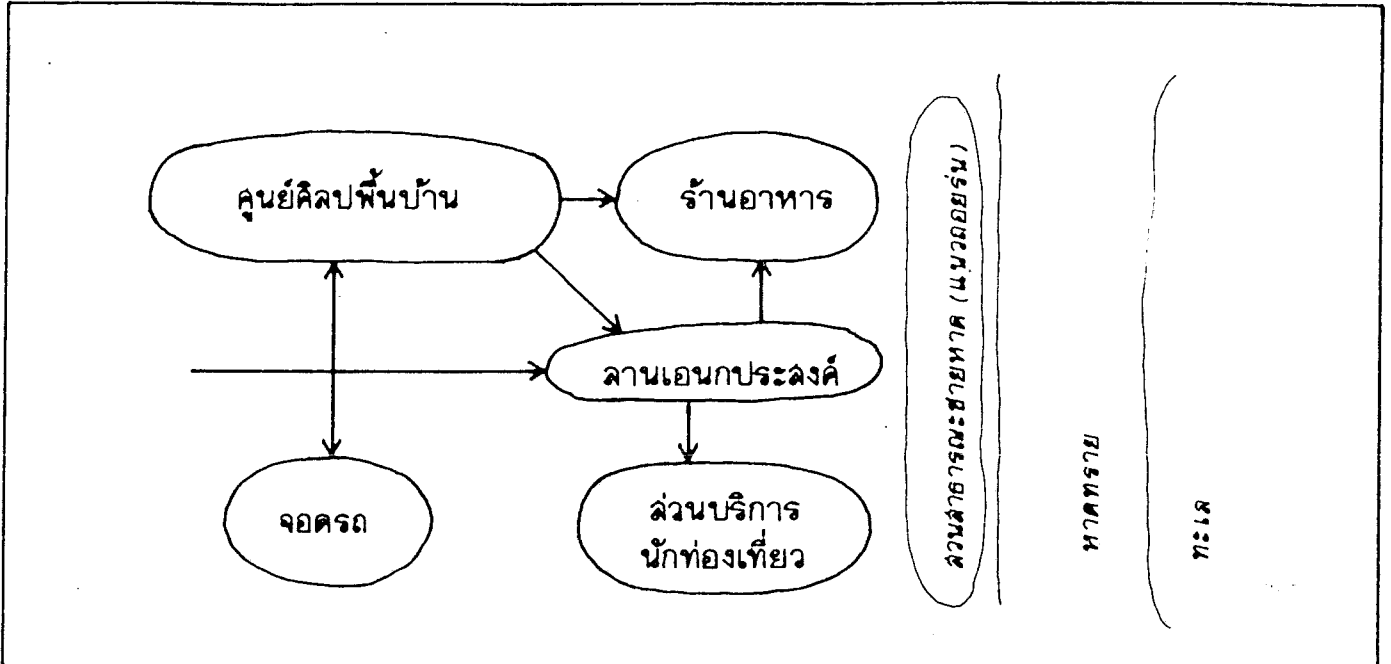
๑. ขนาดและกิจกรรมของส่วนบริการนักท่องเที่ยว ๑ (รูปที่ ผ.๖.๒.๑)

- (๑) ศูนย์ศิลปพื้นบ้าน (Folk Art Center) ประกอบด้วย

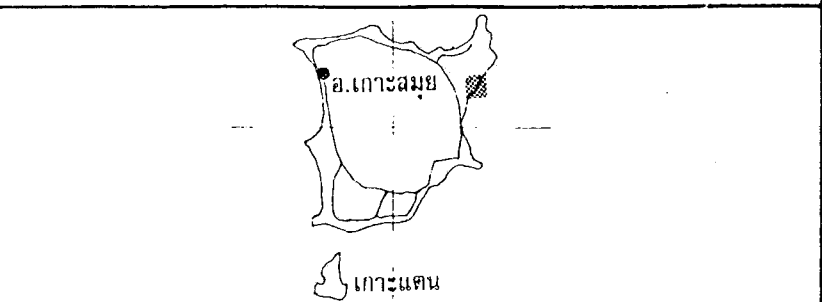
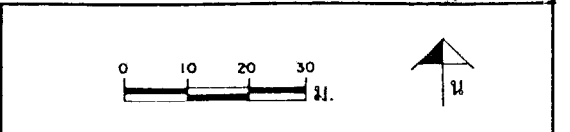
- (๑.๑.๑) พื้นที่จัดแสดงภายใน

- หน่วยแสดงวัตถุทางวัฒนธรรม (Indoor Exhibition) ได้แก่ การจัดแสดงมรดกทางวัฒนธรรมทั้ง ๘ ประเภท โดยจัดแสดงปริมาณพอสมควร เนื้อที่ประมาณ ๒๐๐-๓๐๐ ตร. เมตร

- หน่วยการแสดง (Indoor Theatre) ได้แก่ ห้องประชุม-เอนกประสงค์ที่มีเวที ห้องฉายภาพ และส่วนเตรียมการจัดแสดงที่มีหน้าที่ใช้สอยเพื่อจัดแสดงบนเวที หรือการประชุมสัมมนา เนื้อที่ประมาณ ๒๓๐-๓๕๐ ตร. เมตร

รูปที่ ผ.๖.๒.๑ ส่วนบริการนักท่องเที่ยว ๑ หาดเฉวง

แผน جهتพัฒนาการท่องเที่ยว
 เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี
 MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF
 KO SAMUI / SURATTHANI
 สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
 THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

- หน่วยจำหน่ายสินค้าหัตถกรรม มีขนาดประมาณ ๕๐ ตร.เมตร
อนึ่ง การผลิตหัตถกรรมในระยะแรกนี้ ควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนผลิตในหมู่บ้านของตนเองและ
นำมาจำหน่ายที่ศูนย์ฯ

(๑.๑.๒) พื้นที่จัดแสดงภายนอก (Outdoor Exhibition)

ให้จัดเป็นสวนตกแต่งที่มีสิ่งแสดงทางวัฒนธรรม เพื่อเสริมบรรยากาศ
และการจัดภูมิสถาปัตยกรรมเท่านั้น ส่วนการจัดแสดงกลางแจ้ง อาจจัดเป็นที่ว่างโล่งสำรองไว้ ส่วนนี้ควรมี
เนื้อที่ประมาณ ๓๕๐-๔๕๐ ของพื้นที่ทั้งหมด

(๑.๑.๓) ส่วนบริการธุรการและบริการ

เป็นองค์ประกอบของศูนย์ฯ ที่สำคัญ แต่มีเนื้อที่ไม่มากนัก เพราะในระยะ
แรก ๆ บุคลากรของศูนย์ฯ มีจำนวนน้อย เนื้อที่เหล่านี้ประกอบด้วย ที่ทำงานของผู้จัดการและบุคลากร
ต่าง ๆ ประมาณ ๑๐ คน ห้องน้ำ ห้องเก็บของ ห้องควบคุมระบบสิ่งอำนวยความสะดวก (workshop)
ศูนย์ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว และทางเดินภายใน รวมเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๑๕๐-๒๐๐ ตร.เมตร

(๑.๑.๔) ร้านอาหาร

เป็นร้านอาหารที่ให้บริการนักท่องเที่ยวภาคปกติแบบ Cafeteria และ
ห้องอาหารประกอบการแสดงศิลปวัฒนธรรม (Restaurant) ซึ่งอาจใช้ร่วมกับห้องประชุมเอนกประสงค์
หรือเป็นอาคารเดี่ยวใกล้เคียงก็ได้ มีเนื้อที่ทั้งสิ้นประมาณ ๑๕๐-๓๐๐ ตร.เมตร

(๑.๒) ที่จอดรถ

เป็นที่จอดรถภายนอก เนื้อที่ประมาณ ๕๐๐-๘๐๐ ตร.เมตร ในกรณีที่ตั้งอยู่
ในศูนย์บริการการท่องเที่ยว สามารถใช้ร่วมกันได้

(๑.๓) ส่วนบริการนักท่องเที่ยวอื่น ๆ

(๑.๓.๑) อาคารสำหรับจัดเป็นร้านค้า ขายสินค้าเบ็ดเตล็ด สินค้าพื้นบ้าน
ร้านอาหาร ห้องสมุด ที่อาบน้ำจัด ร้านค้าบริการชายหาด ฯลฯ ประมาณ ๑๐ หน่วย เนื้อที่
ประมาณ ๒๐๐-๓๐๐ ตร.เมตร อาคารชุดนี้อาจเป็นแบบให้เช่า หรือลงทุนสร้างภายใต้แบบแปลน
ร่วมกันได้

(๑.๓.๒) หน่วยบริการความปลอดภัย อนามัย และบริการสาธารณะอื่น ๆ

เนื้อที่ประมาณ ๕๐ ตร. เมตร

รวมเนื้อที่อาคาร ๑,๓๕๐-๑,๔๕๐ ตร. เมตร จัดเป็นส่วนอาคารร้อยละ ๓๐ ของพื้นที่
ซึ่งจะมีที่เว้นว่าง ลานโล่ง ที่สำรองการแสดงกลางแจ้ง และที่จอดรถ ประมาณ ๓,๑๕๐-
๔,๕๕๐ ตร. เมตร

ดังนั้น ส่วนบริการนี้จะมีขนาดอย่างต่ำ ๖,๕๐๐ ตร. เมตร หรือประมาณ ๔ ไร่

๒. ประมาณการลงทุน

จากขนาดและกิจกรรมของส่วนบริการนักท่องเที่ยว สามารถนำมาประมาณการ
การลงทุน (ราคาตลาดปี ๒๕๒๗) ได้ดังนี้

(๒.๑) หมวดจัดบริเวณและงานระบบ

ปรับที่ดินและจัดสวน ๑,๕๐๐ ตร.ม. @ ๑๐๐ บาท	=	๑๕๐,๐๐๐ บาท
ไฟฟ้านอกอาคาร ๒๐ จุด @ ๑,๐๐๐ บาท	=	๒๐,๐๐๐ บาท
ระบายน้ำ ๑๕๐ ม. @ ๓๐๐ บาท	=	๔๕,๐๐๐ บาท
ระบบน้ำใช้	=	๗๕,๐๐๐ บาท
จอดรถ (ลูกรัง) ๕๐๐ ม. ^๒ @ ๖๐ บาท	=	๓๐,๐๐๐ บาท
ปรับปรุงถนนเข้าพื้นที่ (ลูกรัง) ๑,๒๐๐ ม. @ ๑๐๐ บาท (ถนนเข้าหาด เจวงสายกลาง)	=	๑๒๐,๐๐๐ บาท
รวมหมวด ๑	=	<u>๔๕๐,๐๐๐ บาท</u>

(๒.๒) หมวดอาคาร

อาคารจัดแสดงภายใน	๒๕๐	ม. ^๒
ห้องประชุม เอนกประสงค์	๓๕๐	ม. ^๒
หน่วยหัตถกรรม	๕๐	ม. ^๒
ส่วนบริหารและการจัดการ	๑๗๕	ม. ^๒
ร้านอาหาร	๒๕๐	ม. ^๒

อาคารให้เช่า	๒๕๐	ม. ^๒	
หน่วยบริการความปลอดภัย	๕๐	ม. ^๒	
รวมพื้นที่	๑,๓๒๕	ม. ^๒	
ตร.ม. ละ	๒,๗๗๘.๓๗		บาท*
รวมหมวด ๒	๓,๖๘๑,๓๕๐.๒๐		บาท

(๒.๓) หมวดครุภัณฑ์และตกแต่ง

โต๊ะ + เก้าอี้ทำงาน ๘ ชุด @ ๑,๕๐๐ บาท	๑๕,๒๐๐.๐๐	บาท
เก้าอี้ห้องประชุม ๗๕ ตัว @ ๖๐๐ บาท	๔๕,๐๐๐.๐๐	บาท
ตู้เก็บเอกสาร ๘ ตู้ @ ๑,๕๐๐ บาท	๑๑,๒๐๐.๐๐	บาท
ค่าตกแต่งสถานที่/เฟอร์นิเจอร์	๒๕๐,๐๐๐.๐๐	บาท
รวมหมวด ๓	๓๒๑,๔๐๐.๐๐	บาท

(๒.๔) หมวดวัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้ในสำนักงาน

พิมพ์ดีด เครื่องคิดเลข เครื่องฉายภาพยนตร์		
เครื่องฉายสไลด์ เครื่องควบคุมแสง		
เครื่องควบคุมเสียง โทรี และวีดีโอ	๑๕๒,๕๐๐.๐๐	บาท

สรุปประมาณการลงทุน

- หมวดค่าจัดบริ เวณและงานระบบ	๔๕๐,๐๐๐.๐๐	บาท
- หมวดอาคาร	๓,๖๘๑,๓๕๐.๒๐	บาท
- หมวดครุภัณฑ์และตกแต่ง	๓๒๑,๔๐๐.๐๐	บาท
- หมวดค่าวัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้ในสำนักงาน	๑๕๒,๕๐๐.๐๐	บาท
รวมทั้งสิ้น	๔,๕๙๕,๖๕๐.๒๐	บาท

* ราคาค่าก่อสร้างนี้เฉลี่ย ตร.ม.ละ ๒,๗๗๘.๓๗ บาท ได้จากการประเมินค่าก่อสร้างอาคารกิ่ง-
ถาวรในพื้นที่เกาะสมุย ในปี ๒๕๒๗ เป็นราคาที่น่ามาใช้ในการประมาณครั้งนี้ (ประเมินโดย วท.)

๓. การประมาณค่าดำเนินการ

ค่าดำเนินการเป็นต้นทุนแปรผันที่มีขึ้นในทุก ๆ ปี จากการประมาณการ คาดว่า
ค่าดำเนินการในปีแรกนั้น จะมีดังนี้

(๑) หมวดเงินเดือนและค่าจ้าง	๕๒๘,๐๐๐	บาท
(๒) หมวดอุปกรณ์และวัสดุในการผลิตสินค้า เผยแพร่ จำหน่าย	๕๐,๐๐๐	บาท
(๓) หมวดค่าจ้างการแสดงพิเศษ	๕๐,๐๐๐	บาท
(๔) หมวดค่าไฟฟ้าและน้ำมัน เชื้อเพลิง	๒๐,๐๐๐	บาท
(๕) ค่าเช่าที่ดิน (สำหรับใช้ ๑๐ ไร่)	๒๐,๐๐๐	บาท
(๖) ค่าบำรุงรักษาอาคารสถานที่ (ประมาณร้อยละ ๐.๕ ของค่าลงทุน)	๒๒,๔๗๘	บาท
รวม เป็นค่าดำเนินการทั้งสิ้นปีละ	๗๓๐,๔๗๘	บาท

๔. การวิเคราะห์และประมาณผลตอบแทนของโครงการ ส่วนบริการนักท่องเที่ยว ๑

การประมาณจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการ ได้ใช้ตัวเลขจำนวนนักท่องเที่ยวของ
หาดเจวง เป็นหลักในการกำหนดผลตอบแทน แต่เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวและเข้าชมศูนย์
ศิลปพื้นบ้านประกอบด้วยบุคคลหลายประเภท ดังนั้น เพื่อให้เหมาะสม จึงได้กำหนดผลตอบแทน
โดยใช้ผลตอบแทนของการเข้าชมศูนย์ฯ ซึ่งได้กำหนดอัตราการเข้าชมศูนย์ฯ โดยแบ่งผู้เข้าชมออก
ได้ดังนี้

(๔.๑) นักท่องเที่ยวชาวไทย

- นักท่องเที่ยวทั่วไป	๗๓,๘๓๐	คน
- นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี	๔,๖๒๔	คน
รวม	๗๘,๔๕๔	คน

(๔.๒) นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

- นักท่องเที่ยวทั่วไป	๑๘,๒๑๔	คน
- นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี	๒๔๐	คน
รวม	๑๘,๔๕๔	คน

(๔.๓) คนท้องถิ่น

- บุคคลทั่วไป	๒,๕๐๐	คน
- ผู้เข้าชมที่มีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี	๕๐๐	คน
รวม	๓,๐๐๐	คน

จากจำนวนผู้ชมทั้ง ๓ ประเภท สามารถคิดเป็นผู้เข้าชมศูนย์ฯ ทั้งหมดได้ดังนี้

- ผู้เข้าชมทั่วไป	๔๔,๕๔๔	คน
- ผู้เข้าชมที่มีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี	๕,๓๖๔	คน
รวมผู้เข้าชมทั้งหมด	๕๐,๙๐๘	คน

จากตารางที่ ผ.๖.๒.๑ เป็นการพยากรณ์จำนวนผู้ที่จะเข้าชมศูนย์ฯ ในช่วงปี ๒๕๒๗-๒๕๓๔ โดยจำนวนผู้เข้าชมศูนย์ฯ ที่เป็นนักท่องเที่ยวจะเพิ่มขึ้นในสัดส่วนเดียวกับจำนวนนักท่องเที่ยวของเกาะสมุย ส่วนผู้ชมที่เป็นคนท้องถิ่นกำหนดให้คงที่ ซึ่งจากจำนวนผู้เข้าชมศูนย์ฯ ดังกล่าวสามารถกำหนดผลตอบแทนจากการเก็บค่าเข้าชมได้ดังนี้

(๑) ค่าเข้าชมปกติ เป็นผลตอบแทนที่ได้จากการเก็บค่าผ่านประตู สำหรับผู้ที่เข้าชมศูนย์ฯ ซึ่งกำหนดอัตราค่าเข้าชมออกเป็น ๓ ระดับ คือ

(ก) อัตราขั้นต่ำ คือ ๑๐ บาท สำหรับผู้เข้าชมทั่วไป และ ๕ บาท สำหรับผู้ชมที่มีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี คิดเป็นผลตอบแทนได้ดังนี้

- ค่าเข้าชมจากผู้ชมทั่วไป	๔๔๕,๔๔๐	บาท
- ค่าเข้าชมจากผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี	๒๖,๘๔๕	บาท
รวม	๔๗๒,๒๘๕	บาท

ตารางที่ ผ.๖.๒.๑ การพยากรณ์จำนวนผู้ที่จะเข้าชมศูนย์ศิลปพื้นบ้าน

ปี ๒๕๒๗-๒๕๓๔

ปี พ.ศ.	จำนวนนักท่องเที่ยว		รวม	คนท้องถิ่น	จำนวน ผู้เข้าชม ศูนย์ทั้งหมด
	ไทย	เทศ			
๒๕๒๗	๗๘,๔๕๘	๑๘,๔๕๔	๙๖,๙๑๒	๓,๐๐๐	๙๙,๙๑๒
๒๕๒๘	๘๑,๒๐๔	๑๙,๙๙๘	๑๐๑,๒๐๔	๓,๐๐๐	๑๐๔,๒๐๔
๒๕๒๙	๘๔,๐๔๗	๒๑,๖๗๐	๑๐๕,๗๑๗	๓,๐๐๐	๑๐๘,๗๑๗
๒๕๓๐	๘๖,๕๖๘	๒๓,๑๘๗	๑๐๙,๗๕๖	๓,๐๐๐	๑๑๒,๗๕๖
๒๕๓๑	๘๙,๑๖๔	๒๔,๘๐๓	๑๑๓,๙๖๘	๓,๐๐๐	๑๑๖,๙๖๘
๒๕๓๒	๙๑,๘๔๐	๒๖,๕๓๒	๑๑๘,๓๗๒	๓,๐๐๐	๑๒๑,๓๗๒
๒๕๓๓	๙๔,๕๙๔	๒๘,๓๗๖	๑๒๒,๙๗๐	๓,๐๐๐	๑๒๕,๙๗๐
๒๕๓๔	๙๗,๔๓๓	๓๐,๓๕๒	๑๒๗,๗๘๕	๓,๐๐๐	๑๓๐,๗๘๕
๒๕๓๕	๙๙,๘๖๘	๓๑,๘๑๘	๑๓๑,๖๘๖	๓,๐๐๐	๑๓๔,๖๘๖
๒๕๓๖	๑๐๒,๓๖๖	๓๓,๓๖๘	๑๓๕,๗๓๔	๓,๐๐๐	๑๓๘,๗๓๔

หมายเหตุ ๑. การพยากรณ์นักท่องเที่ยวที่จะเข้าชมศูนย์ฯ ชั่วคราวกำหนดให้มีสัดส่วนคงที่ กล่าวคือ

- ก. นักท่องเที่ยวชาวไทยมีสัดส่วนร้อยละ ๖๖.๘ ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มา เกาะสมุย
- ข. นักท่องเที่ยวต่างประเทสมีสัดส่วนร้อยละ ๓๓.๒ ของนักท่องเที่ยว ต่างประเทศที่มา เกาะสมุย

๒. ส่วนผู้ชมคนท้องถิ่นกำหนดให้คงที่ตลอด

(ข) อัตราชั้นปานกลาง คือ เก็บในอัตรา ๑๕ บาท สำหรับผู้เข้าชมทั่วไป และ ๑๐ บาท สำหรับผู้ชมที่มีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี คิดเป็นผลตอบแทนได้ดังนี้

- ค่าเข้าชมจากผู้ชมทั่วไป	๑,๔๑๘,๑๖๐ บาท
- ค่าเข้าชมจากผู้ชมที่มีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี	๕๓,๖๕๐ บาท
รวม	๑,๔๗๑,๘๑๐ บาท

(ค) อัตราชั้นสูง คือ เก็บ ๒๐ บาท สำหรับผู้เข้าชมทั่วไป และ ๑๐ บาท สำหรับผู้ชมที่มีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี คิดเป็นผลตอบแทนได้ดังนี้

- ค่าเข้าชมจากผู้ชมทั่วไป	๑,๘๕๐,๘๘๐ บาท
- ค่าเข้าชมจากผู้ชมที่มีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี	๕๓,๖๕๐ บาท
รวม	๑,๙๐๔,๕๓๐ บาท

(๒) รายได้อื่น ๆ ของส่วนบริการนักท่องเที่ยว ๑ ได้จากการเปิดให้เข้าร้านค้าภายในศูนย์ฯ ซึ่งจะมีรายได้ดังนี้

- ค่าเข้าร้านอาหารและเครื่องดื่ม ๑ ร้าน (๓,๐๐๐ บาท/เดือน) ปีละ	๓๖,๐๐๐ บาท
- ค่าเข้าร้านค้าของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง (ร้านค้า ๑๐ ร้าน ค่าเข้าเดือนละ ๗๕๐ บาท) ปีละ	๙๐,๐๐๐ บาท
รวมปีละ	๑๒๖,๐๐๐ บาท

(๓) ค่าเข้าชมการแสดงพิเศษ ซึ่งควรจัดขึ้นเป็นครั้งคราว บริเวณลานโล่ง หรือส่วนจัดแสดงภายนอก จัดแสดง ปีละประมาณ ๓๐ ครั้ง เก็บค่าชมได้ครั้งละ	๔,๐๐๐ บาท
รวมปีละ	๑๒๐,๐๐๐ บาท

เนื่องจาก ได้กำหนดอัตราค่าเข้าชมออกเป็น ๓ ระดับ ดังนั้น ผลตอบแทนโดยรวมต่อปีจึงเป็น ๓ ระดับเช่นกัน คือ

ผลตอบแทนขั้นต่ำ	๑,๒๑๘,๒๘๕	บาท
ผลตอบแทนปานกลาง	๑,๗๑๗,๘๕๐	บาท
ผลตอบแทนขั้นสูง	๒,๑๘๐,๕๗๐	บาท

๕. การวิเคราะห์ความเหมาะสมทางการเงินของการลงทุนส่วนบริการนักท่องเที่ยว ๑

จากตารางที่ ผ.๖.๒.๒ สรุปผลการวิเคราะห์ถึงความเหมาะสมทางการเงินในการลงทุนซึ่งประกอบด้วย ๖ เงื่อนไข คือ เงื่อนไขที่ ๑-๓ กำหนดให้ต้นทุนดำเนินการและผลตอบแทนทั้ง ๓ ระดับ (ขั้นต่ำ, ชั้นปานกลาง และขั้นสูง) คงที่ตลอดโครงการ ส่วนเงื่อนไขที่ ๔-๖ กำหนดให้ต้นทุนดำเนินการในส่วนของเงินเดือน/ค่าจ้าง เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ต่อปี และผลตอบแทนในส่วนของค่าเข้าชมทั้ง ๓ ระดับ เพิ่มขึ้นตามจำนวนผู้เข้าชมศูนย์ฯ ที่พยากรณ์ไว้ และได้กำหนดให้โครงการมีอายุ ๑๐ ปี

จากผลการวิเคราะห์โดยพิจารณาจากอัตราผลตอบแทนต่อค่าใช้จ่ายของโครงการ (Benefit Cost Ratio หรือ B/C Ratio) ปรากฏว่า เงื่อนไขที่อยู่ในเกณฑ์ที่ควรพิจารณาเพื่อตัดสินใจในการลงทุนมีอยู่ ๔ เงื่อนไข คือ เงื่อนไขที่ ๒, ๓, ๕ และ ๖ มีค่า B/C Ratio เท่ากับ ๑.๑๒๓, ๑.๔๓๓, ๑.๑๘๗ และ ๑.๕๒๐ ตามลำดับ ส่วนเงื่อนไขที่ ๑ และ ๔ ไม่อยู่ในเกณฑ์พิจารณา เพราะมีค่า B/C Ratio เพียง ๐.๗๘๗ และ ๐.๘๓๖ เท่านั้น และเมื่อพิจารณาถึงอัตราผลตอบแทนของโครงการ (Internal Rate of Return หรือ IRR) ในเงื่อนไขที่ ๒ และ ๕ มีอัตราผลตอบแทน (IRR) เท่ากับ ๑๕.๗๓๒% และ ๑๘.๕๘๗% ซึ่งอัตราดังกล่าวจะคุ้มค่ากับอัตราผลตอบแทนที่ได้จากเงินฝากทั่วไปเท่านั้น แต่ในเงื่อนไขที่ ๓ และ ๖ จะให้อัตราผลตอบแทนถึง ๒๘.๔๖๘% และ ๓๑.๗๓๐% ซึ่งสูงกว่าอัตราผลตอบแทนที่ได้จากเงินฝากทั่วไป ดังนั้น จึงเป็นการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่ากว่าเงื่อนไขที่ ๒ และ ๕

จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าโอกาสของความสำเร็จในการจัดตั้งศูนย์ชั่วคราวนั้น จะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่ ๓ หรือ ๖ จึงจะเป็นการลงทุนที่คุ้มค่า อนึ่ง ถ้าหากการลงทุนในส่วนบริการนักท่องเที่ยวนี้ ผู้ลงทุนได้ขยายการให้บริการหรือหาผลตอบแทนด้านอื่น ๆ เพิ่มขึ้นแล้ว จะสามารถทำให้การลงทุนคุ้มค่ามากขึ้น ทั้งนี้เพราะการคำนวณผลตอบแทนด้านร้านค้าร้านอาหารในที่นี้ให้อัตราค่าเช่าเท่านั้น

ตารางที่ ผ.๖.๒.๒ ผลการวิเคราะห์และประเมินโครงการของศูนย์ศิลปพื้นบ้าน ตามเงื่อนไขต่าง ๆ

เงื่อนไข ที่	ค่าใช้จ่าย (ล้านบาท)		ผลตอบแทน (ล้านบาท)	อายุโครงการ (ปี)	Benefit Cost Ratio (Discount Rate 10%)	Internal Rate Return (%)
	ค่าลงทุน	ค่าดำเนินการ				
๑	๔.๕๙๖	๐.๗๓๑	๑.๒๑๘	๑๐	๐.๗๔๗	มีค่าเป็นลบ
๒	๔.๕๙๖	๐.๗๓๑	๑.๗๑๘	๑๐	๑.๑๒๓	๑๕.๗๓๒
๓	๔.๕๙๖	๐.๗๓๑	๒.๑๙๑	๑๐	๑.๕๓๓	๒๘.๕๖๘
๔	๔.๕๙๖	ปีที่ ๒ = ๐.๗๓๑ ปีที่ ๑๐ = ๗.๖๔๔	ปีที่ ๒ = ๑.๒๑๘ ปีที่ ๑๐ = ๑.๕๕๗	๑๐	๐.๘๓๖	๑.๐๐๐
๕	๔.๕๙๖	ปีที่ ๒ = ๐.๗๓๑ ปีที่ ๑๐ = ๗.๖๔๔	ปีที่ ๒ = ๑.๗๑๘ ปีที่ ๑๐ = ๒.๒๓๐	๑๐	๑.๑๘๗	๑๘.๕๕๗
๖	๔.๕๙๖	ปีที่ ๒ = ๐.๗๓๑ ปีที่ ๑๐ = ๗.๖๔๔	ปีที่ ๒ = ๒.๑๙๑ ปีที่ ๑๐ = ๒.๘๖๗	๑๐	๑.๕๒๐	๓๑.๗๓๐

เงื่อนไขที่ ๑-๓ มีข้อกำหนดดังนี้

๑. กำหนดให้ค่าใช้จ่ายคงที่ตลอดโครงการ
๒. กำหนดให้ผลตอบแทนเป็น ๓ ระดับ ซึ่งคงที่ตลอดโครงการ

เงื่อนไขที่ ๔-๖ มีข้อกำหนดดังนี้

๑. กำหนดให้ค่าดำเนินการในส่วนของเงินเดือน/ค่าจ้างเพิ่มขึ้นปีละ ๕%
๒. กำหนดให้ผลตอบแทนในส่วนของการเข้าชมเพิ่มขึ้นตามจำนวนผู้ชมที่พยากรณ์

ภาคผนวกที่ ๗.๑

- ร่าง -

ข้อกำหนดในการศึกษาความเหมาะสมแผนพัฒนาการท่องเที่ยว เกาะสมุย/สุราษฎร์ธานี

๑. บทนำ

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้จัดทำแผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว เกาะสมุย/สุราษฎร์ธานี ขึ้นในปี พ.ศ.๒๕๒๗-๒๕๒๘ ทั้งนี้เพราะ เกาะสมุย/สุราษฎร์ธานี มีศักยภาพสูงพอที่จะสามารถพัฒนา ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวนานาชาติได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เกาะสมุย ในแผนหลักฯ ได้กำหนดแผนงาน และโครงการในการพัฒนาการท่องเที่ยวเป็น ๓ ระดับ คือ การพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานี การพัฒนาการท่องเที่ยวกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ รวม ๔ กลุ่ม และการพัฒนาการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเฉพาะแห่ง แผนงานและโครงการต่าง ๆ นั้น บางส่วนสามารถดำเนินการพัฒนาได้ทันที แต่บางส่วนจำเป็นต้องมีการศึกษาและวางแผนในรายละเอียดอีกขั้นหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การศึกษาความเหมาะสมในการลงทุน (Feasibility Study) ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ด้าน การตลาดการท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลงทุกปี และเพื่อให้เกิดความมั่นใจในการลงทุน ภายใต้กลยุทธ์ที่ถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น

๒. จุดประสงค์

การศึกษาความเหมาะสมเป็นการประเมินผลทาง เศรษฐกิจและการเงินของแผนงานและโครงการพัฒนาการท่องเที่ยว ที่เสนอไว้ในแผนหลักฯ การศึกษาความเหมาะสมในการลงทุนจะครอบคลุมทั้งการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการที่สำคัญต่าง ๆ โดยการวิเคราะห์ถึงแนวทางในการลงทุน การพิจารณาถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการลงทุน ผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น ตลอดจนแนวทางในการกำหนดแผนการลงทุนที่เหมาะสม

๓. ขอบเขตของการศึกษา

(๓.๑) ขอบเขตด้านพื้นที่ พื้นที่โครงการได้แก่ พื้นที่แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยจำแนกออกเป็น ๔ กลุ่ม คือ

- (๓.๑.๑) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยว เกาะสมุย
- (๓.๑.๒) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอไชยา
- (๓.๑.๓) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวเกาะพะงัน
- (๓.๑.๔) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวหมู่เกาะอ่างทอง
- (๓.๑.๕) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอนม/บ้านตาขุน
- (๓.๑.๖) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอคอนสัก
- (๓.๑.๗) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอเมือง พุนพิน และกาญจนดิษฐ์
- (๓.๑.๘) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอำเภอนาสาร

ขอบเขตพื้นที่นี้เป็นขอบเขตการพัฒนาในระดับกลุ่ม ซึ่งแต่ละกลุ่มจะมีแหล่งท่องเที่ยว
ย่อย ๆ ที่สำคัญที่จำเป็นต้องมีการศึกษาความเหมาะสมโดยเร่งด่วน และบางพื้นที่จำเป็นต้องมีการเสนอแนะ
ถึงแนวทางการดำเนินงานในระดับต่อไป

(๓.๒) ขอบเขตด้านเนื้อหาการศึกษา

- (๓.๒.๑) ศึกษาสภาพด้านตลาดการท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลงจากปีที่ผ่านมาหลัก
- (๓.๒.๒) ศึกษาโครงสร้างพื้นฐานและบริการที่จะรองรับการท่องเที่ยวในอนาคต
- (๓.๒.๓) ศึกษาแนวทางการลงทุนในโครงการที่สำคัญ
- (๓.๒.๔) ศึกษาความเหมาะสมทางเศรษฐกิจและการเงินของโครงการ
- (๓.๒.๕) ศึกษาและเสนอแนวทางการพัฒนาองค์กรทุกระดับที่เกี่ยวข้องกับ

การพัฒนาการท่องเที่ยว

รายละเอียดของการศึกษาประกอบด้วย การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน การกำหนด
มาตรฐานการพัฒนาทางกายภาพ การประมาณการลงทุน และการประเมินผลทางเศรษฐกิจ-การเงิน
และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการเสนอแนะการปฏิบัติตามแผนด้วย

๔. การทบทวนข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญ

การศึกษาจะต้องศึกษาทบทวนข้อมูลด้านต่าง ๆ ของพื้นที่ศึกษาที่จะเปลี่ยนแปลงไป เพื่อเปรียบเทียบและนำไปประมาณการขยายตัวในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้อมูลด้านอุปสงค์ของการท่องเที่ยว อันเป็นพื้นฐานในการพัฒนาจัดอุปทาน ตลอดจนการสงวนรักษาสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ด้วย ข้อมูลที่ต้องทบทวนมีดังนี้

(๔.๑) ข้อมูลด้านตลาดการท่องเที่ยว

(๔.๑.๑) จำนวนนักท่องเที่ยว

(๔.๑.๒) โครงสร้างของนักท่องเที่ยว

(๔.๑.๓) ลักษณะและรูปแบบของการท่องเที่ยว

(๔.๑.๔) การทบทวนการพยากรณ์และการกำหนดเป้าหมายตลาดการท่องเที่ยว

ในอนาคต

(๔.๒) ข้อมูลด้านโครงสร้างพื้นฐานและการบริการ ได้แก่ สาธารณูปโภค สาธารณูปการ

สถานที่พักนักท่องเที่ยว สถานบริการอื่น ๆ ตลอดจนปริมาณสินค้าหัตถกรรมพื้นบ้าน โดยศึกษาในด้าน

(๔.๒.๑) ปริมาณ

(๔.๒.๒) มาตรฐานสินค้าและบริการ

(๔.๒.๓) ราคา

(๔.๒.๔) ความต้องการในอนาคต

(๔.๓) การประเมินลำดับความสำคัญของแผนงานและโครงการ จากอุปสงค์ที่ศึกษา

จะบ่งชี้สภาพการท่องเที่ยวในขณะศึกษา ซึ่งจะสามารถทบทวนลำดับความสำคัญของแผนงานและโครงการพัฒนาต่าง ๆ ที่ยังไม่ได้ดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในแผนหลักๆ เพื่อกำหนดความจำเป็นในการทำการศึกษาคความเหมาะสมอย่างละเอียดในกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว และแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญและความจำเป็นเร่งด่วน ส่วนกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวหรือแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญน้อย จะต้อง มีข้อเสนอแนะและแนวทางในการดำเนินการขั้นต่อไป

แผนงานและโครงการที่จำเป็นประกอบด้วย แผนงานที่เป็นพื้นฐานการพัฒนาการท่องเที่ยว โครงการที่มีส่วนส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยว และโครงการพัฒนาที่หวังผลด้านกำไร ซึ่งอาจจำแนกได้เป็น

(๔.๓.๑) แผนงานส่งเสริมการพัฒนา

(๔.๓.๒) แผนงานและโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ เช่น ถนน ประปา ไฟฟ้า โทรคมนาคม ทำเทียบเรือ การระบายน้ำ และการบำบัดน้ำเสีย เป็นต้น

(๔.๓.๓) โครงการลงทุนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และการบริการการท่องเที่ยวต่าง ๆ เช่น บริการที่พัก ส่วนบริการนักท่องเที่ยว ย่านพาณิชยกรรม แหล่งนันทนาการต่าง ๆ เป็นต้น

โครงการที่จะต้องสนใจเป็นพิเศษ ได้แก่ โครงการต่าง ๆ ที่เสนอแนวทางไว้ในแผนหลักฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โครงการที่ต้องมีการลงทุนสูง

(๔.๔) ข้อมูลด้านองค์กร กฎหมาย และการลงทุน ศึกษาด้านที่จะเป็นข้อจำกัดหรือข้อสนับสนุนการลงทุน เพื่อประกอบการเสนอแนะการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ

(๔.๕) การพิจารณารูปแบบและมาตรฐานทางกายภาพ จากรูปแบบและมาตรฐานที่กำหนดไว้ในแผนหลักฯ จะต้องมีการทบทวน ตลอดจนการกำหนดมาตรการและขั้นตอนในการปฏิบัติที่จะเกิดผลดีต่อการพัฒนามากที่สุด รูปแบบและมาตรฐานที่สำคัญ ได้แก่

(๔.๕.๑) การใช้ที่ดิน การกำหนดพื้นที่ใช้สอยและความหนาแน่น

(๔.๕.๒) ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

(๔.๕.๓) ข้อกำหนดการปลูกสร้างอาคารและที่เว้นว่าง

(๔.๕.๔) กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว

รายละเอียดของมาตรฐานอาจจำแนกตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยวในการพัฒนา เช่น การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายหาด การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหน้าตก การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติและสวนสาธารณะอื่น ๆ การพัฒนาแหล่งประวัติศาสตร์และโบราณคดีต่าง ๆ และการพัฒนาแหล่งศิลปะและวัฒนธรรมต่าง ๆ

รูปแบบและมาตรฐานต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นข้อกำหนดในการศึกษาความเหมาะสมในโครงการต่าง ๆ ต่อไป

๕. การกำหนดรายละเอียดของโครงการ

(๕.๑) การศึกษาสภาพพื้นที่โครงการในแต่ละโครงการจะต้องศึกษาสภาพปัจจุบัน (ในขณะศึกษา) อย่างละเอียดในด้าน

- ลักษณะพื้นที่, ธรณีวิทยา
- การใช้ที่ดิน และสิ่งปลูกสร้างอาคาร
- สภาพภูมิสถาปัตยกรรม
- โครงสร้างพื้นฐานที่มีอยู่เดิม
- สภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคม
- ความตั้งใจและความต้องการด้านตลาดของพื้นที่

(๕.๒) การกำหนดความต้องการของโครงการ

- ที่พัก
- สิ่งอำนวยความสะดวก
- การนันทนาการ
- แนวโน้มการขยายตัวในอนาคต

(๕.๓) การกำหนดรายละเอียดและการออกแบบทางกายภาพ

- ผังบริเวณและแผนการใช้ที่ดิน
- ลักษณะอาคารและสิ่งก่อสร้าง
- การตกแต่งภายใน
- เทคนิคและอุปกรณ์ต่าง ๆ
- ลักษณะภูมิสถาปัตยกรรม
- ข้อกำหนดทางวิศวกรรมอื่น ๆ

(๕.๔) แผนการและระยะเวลาในการดำเนินโครงการ

(๕.๕) การประมาณการลงทุน

๖. การจัดการและความต้องการบุคลากร

ในแผนงานและโครงการแต่ละประเภท จำเป็นต้องมีบุคลากรในการดำเนินงาน และอาจจำเป็นต้องมีการปรับองค์การหรือจัดตั้งองค์การใหม่ขึ้นรองรับ การศึกษาจะต้องเสนอแนะการจัดองค์การและจำนวนบุคลากรในแต่ละแผนงานหรือโครงการ ทั้งนี้เพื่อให้แผนงานและโครงการสามารถปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสามารถประมาณรายจ่ายในการดำเนินโครงการได้ด้วย

องค์การและจำนวนบุคลากรในการดำเนินงาน อาจจำแนกเป็นหลายระดับ เช่น

- ระดับกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว
- ระดับแหล่งท่องเที่ยว
- ระดับโครงการย่อย เช่น ส่วนบริการนักท่องเที่ยว สถานบริการที่พัก เป็นต้น

๗. การประเมินผลทางการเงิน

(๗.๑) การประมาณการรายรับและรายจ่ายของโครงการ

(๗.๑.๑) การประมาณการลงทุนต่อทรัพย์สินและเงินทุนหมุนเวียน

(๗.๑.๒) การประมาณค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

(๗.๑.๓) การประมาณรายรับที่จะเกิดขึ้น จากการบริการ ซึ่งได้จากการกำหนดมาตรฐานราคา และจำนวนผู้ใช้บริการ

(๗.๑.๔) การกำหนดแหล่งที่มาของเงินลงทุน เช่น รัฐบาล เอกชน แหล่งเงินกู้ (ในหรือนอกประเทศ) การบริจาค ฯลฯ

(๗.๒) การประเมินความคุ้มค่าของการลงทุน

- อัตราผลกำไร (Benefit-Cost Analysis)
- ผลตอบแทนเงินทุนภายใน (Internal Rate of Return)

- ช่วงการลงทุน (Pay-off-period)
- วิเคราะห์การหมุนเวียนของเงิน (Cash-flow Analysis)
- การวิเคราะห์สภาพคล่อง (Liquidity Analysis)
- ความแปรปรวนของการลงทุน (Sensitivity Analysis)

๘. การประเมินผลทางเศรษฐกิจและสังคม

- การวิเคราะห์ กำไร/ขาดทุน
- การประมาณรายได้จากการท่องเที่ยว (เงินตราต่างประเทศ และการกระจายรายได้ในพื้นที่)
- การประเมินผลกระทบต่อการทำงาน
- การประเมินผลกระทบต่อผลิตภัณฑ์ที่เพิ่มขึ้นในภาคการผลิตอื่น ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม
- การประเมินผลกระทบทางสังคมและวัฒนธรรม

๙. การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

การศึกษาความเหมาะสมจะต้องครอบคลุมถึงการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment) ในทุกโครงการ โดยโครงการขนาดใหญ่จะต้องศึกษาอย่างละเอียด ตามข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

๑๐. การดำเนินการด้านส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยว

เพื่อให้การพัฒนาประสบผลสำเร็จมากที่สุด จะต้องมีการกำหนดมาตรการในการส่งเสริมการตลาด ในรายละเอียดเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ในแผนหลักๆ โดยรวมถึงการส่งเสริมการตลาดของโครงการย่อย ๆ ด้วย

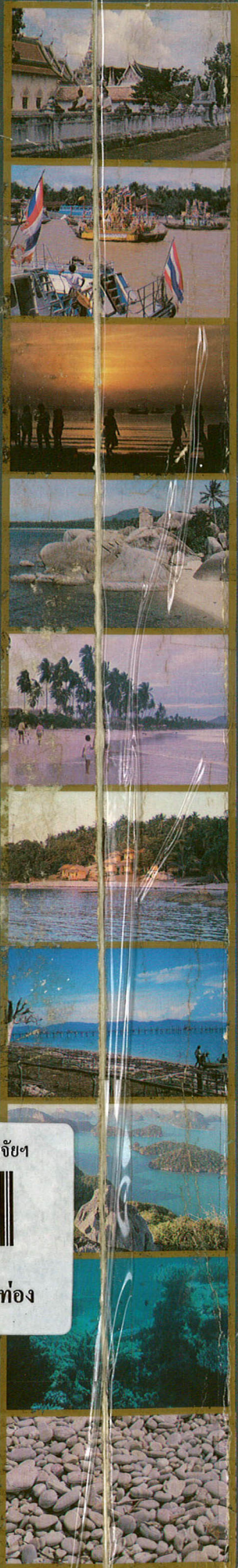
๑๑. สรุป

การศึกษาความเหมาะสมนี้จะต้องบ่งชี้ถึงโครงการที่จะดำเนินงาน สถานที่ ระยะเวลา
รายละเอียดของโครงการ (ที่สามารถนำไปเป็นพื้นฐานในการออกแบบจริงได้) การวิเคราะห์ถึง
ความคุ้มค่าในการลงทุน และการเสนอแนะแนวทางการดำเนินโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ

910.4
วิจัย

4031

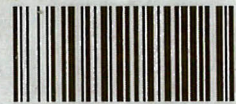
วิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
แห่งประเทศไทย, สถาบัน
แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
เกาะสมุย/สุราษฎร์ธานี.

910.4

วอย

ศูนย์บริการเอกสารการวิจัยฯ

BT4031

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว

สาขาวิจัยสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย